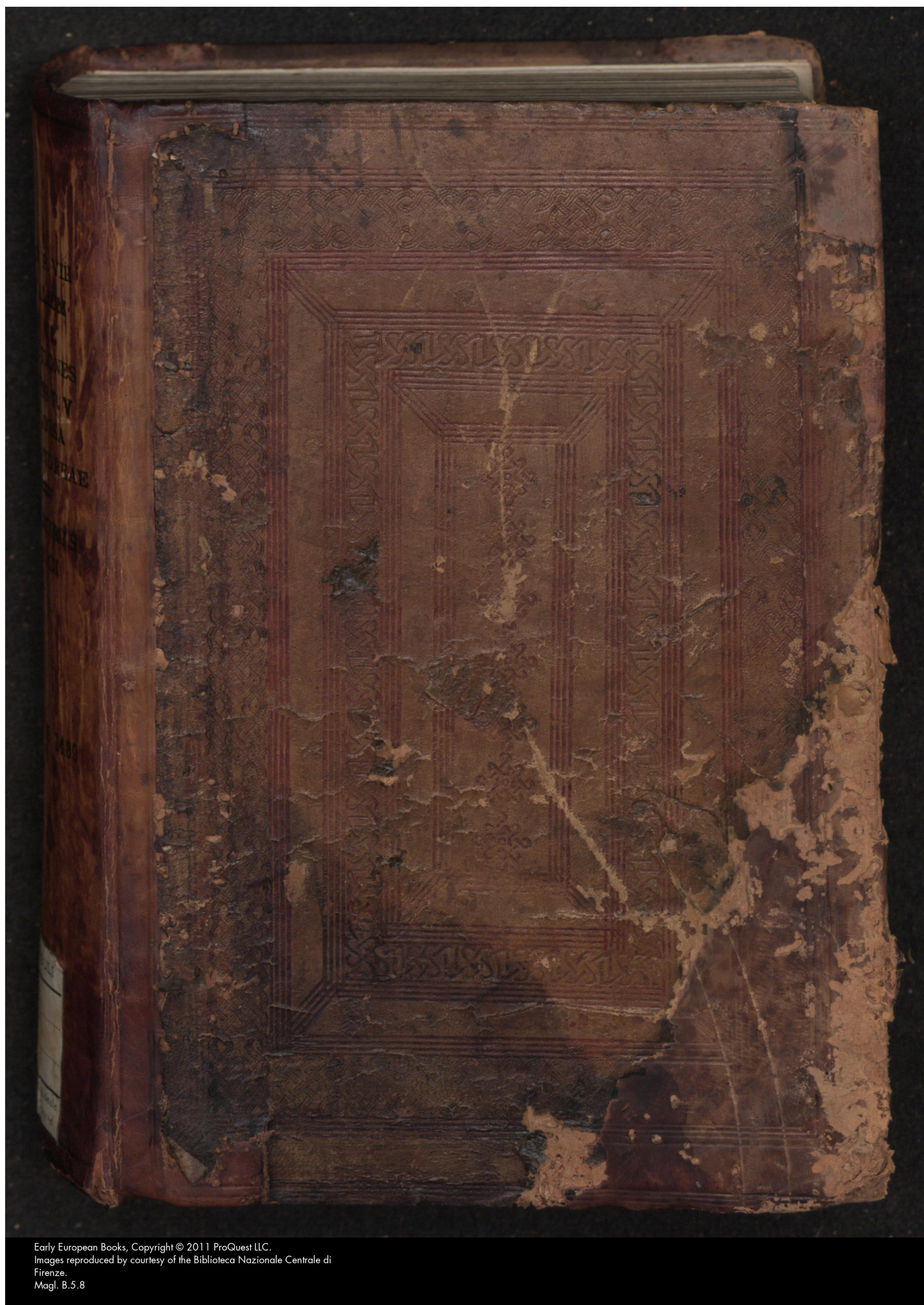
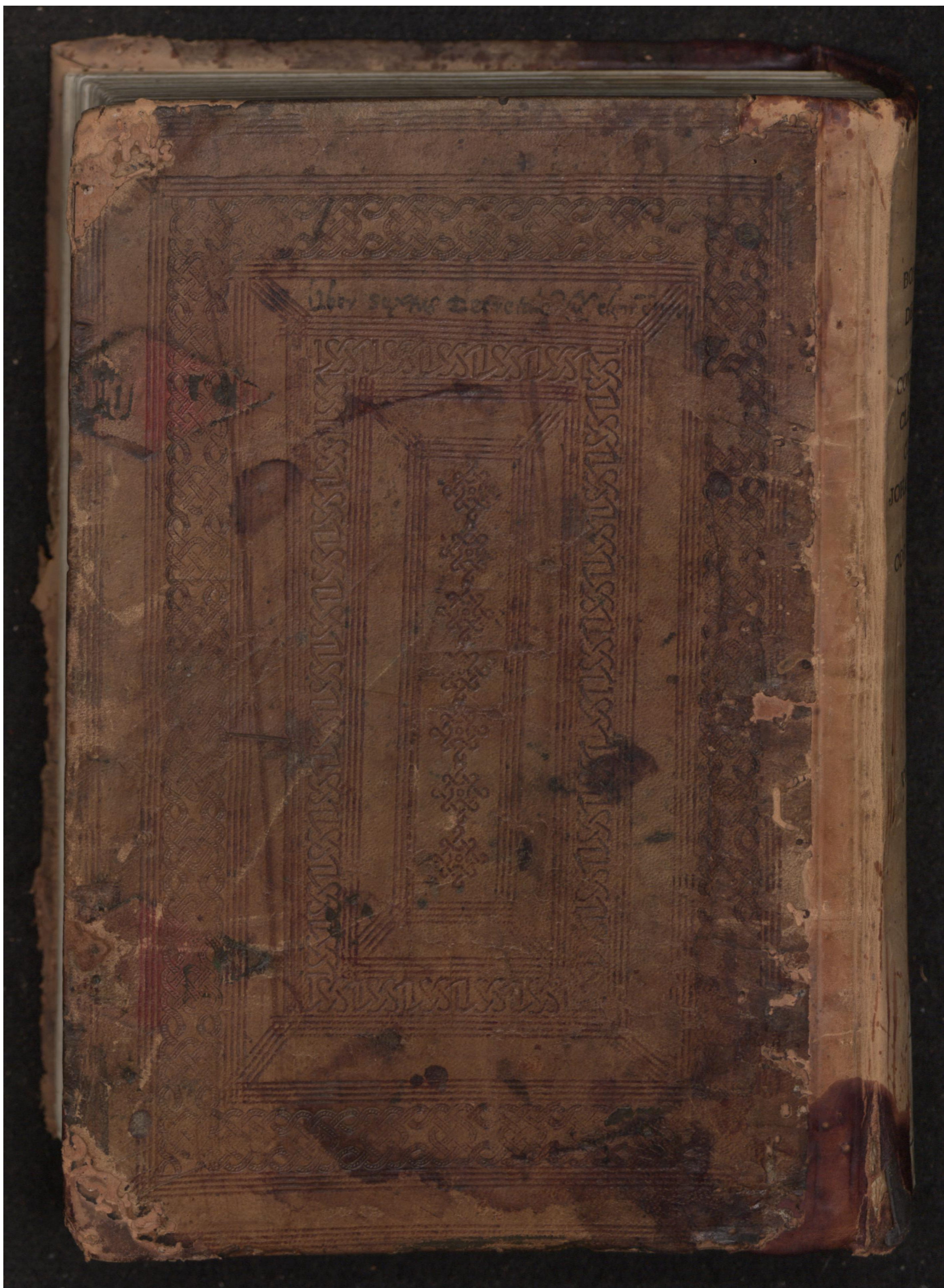

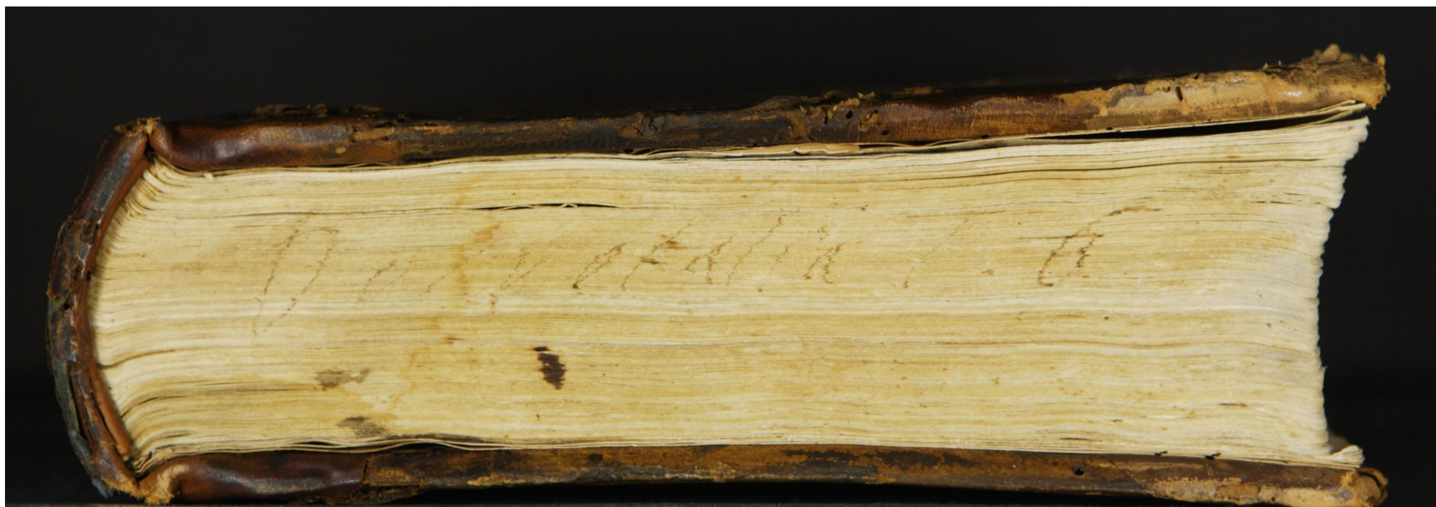
BONIFACII P. VIII
DECRETALIUM
LIBER VI.
CONSTITUTIONES
CLEMENTIS P. V
CUM GLOSSA
JOHANNIS ANDREAE

CORPUS JURIS
CANONICI
III.

VENETIIS 1489

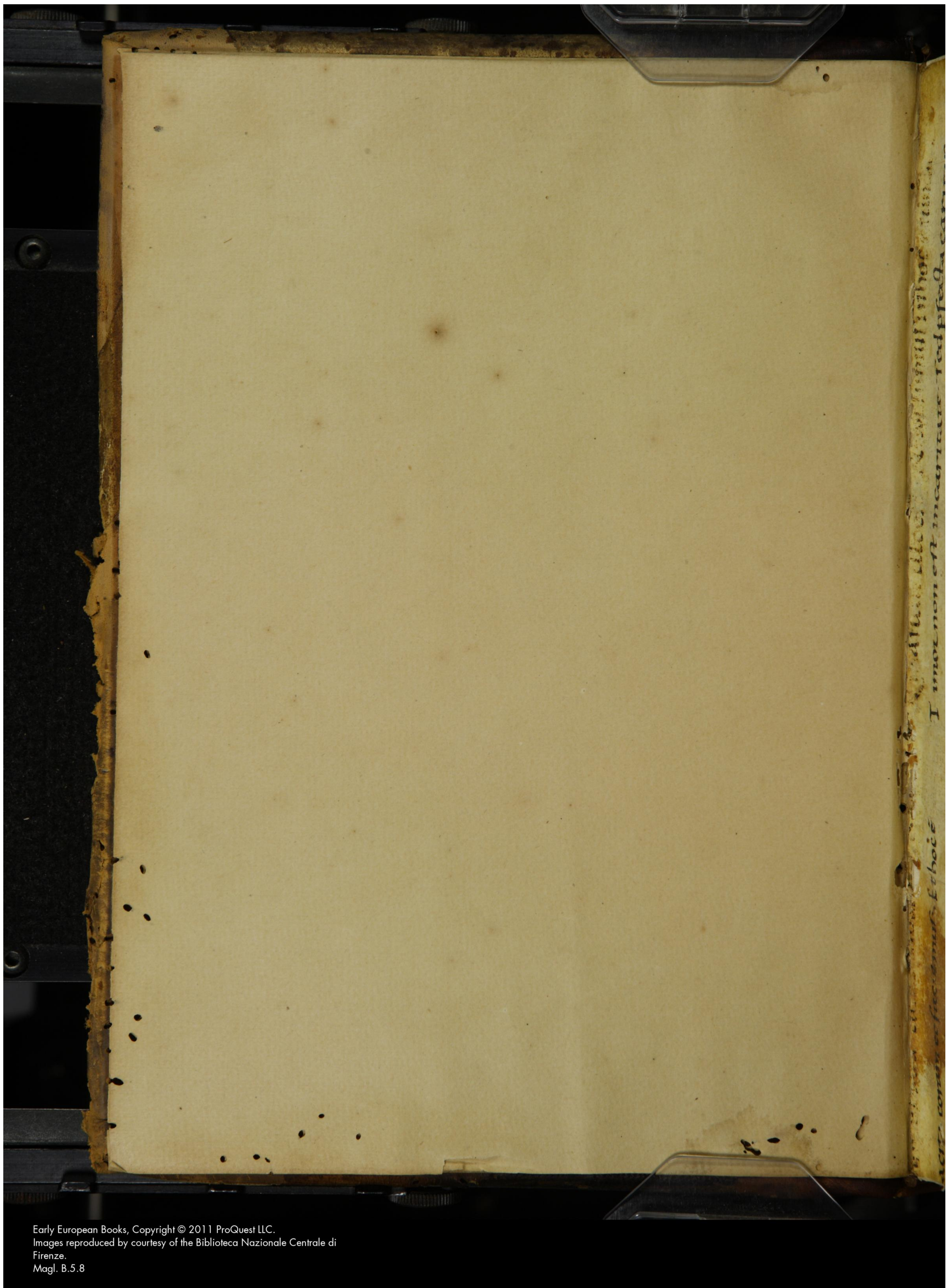

Abbatie Diesulane

XXXI
DECRET.
Lib. 2. cod. Slep.
Ven. 1499

acit· coram eo facimus. Et hoc ē
ut credamus in nomine filii ei' ihu
ut alterutrum sicut dedit manda
seruat mandata ei'· in illo man&·
t hoc scimus qm̄ man& in nob· de
it nob·   XIII
omni spiritui credere· sed pbate
nt. qm̄ multi pseudo pph&e exi
dū· in hoc cognoscitur sps̄ di·
nfitet̃ ihm̄ xpm̄ in carne uenir   XIIII
& omnis sps̄ qui soluit ihm̄ ex dō
c ē anti xps̄ q̄d audistis qm̄ uenit
mundo est· uos ex dō estis filioli

Timor non est in caritate· sed pfecta caritas
foras mittit timorē; Qm̄ timor poenam
hab&·, Qui autē tim&· non est pfectus in
caritate, Nos ergo diligamus· qm̄ ds̄ pri
or dilexit nos Siqs dixerit qm̄ diligo dm̄ & frm̄
suū oderit mendax est·, Qui enī ñ diligit
fratrem suum quē uid&· dm̄ quē non uid&
quomodo potest diligere· Et hoc mandatū
habemus ab eo· ut q diligit dm̄· diligat & frm̄ suū·
Omnis qui credit qm̄ ihs ē xps̄ ex dō natus
est· & omnis qui diligit eū qui genuit·
diligit eū qui natus ē ex eo· In hoc cognosci
mus qm̄ diligim' ex dō natos· cū dō diligim'

Nolite diligere mundũ neq: ea quae in mundo sunt.
Siquis diligit mundũ non est caritas patris in eo.
Quoniam omne qđ ẽ in mundo concupiscentia carnis & con
cupiscentia oculorũ ẽ & superbia uitę quae non ẽ ex
patre sed ex mundo est. & mundus transit & concu-
piscentia eius. Qui autẽ facit uoluntatẽ dĩ ma
net in aeternum.

Filioli nouissima hora est. & sicut audistis quia
antixp̃s uenit. nunc antixpi multi facti sunt.
Unde scimus quia nouissima hora ẽ. Ex nob prodi
erunt. sed non erant ex nob. Nam si fuissent ex
nobis. pmansissent utiq: nobiscũ. Sed ut mani
festi sint qm̃ non sunt omś ex nob. sed uos unctõ

spem hanc in eo. scificat se sic
Omnis qui facit peccatũ & iniq
& peccatũ ẽ iniqtas. Et scitis q
it ut peccata tolleret & peccatũ
Omnis qui in eo manet non pecc
peccat non uidit eũ. Filioli ne
qui facit iustitiã iustus ẽ sic
Qui facit peccatũ ex diabolo est
diabolus peccat. In hoc appa
ut dissoluat opera diaboli
tus ẽ ex dõ. peccatũ non facit
in eo manet. & non potest pecc
natus est. In hoc manifesti

Irca lecturaȝ arboris diuersis olim
diuersum moduȝ tenentibus: Io. de
deo hispanus post illos lecture ipsi⁹
arboris nouū modū assumens per
suas metricas regulas ipius itelle
ctū nisus fuit aperire ƺ propter mltī
tudinē regularū ⁊ v̄suum obscurita
teȝ aliqb⁹ notū ignotū: alijs ignotū
ignoti⁹ reddidit. Attendēs igit ego Ioannes andree
inter decretoꝝ doctores minim⁹ ⁊ idign⁹ iuētiōeȝ ar
boris ex eo fuisse: vt habētib⁹ materiā cōsanguinita/
tis ⁊ affinitatis ignotā nota: ⁊ habētib⁹ notā ex ocloꝝ
īspectiōe notissima fieret. antiquoꝝ scripta reuolui: ⁊
put expedire credidi ↄpilaui. Primo querēs ad vtrā
ꝗ arborē ad qd fuerit iuētio arbōris necessaria. Secū
do an sit auctētica. Tertio ad qd i volumie ꝺcretaliū
repetit: ꝗ oli fuēat i ꝺcretis. Prime q̄stiōis ex superi⁹
dictis patuit solutio. pbatio .n. ad oculū alias vicit: in
sti. ꝺ ḡdi. § agnatiōis .xxvij. q. j. nec aliq̄. Ex ostēsiōe
eni facti q̄dā meli⁹ pcipit̄ ꝗ elocutiōe: ꝺ dōa. aplice.
ver. si. Hinc ē ꝙ agroꝝ mēsio subijcit oculis. xvj. q. iij.
iter. ꝺ pscrip. q: idicāte. C. fini. regū. l. iij. Uētris inspe/
ctio: an mulier sit pgnās. ff. ꝺ vē. īspi. l. j. i pn. Locoꝝ pu
dicitie iuestigatio: an mulier sit virgo: ꝺ pba. pposui/
sti. an arta: ꝺ fri. ⁊ male. fraternitatis. vl' alit ipedita. c.
ti. ex litteris. Iniurie an sit atrox estimatio. ff. de ser. l.
ij ⁊ littere papales an sint vere vel false: de crimi. fal. lȝ
Ad secundum dic: ꝙ arbor auctentica est: quod patet
ex canonibus isidori ⁊ alexandri. xxxv. q. v. c. j. ij. ⁊ vl.
Ad tertium dic: ꝙ quia in decretis de consanguinita/
te ⁊ affinitate tractatur: vtile fuit ibi arborem ponere
⁊ q: in decretalibus est idem tractatus: ⁊ in hoc volu
mine vtile fuit repeti ex eo maxime quia nemini venit
in dubiuȝ: id satis esse validū satisꝗ famosum: quod
repetita lectio probat. C. de emen. iusti. col. l. vna. Iteȝ
ex eo q: antiqui cāones circa materiaȝ illam multum
fuerant correcti: vnde expediens fuit ſm statutuȝ no/
uorum iurium antiquam arborem decidere.

Deinde ad arborē cōsanguinitatis specialiter de
scendam⁹. Et primo queritur quid sit cōsangui
nitas. ⁊ vnde dicatur: quid linea: quid gradus. Se/
cūdo querit quomodo arbor formetur: ⁊ q̄re sic for/
met: ⁊ quare sic punctet: ⁊ interserem⁹ regulas per q̄s
cognoscuntur gradus. Demū ponemus quedam no/
tanda: ⁊ quasdam questiones. Ad primū dico ꝙ con/
sanguinitas est attinentia personarū ex eo proueniēs
quia vna descendit ab altera vl' ambe ab eadem. vel est
vinculum personarū ab eodem stipite descendentium
carnali ppagatione ↄtractū: quod satis est ideȝ. Dicit
aūt ↄsanguinitas quasi sanguinis vnitas a con. ⁊ san
guine: quia de cōmuni sanguine descendunt. Et quo
ad pbibitionē cōiugij nō distinguo an tales ↄsangui
nei sint producti ex vxorio coitu vl' ex fornicario: qꝺ ē
expressum. ꝺ. de proba. per tuas. Linea vero est collectio
psonaꝝ ab eodē stipite descēdētiū grad⁹ ↄtinēs ⁊ nu/
meros distiguēs. Et ē triplex linea. s. graduū descēdē
tiū ascēdētiū ⁊ collateraliū: vt. j. patebit. ⁊. ff. de gradi
bus. l. j. ⁊. l. iurisꝯsultus. Gradus est habitudo. distan
tium personaruȝ: qua cognoscitur: quota agnationis
vel cognationis distātia due persone inter se differāt
⁊ dicuntur gradus ad similitudinem graduū scalarū
vel locoꝝ procliuiū: quia ita gradimur de proximo in
proximum. ff. de gradibus. l. iurisconsultus. §. gradus

Formaf āt sic arbor: pmo vide cellulas ascēdentiū scꝺo de/
scēdētiū: demū collateraliū. Ascende sup cellulā vacuā q̄ re/
māsit iō vacua: q: nō potuit nomē ppriū hēre: cū alie cellule
exceptis his: q̄ p genitiuū noiant sumant nomē ab ipa. Quō
enīȝ possem⁹ illā cellulā noiare quā dicim⁹ filiū pris fratreȝ
fratris patrē filij ⁊ sic ꝺ singulis: ⁊ eā alij vocāt ioachiȝ alij p
theū alij trūcū. Nos āt a noīe bidelli nostri vocem⁹ eā Petru
tiū. Et scire debes ꝙ ↄpetēter ille cellule medie ascēdētiuȝ ⁊
descēdētiū diuiderēt directe p medium: vt a latere dextro illa
ruȝ cellularū pōerent noia mariū vt abauus pauus ⁊c̄. a la
tere sinistro noia mulieꝝ: vt abauia proauia ⁊c̄. quia positi a
latere dextro descendunt a maribus: ⁊ econuerso. Supra cel
lulaȝ vacuā ē cellula hꝫ continens pater mater: ⁊ supra vnum
punctum rubeum: ⁊ infra vnū nigruȝ. Supra illaȝ est cellula
auus auia: continens duo puncta rubea: ⁊ duo nigra. Supra
illam est cellula proauus proauia habens tria puncta rubea:
⁊ tria nigra. Supra illam est cellula abauus abauia habens.
iiij. rubea. ⁊. iiij. nigra. Descendendo sub cellula vacua habes
filium filiam: ⁊ habet vnum punctum rubeum ⁊ vnum ni/
grum. Sub illa habes nepotem ⁊ neptem: ⁊ duo puncta ru.
bea ⁊ duo nigra. Sub illa pronepotem ⁊ proneptem ⁊ tria pū
cta rubea ⁊ tria nigra: sub illa abnepotem ⁊ abneptem: ⁊. iiij.
puncta rubea: ⁊. iiij. nigra. Anteꝗ ad collaterales transea/
mus scire debes: ꝙ punctoruȝ numeratio est numeratio gra
duum habito respectu ad cellulam vacuam: ⁊ puncti rubei
denotant computationem ſm ius canonicum: ⁊ pūcti nigri
ſm ius ciuile ⁊c̄. Ponitur aūt computatio canonica i supiori
parte cellularum: ciuilis vero in inferiori: vt detur intelligi
excellentia iuris canonici ad ciuile ⁊ maxime quo ad hūc ca
sum quo instruimur in matrimonijs que licite contrahi pos/
sint: necne: ⁊ cum matrimonium sit sacramentum ecclesie in
eo precipue lex minor est canone. ꝺ. de secun. nup. c. vlt. ⁊ pe.
Uides autem ex punctatione predicta: ꝙ in computatione
ascendentium ⁊ descendentium concordat vtrunꝗ ius: q: ī
eis semp persona addita persone per carnis ppagationē gra
dum adijcit. Ad inueniendum autem gradus inter eos ſm
vtrunꝗ ius tolle hanc magistralem regulam ascēdentium ⁊
descendentium: quot sunt persone de quibus queritur com
putatis intermedijs vna dempta tot sunt gradus inter eas.
Si igitur vis scire quantum distat abauus a petrutio vtro/
ꝗ computato: ⁊ intermedijs quinꝗ sunt persone deme vnā
quattuor sunt grad⁹. Idem dico de ipso. p. ad abnepoteȝ: q:
eodem modo erit reperire. v. personas: ⁊ sic. iiij. sunt gradus.
Si velles scire quot distet abauus. p. ab abnepote. p. iuenies
ibi nouem personas computato. p. ⁊ sic octo erunt gradus.
Scias autem ꝙ iste. p. non habet totam suam computatio/
nem in arbore. Scis enim ꝙ quilibet habet duos parentes.
iiij auos. viij. proauos. xvj. abauos: ⁊ sic semper ascenden/
tes duplicantur. Unde ipossibile fuisset tot personas in ar/
bore scribere. Quero autem an inter ascendentes ⁊ descen/
dentes prohibitio copule coniugalis excedat quartum gra/
dum: ⁊ dicit Gof. in summa de consang. ⁊ affi. §. item q̄ritur.
ꝙ non per decre. non debet. eo. ti. que generaliter loquitur.
Alij cōiter contradicentes inter ascendentes ⁊ descēdentes
perpetuam esse prohibitionē dicunt: ⁊ qꝺ de quarto gradu
dicitur in collateralibus locum habet: ad hoc. xxxv. q. iij. pro
geniem ⁊ duobus. c. se. in quibus dicitur: ꝙ olim non solum
vsꝗ ad secūduȝ gradū: sed etiam inquantum noticia erat pa
rentele extendebaf prohibitio. Ex quo ergo certū est alteruȝ
descēdenteȝ ⁊ alteꝝ ascēdenteȝ perdurat pbibitio: ad idem
insti. de nup. §. j. ff. de ritu nup. l. nuptie. ⁊ hoc verum puto.
Ad collaterales transeam⁹ ⁊ da fratrem ⁊ sororem: ⁊ causa
breuitatis psequēdo solū parteȝ mediaȝ arboris ad modū.

verissi: qua intellecta reliqua intelligit: qđ per se patz. Dica
mus de fratre ⁊ descendentibus sub cellula fratris filius fi
lia: ex illa fratris nepos neptis: ex illa fratris p[illegible]nepos pro
neptis: ⁊ frater. p. est cum. p. in primo gradu sm canones in
tertio sm leges. nepos in tertio sm canones: in quarto sm
leges. Fratris pronepos est ipsi. p. in quarto sm canones: in
quinto sm leges ⁊ sic debet esse vtraq; punctatio. ⁊ isti sunt
collaterales ad. p. Et nunc de cellula patris fecimus stipitez:
fac consequenter stipitē de auo: ex eo patruus amita: ex illa
frater patruelis ⁊ amitinus: soror patruelis ⁊ amitina: ex illa
horum filius filia: ex illa horum nepos neptis. Patruus est
p. secundo gradu: frater patruelis etiam secundo gradu: fili
us internepos in quarto sm canones. Per leges autem pa-
truus in tertio: frater patruelis in quarto: filius in quito: ne
pos in sexto: ⁊ sic debet esse vtraq; punctatio. postea fac proa
uum stipitem: ⁊ habet filius patruum magnum: amitaz ma-
gnam: auum ⁊ auiam: auunculum magnum ⁊ materteram
magnam: illos non prosequimur. Ex cellula patrui magni
propior sobrinus propior sobrina: ex illa horum filius filia:
ex illa eorundem nepos neptis: ⁊ quia. p. distat a proauo quē
nunc feci stipitem tertio gradu. ergo a patruo tertio ⁊ a pro-
priori sobrino tertio ⁊ a filio tertio: ⁊ a nepote qui erit line
am equalitatis quarto sm canones: sm leges vero distat. p.
a patruo magno quarto: a priori sobrino quinto: ⁊ a filio sex-
to ⁊ a nepote septimo: ⁊ sic debet esse vtraq; pūctatio. Modo
fac abauum stipitem cum tribus filijs scilicet patruo proauo
⁊ proauunculo: de proauunculo non prosequor. Ex cellula
propatrui oritur cellula horum filius filia: ex illa horum ne-
pos neptis: ex illa eorundem proneptos proneptis. Isti oēs
sūt cum. p. in quarto gradu: qr. p. distat a stipite i quarto gra-
du: ⁊ ex illa linea nullus erit lineā equalitatis: ergo omnes
ab eo distant quarto. sm leges propatruus distat. v. filius. vi.
neptos. vij. pronepos. viij. ⁊ sic debet esse vtraq; punctatio.
Nunc videndum est quibus regulis gradus illorum colla e
ralium cognoscantur. Collateralium equalis linee vnaz tra
do regulam sm canones. Collateraliū in linea equali quoto
gradu quis distat a cōi stipite: toto dista[illegible] inter se vel sibi at
tinent. hoc sm canones. Exemplum pone: cum facis abauuz
stipitem inter. p. ⁊ pronepotem propatrui: nā illi sunt in linea
equali: quilibet distat a stipite quarto gradu: ergo inter se q̄r
to sm leges vero aliter est: ⁊ sic dicimus regulaz: collateraliū
in linea equali quoto gradu quis distat a comuni stipite: toto
duplicato distant inter se vel sibi attinent. Vides ergo ex su
perius dictis ⁊ ex punctatione: ꝙ predicti. p. ⁊ pronepos pro
patrui distant. viij. ⁊ insurgit illa diuersitas: quia sm leges
quelibet persona gradum facit in collateralibus. Unde duo
fratres faciunt [illegible]os gradus: sm canones vero due persone
faciunt vnum gradum: vnde vt patet i cellula fratris: frater
est cum. p. in primo gradu sm canones: in secundo sm leges
sed computatio eorum ob aliud fit q̄z nostra. xxxv. q. v. c. ij. be
ne ergo dicitur sm leges: ꝙ in equali linea collateralium siue
linea sit paris numeri siue disparis non est reperire disparez
gradum vide in linea paris numeri secunda vel quarta: dis
paris numeri prima vel tertia. In prima secundus gradus: in
secunda quartus: in tertia sextus: in quarta octauꝰ: quod nō
est sm canones: quia in equali linea disparis nūeri habemꝰ
disparem gradum: quia in prima primum in tertia tertium:
in quinta quintum: ⁊ sic de singulis. Nunc restat videre de
collateralibus in linea inequali: de quibus traditur talis re
gula sm canones Collateralium in linea inequali quoto gra
du remotior distat a comuni stipite: toto distant inter se. Exē
plum pone faciēdo abauum stipitem. p. ⁊ filius ꝓpatrui sūt
in linea inequali. computemus ergo a remotiori. s. a. p.
sed. p. distat a stipite quarto gradu: ergo a filio propa-
trui quarto: ⁊ idem in descendentibus vsq; ad lineaz
equalitatis: ⁊ hoc est quod dicimus: ꝙ persona addi
ta persone vsq; ad lineam equalitatis non crescit gra
dus: quia propatruus filius eius nepos ⁊ pronepos
omnes distant quarto a. p. Sed aliter sm leges hz q̄s
talem regulam tradimus. Collateralium in linea ine-
q[illegible] ali quot sunt ꝑsone stipite dempto: tot sunt gradus:
vnde. p. a stipite distat quarto: a propatruo quinto: a fi
lio. vi. a nepote. vij. a pronepote viij. ⁊ sic quelibet ꝑsōa
facit gradū. Vides ex supradictis ꝙ p. nō pōt ꝯhere
cū aliqua de arbore. distat. n. a sūmo. s. ab auo: ab imo
s. a nepote ab extremis collateraliuz: ab omnibus his
quarto: a medijs citeriori: per quod satis patet: ꝙ cuz
nullo potest contrahere Sed si extremas. i collatera-
libus: vtputa si pronepos ꝓpatrui vel ꝓnepos fratris
procrearet filiaz posset. p. cuz illa cōtrahere. lz autem
ꝯhatur in quinto gradu: remanet tamen consanguini
tas. ꝓhibitio eni que per ius positiuū ꝓcesserat: potuit
tolli: sed naturalia sūt imutabilia. v. di. in ꝑnci. Scire
debes ꝙ cōiter dicunt doctores ꝙ abauus ⁊ proauus
⁊ auus sunt bigami: dicentes ꝙ si non essent bigami
non possent filij eorum coniūgi: cum essent fratres: lz
de hoc non multum curo: quia eadem ratione sic esset
de alijs cellulis duplicibus ꝙ persone earum essent:
bigami: vnde fingamus peritide ac si in qualibet du-
plici cellula haberemus. iiij. personas ac si diceretur
propatruus ⁊ vxor proamita ⁊ maritus: vnde duplica
tio posita fuit: vt nomina demonstraret in vtroq; sexu
non vt eos coniuges denotaret. Sciendum est etiam
ꝙ in collateralibus equalis linee bene sequitur ista
regula affirmando ⁊ negando ego ⁊ tu sumus consā
guinei in linea equali: ⁊ ego possū accipere filiaz tuā:
ergo tu meā. Et negatiue ego nō possū accipē filiā tu
am ḡ nec tu meā. Affirmatiua procedit in linea equa
li quarti gradus Negatiua in tertio vel citeriori: sed
in linea inequali h non procedit affirmando vel negā
do: quia si vnus est in quarto alter in tertio: vel citerio
ri qui est in tertio vel citeriori potest contrahere cuz fi
lia eius qui est in quarto gradu ⁊ non econuerso: vn-
de propatruus huius filius ⁊ nepos cōtrahere possūt
cum alia. p. sed non econuerso. Demum queritur an
collaterales: quorum vnus est in quinto ⁊ alter in pri
mo: puta filia. p. ⁊ propatruus possint adinuicem con
trahere: dicit hostien. ꝙ non: ⁊ hoc no. ꝫ. e ꝙ dilectio.
c. tua. ⁊ in summa huius ti. de consang. § nunquid in
quinto ⁊ primo. quod per sua argumenta nititur pro-
bare sic scilicet pater ⁊ filius vna persona censetur. C.
de impu. ⁊ alijs substi. l. vlti. Sicut ergo nō contrahit
cum stipite: sic nec cum filijs stipitis. bene facit predi.
decre tua. vbi fratres videntur poni pro stipite. cōtra
rium tenet ber. quod colligitur ex glo. quam ponit. ꝫ.
e. ti. c. vlti. ⁊ rai. ⁊ Jo. de deo: ⁊ hoc est verissimū: quod
probant verba regule posite. ꝫ. e. c. vlti dum dicit descē
dentium ab eodem: sed certum est ꝙ propatruus des-
cendit a stipite. preterea aut dicis ꝙ est inter eos prohi
bitio ascendentium ⁊ descendentium aut collateraliū
de primo patet negando: ꝙ certum est filium. p. nō des
cendisse a propatruo. Est ergo prohibitio collateraliū:
sed certuz est ꝙ isti distāt quinto. qđ igit ipediat istos
collaterales contrahere non video. Joānes Andree.

.IIII.
Abauus.
Abauia.
.IIII.

.IIII.
ppatruus.
pamita.
.V.

.III.
proauus.
proauia.
.III.

.IIII.
pauunculus.
pmatertera.
.V.

.IIII.
horū filius filia.
.VI.

.III.
patru⁹ magn⁹
amita magna.
.IIII.

.II.
Auus.
Auia.
.II.

.III.
auūculus magn⁹.
matertera magna.
.IIII.

.IIII.
hoꝝ filius filia.
.VI.

.IIII.
eorūdē nepos nepti
.VII.

.IIII.
ppior sobrinus.
ppior sobrina.
.V.

.II.
patruus.
amita.
.III.

.I.
Pater.
Mater.
.I.

.II.
auūculus.
matertera.
.III.

.IIII.
ppior sobrin⁹.
ppior sobrina.
.V.

.IIII.
eorūdē nepos neptis.
.VII.

.IIII.
eorūdē pnepos pnepti
.VIII.

.III.
hoꝝ filius filia.
.VI.

.II.
fr patruel vl'amitin⁹ soror patruel' amitina.
.IIII.

Frater.
.II.

.I.
Soror.
.II.

.II.
ꝯsobrinus.
ꝯsobrina
.IIII.

.III.
hoꝝ filius filia.
.VI

.IIII.
eorūdē pronepos neptis.
.VIII.

.IIII.
eorūdē nepos nepti
.VII.

.III.
hoꝝ filius filia.
.V.

.II.
fratris filius filia.
.III.

.I.
Filius.
Filia.
.I.

.I.
sororis filius filia.
.III.

.III.
hoꝝ filius filia.
.V.

.IIII.
eorūdē nepos neptis.
.VII.

.IIII.
horum nepos nepti
.VI.

.III.
fratris nepos neptis.
.IIII.

.II.
Nepos.
Neptis.
.II.

.III.
sororis nepos neptis
.IIII.

.IIII.
horum nepos neptis.
.VI.

.IIII.
fratris pronepos pneptis.
.V.

.III.
pronepos.
proneptis.
.III.

.IIII.
sororis pnepos pronepos.
.V.

.IIII.
abnepos.
abneptis.
.IIII.

B arborē affinitatis ꝛ ei⁹ materiā trāsea
mus. Et p̄mo vidēdū ē q̄d sit affinitas:
ꝛ vnde dicaꝛ. ꝛ quomō ipsius genera in
surgāt: ꝛ gradus cōputenꝛ: deinde arbo
rem formem⁹: ponem⁹ postea q̄dam no
tabilia ꝛ quasdā questiones. Est autem
affinitas ꝑsonarū ꝓximitas ex coitu pro
ueniēs omni carēs parētela. hoc ꝫm ca
nones: sed ꝫ leges ē proximitas ꝓueni
ens ex nuptijs. ꝛ requiriꝛ ꝫ leges: ꝙ le
gitime sint nuptie nō interdicte: vt contrahaꝛ affinitas. ff. de
gradi. l. nō facile. §. sciēdum. Et diciꝛ affinitas quasi duoꝝ
ad vnū finem vnitas: eo ꝙ due cognatiōes diuerse per nu
ptias ꝫm leges: vel per coitū ꝫ canones copulanꝛ: ꝛ alter ad
alterius cognationis finē accedit: vt i eadem. l. §. affines. Sꝫ
ꝙ per fornicariū coitū ꝛ incestuosū ꝫm nos cōtrahatur affi
nitas: patet de eo qui cog. consang. vx. sue. c. discretionē. ꝛ eo.
titu. c. penul. sed cōsideratio legis fuit circa hereditates ꝛ tu
telas deferēdas: ꝛ neq̄ cogaꝛ aduersus affinez testimoniū
dicere. ff. d̄ gradi. l. iurisconsult⁹. in princi. ꝛ ff. testi. l. iij. ꝛ iiij.
q. iij. §. item in criali. ver. item. l. iulia. Sed canon quo ad ma
trimonia ꝓhibenda cōsiderauit vnionē carnis que isurgit
ex copula. ꝛ ē videre ꝫ hoc ꝙ cōcurrere pōt attinētia cōsan
guinitatis ꝛ affinitatis: vt siquis cognoscat cōsanguineam
suam: omnes cōsanguinei vtriusq̄ sūt vtriq̄ affines. Scias
autem ꝙ affinitas ē perpetuū impedimētū: qd̄ durat etiā
mortua ꝑsona: qua mediāte cōtrahitur. xxxv q. x. fraternita
tis. Nec oritur affinitas ex pollutione extraordinaria: que
fit extra claustra pudoris. xxxv. q. iij. extraordinaria. ꝛ adde
quod ibi notatur. Et insurgit affinitas ex coitu interdum
cum publica honestate: interdum sine: ꝛ publica honestas
interdū sine affinitate: vt si cognosco vxorem vel sponsam:
hic impedimentum est publice honestatis ꝛ affinitatis: si co
gnosco non sponsam hic affinitas sola est: si sponsam nondū
cognoui: ibi sola publica honestas. hoc dico: quia si mortua
est vxor tua: vis cōtrahere de dispēsatione ecclesie cū cōsan
guinea sua: ꝛ ecclesia dispensat ꝙ possis cōtrahere cū illa:
nō obstante ꝙ sit tibi affinis tali gradu: per dispēsatiōe3 ad
huc cōtrahere nō poteris: quia lꝫ sublatum sit ipedimētum
affinitatis: nō tamen ē sublatū ipedimētū publice honesta
tis. Debes ergo facere exprimi ꝙ possis cū tali cōtrahere nō
obstāte ipedimēto publice honestatis: pro eo ꝙ desponsasti
cōsanguineam ei⁹ in quarto gradu: ꝛ non obstante ꝙ ē tibi
affinis in quarto pro eo ꝙ dictam despōsatam carnaliter co
gnouisti: ꝛ tunc matrimoniū procedere poterit. Gen⁹ affini
tatis cognosciꝛ per hāc regulā: sed nō grad⁹: persona addita
persone ꝑ carnis copulam mutat gen⁹ sed nō gradum. Isto
modo si is qui ē mihi in secūdo gradu ꝯsanguinitatꝭ cogno
scit mulierem: illa est mihi secūdo gradu affinitatis ꝛ primo
genere: si alius eā cognoscit ille atinet mihi secūdo genē affi
nitatꝭ ꝛ scd̄o g̃du: si ille aliam mlierē cognoscit illa attiet mi
hi tertio genē affinitatis ꝛ scd̄o gradu. Sed q: solū primū
gen⁹ hodie habet prohibitionē: ꝛ q: h. plene tradidit. s. de
cōsang. ꝛ affi. nō debet. hic circa hoc nō insisto: ergo si ꝑsona
mihi cōsanguinea cōiungat sibi aliā personā carnali copula
persona iūcta est mihi affinis primo genere affinitatis: si at
tinēs mihi p̄ genē affinitatis: cānali coplā se alⁱi cōmisceat:
ille attinet mihi scd̄o genē: si affinis mihi scd̄o genē aliquā
cognoscat illa ē mihi affinis tertio genē: sed codē gradu. Est
igiꝛ videre de gradib⁹. Certū ē ꝙ affinitas nō habet hodie
ꝓhibitiōe3 nisi i p̄mo genē: ꝛ in illo vsq̄ ad q̄rtū gradum:
sed affinitas nō habet suā specialē ꝯputatiōem graduū: sed
computantur gradus affinitatis ꝫm grad⁹ ꝯsanguinitatis.

Si ergo ꝯsanguine⁹ tu⁹ cognoscat mlierē: si vis scire
quoto gradu affinitatis atrinet tibi mlier illa vide q̄
to gradu ē tibi cōsanguine⁹ tu⁹, ꝫ regulas quas tra
didi i ꝓxima arbore: ꝛ quoto ē tibi ille cōsangnineus:
toto mulier ē tibi affinis ꝛ semꝑ i p̄mo gnere. Nūc for
mem⁹ arborē: ꝛ i medio arboris sunt q̄ttuor cellule: ꝛ
in p̄ma superiori poniꝛ primus grad⁹: i secūda secū
dus: in tertia tertius: i quarta quartus gradus. Et de
his p̄mo queriꝛ quare ponātur i medio fratris ꝛ soro
ris. Secūdo quare nō exp̄māt attinētiā: dicendo pri
mus gradus affinitatis ꝛ sic d̄ singulis. Ad p̄mū dic
hoc fuisse vt deꝛ itelligi ꝙ affinitas oritur ex cōsangui
nitate: ꝛ ꝙ ab vtroq̄ sexu virili ꝛ femineo affinitas cō
trahatur. Ad secūdū dic attinētiam nō fuisse expres
sam: vt illa computatio graduū ad consanguinitatē ꝛ
affinitatē referaꝛ: vnde soror ꝛ frater sūt i p̄mo gradu
cōsanguinitatis: ꝛ frater ꝛ vir sororis sunt i primo gra
du affinitatis ꝛ sic d̄ alijs. deinde a latere dextro dicte
linee pōiꝛ alia linea q̄ttuor cellulas ꝯtinēs: i p̄ma scri
biꝛ frr: i scd̄a fris fili⁹: i t̄tia fratris nepos: i q̄rta fratris
pronepos. Ad dorsum hui⁹ alia linea cōtinens alias
q̄ttuor cellulas: i q̄x p̄ma scribiꝛ vxor fratris. oli relicta
i scd̄a vxor filij fris: i tertia vxor neptis fris. in quarta
vxor ꝓnepotꝭ fris A latere sinistro sūt alie q̄ttuor cellu
le: q̄rū p̄ma soror: scd̄a sororis filia tertia sororis neptꝭ
q̄rta sororis ꝓneptis. Ad dorsū harū sūt alie q̄tuor:
prima vir sororis oli3 relictus: secūda vir filie sororis:
tertia vir neptis sororis: quarta vir proneptis sororis.
Ponunꝛ etiā alie due cellule: vna a latere dextro cōti
nens relict⁹ relicte fratris: a sinistris relicta relicti so
roris: que ꝫ oēs ponunꝛ ad decorē ꝛ ad demōstran
dum genera affinitatis: que hodie ꝓhibitiōe3 nō ha
bent. Adhuc hēs duas lineas reflexas quarum vna
oritur i cellula fratris ꝛ termiaꝛ i cellula viri sororis:
in qua scribiꝛ p̄mū genus affinitatis. Item alia linea
reflexa q̄ oritur i cellula sororis: ꝛ terminatur i cellula
vxor fratris i qua idē scribitur. Circa hoc quero: q̄re
in cellula vxor fratris scribiꝛ olim relicta: qd̄ nō poni
tur in alijs cellulis inferiorib⁹ eiusdē linee: ꝛ dic hoc
factū fuisse ꝓpter cellulā que ponitur ad dorsū illi⁹:
quasi dicat frater habuit vxorem: mortuo fratre vxor
ab eo relicta cōtraxit cū alio viro: illa demū mortua
iste relictus a relicta fratris vult cōtrahere cū sorore
nūquid pōt: olim nō poteāt: quia erat sibi i secūdo ge
nere: ꝛ p̄mo gradu: hodie ṽo pōt: idē sit repetitū quo
ad cellulā viri vxoris. Ad cognoscendū ergo gradus
affinitatis ꝛ gen⁹ tā ꝑ formā arboris q̄ꝫ ex p̄ri⁹ dictis:
tolle hāc solam regulā magistralē: ꝑ carnalē copulam
viri ꝛ mulieris inter cōsanguineos mulieris ꝛ virū ꝛ
inter cōsanguineos viri ꝛ mulierē cōtrahitur affini
tas p̄mi generis eiusdem gradus: cui⁹ est cōsanguini
tas. Quare dicaꝛ i regula per carnalē copulam viri ꝛ
mulieris ꝛ nō viri ꝛ vxoris: collige ex his que i princi
pio dixi. Inter cōsanguineos mulieris ꝛ virū ꝛ cōsan
guineos viri ꝛ mulierē ideo dixi: q: inter virū ꝛ mu
lierē nō cōtrahitur affinitas: sed ipsi sūt affinitatis cā.
Item inter cōsanguineos viri ꝛ cōsanguineos mulie
ris nulla est affinitas: vnde duo fratres cōtrahāt cū
duab⁹ sororib⁹: pater ꝛ fili⁹ cū matre ꝛ filia. Sed est
affinitas inter cōsanguineos mulieris ꝛ ipsum virū:
ꝛ consanguineos viri ꝛ ipsam mulierē. s. de cōsangui.
ꝛ affi. ꝙ super his Primi generis quare dixeri3 etiā ex
superiorib⁹ patuit: ꝛ eiusdē grad⁹ cui⁹ ē cōsaguinitas:

vide hoc ī arbore. nā frater ⁊ soror sūt in p̄mo gradu
cōsanguinitatis: marit⁹ sororis ē fratri ī primo gradu
affinitatis: ⁊ sic vxor fratris sorori: ⁊ sic filia sororis ē
filio fratris ⁊ ipsi fratri ī secūdo gradu cōsanguinita-
tis: marit⁹ ei⁹ ī secūdo gradu affinitatis ⁊ ecōuerso ⁊
sic in reliquis. Unde vir proneptis sororis attinet fra
tri ⁊ omnibus descendentibus qui sunt in arbore q̄r-
to gradu affinitatis: ⁊ hoc ideo: qr̄ ia toto gradu con-
sanguinitatis attinet p̄dictis ipsius pneptis q̄ sūt in
arbore. ideo dixi: q: si pnepos fratris hēret filiū ille
excederet lineā equalitatis: ⁊ sic attinet qnto ḡdu s̄m
regulas traditas ī prima arbore. Post hoc notādum
est ꝙ illud precise non seq̄: ego ⁊ tu sum⁹ affines ergo
filius quem procreo est tibi affinis. Nam interdū fil.⁹
meus mutat genus attinentie: q: ego sum tibi affinis
⁊ ipse cōsanguine⁹. interdum nil attinet tibi: interduz
mutat gradum: interduz nec mutat gen⁹ nec gradū.
exemplum: si ego ⁊ tu sum⁹ affines per appositionem
mei: q: scilicet cōtraxi cū cōsanguinea tua: si ex dicta
cōsanguinea tua filiū procreo: ille ē tibi cōsanguineus
non affinis: sed si ego marit⁹ cōsanguinee tue ex alia
muliere filium procreo: ille nec ē tibi consanguineus
nec affinis. Si vero tu cōsanguine⁹ vxoris mee filiuz
procreas: hic filius n̄ mutat genus attinentie q: tu p̄s
es mihi affinis: ⁊ ipe affinis: sed si tu ⁊ vxor mea era-
tis ī eq̄li linea vl' ieq̄li: ⁊ tu eras r̄motior: q: tu eras ī
tertio ipsa ī secūdo. vl' primo: tunc ipe fili⁹ mutat ḡdū
q: tu pater es mihi ī tertio gradu affinitatis ⁊ ipe mi
hi ī quarto. Si v̄o tu ⁊ vxor mea eratis cōsanguinei ī
linea inequali: sed vxor mea erat remotior: vt q: ipa ī
tertio ⁊ tu ī scd̄o: tē fili⁹ tu⁹ nō mutat gen⁹ nec ḡduz
q: tu mihi affinis ⁊ ipe affinis: tu ī tertio ḡdu ⁊ ipe ī
tertio ḡdu. Itē nota ꝙ istud ēt nō seq̄: ego ⁊ tu sumus
affines: ⁊ ego nō possuz accipere filiā tuā: ergo nec tu
meā. q: si habeā ꝯsanguineā tuā ī vxorē: tu bene po-
tes ꝯtrahere cū filia mea quā habui ex alia mlīere q:
affinitas n̄ ꝯ̄bitur inter ꝯsanguineos viri ⁊ ꝯsangui-
neos mlīeris s̄; iter viꝝ ⁊ ꝯsanguineos mlīeris ⁊ inter
mlierē ⁊ cōsanguineos viri: vt dixi: ⁊ pbat̄. ē. d̄ ꝯsagui.
⁊ affini. ꝙ sup̄ his. Sz ego nō possuz contrahere cum
filia tua: nisi forsitā illa excederet quartū ḡduz: vt q:
esset ī quinto: ⁊ ē simile hꝫ ꝙ dixi supra in proxima ar
bore circa finē. Nunc querit̄ an affinitas inter ascen
dētes ⁊ descēdentes habebat ppetuaz prohibitionem
an extendatur tm̄ vsq3 ad quartum gradum? Et si tenere-
mus opinionem gof. de qua dixi supra in arbore proxima
circa medium: diceremus ꝙ vsq3 ad quartum graduz tātuz.
Sed tenendo contrarium opinionem: dicemus ꝙ prohibi
tio sit perpetua. Dicit enim textus ꝙ ita abstinere debem⁹. a
consanguineis vxoris: vt a proprijs: supra de consangui. ⁊ af
fini. c. j. xxxv. q. iij. de propinquis. ⁊ c. equaliter. Si ergo inter
consanguineos ascendentes ⁊ descendentes prohibitio ex-
tenditur in infinitum: ergo inter affines: ad idem insti. de
nup. §. affinitatis. ⁊ dicit lex ꝙ tales affines ascendentes ⁊ d̄
scendentes habentur loco parentum ⁊ liberorum. ff. de gra-
di. l. non facile. §. ⁊ retro. in fi. Eodem modo posset formari
questio de affinibus: quorum vnus est in primo gradu alter
in quinto: sicut in consanguineis dixi supra in arbore proxi
ma in fine. An autem liceat diuersis temporibus habere in
vxores duas cognatas: scilicet vxores duorum fratrum ⁊ an
coniuncti olim in gradu prohibito hodie permisso simul ma
nere possint? de hoc vide no. supra eodem: de consan. ⁊ affi.
c. non debet. Ultimo queritur ad vtranq3 arborem: an pro-
hibitio consanguineorum vel affinium coniugendorum pro
cedat ex prohibitione diuina an ex humana: ⁊ quare facta
fuit prohibitio? Breuiter scias: ꝙ olim propter necessitatem
frater necessario habuit contrahere cum sorore: ⁊ consan-
guinei cum consanguineis: vnde tunc in collateralibus nō
erat prohibitio: hoc fuit a principio generis humani in filijs
⁊ nepotibus ade: hoc etiam fuit post diluuium in nepotibus
noe. In leuitico vero prohibite fuerūt fere. xij. persone quas
vide nota. supra de resti. spolia. literas. ⁊ de diuor. c. gaude
mus. Demum ius positiuum canonicum prohibuit consan
guineos ⁊ affines primi generis coniungi in septimo gradu
⁊ citeriori: que prohibitio postea vsq3 ad quartum gradum
est restricta. ē. eo. non debet. reuocatis etiam quibusda3 alijs
prohibitionibus vt ibi patet. Reuocatio vero fuit ex causa
que ibi ponitur. ⁊. ē. de resti. c. licet ex quadam. per quod pa
tet: ꝙ prohibitio partim procedit ex iure diuino ⁊ partim ex
positiuo. Unde in secundo gradu equales linee collaterales
contrahere possunt a iure diuino sed non positiuo. Ratio. ve
ro prohibitionis sumitur. xxxv. q. j. §. j. ⁊ c. j. fuit enim propt̄
charitatem ampliandam. Nam si contraherem cum sorore
idem esset pater ⁊ socer mater ⁊ socrus vir ⁊ frater ⁊ cetera.
Sed si alium. habeo patrem alium socrum numerosius se
charitas protenderet: in qua vniuersi fideles ⁊ precipue stu
dentes continue perseuerent per gratiam eius qui est bene-
dictus in secula seculorum amen.

relictꝰ reli	vxoꝛ fratris	Frater.	Pꝛimꝰ	Soꝛoꝛ	vir ſoꝛoꝛis	relicta reli
cte fratris.	olim relicta		gradus.		olī relictꝰ.	cte ſoꝛoꝛis
	vxoꝛ fi-	fratris	Secūdus	ſoꝛoris	vir filie	
	lij fratris	filius.	gradus.	filia.	ſoꝛoꝛis.	
	vxoꝛ nepo-	fratris	Tertius	ſoꝛoꝛis	vir neptis	
	tis fratris.	nepos.	gradus.	neptis.	ſoꝛoꝛis	
	vxoꝛ pro	fratris pꝛo	Quartus	ſoꝛoꝛis	vir pꝛone-	
	nepotis.	nepos.	gradus.	pꝛoneptis.	ptis ſoꝛoꝛis.	

7

Uia ꝑposterus ẽ ordo ꝓꝑ humana subsidia
petere: vt illis deficiẽtib⁹ diuini fauoris grã
postulet̃: de ↄ̃se. di. j. oĩs christian⁹ in fi. Jccir
co ego ioãnes andree bonoñ. ĩ oĩb⁹ iuuenis
ĩter decretoꝝ doctores lȝ minimus: tñ ĩdignus: cupiẽs
hui⁹ operis mei fo
re ꝑncipiũ ad ĩuo
catioñe honorẽ ⁊
laudẽ noĩs iesu
xpi qꝺ qñ recolo
flectere debeo ge
nua saltẽ cordis. j
ꝺ imu. ec. ꝺcȝ. ꝓꝑ
ad eũ ĩnq̃ꝫtũ pos
sũ hũiles porrigo
ꝑces: vt ñ ꝑ̃dera
tis hũanis ꝺmeri
tis sui sola clemẽ
tia ĩ me sui celestis
irrigui vl' rgni ğ
tiã ĩfluat sciẽtie ⁊
loquẽtie supplen
do defectũ augen
do ĩgeniȷ̃ modulũ ⁊ mẽorie quãtitatẽ: vt possiȝ scriptu
rarũ huius libri ṽitatẽ pãdere: errores fugare: enigma
ta reserare: nodos soluer̃: obscura dilucidare: ⁊ dubia
declarare. j. de relig. c. i. Uel vt sic ↄ̃seruet̃ ⁊ augmẽtet̃
s̃nia virt⁹ ⁊ grã in meipso: vt iuxta ṽbũ ps. cuȝ de vir
tute ambulẽ in virtutẽ: de pe. dis. ij. dũ scãm plantet̃: edi
ficet̃: roboret̃: ⁊ ↄ̃seruet̃ hui⁹ iuris scia ĩ mẽti bus ꝺside
rantiũ auditoꝝ. xxiij. q. i. aduocauit ĩ fi. vt ꝑ eaȝ ipsoꝝ
honorificata ⁊ ditata sint corpora. ꝫ. de ꝑben. ꝺ multa. ĩ
fi. ipsorũq; corpoꝝ mẽbra reddãt̃ iusticie ꝑuitura: vt.
xlvij. dis. oẽs. vt sic erudite sint aĩe: ⁊ adeo picte ĩduteq;
iusticia beatitudinẽ merãt̃: ꝺ peni di. ij. illa anime. ⁊. c.
se. sit aũt hoc op⁹ memorale ꝓuectis: iuuenes ĩstruat:
cũ parib⁹ ↄ̃ferat: ⁊ ꝺsides excusso negligẽtie somno. j.
de homi. ꝑ hũani. assiduos ⁊ vigilantes reddat ad stu
diũ: vt ꝑmo me⁹ scitillaȝ amoris hui⁹ scie ĩ eis iueniẽs ĩ
illã. fluat ⁊ nutriat: vt cũ creuerit flammã dignissimaȝ
faciat de pe. di. ij. si ꝑmo. Laudãtes igit̃ hoc op⁹ meliori
b⁹ rationib⁹ roborãtes ⁊ merito repħẽdẽtes amplector
detrahẽtib⁹ aũt nõ resisto: sȝ velut agn⁹ corã tondente
ñ aperiã os meũ: ꝺ pe. di. ij. si eñi ĩquit ad finẽ ꝑme co
lũne: paratus ab anniculo doceri. xxiiij. q. iiij. c. j. Ascri
bat̃ igit̃ ĩsufficiẽtie mee quicqd ĩ hoc ope repħẽdẽdũ
extitit: me tñ reddãt aliq̃liter ĩ his excusatũ cognoscẽde
ṽitatis affect⁹: ⁊ ñ ꝺbilis amor: quẽ corde gero fixũ ad
studiũ ⁊ studẽtes: qb⁹ attrahor ⁊ absolute cõpellor ma
nũ ad calamũ mittere: lȝ ad id ĩsufficiẽtissimuȝ me co
gnoscã. Siqd aũt ibi fuerit nota dignũ ⁊ vtile: ꝓꝑs di
uine potẽtie: secũdo reuerẽdissimo patri sub cuius vm
bra quiesco: ⁊ doctor sedeo lȝ ĩdign⁹: dño Guidoni de a
baysio archidi. boñ. ex cui⁹ scriptȷ̃ ⁊ dictis: q̃ ñ ĩ glosas
recipio sȝ ĩ textũ: ⁊ maxime lectura ꝑ ipm sup libro ꝺcre
toꝝ nouit̃ cõpilata ĩfrascripta collegi. Et lȝ omnium ꝑi
toꝝ hui⁹ iuris dicta vl' scripta suo iudicio putẽ eẽ sũmis
sa: vt qꝺ approbat approbatũ: ⁊ qꝺ reprobat habeat̃ a
sigulis r̃probatũ: ⁊ filiali tñ audacia hui⁹ opis scripta
sue correctiõi subiȷ̃cio. ⁊ ꝓfiteor me tener̃ qꝺ approbat
⁊ ñ tener̃ qꝺ r̃probat. Et siq̃ ĩ h ope suis dictȷ̃ vl' scriptȷ̃ es
sẽt ↄ̃ria hẽc cogito illa ꝓ ñ scriptȷ̃: ⁊ ꝑ h cũctȷ̃ pateat me r̃
ꝑhẽdi ñ posse. vt. xxiij. q. j. h ẽ fides. ꝺ sũ. tri. dãnam⁹ ĩ fi.

Incipit sext⁹ liber decretaliũ

BONIFACIUS Episco-

Bonifaci⁹. ep̃us. ea rõẽ mot⁹ q̃ ĩ ꝑncipio secũdi ter
tiȷ̃ q̃rti ⁊ q̃nti libri ꝺcr. Querere nõ solem⁹ ꝺ his. v.
M. vi. q̃ sũt ĩ cuiuslibȝ libri ꝑncipio attẽdẽda: sȝ ĩ ꝑn
cipio volumis sufficit q̃siuisse: ꝑncipio hui⁹ sexti li
bri: lȝ nõ idẽ sit auctor: q̃rere ꝑtermittã: vt sic breuitatȷ̃ cã ad
ca sufficiat remisisse q̃ ĩ
ꝑncipio Greg. ↄ̃pilatõis
ꝑ Ber. notata fuerũt. Et
antiq̃ sit rhetoricoꝝ alter
catio sit ꝑs eple: id eorũ
disputatiõi ⁊ solutiõi re
liquẽs sꝫ ꝑemiũ ĩ q̃tuõ di
uido ꝑtes. In q̃rũ ꝑma
salutatio ponit̃: vsq; ibi
sacrosãcte. In scda exor-
diũ: vsq; ibi sane in t̃tia
narratio: vsq; ibi vniuer
sitati. In q̃rta ↄ̃clusio: vs
q; in fi. Prio igitur dñs
Bonifacius doctores ⁊
scholares morantes bo-
noñ. salutat ⁊ bñdic. Se
cũdo exordiẽdo dic: q̃ itẽ
diȷ̃ sollicite circa ↄ̃moda sꝫditoꝝ: ⁊ voluntarie laborat ⁊ iter
dũ totȷ̃ noctib⁹ vigilat ãtiq̃ iura ꝺclarãdo ⁊ noua ↄ̃dẽdo: vt
ipsoꝝ scãdala tollat: ⁊ lites repmat ad qꝺ se teneri fatet̃ ex of
ficio dispẽsatiõis sibi credite: eo q̃ ꝑest sãcte rõane eccl'ie: q; a
deo ꝑlata fuit cũctis ecclesiȷ̃s: ⁊ effecta toti⁹ orbis magistra.
Tertio narrat se a multis requisitũ ĩstanter vt elucidare de
beret que extrauagãtibus editis post cõpilationẽ Greg. ix. ab
ipso vel aliȷ̃s ro. pon. teneri ⁊ que refutari deberẽt ⁊ q̃ fuerit
auctores ipsaꝝ. Qꝺ efficere desiderãs ꝑ tres noĩatos ĩ littera
extrauagãtes ipsas fecit diligẽtius r̃cẽseri: quaꝝ mlte reseca
te fuerũt: q: tẽporales vel iuri ↄ̃rie vel supflue: reliq̃s ĩ melius
reformatas cũ vtilib⁹ ↄ̃stitutionib⁹ ꝑ ipm nouiter editis mã
dauit in vnũ librũ redigi: ⁊ sꝫ debitis titulis collocari Jlluq;
librũ vult adiũgi quinq; libris decretaliũ ⁊ vocari sextũ cũ se
narius numerus sit ꝑfect⁹. Dic demũ: q̃ ideo nõ mandauit
has ↄ̃stitutiões in cõpilatiõe Greg. sub suis titulis poni: q:
oportuisset multos libros destrui ⁊ nouos fieri cũ maximis
laborib⁹ ⁊ expẽsis. Quarto ↄ̃sulẽdo mãdat ipsis doctoribus
⁊ scholaribus q̃ ipsũ librũ mature cõpositũ: quẽ eis sꝫ bulla
trãsmittit: affectuose recipiãt illo vsuri in iudiciȷ̃s ⁊ scholis:
⁊ ꝑcipit q̃ vlterius nõ recipiãt nec ꝓ decretalibus habeãt ali
q̃s ↄ̃stitutiões ro. pon. editas post cõpilationẽ Greg. ix. que ĩ
ipso sexto libro inserte vel reseruate nõ sint. hoc dic ꝓemiuȝ.
a Bonifacius. ex ꝑdecessorib⁹ suis eiusdẽ noĩs lȝ tpe fue
rit octau⁹: credo q̃ vnicã decr. habuim⁹. s. ꝫ. de ꝑsuȝ. nullus
Et dicit̃ Bonifaci⁹ q̃si bona faciẽs: ⁊ vere est ↄ̃sonãs nomen
rei: ꝓut esse ꝺbet. xxj. di. cleros. de ꝑbẽ. cũ ꝑm. insti. de dona. §
ẽ ⁊ aliud. Bonũ igit̃ ĩmo optimũ op⁹ fecit nostrũ ius cañ. illu
minãdo: ⁊ ꝑ ꝺclaratiões antiquoꝝ iuriũ ⁊ ꝑ editiões nouorũ
vt. j. sequit̃. Sed solẽt iuuenes dubitare qua rõe mutet̃ nomẽ
in creatiõe ro. pon. cũ noĩs mutatio ꝓhibita sit. C. de mu. no. l.
j. hic eñi ꝓꝑs vocabat̃ Benedit⁹ mõ Bonifacius est noĩat⁹:
Innocẽtius. iiij. ꝓꝑs Sinibaldus. Greg. x. prius Theobaldus
Celestinus. v. prius Petrus Rñdet̃ hoc fieri ad ostẽdẽdum
ꝑ mutationẽ noĩs. factã mutationẽ hoĩs cũ eñi ꝓꝑs esset pur⁹
homo: nunc vicem veri dei in terris. ꝫ. vt ec. bñ. vt nr̃m vel iõ
q: oĩs actio christi nr̃a est ĩstructio. ꝫ. de elec. significasti. ij. q. j.
deus omnipotens. sȝ ĩ ꝓmotione Petri mutatũ ẽ sib ĩ nomẽ:
cũ ꝑmo vocaret̃ Simon. xxj. di. in nouo. sed ro. pon. vicẽ Pe-
tri gerit. ꝫ. qui fi. sint le. ꝑ venerabilẽ. vnde ad ei⁹ istar prime

Iste liber est abbatie Sci Bartholomei defulis.

5

vuz mutādū ē nomē. Pretēa equū fuit mutatōez fieri: qꝛ posset ꝓmotus turpe originale nomē hr̄e: pone exemplum. s. de elec. p inquisitionez. vnde nō esset equū ipsū illo nomie vocari. lex autē de mutatione nominis fraudulenta intelligitur

fmissiōe veīalīū itelligas vez ī eo q n ē imōtali vt no. ō pe. di. i pfecta i vit. gl. mortale. n. sine veīali pōt dimitti s̄ n ecōuerso: qꝛ mortale oppōit charitati: veīale feruori charitatis. sblato vo pori tollit posteri⁹: s̄ nō ecōuerso.

a ¶ Epus. āte cōsecrationē ⁊ coronationē sic scribit: bonifa. electus epus: ⁊ adde qd dicā in fi. li. sup data. Et qre se vocet epꝫ cū sint i ecclia dei dignitates epali maiores dubitari solet: dic. ix. ordines i ecclia. xxj di cleros. ⁊ xxiij. di. eps ⁊ c. fe. Istorū aūt ordinū epalis ē maior: qꝛ nullū ipso est iuenire maiorē vl parē. nō a dignitate: sed ab ordine volēs nūcupari se vocat epm: ⁊ ē cōtra theologos: q dicūt soluꝫ esse septē ordies. dicūt enim q episcopalis ⁊ psalmista tuis nō sūt ordies ꝓ eo q certū officiū circa cōfectionē eucharistie nō est illis ordinib⁹ deputatū: nos iuriste cōtra p iura pdicta: de hoc. s. de pur. ca. quotiens.

b ¶ Seruus ƀuorū dei. n simplr se dic ƀuū: s; ƀuū ƀuoꝝ dei q̄si de his q sūt foris nihil ad eū. ij. q. j multi. vl qꝛ his nō ƀuit: q deo nō ƀuiūt sed illos iudicat: his autē q ƀuiūt ƀuit: vt. j. de offi. leg officij. vel dic ƀuorū dei. s. aploꝝ petri ⁊ pauli: quoꝝ vices gerēdo ƀuire ipis dr: vl ex nimia hūilitate h dic: ƀꝫ quā negat se vniuersalē papā. xcix. di. ecce. ⁊ submitit se iudicio scōꝝ. ij. q. vij. nos si. ⁊ voluntarie purgatiōi. ij. q. v. mādastj. vl dic vt no i ꝓe. gre.

p⁹[a] ƀu⁹[b] ƀuoꝝ dī dilect; filijs[c] doctoribus[d] ⁊ scholarib⁹[e] vniuersis bononie[f]: cōmorātibus[g] salutē ⁊ aplīca benedictionē[h]

S Acrosctē[i] romane ecclie quā īpscrutabili[k] diuine ꝓuidentie altitudo vniuersis dispositiōe incōmutabili[l] ptulit[m] ecclijs: ⁊ toti⁹ orbi pcipuū obtinere voluit mgr̃atū[n] regimini p̄sidētes sollicitamur curis cōtinuis: ⁊ assidua meditatiōe vrgemur vt iuxta credite nob dispensatiōis[o] offm̄ subditoꝝ cōmodis[p]: i qꝝ ꝓsperitate vtiqꝫ ꝓsperamur[q]: iugij[r] cōtuꝫ nob ex alto cōcessū fuerit: sollicitudinis studio itendamus. Amplectimur quippe voluntarios ꝓ ipsoꝝ quiete labores[s]: ⁊ noctes quoqꝫ trāsimus īsōnes[t]: vt scādala remoueam⁹ ab ipis. ¶ Et qꝛ humana natura nouas sp deproperās edere formas[v]: lites q̄tidie inuenire conaf: nūc antiquoꝝ dclaratōe[x]: nūc vo nouoꝝ editōe iuriū[y] ꝓut nobis ē possibile[z]: rp̄mam⁹. ¶ Sane[⁊] cū p⁹ volumē decretaliū a fe re. greg. pa. ix. p̄. n. tā ꝓuide[ꝯ] q̄ vtilit[ꝝ] cōpilatū nonnulle ab eo[a] ⁊ ab alijs[b] rōanis pontificib⁹ successiue[c] sup diuersis vicerēt articulis edite decretales: de qrū aliquib⁹ an decretales existerēt: earūqꝫ auctorib⁹[d] dubitabaf sollicite in iudicijs ⁊ i scholis. ¶ Nos ad apicē[e] sum

i S Acrosācte. exordiū. ⁊ io sacrosācta dr: quia cōsecrata fuit martyrio apostoloruꝫ petri ⁊ pauli. xxi. di. quāuis. xxij. di. c ij. j. de elec. fūdamēta. ⁊ d rligjs. c. i.

k ¶ Impscrutabilis. vn̄ o altitudo diuitiaꝝ sapiētie ⁊ sciētie dī qꝫ īpscrutabilia sūt iudicia eius ⁊ iuestigabiles vie eius: ad ro. xi. ⁊ d peni. di. iiij. si ex bono.

l ¶ Incōmutabili xxij. q. iiij. icōmutabili. ⁊. de sū. tri. firmiter.

m ¶ Pretulit. p illa vba: tu es petrus ⁊c. xxi. di. in nouo. ⁊ c se. f pasce oues meas: de elec. significasti.

n ¶ Magistratū. xxij. di. c. i. ⁊ ij. s. de sū. tri. c. dānam⁹. ad fi. s. de pui antiqua. C. de sacrosāctis ecc. l. iubemus. ⁊ j. ti. pxi. c. vno.

o ¶ Dispensationis. xliij. di. dispensatio.

p ¶ Cōmodis. in his precipue quibus aniarum saluti cōsulitur. j. de preben. c. i. de consti. c. vl. cum si.

q ¶ Prosperamur. j. de offi. le. officij.

r ¶ Iugi. id est continuo.

s Labores. idem dicit imperator in auc. vt diui. ius. subscrip. ha. glo. questi. in princi. colla. viij.

t ¶ Insōnes. i auc. vt iudici. sine quoqꝫ suffra. i prin.

u ¶ Formas. C. de veteri iure enu. l. ij. § sed qꝛ diuine.

x ¶ Declaratōe. vt. j. d elec statutū. de pbē. qꝛ sepe. cū si.

y ¶ Iurium. nunc antiquorum innouatione verbum clementis. j. de preben. c. i. cum si.

z ¶ Possibile. h dic: qꝛ natura ē itroductū plīa cē necessitate

⁊ ¶ Sāe. narratio. (gocia q̄ vocablā. ff ō rscrip. v. l. nā

ꝯ ¶ Prouide. C. de no. co. cōpo. in prima cōstitutione.

ꝝ ¶ Utiliter. di. iiij. erit.

a ¶ Ab eo. vt. j. ō rscrip. c. i. ō testi. c. i. ⁊ ij. ō ōci. c. i. ō be (ti. c. i. de resti. i inte. c. i.

b ¶ Alijs. vt p te. j. videbis.

c ¶ Successiue. ⁊ sicut successiue sic ordiate pōe ōbuerūt: vt ex ordinatiōe ipsarum qs prior fuerit palea: vt i prima cōstitutiōe. C. de no. co. cōpo. quod in huius libri cōpilatiōe bene seruatur: vnde sique decr. greg. ix. ponunf ti. ille sūt prime: bonifacij semper sunt vltime. In decretalibus tamē eiusdē auctoris dici solet: q hic ordo nō semp seruaf qd solet pbari. s. ō offi. archi. ad hoc. ⁊ c. vt nostrum. ⁊ c. qui fi. sint legi. causam. i. ⁊ ij.

d ¶ Auctorib⁹. sicut erat in decre greg. ix. j. de rest. i integ. c. quā quidā attribuebāt alex. iij. ⁊ idē i similibus.

e ¶ Apicē. idē verbū habes. xl. di. non vos. ibi quis. n. tantū dubitet: quem apex tante dignitatis attollit: ⁊ als

e ¶ Scholarib⁹. a schola dicti. Priuilegiati aūt sūt scholares i his q habēt. ff. fami. her. l. ea q p. ⁊ C. ne fi. ꝓ pa. i cōsti. hita.

f ¶ Bononie. qd ō alijs: dic vt no. i ꝓemio greg. cōpilatiōis.

g ¶ Cōmorātibus. multi morātur qui parum student: ⁊ hos forte curialiter reprehendere voluit ƀm hostien.

h ¶ Benedictionē. p bn̄dictionē plati deuote susceptā veīalia remittūf: ad h. i. q. i. dictū. ⁊ c. maledicā. ⁊ c. se. Sicut p generalē cōfessionē ⁊ orōnē dn̄icā: de pe. di. iij. de quotidianis Per aquā bn̄dictā: ō cōse. di. iij. aquā. Per elemosynā ⁊ ieiūia de pe. di. iij. sane cauēdū. Et per eucharistiā deuote sūptā: de de cōse. di. ij. cū omne. Per vnctionē extremā. s. de sac. vnc. c. vno. ad p̄nci. Per deuotā pectoris tunsionē: de pe. di. i. tres sūt actiones. ƀm host. qui hoc no. de pe. ⁊ re. ois. ⁊ qd dixi de

mi pōtificatus ſuperna diſpoſitione vocati ſuper hoc cum inſtātia requiſitia multis[a] ambiguitatem: ⁊ incertitudinem huiꝰ diſpēdiū[b] pluribꝰ afferētē oīo tollere: ac elucidare: q̄ de decretalibꝰ ipiſ teneri[c]: q̄ue deberēt in poſterū refutari[d]: gr̄a ſuffragante diuina ꝓ vtilitate publica[e] deſiderabilit affectā tes ꝑ venerabiles frātes noſtros guilhel. archiepm̄ ebredunen̄ ⁊ berengariuz epm̄ biterren̄. ac dilectū filium magiſtrū richardū de ſenis ſancte romane eccl̄ie vicecācellariū[f] iuris vtriuſq̄ doctorē[g] decretales huiꝰ[h] diligētiꝰ fecimꝰ recēſeri: ⁊ tādē pluribꝰ ex ipis cū vel tꝑales: aut ſibi ipis: vl̓ aliis iuribꝰ ꝯrie[i]: ſeu oīo ſupflue viderent penitus reſecatis: reliquas quibuſdā ex eis abbreuiatis[k]: ⁊ aliquibus in toto[l] vl̓ in pte mutatiſ[m] multiſq̄ correctionibus[n] detractionibꝰ[o] ⁊ additiōibꝰ[p]: put expedire vidimus[q]: factis in ipſis i vnū librū cū nōnullis nr̄is ꝯſtitutionibus in quibꝰ ad correctionē[r] moꝝ ſubdictorūq̄ getē multa ſtatuunt ſalubria fructus vberes deo propitio in domo dn̄i allatura: ⁊ plurima in iudiciiſ ⁊ extra frequētata dubia decidunt: redigi mādamus: ⁊ ſub debitiſ titulis[s] collocari. Queȝ librū quinq̄ libris aliis dicti voluminiſ decretaliū[t] annectēdū cēſuimus ſextū nuncupari vt ideȝ volumē ſenariū: q nunerꝰ eſt ꝑfectꝰ[u] libroꝝ illo ad

extollit: vt. ĩ. de conceſ. preben. c. vlti. in princi.

a ¶ A multis. me teſte fuit ſuꝑ hoc requiſitꝰ ab vniuerſitate bonon̄. ꝑ nunciū ſuū ad hoc miſſū diſcretū virū bone memorie dn̄ȝ iacobū de caſtello manſiōnariū bonon̄. q homūcio erat. i. paruus homo corꝑe: ⁊ intelligaſ q̄ magnꝰ fuit in huius iuris ſcientia: cū proponeret corā papa bonifacio ſtās. Boni. credēſ genu flexum monebat eū vt ſurgeret: ⁊ tūc fert portuenſem ſ. fratreȝ matth. de aquaſparta dixiſſe ad papam: ȝacheus eſt.

b ¶ Diſpēdiū. compendiū. contrariū fuit. ĩ. de reſcrip. c. ij.

c ¶ Teneri. ſ. i ſerte in hoc libro vl̓ reſeruate.

d ¶ Refutari. ſ. q̄ h inſerte vl̓ ſuate nō repient: vt. ĩ. in fi. proemij.

e ¶ Publica. iiij. di. erit i fi io. an.

f ¶ Vicecācellarius. tūc: nūc diaconū cardinalē ti.

g ¶ Doctorē. hi erāt glioſi n̄ ſolū doctri(ſācti euſtachij, na. legū: ſ; ēt experiētia rei: ⁊ tales debēt eē iuris ꝯpoſitores. C. de no. co. cōpo. in prima conſtitu.

h ¶ Huiuſmodi. ſ. editas poſt volumen. greg. ix.

i ¶ Contrarie. q̄ in iure repiri nō debet: vt. ſ. in proe. greg. ix. ⁊. C. de ve. iure. enu. l. tanta.

k ¶ Abbreuiatꝭ. vt ē vider i dcr. gre. ix. ĩ. d dci. c. i. q̄ ꝑ lōgiora v̄ba exuagabat: ⁊ icipiebat q̄uē nob cuiꝰ. cū ſi.

l ¶ In toto. vt pȝ in decr. Inno. iiij. q̄ incipiebat graue nimis. q̄ ꝑ breuia v̄ba ponit: ne clici. vl̓ mo. c. ij. ⁊ ꝑ decre. que olim incipiebat ſicut dilecti que ꝑ breuia verba ponitur. ĩ. de elec. ſtatutū ⁊ in decre. ĩ. de teſta. c. i. q̄ oliȝ incipiebat Joannes frangepa. extrauagans. inno. iiij. maxime in textu: ⁊ multe ſunt ſimiles. io. an.

m ¶ Mutatis. ĩ. de reſcrip. ſtatutum.

n ¶ Correctionibus. vt. ĩ. de here. quicunq̄. ad fi. vt ibi dicam. ioannes andree.

o ¶ Detractionibus. vt. ĩ. de reſcrip. c. i. ad fi. de teſta. l. ij. ad fi. ⁊ dupliciter. ĩ. de ſen. ex. quia periculoſum. vt in his omnibus dicam.

p ¶ Additionibus. vt. ĩ. de regula. non ſolum. vt ibi dicam: idem eſſet videre in decre. ĩ. de preben. ſi pro clericis pau. ⁊. ĩ. de conceſ preben. ne captande. ꝟ. licet. ⁊ in decre. executor. ver. poteſt tn̄. habito reſpectu ad antiquas vnde tracte fuerunt.

q ¶ Vidimus. ſ. de conſan. non debet.

r ¶ Correctionē moꝝ. q: n̄ ſolū bn̄ agit: vt vita boīum corrigat. xxiij. q. v. ꝓdeſt. ⁊ imperator dicit legibus noſtris mores inmendimꝰ corrigere. C. de ſecū. nup. l. i. ad ad idem xlvi. di. c. i. ibi ne illatis moribus ⁊c. ⁊. ſ. de vi.

n ho. cleri. vt clericorum.

s ¶ Titulis. no. rubricas eſſe autēticas: ad hoc de pē. di. i. §. hec autem. ⁊. ne ſe. va. c. i. vt cle. bene. c. i. ff. quiſq̄ iur. l. i. Itē no. rubricas de textu: per quod collige ſcriptorem qui ꝓmiſit textum ſcribere illas ponere debere.

t ¶ Volumē. decretaliū.

u ¶ Perfectus. vt. xxxv. q. iiij. c. vno. Sex eniȝ etatibus mūdi generatio ⁊ hoīs ſtatus finit: vt ibi. Prima. n. etas in hoīe ē īfantia: q̄ durat vſq̄ ad vij. an. Scd̄a pueritia vſq̄ ad. xij. vl̓ ad. xiiij. Tertia adoleſcētia vſq̄ ad xxv. Quarta iuuētus vl̓ virilis etas vſq̄ ad quinquaginta. Quinta ſenectus. vſq̄ ad. lxx. Sexta ab ide: ⁊ dicit ſeniū aliaruȝ etatuȝ terminus. C. de ſacroſan. ecc. vt inter diuinū. Sic ⁊ ſex generationes mūdi. Quarū p̄ma vſq̄ ad noe. Secūda vſq̄ ad abrahā: Tertia vſq̄ ad dauid: Quarta vſq̄ ad trāſmigrationē babylonis: Quīta vſq̄ ad aduentum chriſti. Sexta vſq̄ ad finē ſeculi. Eſt aūt ad hoc ſimile ſ. de cōſan. nō debet. de nō. di. iiij. de tria. ſ; l; bone ſint iſte ſimilitudines: nō tn̄ inſecrūt ipm ſenariū nūerū fore ꝑfectū. vn̄ dic ſ; ariſmetricos q̄tuor eē generationes numeroꝝ. Prima q̄ incipit ab vno ⁊ durat vſq̄ ad. x. ⁊ dr̄ p̄ma numeroꝝ mōadicoꝝ a mona q̄d ē vnū xvi. q. i. placuit. ij. q: ab vno incipit. Scd̄a dr̄ decadicoꝝ a decade q̄d ē. x. ⁊ durat vſq̄ ad cētū. Tertia dr̄ cētedicoꝝ: ⁊ icipit a centum: ⁊ durat vſq̄ ad mile. Quarta dicitur millendicorum a mille incipiens: ⁊ durat vſq̄ in infinitū. Ex his q̄ttuor generibꝰ numerorū ē repire alios ꝑfectos paucos tn̄: alios imꝑfectos. Ex imperfectis ē reperire alios dimiutos alios abūdātes. dr̄ autē numerꝰ ꝑfectꝰ q cōſtat vl̓ reſulat p̄ciſe ex oībus ꝑtibꝰ ſuis aliquotis ſimul aggregatꝭ. Eſt ergo vidēdū q̄ ſint ptes aliquote q̄ aliquotiēs ſūpte reddeunt ſuum totum p̄ciſe. i. nō plus nec minus: vide hoc i ſenario q ē primus ꝑfectoruȝ: ⁊ ſolus inter monaticos ꝑfectus. nā ſex vicibus vnū ſex ſunt ter duo ſex ſunt: bis tria ſex ſūt. Ab ide nō ſunt ꝑtes aliquote quia quatuor aliquotiēs ſumptum faceret. viij. vel plus. ergo omnes partes aliquote ſunt hec vnū duo tria: ſ; vnū duo tria faciūt ſex: ergo ſenarius numerus eſt perfectus ſm diffinitionē ſuperiorē. que habet: q numerus perfectus reſultat preciſe ex oībus ꝑtibꝰ ſuis aliquotis ſimul aggregatis. vide i alio numero ꝑfecto: in genere eni decadicoꝝ alius ⁊ ſolꝰ nūerus ē ꝑfectus. ſ. xxviij. tolle ꝑtes. ſ. dimidiā ⁊ circa ff. de v̄. ſig. nomē. q: vltra dimidiā nō eēt repire aliquotas: vt. ſ. dixi. xiiij ē ps aliquota: q: bis ſūptū fac. xxviij. xiij. xij. xi. x. ix. viij. nō ſūt ꝑtes aliquote de. xxviij. q: aliquotiēs ſumpte nō inferūt p̄ciſe ſuū totū: ſed plus vel minus. Naȝ. xiij. bis ſumptū facit. xxvi. ter ſūptū facit. xxxix. ⁊ ſic plus vel minꝰ ⁊ ſic de ſingulis. vij. ps aliquota q: q̄ter ſumpta infert ſuū totū. vi. ⁊. v n̄ ſūt ꝑtes aliquote. iiij. vero. eſt ps aliquota: q: ſepties ſumptū īfert ſuū

iuncto numerū cōprehendēs perfectam in rebus agendis formā tribuat: et in moribus disciplinā. Nec[a] sine cā morez p̄decessoꝝ[b] nostroꝝ: qui cum ꝯstōnes aliq̄s ꝓmulgabant[c]: nouiter eos mandabat sub antiquarum serie situari: omisimus in hac pte ꝓuare. hec .n. fecimus ne infinitos[d] libros ꝯstrui: ⁊ alios nō sine maximis dispendijs laboribus[e] ⁊ expēsis de nouo fieri oportēt.

Uniuersitati[f] vestre igit̄ p aplica scripta mandamus q̄tenus librū huiusmōi cū multa maturitate[g] digestū: quez sub bulla[h] nostra vobis transmittimus: prompto[i] suscipientes affectu eo vtamini decetero[i] in iudicijs ⁊ in scholis[k]: nullas alias preter illas q̄ inseruntur aut specialiter reseruant̄[l] i eo decretales: aut constitutiones a quibuscūqꝫ nostris p̄dece. romā.pon. post editionem dicti voluminis[m] ꝓmulgatas recepturi vlterius: aut p decretalibus habituri. Grego.ix.in generali concilio lugdunen.

De summa[n] trinitate ⁊ fide catholica. Rubrica.

Fideli[o] ac deuota p̄fessione[p] fatemur: q̄ spiritus sanctus eternalit[q] ex patre

totū.tria nō ē pars aliquota: sed duo ⁊ vnū bene s̄t ptes aliq̄te: q̄r.xiiij.vicib⁹ duo fac.xxviij.⁊.xxviij.vicib⁹ vnū fac.xxviij. ḡ restat q̄ oēs ptes aliquote de.xxviij.s̄t.xiiij.vij.iiij.duo ⁊ vnū. sed ex his aliquotis simul aggregatis resultat p̄cise totū: q̄r.xiiij.vij.iiij.duo ⁊ vnū faciūt.xxviij. ḡ f̄ʒ diffinitiōeʒ superiorez.xxviij. numer⁹ est pfect⁹: ⁊ sic ēt d̄ alijs pfectis. Cōputaui āt de isto vt meli⁹ intelligeret̄ dictū d̄ senario. Ex iperfectis dixi q̄ alij s̄t diminuti: d̄ quib⁹ solet poni exēplū i octonario. tres eni s̄t ptes aliquote de octo.s.iiij.ij.⁊ vnum: sed iiij.ij.⁊ vnū faciūt.vij.⁊ sic est iperfect⁹ diminutus. vide i q̄ternāio: cui⁹ due s̄t ptes aliquote.s.duo ⁊ vnū: q̄r bis duo.iiij.⁊ q̄ter vnū q̄tuor: sed duo ⁊ vnū faciūt tria. ḡ est q̄ternari⁹ numer⁹ iperfect⁹ diminut⁹. vide i.ix. cui⁹ ēt due tm̄ s̄t ptes aliq̄te.s.tria ⁊ vnū f̄ʒ tria ⁊ vnū faciūt q̄ttuor: ⁊ sic ē ipfect⁹ dimiut⁹. In ipfecto abūdāti solet exēplū poni in duodēario cui⁹ aliquote s̄t.vj.iiij.iij duo ⁊ vnū: f̄ʒ iste aliquote simul aggregate reddūt plus q̄ʒ totū.s.xvj. ḡ ē iperfect⁹ abūdās. vide i.xx. cuius ptes aliquote s̄t.x.v.iiij.ij.⁊ vnū: q̄ simul aggregate reddūt plus q̄ʒ totū.s.xxij.⁊ sic ē numer⁹ iperfect⁹ abūdās: h̄ late clare ⁊ cōputādo posui: vt bn̄ itelligat̄ h̄: qd̄ n̄ est d̄ materia iuristaruʒ.

a Nec sine. antiphora. respōdet eniʒ tacite q̄stioni: qua q̄ri posset: quare non mandabat istas decre. poni in antiqua cōpilatione gre. sub suis titulis.

b Predecessorū. ino.iiij. ⁊ greg.x. scripserūt.n.hi i ꝓemijs suis doctorib⁹ ⁊ scholarib⁹: vt d̄cre. q̄s mittebāt sub suis titulis ꝓut exp̄mebat̄ i ipsis iferri faceret. vn̄ q̄dā faciebāt ipas scribi in fine tituloꝝ cōpilatiōis greg. ⁊ isti seruabāt mādatū: q̄daʒ faciebāt d̄ eis volumia: ⁊ isti n̄ seruabāt mādatū ipoꝝ: vt hic patet. ioannes an.

c Promulgabāt. leges istituūt̄ cū ꝓmulgāt̄. iiij. di. §. leges.

d Infinitos. oēs. s. editos ante huius libri compillationem

e Laborib⁹. nota marios labores eē i libris scribēdis: ⁊ ē ꝯtra scholares: q̄ semp dū s̄t i studio faciūt scribi libros: dū laborare deberēt ad studiū. laborib⁹ eni talib⁹ ⁊ expēsis parcendum est: de dolo ⁊ contu. finem. ioannes an.

f Uniuersitati. conclusio.

g Maturitate. quod fieri debet: vt. xxxv. q.ix. apostolice. d̄. de rescrip. ad audientiam. j.

h Bulla. al's non creditur mandatum principis: vt. xcvij. di. nobilissimus. vbi de hoc. ⁊ C. de man. prin. l. vna:

i Decetero. constitutio ergo respicit futura quid de pendētibus: dicam. j. de elec. lʒ canon. Quando incipiant ligare constitutiones huius sexti libri: dicam in fi. libri super data.

k Scholis. hoc expone: vt no. in proemio gregorij.

l Reseruantur. sicut decre. exijt qui seminat. reseruata. j. de ver. sig. Et constitutiones omnes edite super negocio hereticę prauitatis n̄ s̄t ꝯtrarie constitutionib⁹ huius libri sexti: vt. j. de hereticis. c. vlti. in fi. Item posset dici de reuocatorijs: de quibus. j. de preben. c. pe. ⁊ antepenulti. ⁊ d̄ conces. preben. c. vlti. io. an.

m Voluminis. s. cōpilatiōis gregorij. ix. ⁊ sic vides hodie p hunc finez: q̄ decre. de fide instru. pastoralis. non habet locum in decretalibus editis post cōpilationē gregorij. ix. ⁊ ante hūc librū: f̄ʒ posset hēe locū in decre. bonifacij editis post cōpilationē huius sexti libri: ⁊ i omnibus per eū vel eius successores edendis.

n De sūma trini. huius sexti libri rubrice iudicio meo cōtinuāde nō sunt ratio: quia f̄m hoc q̄ occurrebant aliqua addēda mutanda detrahenda vł corrigēda: sic addita mutata detracta vł correcta fuerūt hic respectu ad cōpilationē antiquā: ⁊ ipsius rubricarum hic ordine retēto: si nihil i titulo volebat addere: vel mutare illo omisso transibat ad sequentes vnde f̄m rei veritatem decretales huius libri in cōpilatione antiqua d̄bebāt sub suis titulis collocari: sed omissum fuit ex causa: vt. s̄. in ꝓemio ver. nec sine causa. de istius tamen rubrice continuatione ⁊ materia dic vt no. ber. s̄. e. ti.

o Fideli. errore grecorū qui dicebant spiritum sanctū ꝓcedere a solo patre: extirpato p cānones: de con. dis. v. c. pe. ⁊ vlti. Adhuc quidaʒ in errores alios inciderunt negantes spiritū sanctum eternaliter processisse a patre ⁊ filio alijs dicentibus q̄ ab vtroqꝫ procedat non tanq̄ʒ ex vno principio: f̄ʒ tanq̄ʒ ex duobus principijs: ⁊ duabus inspirationibus. Gregorius. x. in generali concilio lugdunen. primo ponit confessionem suam: quam etiam dicit sancte romane ecclie catholicorum patrum doctorum grecorum ⁊ latinorum obseruātiam ⁊ doctrinam. s. q̄ spiritus sanctus eternaliter a patre ⁊ filio: ⁊ tanq̄ʒ ab vno p̄ncipio ⁊ vnica spiratione ꝓcedit demum reprobando dānat oēs q̄ p̄missa negare vł ꝯriū asse̅ p̄sūpserit.

o Fideli. s̄. e. firmit̄. ⁊ de hereti. dubius. ⁊ est si. C. de his qui ad eccle. ꝯfu. l. fideli. ⁊ dic fideli q̄ ad mentem deuota q̄ ad exteriores actus quasi di. humili. ad h̄. j. d̄ immu. eccle. decet.

p Professione. i. cōfessione.

q Eternaliter. nā est pater generans filius nascens: spiritus sanct⁹ procedens pariter a' vtroqꝫ absqꝫ initio semper pariter ac sine fine. s̄. eo. firmiter. circa prin. de conse distin. iij. c. vlti. C. de sum. trin. in epistola inter claras. Sed opponit̄: trinitas est vnum vniuersorum: principiū: vt. s̄. eo. firmiter. ergo non est ibi eternitas quia eternū vere sine p̄ncipio sine fine. Solutio ē p̄ncipium p̄ncipians: non principiatum: vt referat̄ p̄nci

⁊ [a]filio ñ tāq̄ ex duobus pñcipijs: sed tanquā ex vno principio: non duabus spirationibus: sed vnica spiratione procedit. Hec ꝓfessa est hactenus: p̄dicauit et docuit[b]: hoc firmiter[c] tenet: ⁊ p̄dicat: profitet̃ ⁊ docet sacrosancta roma. eccle. mater oium fideliuꝫ[d]: ⁊ magistra[e] hoc hꝫ orthodoxorum[f] patrũ[f]: atq̃ doctorum[g] latinorũ[h]: pariter ⁊ grecoruꝫ[i] incōmutabilis ⁊ vera[k] sentētia. Sed q2 nōnulli propter irrefragabilis p̄misse veritatis ignorantiā[l] in errores varios sūt ꝓlapsi. Nos huiusmodi erroribꝰ viam p̄cludere[m] cupientes hoc sacro approbante concilio damnamus[n]: ⁊ reprobamus omnes: qui negare p̄sūpserint eternaliter spirituꝫ sanctuꝫ ex patre ⁊ filio procedere: siue etiā temerario ausu asserere[o]: q̄ spiritus sanctꝰ ex patre ⁊ filio tanq̄ ex duobus principijs: ⁊ non tāq̄ ex vno ꝓcedat. Bonifacius octauus.

De constitutionibus.

Licet[p] ro.[q] pō. qui iura[r] omnia in scrineo pectoris sui censetur hr̄e[s] constōnem condendo posterioreꝫ: priorem[t]: quanuis de ipsa mentionem nō faciat: reuocar[u] noscatur:[x]

pium ad res creatas: nō ad ipsam diuinitatem.

a ¶ Et filio. cōfūditur hic error grecoꝝ dicētiū spiritū sanctū a solo patre ꝓcedere. Mouebāt auctoritate euāgelica: io. xvi. ibi spiritꝰ sāctꝰ q a patre ꝓcedit. Item in symbolo apud eos h dictio simpliciṫ continet: qui ex patre ꝓcedit nos addimus filioq̃: ad ideꝫ lex. C. de sum tri. l. ij. vbi dicitur spirituꝫ sanctū quē ex sūmo reruꝫ parente speramus ⁊c. Sꝫ ad hoc ⁊ similia respondeṫ: q̄ expressio patris nō exclˀdit filiū: imo potius icludit cū ipsoꝝ opa iseparabilia sint xxviij q. i. sic eni. de ɔse. di. iij. c. vlti. vñ cū pater ⁊ filiꝰ sint vna essētia substātia seu natura: vt i p̄d. decre. firmiter nō pōt ab vno solo ꝓcedere, nec sumus excōicati: vt dicebāt greci: addēdo i symbolo filioq̃: q2 illud potius ē declarare q̄ꝫ addere. Et adde qđ no. ꝯ ɔs. di. v. c. pe. Sed obijciṫ ad ɔstitutionē q̄ sit supflua: ex eo q̄ h idē dictū fuerat. ꝯ. e. firmiṫ ibi spiriṫꝰ sāctꝰ ꝓiṫ ab vtroq̃ ⁊c. ꝫ dic q̄ h expꝛsius modū ꝓcessiōis apit dicēs: q̄ ñ tāq̄ ex duobꝰ ⁊c. Preterea hic dānāṫ asserēdo vl negādo ɔriū sētiētes.

b ¶ Docuit. no. q̄ i his q̄ sūt ꝯ fide catholica ⁊ eiꝰ articulis: necessario tenere debemꝰ: ⁊ seq qđ tenet ⁊ sequiṫ romana eccli. ⁊ al's essemꝰ hētici. ꝯ. e. ti. c. i. ⁊ ij. Sꝫ i alijs q̄ ñ habemꝰ necessario seq ⁊ tenere qđ seqṫ: nisi sequaṫ ⁊ doceat. xi. di. nolite. vbi de h. xij. di. nouit. xxxi. di. aliṫ ꝯ cō. di. iij. de trina. In vna enim fide nil officit sancte ecclesie consuetudo diuersa: vt ibi.

c ¶ Firmiter. ꝯ. e. firmiter.

d ¶ Fideliū. de his q̄ sūt foris nihil ad nos. xi. q. iij. iter vba ij. q. i. multi. de diuor. gaudemꝰ. lꝫ ab eis expediat bonū hr̄e testimōiū vt ibi. ⁊. viij q. i. lꝫ ꝫ. ꝯ. ꝯ sacra vnct. c. vno §. ad exhibēdū. xi. q. iij. nō sūt. xij. q. i. nolo.

e ¶ Orthodoxorum. i. catholicorum.

f ¶ Patrum. xv. di. c. i.

g ¶ Doctorum. quorum est ordo p̄cipuus in eccl'ia ꝯ. de hereti. cum ex iniuncto. §. cuꝫ igitur. ⁊ ꝑ doctores p̄dicatores ⁊ prelatos intelligas. xliij. di. c. i.

h ¶ Latinorū: vt augustini hieronymi ambrosij. gregorij. xx. di. de libellis. xv. di. sācta. j. de reliqui. c. i.

i ¶ Grecorum aliquorum: vt io annis chrysostomi: cirilli: athanasij: didymi: ⁊ ehpesini concilij patrum. greci enim contrarium dicunt vt supra dixi. vel dic fm guil. q̄ in hoc generali lugdu. conci. greci: quod hic dicitur: fuerunt publice professi: ⁊ symbolum cum adiectione filioq̃: ibi publice cantauerunt de mandato imperatoris: ⁊ ecclesie grecorum vitam corde credāt. xxiij. di. psalmista.

k ¶ Vera. al's possit i meliꝰ ɔmutari. xxxv. q. ix. aplice. ⁊. c. se.

l ¶ Ignorantiaꝫ. que cunctorū errorum est mater: vt. xxxviij. di. ignorantia. nec in his excusat ignorantia nam ignorans ignorabitur: vt. e. di. qui ea. ad idem. xvi. q. i. si cupis. xxij. q. ij. in quibus. ⁊. c. sequenti.

m ¶ Precludere. vt. lxxiij di. error. ꝯ. de spon. inter opera.

n ¶ Damnamus. ꝯ e. dānamus. ⁊ sic dānamus ⁊ reprobamus. i. reprobando damnamus.

o ¶ Asserere. ꝯ. dixi negare: quid siquis nec negat nec asserit: sed tacens sic sentit: videtur non teneri: quia tacere est preter ista duo. xxij. q. ij. nequis j. de reg. iur. is qui tacet ⁊. ff. e. l. qui tacet. Solutio: lꝫ non ex verbis: tamen ex mente iudicatur hereticus: de hereti. c. i. xxiiij. q. iij. heresis. ⁊. c. hereticus. ⁊ deus audit in corde: vt. xvij. q. i. § si ergo. ⁊ cor interrogat. xiiij. q. v. siquid. ⁊. xv. q. vi c. i.

p Licet. Noua cōstitutio principis tollit primam ɔriam q̄uis id nō exprimat speciales consuetudines ⁊ statuta rationabilia non tollit: nisi id exprimat.

q ¶ Romanus. vocanṫ iterdū epi maximi pōtifices. xxi. di. cleros solus vō papa sūmꝰ: vel romanꝰ pōtifex appellaṫ: vt h. xxiij. di. i noie. j. ti. pri. si gratiose. ⁊ de sen. ex. si sūmus in cle.

r ¶ Iura no. ex hac littera rationē quare aliud in iuribus aliud in rescriptis: vt primum ius tollatur per secundum cōtrarium: sed non primum rescriptum per secundum: nisi de illo fiat mentio. ꝯ. de rescrip. certum.

s ¶ Habere. C. de testa. l. omniū. ꝯ. xxiij. di. preterea. ⁊. xxx. q. iiij qđ autē. vbi nō recoluit vrbanus eius quod predecessor leo prohibuerat. solutio vt in predicto. c. preterea. notatur.

t ¶ Priorem. posteri directe contrarium.

u ¶ Reuocare. ꝯ cō. di. i. c. vasa. ꝯ cog. spiri. c. i. ff. ꝯ legi. l. nō est nouū. In legibꝰ ꝫ ɔrijs stamꝰ vltie: idē i testamētis. xiij. q. ij. vltia volūtas de cele. mis. cū marthe. ff. ꝯ le. i. ñ mihi. rō ē vtrobiq̃: q2 vtrūq̃ pēdet ex volūtate vnius tm̄. In his aūt q̄ pēdēt ex volūtate duoꝝ: dic vt dixi. j. ꝯ re. iu. q p̄or. ⁊ qđ ꝯ testamēto dixi: q̄ vltio stamꝰ itelligas ēt si i ipso de p̄mo non fiat mētio. fallit i duobꝰ casibꝰ. s. si p̄mū testamētū factū sit iter liberos. C. de testam. auc. h inṫ liberos. ⁊ cū ipse testator legeꝫ testādi sibi dixit sic: si fecero aliud testamētū nō valeat. quia tunc secundum faciendo oportet q̄ faciat mentionem primi ff. de le. iij l. siquis in prin.

x ¶ Noscaṫ. est ɔ. ꝯ. de rescrip. nōnulli. de eta ⁊ q̄. eāte. ꝯ. ꝯ capel. mo. ex p̄te. j. ꝯ exces. pla. c. vno. ⁊. xxv. q. ij. rescripta. ⁊. l. oēs q̄ ē. C. si ɔ ius vl vti. pu. l. vl. ⁊ ibi ꝯ h dic p̄dicta iura ñ eē ɔria illa. n. ꝯ rescrip. datā ɔ legē loquūṫ: q̄ nō valēt: nisi i ipsis fiat mentio de lege: ⁊ maxime cum ibi cadit error facti: vt in. c. nōnulli. h de scđa lege loquitur q̄ p̄mā tollit directe ɔriā: lꝫ de illa nō faciat mētionē: ⁊ potuit eē rō: q2 maturius ⁊ deliberatius fit legis ꝓmulgatio q̄ꝫ rescripti ɔcessio: ad hoc. ꝯ. in pro

ernō huius li.i fi. In rescripto ēt dicimꝰ: q2 si ꝯstaret de certa scia ꝑncipis: valeret rescriptū ꝯ ius illicitū: vt in ꝯrijs notaẗ: ꝫ ꝑma facie ꝑsumiẗ ꝑ ipoꝛtunitatē obtentū: vñ expectari solet scda iussio: i auc. vt iussi iudi. § si vo iubemꝰ. col. vi. ꝛ i auc. de iudicibꝰ. §. oēs aūt. col. vi. Et si rescriptū ꝯcedit aliqd ꝯtra ius iā in eo mutat nomē rescripti: ꝛ dicēdū est priuilegiū. iij. di ꝑuilegia. ꝯ s. sig. abbate. Itē ꝯ quia antiquori iuri standū ē. xxxiij. q. ij. hoc ꝑsum ꝛ. l. di. dño sancto in fi. dic vt ibi in glo. penulti.

a ¶ Quia. diuersit. ꝛ.g. rō.

b ¶ Singulariū. nō q2 ꝑ hoc p3 q generalē ꝯsuetudinē hūi tollit noua cōstitutio ꝑncipis: ꝛ merito q2 illiꝰ legis ꝑmulgatio

q2[a] tamē locoꝝ ꝛ personarum singulariuꝫ[b] consuetudines ꝛ statuta: cum[c] sint facti[d]: ꝛ in facto consistant: pōt ꝓbabiliter ignorare[e]: ipsis[f] dū tñ sint rationabilia[g]: per cōstitutionem a se nouiter editā: nisi expsse[h] caueaẗ in ipsa: nō intelligiẗ in aliquo derogare[i]. ¶ Idem.

als supflua ꝛ inutilis esset: sed i singularibus secus: q2 l3 lex habeat locū bonoñ. habebit locū mutie paduc: ꝛ locis alijs.

c ¶ Cum sunt. ratio rationis.

d ¶ Facti. no. eni reuocat: q̄ ignorat. Ignorat aūt: q̄ sūt facti: ꝛ puto ꝑ hanc litterā ꝯminatā questionē illā: q̄ queriẗ: an noua cōstitutio reuocet statutū epi ꝯriū: quo solū cauebaẗ ius commune: pone in ꝯminis decre. ꝯ eta. ꝛ quali preterea. que q̄ꝫtū ad presentationes patronoꝝ est hodie reuocata per decre. j. ꝯ insti. c. ij. Nunquid sublatū erit statutū epi q̄ illud simpliciter cauebatur quod dicit decre. preterea. Eodēmō pōt poni exēplū de decre. s. de ꝯcesꝰ ꝑben. accedēs. ad decre. e. ti. c. ij. ꝛ dcr. de cēsi rōana. ꝛ. c. exigit. ad decre. e. ti. felicis. dico aūt q sicut sublatū est ius cōe: ita ꝛ statutū qð siplr ꝯtinebat ius cōe: cū illud nō sit facti: nec cōsistat i facto: imo sit iuris ꝛ cōsistat in iure: ꝛ facit qð no. ino. hosti. ꝛ moderni. s. ꝯ rescrip. c. i. vbi no. q de rescripto vl ꝑuilegio qð simpliciter ꝯtinet ius cōe i scdo priuilegio vel rescripto nō ē necesse fieri mētionē: ꝛ si contrariuꝫ dicemus: iaꝫ epi possent tollere potestatē summo pontifici tollendi iura in dioc. suis statuendo simpliciter que iure cauentur. Itē probo id euidentissima ratione. Ista decr. equiparat ista duo consuetudines ꝛ statuta singularia sed iam se quereretur q omniū iuriū correctio vel mutatio esset inutilis dicā eni: q l3 reuocatū sit ius cōe: tñ ꝯsuetudo prescripta quā seruatū fuit ius cōe reuocata non sit: eadē rōe q̄ id dicimus de statuto: ꝛ id eēt absurdum. Item nō possumus dicere: q statuta continentia ius cōe sint singulariuꝫ personarū: qð requirit hec decre. Itē si papa tollit suā cōstitutioneꝫ qð ē plus multo fortius cōstitutionem inferioris idem diceteꝫ quod ē minus: ad hoc optie facit de fide instr. pastoralis. vbi dr̄ q si decre. extuagās cōsonat iuri cōi: iudicari d3 ꝑ3 ipsā. q2 ius ē. idē igiẗ dicā i locali statuto: q si ꝯtinet ius cōe sblato iure tolliẗ statutū qð ius cōe ē. Si igiẗ ꝯsuetudo ꝛ statutū singlaria sint ꝛ ꝯsistāt in facto: ꝛ sint rōnabilia: nec expsse reuocēẗ: eis ñ ꝯrogaẗ ꝑ ꝯstōneꝫ nouiẗ editā: als secus: hoc dicit decre.

e ¶ Ignorare. s. vt ecc. bene. vt nostrum.

f ¶ Ipsis. scilicet consuetudinibus ꝛ statutis.

g ¶ Rationabilia vtrū cōsuetudo sit rationabilis necne: relinquēduꝫ est iudici: cuꝫ nec certa regula tradi posset ꝑ3 hostiē. qui hoc no. in summa de consue. §. quid si cōsuetudo. ver. consuetudo est vsus. ꝛ bene dicit rationabilia: quia hoc soluꝫ qð rationabile est defendit ecclesia. xxiiij. di. c. vlti. ꝛ. lxxxi. di. siquis. De rationabili autem consuetudine pone exempla. j. de consue. c. iij. ꝛ. iiij. s. de consue. cum dilectus. ꝛ facit quod dicā j. de elec. ex eo q in fi.

b ¶ Expsse. j. de ꝯsue. c. i. ꝛ. ij. de elec. q2 sepe. ꝛ. c. cū ñ deceat. i qbꝰ reuocaẗ ēt ꝑuilegia ꝛ statuta: ꝯ cle. nō resi. c. vno. j. ꝯ cēsi quāq3 ꝯ pe. ꝛ re. c. ij. de biga. c. vno ꝯ capel. mo. c. vno. cū si. q̄ oia nō videẗ ꝯpetētia: exempla cū illa nō eēnt rōnabilia qð vex pōt dici hodie: q2 ius resistit. habes exēpla hodie circa ꝯsuetudines: de eta. ꝛ quali. vt hi q i fi. cū suis ꝯcor. i cle.

Vt[k] aiaꝝ[l] ꝑicalis obuieẗ sentētijs[m] ꝑ statuta[n] q̄rūcūq3 ordinarioꝝ[o] ꝑlatis ligari nolumus ignorātes[p]: dū tñ eoꝝ ignorātia crassa nō fuerit aut supia[q]. ¶ Statuto[r] episcopi q̄ in oēs qui furtū cōmiserit[s] excōicationis sētētia ꝓmulgatur: subditi eius furtū[t]

i ¶ Derogare. ꝯ. ff. de sepul. viol. l. iij. §. diuus. So. illa lex multis modis intelligiẗ: vt ibi no. ꝛ. ff. de legi. l. de qbus. S3 inquātū dicere videẗ: q ꝯsuetudo vel statutū: ꝑcedēs legē tollat a lege: dici pōt hoc vex cū ꝑnceps ꝯ itēdit: vt no. her. se intelligere illā legē. s. de fide istru. pastoralis i gl. i. i fi. q̄ solutio approbaẗ ꝑ hāc decre. reprobaẗ aūt hic opinio hosti. q cōtra hunc tex. no in sūma de ꝯsue. §. ꝛ de virtute. ver. ꝫ speciale ē.

k ¶ Vt animaꝝ. ꝯ decre. edita fuit ad ꝯclarationē decreta. de sē. ex. a nobis. j. ꝛ eius qð ibi no. Et eiꝰ duo sūt dicta. ꝑmū q statuta ordiarioꝝ ñ ligāt ꝓbabiliẗ ignorātes. seu q statutū epi ex suā dioce. sbditū ñ ligat

l ¶ Animarū. ad idem de iureiurā. c. i. ꝛ de sepul. c. i.

m ¶ Sētētijs. que ligāt aiaꝫ: vt locū habat prima ratō ꝫ idē in alijs sētētijs: q̄ penas tꝑales inferūt: p. i. ff. de ꝯcre. ab or. fa. l. vlt. vbi habes q municipali statuto nō ligaẗ ignorans: ꝫ sciēs tñ: ad hoc. C. de testa. l. ius. i fi. ꝛ pōt dici: q i hoc ꝓuidetur aiabus: saltē ꝑpt pctm̄ inobedientie qð est maximū. xxiij. q. i. sciendum. vel de his dixit: quia de alijs non erat dubium per dictam. l.

n ¶ Statuta. de generalibus ergo statutis canonuꝫ vel legum non loquitur: que ab omnibus sciri ꝛ custodiri debent. s. de ꝯsti. c. i.

o ¶ Ordinariorum. qui dicantur ordinarij no. gof. ꝛ her. s. de offi. or. cum ab ecclesiarum.

p ¶ Ignorātes. ꝯriū no. her. in ꝑdi. decr. a nobis. ꝛ mouebaẗ ex eo: quia icidebat in factum iam damnatum: ꝛ quia in culpa fuit rem prohibitam faciēdo: ꝛ querere debuerat: sicut etiam vbi culpa precedit non excusat metus. ff. quod metus causa. l. si mulier.

q ¶ Supia. q̄ ē ignorare qð oēs sciūt de postu. c. i. ꝯ cle. excōi. multiplice. Ignorātia ꝫ alia facti: alia iuris. si iuris aut ꝯmunis aut singularis: statutū. n. epi ius facit inter subditos: qð tamē nō ligat ꝓbabiliter ignorantes: vt hic.

r ¶ Statuto. no. epꝫ facere posse statuta: ad ideꝫ. s. ꝑro xi rū. s. de ma. ꝛ obe. siquis venerit. ꝛ legatus in prouincia sua. s. de offi. lega. c. vlt. ꝛ sūt talia statuta perpetua etiam post obitum vel recessum: vt ibi.

s ¶ Cōmiserit. ꝯ. j. de sē. ex. romana. §. caueāt. vbi dr̄ q ꝓ futuris delictis excōicatio ferri nō d3. So. aliud est ferre i aliquē excōicatōis sniaꝫ ꝓ futuro ꝯlicto: vt si dicat excōicō te si tale qd feceris qð ibi ꝓhibeẗ: aliud statutū gnāle facere excōicationē fulminās qð ꝯ ꝑmittiẗ vt. s. de sē. ex. a nobis. j. vl l3 ibi ꝓhibeaẗ ferri: tñ lata tenet: vt ibi no. her. vl si dicaẗ q istud ꝯmiserint sit ꝑteritū3 nullū ꝯriū qð ꝑus dixi: tene ꝛ adde qð ibi dicam.

t ¶ Furtū. q ē ꝯctio rei aliene inuito dño fraudulosa:

ꝛ animo lucrādi:insti.de ob.que ex ꝗsi delic.i ꝑn.ꝛ.§.
furtū autē.ꝛ.§.placuit.ꝛ ꝓhibitū etiā i decalogo.xiiij q
v.penale.ꝛ in secunda prohibitione obtinet quartum
locum:quod dic vt no.xxxij.q.vij.quid in omnibus.
a ¶ Diocesis.in qua totā iurisditionē habet ordinari
as:ꝛ in quolibet
ſ ipsi⁹ loco nō exē-
pto potest pro tri
bunali sedere.j.ð
offi.ordi.cuꝫ epis
copus.

extra ipsius dioce^a committē
tes minime ligari noscuntur
cuꝫ extra territorium^c ius di
centi non pareatur impune^d.
Gregorius.x

b ¶ Cum extra.ra
tio:ꝛ no.de omni
bus rationeꝫ red
dendā:quod dic
vt.ꝫ.de rescrip.siquādo.
c ¶ Territorium.suum.ꝫ.de of.le.nouit.ff.de iuris.om.
iu.l.vl.ꝛ est territorium vniuersitas agrorum itra fines
cuiusqꝫ ciuitatis:quod ab eo dictum quidaꝫ aiunt:ꝙ
magistratus eius loci intra eos fines terrendi.i.sūmo
uendi ius habent.ff.de v.si.pupillus.§.territorium.
d ¶ Impune.i.sine pena.i.nō parēs ex eo penā ñ patiẜ.
e Ipso iure.ergo sine exceptiōis ope:ꝛ sic falsā
puta opi.tā.ꝛ inno.no.ꝫ.de of.dele.prudēti-
aꝫ.§.sexta.ꝛ ber.cōpoi.no.ꝫ.e.c.sup lris i glo.
hꝫ queritur.ꝛ guil.du.no.in spe.ti.de rescripti
ꝓstatiōe.§.rōe.aūt impetrātis.v.quid de processu.qui
oēs dixerunt ꝙ processus habitus per lras impetra-
tas ab excōicato valet:si non opponatur exemptio:ꝛ
hoc dico territus:cum supradicti oēs excepto tan.hāc
viderint decre.vnde vel non ponderauerunt hoc ver-
bum ipso iure positū in principio h vel decre.putaue
runt esse correctam per decre.pia.quod non credo cuꝫ
pars illa que correcta est remota fuerit:vt.j.dicam.
f ¶ Rescriptū.ꝫ.e.dilectus filius abbas.ꝛ satis h puto t
minatā q̄stionē:q̄ q̄ri solet:vtrū re⁹ actorē quē excipiē
do ꝯ rescriptū ꝛ ꝑsonā repulit excōicatiōis vigore:corā
ipso dlegato recōuenire possit:ꝛ patet ꝙ nō:si eni nullū ē
rescriptū ꝛ ꝯuētio est ꝑncipale recōuētio accessoriū:sub
lato ꝑncipali ꝛ accessoriū.j.ð reg.iur.accessoriū cū suis
ꝯcor.Itē cā ꝯuētiōis ꝛ recōuētiōis simul sūt tractāde.ꝫ
de mutu.peti.c.j.ð ordi cog.cū dilect⁹.qð hic eē ñ pos-
set.Itē ꝯuētio est expssū:recōuētio tacitū:sublato igiẜ
expsso:ꝛ tacitū ē sublatū.C.si re⁹ vł accu.mor.fu.l vlt.
ꝛ facit qð no.ꝫ.ðele.piu qð a te hoc tēuit tan.bar brix.
in questione veneriali:que icipit actor ꝯueniebat reuꝫ
g ¶ Processus nunquid ergo correcta ē decre.pia.j.de
excep.vbi dicit ꝙ processus habitus cum excōicato te
net:donec opponaẜ exceptio:ꝛ postmodum ipso abso-
luto reassumaẜ causa in eodē statu.So.nō est correcta
Immo poti⁹ corrigereẜ ista ꝑ illā:cū illa sit posterior:est
eni ino.iiij ꝛ hec greg.ix.ꝫ.ti.pri.c.j.lꝫ neutra ꝑ alterā
corrigit:sꝫ i diuersis casib⁹ loquūẜ.Nota igiẜ ꝑmo falsā
eē opinionē modernoꝝ quā ber.no.m.decr.pia.i gl.sꝫ
mirū.et l ꝑdi.decre.dilect⁹ in glo.hic videẜ.ꝛ i decre.
de offi.dele.prudentia.in glo.sic videtur ꝛ in gl.secus
eēt.ingb⁹ dixit rescriptū ab excōicato impetratū valeẜ
p⁹ suā absolutionē:ꝛ vera ē ipsi⁹ opi.antiq.vt ꝑ ꝑdi.glo.
apparet:ꝛ ð eta.q̄li.cū bone ꝛ de cle.ex.mi.proposuit.
Circa hāc igiẜ materiā sic distingue:aut excōicat⁹ ma
iori agit coram delegato:aut coraꝫ ordinario.In prio
casu sudistingue:quia aut erat excōicatus tpe impetra
ti rescripti:aut postea fuit excōicat⁹.In primo casu sub
distinctionis habet locū hec decre.vt.s.non valeat rescriptū:
nec ꝓcessus ꝑ ipm habitus nisi impetratū fuerit sup cā excōi
cationis vel appellationis:vt hic:ꝛ in ꝯcor.supius allegatis.
In secundo casu.s.qn.post impetrationem excōicatus fuit lo
cum habet decre.pia.ꝛ de offi.dele.prudentiam.§.sexta.Si
agitur coraꝫ ordinario
tunc tria tempora distin

De rescriptis rubrica.

Ipso^e iure rescriptū^f
vel ꝓcessus^g ꝑ ipꝫ
habit⁹ ñ valeat:si
excōicato^h sup alio

guo:ſm vetera iura nō
tenebat ꝓcessus cuꝫ ipso
habitus.ꝫ.de excep.ex-
ceptionem.alias non vi
deo q̄re ibi fieret ꝯdem
natio expensarum si te-
nuisset ꝓcessus vt etiam
ibi.no post modum statu
ti ibi greg.in decisa huius decre.ꝙ teneret ꝓcessus habitus
cū excōicato:si reus eū sciēter admisit als nō.ſm moderna
vero iura tenet ꝓcessus ꝛ locuꝫ habet decre pia.ꝛ sic nec cor
rigiẜ nec corrigit Si q̄raẜ que sit ratio diuersi iuris:ꝛ dicaẜ ꝙ
excōicatus impetrās peccauit se ingerēdo cōioni hoium.nō
valet hec rñsio:cū eadem rō sit in ordinario si dicatur ꝙ hec
sit ratio:quia rescriptum impetratum fuit tali veritate tacita
qua expressa litteras non habuisset.non valet etiam h rñsio:
quia tunc rescriptum hꝫ elidi exceptionis ope:non ipso iure.
ꝫ.e.super lris.ꝛ h notat ber.ꝫ.e.ad audientiam.ij.vnde satis
mirandum videtur:ꝙ si ago coram ordinario tenet ꝓcessus:
ꝛ si ab eo impetro delegatum:nec rescriptum valeat nec pro
cessus:sed potest esse ratio quia iurisditio delegata sumit ini
tiuꝫ ex persona agentis impetrantis:ideo cuꝫ viciosum fue
rit principium.j.q.j.principatus nec rescriptum valeat nec ꝓ
cessus:ordinaria aūt iurisditio ab auctore agente non inci-
pit:ꝛ iō ibi secus.Item iurisditio ordinaria fauorabilis:exor
dinaria odiosa:vt.ꝫ.e.ad hoc.Item quando proceditur corā
ordinario vel delegato impetrato añ excōmunicationem est i
aliquo quid imputetur reo:qui de excommuninatione debe-
bat excipere si scribebat:alias instigare debebat:sꝫ vt pluri-
mū delegatū ipetraẜ actor absēte reo:ꝛ iō nō vꝫ ipetratio:nec
ꝓcessus hit⁹ ipi⁹ ipetratiōis vigore:vt h His ergo rōibus
ꝛ excōicati odio spāle dicaẜ:ꝙ i hoc cāu vitas suppressa ipso
iure viciet rescriptum ꝛ processum habitum per illud.
h ¶ Excommunicato maioris excommunicatione:vt.ꝫ.de
excep.a nobis.ꝛ.j.eo.ti.c.pia.
i ¶ Alio.qd si excōicatus impetrat lras.inqsitionis:.notauit
gos.de.off.dele.prudentiam.in glo.colligitur:ꝙ bene valent
lre:ꝛ hoc ideo quia forma ibi habeẜ accusatoris loco:vt.ꝫ de
accu q̄liter.ꝛ lꝫ promouens ineptus appareat:nihilominus
valet rescriptuꝫ:ꝛ ꝓcedaẜ ꝑ illud:de accu.cuꝫ oporteat.vbi
idem tenet inno.hosti.ad hoc quando excōicatus solum mi-
nistrum prebuit:nec noiatus fuit i litteris idem guil.in spec.
de inquisi.§.j.v.quid si in littera.alle inno.ꝛ hosti.C.de preci
impera.offe.l.j.ꝛ.l.vniuersis.ꝛ.ff.de inoff.testa post huanus
§.j.ꝛ.l.si pars.§.vlti.non cum refert secundum eos a quo ꝛ
quo tpe fuerit nūciatū.ff.ð peti here.l.itē veniūt.§.a q̄ ꝛ.ff.de
euictio.si rem.§.vlti.per hanc lraꝫ credo ꝯriū:cū i odiū excōi
cati sit hoc iductū:ꝙ ille littere valeāt nisi hec ꝯtēte:nec puto
tutū a lra recedere:ꝛ ad hoc optime facit:quia si excōmuni-
catus pro alio lras impetrat ad agendū nō valet.ꝫ.ð proba.
post cessionem.ꝛ bñ refert interdum per quem preces offerā
tur.j.de here.c.ij.§.iij.decre.cuꝫ oporteat.rñde vt ibi nota.
secundum io in glo penulti.preterea non est inimicus ita
persona prohibita ab impetrando sicut excommunicatus:
vñ agit pro sua iniuria quod non facit excommunicatus:de
iud.intelleximus.iiij.q.vj.omnibus

8

q̃ excõicatiõis[a] vl' apllatiõis[b] articlo fuẽit ĩpetratũ[c] Inno. iiij. i concilio lucdunẽsi.

Uam[d] in multis[e] iuris articulis infinitas reprobetur p uide[f] duximuus statuendum: vt per[g] illam generalem clausulam quidam[h] alij: que frequenter[i] i litteris[k] nostris inserit: vltra tres vl' quattuor i iudiciũ ñ trahãt: qꝝ[m] noia[n] i p mo citatõio exp̃mat ĩpetrator ne loc⁹ fraudi[o] forsitã reliq̃t: si circa ea[p] possit[q] libẽ variari[r]

Idem in eodem.

Dispẽdia[s] litiũ eq uitatis ꝯpendio volentes qua[t] possumus industria coartare: statutũ fe. re. gre.[u] pape. ix. p de. no. sup hedituũ ãpliãtes[x] decreuim⁹: vt siqs ꝯ aliũ plures res psonales[y] mouere voluẽit

a Excõicationis. s. ꝺ sentẽ. excõ. cum pro causa.
b Appellatiõis. s. ꝺ excep. cũ inf. ꝛ. c. significauerũt. ꝛ. c. vlti.
c Impetratũ. ꝛ sic ĩspicit tp̃s date vel ĩpetrationis: ad idẽ s. e. eã te. ꝛ. j. e. tibi q. ꝺ p̃bẽ. cũ cui seq̃bat aũt oliȝ hic in fi. talis lr̃a q̃ corã eo actũ ẽ corã ordiario simili irritũ ẽ cẽsendũ: nisi forsitã q ꝯuenit sciẽter admisisset eũdẽ: fmo ta fuit q: reuocata p decre. pia. vt dixi. s. in glo. nunquid ergo. io. an.
d Qum i mltis. p clausulã qdã alij possũt sibi q̃tuor ꝯueniri quoꝝ noia i p̃mo citatorio, exp̃mãt ne variatiõi sit loc⁹.
e Multi sere ẽplifica. s. ꝺ reli. domi. c. vl. ꝛ. j. e ti. religionũ. s. ꝺ testi. cũ cãȝ ꝛ. c. significauerũt. ff. de testi. l. j. i fi. Itẽ in relictis p redemptiõe captiuoꝝ restrigit ĩfinitas. C. de sacrosan eccle. vt inter diuinuȝ. Item restringit seueritas: cũ mltitudo peccauit: de cle ex. mi. latores. cũ similibus. Itẽ nõ onerat heres i infinitũ fidei cõmissuȝ soluere. ff. ꝺ le. iij. fideicõmissa. §. siqs. x. Itẽ nõ valet promisso ne vlla exceptio, deserti iudicij obijciat: puta pmitto: q̃ si p casũ fortuitũ ĩpeditus fuero q̃ cõparere nõ possim non obijciã de casu. ff. siqs cau. l. sed ꝛ siqs. §. q̃sitũ Item i stipulatione dãni infecti nõ dȝ qs eẽ in ĩfinitũ obligat⁹. ff. ꝺ dam. in fec. l. q bona. §. vl. Itẽ legatũ qꝺ ñ põt sciri ex testamẽto: puta lego. c. ei quẽ mihi ticius noiauerit non valet ff. de iure fis. l. ita fidei. ꝛ merito reprobat ĩfinitas. q: mltitudo ẽ canonib⁹ inimica. s. ꝺ pb. q: ĩrãtuȝ. ꝛ onerosa nil hȝ honesti: i auc. de referẽ. ad fi col. ij. ꝛ h habes p̃s ꝯcor. ꝺ eta. ꝛ q̃li. c. penul.
f Prouide. quia p generalitatem istam derogabat iurisditioni ordinarie: cui p hanc constitutionem prouidetur.
g Per gnãlem clausulam. preter ep̃ssos. n. poterunt quattuor conueniri.
h Quidã alij. s. e. pastoralis. ꝛ. c. roduphus. ꝛ idẽ itelligo ꝺ q̃libet ꝯsili clausula: vt si dicat ticius: ꝛ nõnulli hoies ciuitatis bonoñ. vl' simili modo. Item si dicat hoies talis loci: nam aut cõueniet eos vt vniuersitatẽ: ꝛ tũc oẽs habent loco vni⁹ aut singulos: ꝛ tunc solos. iiij. p̃ter exp̃ssos poterit couenire: vt hic fm inno.
i Frequẽt. ꝛ iõ prouidẽdũ fuit. ff. de legi. nã ad ea. ꝛ. j. de re sti. spo. frequens hodie autem hec clausula non est in vsu.
k In litteris nostris. quid de litteris episcoporum: dic fm hosti. q̃ nõ extẽditur ad illas: ad hoc. xxv. distin. qualis.
l Vel. iiij. oli trahebant. xl. ar. ꝺ testi. cũ cãȝ. ꝛ. c. significauerunt. ꝛ ꝺ cle ex. mi. latores. Si q̃ratur que sit rõ q̃re restricta fuit ad quattuor: dic q̃ arbitraria: q: eque restringi potuit ad pl⁹ ꝛ min⁹. posset reddi silitudiaria: quaȝ hẽs. s. ꝺ ꝯsan. ꝛ affi. nõ ꝺbet dico tñ fȝ ber. q̃ sup re indiuisibili: puta iudicio cõi diuidũdo: fam. hercis. ꝛ silib⁹. possũt p generaleȝ clausulaȝ vltra. iiij. euocari ad iudiciũ. Itẽ oẽs vltra illos. iiij. q ius habẽt i re possũt agẽ vl' ꝺfẽdere p iure suo coraȝ illo iudice: ar. s. ꝺ re. iudi cũ sup. s. ꝺ offi. dele. sup eo. ar. j. ꝺ elec. c. j.
m Quorum. s. illorum quos intendit ꝯuenire p clausulaȝ: ꝛ debet expressio in actis scribi: de proba. quoniam contra. ꝛ dixerunt quidam. s. inno. q̃ in qualibet citatione illorum debeant omnia nomina exprimi. satis potest dicit q̃ sufficit exprimi in citatione eius qui primo citatur ꝛ scribatur in actis: vt. s. dixi fm hosti. vl' fȝ bar. satis est q̃ scribat in actis: lȝ in primo citatorio ñ scribant: q: iã cessat variatio: qꝺ satis credo: q̃si hec lr̃a dicere velit: q̃ anteq̃ȝ fiat citatio nõia exp̃mẽda sint illoꝝ. iiij. ꝛ credo tuti⁹ q̃ fiat hec expressio i p̃ma citatiõe: q fit auc̃te rescripti etiã si fiat ꝺ exp̃ssis i eo: lȝ alij ꝯ dicẽtes q̃ suffic q̃ fiat i p̃ma citatiõe alterius illoꝝ iiij. sȝ fȝ hoc nõ ẽ plene fraudibus p uisũ. Et si q̃rat an de nõ exp̃ssis conuenire possit p̃usq̃ȝ conueniat exp̃ssuȝ: ẽ dicẽdũ q̃ sic: q: donare liberare: ꝛ remitẽ põt: nisi forte in fraudẽ exp̃ssisset fȝ formã ꝺcre. s. e. sedes. ꝛ hoc tenet bar. i q̃stione veneiali: q icipit aliqs ĩpetrauit. sȝ põe q̃ttuor exp̃ssit postea mutat vnã ex psonis: vl' neminẽ expressit: postea alterum ꝯuenit: nihil excipit: querit an valeat iudiciuȝ: ꝛ videt q̃ sic: q: hec exceptio dilatoria est: vt dici ꝯsueuit ꝺ exceptionibus duaꝝ dietaꝝ. s. e. nõnulli. Itẽ q: multa fieri phibent ꝛc. ꝺ regu. ad aplicam. ꝯtrauȝ dico fm. B. q: si nomina i p̃mo citatorio: vl' in actis fuerũt exp̃ssa tp̃e debito p inde ẽ: ac si in rescripto fuissẽt exp̃ssa: si non fuerũt exp̃ssa tp̃e ꝺbito p inde est: ac si nõ fuisset ibi clausula. vñ cum rescripta non extendantur ad alias res: vel personas: de offi. dele. p. ꝛ. g. dico q̃ etiam si nõ excipiatur non valet iudicium.
n Nomina. ꝛ cognomina vel certas circunlocutiões. s. de testi. licet ex quadã. ꝛ. ff. si cer. pe. l. certum. vt euitet equocatio. s. e. significante. ꝛ. c. q: nonnulli.
o Fraudi. cui occurrẽdum est. j. de renun. c. ij. cuȝ si.
p Ea scilicet nomina.
q Possit. imperator.
r Variari. nõ variatiõeȝ ꝛ icõstãtiã reprobari: alibi p mittit: qꝺ dic vt plene dixi. j. ꝺ reg. iu. qꝺ semel. ꝛ nõ p hãc lr̃aȝ: q̃ p lr̃as gnãles ad obtinẽda bñficia: ex quo aliqꝺ specificauit sine ptestatiõe: si succũbat: ad aliud trãsire ñ potẽit: q: p inde ẽ ac si i rescripto fuisset exp̃ssuȝ illꝺ bñficiũ qꝺ optauit. j. ꝺ ꝯcel. p̃bẽ. q: cũctis qꝺ sane itelligas fm id qꝺ habes. e. ti. ne captãde. io. an.
s Dispẽdia. si actor ꝯ reũ sup plib⁹ psonalibus lr̃as impetrat ad diuersos: nõ valẽt lr̃e nec pcessus earũ: ꝛ reo cõdẽnabit i expẽsis: ꝛ idẽ i reo ꝯueniẽte vl' recõueiente actorẽ eodẽ durãte iudicio. hoc dicit vocatur autẽ dispendiuȝ longuȝ ꝛ inutile: cõpẽdiũ autẽ breue ꝛ vtile ad idẽ ꝺ accusa. q̃liter ꝛ quãdo. ij. ad finẽ.
t Qua possum⁹. ad idem. s. in proemio huius li. ꝛ h sufficit. xliij. di. ephesijs xlvij. di. c. vl.
u Gregorij. hec ẽ vera lr̃a ꝛ loquit ꝺ decre. s. e. li. c. vl. qdã olim habebãt: inno. papa. iij. ꝛ male. ioan. an.
x Ampliantes. ampliauit in eo q̃ statuit q̃ process⁹ non valeat. ꝛ in eo qꝺ statuit de reo: naȝ hec in. decre. quia nõnulli expressa non fuerant.
y Personales. q̃si sec⁹ i realib⁹. xxv. di. q̃lis. ff. ꝺ iudic. pror. ꝛ pt eẽ rõ diuersitatis: q: psõales alti⁹ nature sunt q̃ȝ reales: ꝛ facilius expediuntur: quia sepius fit ide istrumẽtũ vl' scriptura: ar. ff. ꝺ edẽ. l. si legatũ. ꝛ cõi⁹

questiōes:nō ad diuersos iudices sed ad eosdem super^a oībus huiusmodi questionib^9 ^b litteras studeat impetrare^c. Qui vero contrariū fecerit^d omni^e cōmodo careat lr̄arū: nec ꝑcessus^f habitus valeat ꝑ easdē. alr̄s reo si eū ꝑ ipsas fatigauerit: i expēsis^g legitimis^h cōdēnandus. ℂ Reus quoqꝫ si eodē durāte^i iudicio actorē sibi obnoxiū^k duxerit reconuēniēdū bn̄ficio vel^l cōuentionis si ꝯ eum litteras^m ipetrare maluerit de iure suo debet apud eosdem iudices experiri^n nisi eos vt suspectos potit recusa re^o: simili^p pena si ꝯ hoc fecerit puniendus. Bonif. viij.

Cum^q aliquibus recipiendi aliquē i canonicū alicuius ecclesie: nō obstātibus eiusdē^r ecclie ꝑuilegijs ꝯsuetudinibus^s vel statutis^t iura mento: ꝯfirmatiōe^u aplica vel quacūqꝫ firmitate^x alia robo

parue sit ꝑsonales q̄stiōes. reales vero magne. Item i vna petitione ꝑ plurib^9 ꝑsonalibus actionibus agē pōt cuiuslibet assignata cā. C. ꝺ āna. excep. si ex mltis. s̄. de si. ob. c. vlti. ꝭm ber. verior ē rō ꝭꝫ modernos: q̄re aliud i ꝑsonalib^9. aliꝺ i realib^9: q2 due diete q̄ oliꝫ dabāt ꝑ decre. s̄. e. nōnulli. vel vna. datur hodie ꝑ decre. j. eo. statutū. seruata ipsius mo deratiōe cōputātur a finib^9 dioc. vbi sita ē res. q̄ agit realit. s̄. e. dilect^o. ij. cōtigēt q̄ q̄ gs nō possit cōueniri sup plrib9 realibus coram eodē iudice. cum res essēt adiuicē remote sed i ꝑsonalibus cōputat a finibus dio. vbi habꝫ domiciliū: vn̄ sup oibus ad vnū iudicē cōmodius ipetrāt ⁊ ideo i istis aliꝺ q̄ꝫ i illis: ꝫ forte ista rō cessat hodie ꝑ ꝺcre. j. e. statutū. ⁊ dic vt ibi dixi in. §. cū vo. i glo. olim dicebamus.

a ℂ Sup oīb^9. ꝫ si reus appellauerit sup vna ꝑsonali: iudex nō poterit ꝑcedē i alia ꝑma nō finita cū suspectus sit illis. de ap. ad hec. si i vna ergo. n̄ est cōmodi^9 agere sub vno q̄ꝫ sub diuersis: ⁊ sic dānosa videt cōstitutio hec actori: sed pōt dici ꝭm ber. q̄ iniq̄tas iudicis q̄ ꝑperā processit: nō facit q̄ reus ꝑpter hoc corā alio iudice possit trahi: ⁊ sibi iputet qui talēꝫ obtinuit iudicem: ⁊ expectet actor donec appellatiōis causa sit finita: que si pronūciata fuerit iusta: actor postmodū studeat aliū iudicē impetrare: alr̄s si fuēit iiusta procedet in alijs: ⁊ idē videt ꝺ alijs ipedimētis re nō itegra.

b ℂ Questiōibus. ⁊ sic ad eosdē ⁊ nō ad diuersos debet lr̄as ipetrare: etiam vna lite finita ꝭm ber. licꝫ quidaꝫ cōtra dicentes q̄ hec constitutio ⁊ illa q2 nōnulli intelligantur quando actor trahit reum ad diuersos iudices: vel vna pendente coram vno.

c ℂ Impetrare qd si corā ꝺlegato ꝯueīat sup vna: coraꝫ ordinario sup alia: de hoc. s̄. e. c. vlti. in glo. secus.

d ℂ Fecerit. cum effectu vtendo scilicet pluribus litteris: q2 si vnicis tm̄ vtēt bn̄ valēt ꝑcess^9 habit^9 ꝑ eas

e ℂ Omnium alr̄s omni. (deꝫ ꝭꝫ ino. io. an.

f ℂ Processus valeat. i ꝭ ampliauit statutū: q2 si nulli. sed pone ꝑcessū fuit corā diuersis iudicib^9 ⁊ nihil exceptū: nūqd valebit snīa vl ꝑcess^9: videt q̄ sic: q2 ꝭ ē bn̄ficiū ꝑsonale: ꝑ qꝺ ēt alteri n̄ ꝑiudicat: ꝺ regula. ad aplicā. ꝫ veri^9 ē ꝭꝫ ber. q̄ ꝑcess^9 n̄ valet ꝑ hāc lr̄aꝫ: alr̄s nil videret addere hec constitutio illi ꝺcre. q2 nōnulli ⁊ hoc idē tenet ino. ⁊ dicit ꝑ curiā obseruari.

g ℂ Expensis. ⁊ in dannis s̄. e. n̄. c. vlti. io. an.

h ℂ Legitimis. ꝺ hoc dic: vt ij. q. j. i ꝑmis. ꝺ dolo ⁊ cōtu. finē. ⁊ hoc ē gnāle: vt fatigās aduersariū in expensis puniat. s̄. de penis calumniā. ꝺ rescrip. cetez cū si.

i ℂ Durante. qualiter habeat fieri reconuentio. no. s̄. de mutu. pe. c. j. ⁊. ij. io. an.

k ℂ Obnoxium etiaꝫ fiscali ꝭm. ber.

l ℂ Uel conuētionis. forte ponit hec duo v̄ba: quia si recōueniatur actor vna ⁊ eadē snīa debet causa terminari ꝑma q̄ꝫ scda: ꝑbat hoc. s̄. de mutu. pe. c. j. ⁊ ꝺ or cogni. cū dilect^9. vel forte vtroqꝫ casu vna snīa termināda est: ⁊ semꝑ eodē durante iudicio corā eodē iudice agēduꝫ ē: quo finito coraꝫ alio: q2 tūc nō posset re^9 agē corā ꝑmo delegato: cum finita sit iurisditio q̄ꝫtū ad cognitioneꝫ. s̄. de of. dele. quereti. an autem corā ordinario reconuenire possit eundē codeꝫ durante iudicio dubitabatur? Et videtur q̄ sic: cuꝫ hic dicat littera lr̄as maluerit impetrare: vn̄ solū de delegato loqui videt: sed q2 eadē rō est vtrobiqꝫ: idem ius videtur esse debere ꝭm ber. vel forte non est eadem ratio: quia iurisditio ordinaria fauorabilis est ⁊ extraordiāria ordiosa: ⁊ ideo aliud in ordinario dici posset: ad hoc facit quod tꝫ Inno. s̄. c. vlti.

m ℂ Lr̄as. forte est talis cā q̄ nō cadit in cognitioneꝫ delegati sine spāli mādato pape. vj. q. iiij. si eps. s̄. de ꝯfir. vti. vel iuti. c. j. ⁊. ij. s̄. de re i ite. c. penul. alr̄s. eniꝫ quasi oneraret se in lr̄is impetrādis: q ꝑ lr̄as actoris pōt suum expedire negociū. io. an.

n ℂ Experiri. i. agere: quia in reconuentione reus sic actor: concor. s̄. de causa pos. pastoralis alibi ponitur pro defendere. s̄. de iudi. c. j. ⁊. viij. di. quo iure. io. an.

o ℂ Recusare ab initio antequam in eos cōsēserit: ꝭm ber. vel ex superueniente causa: de of. dele. insinuante. ⁊ pendente suspitionis cognitione iudex non procedet in reconuentionis causa per litteras impetratas per reum: quia si contrarium diceretur facile esset deludere huic cōstitutiōi ꝭꝫ inno.

p ℂ Simili pena. superius expressa in actore. s. vt litteris careat: processus non valeat: ⁊ in expensis condemnetur: per quem autem fiat talis cōdenatio: no. s̄. e. ti. c. vl.

q ℂ Cum aliquibus. fuit tracta de extraua. ale. que incipiebat contingit. ⁊ ꝭ dicit: q̄ receptus per litteras facultatis si ad recipientes spectabat receptio: ipsorum ⁊ non pape auctoritate intelligitur esse receptus: nisi in littteris aliud esset expressuꝫ Si autē receptio non spectabat ad eos: tunc ap. auc. dicit recept^9. Sed ali omnia q̄ro ad quid expediat scire quod dicit hec decr. expedit propter id quod habes. j. de preben. hi qui auctoritate. ⁊ de conce. preben. c. vl. li. vel eos. Emanauit autem declarationem eorum que no. inno. ⁊ hc. de litteris facultatis. s̄. de preben. relatum. ⁊ compos. s̄. eodeꝫ capitulum. vltra duas chartas. vers. quid si papa. ⁊. ver. sed pone q̄ abbati.

r ℂ Eiusdem ecclesie. ad quam recipitur.

s ℂ Consuetudinibus. que seruande sunt infra de preben. cum in ecclesijs.

t ℂ Statutis. Nota capitulum ecclesie posset facere statutum dummodo sit licitum: vt infra de ver. sig. constitutioneꝫ vbi de hoc: ⁊ concor. s̄. de consti. cum omnes.

u ℂ Confirmatione apostolica. quid operetur confirmatio: nota. xviij. questione. iiij. ⁊ supra de con. prebē quia diuersitatem.

x ℂ Firmitate alia. puta vinculo pene: cui se statuentes spon

9

tance obligauerūt: vel forte p supiorez ipis statutis apposi/
to vel ꝯfirmatiōe legati: vl' alterius supioris vel alia simili.
a ℂ Cōcedimus facultatē. nō verbū q: si pciperet: omni casu
diceret apo. auctoritate receptus. Et nō ꝙ per hāc formaz
cuz dirigit eis ad quos spectat collatio q̄ hic vocat receptio
nō dicitur grauata eccle
sia adeo ꝙ locū habeat
dec. s. e. mādatū. z. j. e. c.
pe. in fi. q: aliud est cōce/
dere facultatez: z aliud
pcipere. xiiij. q. j. qd pci/
pitur. ad idē. s. de arbi.
cū olim. ff. māda. l. ij. i fi.
b ℂ Receptio. sumit hic
receptio n̄ p istallatiōe:
s; pro collatiōe que ius
cōfert: ad idē. j. d pben.
cum in ecclesijs.
c ℂ Ad eos. i qbusdā. n.
ecclesijs canonicoꝝ rece
ptio z pbēdarū collatio
ad solū spectat epz vl' p/
latum: i qbusdam ad so/
lum caplm vel cōuentū:
in quibusdam cōiter ad

ratis: p nr̄as lr̄as cōcedimus[a]
facultatē: si canonicoruz rece
ptio[b] al's in ipsa ecclesia nō spe
ctat ad[c] eos: quibus huiusmo
di littere dirigūtur: sed ex ea/
ruz virib9 recipiūt ptātē[d] is q
recipit auc. apo. dignoscit eē
recept9. ℂ Si vero canonico
rū receptio al's ptineat ad eos
dē[e]: nō aplica: sz recipiētiū cē
set aucte recept9[f] nisi[g] ꝙ eum
aucte nr̄a[h] recipent: i nr̄is lr̄is
caueret expsse[i] [k] Idez.
Si[l] gratiose tibi a roma/

vtrūqz. h pbat. s. d elec. cū eccl̄ia. j. ne se. va. c. vno. d rgula. c.
d ℂ Potestatem recipiendi illum in canonicum.)vlti.
e ℂ Ad eosdē. tm̄ itelligo. qd si cōiter ad eos z alios: adhuc
idez credo qd in primo casu cuz isti potestatē recipiāt ex viri/
bus litterarū nā qd prius facere soli nō poterant: modo pn̄t.
Et d cōmuni nullus recte dicit: hoc meū est. xij. q. j. §. vl. z. q.
ij. qui manumittitur. z ar. ff. d seruit. vr. predi. l. si parietez. ibi
q: volens nō solū dn̄s ē. z facit. j. de pbē. cū i illis in fi.
f ℂ Receptus. si ergo postea recipiat alter aucte apo. scds z
nō pm9 pmo vacātē pbēdā hēbit: vt. j. de pbē. hi q. io. an.
g ℂ Nisi. istd fuit additū: qd nō erat i extra. dec. cōtingit.
h ℂ Auctoritate nostra. tunc ergo licet ad eos pertineat rece
ptio: apostolica dicitur auctoritate receptus.
i ℂ Expsse. sic. j. e. duobus. i fi. z. j. de pbē. si motu pprio. i fi.
k S In gratiose. rescriptū papale qd cōcedit pmoto retentio
nē pmoꝝ bn̄ficioꝝ vsqz ad bn̄placitū pape: extiguit mō
tuo papa. secus si ibi dicatur vsqz ad beneplacitum ap. se. nec
intelligitur tale rescriptum de beneficijs prius non canoni/
ce detentis. hoc dicit. habuit autem ortum hec dec. ab extra.
cle. q̄ incipiebat vt petitioni tue ꝯgrue satisfiat. z ibi cle. non
distinguebat: sed simpliciter dicebat: ꝙ si papa hanc gratiaz
concesserit vqz sad sue voluntatis beneplacitum: ꝙ per eius
obitū nō expirabat gr̄a: ar. legis dicentis ꝙ vsufruct9 relict9
mihi q̄z diu titius remāserit i furore nō extinguit mortuo ti/
tio pusq̄z ad sanā mentē reuertat: p eo ꝙ vsqz ad oē tps vite
mei vsufructuarij poterit: si mihi supuixisset: nō fieri sane mē
tis. C. de vsufru. l. ābiguitatē. sic videbat dicendū in casu ppo
sito: q: papa si supuixisset poterat nō mutasz volūtatē ergo n̄
expiraret gr̄a. vrba. āt ꝯtrariū rn̄deat. s. ꝙ expirabat i sua extra. q̄
icipiebat significasti nob. h bōifa. distiguēdo ꝯitatē exp̄mit.
z dclarat qd no. ho. s. d pca. c. vl. z vi. d ele. c. dudū. ij. i vl. glo.
l ℂ Gratiose. in hoc fuit gr̄a: q: plura bn̄ficia (z ab. ibidem.
simul tenere nō poterat: vnde pmū curatū erat: z scdz curatū
post receptā possessionem secundi statim vacat primum. xxj.
q. ij. sigs iā. s. de pb. de mulcta. vel ex quo pereū stat quo mius
possessionē hēt. j. de preben. licet. ij. nisi in casu. j. de preben.
si tibi si promouebatur in episcopum post consecrationem vel
post discursum tempus de cōsecrandis episcopis vacabunt

priora beneficia. s. de ele. cum in cunctis. est ergo gra
tia. vt donec voluntas eius durauerit beneficia ipsa
non vacent. io. an.
m ℂ A romano pon. q solus sub conditione z ad tēpus
sicut vult potest beneficia z platuras cōferre. vij. q. j.

no[m] pō. concedatur: vt benefi
cia[n] que tempore tue pmotio
nis[o] obtines: possis vsqz ad sue[p]
voluntatis beneplacitum reti
nere: hui9 gr̄a p ei9 obitū: per
quē[q] ipius bn̄placitū oio exti
guit[r]: eo ipso expirat[s] ℂ Se
cus aūt si vsqz ad ap. se[t] bn̄pla
citū gratia ꝯcedat pdicta: tūc
enim quia sedes ipsa non mo
ritur[u] durabit perpetuo[x] nisi a
successore fuerit reuocata.
ℂ Pretextu vo talis cōcessi/
onis q̄ debet cuz sit ambitiosa

pastoralis. s. d fi.
psi. veniēs. z i his
que vult est p rō
ne volūtas: insti.
de iu. natur. §. sm
qd pncipi. ali9 āt
hoc nō pōt. j. q. ij.
q̄z pio. vij. q. j. quā
uis. lxx. di. sancto
ruz. lv. di. pcepta.
Nec eniz morib9
nostris expedit
tpales hr̄e filios.
ff. de adop. l. ē qsi
tuz. nec actus le/
gimini zc. j. de
reg. iur. actus.
n ℂ Beneficia.
large ponit: z nō
ꝙ dicit beneficia

n̄ dicit fruct9 bn̄ficioꝝ: vt. j. d pbē. si tibi ꝯcesso. h dico
vt denotē ꝙ h bn̄ficia n̄ vacēt: ibi tn̄ vacāt: vt ibi dicā
o ℂ Promotionis. forte in episcopum. io. an.
p ℂ Sue. s. romāi pō. z ꝯcor. s. e. lris. vbi p clausulā nisi
p nos zc. non itelligitur dignitas: sed psona scribētis
q ℂ Per quem. ratio.
r ℂ Extiguit. ꝯcor. j. ne se. va. c. vno. i fi. sic ēt cria mōte
extiguūt. xxiij. di. qrūdā. z. j. d hē. accusat9. §. si vo. i fi.
pterq̄z i casib9 notatis i di. c. qrūdā. z. xxiij. q. ij. i sum
s ℂ Expirat. expirāte igit papa expirat hec gr̄a: z (ma.
cōcor. ff. loc. l. iiij. vbi dicitur ꝙ locatio vel precarium
p te mihi ꝯcessum q̄zdiu voles obitu tuo finitur: ad h
signat ꝯtrariū. s. d pca. c. vl. z. ff. d pca. cū pcariū. §. j. vbi
vr ꝙ pcariū n̄ finit morte ꝯcedētis: sz ibi simplr factū
fuerat pcariū n̄ adiecta aliq̄ ꝯditiōe vl' tmio vt nō. in
p. dec. vl. d pca. Itē ꝯ. nōne volūtas pape durare itel/
ligit dōec mutata pbat. s. d bap. z ei9 esse. maiores. ēt
p9 mortez. xxv. di. qlis sz illa i his q̄ salutē aie respiciūt:
Itē valde ꝯdicit pred. l. ambiguitatē. C. d vsufruc. per
que iura tenebat abbas opiōnē cle. s. d. elec. dudū. ij. i
fi. sz i. l. illa ē fauor q āpliād9 ē: h odiū qd ē restrigēdū
vt h i fi. vl' ꝯuius redire vel nō redire ad sanā mētē: n̄
erat i volūtate moriētis: sz hic reuocare gr̄az erat i vo
lūtate moriētis. ex quo ergo adiecit dōec volaz pinde
ē ac si dixisset: donec moriar. nisi prius reuocauero.
t ℂ Aplice se. nō ergo ꝙ aliud ē cū scribit psona: aliud
cuz scribit dignitas: sic aliud est cū scribit psone: aliud
cū scribit dignitati. s. d of. dle. qm̄. j. d pui. ne aliqui.
u ℂ Moritur. sic. xij. q. ij. liberti. non enim potest esse
nulla. xxiij. q. j. pudenda. quia dominus pro eo orauit
xxj. disti. §. j. ad fi.
x ℂ Perpetuo. i. donec vixerit ille cui fuit gratia con/
cessa: ad idē. ff. pro soci. li. j. vbi de hoc. Et nō ꝙ sic pri
uilegiuz personale ex parte eius cui conceditur extin
guitur cum persona: vt. vij. q. j. petisti. sic priuilegium
personale ex parte concedentis extinguitur cum ipso
concedente vt hic: z sic de vtroqz potest intelligi. j. de
reg. iu. priuilegiū. vt ibi dixi. priuilegiuz aūt reale ex pte

restringi[a] ea solum bñficia[b] q̄ canonice[c] obties: potes licite retinere. Idem.

G[d]Vsceptū ab ap[e]. se. mādatū: vt ab aliq̄ bñficiū qđ obtiet i r̄signatiōe r̄cepta ipz alti[f] ɔferas ⁊ assignes adiplē n̄ potes: si ille[g] anq̄ resignet rebus eximaſ hūāis[h] cū n̄[i] p resignatiōnē vacauerit ſ3 p mortē[k] nisi đ itētiōe mādātis aliđ appēt expſſe.[l] ¶ Si duo sup eodez bñficio lr̄as ipetrēt pmo[m] eoz p illius obitū q[n] tenebat: scđo vo p cessionē eiusdē[o] ipz ꝓponēte vacare: scđo[p] cū bñficiuz ipm cessione non morte[q] vacauerit: debz primo in ipsius assecutione preferri[r]. Idem.

G[s]Ratia quā sup bñficio a se. ap.[t] te ipetrasse proponis: vitiosa[u] reputari nō dz q̄uis de alio bñficio ab ep̄o tuo antea[x] tibi abñti ⁊ ignorāti[y] collato nullā: cū tpe ipetrationis nescires[z] feceris mētionē: vtrūq̄[⁊] tñ si talia sint bñficia q̄ simul[ɔ] neqant đ iur̄ tene

cōcedentis cū ɔcedente nō extinguitur: vt hic.

a ¶ Reringi. q: odia restrīgi ⁊ fauores cōuenit āplia ri. j. de reg. iu. odia cum suis concor.

b ¶ Bñficia nō p ℞. q℞ ⁊. s̄. i a pn. dicit bñficia in plurali: v'deſ q̄ ɔsimil' psa possit hr̄e bñficia: đ ℞ dicā. j. c.

c Canōice. (ij. nil. n. noui iuris i ill' i beneficijs tri buit hec dispēsatio: ſ3 vetus ɔseruat ⁊ ꝓrogat: ⁊ ꝓbatur hoc. s̄. đ ele. duduz. ij. i fi. sicut de inouatio ne. di. s̄. de puil. ex parte. ⁊. c. q: intentionis.

d S Vsceptuz. vacatio per mortē ⁊ vacatio p r̄nūciatiōz sūt di uēsa: ⁊ ideo i lr̄is ad bñficia ipetra tis vno expsso nō vēit r̄liquū. ℞ dicit

Emanauit āt ad đclaratiōz eoz q̄ nō. ho. s̄. đ of. elec. ex

e ¶ Apl̄ica se. Idē si ab alio q hoc mādāe poss(parte. j. set: puta legato q ad hoc hr̄et speciale mādatū: al's legatus hoc nō potest: vt. j. de of. lega. c. pe. §. ꝓhibem⁹:

f ¶ Alteri. expsso vl' nō expsso n̄ curo: l3 iterdū sit dr̄a: vt. j. de of. dele. is cui. ⁊. j. de pb. is cui.

g ¶ Ille. qui beneficium obtinebat.

h ¶ Humanis. ar. đ. j. de of. đle. si đlegat⁹. j. rn̄. So. de propria significatione vocabuli abesse dr̄ q est nō i rebus humanis. ff. de v. sig. mulieris. §. fi. nō sic i ꝓpria significatiōe dr̄ renūciasse vt. j. dicā q mortu⁹ ē: cū renūciatio sit volūtaria illa coacta: ideo sec⁹: ⁊ strictissime fit iterpretatio in rescrip. ad bñficia. j. de prebē. q̄zuis. j. ⁊ ɔcor. ad ℞. ff. de li. ⁊ posthu. l. commodissime.

i ¶ Cum non. ratio io. an.

k ¶ Per mortem. ⁊ in his forma mandati diligenter est seruanda. j. de preben. cui de non.

l ¶ Expresse. q: expssit se velle bñficiū tali ɔferri resignatiōe vel quocūq3 mō vacauerit: ⁊ fa. s̄. e. c. ij. ⁊. j. de preben. si motu. proprio.

m ¶ Primo. ex ℞ videbaſ debere pferri. j. e. tibi q. ⁊. j. de pb. eū cui. ℞ nō ē ita: q: l3 ille posterior sit tpe: iure tñ ē potior. eo q vex dixit: pmus aūt falsū. ⁊ eadē rōne dico q̄ posito q̄ nullus ipetrauerit secūdo bñficiū illud qđ nō debebiſ ipetrāti q falsū sic expssit. nihil n. ad rūbū ipetratio scđi: q: si ius hūisset i bñficio: pm⁹ p supueniētē ipetratiōz suā ꝓrogatiua illđ perdē non potuisset: ⁊ē si. s̄. đ eo q cog. ɔsā. vt. sue discretionem.

n ¶ Qui tenebat. accipe. j. illud afferente vacare alš (ꝓponēte.

o ¶ Eiusdem. s. qui tenebat.

p ¶ Secundus. qui de cessione dixit.

q ¶ Nō morte. nō ḡ q̄ aliđ ē cedē aliđ đcedē: ad idez j. đ pbē q̄zuis tibi. ⁊. j. đ ℞. si. c. vl. ℞ nōne r̄nūc'ās q̄ ad ecclia3 hr̄ē ꝓ mortuo: vt. vij. q. j. §. ecce i qb⁹ sic ⁊ vir ab vxore iudicio ecclie sepat⁹ q̄ztū ad ipa3 ꝓ mortuo reputaſ. xxxiij. q. ij. §. i sic ⁊ monach⁹ mortu⁹ r̄putaſ mū do. xvj. q. j placuit. ij. So. dic lex q̄ fictiōez iuris vr̄itas n̄ ɔfūdiſ nec deleſ. C. đ iu. do. i reb⁹. i pn. l3 igr̄ renun

ciās q̄ ad ipa3 ecclīā singaſ mortu⁹: tñ mortu⁹ n̄ ē: nec id ē p oīa i eo qđ i mortuo: nā talis de nouo poss3 ad ecclīā reassumi. s̄. đ renūt. ex trāsmissa. qđ in mortuo3 eē n̄ posset. bñ ergo dic̄ io. q: nō i p. c. placuit. xvj. q. j. q̄ nūq3 mors ciuilis nāli cōparaſ nisi i casib⁹ expssis i iure: ad ℞ optie. ff. de ℟. ob. ex ca pte. §. i insulā. ⁊. ff. đ do. in. vi. ⁊. vx. l. ℞ si mors. cū āt l3 al's i bñficijs larga fiat iterptatio i lr̄is bñficialib⁹ q̄ ābitiose reputāturfiat stircta vt. j. đ prebē. q̄zuis. j. itelligim⁹ stricte de. nāli morte prout v̄bum sonat: ⁊ adde qđ dicā. j. de pb. q̄zuis. ij.

r ¶ Preferri. nō. ḡ q̄ illa regula q̄ dicit q prior est tpe potior ē iure: ad qđ fa. j. e. tibi q ⁊ de pb. eū cui. itelligiſ. cū vtriusq3 par. est cā: vt. ff. de re. iu. q̄ties. vtriusq3. ⁊ dicā j. đ reg. iu. q por. Si aūt potiorē cā posterioris: por erit i iure: vt ℞. ⁊. j. đ pbē. hi. q. ⁊. c. si a sede. ff. đ pui. cre. l. puilegia. C. q po. i pig.

s G Ratia. l3 ignorās bñficiū sibi collatuz in ipetra(ha. l. vltione alterius illius mentionē non fecerit: valent lr̄e: alterū tñ eliget: si de iure simul teneri non possint.

t ¶ Sede apo. idē si ab alio ⁊ fa. ad hoc. j. de of. le. c. vl.

u ¶ Vitiosa. ē eni gr̄a vitiosa: qn̄ i ipetratōe bñficij sbticeſ aliqđ bñficiū q̄ztūcūq3 modicū: vt j. de pbē. si motu ꝓprio. nisi forte ꝓprio suo motu papa beneficiū cōferret: vt. ibi. hinc est q̄ expssio bñficij dispēsationē nō operaſ: sed hoc solū q̄ lr̄e surrepticie nō dicūtur: vt eodē ti. non potest i fi.

x ¶ Antea. quia. s. post: nulla fuisset dubitatio.

y ¶ Ignorāti. idē intelligo de sciente antequam aceptet vel ratam habeat collationem eandem. cum enim ante hoc beneficium suum dici non possit: non necesse đ ipso fieri mentionem. j. de preb. si tibi absenti. Et nō ex hac dec. ⁊ illa: q̄ beneficia ecclesiastica licite conferuntur absenti. Simile in ꝓcuratore qui cōstituitur etiam absēs: vt. j. de ꝓcu. l3. ⁊. ff. de procu. l. j. i fi. ℞ hic forte procurator pn̄s mādatū3 ad talia ratu3 habuerat ⁊ aceptauerat: per id quod dicit in fi. retinere. vel dic quia in bñficijs vel lr̄is ad bñficia impetrandis nil dz taceri quod posset mouere aīum cōcedētis: etia3 đ tali bñficio anq̄3 accepiet dz facere mētionem: ad hoc. s̄. e. in nr̄a. ⁊. j. de preben. q̄zuis. j. ⁊. c. si motu. maxime cum habeat ius ad rem j. de conces. preb. c. vlti. ⁊ in pre. decre. si tibi.

z ¶ Nescires. diuiare. n. n̄ tenebaſ: q: id hūanū nō ē. s̄. vt ec.

⁊ ¶ Utrūq3. tñ ipetratū a pa. ⁊ collatū ab ep̄o. (be. vt nr̄3. io. an

ɔ ¶ De iure teneri. sed que sint hec bñficia q̄ pn̄t simul de iure teneri: sup hoc vide i spe. ti. de legato. §. restat. v̄. illud autē. Posset dici sm̄ Inno. q hoc tenet: de elec. dudū. de preben. cū iam dudum q̄ habere plura beneficia nō curata: ⁊ que de cōsuetudine vel statuto residentiam nō regrant: nō ē pctm̄ nec ɔ iura: ⁊ de talibus hic posset intelligi: vel posset dici sm̄ gof. q hoc no. s̄. de cle. non resi. c. ij. q̄ de iure pōt quis habere plures pbendas. quarum altera per se non sufficit: allegat. e. tit. conquerente. quod facit etiam ɔ: ⁊ de preben. cum teneamur. vel dic q̄ loquitur de beneficijs vnit's annexis vel depēdentibus. illa eni simul pn̄t đ iure teneri: sed hec lectura non procedit. q collationem. n. vnius habet vtrunq3: ⁊ sic non fuisset

10

necessaria alterius collatio: vnde dicit posset opinionem Jn no. ⁊ veram esse quã sequtur ꝯsuetudo quã papa scit ⁊ tolerat vel saltem opi. gof. ar. s. e. si gratiose. ar. ꝑ. ⁊ ꝯ. j. de preben. is cui vel dic ꝙ lr̃a ista loquitur de his beneficijs q̃ pretextu consuetudinis vel statuti sup hoc ex cã facti simul teneri possũt. Ad primũ de cõces. pbẽ. ex parte in fi. Ad scõꝫ de cõsti. cũ oẽs. ⁊ est simile de iure. s. vt lite pen. c. i. s. de ele. cumana ad fi. Ad primũ ꝯ. j. d ꝯsue. c. i. ⁊ s. de ꝯces. pben lras. So. illud spãle i duob⁹ bñficijs in vna ⁊ eadẽ ecclesia: secus in diuersis: vnde videtur facere ꝑ: ⁊ fa. qd no. ho in p̃di. decre. lras i gl. ñ obstãte i fi.

a ℭ Nõ potes de iure cõi dispẽsatiue tñ posset. Et si queratur ꝑ quẽ dispẽsari possit: vide qd no. lxx. di. sanctoꝝ. xxi. q. ij. siquis iam translatus. de elec. dudũ. ij. de pb. d multa. de conce. pre. litteras. ⁊ j. de consue. c. j. ioan. an.

b ℭ Eligas. sic ⁊ oli dabitur electio ei qui duo bñficia curata simul habebat. s. d pb. referẽte. ⁊ c. pterea hodie sec⁹. e. ti. de multa. sꝫ nũqd electo vno reitegra penitere poterit. ⁊ aliud eligere: ar ꝙ sic. ij. q. vi. sigs libellos. s. de elec. i cãis de iurepa. cũ aũt. qd fa. etiam ꝯ. ⁊ j. de of. dele. q̃uis. ⁊ j. de pcu. q̃ui s. ⁊ j. de re iu. mutare. cuꝫ si. ar. ꝯ. xxxij. q. v. horrendus de iureiu. quẽadmodũ. s. e. li. de R̃p. c. ij. ⁊ j. de reg. iu. ꝙ semel cuꝫ suis concor. Solutio satis videretur quod re integra possit mutare consilium ⁊ aliud eligere per prima iura ad hoc infra de preben. si tibi absenti. ff. de op. leg. l. ij. contrariuꝫ tene per predictã regulã quod semel ad B. j. e. c. persal. in fi. ⁊ d postu. c. j.

c Q Uanuis is cuius. Si restituatur quia ad gratiam reuocatam sine alterius preiudicio intelligit̃ restitutus: vnde alteri añ restitutionem impetranti preferri non debet.

d ℭ Gratia. concessa forte a nico iiij. vel celesti. v. io. an.

e ℭ Prouideri. nec adhuc prouisum erat nec ad possessionẽ deuenerant: vnde habeant ius non in re sed ad rẽ. de conce. preben. c. vlt. ioan. an.

f ℭ Proxime vacaturo. quod solus papa facere potest: de cõces. preben. c. ij.

g ℭ Reuocata. tenerem huius reuocatorie constitutionis nõ habemus: sꝫ de ipsa fit mentio. j. de prebẽ. c. pe. ⁊ añpe. ⁊ de cõces prebẽ. c. vlti. reuocatoria illarum nico. incipiebat pridẽ ad apicem. illarum celesti. olim celestinus. ⁊ c. dudum.

h ℭ Post reuocationẽ. idẽ ⁊ multomagis si añ reuocationeꝫ.

i ℭ Similis. s. de beneficio proxime vacaturo.

k ℭ Expresse dixerimus. hoc enim papa facere potest: ad hoc j. de preben. c. penul.

l ℭ Cũ talis. ecce rõ: ⁊ aduerte qꝛ i ꝯtrariũ videbatur: ex eo qꝛ restitutio est prioris stat⁹ repatio: ⁊ restitut⁹ i p̃stinũ ius recedit: ar. xv. q. vi. nos scõꝝ. ⁊ c. iurat⁹. ⁊ s. de elec. qꝛ diligẽtia ij. q. iij. §. notãdũ i fi. ⁊ C. de sẽ. pas. l. j. restõ eni hoc operari dꝫ vt nec prosit nec obsit qd euenit. ff. ex q cau. ma. l. j. j. rñ. sꝫ ꝯtrariũ ẽ veꝝ vt hic: ⁊ sic ꝑ parte hac debuit questio terminari ꝑ decre. de renũ. ex trãsmissa. ⁊ de simo. ex insinuatiõe. ⁊ cõcor. C. de remis. pig. l. vl. vbi si de voluntate creditoris debitor pign⁹ distrahit: si iteꝝ deueniat ad ipꝫ debitorẽ res illa distracta

ri hr̃e nõ[a] potes: sꝫ eligas[b] qd ex eis malueris retinẽ. Idẽ.

Q Uanuis[c] is cuius gr̃a[d] ꝑ quã mãdabat̃ i certa ecclesia ꝓuideri[e] sibi de bñficio ꝓxime[f] vacaturo ꝑ nos fuerat reuocata[g]: restituat̃ a nobis de nuo ad eãd: nõ tñ ei cui post[h] reuocationẽ ⁊ añ restitutionẽ p̃dictas litis[i] i eadẽ eccl̃a gr̃a facta fuit nisi hoc exp̃sse[k] dixerimus anteferri debebit. cuꝫ talis[l] restitutio vbi aliud non ex primit̃: itelligat̃[m] fieri sine iuris preiudicio alieni. Idem.

S J[n] eo tp̃e quo tibi d beneficio cũ[o] cura vel sine cura mandauimus ꝓuideri: ad obtinẽdum curatuꝫ bñficiuꝫ idoneã[p] non hẽas etatẽ: tibi licet nũc legitie effectus[q] sis etatis: auctoritate lr̃aruꝫ h⁹ i cũ[r] tp̃e date ipsarũ adhuc nõ eẽs idoneus[s]: de bñficio curam[t] aiarum hñte nequaꝙ poterit ꝓuideri. ℭ Beneficiũ[u] autẽ sine[x] cura cum ad ipsum sufficientem tunc[y] etatem[z] habe

nõ renascit̃ hypothecaria quaꝫ habebat a principio. actio. n. semel extincta ⁊c. de ꝯse. di. iij. q̃ris. ff. de solu. g res. §. areã. Ad ꝯtraria rñdet̃ ꝙ h non ẽ vere restõ i mo q̃dã noua ꝯcessio ꝑ p̃. iuria. ⁊ nõ qꝛ hec decre. facit i ar. ad questionẽ dñicalẽ. an. s. eps iuito patrono restituere possit p̃sbyteꝝ ꝑ se depositũ ⁊ definiauit gof. d renũ. ex trãsmissa. in fi. ꝙ nõ ꝑ. l. C. de nup. si vt ꝓponis. ij. vbi dicit̃ ꝙ i matrimonia rstaurãdo ꝑ filiã post diuortiũ reqrit̃ ꝯcessus patris sicut a p̃ncipio i ꝯhẽdo. Jn ꝯtrariuꝫ facit de renũ. post trãslationeꝫ de iudei. de ciuitate: ⁊ c. cõsuluit. de his q̃ fi. a pre. cuꝫ aplica. vij. q. i eos. ⁊ nõ. de hoc xxiij. q. iiij. nabuchodonosor. in p̃n. dicebat ho. opi. gof. eẽ verã cũ restituit̃ ab iferiori: secus si a p̃ncipe ꝑ iura supius ꝑ restituto iducta. bar. bri. dñicali q̃stione q̃ icipit sacerdos aliqs fuit. dixit: ꝙ si deposit⁹ appellauit i fra. x. dies restitui põt iuito patrono: al's nõ. Tã. dixit ꝙ si eps preuenit i restitutiõe patronũ ꝙ valet restitutio: al's nõ: qd approbat ho. in p̃dicta decre. ex trãsmissa. ⁊ de elec. innotuit. ⁊ facit quod nõ. s. de consti. cuꝫ accessissent in vlt. glo.

m ℭ Intelligatur. concor. j. eo. c. ij.

n S J eo in litteris ad beneficia ipetratis ĩspicit̃ tp̃s date: vnde ꝑ illas bñficiũ curatũ obtinere non poterit: q lꝫ nũc sit maior: illo tẽpore minor erat.

n ℭ Si eo. ꝯdicit ad hãc dc. j. d pb ei cui ꝓuideri. ibi so.

o ℭ Cũ cura. nisi. h fuisset expssũ: d curato ꝓuideri non possꝫ. s. d pbẽ. c. vl. ⁊ j. de p̃bẽ. cum in illis.

p ℭ Jdoneam. s. xxv. annorũ. s. de elec. cũ i cũctis.

q ℭ Effect⁹. spectam⁹ g initiũ: ⁊ facit. s. d ele. dudũ. j. ⁊ qd ibi no. nec ꝯfirmat̃ tractu tp̃is: qd d iure ab intio ñ valebat. j. de re. iu. nõ firmatur. cum suis concor.

r ℭ Cum tẽpore date. sic no. ĩspiciendũ tp̃s date. sic. s. e. eã te. ⁊ j. e. tibi qui. ⁊ de preben. eum cui.

s ℭ Jdoneus. ꝓpt̃ defectũ etat: ⁊ idẽ dici posset d defectu ordinũ: ar. s. de eta ⁊ quali. pterea. sꝫ hoc est falsuꝫ vt. j. de preben. si pro clericis pauperibus.

t ℭ Curã aiarũ. Jn his qui ad curata bñficia ꝓmouẽtur reqritur maior idoneitas q̃ꝫ i alijs: ⁊ ideo ñ mãdatur ꝓuideri de dignitatib⁹ ꝑsonatib⁹ vel bñficijs d cura mẽtione nõ hita: de curatis dignitatib⁹ ꝑsonatib⁹ vel bñficijs non poterit ꝓuideri. j. de p̃ben cũ in illis.

u ℭ Beneficiũ qꝛ poterat dubitari ne illa iutilis adiectio. s. cũ cura viciaret i totũ rescriptũ. s. ꝙ nec ẽt de simplici possꝫ prouideri: ideo anuectit quod seqtur: ⁊ sic ñ vtile nõ vitiari ꝑ inutile j de reg. iu. vtile cũ suis ꝯcor.

x ℭ Siue cura. qꝛ ex se curã ñ hꝫ si aũt hr̃et ãnexaꝫ parochialẽ ⁊ curatã ecclesiã: dic vt dicã. j. de pbẽ sup eo.

y ℭ Tunc s tempore impetrationis.

z ℭ Etatẽ sꝫ q̃ ẽ idonea etas in bñficio sine cura v[illegible] ꝙ

maior.xiiij.ad illa dicat͛ idone⁹.s.ꝺ pbē.sup io͛dlata. vbi host.h͛ tenet i canonijs ꝓpter maturitatē ꝯsilij qꝺ regrit͛ i illis.nā ibi pueri ñ dicūt͛ idōei ad bñficia obtinēda.certū āt ē ꝙ ifās ꝺ͛ vſqꝫ ad.vij.an.puer āt ꝺ.vij. vſqꝫ ad.xij.l͛.xiiij.an.xxij.q.v.pueri.⁊.C.ꝺ fal.mo.l.j.⁊ dixi.s.i proe. circa fi.h͛ vt ibi nō.ber.dici pōt:ꝙ pueri ibi dicūtur miores septēnio:⁊ isti dicūtur idigni:septēnes āt ⁊ maiores septēnio dicūt͛ idōei cū.n.tales possint ordinari.xxviij.di.ꝺ his.ergo ⁊ i bñficijs ititulari:ar.ꝺ pbē.cū h͛ȝ.ad h͛ optie facit.j.de ele.ex eo ꝙ.⁊ hec vera itelligo:nisi essent talia bñficia q̄ sacrū ordinē ex ꝓuilegio cōsuetudine vel statuto vl͛ alio mō ꝛgrerēt ⁊ facit qꝺ dicā.j.ꝺ fi.ꝓsūp.c.j.j.Rn.⁊ ꝓbatur expsse.j.ꝺ pbē.ei cui ꝓuideri.An hodie dispēsent epi i etate:nō.s.ꝺ elec.cū dilecti.⁊ dicā.j.ꝺ elec.lȝ canō.⁊ ꝺ eta.⁊ q̄li.c.vno.io.an.

a ¶ Licite. id dicimus posse qꝺ licite possum⁹.xxij.q.ij.

b ¶ Si ꝓpt͛ tua.papa ꝯcessit epo bonoñ.(faciat io.an.) ꝺbitoꝝ onere ꝑuato ꝓuilegiū:ꝙ fruct⁹ bñficioꝝ pmi āni vacātiū i sua dio.ꝑciperet.⁊ erat hec gr͞a vſqꝫ ad qnqueniū duratura:apposito i ꝓuilegio ꝙ ñ obstarent ꝯsuetudies priuilegia vl͛ statuta ꝑ que sua posset īpediri ꝯcessio.Vacauit quodā bñficiū cui⁹ redditus pmi āni ꝺ ꝓuilegio ꝯsuetudie vel statuto spectant ad fabricā ecclie vel aliū vsū:vel aliquā singularē ꝑsonā querit͛ cui ꝺbeantur hui⁹ bñficij redditus pmi āni:Rñdetur ꝑm vnaȝ lecturaȝ:ꝙ debētur fabrice vel illi vsui vel singulari persone nisi in ꝯcessione facta epo aliud caueretur expsse:vel dic.vt.j.in vlti.glo.

c ¶ Tua debita.ad idem.j.de pbē.si tibi.ij.

d ¶ Fructus.nō ꝙ nō hȝ retinere beneficia sed fruct⁹:vñ vt dixi.s.e.si gratiose.in hoc casu vacāt bñficia:vñ is ad quem pertinet electio ifra tēp⁹ statutū necessario habȝ eligere:si facit qꝺ no.ber.ꝺ magr͞is q͛ nonnullus.⁊ ꝓbat͛ hoc satis.j.ꝺ pbē.si tibi concesso.

e ¶ Primi āni.qd dices computabit͛ ne ānus iste a die fructuū colligēdorū:an a die vacationis vel mortis:credo a die vacationis computari.vnde nō credo h͛ seruari legē de vasallo que dicit:ꝙ si vasallus decedat post augustum:⁊ ante calēdas martij ꝙ ad dñm ꝑtinet aliogn ad vasallū vel eius heredē:vt in li.feu.ti.lex regni.c.si vasallus.h͛ credo ꝙ a die vacationis vſqꝫ ad annū qcqd obueniet bñficio ⁊ separatuȝ erit a solo:totum erit huius ꝓuilegiati.cōparo enim hunc priuilegiatum vsufructario qui fructus separatos ⁊ reconditos suos facit.ff.de vsufruc.l.arboribus.§.iulianus.al͛s incipit si fur.ꝑm moderationeȝ tñ decre.j.de of.or.ꝑsti.§.porro.⁊ facit qꝺ ibi dicā:⁊ dico ꝙ ān⁹ iste hēbit trecētos.lxv.dies.vnde si vacauerit ecclesia pma die mensis sequēti eiusdē mensis finitus sit annus:⁊ facit quod dicā ifra de elec.quā sit.⁊ si esset bisextus illi duo dies cedūt sibi ꝓ vno eni computant͛:vt.s.ꝺ v.sig.quesiuit.ff.ꝺ v.sig.cū bisextus.ff.ꝺ diuer.⁊ tē.ꝑ.l.ij.i vl.glo.lȝ sit ar.ꝯ.ff.de testa.li.l.cū hēs.§.sti

res: per eas licite[a] poteris obtinere. Idem

Si[b] ꝓpter tua[c] debita persoluēda fruct⁹[d] bñficioꝝ pmi[e] āni:que i tua vacabūt[f] dioceſi tibi nō obstātib⁹ qb⁹lȝ ꝯsuetudinib⁹ ꝓuilegijs vl͛ statutis ꝑ q̄ nostra īpediri[g] posset cōcessio:vſqꝫ ad qnqēniū[h] ꝺ specia li gr͞a[i] cōcedim⁹[k] itētionis[l] nr͞e neq̄ꝗ existit:si fructus h⁹i ecclesie tue fabrice:vel alteri[m] vsui seu cuicūqꝫ singulari ꝑsone ꝺ spāli ꝯsuetudine ꝓuilegio vel statuto[n] forsitan debeant͛:ꝙ eis ꝑ concessionē[o] ipaȝ nisi hoc expsse[p] caueatur in ea ꝑiudicū[q] aliqꝺ generet͛. Idem.

chus.sed illꝺ i penis vel odijs q̄ sr͞t molliēda:ꝺ pe.di.j.pene.ī fra ꝺ reg.iur.ī peis.⁊ fac qꝺ nō.i ꝑdicta ꝺcr.q̄siuit.⁊.lv.di.c.ij.

f ¶ Vacabunt.morte:renunciatione:depositione:translatione vel quocūqꝫ alio modo.Quid si permutatione:videtur ꝙ secus.per decre.infra de re.ꝑmu.c.vno.h͛ cōtrarium puto:q͛ negari ñ pōt qn ꝑꝑ permutationē vaccet ⁊ eqtas in eo solo casu iuris rigori ꝑfertur:q͛ in hoc scripta repitur:i alijs nō nō eniȝ ex illo spāli casu est regula danda.

g ¶ Impediri.sec⁹ ergo si differt:⁊ lȝ intendat ꝑ clausulaȝ nō ob.impedimenta tollere:dilationes tñ tollere nō itendit lȝ ex dilatione impediri posset:vt infra dicam.

h ¶ Quinquennium.factum narrat:idem cum sit in citeriori ⁊ vlteriori tempore.

i ¶ Spāli gr͞a.q͛ de iure futuris successoribus conseruari debebant:vel i vtilitatē ecclesiarū expēdi:ifra de elec.q͛ sepe.et de of.or.ꝑsti.⁊ intelligo hanc gr͞am ⁊ illaȝ q̄ sequit͛ ꝑm moderationem illius decre.presenti.§.porro.sic ꝙ hoc solum intelligatur de illis fructibus ecclesiarum vacantium q̄ solutis ꝺbitis siqua sunt ⁊ his que necessaria fuerint pro seruitoribus ⁊ ministris ⁊ alijs incūbentibus oneribus vſqꝫ ad nouos redditus reperta fuerint superesse.

k ¶ Concedimus.an legatus de latere similem gratiam dare possit:tractauit io.de deo in qōnib⁹ suis in prin.⁊ guil.i speculo ti.de legato.§.nunc tractemus.i fi.⁊ dicunt ꝙ dato ꝙ ex causa hoc posset:beneficiū tamē vel dignitas dȝ cum aliquo emolumēto cōferri:quod est verū vt dixi.s.in glo.pr.⁊ i gl.nō.q͛.Nō etiam ber.s.vt ec.be.vt nostrū.i vl.glo.ꝙ episcop⁹ ex iusta causa ad tps posset fructus alicuius bñficij retinere:ꝓbat ꝑ dec.s.de v.sig.c.pe.que etiā facit ꝯ:cū id fuerit impetratum a papa:sed pōt dici sic fuisse de facto:ad hoc.s.de fi.ꝑ.lr͞as.vel illud ꝑm gof.i fructibus omnium beneficiorum vacantiuȝ vſqꝫ ad certum tps vt hic etiam.in vno auteȝ beneficio ⁊ eius ꝓuentibus cōuertēdis ex causa i vsum ꝑlati nō erit necessaria lnīa pape:q͛ cū eps cuȝ capitulo possit supprimere dignitatē:⁊ propter necessitatem possessiones alienare multo fortius prouentus percipere.

l ¶ Intentionis.no.ad intentionem scribentis recurrēdum fa.s.e.c.ij.⁊.j.de ꝯces.ꝑ.c.vl.⁊.s.de deci.ex mltiplici cū si.

m ¶ Alteri vsui.puta mense capituli.

n ¶ Statuto.no.ꝙ oia ꝓuilegia:ꝯsuetudines vl͛ statuta qua cūqꝫ firmitate vallata:cōcessa caplis:ꝯuētib⁹ vl͛ collegijs cathedraliū:regulariū:⁊ ꝯuētualiū eccliaꝝ:seu singularib⁹ earūdeȝ ꝑsonis:vl͛ bona eccliaꝝ ipaꝝ vacātiū a ꝑlatis dimissa:vl͛ tpe vacatiōis obueniētia possint surripē diuidē:vl͛ i suos vsus ꝯuertē sr͞t hodie reuocata ⁊ cassata ꝑ dec.j.ꝺ ele.q͛ sepe.⁊.c.statutum.in cle.que tamen in alijs beneficijs locum non habet:vt.j.de offi.or.presenti.in fi.

o ¶ Concessionem.ipsam sibi factam.

p ¶ Expsse.ad idē.s.e.cū aliqb⁹.⁊.c.susceptum.⁊.c.q̄ȝuis.

q ¶ Preiudiciū aliqꝺ.nisi istud ꝟbū esset ita gnāle:ista decre.sic posset itelligi ꝙ ex ea nil seq̄retur absurdū.s.ꝙ fabrica:vl͛ vsus ille:vl͛ alie singlares ꝑsone sic ꝓuilegiate hēbant reddit⁹ pmi āni:⁊ ita bñ ꝯseq̄tur hȝ h͛ suū effectū illa clausula ꝓuilegij:ñ obstātib⁹ qbuslibȝ ꝯsuetudinib⁹ ꝓuilegijs ⁊c̄.Alij dicūt ꝙ illa frabrica:vel alij h͛ ꝯtēti hēbūt redditus pmi

anni: qr papa nõ intendit eis derogare: sed soli successori. iste aũt puilegiatus hẽbit redditus scdi: q ibi est pmus: als quo ad successorẽ vel bñficiatũ: ꝛ sic tertius erit prim⁹: ꝛ sic nullũ piudiciũ etiá ex aliqua dilatione ĩgnãbitur fabrice: sed bm lз posset ipediri cõcessio qđ ẽ ꝯ tenorem ipi⁹ gr̃e pone eni ꝙ in áno qnto quo finiri dз gr̃a: vacet bñficiũ si fabrica primos redditus hẽat: eps nihil hẽbit. Itẽ qd opabit̃ illa clausula non obstãtibus ꝛc. cũ successori sine clausula illa piudicium fieret: vñ pma lectura magis mihi placet ꝛ magis est amica lr̃e: vt dicam⁹ ꝙ ista erat dubitatio dec. an p istá ꝯcessiõз sic factá. s. nõ obstãtib⁹ qbuscũqз ꝛc: videt̃ derogare ipsi fabrice ꝛ sui vl̃ singlari psone: vt ex quo ex illius puilegij vigore reddit⁹ pmi áni h̃re nõ pñt: ápli⁹ nil hẽant. ꝛ papa r̃ndet ꝙ hẽbũt reddit⁹ scdi áni q̃ñ ille eis sit poꝛ: vt illa clausula ñ obstãtib⁹ ñ successorẽ: sз puilegiatũ tm̃ coadiu/

a Statutũ lз hec dec p pagraphos al̃r diuidat̃: eá tñ i q̃(uet tuor ptes diuido pricipales. pma durat a pncipio vsqз ad. §. i sup. scda abiñ vsqз ad. § pferẽdo. t̃tia abiñ vsqз ad. § qcqd q̃rta vsqз ad fi. In pma statuit i qb⁹ psonis: ꝛ i qb⁹ locis cáe a se. ap. vl̃ legatis vl̃ ꝺlegatз ipi⁹ ꝯmitti ꝺbeát ꝛ tractari. In scdá puidet̃ circa exactiões q̃ fiebát i iudicijs ab ipis ꝺlegatis: assessorib⁹ vel notarijs cáe: ꝛ apponit̃ pena. In t̃tia puidet̃ circa vacatiões testiũ ad iudiciũ q̃ sepi⁹ maliciose fiebant: ꝛ cá fatigãdi testes: vl̃ ab eis aliqd extorq̃ndi. In vltia discernit sit casũ: ꝛ irritũ qcqd fuẽit factũ ꝯ pdicta statuta

a Satutum. loqtur de decre. sua ex ua. q̃ incipiebat statuimus reformat etiam decre. immo. iij. e. ti. presenti. quaз hodie non habemus: ꝛ decre. s. e. nonnulli.

b Sede apo legatis vl̃ delegatis ab eis: vt. j. patebit. io. an.

c Quedã ibi nõ distiguebat̃ an actor ꝛ reus essẽt eiusdeз ciuitatis vl̃ dio. vl̃ diuersaꝝ. Itẽ addit̃ ꝙ ꝺ expsso ꝯsensu partiũ extra locũ q̃ ꝺputat⁹ ẽ possit iudex cognoscẽ ꝛ ꝯmitt̃e. si refera s ad dec pñti. bз illá potẽit fieri ꝯmissio istitutis i collegiatis honorabilib⁹ ꝛ i cathedralib⁹ ecclijs vnde bз cá videbátur posse cáe ꝯmitti mãsionarijs ꝛ qbuscũqз puilegiatз i talibus ecclijs: qđ erat absurdũ. B át puidet̃ ꝙ solis cãonicз cathedraliũ eccliaꝝ fiat ꝯmissio.

d Cõi vtilitate q̃ i legib⁹ cõstituendis attendenda est. iiij. di erit. ꝛ. s. i pemio huius libri.

e Credebãt̃ ꝛ erát siñ dubio respectu poris tpis. io. an.

f Expiẽtia ad idẽ. j. ꝺ ele. q̃з sit. ff. ꝺ le. iij. l. legat̃. §. ornatri/

g Ad norã ꝛ ideo ñ ꝺbuit iudicari rephẽsibile: bm (cib⁹ tẽpoꝝ varietatẽ variet̃ ipз positiuũ statutũ. lxiij. di § vuз. xx. xv. q. j. c. j. j. ꝺ sẽ ex. c. vl. i pñ. s. de ꝯsan. ꝛ af. si dз. cũ suis ꝯcor. sic ꝛ puilegiũ cũ tẽdit ad norã: reuocatiõз vl̃ moderatiõeз a pncipe recipit. s. ꝺ ꝺci. sugestũ. j. ꝺ priuil. c. j. ꝛ. c. aucte. ꝛ. c. se.

h Sanctione. sanctio proprie dicitur cui adijcitur pena: qđ dic vt nota iij. di in summa.

i Melius. laudabiliorem autem qui rem emendat eo qui prius inuenit. C. de vet. iu enu. l. j. §. sed neqз.

k Reformandum. eo ꝙ non in totuз sed pro parte corrigit̃ illud statutum vt. j. videbis.

l Dignitate. dignitas sumitur multis modis: quod dic vt nõ. io. iiij. di. deniqз. ꝛ vin. ꝛ ber. s. de cle. non re. c. iij. hic ad literam de ecclesiasticis dignitatibus intellige. Et no: mirabile quia possunt committi cause maioribus. xx. annis vt. s. ꝺ off.

Statutũ[a] qđ circa iudices a se. ap.[b] ꝺputãdos nup edidimus. cũ q̃dã[c] ꝯtẽta i eo: q̃ p cõi vtilitate[d] credebãt̃[e] inducta: sicut experientia[f] docuit: tẽdẽ dinoscãt̃ ad noxã[g] sáctione[h] pñti: q̃ irrefragabilit̃ obseruari mandamus: suadente vtilitate in melius[i] duximus reformadum[k]. Sancimus igitur: vt null⁹ nisi dignitate[l] predictis[m] aut personatum obtinentibus[n]: seu ecclesiarũ cathedralium[o] canonicis[p]

dele. cum vicesimum. a quocunqз ꝛ etiaз minoribus a pap. r: vt ibi ꝛ. ff. ꝺ re iudi quidá consulebat. Sed certum est ꝙ qui ẽ in dignitate vel psonatu dз attigisse saltem. xxv. an. s. de elec. cum in cunctis. ꝛ sic videtur ꝙ minoribus. xxv. an. non possunt cause cõmitti: hic dico q nõ attigerint. Sed si cáe ñ possent ꝯmitti nisi psonis i dignitate vl̃ psonatu ꝯstitutis: tunc pcederet obiectio sз pñt etiá ꝯmitti canonicis eccliaꝝ cathedraliũ: in qb⁹ nõ reqrit̃ tanta etas: vt pbatur. j. de cle. ex. eo qđ ꝛ dixi. s. e. si eo tpe. ꝛ sic obiectio nõ pcedit. dico ẽt ꝙ dispẽsatiue põt aliqs h̃re dignitatẽ vl̃ psonatũ: etiaз minor. xxv. an. per dispẽsationẽ pape vl̃ epi pmum pater: scdm pbatur. j. de eta. ꝛ quali. c. vno.

m Preditis. i. p alijs ditatis est eni dignitas quedá preeminentia in ecclesia: vt. s. de v. sig. q̃з uis.

n Obtinẽtibus. ideз de officialibus epoꝝ pncipalibus ꝛ foraneis ꝛ ꝺ poribus religiosis cõuentualib⁹ ꝛ claustralib⁹: dic vt in cle. e. ti. ꝛ si principalis.

o Cathedraliũ. sufficit ergo ꝙ sit cathedralis: ꝛ sic sublatũ est qđ oli hic continebat̃ de ecclesijs collegiatis honorabilibus: lз adhuc hodie i alio sit ꝯparatio vt. j. de elec. quia sepe. alibi eqparantur cathedrales ꝛ regulares. ij. de ele. ne pro defectu.

p Canonicis. hñtib⁹ igit̃ ppetuũ officiũ i ecclia cathedrali sine dignitate psonatu ꝛ canonia ꝺ quo loqt̃ j ti. pri. c. j. nõ poterit cá ꝯmitti: cũ de his nõ exprimat. Itẽ scias ꝙ lз isti canonici delegari possint ꝯseruatores tñ dari nõ pñt: cũ decre. vl. j. de of. dele. eos non exprimat: sed vt. s. dixi canonicus põt esse maior septẽnio p dec. dele. ex eo. ꝛ dixi ꝺ hoc. s. e. si eo tpe. si cõmittatur cá tali cáonico: nũqd dicemus lr̃as valere: vi ꝙ sic: qr ista decre. vlt. ꝺ hac mã hoc solũ reqrit ꝙ talis sit eccle cáonicus: q̃ hic statuimus. Sз cõtrariũ credo ꝛ dico ꝙ si tali ipuberi cõmitteret̃ cá: nisi apparẽt de certa scia pape nõ teneret ꝯmissio ꝛ idẽ dico si ꝯmittatur ab alio q̃з a papa minori. xx. p pdictá decre. cum vicesimũ quá nõ dico nec credo correctá p hác. qđ eniз nõ mutatur ꝛc. C. de testa. sancimus. ꝛ correctio iuriũ ẽ vitáda. s. ꝺ ele. ecclia. ꝛ. j. de ele. cum expediat. in pn. nec ista decre. dicit ꝙ hoc sufficiat: sed ꝙ hoc requiritur. vñ nõ ꝯdicit: als eadẽ rõne dicẽdũ esset: ꝙ dũmõ sit canonicus cathedralis eccle: vel i dignitate vel in psonatu: nõ possit repelli ptextu exceptiõis excõicationis infamie inimicitiaꝝ: vl̃ alia iusta cá. qđ ẽ absurdũ. ꝛ ẽ si. qđ nõ bo. j. de elec. lз canon. Et nõ ꝙ dicit canonicis: olim dicebat institutз. vñ videbat̃ ꝙ cuilз instituto i cathedrali etiá mãsionario possent cause cõmitti: quod hodie p decre. hanc sublatũ ẽ. nõ ergo ꝙ pro dignitate ꝛ loco psumitur p aliquo q̃з to eni qs melioribus preest táto maior ꝛ sanctior est i. esse psumit̃: in auc. de defen. ci. ad fi. pme colũ. §. nos igit̃ cost. iij. lxj. di. miramur. lxiij. di. metropolitano. s. de psump. cũ in iuuẽtute. xxiiij. di. qñ de magi. c. j. ꝛ. c. qr. ꝛ c. sup specula. cũ si. ꝛ si ipe date qs eẽt cáonic⁹: tpe pñtatiõis ñ ꝙ p ato: ꝙ pcedẽ possit: ñ sic e ꝯ vso. spectam⁹ in iniũ: ad

hoc.s.e.c.j.⁊.c.si eo eo tpe.s.de ele.dudū.⁊ qđ ibi nō. ff.de sena.femine.ff. de iudi.l. cecus. ⁊ hoc habes in glo.fi.in cle.gratie.e.ti.

a ℭ Cause.hec sine iurisditiōe nō cōmittunť .s.đ of. dele.pterea nō ergo ꝓhibet quin audientia alicuius artic[illegible]: ⁊ mēa exe cutio cuilibꝫ clēi co ꝯmitti possit.

tm ⁊ si in suburbijs audiret idē credo.ar.j.đ sen.ex.si ciuitas ⁊ bene dici ciuitatibus: q̄z in eis psumūtur eē piti : sic ⁊ epi in solis ciuitatibꝰ statuēdi ff .lxxx.di.c.j. de pui.c. j .⁊ leges ⁊ artes in regijs ciuitatibꝰ sunt docēde:vt i ꝓemio .ff. § .hoc autem.⁊ de magi.c.j.⁊ nomine studij non intelligitur villa.vel castrū:đ cle.nō re.tue.

b ℭ Litterarum. Pone papa in lris vocat aliquē simplicē clericū nūqd valebit cō missio: sm ber.⁊ oēs dic ꝙ ñ hꝫ h̄ locum talis ex ceptio:ex quo papa scienter ꝯmittit quia facit ⁊ facere pot ꝯ cōstitutionē istā:ad hoc optime.s. đ pui.cū olim ij.ꝟ.iterim.⁊ nō ꝙ sm Inno.si cancellarius concedat iudices:⁊ hoc ꝯstat:nō habet locum hec exceptio.qua re eni imputari debet pti q̄ talē iudicem nō petijt.qđ verū est etiā sm ber.⁊ ho.cū hoc ex certa sciā facit.qđ itelligo si id i litteris exprimiť:vt j.đ pb.si motu ꝓpo.

cause[a] auctoritate litterarum[b] se.ap[c].vel legatorum[d] eiusdem decetero[e] cōmittantur[f]: nec audiantur[g] alibi: quam in ciuitatibus[h] vel locis[i] insignibus: vbi possit commode[k] copia[l] peritorum haberi. ℭ Cum vero[m] eiusdem[n] ciuitatis seu dio[o] fuerint actor[o] ⁊ reus: extra[p] ipsas causa non committatur[q]: nec conueniatur aliquis eorundem: nisi[r] ab episcopo[s]

i ℭ Locis isignibꝰ.qdā dicūt ꝙ hec determina tio vbi : q̄ statim sequiť ñ referť.nisi ad hoc quod dicit locis isignibꝰ :suffi cit.n.ꝙ sit ciuitas lꝫ ibi ñ sint piti:⁊ ē rō:q̄z cōiter in ciuitatibus sūt piti: ⁊ eis q̄ raro accidūt iuris cōsulti nō respiciūt nec medenť:sꝫ his tm̄ q̄ frequenť occurrūt:in auc.vt sin ꝓhi.ma.si.tu.ge §.q̄z vero.coll.vij:ar.iiij.di. erit ff.de legi.nam ad ea.vir.eni est ꝙ i ciuitate vel ibi ꝓpe.nō hēanť piti:vñ satis eoꝝ copia in ciuitate hīi pōt.ff de re.ven.q̄ religiosis.vij.q.j.pon tifices.Alij sunt ꝯdicētes ꝙ ibi ē eadē rō ꝑmū placuit.Inno.⁊ host.sm hoc expone qđ sequiť:vbi ⁊c̄.i.in quibus locis in signibus:⁊ facit pro hac parte.j.e.§.in nullo.

c ℭ Sede ap.Quid đ ordinarijs nunquid ꝯphendū tur ⁊ tenebuntur hac ꝯstōne:dic sm ber.⁊ oēs ꝙ non ⁊ potest esse ratio q̄z epi ⁊ ordinarij hñt melius noti ciā clericoꝝ dio.sue.q̄z papa clericoꝝ totius orb vñ ēt si simplici clerico ꝯmittant ordiarij tenet cōmissio.po ne enim ꝙ simplex clericus excellens sit decretoꝝ do ctor pterea non est ita absurdū ꝙ aliqs etiam rudis ⁊ pānosus clericus gerat vices epi sicut esset ꝙ gereret vices pape:igitur ad ordinarios ñ extēdať hec ꝯstō: ⁊ est si. quod cōsueuit dici.s.e nōnulli.⁊ iferiꝰ tāgam

d ℭ Legatoꝝ. Quia vbū gnāliter positū ⁊c̄.xix.di.c.j.i telligam hanc lrām gnāliter in oibus legatis:quoꝝ tria sunt gnā:quod dic vt.s.de of.leg.c. pe .⁊.j.e.ti.c.j.qđ veꝝ puto indifferenter:cum ex legatiōis vigore ꝯmit tunt.⁊ idē intelligas in delegatis.s cum committunt delegationis vigore j.e.c.§ in nullo quoqꝫ.

e ℭ Decetero.Constō eni nō extēditur ad pterita. s. đ ꝯsti.c vl.Quid đ pēdētibꝰ dicā.j đ ele.lꝫ cāon.io.an.

f ℭ Cōmittanť.Pone qđ fuerit cōmissa:ps ñ excipit: nūqd vꝫ processꝰ: Dicebat ber.⁊ oēs post eū ꝙ tacite ⁊ expsse poterat ps huic iuri rnūciare.Introductū est eni i ipsoꝝ fauorē:ne.s.i opprobriū ꝓpriū cogātur epi ⁊ magni clerici corā rudibꝰ ⁊ pānosis clericis litigāe: ⁊ interdum propter ruditatem ipsoꝝ ius amittere suum : ⁊ facit de regu. ad apostolicam cum suis concor . sed hodie per finem istius decre .credo contrarium cō tra vbi innuitur ꝙ ipso iure est irritum ⁊ inane quod aliquod istoꝝ fit. vnde necessariam nō credo exceptio nis ꝯpē ⁊ facit quod dixi.s.e.c j.in pn.⁊ potest eē rō: vt.s.tetigi : quia hoc videť nō solū in fauore ptium inductū :sed etiā i fauorē ipsius ap.se.ne vilipēdatur in tali ministro.ltj.di.i sacerdotibꝰ.cum si.

g ℭ Nec audianť.no.ꝙ vsiculus iste nō ꝓhibet circa ꝯmissiōem:sꝫ circa agitationē: ⁊ idem erat i pđ.decre. pñti.si ergo ex talia loca fiat cōmissio:dūmō i his loc[illegible] cā audiať satisfactū ē huic rñso sꝫ ber.⁊ oēs:ar.s e.ti. nōnulli.de excep.oli.⁊.j.§ pri.⁊ eo saluo qđ ibi dť : ⁊ ad h ff q satis.co.si fideiussor §.j. vbi dť ꝙ cui diffici le est satisdare i vna ciuitate i aliam mittiť : vt satisdet.

h ℭ Ciuitatibꝰ. ciuitas maioꝝ āditu rniať regłarit :

k ℭ Commode.xxiij.q.ij faciat.

l ℭ Copia ꝓ aduocatis assessoribus ꝯsiliarijs ⁊ alijs q̄ emer gunt.ff.de postu.l.j.§.ait ptor.ff.ex q cā.ma.l.ab hostibꝰ.§.fi. đ vi.⁊ ho.de.cū ab ol.xj.q.iij non lꝫ.qđ si iter iudices ⁊ ptes est ꝯtētio sup hoc:q̄z alť dic locū isignē:⁊ ibi copiā pitoꝝ hñi alť negat:qđ erit:dic recurrēdū ad cōem opi.vulgi ff.đ supel. leg.labeo.⁊.s.đ spon.ex lris Quid si adhuc sup hoc sit con tentio:recurreť ad arbitriū boni viri.ff.de v.ob.l.continuus actus.nō delegatoꝝ q iurisditioni sue fauerēt : ad hoc.C. de ar.l.nemi.⁊.j.de peñ.dilectus.sꝫ ber.⁊ itelligo bonū viꝝ indi cem ecclasticū illiꝰ loci sm Inno.ho.aūt dixit h recurrēdum ad arbitriū iudicis i.boni viri:⁊ sic itelli.l.ꝯtinuꝰ.§ .cum ita eligēť ergo sꝫ eū arbitri.s.e. pastoralis.⁊ de of.dele. suspitio nis.nisi euidenť notoriū esset:ꝙ ibi pitoꝝ esset copia:ad hec de ap.cōsuluit.j ego credo ꝙ cū iudex se ꝯstituit aduersariū: tūc locū hēant.s.dicta.Sꝫ si ꝯtētio esset solū iter ptes : certe credo ꝙ iudex đ hoc cognoscere ⁊ ꝓnunciare possit:quia vi deo ꝙ ꝓnunciat an sua sit iurisditio qđ plꝰ ē .s.e.sup lris.⁊ fa.quod recitari consueuit de proba. post cessionem . ⁊ fa. infra.§.proxi in fi.

m ℭ Cum vero.hic incipit corrigere: ⁊ moderari statutum ge neralis concilij.s.e.nonnulli.⁊ summe equitatis ē qđ seqtur.

n ℭ Eiusdem ciuitatis. quia domicilium habent in eadem ciuitate vel diocesi.⁊ idem intelligo cum plura domicilia ha bent quod esse potest:vt.ff.ad municipal.assumptio quia adhuc dico ꝙ locum habebit.§.iste:⁊ non sequens:quod satis pro batur.s.de fo.cō.ex parte.b.nec negari potest:lꝫ iste etiam sit alterius ciuitatis quin etiam sit istius:quod.§ iste reqrit.

o ℭ Actor ⁊ reus.vñ dicātur isti hēs.s.de v sig.forus.v. ioi.

p ℭ Extra ipsas ciuitatem seu diocesim.

q ℭ Non committatur.hoc verum videtur nisi ad id expssus accesserit partium consensus.ar.j.e §.in nullo quoqꝫ. quod etiam facit ꝯ:cum illo casu hoc expressum:in isto non:ar ꝓ de deci.ad audientiam.tm̄ id videtur :cum hoc solum sit in par tium fauorem inductum de regu.ad apostolicam cū suis con cor.⁊ lꝫ hoc satis videatur rōnabile:non dico tm̄ hoc asserē do per id qđ dť in fine.c. audiui tm̄ curiam id seruare : ⁊ ta les commissiones de curia emanasse.

r ℭ Nisi.a generali dicto ponit casus exceptos.

s ℭ Ab episcopo hoc equissimū est ex co maxime : q̄z si in ci

12-

contra aliquem de sua[a] dioce si vel ab aliquo[b] contra eum aut ꝯ eius capl'z seu ꝯ vniuersitatẽ ciuitatis ville aut castri fuerit actio dirigẽda: vel nisi actor eandem ciuitatẽ seu diocesim itrare nõ audẽs[c]: aut sui aduersarij potentiã[d] merito[e] ꝑhorrescẽs eũ[f] infra ipas[g] neqat cõueńire secure[h]. In his qppe casibus extra dictas ciuitatẽ ꝛ dio. possit[i] ꝯtra predictos[k] cã ꝯmitti. nullus tñ eorũ vltra vnã diectã[l] a fine sue dioce. valeat ꝯueniri: sꝫ ꝛ in duobus[m] vltimis casibus: nisi ipetrãs de predicto timore: quez in lr̃is ꝯmissionis exprimere teneaẗ: primo[n] fidẽ iudici[o] faciat saltem[p] ꝑ propriũ[q] iuramentũ: iudex ipse nullatenus i cã[r] ꝓcedat: sꝫ partes a sua iurisditiõe dimittens ipetratẽ eũdem in expensis legitimis[s] alteri parti ꝯdẽnet. ¶ Cũ aũt[t] actor ꝛ reus ciuitatũ ꝛ diocesum fuerint diuersaꝝ: si actor in ciuitate vel diocesi rei iudicem hẽre[u] recuset[x]: ipsum nõ i sua sꝫ i alia ciuitate vel dio. libere ipetrare valeat: reũqꝫ trahere ad eandẽ: dũmõ loc⁹ ad quẽ eũ traxerit[y] vltra vnã dietã[z]: sicut i casu alio ꝑmittiẗ minime sit remot⁹[ꝛ]. ¶ In nl'lo qꝫ casuũ ꝑdictoꝝ[2] iudex ex

uitate vel dioc. sua aliquẽ ex subditis suis eps iudicẽ ipetraret: recusari posset vt suspectus: vt. s̃. vt lit. nõ ꝯte. accedẽs. j.
a ¶ De sua dioc. idẽ si de aliena: quia etiaꝫ tunc nõ impetrat in sua: vt. j. §. proxi. ꝟꝫ de sua ideo dixit qꝛ. §. iste tractat tantũ qñ reus ꝛ actor eiusdem dio. sunt: vnde dictio nisi al's nõ proprie poneretur.
b ¶ Ab aliquo ꝯ eum: vix. n. inuẽiret actor i ciuitate epi iudiceꝫ q non faueret epo: ar. s̃. vt lit. nõ ꝯt. accedens. ij. ibi ꝛ omnes existunt sub districtu ꝛc̃.
c ¶ Non audens. forte gibbelinus ꝛ ibi regunt guelphi: vel econtra: vel forte relegatus.
d ¶ Potẽtiaꝫ. paritas in iudicijs est seruãda: sed potentioribus pares esse non possumus. ff. de ali. iudic. mu. cã. fac. quia etiam in prin.
e ¶ Merito. nõ verbuꝫ: qꝛ si diceret se dubitare vbi non est dubitanduꝫ nõ excusaẗ. s̃. e. ꝯtigat. ꝺ simo. ꝛ si questiões. cũ si
f ¶ Eum aduersarium.
g ¶ Infra ipsas ciuitatẽ ꝛ dio. cuius sunt ipse reus ꝛ actor.
h ¶ Secure. quod in iudicijs requiritur: vt ipsoꝝ iudicioruꝫ exercendorũ locus sit idoneus ꝛ securus: al's locuꝫ habet appellatio: de ap. ex parte. j. ꝛ tunc etiam si litteras de conductu haberet suis inimicis capitalibus se exponere nõ tenetur. s̃. vt lit. non contes. accedens. ij.
i ¶ Possit. non debeat. vñ dico ꝙ si contra epꝫ vel caplm: vel potentem impetretur in sua ciuitate vel ꝺ ocesi bene tenet cõmissio: ꝛ ideꝫ ecõuerso semper saluo recusationis iure. io. an.
k ¶ Contra ꝑdictos: epm vel eius aduersariũ. ꝯ caplꝫ vl' vniuersitates: vl' potẽtes: vl' aduersariũ ei⁹ q loca itrare ñ audet.
l ¶ Unã dietã. dicebamus de duab⁹: ꝑ decre. s̃. e. nõnulli. Sꝫ qd dices si agaẗ actione reali: nũquid fiet ꝯputatio a finibus dio. vbi sita est res ꝟm ꝙ oliꝫ fiebat ꝛ nũquid erit ibi cõputatio duaꝝ dietaꝝ ꝟm ꝙ olim erat: vel vnius tm̃: vt hic: ꝙ oliꝫ sic esset ꝓbaẗ. s̃. e. dilect⁹. ij. ꝛ de fo. cõ. ex parte. b. vꝛ huic nouo iuri hodie standũ vltimo de hac mã: ꝛ sicut generaliẗ accipiendũ. xix. di. c. j. vt habeaẗ solũ vnius diete cõputatio ꝛ nõ duaꝝ ꝛ cum determinatione q̃ h̃ poniẗ sed a quo loco ꝯputeẗ satis ẽ dubitabile. pone eni ꝙ boñ. ꝯ boñ. sup re' sita medio. litteras ipetrat vbi debebat impetrare nunquid boñ. vel mediol. vel loco vicino iñ a dietã ꝛ mediol'. Item pone ꝙ boñ. ꝯ regiñ. super re mediol'. quo impetrabit an regij vel loco vicino infra dietam an mediolani vel loco vicino infra dietam. Item vide aliud dubitabile: quid si boñ. impetrat contra regiñ. domicilio ꝛ mutineñ. origine: an habebiẗ respectus ciuitatis regiñ vel mutiñ. cuꝫ rõe originis dicaẗ eẽ de loco: ita ꝙ eps loci euꝫ ordinare: ꝛ ꝯmẽdatitias ad ordines sibi dare possit: sic ꝛ episcopus domicilij. j. e. li. de tẽ. or. cum nll's. j. rñ. ꝛ in loco originis dꝛ domiciliuꝫ retiere. ff. de sena. l. pe. satis vꝛ de mente conditoris esse ꝙ habeatur respectus loci domicilij: non rei vel originis. ꝛ hoc ex eo: quia de loco domicilij: dꝛ quis proprie trahi per illud verbuꝫ trahatur. s̃. e. nonnulli. quod etiam hic repetitur ꝛ per mentem conditoris id credo

tenẽdũ: ad hoc. j. de sepul. cuꝫ quis vbi de loco originis nõ habetur rõ: ꝛ. C. de preben. lon. tẽ. l. vlt. vbi procedit prescriptio vt inter p̃ntes: ex quo ꝑscribẽs: ꝛ cui prescribiẗ sunt in prouincia: lꝫ res sit extra prouinciã. notat etiã ꝯpos. in decre. nõnulli. in. ij. glo. guil. in spe. de citatione. §. j. circa. ꝑn. ꝙ diocesanus alicui⁹ vbi aliud nõ additur itelligi debꝫ dio. domicilij: ꝛ sic disputaui ꝛ determinaui: ꝛ sic seruat romana curia: vt audiui.
m ¶ Duobus vltimis. s. qñ actor reũ in ciuitate secure ꝯuenire nõ põt: qꝛ ciuitateꝫ itrare non audet: vel quia timet aduersarij sui potẽtiam.
n ¶ Primo. nõ ꝛ ẽ si. j. de ele. q̃ꝫuis ꝛ. c. prouida. ad idem. s̃. de resti. spo. pisanis.
o ¶ Judici. nõ ꝑ eo qꝺ dixi. s̃. §. px. i fi. iudicis. n. ẽ iuestigare: si. C. ꝺ fideicõ. l. volũtaꝰ ꝺ fũcti. xxx. q. v. iudicãtẽ
p ¶ Salteꝫ. nõ qꝛ si alr̃ fides fieri põt: primo id fieri dꝫ. ad iuramentũ eni recurritur solum in aliaruꝫ probationũ defectũ. s̃. de proba. c. ij. de procu. ex isinuatione. ff. de iureiur. admonẽdi. C. de iureiur. i bone fidei
q ¶ Per ꝑpriũ iuramẽtũ. nõ ꝙ iuramẽtũ ẽ legitima ꝓbatio. fa. qꝺ nõ. lxxxij. di. ꝓposuisti. ad hoc de sen. ex. si vero. ij. de excep. pastoralis. j. de ele. vt circa. ꝛ. c. nulli. ꝛ adde quod dixi. j. de re. iu. presumitur ignorantia.
r ¶ In causa. ꝑncipali: procedet tñ in absoluendo: cognoscẽdo taxando ꝛ iudicando de expẽsis: vt sequiẗ.
s ¶ Legitis. qꝺ dic vt no. ij. q. i. i ꝑmis. ꝺ do. ꝛ ꝯtu. finẽ.
t ¶ Cũ aũt. s̃. in pri. §. dixit quid iuris cũ actor ꝛ reus eiusdẽ dio. vel ciuitaꝰ sũt: modo dicit qd iuris: cũ sint diuersaꝝ. De prelatis autẽ ordinũ vel locorũ q ipetrãt ꝑ mẽbris suis hñtibus vel nõ hñtib⁹ spãles admistratores vl' gubernatores dic vt i ꝯcilio vieñ. e. ti. abbates
u ¶ Habere. i. impetrare.
x ¶ Recuset. nõ ꝙ actor recusat iudices: ꝛ ꝟ veꝝ ẽ i iudice ad eundo delegato vel ordinario. vñ si reus pl'es hꝫ ordinarios: actor alterũ eligit alterũ recusat: ꝟꝫ i iaꝫ adito sec⁹: qꝛ tũc actor nõ recusat ꝟꝫ re⁹ hñ: nisi ex noua causa vel nouiter ad eius noticiam perueniente. s̃. de of. dele. causam que. ꝛ. c. insinuante.
y ¶ Traxerit. ꝛ in quo deputatus est iudex. j. §. proxi.
z ¶ Dietã. an dieta ista sit ꝯputãda legaliẗ. s. vt. xx. miliaria ꝯputeẗ ꝑ vna dieta. ff. siqs cautio. l. vicẽa. an vl'gariter. s. ꝟꝫ regiõis ꝯsuetudinẽ: dic vt nõ. s̃. e. nõnulli. ꝛ. j. de ele. cupientes. j. ꝟñ. ꝛ ꝙ de vulgaribus intelligi debeat probatur. j. de preben. p̃nti. §. loca.
ꝛ ¶ Remot⁹. vñ ꝛ si modicũ vltra vnã dietã r̃mot⁹ eẽt loc⁹ ille: puta ꝑ vnũ miliaẗ: ñ posit ibi fieri ꝯuẽtio. ff. de
2 ¶ Predictoꝝ. s. cũ actor ꝛ re⁹ sũt eiusdẽ di (ꝟ. si. l. iij.

tra ciuitatē sue dioc. in qb⁹ deputatus fuerit citet ptes. nec de cā sibi cōmissa cognoscat nisi ad id expressus accesserit earūdē assensus: neq3 alibi q̄ infra illas & psonis duntaxat designatis supius cōmittat quolib3 vices suas. ¶ Insup vt gratis & cu3 oi puritate iudiciū cora3 ipso pcedat: nullū munus vl quod aliud nisi forsā esculētū vl poculētū mera liberalitate oblatū: qd paucis ↄsumi possit diebus vel nisi cū ip3 ppt cā3 sibi cōmissā ptigerit extra suum domiciliu3 pficisci: moderatas expēsas recipe ab eisdē ptib⁹ q̄litercūq3 psumat: puisurus attēte: q i ipis expēsis modū

dice. & in eadē sunt iudices ipetrati: vl' ex cā in alia: vel sunt diuersa & i ciuitate rei ipetrati sūt iudices: vel in tertia ciuitate.

a ¶ Deputatus fuerit. nō q q nō solū regrit q nō citetur ad locū vltra dietā nō remotū: s3 ēt q nō citet ex locū i quo deputat⁹ ē: oli aūt dicebam⁹ de duab⁹ dietis q si iudex exeundo locū q̄ deputat⁹ ē veniat ad locū no remotū vltra duas dietas pcedere poterat: d excep oli. hodie i supradictis cāib⁹ si sic: vt h vides.

b ¶ Citet ptes. & si citauerit si tenēt ire: q2 citatio irrita ē ipso iure: vt i fi. c. & si ob hoc pcessit ↄ eos nō t3 pcessus vt ibi. An aūt citat⁹ teneat ire puilegiū vl' ↄfessionē allegatur⁹: dic vt nō. iij. q. ij. eps. & de accusa. vēiēs

c ¶ Expssus. itm credo iherēdū huic lre: q (i vlt. gl. l3 iteruenīat tacit⁹ ↄsēsus puta q2 nō opponit exceptio credo q nō valet pcess⁹ p finē. c. Idē credo si iteruēiat ↄsēsus rei & nō actoris vl' ecōuerso: l3 ei⁹ tm q ↄsētit videat eē fauor eadē rōe: cū littera ista dicat earūdem.

d ¶ Illas ciuitates. s. seu dioc. i quibus deputatus est.

e ¶ Designatis supi⁹. s. ↄstitutis i dignitate vl' psōatu vel cathedraliū ecclia canōicis. approbata ē igit p hanc lraz opi. ber. & modernoꝝ q notabāt i dcr. pnti. q idē iuris erat i delegatis a se. ap. qd i legatis. In ordiarijs autē tene qd hēs. j. de off. or. vt litigantes. & in. c. cum eps.

f ¶ Vices suas. sec⁹ si audiētiā ↄmitteret vl' aliquē certū articulū: ad h. s. d of. dle. s. qonū. & dixi. s. e. §. i.

g ¶ Insup. q̄si dicat. s. puidim⁹ d psonis & locis qbus & i qbus cāe cōmittende sūt & tractāde: nūc prouideamus ad exactiones indebitas q̄ i iudicijs iudicib⁹ assessoribus notarijs fiebant de tempore pcessus nil dixit: q2 satis per antiq iura prouisum erat. s. de fer. c. vl. de of. dele. ↄsuluit. in auc. de iudi. §. sedebūt. coll. vi.

h ¶ Gratis. bn dic: q2 iudiciū iustū vl' iiustū n l3 vēdere xj. q. iij. nō l3. xiiij. q. v. nō sane. d vi. & ho. cle. cu3 ab oi.

i ¶ Puritate. ↄscie. j. e. §. assessorē. & j. d re iudi. cū eterni.

k ¶ Iudiciū. pōt h pōi p snia: & ēt p oi eo qd sniaz pcedit: & facit qd dixi. j. de re. iu. i iudicijs. ij. q. j. sicut.

l ¶ Corā ipo. dlegato. idē i ↄseruatore. j. d of. dle. c. vlt.

m ¶ Nullu3 munus. nō q2 triplex ē mun⁹: a manu a lingua & ab obsequio: non ergo dixit simpliciter munus: sed dixit nullum munus: ad idem. j. q. j. sūt nonnulli.

n ¶ Nisi esculētū. q nō. q2 de aliquo qd i munerib⁹ cōsistat ēt vni⁹ dēarij valorē rcipe nō pōt nisi esculētū &c.

o ¶ Mera liberalitate. vt exactū vel petitū directe vl' idirecte nō fuerit: ad idē d simōia dilecta. ij. ad fi. io. an.

p ¶ Paucis. cū nūerus n adijcit: crederē arbitrio boni viri reliquēdū: hita ēt ↄsideratiōe psōaꝝ ipius iudicis recipiētis & ↄsuetaꝝ expēsaꝝ q̄litate: & ipius dātis ad h d simōia. & si qōnes. & saltē duo dies n videt exclusi cū pluralis elocutio duos nūero ↄphēdat: de cō. di. j. h q̄q3. ff. de testi. l. vbi nūer⁹. ad h. ff. de v. ob. l. ↄtinu⁹ act⁹.

q ¶ Cōsūi. dieb⁹. ita q nō pducat ad muneꝝ quātitatē. ff. de of. pcōsul. solēt i fi. Talia. n. exēnia nō sūt lucra vt ibi & ff. de of. psi. l. plebiscito. & tollerāt ista: q2 nō ē verisile q ppt ista moueret anim⁹ iudicātis: de simonia & si qōnes ad fi. sicut & p modica re nō dat actio de dolo: q2 non ē verisile &c. ff. de dolo. l. id est. & l. pcedē. i fi. & de modico nō ē curādū: d ↄse. di. ij. reuera. alibi nō distiguit iter mltū & modicū. xiiij. q iij. pleriq3. & q. vl. c. vlt. s. de ap. de appellatiōibus de fi. ex tue. isti. d rex dic §. gallinarum.

r ¶ Propter cām. i. suadēte vtilitate vel necessitate cāe vn nō d3 finget occasionē: vt. j. seqtur simile. j. de iudi. c. ij. & p h satis v3 terminari qd solz q̄ri: an si scholari existēti i studio papa delegit cām: ille possit petere expēsas: l3 ille n sit i domicilio suo sed ex: nō est tn ibi propter cām. sed propter studium: vn expensas nō hēbit per hāc litteraz. & Spe. de sala. §. i. ver. quid si alicui.

s ¶ Proficisci. pōe exēplū. s. §. pr. d pscrip. q2 indicante.

t ¶ Moderatas. nunq3 minores pōt. ff. mā. sigs. al' ē sub. l. inter causas. §. ipendia. ad idē. ff. de admi. tu. cum plures. §. cū tutor. erūt tamē mediocres & nō delicate. ff. de pig. acti. si seruos in fi. ad idē de do. & cōtu. finē. & c. j. se. de eo qui mit. i pos. cū venissent. de sequestra. pos. c. i. ad fi. nec credo compensandas vel deducendas i hoc casu expensas quas domi factur⁹ eēt ḃm q dicere ↄsueuimus i victore p. l. ff. ad exhibendū. s3 & si. §. j. ff. de peti. heredi. s3 & si. §. q aūt. ij. & ff. de rei ven. si res. q2 dico q i procurationib⁹ his nō deducūt: sicut & eps visitās vel consecrans procurationē integram recipit & nil deducit. s. de simo. cū sit. & testis integre expensas percipit. iiij. q. iij. vēturis. & e. §. pe. al's sequeretur interdum q nil haberet: cu3 interdū tātundem & forte plus expendant in domo propria. preterea iam nō esset dīa inter delegatum & ordinarium qui q̄n pficiscitur: expēdit q̄ domi expēsurus erat: vt in auc. de mā. pn. §. illud tamē. alij s. Et nō q lra ista non distinguit an delegatus hēat beneficia sufficientia vel non: vnde dico q siue abundet siue non expensas habebit cu3 pficiscit propter cā3 l3 hosti. dixerit delegatos pape peccare si recipiunt expensas ex quo hnt sufficientia bnficia: & hoc no. s. de vita & ho. cle. cū ab oi. & in istis expensis habetur rō non solum victus s3 etiā vecturarum equorum & filium. Quid dicemus de legato ordinarij: dic q si est delegatus ad vniuersitatem causaru3 idē quod in ordinario. s. q nihil habebit: immo ordinarius ei puideat. Ide3 enim ē cōsistoriū. j. de ap. romana. & ordinarius ē: vt dixi. j. de of. vi. l3 ad hoc. s. de of. or. inter cetera. & in auc. vt nulli iudi. §. nulli. coll. ix. & i auc. de man. prin. §. illud si sit delegatus ad spālem cām & ordinarius ei cām maliciose cōmittit idem. Si non maliciose v3 idē quod in delegato pape ḃm inno. q hoc nō. s. de vi. & ho. cle. cū ab oi. sed an pene habeant locum in eo que in delegato pape h exprimūtur: vtilis esset declaratio p eo q pene nō vident excedere ppriu3 casum: de pe. di. i. pene. j. de reg. iu. i penis cum suis concor.

u ¶ Recipe. nō q2 nō solū exigere ab iuito: sed etiam a volente recipe phibetur: ad idē. j. de censi. romana. §. pe.

x ¶ Qualitercūq3. nō q2 ḃm leges delegat⁹ h3 sportulas. s. duos aureos i pn. & duos i fine. i auc. de iud. §. ne autē. coll. vi. & h si cā sit maior. c. aureoꝝ: aliogn dlegat⁹ ēt a pncipe nil hēbit vt ibi h3 nos nil v3 delegato dādū noie sportulaꝝ cū ista lra sic gnāliter loquat. & s. dixit nullum munus vel qcq3 aliud &

13

facit.§.de vi.ho.cle.cum ab omn.⁊ quod ibi nõ.
a Excedat.h̃ satis supradictũ fuerat:dũ dixerat moderatas.
b Quã ab alia.hoc nõ h̃z locũ i cãu.j.de iudi.mulieres cũ n.testẽ producẽs illuz h̃eat pcurare:lz ille pro vtraqȝ pte te⸗stet.j.e.§.i.pferẽdo.a fili i iudice cũ ad testẽ ex cã pficiscit.Itẽ vbi vna ps abũdat alia nil h̃z:idẽ dico:vt.j.e.ṽ sed vbi.vñ ibi dixit liti⸗gãtes in plali:ad hoc de ele.cupiẽtes.§.si vero.ṽ.nisi forsan.⁊ facit ad idẽ eadem decre.§.deniqȝ.ver.vt eo.
c Cõe.fac.j.pri.i si.
d Vtilitas vel necessi⸗tas nõ ista duo paria:ad idẽ de p̃bẽ.exposuisti.⁊ ibi de hoc aliqñ nõ sunt paria.de eo q mit.i pos.cũ venissz.ff.de spẽ.i re.do.fac.l.impense cũ dua⸗bus.l.se.
e Occasionem.est si.j.de iudi mulieres.
f Notabiliter.nõ igit̃ debet esse paupertas:ad idem supra de vsu.cum tu.

nequaqȝ excedat[a]:nec plus ab vna pte qȝ[b] ab alia exigat:cũ cõe[c] gerat negotiũ vtriusqȝ.qȝ vbi cause sibi cõmisse vtili⸗tas[d] vl' necessitas nõ exegerit occasionez[e] ppt h̃ndas expen⸗sas pficiscẽdi extra domiciliũ nõ assũat:sz ⁊ vbi nõbilr[f] fue⸗rit paupes[g] litigãtes.ẽt p ex⸗pẽsis nil,prsus exigat ab eisdẽ Assessorez aũt:vt qñqȝ[h] fa⸗ciũt aliq fraudulẽt[i]:nisi eo in⸗digeat[k]:qȝ ɔscie[l] reliqt̃[m] eius dẽ sibi neqȝ adiũgat:alioqñ[n] d suo ppo puideri teneat̃ eis:

si aũt idigeat:ipz neutri pti su⸗spectũ[o] assumẽs ei de ɔpetẽti[p] salario puide moderãdo[q] ab eo faciat ptibus cõit[r] puideri Nõriũ[s] vo vl' nõrios[t] in cã sibi ɔmissa scribẽtes:q vt plri⸗mũ i exigẽdo salario metas[v] rõis excedũt:vt ad ipi⁹ spectat offm̃[x] prudẽt[y] refrenet[z]:nec cũ ips̃ aut cũ assessor p̃fato lu⸗crũ participet vllo mõ. Si gd autẽ ɔ ɔstitutionẽ pñtẽ re⸗ceperit[⁊] ad ipsi⁹ restitutionẽ i⸗tegrã teneat̃:nulla eoꝝ qb⁹ re⸗stõ faciẽda fuerit remissione[ɔ]

vel habitũ nõ restituet.ff.de of.assesso.l.diem functõ ff.loc.qui operas ⁊.l.ex conducto.§.item si.ff.de va.⁊ extraor.cog.l.i.§.diuus.
s Notariũ.quẽ dz habere delegat⁹:vt fidelit̃ cũcta iudicij acta ɔscribat.ã.de probati.qm̃ ⁊ vocat̃ huiuspu⸗blicus.j.de vsur.qȝqȝ.⁊ priuat ec⸗clesia ẽt laicũ hoc officio rõe pcti:vt j.de penis felicis §.j.cum si.
t Nõrios.nõ pl'res nõrios assumi ad scribẽdum in vna cã cũ hoc nõ repiatur phibitũ ⁊ h̃ sit ɔcessum:⁊ facit predicta de cre.quoniam.
v Metas rõnis ⁊ ẽ istõ q̃si crimẽ ɔcussiõis rõne of⸗ficij vltra debituz exigere.j.q.vij.fa⸗cimus.C.ad.l.iul.repe.l.vlti.

g Pauperes.paupertas non est de genere malorum.xv.q.j illa in fi.⁊ nõ qȝ etiam h̃m leges in hoc casu ordinarius nõ habet sportulas:in auc.de man.pn.§.si tibi coll.iij.⁊ magister in cathedrali ecclesia institutus pauperes scholares gratis docet:de magistris.c.i.⁊ ppter paupertatem due ecclesie vni⸗untur.x.q.iij.vnio.⁊ pauperibus puidere debet pretor de ad⸗uocatis.ff.de postul.l.i.§.ait pretor.
h Vt qñqȝ.nõ h̃ri rationez de his que raro fiunt:ad idez.ff.de sta.ho.l.non sunt.⁊.l.vlt.ɔ.ff.de legi.nam ad ea.So:vt no.de despon.impu.litteras in glo.pe.
i Fraudulenter.vel vt partes grauẽt vel alteraz eaꝝ:vel vt amicis suuãt:vl' vt lucrũ pcipiãt:vel pticipẽt:vt.j.seqt̃.vl' vt se ipos exponerẽt qȝ facere nõ debẽt:de of del.pastoralis in pn.
k Indigeat.qȝ forte non est peritus:vt conuenit ad vniuer⸗sa puncta cause rimanda:vel quia varijs suis negocijs vel in⸗firmitate corporis impeditur.
l Conscie.si.de remun.nisi cum pridem in fi.
m Relinquatur per hoc ṽbum credo qȝ pars non possit re⸗ferre questionẽ iudici delegato.s.dicendo qȝ assessore nõ eget cuz enim hoc ɔscientie relinquat̃ ipius:ergo solus deus hoc ⁊ nullus alius iudex vel cognitor:preterea posito qȝ sũmus sit doctor ⁊ paruz occupatus ex quo cõscia sibi hoc dictat po⸗test assessorem assumere:vt caueat tamẽ sibi:ne conscia eius improbabilis sit:de simo.per tuas.ij.
n Alioquin.s.si adiunxerit.cum non egerit.
o Suspectũ.nõ p suspectis q de facto i cãis dant̃ p partes.
p Competẽti salario.spe etenĩz h̃morũ inuitãdus ẽ assessor C.de asses.l.j.⁊ salariũ h̃re dz.ff.de of.asses.l diẽ functo.dz.n.merces cõstitui p labore.xij.q.ij.charitatez.nec de pprio h̃nfi⸗ciũ qs facere cogitur.x.q.ij.pcarie.⁊ põt iustũ ɔsiliuz vendere xj.q.iij.nõ lz.adde qȝ ibi no.⁊.xiij.q.v.non sane.
q Moderãdo.h̃m q̃litatẽ cause:⁊ ptiũ ɔditionẽ:⁊ facũd'ã assessoris ⁊ loci consuetudinem sicut de aduocato dicimus ff.de var.⁊ extraor.cog.l.j.
r Cõiter.qȝ cõe gerit negociũ.ã.§.pri.⁊ si delegat⁹ moritur vel ptes cõcordẽt nihilominus assessor salariũ statutũ h̃ẽbit

x Officiũ.nõ iudicis ẽt delegati ẽ moderari salaria assessorũ ⁊ notarioꝝ:qȝ cũ cã sit ei cõmissa ⁊c.de of.de le.pterea.⁊ ẽ si.d iudi.c.vl.vnde bñ dicebat guil.i spe.ti.de salarijs.§.ij.circa finẽ:qȝ aut scriptura erat de fo⸗ro ⁊ iudicialis aut extraiudicialis.pmo cãu puta i excep⸗tionib⁹ replicatiõib⁹ ⁊ silib⁹ scribẽdis ad officiũ iudi⸗cis corã quo agit̃:ẽt delegati ptinet taliũ salaria mode⸗rari:⁊ a grauaminib⁹ ptes releuare:de pe.di.i.nemo:⁊ de offi.de le.cũ te.⁊ cũcta q̃ litigatores ipediũt emẽ⸗dare.i.q.i emẽdari.de off.dele.c.i.⁊ tales iprobos exa⸗ctores pũire.C.de offi.psec.aphri.l noie.ṽsus fi.§.h̃ ẽt decernim⁹.moderabit̃ ḡ gd det̃ p citatiõe:gd p termi⸗nis gd p ɔtestatiõe:⁊ sic de singul':⁊ i h̃ ispiciet ɔditionẽ p⸗sonaꝝ ⁊ cãe:⁊ ɔsuetudis fori:⁊ si sibi videbit̃ p alios fi⸗deles nõrios faciet h̃ taxari.Si ṽo sit scriptura extraiudi⸗cialis:puta istrumẽtũ vẽditiõis de q̃ agit̃:vl' ɔpositi vl' absolutõis:vl' silia:expedict̃ id p ordiariũ loci:vl' ɔputa⸗tũ illi offõ:puta p ɔsulẽ tabellionũ bonoñ.q si d certo salario nõ fuit ɔuẽtũ ispecta q̃litate cãe ɔditiõe psõe ⁊ ɔsuetudie loci taxabit:vl' taxari faciet p vios expto.ff.d var.extor cogni.l.i.⁊ d si.c j.iij.q.vij.§.tria.ṽ.apõ vrbẽ.
y Prudenter.ad idem de accusa.qualiter.i.
z Refrenet.alludit vocabulo.⁊ est si.ã.in proe.com⸗pilatio.gre.⁊.§.de homici.dilectus.
⁊ Recepit.s.a partibus preter esculẽtũ vl' poculẽtuz vel vltra moderatas expensas cum proficiscit̃:vel par⸗ticipando lucrum cũ assessore vel notario.
ɔ Remissiõe.si.j.de cẽsi.ex git ad fi.⁊ i cle.d here no⸗lẽtes.ṽ.qȝ si sec⁹.⁊ sic ẽ cãus vbi dñs rẽ suã i aliũ trãs⸗ferre nõ põt.qȝ ẽ ɔ regulã q̃ d:: Nihil ẽ tã naturale qȝ volũtatẽ dñi volẽtis rẽ suã i aliũ trãsire:isti.d rerũ di.§ p traditionez.Quid si postqȝ restituit iudex:ps sibi donet:nũgd h̃ facere põt:credo qȝ sic:qȝ h̃ h̃ nõ phibe⸗tur:sicut nec alia sua bõa dõare phibet̃.Et ẽ rõ q̃re aliud i remissiõe:aliud i donatiõe remissio facili⁹ psumit̃ frau⸗dulose qȝ donatio:qȝ facili⁹ remitteret qs multa:qȝ do⸗naret pauca.sic all'.hic.ff.ad velle.sed si ego.vbi dr qȝ

vllaten⁹ ꝑfutura eisdē. ¶ Pro
ferēdo q3 testimonio^a ꝑtextu
cui⁹ aliq alios fraudulēt itdū
a iudicib⁹ vocari ꝓcurant: vt
eos laboribus^b ⁊ expēsis^c fati
gēt: aut extorqāt^d aliqd ab eis
dē: nullū vllaten⁹ ꝯuocet: nisi
qñ ꝯditio^e ⁊ stat⁹ cause reqrēt:
s3 nec tunc nisi a ꝓducēte^f cō
petētes vocato ꝓ testimonio
veniēdo stādo ⁊ redeūdo faci
at ministrari expēsas^g ¶ Quic
qdaūt cōtra ꝑmissa vl' eoꝝ ali
qd ꝯtigerit attētari: sit ipso^h iur
T irritū ⁊ inane. Idem
Ibi^i g gratiā i biterēn. ec
clesia ipetrasti a nobis certo^k
executore concesso: q te in ca
nonicum recipi faceret: ⁊ de
ꝑbēda tibi: siqua i eadē eccl'a
tūc vacabat: alioqn de vaca
tura ꝓxime^l ꝓuideret^m: alius
similem gratia3 post tuam im
petrationē obtinens in eade3
l3 prius q̄ tu suas litteras pre
sentauerit: ⁊ in canonicum sit
receptus^n i prebēda tp̄e tuē re
ceptionis: vel etiā post vacan
te: ex quo alteri ante tuam re
ceptione3 collata non extitit^o
anteferri non debet. ¶ Ide3
q3 si ante receptionē^p tua i ca
nonicū vacauisset prebēda^q p
ꝓcessum tui executoris qui ei

Natus scōsultū velleianū mulieri itercedēti succurrere
voluit nō donāti: ideo q2 facilius se obligat mulier q̄3
alicui donet: ⁊ hec ē cā q̄re ꝓhibet ne pena iteruen iat
in matrimonio ⁊ nō arra: q2 facilius promitteret qs c.
noīe pene q̄3 daret. x. noīe arre vt recitari solet. ē de
spō. gēma. h oia
itelligo vera eē:
dūmō ꝯct⁹ iste in
fraudē ñ fiat: q2
tūc nō credo iu
dicē absolutū ad
ff. de do. iter vi. ⁊
vx. si spōsus. §. cir
ca. ff. ad vell' q̄3 vis
§. si cū eē3. ⁊ fac. j
de ele. ꝯmissa. cū si
⁊ qd̄ nō. xiiij. q. iij
plerisq3. ē ꝓuile: q̄3
to. ff. de legi. l. ꝯ. ⁊
qd̄ no. guil. oli3 i
decre. de postul.
ꝓperādū. gre. x.
quam hodie nō
habemus.
a ¶ Testimonio.
ad qd̄ ne veritas
occultet q3lib3 cō
pelit. xiiij. q. ij. q̄3
q̄3. de testi. co ꝑuenit. ⁊ hoc in ciuilibus. In criminib⁹
autem quid iuris nō. e. ti. dilectorum.
b ¶ Laboribus. in eundo ⁊ redeundo.
c ¶ Expēsis. no. q̄ q iudex nō solū ꝑcere d3 laborib⁹ ⁊
expēsis ꝑtiū: vt. s. ē co. ⁊ cōtu. finē. sed ēt testiū: vt hic.
d ¶ Extorqueāt. fi. s. e. ti. c. vlti.
e ¶ Cōditio ⁊ stat⁹. vt si petāt sup principali lite ꝯtesta
ta ⁊ iurato de calūnia: ⁊ dato tmino ad ꝓbādū: ⁊ por
recta itētione ꝓducēti: tūc testes citētur: vl' si petāt sup
dilatoria ante li. con. dato termino per iudicē ad eam
probanda3 ⁊ intentione porrecta ⁊ nō q si citauerit ꝯ
hanc formam: citatio non valet ipso iure. j. c. proxi.
f ¶ A ꝓducēte. nō l3 testis iuret dicere ṽitatē vtraq3 pte
⁊ ē cap^a iuret hēs no. ij. q. iiij. nullā. ⁊. ē. de testi. fratni
tatis in vl. glo. ⁊ ad hoc teneat. xiiij. q. v. nō sine ⁊ celare
ṽitatem sit peccatū. j. de cri. fal. c. j. xi. q. iij. q' qs tñ solus
ille q ꝓducit ꝓcurat testē in veniendo: stando: ⁊ rece
dēdo: vt hic ⁊. iiij. q. iij. §. itē in criminali. ꝟ. veturis. C.
de testi. l. qm̄. C. de appel. l. eos. §. siqs autē. ⁊ ad hoc cō
cor j. de elec. cū nō deceat. ⁊. ē. de vo. re. magne.
g ¶ Expēsas. ꝯsueuerūt aduocati sua dolositate ⁊ iperi
tia nesciētes alit ptes iuuare: dilatiōes iuris petere ad
testes vltramarinos vl' ex ꝓuinciā ꝓducēdos. iij. q. iij.
spatiū. poterit iudex si de malicia ꝑ3ebat. s. vt id fieret
eā ꝓtelādi negociū sacr3 exigere. s3 si iurabat videbat
dāda dilatio ꝯsueuerāt iudices alit ꝓuidere s3 formā
decr. de fideius. ꝯstitut⁹. s. ibi ꝯmittere receptionē testiū
recepta cautiōe ab illo q vadat vl' mittat ad vidēdū
illos iurare. sup quo vide qd̄ ibi nō. hodie puto meli⁹
ꝓuisū p hāc lr̄a3. si. n. dicet ps: habeo testes vltramari
nos: ⁊ iudex dicit patus sū3 illos citare ⁊ expectare de
pone salarium ꝓ expensis testis in eundo vel stando
quod si facere nolit causam non differt.
h ¶ Ipso iure. nō igit ius nouū: q2 vt supi⁹ dixi i mul
tis. c. supiorib⁹ valebat oli ꝓcessus: si nō opponebat ex
ceptio: hodie secus per hanc litteram: quia nullum est exce
ptionis remedium opportunum.
i ¶ Ibi q. q2 decre. ē aliquātulū obscure dictata vide casū
litteralē. Ego ipetraui grā3 i eccl'ia boñ. dato executore
mihi p papā: vt faceret me rcipi i canōicū boñ. ⁊ ꝓuideret mi
hi de ꝑbēda: siq tūc va
cabat: vel de ꝓximo vaca
tura. ticius a papa ipetra
uit scd̄o loco eādē vl' cō
similē gratiā i ipa eccl'ia
boñ: tñ ꝓuenit me i ꝑñta
tiōe lr̄a3 ⁊ recept⁹ fuit i
canonicū tertio loco ego
lr̄as meas pñtaui: ⁊ au
ctoritate ipa3 rcept⁹ fui
i cāonicū. boñ. ⁊ tp̄e rce
ptōis mee vacabat ꝑbē
da vl' postea vacauit: q̄ri
tur cui dbeat vl' dferat
an mihi pmo ipetrāti. se
cūdo pñtāti: ⁊ scd̄o rece
pto: an illi ticio scd̄o ipe
trāti: pmo pñtāti ⁊ pus re
cepto: Rñdet q mihi ⁊
ñ illi dbet: ex q illi añ pñ
tatione meā ñ erat colla
ta. Scd̄o q̄rit: pōe retēto
eodē themate: q añ rece
ptionē meā vacabit ꝑbēda: ⁊ executor me⁹ notificauit aut iter
dixit: seu rebuauit: ⁊ forte dcretū apposuit cui dbebit: an mi
hi pus ipetrāti: scd̄o pñtāti: an illi scd̄o ipetrāti pus pñtāti: pus
q3 recepto: Rñdet q mihi. Tertio q̄rit retēti eisdē tmis: p⁹ pñ
tatiōe3 ⁊ receptionē ticij añ pñtationē meā vacauerat ꝑben
da: sed in lr̄is meis erat clausula decreti: querit cui debeat ⁊
rñdetur q mihi. hec vera si dolus: vel nota negligentia mihi
prius impetranti imputari non potest. hoc dicit.
k ¶ Certo. executore. d3 eē cert⁹: vt nō. h lr̄a. h3. n. dlegatā qd̄
p3: q2 ipi⁹ mā i illo ti. pōit. j. ē offi. dle. si sup. sic ē ꝯseruatore
dicim⁹. e. ti. c. j. ⁊ vlti. S3 dlegat⁹ d3 eē cert⁹. ē e. ad h. sic ⁊ ar
biter ⁊ tutor. ē. de arbi. inouit. ff. de testa. tu. l. tutor itert⁹. ergo
⁊ huiusmodi executor: ⁊ propter hoc dixit certo.
l ¶ Proxime. hoc intelligit. ff. de ṽ. ob. l. cū qui calendis. j. nisi
aliud diceret in litteris expresse vel tacite: puta quā duxerit
acceptandā. j. de conces. ꝑbē. c. j. ⁊ itelligit hec clausula ⁊ pre
cedēs de prebēda nulli alij de iure debita: cū talis concessio
sine alterius ꝑiudicio fieri debeat. ē e q̄3uis. ⁊. j. de prebē. cū
i eccl'ia. ⁊. e si postq̄3. hec vera nisi aliud diceretur: puta quia
haberet prerogatiuam. j. de conces. preben. c. penul.
m ¶ Prouideret. nō dixit compelleret: ⁊ ita alius est casus de
cre. j. de conces. prebē. si soli. de hac tñ materia distigue. ⁊ sub
distingue vt ibi plene dixi.
n ¶ Receptus. videbat ergo ṽm cōem lecturam illius decre.
capitn sancte crucis. ē. e. ti. que habebat q illud prius ibi posi
tum esset aduerbium q ille pus pñtās debebat cōseq ꝑben
dā: sed absurdum erat q iste scd̄s precurrendo lederet ius pri
mi: vt h ⁊. j. de preben. eum cui. ibi de hoc.
o ¶ Extitit. ergo si pus erat alteri collata secus: qd̄ intelligas
verum cum determinatione sequentium: sed hoc non habe
ret locum si canonicatus prius ei collatus fuisset: vt. j. de pre
ben. eum cui ⁊. c. si postq̄3
p ¶ Ante receptionē ⁊ p⁹ pñtationē: vt bñ ꝓcedat cāus. s. qd̄
infra d2 de notificatione ⁊c̄. ⁊ vt differat a sequenti.
q ¶ Prebenda. tolle quod est. j. affecta p processum ⁊c̄.

14

ad quē ꝑbende collatio ꝑtinebat: notificauerat[a] q̄ eã volebat ꝑ huiuſmodi ptãtē cõferre: aut interdixerat ne conferret eãdē ſeu illã ſeu reſeruauerat collationi: preſertim[b] cum interpoſitione decreti affecta tunc enī tibi ⁊ non alteri dꝫ ꝑbenda huiuſmodi aſſignari. ¶ Quinimmo ſi an̄ receptionē ⁊ pñtationē etiã tuã ꝑbēda vacauit: idē erit cenſenduꝫ: ſi in h⁹ı gr̃a tibi facta decretū[c] a nobis fuerat irritum ⁊ inane quod ꝯ ipſaꝫ contingeret atē tari. ¶ In ꝑdictis[d] itaqꝫ caſibus debes tu prebendã vacãtē potius q̄ ipetrator vltimus obtinere: dū tñ dolus[e] tibi nõ poſſit vel notabilis negligentia[f] imputari. Idem Si[g] ꝓ te alicui[h] directa fuerũt ſcripta[i] nr̃a: vt tibi de canonicatu ⁊ ꝑbēda eccl̃e bitereñ. ſi[k] ad id accedēt epi[l] ⁊ capituli eccl̃ie ꝑlibate aſſenſus[m] auctoritate[n] aplica ꝓuidēt: ⁊ alt̃ poſtmodū[o] impetrãs ꝗ ex collatiōe aplice[p] ſedis vel executoris ſuꝑ hoc deputati ꝓuiſione[q]: priuſq̄ epi ⁊ capl̃i ꝑdcõrū aſſēſus ad ꝓuiſionē tibi accederet faciēdã[r]: canonicatuꝫ obtinuit bitereñ: lꝫ tu[s] interueniente poſtea ꝑdictorū[t] aſſenſu dicti ꝑoris mãdati auctoritate ī canonicuꝫ ipſius eccl̃ie ſis receptus. ī ꝑbēda vacãte[u] tibi O merito[x] an̄fertur. Idez Uob⁹[y] ſuꝑ ꝓuiſiōe fili[z]

a ¶ Notificauerat. ſed ad quid neceſſaria ē notificatio cū ſufficiat pñtatio: vt. j. de cõceſ. pb. ſi capitulo. ſo. ſufficit preſentatio facta ei ad quē ſpectat collatio: vt ibi: ſed non executori: vt hic. ⁊ ideo dicitur ibi capitulo ipſi factam.

b ¶ Preſertim. i. maxime.

c ¶ Decretū. decretū ergo pape afficit ēt ignorãtes. j. de ꝯceſ. preben. c. j.

d ¶ Predictis. ſ. qñ ꝑbēda vacaret tpe receptōis vel poſt: ſꝫ ꝑm⁹ iaꝫ erat receptus: lꝫ ſecūdo: vel qñ ꝑm⁹ nōdū erat receptus ſꝫ executor ſaltē notificauerat: vel qñ ꝑmus nōdū pñtauerat: ſed in lr̃is eius erat decretum.

e ¶ Dol⁹. j. ꝺ renūci. c. ij.

f ¶ Negligentia. j. ꝺ preben. ſi clericus.

g Si ꝑ te. Si ꝑmo ſub cōditione ꝓuideri mãdat: ⁊ ſecūdus pure ipetrãs ꝓuſq̄ꝫ veniat conditio a papa vel executore ſuo canonicatum obtineat in aſſecutione prebende primo prefertur. hoc dicit.

h ¶ Alicui executōi. ⁊ eadem rōne idem credo ſi ſcriptū fuiſſet ipi caplo: vt poſſent ſi vellent apoſtolica auctoritate recipere aliquē in canonicū ⁊ fratrē: vt. ſ. e. cū aliquibus. q2 omne ius impetrantis fertur ad dieꝫ ꝯditiōis. ſcdꝯ igit̃ ꝑmo cãonicatū obtiuit: ꝑferri ꝯ dꝫ. j. c. pri.

i ¶ Scripta nr̃a. ꝑ huius tenoris: vel ſilis ſcripta eccleſiam ñ puto grauatam. ita q̄ locum habeat ꝺcre. ſ. e. litteris. ⁊ c. mãdatum. ⁊ c. abbatem. ⁊ j. c. priori. in ſi. ratio quia per hoc mãdatum non grauantur: ſed eorum voluntati relinquuntur: ⁊ aliud eſt permittere: ⁊ aliud precipere. iij. di. omnis aūt lex. xiiij. q. j. qꝺ ꝑcipitur. ſ. de arbi. cū olim. ff. man. l. ij. in ſi.

k ¶ Si ad id. conditio fuit: ⁊ ad huius conditiōis tempus mandatum refertur: vt decretum: ſi quod ibi erat inſertū: vt in ele. j. de conceſ. preben. cum ei quem. j. rñ. ⁊ eſt ſi. ſ. de ap. preterea. de vo. ⁊ vo. re. lꝫ verſi. ſciturus. ⁊ de condi. ap. ſuper eo. inſti. de v̄. ob. §. ex conditionali. ⁊ ff. qui po. in pig. ha. l. potior. j. rñ. lꝫ ſit ꝯ. e. l. ij. rñ. ff. de periculis. ⁊ co. rei ven. qꝺ ſi pendente. vbi dies conditionis trahitur ad diem obligationis: ſed ibi non erat in poteſtate contrahentis primo ſub conditione contractum conditionalem poſtea pure contrahendo reuocare: ſꝫ hic ſecuſ: quia in poteſtate pape cōcedentis erat conditionalem gratiam etiam in totum tollere ſi voluiſſet. j. de conceſ. preben. c. penul. ⁊ vlti.

l ¶ Epiſcopi ⁊ capituli. ad quos de iure cōi pertinet canonicorum receptio: de conceſ. preben. poſtulaſti. de his que ſi. a prela. nouit. ⁊ c. q̄rto de elec. cum eccleſia. ⁊ ibi de hoc. ⁊ tunc debēt abſentes canonici vocari qui ſunt in loco. vnde ad electionem epiſcopi forent vocandi. j. ꝺ preben. cuꝫ in eccleſijs. niſi eſſet conſuetudo in contrarium vt ibi. de conſuetudine autem vel priuilegio interdum pertinet ad alterum tantum predicta receptio: vt. j. ne ſe. v. a. c. vno. de regulari. c. vlt. ⁊ intelligo cōſentire caplm ſi conſentit maior ipſius pars in hoc caſu: ar. j. c. priori. cum ſuis concor.

m ¶ Aſſenſus. pone mortuus ē eps vl̃ ipeditus ita q̄ ꝯſentire nō pōt ⁊ canonici cū eo: nūqd executor ſtatiꝫ poterit ꝯferre: vꝫ q̄ ſic: ar. j. ne ſe. c. vno ī ſi. ad hoc. ſ. e. ſi gloſe. ſꝫ ꝯ̃riuꝫ credo. h̄ enī ſub certa forma tradita ē executori ptãs: quã trãſgredi nō poterit. j. ꝺ ꝑben. cui ꝺ nō. ⁊ ſub cō ditiōe q̄ ñ exiſtēte ceſſat ipi⁹ ptãs. ⁊ aliud ē ꝯſiliū teneri reqrē vt ibi ⁊ aliꝺ aſſēſum vt h̄: ⁊ facit. ſ. ꝺ arbi. cū oli. ⁊ ꝺcre. ne ſe. va. c. vno. loquit̃ ī caſu illo cū ad illū ꝑtiet electio: quã face: e h̄ꝫ cū ꝯſilio epi: h̄ autē nō ꝑtinet ꝓuiſio: niſi a die ꝯditiōis. Itē ibi loqtur de bñficijs iã vacãte: vbi piculū ē ī mora: vt ibi: hic autē nullum periculum.

n ¶ Aucte aplica ꝑfert̃ ꝯ oīb⁹ p⁹ recepti aucte iferiorꝫ. j. ꝺ ꝑbē. hi qui.

o ¶ Poſtmodū. vñ poſterior videbat̃ i iure ſic fuit ī tpe. j. ꝺ reg. iur. ꝗ ꝑor. cū ſuis ꝯcor. qꝺ ñ ē vꝫ rō. j. pate (hoc. ſ. c. pr. i pn.

p ¶ Aplice ſedis. bñ dic: q2 ſi aucte alt̃i⁹ iferioris hit. recept⁹ eēt: ꝑferet̃ iſte ēt poſt recept⁹ auctoritate pape. j. de ꝑbē. h i ꝗ. ⁊ ſic ꝓdeſt ſcire qꝺ dꝫ. ſ. e. cum aliqb⁹.

q ¶ Prouiſiōe. q2 dat⁹ erat ad ꝓmouēdū ſec⁹ ſi ad cōpellēdū tm̄: q2 tūc ꝓuidē ñ poſſet. j. ꝺ ꝯceſ. ꝑbē. ſi ſoli.

r ¶ Faciēdã. qꝺ ſi p⁹ ꝯſēſuꝫ hitū ipetraſſet: tc ſec⁹ ad

ſ ¶ Tu. primo impetrans.

t ¶ Predictorum epiſcopi ⁊ capituli.

u ¶ Uacante quandoqꝫ.

x ¶ Meito. q2 lꝫ ille p⁹rior fuerit i ipetratiōe: tñ fuit ꝑor i iur̃ mãdatū. n. ꝯditiōale an̄ ꝯditiōꝫ exiſtētē ꝯſēſū nō h̄ꝫ: ſic nec matrimōiū ꝯditiōale: vñ nec ex ipo orit̃ publice honeſtatis iuſticia. j. de ſponſali. c. j. in ſi.

y Uob⁹. ſi ex duob⁹ ipetrãtib⁹ ſuꝑ ſili ꝓuiſiōe ñ O apparet ꝗ ſ ꝑmo: ſi ſolū alt̃i collat⁹ ē cãonicat⁹ a papa ille ꝑfert̃ alt̃i ēt ꝑus pñtati ⁊ ꝑmo r̃cepto. Si autē vtriqꝫ vl̃ neutri ē collat⁹: aut alt̃ i pñtãdo ꝑueīt: aut ãbo cōcurrūt: ſi alt̃ ꝑueīt ille ꝑfert̃: ſi ãbo ꝯcurrūt ille vl̃ illi vl̃ ipoꝝ maior ps ad q̄s collatio ⁊ receptio ſpectat: alt̃ū tenētur eligere: ⁊ ille ſol⁹ admittet̃ vl̃ alt̃i ꝑfertur: niſi papa vtriqꝫ voluerit ꝓuideri: ⁊ fac decr. iſta in ar. ad q̄ſtiōꝫ ꝺ his ꝗ ꝓducūt duo teſtamẽta: ⁊ ñ appãet qꝺ ſit ꝑmū ⁊ vtqꝫ iſolidū ſe dixit bēdē ⁊ i poſſeſſiōeꝫ mittēdū. ꝗ qꝺ no. C. ꝺ edic. di. hadri. tol. l. edicto ī glo.

y ¶ Duob⁹. idē ſi trib⁹ l' plib⁹ cū eadē illa mitti. o. an. rō ſit vtrobiqꝫ

z ¶ Sili. q2 vtqꝫ ipetrauit ſibi ꝓuidēi ꝺ cãonicatu ⁊ ꝑbēda. itegra. Si autē ipetratio eēt diſſilis: puta q2 vnus

ĩpetraret sup dignitate alter super canõicatu: vel vn⁹ ad pbẽdã integrã alter ad dimidiã: tũc qd hic dr locũ nõ habet: q2 si vacat integra dabit ei q integrã: si dimidia ei q dimidiã impetrauit: nec aliud fieri potest. j. de preben. cui de non. vel pone dissimilem: vt. s. c. pri.

spo. freques. j. de pbẽ. si tibi. ⁊. j. de elec. q3 sit. ff. de le. j. h⁹ i. § fi. C. de ingenua. diffamari. cũ si. ⁊. s. de iurepa. nullus. cum fi. sicut igit ad supiorẽ p lapsũ tpis deuoluit ptãs eligẽdi: de cõcel. pb. c. ij. ita ex eo₂ negligentia puto φ h deuoluetur potestas preeligendi de qua hic loquitur.

sibi facienda in eadᵃ ecclesia lrãs a nobisᵇ obtinẽtibus vna die certis eis executoribus deputatis: siᶜ nõ appareat quisᵈ primo impetrauerit ex eisdez is eorum cuiᵉ cõcanonicatum cõtulim⁹: est in prebendaᶠ preferendus alteri qui a nobis canonicatũ ñ extitit assecut⁹: lz prius φ alius eis ad quos spectatᵍ canonicorũ receptio ⁊ collatio prebendarum: suas pñtauerit lrãs: ⁊ ab eis i canonicum sit receptusʰ. ¶ Si vero neutri eo₂ vl vtriq3 canonicatũ ɔtulim⁹: tũc ex q̃ i grã st eq̃les: ls qui pmoⁱ pñtauerit erit potiõ i pbẽda. ¶ Qd si forsã ambo sil i pñtãdo ɔcurrãtᵏ hi ad qs pmittitur spectatˡ canonico₂ receptio ⁊ collᵒᵐ pbendaᵣ: vl eo₂ maiorⁿ ps ex eis alte₂ quẽ voluerintᵒ eligẽᵖ teneãtᵠ q̃ elcõ ali⁹ oĩo carat ipetratis: nisi ex tenore lrã₂ ipi⁹ʳ expsseᵗ appeat: φ vtriq3ᵘ ipsorũ voluerim⁹ˣ puidẽ. Idem.

Quiaʸ p ãbitiosã iportũitatẽᶻ petẽtiu3 tã nos φ nõnlli pd. nri ro. po. idulgentias perpetuasᶜ mltis? cõcessim⁹ de percipiẽdis fructib⁹ ‡

a ¶ In eadẽ ecclia quia de diuersis nõ esset questio.

b ¶ A nobis. si ãt vn⁹ a papa: alter ab ordinario: tene quod hẽs. j. d pb. si a sede apo.

c ¶ Si nõ appareat. sic. j. de prebẽ. si a sed. ⁊ dico apparere posse p ipsas lrãs: puta si diceret in eis: data die tali añ terciã: i alijs diceret p⁹ vesperas: s3 h nõ ẽ i vsu. põt ẽt appere p testes p q̃s pbat poterit suã petitionẽ primo ea die lectã ⁊ admissã p papã: vl p ɔfessionẽ ptis alteri⁹ posit appere ⁊ facit. s. de re spo. cum ad sedem. ⁊. j. de confes. c. i.

d ¶ Quis primo. quia si de hoc appareret ei deberet. s. e. tibi. ⁊. j. de preben. cu3 cui. ⁊. c. si postq3.

e ¶ Cui. soli: vt infra sequitur.

f ¶ In prebenda tunc vel postea vacante.

g ¶ Spectat. de cõi vel spãli iure vt. s. dixi. c. prori.

h ¶ Recept⁹. non ergo in hoc cãu ispicitur pñtatio vel receptio. s. eo. tibi. ⁊ subau. hic ⁊ alter omnino careat impetratis nisi ⁊c. vt in fi. ⁊ ita subau. etiã in ver. se.

i ¶ Prio pñtauerit no. q casu3 i q stat hodie pñtatiõi i lrĩs ad bñficia ɔcordat i lrĩs d iusticia. s. d ap vt dbit⁹

k ¶ Cõcurrãt. no q2 pmo ispicit iequalitas i data: demũ i pñtatione: s3 si oia sũt paria tũc locus ẽ gratificationi. ⁊ fa. p opiniõe gof. nõ. s. d iude. c. i. ⁊ ɔcor. ad h. ff. loc. i naue. i fi. ff. ad syll. sigs i graui. §. cũ oẽs. s. de iure pa. cũ aũt i fi. Et nõ p io. ro gof. ⁊ ber. no i. d dec. cũ aũt s. φ tũc dmũ loc⁹ ẽ gratificatõi: qñ qs sit i iur potiõ dubitatur.

l ¶ Spectat. expone vt. s.

m ¶ Collatio prebẽdaru3. ad quam vocandi sunt abñtes: qd dic vt. j. de preben. cũ in ecclesijs io. an.

n Maior ps. vz enĩ a toto caplo factũ qd fit a maiori pte lxvj. di. aplica. de ele. cũ iter cãonicos i pñ. de his q fi. a ma. par. ca. c. j. ff. ad municipa. quod maior.

o ¶ Uoluerint. datur ergo eis optio.

p ¶ Eligere. nec i ipsius electi piudiciũ poterũt postea variare ad h d ele. publicato. j. d po p. c. vno i fi. ⁊. j. de re. iur. mutare cũ suis ɔcor. ⁊ pbat h satis p lrã3 q stati seqtur. ⁊ facit. ad id quod dixi. s. e. gratia io. an.

q ¶ Tene. inf. nõ tenent alterũ eligẽ de necessitate: sed nõ certũ. vñ nõ dat eis optio vt eligãt vel non eligãt: s3 vt alte₂ eligãt. S3 põe nolũt eligẽ vl pari nũero discordãt i eligẽdo: qd erit: credo agẽdũ corã supiore: vt eos ad eligẽdũ ɔpellat ifra certũ tps vel ad ɔcordãdũ: qd si ñ fecerit credo φ supior ipe possit eligere: ad hoc. ix. q. iij. cũ scim⁹. de sup. ne. p. p totũ. j. ti. pr. c. vlt. j. de re.

r ¶ Oino. vt nec pbeda illa nec sequẽs nec canonicatus ẽt sibi debeatur

s ¶ Ipsius. non electi.

t ¶ Expresse. q2 i ipis lrĩs appo sita erat clã ñ ob. si p alio scripserim⁹ q h⁹ i grã3 ⁊c. vel nõ ob. si per nos fuerit ecclia vestra grauata vel silis clã. Et nõ φ dicit expsse: ⁊ ẽ si. s. e. cũ aliqb⁹. ⁊. e. susceptũ ⁊. j. de pb. si motu. p hũc aũt tex. approbatã dico opi. h. no. s. e. ti. mãdatũ. ⁊ reprobat opi. gof. i sũ. h⁹ ti. añ mediũ. ⁊ Inno. ⁊ ɔpo. s eo. capl3. q dixerũt: φ l3 ecclia grauata fuerit i receptiõe pmi nihilomin⁹ tenet scd3 recipere: nisi i lrĩs ɔtineret: nisi p alio ⁊c. S3 h. ɔ dicẽs φ scd3 recipere nõ teneret: q2 in lrĩs itelligit pdicta clausula: nisi p alio ⁊c. ⁊ hoc ve₂ nisi i ipis lrĩs diceret: nõ ob. si p alio ⁊c. ⁊ hãc opi. h approbat stilus curie: ⁊ finis istius decre. ho. distiguebat: an pmo recept⁹ eẽt sub expectatõe pbẽde nec ne: i pmo cãu nõ valerẽt lre p scdo sine clã nõ ob. i scdo sic: ⁊ ita nõ. decre. mãdatũ. s. e. ti. ɔ. quã opi. fa. ipa dcr. mãdatũ. s3 ibi erat clausula si pro alio.

u ¶ Utriq3 electo ⁊ non electo.

x ¶ Uoluerim⁹. stat. n. tũc volũtati. s. e. susceptum.

y ¶ Quia p ambitiosã. oẽs idlgẽtie cõcesse a bonifa. vl suis pde. clicis, de pcipiẽdis ppetuo fructib⁹ suo₂ bñficiorũ i absẽtia sũt reuocate: ⁊ pfitet papa se illas i poste₂ nõ daturũ ⁊ potuit ortũ habuisse a decre. s. de cle. nõ re. cũ ad hoc.

z ¶ Importunitatẽ. ppt quã pnceps sepe nõ ɔcedẽda concedit: vt hic videt. C. de pe. bo. l. libro. x. supra de pur. ca. cũ iuuẽtute. j. de re. do. c. i. j. de ɔces. pbẽ. detestanda. ⁊ ideo locũ hab3 ipo₂ reuocatio: vt h. xxxv. q ix. sniã3. de re iudi. cũ olim. ⁊ nõ φ dixit ambitiosã3: q2 ẽ iportunitas ãbitiosa: vt h: vt cũ petit qd tendit ad noxã3. ẽ ⁊ nõ ambitiosa: vt cum importune opportune petitur qd est precibus impetrãdũ: de pe. di. i. importuna c. di. pallium. j. de ap. ab eo. cum si.

⁊ ¶ Perpetuas. i. donec vixerit: sic. j. de ca. mo. c. j. ff. p so. l. i. ⁊ fa. qd dixi. s. e. si grose. tẽporales ergo puta vsq3 ad qnquẽniũ vel sile tps reuocate nõ sũt. sed quid dices si cõcessa fuit idlgẽtia que posset esse perpetua: puta donec erit huitio talis pncipis vel silis: dicũt qdã talẽ indulgentia3 nõ reuocatã: quia qd expresse nõ mutat ⁊c. C. de ap. pcipimus. s3 ɔtrariũ credo ⁊ puto h casũ: nõne si hẽo idulgẽtiã donec i scholis fuero: dr h ppetua ⁊ sufficit φ i dulgẽtia posse esse ppetua. ff. de condi. inde. l. sufficit. ⁊ quod no de sol. c. vl in glo. j. in fi. io.

? ¶ Multis reuocari ergo debebat: q2 tendebat ad noxa3. s de deci. ex multiplici. suggestum. ⁊ facit ad hunc casum. s. de cle. non re. cum ad hoc sint io. an.

‡ ¶ Fructibus. qui de iure communi tantum residentibus dari debent supra de cle. non re. per totum: de consuetudine tñ ptõ induci ɔtrariũ vel de spirituali statuto. s e ɔsti. cũ oẽs.

15

bñficiorum[a] suorũ distributioib[b] quotidianis dumtaxat exceptis[c] sive i scholis[d] eẽnt: sive in eccłiarũ suarũ altera[e] residerẽt aut i romana curia[f] morã traherẽt: seu alio[g] cẽto loco: vł etiã ubicũq[h] exq̃ isolẽtie oriũt vagãdi[i] ꝛ dissolutiõis[k] ꝑparat materia minuit cult[l] diuin[l]: quẽ ꝯsideram[9] augeri[l] ꝛ officiũ plerũq ꝑpt qd bñficiũ ecclesiasticũ dat[m] omittit. nos volẽtes emẽdare[n] ꝑterita: ꝛ quãtũ[o] possum[9] aduers[9] futura cauere[p]: omnes huiusmodi ꝛ similes indulgentias[q] personis nõ ecclesijs vel dignitatibus[r] datas penitus reuocamus: ꝛ earum[f] concessionem nostris volumus exulare temporibus[t]: qdq nobis licere non patimur nostris successoribus iudicamus[u]. **B**oni. viij.

De consuetudine.

Consuetudinẽ[x] quã i vr̃a eccłia seruatã asseritis tãto tpe q̃ i ꝯtriũ memoria nõ existit[y]: videlz q̃ ipsius ecclie canonici duos ꝑsonatus: aut duas dignitates vł ꝑposituras[z] seu administratiões: aut duo officia[ꝛ]: vł eorũ alterũ[ꝯ] cũ reliq̃ i simul ꝛ ꝑbẽdã possint i ea[x] licite[a] absq dispensatione sedis[b] ap̃lice obtinere: corruptelã cũ sacris sit inimica canonib[9c]: ꝛ de ambitõis[d] radice ꝑcessit

a ℂ Bñficiorũ suorũ textu huius idulgẽtie q̃ ãbitiosa ẽ: fruct[9] solũ illorũ bñficiorũ q̃ canõice obtinent poterũt ꝑcipere. s. e. si gratiose §. vl.
b ℂ Distributioib[9]. q̃ iterdũ manualia bñficia iterdũ victualia nũcupãt: de cle. nõ re. decet. j. e. li. e. ti. c. vno ꝛ. s. de pre. lz io. an.
c ℂ Exceptĩs. ista n dãt ẽt studẽtib[9] i theo. s. ꝯ pbẽ. lz. nec his q sunt i seruitio epi vł dñi pape: ꝯ cle. nõ re. de cetero ꝛ. c. cũ di lect[9]. vt ibi no. nec debẽt he distributiões dari ẽt ꝑñtib[9]: q diuinis nõ iter sũt officijs: nec vz ꝯsuetudo i ꝯtriũ: ꝛ q ꝑcipiũt ad restitutionẽ tenẽt. j. ꝯ cle. non re. c. vno.
d ℂ In scholis eẽnt. vt legẽdi ꝛ ꝑficiẽdi eis oppõtunitas ꝯcedat i honorẽ ꝛ augumẽtũ vniuesalis ecclesie. q̃ viris lr̃atis per maxie noscit idiger. s. ꝯ magistris. c. j. ꝛ ꝑ totuz. ꝛ j. de elec. cũ ex eo. ꝛ nõ solũ pa: sꝫ ẽt iferiores plati dãt clerico licentiã se ob has causas absẽtãdi: ꝛ h vł ber. itelligere de epis vt no. de cle. nõ resi. iter q̃tuor. Ino. ꝛ ho. itelligũt hoc ẽt de inferiorib[9] pla. ꝑ decre. e. ti. relatũ ibi prelatorũ suorũ ꝛc. dispẽsatioñ aũt de q̃ loqt decr. de elec. cũ ex eo. dico q̃ soli epi: ꝛ ipsorũ superiores facere pñt cum de eis solis caueatur ibidem ꝛ ibi dicam.
e ℂ Altera. cũ eas obtinẽt ex dispẽsatiõe: vel sũt tales ecclie q̃ simł possunt de iure teneri qd dic vt dixi. s. e. gratia. io. an.
f ℂ Romana curia. q̃ hodie hẽt ꝑuilegia studij: vt. j. de ꝑuil. c. ij. per quã decre. etiam videtur: q̃ hi qui sunt in studio de iure cõi possent percipere fructus suoruz bñficiorum: quod nõ est verum sed illud intellige vt ibi dicam. io. an.
g ℂ Alio certo loco. puta: qz in indulgentia dicitur q̃ ꝑ ꝑpetuo: donec i domicilio suo habitauerit: fruct[9] ꝑcipere possint.
h ℂ Ubicũqz. qz sic generaliter se hꝫ indulgentia. io. an.
i ℂ Uagandi. quod facere non debent clerici. xlvi. dist. clericum. nam ꝛ per horam ab ecclesia non debent abesse: vt. xcij. distinctione capitulo vltimo.
k ℂ Dissolutionis. que moribus ꝛ habitu est in clericis amputanda. xxiiij. dist. qui episcopus. ꝛ. c. se. xxi. q. iiij. c. j. ꝛ per totuz de vi. ꝛ ho. cle. clerici. ꝛ. j. de preben. cum singula.
l ℂ Augeri. s. de consti. c. penul.
m ℂ Datur. vnde priuatus officio: ꝛ beneficio priuatus intelligitur cum sit eius sequela. lxxxj. di. eos. ꝛ. c. siqui sacerdotuz xxxij. di. preter hec. ꝛ ibi de hoc ꝛ. s. de cle. ex. mi. latores. de ꝑp. pastoralis cum si. io. an.
n ℂ Emendare. xxxv. q. ix. sñiam. de re iudi. cum olim. xxij. q. iiij. magne. de ap. cum cessãte. de sen. ex. sacro. ꝛ i auc. de nup. circa prin. col. j. ibi imperator. Non erubescimus: siquid melius horum que prius ipsi diximus adinuenimus competẽtem prioribus imponere correctionem: ne ab alijs corrigi expectemus. ad idem de accusa. qualiter ꝛ quando. j.
o ℂ Quantuz possumus. si. s. in procmio huius. li.
p ℂ Cauere. nõ futura precauenda. xxiij. di. in nomine domini. de procura. c. j. de ser. non or. c. i. ꝛ exempla pñta ꝛc. lxxxij. dist. plurimos. ff. loca. siquis domum. §. j. io. an.
q ℂ Indulgentias. perpetuas. scilicet nam de his. supra dixerat.
r ℂ Uel dignitatibus. si ergo dignitati vel ecclesie datũ esset tale priuilegium: per hanc decre. reuocatum non est: ꝛ potuit eẽ rõ: qz non tantũ fauore ꝑsõis de bet: sic dignitatib[9] vel ecclesijs: de elec. cum nobis olim in fi. cum si.
s ℂ Et earũ. ꝑuidit hucusqz circa preterita: nunc cauet circa futura.
t ℂ Tẽporibus. Quid si tales indulgẽtias de nouo cõcedat: valẽt: qz nõ potuit sibi legem imponere a qua sibi nõ liceret recedere: ad hoc. ff. de le iij. l. siquis in prin. ff. pro socio cũ duob[9]. §. papinian[9] in fi. ꝛ primã ꝯstitutionez tollit per secundã: licet de ipa non faciat mentionem. supra. e. ti. prori. licet.
u ℂ Iudicam[9]. si. C. de legi. digna vox. iudicare potuit: sed non legem imponere: quia par in parem non habet imperium. s. de elec. innotuit cum suis. concor.
x Consuetudinem. preteritu consuetudinis etiam iurate vel quantocunqz tempore obseruate non potest quis nisi vnicum personatum dignitatem vel aliud perpetuum officium simul cum canonia ꝛ prebenda in aliqua ecclesia absqz dispensatione sedis apo. obtinere vel iaz obtenta tenere: ꝛ contra presumptum irritum est oio.
y ℂ Non existit. si supra de verbo. sig. super quibusdaz. ꝛ si consuetudo ista al' legitima fuisset: non esset necesse in ea titulum ostendere. j. de prescrip. c. i. videtur enĩ cõsuetudo talis ius inducere. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. j. Sed cuz consuetudo talis corruptela sit: longitudo tanti temporis non prodest: ꝛ est si. j. e proxi.
z ℂ Prepositurras. certa dignitas i ecclesia: lz al's oẽs qui presunt prepositi dicantur supra de ver. sig. q̃zuis
ꝛ ℂ Officia perpetua: vt. j. sequitur.
ꝯ ℂ Alterum. cum reliquo id est dignitate cum personatu vel prepositura vel administratione vel officio perpetuo insimul cum prebenda prout statim sequitur.
x ℂ In ea. eadem ecclesia.
a ℂ Licite. xxij. q. ij. faciat.
b ℂ Sedis ap. Nõ casum in quo solus papa dispensat. duos similes hẽs. j. de preben. cum singula.
c ℂ Canonibus. lxx. di. sanctorum. de concess. preben. litteras. ꝛ hoc idem dicebat constitutio vrbani que incipiebat prouisionis. vnde tracta fuit decre. ista.
d ℂ Ambitionis. supra de preben. quia in tantum. de elec. dudum. ij.

merito reputātes eā auctorita te aplica reprobam⁹: volēq ad ipsi⁹ obſuātiā ēt ſi iuramēto[a] firmata extiterit cū iuramētū ligatis viculū[b] ñ exiſtat decer nim⁹: nō teneri ſtatuētes vt cū vnū[c] offiñ vix digne valeat ali qs adiplere: nulli liceat dceto niſi[d] vnicū pſōatū vl dignitatē aut ppoſiturā ſiue admiſtrati onē vl offm ppetuum: q̄cūq[e] noie cēſeāt cū pbēda ſimul: abſq diſpēſatiōe dicte ſedis i eadē ecclia obtiere: vl[f] iā obtē ta tenere. qd ſi a q̄ ꝙ ſec⁹ pſūp tū fuerit: irritū ſit oio[g]. Idē.

Non putam⁹[h] illā cōſue tudinē quantocūq[i] tē pore de facto[k] ſeruatam cōſo nā rationi: ꝙ ab officali[l] ep i ſcopi ad eundē epiſcopū va leat appellari: ne ab eodem[m] ad ſeipſum: cū ſit idem audi torium[n] vtriuſq[o]: appellatio iterpoſita videatur[p]. Idem.

Non eſt[q]: dū tñ als ſit p ſcripta[r] canonice:[s] con ſuetudo[t] ꝙ[u] alegat epſ repro bāda: ꝙ i ingrendis puniēdiſ ⁊ corrigēdis[x] ſubditorū exceſ ſibus[y] ꝯſiliū ſui capli regrere minime teneatur[z]. Idem.

a ❡ Iuramento. ſpāli vel generali nō curo: q: ſi ſpālit iurarēt hanc conſuetudinē expreſſe ſeruare: fuit iura mētū temerarium ⁊ nō ſeruandū: ⁊ de eo quod iura uit poſſet ⁊ deberet imponi penitētia: de iureiur. ſicut ſi gnāliter iurauit ſe ſeruaturū conſuetudies ipſius ec cleſie: iuramētū iſtud ad poſſibi lia ⁊ licita tñ ex tenditur: vt. j. de iureiu. c. j. io. an.

b ❡ Vinculū. i. vinculās vel obli gans in iniquita te: ⁊ concor. xxij. q. iiij. inter cetera ✠. iureiur. quan to. ⁊. j. de iureiur. c. j. io. an.

c ❡ Unū officiū cōcor. lxxxix. diſt. ſingula. ✠. de he re. cū ex iniūcto. ⁊ j. de prebē. cū ſin gula que pōit ſi milē caſū. ⁊ ē ſi. ✠. de cele. miſ. re ferēte. ⁊ de cōſe. di. i. ſufficit.

d ❡ Niſi vnicū. ergo vr̄ ꝙ de diſpēſatione iferioris a papa vnicū perſonatū vel officiū cū canonicatu ⁊ pbē da poſſit habere ⁊ ſic poſſet approbari illa opinio poſi ta per ber. de conceſ. preben. litteras in ſi. vlti. glo. ⁊ idē credo ſi hoc eſſet de ſtatuto vel conſuetudine eccleſie ✠. de reſcrip. eā te. ibi erat idē archi. ⁊ cāonicus. ad idē j. de preben. quia ſepe. ✠. de cōceſ. pbē. poſtulaſtis. j. de ap. a collatione. ⁊. j. de prebē. cū i eccleſia. i quibus hēs ꝙ eps prebēdarius ⁊ canonicus eſt in eccleſia.

e ❡ Quocūq nomine. vnde p hoc etiā camerlangariā vl maſſariā vl economatū ppetuū credo phitū. io. an.

f ❡ Vel iā obtēta. quid ergo de obtētis quero quid retinere: ⁊ quid dimittere poterit videt ꝙ ſibi det op tio: ar. ✠. de prebē. referēte. ⁊. c. pterea. ⁊ meli⁹. j. de pbē. cū ſingula. §. i. vel dicat ꝙ ſecūdo adeptū retinere po terit: ⁊ nō primū cum vacauerit primū ipſo iure pre dictā decre. de conceſ. prebē. litteras ad decre. cū ſin gula. dici poſſet ꝙ in alio caſu loquitur. io. an.

g ❡ Omino. vt poſſumus dicere ꝙ oibus careat: q: oia il licite ꝯcupiuit: facit. ✠. de trāſla. lz. ⁊. c. quāto. ⁊ melius j. de preben. cum ſingula. j. Reñ. in ſi. io. an.

h Non putamus. nō valet conſuetudo ꝙ de officia li epiſcopi ad epm appelletur.

i ❡ Quantocunq. etiam ſi in contrarium non ſit me moria ✠. c. priori. io. an.

k ❡ De facto. bñ dicit quia de iure non: vt. j. dicam.

l ❡ Officiali. gnāli. ſ. ſecus eni ſi delegat⁹ eſſet ad cām ſpālem ab epo: q: tunc ad ipſū epm appellari deberet: de offi. dele. ſuper queſtionū. de ap. dilecti. ⁊ ibi de hoc ff. qs ⁊ a quo ap. ſit. l. j. ⁊ reprobata ē p iſtud. c. glo. gof. q no. i ſūma de offi. vi. § item dubitari ꝙ de officiali epi dz ad epm appellari: ⁊ adde quod dicā. j. de ap. roma na. j. rñ. ⁊ reprobata eſt glo. ber. poſita in ipſo. c. dilecti filij prior. de ap. vbi dicebat ꝙ de cōſuetudine poterat induci ꝙ de officiali ad epm appellaret: ſicut induci ex eo: ꝙ omiſſo medio appellaretur ad ſuperiorē: ⁊ idē dice bat hoſt. j. de ap. romana. j. rñ. ⁊ eadē rōne. ſed falſum eſt vt h vides ⁊ poteſt eē rō: q: appellatio eſt de minori iudice ad maiorē pruocatio: vt no. ſūmiſte. Gof. ⁊ alij i ti. de ap. ſed h nō pruocabat ad maiorē: ſed ad parem vel eundē: vt hic vides. ⁊ ergo ex ipſius appella tiōis deſcriptiōe ꝙ h ap pellatio dici nō pōt. vnde ꝯſuetudine iduci nō po terit id, ppter qd appella tiōis ſuba deſcriptione mutet ex qua rōe ſequit ꝙ nō valeret ꝯſuetudo ꝙ ad minorē appellaret ſicut vides i ſimili: quia nō valet pactū factū i p cario: p qd ipſius pcarij natura mutet: vt ſi vſq ad certū tps det ēt añ tē p⁹ reuocabit. ff. de pca. l. cū pcario. Preterea lz in terlocutoriā ſuā iudex reuocet: diffinitiuam tñ nō: qd dic vt nō. d ap. cū ceſſāte. cū ergo officiatis ſnia ſit epi: nō mir ſi ipe audiri nō pōt. ⁊ nō ob. ꝙ p ꝯſuetudinē pōt appellari omiſſo medio: q: appellare gra datī nō ē de ſubſtātialib⁹ appellatiōis: ſed de circunſtātijs: vnde appellat ad papā ⁊ ad legatū omiſſo medio: ⁊ circūſtā tie ꝯctuū p pactū tolli pñt. ✠. de cōmo. c. vno. de depo. bona ſi des. ſic ⁊ iſta circūſtātia p cōſuetudinē: vt predicta decre. ro.

m ❡ Ab eodē. ad ſeipſum. i. de officiali ad officialē: vl veri us. i. de epiſcopo ad epiſcopum.

n ❡ Auditorum. j. de ap. romana. j. rñ.

o ❡ Utriuſq. epiſcopi ⁊ officialis.

p ❡ Videat. Cōtra. j. de ap. a collatiōe. vbi de epo ad eundē epm appellat. So. nō ē idē ꝯſiſtoriū epi iquātū ē canonic⁹ ⁊ ⁊ ei⁹ i quātū ē eps: ⁊ iō ſi collatiōi iterfuit vt canonic⁹ ad eū bene poterit appellari: vt ibi. ⁊ eodē mō rñderi pōt ad iura p ber. iducta i ſupradicta glo. Itē nō ꝙ lz ſit idē ꝯſiſtoriū epi ⁊ ei⁹ officialis: ita ꝙ nō appellat de officiali ad epm: tñ ſi officia lis epi recuſat: ſuſpitiōis cā coram epo ē pbāda. j. de offi. dle. ſi ꝯ vnū i ſi. vñ lz dicam⁹ ꝙ appellatō ⁊ recuſatio paria ſint: nō eſt verū p oia: vt recitari ſolet. ✠. de ap. ſuper eo. ij. vnde in recuſatione recurritur ad parem: ⁊ obtinet etiā i delegatis cū clauſula ꝙ ſi non omnes: vt in eadem decre. ſi ꝯ in prin.

q Non ē. valz ꝯſuetudo pſcripta: ꝙ eps iquirendo puniē do ⁊ corrigēdo ſubditor exceſſus ſui capli ꝯſiliū reg rere nō teneat: ⁊ corrigit qd no. p hoſt. ✠. de his q̄ ſi. a prela. ſi ne cō. ca. nouit. ⁊. c. ea. noſcitur in ſi. io. an.

r ❡ Preſcripta. ſup h vid qd no. d ꝯſuetudie. c. vl. ⁊. viij. di. frā

s ❡ Cāonice. ſ. cū bōa ſidē ⁊ titlo: qd dic vt. j. d pſcrip. c. i. (ſtra.

t ❡ Cōſuetudo. que deſcribit eſſe ius quoddam moribus in ſtitutū qd p lege ſuſcipitur cum deficit lex. j. di. conſuetudo.

u ❡ Quam allegat. ⁊ probat. ei enim non creditur: lz eps ſit vij. q. j. ſi tantum. ⁊. c. placuit.

x ❡ Corrigēdis. iſta oia de gnāli demādatiōe epi nō trāſeunt i officialē. j. de offi. vi. c. ij. nec bñficiorū collatio. c. ti. c. vlti.

y ❡ Exceſſibus. ad quos corrigendos procedi tur multis mo dis: vt. ✠. de ſimo. lz heli. io. an.

z ❡ Teneatur. ad quod als tenet de iure cōi. xv. q. vij. epus nullus. de exceſ. pla. c. j. als irrita eſſet ſnia ſua: vt ibi. ſ. i. c. ſi

16

ꝑo.ꝛ cócoꝛ.de his q̄ fi.a pre.nouit.ꝛ.c.q̄nto.ꝛ ꝙ talib⁹ fenio rib⁹ itelligit.ð accuſa.qlit.ij.ð ſi.lȝ beli.xv.q.vij.ſigd.lxxxvj.di.ſigd.ꝛ hic adde qð no.xv.q.vij.epſ.ð offi.oꝛ.c.irrefragabi

i ℭ De iure ðbita ꝑ hoc ſatis patet ꝙ poteſt fieri mu tatio.cóſuetudo enim eſt eius quoddam:vt.ſ.dixi.ſȝ de conſuetudine debetur hec prebenda antiquioꝛi ſi mutare voluerit:ergo de iure non igitur eſt de iure hec prebenda debita impetranti:ſed alia non optata vt.j.papa rñdet ꝛ hoc idem probatur olim per ð cre.de conceſ.pre ben.ex pte in fi.

a ℭ Cum i tua eccl'ia. Per reſcriptū ap'licū q̃ de prebēda(li. ꝑmo vacatura mād.ꝑ alicui prouideri:laudabilis illi⁹ ecclie cóſuetudo:nō tollitur.hic ē ꝙ ſi ibi eſt cóſuetudo:ꝙ antiquiores canōici vacātes prebēdas poſſint optare gradatiȝ:illo nō obſtāte mādato poterit antiquioꝛ vacantē optare ꝑbendā:ꝛ expectatis.ꝑ.xx.dies optare volētib⁹ executoꝛ de ñ optata ꝓuidebit eidē. ſi aūt prebēdaȝ vacāteȝ in curia papa conferret:tūc illā ātiqoꝛ optare nō poterit.io.an.

Cum[a] i tua[b] eccl'ia in qua consuetudo[c] habetur:ꝙ antiquiores[d] canonici gradatim[e] meliores[f] ſi voluerit poſſint cum vacant[g] per ſe vel ꝑ alios[h] optare prebendas:prouideri mandamus alicui ð ꝑbenda nulli alij de[i] iure debita proximo[k] inibi vacatura:huiuſmodi non obſtante mandato[l] poterunt ipſi antiquiores iuxta cóſuetudinē eandē optare cū prebenda vacabit:ꝛ illa q̄ optata nō fuerit[m] ſi nulli[n] ſit debita:erit illi pro quo ſcripſimus cóferēda. ℭ In ꝑbendis vō apud ſedē ap'licaȝ vacantibus[o] cū de ipſis per romanū pon.ordinatur[p]:locus predicte[q] cóſuetudini non exiſtit. ℭ Ne aūt ꝑtextu eiuſdē cóſuetudinis ꝓuiſiōes[r] auctoritate ap.faciende vltra debitum differant:ſtatuim⁹ vt executores ſup ipſis ꝓuiſiōibus[s] deputati optare volentes per xx[t].dies duntaxat[u] expectēt q̄bus elapſis libere in non optata

b ℭ Tua. in boñ.eſt talis conſuetudo.ꝛ in multis alijs ecclijs.

c ℭ Cóſuetudo. nō ſimpliciť dixit cóſuetudo:ñ dixit preſcripta.nō igitur:ꝙ vbi cóſuetudo rōnabilis ē ꝛ nō ꝯ ius:ſufficit ſi ſit longeua:lȝ.xl.ānis ꝑſcripta nō ſit. vñ dixit io.tūc ſufficere ſpatiū.x.ānoꝝ.hoc nō.xij.di.ꝯſuetudo.ꝛ facit ꝓ his q̄ no.Inno.ꝛ hoſt.ſ.e.ti.c.vl.ꝛ cópoſ.ibidē i ꝑma glo. vbi dicit ſic iudicatū fuiſſe ꝑ papā i mediolañ eccleſia in qua erat cóſuetudo ſeruata.xxv.annis:ꝙ ātiqoꝛ canonic⁹ poſſet mutare domū.ꝛ ꝓnūciauit papa illaȝ valere lȝ.xl.ānis ꝑſcripta nō eſſet.Si eni papa h putaſſet ꝑſcriptioneȝ requiri:ita h addiſſet:vt.ſ.addidit.c.proxi.Iſta vō cóſuetudo inititur rationi ꝛ equitati iuris:vt.pȝ in glo.ſe.ꝛ qð h dicit de cóſuetudine:puto verum etiam in ſtatuto:ad hoc.ſ.e.li.de conſti.c. j.ꝛ quod ibi dixi.

d ℭ Antiqores.nō etate:ſed tpe quo in eccleſia militauerūt:ꝛ idē ſi eſſet ꝯſuetudo de antiqoribus etate:vel maioꝛib⁹ oꝛdine:vel aliaȝ eqtateȝ ꝯtinens.ꝛ nota ꝙ ꝯſuetudo iſta initiť eqtati canonice:q̄ vult antiqores ꝑferre canonicos:ad hoc. lxj.di.qd ꝓderit.ꝛ c.ſe.ad ſi.ꝛ.lxxiiij.di.epiſcopoꝝ cum ſi.

e ℭ Gradatim.ſ.ꝙ ꝑmo antiquioꝛ mutare poſſit:ꝛ ſi. mutare noluerit ꝑmus poterit mutare ſecundus:ꝛ nolente ſcðo tertius:ꝛ ſic de ſingul'.ꝛ hoc vult dicere.io.an.

f ℭ Meliores.nō eni minores optare volūt:de cle.nō reſi.c. j.nec vult qs iactare pecunias ſuas.ff.de ꝓba.cū de idebito.ꝛ nō ꝙ i prebēdis diſtinctis non reprobať iparitas:vt vna ſit melioꝛ altera:ꝛ facit ad ea que no.ð ma.ꝛ obe.ſtatuimus.qd ſi in tali eccl'ia minorē magis forte ex cā ſibi gratam mutare: velit ꝛ optare antiqoꝛ canonicus nunquid poterit:vi.ꝙ nō: iſra de prebē.cui de nō ſacerdotali.ꝯtriū credo:.qꝛ qð fauore ꝛc.j.de reg.iur.qð ob grām.C.de legi.quod fauore.ff.de legi. nulla iuris rō i ſi.ꝛ ar.ff.ð vſu.ꝛ habi.l.vlt.ꝛ ſatiſfactū creditoꝛi itelligitur quōcūq ſatiſſiat.ad decre.cui de ñ.dico illud in mādato ſpeciale:cuius formā trāſgredi non lȝ:vt ibi patȝ: al's ſ'glariť ꝯ qꝛ cui lȝ pl⁹ ꝛ mīus.j.ð ſ'g.iu.cuilȝ.cū ꝯcoꝛ.ſuis.

g ℭ Cū vacāt.nō vacāte ſ.ergo optare vel acceptare nō poteſt: ſed hoc quia cóſuetudo id non hȝ.idem enim de non vacātibus crederem:ſi conſuetudo eſſet eadem ratione.

h ℭ Vel alios.hic enī ineſt regula ꝙ id poteſt quis per aliū quod per ſe.j.de reg.iur.poteſt quis cum ſuis cócoꝛ.de hoc tamen dici.vt ibi dixi.

k ℭ Proximo.ꝛ ſi non adijceretur de proxima intelligendum eſſet:al's qua ratione de ſecunda ꝛ tertia:ꝛ ſic de ſingulis.probatur h ff.ð v.ob.cū qui calendis.

l ℭ Mandato.quo madatur tibi ꝓuideri de prebenda ꝛcetera.

m ℭ Non fuerit. ex quo enim vacat prebenda:neceſſe eſt vnam remanere nō optataȝ:ð illa igiť prouideatur impetranti.

n ℭ Nulli.puta priori tempore impetrationis.ſ.tit. pri.tibi.ꝛ.j.ð ꝑben.cū cui.ꝛ.c.ſi poſtq̃ȝ io.an.

o ℭ Vacantibus iſte olim de conſuetudine conferebantur a papa:de accuſa.accedens.hodie vero de iure communi ſedes apoſtolica illa confert.j.de prebē.licet.ꝛ de quibus beneficijs vel prebendis intelligātur:dic vt.e.ti.preſenti.ꝛ.c.ſe.

p ℭ Ordinatur.ſed quare dicit hoc cum alius de ipſis ordinare non poſſit:vt.ſ.in glo.proxi.dico ꝙ interdum per alios de talibus ordinatur:puta cum papa de ipſis non prouidit.j.menſem:vt.j.de preben.ſtatutum.ꝛ tunc non haberet locum.xp.iſte:cum locum ſolum habeat cum papa prouidit vt pȝ per litteraȝ.Sȝ pone ð ſpeciali poteſtate tributa a domino papa:quia generalis non ſufficit:vt in pre.decre.licet.collata eſt per alium talis prebenda:nunquid locum habebit iſte.ver.ꝛ dico ꝙ ſic:ar.ſ.e.verbo per ſe vel per alios: vt.j.de reg.iu.qui facit.cum ſuis concoꝛ.hoc optime ꝓbatur.j.de preben.hi g.ꝛ.ſ.ti proxi.cum aliquibus.

q ℭ Predicte.cóſuetudini.qꝛ.ſ.antiquioꝛ ſeruato gradu mutare non poterit.

r ℭ Prouiſiones.ꝑbendaꝝ.qa canonicatus collatus erat per papam:vel per executorem auctoritate pape: vel conferri poteſt.

s ℭ Prouiſionibus.erant ergo dati ad prouidendū: vl' forte ad compellendum tñ:vt.j.dicam.

t ℭ Xv.dies.ſimilis dilatio temporis.j.de elec.c.i.et c.cupientes.ꝛ credo hoc tempus currere a tempore ſcientie.j.de conceſ.preben.qꝛ diuerſitatem.cū ſi.

u ℭ Dūtaxat.credo ꝙ lr̃a illa loquať de oibus optať volentib⁹ ſicut plurali ꝓlata eſt.vnde nō ſolū ꝑmus antiquiori:ſed ſecundus ꝛ tertius ꝛ quartus:ꝛ ſic de ſingulis inter omnes ſolos.xx.dies habebunt.ſi enim ꝯtrium dicerem⁹ iam ſequeretur ꝙ ſi viginti eſſent canonici.ꝛ oēs deberēt.xx.dies hꝛe:iā haberent annuȝ ꝛ vltra:quod eſſet abſurdum:ꝛ ꝯ mentem iſti⁹ decre.

que in plurali dicit: volẽtes: ⁊ dicit dũtaxat: ⁊ bz h ãti quior optare nolẽs ipediet alios: q2 ñ optabit ifra. xx. dies: nec alij poterũt añ ipsuz optare: ⁊ sic erit casus q̃ qs puniẽ siñ culpa: ꝫ non ẽ sine cã: ifra de reg. iu. sine culpa. vel ẽ i culpa: q2 caplm poterat ipsi ãtiquiori sta tuẽ terminũ: puta duorum dierum ad mutandũ vel optãdum sic locus dareẽ se ꝗntibus: ⁊ sic de singlis. ⁊ sic hoc q fecit sibi iputet: fiet eni ꝓuisio in nõ optata: ⁊ si de expssa voluntate canonicoꝝ apparet ꝙ mutare nolũt: non habebit necesse per hos dies expectare. i eorum enim fauorem ẽ hec dilatio iducta: vnde ei renũciare potest: ⁊ fa. quod dixi in glo. nõ enim.

a ¶ Mãdata. vt si mandatum est ꝙ prouideant de debeãt ꝓuidere: si mãdatum est ꝙ cõpellant debeãt compellere: infra de conces. preben. executor. ⁊ duob⁹ c. sequentibus.

b Perpetuo. si aliquis eligat postulãdo vl̃ postulandũ: vel i postulãdũ: vl̃ postulet eligẽdo: vel eligẽdũ vel intelligẽduz: talis electio vl postulatio ẽ irrita ipso iure. Si ãt dicat eligo ⁊ postulo ꝓut melius de iure valere põt idẽ nisi ꝓbabiliter dubitaretur: an esset eligẽdus vel postulãdus: ⁊ tũc cõsensus tpe eligat alterã viã electiõis. s. vel postulatiõis: q̃ electa ad alterã redire nõ poterit. h dicit. ⁊ ꝓuidit ista decre. aduocatoꝝ iperitias: q̃ his formis vtebantur: ⁊ edita fuit ad declarationem eorum que nõ. lxiij. di. valentinianus. ⁊ s̃. e. c. vlti.

c ¶ Pernitiosa. sc̃ qdã q volũt eẽ curiosi vbi ñ expedit ⁊ pnitiẽ inducũt: ad hoc. s̃. de rescrip. cũ ꝯtingat. de si mo. ⁊ si q̃ones. C. de fide instru. l. vlti. ad fi.

d ¶ Eligo postulãdo. sic eni postulãdus eligi nõ dz. s̃. e. c. vl. s̃. d elec. inotuit. sic nec eligẽd⁹ postulari: q2 postulatio soli gratie inittiẽ. s̃. e. bone. ⁊. c. pe. electio aũt iuri cõi: de elec. publicato. matrimõiale ꝯhiẽ vinculũ: de transla. inter vñ olim idifferẽter vtebantur his vocabulis: eligo: ⁊ postulo: ⁊ eligebamus postulãdũ: ⁊ postulabam⁹ eligẽdũ. lxj. di. his oibus. lxiij. di. lr̃as hodie ñ sic: ꝓpẽ rõem. s̃. dictã: ⁊ q2 q postulat ñ ꝯsẽtit: vt in vtꝝ: ꝫ q eligit ꝯsẽtit. Nõ. tñ Inno. s̃. e. ti. c. j. ꝙ si solẽniter postuleẽ eligẽd⁹: nihil agiẽ rõne p̃dicta: ꝫ si minus solẽniẽ puta q2 cleric⁹ subdit⁹ epi petiẽ ab eo: ñ ẽ malũ postea tñ solẽnez electiõez necesse est iteruenire.

e ¶ Eligo postulãdũ. ista forma approbata videbaẽ p decre. de renũ. post translationem in prin. vel illa de q̃ sequitur: eligo in postulandum.

f ¶ Vera electio. p quã bz mr̃imoniũ ꝯbi q̃ ad ꝯsensũ exigentium subsecuto post modum electi consensu.

tis ad exeq̃nda sibi mãdata[a] ꝓcedãt p̃fata ꝯsuetudine nõ obstante. Bonifaci⁹. viij.

De postulatione platorum

Perpetuo[b] ꝓhibemus edicto: ne sub aliq̃ ex his formis q̃s pnitiosa[c] curiositas adiuenit: eligo[d] postulando: ⁊ postulo eligendo: aut eligo[e] postulandum: seu postulo eligendum: cum nec vera[f] elcio nec vera[g] postulatio resultet ex ipsis: quin sibi potius innicem aduersẽtur[h]. aut sub illis verbis eligo in postulandum: vel postulo in eligendum: cum rez imperfectã significare noscantur: ad faciendas electiones vel postulationes decetero[i] procedatur: si secus actum fuerit eo ipso irritum[k] decernentes. ¶ Sub ea etiam forma eligo ⁊ postulo ꝓut[l] põt melius de iure valẽ cũ icẽtitudinẽ[m] ꝯtineat quẽꝙ postulari vel eligi ꝓhibemus statuẽtes: qd̃ ꝯ̃ factũ fuerit viribus oĩo carere: nisi qñ ꝓbabilit[n] dubitaẽ: vtꝝ qs sit eligẽdus vel potius postulandus quo casu is q sic[o] postulatus fuerit ⁊ electus: cõsensus[p] tpe viã electiõis vel postulatiõis ne i icerto[q] vageẽ eligẽ necessario[r] teneatur: redeundi ad

g ¶ Vera postulatio. p quã nullũ ius acqriẽ qd̃ tñ isti tribuẽ intẽdebãt dicẽdo postulo eligẽdo. Describi. n. solet postulatõ est petitio grẽ a supiori fcã: electio ãt alicui⁹ psone ad platio nem vel societatẽ fraternaz canonice facta vocatio.

h ¶ Aduersẽẽ. ⁊ sic ꝓpellẽde. lxxiij. di. gesta. xxij. q. vij. queẽadmõz. d ap. sollicitudinẽ. C. d fur. l. j.

i ¶ Decetero. lz ista ꝯstõ sit iuris vete. d̃clara: oĩa: puto tñ p h vbũ papã ꝓcedẽtes electiões sic factas noluisse ꝯphẽdẽ. ⁊ potuit eẽ rõ: q2 oi cõi iudicio añ istã dec. hec forma bona putabaẽ: vnde inijcereẽ laq̃us ei q cõi iudicio ñ peccauit: qd̃ eẽ ñ dz. ff. ad mace. se con. l. iij. xxvij. q. j. de viduis. ⁊ fa. s̃. d trãsl. iter cor. ꝓs⁹ fi. ibi maioꝝ secut⁹ errories ⁊c. ⁊ bñ ẽt fa. s̃. d diuor. gaudem⁹. i fi. ⁊ d cõse. ec. vl̃ al. aq̃. i fi. vñ bz h ad id qd̃. j. seqẽ: si secus actũ fuerit ⁊c. repete decetero. io. an.

k ¶ Irritũ. lz igiẽ seqẽ admissio: vl̃ ꝯfirmatio talis electiõis vl̃ postulatõis: ñ ꝓpterea cõualescit: q2 a p̃ncipio nullũ erat. s̃. d ele. dudũ. ⁊. c. auditis. xvj. q. iiij. §. pot. ꝟ. qd̃ si abinitio. j. d reg. iu. ñ firmaẽ cũ suis concor. ⁊ facit quod dicam. j. t. ꝓx. q̃z sit in fi.

l ¶ Prout potest melius. hanc formam approbato' gl. s̃. e. c. vlt. ⁊ Innocẽ. s̃. e. c. j. io. an.

m ¶ Incertitudinẽ. vota aũt incerta in electionibus ⁊ postulationibus reprobata esse. j. ti. pri. c. ij.

n ¶ Probabiliẽ. i h igẽ casu itelligaẽ illa opinio ber. ip̃e ẽt sic itellexit: ꝓut ex vbis suis satꝫ appet. ⁊ põt pói exẽplũ: qñ dubitaẽ an q̃s l psõatib⁹ l bñficijs cũ cura assumẽd⁹ attigẽit. xxv. an. vl̃ assumẽd⁹ i epz ꝑegerit. xxx. an. s̃. d elec. cũ i cũctis. l̃ dubitaẽ d mõacho assumẽdo ad p̃laturã eiusd vl̃ alteri⁹ ordiniẽ an sit expsse ꝓfess⁹. j. ti. ꝓx. null⁹. In his. n. ⁊ silib⁹ casib⁹ poterit eligi ⁊ postulari: ꝓut meli⁹ d iure valere poteit. sic. n. videm⁹ ꝙ rõe dubij admittiẽ libell⁹ dis ũctiu⁹. ff. q̊. le. l. j. §. q ãt ⁊ qd̃ h dic itelligo si dubiteẽ i fcõ: si ãt dubitareẽ ignorãtia iuris h sec⁹ credo: tũ q2 ꝑitiores ꝯsulẽ d̃bueẽt: ⁊ q2 iurj ignorãtia nec ẽ ꝓbabilis nec excusat. ff. d iu. ⁊ fa. igno. l. reglã. j. de reg. iu. ignorãtia. e. li cũ suis concor.

o ¶ Sic. s. bz hãc vltimã formã: eligo ⁊ postulo: ꝓut meli⁹ põt d iure valẽ. ⁊ aduerte q2, nullã d his formis credo i h casu eẽ ꝑmissã: nisi vltimã h casu cũ ꝓbalr̃ ẽ dubiũ: tũ q2 i eo casu ẽ sola icertitudo: q̃ admittiẽ cũ ꝓbalr̃ dubitaẽ: vt. s̃. ꝓbaui. i alijs ãt casib⁹ isurgit ꝯ̃rietas ⁊ res ipfecta: vt pz i tex. tũ q2 al̃s ñ video q̃re sic diuisisset istud. c. faciẽdo ibi sb ea. §. ⁊ i p̃ori pte ponẽdo spãle ⁊ ideterminatũ d̃cretũ: i scd̃a ãt cũ d̃terminatione: ⁊ fa. d deci. ad audiẽtiã. ⁊ h ꝓbo ẽt p lr̃az q̃ seqẽ: postulat⁹ ⁊ elect⁹: q2 ista sola vltima forma dicit postulo ⁊ eligo.

p ¶ Cõsens⁹: tpe quẽ ifra mẽsez p⁹ p̃ntatiõz sibi factã exhibẽ teneẽ. j. ti. ꝓxi. q̃z sit. cũ d̃terminatiõe q̃ ibi poniẽ.

q ¶ Ne i incẽto. ꝯcor. ad h ⁊ ad id qd̃ seqẽ. j. ti. ꝓx. vt q̃ s duaẽ.

r ¶ Necessario. teneaẽ. qd si ñ elegerit: dico totũ virib⁹ carẽ

17

vt.ꝯ.cū eni ista fuerit pena supius īposita: nisi determīatio: se
q̄ns fuerit obseruata: p3 ꝙ locū h3 pena predicta.

a ¶ Aliam viam.

b ¶ Interdicta. sic. C. ꝺ fur. l. j. ff. ꝺ tribu. ꝙ ī heredē. §. eligere
ꝓiudiciales ergo sꝫ sibi adiuicē iste vie: alꝰ eni electione vniꝰ
nō tollereꝰ altera: facit
qꝺ nō. de libell. ob. c. ij.

c Cauimꝰ ꝑ dicit
ꝙ si aliqd op-
ponaꝰ ꝯ ꝓui-
sionē electionē vl' postu
lationē fcāȝ tā ad ꝑsōa-
ruȝ dignitatē vel cano-
niam ī ꝑsonam vel for-
maȝ: et ob hoc fuerit ap
pellatū ad papaȝ: appel-
lans ⁊ defendēs: ⁊ quo
rū īest a die obiectōnis
īfra mēsem arripiāt iter
eūdi ad papā ꝑ se vl' ꝑ
ꝓcur. ideo eos. scđo ꝙ si ꝑs altera expectata ꝑ. xx. dies pꝰ aduē
tuȝ alteriꝰ nō venerit ī negocio ꝓcedeꝰ n̄ ob. abn̄tia. tertio ꝙ
ꝓbās qꝺ ī formā opponit ꝯdēnaꝰ parti alteri ī expēsis: nō ꝓ
bans qꝺ obijcit ī ꝑsonā est bn̄ficijs triēnio suspēsus ⁊ ꝑpetuo
ꝑuatus: si se interim ad illa miscuerit. he pene locū nō hn̄t si
legitie pateat eū calūniosū nō fuisse. hoc dic. tria ḡ facit ꝑmo
ponit statutum: scundo penā contumacis in non veniendo:
tertio penam calumniosi.

d ¶ Siquis. vel siq̄. xvij. q. iiij. siquis suadente. ⁊ de sen. ex.
mulieres. saluo tamē eo qꝺ dꝛ. j. e. idēnitatibus. §. porro. ⁊. §.
se. ⁊ ad hoc. j. e. generali. io. an.

e ¶ Prouisionē factā. vl' ex supioris offō: ⁊ ex negligētia sb-
ditoꝝ. ꝯ. e. ti. ne ꝓ defectu. de ꝯces. ꝓbē. c. ij. vel suo iure q: for-
te ad eū ꝑtinet ꝓuisio: ⁊ ꝓuidēdo eligit ⁊ cōfirmat: qꝺ dic vt
nō. de ele. cū iter canonicos. ⁊ dixit h Inno. ꝙ hec dec. locum
h3 an̄ confirmationē post: vo non: ⁊ h verum nisi eligendo
confirmaret: puta per prouisionē vt hic.

f ¶ Factā. qd ꝺ faciēda: dixit ab. h ꝙ idē cū vtrobiq3 eadem
sit rō. credo ꝙ si ꝯ certā ꝑsonā applat: vera sit opi. ꝑdicta alꝰ
nō: ⁊ hoc ꝓbaꝰ. j. e. q ꝯ certā. nā quod ibi dꝛ de dec. vt circa
j. e. eadē ratione intelligam ⁊ de ista.

g ¶ Impugnat. dixit h Inno. ꝙ nullo se opponēte is ad quē
ꝑtiet ꝯfirmatio poꝰat ꝯfirmare nulla citatiōe fcā ⁊ nulli edi
ctis ꝓpositis: ⁊ idē ī ꝯsecratore ⁊ ordiatore qꝺ in ꝯfirmatore
veꝝ erat: h3 sua tꝑa: hodie sec. j. e. ti. c. vl. nllo tn̄ se opponēte
ipe h3 ingrere ꝺ meritꝫ eligētiū ⁊ ꝑsona electi supplet. n. ī cau
sis electionum de facto: qꝺ dic vt no. xxviij. di. priusq̄. ⁊. ꝯ. de
ele. cum nobis olim. ⁊ de postu. prela. bone. j.

h ¶ Formam. ꝯ. e. q: ꝓpter. quedā tn̄ ibi ꝯtenta sūt de suba:
quedā vo nō: vt ibi no. ī gl. dic vt. j. ber. io. an.

i ¶ Personā electi: idē si opponaꝰ ī ꝑsonā eligētiū vtrūq3. n.
electionē reddit iualidā. ꝯ. e. cū in cūctis cum vintoniē. con
gregato. ⁊ ī pluribus alijs. c. ⁊. ꝯ. de consue. cum dilectus. ꝯm
ber. olim tn̄ ipse idem dꝛ mutasse ⁊ dixi cum Inno. ꝯtiuȝ: ma
xime cum hic dicaꝰ personam ī singulari: nec est bona ratio
ꝯm. Inno. dicere vitiū eligentium reddit electionē nullam: ḡ
eadem pena tenenetur: quia ⁊ vitiū forme reddit nullaȝ ele
ctionem: ⁊ tamen non eadem pena q̄ ī ꝑsona: vt p3. j. dico tn̄
ꝯm ipsum Innoꝰ. ꝙ l3 nō sit idem q̄tum ad huiꝰ cōstitutiōis
penā teneꝰ tn̄ ire ⁊ appellatiōem ꝓsequi ⁊ potest hec obiectō
melius dici cōtra formam q̄ cōtra personam.

k ¶ Propter hoc. nō. q: exprimi debent omnia singula que
opponuntur ⁊ iuramentum interuenire. ⁊ non expressa pro-

aliāa postq̄ vnā elegerit sibi li
centia penitus iterdictab. In
no. iiij. in concil. gnāli lugd.

De electione ⁊ electi ptāte

Cauimusc vt siqsd ele
ctōē postlatōē l ꝓui
sionēe fcāf in pugtg for
māh obijciens aliqd ī ꝑsonāi ⁊
proptk hoc ad nosl appellati
rim contigerit: taȝ is qui oppo
nitn q̄ quio defendit: ⁊ genera
lit oēs quorum interest ⁊ q̄s
causa cōtingit p per seq vel per
procuratores ad causam istru
ctos ad se. ap. a die obiectōis
iterr arripiant ifra mensēs: s3 si
ps aliat non venerit p. xx.u di
es post aduentum x alterius ex
pectata i electionis y negotio:
nō obstante cuiuscumq̄z absn̄tia⁊:

sequi non poterit appellās. qꝺ dic vt. j. e. vt circa. hec
ꝯra cū ī his casibꝰ ex iudiciuȝ appellatur: secus si in
iudicio: vt. j. e. ti. constitutio.

l ¶ Ad nos secus si ad alios h3 ꝯpo. ab. aūt neutrum
firmauit. Alij ꝯ. s. hos. sat credo ꝑ dec. j. c. cupientes. ⁊
ꝑ hoc vbū ꝙ hoc
locū hēat solū in
appelllationibus
itpositis ad papā
cū aiure exhor-
bitet: ⁊ sic ad cō-
seq̄ntiā trahi nō
d3. j. de re. iu. que
a iure. cū suis cō
cor. probat cle. e.
ti. cām. in prin.

m Appellari.
etiam si nō appel
letur: sed imedia
ta subiectio cōfir
mationes hacꝝ deducat ad papā: ī regularibus ⁊ ca-
thedralibus ecclesijs tene qꝺ habes. j. e. cupientes.

n ¶ Oppōit. sed nūqd illi q se opponūt ⁊ non appel-
lant venire teneꝰ: R̄n. illi soli venire tenēꝰ q appel-
lant: vel quoruȝ noīe appellatū ē: vel q appellationē
ratā habuerit expresse: alij aūt q solū se opponūt ve-
nire non tenētur. videnꝰ eni suo iuri renūciare ⁊ ele-
ctioni acqescere. ff. qn̄ appella. sit. l. j. §. solent. ff. de ap.
scio. vn̄ illoꝝ abn̄tia nō ob. procedetur in negocio. tūc
eni ē appellādū: cū ordo ꝺcretū electiōi iterponat: vt
in ꝑ. §. solent. Victoria tn̄ eoꝝ qui appellauerūt oibꝰ
ꝓderit. C. si vnꝰ ex pluribus. l. j. ꝯ. de ap. tua. cū si. quid
si ille q appellauit dolose nō prosequitur: nūqd qui n̄
appellauit ꝑt negociū assumē: ēt iuito eo q ex fide nō
ꝓseqꝰ: vꝛ ꝙ sic. ff. ꝺ ap. l. ab executore. §. alio ꝯdēnato
ber. ⁊ ino. ⁊ facit ad hoc vltimū. j. e. li. de ap. ꝯcertatiōi.

o ¶ Qui ꝺfēdit. s. electꝰ: postulatꝰ: vl' ī cuiꝰ ꝑsona facta

p ¶ Contingit. sicut adherentes. j. e. vt circa. (ē ꝓuisio

q ¶ Per se vl' ꝓcu. ī cathedralibus ⁊ regularibus ec-
clesijs hoc restringitur ꝑ dec. j. e. cupientes. vt ꝑ se tm̄
ire teneanꝰ nisi ex iusta cā ꝺ ꝑsonis istructis dic vt ibi.

r ¶ Iter arripiāt. statuiꝰ h. ⁊. j. e cupiētes. t'minus ad iter
arripiēdū: sic. ꝯ. ꝺ ap. ad h ⁊. c. ꝑsōas. ⁊ ꝺ re iu. cū cā. b

s ¶ Infra mēsē. q currit ab iterpōne appellatiōis fa-
cta corā appellato vel ipius spāli ꝓcuratore ad cām:
vel post notificationē alteri eoꝝ debito mō factā: qꝺ
dic vt in clemen. e. ti. cām. que determinat hic ⁊ alibi
scripta: vt ibi nō. in glo. j. ⁊ in glo. quid ergo.

t ¶ Alia. opponens vel defendens. io. an.

u ¶ Per. xxx. dies. similis dilatio tꝑis. ꝯ. de consue. c.
vlt. ꝯ. de fal. dura. ꝯ. de cle. ex. mi. illud.

x ¶ Post aduentū. ergo tꝑis cōputatio est illa quam
hēs. j. e. cupiētes. § ꝙ si ꝑ. sed nō ēmirum: cū ibi pena
ꝑuatiōis iponatur: hic āt pena soliꝰ ꝓcessus ī abn̄tia.

y ¶ Electionis. postulationis vel prouisionis.

z ¶ Cuiusq3. predictorum.

⁊ ¶ Abn̄tia. vbi eni agiꝰ ꝺ spūali mr̄imonio ꝯhendo:
abn̄tia cōtumacis ꝑtis nō obest: vt hic ⁊. ꝯ. e. dudū. j.
⁊ idē ī carnali ēt ꝯcto. ꝯ. vt li. nō ꝯte. accedēs. ij. ⁊. c. qm̄
§ porro. ⁊ citata ē h ꝑs iterꝑtatiue: ad idē. ꝯ. ꝺ ap. sepe.
termiꝰ. n. ꝑfixꝰ loco ꝑēptorie citatiōis hꝛ: vt ibi ber. ⁊
ꝙ dicit abn̄tia: itelligas qn̄cūq3 ꝯtigēte: siue ab initio
q: non venit: siue expostfacto: quia vēit ⁊ contumꝰ

eiꝰ recessit.ꝫ.de iudi.c.j.xj.q.iij.certū.τ.j.ꝺ eo q̄ mit. in pos.eū q.ꝫ.vt li.ñ ꝯte.qm̄.§.porro.τ.§. ꝙ si forsā.τ. vt dixit Inno si ꝓcessū fuerit ad aliqꝺ ꝺ illis:ad qꝺ ñ ꝓ/ cedit li.ñ ꝯte.puta ad receptionem testium vel hꝰi si postea veniat τ libellum petat vl' li.ꝯte. fieri audien/ dus nō est sec.n. eiꝰ ꝯtūacia: ꝙ lis hēat ꝓ ꝯtestata. Itē si ꝓcuratori modū obijciat ꝙ nō sit ꝓcurator: nō ē postea cogē dus ꝓbare man/ datū rōe ꝓdicta. ff.de ꝓcu. pōpo/ nius §.rati. Alij dicūt τ vꝫ securi us ſ͞z. Inno.ꝙ lꝫ de his q̄ egit añ aduētū ꝑtis ñ sit cogēdꝰ ꝓbaꝛ mā datū:tñ iudex vl terius ñ admittet eū ꝓcuratorio noīe agētē:nisi māda tuꝫ ꝓbet:tū ſꝫ eū cū ꝺ videat eē ꝺ q̄dā eqtate ñ scri/ pta:tū ar.ꝓdi.l.pōponiꝰ.saꝫ videt ꝙ si i remotis ꝑtibꝰ ageret cā nec ꝺ facili posset ꝓbari ꝓcuratio: qꝛ forte amissa ē: ꝙ τ tē ñ ꝓbata ꝓcuratōe ꝓcedēt iudex vsqꝫ ad fi.cāe hec oīa vera dici possēt ad ꝑtis petitiōeꝫ: cre do tñ ne iudex laboret inuanū:ꝙ ꝓcuratorē ꝯpellere poterit exhibē mādatū vel cauere si dubitatur:ar.ꝫ. de procu.c.j.τ ꝺ iudi.causam que .cum si.

a Sicut ꝺ iure. ꝺ iure āt ē vt distiguat an appellās sit p̄ns an appellatꝰ ſm formā dec.j.ꝺ ap.cordi ſꝫ In

b Dignitatibꝰ.ꝺ eqparant hec tria : dignitas: (no. ꝑsōatꝰ.τ cāonia.alibi eqꝑant dignitas ꝑsōatꝰ τ bñfi/ ciuꝫ cū cura aiaꝝ.ꝫ.de ſ.ꝑs.nimis. alibi ꝑsōatꝰ τ bñ/ ficiū curā hñs .ꝫ.e.ti dudū.ij.alibi ꝑsonatꝰ:τ ordo.ꝑ/ sbyteralis.ꝫ.ne cle.vel mo.sup specula.§.qꝛ vo.In di gnitatibꝰ tñ cathedraliū vel reglāriū ecclesiaꝝ:quaꝝ cōfirmatio vel ex imediata subiectiōe : vl' ex appella/ tione ad papam spectat:tene quod habes.j.c.cupien/

c Plene.nō:qꝛ ñ suffic sēm plena ꝓbatio:rō qꝛ(tes. peritiꝰ alfiꝰ:τ sic ñ ob.ꝺ ꝓcu.ex isinuatiōe.cū si.τ dic plene τ legitie:τ modos ꝓbādi hēs.ꝫ.ꝺ re.spo.cū ad

d Docuerit.taxatiōe τ iuramēto ꝓmissis.(sedē.i fi. qꝺ dic vt nō.ꝫ qꝺ inc.cā.c.vlt. τ ꝺ hꝰi expensis dic vt nō.ꝺ do.τ cotu finē.τ.ij.q.j.i ꝓmis.τ adde qꝺ hēs.j.ꝺ ap.cū appellatiōibꝰ τ bñ dixit taxatiōe τ iuramēto:qꝛ taxatio iuramētū seq ñ pōt.nec ob.ff.ꝺ i.lit.iur.l. videa mus.§.iurare.qꝛ loqt ꝺ iuramēto i litē qꝺ ē ꝺ affectiōe vñ illud bñ pōt seq taxatio:qꝛ nulla fit verecūdia iu/ rāti:qꝛ poterat ex affectu estimāe cētū:rē q̄ nō valebat qnq̄gita :pone exēplū i libro tuo.ſꝫ ꝺ loqmur ꝺ iura/ mēto qꝺ ē ꝺ ꝟitate:vñ si postq̄ꝫ iurauit se cētū expēdis se ꝺ mādato iudicis fieret taxatio: iiuria τ ꝟecūdia es

e Defecerit.hāc penā icurret ñ sim(set iurāti.io.an. plr appellās:ſꝫ q ꝓbādo onus assūpserit:qꝛ licitū ē ab appellatiōe recedē.ij q.vj.sigs libellos.τ.l appellatōe ce sāte.ff.ꝺ i ius vo.l.q̄ꝫuis.τ sic recedēdo euadet hāc penā.ſꝫ nūqd ꝺ cāu appellās q ñ venit saltē appellato in expēsas ꝯdēnabit legitie ꝯpetēti:vꝫ ꝙ sic.C.ꝺ accu. q crimē.nec eni i ꝑiudiciū alfiꝰ potuit mutare ꝯsiliū.j ꝺ reg.iu.mutat.cū suis ꝯcor.τ ꝯvꝫ:qꝛ ñ iest appllati iā n.i abñtia eiꝰ ꝓcedi pt ac si p̄ns eēt:τ ē si qꝺ no.ꝫꝺ

sicutᵃ de iure fuerit procedat. Hec aūt in dignitatibusᵇ ꝑ sonatibus τ canonijs obserua ri volumꝰ τ mādamꝰ. Adij cientes:vt qui pleneᶜ non pro bauerit: quod in formam op/ ponit:ad expensas q̄s propt hoc ꝑs altera se fecisse docue ritᵈ ꝯdēnet. Qui vero in ꝓ batiōe defeceritᵉ eiꝰ qꝺ obijcit in ꝑsonam:a bñficijsᶠ ecclasti cis triēnio nouerit se suspēsū: ad quēᵍ si infra illud tēpusʰ ꝓ ꝓria temeritateⁱ se ingesserit eis ipo iure ꝑpetuo sit ꝑuatꝰᵏ nllā sup hoc ꝺ misicōdia speꝫˡ aut fiduciā hiturꝰ: nisi maīfestissi misᵐ ꝯstiterit documētis:ꝙ ip sum a calūnieⁿ vitio cā ꝓbabi lis τ sufficiēsᵒ excusaret. Idē

In electiōibꝰᵖ τ postula tōibꝰ ac scruitinijsᑫ:ex q bꝰʳ ius orit eligēdiᵗ:vota ꝯdi tiōaliaᵘ alternatiuaˣ vl' icertaʸ

Defecerit. intelligo ſm ꝯpo. hanc penaꝫ lo/ cuꝫ hēe siue crimē aliqꝺ obiectū fuerit:siue defe/ ctꝰ cū gnālit loquat : τ si plura qs obiecit: euitat hanc penā:si vnū solū ꝓ bat qꝺ ad cassationē suf ficiat.ꝫ.de rescrip.int ce tera.Iteꝫ qꝛ penam hāc patitur excipiens:preter ius cōmūe de accu. sup his.Itē ꝓdita ē i illoruꝫ odiū q ordiatiōeꝫ ipedi unt.ſꝫ ex quo vnū proba uit patet ꝙ non fuit in fraude.

do.τ cōtu.c.vl.ad ꝺ fa.ff.arbi.l.arbit q.τ.ff.ꝺ pe.l.sāctio legū. So.dic eū teneri ad expēsas.nec ob.qꝺ dꝫ ꝙ ñ interest appel lati:qꝛ imo interest.qꝛ multa potuisset ꝑ confessionem eius si p̄ns fuissꝫ hēe.nec ob.l.sanctio.:qꝛ cōdēnatio expēsaruꝫ non iponit sic pena:sed tanquaꝫ interesse appellati ſm compo.

e Defecerit. intelligo ſm ꝯpo. hanc penaꝫ lo/ cuꝫ hēe siue crimē aliqꝺ obiectū fuerit ...

f Bñficijs.q̄ i illa eccla obtiet:vt.j.e.si cōpromissariꝰ.i fi.

g Que.bñficia. h Tempus.trium annorum.

i Temeritate.secꝰ.n.si aucte supioris:vl' si restitutꝰ fuisset. C.de sen.pas.τ re.l.j.ij.q.iij.§.notādum.

k Priuatꝰ.nūqd ille ad quē collatio ꝑtiet stati possit illa cō

l Spem.nec.n.ꝺ spe venie dꝫ(ferre:dic vt dicā j.c.ꝯmissa. qs peccare:vt.ꝺ cle.exc.mi.illꝺ ꝺ cō di.iij.qñ quis.

m Manifestissimis.ij q.viij.sciant C.ꝺ proba.sciant.

n Calūnie.nō i excipiēdo accusādo ꝺnunciādoqꝫ calūnia ri:ꝺ accu.sup his.ij q.iij.q ñ ꝓbauerit.et.q.viij.q crimē et de

o Sufficiēs.ꝺ fecerit testes q testifica(calū cū dilectꝰ.io.an. ri ꝓmibāt: ꝓbauerā illū excōicatū:q tñ clāclo se ꝑꝰ absolui fe/ cēat:ad ꝺ.ij.q.iij.paulū.ꝺ cle.ex.mi.ꝓposuit et nō ꝙ i cā appl' latōis ñ idisticte ꝯdēnat victꝰ:ꝺ q̄ dicvt dixi.j.ꝺ reg.iu.igno

p In electōibꝰ.nō ꝙ ꝯditiōalia altnatiua et icēta (rātia. i electiōibꝰ ꝛ ꝓbāt:et hñt ꝓ ñ hitis lꝫ sint pure ꝯsētien

q Scrutinijs.scrutiniū mltꝫ modis dicit.s.cathacisimi:(tes. ꝺ m.io.et obe his q̄.et ꝺ cape.mo.dilectꝰ.et ꝺ illis loquūt ca. ꝺ cō di.iiij.āte baptismū et.c.se.Itē dicit illoꝝ q ad ordies:vl' dignitates ꝓmouēt examiatio.ꝫ.ꝺ scru c.vno Itē dꝫ ingsitio volūtatū q̄ fit secreto i electōibꝰ faciēdꝫ.ꝫ.e.qꝛ ꝑꝑ et sic sūit ꝺ

r Ex qbꝰ.s.scrutinijs:τ intellige publicatis.ꝫ.e. publicato.

s Oritur.saluo eo quod habes.j.c perpetue.

t Eligendi.vel postulandi.ꝫ.e.scriptum.

u Conditionalia.i.sub ꝯditiōe ꝓlata hoc mō:ꝯsentio i A.τ si noluerit ꝯsētio i B.vel ꝯsentio i A.si nouit iura:vel si hūit maiorē ꝑtē capituli:vel si decanꝰ in eum consenserit.

x Alternatiua eligo B.vel A.cardinales:tñ interduꝫ sub his formis ꝯditionalibꝰ τ alternatiuis eligunt:τ per has for mas veniunt ad duas partes:vt dicunt moderni: τ sic in eis speciale sicut τ reliquas.ꝫ.eo.lꝫ.τ.j.c.prori.

y Incerta eligo illū quē archidiaconꝰ eliget:oīa talia vota valēnt:qꝛ certū consensuꝫ nō exprimunt:τ ideo merito repro bātur:lꝫ olī admitterētur vt colligit:τ nō.lxj.di.studij.lxxv di.archidiaconum.ſꝫ ex illis.c.illud nō colligit:τ sic ēt possēt intelligi.ꝫ eo.tit.cū terra.nō ergo qꝛ hi sunt legitimi actus q conditionē non recipiunt.ff.de reg.iu.actus legitimi.τ.j. de reg.iu.actus.vbi de hoc.certa eniꝫ dꝫ esse persona eligenda: sicut iudex arbiter tutor τ procurator.ꝫ.de rescrip.ad hoc.ꝫ. de arbi innotuit.ff.de testa.tu.l tutor.incertus.ff de procur. l.ij.De procuratore tamen dic vt.j.de procurato.c.j. Sed nū gd qꝺ hic dꝫ de postulatiōe τ electiōe hēat locū in

18

collatione seu puisione:7 dic q sic bm cõpo. pter eandem
ratione:nisi talis sit cõditio q̃ insit de sui nã: puta cõfero tibi
pbẽdã vl' talẽ ecclesiã si vacat vl' si capax est: talia.n.nõ faciũt
actũ cõditionalẽ: vt si dicat do ticiũ tutorẽ si satisdederit: vel ti
tio lego.x.si hereditatẽ adeat heres.ff.de tuto.7 cura muto
§.ii.de pbẽ. significatũ.
vnde 7 papa 7 eius exe/
cutores tota die cõferũt
prebendas cũ cõditiõe si
vacãt.ẽ i hoc q dicit cõ
po.q valet electio fcã si
vacat cõtrarium posset
dici cum tps eligendi nõ
currat ignorãti: de con
ces.preben.q2 diuersita/
tem: non ergo debet eli/
gere priusq̃ sciat vacare
nec ob.quod dr de tuto
re dato si satisdederit: 7
legato relicto si adierit:
quia ille sunt de futuro:
7 insũt: als hre nõ eadẽ
rõne valeret cõsentio i il
lũ in quem maior 7 sa/
nior pars 7c.cum hoc ẽt
videatur inesse.s.e.quia
propter nam 7 video q
conditio que inest si ex/
primatur facit legatum
conditionale.ff.de le.j.l.
si ita legatum sit.§.i.7 õ
hoc vide quod dixi.j.de spon.c.vno.in vlt.glo.

cũ per bellicam.s.de presump.scribã.7 facit de procu.
e.j.de ser.non or.c.i.
f ¶ Manifestãt.ad idẽ.j.e.fundamenta.io.an.
g ¶ Minorib⁹.s.inferiorũ ecclia2 vacationibus.l.di.p⁹
q̃3.de ele.ne pro defectu.7.c.se.7.j.p totũ.7.xxi.q.v.c.ij

penitus reprobamus statuen
tes: vt huiusmodi votis pro
nonadiectis habitis: ex pu
ris consensibus celebret ele
ctio voce illo2 q nõ pure cõsẽ
serit: ea vice i alios residẽteᵃ.
G reg.x.i generali cõci.lug.
Ubiᵇ piculũ mai⁹ itẽdit:
ibi pculdubio ẽ pleni⁹ᶜ
cõsulendũᵈ. q grauibus aũt sit
onusta dispẽdijs: quot 7 q̃tis
sit plẽa picl'is ẽc.ro. plixa va
catio: exactiᵉ consideratio tpis
edocet: 7 cõsiderata prudent
illius tẽporis discrimina ma
nifestãtᶠ. hic nos euidẽs euo
cat rõ: vt dũ reformãdis etiã
minoribusᵍ nr'a solerterʰ vacat
intẽtio: ea q̃ periculosiora ⁱ st
nequaquã absq3 remedio re
formationis accõmodeᵏ relin
quamus: ideoq3 oĩa q̃ p uitã
da discordia i electõe ro.põ.a
nr'is retro sũt pdecessorib⁹ˡ
7 precipue a felicis recordatio
nis alexᵐ.papa.tertio salubri
ter istituta oĩo imota i sua fir
mitate manere cẽsentes: nihil
eni detrahere illis itendimus
sed qd experiẽtiaⁿ deesse pba
uit pñti cõstitutione supplere:
hoc sacro concilioᵒ approban
te statuimus: vt si eũdẽ ponti
ficẽ i ciuitateᵖ in qua cũ sua
curia residebat: diẽ claudere
cõtingat externũ: cardinales q
fuerit i ciuitate ipa pñtes: abñ
tes expectare.x.ᑫ diebus tãtũ

h ¶ Solerter. als
solert. als felicit.
i ¶ Periculosio
ra. sic ẽ ro.ec.va/
catio: 7 ẽ si.j.de
mu.ec.quoniã.
k ¶ Accõmode.i.
multũ cõmode.
l ¶ Predecesso
rib⁹.xxiij.di.c.i.
lxxix.di.per totũ.
m ¶ Alexãdeo.s.
e.l3 õ vitãda.io.
an.
n ¶ Expiẽtia.sic
s.e.li.de rescript.
statutum.7.j.e.ti.
q̃3 sit.
o ¶ Cõcilio gnã.
li.s.7 edicto.lugd.
sũmit tñ ista cõsti
tutio poti⁹ vigo/
rẽ ex reuocatõe
celestini quinti: 7
hac approbatiõe
7 cõseruatõe hõl

a ¶ Residente.quia si ex.xij.canõicis.iiij.sic eligãt: ptãs eligẽ
di sicut remanet apud reliquos.viij.ac si ipsi.iiij.de capitulo
non essent: ita q valebit electio facta an illis.viij.vel maiori
parte ipso2ũ.7 nota q l3 pena dec.cuz in cunctis.non habeat
locum nisi electione secuta: vt.j.e.ti.perpetuo. Ista ẽt añ electi
onẽ locũ habeat: cũ dicat scrutinijs: vnde 7 si non sit ad ele
ctionem pcessũ: dũmmõ in scrutiniũ fuerit votũ tale deposi
tum: incurrit deponens hanc penam ex ipso consensu: cuz nõ
dicat voce illorum qui elegerit: sed voce illo2 q consenserint.
a ¶ Residente.als recidente als recidende.
b ¶ Ubi periculũ.in prima parte que durat vsq3 ad v̄. hoc
sacro.ponitur causa constitutionis 7 iuris cõseruatio
In scda ponit quõ habeat fieri romani pontificis electio: qñ
moritur in ciuitate in qua cum sua curia residebat. In tertia
que incipit ibi porro ponit quid iuris quando moritur extra
ciuitatem in qua erat curia. In quarta que incipit ibi prete/
rea.dat executores huic iuri cum penis. In quinta que inci/
pit ibi: ceterum obtestatur cardinales: vt in electione ro.põ
tificis deponant omnem priuatum affectum: 7 cassãt omnia
pacta obligationes 7 iuramenta que data vel facta essent de
aliquo eligendo. In sexta que incipit ibi qa vero mouet oẽs
fideles vt statim audita sũmi pontificis morte eius celebrent
exequias: 7 quotidie orent pro vigili concordi: 7 vtili prouisi
one ro.ec.prelati autem in suis predicationibus ipsos subdi
tos ad hoc hortentur: 7 eis frequentiam orationũ 7 obser/
uantiam ieiunio2 indicant. hoc dicat in sum.
c ¶ Plenius.als penitus.
d ¶ Consulendum.xlij.di.quiescamus.vij.q.ij.c.vl.ff.ad car.
l.j.§.i.vel.iij.
e ¶ Exacti.i retroacti vel transati: 7 sic prouidetur hic ex pre
teritis circa futura: de hoc vide.xliij.di multis.xxxiij.q.ij.

fac q̃3 ex pmena cõstitutiõe grego: q̃: ex eo q2 reuoca
ta fuerat p dñm hadrianũ 7 p dominũ ioanem.xxj.pa
pam 7 pro reuocata habebatur: nec olĩ inter gregoria
nas legebatur.7 certe cum constitutio ista tantum vl
lis approbatione tanti concilij fuerit edita: non equũ
fuit q absq3 requisitione concilij reuocata fuerat.s.
de re.iu.c.j.de plenitudine: tñ ptãtis id facere potue
rat cũ sit papa sup oĩa concilia.s.e.significasti.
p ¶ Ciuitate.ciuitas murorum ambitu terminatur.j.
de sen.exc.si ciuitas.io.an.
q ¶ Decẽ diebus.nõ q cõstitutio ista non iubet eos ci
tari: l3 tm expectari: 7 sic spãle in electione sũmi pon.cũ
in alijs absentes de prouincia sint vocandi.s.e.cora3
vel saltẽ bm q ẽ cõsuetudo: vt ibi nõ.7.vij.q.i.fact⁹ aũt
q̃ sit prouincia romana: dic vt.s.de of.vic.sua. S3 po
ne cardinales quidam sunt abñtes 7 ita remoti: q nul
lo mõ possent venire infra decẽ dies ad locũ vbi d3
electio celebrari: nunqd poterũt pñtes stati ad electio
nẽ procedere: vl' añ lapsũ horum decem dierum: 7 vi/
detur q sic.ff.ad vell.l.aliqñ.§.si maxime propter peri
culum more: vt s.sed cum hic simpliciter dicat q ex/
pectari debẽt p x.dies: simpliciter itelligẽdũ ẽ bz guil.
ff.de alfa.l.i.§.quod vero.7.s.de priui.quia circa.pos/
sent enim absentes vtiliter dici duplomate.ff.de ver.obli.
continuus.§.cuz ita.cira fi.vnde añ decendium proce
dere non debent: 7 forte audientes de infirmitate pa/
pe vel alia causa venire ceperant añ mortem: ita q ifra
x dies a morte erunt in loco 7 bñficium iuris nemini
est auferẽdũ.xxiij.di.de his.j.de reg.iu.indultũ.7 facit
optime.j.e.commissa.j.rñ.cum suis conco: Sed pone
aliquis cardinalis nõ debito tẽpore expectat⁹ vult age
re de contẽptu: qrit virũ possit: dic q si electio facta sit

ir ab oībus reliquis:vel a duabus ptibus eo non cō/
putato:nulla obstat exceptio:⁊ sic nec actio.ſ.e.licet.⁊
ff.de superfi.l.j.§.ait in fi.§.
a ¶ Omnes presentes.etiam si essent pauciores q̄z ter
tia pars per hanc constitutionem.
giatarū cathedraliū:vel regulariū ecclesiaꝝ.ſ.e.q: sepe.⁊ fuit
h statutū:q: forte ꝓpt hec habēda essent i ꝓuidēdo tadiões.
o ¶ Commissa.ꝑ papā cui⁹ morte nō expirat officium(io.an
camerarij:vt in cle.e.ti.ne romani.§.eo tamen.
d ¶ Reseruanda.sic.ſ.e.q: sepe.⁊ de offi.or.pñti.

b ¶ Habitabat.
si.ff.de iudi.si lo
cus.ff.de arb.si
cū dies.§.si arbit.
c ¶ Necessitas.
vt quia forte po/
dagras patit.ita
q̄ necesse hꝫ per
seruientes susti/
neri ⁊ portari:vl'
alia simil' causa.
d ¶ Arbitrio.vt
possit hr̄e vl' vult
clericos:vel vult
laicos:vel alterū
clericum alterū
laicum.
e ¶ Cōclaue.ad
idez.xij.q.j.c.ſ.ſ.
de sta.re.c.j.ff.de
dam.infe.l.qui
conclaue.
f ¶ Velamine:vt
puta sestorijs vel
cortinis.
g ¶ Aditu.xviij.
q.ij.diffiniuit.
h ¶ Secrete.lxx
xj.di.clericus.xv
iij.q.ij.decima.
i ¶ Instantis.pu
ta aduocati vel
iurispiti vel reli/
giosi viri vl' tabel
liones.
k ¶ Incurrat.
nota canonez la/
te snie:alium ha/
bes.ſ.eo.c.§.qḋ
si.alios huiusmo
di iuris noui no/
taui.ſ.d̄ sen.excō.
eos.⁊ cum nō re
seruauēit sibi ab
solutionem:dica
m⁹ q̄ ordinari⁹
absoluere potēit
vt dicam.ſ.e.sci/
ant cuncti.
l ¶ Competens.
ita q̄ nullus in/
trare per eam pos
sit vel exire:vt.ſ
e.ſ.
m ¶ Quibus.ſ.
quinq̄ diebus.
n ¶ Camera.sic
⁊ in clericis colle

mō teneātur:quibus elapsis:
siue absentes venerit:siue nō
extunc oēs[a] cōueniant in pala
tio in quo idez pontifex habi
tabat[b]:contēti singuli singulis
tm̄modo seruiētibus clericis
vel laicis prout duxerit eligē
dum:illis tn̄ quibus patens
necessitas[c] id suggerit idulge
ri:duos habere permittimus
eiusdez electionis arbitrio[d] re
seruato. ¶ In eodē aūt pala
cio vnuz conclaue[e] nullo inter
medio pariete:seu alio vela
mine[f] oēs inhabitent i cōi:qḋ
reseruato libero ad secretam
camerā aditu[g] ita claudat vn
diq̄ vt nullus illud itrare va
leat:vl' exire. ¶ Nulli ad eos
dem cardinales aditus pate
at:vel facultas secrete[h] loquē
di cū eis:nec ipi aliquos ad se
venientes admittāt:nisi eos q
de voluntate oium cardinali
um inibi pn̄tium pro his tātuz
q̄ ad electiōis instantis[i] nego
ciū ptinēt vocarēt. Nulli etiā
fas sit:ipsis cardinalibus vel
eoꝝ alicui nūciū mittē vel scri
pturā. ¶ Qui v̄o ↄfecerit scri
pturā mittēdo vel nunciū:aut
cū aliquo ipsoꝝ secrete loquē
do ipso facto sniam excōis in
currat[k]. ¶ In ↄclaui tn̄ p̄dic
to aliq̄ fenestra ↄpetens[l] dimit
tat:ꝑ quā eisdē cardinalibus
ad victū cōmode necīa mini
strent:sed ꝑ eā nulli ad ipsos
patē possit igressus.veꝝ siqḋ
absit:infra tres dies postq̄ vt
p̄dicit ↄclaue p̄fatū ijdē cardi
nales itrauerit non fuerit ipsi
ecclesie de pastore ꝓuisum:ꝑ
spatium.v.dierū imediate se
quētiū singulis dieb⁹ tā i prā
dio q̄ i cena.vno solo ferculo
sūt ↄtēti:qb⁹[m] ꝓuisiōe nō scā
decursis:extunc tm̄mō panis

vinū ⁊ aq̄ ministrēt eisdē:donec
eaḋ ꝓuisio subseq̄t. ¶ Prouis
siōisq̄z h⁹i pēdēte negotio di
cti cardinales nihil de came
ra[n] pape recipiāt:nec de alijs
eidē ecclie tpe vacationis ob
ueninetib⁹ vn̄cūq̄:sed ea oīa
ipa vacatione durāte sub eius
cuius fidei ⁊ diligentie came
ra eadē ē commissa[o]:custodia
maneant per eum dispositōi
futuri pontificis reseruāda[p].
¶ Qui aūt aliqd receperint
teneāt extūc a receptiōe quo
rūlibꝫ reddituum ad eos spe
ctantiū abstinē:donec dē rece
ptis talit plenariā satisfactio
nē impendāt. ¶ Idēq̄z cardi
nales accelerāde ꝓuisiōi si va
cēt attētius:q̄ se neq̄q̄ de alio
negocio itromittāt[q]:nisi forsā
necessitas adeo vrgens icide
ret:q̄ eos opteret d̄ terra ipi⁹
ecclie defendenda:vl' eius pte
aliq̄ ꝓuideri:vel nisi aliqḋ tā
grāde ⁊ tā euidēs periculū im
mineret:q̄ oib⁹ ⁊ singlis[r] car
dinalib⁹ pn̄tib⁹ cōcordit vide
ret illi celerit[s] occurrendum.
Sane si aliqs ex p̄dictis car
dinalib⁹ ↄclaue p̄dictū:vt sup̄
exp̄mit:nō itrauerit:aut itrās
absq̄ maifesta cā ifirmitatis[t]
exierit:ipso minime reqsito:
nec i eiusdē electōis negocio
vlteri⁹ admittēdo:ꝑ alios ad
eligēdū substituēdū pōtificē
libere ꝓcedat. ¶ Si v̄o infir
mitate superueniēte idē ↄcla
ue ex eis aliquez exire[v] contin
gat:ipsa etiā ifirmitate durā
te:poterit eius suffragio nō re
qsito ꝓcedi:sꝫ si ad alios post
sanitatem[x] sibi redditam:seu
ante redire voluerit:vel etiaz
si alij absētes quos ꝑ decez di
es diximus expectandos super
uenerint re integra:videlicet[y]

q ¶ Intromittāt.si.ſ.de
hēticis accusat⁹.§.sane.⁊
§.se.An collegiū cardia
liū sede vacāte papali po
testate vti possit:dicā.ſ.
d̄ scisma.c.j.ad fi.⁊c.ex/
peditū hodie q̄ nō:nisi
q̄tū h cōcedit:vl' nisi cir
ca ↄstitutionez camera/
rij vl' pniarioꝝ d̄ficiētiū
qḋ dic vt i cle.e.ti.ne ro
māi.vbi d̄terminat hāc
ↄstōnē vl' ei⁹ ptē tc ꝑ col
legium alterari nō posse
.io.an.
r ¶ Singulis.lꝫ al's dicē
ↄsueuerim⁹:qḋ fit a ma
iori pte dici scm̄ fuisse
ↄcordit.lvj.di.aplica.⁊
d̄ elec.cū iter cāonicos.
⁊.ff.ad mūici.q̄ maior:
nisi mior ps iustā cāz cō
tradictiōis oñdat:d̄ his
q̄ si.a ma.par.ca.c.j.tn̄ ꝑ
hāc lraz q̄ h h exprimit:
dico oēs eē d̄bē ↄcōdes.
s ¶ Celeriter.s.suspenso
electionis negocio:⁊ no
ta q̄ desideratur celeri/
tas:de hoc dixi.ſ.e.c.vl.
io.an.
t ¶ Infirmitatis.alia er
go necessitas non excu
u ¶ Exire.si āt oēs(sat.
exierint simul vel succes
siue dic vt in cle.c.ti.ne
romani.§.porro.
x ¶ Sanitatē.qd si car/
dinalis ꝓpt infirmitatez
nolēs iclus⁹ stare renū/
ciet voci sue:nūqd vale
at renūciatio:⁊ nūqd re
diens admittet:hostiē:
cui hoc d̄ facto cōtingit
plene notauit hanc que
stionē.ſ de renū.nisi cū
pridē.§.ꝓpter maliciaz:
dicēs finaliter:q̄ peni/
tens ⁊ rediēs admitten
dus est.de his aūt q̄ me
dio tpe facta sūt conq̄ri
non poterit:⁊ hec q̄stio
satis hic determinatur
per sequentia.
y ¶ Videlꝫ.vid̄ mirabi/
lez expositiōez hui⁹ v̄b
reitegra.alit expōit.ſ.ci
in causis.vbi de hoc.

a ¶ Inuenerit. si. j. vt litte. pen. c. ij. in fi.
b ¶ Potu. pone cardialis abñs venit post diez octauũ a die iclusure: ita q cardiales iclusi tc nõ hẽbũt nisi panẽ vinũ et aquã: vt dictũ ẽ. s. nũqd iste supueniẽs statiz ?pellit suscipẽ ipsoꝝ vitã: ? videt q nõ q? nõ fuit i culpa. s. d cõsti. c. ij. dic se cus per hanc litteram: ? per illam superiorem in eo statu ?c. ad hoc de statu. regu. recolentes. ? sepe sine culpa quis punitur ex causa: quod dic: vt. j. de. reg. iu. sine culpa.
c ¶ Curia. ? erat ordinatum de ipsa curia transferenda: al's si in primo loco remansisset audientia litterarum ? causarum: lz suspnesa: ibi celebraretur electio vt in constitutione. e. ti. cle. ne romani. §. sane in fi.
d ¶ Territorio siue districtu. quid sit territorium dixi. s. de consti. c. ij. quo ad hunc casuz ponitur pro diocesi: vt in cle. c. titu. ne romani. §. sane. ? per hanc litteram puto q si moriatur in mari: cardinales debeant conuenire in ciuitate per quam locus ille maris distringitur: adhoc. ff. de ver. sig. l. pupillus. §. territorium ff. de iudi. insule italie. ? si nõ distringatur per aliquam ciuitatem dicerẽ in viciniori id faciendũ ad hoc supra de consue. cum olim. ff. de ver. sig. notionem. §. j. ad hoc. j. e. §. primo. ibi in alia vi ciniori ?c.
e ¶ Interdicta. nõ q i loco iterdicto ñ põt electio celebrari nisi velis dicẽ lz spãle i electiõe romãi põtificis: ? posito ẽt q i tali loco celebret: nihilominus valet: q? nulla exceptio admittit: vt supra dixi.
f ¶ Tueatur. vt. ff. de. ori. iur. l. ij. §. p? originẽ ?. j. de sta. reg. c. vno. §. ? quoniam.
g ¶ Celebranda. s?m distinctionem superius factam.
h ¶ Presumant quia tc esset excõicati: sicut ? in se defedendo modum excedens quod dic: vt supra de resti. spo. olim ?in fi. Et nota casum in quo laicus auctoritate canonis potestatez habet in clericũ ? id xcvj. di. bene quidem. de sen. ex. si vero.
i ¶ Corporaliter. vide quod nõ. in. c. j. priori.

asiq eidẽ ecclie sit de pastore puisũ: i eodẽ negotio i illo statu i q ipz iuenerit[a] admittat: pmissa tã d clausura q d seruiẽtibus: cibo ac potu[b]: ? religs cũ alijs seruaturi. ¶ Porro siqsi romanũ pontificez extra ciuitatẽ predictã i q erat cum sua curia[c] residẽs ?tigerit ab hac luce migrare: teneat cardinales i ciuitate in cui? trito rio[d] seu districtu idẽ pontifex obijt ?uenire: nisi sit forsan interdicta[e]: vel ? ecclesiã romanam i apta rebelliõe psistat q casu in alia viciniori ?ueniãt q similiter nec iterdito subiaceat: nec sit vt pdicit apte rebellis. ¶ In hac etiã ciuitate tã quo ad expectationẽ absnti uz q quo ad bitationẽ cõem clausuraz: ? cetera oia i domo epali: vl alia qualibz eisdem cardialib? deputãda eadẽ obseruẽtur: q superius obeũte dicto pontifice i ea i q cũ sua curia residebat sunt expressa.
¶ Preterea q? paꝝ ẽ iura cõdere nisi sit q eadẽ tueat[f]: adijciẽdo sãcimus vt dñs alijq rectores: ? officiales ciuitatis illius: i qua romani pontificis electio fuerit celebranda[g] auctoritate nr̃a ? eiusdez approbatione ?cilij ptãte sibi tradita: premissa oia ? singula plene: ac inuiolabit sine fraude: ac dolo aliquo faciant obseruari: nec cardinales vltra q pmittitur artare presumant[h]: ¶ Super his autez taliter obseruandis statim audito sũmi pontificis obitu corã clero ? pplo vniuerso ciuitatis ipi? ad h specialr conuocãdis pstent corporalr[i] iuramẽtũ. ¶ Qd si premissa diligẽt nõ obseruauerint aut fraudẽ in eis vel circa ea ?misint: cuiuscũq sint pemi nentie ?ditõis aut status oi cessante priuilegio eoipso sniam excõicatiõis icurrãt. ? perpetuo sint infames: nec vnq eis porte dignitatis pateãt[k]: nec ad aliqd publicũ officiũ admittãt. ¶ Ipos isup feudis ? bonis cetis q ab eadez ro. ec. vel qbuslibet alijs ecclijs obtinẽt ipso facto decernimus eẽ priuatos[l]: ita q ad ecclias ipsas plene ac libẽ reuertãt: administratoꝝ earũdẽ ecclïaꝝ arbitrio sine ?tradictiõe[m] aliq disponenda: ¶ Ciuitas v̇o predicta[n] ñ solũ sit iterdcõ supposita: sz ? pontificali dignitate puata[o]. ¶ Ceteꝝq cũ arbitriũ vel iordinatus captiuat[p] affect?: vl ad certũ[q] aliqd obligatõis cuiusq necessitas adigit cessat electio[r]: dũ libertas adimit eligẽdi: cardinales eosdẽ obsecrãtes p viscera misericordie dei nr̃i: p a?psionẽ sui pcio si sãguis obtestamur. vt pẽsantes attẽtius qd eis iminet: cũ agit de creatione vicarij iesu xpi successoris petri: rectoris vlis ec. gregis dñici directoris oi puate affectiõis i ordiatiõe deposita: ? cuislibet pactiõis ?uẽtõis obligatiõis necessitate: necnõ ?dicti ? itendimẽti ?tẽplatiõe cessãtib?: nõ i se reciprocent ?sideratiõis i tuitũ: vl i suos: nõ q sua[s] sũt q rãt: nõ ?modis puatis itẽdãt sz nullo artãte ipoꝝ i eligẽdo iudiciũ nisi deo puris ? libis mẽtib?: nuda electiõis cõscia vtilitatẽ publicã libẽ psẽqnt oi conatu ? sollicitudine: put possibilitas[t] patit id acturi tm mõ: vt eoꝝ misterio acceleret vtilis: ? pnecessaria toti? mũdi puisio: idoneo[u] celẽit eidẽ

k ¶ Pateant. s. de exces. prela. inter dlectos. j. de reg. iu. ifamibus.
l ¶ Priuatos. sic infra. e. fundamẽta. §. quod si secus supra de preben. i qbusdam ?. j e. ti. felicis.
m ¶ Cõtradictione prescribi. tam possunt quod dic vt. j. de pscri. c. ij.
n ¶ Predicta. in qua s?z superiorẽ distictionez erat electio facienda.
o Priuata. sic. j d pẽis. felicis. i fi. ? xxv. q. ij. ita nos.
p ¶ Captiuat. i q si captiuatum facit ? tenet. io. an.
q ¶ Certuz. puta talem eligenduz io. an.
r ¶ Electio: que libera debz eẽ cũ ex cõsensu procedat: ad idem de spõ. cũ locum.
s ¶ Sua sunt. de censi cum apl's.
t ¶ Possibilitas. quia vltra posse nemo. xxij. q. ij. faciat. j. de reg. iu. nemo. supra. de pac. caplo vlt.
u ¶ Idoneo. tenẽtur ergo cardinales idoneum eligere licet dicamus q nulla exceptio admitti contra electum a duabus partibus. supra eodẽ. licet quid ergo si laicum illiteratum vxoratum eligant? de hoc vide. lxxix. di. si qs pecunia.

a Diuine.ad hoc.ſ.e.commiſſa.in fi.
b Graui.fuit ꝗ ꝗuis offēſa.xxiij.q.j.ñ aſſeramus.
c Carere.concor.j.de of.or.q: pleriqꝫ.
d Hūana.C.ď nup.auc.ꝙ eis ff.de obſe.l.multū.ff.
ď.l.j ſiqs inqlinus.ff.ď pac.iur.gentiū.§.gnālit.io.an.
e Oꝛois.xxiij.
q.viij.i qñbꝫ.a's
ē ſb.§.Quiſibiſci
ētes mag religiōi
bꝰ qꝫ offis:⁊ la/
boꝛe cōpōis vel
ſudoꝛe nr̄am rē
publicā ꝯtineri.
f Ubi pꝛimum
i.qꝫpꝛimū.io.an.
g Circūſtantie.
puta q: timet de
çiçania ⁊ magna
diſcoꝛdia īter cā
dinales.
h Ieiūioꝝ.adħ
ꝯcō.ď vo.⁊ vo.re.
magne ⁊ vigiliaꝝ
exercitiū:vt ibi.
i Ut circa.ap
pellaates.
ꝯ electiōes poſtu
lationes vl' ꝓui/
ſiones oīa ꝗ obij
cere intēdūt ꝯ ꝑ/
ſonā vl' formā te
nent exꝑmere ⁊
iurare:ꝙ illa cre
dunt vā eſſe ⁊ ea
poſſe ꝓbare.ſup
nō exꝑſſis ipſi vl'
adherētes nō au
diēt:niſi ď nouo
emergāt vel ꝑue/
niāt vel ſuperue/
niat ꝓbādi facul
tas:ſuꝑ quo iu/
rare debebūt ſta
tutū Inno.editū
ꝯ nō ꝓbantes ꝗ
obijciūt in ꝑſonā vl' formā i ſuo roboꝛe ꝯſeruat.⁊ ſm
g.n.⁊ ioā mo.hec dec.in.vj.ptes diuidit:q̄rū pma vſqꝫ
ibi edicto.in qua ponit ꝯſtōnis cāꝫ.ſcōa vſqꝫ ibi alio
quin.⁊ ponit ibi ꝯſtōnē.tertia vſqꝫ ibi niſi aliqd.⁊ po
nit ibi penā nō obſeruātis ꝯſtōnē.q̄rta vſqꝫ ibi ſuper
huiuſmodi i qua facit exceptionē.qnta vſqꝫ ibi illa ſa
ne.i q̄ ď iuramēto pōit ſuꝑ exceptione pſtādo.ſexta ibi
illa ſane vſqꝫ i fi.i q̄ corroboꝛat dñi ino.dec.
k Electōes.nō ħ tres modos tāgi i quibꝰ pꝛouidet
eccleſijs:ſic.ſ̄ e.c.j.eo.li.quoꝝ pmi duo ptinēt ad ſbdi
tos:aliꝰ ad ꝑlatos:qui eipſo qꝺ ꝓuidēt cōfirmāt.qꝺ
eſt verū ſi eodē iure ſpectat ad illos eligere ⁊ cōfirma
re.lxiij.di.i ſynodo.ff.de auc.tu.l.iij.ſecus ſi diuerſo:⁊
ſic itelligit.ſ̄.e.cū inter canonicos.vbi de hoc:⁊ de fi.
inſtru.inter §.ceterum.
l Uiā malicijs.j c.pxi.ď reſcrip.ſedes.⁊.e.plerūqꝫ.ſ̄.
q ma.ac poſ.ſignificāte.ff.de rei vē.i fundo.
m Poſſibile.ſi eni oībꝰ hoīum malicijs viā ꝑcludē

poſſet.vj.q.j.ſi oīa.malas.n.hoīuꝫ volūtates ad plenū cohi/
bere ñ poſſumꝰ.xxxj.q.j.hac rōe i fi.nil.n.ē qꝺ hō ſeꝰ dediꝰ
malicie ñ adiueniat:in auc.coll.vj.vt hi.q ſe ob.ha.phi.reſ.
mi.i pn.⁊ idē.ff.ꝯmo.ad eos.ff.ď pſcrip.v.nā.C.mā.l.ab ana
n Periculoſe.aduerbialr pōit:ſic ď pe.di.j piculoſe.⁊ ē(ſic.
piculū i ſpūalibꝰ ⁊ tpali
bus.ſ̄.e.ne ꝓ̄fectu.l.di.
poſtqꝫ.⁊.j.e.quaꝫ ſit.
o Dignitatū.ď qbꝰ ē
iꝺ iudiciū hñdū.ſ̄.e.tit.
dudū.ij.⁊.ſ̄.ď pbē.ď mlˀ
p Alioꝝ eccliaſti(cta.
coꝝ.cium vlr.xix.di.c.j.
ff.de offi.pſi.l.iij.igitur
ſiue ſuꝑ ſimplici benefi/
cio appelletur:ſiue ſuꝑ
alio locū habet hec dec.
Dici eni ſolet:ꝙ idefini
ta canonis vel legis re/
gulā tradere intēdens:
eqpollet vli:indefinita
cōis locutiōis ñ ſm iuri
ſtas:vl' ſꝫ logicos idefi/
nita eqpollet vli i mā ne
ceſſaria:vt hō eſt aīal ꝗ
oīs hōi mā vō ꝯtigēti ſe
cus:vt hō currit:ergo
oīs hō nō ſeqt.Sꝫ ꝯ ꝙ
ēt ſꝫ iura idefinita ñ eq
polleat vli.nā ſi lego ali
cui oē marmoꝛ:videoꝛ
legaſſe ⁊ ſtatuas marmo
reas ⁊ cetēas ſpēs ex mā
moꝛe factas.ff.de le.iij.
heres mecꝰ.§.j.⁊ ď au.⁊
ar.le.l.i.⁊ tñ ſi leget mar
moꝛ idefinite:ſub lega/
to comꝑhenditur ſola
rudis materia:⁊ nō ſpe
cies de marmoꝛe facte.
ff.de le.iij.l.queſitum.§.
illud foꝛtaſſe.Item ſi la
na indefinite legetur:
tincta nō continetur in
legato.ff.ď le.iij.l.ſicui i
pꝛi.⁊ ſi legat oīs lana:ēt tīcta cedit legato.ff.de au.⁊ ar.le.l.
pediculꝰ.§.labeo.ꝗ idefinita nō eqpollet vli.Itē aliꝺ qñ trā
ſigit ſuꝑ gnāli petitiōe:aliꝺ qñ ſuꝑ idefinita:vt nō.ſ̄.ď trāſ.
c.j.ſꝫ dic ꝙ qñ nō eſt eadē ratio ⁊ ꝯditio pꝛopt aliqꝺ accedēs
omnium particularium in vniuerſo compꝛehenſoꝛum inde
finita non equipollet vli:vt patet in contrarijs.Nam tinctu
ra lane ⁊ ſpecies marmoꝛis non pꝛocedunt ex ipſa oꝛigine:
ſed ex accidenti hominis operatione:⁊ poſſet maioꝛis eſti/
mationis eſſe ipſum additum tincture vel ſpeciei:qꝫ ipſum
pꝛincipale.ſed quando omnium particularium eadem ratio
⁊ conditio vt pꝛius:quia non variantur per accedens:licet
foꝛte ſit ibi imparitas ex oꝛigine:puta quia alia lana melioꝛ
⁊ nobilioꝛ ex oꝛigine:idem in marmoꝛe:tūc idefinita negati
ue vl' affirmatiue pꝛolata equipollet vli.ff.de le.ij.ſi plibus.⁊
l.ſi ita.ff.de re.du.l.ſi is q.§.vxꝝ in fi.
q Perpetuo.i.gnāli:ſic.ſ̄.e.maſſana.⁊ ſt hec ſigna cogno/
ſcende generalis cōſtōnis cū edicti vocabulo nūcupatur vt
h:ſi mittat venerabili cetui:ſi pꝛecipit ꝑ oēs pplos diuulgari

eccľe ſpōſo dato. Qui aūt ſecus egerit:diuineᵃ ſbiaceāt vltiōi:eoꝝ clpa niſi grauiᵇ ꝓpt ħ pacta pnia nullatenꝰ abolēdaᶜ Et nos nihilominus pactōes ꝯuētōes:ꝯdicta ⁊ itē dimēta oīa:ſiue iuramēti:ſiue cuiuſlibet altius fuerit vīculo firmitatis inexa:caſſamꝰ irritamus:⁊ viribꝰ ď cernimus oīo carēˀ:ita vt nlľs ad illa obſeruāda quōlꝫ ſit aſtrictꝰ:nec qſ ꝙ ex eoꝝ trāſgreſſiōe notā vereat fidei nō ſuate:ſꝫ ñ idigne laudis titulū potius mereat:cū lex etiā hūanaᵈ teſtet:deo magis trāſgreſſiōes hꝰi ꝙ iuriſiurandi obſuationes acceptas. Quia vō fidelibꝰ nō ē tā de ſollicita ꝙtūcūqꝫ iuētōe fidēdū:ꝙ de iſtātia oꝛoisᵉ humilˀ ⁊ deuote ſpādū:huic adijcimus ſāctōi.vt i oībꝰ ciuitatibꝰ cetiſqꝫ locis iſignibus vbiᶠ ꝑmū de memoꝛati pō.obitu certitudo claruerit:a clero ⁊ pplo ſolēnibus ꝓ eo exegis celebratis ſingul' diebuſ:donec ď ipius eccľe ꝓuiſiōe idubitant rumoꝛ pertulerit vitatē:hūileſ pces fundant ad dñꝫ apꝺ eū deuotis oꝛonibus inſiſtat:vt ipſe q ꝯcoꝛdiā faciᵍ i ſublimibꝰ ſuis:ſic efficiat eoꝝūdeꝫ cardinaliū coꝛda i eligēdo ꝯcōdia ꝙ ꝓuiſio celer cōcoꝛs ⁊ vtilis ꝓut aiaꝝ ſalus exigit:⁊ totiꝰ oꝛbis reqrit vtilitas ex ipoꝝ vnanimitate ſeqt. Et ne tā ſalubre pñtis ſāctiōis edictuꝫ ignoꝛātie negligi ꝑtextu ꝯtingat:diſtricte pcipimus:vt pri arche:archiepi:epi ⁊ alij eccleſiaꝝ ꝑlati cetiqꝫ qbuſ ꝯceſſū ē ꝓponere vbū dei clerū ⁊ pplꝫ ꝓpt ħ ſpālr freqntibꝰ cōgregādos i ſuis ſmonibus ad ſupplicū pcū ſuffragia ꝓ celeri ⁊ felici exitu tāti negocij frequentāda ſolerter hoꝛtentur:⁊ ipis eadē aucte nō ſolū oꝛonū frequētiā:ſꝫ obſuātiā:ꝓut circūſtātieʰ penſande ſuaſerit ieiunioꝝⁱ idicāt. Idē i eodeꝫ.

Ut circa electōesᵏ poſtulatiōes ⁊ ꝓuiſiōes eccleſiaſticas viāˡ malicijſ ꝓut ē poſſibileᵐ ꝑcludamꝰ:ne diutiꝰ piculoſeⁿ vacēt eccľie:vel ꝑſonatuū dignitatūᵒ ⁊ alioꝝᵖ eccľiaſticoꝝ bñficioꝛuꝫ ꝓuiſio differat. Edicto ꝑpetuoᵠ ꝓuide

ſcriptura publice procedente: ſi dicatur idem in ſilib⁹ obſuā dū ſi lex vel canō appelletur gnālis: ſi iubeẗ expſſe ad oēs p tinere. hos modos habes. C. de legi. l. iij. io. an.

a ¶ Aliqui. quorū itereſt: vt q: canõici parochiani vel patroni. xvi. q. vij. filijs. ⁊ ſi collegium obijcit: ad hoc teneẗ. ff. quod me. cá. l. metū aūt pñtem §. aiaduertendūʒ. dixit gar. ꝙ ro. curia quēlibet clericū de dio. vel de ciuitate admittit ꝯ electum epm: ſiue bñficiatus ſit ſiue inde oriūdus ſi vl't obijcere in perſoná: ꝯ fōmá autē non niſi canonicos admittit.

mus: vt ſi qñ aliq[a] electõibus poſtulatõib⁹ vl' puiſõib⁹ ſe opponūt: pponendo[b] aliq̃ ꝯ electionis poſtulationis ſeu puiſiõis formam[c] aut perſonas eligentium[d] vel electi[e]: ſine illius cui erat protiſio facienda[f] ſiue facta: ⁊ propter hoc contigerit appellari[g]: appellantes i inſtrumēto publico[h]: ſeu litteris[i] ſup appellatione ꝯfectis oia[k] ⁊ ſingula exprimãt: q̃ i formam intēdūt obijcē: vel pſonas coram[l] pſonis auctēticis: aut pſonis: q̃ ſup hoc teſtimoniuʒ phibeãt veritati: corporali[m] pſtito[n]

b ¶ Proponēdo aliq̃. ſi ergo que opponūtur nō ſunt talia ſed directe reſpiciunt ius ecclie vl' opponentis perſone ꝯſtitutio iſta non artat: vt in cle. e. ti. conſtitutionem primo. Rn.

c ¶ Formá. vt quia ſeruata nō fuit forma dec. q: ꝑpter. in electione ꝯ formam poſtulationis obijci poteſt ꝙ nō eſt cōcors: vel ſaltim a duabus partibus celebrata: ⁊ hoc qñ vn⁹ poſtulatur ⁊ alter elegitur. s. e. ſcriptuʒ. vel ꝙ poſtulatus eſt q̃ debuiſſet elegi. s. ti. ꝑxi. c. vno. ꝯ ꝓuiſionē poteſt opponi: ꝙ ad hoc nō ſit ꝓuidendi ptās ad ſupiorē deuoluta: vel q: per litteras ſurrepticias ſit facta ꝓuiſio: de reſcrip. ſuper litteris.

d ¶ Eligētiuʒ. vt ꝙ ſunt excōicati maiori: vel ab hoīe ſuſpenſi. s. e. cū inter. de cōſue. cū dilectus. vel priuati a canōe vt q: ſciēter elegerunt indignuʒ. s. e. cum in cunctis. vel ſunt infames: quibus ſunt actus legitimi interdicti. ff. de reg. iu. act⁹ ꝟ eligere eſt actus legitimus. j. de ſen. ex. ſolet ad fi.

e ¶ Electi. puta defect⁹ etatꝭ ſcie ⁊ natalium. s. e. cū i cunctis. Obiectorꝫ aūt defectuū examinatio ſiet: vt tradiẗ. j. e. ſi forte.

f ¶ Faciēda. quod dicitur hic de ꝓuiſione dr̄: repetitū intelligatur in poſtulatione ⁊ electione faciendis. quod iuris eni in vno ⁊ in reliquo. ⁊ hoc verū ſi ꝯ certá pſonaʒ appelletur: vt nō eligatur vel poſtuletur: ſi aūt ꝯ incertá huiuſmodi conſtitutõis formam non eſt neceſſe ſeruare. j. e. qui contra certam.

g ¶ Appellari. ad papá ſm guil. ⁊ eſt rō: q: appellatiões interpoſite ad papá magis cōſueuerūt ꝑtelare negocia eccleſiarū: de ap. ſepe. ⁊ ad ea que frequēti⁹ accidūt ⁊c̃. ff. de legi. naʒ ad ea. ⁊ iſta ꝯſtitutio videẗ ſupplere illá. s. eo ſtatuim⁹. q̃ expſſe de ap. iterpoſita ad papá loqtur: ar. ad hoc. j. e. is q. ⁊. c. ſe. tu dic ſm gar. ꝙ hec decre. etiá locū habet in appellatõibus ad īferiores interpoſitis: cū generaliter loquaẗ: ⁊ ſic ſit gnāliter intelligenda. ff. de of. pſi. l. preſes xix. di. c. i. ff. qđ me cá. l. metū autē. §. aiaduertendū. ff. de publi. de precio. Preterea ho. intelligit illá dec. s. e. ſtatuimus. lʒ ibi exprimat ad nos etiá i appellationibus ad inferiores interpoſitis: quod facit pro hac parte: tñ id non puto verum vt ibi dixi. hec autem decre. ſm gar. locum habebat ſiue in iudicio ſiue ex̃ iudicium appellaretur: quod non eſt hodie verū. nō eni locum hʒ niſi in appellatiõibus ex̃ iudiciū interpoſitis: vt declaratuʒ ē. j. e. ꝯſtõ.

h ¶ Publico. facto. ſ. p manū tabelliõis qđ ſit publicū iſtrm nō. s. d ſi. iſtru. c. ij. ⁊ dic publico. ſ. ſup appellatione confecto.

i ¶ Litteris teſtimonialibus. ſ. ſigillo autentico ſigillatis. j. de of. or. ſi canonici. ⁊ in decre. cum medicinalis. j. de ſen. ex. vel dic ꝙ ſufficit ſi p ſuá vl' alteri⁹ ꝓuati manū fuerit lr̄e conſcripte: ꝓbabiẗ tñ talis ſcriptura p teſtes tñ ſʒ guil. por itellect⁹ ꝓualet: ⁊ ideo dictuʒ eſt de lr̄is q: i pleriſq; locis vſus tabellionū nō habetur. ꝟ inſtrumētorꝫ loco hñt officialiū lr̄e.

k ¶ Omnia ⁊ ſingula. quid ergo ſi dicat electum periurum vel homicidá vl' excōicatū: nūqd ſufficit talis expſſio: ⁊ de hoc fert tēpore mortis io. ⁊ nicolai multū diſputatū: ⁊ diuerſe declaratões facte dicūẗ ſup hoc: ⁊ vr̄ ꝙ ſatis hoc ſufficiat: q: quodlibʒ piuriū vl' homicidiū repellit. ꝟ dic ꝯ p hác lr̄aʒ: alſ q̃re fieret hec vborū gemiatio ⁊ ꝓbaẗ hoc ſatiſ. j. de exc. pia. ⁊ melius. j. e. procurator. ⁊ i cle. cōſtõnē. e ti. j. rñ. ad idē. ff. de dolo. l. ſi ex dolo. §. ſi. j. d teſti. pñtiū. §. teſteſ ij. q. viij. libellorū de pe. di. v. ꝯſideret. ⁊ tutuʒ ē ꝙ iuret p hūc moduʒ iura omnia ⁊ ſingula ⁊c̃.

l ¶ Corā. hic ſit v. referẗ eni ad īferiora nō ad ſupiora: coram aliquo aūt fieri dr̄: quod ſit eo ſciente ⁊ intelligente. lʒ nō ꝯſentiente ff. de v. ſig. coraʒ. ſed ⁊ hic eius teſtimonium requiritur: vt. j. dicam.

m ¶ Corporali. p hoc dicas ſm guil. ⁊ gar. ꝙ ſi iuret pñte textu euāgeliorū ⁊ nō tágat: ꝙ huic ꝯſtõni ſatiſfactū nō ē: ⁊ ſic papá nico. i hoc iterlocutū dicūt. ſi aūt euangelia tangeret pede vel cubitu: ſi manus habet nō ſufficit: q: ſingula membra ſingula hñt officia. lxxxix. di. ſingula. s. de here. cum ex iniuncto. facit. n. ꝯ generalē cōſuetudinē que eſt optima iterpſ legum. s. de cōſue. cū dilect⁹. Quid ſi ſit epſ q appellat: q̃ro an teneaẗ tágere ſacra: dixit gar. ꝙ ſic: q: generaliter oqẗ hic decr. ⁊ ſic gnāl'r itelligēda. xix. di. c. i. ff de of. pſi. l. iij. Itē ꝓuilegium eporꝫ ē corpore iuris clauſuʒ: vnde p iſtud tolli vr̄ ac ſi ius eſſet. s. de conſti. lʒ. cum ſuis concor. guil. ꝯ dicens: ꝙ epi tangere non tenētur. xi. q. i. nec honore C. de epi. ⁊ cle. auc̃. ſed iudex. s. de iu. cal. c. vlti. ⁊ hoc credo verius lʒ opinio gar. ſit tutior ⁊ facit qđ dicá. j. c. ꝑri. ſicut eni p illá dec. nō tolluntur illi ſpeciales caſus in quibus quis adminiſtrat ante confirmationem de iure veteri: ſic ⁊ p iſtaʒ ſublatum nō credam illum caſuʒ in quo quis tangere nō tenetur. ſ. in epiſcopo ꝑcederet hoc dictū: ſi ꝓuilegiū eporꝫ eſſet generale: ⁊ tunc reſpōderetur ad cōtraria j. ſignata ꝙ ponūt caſus ſpeciales ſed q: periura ſuperius all'. ⁊ p auc̃. de ſan. epi. coll. ix. §. ſed nulli. potius probatur iſtud ſpeciale i iuramēto teſtiū: poſtea prorogatū ad iuramētū calūnie per predictá decre. vl. de iu. calū. ibi ſicut in dicendo teſtimonio ⁊c̃. dicá ꝙ in alijs tangere tenentur: ad hoc. i. q. vij. quotiēs. j. s. ⁊. j. de iureiu. ego. n. i ſi. de pur. ca. quotiens. §. porro. i prin. ⁊ in ſi. de ſen. exc. venerabili.

n ¶ Preſtito. pone ꝙ vna die appellauit ſequēti die iurauit: q̃riẗ an ſit huic ꝯſtitutiōi ſatiſfactum: ⁊ dixerūt guil. ⁊ gar. ꝙ nō: ⁊ ſic dicebát fuiſſe declaratū per nico. ⁊ ar. ad hoc. ff. de dá. infec. q bona. §. ſi quis ſtipulaturus de dáno iſecto: eodē tēpore debet iurare ⁊ ſtipulari: alſ nō ē ei audiendū: ⁊ publicatio ſcrutinij: collatio ⁊ electio inſimul fieri debēt nō ex interuallo: vnde hoc vr̄ fuiſſe iſtius conſtitutionis mens: ꝙ in cōtinenti ſuper oppoſitis i appellatiōe iureẗ: ad idē. ff. de teſta. heres palá. §. ſi. Itē ſʒ coſdē dicas ⁊ bene: ꝙ ſi appellás dicát ſic: offero me paratū iurare oia ⁊ ſingula ⁊c̃. nō eſt huic conſtitutioni ſatiſfactū: quia conſtitutio iſta iuramentum exigit: non pollicitationem: ad idē. C. de vſur.

iuramēto: ꝙ credūt ea q̄ sic ex
ꝑmūt eē v̄a ⁊ se posse ꝓbare[a].
Aliognͦ[b] tā opponentes, ꝙ
tpe appellatiōis iposite: vel
postmodū adherētes[c] eisdem
obijciēdi aliq̈ q̄ nō fuerit i hꝰi
lr̄is vl' istrumētis expssa,[d]: ptā
tē sibi nouerit itdictā[e]: nisi ali
qd postea forsā emerȣit[f]: vl' su
p ātiqs[g] superuenerit[h] ꝓbādi
facultas aut aliq̈ antiq̈ in op
ponētiū noticiaȝ de nouo pue
nerit: q̄ appellātes apellatiōis
tēpore emisse v̄isilit[i] ignorare
potuerit[k]: ⁊ etiam ignorarint.
Sup hꝰi aūt ignorantia[k] ⁊
supueniēte[l] facultate ꝓbādi
fidē p ꝓpꝛiū[m] ꝑstādū corpalr
faciāt iuramētū: hoc adijciē
do in iuramēto eodē: ꝙ ad ea
ꝓbāda credūt se sufficiētes ꝓ
batiōes hr̄e. Illa sane q̄ fe
licis recordatiōis inno. papa
q̈rtus ꝯ nō plene ꝓbātes ea q̄
in formā vl' personā obiecerāt
statuit:[n] i suo volumus robore
permanere. Idem in eodem.

Aaritie[o] cecitas[p]: ⁊ dā
nāde ambitiōis iprobi
tas aliquoꝝ aīos occupantes
eos i illā temeritatē impellūt
vt q̄ sibi a iure interdicta[q] no
uerint exquisitis fraudibus[r]
vsurpare conēt. Nonnulli
sigdē ad regimē ecclaꝝ electi
q: eis iure ꝓhibēte nō licȝ se
añ ꝯfirmationē electiōis cele
brate de ipis administrationeȝ

acceptam. vbi dicitur ꝙ aliud est soluere: aliud esse pa
ratum soluere ad idem. s̄. de eo qui mit. in pos. c. i. Itē
ꝑm eos: vt plene ⁊ in oībus huic constitutioni satis
fiat: primo ipse tabellio fidem faciat in instrumento
de sacramēto: faciat etiā fideȝ de tactura. lȝ eni durum
videat: ꝙ ob hoc
nō valeat appella
tio: si aliter ꝓbari
poss' t tactura: tñ
sic fert' p nicolauȝ
fuisse declaratuȝ.

a Probare. si
autē dicat se cre
dere posse ꝓbare
ea que sufficiant
ad victoriā cause
sue nō ē huic ꝯsti
tutioni satisfactū:
nec valet appella
tio. i. e. is qui. qd
si appellās q̄daȝ
ꝓbauit ex opposi
tis ⁊ iuratis q̄ bñ
sufficiūt ad victo
riā cause: ⁊ q̄daȝ
nō ꝓbauit: quid
erit? dicūt qdā eū
succūber': ad hoc
de ꝓba. lȝ. v̄. item
quoqȝ. ⁊ ita dicūt
quidā nicolaū in
terlocutū. contrarium tamen est verum: quia constitu
tio ista itēdit: vt v̄ solā calūniā excludere. nō. n. iurat
ꝙ sint vera ꝫ ꝙ credit ea vera: sic ēt itelligit ho. s̄. e. sta
tuimꝰ. decre. illa lȝ nō ob. quia ibi se astrigit ad vtrūqȝ
probandū: vnde mos gerēdꝰ fuit. ff. de ꝓba. l. circa.

b Alioquin. i. si nō expresserint oīa que intendūt op
ponere. alij exponunt ⁊ male alioquin. i. si nō iurauerit
vnde dicunt ꝙ pena istius constitutionis est solum ꝙ
si non iurat: non audiatur super non expressis. Sed h̄
est falsum: quia si non seruat constitutionem in nullo
valet appellatio: ⁊ est expressum. j. e. is qui. ⁊ ibi etiā di
cā: ⁊ probat hoc cle. e. ti. constitutionem in fi.

c Adherentes. dixit gar. ꝙ adherentes debent ser
uare hanc constitutionem vt principalis: al's nō audi
rentur: al's eni non proluderetur via malicijs: quod
intendit ista constitutio: ad hoc. j. e. auaricie. ⁊ ita dicit
papaȝ nico. interlocutuȝ. Sed guil. ꝯ: quod potius cre
do: cum hec constitutio nulla q̄ȝntum ad hoc de adhe
rentibus mentione facta dicat appellantem iurare de
bere: ⁊ crimina specificare. adherentes ergo q̄ȝdiu ap
pellās prosequetur negociuȝ: ad hoc non tenentur: ar.
de deci. ad audiētiā. nec sit tutū nec honestū cogi mul
titudinē ad iurādū: illo v̄o defūcto vl' p seq omittēte si
ipsi velit ꝓseq bñ iurabūt ⁊ specificabūt. ⁊ scias ꝙ n̄ ad
mittēt' ex v̄tute appellatōis adherētes: nisi. j. tēpꝰ q̈ ap
pellasse ꝺbuissent appellatōnē expsse ratificauerit: ⁊ di
xerit se adherer' velle. ij. q. vi. n̄ solēt. ff. rē ra ha. l. hōꝝ.

d Expressa. singulariter: vt dictum est.

e Interdictam. alius auteȝ qui nō appellauit nec ad
hesit poterit se opponere. non potest tñ prosequi in cā
illa pro interesse cō articulos non specificatos: quod
dic vt in clemen. e. ti. constitutionem. §. ij. ⁊ sic debet in

telligi. j. e. si forte. ibi autē dabit initium ⁊c. vel superior ex of
ficio suo ingret hoc: ne electus forsan criminosus ascēdat ad
apicē. xxiij. di. q epus. Quid si appellās q deficit i probatione
obiectoꝝ: vel cuius appellatio reijcitur: offert se paratū ꝓbare
incōtinenti electum excōicatuȝ: dic ꝑm guil. ⁊ gar. ꝙ non ad
mitti': tanq̄ȝ par: qd̄ dic
vt in cle. e. ti. cōstitutionē
§. isuper. nam etiā p' mo
dū querele non audire
tur vt ibi: sed supior ex
officio inquiret de hoc:
⁊ hoc si probationes sūt
in promptu al's nō. sic. n.
retardaretur confirma
tio: taceat ergo. ij. q. vij.
pleriqȝ. vi. q. ij. si tm̄.

f Emerserit. vt si de no
uo homicidiū cōmisit vl'
aliud mortale.

g Antiqs. tūc notis ꝫ
nō oppositis. si vero fuis
sēt opposita circūstātijs
omissis nō audiret' vo
lēs illa exprimere etiā cū
iuramēto qd̄ seq̄t': vt in
cle. e. ti. cōstitutioneȝ. ij.
ꝶn. ⁊ que ē rō ibi nō.

h Supuenerit. cū. n. ab
initio ꝓbādi nō habuit
facultatē expmere nō de
buit. ij. q. vij. pleriqȝ n̄ sic
in cāu. j. e. nulli. vt ibi dixi. io. an'.

i Verisimiliter. vt quia non consueuerant multam famili
aritatem habere cum isto electo: ⁊ que opponuntur non erant
publica: ⁊ in facto alieno est probabilis ignorantia. ff. pro suo
l. vlti. gar.

k Ignorantia. vt in vltimo casu quo de ignorantia dicitur.

l Superueniente. vt in scdo casu. In primo ergo casu non
iurat. nisi vt excludat calūniam vt sequitur.

m Per proprium. nō ignorantiā probari per iuramenta. j.
e. nulli. ⁊ ideo compelluntur iurare: quia debuerunt ab initio
querere: ⁊ quia presumuntur maliciose hoc opponere: alias
quilibet presumit' ignorans. j. de reg. iu. presumitur vbi de h̄
dixi: ⁊ per hāc litteram per proprium dixit guil. ꝙ generalis
procurator non prestabit hoc sacramentuȝ ꝫ spālis. s. habēs
ad h̄ mandatum: bene sic dic̄ se obtinuisse: ad h̄. ff. de iureiu.
iusiurandum. §. procurator. C. de procur. l. in pecuniarijs ad
h̄. j. e. procurator.

n Statuit. s̄. e. statuimꝰ. ibi. n. ponit' pena deficientis i ꝓba
tione h̄ pena nō seruantis hanc formā in appellando.

o Auaricie. electus ante confirmationem administrare
non debet per se vel per alium in totum vel in partem
sub quocunqȝ colore: qui cōtra fecerint ipso iure priuati sint
iure ex electione quesito.

p Cecitas. no. auaꝝ appellari cecū ⁊ ābitiosū. j. e. quorūdā. ex
cecāt eni ista aīos: vt agēda nō videāt: ⁊ a ꝓhibitis nō decli
nēt vt ibi: ⁊. xlvij. di. virū. ⁊. c. sicut hi. ⁊ qs dicat auarus quis
largus: quis prodigus: nō. s̄. de consue. ex parte. io. an.

q Interdicta. s. ante confirmationē administrare. s̄. e. nosti.
⁊. c. qualiter. ⁊. s̄. de preben. cum iam dudum.

r Fraudibus. fiebat fraus quasi de contractu ad ꝯctū: ⁊ h̄
prohibitum est: quod prosequere: vt nota. xiiij. q. iij. pleriqȝ. s̄.
de priuile. quanto. ⁊. ff. de legi. contra.

a ¶ Ecclesiarum.oium cum indefinite loquatur:quod verū intelligas nisi in papa.s.e.lȝ ⁊ idem est ſm hug.⁊ io.in ipera tore:qui hoc no.xciij.di.legimus.alij cōtra.s.e.venerabilē.⁊ in casu.j.c.indemnitatibus.§.si vero.⁊.§.ceteꝝ.⁊ vltramōta no concorditer electo imediate subiecto dño papa.s.e. nihil

b ¶ Ingerere.vocari eni debēt a deo tanq̄ȝ aaron s.e.qualiter.

c ¶ Indulgēdū.s.c.px.ff.de rei.ven.in fundū.

d ¶ Latius.i.late:sic.s.de accusa.lȝ ppe fi.ibi potius.⁊.j.de iurijs.⁊ si pignorationes.ibi districtius hoc dico:q: idē ꝓuisū est ex mente priorū iurium.vel dic proprie:q: hec constitutio latius ⁊ clarius exprimit.Itē oli irritabaꝛ electio:hodie alr est vt.j.sequetur.

e ¶ Confirmeꝛ.⁊ tūc administrabit q̄ iurisditionis sunt:nō que ordinis vt.s.e.transmissam.⁊ est rō quare electi aū cōfirmationē nō admistrant q: alś de confirmatione nō curarēt:maxime hi q non habent consecrari:⁊ etiam confirmatio nihil operaretur si administrationem per electionem haberent.Item si contigeret electionem cassari nō possunt sic de facili remoueri.qd dices de electo confirmato a cuius confimatione est appellatum:nunquid si administrabit appellatione pendente:incurrat penam:⁊ fuit disputatum ⁊ terminatum olim bonon.q administrator talis incurrat penam per.l.ff.de mu.⁊ ho.l.re us.§.cum contra quem.⁊ hoc nisi talis esset appellatio que non teneret.⁊ sic intelligitur de ap.constitutis.ij.

ecclaꝝ[a] ad q̄s vocāꝛ igerē[b] ipā sibi tāq̄ ꝓcuratōib⁹ seu economis ꝯmitti ꝓcurāt. ¶ Cū ita q̄ȝ nō sit malicijs hoiuȝ indulgēdū[c] nos lati⁹[d] ꝓuidere volētes hac gnāli ꝯstitutione sācim⁹:vt null⁹ decetero administratiōe dignitatiſ ad q̄ elect⁹ ēpusq̄ celebrata d' ipo electio ꝯfirmeꝛ[e] sub economat⁹[f]:vl' ꝓcurationis[g] noīe:aut alio d' nouo q̄sito colore[h] i spiritualib⁹[i] vl' tēporalib⁹[k] p se vl' p aliū ꝓ parte[l] vl' i totū gerē[m] vl' recipe[n] aut ill' se imiscē ꝓsūat:oēs illoſ q sec⁹ fēcerit iuꝛ:si qd eiſ p electionē q̄sitū fuerit dcēnēteſ eo ipso[o] ꝑuatos[p]. Idem in codē

f ¶ Economatus.economus cui res ecclesiastica gubernāda mandatur.C.de sacrosāctis ec.l.iubem⁹ circa pncipiū.io.an.

g ¶ Procurationis.fingebant hanc fraudem ex decre.s.e.cū nobis olim in fi.

h ¶ Colore.quicunq̄ȝ fuerit ille:puta vicaria:cōmenda castal dionatus.vel dicebat se facere id vt canonicum ſm opinionem lau.qui nota.hoc.s.e.qualiter.

i ¶ In spiritualibus.vt excommunicare:absoluere:interdicere:penitentias iniungere ⁊ similia supra de exces.prela.accedentibus.

k ¶ Temporalibus.vt recipere census ⁊ debita:habere curā colligendorum ⁊ conseruandorum fructuum ⁊ similia.

l ¶ Pro parte.gerere eni v: qui nimiam parteȝ attigerit de hereditate.ff.de acquir.heredi si ſuuȝ.§.siquis eruus.

m ¶ Gerere.i iudicio vel extra.ff.de v.sig.vba.l.lȝ iter gesta.

n ¶ Recipere.de ꝓuētib⁹:sic dicit lex i tutore.C.ar.tu.l.fi.

o ¶ Eo ipso.s.q se administrationi imiscuit:nō autē eo q fecit se procuratorem vel economum constitui:si se non immiscuit.hec probantur per superiorem litteram:⁊ verba cum effectu ⁊c.de cle non resi.relatum.cuȝ si.

p ¶ Priuatos.iure.olim vero per sniam:nisi velis dicere q administrantes vt electi nullo colore questio priuandi sint p sniam per atiqua iura:administrantes quesito colore priuati sint ipso iure:vt hic:quod satis mihi placet vt euitetur correctio:vt.j.e.cum expediat.sed primum verius ſm gar.⁊ pro eo.j.e.cupientes.§.ceterum.⁊ si electus alś nullū ius habebat ex electione:vel ei renunciauerat:tenetur ad fructuum restitutiōem:⁊ alias iudicis arbitrio puniri debet ſm guil.s.e.dudum.ij.

q **Q**uam sit.eligētes quācito cōmode pñt electioneȝ electo presentent elect⁹.j.mensē cōsentiat:alś priuatus ē iure quesito nisi condicio pso ne ipm excuset.p⁹ cōsēsū confirmationem petat j.tres mēses:alś electio viribus vacuetur.

Quā[q] sit ecclesijs ipsaruȝ dispendiosa vacatio:q̄ periculosa etiaȝ eē soleat aīabus:nō solū iura[r] testanꝛ:sȝ etiā magistra[s] reꝝ efficax expiētia manifestat. ¶ Cupiētes itaq̄ȝ cōpetētib⁹ remedijs vacationū diuturnitatib⁹ obuiare h' ꝑpetuo dcreto statuim⁹:vt siqñ fuerit electio i aliq̄ ecclia celebrata:electōes elcōnē ipaȝ q̄citi⁹ cōmode[t] poterūt electo pñtaꝛ:ac r̄petere ꝯsēsū ipi⁹ ꝓcurēt elect⁹ vo illū adhibē .j. mēsē a tp̄e pñtatōis h⁹ i tēeaꝛ. ¶ Quem si electus ipe vltra ꝑstāe distulerit[y] iuꝛ siq d' ei ex electiōe fuerat acq̄sitū extūc[z]

r ¶ Iura.l.di.post q̄ȝ.s.e ne ꝓ dfectu ⁊.c.cuȝ inter vniuersas.

s ¶ Magistra rerū.dicit philosophus:nā potētē:ars facileȝ:vsus ꝓmptū reddit artificē:⁊ cu:.ibȝ artificio pbȝ e xpiētia nutrimētū.ff.de.l.iij.l.legatis.§.ornatricibus.

t ¶ Quācitius.est hoc tps ad arbitrium boni viri cū lege vel canone non terminetur de iure deli.l.j.⁊ de off.dele.de causis ⁊ magis intellectu q̄ȝ elocutione certa exprimi potest:de dona.apostolice.

u ¶ Cōmode.s.e.q:ꝓpter.xxij.q.ij.faciat.ff.de v.sig.l.nepos proculo.si autē electores fuerūt negligentes in pñtando non noceȝ electo q: nō dȝ per alteꝝ alteri iniq̄ cōditio afferri.ff.de re.iur.nō dȝ ⁊ ē expressū.j.e.cupientes.§.ceterum ⁊ tene hodie qd ibi habes q: si eligentes differūt electionē pñtare.j.viij.dies postq̄ȝ cōmode poterūt totaliꝛ quo ad se exclusi sūt a ꝓsecutiōe ꝓcessus ⁊ ab eccliasticis bñficijs q̄ i illa ecclesia obtinent p triēnium ꝯtinuū sūt suspēsi electo p hoc nullū fit ꝑiudiciū:hoc habes i ꝑdicto.§.ceteꝝ.⁊ scias q illud locū habet generaliter in oibus electiōib⁹:nō in illis tm̄ de quib⁹ al' loquitur decre.cupientes.vt ibi dicaȝ.⁊ hoc probat principium ipsius decre.

x ¶ Mēsē.subaudi ꝯputādū a tp̄e ⁊c.⁊ dic ſm guil.⁊ gar.q tot dies hēbit iste mēsis:quot habuerit ille in q̄ pñtata fuit electio:⁊ si dies aliq lapsi erāt:suppleꝛ d' mēse seq̄nti:⁊ ꝓbaꝛ h' apte.s.de sup.neg.ꝑla.lȝ.vbi duo semestria faciūt vnū annū.Si.n.diceremus q mēsis deberet.xxx.dies hr̄e:iā nō facerēt duo semestria itegrū annū:sȝ solū.ccc.lx dies.si.xxxi essent.ccc.lxxij.si.xxviij.ccc.xxxvi.ē g necessario ꝯcludere:q fieri dȝ cōputatio ſm q mēses occurrūt:⁊ faciant ad hoc q̄ nō.ff.de diuer.⁊ tē.ꝑscrip.l.ij ⁊ idē itellige i tribus mēsib⁹ datis ad eligēdū:⁊ trib⁹ ad ꝯfimationē petēdū:vt.j.sequiꝛ.

y ¶ Distulerit.p hoc pȝ:q si ipeditus fuerit nō currit ei tp̄s:q: ipeditus nō differt:de ꝯces.ꝑ bē.q: diuersitatem.⁊ facit quod in vlt.casu inferius dicitur.

z ¶ Extūc.extremū tp̄s signat.ff.de ꝯdi.⁊ demō.l.his.§.si ita vnde vsq̄ȝ ad finē mēsis poterit expectare.

se nouerit eoipso[a] ꝓuatū: nisi forsā ea sit electe ꝑsone conditio[b]: vt electiōi de se celebrate absqꝫ supioris sui lnia ex ꝓhibitiōe seu q̄uis ꝓuisiōe sedis aplice ꝯsētire nō possit: q̄ casu idē elect⁹ seu electōes ipi⁹ cō sētiēdi licētiā ab eius supiore cum ea celeritate[c]: q̄ꝑ supioris ipius p̄ntia vl' abs̄ntia ꝑmiserit petere studeāt et hr̄e. ¶ Alio qn si lapso tpe ꝑ eiusdē supioris p̄ntia vl' abs̄ntia: vt ꝓmittit moderādo h⁹i licētiā eos ne q̄q̄ꝫ obtinere[d] ꝯtigat: electores extunc ad electionē aliaꝫ procedendi liberā habeant facultatē[e]. ¶ Ceterum quiuis electus ifra tres[f] menses post cōsensum electioni de se celebrate prestitū cōfirmationeꝫ electionis ipsius petere[g] non omittat: quod si iusto[h] impedimento cessāte infra huiusmōi trimestre tēpus omiserit: electio eadem eoipso viribus vacuetur[i]. Idem i eodeꝫ.

Perpetue[k] sanctionis oraculo[l] declaramus: ꝙ sciēter in electionibus nominantes idignū ꝓpter suffragiū[m] i scrutinio prestitum: nisi adeo in eo perstiterint[n]: ꝙ ex votis eorum cōis electio subsequatur nequaquaꝫ eligendi potestate priuentur[o]. licet pro eo ꝙ indignum nominando scientes contra cōscientias suas agunt: ꝛ diuinam vindictam[p] ꝛ apostolice vltionis motum quem qualitas facti suaserit possint nō imerito formidare[q].

a ¶ Eoipso. nec requirit alia priuatiōis s̄nia: lꝫ vbi dubium esset declarari posset sententialiter illuꝫ eē ꝓuatum ꝛ adde quod dicam infra. e. commissa.

b ¶ Cōditio. vt qꝛ papa ꝓhibuit: ꝙ nō ꝯsētiret electiōi de se facte: vl' monachus canōicus regularis vl' alius frater ē q sine licētia supioris cōsētire nō p̄nt. j. e. si religiosus. i. rñ. Licētia aūt obtēta dico ꝙ hēbit mēsē itegruꝫ. illi eni nō currit nisi exquo ꝯsētire potuit. ꝭ. e. v̄. electus de ꝓces. ꝓben. qꝛ C. de anna exce. l. i. §. si.

c ¶ Celeritate. si h̄ i dubiū reuocet: bōi viri arbitrio terminet. ff. de v̄. ob. l. ꝯtinuus. §. ij. de dona. apostolice.

d ¶ Obtinere. si supior illaꝫ dare nolit: dic vt dicā. j e. si religiosus. ꝛ voluit guil. itātū adhere huic lr̄e ꝙ dixit ꝙ nisi obtineat: puta qꝛ superior nō vult dare: ꝙ electores ad electiōeꝫ ꝓcedere possunt: quod satis v̄r iniquū: vñ itelligo obtiere in q̄ꝫ tū i eo ē ꝭm gar. verius est dictum guil. vt in glo. se.

e ¶ Facultateꝫ. supple et electus iure siquod sibi competebat sit eoipso priuatus: per extrauagā. benedicti. e. ti. si religiosus.

f ¶ Tres menses. de diuersis temporibus vide quod dicam infra. e. si electio.

g ¶ Petere. sufficit petere lꝫ nō obtineat exquo per eū non stat in confirmationibus cathedralium vel regularium ecclesiarum: q̄ ex imediata subiectione vel appellatione p̄nt peti a papa: ꝭua decre. nicolai. j. e. cupiētes. ꝛ scias ꝭꝫ guil. ꝛ gar. ꝙ sufficit si electores petāt ꝭ. e. cū iter cāonicos. ꝛ. c. cū dilect⁹. ꝛ. c. dudū i p̄n. ꝛ electo tūc nil petēte vitat hec pēa. Itē elect⁹ ꝑ suū ꝓcuratorē ꝯfirmationē petere poterit. ꝭ. de rescrip. cū dilecta. saluo ꝙ sēꝑ decre. cupiētes ꝭuet i suo cāu. ꝭ pōe ꝙ amic⁹ ei⁹ noīe ꝯfirmationē petijt sine mādato: nūqd sufficit sic dūmō ratū hēat: qꝛ ꝛ i iudicijs: vt. ff. de iudi. l. lꝫ ꝛ i ꝯctib⁹. C. ad mace. l. vlt. ꝛ i maleficijs. ff. de vi ꝛ vi ar. l. i. §. quotiēs. ratihabitio retrotrahit ꝛ cōparat mādato j. de sen. ex. cū gs. ꝛ. j. de reg. iu. ratihabitionē. vbi dicā de h̄. ꝛ itelligas ꝙ dꝫ ratū hr̄e añ lapsū illoꝝ triū mensiū al's ratihibitio postea fcān ꝓdesset. ff. rē ra. ha. l pe.

h ¶ Iusto ipedimēto. puta ifirmitate viaꝝ discrīe supioris ipedimēto: frequēti curie mutatiōe vel alio silī. ff. si qs caut. l. ij. ꝭ. de pig. significāte. de ap. cū parati. xviij. di. si eps cū si. Et nō hoc tēpus quodāmodo vtile: quia nō cessātib⁹ non officit. C. de inof. testa. ꝯ maiores. ꝭ. de rescrip. si autem. ꝛ. c. plerunqꝫ.

i ¶ Vacuetur. dixit gar. ꝑ sn̄aꝫ: ꝛ id aliud i isto cāu q̄ꝫ supiori qꝛ mai⁹ vinculū ꝯtractū ē p⁹ ꝯsensū q̄ꝫ añ: ꝛ iō diffcili⁹ rūpit guil. ꝯ qd puto verū cū h̄ dicat lr̄a eoipo virib⁹ vacuet: ꝑ qd satis pꝫ. ꝙ ē canō late sētētie nō serēde. h̄ ē ḡ ius nouū. nā olī si p⁹ p̄stitū ꝯsēsū nō petebat elect⁹ ꝯfirmationē: nūq̄ꝫ ꝓpter h̄ cadebat a iure sibi ꝑ electionē iā q̄sito: ꝭ ꝑ supiorē cogebat ad confirmationē petēdā ꝭm eā q̄ nō Inno. de elec. cum in cūctis. ꝛ nō ꝭm guil. ꝙ hic statutū ē i electione itelligi ꝛ i postulatiōe: qꝛ eadē ē ibi ratio: de cōstitu. trāslato. Quid si postea confirmationē petat electus ꝛ eā obtieat: dic nō posse ꝯualescere quod a ꝓncipio fuit nullū: ꝛ peccat detinēdo epatū: nec facit fruct⁹ suos: nisi cōfirmatio sciēter fuissꝫ facta ꝑ illuꝫ q al's suo iure cōferre potuisset ꝭꝫ guil. ꝛ facit qd nō. ꝭ. de eta. ꝛ quali. cum bone.

k Perpetue. si nō seq̄tur electio nō ē qs ex cōsēsu i scrutinio sciēter habito i indignū eligēdi p̄tāte ꝓuat⁹. h̄ dicit

k ¶ Perpetuo. i gnāli vl' i perpetuo duraturo. xxv q. i. que ad perpetuam.

l ¶ Oraculo. j. rñ. C. de legi. digna vox. ꝛ dicitur oraculum quia orando seu precando impetratur.

m ¶ Suffragiū. i. ꝯsēsū i scriptū redactū cū. s. dic ego talis talē nomio i p̄latū: ꝛ sumit suffragiū ꝑ auxilio ꝯsilio seu ꝭuitio. xij q. ij. qcūqꝫ suffragio. C. d suf. l. vna. ꝭ d cel. mis. cū mārte in si.

n ¶ Perstiterit. ꝭ nō ne publicato scrutinio ꝯpellūt ad electōnē: ꝭ. e. publicato. ꝛ. c. i electiōb⁹. ꝭ dic illud veꝝ: cuꝫ dignum noiat. si aūt i collatiōib⁹ forte appareat vl' ꝓus apparebat eū idignū: tūc locū hꝫ hec decre. ꝛ qd h̄ d: de pctō i ꝑsonā: idē itelligūt de pctō i formā: ꝛ mlto fortius: qꝛ minus ē peccatū.

o ¶ Priuet. idē itelligo ꝭꝫ gar. ꝛ guil. de pena suspēsiōis a bn̄ficijs cū ea nō puniāt nomināntes ꝭ eligētes. ꝭ. e. cū i cūctis. §. clerici. ꝛ nō ꝙ ꝯstitutus i mortali eligere pōt: sic ꝛ excōicat⁹ minori. ꝭ. de cle. excō. mi. si celebrat. ꝛ interdum eligitur etiā qui mortaliter peccauit supra de iureiur. sicut.

p ¶ Vindictā. si. C. de sum tri. l. i. ꝛ. ꝭ. e. vbi. v̄. qui autem.

q ¶ Formidare. q̄ro q̄ fuerit ratio dubitatiōis huius ꝗstiōnis Solutio: dicebāt qdā olī: vꝫ Inno. hosti. ꝭ. e. dudū. j. ꝛ sciēter nominātes idignū i scrutinio erāt ꝓuati p̄tāte eligēdi: ꝛ ꝓbabant hoc tali rōne: certū ē ꝙ tēpore decre. cū i cūctis. inotuit cū victo. adhuc ñ emanauerat decre. qꝛ ꝓpt. vñ ex solis ꝯsēsib⁹ videbat illa pēa iferēda: qꝛ non erat tunc necessaria al's cōis electio. Sꝫ cōtrariū est veꝝ vt hic vides: ꝛ triplici ratiōe ꝓmo qꝛ illa iura pūiūt eligētes tm̄. scdo qꝛ nec noiatio nec votoꝝ publicatio dici pōt cōis electio. ꝭ. e i genesi. tertio qꝛ simplex noiatio non tribuit ius. ꝭ. e. qd sicut. ad id quod dicitur ꝙ añ decre. qꝛ ꝓpt. sufficiebant ꝯsensus: verum est tales qui electionē iferrēt: vnde non dixit decre. cum in cunctis. ꝙ in queq̄ꝫ cōsēserint: ꝭ elegerint: ꝛ vnde ꝛ olim suo mō necessa/

22

ria fuit electio:ꝛ hodie suo modo adhuc est vt locum habeat illa pena:fateoꝛ tamen ꝙ pena decre.ꝰ.e.li.e.ti.c.ij.bene habꝫ locum ante electionem:vt ibi dixi in glo.pe.

N'Ulli licere. eligēs vel electiōi ꝯsentiēs ꝯ electū:nisi ex noua,cāvl'nouit ei pādita se negt opponē vl'r̃nūciare.

q' ¶ Reliquis.paucioꝛibus.s.

r ¶ Opponēdi.post electionē itelligas:qꝛ aſi bñ fiet ꝯ istis collatio:nec hoc h ꝓhibet:vñ dixit i pꝛi. electioni duplo(bus' celebrat.

s ¶ Interdicimꝰ.nō ꝙ numerꝰ duplo maioꝛ ꝓfert auctoꝛitati.ꝛ ꝓsumit ꝯelꝰ melioꝛis:ꝛ fac ad ea q̃ nō.ꝰ.de testi.i nr̃.a.Si aūt numerus maioꝛ esset sed nō in du plo ē ar.a ꝯꝛio ꝙ numerꝰ nō ꝓfert sed de hoc nō.ꝰ. e.ecclesia.ij.in gl q̃ icipit ab hac.ꝛ nō ꝙ in hoc iter dcō vi: caueri so lū ꝯ electoꝛibus: vñ vi: ꝙ ꝯ electū bñ posset opponi aliquid qꝺ ad extenuationem pertineat: ꝫ non est verū ꝯm guil. ꝑ litterā.ꝰ.q̃ dixit meriti.quod pꝛo ꝑe respicit electū.

t ¶ Nullū r̃ddat pone exēpla q̃ po sui.ꝰ.Quid si ali quis excōicatus erat ex eligētibꝰ: an teneat electio: nō si sciēter ei cōi cauerūt:al's sic:de sen.ꝛ re iudi.ad ꝓbāduꝫ.ꝯ hoc.ix. q.j.nos in hominē.ꝛ per modernos.ꝰ.e.illa.

NUlli i[a]licere ꝺcernimus postꝙ i scrutinio[b] noīa uerit aliquem ꝛ electio fuerit subsecuta[c]:vel postꝙ pꝛestite rit electiōi de ipso ab alijs ce lebꝛate[d] consensum illū super electiōe ipsa,nisi ex causis po stea emergētibus[e] ipugnare[f] vel nisi ei moꝛū[g] ipsius antea celata de nouo pandatur im pꝛobitas:seu alicuius alteriꝰ latentis[h] vitij vel defectus[i]q̃ verisimiliter[k] ignoꝛare potue rit:veritas reueleť[l]. de huius modi autem ignoꝛantia fideꝫ faciat pꝛopꝛio iuramento[m].

Idem in eodem.

SI quando[n] cōtigerit dua bꝰ electiōibꝰ celebꝛatis partē alterā eligētiuꝫ duplo maioꝛē numero inueniri con tra electoꝛes q partē reliquaꝫ sicꝰ excedūt[o]:ad extenuationeꝫ zeli[p] meriti:vl' auctoꝛitatis ipo rū religs[q] vl' electo ab eis ali qd opponendi[r] omnē ꝑtī de creto iterdicimus[s] facultateꝫ ¶ Siquid aūt opponere vo luerint:quod votuꝫ illius cui opponitur nullum[t] redderet ipso iure:id eis non intelligi mus interdictū. Idē i eodē.

QUāuis[u] cōstitutio[x] felicis recoꝛdatiōis alexandri pape.iiij.p.nostri causas[y] ele ctionū epaliū:seu super electi onibus epoꝝ exoꝛtas[z] non im merito maioꝛibus[ꝛ] causis an numerās cognitiōes ipaꝝ ꝑ appellatōes quaslibꝫ[ꝰ] deuol

b ¶ Scrutinio.quid sit habes.ꝰ.e.qꝛ ꝓpter.

c ¶ Subsecuta.vel scru tiniū publicatū: qꝛ post publicationeꝫ scrutinij nō est locꝰ variationi.ꝰ. e.publicato.ꝛ dic vt ibi: nisi i casu ꝓcedētis ꝺcre. vt ibi dictū est: ꝛ ꝙ dicit subsecuta itelligas ex il lis cōsensibꝰ. verba eni sunt cū effectu itelligen da:de cleri.non resi. re latum. ff. quod quisqꝫ iuris.l.j.

d ¶ Celebꝛate.nō hic pa ria eligere vel eligētibꝰ ꝯsentire:ꝫ non ꝑ oīa: vt ꝰ.de elec.ecclia vestra.ij.

e ¶ Emergentibus.ꝛ sic nouo auxilio opus ē:de of.dele.isinuāre.ff.de in terroga.ac.de etate.§.ex

f ¶ Impugnare.ꝰ.(cā. ꝯ ꝓbē.ꝑ tuas.C.de ñ nu. pec.l.gnāliter.ꝛ sic nō ꝙ semel appꝛobatū nō pos sum repꝛobare:ꝛ h qūo itelligať h habes:ꝛ vide qꝺ plene dixi.j.de reg.iu.qꝺ semel.

g ¶ Moꝝ.dꝫ eni eē moꝛibꝰ tēꝑatus ꝛ boni moꝛes plusqꝫ di uitie operantur.ff.de tu.ꝛ cu.da.ab his.l.scire.ꝛ decoꝛ ari nō debent pallio moꝛibus indecoꝛi.c.di.ꝯ morē.

h ¶ Latētis.i.qꝺ latebat electoꝛes tꝑe electiōis:puta luxurio sus erat vl' adulť vl' id sile:vnde i redibitione erat.ff. ꝯ edil. edic.cum lex.et.l.ob.que vitia.

i ¶ Defectus.scie etatꝫ oꝛdinum vel alicuius irregularitatis.

k ¶ Uerisimiliter.al's ꝯ facili ñ crederet: vt circa eaq̃ publi ce facta sunt vel que omnes sciunt.xvj.di.quod dicitis : de postula.pꝛela.c.j.cum similibus.

l ¶ Reueleť.quare nō posuit tertiū casuꝫ.s. si suꝑ antiqs suꝑ ueniat ꝓbatio vt fec.ꝰ.e.vt circa . rñdeo vt ibi dixi bñ fecit appellās ñ expꝛimēdo crimē qꝺ ꝓbare ñ poterat:sed h male fecit eligēs eligēdo crīosuꝫ:lꝫ id ꝓbare ñ posset:cū ꝓbatio ñ quereretur ab ipso.

m ¶ Iuramēto.ꝰ.e.vt circa.

n SIqñ.ꝯ electū a,duplo maioꝛi ꝑte vl' electoꝛis ipius nil a reliq̃ ꝑte pōt opponi qꝺ votū extenuet: ꝫ id bñ oppōit qꝺ votū annullet,. ꝫ scire debes : ꝙ extenuare votū est illud obijcere qꝺ nō ānullat penitꝰ votū:sed illud minoꝛis reddit auctis:sic ego lr̃atꝰ:tu illiteratꝰ: ego i dignitate et tu simplex canonicꝰ vl' his sili.a.Annullare ē nullū reddē:vt siqs dicať excōicatꝰ maioꝛi vl' ab hoīe suspēsꝰ vl' icidisse i ꝺcr.cū i cūctꝫ vl' i ꝺcr.ꝰ.e.c.ij.vl' bigamꝰ vl' miles factꝰ vl' vxoꝛē duxerit: vel cāonicatui renūciauerit l' voci sue.vij.q.j.qꝫ ꝑiculosuꝫ. vl' his similia et hec bene obijci possunt a tertia parte contra duplo maioꝛem:vt hic.

o ¶ Sic excedunt.in duplo maioꝛi numero.

p ¶ Zeli meriti.de his dic vt.ꝰ.e.ecclesia.ij.

u QUāuis. appelatio iudicialis vl' ex.ꝺuoluit cās electionū epoꝝ ꝛ suꝑioꝛū ad papā si i scriptis ꝛ ex cā ꝓbabili fuerit iteriecta:al's nō : ꝛ ab ea ꝑñi ꝑtes siñ ꝑuauitate recedē ꝓusqꝫ pape ꝑñtata fuerit.ꝛ an i re cessu iteruenerit pꝛauitas iferioꝛes iudices aū oīa de bēt igrere:quā si repererint ꝯ cā nō cognoscēt : ꝫ ista tuent partibus terminū in q̃ cū actis ꝛ munimetis se apostolico cōspectui repꝛesentent.io.an.

x ¶ Cōstitutio.q̃ icipiebat dilecti filij.gar.hēbat eam sub Rrica.ꝯ electione:guil.ꝯ rescri.hosti.ꝯ.ap.q tractat ꝯ ipsa.de accu.cū dilectꝰ.ꝛ compost.ꝰ.e.statuimus ad fi.hodie non habemꝰ eā:ꝛ ē ar. ꝙ cū vnū ius reuoca tur ꝑ aliud facienda sit ꝯ ipo mentio qꝺ est verum:vt ꝰ.e.li.de ꝯstitutio.c.j.vbi de hoc.ꝛ.xviij.di. quoniam.

y Causas.electionum pꝛincipales.s.

z ¶ Exoꝛtas.accidentaliter ꝛ in pꝛocessu.

ꝛ ¶ Maioꝛibus.que sunt nō.xij.di.pꝛeceptis.ꝰ.de off. leg. quod translationem.

ꝰ ¶ Quaslibet .etiā frustatoꝛias:ꝛ erat hoc ꝯ ius cōe; et per hoc manebant longo tꝑe ecclesie viduate:et io fuit coꝛrectione dignum:et inisus fuit alex. opinioni Inno.quā nō.ꝰ.de ap.vt debitꝰ i vlt.glo.sua:vbi enu merat causas electionū epoꝛuꝫ inter maioꝛes causas : sed vꝫ guil.salua pace Inno.alex.vin.et alioꝛuꝫ id di centium illud saluis etc̃.est quedam pꝛotestatio quaꝫ papa facit de iure suo:sic.ix.q.iij. saluo.et de sup.ne.ꝑ. lꝫ absurdū.n.vi: dicē qꝫlibꝫ appellatiōeꝫ illas cās ad papaꝫ deferre.de qbus alius qꝫ papa cognoscē ñ pōt.

ui afferat ad ap. se examen. ¶ Nos tñ ⁊ temerariā appellātiū audaciā ⁊ effrenatā appellationū frequētiā refrenare volētes: hac generali ↄstitutiōe duximꝰ ꝓuidēdū vt si extra[a] iuditiū ī pdictis[b] electiōibꝰ vl' ī aliis dignitatibꝰ epatu maioribus[c] celebratis expssa cā manifeste friuola ↄtigerit appellari: p appellationē hꝰi neq̄ꝙ ad sedē eandē negotiū deuoluaſ: sꝫ cū ī electionū earūdē negocijs ī iuditio vl' extra iuditiū appellaſ ī scriptis[d] ex causa ꝓbabili[e]: q̄ ꝓbata d̄beret legitima[f] reputari: ad sedē ipsā hꝰi negotia d̄ferāſ. ¶ Ceterꝰ pmissis[g] oibꝰ casibꝰ liceat[h] partibus[i] ab huiusmodi appellationibus nulla tñ interueniente prauitate[k] recedere: ante q̄ꝫ prefate sedi fuerint presentate. ¶ Inferiores autem iudices quorū erat ipsaruꝫ causaruꝫ cognitio appellatione[l] cessante: an in hoc[m] prauitas īterceſſerit añ oia diligēter inquirāt[n]: ⁊ si eā itercessiſſe repererint: se de causis ipis nullatenus itromittant: sed prefigant dictis partibus terminū perēptoriū[o] cōpetentē: in quo cū oibus actis: ⁊ munimētis[p] suis apostolico se conspectui represētēt[q]. ¶ Idem ī eodem.

Si forte[r] īter cetera[s] q̄ obijciūtur electo aut postulato seu al's ꝓmouēdo[t] ad aliquā dignitatem[u] euidentem[x]

a ¶ Extra iudiciuꝫ. idem si in iudicio: vt. j. sequitur.
b ¶ In predictis. episcoporum.
c ¶ Maioribus. vt archiepiscopatibꝰ: patriarchatibꝰ: primatiis: sed idem hodie in regularibus: quod dic: vt. j. c. si postq̄ꝫ. j. rñ.
d ¶ In scriptis. nota appellādū ī scriptis: ⁊ est hoc generaliter verū siue in iudicio siue extra appelleſ nisi cū a diffinitiua ⁊ icontinenti appellaſ: tunc appellari potest viua voce. ff. de ap. l. ij. C. de ap. litigatoribus. ij. q. vj. ad si. questionis nisi diceres contrariū in cāu huius decre. ēt ī diffinitiua: ⁊ adde quod dicam. j. d̄ ap. cordi.
e ¶ Probabili. dicit. gar. ꝙ h̄ spāle īducit h̄ decre. siue a diffinitiua siue ab iterlocutoria appelleſ: ꝙ teneaſ rōnabilem cāꝫ exprimere: lꝫ alias regulariter fit secus ī diffinitiua. guil. vꝫ tenere ↄ̄riū: quod satis verum crederem: ꝫ primum dictum est tutius.
f ¶ Legitima. ergo si ē expresse legitima defert negociū ad se. ap. ꝫ nō manifeste frustratoria: puta ne fiat electio regis precibus nō expectatis: vt d'cebaſ in illa cōstitutione dilecti. vel ne eligaſ nisi doctor decretoꝝ: vl' magister ī theologia vel his filia: tūc nō defert ꝫ qd ī dubꝰo: dic bꝫ guil. ⁊ gar deferri: vt illud dubiū papa d̄cidat. vj. q. iiij. ofius. Quid si appellauit: ⁊ nullā cāꝫ expssit: dicas ideꝫ ac si expssissꝫ frustratoriaꝫ bm̄ pdictos q: nullū ⁊ iutile eq̄pollent ī iure. ꝫ. de trāsla. inſ. ff. qḋ cuiusq̄ꝫ vniuersitaſ. l. i. §. ⁊ qdē fuit eni ꝓmlgata ↄstitutio ista: vt refrenareſ temerarius appellādi vsus: ꝫ ita pōt quis appellare temerarie non exprimendo sicut exprimendo. videbaſ aūt ↄ̄riū: q: ī cā nō expssa nihil immutatū vꝫ: ꝫ antiquo iuri stādū ē. C. de appel. precipimus ī fi. ꝫ pꝰs dictū veꝝ ē: q: hec ↄstō nō vult ꝙ cause h̄ deferantur ad papam nisi causa expressa probabili que debeat reputari legitima.
g ¶ Premissis. cum scilicet appellatum est ex causa ꝓbabili in iudicio vel extra.
h ¶ Liceat. qḋ oli nō licebat p pdictā ↄstōeꝫ aler.
i ¶ Partibꝰ. p hoc vꝫ ꝙ nisi ambe ptes cōsētiāt nō pōt fieri renūciatio: qḋ veꝝ puto bꝫ guil. ⁊ gar. re ñ integra: ꝫ re itegra sollus appellās h̄ poterit: ad h̄ de elec. ī cāis ff. de reg. in. nemo. ⁊ adhuc si res nō ē integra: ⁊ vellit satisfacere aduersario de suo iteresse adhuc poterit penitere bꝫ guil. bm̄ ea q̄ nō. ī spe. ti. de excep. §. viso. v. ꝫ nunqd iudex. ex quo tñ appellatio pñtata est pape vlterius recedere nō pñt: ēt si vtraq̄ꝫ pars ↄsētiat: qḋ ꝓbaſ j. vbi dicit: añq̄ꝫ pfate sedi ⁊c̄. ad h̄ de pos. pla. bone. ij. v. nec nocebat. de of. lega. lꝫ in fi. ⁊ maxime qñ obijciunſ cria vl' defectꝰ: de collu. dete. crimina. xxiiij. q. iij. ecce. Solꝫ q̄ri vtrū electus sine superioris licentia suo iuri renunciare possit de hoc dicam. j. e. si electio.
k ¶ Prauitate. vt simoniaca pactione vel aliq̄ illicita datione vl' ꝓmissione vel violētia vel metu xx. q. iij. pñs. si aūt electꝰ ius hēat an liceat ei vexat one redim ere: dic vt nō. de simo. dilectus. j.
l ¶ Appellatiōe cessāte. ī. si appellatio interposita non fuisset.
m ¶ In hoc. in renūciatione appellationis.
n ¶ Inquirant. ꝙ si huiusmodi inq̄sitione omissa ad eosdē ↄfirmandos vel ↄsecrādos ꝓcesserit vel alios ꝓcessus ī cā fecerint: ↄfirmatio vel ↄsecratio vel ꝓcessus illi sūt nulli: ⁊ ↄfirmātes ⁊ ↄsecrātes ab epoꝝ cōfirmatiōe ⁊ cōsecratione p annuꝫ sunt suspensi. j. e. ti. prouida in fi.
o ¶ Peremptoriū. ⁊ adhuc habebit locū expectatio. xx. dierum bm̄ formā decre. ꝫ. e. c. i. bꝫ guil. ⁊ gar.
p ¶ Munimētis. i. ꝓbatōibꝰ ⁊ istrumētis sic dictis: q: cāꝫ mūiūt alias monumentis. monent enim informant iudicem quid facere debeat.
q ¶ Representent. ꝙ si nō venerit procedatur ad ↄfirmādā. electionē ac si appellatū ñ esset q: nō appellare ⁊ appellare: ⁊ appellationē nō ꝓsequi sūt paria: de of. dele. gratū de testi. cū venisseſ. C. de tem. l. ij. in fi. licet nō per omnia: vt. j. de sen ex. lꝫ. ⁊. ꝫ. de eo qui mit. in pos. cum venissent.
r Si forte. Si inter reliq̄ q̄ obijciunſ ꝓmouēdo ad dignitatē obijciſ euidēs defectꝰ scie vel psōe: illḋ añ oia examinari debebit: ⁊ si repieſ falsū opponēs a ꝓsecutiōe negocij reppelletur: ⁊ punietur perinde ac si defecisset in probatione omnium obiectorum.
s ¶ Cetera. vtputa ꝙ ē homicida: piurꝰ: excoicatus vl' filia q̄ ita de facili ꝓbari nō pñt: sic euidēs defectꝰ scie vel persone: que per oculorum inspectionem vel examinationem de facili probari possunt.
t ¶ Promouendo. puta per superionem ad quem deuoluta est potestas: vel quia plures nominati sunt domino pape ⁊ petitur de altero prouideri. lxxv. di. archidiaconum. ⁊ de hoc supra eo. ꝙ sicut.
u ¶ Dignitatē. nō ē ꝫ ad simplicia bñficia h̄ extēdēdū: cū si d̄cis itelligi voluissꝫ vl' expssisset: vl' gnālit locutꝰ fuissꝫ: d̄ deci. ad audiētiā. ad h̄. j. eo ab co. ⁊. j. d̄ v. si. c. ij. vbi sēp h̄ repetiſ.
x ¶ Euidētē. si ergo defectū opponit: sed nō euidēteꝫ: nō hꝫ locū pena: ꝫ si oppōit māifestū idē cū h̄ sint synonyma. ꝫ. de ver sig. cū oli. ⁊ ē expssū. j. de ver. si. c. ij. Sꝫ pone plres oppōi euidētes defectꝰ: alteꝝ ꝓbat alteꝝ nō: qd erit: so. si deficit in pmo repellit ipe opponēs. si ꝓbat pmū reppellit electꝰ. si aūt simul examinati fuerit: si sufficiēs ē defectꝰ q verꝰ repellit: re

23

pelletur electus: ꝫ opponens ēt de calūnia puniet: nisi iudex viderit ipꝫ ꝓbabili de cā a calūnie vitio excusari: vt i auc. de iudi. §. oꝫ. coll. vi. s. de accu. accedēs ⁊. s. e. c. i. Si aūt oppone ret nō euidētia: fateor ꝙ sufficit alteꝝ ꝓbari: vt dixi. s. c. i. ⁊. s. e. vt circa. ⁊ de re iudi. cū J. ⁊ A. Sꝫ nūqd iudex ex suo officio talē discussionem facere pōt: ēt pte nō petēte: dic ꝙ sic ƀm gar. q: laborare dꝫ: vt breuiētur lites ff. si cer. pe. l. qdā estimauerūt. ff. de postu. l. quos ꝑtor. ff. de ꝓcu. l. filiusfa. §. iuitus. s. de excep. exceptionē ƀ idē poterit ēt si ambe ꝑtes expsse renūciēt ꝑ iura ꝓdicta ⁊ ꝑ. l. C de iur. cal. l. ij. §. ꝫ q: veremur. si aūt tacite. s. itrando iudiciū: ⁊ ꝑ mixti examinādo oppōnes tā euidētiuꝫ defectuū qꝫ alias ⁊ alie r̄periūtur vere: oppōnes vo euidētiū defectuū false: nō hꝫ locū pena huius canonis ꝓpter īpossibilitatē sui: ad idē j. e. idē in titatibus. in fi. pena eni ē ꝙ repellāt a ꝓsecutōe: ꝫ isti iā sūt ꝓsecuti: ⁊ sic nō pōt locū hr̄e pena, nec ob. ꝙ nō pnt renūciare expresse: q: multa possumꝰ tacite q̄ nō possumꝰ expsse. ff. de ꝓcu. filiusfa. §. veterani. C. de iur calū. l. ij. § ꝫ q: veremur. ⁊. j. de iur. cal. c. i. ⁊ sufficere dꝫ ad repulsionē electi: ꝙ aliqd iuenit ꝓbatū qꝺ eū repellat: q: vnūqꝫ crimina claruerint ⁊c. xxiiij. q. iij. ecce. ⁊ de iudi. exhibita.

a ❡ Sciētie. que ēt i laicis itolerabilis est. xxxviij. di. si i laicis ꝫ nota ꝙ ē qdā itrinseca q̄litas cū q̄ hō nascit. s. ꝙ aliquis sit castus: pacificus: sobrius: ⁊ hāc qs ꝓsumitur hr̄e donec ꝯriuꝫ ꝓbetur: sic intelligitur de ꝓsump. dudū. de scru. c. vno. ē qdā extrinseca vt lr̄atura: ⁊ talis q̄litas non ꝓsumit nisi ꝓbet ⁊ iō super hoc examinat: ⁊ sic itelligit ƀ cū suis silibus. de negatiua facti iuris ⁊ q̄litatis dic vt. vj. q. vlt. actor. de elec. bone. j.

b ❡ Defectū. ꝫ si electo opponat ꝙ sit illegitime natus quis habet hoc probare: dic opponēs probat per nō. per Inno. i. c. super his de accu. ⁊ de do. ⁊ contu. cum olim.

c ❡ Contingat. nec poterit postea reuocare. j. e. ti. ab eo.

d ❡ Añ oia. nota ꝙ cū plura obijciūt quoꝝ quodlibet per se sufficit: illud qꝺ facilius probari pōt: ꝓmo probādū est.

e ❡ Initiuꝫ. vr̄ ꝙ hec pars huius disiunctiue locū hr̄e: nō possit: q: aut electꝰ iuenit isufficiens ⁊ tunc penitus repelletur: aut sufficiens: ⁊ tunc repelletur opponēs: ⁊ sic nullo casu obiectorum discussio sumet initiū. dic ꝙ vera ē obiectio si isufficiens repit electus ꝫ si sufficiēs repit adhuc locū hēbit aliorū obiectorū discussio: q: supior iquiret: ex officio suo illo repulso de alijs obiectis: ne ꝑ surreptionē ⁊c. s. e. cū nob. ⁊. j. e. idē nitatibus. ⁊. c. vlt. vel admittet alius cuius intersit: lꝫ iste repellatur propter eandem rationem vel dic hoc tunc locuꝫ habere: cum defectus oppositus reperitur verus: sed nō sufficiens ad repulsionem electi: ⁊ tūc alia examinabuntur: admitti tū nō debuisset ad oponēduꝫ talem defectum vel dic q̄rto ꝙ opponens admittetur ad alia probanda: si probabilis ⁊ sufficiens cā eū a calūnia excusauerit. s. e. c. j. ad fi. vt q: tales fuerant verisimilitudines de defectu illo qui dici vel credi poterat euidens: ⁊ sic calūniatꝰ non fuit ƀm gar.

scieᵃ vel aliū persone defectūᵇ appositione contingatᶜ: in discussiōe obiectoruꝫ illum statuimus ordinem incommutabiliter obſuandū: vt ꝓmouēdus sup defectu ipo anᵈ oia sbijciat examini: cuiꝰ euētꝰ examinādis alijs aut dabit initiuꝫᵉ aut negabit. ❡ Ceteꝝ si, ꝑmissi examinis exitus huiusmodi oppositiones docuerit veritate destitui opponentesᶠ a prosecutiōe cause in q̄ talia obiecerūtᵍ excludimus: ⁊ piñ puniri decernimus: ac si penitus i ꝓbatione oium q̄ obiecerāt defecissentʰ. Idē i eodem

Sciantⁱ cunctiᵏ q clericos vl q̄slibꝫ alias personas ecclīasticasˡ ad q̄s in aliqbus ecclīijs monasterijs: aut alijs pijs locis spectatᵐ electio pro eo ꝙ rogatiⁿ seu al's iductiᵒ eū ꝑ quo rogabāt: siue iducebāt eligē noluerint: vl' ꝯsāguieosᵖ eoꝝ: aut ipas ecclīas monasteria seu loca cet'a bñficijs siue alijs bōis suis ꝑ se vl' ꝑ aliosᑫ spoliando: seu al's iniuste ꝑsequēdo grauare ꝓsumpserintʳ se ipso facto excōicatōis sentētiaˢ inodatos. Idem in eodē.

Generaliᵗ ꝯstitutiōe sancimus: vniuersosᵛ ⁊ singu

f ❡ Opponētes. nō ꝙ dic opponētes repellēdos si aliꝗ itererit ꝑ eo qꝺ dixi. s. gl. pr. in scōa solutione.

g ❡ Obiecerunt. ⁊ defecerunt.

h ❡ Defecissent. s. e. c. i.

i ❡ Sciāt. q grauauerit aliquā ꝑsonā ecclesiasticā vel eius ꝯsāguineos vel ecclesias seu bona ꝑ eo: ꝙ euꝫ pro quo rogabat eligere noluit: ipo facto excōicatꝰ ē.

k ❡ Cūcti. ēt epi: nec ob. j. de sē. ex. q: ꝑiculosū. quia nō de snia excōicatiōis: ꝫ suspēsionis ⁊ interdicti loquitur.

l ❡ Ecclesiasticas vt cōuersos templarios vel hospitalarios: q lꝫ non sint clerici: sūt tñ ecclesiastice ꝑsōe. xvij. q. iiij. qsqs.

m ❡ Spectat. de iure cōi i colegiata ecclesia ad collegiū spectat electio: de iurepa. nobis. xvj. q. vlt. ꝯgregatꝰ. si nō ē collegiū spectat ad patronū: de iurepa. postulasti. ⁊ ƀ de iure cōi: nisi aliud idicat de ꝯsuetudie: de cā pos. cū ecclia. si autē nō esset ibi collegiū vel ꝑronus ꝑ diocesanū hꝫ ordiari. x. q. i. regēda. xvi. q. vij. oēs basilice. ⁊ hec vera q̄ ad electionem ꝑlati de inferioribus nō. s. e. cum ecclesia vulterana. dic vt ibi gar.

n ❡ Rogati. an ꝑces inducāt simoniā: dic vt nō. viij q. ij. in sum. ⁊. q. j. moyses. ⁊. s. de eta. ⁊ quali. tuam.

o ❡ Inducti. per promissiones vel alio modo.

p ❡ Cōsāguineos. nota spālꝫ casū i quo laicū ꝑcutiēs excōicatꝰ est ipso iure: ad idem. j. de sen. ex. quicunqꝫ. ⁊ de immu. ec. quoniam.

q ❡ Alios. q: q ꝑ aliū fac ⁊c. ff. de admi. tu. ita tamē. §. gessisse. ⁊ sic ⁊ i maleficijs tenet mādator: ac si ꝑ se faceret. ff. de vi ⁊ vi ar. l. i. §. deiecisse. ⁊: § quotiēs. ⁊ ƀ veꝝ de his q̄ ꝑ alios explicari pnt: secꝰ i adulterio ⁊ silibus q̄ nō pnt ꝑ alios explicari. C. de caduc tol. l. vna. §. ne āt ⁊ mādatariꝰ ēt excōicatꝰ ƀ erit: de sē. ex. mulieres. ⁊. c. vniuersitatis. Sꝫ nūqd huius decre. pena locū hēbit i pntāte ꝑronor: vr̄ ꝙ nō: q: de electione tm̄ loqt: ⁊ nō de pntatōe ⁊ est penalis ⁊ restringēda. j. e. statutū. dic ꝙ si ꝑronus ē clericus vel ꝑsona ecclesiastica: locū habebit ꝯstitutio nec ē hoc odiosum: imo fauorabile ecclesiaꝝ fauore qbꝰ ꝓpt hoc melius ꝓuidebit. ⁊ q: decre. idiffinite loqt idefinite itelligit. ⁊ dic clericos ⁊c. Si aūt ꝑronꝰ ē laicꝰ pena locū nō habebit: cū ꝯstitutio dicat clericos vel ecclesiasticas personas.

r ❡ Presumpserint. si. de exces. prela. tanta.

s ❡ Sētētia. si. j. de sē. ex. qcunqꝫ. ⁊ ƀꝫ guil. epi bñ poterūt absoluere ab hac snia. ex quo conditor huius canonis sibi absolutionem non reseruauit: de sen. ex. nuper ⁊ ar. predicte decre. quicunqꝫ in fi.

t Generali. decre. ista diuidit i q̄tuor ptes q̄rū i pma punit vsurpātes de nouo custodiā vacātiū ec

ecclesiarũ:⁊ durat vsqꝫ ibi clericos. In secũda q̃ durat vsqꝫ ibi illos ṽo punit clericos ⁊ mõachos ꝗ fieri ꝓcurãtes. In tertia q̃ durat vsqꝫ ibi q aũt. punit clericos se talibus non opponẽtes. In quarta que durat vsqꝫ in fi. ponit qualiter debeant se habere habentes taleꝫ custodiã ab antiq.

iuste.⁊.j.de ꝓcur.si duo.⁊ de ꝯst.di.v.nũqꝫ.⁊ ꝓprie mobilia dicũtur occupari vł rapi: imobilia dicũt̃ iuadi: sepe tñ sumitur vnũ ꝓ reliquo.xlvij.di.sicut hi.xij.q.ij.gcũqꝫ.s̃.de resti.spo.sepe.C.vnde vi.siquis in tãtaꝫ.insti.vi.bo.rap.§.ꝙ non solum.

g ❡ Prefulgeãt. hic assume litterã i fi. sequẽtis. ṽ. eoipso ⁊c.⁊ maiori pena sunt digni qbus cũ plurimũ honoris defertur, inueniunt̃ i crimie. v.q.vi.pſbyteri.

Uniuersos ⁊ vniuersas ... los qui regalia[a] custodiã[b] siue guardiã aduocationis seu defensiõis titulũ i ecclijs monasterijs: seu qbuslibꝫ alijs[c] pijs locis de nouo[d] vsurpare conantes bona[e] ecclíarũ monasteriorum: aut locoꝝ ipsorũ vacãtium ocupare[f] ꝓsumant: quãtecũqꝫ dignitatis honore prefulgeant[g]: clericos etiã ecclíarũ: monachos monasterioruꝫ ⁊ ꝑsonas ceteras locorũ eorũdẽ q hoc fieri ꝓcurãt[h] eo ipso excõicatiõis snĩe decernimus subiacẽ. ❡ Illos ṽo clericos qui se vt deberent talia faciẽtibus nõ opponunt[i]: de ꝓuentibus ecclesiaꝝ seu locorum ipsoruꝫ pro tpe[k] quo premissa sine debita cõtradictione permiserint aliquid precipere districtius inhibemus[l]: ❡ Qui autẽ ab ipsarum eccłiaꝝ ceterorũqꝫ locoruꝫ fundatione[m]: vł ex antiqua[n] cõsuetudine iura sibi huiusmodi[o] vendicant: ab illoꝝ abusu sic prudent̃ abstineant.⁊ suos mĩstros[p] in eis sollicite faciãt abstinẽ: ꝙ ea q̃ nõ ꝑtinẽt ad fruct⁹ siũ redit⁹[q] prouenientes vacatõnis tẽpore nõ vsurpẽt: nec bona ceta[r]

u ❡ Uniuersos.⁊ vniuersas. nã appellatiõe siquis ⁊ siqua ꝯtinetur ff.de.ṽ.sig.l.j.ff. de pac.l.tres fratres.⁊ de ꝯsti.pe. l.i.§.i.ar.ꝯ: qꝛ si pater exheredat filiũ nasciturũ: si nascit̃ filia ñ erit exheredata: ff.de ven.i pos.mit.l.i. §.q̃rit̃. Cõmunit̃ dici solet ꝙ in fauorabilib⁹ masculinuꝫ ꝯcipit femininũ: i odiosis ñ: sic soluit̃.ff.de ṽ. sig.l.j. Alij dicũt ꝙ si masculinũ ṽbuꝫ ꝓferatur ab hoie: ⁊ ẽ odiosũ nõ comprehedit feminã: ⁊ sic itelligit̃ ꝑdict⁹.§.q̃rit̃.ꝫ si a lege siue sit odiosũ siue nõ: femina cõtietur.ff.de iurisdit.om.iudi.sigſ id. Odofredus dicebat: ꝙ ẽt si a lege ꝓferat̃ ṽbũ odiosũ nõ ꝯprehẽdit feminã: nisi id lege caueat̃. dic ꝫ gar. ꝙ ṽbũ masculinũ ꝓlatũ a canone ꝯprehendit feminas qᵭ ꝓbat̃.xvij.q.iiij.sigs suadẽte.ꝯiuncto cũ.c.de sẽ.ex. mulieres. qᵭ est veruꝫ nisi eadem vel alia constitutõe excipiatur femina.j.e.idẽnitatibus.§.ꝫ cũ eos.

a ❡ Regalia.i.collecta q̃ fit regis rõne vel iperatoris: vł tributũ qᵭ debet̃ regi.xj.q.i.si tributũ. sic solꝫ expo ni de iurepa.ꝑterea.ij.vel.j.iura q̃ ad iperatorẽ ꝑtinere ꝯsueuerũt: vt port⁹ ⁊ vectigalia: ꝫ illa erãt ecclijs concessa: ⁊ modo volebat ea de nouo aliquis occupare: vt in li.feu.ti.que sint regalia: als est sub.l.iperialem.

b ❡ Custodiã.⁊c.q̃ sequũtur expõe ꝫm gar.i.iuspronatus. qᵭ ꝫ diuersas regiones diuersa sortit̃ vocabula.j. de iurepa.qꝛ clerici.⁊.c.ꝑterea.ij.de sta.mo.in singulis §.i.xvi.q.vij.pie mẽtis.⁊.c.frigẽtius.quocunqꝫ ĝ noie cẽseat̃: vsurpãtes de nouo tale ius i eccłijs ⁊ alijs locis pijs: ⁊ bona iporum locorum vacantium occupantes excommunicati sunt ipso iure.

c ❡ Alijs. vt hospitalib⁹ vł alijs quocũqꝫ noie vocatis.

d ❡ De nouo.s.a.xl.ãnis citra ꝫ gar.de ꝯsue.c.vlti. de ꝓscr ꝑ.de q̃rta.xvi.q.iij.q̃s actiones.⁊ hoc per litteraꝫ q̃ sequit̃ vel ex antiqua cõsuetudine ⁊c. Chrisma tñ mři monium mancipium vinum dicuntur nouaque nõ excedũt ãnuꝫ: vetera que excedũt.ꝓbat̃ ꝑmũ de ꝯse.di. iij.lr̃is.scdꝫ.xxxv.q.viij.c.i.tertiũ.ff.de publi.⁊ vec.l.i.§ q̃tiẽs.q̃rtũ.ff.de.vi.tri.⁊ ol.le.vetus.alibi dicit̃ nouũ cuius extat memoria: ⁊ eius ꝯ̃riũ dr̃ vetus.ff.de aq̃ plu.ar. l.i.§.fi.⁊.l.i sũma.§.i.C.de ver.sig.super quibusdam.

e ❡ Bona. Dequibus nulla est laicis attributa facultas.xcvj.di.bene quidem de consti.ecclesia.

f ❡ Occupare. In mala parte ponit̃ sic.s̃.e.vt preterite alibi in bona.vij.q.i.factus ẽ corneli⁹.s̃.de ꝓcur.nõ in

h ❡ Procurãt: forte occasione discordie iter ipos suscitate: ⁊ dicũtur ꝓcurare ope cõsilio ꝑsuasiõe ⁊ opatiõe: de homi.sicut dignũ.de offi:dele.c.i.ff. de ser.cor l.i.§.ꝑsuadet̃.

i ❡ Opponunt. nõ clericos se debere opponere pro iurib⁹ ecclesie defẽdendis: ad ideꝫ.j.de rebus ec.non alie.hoc consultissimo.

k ❡ Pro tẽpore.i.pro ea parte temporis: vel.i.ab eo tempore citra.

l ❡ Inhibemus.ꝯ̃ ergo faciẽs ẽ trãgressor canonis: qui canonem transgreditur ꝓhibitionẽ ꝯtinẽtem.iiij.di. §.vlt.secus si consiliũ tm̃: vt ibi. Sed q̃ro que sit pena transgressionis canonis? dic ꝫm gar. ꝙ qui transgreditur canonẽ credens romanã ecclesiã nõ hr̃e ꝑtãtem cõdendi canones: de tali transgressione punitur vt heretic⁹.xix.di.nulli fas: vbi de hoc. si autem credit romanaꝫ ecclesiaꝫ ꝑtãtem habere: sed facit contrariuꝫ quia sic ei placet ẽ pena depositionis: vt.iiij. di.§.vltimo.⁊ adde hic quod nõ.s̃.de treu.⁊ pa.c.j.

m ❡ Fundatiõe. fũdãs.n.⁊ dotãs ecclesiã de diocesani ꝯsẽsu pot hoc statuere vt fruct⁹ ipsius eccłie cũ vacabit suos faciat xviij q.ij.eleutherius.de iurepa.preterea.⁊.c.nobis.

n ❡ Antiqua. ꝓscrip.s̃.de ꝯsue.c.vl.vr̃ ergo ꝙ cõsuetudo q̃ vsurpari possint bõa ecclesiaꝝ: ⁊ sic onerosa prescribi possit: ꝯ̃ id.s̃.de consue.c.j.dic ꝙ in hoc ꝙ quis habeat iuspatronat⁹ custodiam: guardiam vel similia bene valet consuetudo sed in hoc ꝙ vsurpet nõ valꝫ: ⁊ sic intelligitur contrarium.

o ❡ Huiusmõi.s.guardiam: custodiam vel regalia.

p ❡ Ministros. qui res alerius saluare tenentur ⁊ de facto ministrorum tenentur.ff.nau.cau.sta.l.fi.i prin.lxxxvj.di.amputatis.⁊ culpe reus est qui malorum vtitur opera: isti.de obli.que ex quasi delic.§.sed si alicuius circa fi.

r ❡ Reddit⁹. vt sũt silue cedue q̃ tpe vacatiõis nõ sũt in tali statu ꝙ cedi debeant.⁊ nota ꝙ omnis fructus cõsistit in redditu: sed non conuertitur. quia partus ancille est in redditu: sed in fructu.ff.de vsur.in pecudum.§.partus.insti.de reruꝫ di.§.in pecudum. Sed quero an fructus medio tempore ꝑcepto faciãt tales suos? ita vr̃ ꝑ hãc lr̃aꝫ: qꝛ non ꝓhibet de fructibus: ꝫ his que nõ pertinẽt ad fructus tu dic ꝙ fruct⁹ cõꝯseruari debent futuro successori.s̃.de offi or.cum vos.s̃.e. vbi ꝑiculũ.§.ꝓuisionis.⁊.j.e.qꝛ sepe.⁊ de of.or.ꝑñti. Qui enĩ custodiã hꝫ: custodire debꝫ nõ cõsumere.ff.vt i pos.le.l.is cui §.q legatoꝝ. habebũt tñ ꝫ guil.q̃ꝫdiu custodie operam dant moderata cibaria ar.xij.q.ij.charitatem.s̃.de preben.extirpãde.ff.cõmo.i rebus.§.ꝑñt.⁊ sic non hꝫ locũ hic ar.a ꝯ̃rio sensu.C.de epi.⁊ cle.conuenticulam.⁊.ff.de ꝯdi.inser.l.i.

q ❡ Cetera.ff.de ver.sig.l.ceterorum.

24

Licet canon ᵃ a felicis recordationis alex. papa iij. p̃de. nr̃o edit' it cetera ᶜ sta tuerit: vt null' regimẽ ecclie parochialis suscipiat: nisi. xxv. ãnũ etatis attigerit ac sciẽtia ꝛ moribus ꝯmẽdand' existat: qꝗ talis ad regimẽ assũptus b'i si monitus nõ fuerit prefixo ᵈ a canonib' tẽpore in p̃sbyter ordinat': a regimis eiusdez amoueatur officio: ꝛ alij ᵉ conferatur. Quia tamen in obseruatiõe canonis memorati se m̃lti exhibẽt negligẽtes. non periculosaz ᶠ illorum negligentiã ᵍ volentes iuris executõe ʰ suppleri: p̃nti decreto statuimus: vt nullus ad regimẽ parochialis ⁱ eccle sie assumatur: nisi sit idoneus moribus: scientia ᵏ ꝛ etate: decernentes collationes de parochialibus eccl'ijs his q non attigerint ˡ xxv. annum decetero ᵐ faciendas viribus omnino carer ⁿ. Is etiam ᵒ qui ad huiusmodi regimen assumetur: vt gregis sibi crediti diligentius curam gerere pos sit: in parochiali ecclesia cui' rector ᵖ extiterit: residere ᑫ personaliter ʳ teneatur: ꝛ infra. Idẽ in eodem.

a Licet canon. pochialis eccl'a nemini ꝯferaf q n̄ sit idõe' scia morib' ꝛ etate: ꝛ si ꝯferaf n̄ attigẽti. xxv. ãnũ n̄ valet collatio. ille at cui talis eccl'a collata fuerit: tenet p̃sonalit' residere ꝛ ifra ãnũ sacerdos fieri: si at pmot' n̄ fuerit elapso anno: p̃uat' ẽ ipo iure. sup residẽtia at plat' ei' ad tps poterit dispẽsare: ꝛ põt diuidi i. vj. ptes. In hac pma põit cõstõnẽ alerã. ꝛ statuit cui dbeat cõferri pochialis eccl'a. In scda ibi decernẽtes. irritat collatiõem aliter factã. In t'tia ibi is ẽt. põit ð residẽtia faciẽda. In q̃rta ibi ꝛ ifra annuz. ð promotione ad p̃sbyteratũ. In q̃nta ibi qp si ifra. penã n̄ pmoti. In sexta ibi sup residẽtia. ð dispẽsatione residentie.

b Canon. s. e. cũ i cunctis. q hic i trib' marie suppletur qz ibi collatio pochialis ecclie miorib' fieri phibebaf tm̃: h irrita dcernif: nisi dicere velis qp id satis erat irrituz p ipaz cõstõnẽ: qz suffic legislatõẽ aliqd phibuisse: ꝛ si n̄ adijciat ꝯ factuz nõ valere. C. de legi. nõ dubiũ. nec fuit h ppt'ea supfluum: cũ clari' expmat: ad idẽ. s. e. li. ð sum. tri. c. j. ꝛ sic inouat ꝛ suscitat illud ius quasi per abusuz abolitũ. Itẽ p canonẽ illuz moneri debẽt ad suscipiẽdos ordines: p istum non. Item per illum priuandus est per sententiam: per istum priuatus est ipso iure.

c Cetera. quia multa alia statuit preter ista.

d Prefixo tpe. quod erat in proximis. iiij. tpibus. lxxv. di. q̃si per totum: vel dic prefixo ab homine.

e Alij. ergo n̄ pmo: ne fiãt leges ludibrio: ꝛ dicaf solũ verbis lex iposita. j. e. ꝯmissa. §. porro. ꝛ dic alij q cũ effectu faciat id i q̊ pm' fuit negligẽs. s. ð cleri. n̄ resi. relatũ. al'i rmouebif:

f Periculosã. sibi ꝛ illis q̃s corrigẽ dbeãt: ꝛ ita catua (vt ibi. tim seq̃baf eos peũtes m'ltitudo peũtiũ. xl. di. si papa.

g Negligentiã. hec oia ledit in auc. coll'. vj. ð q̃store. hec oia ꝛ nouerca est eruditionis. lxxxiij. di. c. nihil.

h Executione. nõ qp qlibz canon q est late snie põt dici. executorius: et hoc est verum quo ad iuris executionem.

i Parochialis eccle. sed nũqd erit idem i decanatu: et alijs dignitatibus dẽ qb' loqtur. §. inferiora. et arguẽdo de similibus ad similia: vz qp sic: cũ sub eadẽ phibitione manauerit. s. de ꝯsti. trãslato. dicas ʃm gar. et guil. qp in illis p hanc ꝯstõez nihil. imutaf. qð enĩ nõ mutaf etc. C. ð ap. p̃cipim'. et C. de testa. sãcim'. hẽat g tm̃ locũ i eccl'ia pochiali: nec recedã a v̄bis. ff. de le. iij. nõ aliter seruabitur ergo in eis. §. iferiora. Itẽ scias qp nõ hz locũ hec ꝯstitutio i pochialibus collegiatis vel assumptis ad eaꝝ regimẽ. j. e. ti. statutũ. qd si ecclesia oliz habuit parochianos: s nũc hr̃e desijt: dic ʃm gar. qp non hz locũ cõstõ: qz et deficiẽtib' p̃sonis collegij dsinit eẽ collegiũ: vt nõ. ff. qp cuiuscꝫ vni. l. sicut municipiũ. si aũt reciperẽt ibi eẽ parochiani: ex tũc icipiet cõstitutio locuz hr̃e: qz facta ẽ pochialis et o. reuolauit ad a. xxxv. di. ab exordio. quenadmoduz si de nouo fieret aliqua ecclesia parochialis: locũ hẽret ꝯstõ. et ꝯcor. ad h hosti. s. de cleri. nõ resi. qz nõnulli.

k Sciẽtia. q reqraf i eo hẽs. xxxviij. di. que ipsis.

l Attigerint. sufficit ergo in his qp attigerit. xxv. annuz: sec' i epo. s. de elec cum i cũctis. et i abbatissa. j. e. indemnitatibus et in casu. j. de eta. et qua. c. vno.

m Decetẽo. ad futura tm̃ extẽdit. et hz hoc locũ i qlibz constõe pter qz i caib'. s. ð cõstic. vl. dicet ibi Quid de pẽdentibus: nunquid ad illa constitutio extendatur: et g dez si pendeat p appellationẽ negociũ decidi dbz ʃm ius. qp erat i tẽpore pme snie: s hz ius qd emanauit appellatione pendẽte: in auc. vt cũ de ap cog. in prin. ꝛ. §. j. coll. si at pricipaliter pendet: dixit hosti. s. de cõstitu. c. ij. decidi debere hz ius quod emanauit gof. ibi accur. C. de legi. leges. hz ius quod ante cõstitutiões erat: ꝛ vtercꝫ allegat p̃dictam auc. dic hz gar. qp si cõstitutio loquatur ð ordinatiõe negocij vel cõtract': vt de numero testiũ de scriptura vl' alia solẽnitate: v̄a ẽ opi. gof. n̄ enĩ pars potuit diuinare. C. ð testib' testiuz. C. ð testa. iubem'. lxxxij. di. pposuisti. Si autem cõstitutio loquatur circa ordiationez snie. vel processus: pone exemplum de iur. calum. c. j. §. vlt. de sen. ꝛ re iudi. c. vlti. potest vera esse opi. hosti. ita qp processum cause iam factum non tangat: sed faciendum. ꝛ qp al's cõstitutio de sui natura non extẽdatur ad pẽdẽtia pbaf optie. j. ð offi. lega. c. penult. i fi.

n Carere. ipso iure. si queraf an epi possint in etate dispẽsare: hz qp olim a qbusdam dicebatur p illã decr. de etate ꝛ q̃li. pterea. ꝛ. c. idecoꝝ. ꝛ vtrũ dispẽsatiue possint ãnũ prorogare: dic qp nõ p decre. istã q̃ solũ sup residẽtia eis ptãtez dispẽsandi reseruat: eo tñ saluo: qð habes. j. e. ti. cuz ex eo. De dispẽsatione aũt ordinuz nihil hic phibef: vnde antiq̃ iuri stabif. s. illi decre. pterea. s nũqd nõ ꝯstitutus in maioribus vl' i miorib' de iure comuni ad talẽ eccl'iã eligi potest: ꝛ videf qp sic. qz ista dcr. nihil exigit: nisi qp pmoueaf ifra ãnũ: sed ad oẽs ordines pmoueri poterit infra. ãnũ: s dic ꝯ: qz hec decre. pterea. nihil p istã imutaf: imo p istã q̃dãmodo expõif quod ibi dicit. j. breue tps.

o Is ẽt tertia pars in q̃ ponit de residẽtia facienda.

p Rector. vel perpetuus vicarius in quo locum habet quod hic dicitur circa ordinem ꝛ etatem per cle. de offi. vi. qui de ecclesijs. cuius contrarium dixit hic archidi. per hanc litteram.

q Residere. ad hoc etiam tenebatur olim. s. de cle. non resi. relatum.

r Personaliter ergo non per vicariũ nisi in casu s. de p̃bẽ. extirpãde. quã p hãc tolli non credo ʃm gui

a ¶ Annuz. ĩpedimẽto cessante. s. e. ꝗ̃sit ĩ fi. ⁊ ẽ expꝛes/
sum .e. cõmissa. ⁊ currit iste ann⁹ ex q̊ hũit possessionez
pacificã vel per eũ stetit quominꝰ hẽret: nec currit iu/
ste ĩpedito vt. j. e cõmissa. ⁊. j. de pꝛeben. licet
b ¶ Idẽ tempꝰ. nisi cũ eis per epos suos fuerit dispen
satũ: vt lr̃arũ stu/
dio ĩsistẽtes nõ te
neantur vsq₃ ad
septẽniũ ꝓmoue
ri. nisi ad oꝛdinẽ
sᷓbdiaconatꝰ dũ/
taxat ad quez sᷓb
hac pena. j. ãnuz
ꝓmoueri tenet̃. j.
e. t. cũ ex eo.
c ¶ Priuatꝰ. ipso
iure oli vero per
sñiaz: sᷓ nũqd po

annũª sibi cõmissi regiminis tẽpoꝛe numerandũ se faciat ad sacerdotiuz ꝓmoueri. ¶ Quod si ĩfra idẽᵇ tps ꝓmotus nõ fuerit ecclia sibi ꝯmissa nlla ẽt p̃missa monitione sit pn̄tis con stitutionis auctoꝛitate priuatusᶜ. ¶ Sup residẽtia vo vt p̃mittit̃ faciẽda: possit oꝛdinariusᵈ gratiã dispensatiõis ad tẽpusᵉ facere: pꝛout causa rõnabilis id expołcet. Idẽ i eodẽ.

Nemoᶠ deincepsᵍ parochialem eccl'iaz alicui nõ cõstituto in etateʰ legitima ⁊ sacerdotioⁱ ꝯmẽdareᵏ pꝛesumat

teri: purgari moꝛa ãno elapso per aliquot dies: dic ꝙ
nõ: ar. hic ⁊ de sup. ne pla. l₃. quia cõmissa nõ põt pur
gari. C de ꝯben. ⁊ cõmit. sti. l. magnã. ⁊ adde qđ dixi. j
de re. i moꝛa. ⁊ l₃ tã modicũ tps restet đ ãno: ꝙ certuz
est eũ nõ posse pꝛomoueri: nõ ẽ priuatꝰ. j. eo. cõmissa.
j. ₰n. ⁊ dico ꝙ pena istiꝰ cõstõnis cũ i cũctis. nõ ẽ re/
mota p istã: q₂ si talis ecclesia collata fuerit diaconõ: ⁊
monitꝰ ꝓmoueri nolit: etiã infra ãnũ p̃uari poterit ꝭ₃
tenoꝛez ipsiꝰ đcre. ⁊ si queratur qñ ĩcipiat currere tps
illi ad quẽ spectat collatio: dicã. j. e. cõmissa. Nota ãt
ex hac đcre. ꝙ cõpellitur qs ad oꝛdies p subtractiõez
beneficij: sed q₂ iura sup hoc variãt: distiguas ꝭ₃ gar.
aut beneficiũ habet certũ oꝛdinẽ ãnexũ: quo casu ꝓ/
uisuz ẽ hodie p clemen. de eta. ⁊ q̃li. vt hi q. ij. ₰n. aut
nõ. si habet: aut iusta cã excusat illũ vtpote irregulari/
tas i quã postea icidit sñ culpa sua: vt q₂ oculũ vl' ma/
nuz amisit: tũc nec cõpellẽdus ẽ nec priuatꝰ. s. e. cũ in
cunctis §. hoc sane. si autẽ incidit in ta'ẽ irregularita
tez culpa sua: debet amittere beneficium: ⁊ sic ĩtelligi/
tur de eta. ⁊ quali. c. j. Idem si añ adeptum bñficium ĩ
illã irregularitatez incidit qualitercũq₃: q₂ id in pꝛo/
motione sua tacere nõ debuit xxiiij. di. quãdo. ⁊. c. vlt.
s. đ coꝛpo. viti. exposuisti. đ renũ. nisi cũ pridẽ. §. ꝓ̃oe.
si aũt iusta cã eũ nõ excusat: aut ẽ parochialis ecclesia
⁊ tũc elapso anno p̃uatus ẽ ipso iure etiam si ñ monea/
tur vt hic. aut est aliud bñficiuz: ⁊ tunc: si monitus nõ
vult ꝓmoueri p̃uãdus ẽ. s. e. cuz in cũctis. §. iferioꝛa.
In episcopatu antẽ nõ reqritur mõitio: sᷓ sufficit ne/
gligẽtia electi per tempus a canone terminatuz. c. di.
c. j. circa fi. Si vo beneficiũ nõ habet certum oꝛdinez
ãnexum ⁊ ecclesie necessitas vel vtilitas nõ exigat: si i/
nitus cogi nõ debet ⁊ punitur q euz compellit. lxxiiij.
di. c. j. ⁊. ij. ⁊. c. vbi ista. Si aũt necessitas vel vtilitas ec
clesie reqrit vt ꝓmoueatur clericus: si se excusat pꝛe/
textu criminis qđ se cõmisisse ꝓponit: aut si ꝓponit
aliud ĩpedimẽtum in quo ĩcidit culpa sua: tũc eps dz
inferioꝛes idoneos pꝛomouere: ⁊ ipsum clericum ab
ipso beneficio penitus amouere: nisi al's valde vtilis
⁊ necessarius esset illi ecclesie: de eta. ⁊ qua. queris.
vbi vero impedimentuz tempoꝛale pꝛetendit: puta in
firmitatem vel etiam perpetuum ex delicto suo non ꝓ
ueniens non solum non cogitur. sed etiam si eius ex/
cusatio non admittitur poterit appellare: sicut ⁊ tutoꝛ
appellat ob excusationem rationabilem non admissã.
ff. quando ap. sit. l. j. §. siquis tutoꝛ. ꝙ si voluntate sola
renuit oꝛdinari nil pꝛetendens: nisi quia non vult: debet cõ
pelli appellatione remota per subtractionem beneficij ⁊ offi
cij. lxxiiij. di. c. ij. ⁊. iij. de regularibus dic vt in cle. đ sta. reg.
ne in agro. §. antepe.
d ¶ Oꝛdinarius. i. suus superioꝛ siue sit episcopus siue ma/
ioꝛ: vel inferioꝛ epo: de
cle. non resi. relatũ: ⁊ sic
illud itelligunt Inno. ⁊
hostien. dispensationem
autez illius. c. j. e. cuz ex
eo. nõ pñt iferioꝛes epis
facere: vt ibi dicam.
e ¶ Ad tps. bene dicit.
q₂ nec papa sup residẽ/
tia dat ꝑpetuas idulgẽti
as ⁊ datas p pꝛedecesso/
res reuocauit: vt. s. e. li. đ
rescriptis. c. vltimo.
f ¶ Nemo. parochialis ecclia nõ ꝯmẽdet̃ nisi ꝯstituto i eta/
te legitia ⁊ sacerdotio: ⁊ tali ñ nisi vna: ⁊ illa tũc demũ
cum necessitas vel vtilitas exigit: talis aũt ꝯmenda vltra. vj.
mẽses nõ duret: qđ ꝯ̃ pꝛedicta factuz fuerit ẽ irritu ipo iure.
g ¶ Deinceps. per hoc vbũ apparet ꝙ hec cõstitutio ad pꝛe/
teritas cõmendas non extenditur. ⁊ q₂ nã cõstitutionis est ꝙ
non extendatur ad pꝛeterita: ⁊ de hoc. s. c. pꝛoxi.
h ¶ Parochialem. in alijs ergo nil immutatur: sed remanet
ius antiquum ꝭm guil. ad hoc. C. de ap. pꝛecipimus.
i ¶ Etate. s. ꝙ attigerit. xxv. annum. s. c. pꝛoxi.
k ¶ Sacerdotio. vt possit interim ipsi ecclesie in sacerdotali
oꝛdine deseruiere. ⁊ nõ ꝙ parochialis ecclesia potest intitula
ta dari etiam non pꝛesbytero. s. c. pꝛoxi. j. e. cum ex eo. j. de in
sti. c. ij. commendari autem non. ⁊ hoc est nouum: quia ante
constitutionem istam hoc non erat.
l ¶ Commendare. commendare idem est quod ꝯponere. ff.
de v. sig. l. commendare. ff. depositi. l. lucius. xxij. q. ij. neqs ar
bitretur. s. depositi. c. j. Aliq₃ accipitur cõmendare p vbali
honoꝛe alicui impenso: vt cum quis de aliq laudat̃: vel quã
do amicum commendo: vt ei verbalem honoꝛez faciã. ff. mã.
si vo. §. cum qdam. ⁊ ea que ꝯmẽdandi causa dicuntur non
obligant. ff de edil. edic. sciendũ. ff. de ꝯhẽ. emp. ea que. nec
ꝯmendandi sui causa debet quis facere quod alteri noceat.
xj. q. iij. siquis vero. sed hic de commẽda agimus que ẽ custo
dia ecclesie alicui commissa. Et pꝛimo quero an talis sit pꝛe/
latus: ⁊ dico ꝙ non: sed ꝓcuratoꝛ tñ: habet tñ legitimam ad
ministrationez. xxj. q. j. relatio. s. e. cuz nobis olim. ij. §. fi. ⁊ sic
nõ. xxj. q. j. qui plures. sed nũqd interim dicitur vacare: dic
ꝙ non: quia titulus iste ẽ canonicus sicut ⁊ alij. s. e. dudum. ij.
⁊ in pꝛedicto. c. qui plures ⁊ cum modo debito fit vt hic. Sz
nũqd facit iste talis fructus suos: dic ꝙ non ꝭm gar. quia cu
stos ẽ: nec in ecclesia ius hꝫ nec etiã in fructibus: nisi ad col
ligendum ⁊ gubernandum ⁊ pꝛouidendum sibi ⁊ ministris
⁊ qđ supest i vtilitatẽ ecclie ꝯuertẽdũ: sic ⁊ đ visitatoꝛe dz. lxj.
di. obitũ. ⁊. c. cathinẽs. ⁊ hoc tenet hosti. i decre. dudũ de ele.
tñ ꝯ̃riũ fit đ facto. Sz nũqd hñs talẽ ꝯmẽdã ipetrãs eccliaz
tenet̃ đ ꝯmẽda facẽ mẽtiõez: dic ꝙ sic: ar. đcre. đ ꝯces. pben.
cũ nr̃is. ⁊. c. literas. Nũqd ad talez cõmẽdã vocabit̃ pꝛonus.
dic ꝙ sic ꝭ₃ Inno. ⁊ host. ⁊ gar. ar. xvj. q. vij. filijs. idẽ i alijs q
ex tali ꝯmẽda ledũt̃. ff. đ adopti. l. nã ita ff. đ mi. l. i cãc. s. đ of.
archid. ad hꝫ. §. fi. si ãt fuerit ꝯtumaces vlteriꝰ ñ audiet̃. j. q. fi.
sint le. platũ. Sz q̃ro an p oꝛdiariũ reuocari poterit vl' iteriz cõ
ferri: ⁊ dic ꝙ ñ hꝫ gar. nisi cesset cã ex q facta fuerat: ar. đ vo. ⁊
vo. re. magne ad fi. lxiij. di. §. verũ. Quid ꝯcessuz sit epo ꝙ vs/
q₃ ad certũ tps fructꝰ vacãtiũ ecclia₂ ꝑcipẽ possit. s. đ v. si. tua

ẽ.e.li.de r̃p.si propter.j.de preb.si tibi ꝯcesso. Nũqd talis in dulgẽtie ptextu fruct⁹ ꝯmẽdati bñficij poterit retinẽ: nõ ƀm guil.cũ ꝯmẽda,ius tribuat: vt.s.dixi. dicũt aũt qdã ꝙ eps cõ mẽdare põt tñ vsqȝ ad illð tps quo põt ꝯferre.s. vsqȝ ad.vj. mẽses: sed certe hoc ƀȝ guil.falsũ ẽ.si .n. secũda vl' tertia die post vacatiõeȝ' ꝯmenda retiã,nõ duraret cõmẽ da hec p vj.menses: qð tñ potest p hãc ꝯstõnẽ.si igiẽ vltima die.vj.mẽsiũ fiat cõmẽda: durabit p sex menses: ⁊ h̃ dicit hec constitutio.caueat tñ or dinari⁹: vt pu sqȝ totũ tẽ pus suũ labaẽ ꝯmẽdam faciat: qꝛ postea se itromittere nõ poterit: ar.ð of.dle.ð cãis. vel dic ꝙ ẽt illo finito poterit eã cõmẽdare alicui custodiẽdã ⁊ saluandam: donec superior prouideat: ar.de ap. cum tenea mur de of.or.cum vos.

nec[a] tali ẽt nisi vnã[b] ⁊ euidẽti necessitate[c] vel vtilitate ipsius eccle suadẽte[d] h⁹ i aũt cõmen dã: vt pmittiẽ: rite factã ðclaramus[e] vltra semestris[f] tpis spatiũ nõ durare[g]: statuentes qcqd sec⁹ de cõmẽdis ecclaꝝ parochialiuȝ actum fuerit eẽ irritũ ipo iure. Nico. iij.

Cupientes[h] ecclesiarum

a ❡ Nec tali.s.cõstituto in etate legitima ⁊ sacerdotio.
b ❡ Unã ergo duas ꝯmẽdatas habere nõ licȝ: sic nec duas intitulatas: sed ꝙ possit hẽre vnaȝ intitulatã ⁊ aliaȝ ꝯmenda/ tam nõ phibeẽ: imo pmittitur: vt.xxj.q.j.q plures. cui antiq̃ iuri standum est: cum reuocatum nõ sit.
c ❡ Necessitate. ista duo in dispensatione ecclesiasticarum re rum attendẽda sunt.xij.q.ij.sine. de preb.exposuisti.
d ❡ Huiusmodi.s.factam constituto in etate legitima ⁊ in sa cerdotio ⁊ ex causa ⁊ de vnica tñ parochiali ecclesia.
e ❡ Declaramus. de hoc erat antiquorum altercatio: quidaȝ dicebant eam vltra durare quidam non.
f ❡ Semestris. oli dubia erat lr̃a ista: qꝛ qdã libri hẽbãt tri/ mestris: qdã semestris: ⁊ lr̃aȝ trimestris dicebat dñs guil. se
g ❡ Durare. nũqd finitis.vj. mẽsib⁹ poterit (hũisse de bulla. ordiari⁹ eãdẽ iterato eisdẽ vl' alii ꝯmendare: v.deẽ ꝙ sic ex cãis h̃ expssis: ar.C.ð dõa.sancim⁹.§.iiqs ãt ex diuersa. qꝛ tps lateran.ꝯc.nõ currit pẽdẽte ꝯmẽda ex cã fcã: ȝ certe mẽs hu ius ꝯstõis ꝯdic: al's fraus ei fieri posset ⁊ ppetuo fieri: ar.j.ð diuor.q̃ȝto §.si.⁊ fa.optie.j.c.ꝯmissa. vel distigue vtrũ ꝯmen da fcãt ituitu ecclie vl' psõe. Sȝ nũqd ꝯmẽda expirat mõte cõ mẽdatis: dic ƀȝ guil.ꝙ ñ.s.ð pbẽ.c.si.⁊ ð ꝯmo.c.vno. de dõa.
h ❡ Cupiẽtes. cas⁹. tria tpa statuẽat gre.x.cc.expe(cũ dilect⁹ Conditionẽ eccliar̃ vtilia.s.e.q̃ȝ sit. Primũ ð electõib⁹ pñtã dis electis. Scðm ð exhibẽdo ꝯsẽsu. Tertiũ ð ꝯfirmatiõe pe tenda. Primũ ꝯfirmat papa nico.cuȝ certi tpis adiũctiõe: sta tuẽs ꝙ si.j.viij. dies ex q̃ ꝯmode poterũt eligẽtes electões ele/ ctis distulerint pñtare: q culpabiles i h̃ fuerit a psecutiõe ele ctiõis i totũ sint exclusi: ⁊ bñficijs q̃ obtinẽt i ipa ecclia p triẽ/ niũ suspẽsi: ad q̃ si.j.illð tps se temẽ vl' colorate miscuerit ill': ppetuo sint puati. Scðȝ pcise ꝯfirmat vt iacet. Tertiũ murat circa ꝯfirmatiões cathedraliũ eccliar̃ vl' regulariũ q̃ ex ime/ diata subiectiõe vel appellatiõis deuolutiõe hñt peti a papa: ⁊ statuit ꝙ pdicti electi p⁹ ꝯsensũ vl' p⁹ hitã ð electiõe noticiaȝ si ipã dbito tpe ñ ꝯtigẽr pñtari ifra mẽsẽ iter arripiãt eũdi ad se.ip.p ꝯfirmat ðc petẽda ⁊ cã psequẽda cũ oib⁹ actȝ ⁊ mũi mẽtis. finito ãt mẽse siue iter arripuerit, siue ñ hẽbũt tps ar/ bitrariũ.s.j.qð ꝯmode venire possiut: ꝯsideratis q̃ circa id cõ siderãda fuerit adhuc p⁹ istud tps arbitrariũ habebũt.xx. dies.j.quos si personaliter non venerint iusto impedimento cessante: vel iustum impedimentuȝ habuerint: sed infra pre dictum tempus id proponi non fecerint vel proponi fecerint j.debitum tempus impedimentum: sed illud non probaue/ rint.j.xv.dies ad hoc assignatos vel bene proposuerunt ⁊ probauerunt debito tpe: tñ nõ miserunt procuratorem suffi/ cienter istructũ: vel miserũt pcuratorẽ istructũ: tñ im pedimẽto cessante.j.tps debitũ psonalr nõ venerunt. In his casib⁹ qnqȝ vt.j.patebit vel ipsor̃ altero puati sũt ipso iure omni iure sibi p electioneȝ q̃sito si aũt in aliquo pdicto nõ peccauerũt puationis penã non pa tiunẽ. Sȝ si sine munimẽtis venerit patiũẽ hãc pe nã: qꝛ p ipis pro/ ducẽdis dilatiõȝ ex curiaȝ nõ hẽ/ bunt: nisi ex iusta cã. Statuto igitur de aduẽtu electi: statuit ð aduẽtu eligẽtiũ: distiguẽs an electio vna vel plures i ꝯcordia vl' discordia fuerit vl' fuerit celebrate. Et dic ꝙ si vna tñ electio i cõcordia fuerit celebrata: duo de eligẽtib⁹ sufficienẽ instructi.j. supradictuȝ tps mitti debẽt per capl'm ad curiã p instruẽdo electionis negocio: ⁊ mit tenẽ expẽsis dignitatis: si bona ipius sint discreta: vel de cõib⁹ vl' p capl'm alium de prouisis su de illis hẽre ñ possint. Si aũt plures electiões facte fuerint: tũc pro q̃libet pte mittenẽ ille due psone expẽsis elector̃ vel si vnica fuerit electio cui al'q se opponũt: mittanẽ ille p/ sone p parte electi suis expensis: ⁊ p pte opponẽtium si sint duo vel plẽs: saltẽ duo expẽsis opponẽtiũ suffi/ ciẽter istructi: ⁊ si electi noluerint expensas mistrare ƀm qualitatem negocij: nisi forte sint pauperes: puati sint ipso iure omni iure sibi ex electione q̃sito. Si aũt eligẽtes supradictas psonas nõ imiserit: etiaȝ si electi vel opponẽtes neglexerint venire vl' expensas mistra re puabũt a totali cãe psecutiõe quo ad se: ⁊ puẽtib⁹ bñficior̃ q̃ hñt i ipsa ecclesia p triẽnium hoc verũ nisi paucitas capli eligẽtiũ vel ꝯdicentiũ ipsos excusare: seu aliã iusta cã: ⁊ tũc imitant pcuratorẽ sufficienẽ in structuȝ ⁊ cessante impẽdimẽto mittãt supradictas: psonas: al's patientur penã pdictã: ⁊ eadẽ sit pena op ponẽti vel opponẽtibus: cũ vnica est electio: tamen lȝ opponentes vel eligentes in predictis casibus: priuẽ tur a prosecutione processus: electis tñ nulluȝ piudi/ ciuȝ generẽ. Et ea que dicta sunt de electis ⁊ eligen/ tibus in cõcordia vel discordia: saluo eo quod dẽ de exhibẽdo cõsensu ⁊ ministrandis expẽsis ad q̃ nõ te neãtur postulati: itelligãẽ repetita cũ suis penis i postu latis ⁊ postulãtibus: si ideo sint postulati: qꝛ in ordini bus etate vel similibus defectum patiuntur. Si autẽ ideo postulentur: quia sunt alijs ecclesijs alligati: antiqua iura seruentur: postulationes tamen nihilo minus pendent ex gratia sicut olim. Ultimo dicit ni/ co. ꝙ i omnibus supradictis casibus i recuperandis expensis electi ⁊ eligentium postulati ⁊ postulantium vult iura antiqua seruari.
h ❡ Cupiẽtes. decãsta ẽ obscura dictamie: ⁊ qꝛ hõista. dũ essȝ nõrius nico. fuit dictator ipi⁹: ideo eã p ꝯpila/ tores hui⁹ libri mutari: ⁊ clari⁹ dictari voluit: ⁊ ẽ vti/ lis valde: dũmõ qð i ea statutũ ẽ nõ trahaẽ ad norã: quod esse nõ dȝ.s.de deci. suggestũ C.ð vsucap.p emp. l.vlti.⁊ diuiditur in.vij.partes principales ƀȝ gar. In quar̃ pma ponit sue ꝯstõnis cãm: ⁊ qualiter ⁊.j.quod tps electi cathedralium vel regl'ariũ eccliar̃: quor̃ ele ctionũ ꝯfirmatiões appellatio vel imẽdiata subiectio deuoluit ad papã: venire debeant: ⁊ durat vsqȝ ibi: qð

vacationibus[a] periculosis[b] occurrere: ac malignantium[c] subterfugijs obuiare[d] iam[e] prouisis remedijs aliaqȝ[f] patenter ipsa rerum experientia[g] ad earum expeditionez indicauit[h] vtilia[i]: remedia expta subiungimus: ꝛ qđ felicis recordationis grego. papa. x. predecess. noster de electiō: bꝰ pñtādis[k] electis ꝛ ipsoꝝ electoꝝuȝ petēdo: ac adhibēdo[l] consensu salubriter statuit[m] in suo robore cū īfrascripti tpis[n] moderatione[o] in p̄sentādis electiōibꝰ p. manē volētes: sȝ qđ de trimestri tpe pꝰ ↄsēsū ad petendas ↄfirmatōes istituit[p] q̄ ad illas q̄ petunt: vel peti debent[q] a se. ap. temperātes: cū īterdū aliquoꝝ locoꝝ[r] vicinitas minus exigat: aliquoꝝuȝ distantia ꝑlixius tp̄s exposcat: hac generali ꝛ iperpetuū valitura[s] cōstitutiōe sācimꝰ: vt oēs electi[t] cathedraliū vel regulariū[u] ecclesiarū quorū[x] electionū ↄfirmatiōes vel infirmatiōes ad ipsius sedis examen deducit imediata[y] subiectio: vl' appel-

si p.xx. In scđa pōit penā electoꝝ ñ veniētiū vel veniētiuȝ sin munimētis: ꝛ durat vsqȝ ibi: ad hec. In tria ꝓuidet đ p̄sonis ad istructiōeȝ cāc. qñ facta ē electio in ↄcordia: ꝛ durat vsqȝ ibi: si vero. In q̄rta dr̄ mitti debeāt p̄sōe istructe ꝛ opponētes vēire qñ electio vel electiōes i discordia celebrāt: ꝛ durat vsqȝ ibi: ceteꝝ. In q̄nta dr̄ pūniūtur eligētes: si electionē debito tpe nō pñtēt: vl' per sonas nō mittāt istructas: ꝛ durat vsqȝ ibi: deniqȝ. In sexta dic̄ qd iuris sit đ postulatiōibꝰ: ꝛ durat vsqȝ ibi: pōꝛo. In septima q̄ durat abiñ vsqȝ ad finē dic̄ qd iuris sit đ recuperatione expensarum.

h Cupiētes. tenet ad hoc ex credite sibi dispensatiōis offō. ꝛ. s. i ꝓemio huiꝰ li. cū su

i Ecclesiaꝝ. cathedralium ꝛ regularium. (is ↄtoꝝ. quarum confirmationē appellatio vel imediata subiectio deuoluit ad papā. vt. j. sequitur. vel ecclesiaruȝ oīum saltē q̄ ad pñtādas electiōes: vt dicā. j. §. ceteꝝ.

a Vacatiōibꝰ. q̄ñcūqȝ vacauerit siue p mortē plati siue p cessionē: đpositiōeȝ vl' alio mō: eū eadē sit rō i q̄libȝ p̄missoꝝ: nec aliuȝ expmat. s. đ rescrip. susceptūȝ.

b Periculosis. s. e. ne ꝓ đfectu. l. di. pꝰ q̄ȝ. ꝛ hȝ locuȝ h ↄstō ēt si vacatio piculosa ñ sit: puta q: ē q ibi i spūalibꝰ ꝛ tpalibꝰ mistrat. lxj. di. obitū. ꝛ. c. cathinēb. q: tali cā cessāte ñ cessat ↄstō. ff. đ postu. l. j. §. serū. xxxij. q. vij. tñ q: ꝛ finalis hꝰ ↄstōis rō ē vt ecclꝰ expediat ecclie ad h optie. j. e. si pꝰ q̄ȝ. §. j. ꝛ q̄re. s. đ renū. pꝰ trāslatiōȝ ꝛ. rlj. di. §. his oibꝰ. als. c. neophitus.

c Malignātiū p h soluit ↄtiū đ cāone. iiij. q. iiij. nullus. vbi hēs q reoꝝ ē subfugē. pt. n. reꝰ subfugē opponēdo litimas ꝛ v̄as exceptiōes: ñ āt malitiosas ꝛ f'l'sas vt h ↄsuerit dici: q q hȝ iꝰ i p̄ncipali: cauillatiōes ꝛ malicias aduersarij pt p alias repellē: ꝛ sic posset itelligi c. nullꝰ. ꝛ đ h. xxiij. q ij. dñs nr̄. ꝛ ar ad h. s. đ mo. dilcū. s. j

d Obuiare. tolle hic verbū qđ est. j. subiungimus.

e Iā puis rmedijs. s. q fiat elcō. j. tres mses. l. di. pꝰ q̄ȝ. s. ne ꝓ đfectu q fiat i his ecclijs đ qbꝰ h agit sub certa forma. s. e. q: pp. itē remedia q̄ sunt. s. e. c. q̄ȝ sit ꝛ. c. di c j. ꝛ alia multa. s. e. ti.

f Aliaqȝ. s. q vēiat p̄sonalr. j. tpe hꝰ ↄstōis: als certa pēa puniat: ꝛ q p̄sone instructe mittant: ꝛ q certo tpe pñtet electioꝛ pena non presentantium.

g Expiētia. magra reꝝ efficax. s. e. q̄ȝ sit ad h. s. đ sp.

h Indicauit. als iudicauit. (statutū. in prin. io an.

i Vtilia. ꝛ posito q casus īueīret i q̄ puīio h ñ reperiret vtilis: vt si dicēt p̄sona nō: ꝛ electiōis scm notū i curia vel sibi: locū tñ hȝ ↄstō: vt. s. dici i sib sup vbo piculosis. nō. n. in cuiuslibet p̄sona. ꝛ c. lxj. di. miramur.

k Presentādis. s. q̄ȝ cito ↄmode pñtari poterunt

l Adhibēdo. j. mse a tpe pñtatiōis.

m Statuit. s. e. q̄ȝ sit.

n Temporis. s. octo dieꝝ. j. e. §. ceterum.

o Moderatiōe. i. mederati tpis adiūctiōe.: q: verbuȝ moderatiōis diminutionē cōtinet. s. đ vbo. sig. c. vl. h āt tps augetur. vt. j. §. ceteꝝ. vl' q: penā appōit q̄ ñ erat oli apposita: iō moderari videtur.

p Instituit s. eo q̄ȝ sit. circa finem. io. an.

q Debēt. ex imediata subiectōe s apl'latiōe: vt se

r Locoꝝ. s quō ex (q̄ differētia locoꝝ aliqđ discrimē iducit qđ lex absurdū rputat. C. đ tēp. in ite. rsti. supna cuā. so lex illa loqt i eo cāu: cū legislatoꝛ īspectis locoꝝ circūstātijs certuȝ tp̄s limitauit: qđ ad quēlibet locū sufficē rputauit: vt i tpe rstitutiōis petēde: ꝛ ad idē. ff. đ istito. cū īterdū. vbi locꝰ ñ mutat cāȝ istitorie actiōis Sȝ qđ h e i silibꝰ dr̄: i tpe ñ limitato s arbitrario locū hȝ sm gar. s. đ do. ↄtu. cū oli. ꝛ ↄcoꝛ. ff. đ. eo qđ cer. lo. l. iōqȝ ibi: q: scimꝰ q̄ȝ varia sint p̄cia reꝝ p singulas ciuitates ꝛc. io. an.

s Valitura. idē si h dictū ñ fuisset. C. đ ap. precipimus.

t Electi. đ postulatis videbis. j. §. deniqȝ. Et qd đ puisiōibꝰ: dicas idē iuris i illis qđ h i electiōibꝰ statuit. ꝛ qđ h đ electis dīcēt đ ↄfirmatis itelligas: si a ↄfirmatiōe appellet h hēs expsse. j. e. si pꝰ q̄ȝ. §. vl. ꝛ dixit h gar. ꝛ guil q hec ↄstō locū ñ hȝ i electo i magr̄ȝ hospitalis vl' tēpli si appellet ad papā: tñ q: p mortē talis cathedralis vl' regularis ecclia vacare ñ dr̄: q: regimē eccliaꝝ ñ cadit i laicos. s. e. sacrosācta. ꝛ q: aliđ hospitale aliđ ecclia: ad h. s. e. sciāt. ꝛ q: milites sūt quos arma scire volumꝰ ꝛ ñ leges. C. đ iur. đli. l. sācimꝰ. C. loca. ꝛ ↄduc. l. milites.

u Regulariū. viroꝝ itelligas. i mōasterijs. n. mōialiū ñ sibi p oīa locū vēdicat hec ↄstō. j. e. idēnitatibꝰ. §. s cū eas. nec hȝ locū ↄstō i dignitatibꝰ eccliaꝝ cathedraliū vl' regulariū q̄ sūt sub epō vl' abbate vl' poꝛe: sic sūt archidiacōi: archipresbyteri: subpores: vel poꝛes sub abbatibꝰ: vel alijs poꝛibꝰ p mortē. n. taliū ñ dicūt ecclie viduate: qđ reqrit hec ↄstō: ꝛ ē simile quod dicimꝰ. s. e. c. ne pro defectu. ꝛ. c. q: propt. hȝ guil. ꝛ gar.

x Quoꝝ electoꝝ. al' q̄ȝ. s pma melioꝛ q: rspic electi: qđ ē. s.

y Immediata subiectio. i hoc casu suffic adire legatū đ latere q epoꝝ ꝛ archiepoꝝ exēptoꝝ electiōes ↄfirmare pōt. j. c. si abbatē. ꝛ sernāda erit hec ↄstō: q: satis est illud ap se examē sȝ gar. guil h nō determinat. dic. n. q alij dicūt ↄtrariū p l'raȝ ap. se. quia in legato nō ē distātia viaꝝ: ita q de facili poterūt hēre quos volet: s sm istā rationē seqret q ista decre. nō hēret locū in vicinis romane curie. gar etiā dixit: tñ guil. tenet. ↄtriū: q si ecclesia nō ē als imediate subiecta pape: puta q: metropolitanū habet: si metropolitana ecclesia est scismatica: vel a saracenis capta: hēbit locum hec ↄstō. is. n. primꝰ ē quē nullꝰ anteceditur. ff. de v. s. l. proximus ad hoc. s. e. q: diligētia. ꝛ bene facit pro gar. j. de ot. dele. si is cui quod non credas verum si solus archiepiscopus ab ipsis paganis vel scismaticis captus esset: vt. j. de sup. neg. prele. si episcopus. Item scias q si partes sola voluntate vadunt ad papam non habet locum hec constitutio: licet bene facerent si eam seruarent. ista enī constitutio non stringit: nisi in his duobus casibus scilicet

26

latio[a] interiecta deuoluit: ĩfra vnū mēsem[b] post cõsensū[c] vel post obtētā[d] de ipoꝝ electiõe noticiā[e]: si eā debito[f] tpe ñ contigẽit pñtari: ad sedē ipsā ap. it arripiāt: ⁊ extūc:[g] siue infra pscriptuz tēpꝰ iter arripuerit siue ñ[h] absqȝ fraudꝰ[i] ꝯcito poterūt ꝯmode[k] locoꝝ cõsiderata distātia petituri[l] suā ꝑ electionū cõfirmatiões vl' ꝓsecuturi[m] electões suas: quibus poterunt modis licitis: compare⁊re cum oñibus actis iuribus

eā īmediata subiectio deuoluit: ergo in alijs locū nõ hēat ſm guil. ⁊ gar. vñ ⁊ si relatiõe iudicis deuoluat ad papā nõ habebit locū ſ; guil. graue. n. eēt tātas penas vel causas iponere i illo cāu nõ expsso. Idē dic ſm eū si papa reuocat ad se tale negociū: q; forte corā ordinario pendebat nisi in reuocatiõe ex priuat hāc ꝯstitutionē velle ſuari ⁊ tūc non ex vi cõstitutionis: ſ; ex vi mādati tenebūt ad illaȝ ſuādā: sic. s. d iudi. q. v

a ℭ Appellatio. i hoc cāu nõ sufficit adire legatuȝ ſm guil. ⁊ gar. nisi forsā ptes ꝯcordarēt appellatiõi renūciādo: de ap. cõstitutus d of. dele. studuisti. ⁊ c. l;. Et dic appellatio nõ manifeste frustratoria: q; tal' nõ deuoluit negociuȝ ad papam. s. e. quis. ⁊ sic non habet locum hec constitutio que requirit: ꝙ talis sit que deuoluat. s. interposita in scriptis ⁊ ex cā ꝓbabili: vt ibi ⁊ q̄ peruenerit ad noticiā appellati de consti. cognoscentes. qd dic vt in cle. e. ti. causam.

b ℭ Mensez. iste mensis datur ad parādū se ad iter.

c ℭ Post consensum. sup. qñ debito tpe fuerit presentata electio al's locum habebit sequens clausula.

d ℭ Post obtentā. subau. ſm gar. ⁊ pꝰ tps i quo debuit pſentari ⁊ quo debuit delibare: vl' postq̄ȝ deliberauit. absurdū. n. eēt ꝙ i hoc cāu nõ hēret iducias ad deliberādū: maxime cuȝ decre. q̄ȝ sit. s. e. ſ sit reseruata: vt. s. vidisti. quõ. n. veniet: nisi primo deliberet an cõsentire velit: ⁊ quõ deliberabit: nisi tēpus hēat. l. di. põderet. tamē tutiꝰ vꝫ sibi ⁊ dño guil. vt dicamꝰ ꝙ in hoc cāu cū electio debito tēpore nõ pñtat: hēat vnū mensez ad deliberādū ⁊ parādū se ad iter: nec illꝰ mēsis dimissio sit absurda que sit ex cā: ⁊ ne fraudi locus relinq̄ ſm eos: ⁊ sufficit sic scriptū esse ff. q ⁊ a gbꝰ. l. ꝓsperit. Sed nõne rogatꝰ d; recedere iuitatꝰ fugere: ⁊ sola d; illi suffragari necess' tas excusādi. C. de epi. ⁊ cleri. si quēq̄ȝ. quõ ergo se igeret nisi inuitet ⁊ roget: dicas ꝙ ex quo electꝰ ē iuitatꝰ ⁊ rogatus vꝫ: ⁊ auctē ipiꝰ ꝯstitutionis sine nota ambitionis hoc facere poterit: al's. n. laq̄us pararetur: qd esse nõ debet. xxvij. q. j. de viduis. de resti. spol. litteras.

e ℭ Noticiā. certā ⁊ indubitatā: puta q; ibi presens fuit. erat forte canonicꝰ: vel hoies fide digni referūt ꝓ certo sic eē: ar. de postu. c. j. de cleri ex. mini. illud. vel inde lr̄aȝ recipit auctēticā: nõ. n. cuilib; referēti credere tenet: ad hoc de do. ⁊ ꝯtu. cū oli. ⁊ qd ibi no. qd si scit se electū: ſ; nescit appellatū: dic ꝙ si ecclesia nõ ptinet īmediate: nõ currit iste mēsis: imo tenetur seruare decre. q̄ȝ sit. donec sciuerit appellatū ſm guil. ⁊ gar.

f ℭ Debito tempore. s. infra octo dies. postq̄ȝ cõmode pñtari potuit. j. §. ceterum. ⁊ sic iste mensis non currit nisi a tempore quo electio presentari debuit ſm gar.

g ℭ Extūc. i. elapso predicto mense: ⁊ designat extremū tēpꝰ istiꝰ mēsis. ff. de cõdi. ⁊ demõ. si is ad si. Alij exponūt extūc. i. arrepto itinere: qd est falsū ꝑ id qd seqtur: siue ĩfra pscriptuȝ ⁊c. ⁊ sequeret ſm id ꝙ post decē annos arripiendo iter: tunc inciperet sibi currere tempus: quod est absurdum.

h ℭ Siue non ⁊ sic de arreptione itineris non curat: dūmodo veniat tempore competenti.

i ℭ Absqȝ fraude si ergo electꝰ duplex hēbat domiciliū: dico ꝙ cõputatio fiet ab eo loco: vbi tūc erat absqȝ fraude per hāc lr̄aȝ ⁊ idē dico si extra domiciliū esset ſm gar. ⁊ guil.

k ℭ Cõmode xxij. q. ij. faciat. ff. de ver. sig. nepos. ⁊ h; iudex h arbitrari ĩspecta q̄litate ꝑsonaꝝ locoꝝ ⁊ tpm ⁊ etatū. ff. d v.

obli. cõtinuus. §. j. ⁊ p; in pn. se. §. Et dico ꝙ arbitrari d; iudex ſm vulgares dietas: vt probat. j. de pben. presēti. §. loca si. n. qd ibi dr̄ spāle est: ergo ipsius ꝯriū regulare: ⁊ q; lex d; patrie conuenire. iiij di. erit. ⁊ vsui statur etiā ꝯ naturā vocis. de le. iij. l vxori i pn. ⁊ multū opatur regiõis cõsuetudo. ff. de sū. istru. l. cū delanionis. §. asinā. ⁊ i arbitratione vulgariū semꝑ respiciā cõditionē ꝑsonaꝝ ⁊ tpis: vt. s. dixi: nõ aūt arbitrabit ſm singulares que sūt: cū qs vtit duplomate. ff. de ver. obliga. ꝯtinuꝰ. §. ij. vel ſm legales. ff. sigs cau. l. j. ⁊ si habita cõputatiõe aliqd supest ꝓ illa dabit vna dies. ff. d ver. sig. l. iij si nõ appareret vulgares: nõ crederē errari ſm guil. ⁊ gar. si recurrerēt ad legales: dū tñ q̄litas cāe ꝑsonarū locorū ⁊ tēporū id patiat. Et scias ꝙ q electꝰ venit ante tps qd al's arbitraret iudex residuū eius arbitrij nõ ꝓpter hoc h; de lucro: q; in eo qd finitū ē ꝯiecturis nõ ē locꝰ. ff. de ver. ob. l. cõtinuꝰ §. si duplomate penā euitat: ꝓueniēdo vo nil lucratur ꝑ predictū. §. Itē scias ꝙ si electus qui p. x. dietas distabat i pncipio mēsis iter arripiēs. xi. die sit in curia: nõ tenet ex citatiõe illiꝰ cāonis: nisi al's citet a papa: corā papa cõparere: si nõ vult: nisi pmo labit mēsis: ⁊ decē dies: quibꝰ venire poterat: ⁊. xx. quibꝰ postea debuit expectari: ⁊ hoc ꝓbat lr̄a superior: cū dicit: extunc siue ĩfra prescriptū mensē venit siue nõ. ⁊ bñficiū iuris nulli ē auferēdū. xxviij di. de his. j. de reg. iur. īdultū cū suis ꝯcor. nec ob. hoc ei qd dixi. s. ꝙ ꝓueniēdo nõ lucrat tps: q; illud h; locū i tpe qd iudex h; arbitrari: vñ ꝓueniēdo nõ arbitrabit iudex: nisi tempꝰ i quo venit ſ; gar. ſ; nūc loquor de certo tpe ⁊ a iure limitato: ⁊ d eo i quo venit qd al's hēbat iudex arbitrari. Et scias ꝙ si electio facta est in ipsa ciuitate vbi ē curia ⁊ electꝰ ē pſens de tpe arbitrario nihil habebit: ſ; mēsē ⁊ illos. xx. dies habebit ſm guil. ⁊ gar. rõ: q; in tempore certo ⁊ limitato a iure locorū varietas varietatē iuris nõ inducit. C. de temp. in inte resti. l. supuacuā. sed quero an iudex arbitrando dare debeat aliquos dies ad quiescendum: pone vnuȝ in septimana: ⁊ vꝫ ꝙ nõ: quasi illi. xx. dies ob hāc cām dati sint sed dic cõtra ſm gar. ⁊ guil. cū. n. preter mēsem: ⁊. xx. dies detur hic tātū tēpus q̄ȝto cõmode venire possit: quis impiꝰ iudex arbitrabit: ꝙ per. xl. dietas vel plures venire cõmode possit nõ quiescē donec illi. xx. dies ob hoc dati sunt: sed q; iudex in peremptorio nõ multū debet ꝯ absentez festinare. ff. de dāno infec. si finita. §. si forte. credo ꝙ propter equitatez illius. l. seruandam isti. xx. dati fuerunt: ad idem. s. de re iudi. cum bertoldus. ar. contra. j. de of. or. quis ibi continuatis ⁊c. sed non est contra: vt ibi dicam.

l ℭ Petituri. post consensum.

m ℭ Prosecuturi. referas ad id qd dixit pꝰ obtētā ⁊c. q; dicit ſm gar. pꝰ ꝯsensū poterit cõfirmatiõnē petere: ſ; post noticiaȝ petet: vt cõpellant ellectores electionez pſentare. Alij dicunt ꝙ post obtentam noticiam potest electioni non presentate consentire: ⁊ confirmationem petere. prior lectura magis placuit gar.

n ℭ Juribus.i.rationibus cõsistentibus circa factum: q2 papa omnia iura habet in pectore: ꝺ ap. sepe. C. de testa oium. s̃. e. li. de consti. c. j.

a ℭ Munimẽtis.i. his p que cã sua muniri põt: vtpote cũ decreto electionis: cuꝫ istrumẽto appellatiõis protestationum ⁊ similibus.

misserit: nisi ipa cã cessãte se pñtauerit psonalr vt pmittit: ele/

e ℭ Post lapsũ. rõabilior ẽ hec cõputatio qꝫ illa q̃ (ctiões ⁊c. fit p ꝺcre. statuim⁹. s̃. e. vbi cõputãt dies p⁹ aduẽtũ partꝫ qd. eni si pars vtat duplomate: dicta incõueiens seqt ex eo. Sed nõ mireris: q2 hꝫ maior pena imponit: vt ibi dixi i glo. egori.

b ℭ Cõtingẽtib⁹. vt dispẽsatio sup pluralitate beneficiorꝫ sup natalibus ⁊ similibus: si talia opposita sint. si. n. opposita nõ fuissẽt a principio: sed modo opponunt: forte eo modo quẽ hẽs. s̃. e. ti. vt circa. dico q diuinare nõ tenebatur: ⁊ hẽret eo casu dilationẽ ẽt extra curiã. j. e. ver. electos. ⁊ in casu in quo nõ est presentata electio hẽat illa mũimẽta q̃ hr̃e põt: ad alia nõ tenetur. ff. de reg. iur. ipossibiliũ. ar. i se. §. ver. elect⁹. ibi nisi iusta cã ⁊c. nec dico q incõtinẽti quãdo venit debeat ostendere munimẽta: ꝫ suffic q parat⁹ sit illa ostendere termĩo sibi assignato vt per sequentia patebit ꝺm guil. ⁊ gar.

⁊ munimẽtis[a] suis ⁊ pcessus suos contingẽtib⁹[b] coram[c] nobis psonalit teneant. ℭ Qꝺ[d] si per. xx. dies post lapsũ[e] ex q̃litate locorũ moderãda[f] tpis expectati[g]: siue eligẽtes[h] siue opponẽtes[i] venerit: siue nõ psonalit comparere[k]: ⁊ suaruꝫ electionũ ꝯfirmationeꝫ vel psecutionem: seu executionem

f ℭ Moderanda. vt. s̃. dixi sup verbo cõmoꝺ.

g ℭ Expectati. ꝫ pone q facta cõputatione recta in oib⁹ reperit vna die venisse p⁹ terminũ non alegãs ipedimẽtũ nũqd morã purgat: dic ꝫ gar. ⁊ guil. q cũ hec sñia lata sit a canone ppt moram statim elapso termĩo cõmissa ẽ pena priuatiõis ipso iure que ampli⁹ purgari nõ poterit. sicut. n. a sñia legis vel canonis nõ appellat. s̃. de ap. q2 nos. ff. de ver. sig. siq̃ pena. sic nec purgatur i ea mora. cũ eni stati electio nulla sit: amplius conualescere non posset. s̃. e. audit̃ ⁊. j. de reg. iur. nõ firmatur. ⁊ ad de quod dicam. j. de re. iu. mora.

c ℭ Corã nobis. per hãc litteraꝫ dicit archidiaconus q electus nõ veniẽs ap. se. vacãte nõ incidit i penaꝫ. gar. io. mo. ꝯ. s. q icidit lꝫ ꝺ eqtate pena remitti debẽt. expeditũ ẽ qꝺ icidit p cle. e. ti. ne romãi. i fi.

d ℭ Quod si p. xx. scꝺa pars. Quicqd dixerit ꝫ gar. ⁊ aliꝫ: dic plen⁹ q iste. § ponit. v. casus i qb⁹ priuat⁹ ẽ elect⁹ ipo iure Prim⁹ cũ iuste ipedimẽto cessante infra tps statutũ ñ venit. Secũdus cũ iuste fuit ipedit⁹ sed ifra tps ꝺbitũ ipedimẽtũ pponi ñ fecit corã papa Tertius cũ bene fec pponi ipedimẽtũ tpe ꝺbito: ꝫ statuto tẽpore ñ pbauit. Quart⁹ cũ statuto tpe opposuit ⁊ pbauit: sed pcur. ñ misit infra illꝺ tps sufficiẽt instructũ. Quint⁹ cũ misit pcur. sufficientẽ: tñ cessãte impedimẽto ifra tps debitũ psonalit nõ venit. In his casib⁹ vel altero iporꝫ priuat⁹ ẽ ipso iure: si aũt i neutro iporꝫ peccauit: penã nõ patit puatiõis. Ultimo ponit penã electi veniẽtꝫ vl mittẽtꝫ eo cãu q̃ mittẽ põt sñ munimẽtis: ⁊ sic ꝯstrue hãc lraꝫ: q si expectati p. xx. dies p⁹ lapsuꝫ tpis moderãdi ex q̃litate locorꝫ cõtẽpserint psonalr cõparere: ⁊ petẽ suarꝫ electionũ ꝯfirmatiõeꝫ vel psecutionẽ: seu executiõꝫ: siue opponẽtes venerit siue nõ electiones ꝺ ipis ⁊c. vsqꝫ ibi puatos. hec vã si cõtẽpserint nulla iusta cã iteruenięte. ꝺ qua pposita ifra pdictos. xx. dies corã nobis vl alio seu aliꝫ deputãdo vel deputãdis a nob si videbit admittẽdã: teneantur. i. xv. dies p⁹ tps hui⁹ apꝺ se. ap. facẽ plenã fidẽ: ꝫ audi aliogn electiões de ipis ⁊c. vsqꝫ puatos: nisi cõtingeret talia: vl tã verisimilia ppõi: vl ifra eosdẽ xx. dies seu predcõs. xv. eo cãu tñ: cũ vt pdicit fuerit cõcessi ad pbãdã pdictã cãꝫ appositã ⁊ admissã: q̃ merito excusarẽt electos ipsos ab ifrascripta. i. suprascripta ꝫ ꝯstructũ pena: ⁊ ppt qꝺ videret forsitã idulgẽdũ eisdẽ. s. electo. si itelligas psidẽti: cõiunge: cũ videret tps plix⁹ ad pdictã ꝯparationẽ. Insup eo ẽt casu quo cõtigeritt ppõi vl p. i. ⁊ admitti aliqꝫ iustã cãm ad excusanda psonalẽ cõparitionẽ electorꝫ: nisi tũc ifra idẽ tps se psentauerit p pcuratorẽ sufficient istructuꝫ ad oia pmissa: electiões ⁊c. hec vã iusto ipedimẽto cessãte: ꝫ dit tũc: nihilomin⁹. i. nõ obstante q pcuratorẽ

h ℭ Eligẽtes. hoc dicit ne credat aliquis q veniẽtib⁹ eligentibus non teneat electus venire: hoc ergo remouet.

i ℭ Proponentes. quare punitur electus non veniens: ex quo non venerunt eius aduersarij: cum in eius aduẽtu nulla videatur vtilitas: ad hoc ff. siquis in ius voca. l. ij. ad fi. ⁊ no. s̃. de do. ⁊ contu. c. vl. Dic q aduersarijs non venientibus ipse venire tenet: ideo quia i ipa absentia procedi potest. s̃. e. c. j. j. ꝺ eo q mit. in pos. c. j. ⁊. s̃. vt lit̃ ñ cõtest. qm̃. ⁊ etiam cessantibus aduersarijs ibi locum habet iudicis officium. s̃. e. cum nobis olim. cum similibus.

k ℭ Cõparere. Quid si elect⁹ venit ifra tpa ꝯstõis: ⁊ negocio nõ finito illicentiatus recessit: nũqd incidit in penã illius cõstõnis: dic q sic. j. e. si postqꝫ. §. j. Sed pone nõ venit electus infra tempus legitimũ: nec post petit aduersarius pnũciari ipsum in hanc ꝯstitutionem incidisse: apparet pcur. electi qui dicit hanc ꝯstõnem in eo locũ nõ habuisse: puta quia nõ pertinet imediate: vel quia appellatio nõ fuit talis que deuolueret. replicatur q hoc debuit pponi infra temp⁹ de quo dictuꝫ est. s̃. queritur qd iuris: dico ꝺm guil. ⁊ gar. procuratorẽ audiendum. si enim non hꝫ locum ꝯstitutio. satis est clarum q non hꝫ locũ eius pena vel tpis artatio ꝺ hoc igitur cognoscẽdum est. sed pone electuꝫ in tps feriatum incidisse cuius tpis si fiat cõputatio nõ venit electus infra tps: venit tñ post tempus anteqꝫ iudex sedeat p tribunali: q̃ritur an icidat in penã: ⁊ vr̃ q ñ: ad qd eni pdesset venisse: ex quo si venisset processum non fuisset. Dico tamen ꝺm gar. ⁊ guil. ipm in penaꝫ incidisse: ꝺbuit eni venire ⁊ se psentare: ⁊ tali tẽpore potuit si bellum offerre. ff. de adul. miles. §. sexaginta. si. enim contrarium dicatur: eadem ratione sequitur q dies festi ⁊ octaue de tali tempore detraherentur. Preterea ex causa i causa electionis procedi potest tempore feriato: ar. s̃. de fer. c. vl. vbi ꝫ no. inno. nec ob. ff. siquis in ius voca. l. ij. ad fi. quia nec ibi dicitur q non committatur pena: sed q pretor eam remittere potest si vult: sic ⁊ i hoc casu poterit si voluerit papa remittẽ.

l Executionem. forte per hec verba denotare voluit electum presentem esse debere vsqꝫ ad finem cause: vt per hoc q dicit confirmationem notaret principium: per hoc q dicit prosecutionem medium: per id q dicit executionem finem: ⁊ est expressum. infra codem si postquam. §. j. vel forte loquit cum petitur executio late sententie super cõfirmatione a qua appellatum fuit: quia ⁊ tunc locum habet constitutio. vt in predic. decre. si postqꝫ. §. vlti.

a ¶ Petere.ex quo aūt ꝑsonalr̄ venēit ad curiā ƀʒ gar.⁊ guil. etiā p̲ ꝓcuratorē ꝯfirmatiōeʒ petere potēit sic an̄ ꝯstōnē hāc poteāt.cū.n.h̄ expsse reuocatū nō inuenit:antiquo iuri stabitur:vnde notabiliter posuit ꝑsonalr̄ ꝓpe ꝟbū cōparare:⁊ nō ꝓpe ꝟbū petē.nec obstat qḋ aduerbiū ꝑsōalr̄ itelligat repetituʒ: q: p̲ subauditiōes ⁊ repetitiōes tacitas iura reuocāda nō sūt sed poti⁹ cōcordāda. C.de ī offi.don.l.vna.⁊.j.eo.cū

b ¶ Justacā. (expedi at. puta infirmitatē:⁊ aduersitatē:marē vl' hyemis vl' icursꝰ latronū.ff.ḋ excu.tu.l.scire.§.obseruabunt.

c ¶ Cōtēpserit.nō facias h̄ differētiā inf cōtēnē ⁊ negligere lʒ al's videat fieri.xx.di.si ḋcreta. siue enim negligat siue contemnat punit: ⁊ ꝓbatur hoc.j.eo.§.pe.guil.⁊ gā.

d ¶ Proposita. si misit nūciū ad ꝓponēdū:⁊ nūcius ipedit⁹ fuerit: ⁊ de hoc ꝯstet:nō nocebit ei dūmō postea ñ sit negligens ⁊ ꝓbat h̄.j.e.ṽ.insup. ibi iusto ipedimēto cessāte.⁊ si ifra illos dies papā vel auditorē hr̄e ñ pōt:ꝓtestet hoc:ne de negligentia notet ⁊ hēbit ꝓtestatio p̲ ꝓpositiōe. ff.de nau.fe.l.ij. Sed solet queri an sufficiat semel ꝓtestari: qḋ vr̄:q: vnica ꝓtestatio currentē ꝑscriptiōeʒ tp̄is iterrūpit. j.de ap.si iust⁹ met⁹.de offi.or.pastoralis.C.de anna.excep.l.vt perfecti⁹.⁊ vnica ḋ biti oblatio vsuras currātes ipedit.C.ḋ vsur.si p'te.⁊ vnica solēnis ḋpositio ipedit iā currētes: dūmō ꝑcedat oblatio ⁊ cōsignatio.C.ḋ vsur.acceptā.ecōtra vr̄: cū apli instāt petēdi sunt.ff.ḋ libel.dimis.l.vna.ḋ ap:vt sup̲.⁊ palliū:⁊ lr̄e dimissorie.c.di.prisca.lxj.di.eps.⁊ sollicit⁹ dʒ eē: ad h̄.C.ḋ tēp.ap.cū anteriorib⁹.§.i his.Credo ƀʒ gar.⁊ guil. tutū eē electū pl'es ꝓtestari: ne ḋ negligētia arguat ⁊ sic docea se agē voluisse:qḋ nō.Inno.de ꝑscrip.ex trāsmissa.ad h̄ C.ḋ vsur.pupil.l.fi.tn̄ si hora ⁊ loco cōpetētib⁹ papā reqsiuit ⁊ ei⁹ copiā hr̄e nō potuit:⁊ h̄ legitie fuerit ꝓtestat⁹:sibi tp̄s ñ curret donec papa copiā sui fecerit:q: talis lʒ vnica ꝓtestatio cursuʒ tp̄is ipedit.ff.qñ appel.sit.l.j.§.biduuʒ.ṽ.dies.⁊.ij.q.vj.biduū ⁊ ar.i.l.vt ꝑfecti⁹.Et si papa electos ad camerā cōsueuit admittē:lʒ i publico ñ faciat copiā sui: hoc corā ostiarijs tabellione:⁊ ꝑsonis q̄ occurrerit ꝓtestet.j.ḋ ap. si iust⁹.⁊ predicta.l.vt ꝑfecti⁹.⁊ i'scriptꝫ ꝓtestet:i auc.ḋ tēp.nō so.pe.§.constitutionem col.vj.

e ¶ Tempus huiusmodi.xx.dierum.

f ¶ Uidebit.qd si dū iudex ḋliberat:an sit admittenda vel ñ labitur temp⁹:nūqd nocet electo:credo ꝙ nō ƀʒ gar.⁊ guil. s̄.de ap.ex insinuatione.ij.q.vj.biduū.C.de tem.ap.auc.si lis.

g ¶ Apud sedem.ergo non alibi nisi forte iusta causa suaderet contrarium.j.e.ver.electos.

h ¶ Fidem per testes vl' aliū legitimū modū ꝓbādi: de rēsti.spo.cū ad sedē ⁊ si ex pte electi ꝓbet iusta cā absentie:⁊ opponens vult contrarium dicere bñ audietur: nequis per testes falsos obtineat:de testi. presentium ⁊ quia probare volentinos gerendus est.ff.de proba.circa.iudex tamen accelerare debet quantuʒ potest:quia h̄ ē hi⁹ cōstitutiōis ƀʒ gar.⁊ guil.

i ¶ Nisi vl' h̄ est.ḋ.⁊ exceptio ab eo qḋ dictū erat:ꝙ debeāt electi ꝑsonalit ꝯparere:al's cadāt a iur suo: ⁊ hoc verū est nisi ⁊c.⁊ hoc ꝓbat littera.j.cōparationem.

k ¶ Xv.qui dant ad ꝓbādaʒ cāʒ ꝓpositā: s̄ nūqd iudex dat⁹ a papa illos dies poterit abbreuiare vel ꝓlōgare: dic ꝙ ñ ƀm guil. ⁊ gar. cū sit tp̄s limitatū a iur sicut nec dies q dant ad appelandū.q.vj.āteriorꝫ.⁊ q dant ad i integrū restitutionē petēdā. C.ḋ tēp.i inte.resti.l.supua cuā: ⁊ fac cle de i ite.resti.ab ecclia

l ¶ Propositā. q eā ꝓpōit dʒ hr̄e mādatū:al's non videt huic ꝯstōi satisfactū:cū.j.dicatur p̲ ꝓcuratorēʒ ad ꝑmissa ⁊c. si tn̄ gerēs negociū sin̄ mandato excusat:⁊ admittat:si elect⁹ ratū hʒ ifra tp̄s infra quod se debuit excusare: credo ꝙ sufficit. ff.rem ra.ha.l.pe.⁊ facit quod dixi.s̄.e.§ʒ sit.

m ¶ Uerisimilia.si aūt ꝓponat cāʒ legitimā q̄ ad ius: nō tn̄ q̄ ad factū ⁊ vult ꝓbare infra tp̄s ḋbitū audiet: q: plena ꝓbatio ꝑsūptiōi ꝑferēda ē.ff.ḋ his q sūt sui.l.filiū.⁊ pone exēplū ƀʒ gar. q: valde potēs hō dic se ab iponēte detētū vel corā iudice impssione passū.ff.quod me.causa.non est verisimile.

n ¶ Presidētis sūmi pōtificis vel alteri⁹ ab eo dati.

o ¶ Comparationeʒ.personaliter faciendam.

p ¶ Prolixius.arbitriuʒ habita tamen consideratiōe (⁊ impedimēti q̄litatis negocij.

q ¶ Uel.pro et.

r ¶ Tūc.s.cū iusta cā ꝓponit admittit ⁊ ꝓbatur.

s ¶ Tp̄s.ifra qḋ debeat elect⁹ ꝑsonalit cōparere.

t ¶ Impedimēto.⁊ sic i penā ñ icidit si iustū ipedimētū aduentū ꝓcur.ipediuit:⁊ credo ƀʒ gar. ꝙ seruetur illesus ipo iure sin̄ alq̄ restōn̄is auxilio p̲ hāc lr̄aʒ. Si āt elect⁹ infra tp̄s nec venit nec misit:⁊ aduersari⁹ p̄sens petat ꝓnūciari ipʒ i ꝯstōnē hāc icidisse: iudex in hoc casu bñ faciet nō multuʒ accelerando maxie si sit spes de vicino aduētu.s̄.de do.⁊ cōtu.cum dilecti.s̄ si ꝓcesserit iudex ⁊ elect⁹ veniēs ꝓbat ipedimētū propter qḋ nec venire nec mittē potuit:restitueret ꝯ processū.s̄.ḋ re iudi.cū bertold⁹ ff.ḋ dā.ifec.si finita.§.si

u ¶ Procuratorē spālis cas⁹:cū al's i arduis ipe(forte.ditus non compellat procuratorem constituere.s̄.de procu.q̄relā.vbi de hoc.⁊.v.q.iij.si egrotans.

x ¶ Premissa oīa.s.proponēdū et probādū iustā cām abſētie:et petēdā ꝯfirmatiōʒ et ꝑseq̄ndā electōʒ. Et sic nō ꝙ ꝓponēs cās absētie dʒ hr̄e mādatum: vt.s̄.dixi.

y ¶ Nihilomin⁹.i.nō ob.ꝙ ꝓcuratorē misit.

z ¶ Cā ipedimēti ꝓpt qḋ al's ꝓpt quā elect⁹ se ꝑsōalit presentare non potuit.

ʒ ¶ Presētauerit. dato sibi p⁹ ipedimēti cessationem

petere[a]: nulla iusta[b] causa interueniente contēpserint[c]: de qua infra predictos vigiti dies ꝓposita[d] infra quindeci dies post tp̄s[e] h⁹i corā nobis vel alio seu alijs deputando vel deputandis a nobis si admittenda videbit[f] teneant apud[g] sedeʒ ipaʒ facere plenā fidē[h] nisi[i] vl' ifra eosdeʒ.xx.dies seu ꝑdictos:xv.[k] eo casu tm̄: cum ad ꝑdictā cām ꝓpositā[l] vt predicit ⁊ ad missaʒ ꝓbandā concessi fuerint:talia ⁊ tam verisimilia[m] ꝓponi ꝯtingeret: que i iudicio ꝑsidentis[n] elcōs ipos ab ifrascripta pena merito excusarent:⁊ ꝓpter qḋ forsitan videret eideʒ ad ꝑdictā cōparationeʒ[o] tp̄s ꝓlixi⁹[p] indulgēduʒ. ¶ Insup̲ etiā eo casu q̄ ad ꝑsonaleʒ electoꝝ comparationem excusandam aliquaʒ iustā cām proponi contigerit: vel[q] admitti: nisi tūc[r] infra idē tempus[s] iuste ipedimento[t] cessante per ꝓcuratorem[u] ad premissa[x] oīa sufficienter istructū ⁊ nihilominus[y] ipa cā[z] cessante vt ꝑmittit se ꝑsonalit ꝑsētauerint[ʒ] electiones de ipsis factas eoipo viribus vacuātes ipsos omni iure siqḋ eis p̲ electioneʒ h⁹i q̄situm esset decer

di tpe:qd a pncipio hac ↄstõne dabaẜ:vnde hebit mẽ
sem ad se parãdũ ⁊ tps arbitrariũ:⁊ adhuc.xx. dies:⁊
hoc voluit dicere superioꝛ lr̃a vt pmittiẜ.⁊ qd dico de
mẽse q daẜ ad iter: itelligo cũ tale fuit ipedimẽtũ qd
nõ.solũ iter:ẜ paramẽtũ ẽt ipediuit ẜm gar.

a ¶ Priuatos.⁊ ptineat prouisio ad papã ẜm gar. cũ mens cõditoris fuisse videaẜ: ex quo negocium esset i curia ꝙ papa puidẽ dberet: alẜ ñ eẽt celeris ecclesiarum expeditio: ex potestatẜ sue plenitudine papa potest facẽ quod vult: sed d iuẜ credo ↄ̃riũ: ⁊ dico ꝙ si cãonici deliquerunt in psonam vl formã: tunc locuz habz decre. j .e qz̃qz̃.si
autem nõ dereliquerint electio reuertitur ad eosdez.
j.e.si electio. nec dicam contrarium in hoc casu cum
non reperiam expressum:nec per subauditiones sunt
iura reuocanda:vt dixi.s̃.e.§. in glo ex quo autez. Si
autem iudex datus a papa pronunciat electum inci/
disse in hanc constitutionem:si constat eum non inci/
disse vel est dubium admitteretur eius appellatio: si
autem constat eum incidisse non admittetur: quia a
pena leg's vel canonis non appellatur. s̃.de ap. quia
nos.ff.de ver.sig.siqua pena.ẜm guil.⁊ gar. Et si ele/
ctꝰ puatꝰ hac ↄstõne oppõat se alẜi electo: ⁊ vnꝰ d ca/
pitulo admitendus videtur:quia exclusus ab illa pte
vnde liberẜ:admittiẜ ab illa pte vnd legitimi.ff. d suc.
edic.l j.§.qbꝰ.qd itelligo verũ hz gar.si i alio capite sa
tisfactũ ẽ cõstõni:qꝛ psone istructe misse sũt.puatꝰ est
eni solũ iure sibi quesito p electionẽ:vt dicit hec lr̃a.
b ¶ Premittiẜ.s.in casu in quo mittendo excusatur.
c ¶ Eo casu.s.qñ veniunt vel mittunt sine actis.
d ¶ Ex iusta cã:vt qꝛ instrumentũ detulit ⁊ misit vel
aliqua de nouo opponũtur:vt dixi.s̃.in glo.vt dispen
satio:que est glo.vlti.in priori parte.
e ¶ Ad hec.tertia ps.postq̃z dixit ad quid teneñẜ ele/
cti:dicit ad qd teneñẜ electores.⁊ dic ad h.i preter h.
f ¶ Electiõibus.vt si forma decre.qꝛ propẜ fuerit ob
seruata:⁊ queri debet distincte de quolibet ipsiꝰ dcr.
articulo.de quo in dubium reuocatur.
g ¶ Eligẽtibꝰ.vtrum excõicati maiori ab hoie suspẽ
si priuati a canone:hi eniz eligere non possunt.s̃.e. cũ
in cũctis.⁊.c.cũ inẜ.R.de cõsue.cũ dilectꝰ.cũ si. idẽ d
alijs q̃ circa hoc fuerint in dubium reuocata.
h ¶ Electis.ingreẜ circa hoc de his que habes.s̃.eo.
cum in cunctis.⁊.xxv.di.vsqz ad.xlix.
i ¶ Premissa.electiones.electores ⁊ electos.
k ¶ Plena p hãc lr̃az ⁊ seq̃ntẽ dico ẜm gar.⁊ guil. ꝙ
si mittanẜ canonici q tñ nõ intfuerũt negocio: ꝙ nõ
sufficit cũ ⁊.j.dicaẜ ex ipsis electoribꝰ.⁊c̃.
l ¶ Absentes.qd alẜ esse põt.j.de procur.lz.
m ¶ Proueĩre.⁊ lz p talẽ pcuratoꝛẽ posset istructiõ p

nimꝰ eẽ puatos[a] elcõs vo q se sine actis iuribꝰ ⁊ mũimẽtẜ suis ⁊ pcessꝰ suos ↄtigẽtibꝰ psonalẜ vl p pcuratorez vt pmittiẜ[b] pñtauerit:ea volumus ex ↄtẽptu ↄstõnis hꝰi eo[c] casu pena pcelli:vt p exhibẽdis illis alibi ꝙ apd sedez ipaz nisi ex iusta[d] cã ñ possint dilationem aliã obtineẜ. ¶ Ad h[e] vt dili gẽs iqsitio sup electiõibꝰ[f]: ⁊ eligẽtibꝰ[g] ⁊ elcis[h] ac alijs pmis sa[i] ↄtigẽtibꝰ plẽa[k] isõmatõ pos sit hẽi:quã isormatiõez p pcuratões q vt plimũ ↄstituũtur abñtes[l] ⁊ pcessꝰ ignari: cursꝰ ñ sẽtit d facili pueĩre[m] d ipis electoribꝰ due[n] persone ad minus sup negocio ipo vt de electis pmittitꝰ[o] sufficiẽẜ istructe qñ electiõez pcordez[p] esse ↄtigerit infra idem[q] tps per capitulũ i expensis[r] de bonis ad platuz ipsius ecclesie de cuius electione agiẜ pertinentibꝰ si sint discreta[s]: alioquin[t] d cõi

venire: nihilominꝰ veniãt he persone ẜm guil.⁊ facit quod
dixi in prin.super verbo periculosis.
n ¶ Due psone.he persone procuratoꝝ ab eligẽtibus habere
debent:vel alẜ apparere quõ trãsmissi sint:ar.s̃.de here.cum
ex iniuncto.⁊ si iste psone nõ venerint electus vult tamen ple
nã instructionẽ facere p alios: sufficit quo ad se: ẜ nõ quo ad electores: qꝛ penã incurrent.j.e.§. ceterum Et si persone i/structe venerunt:⁊ ante instructionẽ cãe decesserunt postq̃z sciuerint ẜ eligẽtes teneñẜ alias personas mittere infra tantuz tps q̃tũ superius est taxatũ:alẜ ppẜ nouũ cõtẽptũ penã incurrerent: lz a principio negligentes non fuissent: ad istã. eius quo dicitur de ele/cto.s̃.e.§. pxor.v̄. insup.
o ¶ premittitur.ergo veniant cum actibus iuri/bus ⁊ munimentis: ad
idem.j.§.proximo.
p ¶ Concordẽ:lz quidã dicãt electionẽ concordẽ q̃ a maio/
ri parte capli facta ẽ:tu dic ẜm guil.⁊ gar.cõcordem:qñ oẽs
cõsentiũt nemine discrepãte. Ille.n.intellectus ẽ ↄ̃ significa
tionem vocis:⁊ probaẜ hoc.j.§.pr.⁊.j c.quorundam.
q ¶ Idem tps. j .qd electꝰ debet psonaliẜ cõparere: ⁊ si ele/
ctus sit remotior q̃z electores: sufficit ꝙ persone istructe veni
ant infra id tps infra qd electꝰ remotior venire dz ẜm guil.
⁊ gar.Si aũt electꝰ esset ppinquior dico eligentes hñe men/
sem ⁊ tps arbitrariuz:⁊. xx .dies.ad impossibile.n.non obli/
ganẜ.j.de reg.iur.nemo cum suis concor.⁊ verba sunt ciuili
modo intelligenda. ff.ad exhi.l.pe. Et dico hz guil. ⁊ gar.ꝙ
si in curia ille sit qui est electus vltramõtes: hebũt psone in
structe tps ad veniẽdum: qd heret electus si esset in ecclesia
⁊ curreret a die eis notificati ↄsensus exhibiti:tutius tamen
esset ꝙ cũ mittũt p cõsensu:mitterẽt etiaz psonas instructas
ẜm formã huius decre. tñ lz hoc non fecerint non incidunt
in penã. Qualiẜ enim artari debẽt ad prosecutionem cause:
donec sciant an electus cõsentiat: Idem dico ẜm eosdem ꝙ
si duo sunt electi:quoꝝ vnus est in curia: alter in ecclesia ille
qui ẽ in eclesia stati post suũ cõsensuz exhibitũ artaẜ hoc tpe.
cũ.n.decre.ista dicat post cõsensuz etc̃.stabimꝰ textui:nec di/
cemꝰ ꝙ habeat vel possit expectare consensuz alterius electi.
r ¶ Expensis.necessarijs et moderatis:vt in se.§.
s ¶ Discreta.si autẽ aliqua sint discreta:aliqua cõia:fiant de
discretis pertinentibꝰ ad prelatũ si sufficiunt: alẜ qd deest p
hãc litterã de comunibus suppleaẜ:sed si d bonis ecclie plus
recipit vnus q̃z alter:dabit ne tñ vnus sicut alius? dicas ẜm
gar.ꝙ est triplex genꝰ expensaꝝ. In expẽsis q̃ fiunt in causis
vel negocijs generaliẜ ad totã ecclesiã pertinentibꝰ fit contri
butio ẜm facultates: vt qui plus hz plus soluat: de censi.so/
pite.et.c.cũ instãtia.sicut et i naui iacture summaz p pcio re/
rũ distribui oportet: et q plures res saluabit plus cõfert.ff.
ad.l.rho.d iac.l.i.§.iacture sũmã.Alie sẜ expẽse ptinẽtes tñ ad
bõa discreta: puta ad dignitatẽ:⁊c̃ d illis bonis discretis fiẽi
debẽt expense dũmõ sufficiãt In expẽsis vo q̃ pertinẽt ad bo
na cõia de cõmunibꝰ he fieri debẽt satis pbat lr̃a ẜm gar.
t ¶ Alioquin.i.si bona discreta non sunt.

28

bus vel ꝑ ipꝫ capitulū aliūde[a] ꝓuisis: si de ipsis discretis vł cōibus tunc hēri nō possint[b] ad oīa instructi[c] plenarie trāsmittantur[d]. ⁋ Si[e] vero in discordia electio vel electiones ipse ꝓcesserint: tūc due[f] ꝑsone ad minus de parte q̈libꝫ: cuꝫ sint plures[g] vel de parte electi cū electio vna ꝓcesserit in necessarijs[h] ⁊ moderatis expensis electoꝝ: quas si electi exhibere contēpserint[i]: nisi forsan ipsos facultatū īpotentia[k] ꝓ q̈litate negocij excusaret: oī iure ipis ex tali electōe quesito priuentur[l]: ⁊ quando vnicus[m] est electus: cui aliqs vel aliq se opponūt[n] i expēsis ipoꝝ ꝓprijs eo casu tā opponens[o] q̄ opponētes huiusmodi: si duo tm̄ vel si plures: duo[p] ad minus ex ipsis opponentibus in expēsis[q] ipsorum opponentiū plene vt dcm̄ ē: cū actis ⁊ munimentis instructi[r] cōpareāt[s]

a ⁋ Aliūde. ꝯtrahēt mutuū: cū manifesta sit i hoc ecclesie vtilitas. x. q. ij. precarie. xij. q. iij. quicunqꝫ. vel si id cōmode fieri ñ pōt ad dioc. clericis charitatiuuꝫ: de cēsi. cū apostolꝰ. §. ꝓhibemus. tractatur. n. subditoꝝ salus. lxi. di. miramur.

b ⁋ Possint. commode. ff. de ver. sig. nepos.

c ⁋ Instructi. instructe debet dicere cum. ṡ. dicat persone gar.

d ⁋ Trāsmittātur. non ergo sufficit eos eligere nisi trāsmittāt. Si ergo electi primo nolūt ire: alios eligāt. illi aūt electi q venire noluerint: hac pena tāq̄ꝫ culpabiles pūiātur. j. §. ceterum. qđ. n. fit a maiore parte capituli: minor pars sequi tenet nisi rōnabile qđ ostēdat de his q̄ fi. a ma. par. ca. c. i. vnde venire tenebāt ad idē. iij. q. i. nulli. vij. q. i. nos autē fratres. ⁊ qđ ibi notatur.

e ⁋ Si vero. quarta pars ponit quid iuris de missione personarum: quando electio facta est in discordia.

f ⁋ Due persone. cōpareant: qđ est. j. ⁊ si iste ꝑsone se aduersarios in iudicio cōstituant: nihilhominus instruere pñt: cuꝫ ⁊ infra dicatur ꝙ opponentes instruunt: nec sunt isti proprie testes: ꝫ instruunt cām cum actis iuribus ⁊ munimentis: ⁊ ꝑ eos instruetur papa vel auditor in facti veritate.

g ⁋ Plures electiones. ⁊ intelligas siue sint due siue plures: dummodo oēs suas prosequantur electiones.

h ⁋ Necessarijs. q̄ sūt ille qbꝰ nō factis res ꝑitura erat vł dōterior futura. vtiles q̄ meliorē cāꝫ faciūt: deteriorē eē ñ sinūt. ff. de v. si. l. ipēse. ⁊ dico ꝙ cōditione ex hac decre. electi nō tenebunt ad vtiles: cum de necessarijs tm̄ dicat: ꝫ actiōe neg. gestoꝝ bene. ff. de neg. ge. sed an vltro. ṡ. de procur. cū pro cā.

i ⁋ Cōtēpserit. ꝫ an teneat offerre: an sufficiat ꝙ paratꝰ sit soluere dubitat: ⁊ vł ꝙ teneat offerre. C. de ꝯhē. ⁊ ꝯmit. stipula magnā. ff. de leg. ꝯmis. l. si fūdꝰ ad fi. vbi dī ꝙ offerre tenet alias i penā icidit: ⁊. ṡ. ð loc. potuit ar. ꝯ. ff. quoꝝ legatoꝝ. l. si. §. i. vbi dī ꝙ sufficit si paratꝰ sit satisfacere: nec tenet offerre: ꝫ morā petenti ñ facere. ff. ð ope. libe. cū patronꝰ. ff. ð dā. ifec. l. iiij. §. h aūt. so. dico ſꝫ guil. ⁊ gar. ꝑ iura vltio allegata ⁊ ꝑ decre. de iureiur. breui. ⁊. j. de sē. ex. cū medicinalis. §. exempluꝫ ⁊ ꝑ litterā istā q̄ dicit ꝯtēpserit qđ sufficit soluere sit paratus: ⁊ ꝯtraria loquūt cum statuta est dies que interpellat.

k ⁋ Impotētia. ⁊ tunc expēsas dare tenentur electores. vbi. n. ius postulatū excusat: incūbit h onꝰ postulātibꝰ. j. §. p. a simili vbi ius excusat electū: icūbat onꝰ expēsaꝝ electoribus: ⁊ satis hoc pꝫ. j. §. prori. v. vel si personas. ⁊ idē dico si electi pñt: sed nolunt has expensas soluere per preal. ver.

l ⁋ Priuentur. per sniam. vbi eni vult decre. h ꝙ sit canō late sententie: bene h exprimit: ita ⁊ h fecisset si h voluisset. ṡ. de deci. ad audientiam.

m ⁋ Unicus. si ergo sūt plures electi: dico per hanc lrāꝫ ⁊ per illā. § pri. opponentis vel opponētiuꝫ: cum vnicus ē electus ꝙ opponentes venire nō tenet. ista. n. decre. nō ꝯpellit alios venire nisi electos postulatos ⁊ personas instructas ⁊ opponētes: cuꝫ vnicus est electꝰ: a vbis ergo non recedamus: imo verbis electi deseruiam. ff. de le. iij. non aliter. ṡ. de rescrip. suspectuꝫ. ⁊ h intellexit guil. ⁊ gar. de his opponentibus qui sūt de electoribus. ꝑ illis. n. veniūt electi ⁊ ꝑsone instructe ꝫ si aliqui sint opponētes prēt electores: puta dioc. clerici vel alij q̄ꝝ intersit ipsi venire debēt. ꝫ eadē rōne q. ṡ dici posset ꝙ i eis locū ñ hēat h ðcr. ꝫ illa. ṡ. e. statuimꝰ.

n ⁋ Opponūt i formā vł ꝑsonā aliqd obijciēdo. ṡ. e. c. j.

o ⁋ Opponēs. dixit guil. ⁊ gar. ꝙ si archieps vel eps se opponit personaliter venire nō tenet: qr durum eēt ꝙ occasiōe hꝰ oppositiōis suaꝫ ecclesiā vł ꝓuiciā dereliquat: ⁊ iō suffic si ꝓcuratorē mittat sufficiēter istructū tanq̄ꝫ iusta ⁊ rōnabilis cā eū excuset. j. §. pr. v. vł si ꝑsonas ⁊. j. § pe. vbi non astrigit ꝑsonalit venire ecclie alligatuꝫ: etiam si postulatus fuerit.

p ⁋ Duo ad minus. si aūt. x. sūt opponentes ⁊ diuersa crimina opponunt: vtpote vnus adulterium: alius homicidiuꝫ: ⁊ sic de singulis: sufficit duos mittere sufficientes instructos ſm guil. ⁊ gar. cū hic lrā nō distinguat ⁊ sic satisfactum dicemus huic cōstitutioni: ⁊ incōueniens esset tot opponentes compelli venire: ⁊ electū per tot distringi. ff. de exer. acti. per plures. l. ꝫ sit ar. ꝯ quia si plures de vno crimine accusāt: magis idoneus eligit a pretore: si autem de diuersis oēs venire tenētur: nec admittitur vnus pro alio. ff. de accu. si plures. C. de accu. l. qui de crimie. Sed illud quia ibi criminaliter de crimine agitur non potest procurator interuenire: sed hic agitur ciuiliter: ⁊ iō secus: de accu. super his.

q ⁋ Expēsis. quas si dare noluerit: ⁊ ita nullus venit tāq̄ꝫ culpabiles puniantur. j. §. pri. ver. vł si personas.

r ⁋ Instructe. respicit illud due persone: alś instructi: ⁊ respicit illud duo ex opponentibus ⁊c. ⁊ an illi duo i contribuere teneantur. dixi. j. e. cum non deceat.

o ⁋ Cōpareāt. j. idē tp̄s. j. qđ electi venire tenēt: vt itelligat receptū. ṡ. ð ap. sc ð regris. ⁊ si electꝰ obijciat opponēti ꝙ tp̄a ñ huauit: ⁊ opponēs idē obijciat elecō: ꝑmo discutiet ð iure opponētꝭ tāq̄ꝫ ð ꝑiudiciali. C. de adul. qm̄. ṡ. ð or. cogni. tuā. priꝰ. n. ꝑsōe opponētiū discutiēde sūt. xxiij. di. illð. ð accu. c. i. ⁊ sil' ð vtroqꝫ cognoscere nō dꝫ. ṡ. ð iudi. exhibita ſꝫ guil. ⁊ gar. Dico tñ ꝙ iudex excluso ꝯdicēte ex offō suo cognoscet: vtrū electꝰ tp̄a seruauerit. ṡ. e. cū nob oli. qd si opponētes a ꝑncipio ñ venerūt. j. tp̄a ꝫ pꝰ. ⁊ se petāt admitti ad ea q̄ ð nouo ꝓuenerūt: nūqd admittet: vł ꝙ sic. ṡ. e. vt circa. §. aliogn. ṡ e. c. j. ṡ. q ma. accu. pos. cū i tua. Et ꝑ surreptionē ⁊c. ṡ. e. cū dilecti. §. nos. vō Sꝫ dic ꝯ ꝑ hāc ðcre. q̄ excludit eū a totali ꝓsecutōe ꝓcessus: ⁊ q ꝯ te calūiatꝰ ē nec ð illo: nec ð alio crimie te excusat ff. ð accusa. sicut i. iij. q. x. si accusatoꝝ. nō ob. ðcr. vt circa. punit. n. ibi q ñ exp̄ssit: ꝫ exp̄mere ñ potuit qđ ignorabat: h aūt pūit qr ꝯtēpsit. ðcr. aūt statuimꝰ. ñ ob. qr ibi ñ ꝓuat ꝓsecutōe ꝓcessꝰ: s i h ꝓūitur ꝙ i eiꝰ absētia ꝓcedit veniēs igit admittet eo statu in q̄ cā repiet: dicamꝰ igit h ꝑ ðcr. illā spālit itroductū ꝫ

vt premissas personas vel nẽgotium plenarie instrui[a]: vel sedes eadẽ valeat iformari[b]: an ecclesiarum vtilitate pensata ⁊ alijs ispectis circumstãtijs[c] super hñdis aliquibus ꝓbatiõib⁹ seu quibuscũq₃ alijs sit alibi[d] facienda commissio vel eq̃tate suadẽte ptes poti⁹ apð sedẽ ipsã i ꝓbõnib⁹ ⁊ alijs sint artãde[e]. ¶ Ceteꝝ[f] si eligẽtes electões[g] ipas ꝯcordit vl i discordia celebratas. j. viij. dies[h] p⁹ q̃ ꝯmode poterit: electis ꝑñtare distulerint: ipos q culpabiles[k] in h̃ extiterit: quo ad se a ꝓcess⁹ ꝓsecutõe totalr[l] excludẽtes[m] oib⁹ bñficijs[n] suis q̃ i ipa ecclia[o] õ cui⁹ electõe agit obtinẽt per triẽniũ ꝯtinuũ extũc[p] icboãdũ volumus eoipo fore suspẽsos[q]: ad q̃ si. j. illud tp̃s se ꝓpa temeritate vl alio[r] q̃sito colore igesserit: illis ipo

ob.decre.cum dilecti.q: officium iudicis nõ deficiet: vt in predicta decre.cum nobis.

a ¶ Instrui.ita q̃ finiri possit.

b ¶ Informari.quando non est tale quid probatum per quod negocium decidi possit.

c ¶ Alijs circũstãtijs.gd.n.p istos iformat iudex: q̃ ꝓbatões de facili pñt hẽri i curia vel nõ nisi cũ magna difficultate: h̃ ispecto vl ꝯmissioné faciet: vl ad ꝓbationẽ faciendam in curia cõpellet g.r.

d ¶ Alibi.ad qd fiet ista cõmissio: cũ ellect⁹ ⁊ opponẽtes ducere teneãt oia munimẽta: dic illõ veꝝ de ꝓbatiõib⁹ p istra facẽdis: s₃ ista ꝯmissio sit rõne ꝓbationũ faciẽd.vt: testes q̃s ad curiã ducere eẽt diff cile: desideius ꝯstitut⁹. ij. q. ij. c. vlti. gar. ⁊ guil. ⁊ idem posset intelligi si haberet ꝓbare p istrumẽta q̃ secũ ducere n potuit: puta ꝑuilegiũ qð alteri⁹ erat nõ suũ: nec illud hr̃e potuit: vl ipedit⁹ fuit p aduersariũ quominus hr̃e posset vel similia: ad h̃ de fi. instru. cõtingit. ⁊ c. accepimus de testi. co. peruenit. j. guil.

e ¶ Artãde. ⁊ testes ꝯpellẽdo ad curiã venire. s̃. de testi. co. c. ij.

f ¶ Ceterum. quinta pars.

g ¶ Electiões. scias s₃ gar. q̃ h̃ qð h̃ dr̃ h₃ locũ nõ solũ in elecctiõib⁹ cathedraliũ eccliarũ vel regulariũ de qb⁹ h̃ loq̃t decre. sed ⁊ i oib⁹ alijs electiõib⁹. q̃r. s̃. i. ꝑn. decre. nicolaus corroborat qð statuerat gre. cũ hac tẽpis moderatiõe. greg. aũt de q̃lib₃ electiõe loq̃tur: sic i qualib₃ electiõe locũ habebit moderatio.

h ¶ Octo dies. ⁊ si exiuerunt cõpetenti tẽpore ad ꝑñtandã electionẽ₃ excusabunt ꝓpter supueniẽtẽ casũ. si aũt exiuerunt eo tẽpore quo venire poterãt vtendo duplo max: ipedimentum superueniẽs non excusat eos. ff. si q̃s c. m. l. ij. §. sig tñ. s̃. e. cũ in veteri. s̃m guil. ⁊ gar.

i ¶ Electis. si autẽ pñtarẽt generali ꝓcuratori electi nõ sufficit q: tpal hereditas p talem nõ acquirit. ff. de acqui. heredi. per ꝓcuratorẽ. multo minus spũal: nec matrimoniũ carnale per tatẽ ꝯtrahit. j. de ꝓcur. c. vlti. ff. de ritu nup. generali. ergo nec spũale qð est verum: nisi electus ratũ₃ hẽret. j. id tẽpus. j. qð sibi debuit ꝑ/sẽtari. ff. rẽ ra. ha. l. pe. Sl aũt pñtet procuratori ad hoc spãli sufficit per eadẽ iura: ad hoc. s̃. de preben. accedẽs. xxxij. q. ij. honorantur. C. de acquir. pos. l. i. cũ si.

k ¶ Qui culpabiles si hoc ignoret: quid erit: videt q̃ nullus incidat in penam q: sancti⁹ est ⁊c. ff. de pen. ab sentẽ ⁊c. ar. ꝯ. quia si plures percusserint: ⁊ vnus solus letaliter: ⁊ ignoret quis: omnes de occiso tenentur. xxiij. q. vl. c. vlti. ff. ad. l. aq. item mela. §. s₃ si plures. so. lapsus tẽporis ꝓbat oẽs culpabiles: nisi ꝯtrariũ aliq ondãt: puta de sua diligentia: vel q̃ miserunt ⁊ missus fuit impeditus vel negligens s̃m gar. non tamen videtur q̃ negligentia missi excuset eligentes. j. e. si compromissarius. i. responso nisi h̃ dicas contra per hoc verbũ₃ culpabiles non ob. contrarium: q: cum sunt plures ⁊ vn⁹

delig̃t ⁊ alter nõ: tũc hab₃ locũ. l. illa absentẽ s₃ cũ oẽs delĩq̃rũt: s₃ nõ eq̃liter: tũc hẽant locũ iura p hac pte iducta. nec. n. põt aliq̃s inocẽs appellari: vt i. l. absentẽ. s₃ guil. ⁊ gar. h̃ aũt oẽs ꝑñtare debeãt: nisi q̃ ꝓbet ꝯriũ: dicã oẽs in culpa.

l ¶ Totaliter. p hãc litterã dico nec electionẽ alteri⁹ partis poterũt impugnare als nõ essẽt totaliter exclusi: ad ad hoc. j. e. v̄. opponetis.

m ¶ Excludentes. ⁊ sic exclusi sũt ipso iure: ⁊ si cũ₃ eis de facto ꝓcessũ₃ est: si postea excipiat in medio cãe de tali ꝓcessu se iuuare nõ poterũt: iudex tñ ex illo ꝓcessu posset animũ informare: cũ casus sit iste i quo ꝓcedit ex officio suo vt pluries supra dixi.

n ¶ Bñficijs. nõ q̃ officijs: ⁊ merito pone. n. q̃ fuissent oẽs culpabiles: quis interi officiaret ecclesiã ⁊ si nollẽt isti interi officiare: p priuationẽ beneficiorum, compelleret eos eps: si cã₃ rõnabilem nõ allegent: de cle. non resi. inter quattuor vel saltẽ₃ si vl't eos ob multitudinem sustinere s̃m guil. ⁊ gar. de ipsorũ₃ bñficijs faciet ecclesie deseruiri: de cle. nõ resi. c. pe. ⁊ de ap. peruenit. ij. ⁊ si hac suspẽsione durante vacat ecclesia eligere possũt als decre. cum inuctis. s̃. e. ti. non priuasset eos spãliter hac ptãte: ad h̃. e. ti. cum vintoñ. eligi. autẽ non pñt medio tẽpore i illa saltẽ₃ ecclia. i q̃ suspẽsi sũt s₃ gar. ⁊ guil. s̃. e. ti. p ighitionẽ

o ¶ In eclesia ipsa. nota suspẽsũ₃ a bñficio in vna ecclesia: nõ ꝓpter hoc suspẽsũ₃ in alia: ad idẽ. j. e. si compromissari⁹ in fi. ⁊. j. de re. ec. nõ ali. hoc cõsultissimo. ⁊. j. de offi. or. si canonici. secus in excõmunicato vel ab officio suspenso. iiij. q. v. quisquis. vij. q. i. siquis presbyter.

p ¶ Extunc. s. post predictos. viij. dies.

q ¶ Suspẽsos. est q̃ canõ late snie sic. s̃. e. cũ i cũct̃. Et si eps eẽt q voce hẽret: puta in electione metropolitani euitant hãc penã: cũ de ipo nõ caueat expsse. j. de sẽ. ex. q: piculosũ. ⁊. j. e. si cõpromissari⁹. ff. huius penã aũt supiorẽ nõ euitat. s. vt notabilit ꝓsecutione ⁊c. Et si q̃rat an eps talit suspensos possit absoluere dicendum est s̃m guil. ⁊ gar. q̃ non ar. decre. s̃. e. c. i. ibi nullã ⁊c. ⁊. s̃. de testi. tam litteris. ibi donec nr̃am mereatur ⁊c. facti enim questio in arbitrio est iudicantis: pene vero persecutio ⁊c. ij. q. iiij. §. notandum. ff. de abol. l. j. §. ij. tam enim si diceretur contrarium illuderetur huius canonis pena ⁊ similiũ₃: quod inconueniens esset. nõ ob. decre. nuper s̃. de sen. ex. quia loquit i excõicatione s₃ gar. vbi maius vertitur periculum: ⁊ ideo facilius remouetur: quia nullus vsq₃ ad certum tempus excõicatur: sed donec satisfaciat vel caueat: de ver. sig. ex parte. vnde vere loquendo ibi pena non remouetur: sed quod ius statuit adimpletur. Sed quid dices si electio non fuit presentata tempore debito: electus post noticiã iter arripuit. fecit expẽsas: postea pñtatur sibi electio electus reperit eam minus canonicam: non vult consentire: quero nunquid electores teneantur ei ad expensas quas facturus non fuisset si ipsi debito tempore presentassent: dico sic s₃ gar. ⁊ guil. als electo per constitutionem hanc laqueus pararetur: ad hoc. ff. de peri. ⁊ cõmo. rei ven. l. vlti. C. de iudi. sancimus. ⁊. j. de offi. or. si canonici. j. responso. ⁊. §. j.

r ¶ Alio colore. puta quia se ingerunt de alicuius superioris auctoritate. vel pone exemplum. supra. c. auaricie. ⁊ qð dixi de

superiore intelligas qui id non possit concedere.
a ¶ Perpetuo. intelligebatur: ⁊ si nõ fuisset appositum. ex quo enim priuantur: ppetuo priuati intelliguntur. C. de penis huius. l. di. c. i. qð dic vt. s. de consti. ex lris ⁊ p hanc litterã ppetuo dico ꝙ si eps ipsis priuatis ea vellet de nouo cõferre nõ posset ad idẽ. s. e. cũ in cunctis. ⁊ c. licet canõ. ⁊ c. auaritie. ⁊ meliꝰ. j. e. c. cõmissa. §. porro.
b ¶ Uel si. viso qualiter puniantur eligentes: si electionẽ tẽpore debito nõ pñtant: est videndũ qualiter puniũtur eligẽtes si psonas nõ mittũt instructas. ⁊ hic assume qð sequitur infra. s. destinare neglexerint.
c ¶ Ut premittit. i. §. ad hec. ⁊ in. §. si vero.
d ¶ Electi. sed ad qd debẽt venire persone instructe: ex quo nõ venit nec mittit electus: cũ ex eo p̃uatus sit ipso iure: respõdeo vt instruatur papa super toto negocio: ⁊ forte possibile est ꝙ electus q nõ venit impeditus fuit ad veniendum ⁊ mittendum ⁊ sic nõ est priuatus. s. e. ver. insuper. ⁊ super hoc ipso vtilis esset instructio ⁊ super alijs occurrentibus.
e ¶ Ministrare. ⁊ ministrabũt tunc electores: quia ipsi tenẽtur mittere: ⁊ missi suis stipẽdijs non debẽt ministrare. x. q. ij. precarie. sed ex quo electi contẽnunt ministrare expensas priuati sunt. ad quid ergo veniunt persone instructe: dic vt dixi supra glo. priori.
f ¶ Neglexerit assume cõ lram ⁊ a totali quo ad se ⁊c. q̃ est. j.
g ¶ Eos. negligentes ⁊ opponentes.
h ¶ Cõtradicentiũ paucitas. quõ h cũ nõ pñt eẽ pauciores q̃z vnus vel duo q tñ venire tenẽt. s. §. pr. rñdeo quia non sunt alij q eccl'ie deseruiãt: nisi cõdicẽtes q sunt tam pauci: ꝙ si nñ terẽt non eẽnt q deseruirẽt ecclesie: sꝫ nõne sũt electores: forte oẽs cõdicũt puta cũ supior puidit: sꝫ illi sũt pauci: vel electores ifirmi sũt vel mortui vel absẽtes sũt ita ꝙ nulli ecclesie deseruiũt pter cõdicẽtes: ⁊ illi sũt pauci. sed quot dicimꝰ paucos: hoc relinquã arbitrio iudicãtis: si reuocet i dubiũ. aliq̃. n. ecclesie indigẽt pl'ribꝰ s'uitoribꝰ: aliq̃ paucioribꝰ: ⁊ sic nõ põt eloqutiõe expmi. ff. de solu. ratũ. ⁊ q: respectiue q̃dã dicũt pauca ⁊ multa. xlv. di. disciplina. instit. de iur. perso. §. fi.
i ¶ Alia iusta. puta incursus hostiũ: ifirmitas: nimia pauptas ad hoc. s. §. pxi. ibi facultatũ ipotẽtia. vel est obligatus ecclie cathedrali: vt eps vel archieps: vt. s. dixi. guil. ⁊ gar.
k ¶ Probabilis. infra tps iudicis arbitrio taxandũ probanda ex quo hic nõ determinat ẽm guil. ⁊ gar. ff. de iur. deli. l. j.
l ¶ Procuratorem. etiam extraneũ qui non sit de electoribus nec de opponentibus: vt declarat sequens littera: ibi dictas psonas dirigere teneantur. gar.
m ¶ Nihilominꝰ. si vo añq̃z cessaret ipedimẽtũ: esset negociũ i curia terminatũ: nõ credo ꝙ psonas dirigere teneãtur: cũ iã instructi vlterius non sit locus. ad quid ergo inanibus sumptibus se vexarent. ff. de inof. testa. l. i.
n ¶ Priuẽtur. p sniaz. ⁊ puabit eos papa: vel iudex ab eo datus: ⁊ hoc idẽ facere poterit eps ppriꝰ q dꝫ canones obseruare ⁊ a subditis facere obseruari: ⁊ sacrorũ canonũ ẽ minister. xxi. di. §. i. ⁊ iõ nõ credo ẽm gar. ꝙ si in isto triẽnio se igesserit: ꝙ sint puati ppetuo: vt. s. i alio cãu: ex quo repetitũ nõ ẽ cũ sit penale ⁊ restrigẽdũ: iudex tñ ex eo poterit eos punire. sꝫ q̃rit q̃re i pcedẽti cãu puãt ipo iure: ⁊ h p sniam: dixit gar. hoc iõ: q: papa reputauit eos ãpliꝰ deliq̃sse: ⁊ q: h ẽ iã q̃si iudiciũ: ⁊ ibi q̃si ex̃ iudiciale: ⁊ iõ forte iudex ñ esset ita paratꝰ ibi vt hic.

iure ppetuo[a] sint puati. ¶ Uel si[b] psonas istructas: vt[c] pmitti tur: ẽt si opponẽtes vl' electi[d] mittere vel venire: seu expensas mistrare[e]: ptẽnãt: dstinare neglexerit[f]: nisi eos[g] capitli vl' cõdicentiũ[h] paucitas seu alia[i] iusta: ⁊ pbabilis[k] cã euidenter excuset: i q̃ cãu pcuratorẽ[l] suficiẽter istructũ mittere: ⁊ nihil ominꝰm[m] cessãte cã dictas psonas dirigere teneãtur: ⁊ a totali quo ad se psecutõe pcessus: ⁊ a puẽtuũ bñficiorũ q̃ i ecclia ipa obtinẽt: p triẽniũ continuum pceptiõe priuẽtur[n]: opponẽtis vel opponẽtiũ cũ vnicus ẽ electus ptumatia[o] sibi pena[p] plectẽda[q]: nihilominus[r] tñ in pmissis[s] casibus qbus eligẽtes vel opponentes quo ad se processus prosecutione priuantur[t]: electis per hoc in prosecutione sui iuris nullum[u] piudiciũ gnẽtur. ¶ Deniq[x] cũ ad postulationem pcordem vel discordem pcedi ptigerit: ⁊[y] aliq patientes i ordinibus vel etate[z]

o ¶ Cõtumacia. vt q: nõ venit: cũ sũt vnus vel duo vel q: duos ex se nõ mittũt: cũ sũt plures. Sed non ne istorũ repulsione posset sequi inigtas: pone. n. electũ idiguũ. so. lꝫ isti repellãt offiiciũ iudicis nõ q̃scit: sicut ⁊ vbi cũq̃ piculũ aie v̆tit: supplet. s. e. cũ nobis. de excep. exceptionẽ. ⁊ vbi publica offendit vtilitas: vt in milite pcuratore. C. de pcur. l. militẽ. ⁊ de his q̃ pstãt sibi tãq̃z iudici: de postul. pl. i. bone. j. vbi de h: ⁊ supplet ea qbꝰ omissis nõ valeret pcessus: de li. ob. c. i. de lit. ptes. c. vno. cauẽ ẽt dꝫ ne sibi illudat. ff. de iud. si pretor. ⁊ ne in vanum partes vexentur supra de offi. dele. super questionum. §. porro ad fi.
p ¶ Pena. excludũt ergo a psecutõe pcessus: ⁊ bñficijs p triẽniũ puabũt. sꝫ isti opponẽtes q̃re puniunt i bñficijs: nõne a sua oppositiõe sine pena desistere pñt: itellige ẽm gar. ⁊ guil. h de illis qui in sua oppositione persistũt: vel recedunt ab ea eo tempore: ⁊ modo quo ab ea recedere nõ potuerũt. j. c. ab eo. s. e. q̃zuis. s. c. statuimꝰ.
q ¶ Plectẽda. arguẽ ẽm gar. ⁊ guil. ꝙ nõ ẽ canõ late sẽtẽtie q̃ ad hoc. ⁊ dixit gar. ꝙ isti opponẽtes p modũ denũciatiõis pñt dicer electionẽ nullã: ar. s. de accusa. veniẽs. ⁊ c. plator. sꝫ p modũ oppositiõis vel exceptiõis non: quia a totali prosecutione ⁊c. officium tamẽ iudicis non cessat: vt pluries dixi.
r ¶ Nihilominꝰ. i. nõ obstãte ꝙ illi excluduntur.
s ¶ Premissis. s. cũ eligẽtes excludunt q: electionem nõ psẽtauerũt: vel psonas istructas nõ miserũt ⁊ etiaz cum opponentes puniuntur: quia hanc decre. non seruauerunt. ioan. andree.
t ¶ Priuantur. supple vel priuari mãdantur propter casũ precedentem.
u ¶ Nullũ piudiciũ. ⁊ ita ex̃iudicialis negligẽtia eligẽtiũ nõ nocet huic electo sꝫ nũqd pcessus eligẽtiũ hitus sꝫ ipos nocebit electo vl' alijs q i iudicio ñ fuerũt: dic cõ gar. ꝙ electo sciẽti piudicabit: ignorãti. ñ. iij. q. vi. h gp pe. s. de do. ⁊ ptu. cũ oli. s. de re iudi. q̃zuis. alijs aũt q̃r i terẽ: ñ q: sunt electi: sꝫ alit nocꝫ ⁊ sciẽtibꝰ ⁊ ignorãtibꝰ vt i actiõe poplari dr i q̃ pcessus cõ vnũ piudicat alijs ẽt ignorãtibꝰ nisi doceãt de collusione vel de ppo iteresse. ff. de accu. sicut. ff. de iureiur. cũ q. §. i pplaribus.
x ¶ Deniq̃z. sexta ps. ⁊. s. plene dixit q̃lit debeãt se hĩe eligẽtes ⁊ electi ⁊ ẽt opponẽtes: mõ vlt dicẽ q̃lit se hẽãt
y ¶ Et aliq ⁊. p. i. vl' ppe (hĩe postulãtes ⁊ postulati gar.
z ¶ Uel etate. q patiant in his defectũ collige. s. e. cũ i

defectum vel his sīles[a] postu
lentur[b]: nō q̄ns alijs ecclesijs
alligati[c] liberum non hēant
sine nostra[d] permissione vola
tum. circa quos taliter alliga
tos nihil de veteris[e] iuris ob
seruantia immutamus. postu
latos[f] huiusmodi ꝛ postu
lantes eosdem ea moderata[g]
districtione perstringimus: vt
eo saluo ꝙ postulati h[us]i nec
suis postulatiōib[us] ꝓstare ꝯsen
sū[h]: nec vt ꝺ electis dictū[i] exhi
bere expēsas aliqb[us][k] teneāt:
sꝫ postulātes ipi ꝯcordit vl' di
scordit expēsas ipas ꝑsōis tali
bus subministrēt[l]: postulatos in
ueniēdo si nō dissēserit[m]: ꝛ po
stulātes i mittēdo ꝑsōas instru
ctas[n]: vt in ꝯcordi vl' discordi
electiōe ꝑ oīa vt supra ꝑmitti
tur[o] moderatio ꝑmissa ꝯstrin
gat: ꝛ negligētes[p] statuta ibi
dē siles[q] pēa ꝓcellat: nec[r] ꝑ hoc
ꝙ ꝺ postulatis ꝓ[s] celeri ecclaꝝ
expeditiōe statuit: postulatōes
ipe min[us] ꝺpēdē itelligat a gr̄a[t]
ꝙ̄ ātea ꝺpēdebāt. ¶ Porro[u] i
singul' casib[us] supraditis i recu
perādis vel reddēdis[x] expēsis
eligentiū[y] electorū postulātiū
ꝛ etiā postulari illud ꝯuari de
cernimus: qꝺ iustū fuerit seu e
qtas canonū iudicabit[z]. Idē

sūctis. ꝛ. c. lꝫ canō. ꝺ. de eta. ꝛ q̄li. ꝓterea cū patiētibus
sūt defectū in ordib[us] dispēsāt epi vt i ꝓdicta decre. ꝓ
terea. ꝛ. e. ti. tuā i epatib[us] papa: de offi. lega. ꝙ trāslatio
nē de exces. ꝑla. sicut vnire cū patiētib[us] defectū i etate
quo ad epat[us] solus papa dispēsat. ꝺ. e. ti. cū nobis olim
§. si. q̄ ad dignita
tes tene qꝺ habet
j. ꝺ eta. ꝛ quali. c.
vno. quo ad pa
rochiales ecclias
tene quod habet
ꝺ. e. lꝫ canon.
a ¶ Similes. vt
illegitime nati. ꝺ.
c. innotuit.
b ¶ Postulēt. itel
ligas istū. §. idisti
cte: siue imediate
ꝑtineāt vel appel
let siue nō: q2 ex
quo nō pōt aliu[s]
dispēsare quo ad
hoc: imediate di
cēt pertinere. Itē
cū postulāt ad re
gulares ecclias ꝛ
apellatū est vel i
mediate pertinēt
ecclie: vel talis ē casus i quo nō pōt ali[us] q̄ꝫ papa dispen
sare: quia ꝛ tunc quo ad hoc imediate ꝑtinere dicent.
c ¶ Alligati. vt epi archiepi vel silēs: qꝺ i alligatis infe
riorib[us] ecclesijs ꝯpata abbatib[us] exēptis: oli erat dubita
tio an tales deberēt eligi vel postulari: q̄ termiata ē. j.
e. si abbatē. s. ꝙ debēt eligi: ꝛ sic nō hꝫ locū iste. §.
d ¶ Nostra. nō ergo loquit de his qui sūt talibus ec
clesijs alligati: ꝙ sufficit alterius licentia.
e ¶ De veteris. seruēt ġ illi. decre. ꝺ. e c. j. Et exquo po
stulati in hoc cāu nō tenēt ad hoc ius ꝯuādū: ꝓpt
equalitatē ꝯuandā iudicijs dico ꝙ nec opponētes vēi
re tenēt: sꝫ sufficit ꝙ seruēt ipsū ius antiquū. nā ꝛ etiāꝫ
ꝓiuilegiū vni[us] ꝑtis sepe ad aliāꝫ extēdit. C. de fruc. ꝛ
litis. expen. l. vlt. ꝺ. de mu. pe. c. ij.
f ¶ Postulatos. huiusmodi. s. patientes defectuꝫ in or
dinibus vel etate vel his similes.
g ¶ Moderata. hoc dixit ob id qꝺ seqt: vt eo saluo ꝛc.
h ¶ Cōsēsū. sꝫ exquo ꝯsētire nō debēt q̄n icipiet eis cur
rere tps: R̄ndeo ꝯꝫ guil. ꝛ gar. q̄n deliberauerūt de nō
dissētiēdo vel r̄nderit se nō dissētire. vn̄ dixit guil. ꝙ
eps postulat[us] ad eccliāꝫ sic dꝫ r̄ndere nec ꝯsentio nec
dissētio: sꝫ i h̄ me voluntati dn̄i pape suppono: ad hoc
viij. q. i. i scripturis. qꝺ. j. mēsē facere debent. ꝺ. e. q̄ꝫ sit.
Et dico ꝙ postulatio dꝫ ꝑn̄tari postulato: al's q̄lit deli
beraret de dissētiēdo vel nō dissētiēdo: ꝛ si postulātes
negligētes fuerit i ꝑn̄tādo puniet: vt electores ꝑ litte
rā q̄ sequit ꝛ negligētes statuta ibidem similis ꝛc.
i ¶ Dictum est. ꝺ. §. si vero.
k ¶ Aliquibus: vt ꝑsonis instructis vel alq̄s.
l ¶ Subministrēt. eadēꝫ distinctiōe ꝯuata: que supra
dicta ē in eligentibus. s. an sit celebrata in concordia:
an in discordia ꝯꝫ g. ꝛ. ioannes andree.
m ¶ Nō dissēserit. nota mediū iter ꝯsētire ꝛ dissētire.
s. nō dissētire concor. j. de reg. iuris. is qui tacet.
n ¶ Instructas. ꝛ dic ꝯm guil. ꝛ gar. lꝫ hic text[us] nō ex ꝑ

mat: ꝙ et opponētes tenēt venire: q2 ꝓpter parē rōnē habuit
ꝓ exꝑsso: ad h̄. ꝺ. c. i. ꝛ. c. vt circa. ꝛ eaꝺ ē ibi rō. s. ecclīaꝝ ꝓuisio.
o ¶ Premittitur. i. §. ad hec. ꝛ. §. si vero.
p ¶ Negligentes. s. postulantes: ꝛ postulatos nelgigentes in
veniendo vel mittendo.
q ¶ Similis pena. i. q̄ꝫ
tū eē pōt. elect[us]. n. priua
tus est iure iā sibi acqui
sito: postulatus aūt solū
spe gratie quā habebat:
ꝛ idē dico i eligentibus
r ¶ Nec ꝑ hoc. nec cre
dat aliqs: ꝙ quia postu
lati cogūtur ad venien
dū habeant maius ius:
hoc hic remouet.
s ¶ Pro celeri. nota hic
mētem ꝛ causam huius
constitutionis.
t ¶ Gratia. s. illa genera
li: de q̄ dx. ꝺ. de rescrip. se
des. ꝛ. c. nōnulli. ꝛ. c. vl.
ꝛ. ꝺ. de torne. c. ij. ꝛ hoc si
postulatio ꝯcors fuit vel
saltē a duab[us] partib[us] fa
cta: in quo casu hꝫ quos
dā potest peti confirma
tio. ꝺ. e. cū monasteriū. ꝛ
c. officij. §. fi. ꝛ si talem admiserit superior: dicetur facere gra
tiam ꝛ si non admiserit facit iniuriam. ff. de aqua quo. ꝛ esti.
l. prima. §. penultimo. Si autem non sit facta in concordia vel
a duabus partibus ꝛ ex cā: dependet gratia speciali supra ti.
priori. postulationem. ꝛ. c. bone. ꝯꝫ gar. qui hic prosecutus fuit
quandam materiam extraneam de attentatis quam videbi
mus. j. de ap. non solum.
u ¶ Porro. septima pars: in qua quia supra dixerat electos ꝛ
eligentes postulatos ꝛ postulantes teneri ad quasdam expē
sas faciendas dubitaret aliquis vtrum possent postea recu
perare: ideo addit quod sequitur gar.
x ¶ Reddendis. nec dabitur conditio ex hoc canone ad repe
titionem ipsarum: quia nulla hic noua obligatio ff de condi.
e lege. l. vna. quod enim statutum iam erat h̄ obseruari preci
pit. poti[us] ġ dabit ꝯm guil ꝛ gar. condi. ex decr. vt ꝓterite. ꝺ. e.
y ¶ Eligentium. id est quas fecerunt eligentes in prosecutio
ne electionis: ꝛ sic expone sequentia.
z ¶ Iudicabit. sed quid est iustum: vel quid iudicat equitas
canonum: respondeo ꝯm gar. si electio vel postulatio facte sūt
in concordia possunt eligentes vel postulantes expensas fa
cere de bonis pertinentibus ad prelatum: ꝛ si de suo fecerit
recuperare possunt facta supra. e. vt preterite. ꝛ supra. e. capitu
lo. § ad hec. vel iudicis officio vel conditione predicte decre.
ꝛ hoc intelligo siue obtineat siue non siue dignum elegerint
siue indignū dūmō ignorāter. sufficit. n. ꝙ nō fuerūt i dolo. ff
ꝺ bo. auc. iudi. pos. l. ꝓtor. §. ij. si aūt electio i discordia fuerit
celebrata: ꝛ maior ꝑs ꝓsequat negociū electiōis: dūmō vtilit
icipiat ꝓseq expēsas hēbit n̄ tn̄ suffic ꝙ sine dolo: vt i cāu ꝓce
dēti: sꝫ ē necesse qꝫ vtilit. ff. ꝺ ne ges. sꝫ an vltro. minor āt ꝑs ita
dūmū hēbit expēsas si obtiet: q2 pararꝫ ꝙ vtilit cepit iudiciū
ꝓseq Inno. tn̄ dixit: ꝙ cū fcā ē electio i discordia illa ꝑs hēbit
ab ecclia expēsas ꝺ q̄ postea fuerit diffinitū ꝑ capl'ꝫ sic ꝑ h̄ ꝯuo
catū iteꝝ h̄ tn̄ qꝺ ꝺ expēsis dictū ē: cū electō fcā ē i discordia:
dic ġ. ꝛ. n̄ ꝯuari: si. n. obtiet elect[us] sibi satisfaciat: ꝺ testa. ꝛ latū. §
noie. si vō succūbit n̄ repetit expēsas: q2 suū negociū egit. C. ꝺ

Fundamēta[a] militātis ec clesie ī mōtib⁹ s̄cis pro phā[b] remēorās p mōtes apo stolos ⁊ pdicatores patēt insi nuat: qb⁹ tota huiusmōi edi ficij fabrica pfident initit[c]: q firme basses eccl̄e sup fūdam to: pt q̄d nemo aliud ponere[e] pōt: q̄d est xp̄s iesus: veluti sū mo angulari lapide solidant vt veritas q̄ antea[f] legis ⁊ p phāȝ pconio[g] vehebatur[h] per apl̄icā tubā[i] ī salutē vniuersi tatȝ exiret: sic scriptū ē[k] ī oēm terrā exiuit son⁹ eoȝ ⁊ ī fines orbis t̄re v̄ba eoȝ. Huius āt mūeris[l] sacramētū ita dn̄s ad oiuȝ aploȝ voluit officiū per tinere: vt ī btō petro aploȝ oī um sūmo[m] principaliter collo caret: vt ab ipso q̄si quodā ca pite dona sua velut in corpus oē diffunderet: hunc[n] enim in cōsortiuȝ indiuidue vnitatis[o] assūptū id q̄d ipe[p] erat dn̄s vo luit nomīari dicēdo[q]: tu es pe tr⁹: ⁊ sup hāc petram[r] edifica bo ecclesiā meaȝ: vt etni tēpli

neg. gest. l. j. ⁊ de statu. ⁊ ima. l. vlti. Idē de postulato itelligas per eadē iura: ⁊ hoc nō itelligas ī casu illius decre. s. e. nihil. q: ibi electus administrationē hȝ. si āt aliqs se oppōit aut pse quit ius ppriū: puta dicēs se cōtēptū: ⁊ tūc nil repetat: q: suū negociū egit: aut egit de iure tāgente ecclesiā dicēdo psonaȝ nō idoneaȝ vel formā n̄ seruatā: ⁊ tūc si succūbit nil repetit: q: iutiliter ex cepisse presumit. ff. iudi. sol. iam tū. §. antepenul. si obtinet recuperat a ca pitulo: ar. s. de pcura. cū p cā. s. d reb⁹ ec. nō alie. ad nostrā. ⁊ sic lit̄ termi nus declarat negociū ex pensarū: ar. ad hoc. C. de iudi. rē nō nouā. victus etiaȝ cōdēnat victori in expēsis: ⁊ si nō ē soluēdo restituit actio aduers⁹ ca pitulū. Hec aūt vera iter seculares q. ppriū habēt: si aūt sit regularis q nō hȝ ppriū: tūc etiā ad pro secutionē cause expensas habebit: al's cū ipse nil habeat periret ius suū ⁊ ecclesie. s. de accusa. ex pte. ⁊. c. penul. ⁊ d his vide p ber. ino. ⁊ hosti. s. e. vt

a Fundamēta. dcre. hāc q̄ localis est ī q̄tuor ptes (pterite. diuido: quarū pma durat vsq̄ ad. §. pinde. secūda vs q̄ ad. §. q̄ si secus. tertia vsq̄ ad. §. vt aūt. quarta vsq̄ ad fi. In prima aūt pte ponit cōstitutiōis cā ⁊ origo. In secūda po nitur cōstitutio. In tertia pena trāsgressorū. In quarta que dā constitutionis moderatio. Quaruȝ prima subdiuiditur ī alias quatuor ptes. prima durat vsq̄ ad. §. ne aūt. secūda vs q̄ ad. §. decet. tertia vsq̄ ad. §. digne. quarta vsq̄ ad fi. ipsi⁹ partis. In pma aūt pticula dicit nicolaus ⁊ pbat aucte psal. nostrā militātē ecclīā fūdatā eē sup aplos ⁊ pdicatores: quo ruȝ fūdamētū ⁊ solidatio ē ī xp̄o iesu: hoȝ āt pcipu⁹ fuit bea tus petr⁹ cui supna dei puisio beatū paulū adiūxit: q duo sub vno psecutore eodē die ⁊ loco ciuitatē romanā suo glorioso cruore martyrij christo dn̄o cōsecrarūt. Secūdo dicit ipsam ecclīā diuio miraculo tpalib⁹ adiutā auxilijs: dū. s. cōstātin⁹ īperator ipi eccl̄ie ī psona beati siluestri q̄rto die sui baptisma tis dōauit ciuitateȝ romanā: vt ibi collocata petri sedes gau deret plenaria libertate. Tertio dicit dcēs eē omneȝ materiā ⁊ modū tolli p quos met⁹ vel terror aliqs iminere possit ipsi pōtifici romāo vl' suis fratrib⁹ ī cōsilijs sibi exhibēdis: ⁊ alijs negocijs romāe eccl̄ie que iminēt pro tempore facienda: ⁊ in creatiōe pōtificis: ⁊ incipit lr̄a. d. q̄dā in promōtiōe cardina lium cū occurreret. Quarto dirigēs mētem suam ad vrbem ad memoriam reducit multa discrimina: magnaq̄ pericula que sustinuit vnuersalis ecclesia propter peregrina regimīa ⁊ senatores incognitos qui prefuerunt ipsi ciuitati romane: ⁊ maxime tempore corradini. In secunda parte principali vo lens circa futura pericula exhibere salubre remediuȝ statuit q̄ nullus imperator: rex: princeps: marchio: dux. comes: aut baro. vel aliquis alius qui sit notabilis preeminentie: di gnitatis: potestatis: vel excellentie: frater filius vel nepos ipsorum possit assumi ad tempus: vel in perpetuum inse natorem: vel rectorem vrbis rome quocunq̄ nomine voce tur ipsa rectoria. Item nullus alius preter predictos assum possit ad ipsius ciuitatis regimen vltra annum. hec vera nisi specialis interueniret ap. se. licentia per ipsius sedis litteras exprimenda. Tertio contrafacientibus penam im ponens statuit q̄ nominantes: eligentes vel assumen tes: nominati vel electi. vel assumpti si consenserint: ⁊ eis obedientes dantes auxilium: consilium vel fauo rem ipso facto sint excommunicati: ⁊ ipsi assumpti vel electi ex quo con senserint: vl' se d regimie intromi serint: sint cum suis posteris in perpetuuȝ priua ti oibus feudis: priuilegijs: imu nitatibus: vl' gra tijs ⁊ honoribus: que a romana vl' vel alijs habent ecclesijs: ⁊ hi ad quos illa ptinēt d ipsis disponēdi liberā habeāt fa cultatē. Itē statu ta pcepta sentētie contractus: ⁊ oia q̄ fecerint tāq̄ se natores vel rectores vrbis irrita decernit ⁊ vacua: iu dices ⁊ tabelliones qui patrocinant talib⁹ vel instru mēta cōscribūt: iudicatus ⁊ tabelionatus priuat offi cijs: pcipit etiā q̄ a supradicta excōicationis sententia pdicti nō possint absolui sin̄ licētia domin pape spāli Quarto dicit q̄ romani origine vel ibi incole ad vnu annū vel tempus breuius hn̄ possunt in senatores ro manos assumi: lȝ supradictoȝ fratres sint filij nepo tes aut sub comitatus vel baronie nomie extra territo riū vrbis iurisditionē ppetuā vl' tēporalem obtineāt: dūmō nō sint tāte pemīnētie vl' potētatus q̄ cum per sonis supra prohibitis merito debeant numerari.

a ¶ Propheta. dauid psal. lxxxvj. q̄d icipit fūdamēta.
c ¶ Innititur. est eni precipuus ī ecclesia predicatorū ⁊ doctoruȝ ordo: de heretic. cum ex iniuncto.
d ¶ Bases. i. colūne: ⁊ dici solēt colūne ex petra du
e ¶ Ponere pōt. j. ad corin. iij. j. q. j. cum pau rissima. lus. de presbyte. non bapti. veniens.
f ¶ Antea. in veteri testamento.
g ¶ Preconio. xliij. di. sit rector.
h ¶ Vehebatur. idest quasi vehiculo ducebatur ⁊ trans fundebatur in orbem.
i ¶ Tubam. esa. lviij. clama ne cesses: quasi turba exal ta vocem tuam. xliij. di. sit rector. ioannes an.
k ¶ Scriptum est. psal. xviij. celi enarrant.
l ¶ Muneris. predicandi.
m ¶ Sūmo. admistratiōe. lxxx. di. ī illis ī fi. ibi int apo stolos n̄ fuit par istō: s̄ vn⁹ pfuit oib⁹ n̄ āt meritis: ne obstet ifra: vbi dicit p parili virtute ⁊c. ij. q. vij. paul⁹. ⁊. xxj. di. ī nouo.
n ¶ Hunc beatum petrum.
o ¶ Unitatis ipi. xp̄o p vnionē charitatis ⁊ gr̄e. s. d sū. tri. dānam⁹. d cōse. di. ij. ī xp̄o pat. Et nō q: vnitatē ī mi litāti ecclīa eē voluit: dum sup vnū fūdauit. xxiiij. q. j. loqt. scismātici autē conant hanc scidere. j. d scisma. c.
p ¶ Ipse erat. s. petr⁹: iuxta id' petra āt erat xp̄s (vno.
q ¶ Dicēdo. mathei. xvj. ⁊. xxiiij. q. j. loqt. xxj. di. ī no
r ¶ Petrā. a soliditate fidei sic dict⁹. l. di. fidelior. (uo.

a ¶ Cui.petro.
b ¶ Miranda.vt in proe.huius li.4.j.de relig.c.j.
c ¶ Dexteras.p dextrā pignus pacis ꝛ testis fidei so-
let dari:als dicit manus dextera:quasi dans extra:vñ
illa manu solent porrigi dona.
d ¶ Isti.. petrus ꝛ paulus.
e ¶ Resplēduit.s͡ꝫ p euāgelistas eluc it.j.de req.ꝛ ve. san.c i io.an.
f ¶ Una die.vt ad christum pariter pervenirent.
g ¶ Uno loco.ne alteri roma deesset
h ¶ Uno psecutore.vt eq̃lis crudelitas vtrunqꝫ perstringeret.ij.q.vij beati.vbi sūt hec verba.ꝛ dic perse cutore.s.cesar ne rone.xxi.di.q̃zuis ꝛ adde hic quod ibi nō.
i ¶ Parili.ꝛ sic petrus paulo virtute non prefuit: vt.s̃.dixi.ꝛ dic.p parili v̄tute.s.vt prennē virtutem ꝛ constantiā cōtra persecutionē passione videantur habuisse.
k ¶ Cōsecrauerūt j.d̃ reli.gloriosus xxi.di.q̃zuis.xxij.di.c.ij.
l ¶ Illam.ciuitatem romanā.
m ¶ Gens scā.dic sancta aplorū ef fectu.ioan.an.
n ¶ Mater.ij.q.vi ad romanam.de priuile.antiq̃ ꝛ j.de penis felicis
o ¶ Incremētis ꝛ xiij.q.v.prodest.
p ¶ Monarche.i.principis.
q ¶ A deo qui omnia que fiunt aut iusto iudicio agit:aut permissu suo ita fieri sinit xxvi.q.v.nec mirum.
r ¶ Curata medicū n.se vocat:luce.v.c.s͡ꝫ nō sanis:s͡ꝫ male hn̄tib⁹ oppōtunū.d̃ pe.di.iij.ad huc pfidi istāt.io.an.
s ¶ Firmitatē.iuxta illd̃ pauli.ij ad cor.xj.cū infirmor tūc fortior sū.s̃.d̃ renūc.nisi cū pdē.§ alia.plerūqꝫ enī īfirmitas corporis fortitudinē cordis augumētat:vt ibi et dic firmitatē p auxilia tēporaliū:vt.s̃ .patet.

structura deo edificāt cōstructa mirabili munere gr̃a dei in petri ꝯsisteret firmitate cui[a] saluatoris nr̄i miranda[b] ꝓuisio btm̄ paulū i aplatu gētiū p dextras[c] societatis adiūxit.isti[d] sūt p quos euāgeliū rome resplēduit[e]:isti sūt ei⁹ pr̄es: veriqꝫ pastores:isti sūt q vna[f] die ꝓ merito:vno[g] loco ꝓ gl̃ia sb vno[h] psecutore ꝓ parili[i] virtute conpassi vrbē ipā gloriosso cruore martyrij xp̄o dn̄o consecrarūt[k]:isti sūt q illā[l] i hāc gloriā ꝓuexerūt:vt sit gens[m] scā: ppl̃s elect⁹:ciuitas sacerdotalis ꝛ regia p sacrā bti petri sedē caput toti⁹ orbis effecta. ¶ Ne aūt ipa mr̄[n] eccl̃ia in cōdegatiōe ꝛ pastura fidelium tpalib⁹ careret auxilijs qn potiꝰ ipis adiuta spūalib⁹ sēp ꝓficeret icremētis[o] nō absqꝫ miraculo factū ēe cōcipit: vt occasiōalit ꝯstātini monarche[p] a deo[q] ꝓuisa:s͡ꝫ curata[r] baptismalib⁹ fomētis ifirmitas quādā q̃si adijcēt ipsi eccl̃ie firmitatē[s]:q q̄rto die sui baptismatis vna cū oib⁹ satrapis[t] ꝛ vniuerso senatu optiatib⁹[u] etiā ꝛ cūcto pplo in psona bti siluestri sibi rōanā cōcedēdo vrbē relinquens ab eo ꝛ successori ei⁹ p pragmaticū[x] ꝯstitutū disponēdā eē decernēs i ipa vrbe vtriusqꝫ ptātis monarchiam[y] romāis pōtificib⁹ declararet[z] nō iustū arbitrans[ꝛ]:vt vbi[ꝯ] sacerdotij pricipatū ꝛ xp̄iane religionis caput ipator celestis[ꝶ] instituit illic[a] iperator trenus[b] hēat ptātem quin magis ipa petri sedes in romano iam ꝓprio solio colocata libertate plena[c] in suis agendis per oia potiretur:nec vlli subeēt homini[d] que ore diuino cunctis dignoscitur esse p̄lata. ¶ Decet[e] nanqꝫ ipsi romano pontifici per fr̄es[f] suos sacrosancte romane ecclesie cardinales q sibi in execution officij sacerdotalis coadiutores assistunt libera prouenire consilia: decet ipsius[g] nullo modo vacillare[h] iudicia:vt fr̄es ipsos nullus secularis ptātis met⁹ exterreat:null⁹ tpalis fauor absorbeat:null⁹ eis terror imineat: nihil eos a veri ꝯsilij solidita te remoueat qn cum p ipm romanū pontificē i qbuscūqꝫ negocijs ꝯtingēt[i] eoꝝ[k] peti consilia i ꝯsulēdo p oia liberi eidē romano pōtifici i oib⁹ q̃ ꝓ tpe iminēt libere ꝯsulāt ꝛ assistāt: ipaqꝫ romani pōtificis vicarij[l] dei q̃ suis tpib⁹ occurrerit electio[m]:ꝛ eorūdē cardialiū cū expedierit faciēda ꝓmotio:i oi libertate ꝓcedāt. ¶ Digne itaqꝫ ad vrbē ipsā eiusqꝫ regimē aciē nr̄e ꝯsideratiōis extēdim⁹ vt felici ducta regimie[n] ꝓseruet a noxijs ꝛ optatis sēp ꝓficiat icrementis. ¶ Nūqd obduxit[o] obliuio[p] q̃ vrbi q̃ incolis nota dispēdia intulerūt hacten⁹ peregrina[q] regimina:

t ¶ Satrapis.i.sapientibus:vnde solebant vocari satrape.ꝓfecti persarum ꝛ ipsorum principes.
u ¶ Optimatibus.q̃si melioribus ꝛ ditioribus de populo:vñ opes diuitie dicuntur.
x ¶ Pragmaticum.pragma idem est quod causa.
y ¶ Monarchiā.mōarchia d̃r a monos quod ē vnus vel singularis: ꝛ archos qd̃ ē pnceps vel pricipatus:quasi vn⁹ ꝛ singularis principatus.
z ¶ Declararet hēs plēius in illa palea.xcvj.di. constantinus.
ꝛ ¶ Arbitrās.ꝯstātinus.
ꝯ ¶ Ubi.rome.s.
ꝶ ¶ Celestis.xj.q.iij.iulian⁹ i fi.alibi vocat rex:vt in proemio.
a ¶ Illic.rome.
b ¶ Terren⁹.q̃r d̃ terrestrib⁹ ꝛ secularib⁹ tm̄ hꝫ disponere.xcvi.di.bn̄ qdēꝫ s̃.de consti.ecclesia.
c ¶ Plena.si.s̃.de spon.cum locum.
d ¶ Homini.ꝛ i hac pte papa nō ē hō:s͡ꝫ dei vicari⁹:vt.j.segt.xxxiij.q.ij. quos deus.expressius.s̃ de transla.q̃zto.
e ¶ Decet.no.inspiciēdū quid deceat:sic.supra de vo.ꝛ vo.redē.magne circa pnci.j.de imu.ec ꝛ decꝫ.ꝛ.j.e.cū nō deceat.
f ¶ Fratres suos.nō .q qn̄ papa pmixti d̃ cardialib⁹ logt vocat eos fr̄es vt h:ꝛ.j.de off.lega.c.i. cū si.s͡ꝫ cū spālit epos cardiales vocat fr̄es:reliq̃s filios.s̃.d̃ testi.lꝫ.iij.cū si.
g ¶ Ipsius.scilicet romani pontificis.
h ¶ Uacillare.vt.xxxv.questione.ix.apostolice.ꝛ.c.sententiam.s̃.de priuile.ex ore in prin.
i ¶ Contingeret.quia non compellitur: habet enim in se celestis ꝛ terrenī imperij iura.xxij.di.c.primo.
k ¶ Eoꝝ cardinalium.
l ¶ Uicarij dei.s̃.e.ti.vbi periculum §.ceterum.vt ec.bene.vt nostrum.de transla quanto.cum similibus.
m ¶ Electio.facienda.quod est.j.ꝛ eo modo quo dicitur.s̃.e.vbi periculum.io.an.
n ¶ Regimine.. seculari:vt patet per sequentia.
o ¶ Obduxit.quasi de mente subduxit.
p ¶ Obliuio.que quandoqꝫ fallit.xxiij.di.preterea.
q ¶ Peregrina.ꝓhibita.iij.q.vj.peregrina.ꝛ.c.sequenti.

31

nũqd nõ hec deſtructio me
niũ[a]. deformatio ꝑueniẽs ex
ruinis[b] luce clariꝰ manifeſtãt
nũqd nõ[c] hec fideliũ ꝯtracta
depoſita[d]: nũqd non hec ipſa
venerãda dei tẽpla ꝑſidentis
manu ſacrilega diebꝰ noſtris
nefarie violata ꝓclamãt: qd
plura: nõne ipiꝰ vrbis retroa
ctis tꝑibꝰ icorrupta ꝯſtãtia ſb
regẽtiſ eo tẽpe nefãdo ſubuer
ſa regimine ipam vrbẽ ſpecu
lũ[e] fidei tanta reſpſit infamia:
vt a mr̃e ſua romana eccl̃ia fi
lia ꝑdilecta deuiare cõpulſa
quõdã corradinũ: q de venẽo
ſo radice federici quõdam ro
mani ipatoris colubri tortuo
ſi iuſto ipius eccl̃ie iuditio re
probati[f] ꝓdijſſe videbat: in re
gulũ: qꝗ ab extminio rõane
mr̃is eccl̃ie mãifeſtiſ indicijs
vna cũ ſuis fautoribꝰ aſpira
bat: ⁊ in cõtẽptũ dei ⁊ ſue ma
tris ac ipiꝰ vrbis opprobrium
patẽt recipet: recepto faueret
cõſtituẽs[g] ſe ꝑ hec tã patentis
hoſtis ſue mr̃is eccl̃ie filiã ad
iutricẽ: hoc ipi rome ꝑſtiterũt
ſenatoreſ icogniti: hoc ꝑſides
iprouiſi: vt glĩoſa ciuitas red
dereṯ igloria: ſua ſtabilitaſ vo
careṯ inſtabilitas: ſueqꝫ ꝯſtantie
antiq̃ta ſoliditas liguis hoiũ
vocareṯ ifirma. ¶ Proinde
officij nr̃i debitũ[h] circa hꝰ i tã
piculoſos euẽtꝰ ad liberã mo
deraminiſ erigẽteſ tãte ſbuer
ſionis occaſiones ita ſalubris
remedij[k] appoſitõe ꝑcidimus
ne illoꝝ q ipſã rẽpublicaꝫ lau
dabilit hactenꝰ gubernauerit
videamur gl̃iã ſuggillare: vł
merita q̃ illł apd̃ iſallibilẽ[l] ⁊ ſci
entẽ[m] oĩa retributorẽ d̃ iã pla
tiſ q̃ſita laboribꝰ ſalua ꝑſiſtãt
vt q̃ circa regimẽ ipꝫ talis ad
hibeaṯ i oĩbꝰ cũ diſcretiõe ſo
lertia ꝑ quã ipſi rõane eccl̃ie
plẽa libertaſ q̃ i oĩbꝰ ⁊ ꝑ oĩa ſi
bi d̃beṯ optata ꝓueniat: viteṯ
iã expta ꝑicula: ⁊ romanꝰ po
pulus ab opprimẽtiũ ꝓtectuſ
icurſibꝰ ſedeat: ſedẽdo qeſcat
i pulchritudinẽ paciſ: i taber
naculł fiducie ⁊ ꝑpaliũ rege op
pulẽta d̃ frm nr̃oꝝ ꝯſilio hac
irrefragabili ⁊ in ꝑpetuũ vali
tura ꝯſtitutõe ſancimꝰ: vt q̃ñ
cũqꝫ ⁊ quotiẽſcũqꝫ[n] ſenatoris
electio vł altiꝰ quocũqꝫ noie[o]
cẽſeaṯ: q q̃cũqꝫ mõ vel q̃cũqꝫ
titulo ipiꝰ vrb debeat ꝑeſſe re
gimini: i poſteꝝ iminebit: nul
lus ipator ſeu rex romanorũ
aut aliꝰ[p] impator vel rex: prin
ceps[q]: marchio[r] dux: comes
aut baro vel qcũqꝫ alteriꝰ no
tabilis ꝑeminẽtie: potẽtie ſeu
ptãtiſ excellẽtie vł digitatiſ ex
iſtat: frat: filius vł nepos eorũ
ad tꝑs vel i ꝑpetuũ[s] ſeu quis
aliꝰ vltra annale ſpaciũ q̃uis
mõ colore vł cã ꝑ ſe vł aliaꝫ ꝑ
ſonã q̃ mõlibꝫ ſbmittẽdã in ſe
natorẽ: capitaneũ patricium
aut rectorẽ vł ad eiꝰ vrb regi
mẽ ſeu offm̃ noieṯ eligaṯ: ſeu
alr̃ ẽt aſſumaṯ abſqꝫ lr̃ia ſediſ
aplice ſpãli ꝑ ipſiꝰ ſedis lr̃as[t]
ꝯceſſionẽ licẽtie hꝰ i ſpalr exꝑ
mẽtes[u]. ¶ Qd̃ ſi ſecꝰ factũ fu
erit noiationẽ electiõeꝫ: ⁊ aſſũ
ptionẽ hꝰ i d̃cernimꝰ eẽ nullaſ
ac carere oĩ robore firmitatiſ
⁊ nõ ſolũ noiatores electores
⁊ aſſũptores: veꝝ etiã noiati:
electi ⁊ aſſũpti: ſi hꝰ i noiatiõi
electioni: ſeu aſſũptiõi ꝯſenſe
rint: aut ſe de ipſis q̃libet mõ
intromiſerit intẽdẽtes[x] ⁊ obe
dientes eiſdẽ: ⁊ in hoc oẽs dã
tes ipſis noiatoribꝰ: electori
bus aſſũptoribus aut noiatiſ
electis vel aſſumptis auxiliũ
ꝯſiliũ vel fauorem publice vł
occulte cuiuſcũqꝫ dignitatis[y]
vel preeminẽtie: cõditõis aut
ſtatus extiterint: eoipo ſniam
excõicationis incurant[z]: ac ni
hilominus ipos noiatos: ele
ctos ſeu aſſũptos ſi q̃ ꝯſtituti
onẽ ꝑſentẽ ꝑdictiſ noiatiõi: ele
ctõi vł aſſũptiõi conſenſerint:

a ¶ Menium. i. edificio
rum: ⁊ proprie dicuntur
menia edificia murorũ
ciuitatiſ dicta ad eo qꝫ ci
uitatem muniant: ⁊ iter
dum abuſiue dicuntur
omnia publica edificia
ciuitatum ⁊ interdum
priuata a menio menis
id eſt edifico cas.
b ¶ Ex ruinis. hoc maxi
me fuit tempore branca
leonis de adulo ciuis bo
noñ: qui ciuitatem roma
nam multis ruinis red
dit deformem.
c ¶ Nõ hec. proclamãt
quod eſt infra.
d ¶ Depoſita. feruntur
hec fuiſſe tempore hen
rici fratris regis caſtelle
e ¶ Speculum. ciuitas
romana. xix. diſ. enimue
ro filia preelecta.
f ¶ Reprobati. j. de re iu
di. ad apoſtolice.
g ¶ Conſtituens. ipſa ci
uitas romana.
h ¶ Debitum. infra de
offi. dele. c. j.
i ¶ Periculoſos. xxiij. di.
in nomine domini. ⁊ ſu
pra. e. titu. vbi periculuꝫ.
k ¶ Remedij. huius no
ui. ioan. an.
l ¶ Infallibilem. de con
ſe. di. ij. panem.
m ¶ Scientem. omnia.
xxxi. di. §. erubeſcãt. xx
iiij. q. iij. deus quando.
n ¶ Quotieſcunqꝫ. poſi
tum nequis crederet ſo
lum in prima electione
ſenatoris hanc conſtitu
tionem locum habere.
o ¶ Nomine. 3. c. auari
cie. xiiij. q. iij. pleriqꝫ. 3. de
ſimo. ea que.
p ¶ Alius imperator. pu
ta grecoruꝫ. ioan. an.
q ¶ Princeps. quaſi pri
mum locuꝫ capiẽs: ⁊ po
teſt eſſe dignitatis ⁊ ordi
nis hoc nomem.
r ¶ Marchio. in li. feu.
ti. qs dicatur dux: mar
chio: comes: capitaneus
vel valuaſſor habes ad
litteram hec verba: qui
a principe de ducatu ali
quo inueſtitus ẽ dux ſo
lito more vocaṯ: qui ve
ro de marchia marchio.
Dicitur autẽ mar
chia: quia cara id
eſt collecta: ⁊ iu
xta mare plerun
qꝫ ſit poſita: q ve
ro de comitatu ali
quo inueſtitus ẽ
eſt comes appel
latus: qui vero a
principe vł poteſ
ſtate aliqua d̃ ple
be aliqua vel ple
bis parte fuerit i
ueſtitus: is capita
neus appellatur:
qui proprie maiõ
valuaſſor oliꝫ di
cebatur: qui vero
a capitaneis anti
quitus feudũ te
nent: valuaſſores
ſunt q a valuaſſõ
ribus: valuaſſini
i. miores valuaſ
ſores appellãtur.
s ¶ Perpetuuꝫ.
i. vt ad heredes
tranſeat: vel id ẽ
donec vixerit: ad
idem. 3. e. li. de re
ſcriptis ſi gratio
ſe. ⁊. ff. pro ſoc. l. j.
t ¶ Litteras. no
ta caſum in quo
ſcriptura requiri
tur: alios nota. j.
de cenſi. comans
§. poſtq̃.
u ¶ Exprimẽtes.
ſic. j. de tẽpo. or.
c. i. ⁊ de ap. cordi.
j. de ſen. excõ. cuꝫ
medicinalis.
x ¶ Intendentes
idem verbum ſu
pra. e. vbi pericu
lum. §. ceterum. ⁊
§. ſe.
y ¶ Dignitatis.
etiam ſi epiſcopi
fuerit: nec obſtat
j. de ſen. excõ. q:
periculoſum. que
in ſnia excõmu.
non loquitur.
z ¶ Incurrant. ⁊
abſoluentur a ſo
lo papa infra. e. §
cõtemptores. ioã
nes andree.

a ¶ Liberaz etiam illis non vocatis.j.de pbe.l3 eps.7 hoc itellige saluo eo qd dicit.j.de prescrip.c.ij.io. an.
b ¶ Gloriari.s.de postula.c.i.
c ¶ Judices.i.aduocati:7 loquit admoduz vulgariu per id quod dicit.j.patrocinari vel pprie ponitur.
d ¶ Mortis iste casus semper excipitur:sic.xvij.q iij.sigs suadente 7.s.de offi.or pastoralis.ij.respo.
e ¶ Potiatur.oliz etiaz romani spalia habebant puilegia:vn paulus aduersus iniuriosos se romanu ciue testabatur.x.di.g i adiutoriuz
f ¶ Excludat.sic g ciuis roman[9] senator ipius ciuitatis esse pot:sic 7 ptor.C.de of.ptor.l.ij.als no pot qs psidere vel assidere in puincia vel ciuitate sua sine pncipis licetia C.de cri.sacri.l.vlt.ff.ex qb[9] cau.ma.l.hi q.7.l.se.7 C.de offi.asse.l.i consiliarijs.
g ¶ Quanqz canonicis cathedralis eccle ipso iure vel p e tentia preterqz in casu negligentie eligedi potestate priuatis ad papa ius deuoluit eligendi in iferioribus ecclesijs semper ad proximuz supiore deuoluit hoc dic. Emanauit ad declarationem eoruz q no. ber.s.e.bone j.in vlt.glo.7 moderni.s e cum in cuctis.7.c.ne p defectu.vt.j.clarius dicam. Et primu dictum huius decre.fuit suptu ex decr.alexan.dilecti.in fi.de q fuit metio.s.e.qzuis.
h ¶ A iure supra e.ne pro defectu.

aut quoquo mo illis ingresserint:7 eox posteros in perpetuu oibus feudis:priuilegijs libertatibus:imunitatibus gratijs 7 honoribus:q a pdicta seu alijs tenet ecclijs:cesemus ee priuatos:ita q illi ad quos eoru collatio concessio seu dispositio ptinet resumendi ea:aut retinendi concedendi seu pferedi alijs:seu de ipsis etia disponendi:put ad eos pertinet libera[e] heant ptatem.7 ne talit nolati electi vel assupti de sua pertinatia vel cotemptu valeat gliari[b]:nos qlibet mandata:pcepta:ordinationes 7 statuta q fecerint:oesqz snias qs tulerint:7 qcqd penitus in pctibus 7 obligationibus seu qbuscuqz alijs vrbis noie vel taq senatores:capitanei:patricij aut rectores vel officiales ipius egerint:irrita prsus extnuc 7 vacua nuciam[9]. Judices vero 7 tabelliões q sup his aut eoru aliqbus p pntis pstonis edictu patrocinari vl istrumeta pficere forte psup serit:iudicatus 7 tabellioatus officijs se nouerit ee priuatos cotemptores qz seu violatores pmissoru vl aliqx vl alicuius eorum ab huiusmodi excois snia pterq i mortis[d] articlo absolui non possint:nisi per romanum pontificem vel de ipsius petita 7 obtenta licentia spali non obstantibus alquibus priuilegijs:indulgentijs:concessionibus constonibus:consuetudinibus 7 statutis q cunqz firmitate vallatis que in premissis omibus nolumus aliquibus vel alicui suffragari sed oia quo ad illa decernimus non tenere. ¶ Ut autem ciues romanorum qui ex ipsa vrbe nalez duxisse noscuntur originem:aut quiuis alij qui in ipsa eiusue territorio no aduene sed continui habitatores extiterant:quo ad honores ipsius vrbis:aut regimem gratiosis fuctioibus potiantur[e]:non intendimus q presens consto tales excludat[f] quin ad vnum annu duntaxat:vel ad aliud tempus breuius nominati ad ipsius regimem 7 officium eligi valeant ac assumi:etiam si predictorum principum 7 aliorum fres filij vl nepotes existant vrbem 7 ipsius territorium sub noie comitatus baronie seu cuiuscunqz alterius tituli in hoibus vel locis aliqbus iurisditionez seu potestatem aliquam tpalem vel perpetuaz obtinerent:dummodo pdicta iurisditio vel potestas extra vrbez 7 territorium prefacta consistens non tante preeminentie vel notabilis potentatus existat:q ea obtinentes eius occasione vel ca cu alijs exclusis a dicto vrbis regimine vt pmittit psentis costitutionis oraculo ronabiliter includatur. Bonifacius.viij.

Quanqz[g] i casu negligetie sit statutuz a iure[h]:vt ecclesia cathedrali[i] vacante si p eos ad qs spectat[k]:non fuerit electio de plato ifra tps debitu[l] celebrata:eligendi ptas ad supiorez pximu duoluat:hoc tn no e ad casu aliu[m] extendendu.igit si electoes i huiusmoi ecclia vel ipo iure:cu eligunt[n] sciet[o] indignu[p] vel p sniam:cu forma tradita i gnali[q] cocilio no obseruant:eligendi ptate priuent:no ad dictu[r] superiorem sed ad romanu pontifice potestas eadem[s] deuoluetur[t]

i ¶ Cathedrali.eisdem in hoc casu statutum est de regularib[9]:vt ibi:7 de iferioribus omnibus.s.de conces. preben.c.ij.sed l3 quo ad casum neglgentie sint hec paria:non tame quo ad alios casus vt infra in fi.patebit.
k ¶ Spectat.quocuqz modo siue iure coi siue priuilegio vel prescripta consuetudine s.e cu ecclesia de ca pos. cum ecclesia cum si.
l ¶ Debitum.triu mensium.l.oi.postqz.s.e.ne pro defectu.saluo eo qd dicit.j.de pbe.c.ij.7.iij.
m ¶ Aliud.a casu negligentie:7 sic aliud est esse in negligentia:aliud in dolo:probatur idem.j.e.si compromissari[9]. sicut 7 aliud e remitti in vno qz in alio.ff.de his q no. infa.l i 7.ij.ad idez.ff.de suspe tu.l.he enim.s.e.ti.super eo.
n ¶ Eligunt.hoc intellige siue simul 7 semel eligant siue separatim.s.e.ti.bone.j.l3 quidam oliz dixerint ptra.s.lauren.s3 hoc e tenendu vt ibi no. in vlt.glo.7 idem ibi notant moderni omnes.
o ¶ Scieter.sec[9] si ignoranter:q2 tunc ad eos rediret electio:7 a die cassatiois tempus integru haberet vt.j.e.si electio.
p ¶ Indignum.s.e.cum in cunctis.
q ¶ Generali concilio.s e.quia propter.
r ¶ Dictum superiorez. scilicet proximum.
s ¶ Eadem.eligendi vel prouidedi.in ipsa cathedrali ecclesia.
t ¶ Deuoluetur.vt plene scias hanc materiam 7 huius iuris originem:scire debes q ber.i quadam sua antiqua gl.qua hodie non habemus p decre.s co.ne pro defectu.notabat.supra code bone.j.in vlti.gl q quado canonici eligebat sciete rindignum in cathedrali ecclesia q eligedi potestas ad superiorem proximum deuoluebat:respondens ad decre. bone.

¶ Secus[a] aūt in[b] īferiorib⁹ ecclesijs est censendū. [I]dem
[I]s[c] qui ꝯ electiōis formā vel[d] electi p̄sonā aliqua obijciēs[e] ad[f] sedem ap̄licā appellauit: corp̄ali a se p̄stito iurameto: q̄ illa q̄ i appellatōe sua exp̄sserat: vel ea q̄ de ip̄is deberēt sufficere: vera eē credebat: ⁊ se posse probare: non est sup obiectis vel exp̄ssis huiusmodi audiend⁹[g]: cū nō simplicit[h] sicuti tenebat iuxta cōstitutionē felicis recordatiōis gregorij pape .x. p̄decessoris nostri edictā in concilio gnāli lugdun̄[i] iurauerit exp̄ssa seu obiecta se[k] credere vera esse ⁊ se posse probare: sed indeterminate illa[l] vel ea q̄ deberent

q̄ ibi nō erat ali⁹ supior q̄ȝ papa: sed postmodū cācellata illa glo. i sui additiōe quā ibi posuit: dixit ꝯ: ⁊ opinio ei⁹ h. ap. p. baf dixit. n. q̄ q̄ i decre. cū i cunctis papa i inferiorib⁹ exp̄ssit: ad quos eligēdi ptās deuoluatur ⁊ i cathedralib⁹ tacuit: dedit intelligere: q̄ ad epm i p̄dictis ecclesijs eo casu ptās deuolui deberet: ⁊ hoc ibi tenet gof. ⁊ vin. In ꝯriū videbaf: q̄ q̄si paria videnf nō eligere ifra debitū tp̄s vel nō el'gē idoneū: ad hoc ō trāsla. iter corporalia. ꝫ si illi nō elegissent ad illū superiorē deuolueref ptās: ꝙ ⁊c. ⁊ sup hoc vide qd̄ nō. in no. s̄. de ꝯces. prebē. cuȝ nr̄is. sed vt. s̄. dixi. ⁊ .j. patebit: aliud in vno: aliud in alio: ⁊ merito. naȝ dicit lex q̄ siquis negligēs fuerit in petēda bonoꝝ possessiōe ifra cētum dies: locū fac sequēti in gradu. ff. ō succe. edic. l. j. §. decretalis. ⁊ .§. quod dicimus. si aūt propter crimē vel indignitatē bonoꝝ possessionem amittit: applicaf fisco: nō sequēti in gradu. ff. de his quibus vt indig. l. claudius. ⁊ l. mulierem. ⁊ .C. e. ti. l. hereditas sicut ergo succedit fiscus propter delictum vel indignitatem nō propter negligētiā: sic ⁊ curia in primo casu nō in secundo succedat. vt igif huius iuris originalem scias veritatem: scire debes de antiquo iure dispositione ecclesie potestates conferendi ep̄atus ad papam p̄tinere. xxij. di. c. j. conferendi aūt inferiores ecclesias ad ep̄os: sed hec regula fallit in casibus qui postmodum a iure fuerūt exp̄ssi. Uoluerunt eni iura q̄ in cathedralibus sibi eligerent canonici. s̄. e. cum ecclesia. in inferioribus etiam collegiatis canonici xvj. q. vi. congregatio. s̄. e. c. j. statuta fuerunt eis tempora. s̄. e. ne pro defectu. ⁊ de cōces. preben. c. ij l. di. postq̄ȝ. Scias tn̄ q̄ p̄mo emanauit constitutio illa nulla. de conces preben. q̄ȝ decre. illa ne pro defectu. Olim ergo etiam post decre. nulla. si canonici cathedralis ecclesie nō eligebāt episcopum debito tempore deuoluebatur etiā in hoc casu negligentie potestas ad papā vt. s̄. de ꝯces preben. dilectus. Sed postmodum statutuȝ fuit q̄ in illo casu. s. negligentie bene deuoluaf ad supiorē proximuȝ: vt in. c. ne pro defectu. in hoc ergo casu fuabim⁹ illud ius: sed ad alios non extendimus: vt hic vides: sed antiquo iuri stabimus: refert tn̄ compostolanus pluries suis tp̄ibus tractatū fuisse per papā: q̄ hec potestas archiep̄is conferref etiam in his casibus: sed finalif deliberatio in ꝯriuȝ resedit vt hic vides: ⁊ fuit ratio: q̄ ꝓmpti essent archiep̄i in cassandis electiōib⁹: vt prouisionū potestas rediret ad eos. fuerat etiam olim ista opinio vincen. s̄. e. inotuit. ⁊ sequunf eā ino. ⁊ hosti. in decre. cū in cūctis. ⁊ sic seruabat curia ante istam cōstitutionē: ⁊ semp intelligas hec v̄a: cū oēs sciēnf eligūt idignum siue simul siue semel siue separati: vt. s̄. dixi. si aūt aliq eligūt: tunc deuoluif ptās eligēdi ad alios ipso iure vel per sententiā cū peccant in formā: vt in ōcre. q̄ ꝑpter. facit. s̄. e. c. ij. Sȝ pone pars eligentiū peccauit eligēdo scienter indignū remāsit ergo iurisditio in alios: illi nō elegerūt infra tempus debitum: quid erit in casu isto: nunquid deuoluef electio ad archiep̄m vel ad papā: dico ꝺm ber. ⁊ composto. q hoc nō. s̄. e. cū vintonen̄. cū pars non peccās fungaf vice capli: vt ibi: ⁊ s̄. e. dudum. si capitulum negligat ad superiorem deuoluitur electio per. c. ne pro defectu sic ⁊ hic cū finalis culpa fuerit in negligentia.

a ¶ Secus. in hoc secus: q̄ inferiorib⁹ vtroq̄ȝ casu deuoluitur ad superiorē: ⁊ ē eadē rō quā. s̄. dixi: ad ep̄z ex dispositiōe antiq̄ pertinebat ecclia͡ꝝ seu dioc. dispositio. redit ergo res ad suā naturā. xxxv. di. ab exordio Nota ergo q̄ pena decre. cū in cūctis. hȝ locū in inferiorib⁹ dignitatibus ab ep̄atibus: ⁊ ē exp̄. in. s̄. e. duȝ. j. ꝯ. j e. si cōpromissari⁹. §. h⁹ so. ibi loqf de pena illa suspēsiōis a bn̄ficijs p trienniū q̄ nō hȝ locū: nisi in ep̄orū ⁊ superioꝝ electionibus ō q̄ loqf decre. cū in cūctj. §. clerici sane ꝫ hic loqf ō alia pena. s. p̄uatiōis ptāte eligēdi: de q̄ loquif ipsa decre. cū i cūctis in fi. Sȝ cū pena suspēsiōis a bn̄ficijs ibi repetita non sit: in illis locum habebit: vt i ꝯrio dicitur.
b ¶ Inferiorib⁹. qbuscūq̄ȝ ab ep̄atib⁹ ēt i regularib⁹: olm tn̄ curia fuabat ꝯriū interdū i regularib⁹: q̄ cuȝ decre. illa ne pro defectu. equiparet cathedrales ⁊ regulares: sicut in cathedralib⁹. s̄. dictū est: ita videbaf in regularib⁹ dicendū. ꝫ nō ē ita nec hȝ locū rō reddita. s̄. primo. rn̄so: q̄ sufficit nō ōnegari diocesano hāc ptātē cū. in sua diocesi: oīa possit qd̄ nō ē i archiep̄is: ⁊ super hoc vide cōpost. s̄. e. ne pro defectu ad fi. Approbaf aūt hic glo. io. ⁊ hug. xvij. q. ij c. j. qui ibi no. q̄ ep̄s aliū istituet in abbatē: cū monachi indignuȝ eligūt: ⁊ qd̄ no. ipse ber i p̄dicta ōcre. bone. in glo. vltia.
c [I]s q. cōstitutiōi vt circa. nō satisfecit appellās q ōiunctiue iurauit se credere oppposita esse v̄a: vel q̄ suff cere deberēt ex eis. ortuȝ hn̄t hec decre. ex glo. gar. posita. s̄. e. vt circa. super verbo se posse. ⁊ hic ipsorum approbatur opinio.
d ¶ Uel electi. ergo intell'go idē de postulato: vel eo i cui⁹ p̄sonā facta est ꝓuisio cum decre. illa vt circa hec oīa equipet: vn̄ qd̄ in vno dicif intelligaf in alijs repetitū: ⁊ idem ēt intelligas de eligendo si cōtra certam personam appelletur. j. c. proximo.
e ¶ Obijciēs. exēpla ō his q̄ obijci possūt dixi. s̄. e. vt
f ¶ Ad se. ap. ista lr̄a videf facē ꝓ guil. g no. in (circa. ōcre. vt circa q̄ decre ip̄a nō hȝ locū nisi i appellationibus iterpositis ad papā sed ꝯriū credo vt ibi dixi ꝫ gar. cum decre. illa indistincte loquatur.
g ¶ Audiēd⁹. nō q̄ ista ōcr. ōclarat q̄ sit pena n̄ fuantis ꝯstōnē illā vt circa. s. q̄ nō valet appellatō. dicebāt n. qdā q̄ illa erat pēa n̄ iurātj: q̄ sup n̄ exp̄ssis n̄ audiref: sr exp̄ssis v̄o bn̄ p illū ver. alioqn. q ē ibi: ꝫ h ē falsum: vt hic pȝ quia non iurans vel iurās alio mō q̄ȝ debuerit nō auditur etiam super expressis: ⁊ ille ver. alioquin. exponi debet: vt ibi dixi.
h ¶ Simplr. nō n̄ recedēdum a verbis legis. vj. q. iij. scriptū ōcc. ad audiētiā. ff. ō exer. l. j. §. si is q naue. ff. de sle. iij. nō aliter
i ¶ Lugō. s̄. e. vt circa.
k ¶ Et se. repete credere. constitutio eni illa non veritatē querit: sed calūniaȝ excludit vt ibi dixi i glo. si āt.
l ¶ Illa vel ea. sed ꝯtra si duo proponuntur etiā copu

ſufficere de eiſdē[a] Idem.

Q Ui[b] ꝯ certā[c] ⁊ noīatā[d] pſonā ne ab alijs eligatur[e] ad ſe[f]. ap. añq̄ fiat[g] electō duxerit appellādū: dꝫ p oīa i appellādo ſeruare formā ꝯſtitutiōis felicis recor. grego. x. pape pdeceſ. nr̄i vt[h] circa edite in cōcilio lugduñ. ac ſi electiōe ñ fcā[i] ēēt cōtigeret appellare: alioqn nō obſeruans pene[k] ꝯſtitutiōis eiuſdē ſe nouerit ſubiacere. Idem.

S Icut[l] cū p formā[m] ſcrutinij ad electōez pcedif: ē p vnū[n] pnūciāda ⁊ facienda cōio[o] electio hꝫ canōica iſtituta[p]: ſic ⁊ p vnū dꝫ[q] fieri cū per formā pcedif cōpromiſſi:[r] q̄ꝑ uis in arbitris cōpromiſſarijs

latiue q̄ ad vnū ſine tēdū t: ſufficit alterū pbari. ſ. ō iudi. exhibita. niſi ſuperflua pbatiōe ſe oneraret aſtringens ſe ad vtrūqꝫ probādū. ſ. ō proba. licet. ff. de proba. circa. ⁊ ſecundū hoc etiā copulatiua diſſoluif in diſiunctiuā. ff. de ver. ſig. ſepe. xvj. q. iij. placuit. idē eſt ergo ppone coꝑulatiue vel diſiunctiue: cū vtrobiqꝫ ſufficiat alterū pbari: vt per pdicta iura probatur: ⁊. ſ. de reſcrip. inf ceteras. rn̄deo obiectio ſupradicta vera eſt: quia quo ad probationē bene ſufficit alterū: ſꝫ nō quo ad obiecta. noluit eni illa cōſtitutio probatiōib' puidere ſed obiectionib'. ſ. q̄ nihil calūnioſe opponeref: ⁊ iō voluit ſimplr̄ ſup oib' iuraref. ſi. n. iurat vera ē que ad victoriā ſufficiāt iā iſtud iuramētū oiū obiectoꝝ maliciā ñ excludit: imo ex ḋcē obiectis: ſi vnicū qḋ ſufficeret eēt veꝝ: reliqua falſa ſatiſfactum eſſet illi iuramento: ⁊ concor. j. e. vt qs duas.

a ¶ De eiſdē. ſ. exp̄ſſis vl' obiectis i appellatione.

b Q Ui cōtra. Qui ꝯ certā pſōaꝫ ne eligaf appellat ꝯ cōſtōnē vt circa. ſuare tenef. ḋcre. iſta fuit ō gl gar. poſita in decre. vt circa. ſup v̄bo appellari. ⁊ guil' ſup v̄bo facta. ⁊ approbatur hic ipſorum opinio.

c ¶ Certā. ergo ſec' ſi ꝯ icertā: puta ne fiat electio niſi cāonica: vel ne fiat ꝯ tenorē puilegioꝝ eccl'ie. ſ. c. ꝯſiderauim' vel ne fiat ō aliq̄ excōicato vl' homicida vl' bis filia. tūc. n. nō. hꝫ locū ꝯſtitutio: ⁊ rō p ſe pꝫ ſi. n. añ electionē ⁊ ꝯ icertā pſonā appello: p te vides q̄ꝑ ꝯ formā electiōis nil obijcere vel exprimē poſſū cū adhuc nō ſit facta: ⁊ qḋ nō ē ⁊c. ō deſpō. ipu. ad diſſoluedū. idē i pſona cū. n. nullā exp̄mā pſonaꝫ q̄ ꝯ illā poſſū ex

d ¶ Nomiatā. itelligo h̄ ſiue fit pprio noie: (primere. puta ne pagan' ō mutina: vl' appellatiuo: puta ne fili' p. vel ne archidiacon': vel ne pmiceri' vel his ſile vl alia certa circunlocutio ad hoc. ff. de rebus cre. l. certum. ſ. de teſti licet ex quadam.

e ¶ Eligaf. vl' poſtulef: ō puiſiōe ñ erat dubitatio: q꞉ exp̄ſſū erat i ipſa decre. vt circa. vt iā dicā qd ſi appello ne ad electionē admittaf: eodē mō credo diſtiguēdū: vtrū ꝯ icertā puta ne aliq excōicati irreglāres ⁊c. ⁊ tc ñ teneaf: aut ꝯ certā ꝯſtōnem ipā ſuare p hāc decre.

f ¶ Ad ſedē aplicā. repete q̄ dixi. ſ. c. primo.

g ¶ Fiat electio. dubitatiōis cā fuit: q꞉ i ḋcre. vt circa. dicebaf qñ appellat ꝯ electū: ſꝫ h ñ appellaf ꝯ electum ſꝫ ꝯ eligēdū: ⁊ ſic nō vꝫ hr̄e locū ꝯſtō: ſed ſec' ē: vt hic vides: ⁊ ſic dicebam' oli p illā lr̄aꝫ q̄ ibi ē puiſio faciēda vel facta: q꞉ ſicut i faciēda puiſiōe ſeruāda erat fōma i appellatiōe: ſic ⁊ i facienda electione: cū illud. c. illa partificet: ad idem. ſ. ne. c. j. ⁊. c. ſi forte. j. e. ſi o' q̄ꝫ.

h ¶ Ut circa. ſ. e. ti.

i ¶ Facta. ſcias q̄ꝑ ita itelligebāt curiales decre. illam cū eadē rō ſit vtrobiqꝫ. ⁊ nota q̄ꝑ ſicut hec decre. determinat decre. vt circa. ita dico ⁊ determinari decre. ſ. e. c. j. nā lꝫ ibi dicaf electionē poſtulationē vl' puiſionē factā ſeruata iſti' diſtinctiōe: idē dicā i faciēda p hāc decre. vt ibi etiā dixi. Et ſic ſeruat curia: ⁊ facit quod no. guil. i decre. vt circa in glo. nota ergo.

k ¶ Pene. vt non valeat appellatio: nec audiatur etiam ſup expreſſis. ſ. c. proximo.

l S Icut cū p formā. ſi ꝯpromiſſū eſt iplures vt egligant: p vnū facięda ē electiōis pnūciatio: ſicut quādo pcedif p formā ſcrutinij aliter electio facta ñ tenet. Contrū aūt habuit hec decre. ex his q̄ nō. p inno. hoſti. ⁊ cōpoſt. ſ. e. q꞉ ppf. ⁊. c. in geneſi. vt. j. patebit.

m ¶ Formā. nō q̄ꝑ iſta ḋcre. locū hꝫ i his electionibus i qb' dꝫ forma ſuari ḋcre. q꞉ ppf. ⁊. c. in geneſi. ⁊ hꝫ ber. qui hoc ibi nō. i prima glo. ⁊ ino. ⁊ cōpoſt. i prima decre. illa locū hꝫ i electiōib' epoꝝ vel iferioꝝ platoꝝ q pſūt collegio: ⁊ p q̄rū mōtē eccl'ia dꝫ viduata: i alijs nō. hoſti. aūt illā itellexit etiā i quocūqꝫ bñficio vl' cāonia cui' electio ad plēs vt ad collegiū pertinet: vt ibi nō. circa prin. pmos ſequoꝛ. ſꝫ hoc ergo dicemus hoc qḋ hic dicif de cōi pronūciatiōe habere locū i his i qb' ſuāda eſt pdicta forma. In canonijs vero vel bñficijs alijs ſecus: q꞉ ibi ſufficiēt ſingulares cōſenſ': qḋ verū eſt ſi illi ſunt caplm: ſi cōſēſus pſtent in caplo: al's ſec'. ſꝫ ber. q hoc no. in ḋcre. i geneſi i glo. ſup v̄bo cōis. ⁊ ibi ēt ō hoc p ino. ⁊ hoſti.

n ¶ Per vnū. q̄ꝑ ergo dicit ḋcre. q꞉ ppter. vt is collatiōe habita eligaf: itelligif p iura poſtmodū ſubſecuta p vnū oium vice. Notabat tñ ibi hoſti. q̄ꝑ lꝫ hoc ſuaret curia: tñ ſatis erat ſi oiū vno ore ſmo pcederet: ad hoc. C. ō epiſ. ⁊ cleri. l. qñ venerabilis ibi ab oibus vno ore dānaref ⁊c. nec ob. ſm id decre. i geneſi. quia ibi ſinglāriter ñ vno ore cōmunif elegerāt ſed hoc eſt falſum: vt hic vides. ⁊ q̄ꝑ dicit vnum: ſi queratur per quem: dic per eum qui habet primam vocem: vel euꝫ cui caplm cōmiſerit: ſꝫ ſi caplm vel illi qui coſenſerunt non committant hoc expreſſe alicui: vnus preſentibus alijs facta collatione eligat vice capituli vel conſentientium ⁊ ſatis eſt q꞉ ratihabitio ⁊ taciturnitas mandato comparantur: ſaltem in re appetibili ⁊ meritoria: ſicut eſt q̄ꝑ per electionem canonicam prouideatur eccleſie. ff. manda. q̄ꝑ ſi fideiuſſor. ⁊. C. manda. ſi fideiuſſor. ſecus in oneroſa: vbi requiritur expreſſ' cōſenſus. ff. de procur. filius. §. initium. ſm inno. qui hoc no. in ḋcre. in geneſi. ⁊ compoſt. in decre. quia propter.

o ¶ Communis. ſꝫ nonne ſufficiunt ſingulares conſenſus. ff. de ſer. ruſ. pre. per fundum. ff. communia predi. receptum. ff. de aqua plu. ar. l. ſi autem. ſo. leges iſte loquntur de actu qui diuiſionem recipit: nec eſt ibi communio collegiatorum: ſed ſingularium: quod dic vt no. ſ. de conſti. rum omnes. ſed h̄ de negocio loquitur quod diuiſionem tranſmutationem vl' omiſſionem non recepit: ⁊ ideo ſecus. ff. de ver. ob. l. ij.

p ¶ Inſtituta. ſ. e. ti. in geneſi.

q ¶ Debet fieri. ⁊ pnūciari cōis electio: vt dictum eſt. ſ.

r ¶ Compromiſſi. et vtrobiqꝫ facienda eſt per verba ſingularis numeri: vt. j. de re iudi cum ab vno. dicebat decre. quia propter qui vice omnium eccleſie viduate prouideant: vnde videbatur q̄ꝑ omnes haberent prouidere: quod verum eſt: ſed vnus omnium vice pronunciare et electionem facere: vt hic.

e

lex hūana[a] īnuat: ꝙ ab eis oībꝰ sit ꝓnūciatio facienda. aliogn a pluribus cōꝓmissariꝭ facta simul electio eoipo viribus ñ subsistat[b]. ¶ Idē.

Statutū[c] felicis recordatiōis gre. pape. x. ꝓdecessoris nr̄i de his q ad ꝓchialiū[d] ecclesiarū regimen assumunť ꝓmouēdis[e] ad sacerdotiū īfra[f] ānū: aliogn[g] eisdē ecclijs sint ꝓuati[h] qđ cū sit penale restringi[l] potiꝰ ꝯuenit ꝙ laxari: declaramꝰ[m] ad collegiatas[n] ecclias[o] etiā si alꝭ ꝓchiales extiterit: ⁊ ad assūptos ad eaȝ regimē nō extendi: sȝ antiq̄[p] iura seruari debē potiꝰ ī eisdē. ¶ Idē.

Si cuiꝰ[q] eligēdi ptās data fuerit sub hac forma[s] vt ipe secreto[t] ⁊ sigillatim votis singulorū de[u] capitulo exq̄sitis ⁊ in scriptis redactis illuȝ eligat. in queȝ ꝑtes de caplo ꝑtiū ꝯparatiōe miorū[x] cōsenserint: lȝ ꝯsentiētes maiorē partem totiꝰ capituli nō attingāt: ipeq̄[y] facto hꝰ ī scrutinio ⁊ in scriptis redacto: iuxta traditam sibi formā eū in queȝ nō[ℨ] maior pars: sed plures de dicto capitulo: ꝙ ī quenq̄ aliuȝ direxerant vota sua: duxerit eligendum: talis electio cuȝ preter[⁊] formas quas generale conciliū[ꝯ] seruare statuit in

a ¶ Humana. ff. ḋ arb. l. item si vnꝰ. §. itē si plures. vbi dicit ꝙ aut oēs sniaȝ dicāt aut nullꝰ: tū sm nos vnꝰ alijs ꝑsentibꝰ ⁊ mādantibꝰ sniam ꝑ vba tñ pluralis numeri poterit recitare: ⁊ idē in pluribꝰ iudicibus. j. de re iudi. cum ab vno. ⁊ etiam no. ff. de arb. l. sicuti.

b ¶ Subsistat. rō q: tot videnť eē electiōes quot sūt numero eligētes: vt s̄.e. in genesi.

c Statutū. decre. s̄.e. lȝ canon. i collegiatis parochialibꝰ ecclijs ⁊ assumptis ad ipsaȝ regimē locū nō hȝ. Et no. q: decre. cū i cūctis. ꝓhibat ḋ dignitatibꝰ ⁊ bñficijs curatis ⁊ parochialibus ecclesijs. decre. ergo lȝ canō. solū ḋ ꝓchialibꝰ dicēs eclesijs ad dignitates extēdi ñ debuit: ꝑcipue cū ꝯstō sit penalis vt sequitur.

d ¶ Statutū. s̄.e. lȝ ca.

e ¶ Parochialiū. (non. que dicātur ꝓchiales: dic vt dixi. s̄.e. lȝ canon.

f ¶ Promouēdis ad sacerdotiū. hȝ verū nisi in casu. j.e. ti. cum ex eo.

g ¶ Infra annū. numerādū a die quo possessionē pacificam habuit vel per eū stetit quo minꝰ hēret. j.e. commissa. §. j. de ꝓben. lȝ. ij. nec currit iuste īpedito: vt ī ꝑdicta decre. cōmissa.

h ¶ Alioquin. i. si se non fecerint infra annum promoueri.

i ¶ Priuati. intelligas integro lapso anno: quod dic vt infra. e. commissa. j. responso.

k ¶ Quod. statutum.

l ¶ Restringi. nam odia restrīgi ⁊ fauores ⁊c. j. de regu. iur. odia cū suis cōcor. ⁊ ff. de liber. ⁊ post. cū qdā. ⁊ benignior īterptatio faciēda ē ī penis. j. ḋ regul. iur. ī pēis: cū suis ꝯcor.

m ¶ Declaramꝰ. hȝ oli fuerat ēt ḋclaratū ꝑ quādā extrauagātez alerā. de q̄ dixi. s̄.e. q̄uis. ⁊ c. q̄ȝq̄ȝ q̄ incipiebat: dilecti.

n ¶ Collegiatas. Nota ergo ꝙ aut sunt ibi plures vt collegium: aut non: sed vt singuli. in primo casu locum habebit decre. hec: in secundo non: ⁊ super hoc vide quod no. her. s̄.e. ti. c. j. ⁊ de iurepa. postulasti. Si queratur quomodo hoc cognosceret: quia est ibi rector vt caput: ⁊ canonici vt membra super his tamen vide quod nō. de exces. prela. dilecta. Sed quero pone ꝙ ecclesia fuit collegiata: nunc desinit ibi esse collegium: quid erit: habebit ne locum hec decre. ⁊ videtur ꝙ non quia deficientibus personis desinit esse collegium. ff. ad municip. sicut municipium. ad hoc. s̄. c. j. x. q. iij. vnio. ff. de ver. sig. neracius. ⁊ grex esse desinit: si vnum animal tantum remansit in grege. ff. de le. j. si grege. argu. contra. xix. q. iij. q̄ semel. vij. q. j. pastoralis. cum si. Dico breuiter ꝙ si collegiuȝ desinat ibi esse: puta canonicorum morte: locum habet decre. quia alij habent substituti: ⁊ si hoc non faciant hi ad quos primo pertinet infra debitū tempus ad superiorem deuoluetur: ⁊ sic de singulis vsq̄ ad papam ⁊ ius collegij bene remanet in vno: quod dic vt no. s̄. de postul. gratum. Si autem destruatur collegium superioris auctoritate: puta quia hoc facit ex causa: tunc non habebit locum decre. pone exēplum de no. oper. nun. c. ij. ⁊ ibi de hoc per inno. ⁊ facit quod no. lau. ⁊ ioan. xvi. q. vij. ⁊ hic diximus.

o ¶ Ecclesias. seculares. nam hodie secus in regularibus quod dic vt in cle. de statu regula. ne in agro. §. ceterum.

p ¶ Antiqua iura. s̄.e. ti. cum in cunctis. §. inferiora. ⁊ de hac compulsione ordinum plene dixi. s̄.e. licȝ canon in fi.

q Si cui. Si cōpromissarius sm traditaȝ sibi metam scrutatis ⁊ in scriptis redactis voluntatibus singulorū illuȝ eligat ī quē non maior pars capituli sed plures aliorum comparatione cōsenserant: non tenet electio: cum preter formas cocilij fuerit celebrata.

r ¶ Cui. idem nō pluribus. cuȝ ratio. c. semper remaneat: ⁊ debet ista decre. iungi cum decre. j. e. cum expediat.

s ¶ Forma. que nō est ḋ permissis: immo prohibita: vt s̄.e. quia propter ⁊ e. ti. ecclesia vestra. per hanc enim erat reperire: electum non a maiori parte totius capituli prefici ecclesie.

t ¶ Secreto. idem ⁊ multo magis si non secreto: quia tunc esset obuia concilioq: propter. ⁊ semper locum habet ratio finalis.

u ¶ De capitulo. idem si non essent de capitulo: sȝ vocem haberent: vt. s̄. de causa pos. cuȝ ecclesia sutrina. ⁊ s̄.e. cumana.

x ¶ Minorū. puta cum ex. xij. canonicis. v. cōsentiunt in vnū. iiij. in aliuȝ. iij. in aliū: electus igiť a. v. electus est a maiori ꝑte cōparatione partium sed nō a maiori ꝑte capli: q: v. nō sunt maior pars de. xij.

y ¶ Ipseq̄. in quē tradita ē potestas huiusmodi.

ℨ ¶ Nō maior ps. ergo a ꝯtrario si eligeret illū ī quē cōsensisset maior pars: valēt electō. j.e. cū expediat. q: illa forma ꝑ conci. subsequens sublata nō videť: vt ibi.

⁊ ¶ Preť. nota ista duo equipari preť ⁊ ꝯ: si. de fide instru. pastoralis. Sed nōne nomiatus a maiori parte aliorū cōparatiōe: ex quo placuit oibus ꝙ ipe eligereť: est noiatꝰ ab oibꝰ: vñ ⁊ in electiōe ro. pon. ꝯuať interdū hoc: ꝙ noiatus a minꝰ q̄ȝ a duabꝰ ptibus de cōsensu oiuȝ habeať pro ro. pon. vt no. ꝯpost. s̄.e. lȝ. ⁊ guil. s̄.e. vbi periculū. dic ꝙ iura voluerunt certas formas seruari. ⁊ lȝ oēs ꝯsentiant: si nō seruāť forme: nō tenet electio. cardinales nec artanť nec de facto ꝯuant formas: sȝ sufficit ꝙ due ꝑtes ꝯsentiāt. s̄.e. licet.

ꝯ ¶ Cōciliū. s̄.e. ti. q: ꝓpť. Et aduerte ꝙ sicut dixi. s̄.e. sic. cū ista decre. fundetur sup formis cocilij: dicam ꝙ vbicūq̄ nō habēt locū ille forme: nō hēat locū ista decre. Si igiť ī dignitatibꝰ ꝑ quas viduate nō sūt ecclie

seruarent hec forma vl' bñficijs vel canonijs: nõ vitaretur electio: sup quo vide qd ibi dixi ioan. an.

a ¶ Non valere ipso iure.

b ¶ Firmitatis. ꝛ sic etiã eligẽtes priuari debent ea vice po. estate eligendi: vt. s. c. quia propter.

r ¶ Extorta. ꝛ sic n̄ valeret si de hoc ꝯstaret. s. d puille. cũ olꝫ ij. sic nec ꝯfessio extorta. s. qd met' cã. c. platũ. xv. q. vj. c. j. nec absolutio. j. qd met' cã. c. vno. nec licentia extorta pꝛeiudicat. repetenti coniugem. s. de conuer. accedens.

s ¶ Dispẽdia. vitãda. s. c. cupiẽtes. s. d fi. istru. qd sup his. j. d vsur. is v suraꝝ. d cõsti. c. ij. j. d sepultu. c. j.

c ¶ Quorũdam oculos. De cre. diuide i quattuor ptes. In prima. ponit ꝯstõs cãm. In scda ꝯstitutionẽ circa mẽdicãtes. In tertia ꝯstõnẽ circa non mẽdicantes. In q̄rta decretuꝫ. Et dicit i sũma. q̄ er vocatione quocũqꝫ mõ facta i discordia de religioso mẽdicãte ad platuram ex admi nistratiõeꝫ sui ordinis: nõ acgrit illi ius: nec ꝯsentire poterit ẽt de plati lnia: idẽ de vocatõe fcã a minori parte nũero ad qualibꝫ platõnẽ d religioso nõ mẽdicãte: ꝛ secus factũ irritũ decer

electiõib' celebrandis. decernẽs eas si alit' fierent: nõ[a] valere: fuerit attẽtata: robur nõ obtinet firmitatis[b]. I dez.

Quorũdã[c] oculos[d] sic vi ciũ ãbitiõis excecat[e] q̄ q̄ si sue pfessionis imemores[f] q̄ si ptẽptis bonoꝛib'[g] abiectis diuitijs[h] spꝛetisqꝫ delitijs arbitriũ ppꝛiuꝫ subiugarũt alterius ditioni[i] retro respiciũt ad aratrũ manu missa[k]: dum pꝛecipitant' ruunt in litigioꝛum[l] anfract' ꝛ cãꝝ strepitib' se inuoluũt[m]: ꝛ extra administrationes ppꝛij ordis soliuꝫ[n] plature cõscendẽ moliũtur electionibus[o] postulationib' seu puisionib' de se in discoꝛdia[p] celebratis iprouide pstando ꝯsensum: pbendi assensuꝫ a suo supioꝛe[q] nõnũq̄ extorta[r] licẽtia potiusq̄ obtenta: ex q̄ aiarũ ꝛ ecclĩaꝝ dispendia[s] noscim' puenisse: ꝛ puentura maioꝛa[t] i antea[u] v'isimilit' formidam'.

¶ Volẽtes igit' huic pesti salubꝛi remedio obuiaꝛ pn̄ti cõstõne sãcim': vt nulli religioso pdicatoꝝ[x] minoꝝ heremitaruꝫ sci augustini aut quoꝛũlꝫ mẽdicãtiũ[y] ordinũ ex electõe postulatiõe: pꝛouisiõe seu vocatiõe ad aliquã extra administrationeꝫ sui ordinis[z] platuraꝫ i discoꝛdia[&] de se facta ius decetero acgrat'[ꝯ]: nec eoꝝ aliqs tali electioni: postulatiõi puisioni aut vocationi quoquo mo valeat ꝯsentire: etiã si magistri aut ministri vel pꝛioꝛis[ꝝ] gnãliũ eoꝛũdeꝫ ad id accessserit licẽtia vel cõsẽsus.

¶ Circa religiosos q̄ꝫ alios[a] cuiuscũqꝫ condiciõis vel status existant: volum' hoc seruari: vt nec ipi electiõib': postulatiõibus. puisiõib' aut vocationibus a minoꝛi pte nũero[b] ad platiões q̄slibet[c] de se factae: q̄

t ¶ Maioꝛa. si. decollu. intantum.

u ¶ In ãtea. occurrẽdũ ergo fuit: d ser. n̄ oꝛ. c. j. d pcura. c. j. cuꝫ suis ꝯcoꝛ.

x ¶ Pꝛedicatoꝝ. nõ sẽp pdicatores pmitti: q̄ ãti qoꝛ fuit ipoꝝ istitutõ: ad idẽ. s. d exces. pla. nimis. ij. d puile. i his. j. d exces. pla. c. vno. j. d dec. c. j. i fi. pscriptiõe cũ similibus. ꝛ de reli. do. c. j.

y ¶ Mẽdicãtiũ. mẽdicãtes q certas possessiões vl' reddit' hñe n̄ pñt: sed p q̄stũ publicũ eis victũ pꝛebet icerta mẽdicitas j. de reli. do. c. j. Quid si mẽdicãs epĩs postulet' ad archiepatum vl' epatuꝫ aliũ: satis puto cũ sb hac phibitiõe icludi: q̄ licꝫ sit epõ: nihilomin' est d ordine mendicantium.

z ¶ Oꝛdis. i illis. n. hic nil noui iuris statuit'.

& ¶ Discoꝛdia. quid si opponat' aliqd quod votũ discõdãtiũ nullũ reddat: puta q̄ tales erãt q̄ si consensissent electioni huic: ꝛ cuꝫ alijs elegissent' non valeret electio: vt excommunicati: suspensi vel irregulares: nunquid tunc poterit consentire: satis credereꝫ q̄ in eo casu non obstaret hec constitutio: ar. s. e siquando. ꝛ pone exemplum j. e. ex eo. ꝛ hoc ante omnia videretur examinandum: cuius euentus ꝛc. s. e. si forte. ꝛ hoc maxime cum supꝛadicta dicuntur notoꝛia ꝛ pꝛobationes parate offeruntur ad hoc. s. d. re sti. spo. litteras. ff. ad exhi. l. iij. ꝛ alij ꝯdicentes simpliciter debere hẽri ratione numeri: ꝛ sup hoc vide quod dicam. j. c. indemnitatib'. § j. Declaratũ ẽ hodie q̄ hic simplr' ispicitur discoꝛdia: ꝛ. j. §. pꝛ. minoꝛitas: q̄ cõsistũt i facto nõ i fictiõe vl' iuris effectu: vt in cle. e. ti. quod circa.

ꝯ ¶ Acgratur. ergo cõfirmatio peti nõ poterit que ius antiquum habꝫ firmare. s. de fi. instru. inter.

ꝝ ¶ Pꝛioꝛis. sm̄ q̄ in diuersis oꝛdinibus diuersa sunt pꝛesidentium nomina: ꝛ hẽs idem. j. de pactis q̄ ex eo.

d ¶ Oculos. (nit. Est ocul' mẽtis q pur' eẽ dꝫ: vt hic: ꝛ. j. q. j. c. multi. Est oculus coꝛpoꝛis q dꝫ esse pudic': vt. xxxij. q. v q viderit. Est oculus administratiõis q dꝫ esse puid'. xciij. di. diacõi. j. ꝛ. ij ꝛ. vj. q. j. oues. ꝛ. s. de of. archid. ad hoc.

e ¶ Excecat. sic. s. e. auaritie.

f ¶ Immemores. mẽs auida potẽtie nec abstinẽ nouit a vetitis: nec gaudẽ ꝯcessis: nec adhibẽ pietati consensum. xlvij. di. virum. ꝛ. j de cõces. pꝛeben. detestãda.

g ¶ Honoꝛib'. xxvij. q. ij. scripsit. de statu regu. ea que.

h ¶ Diuitijs. j. q. ij. §. verũ. retẽtio. n. ppꝛioꝝ mõachaꝝ ẽ ꝯtra d statu regu. cũ ad mõasteriũ in fi.

i ¶ Ditiõi. xij. q. j. nõ dicatis. j. e. ti. si religiosus.

k ¶ Missa. ꝛ sic nõ sunt apti regno dei: luc. ix. c. ꝛ. s. d vo. ꝛ vo. re. c. magne.

l ¶ Litigioꝝ q̄ a mõachis vl' religiosis st penit' euitãda. s. e. de syn c. vno cũ suis concoꝛ.

m ¶ Inuoluũt. ꝛ sic oues cõuertũtur i lupos. s. de renũc. nisi cum pꝛidem. §. pꝛopter maliciam.

n ¶ Solum. s. e. fundamenta. §. ne autem in fi.

o ¶ Electiõib'. q̄ eligi possũt: qd dic vt dicã. j. e. nll'.

p ¶ In discoꝛdia. intelligo in discoꝛdia fieri siue due siue plures celebꝛate sint electiones siue vna tantum aliquibus ex his contradicentibus ad quos spectat electio: vt. s. e. cupientes. § si vero.

q ¶ Superioꝛe. cuius sol us licentia als sufficit. j. e. si religiosus q. responso.

a ¶ Alios. Nota quia per hoc verbum dico q̄ circa mendicãtes vocatos ad administrationes sui oꝛdinis non habebit locum iste §. s̄ stabitur iuribus antiquis.

b ¶ Numero. Nõ q̄ lꝫ minoꝛ pars esset sanioꝛ: tamen non poterit electioni huic consentire p hanc lrãm credo tñ vt. s. §. pꝛoxi. dixi q̄ si maioꝛ pars priuata esset ipso iure: ita q̄ vota reciderẽt in minoꝛẽ: q̄ tũc poterit cõsentire: q̄ nõ ẽ elect' a minoꝛi pte: imo a toto caplõ: fac qd no. d pactu gratum.

c ¶ Quaslibꝫ. siue ppꝛij oꝛdinis siue alteri' siue secularium

34

ecclesiarū: ꝛ sic gnāꝉior ē ꝓhibitio hec: q̄ ad platuras. q̄ꝫ. s. prima. Alij. ꝫ. s. ꝙ administratiōes ꝓprij ordinis nō ꝯphēdat vt rō capituli i pn. c. posita sit generalior ad nō mēdicantes. primū teneo. ꝛ si papa id voluisset expssisset: vt fecit. s. ꝓxi. §. ad h̄ de deci. ad audiētiā. j. ꝺ puile. si papa. j. rūso. in fi.

hoc ipo ꝙ a minori[a] pte ꝓcesserint: nullū prorsus tribuant ius eisdē: suū audeant pstare consensū: etiā si sup hoc assensus vel licentia suoꝝ interuenerit platoruꝫ[b]. Nos. n. qcquid ꝯ premissa vel eorum aliquod a quoq̄ cōtigerit attentari: oio decernimus irritum ꝛ inane[c]. Idem.

Ut qs[d] duas[e] electōes ꝺ se i aliq̄ ecclīa celebratas prosequatur insimul[f]: ꝛ cōfirmationem petat ex eis cuz non nisi ex[g] vna ipsarum valeat ius habere ratione[h] consonuz non putamus: et si se cōtentum[i] eē velle altera per quaz sue itentionis consequi possit effectū[k] i initio ꝓtestetur[l]. oꝫ q̄ eū ne cū ipsi⁹ ecclie[m] vl sui aduersarij[n]: sique hꝫ: discrimie i icerto vagetur[o] eligere[p] q̄ ꝓseq uelit ex illis: ꝛ ꝯfirmatiōez petere tm̄mō ex eadē: regressuz ad aliā cui p electionez alterius renūciare[q]: sibiq̄ꝫ ius ex ea nō cōpetere ꝓfiteri videtur: nullaten⁹ habiturum. Idem.

Si electio[r] ex eo non sortiatur effectū[s]: qa electus cō sentire recusat: vel post ꝯsen

a ¶ Maiori. nūero. vt. s.

b ¶ Prelatorū. qd si monachus rector parochialis ecclie eligatur in epm vel platū a minori parte numero: nūqd poterit cōsentire vel acgref sibi ius fat⁹ vi: ꝙ nō p litterā q̄ supius dicit: cuiuscunq̄ꝫ cōditionis vel stat⁹ existāt. lꝫ. n. nihil hēat: cum nihil sit cōe. xvi. q. j. ne ꝑ eis usib. tn̄ negare n̄ pōt quin monachus vel religiosus existat. xvi. q. j. ꝺ monachis in fine.

c ¶ Inane. si igitur superueniret ꝯfirmatio: id nō ꝯualesceret cū a pricipio fit nullū. s. c. audit cū si.

d Ut qs duas. non pōt electus duas electiones prosequi petendo confirmationem ex illis: etiaꝫ si protestetur se contentum altera per quam consequi possit sue intentionis effectum. necesse ergo habet alteram eligere qua electa ad alteram redire non poterit.

e ¶ Duas. ad quid de facto fuerunt due electiones facte de eodem: forte fuerat electus ab eis ad quos pertinebat proprio iure. ꝛ quia dicebatur iam tempus elapsum fuerat ideꝫ electus a superiore ex iure deuoluto ꝛ vtrunq̄ꝫ prosequebatur. vel forte fuerant aliqui contempti in prima: cum quibus postea processum est ad secundā. vel aliqua alia solēnitas omissa fuit in prima que restaurata extitit in secunda. Sed dices ad quid ergo ista bestia prosequitur nisi secundam: forte aliqui de his qui fuerant in prima fuerunt contenti in secunda vnde caute faciebat si id de iure fieri posset vtranq̄ꝫ prosequēdo: sed esse non potest propter rationē que sequitur.

f ¶ Insimul. nec etiam diuisim: vt in fi. patebit.

g ¶ Ex vna. si enim prima valuit: secunda non valuit: si secūda valuit: ergo prima non valuit. In contrarium videbatur: vt. s. de concess. preben. post electionez. vbi prosequebatur duplicem concessionem archidiaconatus sed non ob. quia ibi non dicitur ꝙ fuerit admissus: sed prosequi vnam electionez quam multipli iure poterunt facere eligentes: vt siqui eligāt consuetudine prescripta ꝛ priuilegio speciali non est prohibitum vt ibi: sed hic duas vel plures electiones diuersas prosequi prohibitum est.

h ¶ Rationi. que idem est qꝺ lex. j. di. consuetudo. ꝛ consuetudini preualet. viij. di. frustra. ꝛ exemplis anteponēda est. ix di. sane quippe. ꝛ de hoc. j. eo. ex eo.

i ¶ Contentum. si. s. eo. is qui.

k ¶ Effectum. scilicet confirmationem.

l ¶ Protestetur. ergo nil operatur protestatio. per contrariuꝫ n. factum protestationi videtur obuiare: quod dic vt. xvij. di. c. j. de consti. cum. M. de ele. cumana. cum si.

m ¶ Ecclesie. ad quam electus est.

n ¶ Aduersarij. coelecti vel alis se opponentis. supra. e. cupientes. ꝛ infra. e. c. vlti.

o ¶ Vagetur. qꝺ nō lꝫ. ff. ꝺ in. fi. l. ita fidei ff. de edē. l. j. §. edere. ff. ꝺ iterro. ac. de et. ac. § n h. l. s. c. i. electionib⁹. s. e. li. de rescrip. cū i multis. s. de rescrip ad hoc de ap. c. ij. cū si ar. ꝯ ꝙ liceat i incerto vagari. ff. de rei. vē. q̄ ꝺ to ti. §. icerte. ff. cōi di. ꝛ si nō oēs. §. si icertū. ꝫ spālia sunt qꝺ dic vt nō. de libel. obl. c. ij. ꝛ facit dec. ista. ad qꝺ nez quā āno disputaui: an valeat alternatiua appello. s. appello ad archiepꝫ vel ad papā super q̄ dic vt ibi dixi. j. de of. ꝺ le. c. is cui.

p ¶ Eligere. ꝓponēdo q̄ nō icurrit penā ꝫ sufficit ꝙ alterā eligat: ꝛ sic tenetur eligere: vt i canonib⁹ dici solet. aut. n. sū cert⁹ q̄ mihi competit actio: ꝛ tūc eligere debeo. ff. de tribu. ꝙ in heredeꝫ §. eligere. aut electus: ꝛ distingue tunc: q: aut sū icert⁹ p iuris iperitiā: ꝛ tūc nihilhominus eligere debeo: q: ꝑitiores ꝯsulere debui: ꝛ ignorātia iuris nō excusat: vt i. q. iij. §. nōndū. j. de reg. iu. ignorantia. ff. de iur. ꝛ fa. igno. l. regula. aut p errorē facti: ꝛ tūc subdistingue: q: aut error ꝓprij facti: aut alieni: aut ei⁹ in cui⁹ locū successi. si ex errore ꝓpꝑi facti: eligere debeo: q: i ꝓpo facto itolerabilis ē ignorātia. ff. ad vell. l. q̄ꝫ. q̄ꝫ. si ꝓpter errorē facti aduersarij: tūc si teneō eligē. ff. quo. le. l. i. §. ꝙ aūt si propter factū eius i cuius locum successi: eligere teneor ff. de reg. iu. qui in alterius. i fi. ꝛ. j. de re. iu. is qui i ius ꝛ adde quod dixi. j. de re iudi. abbate. in prin.

q ¶ Renūciare. ꝛ ē rō q: sibi sūt ꝯrie: vt. s. vidisti. ꝛ ē si. C. de fur. l. i. ibi. n. agēdo mādati approbat factū serui: agēdo furti reprobat: ꝛ ideo vna electa fit alteri ꝑiudiciū: ad idē. C. si seruus exte. se man. emi. l. vna. vbi si ex peculiarib⁹ nūmis suus se mādauit emi ꝛ empt⁹ ē: dn̄s agit ex vēdito ad pciū: q: ex illo precio cōpetit ēptori liberatio. vel agit mādati ad mācipiū: ꝫ vna electa sibi ꝑiudiciū facit i alia ea rōne q̄. s. ad idē. C. de codi. l. vl. ff. de le. ij. cū fili⁹. §. varijs. C. ꝺ pac. iter. ēp. ꝛ vē. l. cōmissorie. Qꝺ q̄ dr̄ ꝙ edita actio pōt mutari emēdari ꝛ corrigi: sicut placet vsq̄ꝫ ad litē ꝯtestatā. ij. q. viij. libelloꝝ C. de edē. l. edita. verꝫ est in his i qbus vna nō tollitur p electionē alterius vt h ꝛ in predictis cōcor. vt no. de libel. ob. c. ij. in glosa magna in fi. De hac tn̄ mā plene nō. ff. de trib. ꝙ in heredem. §. eligere.

r Si electio. Si electus nō consentit: vel post consensuz renūciat vel moritur vel propter occultum sui vitium electio cassatur: eligentes ad eligendum ex tunc itegrū tp̄s hēbunt: nisi circa id egerit fraudulēter ꝛ determinat hec decr. qꝺ tāgebatur per ho. ꝛ cōpo. s. e ne ꝓ defectu. per vin. ꝛ ab. s. de ma. ꝛ obe. cum olim.

s ¶ Effectū. ꝯfirmationē. s. e. ꝓx. si. n. ꝯfirmat⁹ eēt ꝛ cassaretur ꝯfirmatio: dic vt. j. e. si cōfirmationē vl ꝯsecrationē si talis ē elect⁹. s. e. cū i cūctis. s. de accu. super his.

suz renūciat[a] iuri suo: aut fōte
diez claudit extremū: seu pp
occultū[b] eius vitiū irritaṫ: ele
ctores q iaz fecerāt quod spe
ctabat ad ipos infra iuris ter
minū eligendo habebūt a dis
sensu[c] renūciationem[d] morte
vel irritatione predictis ac si
vacatio noua eēt tps integꝝ[e]
ad electionē aliā[f] celebrādaz:
dūmodo nil fraudulent[g] ege
rint i pmissis. Idez.
SJ rligiosꝰ[h] cuiꝰ ābitriū[i]
n̄ ex sua: cū velle vl' nolle n̄ hē
at[k] sz ex illiꝰ quē vice deissup
caput suū posuit: ꝛ cuius ipio
se subiecit volūtate depēdet:
electiōi de se ad plationez ali
quā extra suū mōasteriuz vel
suā[l] eccl'iaz celebrate sui supi
oris[m] q dare ipaz valeat: non
petita lnia ꝛ obtēta[n] psūpsēit

a ℭ Renūciat. an elect' post ꝯsensū sīn supioris aucte poſſit renūciare electiōi d' se facte: fuit ꝯtētio iter doctores: ꝛ dixerūt io. ber. inno. pe. d' sap. ꝛ ab. s̄. d' trāsla. inf corpalia. ꝙ pōt: gof. ꝛ ho. ibi tenēt ꝯtrū. Dixit ber. ꝛ ino. d' resti. i inte. c. ij. ꝙ pꝰ ꝯsensū ꝛ an̄ ꝯfirmationez sufficit renunciare in manibꝰ eligētiū. tu dic hz guil. q hoc no. s̄. e. q̄z. nis. ad fi. ꝙ n̄ cōfirmatꝰ aut renū ciat electoni priꝰ q̄z negociū ad superioris deferaṫ examē: aut post. pmo cāu h̄ ei lz. s̄. e. cū iter cāonicos. d' trāsla. inter corpalia. d' res. in inte. c. ij. vij. q. j. q̄z piculosū. si d'latū est: aut pponiṫ tale qd ꝯ electū qd electiōez nllā reddat: ꝛ eligētes ptāte puat eligēdi: aut n̄. In pmo cāu lz teneat renūciatō quo ad ipz n̄ tn̄ quo ad supiorē: qn facta renūciatiōe possit sup ppositis vitatē igrere: ꝛ si d' ipis ꝯstiterit: eligere ac puidere: ac si pnūciatū eēt: d' sup. ne. pre. lz al's sibi posset illudi. s̄. d' post. bone. ij. §. nec nocebat. ꝛ crimina q̄cunqꝫ ꝛc̄. xxiiij. q. iij. ecce. de collu. c. j. sicut q̄nqꝫ d' iure d'fūcti qriṫ: vt sciri possit d' iure supstitis. s̄. d' ar. ex pte. Itez secūdo accusator d'poris puaricatiōe docēs admittiṫ. ff. d' pua. l. iij. C. d' accu. sigs homicidij. In secūdo casu tz i totū renūciatio. i nullo. n. p̄iudicaṫ supiori corā q̄ q̄stio pēdet: puta si dicaṫ ꝙ electio fcā sit ꝯ formā ꝯcilij q2 ppṫ. ego dico ꝙ ēt si n̄ sit d'latū negociū ad supiorē: vl' ēt i scdo cāu distinctiōis cū d'latū ē. s. ꝛ n̄ oppoiṫ id p qd sint puati: lz teneat renūciatio q̄ ad electū hz opi. ber. ꝛ seq̄ciū quā credo vā eē: tn̄ i nullo casu tenebit q̄ ad supioris p̄iudiciū. nā ēt si peccatū sit i forma: hz supior tc̄ puidē: vt. s̄. e. q̄z. q̄z. Dico g̊ breuiṫ ꝙ i omni casu ante ꝯfirmatiōz tenet renūciatio q̄ ad electū: q̄ ad supiorē i nullo casu fit sibi p̄iudiciū: p iura p hac pte iducta: ꝛ ar. i. e. ti. ab eo.

b ℭ Occultū. idē si ppter supuēiens d'lictū vl' factū: pone ꝙ peccauit i dec. s̄. e. q̄z sit. vl' i dec. cupiētes. vl' i dec. j. e. si religiosꝰ. redibit ptās ad electores: cū i culpa nō fuerit: ꝛ io dicit d' occulto: q2 si scieṫ elegissēt: ptās eligēdi nō rediret ad eos: sz ad supiorē deuolueret sm distictiōz dec. s̄. e. q̄z q̄z. ꝛ sic n̄ pcederet qd q̄ztū tps d'berēt hr̄e: q2 nullū. Sed pone ꝙ sciēter elegerūt indignū: ita ꝙ priuati erāt ptāte eligēdi: papa de grā eos restituit: nūqd hēbūt itegrū tps vl' tātum qd supererat: dico ꝙ integruz p hāc decre. ꝛ per decre. de ma. ꝛ obe. cū olim. q2 itegre restitui itelligūṫ. ij. q. iij. nō dum C. d' ie. pas. l. j. ꝛ ita no. vin. ino. ꝛ ab. i pre. dec. de ma. ꝛ obe. cū oliz.

c ℭ Dissensu. vt. s̄. i pmo casu.

d ℭ Renunciatione. s. post consensum.

e ℭ Integꝝ. s. triū mēsiuz i cathedralibus vel regularibus ecclesijs. s̄. e. ne p defectu. in minoribus sex mēses: d' cōces. prebē. c. ij. Et idem itelligo repetitū i mēse qui daṫ pape ad electionem beneficioꝝ in curia vacātium. j. de pben. statutū. ꝛ itellige hanc decre. i his q d' iure proprio hāt eligere: q2 secus si ex iure deuoluto hz ea q̄ no. ber. tā. ꝛ ho. s̄. e. ne p defectu. q dicūt negligentes eē puatos tn̄ i pma electiōe q̄ occurrit: vn̄ hz hoc si archieps ad quē ex iure d'uoluto spectat eligē eligit ꝛ electꝰ dissētit vl' renūciat vel moriṫ: ad cāonicos redibit electio. sz gof. intellexit negligentes puatos in tota illa vacatiōe. sz pot opinio diot videṫ: q2 si culpa ex d'licto pueniēs ex prima electiōe tn̄ puniṫ. s̄. e. cū vintoñ. mlto fortiꝰ hic erit culpa q̄ pueit ex negligētia: cū minꝰ puniri d'beat negligētia q̄z dolꝰ. s̄. e. nihil est. de cri. fal. ad falsariorum.

f ℭ Aliā. eadez rōne idē dico i tertia ꝛ i q̄rta: si secūdꝰ vel tertiꝰ dissentit: renūciat moriṫ vl' occulto suo vitio cassaṫ: ꝛ idez i vlterioribꝰ. Nō igiṫ tēpora q̄ danṫ i expeditiōibus eccl'iaꝝ vacātiū. primo dantur tres menses electoribus ad eligenduz: vel sex mēses hz distictiōez. s̄. e. ne p d'fectu. d' cō. pbē. c. ij. ꝛ buata forma istiꝰ dec. ad pūtāduz daṫ tēpꝰ q̄z citius fieri pōt ꝛ adhuc. viij. dies. s̄. eo. q̄z sit. ꝛ. c. cuptētes. in prin. ꝛ. §. cetez ad cōsentiendum daṫ vnus mensis electo: si libertatē habet cōsentiendi: al's q̄ztuz iudex arbitraṫ: ad petēdā ꝯfirmatiōz danṫ tres mēses. s̄. e. q̄z sit. ad cōsecrationem alij tres. c. di. qm̄. ꝛ. lxxij. di. c. ij. ꝛ si debet palliū petere hoc faciat a tempore cōsecratiōis infra alios tres mēses. c. di. c. j. In causis āt regulariū vl' cathedraliū que ex immediata subiectiōe vl' appellatiōe deuoluūtur ad papam serua decr. nicolai. s̄. eo. cupientes.

g ℭ Frauduleter. pone i vltima die triū mēsiū dixerūt cāonici: eligamꝰ talē q dissentiet: ꝛ sic a die dissensus adhuc hēbimus tres mēses: ꝛ sic fraudē faciēdo reperiebanṫ sex mēses hr̄e i cathedralibꝰ vl' regularibus vl' in iferioribus annū: qd eē n̄ debet. s̄. eo. auaritie. Et dico ꝙ q fraudē allegat eā pbare debet. ff. de pba. quotiēs. §. q dolo. Nō g̊ hāc decr. que facit pro his q̄ no. p ino. ꝛ ho. d' appel. ex ratione. q ibi no. ꝙ si vna die qs fuerit ipeditus de anno appellationis prosequende: hēbit integruz annum per predictam decr. ꝛ eo. ti. cū sit. ij. q. vj. ei qui. ꝛ i auc. de his qui ingre. ad ap. i prin. §. j. ij. ꝛ. iij. coll. viij. Sz si beneficio restitutiōis ei subueireṫ: tunc nō habebit n'si tantū tps q̄ztum amisit. ff. in qui. cau. ma. i inte resti. l. ab hostibus. §. fi. ibi de hoc p eos plenius videre poteris.

h SJ religiosus. si religiosꝰ nō obtēta lnia ꝯsentit electiōi d' se facte extra suū mōasteriuz nō valet cōsensus: ꝛ irrita est electio. Secūdo dicitur ꝙ solus superior sine capitulo dare potest consentiendi ꝛ transeundi licentiam.

i ℭ Arbitriū. depēdet ex volūtate illiꝰ cuius imperio ꝛc̄.

k ℭ Habeat. xij. q. j. non dicatis. ꝛ. s̄. eo. quorundam. de sepul. capitulo vltimo.

l ℭ Suam. in alijs ergo non habet locum hec cōstitutio.

m ℭ Superioris. solius etiā sine ꝯuentu: vt. j. pri. respōso.

n ℭ Obtēta. debito modo ꝛ nō p extorsionē: vt. s̄. e. quorundam. ad idē. j. de his q̄ vi me. ve cā fi. c. j. Et nō casum in quo non sufficit petere licentiam: nisi ꝛ obtineatur: iuterdum sufficit: vt. s̄. de re. lz. Sed qd si superior licentiam dare noluit. dixerunt tan. ꝛ ber. s̄. de renun. post translationem in prin. ipsum per suum superiorem compellendum nisi habeat iustā causam denegandi. j. de iurepa. nullus. si habeat iustam causam non compellitur. lxiij. di. litteras. lxxj. di. c. ij. ꝛ iij. Sz quia

35

Solius principis priuilegium videtur priuare aliquem sua re: dicunt quidam per superiorem papam intelligendum: ⁊ sic loquitur illa decre. nullus. que in papa loquitur.

a ¶ Non teneat. sic. s. eo. quorundam.

b ¶ Religiosis. mendicantibus vel non.

consentire: consensus hic prestitus non teneat[a]: ⁊ in penam presumptionis illius electio eadem ipso facto viribus vacuetur omnino. ¶ Quia vero vtrum religiosis[b] consentiendi electionibus de se factis: ⁊ ad prelationes ad quas electi fuerint transeundi a suis superioribus sine fratrum consilio licentia dari possit: cum iura super hoc sint [c]varia dubitatur interdum. ¶ Nos ad huiusmodi dubitationem tollendam[d]: ⁊ vt ordinationes ecclesiarum ac monasteriorum in quibus tales[e] electi[f] extiterint: celerius ⁊ facilius valeant expediri: decernimus vt iidem superiores suis irregfitis conuentibus electis[g] huiusmodi consentiendi ⁊ transeundi liberam dare valeant facultatem. Idem.

Nullus[h] religiosus ad[i] abbatiam seu prelaturam[i] sue vel alterius[k] religionis de cetero eligatur[l] nisi antea fuerit ordinem regularem expresse[m] professus. ¶ Quod si secus actum fuerit eo ipso irritum[n] habeatur. ¶ Ad dignitatem vero episcopalem ad quam nouitij[o] eliguntur: interdum talem in secularibus vel regularibus[p] ecclesijs eligi minime prohibemus. Idem.

c ¶ Sint varia. quia non solus prelatus illam dare posset videbatur per c. lviij. di. c. j. ibi. abbas loci de capitulo nihil dixit. ⁊. s. de renun. post translationem. ibi ⁊ sancti fridiani priore. ⁊. s. e. ti. quamuis sit. ibi superioris. nil de capitulo dixit. In contrarium videbatur. s. de his que. fi. abbate. ibi abbati ⁊ conuentui placuit. ⁊c. ⁊ est expressum de statu mo. c. ij. in fi. ⁊. xix. q. iij. statuimus. ⁊ hoc secundum literam que ibi est abbatis ⁊ totius congregationis. sed secundum aliam que est sine ac. fac. in contrarium: ⁊ prelatus non potest alienare res ecclesie sine consensu capituli. x. ij. q. ij. sine. ergo nec personas: cum maior sit alienatio persone quam rerum: ad idem xij. q. j. precipimus. ⁊ hanc secundam partem tenebat iohannes. lviij. di. c. j. ⁊ ber. in pre. decr. post translationem. s. iij. gl. prima tamen hic approbatur non tam de iure antiquo quam de hoc non ob celerem ecclesiarum expeditionem.

d ¶ Tollendam. interpretatio. n. ⁊ declaratio iurium ad eum spectat. xj. q. j. §. ex his. de sen. ex. inter alia. C. de legi. l. vl. ⁊ habes etiam de hoc. s. de postu. c. j.

e ¶ Tales. scilicet religiosi qui non habent liberum arbitrium transeundi vel consentiendi.

f ¶ Electi. ex multiplicatione huius verbi: quod hic habes no. quod religiosi possunt eligi: ⁊ dicam. i. c. proximo.

g ¶ Electis. non dixit eligendis: vnde non valet licentia data religioso: vt consentire possit electioni future vel prouisioni etiam cum consensu sui superioris: vt in constitutione cle. eo. ti. cum concessa.

h Nullus religiosus. monachus in abbatem eligi non potest nisi sit expresse professus: ad dignitatem autem episcopalem ⁊ in seculari ⁊ regulari ecclesia talis eligi poterit. hoc dicit. Declarat in prima parte dec. s. e. cum causam ⁊ reprobat quod no. inno. ⁊ compo. s. e. cum in magistrum. ⁊ approbat quod ibi no. ho. gof. ⁊ ab. in dec. cum causam. In secunda approbat quod no. ber. de statu regu. quod dei timorem. in magna glo. compo. s. eo. cum causam. ⁊ ho. de vo. per tuas.

i ¶ Prelaturam. puta prioratum guardionatum vel magistratum: secundum quod diuersa sunt nomina talium prelatorum qui religiosis presunt: vt. s. e. quorundam. ad idem. s. e. fundamenta. Sed etiam hodie in administrationibus ⁊ prioratibus monasteriorum habet hoc locum: vt in clementi. de sta regu. ne in agro. §. sane.

k ¶ Alterius. hodie religiosus eligi non potest ad prelaturam alterius religionis vel habitus per cle. eo. ti. cum rationi.

l ¶ Eligatur. eligere tamen potest si tacite sit professus. i. eo. ex eo quod. in fi. ⁊ in. c. indemnitatibus in princi. Nota expresse quod monachus vel religiosus eligi potest: nec habet postulari: sed post electionem postulabitur. sine superioris enim licentia qui eam dare possit non poterit consentire. s. eo. c. proximo. per quod idem probatur ⁊ per dec. s. e. quamuis sit. ⁊. s. eo. quorundam. De hoc olim opiniones fuerunt: ⁊ tractabant de hoc inno. ⁊ ho. s. de renun. post translationem. de voto per tuas. compost. s. de postu. c. j gar. s. eo. quamuis sit. ⁊ dicebant quidam quibus fauebat inno. ⁊ compo. monachum extra suum monasterium debere postulari non ob. dec. per tuas. vbi dicebant electum in prelatum alias in episcopum eligi posse: alias extra suum monasterium postulari debeat. Alij dicebant indistincte eum eligendum. ad dec. post translationem. respondebant illum fuisse postulatum propter ordinem episcopalem hodie tenent eum eligendum per hec iura.

m ¶ Expresse. quia non solum secularis eligi non poterit in abbatem: vt. s. eo. cum ad nostram. sed nec religiosus tacite professus: vt hic infra. c. indemnitatibus. in prin. vbi in abbatissa vel priorissa idem dicitur: ⁊ tamen per tacitam professionem bene est quis monachus: ⁊ votum solemnizat. infra de vo. c. vno. non autem solus habitus sed professio facit monachum. supra de regu. porrectum. talem autem professionem in scriptis facere debent: vt obuiet illis si postea reclamarent propria scriptura. xxvij. q. j. omnes femine. j. q. vij. saluberimum.

n ¶ Irritum. olim non erat irritum ipso iure: sed irritandum per sententiam. s. eo. cum causam.

o ¶ Nouitij. nedum tacite professi: ⁊ minus sunt obligati nouitij qui possunt ad seculum remeare: nisi appareat eos absolute voluisse vitam mutare: vt infra de regu. non solum.

p ¶ Regularibus. q. d. interdum cathedralis ecclesia secularis est. i. secularium canonicorum: interdum regularis: vtroque casu tacite professus in episcopum eligi poterit. Sed que est ratio quare in cathedrali regulari eligitur non professus: in alijs non prout dixerunt lau. vin. tan. gof. ⁊ compo. in pre. decre. cum causam. idest per excellentiam episcopalis dignitatis ⁊ ordinis: vt episcopus etiam secularis immediate presit monachis: ⁊ probatur. s. de iudi. causam. s. ne se vacan. c. j. vbi monasterium erat vnitum cathedrali ecclesie forte seculari. Tamen tan. ⁊ gof. ibi dixerunt quod bathonien. cathedralis ecclesia ibi erat regularis: sicut ⁊ multe in anglia. sed bernar. ibi videtur tenere contrarium in tertia glosa: vnde in consecratione religiosus dicitur etiam religiosior abbate: ⁊ episcopus monachos ad professionem recipit vt abbas in aucten. de sanc. episcopis. § iubemus collatione nona. ⁊ facit ad hoc. supra de vo. ⁊ vo. redemp. ex multa. ⁊ quod no. de capel. mo. capitulo secundo.

a Cum expediat. forma electionis tradita p decre. s.e cũ dilecti. nõ ẽ sublata p sequẽs cõcilium qꝛ propt̃.hoc dicit. Et nota ex hoc princi. inspiciendum quid expedit: de pe.dist.j.aliud.xj.q.j.aliud.s.de vo. ⁊ vo.redem.magne.⁊ proprie expedientia vtilitatem respicit: vt ibi patet.ioan.andree

b Sustineri valeant.reprehẽdũtur hi cilli qui volunt sustinere iura q̃ penitus sunt correcta: vbi ergo apparet de correctione: non sustineãtur: al's sustineantur: ad idez C.de inoffi.testa. siquando.⁊.s.e. ecclesia vestra.ij

c Decretalem. s.eo.cum dilecti

d Inquisitio.ẽ ergo forma ista p tim ex scrutinio: ⁊ partiz ex cõpromisso: vt hic patz sed pncipali⁹ dicetur ista forma cõpromissi ꝫ detẽminati: ⁊ si bene aduertat̃ ista hodie ẽ melior ⁊ expeditior forma iudicio meo q̃z hodie hẽam⁹ nõ n. volunt cãonici libere ius suũ i alios trãsferre: ⁊ dat̃ illis ptãtẽ pficiẽdi platũ.p formã scrutinij graue ẽ p cedẽ nec oẽs bñ sciũt illã formã suare: imo ⁊ boni iuriste practicã ignorãtes i ea deficiunt: expedientius g̃ seruabitur dicta forma.

e Capli. Nota.qꝛ secus si diceret̃ d maiori pte eligẽtiũ.⁊ cõpromissarij illũ elegissẽt i quẽ maior ps nũero nõ maior: capli nõiasset: qꝛ tũc electio eẽt nulla.s.eo.

f Cõcilium.s.eo.qꝛ propter.dicebãt.n.qdã (sicuti. q̃ forma illa sublata erat per decre qꝛ propter.⁊ h̃ videbat̃ tenere.ho.in predicta decre.i prin.qui dicebat diuersas electionũ formas: vt.s.eo.cum dilecti.⁊ propterea ibi tres tñ forme vel ꝫm alios due approbari videntur: ⁊ ppterea ibi dicitur aliter electio facta non valeat: sed contrarium est verum: vt hic vides: ⁊ ppterea ista ẽ fõma cõpromissi ꝫ cũ cta dẽmiatiõe: vt.s.dixi

QUm^a expediat cõcordat̃ iura iurib⁹ ⁊ eoꝝ correctiones si sustineri^b valeãt euitari: decretalem^c felicis recordatiõis inno.pape.iij.pde.nostri q̃ innuit sub ea forma posse in electiõibus cõpromitti: vt cõpromissarij secreto ⁊ sigillatim voluntatib⁹ oium inq̃sitis^d illum in quem maior ⁊ sanior pars capituli^e cõsenserit eligere teneant̃: dclaram⁹ abrogatã nõ esse p subsecutũ cõciliũ^f generale: imo põt i ipis electiõibus vt prius^g procedi licite per eandem. Idem.

QUz nõ deceat^h alicui suum officiũ esse dãnosuz statuimus: vt hi q iuxta^i cõstõnem^k felicis recordationis nicolai pape.iij.prede.no.super hoc editam ad aplicam sedez venerint: eam circa imminentium electionuz negocia istructuri: cuz tales ecclesiaruz suarum prosequentes vtilitatẽ: censeri debeant residẽtes^l fructun beneficiorum suorũ que obtinent in illis ecclesijs: quaruz negocia psequuntur: ⁊ etiam aliorum quos reciperent vel possent recipere in ipsis ecclesijs residẽdo^m integre quotidianis distributionibus dũtaxat exceptis^n recipiant: ad sedem propterea^o veniendo eandez ibidem hac de causa^p morando: ⁊ ad ipas ecclesias redeundo: ac si personaliter i eisdem ecclesijs residerẽt: nõ obstantibus quibuslibet consuetudinibus vel statutis ecclesiarum ipsarum contrarijs seu priuilegijs quibuscunq̃: per que premissorũ effectus^q posset quõlibet ipediri. Idẽ

de fideius.peruenit

i Iuxta. No.p hãc lrãm: dico q̃ si talis ẽ casus quo' istruẽs vadat nõ astrict⁹ per decre.s.co.cupiẽtes.puta qꝛ non ẽ ecclesia cathedralis nec regularis: vel si est talis appellatio vel inmediata subiectio que nõ deuoluit: his casibus cũ nõ habeat locũ decre.cupientes.ergo nec isti⁹ decre.priuilegiũ p istã lrãm.et cõcor.qd dixi.j.eo.si post q̃z.ij.respõso.

k Cõstitutionez.s.eo.cupientes.

l Residẽtes.cõcor.s.d cle.nõ resi.ex parte.

m Residẽdo.pone hz ecclia boñ.puilegia.q̃ canõici ipi⁹ ecclie pcipiãt fruct⁹ bñficioꝝ suorũ q̃ hñt i alijs ecclijs i boñ. ecclia residẽdo: vel hẽt ipe q vadit pro istruẽdo negocio puilegiũ q̃ rcipiat fruct⁹ t'les.s.d resc.c.vl.hoc isto casu pcipiet hoc vult dicere littera.

n Exceptis.q̃ nec dant̃ studẽtib⁹ i theologia.s.d pb.lz.nec dãt pñtib⁹ q nõ intsũt horꝫ canonicis.j.d cle.ñ resi.c.vno.⁊ lz ista cõstõ fingat ipm pñtẽ: ñ fingit ipm diuis officijs intẽẽntẽ: hẽat g̃ q̃ pñs hẽt q diuis officijs nõ itercẽt: vt i pdcõ c.vno.qd ẽt ẽ cõ cũ dicat distributiones q̃tidianas concedi his qui prosecuntur ecclesiarum vtilitatem: ⁊ ibi soluitur.

g Ut prius.i.sicut poterat ante concilium qꝛ propt̃ conciliũ tñ ⁊ decre.fuerunt eiusdem auctoris.

h Cum nõ deceat.accedẽs ad se apo.p instruẽdo negocio elcõnis p decr.cupiẽtes.eũdo hac d cã stãdo ⁊ redeũdo itegre pter q̃tidianas distributiões pcipit fruct⁹ bñficioꝝ quos pcipe posset in ipa ecclia residẽdo. Et nota ex h̃ pncipio ispici qd deceat: qd pprie honestatẽ respicit.s.d vo.⁊ vo.re.magne.nec enĩ hoestũ ẽ officiũ suũ alicui fore dãnosuz.iiij.q.iij.§.itẽ i criminali.z.vẽturis.s.d rescrip.statutũ.in fi.ff.d fur.l.si seru⁹ cõis.ff.ad vell.l.ij.§.j.C.de admi.tu.cũ qdã.s

o Propterea. Nota legẽ p instruẽdo negocio electiõis iuxta predictã cõstitutionẽ: ⁊ facit ad id qd dixi in glo.ij.

p Hac de cã.si g̃ fcã istructiõe ⁊ finito negocio sola volũtate vl'p alioꝝ suoꝝ negocioꝝ expeditiõe mãeret i curia: tunc cessabit puilegiũ h: ⁊ ẽ huic sil'e.qd dic lex q̃ non vere reipublice cã abesse dr̃ is q ppꝛij cõmodi cã in legatiõe est.ff ex q.cau.ma.l.nõ vẽ.ꝫ postea ex quo redire icipet: cõpeteret ei hoc priuilegiũ.redit.n.de itinẽ qd ob hãc cãz fec.⁊ est st.huic qd dr̃ d teste.s.e.li.d rescrip.statutũ.i fi.cũ suis cõcor.

q Effect⁹.puta qꝛ statutũ cõsuetudo vel puilegiũ ẽ i ecclia: q̃ quacũq̃z de cã quis absit ẽt si vtilitatẽ ecclie psequat̃ nihil percipiat: quid si talem cõsuetudinẽ vel statutũ iurauerit: nõ credo q̃ tunc locũ habeat h̃ puilegiũ: qꝛ iuramentum illud potest seruari sine periculo aĩe.de iureiu.si vero.⁊ qꝛ h̃ non dispensat cõ iuramẽtum: vt.s.de rescrip cum aliquibus.cum suis si.nec ob.si sustulit statutũ vel consuetudinẽ qd ẽ principale.ergo ⁊ iuramẽtũ de illo suãdo qd ẽ accessoriũ tollere.enĩ instãtiã.s.d iureiur.cũ cõtigat.⁊ qd ibi nõ. Hec decre.bñ fac̃ ad qõnẽ de qua querebat olim gar.i decre.cupientes.s.e.an due persone d oppouẽtib⁹ q̃ vadũt p istruendo negocio ad curiã cõ debeãt cõtribuere ad expẽsas: fiat qd inter eos cõuenit ff.d po.l.j.§.si cõuenerit.si nil erat cõuẽtũ: dicebat iudicis arbitrio relinquenduz pensatis labore ⁊ facultatib⁹ mittẽtiũ ⁊ missorum: cũ ista decr.priuilegiet eos i fructib⁹ pcipiẽdis: satis arbitrabitur iudex eos conferri debere.

a A Beo q̄ ꝯ. Is q opponit euidētē defectū scīe vel ꝑsōe ꝯ ꝓmouēdū ad aliquā dignitatē: penitē nō pt cāȝ reddit

g C Promouendū. ista igit̄ tria sūt paria: ꝯcor. s̄. e. vt circa. Et nō q̄ dicit dignitatē: ꝛ idē dicit. s̄. e. si forte. ꝛ idē. j. de v̄. si. cō stitutionē. ꝑ qͦ apparet q̄ decre. illa si forte. nō habet locum ī alijs bn̄ficijs: vt ibi dixi

l C Tua ecclia. no. q̄ minor. xiiij. an. dr̄ idōe^9 ad bn̄ficiū etiam ad canonicatum cathedralis ecclesie: de hoc. s̄. de preben. super ignorātia. ꝛ. s̄. co. li. de rescrip. si eo tpe in pn̄. lȝ secus in matrimonio: vt. s̄. de despon. ipu. pu beres. vbi de hoc: ad idcȝ. j. e. indēnitatibus in prin.

c C Man ifestū. ista. n. quo ad casuȝ nr̄m sunt synonyma: ꝛ idē ꝺsignāt vt. j. de ver. si. cōstitutōez

d C Uel eius q̄litas. hoc vult dicere. is q opposuit forte vult obiectū reuo care: vn̄ cuȝ opposuisset euidētē defectū scie vł ꝑ sone: dicit q̄ vult istar̄ ali is obiectis ꝛ r̄cedeř ab il lo: vel nō reuocat obie ctū ꝫ q̄litatē: vn̄ nūc vł t simpliciter dicere: q̄ pa tir̄ defectū: ꝫ reuocat id qͦ dixerat: q̄ defectus erat euidēs istud est re uocare q̄litatē tm̄: ꝛ neu trū pōt: vt hic vides.

e C Excludi. vt. s̄. codeȝ si forte.

f C Defecisset. vt. s̄. codē ti. c. primo.

Abeo[a] qui cōtra electum vel postulatuz seu ꝓmo uēdū[b] ad aliq̄ȝ dignitatē īt ce tera que obijcit euidētē noto riū se manifestū[c] scie vł aliū ꝑ sōe ꝺfectū opponit: ipi^9 ꝺfect^9 oppositio vel eius q̄litas[d] ne q̄unt postea reuocari. C Cuz enim opponēs siqͦ de defcū opposuit huiusmodi destitui veritate contingat: a ꝓsecuti one cause debeat ominno ex cludi[e] ꝛ puniri perinde ac si i probatione omniuz que obie cerat defecisset:[f] iustum est vt postq̄ȝ ad oppositionē eandez ꝓcedit: nequeat in preiudiciū eius contra quem opposuit vl terius penitere[g]. Idem.

Ex eo[h] q̄ ad electionem epi[i] q̄ te in pupillari[k] con stituto etate i tua ecclesia[l] exti tit celebrata: cū ceteris eiusdē eccłie canonicis n̄ fuisti admis sus: de cōtēptu[m] conqueri aut electionē eadē ipugnar̄ nō po tes: cuz tā iuris[n] q̄ȝ rōnis[o] exi stat: vt tales cū discretiōe[p] ca reāt: ad p̄stādū in electiōe suf fragiū[q] nullatenus admittār̄. C In eccłijs q̄z regłaribus vł mōasterijs hi^9 q n̄ s[r] tacite vł expresse professi[s]: nō debēt cū professis vel conuersi[t] laici

m C Contemptu. qͦ als cassationē īducit: ꝛ plus in electionem nocet q̄ȝ multoruȝ con tradictio. s̄. eo. ve nerabilē. ꝛ. c. bōe

n C Iuris. scripti.

o C Quā rōnis. q̄ deficiēte iur̄ scri to allegari pt. viij di. frustra. ꝛ. ix. di. sane quippe. s̄. e. vt q̄s lex. n. ē om̄e qͦ rōne cōsistit. ī d. ꝯsuetudo. ꝛ sen ca. in epła. xxxvij ad lucillū: Si vis tibi oīa subijcē: te subijcias rationi.

p C Discretōe. iij q. vij. §. tria ꝺ cor po. vi. ex pte. C. de fal. mo. l. i. Et per hāc lr̄aȝ dico ideȝ: de furioso ꝑ p̄dictum. §. tria. ꝛ. xv. q. i. §. vt itaq̄ȝ. de suc. ab intes. cum dilectus. ff. de iniur. l. illud. cum nec tales matrimoniū carnale contrahere possint: de spō. dilect^9. xxxij. q. vij. neq̄ȝ furiosus. nec re ligionem vouere: de reg. iu. sicut infra.

g C Penitere. vt sic sibi non liceat mutare consilium i alteri^9 detrimentum. j. de re. iur. mutare cum suis concor. ad idē. s̄. de elec. publicato nam ꝛ quod semel placuit non potest ampli us displicere vbi versatur alterius iteresse. j. de re. iur. qͦ sel. nisi in casib^9 in quus iura pniam ꝛ variationē admittūt quo rum aliquos ibi nō. ꝛ ē simile huic. s̄. eo. vt quis duas qd di ces. pone promouendus cōsentit q̄ opponēs renunciet ob iectui vel qualitati obiectus iudex nō cōsētit: nūquid hoc po terit opponens: ꝛ vr̄ q̄ nō: q2 quos p̄tor ꝓhibet ꝛc̄. ff. de po stu. l. quos pretor ꝛ cōcor. s̄. de excep. c. vlt. maxime cuȝ in hu iusmodi electionibus exhiberet iudicis officiū. s̄. de elec. cū nobis olim cum si. In cōtrariū vr̄ per hanc litterā que dicit i p̄iudiciū ei^9 ꝯ quē ꝛc̄. ꝛ q̄lib3 pōt renūciare iuri ꝓ se itrodu cto. s̄. de regu. ad aplicā. C. de legi. q̄ fauore. j. de re. iur. q̄ ob grām. satis videret̄ ꝑ p̄ma iura ꝛ maxime ea rōe: q2 si ꝓbet̄ tal' obiectus ꝓmouēdus statim debet repelli q̄ ipe huic iuri renūciare nō possit: cū istud ius lȝ ei faueat si nō probatur ob iectus tn̄ ei nocet: si fuerit probatum: ꝛ sic vr̄ renunciari non posse huic iuri inuito iudice: ꝛ facit qͦ dixi. s̄. e. si forte.

h Ex eo q̄ canonic^9 ipubes ad electionem nō vocatus nō agit de ꝯtēptu. nō ꝓfessi cū ꝓfessi's vel conuersi laici cū clericis electioni interesse nō debent. Emanauit primum di ctū ad declarationē eoꝝ q̄ no. vin. tā. gof. ber. ꝛ moderni de eta. ꝛ q̄li. ex rōne. scd̄m ad declarationē eorum que not. ber. inno. ꝛ hosti. de insti. c. ij. ꝛ ab. s̄. e. ti. in genesi.

i C Epi. Quid de iferiorib^9 dignitatib^9: ex vulgaribus iuri bus quibus arguimus a verbis. j. de priuil. si papa. j. rn̄. in si. cū si videretur q̄ i iferiorib^9 secus cum si de inferiorib^9 idē voluisset itelligi id expressisset. s̄. de deci. ad audientiaȝ. Con tra puto: cum ratio. c. q̄. j. sequitur sit generalis: nec ibi repeta tur de epo: cū dicit ad prestandum in electione suffragiuȝ ꝛc̄. ꝛ hoc bene probatur. j. c. indemnitatibus in prin.

k C Pupillari. q̄ ē in mare minor. xiiij. an. in femina mior. xij. nec distinguim^9 an malicia suppleat. sicut nec i finiēda tutela

q C Suffragiuȝ. ff. de iur. imu. l. ij. §. ipuberes. Et dicit lex indignum nobis vr̄ eū qui stabilē mentē nōdum adeptus est ꝓpter priuilegia militū sapientū hoīuȝ iu ra tractare. C. de testa. mili. l. vlt. ꝛ minores sportulas decurionū accipiunt suffragiuȝ tn̄ inter alios nō affe runt. ff. de decu. l. spurij. §. minores ꝛ si princeps det ve niaȝ etatis minoribus nō vr̄ concessisse q̄ sine decre to alienent: vel circa perfectam etatem liberā admini stratione habeant. C. de his qui ve. eta. impe. l. eos. isti n. accusare non pn̄t: nec testificari. ij. q i. ꝓhibentur. iij q. iij. c. i. nec testā facere. ij. q. vi. §. diffinitiua. ꝛ talis etas prona est ad maluȝ. xij. q. i. ꝛ est hec littera contra tan. ꝛ bar. bri. qui dixerunt in. q. dominicali que incipit tu tor cuiusdaȝ. q̄ si pupillus patronus maior. vij. an pn̄ tat vnum ꝛ tutor eius alium prefertur pn̄tatus a pupil lo: pro eis fa. xvi. q. vij. decernimus.

r C Hi q. s. fratres vel monachi: nec distinguo i his an sint clerici ꝓut distiguir̄ in cōuersis: vt. j. dicā in glo. ij.

s C Tacite. in electis autem requiritur expressa profes sio. s̄. eo. nullus. sic. j. e. indēnitatibus. in prin. Nouitij ergo non admittuntur: ꝛ sic tenebat ab. in glo. in prin. all. ad hoc. ff. de sta. li. l. statuliberum. lȝ tales gaudeāt priuilegio canonis: vt. j. de sen. ex. religioso. tamen non sunt vere religiosi: vt ibi.

t C Conuersi laici. de conuersis ergo hoc loquitur: mo nachi ergo vel fratres professi indistincte admittūtur: ad hoc. s̄. de arbi. cum olim. de sen. ex. canonica. xvi. q. i. generaliter. xciij. di. a subdiacono. hodie secus: quod dic vt in cle. de eta. ꝛ qua. vt hi qui.

cum[a] clericis electionibus[b] interesse. Idem.

Si postq̃[c] ab electõe i cathedrali vel regulari ecclesia[d] celebrata fuerit i scriptis[e] ex cã: pbabili[f] q̃ pbata deberet legitia reputari: ad se.[g] ap. appellatũ: electionẽ ipsaʒ per ordinariuʒ ꝯfirmari ptin gat: h⁹i ꝯfirmatio: nisi pri⁹ fuerit canonice[h] ab appellatiõe ipsa recessũ: cũ sit ab eo q non potuit[i] de facto p̃sumpta nullã obtinet roboris firmitatẽ[k]. ¶ Si vo electus[l] q iuxta[m] ꝯstitutionẽ[n] felicis recordationis ni. pape. iij. p̃de. nr̃i ad dictaʒ sedẽ veneat p electiõis sue negocio p̃sequẽdo õ ro. curia sine lñia recesserit: añq̃ h⁹i negociũ sit finitũ: ei⁹ electio auctoritate ꝯstitutionis ipsius q̃ nõ solũ vt quis veniat: sʒ etiã ex sui mẽte[o] exigit: q̃ vsq3 ad finẽ negociũ prosequatur: eo ipso viribus euacuatur omnino[p]. ¶ Cũ aũt[q] ab electionis ꝯfirmatiõe[r] vl' fcã p̃uisione[s] p eũ[t] ad queʒ ppt' iferioꝝ negligẽtiã fuerat ꝺuoluta eligẽdi potestas: ad sedẽ appellaẽ eãdẽ: ꝯstõeʒ p̃dictã i veniẽdo ⁊ mittẽdo ⁊ aliȷ̃s q̃ ꝯstrigũt i ea cõuenit obseruari. Idem.

a ¶ Cũ clericis. i p'sebib⁹ ergo vbi sũt clerici ⁊ laici ꝯuersi nõ admittũẽ ꝯuersi: laici ĝ in hospitalib⁹ ⁊ locis h⁹i vbi sũt solũ laici ꝯuersi isti bñ eligũt sibi p̃orẽ rectorem magistrũ vel massariũ. s̃. õ arbi. cũ oli. nec hoc hic prohibetur: ⁊ ad hoc. j. eo. indẽnitatibus. §. penul.

b ¶ Electionib⁹. tale. n. ius nõ cadit i laicum. s̃. e. massana. ⁊. c. sacrosãcta. etiã conuersũ vt h. Quid dices i qõne fcã i aliquo ordie: puta humiliatoꝝ vl' in aliq̃ ecclesia seculari p̃scripserũt laici ꝯuersi: q̃ debeãt ad electionez admitti ⁊ vocari: p hãc ꝯstõeʒ clerici nolũt eos admittere: q̃ritur qd iuris: Dico q̃ de iure cõi ꝯuersi laici ad electionẽ nõ admittũẽ: vt h sʒ decr. ista nõ tollit sp̃aliuʒ locorũ ordinũ vel p̃sonarũ ꝯsuetudies p̃scriptas. s̃. eo. li. de ꝯsti. lʒ q̃re illi p̃scripte ꝯsuetudini stari dʒ. nõ ob q̃ i talib⁹ nõ valeat cõsuetudo. s̃. eo. massana. q: illud dico vex bm ino. ⁊ ho. q hoc no de isti. c. ij. de laicis p̃fessiõe ⁊ hitu nõ de ꝯuersis cuʒ ergo conuersus sit ecclesiastica persõa. xij. q. i. c. duo. tale ius spirituale prescribere poterit.

c Si postq̃. Si ab electiõe cathedralis vl' regularis ecclie in scriptis ex cã probabili appelletur ad papã eã pẽdẽte cõfirmatio facta p ordinariũ non valet. Requirit dec. cupiẽtes. nõ solũ q̃ elect⁹ veniat: sʒ q̃ vsq3 ad finem negocium prosequatur: ⁊ hʒ locũ ẽt cũ appellatur a confirmatione vel prouisione. hoc dicit.

d ¶ Ecclia. Nõ quo ad cathedralẽ eccliam bene erat statutuʒ: q̃ appellatio deuolueret eoipso q̃ in scriptis ⁊ cã probabili interposita esset. s̃. e. q̃ʒuis. sed de regulari non sic erat expressum parificate igitur sunt regulares cathedralibus sic. s̃. eo. ne pro defectu. ⁊. c. cupientes. secus in casu. supra. e. quãq̃ʒ.

e ¶ Scriptis. sic. j. de ap. cordi. ⁊ õ lʒ. supra. eo. ti. q̃ʒuis.

f ¶ Probabili. vide istud speciale i istis eccleſȷ̃s: q̃ sufficit: q̃ appellatio sit interposita ex causa p̃babili: lʒ cã sit falsa: ad hoc vt deuoluat ⁊ potest ẽẽ: quia maiora facilius deuoluantur vt supra. e. de ap. vt debit⁹ in fi.

g ¶ Sedẽ ap. ergo secus si ad inferiorẽ. cum. n. ista dec. ponat suuʒ casũ sp̃alem ꝯ regulã. j. de ap. nõ solũ. ij. rñ. quo caueẽ primo cõstare debere de veritate cãe anteq̃ʒ reuoceñ attentata post ap. añ sñiaʒ interiectã: ob hoc igiẽ a casu expresso nõ recedãt: sʒ antiquo ⁊ gñali iuri i aliȷ̃s stabo: ⁊ potuit ẽẽ rõ reuerẽtia se. ap. ⁊ vt' meli⁹ vitẽ. Et q: ista maiõa de facili trãseũt ad papã: vt i pre. dec. vt ꝺbit⁹ i fi. ⁊ si appelleẽ ad legatũ ñ puto hãc. dec. locũ hr̃e: lʒ dici soleat, examẽ legati sati ẽẽ examẽ ap. se. Sʒ video q̃ si appelleẽ ad se. ap. nõ sufficit adire legatũ: nisi partes ꝯcordarẽt appellatiõi renũcãdo: de ap. ꝯstitut⁹. ⁊ õ of. le. studuisti. ⁊. c. lʒ ⁊ dixi. s̃. e. cupiẽtes. circa prin.

h ¶ Canonice. sine aliqua prauitate: vt supra. e. q̃ʒuis. ⁊. j. e. p uida. ⁊ primo inquiratur de recessu vt ibi.

i ¶ Potuit. sufficit. n. q̃ appellatio sit iterposita ex probabili ad hoc vt deuoluaẽ: ⁊ alr̃ ꝯpetẽtis iudicis iurisditionẽ reuocet

k ¶ Firmitatẽ. si. j. eo. p uida. ⁊. c. se. ⁊. c. vlt.

l ¶ Si elct⁹. approbat qꝺ no. guil. ⁊ gar. s̃. e. cupiẽtes. §. q̃ si.

m ¶ Iuxta. si ĝ talis erat elect⁹ q venerat ad curiã nõ astrict⁹ tñ illa ꝯstõe: lʒ añ finẽ cãe recedat cũ nõ hẽat ibi locũ cõstitutio ĝ nec ei⁹ penã: ⁊ facit qꝺ dixi i decre. cupiẽtes in pri. sup ṽbo imediata sbiectio. ⁊. s̃. e. cũ. ñ ꝺceat

n ¶ Constitutionẽ. s̃. eo. cupientes.

o ¶ Mente. ⁊ ita punitur q mẽtẽ offẽdit: sicut q mẽtẽ ⁊ ṽba. ff. de iuri. om. iu. l. siquis. ṽ. q̃ duʒ p̃ponĩẽ. ff. ad mace. si iulian⁹. §. mutui. imo p̃fertur itẽtio ṽbis. j. de õ. si. itelligẽtia ⁊. c. ppterea. Et i ꝯriũ videbaẽ: q: cõstitutio penalis erat ⁊ restringenda ff. de peñ. interpretatiõe. sufficere ergo videbaẽ q̃ venerat p ut ꝯstõ dicebat: sʒ ꝯriũ ẽ verũ. ista. n. sũt paria nõ venire ⁊ venire ⁊ sine lnia recedere. xi. q. iij. certũ de iudi. c. i. ff. de excu. tu l. scire. §. obseruabũt. videẽ ẽt talis offẽdere ṽba hʒ q̃ nõ. l. §. q̃ si p. xx. sup ṽbo executiõe. nõ ob. q̃ dr̃ constitutionẽ penaleʒ nõ extendendã q: in hoc nõ extẽdiẽ qꝺ erat de mente: nec puto electum puniri qui eo tempore quo nõ impediẽ processus cãe: p. xx. vl'. xxx. miliaria pegrinatiõis recreatiõis vel simili cã iuuit extra curiã: ñ eni recessisse dr̃ qui statim est reuersurus. ff. de pcur. pñs. ff. de diuor. l. iij. ⁊ ṽba ciuili mõ nõ captiose sunt intelligenda. iij. di. erit. ff. de serui. sicui. ⁊ hoc tʒ guil. ⁊ gar. in decre. cupientes.

p ¶ Omino. qꝺ hic de pena electi venientis ⁊ recedentis sine lnia dictuʒ est eadem rõne itelligo repetitũ de pena opponẽtium ⁊ personarum instructarum.

q ¶ Cum autem. approbat quod no. guil. ⁊ gar. supra eodem cupientes. in prin.

r ¶ Cõfirmatiõe. in ꝯriũ videbaẽ. ibi. n. nõ de meritis electionis: sʒ de iniquitate iudicis agitur. s̃. de ap. interposita. ad fi. ad quid ergo venirent persone instructe: sʒ contrarium verum est. lʒ enim de iudicis iniquitate agaẽ: nihilomin⁹ ⁊ de meritis electionis: ⁊ sic necessaria est instructio personaruʒ.

s ¶ Prouisione. in cõtrariũ videbatur: quia penalis erat cõstitutio: ⁊ quia si papa de prouisione voluisset intelligi: id expressisset sicut fecit de electionibus ⁊ postulationib⁹: de deci. ad audientiam. Sed cum quotidie iura ista perficient electiones postulationes ⁊ p̃uisiones. s̃. e. statuimus. ⁊. C. vt circa. quid iuris de vno ⁊ de alio alio: vt hic patet: sʒ post prouisionẽ nõ videbatur vacare ecclia: ⁊ sic nec habere locũ ꝯstitutio q̃ p̃uidere itendit ecclesiȷ̃s vacãtibus: vt ibi pʒ i pri. sed per appellatõem suspenditur confirmatõnis ⁊ prouisiõis effect⁹ de iureiur. venientes. vnde merito locum habet constitutio.

t ¶ Eum. quod dic vt. s̃. eo. ne pro defectu. ⁊. c. quãq̃ʒ.

37

a Quam ex eo. Dispēsare psit epi ⁊ supiores cū hntibus pochiales ecclias sibi subiectas: ꝙ vsqꝫ ad septeniū studēdo nō teneāt ad sacerdotiū ꝓmoueri: ad subdiaconatū tn̄ debēt ꝓmoueri .j. annū: alr̄ sūt puati: ⁊ illo durāte septēnio dꝫ i illis ecclesijs idoneus poni vicarius de fructibꝰ ecclie sustinēdus: elapso septēnio dꝫ rector .j. annū in pꝛbr̄m ꝓmoueri. Cāꝫ ꝙ̄ addit huic cōstitutiōi qd no. guil. s. e. lꝫ canon in glo. sup ꝟbo priuatus.

Quia[a] ex eo ꝙ felicis recordatiōis greg. papa pred. nr̄ statuit in cōcilio lugduñ.[b] vt ad regimē pochialiū[c] ecclesiaꝝ assumpti se ad sacerdotium ꝓmoueri faciāt īfra annū a sibi conmissi regiminis tpe[d] connumerandum: ⁊ personaliter[e] resideāt[f] i eisdē. Alioquin si infra idem tempus ꝓmoti non fuerit[g]: huiusmodi ecclijs absqꝫ mōitiōe alia sint puati: nōnullis extūc[h] pochiales ecclias recusātibus acceptare[i] legēdi ⁊ ꝓficiēdi[k]: cū eis facultates nō suppetāt: nec ab eccliaꝝ ꝑlatis de alijs bn̄ficiis i plerisqꝫ mūdi ꝑtibus[l] intēdū ꝓuideaṫ eisdē: opportunitas[m] sit sblata i grāde vtlis ecclesie: q̄ ad sui regimen viris lr̄atis permaxie noscit idigē[n] dispēdiū ⁊ iacturā: nos sup h multoꝝ instantia excitati freq̄nter volētes cupientibus in scia ꝓficere: vt fructū i dei ecclesia suo tpe afferre valeant opportunuꝫ: vtilit ꝓuidē[o]: pn̄ti ꝯstōne sancimus: vt epi[p] eorūqꝫ superiores: cū his q hꝰi[q] sbiectas[r] sibi eccliās obtinent[s] vel obtinuerint: i futuꝝ dispēsare possint libe: ꝙ vsqꝫ ad septēniū[t] lr̄aꝝ[u] studio īsistentes promoueri mime teneāt: nisi ad ordinem subdiaconatus[x]

b Lugdunensi. s. eo. licet canon.

c Parochialiū. nō collegiataꝝ: in qbꝰ locū hꝫ ꝯciliū: i collegiatis nō: ⁊ sic in illis nō ē hec dispēsatio necessaria. supra e. statutum.

d Tēpore. i. ex quo possessionē habuit: vel ꝑ eū stetit quominus hēret. j. e. pri. §. i. ⁊ .j. de pꝛebē. licet episcopus.

e Personaliter. ḡ nō ꝑ vicariū: nisi i casu decr. de pbē. extirpāde. q cāus ꝑ cōciliū mutatus nō est vt ibi dixi: ⁊ idem hodie in casu huius capituli.

f Resideant. dispensare tamen poterant super residentia: vt in ipsa decre. licet in fi. io. an.

g Nō fuerit. iusto ipedimēto cessāte: vt h i fi. ⁊ .j. c. ꝓx. §. pōꝛo

h Ex tunc. i. post illud conci.

i Acceptare. quia nolebāt sic statim presbyterari.

k Proficiēdi. de mag. c. i. ⁊ c. quia nonnullis.

l Partibus. in quibus forte pauca sunt alia bn̄ficia.

m Opportunitas. sicut prouident iura ꝙ opportunitas ad malum tollatur vt. xviij. q. ij. diffinimꝰ. de coha. cle. c. j. s. e fūdamenta. j. de sta. regu. c. vno. i. rn̄. in fi. ita prouident ne opportunitas tollatur ad bonū: vt hic ⁊ .s. de magistr. ꝑ totum.

n Indigere. s. de magi. c. vlt. vnde de aduocatis dicitur ꝙ non minus prouident generi humano: qꝫ si patriam armis defenderent. C. de aduo. di. iu. l. aduocati. ⁊ doctoꝝ scia mūdus illuminatur. s. de here. cuꝫ ex iniuncto. j. de relig. c. vno.

o Prouidere. ſꝫ nonne satis erat prouisū pauperibus. s. de magi. dic ꝙ sic circa doctores: sed circa libros ⁊ expensas nō circa que prouidit ista constitutio.

p Episcopi. lꝫ igit īferiores pꝛelati possint ex causa super residentia dispēsare. s. de cle. nō resi. relatū. ⁊ ita ibi sētit inno. ho. ⁊ gar. s. e. lꝫ in vlt. glo. hoc tamen casu non dispensabunt minores episcopis. ⁊ i. §. porro. ideꝫ repetitur. Sed nunquid solus episcopus sine capitulo hanc ⁊ alias dispensationes facere poterit: ⁊ videtur expressum ꝙ nō. i. q. v. c. vlt. in fi. vbi ēt de hoc ⁊ .l. dis. ex penitentibus. ⁊ ad ideꝫ. j. de ex. pꝛela. c. i. ⁊ s. de his que fi. a pꝛela. nouit. ⁊ c. se. In contrarium videtur ꝑ hanc litteram ⁊ per decre. at si clerici de iudi. cum in his iuribus dicatur de episcopis nulla mentiōe facta de capitulo: ad idem de oꝛ. ab episcopo qui renun. epi. c. i. ⁊ ij. de cle. coniu. sane. ij. de cle. pu. i duel. c. i. ad idem. j. de eta. ⁊ quali. c. vno. de fi. presby. c. i. cum multis si. ⁊ hoc vltimum credo ⁊ cōiter obseruatur ſm ho. qui hoc no. de tē. oꝛ. dilectus in fi. magne gl. ⁊ guil. in spec. ti. de lega. §. antepe. in prin. ipse tamen ho. no. contrarium de sta. reg. ꝙ dei timorē. tamē posito ꝙ de iure solus dispēsare nō posset: de cōsuetudine pꝛescripta sibi potest hoc ius acquirere. s. de his que fi. a pꝛe. ea noscitur. in fi. ⁊ s. eo. li. de consue. c. ij.

q Huiusmodi. parochiales scilicet.

r Subiectas. Nō q: lꝫ quo ad dādas dimissorias egparenꝰ epꝫ origis domicilij ⁊ bn̄ficij: vt. j. d tē. oꝛ. cū nullus. i. rn̄ quo ad casū istū secꝰ: vn̄ si bon. tale eccliaꝫ hꝫ muti ne mutiñ. eps nō bon. habebit dispensare ad hanc litteram.

s Obtinēt. si iā elapsus esset annus: ita ꝙ priuati essent tūc eas nō obtinent: ſꝫ obtinuerūt: ⁊ sic huiusmōi dispēsatio locum non hꝫ.

t Septēnium. Nota in septennio scholareꝫ esse debere prouectū: studens in theologia in quinquennio. s. de mag. c. vlti. ⁊ etiā studens in iure ciuili: vt in ꝓe. ff. ibi ⁊ i qnq̄ anni ⁊c: ⁊ si voluerint epi in citerioꝛi tpe dispēsare bn̄ id poterūt ſꝫ i vlterioꝛi nō: de re iudi. ꝙ ad ꝯsultatiōnē. de ap. oblate. j. de reg. iur. cui lꝫ. Sed nunquid eps qui dispēsauit in septennio: ante illud tempus finitū poterit dispēsationeꝫ reuocare: puto ꝙ nō: ꝑ reg. j. de re. iu. decet. ⁊ s. de fi. ꝑsl. ex tua. vbi de hoc. ⁊ hoc dico nisi euidens causa sua deceret ꝯtrariū: ⁊ sic pōt itelligi de cl. non residen. c. vlt. vnde ⁊ priuilegiuꝫ reuocatur cum tendit ad norā: de deci. suggestuꝫ. qd si pendente dispensatione mecū facta de isto septēnio assumoꝛ ad aliam parochialeꝫ ecclesiā sine fraude: nūqd adhuc poterit i septennio mecuꝫ dispensari: ⁊ satis videtur ꝙ nō ꝑ hāc litterā: cum videatur inspici tempus ratione ꝑsone: ⁊ ꝓꝫ hoc ⁊ ꝑ ea que dixi in prin. glo. videtur ꝙ tempus istud incipiat tempoꝛe dispensationis. sed ſm hoc esset recipere ꝙ ꝑ ix. annos vel quasi ꝓrogaret receptio oꝛdinis pꝛesbyteralis: ⁊ in hoc vtilis esset declaratio.

u Litterarū. cuꝫ nō distinguat: generaliter intelligo siue i grāmatica siue in iure canonico vel ciuili vl' scia theologie studeat: ⁊ caueāt episcopi ne dispēsēt cū his qui dociles nō sūt. iaꝫ eni i eis cessat huius ꝯstitutiōis cā: vnde nec fiat dispensatio. i. q. vij. qd pꝛo remedio ⁊ habentes dispēsationē ꝓpter studiuꝫ studere debent nō in castris vel villis: sed in studio generali: vt. s. de cle. non resi. tue als privilegium non habebunt vt ibi.

x Subdiaconatus. ꝑ hoc dicunt quidā ꝙ sine dispēsatiōe de cōi iure pōt i minoribꝰ ꝯstitutꝰ eligi ad pochiale ecclā ad idē allegāt. j. de pbē. si ꝑ clericis. ⁊ .j. de insti. c. ij. Sed puto ꝙ: i dico ab antiquo iure illius decr. s. de eta. ⁊ qli. ꝓterea nō recedi: nisi iquātū repit expssū nec ob. h decr. potuit. n. dispēsari vel ꝑ lr̄as apposto

licas vel p presentationē patroni cōsequi pochialez ec-
clesiaz in maioribus ↄstitutus: si dispensetur cum tali
necesse habet īfra annū subdiacon⁹ fieri: ⁊ sic ītelligo
istuz tex. ⁊ dixi de hoc. s. in pre. decre. si pro clericis.

a ¶ Christi. Nota dominiū bonorū ecclesiaruz esse pe
nes christū ȝ hoc
xij. q. i. expedit. x-
vi. q. i. quoniā gc
gd. s. de verbo.
sig. cauta.

b ¶ Dinoscitur.
Nō ex preteritis
circa futura caue
ri. xxiij. di. in noie
de procu. c. i. ⁊ .s.
eo. fundamenta
§. digne.

c ¶ Retrocedere
militādo negociā
do vel vxorē acci
piēdo: qȝ possūt
ipsi clerici ī mino
rib⁹ cōstituti. s. ȝ
cle. cōiu. c. i. sed q
sūt in sacris nō. j.
de vo. c. vno.

d ¶ Pena. pvati
onis ipso iure.

e ¶ Exerceat. p-
uidit hec cōstitō
ecclesijs ⁊ persōis
sic. s. e. cuz nobis
olim. i fi. ⁊. j. de re
gu. beneficium.

f ¶ Ministrētur.
nō eniz debent p
prijs militare stipendijs. xj. q. ij. charitatem.

g ¶ Septennio. idem est de minori tempore si ad mi-
nus dispensatuz fuisset: quo fieri pōt: vt superius dixi.

h ¶ Alioquin. extū c. i. elapso anno a fine septennij.

i ¶ Pena. priuationis.

k ¶ Commissa. quattuor dicit. Primo qȝ ad penā pri
uationis rectoris parochialis ecclesie non pro-
moti requiritur qȝ annus integer sit completus. Secū
do qȝ annus ille non currit iuste īpedito. Tertio qȝ post
priuationem ecclesia eidem conferri non potest Quar
to qȝ non promotus si eo animo receperat ecclesiaz vt
fructus anni perciperet tenetur ad restitutionem ipso-
rum: ⁊ qui ea mente cōtulit: ecclesiā suare dȝ indēnē.

l ¶ Parochialis. non collegiata. s. e. statutum.

m ¶ Tantum. quia amodo ante finem anni non ex-
pectamus aliqua tempora statuta ad ordines recipien
dos: de quibus. s. de tē. or. de eo. vl' si superest vnuz tē
pus adhuc non est diaconus vel subdiaconus.

n ¶ Lugdun. s. e. licet canon.

o ¶ Elapsus. facta computatione: vt dicitur. j. pxr. In
contrarium videbatur: qȝ lex dicit: qȝ si promisisti mi
hi facere insulam infra certum tempus ⁊ iam tempus
tantum lapsum est qȝ amodo infra illud tempus fieri
non pōt: lȝ totum tēpus nō transierit contra te agere
possum. ff. de v. ob. l. hoc iure. ⁊. l. si ita stipulatus esseȝ
vnde ex quo certuȝ erat illū infra diem promoueri nō
posse: videbatur pena comissa: sed contrarium est ve-
rum vt hic patet ⁊ hic tenebat guil. ⁊ gar. s. eo. lȝ canō. per. l. ff. de
ver. ob. l. in illa stipulatione. ⁊. l. insulā. vbi expresse dicitur sti
pulationē penalez nō cōmitti ante diē: etiā si sit certū parere
non posse. Itē lȝ certum sit cōditionē extiturā: expectari debȝ
donec existat. ff. qn di. le. ce. l. huius legatum. Ad contraria
potest responderi: vt no.
in. d. l. hoc iure. vel dic an-
te diem agi posse quanti
interest opus inchoatuȝ
non esse: vt in primis iu
ribus: sed ad penam nō
vt in secūdis ⁊ hic.

duntaxat: ad quem infra pre
dictum annū recipiendū: ne si
cut multi ȝ xpi[a] patrimonio
sublimatis olim factum eē di
noscitur[b] a statu retrocedere[c]
valeant clericali: oīno astrin-
gi volumus: ⁊ nisi receperint
pena[d] cōtenta in dicto cōcilio
eoipso pcelli. ¶ Porro septē
nio pdicto durāte ijdē epi et
supiores sollicite puidere pro
curēt: vt per bonos ⁊ sufficiē
tes vicarios ab eis in hu⁹i ec-
clesijs deputandos aiaꝝ cu-
ra diligent exerceatur[e] ⁊ ōser
uiat laudabiliter in diuinis: q
bus de ipsaꝝ ecclesiaruȝ puē
tib⁹ necessaria ↄgrue mīstrē-
tur[f]. ¶ Elapso vo dicto septē
nio[g] hi cū qbus fuerit vt pmit
tit dispensatū ad diaconatus
⁊ psbyterat⁹ ordines infra an
nū se faciāt pmoueri: alioqn[h]
extūc dictaȝ penam[i] nisi iusta
de cā id obmiserint: ipso iure
se nouerit incursuros. I dez.
Commissa[k] tibi parochia
lis[l] eccl'ia: qȝ qȝ tantū[m] de
anno tanfuerit: qȝ infra ipsū
nequeas iuxta statutum gene
ralis cōcilij lugdunen.[n] ad sa
cerdotium promoueri: non
est nisi tunc demum cum ex-
toto fuerit ipse annus elap
sus[o] censenda vacare: nec po
test alteri antea te nolēte[p] cō
ferri. ¶ Annus autem huius
modi qui a tempore illo ince
dit: quo ipsi⁹ eccl'ie regimē cō
missū tibi extitit ⁊ possesionē
eius pacificam[q] habuisti: vel
p te[r] stetit q̄ minus hēres eādē
tibi nō currit si pmoueri iusto
ipedimēto[s] detēt⁹ īfra tps hu⁹i
nequisti. ¶ Porro si. j. dictū
tps nō fueris rōabili cā cessā

p ¶ Nolēte. ⁊ merito nō
potest conferri: qȝ nō cō
feruntur beneficia ante-
qȝ vacent. s. de cō. prebē.
c. i. ⁊. ij. Anno autem ela
so libere potest conferri
non obstante illius pos-
sessione. j. de preben. licȝ
episcopus. idem vides ī
morte nāli: qȝ lȝ certū sit
cl'icuȝ moriturum: non
tamen cōfertur eius bn̄
ficiuȝ ante mortem: vt. s.
de cōces. p. c. i. ⁊. ij.

q ¶ Pacificam. Quid si
nactus est possessionem
solum minoris partis bo
norum: dicant quidam
qȝ non currit tēpus. sec⁹
si maiorem: ar. j. de resti.
spoli. frequens. dic hm
guil. qui hoc no. s. e. licȝ
qȝ si liberū habet exerci-
tiuȝ cure animarum. te
netur hac constitutione: lȝ tm̄ minoris partis bonorum pos-
sessionez hēat: quia cura pars pricipalis est ⁊ dignior: de eta.
⁊ quali. cum sit ad hoc de conse. ec. vel al. qȝ dubijs. ⁊ eius ra
tione tenentur ad sacerdotium promoueri: de pre. extirpāde
secus si non hēat liberum cure exercitiuȝ: lȝ possessionē hēat
ēt maioris ptis bonoꝝ: ad idē. s. e. ti. dudū. ij. circa prin. vn̄ di
xit hic lfa: ipi⁹ eccl'ie regimē ⁊c. Quid si postqȝ nactus ē posses
sionē mouet sibi ↄtrouersia: dixit guil. qȝ si icōtinēti ī ipa pos
sessiōe lis sibi mouet: ⁊ possessio continuet turbat pmoueri
nō tenet: qȝ q̄ icōtinēti fiūt ⁊c. s. eo officij. ff. si cer. pe. lecta. ⁊
qȝ non videtur pacifica fuisse que non durauit: ad hoc. s. e.
si postqȝ. §. ij. s. de ver. sig. naȝ ⁊ ego. ⁊. ff. de i rē v. si pro parte
§. vsū. de pe. dist. i. diuortium. ⁊ litis euentus dubius est. ff. de
pec. quod debetur. posset ergo esse quod ecclesiam perderet
⁊ sic in presbyterum ordinatus absqȝ bn̄ficio mendaciter. x-
ciij. di. diaconi. vlt. Si autem possessionem aliquam diu ob-
tinuit sine litigio hac constitutione artatur: ⁊ sufficit qȝ semel
cepit pacifice possidere supra e. dudum infra de act. emp. l. ex
empto in prin. alias suo velle quilibet posset sibi litem con-
fingere in fraudem huius constitutionis. nec ob. qȝ iste succū
bere poterit: quia mala electio est in culpa. C. de acqui. pos. l.
vl. C. de iur. deli. sancimus.

r ¶ Per te stetit. sic. j. de preben. licet episcopus.

s ¶ Iusto ipedimēto. sic. s. e. qȝ sit ad fi. pone qȝ toto illo an-
no egrotauit vel absēs erat eps: ⁊ cōmendaticias hēre nō po-
tuit: vel euȝ eps ordinare noluit vel his similia: he. n. sūt iuste
cāe q̄ excusabūt eū. ⁊ pp hanc causam dico: lȝ qȝ elapso anno

38

stati illo nō vocato possit alii ecclia ꝯferri: vt i ꝑdi. dec. lȝ tñ tuti⁹ ⁊ honestib⁹ eēt ipȝ citari: ⁊ facē ꝓnūciari illū ꝓuatuȝ: si nō ostēdit dispēsationē vl' iustū ipedimētū. nā si h̄ anniflo fiat collatio: ipe postea veniēs ⁊ ō iusto ipedimēto vl' dispēsatiōe fidē faciēs collationē cassari faciet: ō re iudi. cū bertold⁹. sed q: iudices vl' illi ad quos collatio spectat nolūt liti gare vel se aduersarios cōstituere: nec illi qbus faciēda ē collatio nisi ꝑ bēant ius i re: iō cōi⁹ eli git alia via: vt sine alia ꝓnūciatiōe fiat collatio.

a ¶ Ecclia ipa. tolle qd ē in fi. §. nullaten⁹ ea vice

b ¶ Existis. qdā ha (⁊ c. bēt h̄ i lr̄a ⁊ ad quā iha bilē reddidisti te.

c ¶ Ludibrio. si c. C. de bo. que li. l. vlt. §. vbi au tem puerilis.

d ¶ Faciēdū. vt. C. cōia. ōle. l. ij. i fi. mag ergo cō siderem⁹ sensuȝ q̄ȝ vba ad idē. s. e. si postq̄ȝ. §. j. s. de v. sig. itelligentia. ⁊ c. propterea.

e ¶ Ea vice. itelligo. i. in illa vocatiōe: al's lex eēt iposita vbis. facile. n. eēt sibi ꝯferre vni quē sciret nolle ꝯsētire: ⁊ postea reiterato illā ꝑ ꝯferre: sȝ illos q hūt itertu: ⁊ ad quā te ihabilē ⁊c. n̄ ē dubitatio' tāta.

f ¶ Iterato. nā q̄ rōe posset primo anno finito iterato eidem ꝯferri eadē rōe finito scdo: ⁊ sic dic ō tio ⁊ sic ō singul': ⁊ sic canō frustaret̃ effectu: vt dictū ē: ꝯcor. s. ō testi. lȝ. iij.

g ¶ Intendens. si ergo itēdebat a ꝑncipio ꝓmoueri: sȝ postea mutata volūtate ꝓmot⁹ n̄ fuerit: nō tenet̃ ad restitutionē fru ctuū qd vū puto ō ꝑceptis añ mutatā volūtatē: ⁊ l alijs credere (sec⁹ eadē rōne.

h ¶ Postmodum. elapso anno.

i ¶ Mutata. Nō q fraus purgat̃: sic ⁊ mora infdū. s. ō loca potuit. ⁊ j. ō re iu. mora. vbi de. h. ⁊ no. eritā spectari cū vitiū ꝯsistit i aio al' spectat̃ initiū. s. e. li. ō rescrip. si eo tpe. s. e. du dum. j. vbi de hoc.

k ¶ Promot⁹ fuēit. ad sacēdotiū. j. ānū.

l ¶ Promouēdū. ⁊ i vitate ꝓmot⁹ n̄ fuisti: al's purgat̃ vitiū in (vtroq̄ȝ.

m ¶ Offensaȝ. sic. s. e. ꝑpetue cū suis ꝯcor.

n ¶ Indēnē. pōe. n. illū q fruct⁹ ꝑcepit n̄ eē soluēdo: ita q iessi car ē actio ꝯ eū. s. ō solu. odoard⁹. dabit̃ i ꝯferētē vt' h̄ vides: ⁊ h̄ loquitur non soluȝ de obligatione in foro anime: sȝ etiaȝ in foro iudiciali: dummodo ō tali credulitate vel fraude fiat fides: tamen qui fraudem allegat illam probabit. ff. de pro ba. quotiens. §. qui dolo. ⁊ probabitur id per coniecturas. j. ti. prori. c. ij.

o ¶ Si abbatem. Abbas exemptus eligitur in episcopum: sȝ

p transire non potest sine licentia pape vel legati de late re. Secundo dicitur q legatus de latere potest confirmare electiones episcoporum exemptorum: reliqui non sine spe ciali mandato. declarat que no. ber. s. de postula. c. vl. vltra medium glo. compost. ibidem in prin. et ea que no. moderni de consue. cuȝ venerabil. ⁊ gar. s. e. cupiētes. §. deniq̄ȝ.

q ¶ Abbatem. idem intelligas de quolibet alio inferiori pre lato ab episcopo quia eadem est ratio.

r ¶ Subiectum. quod cognosci potest per decre. j. de priui. si papa. idem de subiectis episcopo quo ad hoc q eligi pos sunt: sed sine licentia episcopi non transibunt.

s ¶ Epȝ. idē ō aliis dignitatib⁹: puta ad aliam abba tiam. s. e. c. nullus cum si. ⁊ eadem est ratio.

t ¶ Elegistis. dubitatiōis fuit cā eps q: nō hȝ liberȝ volūtatū sine lnia pape debet postulari ad alium archi episcopatum: ⁊ si eligatur non vȝ electio eadem er go rō videbat̃ in abbate immedia te subiecto: vt per id ōberet postu lari non eligi: sȝ illud speciale in episcopis. s. de re nun. nisi cum pri dem. non enim q cunq̄ȝ habet pete re licentiam trā seundi postulan dus est: vt proba tur. s. e. si religio sus. ⁊ c. nullus. ⁊ in his que no. s. de postu. c. vlti.

u ¶ Exinde quia elegistis ⁊ non po stulastis.

te ꝓmotus: tibi ecclia[a] ipa q̃ di cti statuti auctē iā priuat⁹ exi stis[b] ne statutum ipm fiat ludi brio[c]: debitoq̄ȝ frustretur effe ctu ⁊ non rebus sȝ verbis cuȝ sit poti⁹ ꝯtrium faciendū[d] lex i posita videat̃ nullaten⁹ ea[e] vi ce poterit iterato[f] conferri. ¶ Ceteruȝ si ꝓmoueri ad sa cerdotiū nō itendens[g] ꝑochi alē recepis ecclīā vt fruct⁹ ex ea ꝑ annū ꝑcipias: ipam post modū[h] dimissur⁹: nisi volunta te mutata[i] ꝓmot⁹[k] fueris tene beris[l] ad restitutionē fructuū eorūdē: cū eos rcepis fraudu lent. ¶ Illū āt q eā tibi ꝯtu lit: cū te n̄ crederȝ ad h⁹i ordi nē ꝓmouēdū[l] ꝑter diuīaȝ quā exi de icurrit offēsam[m] ad ꝑuā dā idēneȝ[n] eādē ecclīaȝ ōcer nim⁹ obligari.

Idē.

Si[o] abbatē[p] eccl'e romāe imediate subiectū[q] in viȝ epi scopū[r] elegistis[s]: reprehēdi ex inde[t] nulla rōne potestis: ei tñ ab illo q a nobis vl' apo. se. le ga. si sit in ꝓuincia[x] de latere[y] nr̄o missus[z]: dari nō pōt lnia suū deserēdi[&] mōasteriū: ⁊ ad vr̄aȝ ecclīā trāseūdi[ꝯ]. ¶ H⁹i[a] vero legati qui maius[b] oibus

x ¶ Prouīcia si. n. legat⁹ eēt: sȝ nō i illa ꝓuicia: lniaȝ dare n̄ pōt. lȝ eniȝ q̄dā possit q̄ volūtate iurisditiōis sīt ex ꝓuiciā sibi ōcretā eūdo ⁊ redeūdo: tñ h' cōtentiose iurisditionis sunt nō potest: vt hic ⁊. s. de consue. cum venerabil. Primum probat̃. de of. le. q translationeȝ. ⁊ c. p. ⁊. s. de sen. ex. ad eminentiam cum si. Et q dicit sit in prouincia missus quod ē. j. quia lȝ prouinciam exiuisset dummodo in legatione esset: adhuc licentiaȝ dare potest. s. de of le. nouit. si autem exiuisset prouin ciam ⁊ legatiōeȝ sec⁹: ⁊ sic posset intelligi hec littera.

y ¶ Latere. s. cardialis. j. de of. le. c. ij. i fi. vbi dicaȝ ō h̄

z ¶ Missus. s. baudi vel ab alio qui hēret h̄ spāle mā

& ¶ Deserēdi. sic. n. iferior non de (datum: vt in fi. c. j. sit sine sui supiorȝ licentia suā ecclīaȝ: de renun. admo net. sic nec iste sine pape lnia q sibi ꝓrim⁹ ē superior vl' sui legati ō latere suum monasterium deseret.

ꝯ ¶ Trāseūdi. qd si abbatia n̄ sit exēpta sȝ ꝓuilegiū hȝ q abbas ad epatū n̄ possit assumi nisi se. ap. lnia ex cā fore: q: abbates seu idētes rcessuros res mōsterij disp gūt: ⁊ hēs ō h̄ priuilegio. xvj. q. j. hic ē ēt nūqd potēit legat⁹ ō latere huic dare lniaȝ: isaq̄ vr̄ isti⁹ ōcre. ar. q sic: q: pōt oia ꝑter excepta: ō of. le. q trāslatiōeȝ. xvj. q. j. frat. ff. ō of. ꝑfe. ꝑto. l. vna. ad h̄. j. ō v. sig. c. j. i ꝑn. Ꝗ nō q ꝑ hāc ōcr. reꝓbata ē opinio hosti. no. s. ō ꝯsue cū venerabilis. dicebat. n. ibi ⁊ ō renū. c. vl. i ꝑn. q illi le gati hēbāt spāle mādatū trāsferēdi abbates exēptos: al's id facē n̄ possent ꝑ ōcre. ō offi. le. q trāslationeȝ. sȝ cōpost. ibi cōtra dicēs q ex generali legatiōe hoc po terant: ⁊ eius opinio hic approbatur: vt vides.

a ¶ H⁹i sūptū ex eo qd no. gar. s. e. cupiētes. circa ꝑn. sup vbo examen. ⁊ dic huiusmodi. s. de latere.

a ¶ Maius. vnde minores legati exequūt̃ officiū suū eo presente. s. ō offi lega. c. volentes.

b ¶ Imperiū. q: ordiariū ē: nec perit morte mādat. j. ō off. leg. c. ij. ⁊ in eo pareāt ꝓcōsulib⁹: vt ibi.

a ❡ Hēre.ff.de of.psi.l iiij.ff.de offi.pcōsu.sꝫ ideo.
b ❡ Offō.legatiōis:qꝛ nō reqrit spāle mādatū:⁊ id di cedam⁹ p dcre.s.e.qꝛ diligētia.vbi hꝫ cōpo.itē quia non erant hec specialiter reseruata.
c ❡ Legati.s.nō de latere:vsq dignitatē illā sibi vendicāt ecclia⁊ ptextu:de qb⁹.s.d of.leg.c.i.⁊.p.⁊.j.e.ti.c.primo.
d ❡ Hoc s.ꝯfirmare epos archiepiscopos ⁊ alios exēptos.
e ❡ Spālit.No.ꝙ nō tātuꝫ valet gen⁹ qꝫiū spēs:d ap.c.ij.de hoc de of.oꝛ.si sacerdos.⁊.xxiij.di.quāqꝫ.
f ❡ Cōmissū.No.⁊ breuit:ꝙ si exēptus iferioꝛ episcopo eligit ad epatum tꝫ electio:tñ trāsire nō poterit sine licentia quē dat papa vel eius legatus de latere.si canonicus vel alius eligit i epꝫ exēptū vel archiepꝫ exemptū vel ad aliam dignitatē exēptā legatus de latere ꝯfirmat:iferiores legati nō sine mādato spāli.Si aūt eps i epꝫ vel archiepꝫ postulet.tunc vt trāsire possit:spālis licētia pape requirit:qꝛ cāus ille Lepo⁊ translatio est de reseruatis.s.de of.le.ꝙ translationē ⁊ sic sane decre.istā intelligas.vnde non dixit h ꝙ legatus admittat postulationes:sed ꝙ confirmat electiones:epi autē non eliguntur vt predixi.

post romanū pōtif cē i puīcia sibi decreta ipiū[a] cēset hēre[b] archiepo⁊ epo⁊ ⁊ exēpto⁊ electiōes pōt ex offō[c] ꝯfirmare. ❡ Alij aūt legati[d] hꝫ[e] neqūt:nisi eis id a sede ipa specialit sit commissum[f]. Idem.

Si[g] ꝯpromissari⁹[h] i quē d sūcto epo[i] trāsfert eligēdi[k] ptās negligent[l] ifra tps[m] a iure statutū[n] eligē pterimittat ad supioꝛē[o] ptās deuoluit pui dēdi sibi ꝙꝫ ꝯmittētes iputēt[p] q i talē[q] ptātē h⁹[r] trāstulerūt[s] ❡ Si vō eligat[t] sꝫ idignū:tūc siue scient id fecerit:cū dolus ipius eis q nō sūt i culpa non debeat imputari[u]:siue etiam igrāter[x] cum suo sit functus[y] offō eligēdi ptās nisi ⁊ ipi scient[z] electionē talē ratā[ꝛ] habuerint[ꝯ]:libē[ꝫ] reuerti ad eosdē[a]

g ❡ Si cōpromissarius.Si cōpromissarius non eligit iⁿpps iuris:ad supioꝛē deuoluit ptās puidēdi si eligit ꝫ indignuꝫ:idistincte redit ad cōpromittētes:nisi id scienter ratuꝫ habuerint.Ideꝫ si electus idoneus nō cōsentit.si cōpromissarius sciēter eligit idignū:ipe solus ab ecclesiasticis bñficijs triēnio ē suspēsus:nisi id cōpromittētes sciēter ratū habuerit:⁊ pena pdicta suspēsionis nō hꝫ locū in epo cōpromissario:nec i electione iferio⁊ epo⁊:⁊ restringit illa pena ad bñficia q obtinet i eccla offēsa:⁊ idē i bñficijs illius qui defecit in pbatiōe eius,quod obijcit in personaꝫ.Declarat h decre.multa iura ⁊ multas opiniones:⁊ maxime eas que no.vin.⁊ ber.de conces.preben.constitutus.in prima glo.⁊ ipse ber.s.eo.causā.⁊ inno.⁊ hosti.s.e.ne pro defectu.⁊ compost eo.ti.in causis in si.
h ❡ Cōpromissari⁹.vel cōpromissarij cū eadē rō sit in plurib⁹:⁊ in vnū ⁊ in plures compromitti potest:vt hic ⁊.c.causam.⁊.c.in causis.⁊.c.cum in iure.cum si.
i ❡ Episcopo.idem intelligas quo ad penam priuationis de inferioribus dignitatibus:cum semper inferiores locum habeant rationes.
k ❡ Eligendi.⁊ tunc poterit etiam postulare:vt.s.e.in causis.de renun.post translationem.
l ❡ Negligēter.als non curret tēpus:de cōces.prebē.qꝛ diuersitateꝫ Quid si dolo neglexerit:nūquid habebit locū quod hic dicitur:an qd dicitur.j.§ pr.puto locū hēre quod h dicitur suffi.cit.n.ꝙ non eligit:ad hoc.j.de ap.ab.eo.vbi ptermittere facere qd quis dꝫ ifra debitū tps siue dolo siue negligentia id faciat equiparātur:ad idem de testi.p tuas in fi.s.de rescrip.plerunqꝫ.
m ❡ Tempus.trium mensium.

n ❡ Statutum.l.di.postqꝫ.⁊.s.eo.ne pro defectu.
o ❡ Superiorem.proximum vel ad capitulum in inferiorib⁹ in casu.de conces.preben.c.ij.
p ❡ Imputent.puniuntur enim ex proprio facto non ex alieno:quia negligentem elegerunt.
q ❡ In talē negligētē.s.
r ❡ Huiusmodi.eligendi episcopum.
s ❡ Trāstulerūt poterāt n.sibi puidere sollicituꝫ eligendo.Itē alio mō.s.nō dādo eis totū tps qd hēbāt:ad hoc d elec.cū i veteri.cū si.Et sic no.ꝙ negligētia pcuratoris nocet dño:de h.s.vt lit.nō ꝯtes.c.i.in gl vlt.pdunt n.ius ex quo p se vel per aliū debito tpe vsi nō sūt ff.quēadmodum serui.amit.l.vsu.Ad hāc pmā ptē ꝯdicit expsse.C.d tēpo.ap.auc.si tñ.vbi dꝛ ꝙ si i cā appellatiōis eligāt arbitrarij:nō currit bienniū appellatōis psequende pēdēte corā arbitris cā:etiā si mille anni transirent:ꝫ tūc currit cum arbitriuꝫ desertū fuerit.so.ibi cōpromissum factū est de voluntate prescribentis:⁊ eius cui pscribit ꝫm inno.q hoc no.s.e.ne p defectu.i pri.nec p oia est idē i arbitris compromissarijs:⁊ ꝯpromissarijs datis ad eligēdū:vt pꝫ.s.e.sic ⁊ j.d re iudi.cū ab vno.Si qrat an ꝯpromittētes hoc mādatū reuocare possint:dic vt no.s e.i causis in antepenulti.glo.
t ❡ Eligat.infra debitum tempus.
u ❡ Imputari.in hoc concordabant supradicti doctores i gl.s.in prin.allegatis.c.s.e in causis.⁊ bar.brix.in qōne venerali que incipit.canonici cuiusdam ecclesie.peccata n.suos debēt ⁊c.j.§.porro cum suis concor.excepto compost.qui tenebat in totum contra istum.§.in decr.supra.e.in causis in fi.dicebat.n.in hoc casu ad superiorem potestatem deuolui:cum vice capituli cōpromissarij predicti fungantur.
x ❡ Ignoranter.h olim erant opiniones.ber.tenebat hāc opinionem que h approbata est.s.e.causā.⁊ in pre decre.cōstitutus.de conces.preben.⁊ eadem ratione hosti.ibi.⁊ compost.e.ti.in causis in fi.dicebant contrarium per decr.s.e.cum terra.que decr.non ob.⁊ intellige eam vt ibi no.Item illa ratione hoc dicebāt ꝙ isti compromissarij funguntur vice capituli:sed capitulum eo casu iterum posset elligere:ergo ⁊ iste cōpromissarius:sed non est verum:vt hic vides.
y ❡ Functus.sicut in iudice siue bene siue male semel iudicāte:de offi.dele.i litteris.⁊.c.venerabilis.ff.de re iudi.l.iudex ⁊.l paulus cum si.
z ❡ Sciēter.bū dicit:qꝛ sicut a pncipio si ignorāter elegissēt nō hēret locū pena ꝯcilij:ita nec si ignorāter ratificent.
ꝛ ❡ Rataꝫ.trahitur.n.rathiabitio retro:⁊ comparatur mādato.ff.de re.iur hoc iure.§.deiecit.⁊.l.sp.§.i.j.de sen.ex.cuꝫ qo ⁊.j.de re.iur.ratihabitiōe.cum suis concor.⁊ bene poterant ratam habere:quia suo nomine id erat factum:als secus:vt in pre.decre.cum quis.j.de re.iu.ratum quis.
ꝯ ❡ Habuerint.in quo casu deuoluitur prouisio ad papam supra.e.quāqꝫ.
ꝫ ❡ Libere.qꝛ habebunt liberū tps ac si noua esset vacatio:vt.s.e.si electio.si.de ma ⁊ obe.cum olim.
a ❡ Eosdem.pbamus ꝫ oliꝫ p decre.de renū.post trāslationē in fi.nā ibi nō valuit electio vel postulatio facta per ꝯpromissariū:⁊ nihilominus papa mādat ꝙ cōpromittentes eligant.

39

a ¶ Idē fit. s. ꝙ electio libere ad eosdē reuertif cōpromittētes.
b ¶ Eligit. compromissarius.
c ¶ Idoneum ꝰ. eodem cum in cunctis.
d ¶ Renuit. vel post consensū renunciat: vel diem claudit ex/
tremum. supra. e. si electio.

cõnec. 1. q iij. siquis obiecerit. ⁊ c. saluator. ⁊ c. et vere/
cundū episcopos mēdicare. ꝰ. ꝺ renū. ad supplicationē
s ¶ Locum ꝰ. ꝰ c. q̃ꝫ. in fi. ibi soluitur.
t ¶ Restrigif. dicebat hosti. i decre. cū in cūctis. ꝙ sup
hoc pūcto necessaria erat interptatio: fouebat tñ ꝯriã
opinionē: q: ide/
finite loq̄baf cō/
ciliū: ⁊ q: ꝯstō il/
la fauorabilis vi
debaf ecclesijs.
Cōcordat aūt ad
hūc. §. ꝰ. eo. cupi
entes. §. ceterū. Et
nota penas restri
gēdas. j. de reg.
iur. i pēis. vbi ꝺ ħ
u ¶ Taliter. s. sciē
ter indignum
x ¶ Spālif: q: ꝫ
gnālē offēdit ec/
clesiā q̄ vna sola
ē. xxiij. q. i. loquif
y ¶ Offēdisse. q̄ꝫ/
tū i eo fuit: lꝫ co a
tus nō hūerit ef/
fectū: non tñ fuit
volūtas suis ter/
minis ꝯtēta: ⁊ iō
pūiēda: de pe. di.
i. §. cogitatio.

idem[a] fit cuꝫ eligit[b] idoneuꝫ[c]: sed electus renuit[d] cōsentire[e]. ¶ Porro eo casu cum scilicet indignus eligitur[f] ab eodem: compromittentes quos illius odio non conuenit[g] pregrauari: nequaquaꝫ nisi sic ꝑmittitur[h]: ratum habuerint puniuntur: sed ipse vt pena suum auctorem teneat[i] a beneficijs ecclesiasticis[k] triennio iuxta lateran. concilium[l] suspēditur ipso[m] iure. ¶ Huiusmodi[n] q̄ꝫ pena nec in episcopo si aũ eligenduꝫ[o] fiat cōpromissariꝰ[p] sic[q] peccāte: cū ꝺ iure[r] nullā sniaꝫ suspēsiōis icurrat: nisi de ipso expssa mentio hēaf: nec i alioꝝ q̄ epoꝝ ⁊ supioꝝ ipoꝝ electiōibus: cū peccaf i ipis vēdicat sibi locū[s] ¶ Restringif[t] etiā dcā pena solū ad ea bñficia: q̄ sic peccās in illa obtinet ecclia: quā talit[u] eligēdo spālit[x] noscif offendisse[y]. ¶ Et iō i illiꝰ[z] bñficijs ē cēsēꝺ q alicꝰ electionē postulationē aut ꝓuisiōeꝫ ipugnās i ꝓbatione ꝺficit eiꝰ qꝺ obijcit i psonã[&].

Procurator[?] ad appellādū ꝯ electiōē postulationē aut ꝓuisionē[a] alicꝰ nō alr idoneꝰ ꝺceteo[b] reputef: q̄ si oia q̄ i formā[b] obijcē vł psoãs[c] ⁊ pp q̄ appellare itēdit: singularit[d] ⁊ clare i eiuſ ꝓcuratorio

e ¶ Cōsētire. approbanf
h supradicte gl. ber. ⁊ re
probaf opinio hosti. q in
hoc pūcto dicebat ꝯtra/
riū in ꝑdi. decre. cāꝫ i fi.
rōe ꝑcū i sup orī cāu red
dita: ⁊ q: vba cū effectu
sūt itelligēda. ꝰ. de ele. si
resi. relatū. ⁊. capłꝫ posset
ꝯ ⁊ ipe q ipsiꝰ vicē gerit
xciij. di. c. i. cū. si. ꝫ h ē fal
sū pp supiorē rōnem q:
sūctꝰ ē ⁊c. Et qꝺ dic iste
§. ⁊. §. ꝓxi. quo ad scōm
casū veꝝ itelligaf: nisi ali
ud caueref i mandato:
puta ꝙ possit eligere se/
mel ⁊ pluries ⁊c. ⁊ ita ter
minauit bar. brix. i qōe
sua dñicali: q̄ incipit qdā
dederūt ptātēꝫ. vñ dice/
bat damasiꝰ. ꝰ. i ꝑ. decr.
causaꝫ. vt vbi electio de
ferf a iure pōt sepius fie
ri ⁊ variari: ꝫ vbi ab homine vnica electiōe ꝯsumif ptās. ff. ꝺ
ꝩ. ob eū q certaꝝ. §. vlt. nō. ob. ꝫ cū. ff. de opt. le. l. ij. vbi electio
ꝺlata ab hoīe vnica electiōe nō ꝯsumif: q: ibi nō fuit exhibi
ta tota familia i q̄ debebat fieri electio. distixerūt qdā an def
potestas ꝓuidēdi: an eligēdi: vt i pmo cāu iteꝝ possit eligere:
i scōo nō: q̄ distictio satis eq̄ vꝫ: nec ista decre. ꝯdicit: q: de po
testate eligendi loquitur: vt patet in ipsius ꝓin.
f ¶ Eligitur. scienter: q: al's pena suspensionis locū nō hꝫ.
g ¶ Nō ꝯuenit. xxiiij. q. iij. si hēs. ff. ꝺ dolo. ⁊ elegāter. C. de iof.
te. s. siquis suo. i fi. C. de penis sancimꝰ. j. de iniur. ⁊ dā. da. ⁊ si
pignorationes. ⁊. j. de re. iur. nō debet. ⁊ dic vt ibi.
h ¶ Premittitur. in. §. si vero.
i ¶ Teneat. ꝰ. de his q̄ fi. a ma. par. ca q̄fuit cū suis concor.
k ¶ Ecclesiasticis. q̄ i ipa ecclia obtinēt: vt statiꝫ sequitur.
l ¶ Concilium. ꝰ. eo. cum in cunctis.
m ¶ Ipso iure. approbaf in hoc opi ber. ⁊ hosti. qui hoc no. ꝰ.
e. inotuit. ⁊ oppinio ino. ꝫ. e. cū in cūctis. ⁊ reprobatur opi. tā.
quam no. ber. in decrre innotuit qui dicebat: ꝙ requireba/
tur snia per decre. ꝰ. eo. quisquis. sed non est verum vt hic
patet ⁊ decre. illa in alio casu loquitur.
n ¶ Huiusmōi qꝺ h dꝫ tenebat hosti. de elec. cū i cūctis. ⁊. ꝰ. e
ti. cāꝫ. i fi. ⁊ dic hꝰ i. s. pena suspēsiōis ꝑ triēniū a bñficijs.
o ¶ Eligēdū epm vel superiorē ꝑ id qꝺ statim sequitur.
p ¶ Compromissarius. ꝰ. e. causam. ⁊ idem si eps elegerit pro
prio iure: vt quia habet vocem in electione patriarche vel ar
chiepiscopi vel alterius episcopi: q: eadē ē ratio.
q ¶ Sic peccante. s. in eligendo scienter indignum.
r ¶ Iure. j. de se. ex. q: ꝑiculosū. Nō q: lꝫ hoc teneat hosti. i su
pradictis glo. ⁊ gar. i decre. cupiētes. ꝰ. e. §. ceteꝝ. tñ oliꝫ dubi
tabaf iō: q: decre. illa q: ꝑiculosū. vꝫ de sui mente itelligenda
ꝺ suspēsionibꝰ ab officio vł coherētibꝰ offō puta igressu ec
clie ⁊ silibꝰ: ibi pp executionē pōtifical' off cij ⁊c. ꝫ laudef deꝰ
⁊ dñs bonifaciꝰ: q dubitationē illā mihi sustulit ꝑ hāc lrām.
⁊ potuit eē rō: q: spūalia sine tpalibꝰ diu eē nō pñt: q̄ hūt se vt

z ¶ Illius. scilicet que in ipsa ecclesia obtinet vt h vi/
des: ⁊ sic declaratur. decre. pma istius ti. circa fi. ⁊ sic ali
qs ē suspēsus a bñficio in vna ecclesia nō i alia: sic. ꝰ.
e. cupiētes. §. ceterū. j. de offi. or. si canonici de rebꝰ ec.
hoc cōsultissimo Quid si in his casibꝰ eligēs vel oppo
nens nō habet in illa ecclia bñficiuꝫ dic ꝙ pena extra/
dinaria puniri poterit. ꝰ. de accu super his de iude. ad
liberandam. C. de sepul. vio. l. vl. in fi. cum ñ.
& ¶ In personam. quia a beneficijs ecclesiasticis trien/
nio est suspensus.
? Procurator. ad appellandum. extra iudiciuꝫ. de
cre. enim ista in his casibus locum habet in qui
bus decre. vt circa. sed decre. illa locum nō haber in ap
pellationibus interpositis i iudicio. j. e. cōstitutio. er
go nec ista: lꝫ al's dicamus ꝙ procurator est qui de mā/
dato domini aliena negocia in iudicio administrat. ff.
de procur. l. i. sed ad negocia constituitur. j. eo. qui ge/
neraliter. ⁊ ꝙ dicit ad appellandum intelligo ad quē/
cunqꝫ etiam inferiorem papa sm gar. qui in omnibus
appellationibus dixit illam decre locū habere: lꝫ guil.
contra: vt ibi dixit.
ꝝ ¶ Prouisionē. factam vel etiam faciendam si cōtra
certaꝫ psonā appellatur. ꝰ. eo qui contra certam.
a ¶ Decetero extēdif ꝯ ad futura: de h. ꝰ. e. lꝫ canon.
b ¶ Formam. ꝰ. eo quia propter.
c ¶ Personas. in plurali dixit vt comprehenderet ele
ctum ⁊ eligentes. ꝰ. e. vt circa.
d ¶ Sigularif ⁊ clare ꝑ h saꝫ reputo solutā q̄stionē quā
oli formabāt guil. ⁊ gar. i ꝺcr. vt circa. ꝰ. e. an. s. suffici
at opponēti dicef: oppono hōicidiū piuriū ⁊ simōiā: ⁊
dico ꝑ hāc lrāꝫ ꝙ nō. ad qd n. i ꝓcuratorio sic singula
rit ⁊ clar fieri deret expssio: si i appellatiōe ad idē fieri
nō deberet ⁊ de h dixi i ipa dec. vt circa i glo qd ergo.

a ¶ Spāle. Nō q̄ nō tātū vȝ gen⁹ quo ad spēȝ quātū spēs de h vide xxiij. di. q̄ȝq̄ȝ. ⁊. s. de offi. or. si sacerdos.
b ¶ Mādatū. nō credo q̄ i cāu isto locū hēat dcr. illa. j. d̄ pcur. q ad agēdū. qr casus iste ē spālis i q̄ sp reqrit ex pissio: idē credo i mr̄imonio ɔhendo: vt. e. ti. c. vlti.

lisis Consulte tū facit iudex si exprimit ad istar ei⁹ q remittit de exerci tu. ff. de his q no. infa. l. i. ⁊ ij. ⁊ facit ad h quod no. moderni. s. c. sup eo. ⁊ hec vera dicantur cum iudex cassat cō firmationem tm̄: secus si confirmationem ⁊ electionem: quia tunc est dubitabilis hec questio: io. an.

c ¶ Cor ai. as. hū dicit. als. n. nō p videret malicie: posset. n. eē q̄ p curator credit ea vā eē que nō cre dit dn̄s pcurator ergo iurat i aiam dn̄i: nō i pzia. sup h d. c vt. lxiij. dis. t ibi dn̄o. ⁊ de iu ra calū. i ptractā dis. de sacramen to aūt calū. dic. ȝ j. de iur. calū. c. ij. ij. responso.
d ¶ Esse. repete credunt.
e ¶ Si ɔfirmatio cassata ɔfir matione vl' cassa nūciata pp defe ctū iurisditionis

Sint expssa: hēatq̄ȝ spāle[a] man datū[b] iurandi corpalit i aīas[c]: q̄rū pcurator existit: q̄ ipi credūt expssa h⁹i vā eē[d] ⁊ se posse pbare. Idem

Si ɔfirmatione[e] electiōis[f] propter debitaȝ iuris[g] solenni tatem in confirmatione ipsa omissam vel ex eo quia ipse q confirmauit: confirmandi nō hūit potestateȝ[h] cassari seu cas sam ⁊ irritam nunciari conti gat: nō propter[i] hoc precedēs electio si alias sit canonica[k] intelligitur infirmari[l]. Idem

Quia[m] sepe[n] ɔtingit q̄ ca thedralib⁹ ⁊ regularib⁹ ac collegiatis ecclijs[o] vacan tibus[p] capl'a ɔuēt⁹ collegia et singulares earūde[q] psone bo na a p̄latis ipaȝ dimissa[r] vel vacationis tpe obueniētia: q̄ i vtilitatē dcāȝ eccl'iarū expen di[s]: vl' futuris dberēt successo rib⁹ fidel'r reſuari[t]: occupāt: i ter se diuidūt: surripiūt: dila pidāt: dissipāt ⁊ ɔsumūt in ea rū[u] graue dispēdiū ⁊ iacturaȝ nos ipoȝ aus⁹ reprimē: ac ec cl'iaȝ idēnitatib⁹ pcauere vo lētes: decernim⁹ vt hi q p̄mis sa dcetero p̄sūpserint: eo ipso sint ⁊ tādiu maneāt[x] ab offō[y] ⁊ bñficijs[z] qbuscūq̄ȝ suspēsi:

m ¶ Quia sepe. Si va cāte cathedrali regulari vl' collegiata ec clesia singulares persōe capituli vel cōuētus oc cupāt bona a prelato d i missa obueniētia donec plene restituāt: ab offō ⁊ qbuscūq̄ȝ bñficijs sūt sus pensi nō ob. pulegijs sta tutis ⁊ ɔsuetudinib⁹ q̄ cūq̄ȝ firmitatis vallatis ⁊ aduerte qr decre. ista nō principaliter facit ad tituluȝ: sed qr vacāte ec clesia: cū imminet electō facienda si canonici vi debant bona vacātis di gnitatis sibi deberi: dif ficultates ingerūt ⁊ tar dius eligunt: ideo hic p uidit: ⁊ sic etiaȝ electiōi faciēde puidit. Ideȝ di

vel solēnitateȝ omissā: non propter hoc electio cassata dicet: ⁊ pbat qd̄ hic d̄. s. de pben. cū iā dudū. maxime p integrā: qr ibi ɔfirmat⁹ fuit electus ⁊ cassata cōfirma tio ppter iuris ordinē nō seruatū ⁊ iteȝ papa de electō ne mādat inquiri: p decre. s. de re iudi. ad pbandū. vbi cassata est confirmatio propter defectum iurisditionis iterum de electione queritur.
f ¶ Electionis. si autē cassaretur electio seruādū ē qd̄ dicitur. supra. e. quāq̄ȝ. ⁊. c. si electio.
g ¶ Juris solēnitatem. supra q̄ȝuis. ⁊. j. e. prouida. §. ve rum. ⁊. j. e. c. vltimo.
h ¶ Potestatē. puta qr als nō erat iudex vel legitime appellatuȝ erat ab ipso vel papa ihibuerat. j. de appel. nō soluȝ vel erat excōicat⁹ publice iudex de re iudi. ad probandum vel aute cōfirmationē reseruauerat papa episcopatuȝ. j. e. si eo tempore. vel his similia ⁊ propter hoc non valuit ipso iure confirmatio.
i ¶ Propter hoc. propter cassationem. s. ɔfirmationis.
k ¶ Cāonica. ex psōis ⁊ forma. s. e. qr ppt. ⁊. c. cū i cūct.
l ¶ Infirmari. immo iterum petitur eius electiōis con firmatio coram debito iudice ⁊ seruabitur debitus or do: ⁊ sic nō ex hac decre. q̄ principale nō sequitur nāȝ accessorij: lȝ accessoriuȝ sequatur principal' nām. j. de of. dele. si sup grā. ⁊ de re. iur. accessoriū. cum suis con cor. Sed quid dices: prout apparet ex decre. si iudex cassat confirmationem vitio electionis: clarū est si pro pter solēnitatem omissam: ⁊ hoc est clarum vt hic. qd in dubio: satis videtur dicēdū inspici debere: qd op ponebatur ⁊ si contra electionem erant obiecta: dica tur facta cassatio vitio electionis si de solēnitate omis sa: tunc locum habeat hec decre. Jn dubio dicatur vi tio solēnitatis facta cassatio confirmationis ad hoc ff. de suspec. tu hec. n. §. i. ⁊ facit qd̄ ibi no. ad idem. ff. de excep. rei iudi. si ex testamēto. ff. de penis. si pre ses. ⁊ j. de reg. iur. in penis. ⁊ facit qd̄ no. l. di. c. i. ⁊ d ɔsti. ex

eo de decre. s. eo. faciant. ⁊. c. generali. ⁊ facit. supra eo. vbi pe riculum. §. prouisionis.
n ¶ Sepe. debuit igit ius sup hoc prodire. ff. de legi. nam ad ea. j. de resti. spo. frequens cum si. ⁊ est si. j. de preben. quia se pe. ⁊ de hoc de despon. impube. litteras in glo. pe.
o ¶ Collegiatis. in alijs nō habet locuȝ hec decre. sed illa. j. de of. or. pñi. ⁊ q̄ dicūt ecclie collegiate: dixi. s. eo. statutum.
p ¶ Vacātib⁹. principali prelato per cuius mortem dicuntur viduate. s. eo. ne pro defectu. ⁊. c. quia propter.
q ¶ Earundem. Nota q̄ ad extraneos ⁊ qui nō sunt de col legio non extenditur hec constitutio: vt hic vides.
r ¶ Dimissa. de quibus an testari possent: dicam infra de of fi. or. presenti.
s ¶ Expēdi. vt. s. e. cupiētes. ⁊ d of. or. preseti. §. porro.
t ¶ Reseruari. lxxv. di. qm̄ qdā. xij. q. ij. nō liceat. ⁊. c. illud. ⁊ h et h seruatio per economum sicū hēat vt in predictis iurib⁹: vel per visitatorē vt admistratorē ecclesie si quē: hȝ. j. e. is cui. ⁊ de sup. ne. p. ecclie. ⁊ sup h adde qd̄ no. io. i pdicto. c. illō. xij. q. ij. Sȝ pone vacante sed certū ē q̄ caplȝ succedit i iurisditio one. s. de ma. ⁊ obe. cū olim. ⁊. j. e. ti. c. vno. ⁊ d isti. c. ij. n'si esset visitator dat⁹ a papa. j. e. is cui rōe istius iurisd'tiōis aliq̄ p ueniūt: puta ex ɔdēnatiōe vel sigillo vl' h⁹i: nūqd his locum habet decre. puto q̄ non: quia ex quo competit eis iurisditio ergo ⁊ omnis iurisditionis fructus qui accessorius est de re. iu. accessorium cū suis cōcor. ⁊ h forte voluit dicere illud re latiuū qui in vtilitatem ⁊c. archidia. contra qd̄ ē hodie ap probatum p cle. e. ti statutū. ⁊ ibi vide in glo. hic patet.
u ¶ Eaȝ. ecclesiaȝ cathedralium regulariū ⁊ collegiataruȝ.
x ¶ Maneāt. quia non dimittitur peccatum nisi restituat ab latum. j. de reg. iur. peccatum cum suis concor.
y ¶ Officio. prouidebit autē q̄ de ipoȝ fructibus officietur ecclesia. s. eo. cum ex eo. § porro. ⁊. s. de ap. peruenit.
z ¶ Beneficijs quibuscūq̄ȝ aliud i cāu. s. e cupientes § ce terum. ⁊. s. e. ɔpromissari⁹. §. pe. ⁊. vl. Si q̄rat q̄ ē rō q̄re ibi solū a bñficijs ipsius ecclesie suspēsus ē: h vo ab oib⁹ q̄ etiam

donec[a] plene[b] restituerint[c] q̄c/ qd de bonis pceperint ſupra dictis nō obſtātib⁹ qbuſlibet ꝑuilegijs vel indulgētijs aut ꝯrijs ꝯſuetudinib⁹[d] cōſtōnib⁹ vel ſtatutis iuramento confir matione ſe.ap. aut alia q̄cun q̄ꝫ firmitate[e] vallatis: q̄ oia[f] q̄ ad h auc̄te ap̄lica reuocamuſ caſſamus ⁊ irritam⁹ ac nulli⁹ deinceps volumus eſſe firmi tatis.

Idem.

Onſtitutio[g] felicis recō dationis gre. pape pre.n. edi ta in concilio lugd. formā ex primens ſm quaꝫ ab his q in electionibus poſtulatiōibus aut ꝓuiſiōibus ſe opponūt d beat appellari: locum ſibi nō vendicat niſi ſoluꝫ cum in eis extra iudicium appellaꝛ: quā do vero in iudicijs i b⁹ i nego cijs[h] appellari ꝯtingit: anteri ora[i] iura: cum per eā[k] immuta ta[l] nō fuerint: obſeruari[l] opoꝛ tet.

Idem

IS cui[m] ꝓcuratio ſeu ad miniſtratio cathedralis eccle ſie plena ⁊ libera in ſpūalib⁹[n] ⁊ temporalibus a ſe. apo. cui ſoli[o] h competit eſt ꝯmiſſa: po teſt alienatione bonorum im mobiliū[p] dūtaxat excepta oia q̄ iuriſditiōiſ ep̄alꝭ exn̄t: ⁊ q̄ pt elect⁹ exeq ꝯfirmat⁹[q] libe exē ceꝛ illa qppe q̄ miſteriuꝫ ꝯſec tiōis expoſcūt: niſi fuerit ep̄s ꝑ alios faciat ep̄os expediri[r]

Idem.

IMdēnitatibus[s] monaſterioꝝ monialiuꝫ q̄[t] freq̄nt ꝓpter electiōes i di ſcordia celebratas i ipſis grā dia in ſpūalib⁹ ⁊ tpalibus di ſpēdia[u] patiūꝛ occurrere: deſi derabiliꝛ affectātes[x] ſtatuim⁹ vt cū i eis fuerit electio faciē da nulla mōialis niſi.xij.[y] an. peregerit[z]: ⁊ profeſſa fuerit

Ex illā ecclīā hꝫ: breuis ē ſolutio: q: h ab offo ſuſpēſ⁹ ē: ibi vo h cū q̄ ab offo ſuſpēſ⁹ ſit et ab oib⁹ bñficijſ dꝛ eē ſuſpēſ⁹.lxxxj. di.eos d cle.ex.mi.latores.et grauior pena bñ dbuit h appōi: cū poſſit ſtati ſibi ꝓuidē reſtituēdo. ibi ſuſpēſ⁹ ē vſq̄ꝫ ad triē

a Doec. ipis igiꝛ reſtituētib⁹ ipo iure ſine alia ſnīa re(niū. ſtituti erūt: vt no.io.lxxxj di. ſiqui.xvj. q.vij. ſiqs d inceps.et ber. ē.de ma/ trimonio ꝯtrac.ꝯtra in/ terdi.ec.de muliere.

b Plene. etiā vſq̄ꝫ ad ouū.iij.q.j.reintegrāda.

c Reſtituerit. nō cre do h cautionē ſufficere. iā.n.hic fuiſſet exp̄ſſū.j. de vſu.c.ij. ad hoc.ē.de dec.ad audientiam. ſic etiaꝫ excōicatio pro ma/ nifeſta offēſa vl' ꝯtuma/ cia nō ſuffic caue.j.d ſē. ex.venerabilibus.

d Cōſuetudib⁹. mlt̄uꝫ vigebāt he ꝯſuetudineſ i ꝑtib⁹ gallicāis et ꝑ hāc dec.et.ē.e.cū ñ dceat.po tes exēplificari id qd dꝛ ē.e.li.d ꝯſti.c.j.vt ibi di/

e Firmitate. puta (ri. confirmatiōe inferioris a papa vel.appoſitiōe pe ne vl' his ſimilibus.

f Oia. indulgentias priuilegia vel ſtatuta in alijs aūt ecclijs ñ ſſ reuo cata ꝑ dcā: ſuari tñ debꝫ quod dicitur.j.de of.or. pricenti.§.porro.et ideo ſtatim ſequitur quo ad hoc.

g Onſtitutio. dclarat. dcre. vt circa. dicēs: q ſolū ex̄iudi/ cialib⁹ appellatiōib⁹ locū habet. habuit ortū hec. dcre. ex his q̄ no.guil.ē.e.vt circa.i gl.no.g̃ et gar.ibidē i gl.ꝫ nū/ qd vbi dicebāt ꝯriū ei⁹ qd hic dꝛ.ſ.q vtrobiq̄ꝫ dcr.illa locuꝫ hēat: all'.dcr.ē.e.q̄ꝫuis et.gnālē rōnē dec.ſ.vt via malicijſ pclu daꝛ. Sed magis hēm⁹ pata remedia i iudicio q̄ꝫ ex̄ iudiciuꝫ et ideo maior fuit ex̄ iudicium adhibenda cautela: et dec. q̄ꝫ/ uis.in alio caſu loquitur.

g Cōſtō.ē.e.vt circa.alꝭ cōſtitutio: alias cōſtitutū.

h Negocijs.electionū poſtulationū aut ꝓuiſionum.

i Antēiora.d ap.vt dbit⁹.et.j.c.ti.cordi.et.ē.e.c.j. cuꝫ mille

k Eam.conſtitutionem vt circa. (ſi.

l Immutata. Nō correctionem iurium euitandam.ē.e. cum expediat cum ſuis concor.

m IS cui.et lib'a. Nō ar. q plat⁹ hꝫ liberā et gnālē et hoc no.io.v.q.iij.c.vlt.i ſi.magne gl.alibi no.ꝯriū.xij.qj..c vlti.ꝑ ꝑma pte fac.vij.q.j c.j.xvj.q.j.et tpis.xxj.q.j.relatio.et ē.e.cū nob olim.in ſi.ſiue dꝛ caꝛ habere liberam et generaleꝫ: ſiue generalem ⁊ nō liberā: ſiue ecōuerſo donare non poteſt niſi habeat ꝯſuetudo ⁊ modica: de dona.ceteꝝ.

n Spūalib⁹. pōt igiꝛ dare lr̄as cōmēdaticias ad ordies.j. de tē.or.cū nll's. §.pen. ⁊ puto q iſte adminiſtrator diſpenſa tionem dec.cum ex eo.ē.e t.facē poſſit ꝑ hāc dec.

o Soli.ꝑterq̄ꝫ in caſu.j.de ſup.ne.ꝑ.eccleſie cathedrali.

p Immobilium. puto q mobilia ⁊ precioſa poſſit in caſu licito alienare. de his enim que ſeruando ſeruari non poſ/ ſūt nō ē dubiū. C.d adm.tu.lex que ſi voluiſſet papa: q alia mobilia alienare ñ poſſet: hic gnālitꝛ locutus fuiſſet: ſic fec.ē.e c.nihil ē.i ſi.⁊.ē.de acc.c.vl. j.c.pri. §.ſi vo.aliqd.n. debēt vba opari.j.d ꝑui.ſi papa.j.rñ. in ſi.⁊.ē.de deci.ad audiētiā.C.d codicil.ſi idē.ad hic ꝯ vbū iſtō.qd.j.ſe q̄ꝛ dūtaxat. ⁊ ſic nō.⁊ ex hac dec. pre. decre. nihil ē.⁊.j.c.pri. admi niſtratoreꝫ eccl'ie vacātij ſiue datus ē iure vl' ab hoie imobilia alienare non poſſe.

q Cōfirmatus. q̄ ſunt iſta vides no.ē.e.trāſmiſſā. dubitari ſolet an iſti⁹ adminiſtrato/ ris offm̄ expiret mortuo papa: ⁊ dixit ꝯpo.ē.e.cū nob oliꝫ.ad ſi.q nō expirat: ordia riā. eni hꝫ ꝑtāteꝫ ad hoc.ff.de iu. om.iu.l.⁊ q̄r.et.j. de of.le.c.ij. No. etiaꝫ ibi q eoipo q papa dat ad/ miſtratorē vl' viſi tatorem ecclie ca thedrali: ſi poſtea cāonici ēt ignorā ter eligāt ep̄ꝫ nō tꝫ electō: q̄ſi papa dādo viſitatoreꝫ ad ſe prouiſionem ꝛuocauēit: ⁊ ſic dic̄ ꝓnūciatū i curia: ꝫ nō bñ ꝓbaꝛ iuꝛ

r Expediri.ꝯcord.vij.q.j.pōtifices. ⁊ ſic mādat qd ꝑ ſe nō pōt qd dic vt.ē.e.ſuffragancis.⁊.ē.trāſla.c.j.

s IMdēnitatib⁹. diuide dcre.i.vij ptes. In ꝑma po nitur ꝯſtōis cā ⁊ ꝯſtitutō circa ꝑſonas el'gentes ⁊ eligendas in mōaſterijs monalium. In ſcda ibi ſa/ ne.pōit qd iuris.cū ipis mōaſterijs plꝭs fuerit electe i diſcordia ꝑ formā ſcrutinij. In ſtia q̄ icipit ibi ceterū. pōit qd iuris electe ꝑ formā cōpromiſſ ſi.aliq̄ ꝑs ſe op ponit. In q̄rta ibi porro. declarat an decre. vt circa. ⁊ dec.cupiētes.ē.e.ti.hēant locū i cāis ipaꝝ electionuꝫ. In q̄nta ibi poſtremo.excōicat aduocatos ⁊ alios vo/ catos ꝓ dictis electionib⁹ q diſcordiā ſemiauerint vl' exortā nutriuerūt. In ſexta ibi ſupradcā.ſit ampliatio ꝯſtōis ad cāonicas nō ꝓfeſſas: ⁊ q̄ hñt ꝓpriū. In ſepti ma ibi ad hoc ſit q̄dā ꝓteſtatio ⁊ ātiquoꝝ iuriū ſalua/ tio. Et ꝑma ꝑs hoc dicit mōialiū eligit: niſi ꝑegerit.xij an.⁊ ſit tacite vel exp̄ſſe profeſſa: nec eligitur niſi pere/ gerit.xxx.an.⁊ fuerit expreſſe profeſſa.

t Que. ſcilicet monaſteria.

u Diſpendia.ē.co.quia propter.

x Affectantes.ē.co.cupientes.

y Duodecimuꝫ.quia tunc dicitur pubes.de deſpō. impu.puberes.⁊ idem eſt in viro: quia ante puberta/ tem ad eligendum non admittitur.ē.co.ex eo quod.

z Peregerit.ſic ſupra eodem cum in cunctis. infra

de eta. ⁊ qli. c. vno. ⁊ ꝺ of. dele. eaꝫ vigesimum.

a Tacite. idē i mōasterijs viroꝝ. s. e. ex eo qꝺ. in fi ꝺ e. auaricie. ⁊ c. fundamenta. §. proinde.

b ¶ Alijs professis.

c ¶ Priorissā. ideꝫ si alio quocūqꝫ noīe vocet ad hoc.

d Gubernat. j.

tacite[a] vel expsse eligēdū cū aliis[b] admittat: nec i abbatissaꝫ[c]: aut priorissā vbi p priorissā mōsteriuꝫ gubnat[d] ꝺceto eligat[e] aliq̄ nisi. xxx.[f] an. ꝯpleuerit ⁊ expsse[g] pfessa fuerit ordinē regla reꝫ. ¶ Sane[h] si ad electiōeꝫ p formā scrutinij pcedat: ⁊ votꝫ i diuersa diuisis[i] electiōes plures i discordia celebrari ꝯtingat: ea que a duab[k] ptib nu mero fuerit celebrata: excepti one seu ꝯdictiōe aut appella tione quacunqꝫ partis alterius nō obstante[l] per superiorē prius tamen ex officio[m] put spe ctat ad ipsum diligenti[n] exa minatione premissa: si alias in

ꝺ sta. regu. c. vno ⁊ p hāc lrā puto qꝫ priorissā vel sub priorissā claustralē bn̄ possit assumi mi nor. xxx. an. ⁊ de talib. s. ꝺ sta. mo. cū ad mōasteriū. vsi. priori autem.

e ¶ Eligat. eligi phibꝫ: ſꝫ n̄ postulari: sic i epo qui infra idē tps nō eligit. s. e. cū i cunctis. sed bn̄ postulatur. s. e. inotuit. ⁊ puto qꝫ debeat postulari a papa. j. de eta. ⁊ qualita. capitulo vno.

f ¶ Trigesimū. oli abbatissa ꝺbebat eē sexagēaria. xx. q. j. iuuēculas. ſꝫ n̄ vtebamur illo iur: ſꝫ p dec. s. e. cū in cūctis. § iferiora. eligebat q̄ attigerat. xxv. an. nūc aūt iposita ē certa meta: quā lꝫ in abbatissis seruemus: in abbatibus locum habere nego. vt. j. in fi. c.

g ¶ Expsse. Nō qꝫ i eligēte suffic qꝫ sit tacite pfessa: qꝺ fit cū maior sciēs ⁊ spōte suscipit hitū pfessoꝝ ifra ānū ⁊ triduo pseuerat: vel cū statu rligiōe vltra ānū: his mōis fit tacite pfessio: ⁊ h vez i rligiōib n̄ medicātib: pbat h. s. ꝺ rgu. ad nrā. ⁊ c. ex pte. ⁊ j. e. ti. ꝯstōeꝫ. In electa rgrit expssa pfessio: vt h ⁊ idē p oīa mōsterijs viroꝝ: vt. s. e. null. ⁊ c. ex eo qꝺ i fi.

h ¶ Sāe scꝺa ps.

i ¶ Diuisis. quod si est non est nouum nec reprehensibile. lxiij. dis. nosse. c. vlti. ⁊ viij. q. j. nec nouum.

k ¶ Duab. s. e. siqn̄do.

l ¶ Nō ob. h itelligo nisi oppōat id qꝺ eligētis votum nullū rddat: ita qꝫ n̄ rmāēt due ptes. ar. s. e. siqn̄ pōe. n qꝫ oppōat qꝫ eligētes n̄ st tacite vel expsse pfesse: vel nō st puberes. s. pr. rn̄. vel qꝫ i mōsterijs n̄ mēdicātib sūt aliq̄ rcepte: qꝫ n̄ vꝫ rceptio. j. ꝺ sta. mo. c. vno §. sāe. dico tales exceptiōes admittēdas: ad h ꝺ of. ꝺle. ex pte. q fa. qꝺ dixi. s. e. q̄rsidā. vbi g ꝺ duab ptib ꝯstat: nec oppōit aliqd qꝺ illas minuat: aliq̄ n̄ ob. exceptio: ⁊ sic intelligas hāc lraꝫ. Alij ꝯdicētes h spāle i cāu nro: qꝫ excōicate suspēse ⁊ intdicte ⁊ si. es pfoe ⁊ eligētes sciēt idignā admittet: ⁊ ꝯputabūt i nūero: ſꝫ q̄ n̄ st pfesse vel miores n̄: qꝫ n̄ faciūt nūeꝝ: qdā vo dn̄t exceptōē excōis bn̄ admitti ꝯ eligētes: qꝫ excōicat o puat voce ⁊ nūero ꝫ. q. j. nomē. ibi ꝺ nūero collegaꝝ eius suppinē vel ꝺlē ⁊c. ſꝫ sciēt eligēs idignā: lꝫ puet voce nō nūero: ⁊ iō n̄ obstat talis exceptio supioris tn̄ offm̄ his casib n̄ ꝺficiet vt seqt. ego iā his i iudicijs conabar ꝺfēdere: qꝫ eligētes sciēt idignā tāqꝫ suspēse ⁊ irregulares repelant: ⁊ votoꝝ suoꝝ n̄ hēat ꝯputatio: ita qꝫ ſꝫ hoc electio a minori pte nūero possit valere quo eni ad illaꝫ electionē dicā illas numero nō ꝯputādas: vt vitet antiquoꝝ iuriuꝫ correctio. si. n. ita simplr statim nūero: qd dicemus si. xij. sūt mōiales. vij. nolūt eligē: istat finis rmini: alie v. eligūt qre nō valuit electio fcā ab ipis. v. Quid si papa interdixit. vij. monialib ne eligāt: qre non valebit electio fcā a. v. si h ēli intdcō hois: qre n̄ erit i intdcō iuris: nō video. Item pone qꝫ aliq̄ moniales elegerūt alternatiue ꝯditionalr vel icerte: ita qꝫ vota eoꝝ trāsferant i alias. s. e. c. ij. dicemus ne voces alterius ptis lꝫ forte sit minor numero nō valere. Ex his ⁊ silibus rōnibus vꝫ nō hr̄i debere rōnem votoꝝ illaꝝ q̄ elegerūt scient idignaꝫ. ꝯ hoc facit: qꝫ si nō fit collatio i eletiōib mōialiū: vt. j. e. c. §. vt aūt. ergo pena puatiōis i eis locū nō hꝫ: ſꝫ hoc nō ē veꝝ: vt ibi j. dicā in glo. nō ex h itē ꝯ id facit finis. c. vbi di: multa spālia statuta i his electiōib: sed id nō ob. qꝫ pter illō sūt spālia multa: vt. j. patebit. Iteꝫ obstabit qꝫ lra dicit numero. item quia ſm hoc nihil esset quo ad hoc nouuꝫ in electionibus monialium: qꝫ id erat statutū. s. e. siqn̄ p qꝺ. c. ex pn. ⁊ fi. ⁊ p decre. s. e. scriptū. inq̄tū in illis dicitur qꝫ contra duplo maiorē partem numero potest obijci id quod votum annulat: probari videtur qꝫ votum nullum computetur in numero: ⁊ si si dicamus vota taliū computari: multo fortius vota contemptorum: vnde iam in causis succubui: ⁊ iudicio meo non solum vtilis immo ⁊ necessaria esset declaratio: ⁊ idem dico circa decre. s. e. quorundam. vbi hec omnia intelligūtur repetita. recepi qꝫ seruat curia: qꝫ in ista decre. ⁊ decre. quorundā. precise stetur numero: ita qꝫ non habeatur ratio excommunicationis suspensionis irregularitatis ⁊ aliorum que reddūt votum nulluꝫ: ⁊ audiui boni. papam sic in cōcistorio dixisse: vide in cle. e. t. quod circa. ⁊ quod ibi no. Quid dicemus si in concordia vel a duplo maiori pte sit facta electio: erit ne de necessitate qꝫ fiat proclamatio ſm formam dec. vltime. j. e. t. ita qꝫ aliter non valeat confirmatio. Et procedit dubitatio ista quia ergo eo casu non admittitur aliqua exceptio: vt h: ad quid hꝫ fieri proclamatio: puto contrarium: cum illa decre. indistincte loquatur preterea posset eē moniales illas nō eē professas: vel non eē etatis legitime: ⁊ iste saltem exceptiones non possunt negari quin admittantur: cum numerum diminuant: vt. s. dixi. Item forte de consuetudine prescripta vel priuilegio nō ad ꝯuētū: ſꝫ ad alios spectat eligē: fiat g citatio vt ⁊ h sciat. vel forte tenēt eligē ꝺ certo loco. s. ꝺ ꝯsue. cū dilect. ꝺv sig. si abbate. Itē qd dicem i mōsterijs q̄ p mares regūt: st n. q̄dā mōsteria mōialiū q̄ p priorē rgūt: ⁊ mōiales eligūt sibi illū prioreꝫ: ista talia monasteria sunt mihi nota: hēbit ne locū hec decre. in talibus electionibus: ⁊ p pn. c. dic statuimus: vbi cū i eis fuerit electio faciēda: ⁊ p finē vbi dicit. i. §. vel i pn. i qbuslibet mulieꝝ monasterijs ⁊c. vꝫ qꝫ sic. satꝫ credo qꝫ inquātū decre. ista inspicit eligētes ⁊ factū eoꝝ etiam in talibus electionibus hēet locū hec decre. puta qꝫ tūc eligentes sint pfesse sint etatis legitime possent accedere collationem celi ⁊ meriti omittē ⁊ his silia: ſꝫ inquātuꝫ ꝯstitutio ispicit electam: puta qꝫ sit. xxx. annorum qꝫ administret ante confirmationem electa a maiori parte ⁊ his similia: forte in illis locuꝫ non habent: ⁊ iudicio meo circa hoc etiam esset necessaria declaratio.

m ¶ Officio. ex quo examinare habet ⁊ supplere in his causis etiam de facto. s. e. cum nobis olim. ⁊ ibi de hoc. s. de postulan. bone. j. ⁊ xxxviij. di. priusqꝫ.

n ¶ Diligenti. s. e. nihil. ⁊ de preben. graue. nemini enim cito debet manum imponere: vt. xxiiij. di. §. j. lxxviij. dis. quid est cito. s. e. cum nobis. j. e. c. vltimo.

41

uēta fuēit canōica [a] ɔfirmet: ⁊ ɔfirmate elcē: si abbatissa [b] extitit bn̄dictio ipēdat. ¶ Si āt nulla earūdē [c] elcōnū a pti bus fuerit celebrata duab⁹ tē nō ob. ꝙ sit publicatū scrutini uz: ⁊ ad elcōnē ꝓcessū [d]: possit mōiales q̄ i aliā vl̄ i alias dire xerāt vota sua licite ꝑ ɔsensuz añꝙ ad act⁹ diuertāt [e] extneos [f] oī prauitate [g] cessāte ad illā ac cedē: q̄ ab alijs maiorez [h] ptez ɔuent⁹ nūero faciētib⁹ est ele cta: ⁊ si ꝑ accessiōez h⁹i ad du as ptes pueniri potit ill' q̄ an tea in eū ɔsenserāt ɔputatis [i] ɔfirmet ⁊ bn̄dicat [k]: ac si duas ptes ab initio [l] hūissz: vt in cāu pxio est p̄missū [m]. ¶ Uez siq̄ fuerit mōiales q̄ postꝙ i p̄missis casib⁹ talis [n] ɔfirmata ⁊ bn̄ dcā extitit: ac possessionē [o] sue admistratiōis fuerit assecuta voluerit i mōz d̄nūciatiōis vl̄ accusatiōis: vt a dignitate d̄ij ciat adepta: ꝓponere aliqd ꝯ̄ ipam eis per p̄dicta ꝓponēdi minime sit sublata facultas [p]. ¶ Siv̄o ad illā q̄ a maiori pte vt p̄mittit ē elcā noluerit alie accedet mōiales: vl̄ si accesse rint nō tot tn̄ q̄t cū alijs p⁹ in eā ɔsentientib⁹ faciāt duas p tes tūc super obiectib⁹ partis alti⁹ [q] siq̄ fuerit ⁊ sr̄ ālijs q̄ in tali negocio sit ex offō ingren da [r] plene sine strepitu [s] iudicij ⁊ figura per superiōez igrat p̄mit⁹ añꝙ cōfirmet eadem electio vl̄ ēt ifirmet: sz iterim [t] p̄ntis ɔstōis aucte [u] i sp̄ualib⁹ ⁊ tpalib⁹ libē [x] admistret sic tn̄ ꝙ d̄ reb⁹ [y] mōasterij nil p̄eit⁹ alienet nec aliquā in mōialez recipiat [z] q̄q̄mō. ¶ Siq̄ v̄o a miori parte [&] ɔuēt⁹ nūero nōi nata fuerit vel electa: ex noia tione vel elcōne h⁹i q̄s eoip̄o ꝙ pars mior eas fecerit: vires aliq̄s nolum⁹ obtinē [ꝯ]: ipi [ꝶ] ius aliq̄ d̄ quōlibet ñ q̄rat: nec ad eā ab alijs per ɔsensuz in hoc cāu valeat access⁹ hri. ¶ Ut aūt cū per dictā formā ꝓcedi tur: facilius in h⁹i mōialiū ele ctionibus ad concordiam ve niatur: decernimus vt nō zeli ad zelum nec meriti ad meri tuz: sed soluz nūeri ad nume rum fiat collatio [a] in eisdem.

a ¶ Cāonica. ex forma d̄bita ⁊ ꝑsona id̄oea. vn̄ si eēt illegiti me nata. s̄. e. cū i cūctij. d̄ ri. ꝑsb. ꝑ totū: vl̄ corrupta. xx. q. j. iuuē culas. vl̄ alś indigna: non confirmabitur.

b ¶ Abbatissa. Nō ꝙ pozisse ñ bn̄dicūt ꝫ abbatisse: ⁊ negli gētib⁹ recipe bn̄dictionē. j. ānū a tpe cōfirmatiōis iponit pe na ꝑ cōciliū vieñ. de sta. regu. attēdētes. §. statui

c ¶ Earūdē. ad q̄s (m⁹. ꝓcessū fuit ꝑ formā scru tinij.

d ¶ Processū. hoc ē cō tra iura. s̄. e. publicato. ꝫ ē i hoc cāu sp̄āle vt di cit i fi. Jdē i electiōe sum mi pōtificis. s̄. e. licet. de vitanda.

e ¶ Diuertāt. nō sic i ele ctiōe pape: q2 ēt postq̄z diuerterūt cardiales ad alios act⁹ possūt accedē: ꝫ hic sec⁹: ⁊ pōt eē rō q2 maior cōstātia ē i viroq̄z ī muliere: ⁊ q2 i electiōe reqrunt necessario due ptes: sed hic ñ necessario ⁊ adde rōnē ipi⁹ decre. licet d̄ vitāda in fi.

f ¶ Extraneos. sic. ⁊. eo. q2 ꝑpt. s̄. c. cū post peti taz. ⁊ ē si. qd̄ d̄ teste dici tur. s̄. d̄ testi. co. preterea.

g ¶ Omni prauitate. vt simoniaca datiōe vel aliq̄ pactiōe illicita vl̄ coac tiōe vl̄ extorsione: si. s̄. e. q̄zuis. ⁊. j. c. proxi.

h ¶ Maiorem. secus de miori. j. eo. c. §. siqua.

i ¶ Cōputatis. ille. n. dis sētire ñ poterūt: cū d̄ illis cautum non sit.

k ¶ Bn̄dicat. si fuēit ab batissa: vt. s̄. pri. § in fi.

l ¶ Ab initio. j. de reg. iur. ratihabitione cum suis concor.

m ¶ Premissuz. scilicet ɔ̄dictione exceptiōe vel appellatione partis alterius non obstante: premissa tamen diligenti inqui sitiōe ex officio suo hoc fuit premissum.

n ¶ Talis. s. que ab initio vl̄ ꝑ accessum habuit duas partes.

o ¶ Possessionē. a q̄ ñ ipedit als q̄s p⁹ confirmationem nisi crimen cum infamia opponatur. s̄. de accu. accedens.

p ¶ Facultas. sic. s̄. d̄ ɔces. ꝓbē. p⁹ electionē i fi. ⁊ d̄ appel. ɔsti tut⁹ i fi. Et sic no. ꝙ dat actio cui d̄negat exceptō ɔ̄ id. ff. d̄ re. iur. iuit⁹. §. cui dam⁹. ꝫ ē sp̄āle: ⁊ adde qd̄ dixi. j. de reg. iur. qui ad agendum.

q ¶ Alterius scilicet minoris.

r ¶ Jngrēda. s. d̄ forma electiōis ⁊ persona electa.

s ¶ Strepitu iudicij. sic. s̄. d̄ accusa. oli. vbi d̄ ꝫ. vtz legat⁹ vl̄ iudex iferior possit cōmittere cāz d̄cidendā sine iudiciorum strepitu: ⁊ quid importent verba ista: vide quod dixi. j. de here. capitulo vlti.

t ¶ Jnterim. hac causa pendente.

u ¶ Auctoritate. Nota nouum casum hic: ⁊. j. §. ceterum. vbi electa an ɔfirmatiōez admistrat: aliū hēs. s̄. e. nihil ē aliū. s̄. e. l3 d̄ vitāda. xxiij. di. i noie. aliū casū hz ques daz i iperatore: vt sola electiōe admistret: vt. xciij. di.

x ¶ Libē. vt. s̄. e. cū nobis oli in fi. ⁊. s̄. c. pxi. (legimus

y ¶ Rebus. strictius loquitur q̄z. s̄. e. c. proximo.

z ¶ Recipiat. cō uentus tn̄ recipe poterit hz distin ctionē. j. ne se. va. c. vno. ⁊ d̄ regl̄a. capitulo vlti.

& ¶ A miori pte aduerte d̄cr. ista bn̄ d̄tmiat quid iuris q̄n fcā ē ele ctio a duplo ma iori ⁊ a maiori et a miori. qd dicet i q̄rto casu cū ele ctiōes pares vo ces hēant nūero nūq̄d alia posit ꝑ accessū ratifi cari: credo ꝙ nō accedat ad h̄ qd̄ no. s̄. e. ecclia vr̄a ij. ad fi. ⁊ h̄ credo p̄cipue ista rōe: electio fcā a mio ri pte ad quācūq̄z dignitatez nl̄la ē ip̄o iure d̄ religio sō q̄cūq̄z. s̄. e. quo rūdaz. ⁊. j. statim seqt. hec igr ē rō q̄r ꝑ accessū rati ficari ñ pt q2 qd̄ a sui p̄ncipio sic nl̄luz fuit tractu tpis nō ɔualescit j. d̄ re. iur. nō fir mat cū suis ɔcor. ⁊. s̄ e. auditis. ꝫ electio facā a me dia pte ēt nl̄la ē. s̄. e. q2 pp. ⁊. c. ecclia vr̄a. j. ⁊. ij. g̊ ꝑ acces suz ratificari nō posit. p̄terea publicato scrutinio ⁊c. s̄. e. c. publicato. ꝫ iuriū correctio ē vitanda. s̄. e. cū expe diat. ab illo igit iure nō recedā: nisi iq̄ztū exp̄ssū iue nio: ꝫ i electiōe fcā a maiori pte iuēio exp̄ssū: ꝙ auget ꝑ accessū. hūc igit casū nō extēdaz: ad h̄. j. i fi. c. dicam ergo hz hoc minorē ptē illā q̄ non est maior: ita ꝙ ac cessus hēri nō posset.

ꝯ ¶ Obtinē. s̄. e. q̄rūdā.

ꝶ ¶ Jpsi. electo vel nominato a minori parte.

a ¶ Collatio. No. ex h̄ ⁊ supiorib⁹ reꝓbatā opionē il loz q̄ dicebāt. s̄. e. q2 pp i p̄n. ꝙ decr. illa i mulierib⁹ lo cū ñ hēbat: qbus licebat ignorare iura. ff. d̄ iur. ⁊ fac. ign. l. regl̄a. ⁊ ꝑ hāc lr̄az q̄ dicit collationē zeli ⁊ meriti i h⁹i electiōib⁹ nō hēe locū. dicūt qdā ꝙ mōial eligēs sciēt idignā ñ ē puata ptāte eligēdi: q̄si puatio ex colla tiōe ꝓcedat: ꝫ certū ē tpe decre. s̄. e. cū i cūctis. i electio nib⁹ ñ erat necesse collatiōes fieri: q2 adhuc ñ emana uerat decre. q2 pp. ⁊ tn̄ tunc sine collatiōib⁹ eligentes

ℂ Ceterũ[a] si per formã cõpromissi[b] fuerit in electiõe pcessuz: ⁊ electe pars aliq̃ se opponat: si minor[c] ipi⁹: vt i forma[d] scrutinij statuit[e]: cõfirmet[f] eadem electio: ⁊ eidẽ bñdictio[g] impendat: partis eiusdẽ[h] cõdictiõe vel exceptiõe aut appellatiõe q̃libet nõ ob[i]. sed per h denũciãdi vel accusandi eam postmodũ sibi via minime sit pclusa[k]: si maior ei⁹: donec de obiectis ⁊ alijs vt in eadẽ forma scrutinij pmittit[l] fuerit inquisitũ: cõfirmatio vel infirmatio differat[m]: sz interiz[n] vt pdicit[o] libere administret: nisi forsan pars opponẽtiũ extitit duplo maior: tũc. n. administrat ipaz nolum⁹: sz litis eventuz[p] poti⁹ expectari[q]. ℂ Porro[r] si i h⁹i electionũ negocijs cõtigẽit i illis dũtaxat casib⁹ in qbus oppositiões iuxta pmissa[s] fuerit admittende: ad se[t]. ap. appellari: appellãtes formã[v] cõstitõis felicis recordationis gregorij pape predecessoris nostri i cõcilio lugd[x] diligẽtius servare teneant. ℂ Sz cũ eas[y] pp sexus verecũdiã[z] sueq3 cõditionis statũ[⁊] ñ deceat[ꝯ] nec ipis expediat[ꝝ] publico cetui dmonstrari: aut extra sua monasteria evagari[a]: nolum⁹ q electe vel ẽt eligẽtes aut appellãtes seu

indignos erãt puari ptãte eligẽdi: q̃ bñ iferl q ex collatiõib⁹ puatio ñ pcedit sed ex electione: vt. s. e. ti. perpetuo. nã vt ibi dicitur etiam si post collationẽ nõ seq̃tur electio: nõ h3 locũ pena.

a ℂ Ceterũ. tertia pars.

b ℂ Cõpromissi. Quid si pcedat p formã. s. e. cum dilecti. ⁊. c. cũ expediat. hẽbit necloc ũ qd hic d: vl' an qd d i supiori prima pte: credo q locũ hẽbit pticula h⁹ dcr. q: forma illa potius compromissi ẽ q3 scrutinij: vt pbatur p ipaz dcr. cũ expediat. ⁊ dico q illa forma ñ ẽ forma p se: sz ẽ q̃daz spẽs forme cõpromissi: q h sit verum pbat ex eo q oẽs alie forme sblate erãt p dcr. q: pp. si g illa fuisset p se forma: nã necessario eẽt cõcludere illã fuisse sublatã: sz ñ fuit: q: spẽs ẽ forme cõpmissi: vt dixi: sicut ⁊ cõpromittit ad aliã certã metã. s. e. cũ i veteri. ⁊ facit. j. c. pri. §. porro. ⁊ hoc pbat text⁹ ipsi⁹ dcr. cũ expediat. ibi i electioib⁹ cõpromitti. io. an.

c ℂ Si minor. satis credo vt dixi i pria pte. idez de media: vt sz hoc dicam⁹ miorez ptez illã q maior nõ est: vl' necessaria esset in hoc puncto declaratio vel stãduz

d ℂ Ut i forma. j. expõit: ibi ptis eiusdẽ ⁊c. (ãtiq iuri.

e ℂ Statuit. scilicet quãdo a pncipio vl' p accessuz electa ẽ a duplo maiori pte. s. e. §. sane. ⁊. §. sequenti.

f ℂ Cõfirmet. adverte: q: i isto cãu ⁊ i cãu. s. e. §. sane. ⁊. §. se ñ credo q ante cõfirmatiõez mistrare possit: ⁊ ẽ mirabile: q: si ẽ elect⁹ a duplo maiori pte: g a maiori: ergo vz q ante cõfirmatiõez admistrare possit. s. eo §. si vo. ĩtẽ si mior ps se oppõit multo forti⁹ vl q admistrare posit q3 qñ se maior ps oppõit vt. j. seq. sz ñ mirer: q: i istis casib⁹ ñ differt cõfirmatio ppt obiecta: ⁊ iõ ñ admistrabit añ cõfirmatiõem sz i illis differt: ⁊ iõ añ cõfirmatiõez admistrabit iur: pmissiõe: ⁊ q h sit verũ pbo: q: q elect⁹ añ cõfirmatiõez admistret ẽ cõ iura s. e. qualit. ⁊. c. nosti. a quo iure ãtiquo dico ñ recedẽduz: nisi iquãtũ pmissuz iueniaz: i alijs ius antiquuz svabo: vt i fi. c. ad h. s. d trãsla. c. vl. vbi ad maiorẽ trãsire permittitur: sz non ad parem.

g ℂ Bñdictio. si abbatissa fuerit. s. eo. §. sane. in fi.

h ℂ Eiusdem. scilicet minoris numero.

i ℂ Non obstante expone. vt. s.

k ℂ Preclusa. s. eo. §. verum.

l ℂ Premittitur. s. eo §. si vero.

m ℂ Differat' hec ẽ g rõ q̃re admistrat: vt. s. dixi.

n ℂ Interim. no. pro his que. s. dixi.

o ℂ Predicit. in dicto. §. si vero. s. q bona nõ alienet: nec aliquã in monialem recipiat quoquo modo.

p ℂ Euentũ. qui dubius est. ff. de peculio quod debetur.

q ℂ Expectare. No. electio fcã p formã scrutinij a duplo maiori pte: ⁊ electio fcã p formã cõpromissi cui mior ps cõuẽt⁹ se opponit sũt paria: q: in eis statim fit cõfirmatio cõdictiõe ptis alti⁹ vel exceptiõe vl appellatiõe ñ õbstãte: ⁊ post possessionẽ adeptã vtrobiq3 admittit accusatio vl denũciatio. Itẽ electio fcã a maiori pte p formã scrutinij: ⁊ fcã p cõpromissũ cui maior ps se oppõit sũt paria: q: vbiq3 differt cõfirmatio: ⁊ iteriz admistrat exceptis qbusdã casib⁹: sz electio fcã p formã scrutinij a miori pte cõuẽt⁹ ⁊ fcã p formã cõpromissi cui duplo maior ps cõuẽt⁹ se oppõit: ñ st paria: q: pma ñ valet ipo iure nec ratificat p cõsensuz: scda posset valere: sz nõ admistrat electa: sz litis euẽtũ expectat. Si q̃rat q̃re ius diversũ i forma scrutinij ⁊ forma cõpromissi satz patet p se sol'. q: in secũdo casu oẽs cõsensisse vident i eo q cõpromiserũt: qd nõ ẽ in p. p formã. n. cõpromissi ẽt vno cõdicẽte pcedi nõ potuit. s. e. q: ppt: Equa igit fuit rõ i eis diversũ ius statuens.

r ℂ Porro. quarta pars.

s ℂ Premissa. q: si i electiõe q̃ p formã scrutinij a pncipio vl p accessũ fcã repit a duab⁹ ptib⁹: nec in electiõe q̃ facta fuit per formam copromissi cui minor ps se opponit.

t ℂ Ad se. ap. Nõ ar. p opione guil. durã. q dcr. vt circa non hẽat locũ nisi in appellatiõibus interpositis ad papã: sz cõtrariũ dixit sequẽdo gar. i p. decre. vt circa. s. q in oib⁹ appellationibus locũ hẽat: ⁊ dico q dec. ista hic respicit. c. sequẽs: qd loqtur d decre. cupientes. q̃ locũ ñ h3 nisi i appellatiõib⁹ ad papã.

u ℂ Formã. s. q expmãt oia ⁊ singla q̃ i formã (pã infpositis vl' psonã itẽdũt objicẽ ⁊ singularit ⁊ clare. s. e. pcurator. ⁊ q iurẽt sm formã ibi cõtẽtã: ⁊ ẽ pẽa q sup nõ exp̃ssis ñ audiant nisi ex certa cã: vt ibi patet.

x ℂ Lugd. s. e. vt circa. io. an.

y ℂ Sed cũ eas. §. iste tractus fuit ex glo. gar. posita. s. e. cupiẽtes. circa pn. sup v. reglariũ vbi dicebat gar. q satis credebat de mẽte cõditoris nõ fuisse: q femine irent ad curiã: videbat tñ p vba q ire tenerent: q: in masculino genere cõphendit femininum. ff. d. le. ij. si ita. xvij. q. iiij. si quis suadente cõiũcto cum decre. de sen. ex. mulieres. Item per iura antiqua in abbatissam electa personaliter suam electionem prosequi poterat. s. de rescrip. cuz dilecta. ⁊ q nõ fuerit illa mens cõditoris pbabat per dec. s. de sen. ex. de monialibus. xviij. q. ij. perniciosam. de coha. cle. per totum. de sta. mo. c. vlti. §. fi.

z ℂ Verecundiam. No. meliorem conditionem mulierum: ad idem. j. de iudi. mulieres. In quibusdam vero deterior ẽ quod dic vt. s. de pe. ⁊ re. c. nova quedam.

⁊ ℂ Statum. regularem scilicet ⁊ sic duo concurrunt.

ꝯ ℂ Decect sm honestatem.

ꝝ ℂ Expediat. sm vtilitatem. s. de vo. ⁊. vo. re. magne.

a ℂ Evagari. j d sta. reg. c. vno. ⁊ cõcor. C. de his q ve. e. ipe. l. ij.

a ¶ Appellatum. q̃ veni're tenebant'[b] fm formaz dec. cupiẽtes.
b ¶ Personaliter. in hoc ergo solo. s. in personali aduentu lo cum non habet decre. cupientes: al's vero bene.
c ¶ Sufficiẽter. s. cum oĩbus actis iuribus ꝛ munimentis ad causã spectãtib[9]. ƺ. e. ti. in decre. cupiẽtes. §. q si per. xx.
d ¶ Cõstitutionem. ƺ. e. cupientes.

u ¶ Firmitate qd̃ fauõabil'ꝛ expediẽs ẽ. ƺ. e. cũ expediat
x P Rouida. C. si ordiari[9] p[9] recessũ appellatiõis iter fecte ad curiã in cãis electionũ cpatuũ nõ inqsi to an prauitas interuenerit: pcedit ɔfirmat vl' ɔsecrat: pdcã nõ tenẽt: ꝛ ipe ab epoꝝ ɔfirmatiõe ꝛ ɔsecratiõe ẽ suspẽsus p ãnũ eo. ti. q̃zuis. ƺ.

e ¶ Penã. s. q electe si in fra tps debitũ pcurato rẽ nõ miserit sint puate oi iure sibi p electionẽ q̃ sito: si aũt miserit sz nõ cũ actis iurib[9] ꝛ munimẽtis sufficiẽt istructũ: p illis exhibẽdis alibi q̃z apud se. ap. nisi ex iuxta cã di lationẽ aliquã nõ hẽbũt eligẽtes appellãtes vl' op ponẽtes q̃ ad se a totali st excl'e. psecutõe pcess[9] ita q p h electj nullũ pre iudiciuz generet: hec ꝛ alia hẽs i p. de. cupiẽtes.
f ¶ Hoc nõ fecerit. s. pro curatorẽ nõ miserint vl' nõ sufficiẽter instructuz.
g ¶ Postremo. v. pars.
h ¶ Hi. puta religiosi vi ri. lrĩj. di. obeũtibus. vel ɔsiliarij vel aduocati vel discerti viri ad h vocati ꝛ qd̃ dic hi dic vl' he: q: si religiosas l' discretas mu eres ad h vocarẽt: ipe te nẽt hac ɔstõne: ꝛ fac qd̃ dixi. ƺ. §. pri. ƺ. e. gnãli.
i ¶ Deinceps. respicit. n. futura.
k ¶ Nutriri. Nõ ista duo paria eẽ: ad idem de pri ui. cuz ꝛ plãtare in p rin.
l ¶ Sbiacẽ. Nõ nouũ ca sũ in quo qs excõicat[9] ẽ ipo iur: ꝛ credo q ep ta les pñt absoluere cũ pa pa sibi nõ reseruauit abso lutionẽ. ƺ. d sẽ. ex. nup. ꝛ adde qd̃ dixi. ƺ. c. sciant.
m ¶ Supradcã. h. vi. ps.
n ¶ Approbatis. de re/ li. do. religionum.
o ¶ Prouiciar: vt i theu tonia: ꝛ vide qd̃ no. io. x ij. q. vl. c. vl. ꝛ her. de ma. ꝛ obe. dilecta i gl. penul.

be contra quas appellatum[a] fuerit ad eandem sedez perso naliter[b] veniant quoquomo do. ¶ Sz procuratores suffici enter[c] instructos iuxta constõ em[d] pie memorie nico. pa. iij. p̃. n. ad sedem ipsam transmit tant: per eos electionum ac appellationum ꝛ postulatio num suarum prosecuture ne gocia put iusticia suadebit: pe nã[e] i dcã ɔstõne ɔtẽtã ipso iu re si h[f] non fecerint incursur. ¶ Postremo[g] hi[h] q̃s ad dirigẽ das in huiusmodi electiõibus moniales easd deinceps[i] con tigerit euacari: ab his prorsus abstineãt: p q̃ inter eas sup faciẽ dis ipis elcõibus oriri possit discordia vel exorta nutri[k]: tal eo ipo excõis snie se nouerit subiacẽ[l]. ¶ Supradcã[m] siq̃dẽ necdũ i mõasterijs i qbus st mo niales viuẽtes sub aliq̃ de reli giõib[9] ap pbatis[n] sz ẽt i ill' vbi st iuxta q̃rũdã puinciar[o] cõsu tudinẽ mulieres q̃ nec pprijs renũciãt nec pfessionẽ faciũt regularẽ: sz viuũt vt in secula ribus ecclijs canõici sclares volum[9] per omnia obseruari eo quod supra di[p] duntaxat excepto vt non eligantur nec eligant non professe: cum i ip sis hoc locuz sibi nequeat[q] vẽ dicare: per hoc tñ eaꝝ statum ordinẽ seu regulã nolum[9] nec intẽdimus approbare. ¶ Ad hec[r] lz pmissa: q̃ i multis[s] a iure cõi discrepare noscũt. circa e lectiões i qbuslibz mlieꝝ mõa sterijs faciẽdas ex certis cãis rõabilib[9] spãlr duxerimus sta tuẽda: itẽtiõis tñ nre neq̃q̃ ex titit[t] p illa q̃ ad electões i alijs viroꝝ mõasterijs vel qbusuis ecclijs celebrandas aliqd imu tet sz iura pcedẽtia i sua oino premãeãt firmitate[u] ¶ ƺ.

P Rouida[x] consideratiõe gnãle ɔciliũ lug[y]: ɔcessit[z]: vt ab appellatiõib[9] i iudicio vel extra[&] iudiciũ adse. ap.[?] i elec tiõũ epoꝝ ꝛ eoꝝ supioꝝ[ꝝ] nego cijs itiectz: p q̃s ad sedẽ ipã ea d negocia dferũt[a]: ptes[b] nulla intuẽiẽte prauitate recedẽ va leãt: añq̃ ipi sedi appellatiões eedẽ fuerit pñtate: sz iferiores iudices: q̃rũ ẽ appellatiõe cessãte negociorũ cognitio eorũ dẽ: si i h puitas itcessit añ oia diligẽt ingrãt: ꝛ si eã itcessisse repperit se nõ itrõittãt vllate n[9] de eisdẽ: sz psigãt ipis ptib[9] perẽptoriũ tminuz ɔpetẽtẽ: q̃ cũ actis ꝛ munimẽtis suis apli co se ɔspectui repñtẽt. ¶ Ve rũ[c] cũ nõnlli ɔcessiõe h[9] i abu tẽtes[d] suã igñtiõe pfacta[e] omis sa cognitionẽ i eisd negocijs[f] intponat ad ɔfimandas electi ones: ꝛ ɔseruãdos electos te mẽ procedẽdo: nos sr h exps si[g] puidẽ volẽtes: ɔfirmatio nes ꝛ ɔsecrationes[h] h[9]i: ac q̃s cũq̃ pcessus alios q̃s igñtio ne pmissa nõ hita: ɔtigerit d ceto i talib[9] negocijs attẽtari decernim[9] nulli[9] pẽit[9] existẽ

y ¶ Lugduñ. ƺ. e. ti. q̃zuis. io. an.
z ¶ Cõcessit. q: id pus p alex. phibi tuz fuerat: vt ibi dixi.
ꝛ ¶ Al'ex. latior ẽ q̃ ista dec. ꝛ illa. ƺ. e. ti. q̃zuis. q̃z illa ƺ. e. vt circa q̃ locũ habet solum in appellatiõib[9] ex iudiciũ iterposit ƺ. e. constitutis.
? ¶ Ad se ap. in alijs sec[9] cũ cautũ nõ reperiatur.
ꝝ ¶ Supioꝝ. ar chiepiscoporũ pa triarcharum ꝛ p matum.
a ¶ Defferuntur nã frustatorie nõ deferũt. ƺ. e. q̃zuis lz oli sec[9] vt ibi.
b ¶ Partes. q̃ al tera ps tñ h non posset: qd̃ dic vt ƺ. e. q̃zuis ꝛ frequẽ tia expone etiã vt ibi exposui.
c ¶ Verum. secũ da pars.
d ¶ Abutentes. ꝛ sic puilegiũ vl' cõ cessionẽ amittet d buert: vt. ƺ. de p ui. tuaꝝ de sẽ. ex. cũ illoꝝ. ꝛ. c. ɔtigit xi. q. iij. puillin cũ
e ¶ Prefata. s. (si. an i illo recessu i fuenerit nec pra uitas nec ne.
f ¶ Negocijs. s. episcoporum ele ctione ꝛ suorum superiorum.

p ¶ Supra dicitur. s. in prima parte. c.
q ¶ Nequeat. propter facti ipossibilitatem: cũ nõ profiteant: necesse est q eligantur ꝛ eligant non professe.
r ¶ Ad hec. vij. ꝛ vlti. pars.
s ¶ In multis. vt electiõe ɔfirmãda exceptiõe aliq̃ nõ obstan te in administrãdo: añ cõfirmatiõem i recedẽdo a cõsẽsu post publicatũ scrutinium ꝛ secutaz electionem ꝛ in multis alijs.
t ¶ Extitit alias extitit.

g ¶ Expssius. h dicit ex eo: q: satis erãt nulla q̃ p illos fie bãt p ipaz dec. q̃zuis. q: satis ẽ legislatorẽ aliqd phibuis se: ꝛ si nõ adijciat qd̃ ɔ factũ fuerit nõ valere. C. d legi. nõ dubiũ. ꝛ expressius etiã ppter penã quaz addit.
h ¶ Cõsecratiões. ɔsecrationẽ. n. pcedere dz ɔfirmatio al's nõ valet ɔsecratio. ƺ. de do. ꝛ cõtu. cũ oli. D. h autẽ ɔfirmartio nõ pcessit: q: idẽ est nõ eẽ qd̃ nullũ eẽ. ƺ. de trãsla. iter corporalia. pz ergo q nõ tenuit cõsecratio.

firmitatis[a]: ⁊ ɔfirmātes ⁊ ɔse crātes eosdē: vt in eo in quo[b] peccauerint puniant[c]: ab epo ruꝫ confirmatione ac cōsecra tione per annum continuuꝫ[d] ipo iure fore suspēsos[e]. Idē.

Si eo tpe[f] quo ꝓuisiōem alicuiꝰ eccłie cathedra lis[g] ex q̄uis cā[h] dispositiōi seu ordinationi se. ap. reseruam⁹[i] inhibentes ne ad electionem vel ꝓuisionem[k] facienda i ea quolibꝫ ꝓcedat: ⁊ decernen tes ſi sec⁹ super hoc a quoquā scient vel ignorāt[l] attētatū ex titit irritū ⁊ iane: si vō iā[m] ad elcōneꝫ forsitā sit ꝓcessū i ipa ꝑnti ɔstōne sacimꝰ: ꝙ lꝫ reser uatio inhibitio ⁊ d̄cretū[n] hꝰi nō afficiāt: elcōnem vel alia[o] que precedunt afficiūt: tamē vt effectu[p] careāt ea que post modū[q] subsequūt. Idē.

Si qs iusto[r] impedimēto

a ¶ Firmitatis. elect⁹ o tn̄ pp h̄ nō vitiat: ſꝫ de nouo pe tetur ɔfirmatio corā papa: nō corā illo q priꝰ ɔfirmaue rat: qa suspēsꝰ ē ꝑ ānū ɔtinuū a ɔfirmatōibꝰ epoꝝ: vt segt. ⁊. s̄. e. si ɔfirmatiōeꝫ. quā exēplificare potes ꝑ istā vt ibi dixi: ſꝫ si repiet electio cāonica d̄ nouo ɔfirma bit: vt. s̄. dixi. sed nūqd d̄ nouo cō secrabit? ⁊ vꝫ ꝙ sic ꝑ istā lrāꝫ cre do: ꝙ cū chara cter ipressꝰ fuerit sie ad instar epi ordinātis quē or diare nō poterat puta ſi suū sbdi tū: verꝰ epalis or do collatꝰ fuerit: sed ſi eiꝰ executō: ⁊ sic itelligā ɔse cratiōeꝫ eē nulliꝰ firmitatis q̄ ad executiōꝫ: ad idē ix. q. j. c. j. ⁊. c. ordi natiões. ⁊. q. ij. c. j. ⁊. c. epꝫ. s̄. d̄ tē. ordi. ꝙ trāslatiōeꝫ. sꝫ hoc ḡ illius ordinis sibi tradetur executio. facit quod no. de renun. post translationem. ad fi.

b ¶ In quo. ꝓpter hoc dico: ꝙ si solū ɔfirmauit a cō firmatiōe tm̄ suspensus erit. si ɔsecrauit ⁊ cōfirmauit: suspensus erit ab vtraqꝫ.

c ¶ Puniātur. s̄. de tēpo. ordi. litteras. cū si. Jo. an.

d ¶ Cōtinuū. credo ꝙ a die ɔfirmatiōis icipiet ānus suspēsiōis a confirmatiōe: a die ɔsecratiōis annus su spensionis a consecrationibus.

e ¶ Suspensos. repete decernimus quod est. s̄.

f Si eo tpe. Si papa sibi ꝓuisiōeꝫ eccłie cathedral reſuauit ihibuit ⁊ d̄creuit: ſi ē vitiata electio q̄ ꝓ cesserat: oīa tn̄ q̄ reſuatōeꝫ sequūt carēt effectu. Cām d̄dit huic dec. qꝛ vacāte ec. boñ. ꝑ mortē bōe memōie dn̄i octauiāi ipiꝰ eccłie epi ifra biduū cāonici d̄ reſua tione timētes: elegerūt bōe me. dn̄ꝫ sclatā frēꝫ suū: pꝰ modū papa bōifa. audiēs d̄ morte. oc. rſuauit: ihibuit ⁊ d̄creuit: pꝰ triduū audiuit d̄ elcōe scā d̄ dn̄o sclata ꝓdcō sat̄ ḡtū hūit: ſꝫ ab astātibus iurispitis q̄siuit: an ad ipꝫ an ar̄ biepꝫ ipiꝰ electiōis spectaret ɔfirmatio qđ h̄ defmiat: ⁊ termiant ꝑ hāc dec. q̄ nō. s̄. e inotuit. i fi.

g ¶ Cathedralis. qđ d̄ iferioribꝰ: vꝫ ꝙ i cis locū ſi hē at: qꝛ si d̄ eis voluisset itelligi illđ expssisset. s̄. d̄ dci. ad audiētiā. ⁊ ad h̄ faciūt oīa ar. q̄ iducūt a vbis. ɔ vꝫ ꝙ idē sit i alijs: cū eadē sit i eis rō: ḡ idē ius. ⁊ ē si. qđ dixi s̄. e. ex eo. qđ sat̄ pōt dici ꝙ esset standuꝫ lrē: vt i cathe dralibꝰ tm̄ locū hēat. dec. nec ē vꝫ ꝙ sit eadē rō: qꝛ cāe epatuū sīt merito ɔnumerāde de maioribꝰ cāis. s̄. e. q̄ꝫuis. i ꝑn. qđ ſi ē i alijs: ⁊ iō lꝫ iurisdictio pape sit ꝑ nēta: tn̄ pp maioritatē suā d̄ferēt ad papā: i inferiori bus v̄o q̄ ſi sic ɔnumerāt maioribus sufficiet ꝓuētio: vn̄ ex quo ꝑcesserat electio reſuatiōnē: poterit quicqd faciendum iminet ꝑ ordinarium expediri: al's graue esset ꝙ proter reseruationem que electionē alicuius beneficiati sequitur: necesse esset al's ꝓ ɔfirmatiōe pa pam adire: nec hic ɔpārabo regulares cathedrali bus sicut nec. s̄. e. q̄ꝫq̄ꝫ. licet ɔpārent. s̄. e. si postq̄ꝫ. vn̄ si post ɔfirmationē abbatis fiet reseruatio: ante bene dictionē bn̄dicet ordinarius. hec vera: nisi papa aliđ

i reſuatiōe iussisꝫ: ⁊ sic nō hīitabo v̄ba: nec recedā a littera.

h ¶ Ex q̄uis cā ex sola etiā volūtate: sibi. n. sola volūtas ē ꝓ rōe: de ɔces. preben. ꝓposuit. cum suis concor.

i ¶ Reseruam⁹. has reseruatiōes legati ēt de latere facere ſi possent. j. de offi. le. deliberatiōe in prin.

k ¶ Prouisiōeꝫ. puta fa ciēdā ex iure deuoluto. s̄. eo. q̄ꝫq̄ꝫ. nūqd sola re seruatio sin̄ ihibitiōe suf ficēt: credo ꝙ nō ad cas sationē. s̄. d̄ ꝑbē. dilectꝰ ꝓuiēdi tn̄ essent q elege rūt postq̄ꝫ reſuationē sciuerāt esse factā: vt ibi ⁊. j. de cōces. pre. si soli. ꝑ quā dec. vꝫ ꝙ inhibitio bn̄ sufficiat sine d̄creto: ⁊ hoc verū ad cassanduꝫ ea que scienter post ihi bitionem sunt facta: ſꝫ ad hoc vt ab ignoranti bus facta vitientur: ne cessarium videtur decre tum: vt hic. io.

l ¶ Ignorāter. Nō ꝙ dec. ignorātes afficit: ſꝫ nōre potes cō trariū. si. n. ignorātes afficeret: q̄re hic additū fuisset vł igno ranter: superflua h̄m hoc videret hic lrā. in decreto pape dici mꝰ ꝙ ignorantes afficit. j. de ɔces. ꝑben. quia cunctis.

m ¶ Jam ad. s. aū tp̄s quo scā fuit reseruatio: qđ si eadem die facta fuerit reseruatio ⁊ electio: dico ꝙ si potest appere q̄ pri mo puta ꝑ instrumēta electiōis ⁊ reſuatiōis: puta si in eis di catur de die ⁊ hora: vel per testes q ꝑdictꝫ iterfuerūt: hic nul luꝫ dubiū. si aūt hoc nullo mō ꝑt appere: dico negociū ad pa pā deferendū: vt sua volūtate determinet ꝑ dec. s̄. d̄ refer. c. pe. e. li. cū. n. h̄ d̄ iure pape q̄rat: qđ dubiū ē: nō posit iferior ipo ḡtificare: ⁊ hoc cū reſuauit tm̄: ſꝫ si reseruasset ⁊ ɔtulisset ꝑferet datus a papa in eo casu. j. de ꝑben. si a sede.

n ¶ Et d̄cretū. nō copulatiue ⁊ ſi disiūctie ponunt: ⁊ fac pro

o ¶ Ut alia. si ḡ ɔfirmatio ⁊ ɔsecratio ꝑcessissent (his q̄. s̄. dixi. sent decretū eēt electi negociū expeditū. si aūt sola electio cō firmatio ⁊ ɔsecratio ꝑtinebit ad papā. si aūt ꝑcesserat electio ⁊ confirmatio: tūc sola ɔsecratio ad ipsum pertinebit.

p ¶ Effectu. si ergo ante reseruationē electꝰ ⁊ post reſuatio neꝫ ɔfirmatus fuerit: nō vꝫ ɔfirmatio et ab ignorātibꝰ exhi bita ⁊ recepta: electio tn̄ pp vitiosā ɔfirmationē nō vitiat. s̄. e si ɔfirmationē. quā ꝑ hāc exēplificare potes: ⁊ adde qđ dixi.

q ¶ Postmodū. s. pꝰ reſuatiōeꝫ ihibitionē ⁊ d̄cre (s̄. e. c. pri. tum. ⁊ argue ex hac decre. ꝙ si papa prouidit alicui de epatu alius q̄ꝫ papa sine eius mandato illum nō poterit ɔsecrare: ar. ad idem de accu. meminimus.

r Si quis iusto hāc decre. diuido in tres ꝑtes. ꝑma durat vsqꝫ ad. § porro. secunda vsqꝫ ad. §. absens tertia vsqꝫ ad fi. Aliqs iusto impedimēto detētꝰ in electiōis negocio cō misit ꝑlibus vices suas: querit an valuerit cōmissio: rn̄detur ꝙ sic: dūmō i solidū dati fuerint: ⁊ erit melior tūc occupātis ɔditio: si aūt nullꝰ occupat: sed ābo simul cōcurrūt: admitte tur ille quē caplꝫ vł maior pars elegerit. si aūt caplm̄ nō cō cōdat: ille admittet q primo in istro ꝓcurator extiterit nomi natus. Et rō q̄re alter solꝰ admitti dꝫ ē: qꝛ possent vota diri gere in diuersos: ⁊ sic res nō hēet exitū: ⁊ qđ fieret ſi valēt. si āt ſi fuerit dati in solidū tc̄ neut admittet ꝓpē supiorē rōem ⁊ sibi iputet q sic eos istituit. Scđo q̄rit. aliqs dedit ꝓcurato reꝫ i negocio electionis: ille ꝓcurator suo noie eligit vnum:

ꝛ noie dñi aliũ eligit: q̃rit an possit: rñdet ꝙ nõ nisi ꝺe certa ꝑsona eligẽda hñerit spãle mãdatũ. Tertio q̃rit: pone cano nic⁹ absẽs nõ inuẽit aliquẽ ꝓcuratorẽ in collegio: q̃rit an pos sit dare extraneũ: ꝛ rñdet ꝙ nõ inuito caplo: ſ; q̃rit an saltim vo tuȝ suũ possit exp̃mẽ ꝑ lr̃as: ꝛ rñdet ꝙ nõ: q: votũ in ipo scru tinio secreto ꝛ sigillatiȝ t̃m nõ est exp̃medũ: ꝛ ñ añ scrutiniũ: emananit hec decre. ad declarati onẽ ꝺcre. de elec. q: pp. § pe. ꝛ eoꝝ q̃ ibi nõ.

r ¶ Justo. h relinq̃ndũ est iudici: q: nec nume rari possẽt: exẽpla tñ ha bes. ff. si qs caut. l. ij.

s ¶ detẽt⁹. ꝛ i loco extñs de q̃ debeat euocari: al's locũ nõ hȝ ꝯmissio. s. e. q: pp. §. pe. ꝛ ꝺ h impedi mẽto si op⁹ fuerit fidem facẽ dȝ iuramẽto: vt ibi vñ nõ ẽ ꝺ necessitate ꝙ iuret i instr̃o ꝓcuratiõis ipe dñs: ſ; cautũ ẽ ꝙ det mãdatũ ipi ꝓcuratori iu rãdi i aiaȝ suã: ꝙ ipe ta li ipedimẽto ꝺtẽt⁹ ẽ ſm oẽs modernos q hoc no. in decre q: pp: ꝛ ẽ rõ. q: si caplm re greret iuramẽtũ: ꝓcurator iurare nõ posset: nec ꝓptere a vlte ri⁹ expectaret: fuit. n. ꝓcurator min⁹ sufficiẽs: ꝛ ideo sibi cõ stituẽs iputet: ad hoc. j. § si aũt. nec hȝ dicere ꝓcurator: dico dñm in loco i quo dȝ vocari: ꝛ iusto ipedimẽto detẽtũ: q: ista sũt vba iuris: ſ; dicẽ dȝ vba facti. s. dico dñm i tali loco ꝛ tali ipedimẽto ꝺtẽtũ: puta tali ĩfirmitate vel talib⁹ inimicitijs: ꝛ tũc si nõ admittat appellet ſm ho. q hoc ibi no.

b ¶ Concilio. s. e. q: ꝓpter. Ista. n. fuit dubitatio: q: ibi dice batur ꝯmittatoni de collegio.

c ¶ Plib⁹. idẽ no. vi. ꝛ ꝯpo. s. e. q: pp. ꝛ ꝙ dic plib⁹, itelligo si ue duo fuerit siue plẽs: dũ tñ isolidũ vt seq̃t: q: eadẽ ẽ rõ.

d ¶ Insolidũ. aliter neuter admittet. j. e. §. si autem.

e ¶ Tunc cum ptãtem habent insolidum.

f ¶ Occupantis. s. de ꝓcu. non iniuste. vbi de hoc.

g ¶ Insimul. ita ꝙ non apparet quis primo.

h ¶ Dũtarat. i. tm̃ nõ: vñ isto electo alt oẽ ius amittit: ꝛ ẽ si. s. de rescrip. c. pe. qꝺ verꝫ credo: nisi i istr̃o diceret meliorẽ non eẽ ꝯditionẽ occupãtis: ꝛ qꝺ vnus incepissꝫ alt finire posset: ar. ad hoc in pre. decre. in fi. ꝛ. j. de procu. si duo.

i ¶ Maior pars. sic. s. e. li. de rescrip. c. pe. ad idẽ. lvj. di. apli ca. de elec. cũ inter canonicos. ff. ad muni. qꝺ maior.

k ¶ Elegerit. nec credo ꝙ variare possint. vt. s. e. vt qs duas. de postu. c. vno. in fi.

l ¶ Nequeãt. q: nolũt eligere vel pari numero discordant ꝛ nõ ꝙ pmo recurrẽdũ est ad electionẽ capli: secũdo ad ordi nẽ scripture. tabelliões. n. ꝑponũt quos volũt i instrumẽtis: ꝛ ideo fuit equi⁹ pmo recurri ad electionẽ capituli per quã magis idoneus eliget: ad hoc. j. de procu. si duo. ff. de accu. si plures. secũdo ad scripture ordinẽ in subsidiũ.

m ¶ Noiat⁹. ꝑ ordinẽ scripture: ꝯcor. optie j. ꝺ pbẽ. mãdato. ad idẽ. xlij. di. sic rector. i fi. cũ suis ꝯcor. ꝛ. s. de rescrip. cũ di lecta. cũ suis ꝯcor. ꝛ fa. ff. de le. ij. l. cũ pꝛ. §. pe. qd si ñ appet pu ta q: si duo sũt istr̃a: nõ appet qꝺ p⁹: puto ꝙ mutuo se ipedi ant: ff. de vsufru. l. quotiẽs: ꝛ iputet sibi q sic eos constituit.

n ¶ Propter rõnem eandem. q: possent vota dirigere in di uersos: ꝛ sic res non haberet exitum.

detẽt⁹ᵉ i elcõnis negocio neq̃ at ꝯmode itẽẽ: pt nedũ vni ꝑ ut dꝫ i ꝯci⁹ᵇ. gnãli: sꝫ ꝛ plib⁹ᶜ ꝯ mittẽ vices suas: dũ tñ eoꝝ cui lꝫ det isolidũᵈ ptãtẽ: ꝛ erit tcᵉ melior ꝯditõ occupãtiᶠ ¶ Ue rũ si ãbo ꝯcurrãt isilᵍ ꝛ postu lent se admitti audiri eos nõ expedit: q: possent vota sua di rigẽ i diuẽsos: sicqꝫ res ñ hẽet exitũ: ꝛ qꝺ ab eis h casu fieret nõ valẽt: sꝫ is admittat dũtaꝛatʰ que ꝫ caplꝫ vl ps maiorⁱ e legeritᵏ vel si ꝯcordat neq̃ãtˡ: is q pmo in istr̃o vl lr̃is ꝓcura tiõis extitit nolat⁹ᵐ. ¶ Si ãt nulli ipoꝝ insolidũ fuẽit ꝺpu tat⁹: tũc ppⁿ rõnẽ eãdeꝫ ipoꝝ aliqs nõ ꝺbebit admittiᵒ: sibi qꝫ imputet: q sic eos ꝯstituit i discreteᵖ. ¶ Porro ᑫ cũ vn⁹ est ꝓcurator simpliciter cõsti tut⁹: si is vnũ suo ad aliũ dñi sui noie in scrutinio noinãdũ duxeritʳ nihil agit nisi de cer taˢ eligenda ꝑsona sibi domi nus dederit speciale mãdatũ tunc enim in illamᵗ eius ꝛ in aliã suo nomine licite poterit ꝯsentireᵛ ¶ Absẽs quoqꝫˣ lꝫ

o ¶ Admitti. qd ergo nũqd de nouo citabit ipe cano nic⁹: nõ: al's qd sibi iputaret: vt seq̃t: idẽ. n. est nõ vẽi re qꝺ nõ sufficient venire: ꝯtumar q̃ fuit ꝛ ꝓcedẽt ipi us soci ad elcõnẽ. ꝯ. j. ꝺ ꝓcu. si duo. vbi dꝫ ꝙ si i cãis electionũ sũt dati plẽs ꝓcuratores ſ; nõ insolidũ: iu der eliget idone orẽ. so. ibi loq̃t ꝺ ꝓc. dato ad iudi cia i cãis elcõnũ postulationũ vel ꝑmissionũ: h de ꝓcu. dato ad ne gociũ. s. ad ipam elcõnẽ faciendã vt ibi de iur iam nato: h ꝺ nascitu ro: qꝺ min⁹ fauo rabile ẽ: ꝛ vtrobi qꝫ vtil ꝑurfio ob celerẽ expeditio

p ¶ Indi. (nem. screte. nõ. n. ꝺsit stulti melioris eẽ ꝯditiõis q̃ꝫ piti. j de preben. eum qui bñficium.

q ¶ Porro. scꝺa. pars. h approbat opi. vin. ꝛ ꝯpo. s. e. q: pp. ꝛ ab. eo. ti. ꝯgregato. tñ gof. ꝛ ho. ibi no. ꝙ satis poterat dici valere: cũ in diuersos ꝯsentit: dũmõ neu ter sit malus qꝺ falsum est: vt hic vides.

r ¶ Nihil agit. rõ. q: q̃ ꝯscia tenet meliorẽ eligere suo noie: eadẽ rõne tenet ad idẽ nomine dñi sui: ad h. xlvj. di. sicut nõ suo. ꝛ icerta videt. hoc no. s. e. c. ij. qꝺ dicit nihil agit: intellige q: neutrũ votũ valet: ꝛ est si. quod dicim⁹ in delegato: q subdelegationẽ recepit a socio. s. de officio dele. super questionum. in. §. si vero.

s ¶ De certa. no. approbatã opi. ꝯpo. ꝛ ino. ꝛ reproba tã opi. vin. q dicebat. s. e. ꝯgregato. ꝙ ñ posat fieri cõ promissuꝫ vel mãdatũ ꝓcuratori ꝺ certa ꝑsõa. dicebat n. ꝙ videbat singularꝫ electio: ꝛ sic nõ valebat. s. e. in genesi. itẽ talis ꝯmissio ẽ ꝯ ꝯciliũ qꝺ req̃rit ꝙ ꝯmittat vicẽ suã: ſ; iste ñ ꝯmittit vices suas q dat mãdatum ꝺ certo: ſ; f lĩn ẽ: vt h pꝫ: ꝛ ꝺ h ꝑ ab. s. e. ꝯgregato. Sꝫ nũ qd ꝓcurator ad eligẽdũ dat⁹ posit aliuꝫ substituẽ: ꝛ dic ſm ꝯpo. ꝙ sic q: ꝓcurator ẽ ad negociũ: q aliũ ꝓcura torẽ dare põt. j. ꝺ ꝓcu. c. j. i fi. ff. mã. si ꝓcurator. Est tñ ar. ꝯ. j. ꝺ of. dele. c. vl. so. illa loquũt i iudicib⁹ nõ i ꝓ curatõe. Itẽ q̃ro nũqd ꝓcurator dat⁹ ad eligẽdũ cõ promittẽ poterit. dic ſꝫ compo. ꝙ si liberorum mãda tũ hũit: tñ ꝯpmittẽ poterit: q: id põt ꝙ dñs. si aũt. ad cer tã ꝑsonã tũc ꝯpmitẽ ñ põt: q: sola necessitatis forma. s. scrutinij tũc itellr ꝺ mãdata. ar. ff. ꝺ pecul. lꝫ. §. seru⁹.

t ¶ Illã. certã ꝑsonã ꝺ q̃ hũit mãdatũ exp̃ssũ: ꝛ nõ illaꝫ: q: aliã eligẽ ñ pt: q: facerꝫ ꝯ formã mãdati. s. ꝺ rescrip cum dilecta. ꝛ ff. mãda. diligenter. ꝛ. j. de pb. cui de nõ

v ¶ Cõsẽtit. nõ ar. ꝙ hñs spãle mãdatũ id põt qꝺ al's ñ posset: ad idem. j. de ꝓcu. c. j. ꝛ. vlt. ꝛ facit ad qõnem quam hoc anno disputaui: an delegatus ab alio q̃ꝫ a principe habens speciale mandatum subdeganti subdelegare possit. ꝛ de hoc diri. j. de of. dele. is cui.

x ¶ Absñs. h i pmo dicto approbat gl ber. s. c. q: pp. i glo.

pe oīū modernoꝝ idē ibi notāriū:ſʒ i ſcdo pūcto reꝓ baſ eiuſdē b.opi.i eadē glo.ꝛ q̄ſi ho.ꝯſētiebat: ſʒ ibidē ino.ꝛ ber.ꝛ ꝯpo.ꝯ.ꝛ coꝝ approbaſ b opi.ꝛ intelligas hāc lr̄aʒ ď ſupradcō abn̄te q ꝯpromittē pōt.ſiuſic ipe dito:ꝛ extūc in loco de quo.ꝛc.

nullus de collegio velit eſſe ꝓcuratorᵃ eiuſdeʒ:nec ipe nolēteᵇ capitulo extraneuʒ valeat deputare non poterit aliquatenus ꝑ lr̄as exprimere votūᶜ ſuum:quod nō eſt ante ſcrutiniū:ſed in ipſo ſcrutinio ſecrete ꝛ ſigilllatiʒ tm̄modo exprimendumᵈ. Idem

Quoniāᵉ elecctioneᶠ non i cōcordiaᵍ celebrata:ſuperior ad quē electionis ipſiꝰ confirmatio pertinetʰ: conſuevit interdum ſue confirmationis celeritatemⁱ preferēsᵏ cupiditatēˡ ꝓpriā iuriᵐ ꝛ iordiatū affectū ēt eqtati: ꝯpetitorē aliqn̄ vbi aliꝰ vel eos q ſe volūt opponē:qn̄ electꝰ ē vnicꝰⁿ ſupplātare: dū nullꝰ vocatiſ ꝛ diſcuſſoᵒ negocio ꝑ repentinā confirmatiōeʒ cito ꝯ doctrinā aplīᵖ iponit manusᑫ elcō:nos volentes huic morboʳ ꝛ fraudibusˢ obuiare pn̄ti ꝯſtōe ſancimꝰ ꝯfirmatiōes talesᵗ viribus oīo carere:ipſaſq̄ʒ decernimꝰ irritas ꝛ ianesᵘ.

a ¶ Procurator. dicebat gof. ꝙ putabat talē cāonicū idirecte ꝯtēni alij dicebāt ꝙ cōpelli dʒ aliqs de caplō vt ab ip ſo mādatū ſuſcipet ſʒ nō ē vuʒ.a principio.n. nullꝰ cōpelliſ ꝓcuratiōeʒ recipe.C.ď ꝓcu. i uitꝰ.iſti.man.§. mandatū.io.an.

b ¶ Volēte.ſi.n. caplʒ vellʒ bene poſſet ex̄neuʒ deputare:ſʒ inuito caplō nō:ꝛ ſic dʒ intelligi dec.qꝛ ꝑꝑ. ex̄neuʒ.n.ēt ſine mādato admittē poſſʒ ꝛ ſibi ꝑiudicare: ꝛ i ex̄neū ēt ꝯpromittē.ꝯ.e.cāu cū ſi.

c ¶ Votum ſuū.ber.contdicebat:ita tn̄ ꝙ publicatio ipiꝰ voti fierʒ tm̄ cū alioꝝ fiebat publicatio:ſʒ nō iſperit ꝙ nō ſolū publicatio:ſʒ ēt expreſſio in ſcrutinio tm̄ fieri debet:vt ſequitur.

d ¶ Expmēdū.no.nō ſola publicatio iſpiciſ ſʒ ēt expſſio:ſʒ ꝯ.ꝯ.pr.§.vbi expmit votū ꝯſēſus an̄ ſcrutiniuʒ dādo. ſ.ꝓcuratōi mādatū ď certa ꝑſōa eligēda.ſo.falſuʒ ē ꝙ tūc expmat votū:ſʒ mādatū dat de voto exprimēdo.ſic aliď ē iueſtire aliď mādarē ď iueſtiēdo:ď his q̄ ſi.a ma ꝑ.ca.ex ore.vn̄ aduerte.pōe ꝙ ꝓcurator qui mādatū hūit de certa ꝑſōa eligēda.n̄ eligit:ille electꝰ fuit a qbuſdā alijs nūqd vox illiꝰ abn̄tis ꝛ mādātꝭ augebit numeꝝ illiꝰ vt poſſit dicē ꝙ electꝰ ſit a.x.qꝛ.ix.elegerūt:ꝛ decimꝰ mādauit de eo eligēdo:abſit.dicas q̄ ꝙ aliud ē dicē ꝯſetio i talē:ꝛ b dʒ fieri i ſcrutinio ꝛ ſecreto ꝛ ſigillatiʒ:vt h.ꝛ tali mō ꝯſentit i ſpūale mr̄mōiū.ꝛ aliud dicē:do mādatū titio:de tali eligēdo:qꝛ iſtď nō ē votū:nec ꝑ b ꝯbiſ mr̄imōiū:ꝛ ideo an̄ ſcrutiniū fieri pōt:vt ibi:ſic vides i mr̄imōio carnali:aliď ē ꝯhē aliud ē daſ mādatū ď ꝯhēdo.hic ē ꝙ q ꝯhit amplīꝰ n̄ pēitet:ſʒ q mādatū dedit pēiteat an̄ ꝯctū.j.ď ꝓc.c.vl.ſic q̄ itelligas nec ſilitudinē dicas vbi n̄ ē. io.an.

e ¶ Quoniā.ſi appet coelectꝰ vel ſe opponēs ei q cōfirmationē petit:ille vocabiſ noiati:alꝰs fiet crida in eccl̄ia gn̄alis:ꝙ ſe ꝯfirmationi volētes opponē veiāt ꝑēptorio aſſignato:alꝰs ꝯfirmatio facta nō tenet

f ¶ Electiōe.idē dicā de poſtulatiōe cū eadē ſit rō:qď veꝝ puto admiſſiōe poſtulatiōis q̄ ſit a ſupiore illo q poſtulatū admittēdo ꝯfirmat:ſecus i eo q poſtulaſ a ꝑlato ſuo:vt mōachꝰ electꝰ i epm̄ ab abbate:qꝛ i ea n̄ fiet vocatio:ꝛ idē puto i ꝑn̄tatiōe:vt ēt ille cui ſit ꝑn̄tatio ꝓuaſ teneaſ hāc decre.ꝛ ſic ꝓuaſ:ď collatiōibꝰ dicā i ſi.

g ¶ Concordia.idē ſi i ꝯcordia quo ad vocationem faciendaʒ:vt dꝛ in ſi.c.io.an.

h ¶ Pertinet.v̄bū b late pʒ.ff.ď v̄b.ſi.v̄bū ꝑtinē:vnď itelligo ſiue ꝑtineat iure cōi vt ad ipm̄.xvj.q.vij.nlꝰs omnino.de herē.cum ex iniuncto.ſiue iurē ſpāli:puta ex ꝑuilegio vel conſuetudine preſcripta:ſiue iure delegato: qꝛ oēs habebunt hanc formaʒ ſeruare.

i ¶ Celeritate.nō.ꝙ hic reprobaſ celeritas ꝛ ē gn̄āle i oibus ꝑſonis ꝓmouēdis.viij.q.ij.dilectiſſimi.Jtē ꝑꝑ rei nouitatem xxxiij.di.cōis filiꝰ. vbi ď b ꝑarchi.ꝛ.xciij.diſt.c.j. Jtē ꝑꝑ reuerentiā ſacramēti recipiēdi:de ꝯſ.di.iiij.iudei.Jtē ꝑꝑ metū icōmoditatis.emergētis xij.q.ij.ſine exceptione. Jtē ꝑꝑ honeſtatem ꝛ vt res charior hēaſ.xxvij.q.ij.iuſtitutū.Jtē ꝑꝑ certitudiuē hn̄daʒ:vt.xvij.q.ij.ſiqs incognitꝰ.Jteʒ ꝑꝑ reuocādi difficultatē vt in dādis ſnījs.ij. q.j.deꝰ oḡs.ꝛ h.vel in ipaꝝ executiōe.xj.q.iij.cū ap. Jtē i legibꝰ ꝯdēdis.iiij.di.in iſtis.Jtē ꝑꝑ rei dignitatē.lxj.di.miramur Jtā ꝑꝑ ꝑiculoſam ſacri iteratione:de ꝯſe.di.iiij.itaqꝫ.Jnterdum autē deſideraſ acceleratio propter metum contaminatiōis.viij.di.mala.propter metum defectus.v.di.baptizari. propter metum vſurpationis.xxxv.q.ix.loci propter magnitudinem tranſgreſſionis.xvij.q.j.cuſtos.propter inobedientie culpam.xij.q.ij.qui et humanis.propter debituʒ obedientie.xciij.di.c.j.propter recitudinem diſpēſationis.xlv.diſtin.diſciplina.propter periculum imminens:vt in vacatione eccleſie.ꝯ.e.cum interuniuerſas.vnde ꝛ cautio damni infecti celeritatem deſiderat. ff.de dam.infec.l.j.ꝛ idem in ſimilibus:vt.ꝯ.de re iudi.c.ij.ď reſcrip.ad hoc.vbi ex certa cauſa idem eſt reperiri.

k ¶ Preferens.ſic.ꝯ.eo.auaricie ꝛ c.quorundā.

l ¶ Cupiditatem.que omnium malorum radix eſt.xlvij.diſt. bonorum.de pe.diſt.ij.qꝛ radix.

m ¶ Juri quod facere non debet.vij.q.j.ſiquis epiſcopus. in ſi.

n ¶ Unicus.ſi.ꝯ.e.cupientes.§.ſi vero.

o ¶ Diſcuſſo negocio.male faciūt ꝛ puniunſ ſi promouent indignum.vt.ꝯ.e.nihil eſt.ꝛ.ꝯ.de preben.graue.

p ¶ Apoſtoli.pauli.j.ad ti.vj.ca.xxiiij.di.§.j.lxxviij.diſt.quid eſt cito.ꝯ.e.cum nobis olim.

q ¶ Manus confirmatorias.de quibus loquimur.

r ¶ Morbo.nā qď medicamēta morbis exhibent: hoc iura negocijs:in auc.hec cōſtitutio.que inno.ꝯſti in ꝑn.coll.viij.

ſ ¶ Fraudibus obuiare.quod faciendum eſt.ꝯ.e.auaricie.ꝛ c.commiſſa.ꝛ.j.ti.proxi.c.ij.io.an.

t ¶ Tales.ſ.factas nō vocatis ſupioribus:vel his qui ſe vellent opponere ſi qui eſſent.

u ¶ Jnianes.dicebamus olim:ꝛ no.de hoc inno.ꝛ ho.de ap.ꝯſtitutis.ij.de dolo ꝛ contu.cum olim.ꝙ cōfirmatio facta vocatis his qui vocandi erant:ꝛ cum cauſe cognitione habet vim diffinitiue:hinc.eſt ꝙ reuocari non poterit.ꝛ ſi appelletur appellari poteſt vt a diffinitiua: ſi autem fiat ſine cauſe cognitione ꝛ non vocatis vocandis: vim habet interlocutorie:ibi de hoc plenius per eos videre poteris: ſed hodie non valet ꝯfirmatio ſine vocatione huius decre.vt h vides. qd ſi ſic ꝯfirmatꝰ adminiſtrat:ſatis credere ꝙ ſi errauit i facto qꝛ credidit vocationē factā q̄ fcā nō erat:excuſeſ a pena ꝛc.

44

§.e.au aricie.⁊.c.ꝯꝗliter.maxime cū vocatio ⁊ citatio ista fit supi oris offiñ ⁊ nō ptis.ƺ si errauit in iure:cū a dicta pena nō cre derē excusari:ad hoc.j.de re.iu.ignorantia.cum suis concor.

a ℂ Nominatim.si.j.de sen.ex.statuimus.

b ℂ Generaliter.⁊ publice:qꝛ talia edicta in publico ꝑponi debēt:de postu.c.i.⁊ ē ꝯ illos q adhuc fraudem faciunt cōstōi faciendo hanc vocationē fieri coram certis amicis.

c ℂ Opponere.ne electꝰ confirmetur.

d ℂ Peremptorio.nūqd post hūc terminū veniēs audiretur:sup hoc dic: vt.š.q ma.ac.pos.cum i tua officium tñ iudicis in his nō quiescit: vt.š. e.cū nobis olim.

e ℂ Cōpetēti.ƺ locorū distantiaʒ personaꝝ ⁊ negocij qualitatem.

f ℂ Que.s.dicta de vocationibus faciendis:⁊ ꝙ nō valeat cōfirmatio aliter facta.

g ℂ Obseruari.qd in ꝓuisionibus vel collationibus:nunquid in eis hebit fieri hec vocatio: tutū puto ⁊ in his hec fieri nō tñ credo de ṽbis vel de mente hꝰ iuris hoc eē ⁊ fa.j.de preben.cum in illis.⁊ optime e.ti.lʒ eps.io.an.

nē autem huiusmodi noiati[a] vbi est coelectus vel apparet oppositor:alias generaliter[b] i ecclesia in qua elcio fcā est:vt si qui sint qui velint opponere[c] compeant: assignato peremptorio[d] tmino ꝯpetenti[e] faciendā esse cēsemꝰ[f]. ℂ Que[f] ēt si elcio i ꝯcōdia celebrata fuēit volumꝰ obſuāi[g]. B oni.viij

De renunciatione

Quoniam[h] aliq curiosi[i] disceptantes de his q non multuʒ expediunt[k] ⁊ plura sapere ꝙ oporteat ꝯ doctrinaʒ apli[l] temere appetentes:in dubitationeʒ sollicitā[m] an ro.pon.maxime[n] cum se isufficienteʒ[o] agnoscit ad regendā[p] vniuersaleʒ ecclīaʒ:⁊ sūmi pōtificatꝰ onera suppor tāda renūciare valeat papatui eiusqʒ oneri et honori: deducē minꝰ ꝓuide videbant[q]. Cel.papa.v.pde.[r] nr dū eius[s] deʒ[t] ecclie regimini psidebat volens sup h hesitatiōis cuius libʒ māʒ amputare: deliberatiōe hita cuʒ suis fribꝰ[t] ec.ro. cādialibꝰ:ō q̄ꝝ nūeo tūc eramꝰ: de nr̄o ⁊ ipoꝝ oinʒ cōcordi ꝯsilo ⁊ assensu au.ap. statuit[u] ⁊ decreuit: ro.pon. posse libere resignare[x]. nos igitur ne statutū hꝰ i ꝑ tpis[y] cursuʒ obliuiōi[z] dari aut dubitationē eādē in recidiuā[⁊] disceptationē vlterius deduci ꝯtingat ipʒ inter cōstōes alias ad ꝑpetuaʒ rei mēo[ꝯ]. ōfratꝝ nr̄oꝝ ꝯcil. duximus redigendū. I dē

S I te pbēdā[ꝝ] vl dignitatē

b Quoniā:qꝛ quidam plus ꝙ expediret curiose referebāt in dubiū:an papa possit renūciare papatui celesti.v.duʒ psideret ec.ro.regimini statuit de cōsilio assensu suoꝝ fratrū:ꝙ sū.pon.libere possit renunciare papatui:quod statutum ne obliuioni daret:⁊ ne de predicto casu dubitetur vlterius:iter alias huius.vi.li.cōstitutiones de fratrum suorum consilio dominus bonifa.hec redegit ad perpetuam rei memoriam.io.an.

i ℂ Curiosi.qui maiores curas exhibere volunt ꝙ res exigat ad hoc.iiij.di.deniqʒ.de cōse.di v.quinqʒ modis.

k ℂ Expediunt.quod faciendum non est.C.de sū.tri.l.nemo j.de here.c.ij.⁊.j. de re iudi.abbate.ad fi.

l ℂ Apostoli.pauli in epistola ad ro.c.xij.⁊ habes eadem verba.xliij.di.sit rector.

m ℂ Sollicitam.vade.j.deducere minꝰ prouide videbantur.

n ℂ Maxime.comparatiuum.vnde etiam si sufficiēs sit renūciare poterit vt per inferiora patebit.

o ℂ Insufficienteʒ.ꝑpter hoc tñ non posset deponi:qꝛ ꝑpter solam heresim deponit.xl.di.si papa.ƺ alij prelati propter insufficiētiā bñ deponuntur:⁊ ecclesiastici ⁊ seculares.xviij.q.ij siqs abbas.xv.q.vi.alius.⁊ ꝑpter negligētiā.lxxxi.di.dictuʒ š.de here.excōicamus.i fi.Et nō ꝙ lʒ ōis sufficientia eē dicatur i papa ita ꝙ oīa iura i scrico pectoris hēat.š.de consti.c. i.tñ iterdū isufficiens eē pōt:vt h ⁊ iterdū eū fallit obliuio. xxiij.di.ꝑterea.vbi de hoc sic sedes ipa aut sctm̄ inuenit: aut sctm̄ facit.quis eni sctm̄ dubitet:quē apex tante ⁊c.xl.di non vos.⁊ tñ hereticus posset eē ⁊ ꝑpter heresim depōi.e.di.si papa ⁊ posset ex multis insurgere insufficientia hec.vt ex defectu litterature ex senectute ex infirmitate vel similibus.

p ℂ Regēdā.ad qd ex officio tenet:vt i ꝓhemio hꝰ li.

q ℂ Videbāt.erat ipoꝝ rō motiua:qꝛ q renūciat:renūciare dʒ i manibus supioris ⁊ alr mrimoniū spūale nō dissoluit.š.de renū.admōet.ƺ papa supiorē non hʒ:ergo renūciare nō pōt.Itē sugit vice dei:qs vices sic vl ossibus hēre annexas:ꝙ a se abdicare nō possit: ad h ō sta.mo.cū ad monasterium i fi.Sʒ ꝯriū verū est:vt h vides ⁊ ꝓbat ex eo:qꝛ marcellinus renūciauit papatui cui substitutꝰ fuit marcellus.xxi.di.nūc aūt.Itē cle.renūciauit papatui cui successit linus ⁊ eo mortuo electꝰ:⁊ illo mortuo iteruʒ successit clemēs:vt i chrōicis ⁊ vide ō h.viij.q i.c.i.hic disputat h mundus ⁊c. ⁊ hec opi.approbauit io.vij.q.i.š aūt.ad id qd di ꝙ renūciatio fieri dʒ i manibꝰ supioris fateor id verū vbi ē supior:ƺ h ꝑpter ipossibilitatē ius illud huāū nō pōt:⁊ facit optime.š.ti.prox.indēnitatibus.§.pe.⁊.š.e.lʒ de vitāda discordia i fi.Itē iferiores plati a suis platis ꝯfirmāt ⁊ istituūt:vñ ū ē mꝫ si sine ipoꝝ lnia renūciare ñ pñt:ƺ papa a nemie ꝯfirmat.vñ sic sine supiore istituit:ita sine supiore renunciet:ad hoc.š.de re.iu.c.i.

r ℂ Predecessor.cū dignitas vacat als ꝙ ꝑ mortē successor nō ꝯgrue dicit pdecessor:ƺ dicet deberet pdecessor.pdecessor.n.idē qd pcedēs:nisi dicet velis ꝙ quōcūqʒ vacet platura quo ad illa decessisse putat:⁊ ē expressuʒ.vij.q.i.§.ecce in quibus.⁊.xxiij.q.ij.§.i.

s ℂ Dū eiusdem.postea eni ipius cōstitutio non valuisset:quia pontifex non erat vt.j.patebit.

t ℂ Fratribus.cardinales ergo fratres vocat cum de ipsis permixtim loquitur.j.de of.dele.officij.

u ℂ Statuit.credendum est pape hoc referenti.supra.de te cum nobis.in fi.

x ℂ Resignare.hoc expsse nō io.vij.q.i.nō aūt.i gl.magna.i fi.⁊ fa.qd no.lxxix.di.siqs pecūia.xviij.q.ij.ꝙ sit.

y ℂ Tpis hinc ē ꝙ antiquoꝝ memoria melius pscripta tenet:⁊ de hoc vide quod no.š.de probatio tertio.

z ℂ Obliuioni.oīuʒ eni habere memoriam:⁊ in nullo peccare ⁊c.š.vt ec.be.vt nostrum.

⁊ ℂ Recidiuaʒ.quod esse non debet:vt supra de ver.sig.ex parte.ij.cum suis concor.

ꝯ ℂ Memoriaʒ.fa.j.de re iudi.ad apostolice.in superscriptione:⁊ quod ibi dicam in.j.glo.

ꝝ S I te prebendam.Si in fraudem expectantis primā vacaturā:cuʒ in proximo crederetur piguis vacare renūciet aliqs tamē quā habebat:si tenet expt

in aliqua eclesia proximo vacaturam[a] au.ap.[b] expectantē aliquis prebendam seu dignitatem[c] tenuem obtinens in eadem[d] fraudulenter ei renūciet[e]: vt illa[f] sic primo vacante p̄cludatur tibi[g] via per consequens ad obtinendū p̄bēdā vel dignitatem aliā pinguiorem: que per mortē alic⁹[h] vel alias[i] in ipsa ecclesia cedit vī sīr p̄xio[k] vacatura: per renūciationē huiusmodi dummō de premissa fraude appareat saltē per aliquas probabiles ꝯiecturas[l]: vt q᷑ dicte renūciationis tpe is q̄ p̄bēdā vel dignitatē piguiōrē hēbat: īfirmitate graui detinebat: vel aliqd aliud iminebat ꝑpt qd illi⁹ prebēda seu dignitas vacare in ꝓximo ꝓbabilit̄ credebat: nullū tibi volum⁹ obstaculū interponi: q̄ minus p̄bēda vel dignitate predicta sit fraudulēt̄ renuntiata omissa[m] possis dictā pinguiorē cum eam vel aliam[n] si prius ipsam vacare contigerit auctoritate prefacta libere petere: veluti tibi d̄bitā[o] habere. ¶ Ceterum si predicto renuncianti huiusmodi p̄benda vel dignitas pinguior forsitan conferatur: eoipso dicta fraus intelligatur esse ꝓbata: ⁊ idem renuncians habita[p] omnino careat ⁊ ambita[q].

Innoc.iiij. De supplenda negligentia prelatorum

Romana[r] eccl̄ia: ⁊c. Edictū vō p remē. ꝓuiciā publicatū[s]: vt a subditis[t] epoꝝ ipsi⁹ ꝓuicie ꝓ audiēdis ⁊ t̄minandis eoꝝ causis[u] libe ad remē. curiā accedat: pēit⁹ reuocam⁹: q᷑ ēt si tenerēt[x] ijdē epi ꝓ suis[y] culpis[z] vinculo excōi

etās illā recipere: imo illa dimissa expectabit aliā sine fraude vacātē: ⁊ si illi renūciātī illa piguio postea ꝯferatur: hoc ipso ꝓbata sit fraus. ⁊ carebit vtraq;. Scire debes q᷑ q᷑ nemo videtur fraudare eos q̄ sciūt ⁊ ꝯsētiūt: vt. ff. de reg. iu. nemo videt. ⁊ e ti. sciētū puto nec decr. istā nec ei⁹ penā locū habet: nā tibi expectans cōsentit hoc sciēs illa tenuē hr̄e. pone. n. q᷑ plus sibi placet ꝓuiso tn̄ q᷑ nō cōmittatur simonia

a ¶ Proxio vacaturā. debebat. n. sibi p̄mo vacans ⁊ sic p fraudes p̄ iudebat via p̄cludi ad aliā: secus si hz lr̄as sup ea quā duceret acceptādā: q᷑ tūc fraus ista sibi nō preclusisset viā: qd ē verū: nisi acceptasset primā q̄ vacaret: qd pōt: lz certā ⁊ nōinatā talis acceptare nō posset. j. de ꝯces. p̄bē. ne captāde. quia tūc p oīa idē.

b ¶ Apostolica. qd ē etiā i casu decre. j. de preben. bi g. ⁊. c. si eū. ⁊ supra de rescrip. cum aliquis. cum si. Alius eni q̄z papa ad vacaturas contra lateranense concilium ius nō tribuit: vt. s. de conces. preben. c. ij.

c ¶ Dignitatem. singula singulis refer.

d ¶ In eadē. ecclesia. s. i q̄ expectās: idē si expectabat i ciuitate vel ꝓuicia: si i ea fieret talis fraus: cū eadē sit rō

e ¶ Renūciet. de vacatione p renūciationē dic̄ q᷑ illa ad titulū. s; idē credo si i fraudē occideret vel depone-ret. s. q tenuē obtinebat: vt p̄cluderet expectāti via ad pinguē ⁊ s̄m hoc dicā q᷑ expectās p̄mā vacaturam: p̄mam si vacat in eius fraudem recipere non tenetur.

f ¶ Illa. tenui renunciata.

g ¶ Tibi. cui debebatur prima ⁊ non secunda.

h ¶ Alicuius. q᷑ valde senex ē. vel infirmus valde.

i ¶ Vel al's. puta q᷑ tractat ille qui in sacris nō ē d̄ matrimonio ꝯtrahēdo: vel q᷑ elect⁹ ē: vel eligi sperat i epm̄ vel religionē vult ꝓfiteri vel de crimie accusat propter quod creditur deponendus vel his similia.

k ¶ Proxio. idē credo si nō in proximo: dūmodo fraudulēter fiat renūciatio talis: ⁊ possit id al's ꝯstare: q᷑ sē p rō remanet. pone eni q᷑ lr̄as hēo ad primā vacaturā ⁊ ticius: lz nō sperer̄ de proxia vacatiōe: tn̄ q᷑ me odio ꝓsequtur: renunciat prebēde q̄ valet vnū florenū vt sic me ipediat i piguib⁹ si vacarēt: certe cū eadē sit rō id

l ¶ Cōiecturas. Nō q᷑ dolus probat ex ꝑspicuis (credo ꝯiecturis: ⁊ q eū allegat ꝓbare illū dz. ff. d̄ pb. l. q̄ties. §.

m ¶ Omissa. s. n. dz acceptar̄ si h̄ sciuit s; omittē (q dolo

n ¶ Aliā. puta si vacauit illa d̄ q̄ sperabar: s; illa. (vt hic vides

o ¶ Debitā. lz. n. ista si sit p vacās: s; scd̄o tn̄ rōne fraudis p̄mo vacās fingit: ⁊ ē si. s. de rescrip. si ꝓpt. e. li. ⁊ i h̄ p̄fertur eqtas rigori ꝓpt fraudē ad idē. C. d̄ iudi. l. placuit. C. d̄ fur. ⁊ ser. cor. si qs hūo. ⁊. j. d̄ rex p̄mu. c. vno. ⁊ sic no. casū i q̄ lz scribat d̄ p̄ma vacatura: debet scd̄a: alios casus habes ad id. s. d̄ pb. c. ij. i si. e. t. q᷑. sepe. ⁊. c. cū i ecclia ⁊. c. ei cui. ⁊. j. d̄ re. p̄mu. c

p ¶ Habita. cui se (vno mel renūciauit: ⁊ sic r̄petere nō poterit. vij. q. i. q̄z piculosum. cum si.

q ¶ Ambita. s. p cupiditatē ⁊ fraudē: ⁊ ē si. s. d̄ trāsla. lz ⁊. c. quāto. vij. q. i. si qs eps. suis q̄ termis sit q̄sq; ꝯtēt⁹ nec vltra mēsuras sui iuris affectet augeri: vt i p̄dcō. c. si qs i si. ambita aūt id carere dz: q᷑ expectāti d̄bet: s; ēt si nō deberet puta q᷑ vacauit alia añ illā ob quā fiebat r̄nūciatio: ⁊ tn̄ nō debebat renūciāti: q eam adept⁹ ē: cū iste finis nō distiguat: ad hoc faciūt p̄dicta iura.

r ¶ Romana. dn̄s a᷑eps remensis visitaret ꝓuiciā remēsē ⁊ nō debito mō fuisset a suffraganeis recept⁹ excōicauit eos: ⁊ facit ꝓponi edictū p totā ꝓuinciā remēsē: q᷑ oēs subditi ipoꝝ suffraganeoꝝ adirēt ipz ꝓ suis cāis dirimēdis: papa Inno. reuocat hoc edictū: ⁊ dic̄ q᷑ lz ipi suffragāei ꝓ suis culpis excōicati sūt non tn̄ pp culpas illoꝝ suffraganeorū ad ipm archiepm iurisditio ipoꝝ deuolui: cum id cautum non reperiatur in iure: lz ⁊ al's pro culpis ipos possit debita pena punire: i summa hoc dicit: iurisditio suffraganei excōicati ad metropolitanū non deuoluitur.

r ¶ Romana. n͞ras dec. eiusdē nois ⁊ auctoris ⁊ de eadē cā q̄ erat iter remensē ⁊ suffraganeos: hēbis in processu h⁹ li.

s ¶ Publicatum. ex parte archiepi remensis.

t ¶ Subditis. i. quos a᷑eps iurisditionē nō hz: nisi i cert̄ casib⁹ exp̄ssis a iure ⁊ no. s. de of. or. pastoralis. ⁊ id edictū istud reuocare debuit cū vergeret i p̄iudiciū suffraganeoꝝ ⁊ alioꝝ iferioꝝ iurisditionē hn̄tiū: ⁊ suū ius absorberet: qd eē nō dz cū nō nisi p appellationē ad ipz qōes tl'es deferāt: nec ipe pl⁹ iuris sibi pt vēdicare q̄z ei p canōes sit ꝯcessū: de of. or. duo sil'. ix. q. iij. ꝯq̄stus. ⁊. q. ij. c. ij. ⁊. x. q. iij. q᷑ coguim⁹. ⁊. xviij. q. ij. c. j.

u ¶ Causis. q̄s iter se hn̄t ipi subditi: nō intelligas de causis q̄s hn̄t subditi ꝯ suffraganeos ipsos: q᷑ tunc licitū eēt edictum. xi. q. i. peruenit. ⁊. c. siquis cum clerico.

x ¶ Tenerēt. h̄ dic: q᷑ fōte si ꝯstabat an iuste fuissēt excōicati.

y ¶ Suis. p aliēis. n. n̄ debent excōicari: vt. xxiij. q. iij. si hēs.

z ¶ Culpis. No. q᷑ lz ex sua culpa excomunicatus sit epus ita q᷑ iurisditionē exercere nō possit: nō tn̄ pp hoc ad metropolitanū suū trāsfert iurisditio. s. d̄ ꝯces. p̄ben. q᷑ diuersitatē. s; ꝓpter negligētiā hn̄ trāsfert ⁊ iurisditio ⁊ p̄bēdaꝝ dōatio de

ep̄o ad archiep̄m: vt ibi ⁊ .s̄.eo.ti per totū. Nō ergo lʒ in ne/
gligētia epi archiep̄us suppleat vices eius nō tñ in delicto: ⁊
ꝯcor. optie. s̄ e.li. de electione q̄ꝗ. Sed ꝯ.j. de te.or.c.ij. vbi
vicini epi supplent ptātem quā perdidit ep̄us pp delictū suū
illud spāle ꝑpter fauorē ordinū suscipiendoꝝ in quoꝝ dilatō
ne posset esse periculuʒ
⁊ ꝑcedit ex concessione
expssa ipsius decre. iteʒ
ꝯ.j. de of. dele. si is cui
vbi propter delegati ex/
cōicatioʒ de subdelega/
to appellat̄ ad primū de
legantē. So. nō. sic depē
det iurisditō epoꝝ ab ar
chiep̄o sicut delegatorū
pape ab ipso pp: ad hoc
s̄. de re. iud. duob⁹ ⁊ in
ap. q̄ habet fieri īfra cer
tū tp̄s ⁊ ꝓseq ēt imieret
piculū sibi p̄us delega
tus nō suppleret: ⁊ ideo
aliud ibi.

p ¶ Cōcessuʒ. si. j. de sen.
ex. is q. Et no. intelligi ꝑ
hibitū qd̄ nō ē cōcessū:
ðt ēp. or dilect⁹ de trāsla.
inter. vbi de hoc: ⁊ facit
ad ea q̄ notātur ð dispē
satione epoꝝ. s̄. ð iudicijs at si clerici. ⁊. l. di. i sūma ⁊. c. miror

q ¶ Pena. ſm q̄litatē delicti vel cause. s̄. de of. dele. sane. j.

r ¶ Grandi. rex portugalie negligens erat ⁊ remissus circa
regnū ⁊ subditos eius: prodigus ⁊ dissipator erat: per
mittebat ecclīas monasteria ⁊ pia loca regni sui ⁊ ipsas per/
sonas eccliasticas aggrauari: viduas ēt pupillos ⁊ orphāos
⁊ ceteros in regno suo degētes grauabat vl' grauari sinebat:
quare papa supradicto regi ⁊ regno ⁊ oīb⁹ ibi degētib⁹ pro
uidere volēs: dedit ipi regi ī coadiutorē nobilē virꝝ comitē
boloñ fratrē ꝑdicti regis deuotū circūspectū magnanimū ⁊
potentē ⁊ ꝑ quē sperat futurā reformationē ipius regni.
Mandat ergo baronib⁹ oīb⁹ ⁊ comitib⁹ ipius regni portu
galie: q̄tenus dicto comiti ⁊ coadiutori: cū ad eos accesserit
nō obstātibus aliquib⁹ fidelitatib⁹ homagijs seu pactis vel
iuramentis si aliqb⁹ his sunt regi astricti debitū honorē ex
hibeant ⁊ eū cū oīb⁹ suis recipiant in ciuitatib⁹ ⁊ munitiōi
bus villis castris ⁊ singulis locis ipius regni: ⁊ eius manda
tis obediāt: ⁊ sibi auxiliū: ꝯ quoslibet violētos ⁊ repugnātes
ipēdāt de redditib⁹ ⁊ iurib⁹ oīb⁹ ipius regni sibi integre re
spōdendo vt dicto regni ſm ꝙ decet excellētiā suā: ⁊ sibi ⁊ su
is de ꝑdictis ⁊ necessitatib⁹ regni ꝓuidere valeat: vult tñ ꝙ
ꝑsonā ipsius regis uel sui legitimi filij siquē illū hr̄e contin/
geret debeat fideliter ꝯseruare. Notificat autē eis ꝙ si ipi ꝑ
dicta nō fecerit ipe mandauit duobus iudicib⁹: ꝙ eos ad id
ec. cē. ap. cessā. ꝯpellāt. protestatur in fi. ꝙ per hoc. nō intēdit
regi ꝑfato vel suo legitimo filio siquē hūerit predictū adime
re regnū: sed solū per prouidentiam ipsius comitis ꝯsulere
ipsi regi regno ⁊ subditis. hoc dicit ī sū. hec decre. si ille qui
ꝑest ē negligēs ⁊ rēissus dʒ supior illi dare idōeū coadiutorē

d ¶ Prefati. in decisione sub illo. j.

e ¶ Regis. rex iste dissipator ⁊ negligens erat: vt pʒ per infe
riora: ⁊ per vtrūqʒ videtur ꝙ potuerit remoueri. primū ꝓba/
tur. s̄. de ele. ꝙ sicut in fi. xij. q. ij. mouem⁹. secūdū. s̄. de of. cus.
c. j. j. q. j. §. ecce cum honoris. lxxxj. di. dictū. vbi de hoc: ⁊ sic ñ
debuit ei curator dari sed potius debuit regno priuari: ⁊ sic

cationis astricti: non tamen
ex cl'pis ipsis: cū id nō inueniat̄
a iure concessum[a]: ad remen.
archiepiscopum iurisditō de/
noluerētur eorum: sʒ alia for
te pro ill' pena[b] ipsis canonica
posset infligi. Idem baroni/
b⁹ ⁊ comitib⁹ regni ꝑtugalie.
Grādi[c] non imerito: ⁊ i
fra. Mandamus quate
n⁹ dilcm̄ filiū nobilē virꝝ cōi
teʒ bolon. ꝑfati[d] regis[e] portu/
galie frēʒ[f] ð duotiōe[g] ꝓbitate
circūspectione[h] multipliciter
commendatum[i]: eidem regi:
si absqʒ legitimo[k] decederet fi
lio: iure[l] regini succederet: q
q̄ʒ[m] examinate dilectionis[n] af
fectu quo vos ⁊ predictum re
gnum prosequitur: magnani
mitate ac potentia[o] sibi pluri/
mum suffragantibus regnuʒ
ipsum maturiꝰ reformatur⁹
firma credulitate speratur: ꝑ
sertiʒ cū ad curaʒ ⁊ admistra
tionem gnālē ⁊ liberā[p] regni
eiusdeʒ tā ꝑ sepedicti regis ꝙ
ipi⁹ regni vtilitate: si ꝓuid at/
tēdat: ac ad ðfēsionē[q] ecclīaꝝ
monasterioꝝ[r] alioꝝqʒ pioꝝum
locoꝝ regni prefati ⁊ persōaꝝ
ecclīasticaꝝ tā religiosaꝝ ꝙ se

ad fratrem ordine geniture conuerti: cum filios non
haberet. s̄. de vo. lʒ. dic ꝙ rex cui per successionem re/
gnum defertur: propter. s̄. dicta priuari non debuit ħ
curator dari: vt hic factuʒ fuit: ad instar furiosi seu ꝓ
digi. ff. de cu. fur. l. j. ⁊ custodiet regnum ⁊ reget sicut
ipse curator ⁊ fu
riosum ⁊ patrio/
niuʒ. ff. eo. ti. l. cō
silio. ⁊ satisdat ta
lis rem eius cui
datur saluā fore
ff. eo. ti. l. obserua
re. ⁊. l. se. ⁊. C. de
cu. furio. l. vl. §.
sʒ cū antiquitas
papa aūt h nō cu
rat cautionem re
quirere propter
delictū aut bene
priuatur rex re/
gno per superio/
rem suuʒ vel per
ecclesiam cum su
periorē non ha/
bet: de re iud. ad
apostolice. xv. q.
vi. aliā ⁊. j. de vo.
lʒ ⁊ tunc vel suc
cedet. ꝓrim⁹. s. cū per successioʒ defert̄ vel eligent il
li ad q̄s pertinet alium. s̄ de ele. venerabilem.

f ¶ Fratrem. ꝯ. ff. vbi pupil. mo. vel edu. deb. l. j. ⁊ pe.
vbi dicitur ꝙ pupillus apud illas personas educari ñ
debet que ad ipsius successionem aspirant: ⁊ facit. s̄. ð
conuer. in fide. c. vl. sed secundū ber. rex iste non edu/
cabitur apud fratrem sed per se ⁊ cū sua honorabili
familia ⁊ curia: nec erat iste frater suspecta persona.

g ¶ Deuotione. circa deum. s. ⁊ romanam ecclesiam.

h ¶ Circunspectione. erat. n. plenus oculis ad hoc. s̄.
de ele. scriptū. ⁊ tales debent esse etiam archidiaconi.
xciij. di. diaconi.

i ¶ Cōmendatum. multis modis sumitur cōmendare
qd̄ dic vt. s̄. de acu. si constiterit ⁊. s̄. e. li. de ele. nemo.

k ¶ Legitimo. illegitimus. n. non succedit: vt. s̄. qui fi.
sint le. per venerabilē. in. fi. nec educari vel ali debet:
vt ibi: de quo dic vt. s̄. de eo qui du. in ma. quam pol.
per adul. cuʒ haberet. nec ad ordines promoueri vel
ad beneficia ecclesiastica sine dispensatione: quod dic
vt. j. de fi. ꝑs. c. j io. an.

l ¶ Iure regni. q: debebat̄ ex successiōe: h vult dicere.

m ¶ Quiqʒ regnum ipsum reformaturus ⁊c.

n ¶ Dilectōis. qd̄ enim. qs non diligit facile ꝯtēnit. xj.
q. iij. possunt.

o ¶ Potētia: ꝑdestpotētia vt h ⁊ ð h. s̄. de ap. ꝯstitutꝰ.
ij. īterdū nocet. s̄. ð ele. fundāenta. §. ꝑiñ cū si. s̄. de lo

p ¶ Liberā. lʒ liberā hēat: donare (ca. potuit. cū ꝯcor.
nō pōt. ff. de pac. ꝯ iuris ciuilis. ff. de dona. l. filiusfa. si
tñ ista ratione motus donauerit vʒ donatio: vt in pre.
l. filius. tenetur aūt reuocare ea que male sunt aliena/
ta: vt. j. ibi deperditoꝝ recuperationē: imo ⁊ ipse rex re
uocare deberet: nō obstāte iuramento de nō reuocan
dis. s̄. de iureiur. intellecto. ſm ber.

q ¶ Defēsionē. ad quā tenēt ipi ꝑncipes seculares: vt
xxiij. q. v. ꝑncipes. ⁊. c. regū ⁊. c. administratores io. an.

clariū necnon viduarū orphanorū ⁊ ceterorum ibidem degentum ac deperditorum inibi recuperationem salubriter: vt in domino confidimus sit assumptus: cum ad vos accesserit fidelitate homagio iuramēto seu pacto: si aliquib⁹ forte prefato regi vel cuicūq; alij psone tenemini: aut etiam ipsius regis phibitione dummodo personam eius ⁊ vitam ac legitimi sui filij si aliquem ipm hr̄e ptigerit fidelr̄ ꝯsuetis, debitū eis exhibētes honorē: nequaquam obstantibus: in ciuitatibus castris villr̄ ⁊ munitionibus regni pdci cum oībus suis r̄cipere: ac ei⁹ dispōi ordinationi ⁊ mādatis vr̄r singli: ⁊ singlr̄ vniuersi p omnia ⁊ i oīb⁹ itēdē absq; difficultate q̄lz pcuretis: i pēdētes sibi ꝯ q̄slz repugnātes: ac ēt violētos ꝯsiliū auxiliū ⁊ fauorē de redditib⁹ pꝯuētib⁹ oībusq; pfati regni iurib⁹ sine diminutione aliq̄ plenarie rn̄dēdo: vt ꝯ

illr̄ dcō regi pm q̄ suā decet excellētiā sibi ac suis ⁊ pfati regni necessitatib⁹ p tpe ac negociorū emergētiū q̄litate valeat puidē. Alioqn̄ venerabilibus frib⁹ nr̄is bacbareñ. archiepiscopo ⁊ epo colibri. dam⁹ nr̄is lr̄is i pceptis: vt vos ad id monitiōe pmissa p cēsurā ecclāsticā appellatōe remota ꝯpellāt. p h aūt n̄ itēdimus memorato regi vr̄ ip⁹ legitmo filio siquē hūerit pdcm̄ regnū adimē: sz potius sibi ⁊ ei dē regno ꝯstructiōi exposito ac vobisipsis i vita ipsi⁹ regis p solicitudinē ⁊ puidētiā comitis ꝯsulē ꝯdicti. Bōif. viij.

Si eps a pagāis aut scismaticis capiat: n̄ arcieps sz capl̄z: ac si sedes p mortē vacaret illi⁹: i spūalib⁹ ⁊ tpalib⁹ mistrare ꝯbebit: donec eū libtati restitui vr̄ p se. ap. cui⁹ iterē ecclīarū puidē necītatib⁹ sup h p ipm capl̄m q̄ꝯci to ꝯmode potit ꝯsulēdā alio contigerit ordinari. Idem.

Monasterior. Nō. ar. nole ecclīar mōasteria non ꝯphēdi: ad idē. s. de ele. sciāt. e. li. ⁊. j. de sen. ex. c. vl. §. adijcimus. contra. liiij. di. §. hac auctoritate.

Viduar. de qb⁹ an ptieāt ad iudiciū ecclesie? dic vt no. s. de fo. cōpe. ex tenore.

c Deperditor. p pt regimē malū s. de elec. fūdamenta. §. digne itaq;.

b Pacto. ad id j. de of. or. q: pleri

e Prohibi(q;. tione. n̄. n. pōt sb/ditis phibē quin obediāt ⁊ itēdāt curatori in his q̄ ad curā regni ⁊ ipsius regis honorē ptinēt ꝯ ad hoc pcurādū assūpt⁹ sit: ipedire tur ei ipi⁹ officiū

d Cōsuetis. ad hoc. s. ꝯ iureiur. peritio.

e Honorē. vt. vij. q. j. q: frater.

f Ciuitatib⁹. q̄ murorū ābitu terminār vt. j. ꝯ sen. ex. si citas. io. an.

g Procuretis. hucusq; ē lr̄a suspensiua. ber.

h Violentos. sic. n. iuste bellabit se defēdēdo. xxiij. q. ij. c. j. ⁊. ij. ⁊ s. ꝯ iurīur. sic. iij. ⁊ sic obedir dn̄t. erḡ ꝯstar. iustū eē bellū h ⁊ id ē cū dubitar: an sit iustū necne: vt. xxiij. q. j. qd clpar. i fi. cū āt certū ē bellū iiustū: sec⁹. xj. q. iij. iulian⁹. ⁊. c. nō sp cū si.

i Redditib⁹. generale nomē e. plus. n. est in redditu q̄ in fructu vt ⁊ part⁹ ancille ff. de vsur. i pecudū. §. partus. ff. ad trebel. deducta. §. hr̄ditatē ⁊ dixi. s. ꝯ ele. generali.

k Dimutiōe. ad idē. s. de v. sig. cū int vos.

l Excellentiā. f. j. s. de prebē. de multa. i fi. vij. q. i. q̄zuis sed remoto pro crimine sumptus nō ministrār: q: male meriti ꝯbēt egestate laborar. ff. ꝯ posi. bōa fidē.

m Alioqn. i. eū recipere mandatis parere adiuuare de redditib⁹ itegre puider pdicto comiti ꝯtēpseritis.

n Premissa q̄ sēper excōicatiōnē pcedere debz. xj. q. ij. idigne. xxiiij. q. iij. ꝯ illicita. s. de sen. ex. sacro cū si.

o In vita eiusdē. Nō coadiutoris officiū expirare morte eius cui adiutor datus est. tunc. n. potestas ad capitulū pertinet in ecclesia cathedrali. j. c. j. ⁊. ij. mortuo āt rege: aut reliquit f liū qui ex successiōe rex erit: ⁊ sic cessat istius coadiutoris officiū: aut non ⁊ sic iste rex erit: ⁊ deficiet esse coadiutor ⁊ ideo dicit in vita.

p Si eps a pagāis. Epo a paganis vl a sismaticis capto nō archieps sed capl̄z administrat: nisi pp q̄ cito h fieri potit sup h p capl̄z ꝯsulēd⁹ asr ordiart hūi ortū hec decr. ex his q̄ no. ho. s. de ma. ⁊ obe cū oli.

q Paganis. vel hereticis de quib⁹ idē iuris: vt. s. de here. siquis eps ⁊ scismatici dicunt. xxiiij. q. iij. iter heresim. io. an.

r Archieps. cū h n̄ repiar i iure expssū vt. s. e. c. j. j. c. pri.

s Sz capl̄z. ipi⁹ cathedralis ecclie cuius eps captus est. Et sic nō q̄ sicut capitulū cū vacat ecclīa supplet vicē epi i iurisditione: vt. j. de isti. c. j. s. de ma. ⁊ ob. cū oli. ⁊. j. de ma ⁊ ob. c. j. sic ⁊ cū q̄ si vacat: vt hic: ⁊ sic nō ciuilē mortē eqpari nāli: ⁊ ē si. C. de dona iter. vi. ⁊ vx. res vxoris. vbi donatio cā mortis ꝯfirmar morte ciuili sic nāli: ad idē. C. de epi. ⁊ cle. l. vl. ꝯ hoc tn̄ dic vt no. io. xvj. q. j. placuit. ij. io. an.

t Mortē renuciatiōe translationē. depōnē vl alio modo.

u Spūalib⁹. i his que requirūt ordinem vocabunt vicinos epos cum cautele studio. vij. q. j. pōtifices. s. eo. li. de. ele. is cui beneficia autem que spectāt ad collationem solius epi non cōferent vt. s. ne se. va. c. ij. ⁊. j. eo. ti. c. vno. quia id nō facerent si per mortem naturalem vacarent: vt ibi nec dant clerico licentiā transeundi ad aliā dio. lxxj. de fraternitatem.

x Tpalibus. ita ꝯ mobilibus bonis nihil alienent. s. e. li. de ele. is cui.

y Debebit. pone archidiacō⁹ p⁹ epz pest caplo eps a scismatcis captus ⁊ postmōz archidiacon⁹ mortu⁹ quē capl̄z hz eligere ⁊ epz cōfirmare: elegit capitulum. t. i archidiaconum queritur quis habeat confirmare: ⁊ videtur q̄ capitulū talem confirmare non possit: q̄zuis enim circa inferiores inueniamus pmissū capitulo supplere episcopalem iurisditiōem circa superiores non reperimus concessum immo videtur prohibitū ad hoc s. de ma. ⁊ ob. cum inferior. ⁊. xxj. di. cum inferior. quidam dixerunt papam ⁊ non alium hunc confirmare posse ad hoc j. de of. vi. c. j. alij de archiepiscopo dixerunt. sed ho. in hac questione. no. de ma. ⁊ ob. cum olim. q̄ capitulum talem confirmabit. licet enim canonici in eo q̄ canonici sunt inferiores tamen in eo q̄ capitulum superiores sunt. ff. quis a quo ap. sit. l. fi. ad hoc. s. de of. or. irrefragabili. §. excessus. ⁊ maxime in eo q̄ episcopi vices gerunt. s. de of. dele. sane. ij. ⁊. xciij. di. c. vlt. ⁊. xciiij. di. c. j. ⁊ hoc verum credo ar. j. de ap. c. pe.

z Liberati. seruus enim factus erat: insti. de iur. perso. §. vltimo. ff. de cap. ⁊ postlin. reuer. l. v. ⁊. ff. de regulis iuris. seruitus. recuperat ergo iura sua quasi iure postliminij. vt. xvj. questione prima. prima actione. vij. questione prima pastoralis. insti. quib⁹ modis iu. s. pa. po. sol. §. si ab hostibus.

⁊ Consulendi. i. ad idem. j. de cle. egro. c. vno.

ꝯ Ordinari. aliter puidendo vel forte visitatorem dando: vt. j. c. px.

46

Ecc'le cathedrali vacanti[b] visitator[c] ab alio q̃ a ro.pō.[d] deputari nō pōt[e]: nisi fōte capl'z i spūalib⁹ ⁊ tpalib⁹ negligēt[f] aut ꝑperā[g] admistet tē. n. a r e pꝰ ob negligētiā vel maliciā capl'i eo vocato[h] cāeq̃z sup h cognitiōe pmissa[i] visitatorē seu administratorē eidem eccl'e licite posit ȯputarī. Hu⁹i[k] q̃z visitator q̃ q̃ spūaliū ⁊ tpalium administrationem legitimā[l] censeat hr̄e: bn̄ficia tn̄ q̃ ad colōnē ptinēt epi[m]: ɔferr̄ nō pōt[n] ṅ ab alio[o] q̃ a ro.pon. fuerit deputatus[p]. [q]Cle. iiij.

De tēporibus ordinationū ⁊ qualitate ordinandorum.

Epe[s] ɔtigit q̃ nonnulli clici[r] vicl'o ex cōicātiōis[s] astricti: aut apostate[t] seu irreglares[u] vl'als ordinū sacroꝝ suscepti one idigni suā pr̄iam[x] in q̃ de his hēt noticia[y] fugientes[z] se i rmotis ptib⁹ faciūt ad h⁹i[7] ordines ꝑmoueri. ¶ Nos igit volentes aīaruz ipsoruz periculis obuiare: statuimus: vt nullus episcopoꝝ[2] italie[ꝝ] ȯce

a ¶ Ecclesie cathedrali opiniones erant oliz qs possit visitatorē dare cathedrali eccl'e. item an visitator posset cōferre bn̄ficia: vtrūq̃z hoꝝ determiat hic papa. ortū hz ꝑmū dcm̄ hui⁹ decre. ex his q̃ no. lxj. di. qm̄ fest⁹. ⁊ ꝑ ino. ⁊ ho. s̄. vt ec. bn̄. vt nr̄z. scdz ex his q̃ nō lxj. di. obitum.

b ¶ Uacanti. idē in quasi vacante: vt. s̄. c. prori.

c ¶ Uisitator. ide qd ad ministrator: ȯ q̃. lxj. di. cathinensis. ⁊ c. qm̄ festus.

d ¶ Pōtifice. cui⁹ iterest eccliaꝝ necessitatib⁹ ꝓuidere. s̄. c. prori.

e ¶ Nō pōt. hoc ꝑcise tenebat io. i ꝑdi. c. qm̄ festus. s. bartho. brī. ⁊ hu. ibi ɔtra tenebāt. s. q̃ archieps hoc poterat: sic̄ ⁊ ꝑses dat curatorē: isti. de cur. §. vl. ⁊ q̄r ꝓhibitū ṅ reperiebat. lau. idē dicebat: tn̄ dicebat clericorū requirendum consensum. inno. ⁊ ho. vt ec. he. c. vno distiguebāt vt h. s. q̃ alius q̃z papa sine cause cognitionē: ⁊ vocatis his qui vocandi erant. s. capitulo ho non poterat visitatorē dare. ⁊ ē rō: q̄r archieps ṅ pōt tollē ius suū caplo sin̄ cā: qd est q̃ ad ipos vacāte sede ptineat administratio spūaliū ⁊ tpaliū. s̄. c. px. cū cōcor. ibi signatis. papa āt ex ptātis sue plenitudie h bn̄ pōt: ȯ cōces. ꝑbē. ꝑposuit.

f ¶ Negligenter. ecce primum casum.

g ¶ Aut ꝑperā ecce secūduz. Nō. h eqꝑari negligētiā ⁊ ȯlictū alibi differt. s̄. ȯ ele. si ɔꝑmissari⁹. ꝑ vtraq̃z ꝑte. e. t. q̃z q̃z. io. an.

h ¶ Uocato. s. eni vocādi: q̄r eoꝝ iterest. s̄. ȯ of. archidi. ad h de temp. or. si archieps ⁊ quō intersit. s̄. dixi.

i ¶ Premissa. qd si ṅ fiat dico visitatori s datiōez ṅ valē: ad h s̄. e. li. ȯ ele. q̃zuis. ⁊ c. ꝓuida. suffic̄. n. legislatorē aliqd ꝓhibuisse: ⁊ si ṅ adijciat qd ɔ̄ factū fuēit ṅ valere. C. ȯ legi. ṅ dubiuz.

k ¶ Huiusmodi. s. datus ecclesie cathedrali.

l ¶ Legitimā. lxj. di. cathinēsis. ⁊ c. qm̄. ⁊ s̄. ȯ ele. cū nob oli. i fi. ṅ. n. seqt qs hz administratiōez legitimā: ꝑ bn̄ficia ɔfert: vide istātiā i caplo vacāte sede. s̄. ne se. va. illa suffic̄ dare instā

m ¶ Epi. soli⁹: al'r illa cū caplo ɔfert: qd (tiā: vt. j. q. j. sic̄ vrgēi. dic vt. j. ne sede va. c. vno. ⁊ de regu. c. vlti.

n ¶ Nō pōt. sup h vide qd no. ȯ ma. ⁊ ob. cū oli. Scire debēs q̃ io. ⁊ hu. tenebāt ɔ̄riū. dicebāt. n. idisticte q̃ visitator poterat bn̄ficia ɔferre: ⁊ h no. lxj. di. obitū. lau. ɔ̄ opi. ꝑ lau. vera i visitatore dato ab alio q̃z a papa ꝑma ivisitatore a papa dato dz eni ꝑpt āpliorē dātis ꝓrogatiuā āpliori fūgi ptāte: ad h. j. ȯ pb. ṅ a sede. sic̄ ⁊ ȯlegat⁹ a papa sbdelegatū dat: ab alio ṅ. C. ȯ iudi. a iudice. ȯ of. ȯle. pastōalis. ⁊ c. vl. ad idē. j. ȯ ꝑbē. hi q.

o ¶ Ab alio. puta archiepo in casibus supradictis vl' a capitulo. si alicui ɔmitterēt vices suas: ille diceretur visitator.

p ¶ Deputatus. ille ergo bn̄ hoc poterit: q̄r oia pōt que elect⁹ confirmatus. s̄. e. li. de ele is cui. io. an.

q Epe. eps italie vltramōtanū ṅ ordiet: nisi de spāli lnīa pape: vl' ꝑ ꝑ̄tētes lr̄as epi sui ɔtinētes iustā cāz q̃re no illī⁹ ṅ possit illū ordiare. si sec⁹ fuēit factū ordinās ꝑ̄uieī pēa ɔdig. ⁊ ordiat⁹ māebit suspēs⁹ ita q̃ ēt a ꝑn̄iarijs pape sine ipsius spāli lnīa absolui ṅ posit.

q ¶ Sepe. fuit igit ꝓuidēdū. s̄. ȯ ap. sepe. s̄. ȯ cle. q̄r sepe. j. de re. spo. sequens. ff. de legi. nam ad ea.

r ¶ Clerici. No. pro eis que. s̄. dicam.

s ¶ Excōicatiōis de talib⁹ i excōicatiōe maiori ordiātis dic vt. s̄. ȯ se. ex. cū illoꝝ. ⁊ distigue iter reglares ⁊ seclares: ⁊ iter sciētes ⁊ ignorātes ius vl' factū: vt ibi.

t ¶ Apostate. qui excommunicati non sunt de h. xxiij. di. siquis. s̄. de vi ⁊ ho. cle. c. siqs. ȯ apo. c. iij. in cāu vt pēiculosa. j. ne cler. vl' mo. vt piculosa. q autem i apostasia recipit sacrum ordinez etiam si religiosus sit non dispēsatur cum eo per alium q̃z per papam. s̄. de ap. c. vl. quod intellige si vera erat apostasia: per id qd habes. s̄. eo. c. ex parte. ⁊ ibi no t apostate autem infames sunt. vj. q. j infames. ⁊. iij. q. iiij. siquis a suo ⁊ sic ṅ ꝓmouendi. xxiiij. di. qn̄ io. an.

u ¶ Irregulares. siue ex crimine siue ex defectu: puta bigamia illegitimitate corporis vitio vel alio defectu io. an.

x ¶ Patriam. de qua inquirere debet examinans ordinandos. xxiiij. di. quando. propter patriam etiam ⁊ natiuitatem carius vel vilius emi solet mancipium. ff. de edi. edic. quod si nolit. §. si mancipia. contra. s̄. ȯ iudi. cuz deputati. so. loquitur i ordinando qui subtiliter examinandus est vt. s̄. de pur. ca. cōstitutus

y ¶ Noticia. ⁊ ideo in his fieri debet examinatio. s̄. de ele. postq̃z. cum suis concor.

z ¶ Fugientes. xix. q. ij. due sunt.

7 ¶ Huiusmodi. s. sacros.

2 ¶ Episcoporum. abbates etiam conferunt. lxix. di. qm̄ videm⁹. s̄. de et. ⁊ qua. cuz cōtingat. s; talibus cōferre nō possunt: qd dic vt. j. ȯ priui. abbates. i fi. ⁊ presbyteri conferūt psalmistatum: vt. xxiij. di. j. psalmista.

ꝝ ¶ Italie. quid ecōuerso si episcopus vltramontan⁹ ordinet italicum: non videtur hec ȯcre. locuz habere: quia penalis est ⁊ sic restringenda: ⁊ sic proprium nō excedit casuz. s̄. e. li. de ele. statutuz de pe. di. j. pene. In contrarium videtur: cum per omnia sit eadem ratio vtrobiq̃z: ergo idem ius. nec videtur ista ampliatio vl' extensio s̄m ea que vides. s̄. de ele. si postq̃z. vbi cōstitu. illa cupientes. lz penalis locum habere declaratur in prouisionibus ⁊ appellationibus ⁊ confirmatiōibus: de quibus ibi cautum non erat: ad hoc. ff. de ver. ob. La ticio. vbi eniz est eadem ratio penitus omnimoda similitudo: non proprie dicimus extendere. ff. ad. l. iul. de adul. l. si postulauerit. §. idem. ff. de edē. quedā §. nummularios. tunc enim pene dicuntur extendi quando ad casum non omnino similem extendūtur: ⁊ sic intelliguntur contraria: facit ad hanc questionē quod no. moderni ⁊ ho. precipue. s̄. ȯ ele. nihil. ⁊ guil. ⁊ gar. e. ti. auaricie. dubitando credo per primā rōem q̃ hec ȯcr. i italicis vltramontes ordinatis locuz non

hēat. ⁊ pōt eē rō: q2 vltramōtanꝰ circa mōtes exñs h3 duo remedia: vt cito mittat ad ꝓpriū epū3 vel ad papā saltē q sibi vicinus ē: lniā3 postulet: qꝺ nō sic facile pt italicꝰ vltra mōtes exñs: hēant ꝫ in hoc casu locū anti q̄ ⁊ moderna iura: istꝺ aūt suū scriptū cāu3 nō excedat

tero aliquem vltramontanuz clericuz[a] ordinare presumat: nisi a nobis specialez licentiā hēat vel ab episcopo de cuiꝰ dio. traxit originem ordinandus: vel i cuiꝰ dio. beneficiatꝰ existit[b]: p eius patentes lr̃as[c] causam rōnabilem continentes: quare ipsum nolit aut nequeat ordinare. ¶ Eos vero quos contra premissa contigerit ordinari: manere volumꝰ absq3 spe[d] dispensationis sr̃ ħ a se. ap. obtinende suspensos[e]: ac ordinantes pñia condigna puniri. ¶ Omnibus nostris pniarijs inhibentes districte ne absq3 licentia nr̃a spāli[f] cū talis ordiatis dispensēt: vel suas eis tradāt lr̃as p quas cuz ipsis debeat dispēsari[g]. ¶ Gre. x. in gnāli concilio lugd̄.

Eos[h] q clericos[i] pochie[k] aliene[l] absq3 supioris ordinādoruz lnia[m] sciēt[n] seu affectata[o] igrāti vl' q̄cūq3 alio figmēto[p] q̄sito psūpsint ordiare[q] p annū[r] a collatione ordinū[s] decernimꝰ eē suspens[illegible] zbis q̄ iura statuūt[t] ꝯ taliter[u] ordinatos in suo robore duraturis. ¶ Clericis q3 pochie talr suspēsorꝫ: pꝰ q̄ eorꝫ suspēsio fuērit manifesta[x]: absq3 ipsorū etiā

a ¶ Clericū. quid dices si laicū ordiet i clericū: vī q̄ tūc locū nō habeat p iura glo. p xi. allegata: ⁊ ad hoc. ꝫ. in pn. dec. S3 ꝯ. j. c. vlt. cu3 suis cōcor. ⁊ eadē ē ratio vtroq3 ꝫ idē iuf erit. so. credo p vltimo dcā: ⁊ de laico i cleru3 ordinato hāc ꝯstitutionē itelligi: ⁊ facit qꝺ dicā. j. c. px. ⁊ lr̃a3 lege pūctādo post vltramontanū ⁊ non pꝰ clericum: ⁊ sic tūc vex itellectu3 hēbis: ⁊ l3 pemīj de sacris loquat cōtrō generaliter loquit. vel dicūtur hic sacri ordines large vt ꝯprehendant minores: sic. ꝫ. de biga. c. i. ⁊ de hoc. xxxij. di. in sūma. alij contra.

b ¶ Existit. subau. vel vbi h3 domiciliū: l3 alibi natus fuerit. j. c. cū nullus. i. rñ. nisi dicere velis hoc casu: qꝺ credo verū. ⁊ l3 al's videā vnū ius suppleri p aliud: vt ꝫ. de ele. is cui. tamē istud non credo suppleri per illud al's facillimum erit vltramontano infami se facere ordinari: quod vetat hec constitutio.

c ¶ Litteras. Hic nota duo spālia. ꝓmo cāu i quo scriptura requirit: ⁊ hēs de hoc. ꝫ. de ꝓb. tertio. ⁊ dixi. j. de censi. c. i. scꝺo q̄ non sufficit licētia nisi exprimat causa ⁊ est si. j. de sen. excom. cum medicinalis.

d ¶ Spe. si. ꝫ. de ele. c. i. i fi. eps ꝫ sup executiōe secū nō poterit dispēsare vt oli3 poterat. ix. q. ij. lugdun̄.

e ¶ Suspensos. in casu isto celebrans irregularitatem incurrit: ⁊ de hoc dicam. j. c. proxi.

f ¶ Speciali. sic. j. de offi. vi. c. ij. ⁊ iij. j. de pe. ⁊ re. c. ij. de regu. iu. in generali.

g ¶ Dispensari. quod eni per se nō possunt nec p alios poterūt. xlvi. di. sicut. xxiij. q. vlti. his a quibꝰ. sicut ecōuerso. j. de reg. iu. potest quis ⁊ ibi plene dixi.

h ¶ Eos q. sciēter ordinauerit clericū alienū: p annū a collatione ordinū sūt suspēsi: ⁊ postq3 suspēsio fuerit manifesta: poterunt subditi sine ipsorum lnia a vicinis episcopis ordinari.

h ¶ Eos qui. generaliter loquitur: vt cōprehēdat qbus competit ordinare: de priuile. quia circa.

i ¶ Clericos. de laicis dic vt. j. c. vlt.

k ¶ Parochie. id est dio. ix. q. ij. lugd. quādoq3 ecōuerso. de pecu. cle. c. ij.

l ¶ Aliene. i. non sue siue sit proxima siue remota. ix. q. ij. c. i. ⁊ c. ep3. lxxi. di. p totū. ꝫ. eo. q̄ translationem.

m ¶ Lnia. quā quis dare possit. dicitur. j. c. proxi.

n ¶ Sciēter. ꝫ nūqd scire psumet vl' ignorare: vī q̄ ignorarē. ff. de ꝓba. l. vius. j. ꝺ re. iu. psumit. dic. q̄ psumet sciēs nisi ꝓbz ignorātiā: ad h. ꝫ. de ele. inotuit ibi nec ꝓbare cogimꝰ ⁊c. q2 quēl3 ordinādū ꝑuari tenet: vt. xxiij. di. q eps. xxiiij. di. quādo vī aūt ad ea3 ꝓbanda3 sufficere iuramētū: vt. ꝫ. de cle. vt circa. ⁊ c. nulli. ⁊ l3 p alios examinet ex sua negligētia eorꝫ culpa sibi iputabit: ad hoc de simo. i tm̄.

o ¶ Affectata. equipollēt ꝫ scia ⁊ affectata ignorātia: de clan. desp̄ō. cū ihibitio. ⁊ dicit affectata ex quo scire potuit: ꝫ noluit: imo dissimulauit. C. de ince. ⁊ iuti. nup. l. q ꝯtra. ⁊ dico q̄ si iurauit se ignorare: vt dixi i proxi. glo. altera pars habebit necesse ꝓbare scia3 vel affectatā ignorātiā: ⁊ ꝓbabit hoc p argumēta vel cōiecturas ꝓbabiles. ꝫ. ꝺ renun. c. ij. eo. li.

p ¶ Figmēto. sic. ꝫ. ꝺ elec. auaritie. vl' q2 forte dixit scholaris ē quē bñ ordiare possūt: vel fingit lnia3 datā fuisse: vel dicit epm ordinādi amicū ... q̄ ... habebit rata3. ix. q. ij. lugd. vel scire dissimulauit lr̃as dimissorias surrepticias eē: vt ibi notatū. vel i fraudē ꝯstōis huius aliquē in suu3 familiarem recipit vel ei beneficiu3 cōtulit. hec ⁊ similia sunt figmenta.

q ¶ Ordinare. etiam ad primā tonsuram. lxxi. dis. primatus. de eta. ⁊ quali. cum contingat. quod dic vt. j. eo. c. vlti.

r ¶ Per annū. cōtiuū. ꝫ. de elec. ꝓuida. No. ius nouū: q2 olī certa pena ꝯ tales nō fuerat statuta ꝫ3 quosda3: ꝫ ꝫ3 guil. hic mitigat pena: q2 oli3 p annū a celebratiōe misse suspēsus erat ⁊ deponi debeat: vt. ix. q. ij. nullū puniūtur ergo i quo peccauerūt. i. q. i. siqui. ꝫ. de his que fi. a ma. par. ca. quesiuit.

s ¶ Ordinū. oīu3 ꝫ3 guil. ⁊ gar. ⁊ p hāc lr̃am ⁊. ꝫ. e. vel nō est ꝯpos. vbi punit i collatiōe oīu3 ordinū q i diaconatu peccauit ⁊ si papa voluisset: eū tm̄ illo quē ꝯtulit ꝑuari expssisset: vt. ꝫ. e. lr̃as. ⁊ c. vlt. nec de iure frui d3 maioribꝰ q minoribꝰ caret. ff. de ser. expor. cui pacto. ⁊ de or. ab epi. c. i.

t ¶ Statuūt. q̄ si ordinatio rata nō hēatur quo ad executionē. ix. q. ij. p totū. lxxi. di. c. i. q̄dā iura dicūt eos deponendos. vij. q. i. eps i dio. ꝫ nūqd suspēsus ē sic ordiariꝰ ab executiōe: vel an h3 executionē nisi iterdicat: ⁊ vī q̄ necessariū sit iterdictu3. ꝫ. e. ti. q̄ trāslationē. ibi iterdicēda est ⁊c. ad idē de offi. archi. significasti. Sed contra sic non tenet snia data a nō suo iudice: sic nec ordinatio: vt. lxx. di. neminem. lxxi. di. p totū. so dicas illum suspēsu3 ipso iure: sed non illa suspensione que irregularitatem inducat: ꝫ suspendendum illa: vt i dec. q̄ translationem ꝫm hosti. guil. ⁊ gar. vnde ⁊ in forma dispēsationis que talibus datur ab apostolica sede dicitur: ipo ab ordinum executione suspenso. l3 igitur suspensi sint a iure nihilominus ⁊ ab hoie suspendēt. qꝺ ē vex: i cāu. ꝫ. c. proxi.

u ¶ Talis. q2. s. ordiauerūt clericos aliene dioc. ⁊ ħ dico q̄ secus erit i alijs casibꝰ i qbꝰ hoc nō inuenit expssu3. ad hoc. ꝫ. ti. pxi. c. i. de ꝯces. ꝓben. quia. ꝫ. de elec. suffraganeis.

x ¶ Māifesta. p euidētiā facti. ꝫ. de cohabi. cle. c. vlt. vl' q2 est iuris notoriū: vt. j. e. ti. vīa. ⁊. ꝫ. de ꝟ. si. cū oli. al's in dubio a. p

prio prelato non recedent. viij. q. iiij. nonne.

a ¶ Lnia. quod, enim. a iure concessum est: vlterius, non est ne cesse a iudice postulari. ff. de condi. insti. l. que sub cõditiõe. §. vl. C. li. x. de thesauris. l. vna.

b ¶ Interim. i. anno suspensionis durante.

c ¶ Vicinis epis. in sua dioce: q2 nõ ĩtrabũt abs q3 sua lnia parochiã sus pensi: vt credo s3 guil.

d Canonice. s. precedẽ te debita examinatione ⁊ scrutinio ⁊ temporib9 debitis. s. e. ti. de eo. ⁊ mo do debito. s. nõ furtiue vel p saltũ vl' plẽs sacros eodẽ die vl' duob9 ↄtiua to ieiunio. s. e. lrãs. ⁊. c. dilectus.

e Q Uia3 nullus. eps ori ginis domicilij vel ecclesiastici beneficij cõ mẽdaticias ad ordines dare põt: iferiores plati nõ nisi ex priuilegio: nec officiales epo2: s3 hi qui hñt administrationez spiritualium illas hñ cõ cedũt: ⁊ possunt episcopi ordinare priores priora tuu3 nõ exẽpto2 ⁊ ipso2 socios q3diu morantur in illis: licet inde non fuerint oriundi.

licentia[a] interi[b] recipiendi or/dines ab alijs vicinis[c] episco pis al's tantum canonice[d] libe ram concedimus facultatez.

Bonifa. viij.

Cum[e] nullus[f] clicũ[g] paro chie[h] aliene preter superioris ipsius licentiam debeat ordi nare[i]: superior intellr in hoc[k] casu eps[l] de cuius dioc. ẽ is q ad ordines[m] promoueri desi/derat oriundus[n] seu in cuius dio. bñficium obtinet ecclesia sticũ[o] seu h3 l3 alibi nat9 fuerit dõiciliũ[p] i ead[q]. ¶ Inferiores q3 plati[r] religiosi vel alij: nisi eis q suos clicos aut sbditos[s] possint q voluerint epo[t] facẽ ordiari a sede aplica spal'r sit idultũ[u]: vel officiales epi: cu3 ad h se ipsi9 offm ñ extendat[x] h9i neqũt lnia3 iptiri. ¶ Epi scopo[y] aũt i romotis[z] agẽte ip si9 i spũalib9 vicari9 gnalis vl' sede vacante capl'z[&] seu is[?] ad que3 tc tpis admistratio spũa liũ noscit ptinere: dare pñt lñi a3 ordinãdi. ¶ Religiosi[?] vo a suis supiorib9 i ñ exẽptis pso ratib9 dputati pores ⁊ eorũ so cij[a] pñt a locorũ diocesanis q3 diu morant i ipis porãtibus ordiari licite: l3 nõ sint d eo2 diocesib9 oriũdi[b]. Idẽ.

Nullus[c] eps vl' quis ali9 i fanti[d]: nisi forte religiõe3 itra ret[e]: seu illr'ato: sed nec abs q3 sui superioris[f] lnia bõi[g] dioces

f ¶ Nullus. generaliter loquitur: vt dixi. s. c. proxi.

g ¶ Clericum vel laicum. j. c. proxi.

h ¶ Parochie. i. diocesis.

i ¶ Ordinare. s. c. proxi. cum suis concor.

k ¶ Hoc casu. s. i danda tali lnia: hoc dixi: q2 multis alijs mo dis d2 quis subditus alterius ⁊ de eius foro. quod dic vt. s. de fo. compe. c. vlti. ⁊. ff. de iudi. heres absens. §. i.

l ¶ Eps. q nõ iferior: vt. j. pri. ⁊ ẽ si. s. de elec. cum ex eo.

m ¶ Ordines. quoscunq3 minores vel sacros.

n ¶ Oriundus. dicitur. n. quis ibi domicilium retinere: vn/de oriundus est. ff. de sena. l. penul.

o ¶ Ecclesiasticũ. ad dra3 alteri9 beneficij vel prouentus secu laris: ⁊ talia ecclesiastica bñficia sine institutiõe canonica ob tineri nõ pñt: vt. j. de reg. iu. c. i. cum suis cõcor. ⁊ intelligo siue istud sit bñficiũ ppter qd ordinẽ recepit siue non cum gene raliter ⁊ nõ distinguendo loquat: vñ nec distinguere debeo ij. q. v. consuluisti. s. de transla. inter cor.

p ¶ Domiciliũ. põt qs hre domicilia i plurib9 locis. ff. ad mu nic. l. assũptio. §. iuris prudẽtib9. d fo ↄpe. ex pte. b. s. d rescri. dilect9. ij. qd ve2 ẽ si i vtroq3 se eq̃lit collocauit: vt ibi ⁊. j. de sepul. c. ij. al's ibi dicet hre domiciliũ vbi maiorẽ ptẽ re2 sua rũ h3. ff. ad mũicip. ei9. §. vl. C. vbi se. vl' cla. sẽatores. al's sola domus possessio que inciuitate alia conparatur domicilium non facit. ff. ad munici. libertus. §. sola.

q ¶ In eade3. subau. vel dñs papa. s. c. i. ⁊. j. §. pri. pe enim. ordinarius est singulo2. ix. q. iij. cuncta per mundum. ⁊ roma cõis est patria. ff. ad munici. roma. ⁊ ibi potest quilibet conue niri. s. de fo. compe. c. vltimo.

r ¶ Prelati. puta abbates archipsbri vel archidiacõi: ⁊ habe bas de his. s. de offi. archidi. sigsti. dicit enĩ canõ litteras epi necessarias ⁊ non inferioris. lxxi. di. extraneo.

s ¶ Subditos. laicos. io. an.

t ¶ Episcopo. dum tamẽ catholico: ⁊ habes de hoc pri uilegio. s. de prescrip. veniens.

u ¶ Indultũ. subau. vel nisi hẽant ex ↄsuetudine pre scripta: vt hoc facere possint. i h. n. casu bñ v3 ↄsuetudo sm io. q h no. ix. q ij. ep3. ⁊ facit qd no. ber. s. de of. ar chi. sigsti. nec enĩ ↄsuetudo reuoca tur p nouã ↄstitu tionẽ. s. de consti. c. i. e. li.

x ¶ Extẽdat. nisi habeat speciale mãdatu3 ad hoc vt infra de offi. vi. c. ij. ⁊. iij.

y ¶ Epo. sup h vi de qd no. ber. mo derni: de offi. ar/chi. significasti.

z ¶ Remotis. quẽ locũ dicis rmotũ dicũt qda3 circa ad vltra mõtes p decre. s. de elec. nihil. s3 h ẽ falsu3 q solũ talis locus dicat remot9: q2 aliud ẽ dicere val de remoti: vt ibi: ⁊ aliud remoti vt h: sic aliõ est dicere cautio: q2 tũc itelligit nuda cautio: vt. C. de v. sig. saci/m9. ⁊ aliud sufficiẽs cautio: ⁊ tũc itelligũt pignora vel fideiussores. ff. mã. si mãdato. §. vl. S3 vĩ q remoti di/cãt ex puiciã. s. de elec. corã. C. d pscrip. x. vel. xx. an. l. vl. vl' vltra duas dietas. s. de rescrip. nõnulli vl' vltra vnã vt. e. li. e. ti. statutũ. satis credere h arbitrariũ iudici qs lo cus dicatur remotus.

& ¶ Capl'z. qd tũc i spũalib9 admistrat: vt. s. t. px. c. vl. ⁊.

? ¶ Is puta visitator. lxi. di. qm. s. ti. proxi. c. vlti. s. (pe. de elec. c. is cui.

? ¶ Religiosi. etiam exẽpti: vt aliqua fuerit dubitatio ⁊ per id quod dicit in non exemptis: vel fuerit dubita/tio: quia non erant perpetui ⁊ hoc est verius.

a ¶ Socij. n. n. ibi dbẽt eẽ soli: q2 ve soli ⁊c. ecclastici. iij vij. q. i. illd. d sta. mo. mõachi. ⁊ pbat. e. t. qd dei tiorẽ.

b ¶ Oriũdi. q2 tũc possent rõne originis: vt. s. i. rñ. ⁊ si possint ordinare: ita dico q commendaticias ad ordi dines dare: vt ibi.

c N Ullus eps alius puta abbas vel psbr q psalmi statũ ↄferre psit. lxix. di. qm. ⁊. xxiij. di. psalm ista.

d ¶ Infanti. s. minori. vij. ãno2: septẽni ergo põt ↄferre tõsurã. xxviij. di. de his. ⁊. lxxvij. di. in singulis. ⁊ fac. s. de ele. ex eo qd. de pben. sup. ⁊ qd ibi notatur. io. an.

e ¶ Intraret. ergo mior. vij. an pt religionẽ itrare: qd ve2 ẽ: s3 pfese nõ obligat: vt. s. de regu. q2 i isulis. ⁊. c. ad nra3. ⁊ dic vt. j. de regu. is. q. ⁊. c. nõ solã. ⁊. c. se.

f ¶ Superioris. vt. s. c. proxi. i R. io. an.

g ¶ Domini. laico. qd apparet: q2 ↄfert pmã tõsuram olim volebãt qdã dicere q clericũ alterius epi qs non põt ordinare: s3 laicũ sic: ⁊ hoc dicebãt p decre. s. e. cos qui. ⁊ hoc falsum erat: vt. lxxi. di. primatus. vbi etia3 de

lrico expressum erat.
a ¶ Aliene.i.nō sue:q etiā si aliene essent dummodo ꝛ sue nihilominus poterat ordinare.
b ¶ Tonsuram.per quam immunitate gaudet ꝛ clericalis ordo confertur.s.de eta.ꝛ quali.cū cōtingat io.an.
c ¶ Diffinitū.qd dic vt no.s.de cō ver.ꝯiu.ꝯiugat⁹.
d ¶ Peccauerit.d his q̄ fiūt a ma.par.c.quesiuit.
e ¶ Annū.itegrū ꝛ ꝯtinuū.s.d ele.puida.e.li.gd si fit bisextus.dic vt no.io.lv.di.c.ij.ꝛ ber.s.de ver.sig.quesiuit.
f ¶ Dūtaxat.i.tm̄ mō:ꝛ no ꝑ eo qd dixi.e.ti.eos q.q sibi papa voluisse solū illos esse priuatos a collatiōe ordinis quē iniq̄ ꝯtulerūt:h expressisset sicut ꝛ h fecit:ad idē.s.e.lr̄as e.dilect⁹.ꝛ.s.de decl.ad audiētiam.ꝛ itelligo hoc verū qñ solā clericalē tōsurā cōtulit:al's etiā in vlterioribus quos contulit punient ꝑ iura supradicta.ꝛ.i.q.i.siqui
g ¶ Suspensū.ipso iure:ſ nunquid tonsurā licebit tunc ab alio episcopo subditis suis recipere:dic ꝙ cū hoc non reperiatur expressum non videtur sic licere.
h Ermittim⁹.determinat ꝑ istō.c.no.ꝑ ber.s.de elec.cū icūctis.§.iferiora.ꝛ.e.ti.cū dilecti e.s.e.ti.idecor.ꝛ.c.ꝑterea.ꝑ ipē ꝛ modēnos
h Permittim⁹.videbat ꝑmissū etiā i citeriōi etate:ar.a ꝯrio illius decre.s.e.idecor.ꝛ ar.directo illi⁹ decre.e.ti.ex rōe.ꝛ ar.a pari illi⁹.e.ti.ꝑterea.nā i dc.ex rōe dispēsāt cū decēni.i decre.ꝑterea dispēsāt i ordine:ergo pari rōe i etate:vt ibi no.ho.Sz ad ꝑmū dic ꝙ ar.a ꝯrio ñ ꝑcedit vbi repit i iure ꝯriū:al's sit fortissimū de his q̄ fi.a pla.cū aplica i fi.ſ ꝯriū repit.s.de elec.cū i cūct.§.iferiora.ḡ ñ ꝑcedit argumētatio illa.ad decre.ex rōe.dico illud fuisse ex spāli mādato pape:ad dc.ꝑterea.dico valde maius esse pati defectum in etate q̄ in ordinibus:vt per te vides ꝛ probatur de isti.c.ij.i.e.li.ꝛ de preben.si pro clericis.noua sit igit hec ꝑmissio.
i ¶ Epi.inferiorib⁹ credo vetitū:ꝛ facit.s.ti.pri.c.iij.i.ꝛ.ij.responso.s.de elec.cum ex eo.
k ¶ Cōpleuerit.No.nō sufficit attigē sic i epo.s.de ele.s.cū i cūct.ꝛ i abbatissa.s.d elec.idēnitatib⁹.i.rñ.ꝛ d lega to.s.d of.d lec.cū vicesimū.ꝛ qd dixit h papa de.xx.an.idē si voluisset dicere potuisset de citeriori tpe q ista tali sit illa d qb⁹ dixit lex:ꝙ ñ oiū q̄ a ꝑncipib⁹ fiūt rō rd di pōt.ff.de legi.ñ oiū ꝛ d h.s.d rescrip.si qñ.tñ sat eq̄ ꝯcordādo ad alia iura d.xvij.an.ꝯstituisset:sic i ꝑcuratore ad negocia dicim⁹.i.d ꝑcur.ḡ gnālit.§.vl.ꝛ sic de aduocato.ff.de postul.l.i.ꝛ.iij.q.vij.§.tria.ſ vt ꝑdixi sic placuit ꝑncipi:ꝛ sufficit sic scriptum esse.ff.qui ꝛ a quibus prosperit.vi.q.iij.scriptum est in lege.supra de ser.c.ij.in prin.
l ¶ Nō īminet.i illis ḡ sec⁹ sic ꝛ i ꝑochialib⁹ ecclesijs.s de ele.l canō.ꝛ h forte voluit dicē io.ḡ no.d elec.cū di

aliene[e] clicalē ꝑsumat ꝯferre tōsurā[b]:nec ēt ꝯiugato nisi volēti religiōē itrare aut ad sacros ordies ꝑmoueri:put est sacris canonibus diffinitū[c].

¶ Qui vo ꝯfecerit:vt in quo peccauerit[d] ꝑuiat ꝑ vnū ānū[e] a collatiōe clical' tōsure dūtaxat[f] nouerit se suspēsū[g]. Bonifa.viij.

De etate ꝛ q̄lita te ꝛ ordine preficiendorum.[h]

Ermittimus[h] vt epi[i] cū his q.xx.annū ꝯpleuerit[k]:ꝙ dignitatib⁹ vel personatus quibus aiarū cura non iminet[l] valeant obtiere:possit si aliud nō obstat canonicū[m] libere dispēsare[n]. Bonifacius octauus.

De filijs presbyterorum.

S⁹ q defectū[o] patit nataliū:ex dispēsatiōe[q] pōt epi[r] licite si ei aliud canonicū[s] nō obstat ad ordines ꝑmoueri miores:ꝛ obtinere bñficiū[t] cui cura ñ iminet aiar:dūmō sit tale[u] sup q̄ per ipm epm va

gnitatib⁹ simplex eps dabit veniā etat:vel forte alit itellexit
m ¶ Canonicū.q ñ sit illegitimi:ñ cope vitiati:nec bigami nec
n ¶ Dispēsare.ſ nūgd ꝑmouēdo dispēsat:d h vide.li.(criosi⁹ di.g i aliq.liiij.di.si hus i.i.gl.lxxxi.di.siqs sine.xvi.q.i.ecclia.d ꝯcess.ꝑbē lr̄as.d scis.fraternitat.ꝛ ꝑ modernos d fi.ꝑsby.veniens.ꝛ d cle.ꝯiu.diuersis ꝛ sat ē euidēs ar.ꝙ ꝑmouēdo nō dispēsat:q punit ꝑmouēs.s.d elec.nihil ē.ſ h determiatū ē d patiēte dfectū i etate.qd d patiēte dfectū i ordib⁹ si eligat ad tales ꝑsonat⁹ vl' dignitates sine cura nūgd necessaria ē epi dispēsatio:vel an d iure cōi ad illa tales eligi possint tenent inno.ber.ꝛ com.po.ꝙ de iure cōi ad illa talis eligi possit:ar.a cōtrario decre.cum in cunctis.§.iferiora ꝛ dicit idē codē ar.ꝑ decre.s.e.ꝑterea.ad.c.lx.di.ꝑ totū rñdēt illa correcta ꝯria cōsuetudine:vel cum ibi dicatur archidiaconum non debere quē assumi:nisi sit diaconus:in prepositum nisi sit presbr:ꝑz illa correcta per decre.cū in cunctis.§.iferiora.q̄ de ordine nihil dixit:ꝛ per id quod ibi dicit si moniti nō fuerint ꝛc̄ ꝛ h no.inno.in predi.§.ꝛ de re iudi.cum olim.ꝛ cōpo.e.ti.dudū j.ad decre.dudū.ij.dicunt ꝙ idem iudicium est quo ad pluralitatem:vel allegatio fuit illa host.ꝯ in decre.predicta preterea.ꝛ in decre.cum in cūctis.pro quo facit quod no.ber.de his q̄ fi.a ma.ꝑ.c.ex ore in gl.q erat.ꝛ hec opinio expssa erat in decisa ipius decre.ex ore.ꝛ probatur optime de elec.dudū j.ad id quod dicitur de caplis.lx.di.per totum.in quibus dr̄ ꝙ archidiaconus diaconus ꝛ prepositus presbr dz esse dico ſm hosti.ibi subaudiendum:vel subdiaconus cum in episcopum etiam possit eligi de eta.ꝛ qua.a multis.
o S q cū illegitie natis dispēsāt epi i miorib⁹ ordib⁹ ꝛ bñficio sine cura:dūmō sit tale i quo al's dispensare possit:i alijs dispēsatio pape requirit:si dispēsatū fuerit cū aliq ꝙ nō obstāte vllo defectu possit ad curatū bñficiū ꝑmoueri:ꝑtextu illi⁹ dispēsatiōis ñ poterit duo bñficia isimul obtinere.em.manit ad dclaratiōnē eor q̄ no.s.e.t.c.pe.ꝛ vlt.
p ¶ Defectū.idistīcte itelligo:put iacet d q̄cūq defectu siue sit spuri⁹ siue adulterin⁹ vl' nālis:lz al's quo ad successiōes distinguat:nec ita de facili dispenset cū vno sic cū reliquo:ꝛ sic itelligatur:vt.s.de renū.nisi cū ꝑdē.§.ꝑsone vo ꝛc̄.ē.n.dignus veia q alieno vitio laborat.C.de nāli.libe.l.legem.
q ¶ Dispensatione.nunquid promouendo dispenset:vide remissiones quas dedi.s.c.prori.
r ¶ Episcopi.in contrariū videbatur.s.e.lr̄as.vbi papa cū 5 talibus in clericatu dispensat:sed rō est q petitū fuit a papa nam ꝛ eps poterat:vt no.ber.e.ti.c.vlti.
s ¶ Canonicum facit quod dixi.s.c.prori.
t ¶ Bñficiū.itelligo simplex:q i ꝑsonatu vel dignitate etiā sine cura:vt.s.c.ꝑri.nō credo ꝙ dispēsare possint ad hoc i eodē ti.ꝛ de preben.c.vlt.ꝛ de hoc de le.dudum.x.
u ¶ Tale:q nō ꝑmū imediate sup quo nō pōt eps ēt cū legitimo dispēsare ſm vin.s.e.ex tua hos.i sūma huius ti.§.circa aliud.bar.brix.lvi.di..i sūma.ber.ꝛ pe.de sāp.in ꝑdicta dc.ex tua.ꝛ inno.e.ti.c.vl.ſm io.qiu hoc nō.lvi.di.in summa.ꝛ tan.

48

leat dispēsari. ¶ Ad ordies q̄z maiōes[a] vl' bñficia sup q̄b[9] negt eps dispēsaꝛ: sine dispensatiōe sedis[b] ap. ꝓmoueri nō pōt. ¶ Ille vo cū q̄ p sedez[c] dispēsaꝛ eadē: vt pmisso non ob. defectu[d] valeat ad bñficiū ēt si curā aiarū hēat ꝓmoueri negt ptextu dispensatiōis h[9]i quā exorbitāte a iure oz velu ti odiosaz[e] restrigi: nisi vnicū bñficium obtinere[f]. I dez.

G[g]Is is cū q̄ fuit p se[h]. ap. dispēsatū: vt nō obstāte defectu[i] nataliū quē patiꝛ ad oēs[k] ordies ꝓmoueri valeat: ꝛ obtinē bñficiū: ēt si curā hē at aiaꝝ: dispēsationez aliā tacito de predicto defectu[l] postmodū obtineat a sede[m] pfata vt duo[n] aut plura bñficia simile curā[o] hētia possit recipere si ei als canonice pferantur: ꝛ ea simul licite retinē talis dispēsatio cū ñ fit visiꝛe sedē ipsaz cū illo pdictū patiēte defectū voluisse si h fuisset expressuz eidē i pl'alitate bñficiorū h[9]i dispensare velutí p surreptionez obtenta nullius penitus ē momēti[p]. G re.ix.i ɔci. gnāli lug.

De bigamis.

Altercatiōis[q] antique dubiū psē tis declaratiōis oraculo ɔcidētes bigamos[r] oi[s]

f dicta decre. ꝫ dixit vin. ꝙ si tū ēet eps h facē nō auderet: gof. s. ɔ ele. i notuit rai. i sūma hui[9] ti. ꝛ hosti. i dcā dcr. tenēt ɔtriū ad dcre. penult. s. e. ti. rñdēt: ꝙ ɔ illegitio loqꝛ: ɔ tali forte bñficio loq voluit hec lr̄a. vl' itelligas ɔ bñficio q[9] hēat ecclīā curatā ānexā: ad h. j. ɔ pbē. sup eo. vl' ɔ bñficio qɔ ex puilegio cōsuetudine vl' statuto requirat sacrū ordinē: q꞉ cū in ordie tali dispēsare ñ possit ḡ nec i bñficio qɔ illū ordinē reqrit: ɔ psti. trāslato. j. q. iij. siqs obiecerit. ꝛ c. siqs pbēdas. ꝛ ē si. qɔ dixi. s. ɔ rescrip. si eo tempore.

a ¶ Maiores. hec itelligo ɔ seculari clerico: nā in regulari secus est: q꞉ ɔ iure talis ꝓmoueꝛ ad sacros s. e. ti. c. j. lvj. di. c. j. ꝛ c. nasci. ꝛ h tenet io. lvj. di. j. suū. ber. s. e. c. vl. gof. in sūma hui[9] ti. i. §. circa filios. nec p h itelligiꝛ dispēsatū i epatu: ar. ɔ sen. ex. q꞉ piculosū. ɔ ɔces. pben. dilect[9]. vbi ɔ h. p ino. ꝛ hosti. xij. di. nos cōsuetudiez. ꝛ j. c. prori.

b ¶ Sedis ap. nec sufficit dispēsatio legati: vt. s. e. ti. c. pe. ꝛ dic vt ibi. Sz q̄rō quare eps dispēsat in crimib[9] ab adulterio citra ꝛ nō i ɔfectu: so. facili[9] deleꝛ irregularitas ꝓueniēs ex crimie: purgaꝛ. n. p pniaz: nō sic in defectu xxvj. di. deinde. vl' maior ē irregularitas ꝓueniēs ex origine q̄z ex crie: q꞉ pma ex nā: scda ex accidēti: ꝫ nālia imutari ñ pñt. vj.

c ¶ Sedē. eadē rōe dico idē ɔ illo cū q̄ dispēsaꝛ per l. di. § vlti. epz: vt possit ad minores ordines: ꝛ ad beneficium sine cura licite promoueri: cum eadam sit ratio.

d ¶ Defectu. ꝓpter hoc a secularibus nō repelliꝛ honorib[9] ff. de decur. l. spurij. ꝛ l. generaliter § spurios. io. an.

e ¶ Odiosam. j. de reg. iu. odia cum suis concor.

f ¶ Obtinere. concor j. de pben. nō pōt. ij. rñ.

g G Is is cū quo. Si ille cū q̄ sup ɔfectu origīs i curato bñficio fuerit dispēsatū eo tacito sup pluralitate dispensationem obtineat: non valet dispensatio.

h ¶ Sedē. q꞉ alius nō poterat. s. c. prori. ꝛ eadē rōne idē credo i epo: ꝙ si dispēsauerit cū tali: ꝙ possit ad miores ordies ꝛ simplex bñficiū ꝓmoueri: ꝛ postmodū tacito ɔ ɔfectu ipetreꝛ dispēsatio sup pl'alitate taliū bñficioꝝ ñ valz dispensatio propter eandem rationem: quia non est verisimile ꝛc̄.

i ¶ Defectu. iste ɔfect[9] tribus ɔ cāis ordinū ꝛ bñficioꝝ ꝓmotionē ipedit. pmo ob ordis ꝓrogatiuā. xxvj. di. c. pe. ꝛ vl. de excess. pla. iter dilectos. C. de digni. neqz famosis li. xij. scdo ob detestationē pēni criminis quod puniꝛ in filio: vt p id pūiatur pē. xxiiij. q. iij. §. ꝫ q. qɔ me. cau. l. iste qdē. §. vl. tertio propter icōtinētiā paternam que timetur i filio: iuꝛ illɔ: Sepe solet filius etc̄. vj. q. j. §. vex. et iō stilus ē curie: si pēne nō sit etc̄. ɔ fect[9] aūt ē: ꝫ ñ culpa lvj. di. nasci et ɔ pur. ca. accedens.

k ¶ Omnes caute ponitur hoc in dispensatione: et super hoc vide quod no. ber. et moderni. s. e. litteras.

l ¶ Defectu natalium. super quo dispensationem habuerūt sed nonne sublatus erat ille defectus per primam dispensatōnem: perinde igitur debet haberi: ac si illegitimus non fuisset et sic est contra. ff. de edil. edic. l. quod ita. l. di. ferrum de rescri. eam te. in fi. ff. de natali. resti. l. queris. l. fal. j. cuz non sit visitie etc̄. soluit contra: nec ob. lex qɔ ita. quia hic de originis naturali defectu loquitur ibi de morbo accidentali quod facilius tollitur: vt. s. dixi c. prori. c. ferruz. loquitur quo ad salutē anime et ɔ peccatū q̄ purgātur: et sic. c. eā te. et. l. q̄ris. loquūꝛ de quadam plēa restōne nataliū.

l ¶ Sede prefata alius enim dare non posset: ad h facit. j. de prebē. super eo. et. c. nō potest et. c. cum singula. hoc tenet ber. de ele. dudum. ij bar. brix. lxx. di. sanctorum et inno. s. de prebēn. de multa. hosti. autem dixit ꝙ in dispensatione que habet fieri ꝓpter necessitatem vel vtilitatez ecclesie: eandem ptātē hñt epi post decre. de multa: quam primo hēbant p predictuz. c. scōz. ꝫ illā q̄ habet fieri ob ꝓrogatiuā psone facit solus papa: et sic intelligit ipse pe. ɔ sap. et ab. or. dicta dcre. ɔ mlta i fi. ꝫ pmā ꝓuat curia: et h i pdictis iurib[9]. xxj. q. ij. siqs iā trāslatus.

n ¶ Duo ex talis dispēsatiōis. virtute pma duo q̄ habuit solū retinē poterit: vt. j. ɔ pbē. nō pōt. ij. rñso.

o ¶ Curam. in curato enim et simplici bene dispēsāt epi. sz oēs vt no. in decre. dudum. ij. ɔ elec.

p ¶ Momēti. No. lr̄as surrepticias ipo iuꝛ nō valere

q de hoc dic vt no. s. ɔ rescrip. ad audientiam. ij. Altercatiōis. bigam[9] nudat[9] ē oi puilegio clericali et astrict[9] seculari foro: nec valet ɔsuetudo i ɔtriū: et ꝓhibeꝛ sb anathēate ne tōsurā ɔferat.

q ¶ Altercatiōis. h iō dicit: q꞉ olim sup h erāt opiniones. dicebāt hu. ꝙ bigam[9] gaudebat puilegio clericali et cāonis: q꞉ tenebaꝛ portare tonsurā. s. de vi. et ho. cle. cleric[9] si tōsura. et erat ɔ foro ec. ar lxxxj. di. dictuz. et ad minores ordies ascēdere poterat. xxxiiij. di. siqs viduā. ij. i fi. a ɔtrio sensu: ꝛ c. lector. io. ꝛ aliī ɔ p. c. lxxxiij. di. siqs. ꝛ ibi hec altercatio: vbi dꝛ qsquis clericus viduā aut secūdam vxorem duxerit: omni ecclesiastice dignitatis puilegio mox denudetur: laicali sibi tm̄ cōmunione cōcessa: per illud denudetur: videbatur eē priuatus sed priuandus pōs ergo constitutio dclarat: h. si. C. ar. tute. l. veteris. C. ɔ posthu. here. insti. l. quod certū. C. ɔ furtis apɔ. antiquos.

r ¶ Bigamos: vere vel iterpretatiue: vt q꞉ duas vxores habuit: vel cū vidua vel corrupta ɔtraxit. s. e. de bigamis. xxvj. di. deinde. et hoc verum de his q sic in minoribus ordinibus contraxerunt: secus si in sacris. s. e. nuper. et. c. a nobis.

s ¶ Omni priuilegio. qɔ multiplex ē. xvij. q. iiij. siquis

sua dente.s.d fo.ꝯpe.c.ij.et hoc quo ad psonā. item ꝙ nō verenť aliqbꝰ vexatiōibus in psona vel rebꝰ.C.d episc.⁊ cle.l.j.⁊.ij.⁊.l.gnāli.⁊.s.de vi.⁊ ho.cle.c.vl.⁊ iō dr oi puilegio:⁊ ꝯphēdit ēt puilegiū fori ⁊ hoc seqť.
a ¶ Addictos.i.astrictos.C.d epi.audiētia.l.addictos
b ¶ Cōsuetudie. q erat i qbusdam locis frācie.nō ğ valet ꝯsuetudo i h casu sicut nec i illis.s.d ꝯsue.c.j ⁊.ij.s.de elec.ga sepe.de q dic vt viij.di.frustra.d ꝯsue.c.vlt.
c ¶ Anathemate infminatio ē ñ ca nō late snie:qd.p bať de iurepa.re latū de q dic vt.s de sagit.c.vno.d fino.sic tuis.⁊ p lo.lxij di.salōitāe
d Omāa.suc- r cessor offici alis excōica ti:excōicatꝰ nō ē nisi in crimie dā nato cōicet. illa aūt q exercet illo excōicato manente nō valent:si iurisditione solum ab eo recepta hoc facit.

priuilegio clericali decernimꝰ eē nudatos:⁊ coercioni fori secularis addictos[a] consuetudine[b] contraria non obstante: ipsis q3 sub anathemate[c] prohibemus deferre cōsurā vel habitu3 clericale3. Inno.iiij

De officio vicarij.

Omana[d] eccl'ia:⁊.j Cum remen.archiepꝯs i officialē alicuius suffraganei sui excōicatōis[e] sniam ex aliqua rōabili[f] cā pfert:illos q vices ipsius[g] gerūt:ppt hoc[h] excōicatiōis vinculo nō astringit: cū ñ cōicēt ob id[i] officiali eiꝰ i crimine[k] q[l] eccl'iastice cēsure districtione pro eo ꝙ suum exercent officiu3 non artantur. ¶ Ea tamē que ipsi[m] gerēdo huiuismodi vices[n] agūt eo taliter excommunicato manente:si[o] iurisditionem tm[p] recipiunt[q] ab eodem:non possunt obtinere vigore3[r].

Bonifacius octauꝰ.

Licet[s] in officialem[t] episcopi[v] per conmissionem officij generaliter[x] sibi factā causarum cognitio transferatur:potestatem tamen inquirendi corrigendi aut puniendi aliquorum excessus seu aliquos a suis beneficijs[y] vel administrationibus amouen-

e ¶ Excōicatiōis.maioris.nā excōicatꝰ minori ea que sunt iurisditiōis exercet.vt.s.de cle.ex.mi.si celebrat.
f ¶ Rōnabili cā.aliť ñ d3 ferri excōicatiōis snia.j.de sen.ex.cū medicinalis.⁊ potuit eē rōnabilis cā cū officialis epi peccat i his q sūt iurisditiōis.qr idē ē ꝯsistoriū epi ⁊ sui officialis:tūc archiepi eos sicut epos punire pñt.j.d ap.rōana.j.rñ.Si vo officialis epi aliqd possideret vel faceret vt puatꝰ:tūc archieps cū plꝰ punire ñ poss3 nisi sicut alios sbditos i casibꝰ nō.de of.or.pastoralis.⁊ hoc pbať.j.de fo.ꝯpe.romana.§.ij.⁊ vl.
g ¶ Ipsiꝰ.officialis vel officialatꝰ nec putes ꝙ officialis aliū officialē gnālē dare possit:ad h.s.e.clicos.vbi d h p ho.⁊ gar.l3 spālē cām delegare possit:⁊ etiā plures ff.de iudi.l.cū ptor.posito tñ ꝙ gnālē officialē dederit sicut infdū fit de facto:ille tñ excōicatꝰ nō ē vt h dicit vel h nō dr ꝙ officialis ipse officialē dederit.s3 eps aliū officialē dedit excōicato pmo. Queriť an excōicatus sit scds.⁊ videbať ꝙ sic cū lata eēt snia in officialē:ad h rñdet. Queri solet qd sigs delegauit cām postea excōicať:nūqd expirauit delegati ptās.de h recurre.s.d of.dele.l3.⁊ ꝙ nō expiret bñ facit.j.ti.pri.si is cui. Si vo eps ē excōicatꝰ:nec ipsi nec ipsiꝰ officialis:cū eo3 idē sit ꝯsistoriū:de causis cognoscēt.qd ergo tūc fiet? adeať papa vt puideat.vt.s.e.li. de sup.negli.pla.c.j.
h ¶ Propť h.s.ꝙ gerūt vices officialis ex cōmissiōe epi vel ipiꝰ officialis fcā añ excōicationē vel dic vt.s.
i ¶ Ob id.s.ꝙ gerūt vices suas.
k ¶ Crie.qr tūc eadē snia sunt legati.s.de sen.excō.si. concubine.
l ¶ Qui. ita ꝯstrue q.s.officialis nō artať distinctōe censure ecclesiastice ⁊ p eo ꝙ suum ⁊c.q si eēnt excōicati tūc successores eadē snia ligarenť.pone i terminis excōicauerat archieps epm monuerat officialē ꝙ de cāis non cognosceret q nō desinebat excōicauit eū: successor pticipauit i crie dānato.vñ ligatꝰ ē.alia lr̃a ē in plurali exercēt ⁊ artātur qsi dicat eo ꝙ vices gerētes exercēt officialis officiū nō ligantur sententia.
m ¶ Ipi.s.vicarij officialium.
n ¶ Vices.officialis saltem nūc excōicati.
o ¶ Tū.als tñ:als talit: ⁊ dic taliter.i.etiam ppť aliam causam nō ppter officialitatem.
p ¶ Tm.ergo si ab epo, secus.qr officiali excōicato si eps alij cōmittat:tenet cōmissio vt supiꝰ dixi
q ¶ Recipiunt.de facto: qr de iure ille iurisditionem demādare non pōt q excōicatus ē.xxiiij.q.j. audiuimꝰ.de re iudi.ad probandum.
r ¶ Vigorē.nō eni3 potuit excōicatus qd ñ habebat cōmittere.j.q.vij. daibertum.de iurepa.ꝙ autem. In casu tamen excōicatus vtitur iurisditione.j.de here.psidētes.⁊ ē spālis casus i odiū heresis.
s ¶ Licet.ex generali commissione non potest officialis inquirere:corrigere:deponere:⁊ punire subditorum excessus.hoc dicit. ⁊ fuit hec decre. tracta de quadam extrauaganti Alexan.iiij.que incipiebat dudum.vbi quidam officialis episcopi abbatem deposuerat qui appellauit ad archiepiscopum:⁊ officialis archiepiscopi sententiam confirmauit: appellatum fuit ad papam. ⁊ papa predictas sententias infirmauit.quod hic dicitur:tenebat Hostien.de institu. ex frequentibus.
t ¶ Officialem.qui interdum missus dominicus appellatur de regula.c.ij.de fri.⁊ ma.c.j.officialis iste ordinariam habet iurisditionem:interponit enim decretum in alienationibꝰ rerum minorum ⁊ emancipationibus ⁊ omnia que ad iurisditionem pertinēt expedit.C.de offi.eius qui vices al. iu. op. l.ij.⁊.j.de iudi.c.vlti.sed talia cum cause cognitionem requirant fm leges non delegantur.ff.de offi.procon.l. nec qcq3. §.j.e go sequitur ꝙ ex iurisditiōe ordinaria hoc facit non ex delegata fm ino.⁊ hosti.qui hoc nō.s.eo.ti.sua.⁊ guil.in spe. de ordi.in princi.goff.contra in summa istius ti.primum tene ⁊ adde rationem decre.s.eo.li.de consue.c.ij.⁊ quod ibi dixi Licet autem negari non possit eos iurisditionem habere ordinariam:tamen nō in omnibus recurritur ad eos sicut ad dātes hinc est quod de casibus hic ⁊.j.c.proxi.expressis sine speciali mandato se non intromittunt:nec etiam de spiritualibus,vnde litteras commendaticias ad ordines dare non possunt: vt.s.eo.li.de tempo.ordi.cum nullus.§.j.nec officialis archiepiscopi presente vel vicino archiepiscopo in suffraganeum excommunicationis suspensionis vel interdicti fert sententiā j.de offi.ordi.c.j.in fi.
v ¶ Episcopi.vel cuiuscūq3 alterius:cū eadem sit ratio.
x ¶ Generaliter.non ergo tantum valet genus quo ad singula quantū species:de hoc.xxiij.di.q3q3.de offi.or.si sacerdos.

di: transferri nolumus in eun-
de: nisi sibi specialiter hec cō-
mittantur[a]. Idem.

Cum ignāli[b] ɔcessiōe ne
quaꝗ̄ illa veniāt: que ñ
esset qs verisilr[c] in spēꝫ ɔcessu
rus[d]: nec[e] regulr donare vale
at is cui bonoꝝ administra
tio etiā libera[f] ē ɔcessa: officia
lis aut vicariꝰ generalis epi-
scopi beneficia conferre non
possunt[g]: nisi beneficioꝝ col
latio ipsis specialiter sit com
missa.[h] Innocen. iiij.

De officio ⁊ potestate iu-
dicis delegati

Statuimus[i] vt ɔser-
uatores[k] q̄s plerūqꝫ
ɔcedimꝰ: a manife
stis iiurijs[l] ⁊ violētijs ɔ̄fēdere
possit q̄s eis cōmittimꝰ, ɔ̄fē
dēdos nec ad alia que iudicia
lem indaginē[m] exigunt suā
ɔ̄siint extendere potestatem.
Alexander. iiij.

Quia[n] pōtificali dignita
te preditis[o] ob reuerē-
tiā sacri officij[p] qd̄ exercēt plu
rimuꝫ deferri conuenit ⁊ eos
plus alijs honorari decet[q]: vt

a ¶ Cōmittant. ꝗ̄ pone eps ɔcedit vicariū gneꝫ ⁊ i mādatō expressit aliqd̄ de istis qd̄ reqrit spāle mādatū secuta clā gnā li: ⁊ oia alia q̄ p nos possumꝰ etiā si mandatū exigāt spāle q̄ri tur an talis oia spālia possit: ⁊ dixit ho. s̄. de of. archi. signi sicasti p ipaꝫ decre. ⁊ p dec. sedes. de rescrip. ⁊ p. l. ff. si qs cau. ꝗ̄ ⁊ si. §. q̄ntū. ⁊ p ea q̄ no. de ɔmo. c. vno. ꝙ oia po terit. qd̄ satj vr̄ ad instar procu. vt. j. ɔ̄ ꝓcur. q ad agēdū. §. j. secꝰ si aliqd̄ ɔ̄ spālibꝰ nō expressuꝫ fuis set: vt ibi. j. rñso.

b ¶ Quꝫ i gnāli. ex gnā li ɔmissione offici alis bñficia ɔferre ñ pt declarat no. p gof. inno. ⁊ ho. de pben. dilecto.

c ¶ Verisilr. Nō ispiciē dū qd̄ ē visile: ɔcordat s̄. ti. ij. c. vl. ⁊ hꝫ hoc locū ēt vbi ē gnālitas: vt h: ⁊ vbi ē obscuritas: vt. j. de reg. iu. inspicimus.

d ¶ Cōcessurꝰ ad idē. j. de pe. ⁊ re. si eps. ⁊. j. de reg. iu. i gnāli. cū suis cō coꝝ. ⁊ idē i obligatōe. C. q̄res pig. ob. po. l. j.

e ¶ Nec reglr̄ scd̄a rō huius dicti: ⁊ ideo dicit regulariter: quia casualiter secus: vt si iusta ratione motus donauerit: vt puta magistro: vel si donare ei pmissuꝫ sit vel rōne psone ipsi us cui ɔcessa est administratio: vt si filius senatoris. ff. de ad mi. tu. cū plures. §. in pmis: ⁊. ff. de tu. ⁊ cura. dif. l. j. §. j. ⁊. ff. ɔ̄ dōa. l. filiussa. j. rñso ij. ⁊. iij. de hoc no. ff. de pac. l. ɔ̄ iur i fi.

f ¶ Libera i ɔferēdis beneficijs est liberalitas in cui dan do ꝗ̄ nō in dando fm ea que no. s̄. de pbē. relatū. ⁊. c. iter ce ia.

g ¶ Nō pñt. in ɔ̄riuꝫ videbat p decre. s̄. de insti. ex frequ ēti bꝰ: ⁊. s̄. de pbē. dilecto. ꝗ̄ illa iura nō obstāt: qꝛ in decre. ex fre q̄ntibꝰ. nō di ꝙ officiales possint ɔferre ꝗ̄ ꝙ pñt ɔfirmare: ⁊ h sūt diuersa. vt pꝫ i caplo sede vacāte: qd̄ bñ ɔfirmat ab epo ɔfirmādos: de ma. ⁊ obe. cuꝫ olim. j. de insti. c. ij. ⁊ tñ nō ɔfert beneficia ad solius epi collationē spectantia. s̄. ne. se. va. c. illa ⁊. j. e. ti. c. vno. ad idē. j. de pben. cū i illis decre. dilecto nō di cit ꝙ approbatio ibi facta p gnālem ꝓcura. valuerit.

h ¶ Cōmissa. No. pro his que no. io. ber. ⁊ ho. s̄. de ɔces. pbē. ɔstitutus. dixerūt. n. ꝙ eps nō pōt spāliter cōferre collationē alicuius prebende que nonduꝫ vacat: qꝛ id posset fieri i frau dem vacaturarum. qꝛ enim non posset mihi promittere pri mam vacaturam daret fratri vel amico meo potestatem con ferendi primam: ⁊ hoc esse non potest: ⁊ sic itelligitur decre. pdicta constitutus. in fi. Sed generaliter cōmittere collatio nem bñficioꝝ ad se spectantium bene pōt: vt hic ⁊. xvj. q. j statuimus. ⁊ perpetuo etiam posset ius cōmitti alicui digni tati vel in genere. vt. s̄. de insti. cum venissent. vel in djē. vt. s̄ de dona. pastoralis. xvj. q. ij. visis.

i Statuimus. conseruator a manifestis defendit iniurijs ⁊ iudicialem indaginem non exercet.

k ¶ Conseruatores Quia materia conseruatoꝝ in ti. isto h ⁊. j. c. pri. ⁊. c. vlti. posita est nota conseruatores delega tos esse ⁊ vt dicebat ber. de istis conseruatoribus piura antir qua parum vel nihil habebamus: possunt tamen dici conse uatores episcopi qui habent conseruare ⁊ defendere viduas pupillos ⁊ orphanos ab oppressibus ⁊ iniurijs de fo. compe.

ex parte. h. ⁊. c. ex tenore. lxxvij. di. c. j. ⁊. ij. xxiij. q. v. ad ministratores. Scire debes ꝙ isti conseruatores iter dum dant: vt aliquos defendant ɔ̄ latrones vel pre dones interdū ɔ̄ eos qui coꝝ priuilegia infringunt: interdum latius: vt defēdāt ab iniurijs ⁊ offensis: ⁊ in nullo dictoꝝ casuum habent iudicialem inda ginem: vt h ⁊. j. e. c. vlt. de manife stis ergo solū mo do habēt cogno scere: ⁊ itellige ma nifesta illa q̄ noto ria sunt ⁊ ita pa tentia ꝙ nulla ꝓ babili tergiuersa tione celari pos sunt. vt de v̄. sig. ex parte. de coha. cle. ⁊ mu. c. vl. Sꝫ quid si negef of fensa notoria ne gatione videtur fieri res dubia. C. q ad liber. pro cla. non li. l. iij. dic ꝙ bene probationēs recipiet ɔseruator an factum sit notoriū: vt sic videat an sua sit iurisditio. ff. de iudi. si qs ex aliena. s̄. de rescrip. sup lris. als. n. istoꝝ officiū eēt inutile: ⁊ si inueniet factū notoriū ꝓcedet. als desi stet. non. n. habet ptāteꝫ simpliciter defendēdi simpli cif iniuriā: ꝗ̄ qualificatā notoriā. sꝫ ergo ɔseruator vocare reū: ⁊ si ɔfiteaf factū bene quidē: si neget: sup notorio ꝓbatōes recipiat: si aūt ɔfiteaf factū ꝗ̄ dicit se id suo iure fecisse. dicūt qdā ꝙ vlteriꝰ se itromittere nō dꝫ. Alij ɔ̄dicētes ꝙ ꝓbatōes recipiet sup notoria offē sa: ad hoc. s̄. de ele. bone. als facile eēt ɔseruatoꝝ offi ciū deludere: vñ si videaf ɔseruatori ꝓbabilis nega tio nō ꝓcedat: puniat sicut notoriuꝫ. dicebat aūt oliꝫ ber. ꝙ sicut delegatꝰ recusari poterat sic ⁊ ɔseruator postea mutauit dicēs: ꝙ qꝛ i notorijs nō admittif recu satio vel appellatio: ɔseruator aūt ñ cognoscit nisi de notorijs ꝗ̄ recusari ñ pōt. s̄. ɔ̄ ap. ꝓposuit. ⁊. c. cuꝫ sit dixit ēt talē ɔseruatorē iuocare posse auxiliū brachij secular. j. s̄. ɔ̄ of. or. c. j. ⁊. c. qm. ⁊. xxiij. q. v. administrato

l ¶ Defēdē. h itelligi pōt ɔ̄ ɔmissa ⁊ ɔmittēda. po(res ne. n. patos ad exercitū violētiā inferēdā illis quoꝝ ɔseruatorē ꝓhibere: pōt excōicare ⁊ punire: de sen. ex. sacro ⁊. j. e. ti. rōana. §. caueāt. i ɔmissa defēdat p di strictionē ecclīasticā ɔpellēdo iiuriatores vt satisfaci ant leso: ⁊ ēt seculare brachiū iuocando: vt supiꝰ dixi.

m ¶ Indaginē. i. cāe cognitionē seu ipiꝰ examinatio nē qꝛ dubia sūt: ⁊ si de talibꝰ se itromittūt penā icur rūt: ɔ̄ q̄. j. e. c. vl. §. vt aūt. nec vꝫ qd̄ agif. vt e. dec. §. vl.

n Quia pōti. In coactionibꝰ ⁊ pe (q̄ ē gl. istius. §. nis pōtificali dignitati defeif. exemplificat qd̄ hētur. s̄. co. sane. ij ⁊. c. pastoralis. in pn.

o ¶ Preditis. i. pre alijs dotatis.

p ¶ Officij. concor. j. de sen. excom. quia periculouꝫ ⁊. xj. q. iij. absit.

q ¶ Decet. inspicimus quid deceat. sic. s̄. e. li. de elec. cum nō deceat cum suis concor.

cū a iudicibus[a] vel ꝯseruatorī bus a sede ap̄lica deputatis ꝯ̄ eos ad coactiones aliquas siue penas fuerit ꝓcedēdum gradus ꝛ modestia in huiusmodi processu seruetur: ita ꝙ eis quadā ꝯdigna reuerentia supportatis ingressus[b] primo ipsis eccl̄ie vel sacerdotale[c] interdicatur ministeriū: ac deinde ab officio suspēdāt: ꝛ subsequēter aggreuetur censura ecclesiastica ꝯtra eos: nisi forte aliter[d] fieri suabit nimia cōtumacie proteruitas siue culpa. Bonifacius octauus.

Si[e] duo[f] ex tribus a sede[g] apostolica delegatis duobus[h] aliīs nō[i] in totū subdelegauerint vices suas: ipsiqꝫ subdelegati cuꝫ[k] delegato tertio in causa processerint delegata: si appelletur ab ipsis[l] nō ad condelegatos[m]: sed ad p̄mū delegātem tantummodo appellari debebit. Idem.

Si contra vnum[n] ex duobus[o] iudicibus cuꝫ illa clausula: ꝙ si ambo interesse non possunt[p] alter eoꝝ in causa[q] procedat: a sede[r] apostolica delegatis suspitiōis causa legitima[s] ꝓponatur: causa ipsa suspitionis coram non recusato coniudice: ad quaꝫ ex vi predicte clausule debet ipsius cause cognitio pertinere probari[t] ꝛ ab eo expediri debet.

a Iudicibus pōt referri hoc quod. ĩ. sequitur deputatis vel puncta hīc ꝛ dic iudicibus quibuscūqꝫ.

b ¶ Ingressus. ꝛ si durante tali interdicto in eccl̄ia solēniter celebrat irregularis efficit. ĩ. de sen. ex. is cui.

c ¶ Sacerdotale. sine quo pōtificale offm̄ exerceri nō pōt. ꝫ. de exces. pla. ex lr̄is. sed vꝫ ꝙ ab ipo p̄ncipio isti acrius q̄ꝫ reli qui puniri deberent: vi. v. q. vlti. p̄sbyteri q̄ est lex C. de epis. ꝛ cleri. l. p̄sbyterū. vbi dꝫ ꝙ multo maiorū pena sūt digni q̄ bus cū plurimū honor s p nr̄am iussionē delatuꝫ ē occulto reperiunt i crimine: lex illa loqt̄ de illo q delīqt i eo i quo honorabat̄. s. i sacerdote q i testimonio dicendo honorat̄: vt non torqueat̄ ꝛ iō verū tacuit vel falsuꝫ dixit. vel dic ꝙ minor pena maior ē i maiore: s̄m ea q̄ no. de clericis vēna. c. j.

d ¶ Aliter. s. nō supportet̄ tāt. ꝯ modestia: vt q̄ iiurias vel ꝯtumeliosa v̄ba ꝓfert in iudicē. ꝫ. de peñ. dilectus Quid si iudex nō s̄uata h̄ decre. statim excōicet vel suspendat ep̄m vel supiorē tꝫ ne s̄nia: dic ꝙ sic lꝫ rep̄hendendus sit iudex qui hāc modestiā nō seruauit. xj. q. iij. c. j. ꝫ. de sen excō. sacro.

e Si duo. Edita ē hec decr. ad declarationē eoꝝ q̄ no. ber. inno. ꝛ hosti. ꝫ. eo. sup qōnū. §. si v̄o ad fi.

f ¶ Duo. idem de vno ꝛ multo fortius: q̄ maior dubitatio ē q̄ñ duo ex tribus subdelegāt: q̄ꝫ q̄ñ vnus tm̄ videbat̄ eni inspici debere maiorē numeꝝ. q̄ ꝯ̄ duo erāt subdelegati ꝛ tertius delegatus. q̄ maior pars h̄ iurisditionis subdelegata erat: nō videbat̄ appellandū ad p̄mū delegāteꝫ: ꝫ sec̄ ē vt h̄ vides. cū enim in hoc casu diuersis respectib̄ emergāt aduersa eligere debem̄ qō min̄ in se hꝫ captionis. ff. de reg. iu. quotiēs captiosuꝫ. n. esset si de pari ad parē appellaretur: ad p̄mum ergo appellari delegāteꝫ debebit.

g ¶ A sede ap̄lica. ideo dictū: q̄ delegatus ab alio nō delegat. ꝫ. c. pastoralis. c. vlt. C. de iudi. a iudice.

h ¶ Duobus aliīs. idē si subdelegarēt illi college: sed de hoc videbat̄ dictū. ꝫ. e. sup eo. §. si v̄o. s̄m vnam lecturam q̄ ibi amplectēda est. q̄ si ibi quereret̄ de eo q totū subdelegauerat nō erat questio. q̄ p p̄cedentia decisa erat.

i ¶ Non in totū. bene dicit q̄ si in totū subdelegasseꝫ ꝫ. e. eēt qō: q̄ tūc semp appellat̄ ad p̄imuꝫ delegantē super questionum. § porro.

k ¶ Cum delegato. No. q̄ si in rescrip. eēt cl̄a: ꝙ si nō ōes: ꝛ duo ꝯmitterēt. 3̄ se excusaret: nec cōmitteret i hoc casu ab illis duobus subdelegatis ad delegatos subdelegantes appellaretur ꝛ non ad primum delegantem cessat enim ratio ꝛ hoc voluit hec littera.

l ¶ Ab ipsis. delegato ꝛ subdelegatis.

m ¶ Condelegatos. q̄ appellatio ē de minori ad maioreꝫ ꝛc̄. hic aūt ꝓtm̄ appellaret̄ de pari ad parem: quod esse non potest ꝛ adde qō dixi. ꝫ. eo li. de cō sue. c. ij.

n Si ꝯtra vnū. Tres casus ponit in q̄b̄ suspitionis cā corā arbitris nō tractat̄. Primus cū recusat̄ vnus ex delegatis datis cū clausula ꝙ si nō oēs. Scd̄s cū recusat̄ delegat̄ ep̄i Tertius cū recusat̄ officialis. Et reprobat̄ p̄ma ps qō no. inno. ꝫ. eo. cuꝫ super. ꝛ approbat qō ibi no. hosti. ꝛ ab. Et ꝓbabatur oliꝫ p decisā ipsi̇ decre. ꝛ ipse hosti. ꝫ. eo. sup qōnuꝫ. §. q v̄o. ꝛ. ĩ. de ap. legitima. ꝛ guil. i spe. de recu. §. vl. v̄. qd si vnus

o ¶ Duobus ideꝫ si ex pluribus. cū eadeꝫ sit rō.

p ¶ Non possunt est ergo necesse ꝙ de ipotētia pateat āteq̄ꝫ collega procedat. ꝫ. e. prudētia. sec̄ cū scribit̄. vt. ĩ. e. cum plures. j. rñ.

q ¶ Causa p̄ncipali. Unde nō videbat̄ ꝙ de ipedimento cognoscere deberet: qō sibi ꝯmissuꝫ non videbat̄: sed cognoscit an sua sit iurisdictio. ff. de iudi. siquis ex aliena. ꝫ. de rescrip. super lr̄is. sic ꝛ hic cognoscit: an collega suspectus sit vt sic videat an sit iudex sine illo ex clausule vigore.

r ¶ Se. ap. Idē videret̄ i delegatis ab alio. nec ob. ĩ. §. priori. quia ibi loquitur s̄m hanc rationem vbi vnus solus est delegatus.

s ¶ Legitima recusatus iudex pp vnicā cām. s. pp suspitioneꝫ ĩ. c. pri. Sed illa ex multis causis isurgit pone exēplū. ꝫ. e. cāꝫ q̄ ꝛ. c. cū R. ꝛ. c. insinuante. de iudi. cām q. vt li. nō ꝯte. accedēs ꝛ. ij. de ap. ad hoc. ꝛ. postremo cum si.

t ¶ Probari. bñ dicit corā quo habeat probari: ꝛ p quē expediri: ꝫ nō dicit corā quo habeat ꝓponi. corā quo ergo proponet̄: an coram ambobus: an coram altero tm̄: satis videtur p istam decre. ꝙ coram oībus sit proponēda ꝛ corā collega probanda. Olim dicebat ino. ꝫ. e. cū sup. ꝙ lꝫ bonū eēt ꝙ coram oībus ꝓponēt̄: sufficiebat tm̄ si proponeret̄ tm̄ corā recusādo cū arbitri deberēt cognoscere qō hodie posset locū hr̄e i delegatis datis sine clausula: vt. ĩ. seq̄t̄. Sꝫ nūquid medio tp̄e pēdente probatione corā collega poterit ipse collega in p̄ncipali ꝓcedere: ꝛ vꝫ ꝙ sic q̄ medio tp̄e ille cognoscere nō pōt: ergo ex vigore clausule collega cognoscere potit. Sꝫ dic ꝯ̄. q̄ p̄mo dꝫ de impotentia anteq̄ꝫ solus procedere possit. ꝫ. e. prudētiā sed pēdente cā suspitionis ille vult interesse: nec adhuc apparet cū non posse: igitur collega in p̄ncipali nō procedet. Sed Io. cardi. sentit ꝯ̄ ꝛ dicit ꝙ medio tp̄e est locus dicte electionī ꝙ si nō oēs ꝛc̄. sed dic: ꝙ expectari dꝫ finis cause: ad hoc optime. ff. de excu. tu. l. dixim̄. circa prin. Sed nōne honor est iudicem esse. vt. ꝫ. de appel. vt debitus. ꝛ. C. quando prouo. non est ne. l. oēꝫ honorem. ꝛ maiorem. ꝛ maior vꝫ solus iudex eē q̄ꝫ cū

bebit. ¶ Ubi vero non est dicta clausula[a] i rescripto: debet super hoc ad arbitros recursus haberi. ¶ Cuz autem[b] delegatus episcopi[c] recusatur: recusationis cā corā epo ē probāda. ¶ Idem[d] ē si officialis recusetur eiusdem: lz ad ipm ab eodē officiali nequeat appellari[e]. Idem

Iudex[f] ab ap[g] se. datus q̄uis legitime[h] recusari valeat: vt suspectus: pōt licite vices suas ɔmittere: anq̄ recusatio ɔ̄ ipm pponat[i]. Et si in totuz commiserit recusari vlterius aut facta p eū cōmissio impugnari neqbit[k]: qd[l] possz si sibi d iurisditione aliqd[m] reseruasset. ¶ Post recusationē q̄z ppositaz committere nisi de recusatoris[n] pcedat assensu: nō pōt: sed eo volēte hoc pōt etiam si iā recusatio eadē sit probata: dumō pnūciatū non fuerit super[o] ea. ¶ Ex tūc[p] eni cū oio iudex esse desierit[q]: nulla etiā cū[r] illius assensu[s] pōt fieri commissio per eundez Idez.

Quanuis[f] alicui vices tuas in cā tibi a se[t]. ap. delegata in totū[u] ɔmisisse noscas

atio: ad hoc. j. de conces. prebē. c. vl. vn ergo collega suspectus in pnunciando facilius illum suspectum vt solus iudex remaneat. Sed dic q lz iudici debeat honor: tamē idem onus vt. s. e. pastoralis. ibi exonerare ɂc. ꝛ ff. de mu. ꝛ ho. l. vlt. §. iudicandi. vnde nō est ibi tanta suspitio: q2 non psumit qs appetere onerosa: ꝛ ideo in his taciturnitas non habetur p ɔsensu. ff. de procura. filiosa. §. inuit[9]. ꝛ dixi de hoc. j. de re. iur. is qui tacet. pterea si male pnunciat in hoc casu non deest apppellatiōis refugiū. j. e. ab arbitris

a ¶ Clausula. Ex quo. n. simplr dati sunt: vnus sine altero pcedere non pōt. s. eo. cām matrimonij. ꝛ c. vno. impedito ergo vno ita q non possit ɔmittere: alij pcedere nequeunt. Jo. an.

b ¶ Cū aūt. hoc nō. ber. s. e. sup qōnuz. §. quem xo. i vlt. glo. ꝛ ho. ibidē.

c ¶ Epi. idem in subdelegato delegati pape qui delegauit nō in totuz vt in pdicto. §. quem xo. si aūt ipse eps recusaretur eligerentur arbitri. s. de ap. cum speciali. sed quare tūc nō addir supior sicut ꝛ hic: rō: q2 iurisditio ordinaria fauorabilis. Item nō ita de facili pōt haberi supior ordinarius: lz interdū possit: fz ad ea que frequētius ɂc. ff. de legi. nā ad ea. sicut nec sic de facili adiri pōt papa: ꝛ ideo si recusat delegat[9] ipsius itur ad arbitros. omni ergo casu papa laboribus ꝛ expensis ptium voluit puidere.

d ¶ Idem ē. s. q corā epo pbabitur causa recusationis: ꝛ hoc no. hosti. j. de appel. legitima.

e ¶ Appellari. nec valet ɔsuetudo i ɔ̄rium: vt. s. e. li. de cōsue. c. ij. ꝛ sic nō q lz quo ad quedā sit idem cōsistorium epi ꝛ sui officialis: nō tñ quo ad omnia ad idem. s. ti. pri. c. ij. ꝛ. iij. Sz nōne appellatio ꝛ recusatio sunt paria: vt. s. de appel. super eo ij. Rñ. Dic q istud intelligitur quo ad moduz: vt ibi nō. i. sicut non admittit frustratoria appellatio: ita nec frustratoria recusatio: vnde recuso ꝛ si non grauer: tñ nō appello nisi grauer appello a iudice i quem consensi quem tñ non recuso. in multis alijs ē dissimile ꝛ quo ad casū nostrū ē rō: q2 lz de nā appellationis sit: vt eat ad maiorē. vt dixi. s. c. pri. ñ sic i recusatione: vt pz. s. j. rñ. ꝛ in hoc itur ad arbitros: vt. s. e. suspitōis: ꝛ

f ¶ Iudex. Declarat notata p ber. s. de ap. (de ap. cū spāli. scdo regris i glo. pe. ꝛ p modernos ibidē ꝛ p gof. i summa de ap. §. dubitari. ꝛ guil. i spe. de recusa. §. vlt. xo. sed qd si is iudex. ꝛ distiguit tria tpa ad sciēdū an iudex suspectus cōmittere possit: q2 aut nō ē pposita recusatio: ꝛ tūc i totū p eum facta cōmissio tenet: aut ē pposita sz nōdū pnūciatū sup ea: ꝛ tūc volēte recusatore ɔmittere pōt: alś nō: aut iā pnūciatū illū eē suspectū ꝛ tūc etiā volēte recusatore cōmittere negt.

g ¶ Ap. se. iō dcm: q2 delegat[9] ab alio nō ɔ̄legat: vt dixi. s. e. si

h ¶ Legitime. aliqs ɔcordātias dedi. s. c. pri. (duo.

i ¶ Proponat. i cōtrariū videbat: q2 iefficax ē apō ipm iurisditio ex quo elidi pōt: q2 nihil refert an aliqd ipo iure inefficax sit: an p exceptōez. ff. de reg. iu. l. nihil iterest. ff. ex qb[9] cau. i pos. ea. l. fulcini[9]. §. si i diē. si ergo iefficax ē iurisditio i delegā

te: ergo ꝛ i delegato: q ptibus eius fungit. ff. de iurisd. om. iudi. l. ꝛ si ptor. ꝛ. ff. d of. eius cui mā. ē iuris. l. j. §. q mādata. Itē ps iurisditiōis ē ɔ̄legare. ff. d iuris. om. iu. l. iij. i fi. cū ergo alias ptes iurisditiōis aggredi non possit: ergo nec istā. ispicimus eni an delegās cognoscere valuerit: vt sic demū delegatio valeat. C. q p sua iurisd. l. vna. hic ē q si pcōsul ɔmittat cāz anq̄z igrediat puicia q2 tūc cognoscere nō pōt: nec delegatus ab ipso: nisi tūc demū cū igressus fuerit. ff de offi. pcōsu. obseruat. §. vlt. Itē delegatus puenire nō potuit diligētiā recusantis ad hoc. s. de ap. sepe. ꝛ c. oblate. Itē exceptio q obstat venditori ꝛ emptori. ff. de cōtrahē. emp. l. doli §. j. Pro ista pte facit. q2 cā suspitiōis psonā afficit: vñ ɔ̄ subdelegatū nō ɔpetit: ff. d diuer. ꝛ tēp. pscrip. l. an vitiū. ꝛ psonales exceptōes psonas nō egrediūt. ff. d excep. exceptōes. vñ mutatōe psone vitiū abolet. j. q. j. cito. de filijs pś. ex trāsmissa. ff. vti pos. si duo. §. nō videor. Itē videm[9] q ordinari[9] ēt recusat[9] delegat: de foro ɔpe. siquis. ɔ̄ ꝛ de ap. cū spāli. Itē lz iudex sit suspect[9]: dū tñ nō recuset tenet ei[9] pcessus. vñ tria tpa distinguēs hec decre. altercationē determinat.

k ¶ Nequibit. itellige cū icepit subdelegat[9] vti iuris

l ¶ Qd posset. s. recusari: ꝛ scā ɔmissio i (ditōe. j. c. p.

m ¶ Aliqd. qdcunqz sit illud: ad idē. j. c. ij. (pugnari ex quo. n. sibi aliqd resuauit saltē in resuato iudex remanet. Itē de suspitōe subdelegati hz cognoscē. Itez reuocat ad se iurisditionē. s. e. sup qōnuz. ff. de iudi. iudiciū. vñ adhuc recusari pōt ꝛ cōmissio ipugnari:

n ¶ Recusatoris nō ē ergo necessari[9] ɔsensus aduersarij. hz. n. delegat[9] hoc a lege: vt delegare possit. ipedit aūt i hoc ex facto recusantis: volēte ergo illo hoc poterit ꝛ si aduersari[9] ɔ̄dicat. s. e. ti. c. vltimo.

o ¶ Sup ea. ergo ista non sunt paria aliqd esse probatū ꝛ pz pbata esse iudicatum.

p ¶ Ex tūc. i. ex quo pnūciatū fuerit illū eē suspectū.

q ¶ Desierit. s. e. i lrīs ꝛ. c. significauit. ꝛ. c. venerabili. ff. de re iudi. l. iudex.

r ¶ Assensu. cū. n. ibi desinat iurisditio nō est quid progeť: de quo dic. s. e. p. ꝛ. g.

s ¶ Quāuis. declarat no. s. e. sup qōnum. §. si xo in glo. pz. ꝛ. s. eo. venerabili in glo. pe. ꝛ vlti. ꝛ ibi ēt no. p modenos ꝛ guil. in spe. ti. j. §. restat vltra modū. ꝛ ho. plene in sum. e. ti. §. delegari xo. sed nūquid pōt reuocare. ꝛ ho. dicit: delegatus subdelegās etiā in totū re itegra cāz reassumere poterit.

t ¶ Sede aplica. q2 delegatus alius non pōt

u ¶ In totū. q2 si reseruasset iudex remanebat vnde

nõ erat sic dubitãdũ i eo ca'u.videbaẗ.n.i totũ ꝯmit tẽdo ita eẽ officio suo fũct⁹:qȯ resumẽ ñ posset. ad h̃ ꝫ.c.pri.in fi.cũ suis ꝯcoꝛ.⁊ hoc dicit Tan.⁊ Ber.oli secut⁹ ẽ eũ:ꝫ postea mutauit:vt pꝫ p supradictas glo.

a ❡ Usus.qualitercũqꝫ:ad idẽ.ꝫ.c.lꝫ vndiqꝫ.

de vsufruc.l.ambiguitatẽ.nec ob.illa decre.que in odiosis ⁊ restringẽdis loqẗ.h aũt fauorabile puto.meli⁹ ẽ ni hũc iudi cem procedere qꝫ nouo ⁊ incognito cãm delegare.ff.de vaca. mune.l.ptoꝛ.§.vl.ar.xix.q.iij.monasterijs.⁊.ꝫ.ȯ renũ.c.j.⁊ lꝫ. hoc videaẗ equũ.pmũ videẗ verius:ad idẽ.ff.loca.l.iiij.

b ❡ Efficaciẗ.vi des.n.in h̃ casu cõuerso.pone ꝙ moriẗ sȯdelegãs re integra.certuꝫ ẽ ꝙ subdelegat⁹ nõ pcedet.ꝫ.e.lꝫ. ꝫ pꝫ ꝙ adhuc ef ficaciter iurisditi onẽ nõ hꝫ. retiet delegat⁹ etiã ptã tẽ cõpellẽdi nisi malitiose seipsuꝫ ⁊c̃.ꝫ.e.pastoralis Aliud ꝫ ẽ in pcu ratoꝛe q hꝫ man datũ ad sȯstituẽ dũ:qꝛ dãdo sȯsti tutũ q mandatũ suscepit ãpli⁹ re i tegra neqt causã reassumere: aliȯ in delegato vt h̃ vides.⁊ est exp̃s sum.j.de procu. is q.⁊ q̃ sit rõ di uersitatꝫ ibi dicã

ris:si tñ añq̃ ille iurisditione vsus fuerit: cõmissio h⁹i p te reuoceẗ ab ipso:vel eũ rebus eximi ꝯtigat hũanis:cãꝫ ipaꝫ resumẽ potis cũ iurisditio ex q̃ ipa vsus ñ extitit: nõ cẽseaẗ i eũ efficaciẗ trãsiuisse. I deꝫ

Si delegatus quotiẽs eũ abesse ꝯtigerit:tibi cõmi serit vices suas:poteris eo re bus humanis exẽpto: cum et tunc censeaẗ abesse:cõmissuꝫ tibi negociũ: dũ tñ illo viuen te iurisditiõe vti ceperis libe re diffinire. ❡ Ideꝫ potis q̃si tibi vices etiam sub ea forma cõmisit:donec eas duceret re uocandas. Nã talis cõmissio p quã cẽseẗ etiã sñie ꝓlatio ni si antea fuerit reuocata ꝯmit ti:neq̃ p morte comittẽtis ex pirat:exquo res itegra nõ exi stit. ❡ Ad euꝫ quoqꝫ q vices suas cõmitiit donec reuocet: vel q̃ executionẽ sñie tñ:aut qcq̃d aliud de iurisditiõe sibi reẗuat:nõ ad delegãtẽ pꝛimũ appellari debebit: etiã si post sñiam fuerit appellãdũ. I dẽ.

Cum plures sub illa for ma vt omẽs aut duo vl vnus eoꝝ mandatũ apostoli cum exequãtur aut alia consi mili iudces vel executores a se .apo. deputari contigit: ipsorum quilibet iniunctũ po test libere adimplere manda tum. ❡ Porro vno eoꝛuꝫ ne gociũ inchoante cõmissũ alij nequibũt se vlterius intromit

l ❡ Tñ.hic reprobaẗ opi nio Tan.q dicebat dele gatũ sibi reseruare ñ pos se tñ executionẽ sñie ⁊ re probaẗ opi ber.⁊ inno.q dixerũt ꝙ lꝫ executioneꝫ reseruare possit:si tñ ap pelleẗ a sñia: nõ appella biẗ ad eũ ꝫ ad pmũ dele gantẽ. sup hoc vide qȯ nõ.ꝫ.eo.sup qõnũ.§.por ro.in glo.ij.approbaẗ au tem opi.ho.q hoc qȯ hic dr̃ ibi nõ.⁊.ꝫ.e.querenti

m ❡ Quꝫ plures.Beda rat ⁊ approbat hõ p ho.ꝫ.c.prudẽtiã.j.rñso

n ❡ Forma.ista forma est bñ aduertẽda.aliud eni ẽ,cũ scribiẗ cũ clausula:ꝙ si nõ oẽs.vel si ãbo:qꝛ iurisditio daẗ ꝯditiona liter.tũc.igiẗ vn⁹ vl duo iurisditione vti poterũt. cũ ꝯstiterit de cõditione ipedimẽto tertij. vl colle ge aliter ñ valet qȯ agiẗ

c Si delegat⁹. Si delegat⁹ sȯdelegauit q̃ñẽs abeẽt vel donec reuocaret ⁊ mortu⁹ sit re ñ itegra sȯ delegat⁹ pcedit ⁊ semp de sȯdelegato ad delegatũ q sibi aliqd iurisditiõis reẗuauit:appellari dꝫ etiã post sententiã.hoc dicit.approbat pꝛimũ dictũ nõ.per In no.⁊ Hosti.ꝫ.e.lꝫ vndiqꝫ.in pn.

d ❡ Delegatus.appel.se.vt.ꝫ.c.pri.

e ❡ Abeẽ.idẽ dicebãt p̃dicti doc.p.l.ff.ȯ v.sig.l.i lr̃is. §.j.vbi dr̃ abest ea res q̃ in reb⁹ hũanis nõ ẽ.ꝫ ñ ꝯuer tiẗ.est ꝫ de significatione vocabulꝛa q̃ recedendũ nõ est nisi vbi res aliter salua eẽ nõ põt.ff.dele.iij.nõ aliẗ imo tũc vere ⁊ finaliẗ abest.s.nõ reuersurus.

f ❡ Uti.qualiẗcũqꝫ etiã circa li.ꝯtes.ꝫ.e.relatũ.⁊.c.lꝫ

g ❡ Idẽ.s.cõmissum tibi negociũ libere diffinire.

h ❡ Reuocãdas.reuocare iurisditionis ẽ.ff.de iudi.l. iudiciũ soluiẗ. retinendo ergo reuocandi potestatem aliquid de iurisditione retinuit.

i ❡ Cõmitti. reprobaẗ lectura inno.⁊ ab.q nõ.ꝫ.e.si p debilitate.ꝙ p talẽ cõmissionẽ nõ trãsferebaẗ sñie ꝓlatio.qꝛ p illã clausulã donec duxero ⁊c̃.videbatur sñiam retinuisse vt illa clausula aliqd opareẗ. qȯ eẽ dꝫ.ff.dele.j.siqñ qs vxoꝛ.ad idẽ.j.de pui.si papa.j.rñ. in fi.Cõtrariũ tenebat ibi ho.cui⁹ opi.h approbatur. ob.qȯ dr̃ ꝙ clausula dꝫ aliqd opari.satis eni opaẗ. qꝛ reuocare poterit delegans:qȯ simpliciẗ vel totũ com mittẽdo non potuisset. Itẽ qꝛ ex vigoꝛe clausule illius appellabitur:vt dicitur in fi.c.

k ❡ Morte.qd si delegat⁹ vsqꝫ ad sue volũtatis bene placitũ subdelegauerat Uideẗ pma facie p decr.ꝫ.de rescri si gratiose.ꝙ illo moꝛtuo expiret iurisditio.Cõ trariũ videẗ p hanc decre.ad h.ꝫ.de bap.maioꝛes.C.

ꝫ.e.prudẽtiã.in pn.hic vo iurisditio daẗ alternatiue. vñ q̃li bet ẽ iudex insolidũ ex vigoꝛe alternatiõis.j.de re.iu.in alter natiuis,cũ suis ꝯcoꝛ.dicebant tñ quidã in casu nr̃o ꝯtriũ ⁊ ta li rõne cũ dr̃ in lr̃is,vt oẽs vel duo vel aliter ⁊c̃.vr̃ papa intel lexisse.ꝙ si oẽs volũt ⁊ psũt pcedere oẽs pcedant:⁊ si nõ oẽs: duo.⁊ si nõ duo:vnus.ad hoc.ff.de admi.tu.l.qdã decedens §.papinian⁹.⁊ gradus disiũcte interdũ ꝯsideranẗ ſm oꝛdi nem scripture.ff.ad trebel.l.heredes.§.fi.ibi tñ ex certis con iecturis apparebit intẽtionẽ scribentis fuisse talẽ.ad idem.ff de le.l.ij.cũ pater.§.pe.⁊.j.de pben.mãdato.ꝫ.de elec.c.pe.⁊ si dicaẗ ꝙ ſm hoc nõ erit differẽtia inẗ hanc clausulã ⁊ clausu lam:ꝙ si nõ oẽs. Rñdebant imo erit qꝛ p hanc clausulã suffi cit regrere:sed p clausulã ꝙ si oẽs necesse ẽ de ipotentia ꝯsta re vt in decre.prudentiã.⁊ p eis facit:qꝛ papa libẽtius com mittit cãs trib⁹ qꝫ duob⁹:duob⁹ qꝫ vni vt ibi.sed ꝯtriũ ẽ verũ vt h pꝫ.vñ ñ sũt iste alẗnatiue oꝛdis:sed pstatiõis:⁊ ẽ regula re.nec põt negari qn si alter solus pcedat:mandatũ pape sit adimpletũ. ff.de solu.qui res.§.area.in fi.⁊ in p̃dicta regula in alternatiuis cũ suis ꝯcoꝛ.

o ❡ Consimili.vt si dicaẗ ꝙ quilibet eoꝝ insolidũ ⁊ p se iudi care ⁊ exequi possit. Io.an.

p ❡ Apostolica.idẽ si ab alio ẽ eni quo ad hoc eadẽ rõ.

q ❡ Libere.i.ẽt nõ reqsito collega simili mõ exponim⁹ illud libere qȯ habetur.ꝫ.de pben.de multa:vt pꝫ.j.de pbẽ.lꝫ eps.

r ❡ Uno eoꝝ.idẽ credo ȯ duob⁹ vel ȯ oib⁹ q sil inchoauerũt q̃ ad qd s.ꝙ si oẽs inceperũt:oẽs finiãt nisi ex cã vt seqẗ.

s ❡ Inchoante.q̃litercũqꝫ etiã si lis nondũ sit contes.coꝛã eo. ꝫ.e.gratũ.⁊.c.lꝫ.⁊.ꝫ.e.qꝫuis.⁊.j.e.si subdelegato.aliud in p cura.qui dicitur occupasse litis ꝯces.vt sit melioꝛ eius condi tio.j.de procura si duo.

t ❡ Neqbũt. ecce aliã drĩaꝫ inter clam ꝙ si nõ oẽs ⁊ clausulã

vos vel alter. q2 primo casu qñ vno ipeditó ꝓcedit alter cessante ipedimēto simul ꝓcedunt. ille enim impeditus postea veniens ⁊ cum alio volens ꝓcedere admittetur.

a ¶ De eodem. sic in pluribꝰ ꝓcu. datis in solidū. ff. de ꝓcur. l. pluribꝰ. ff. mäda. l. creditor. §. duobus. s. de ꝓcu. nō iniusta s. e. li. e. ti. si duo als seq posset ꝑplexitas: si glibz ꝑ se ꝓcedere vellet. q2 eo dē forte tꝑe ad diuersa loca citaret. s. de rescrip. c. vlt. ibi vnus excōicaret: alter absolueret: ꝺ rescrip: si cōtingat. ⁊ sic se impedirēt: sicut duo vsufructuarij. ff. de vsufruc. l. quotiēs. ⁊ necesse esset ad superiorem hīe recursuz. s. e. c. ij. ⁊ sic ꝯ iura supfluis fatigarentur laboribus. tutior ergo ⁊ melior fuit hec impetratio: vt res valeret nō periret. s. de ꝟ. sig. abbate ad idē. ff. ꝺ admini. tu. l. decreto ad fi.

b ¶ Allū. s. inchoantem.

c ¶ Recusaret. tunc ergo poterūt alius vel alij ꝓcedere. nō sic in ꝓcur. datis in solidū: q2 nō occupante ⁊ postea ipedito alij nō possunt ꝓcedere: nisi dictū fuisset i ꝯstone ꝙ nō fieret melior ꝯditio occupātis. j. ꝺ ꝓcur. si duo. ⁊ qꝺ dixi delegato ipedito: collegā hoc casu ꝓcedere posse verꝫ itelligo: nisi ille q ichoauit subdelegatū daret. ar ꝑ. decr. si duo. puto ēt ꝙ cū collega ꝑꝑ impedimētum inchoantis ꝓcedit ipe inchoās cessante ipedimēto suo cām resumere nō poterit: nisi ⁊ ille impediret vel procedere nollet: ad instar eius quod de ꝓcura. dicimus in precedenti decre. si duo.

d ¶ Quo pōt. vt q2 scriptum erat cū clā: ꝙ si nō omnes ⁊ collegæ etiā actu ꝑpetuationis impeditus non poterat interesse vel scriptū erat cum clausula: vos vel alter. ⁊ pꝫ per hanc litteram: ꝙ si iudex ꝓcesserat: cum nō posset per illum actū nō ꝑpetuata iurisditio. vnde per hanc litteram ⁊ per decre. prudentiā. terminaui qōnez de legato dato i diē vel sub cōditōe q forte volētibus ptibꝰ añ diē vel ꝯditionē fuerat vsus iurisditōe dinde mortuꝰ fuerat ꝺlegās: an ꝑ illū actū ꝑpetuata eēt iurisditio nō ne iurisditio vni sꝫ ꝯditōe mādaṫ ꝑ clā: ꝙ si ambo: ⁊ si anteq̃ꝫ ꝯditio supueniat ꝓcedit nihil reputaṫ egisse. s. e. prudētiā in ꝑn. ergo si ille actus hētur ꝓ nullo nō est ꝑpetuata iurisditio: ⁊ sic ꝑpetuationē iducere nō poterit. vnde satis ē ibi casus. Itē ex ꝯditionali demādatōe nōdū ē attributa iurisditio: sed spes iurisditionis: sicut ex ꝯditionali obligatione sola spes ē indebitū iri. insti. de ꝟ. ob. §. ex ꝯditionali. ergo qꝺ añ ꝯditionē fec: vt ꝑuatus fecit: nō vt iudex. Itē si ꝓrogaṫ iurisditio post tꝑs: reqriṫ ꝙ actor reus ⁊ iudex ꝯsentiāt ff. de iudi. l. ij. ⁊ fa. qꝺ no. s. e. p. ⁊. g. in ꝑn. vl. glo. ⁊ qꝺ recitaṫ s. e. de causis. ita arguēdo de posteriore ad ꝑus i ꝑuētōe reqreṫ ꝯsensus iudicis. ꝫ iste iudex nō erat ꝯditione vel dic non veniēte vt dixi sic statuliber q agit medio tꝑe facit vt seruꝰ nō vt liber. ff. de statu. li. l. statulibex. Itē video ꝙ terminꝰ hoīs nō ꝑueniṫ. s. de ap. oblate. ⁊ forma mādati exacta diligētia seruāda ē: ita ꝙ ei renūciare nō pōt. j. de ꝑbē. cui de nō. Itē pendēte dilatōe iudicis offm̄ qescit. s. de ap. significātibꝰ. C. ꝺ dila. siue pars. ad qōnez bñ facit. ff. de ꝟ. ob. cū filius. ff. de ꝯdi.

tere de eodem[a] nisi vel infirmitate vel alia iusta causa illū[b] cōtigeret impediri: aut si nollet vel maliciose in eo procedere recusaret[c]. ¶ Iurisditione vero perpetuata mandatore viuente per vnum eo casu quo[d] potest ex iudicibus delegatis perpetuata intelligitur quo ad omnes. ¶ Idem.

Si super gratia[e] cuiꝙ ab ap. se. facta[f] executores fuerint deputati equum esse censemus: vt sicut ipsa gratia lꝫ nondum sit in eius executione ꝓcessum morte non ꝑimitur ꝯcedentis. sic nec etiā re integra ꝑimaṫ executoribus data ꝑtās: quā[g] veluti grē ꝑdcē accessoriā nāꝫ seq ꝯgruit principalis[h] ne grāꝫ eādē vel reddi qñꝙ oio inutilē[i] vel ipsius effectū in tꝑs longius[k] cū illius dispedio cui facta extitit differri contingat. ¶ Idem

Is cui cā[l] lꝫ ꝑprio noīe nō expresso[m] a sede fuerat aplica ꝺlegata subdelegauerit non in totū[n] vices suas alicui a subdelegato hꝰ: si delegatuꝫ ipsum excōicari[o]: aut de medio[p] tolli ꝯtingat ipedi

⁊ demō: l. multū. ff. de condi. inde. l. sub ꝯditiōe. Itē bñ fa. j. de spon. c. vno. nā vides ibi ꝙ sponsalia nulla inducūt publice honestatis iusticiā: ⁊ tñ spōsalia ꝯditionalia nō q2 ante ꝯditionē ꝯsensuꝫ nō hñt. a siti dicā adhuc minꝰ eē de iurisditōe sub ꝯditōe delata añ cōditionē. q̃ꝫ i als nulla. verꝫ est tñ qꝺ ho. no. s. e. lꝫ ꝙ ad ꝑpetuationē iurisditōis nō reqriṫ ꝙ ille actꝰ ꝺ iure teneat qꝺ nō est verꝫ ꝑcipue i casu nostro. cuꝫ si possit ꝑpetuari qꝺ nōdū ē sicut nec ꝛnasci quod nondū ē natum de ꝯse. di. iiij. qui maternis. nec relabi q nōduꝫ ē lapsus. j. de here accusatus.

e ¶ Si sup grā executor sit per grā facta datus a papa mortuo papa etiā re integra grām exeqṫ. Et declarat hec ꝯsto q no. gof. ⁊ ho. de rescrip. ꝯstitutꝰ. in ꝑn. ⁊ ho. s. e. qm̄. ⁊. c. lꝫ.

f ¶ Facta. istud ē quod soluiṫ ꝯ de decre. j. de ꝑben. sitū. vt ibi dixi in vlti. glo.

g ¶ Quā. s. ꝑtātez datā executoribꝰ sup ipa grā sic fcā

h ¶ Principalis. ad idē. j. de reg. iur. accessoriū cū suis ꝯcor. hꝰ ꝯtriuꝫ videbaṫ: q2 iura iducta s. e. idistincte dicebāt ꝑtātez dele. perire re itegra morte mādatoris. s. e. relatū. gratū. lꝫ cū si sꝫ executor hꝫ delegatā qꝺ pꝫ q2 tractatꝰ ipoꝝ poniṫ sub isto ti. vt dixi. s. ꝺ rescrip. tibi. q g̃ eoꝝ ꝑtās expirare videbaṫ: ⁊ nō ob. si dicaṫ illꝺ rescriptū eē executoriū grē: q2 si rescripta q̃ cāe cognitionē ꝯmittūt peunt re itegra morte ꝯmittētis: multo fortiꝰ videbaṫ i executorijs grāꝝ: cuꝫ facilius via extraordinaria q̃ꝫ via iuris cōis tolli ꝺbeat ⁊ si dicaṫ ꝙ grā posset eē iutilis recurreṫ ad ordinariū sic i casu. j. de ꝑbē. si clericꝰ. §. verꝫ. ꝫ ꝯtriū ē verꝫ ⁊

i ¶ Inutilē. puta q2 grām hēbat ꝯ ordinariū (rō segṫ. ⁊ nouos executores non impetrat.

k ¶ Longiꝰ. q2 nec ē hꝫ adire papā ꝓ ꝯsequēda iusticia vel ꝓ nouis executoribꝰ impetrādis.

l ¶ Is cui cā declarat notata ꝑ ino. ⁊ ho. s. e. lꝫ i fi. ⁊ duos casus ponit: qbus de subdelegato. nō in totū appellaṫ ad ꝑmū delegātez. s. cū delegatꝰ excōicatꝰ vl mortuꝰ ē alios casus pōit. j. e. si a subdelegato.

m ¶ Nō expsso als nō erat dubitatio. si. n. nomē fuisset expssuꝫ successor ñ succedē i delegatōe. s. e. qm̄ ab

n ¶ Nō i totū. hec dicit: q2 als non eēt dubitatio (bas si. n. delegatꝰ subdelegasset i totū: idistincte appellareṫ ad ꝑmū ꝺlegātez. s. e. sup qōnuꝫ. Sꝫ qñ aliquid sibi reſuat appellari dꝫ ad ipꝫ delegatū subdelegātē vt ibi ⁊. s. e. si delegatus.

o ¶ Excōicari. maiori excōicatōe. mīori. n. excōicatꝰ bñ exercet ea q̃ sṫ iurisditōis. s. ꝺ cle. ex. mi. si celebrat

p ¶ Medio. i. de hoc mūdo: qꝺ q̃re dicaṫ mediū vi/

de.xxiiij.q.iiij.hec autem vita.

a Durãte.nõ q: sublato ipedimẽto.i.illo absoluto vl' ɔfirmato successore:ad pmũ delegantẽ appellari nõ dꝫ ⁊ si nõ dubitaret an ipe subdelegãs eẽt absolutus:credo ꝙ teneret appellatio alteruatiua pp pbabile dubiũ ad h.s. co.li.de postu.c.vno.sicut ẽt pp dubitationẽ pbabilẽ format actor libellũ alternatiuũ.ff.quo.leg.l.j.§.q aũt.alſ ñ.credo maxie ħꝫ canones:ꝙ liceat alternatiue appellari.ne liceat vagari ⁊c.s.e.li.de elec.vt qs duas ad idẽ bñ facit.e.ti.c.ij.vbi non tenẽt vota alternatiua ħm canones dixi: q: ħꝫ leges nõ appellat ad iperatorẽ omisso medio:⁊ si appellaret iperator remittit ad eũ ad quẽ deb uerat appellari.ff.de ap.l.imperatores.vñ si appellet ad iperatorẽ vel pſidẽ:tenere posset ap.ad pſidẽ pdicta rõe:ꝫ ħm nos appellari põt ad papã omisso medio.s.de ap dilecti vlti.⁊ ad legatũ.s.de of.le.c.j.vñ si appellãs de epo dicat appello ad archiepꝫ vel ad papã:ñ puto appellationẽ tenere:nisi altep eligat ifra id tps ifra qð poterat appellari.ar.s.de postu.c.j.§.fi.ne cũ discrimie appellari liceat sic vagari.ff.de iniur.l.ptor.lꝫ guil.foueat ɔriuz in spe.de ap.§.nũc tractem⁹.v.ſꝫ pone aliqs.⁊.v.qd si dicat.bñ aũt fa.hec decre.⁊ illa.j.e.si a subdelegato.ad qõnez nõ.s.de fo.cõ.sigs ɔ clericũ.i gl.ij.s.ad quẽ appellet de delegato.epi recusati:⁊ dicebant Vi.⁊ Ta.ꝙ appellari põt ad archiepm nõ ob.decre.dilecti.cũ h iã p recusationem sublatũ sit medium:pro quibus in ar.faciunt ista iura.

b Prorogari.circa qð debẽt iudices puidere.s.de dolo.⁊ ɔtu.finẽ.j.de of.or.vt litigantes.

c AB arbitris.approbat qð no.ber.s.e.suspitionis circa pn.i glo.⁊ guil.i spe.de ap.§.nũc tractemus.v.sed ad quẽ.Et breuiter dicit ꝙ ab arbitris iuris appellatur ad papaꝫ

d Juris.vbi sũt iura videbitis.j.⁊ ista ẽ rõ quare dꝫ appellari ad papã.q: cũ isti arbitri ħm iuris formaꝫ sint electi ad ipm ius a quo ptãteꝫ hñt oportet appellari.⁊ sic ad papã qui est lex aiata in terris.

d Judicẽ.delegatũ pape.s.e.suspitionis.qð itelligo vt.s.e.si ɔ vnũ.⁊ idẽ si recusetur ordinarius.s.de ap.

e Cõcordare.nec sibi inuicẽ dese (cum specialiter.ib⁹.s.de rescrip.pastoralis.in prin.

f Grauauerũt.siue i sñia.puta q: iniq pnũciãt illũ suspectũ.q suspect⁹ pbat⁹ ñ ẽ:vel eecõtrario.vl' añ sententiã:puta min⁹ breuẽ dilationẽ dãdo.s.de dila.c.j.qð

g Appellãdũ.ɔ.C.de ar.l.j.e(i por offm.s.c.suspitõis ij.q.vj.a iudicibus.i qb⁹ dr:ꝙ ñ appellat ab arbitris

mento tali durãte[a] ad sedem ipsam:ne absolutiõeꝫ vel successorẽ expectando illius piu dicari litigãtibus vel cã plus debito progari[b] valeat:volumus appellari. Idem.

AB arbitris[c]:qui ħm formaꝫ iuris[d] vt de ppposita contra iudicem[d] suspitionis cã cognoscant:vel qui cuꝫ de reuocatione ambigitur lrarum iudicibus nequeuntib⁹ i vnã sñiam concordare[e] ad ɔcertationẽ h⁹i sopiendã a ptib⁹ eliguntur:ẽ si grauauerunt[f] ad se.ap.appellãdum[g]. Idem.

So.sũt qdã arbitri:q ɔpromissarij vocant:⁊ volũtate adeũtur:ab istis nõ appellat:⁊ sic loquat ɔtia.Sũt alij q de necessitate iuris hñt assumi:de qb⁹ loquit hec decre.⁊ a talib⁹ bene appellat vt hic ⁊ sic ẽt posset itelligi lex illa.C.de iudi.l.vlti.⁊ hac rõne puto hãc decre.locũ h ẽ in arbitris electis ad audiendam cãm quã mouet eps ɔ suũ subditũ.cũ ẽt illo casu de necessitate eligant arbitri.xj.q.j.si cleric⁹.⁊ de hoc.s.de of.or.irrefragabili.i gl.pe.sic ẽt magis fauet lex ei q necessariã satisdatõeꝫ pstare dꝫ qꝫ ei q voluntariã:q: pmũ si ibi satisdare nõ põt.alio loco satisdare pmittit:ħm nõ.ff.q satis.co.l.si fideiussor:ad idẽ.C.de re.cre.gnãlr.i fi.j.respon.

IS cui[h] ab appostolica[i] sede cõmittit certe pſõe puisio[k] de beneficio in certa ecclesia dio.vel puincia[l] facienda:põt alij cõmittẽ licite vices suas. Sꝫ si non expressa certa pſona cõmittat eideꝫ:vt alicui pſõe idonee de certa ecclia vel bñficio debeat puidere: q: circa eligendã pſonaꝫ eius industria tũc videt electa: puisioneꝫ sibi cõmissã alti dmãdare nõ põt[m]:nisi forma commissiõis hẽat:vt p se vl p aliũ[n] id valeat expedire. Idẽ.

Statuim⁹[o]:vt is p quem

b IS cui.sumpta fuit de extrauaganti:que incipiebat: qsiuit a nobis.⁊ declarat ista.⁊ seques decre.vl.s.eo.ti.§.is aũt.⁊ i sũma dicit ꝙ executor dat⁹ a papa vt puideat pſone subdelegat.si det vt puideat ecclie non expressa pſona:non subdelegat nisi hẽat spãle mãdatũ:⁊ cãm reddit.

i Ap.se.spãle.n.est delegatũ a pncipe ꝙ subdelegare põt.C.de iudi.a iudice.s.e.c.pastoralis.⁊.c.vl.

k Prouisio.etiã si ɔmittat ei:ꝙ inquirat de illius vita ⁊ cõuersione:vt i cle.e.ti.iudices.

l Prouicia.ergo nõ requirim⁹ ꝙ bñficiũ sit certũ sufficit ꝙ sit certa pſona.lꝫ incertũ bñficiũ:vt subdelegare possit.in hoc casu non habet locum.decre.vl.s.e.ti.

m Nõ põt.⁊ sic itelligat.s.e.c.vl.§.vl.Jo.an.cui⁹ industria eligit nõ subdelegat:⁊ ibi plene de hoc.

n Per aliũ.ergo qð de iure cõi nõ põt:ex ptãte ɔmissionis poterit:ad idẽ.j.c.vl.§.vices.⁊ faciũt hec ad qõneꝫ quã disputaui:an delegatus ab alio qꝫ a pncipe hñs spãle mandatũ subdelegandi subdelegare possit.⁊ credo ꝙ sic:q: sicut isti si hẽnt a lege:ꝙ subdelegare possint tñ si ad hoc haberẽt spãle:hoc possent.sic dicã:ꝙ lꝫ delegatus ab alio qꝫ a pncipe:non habeat hoc a lege:⁊ sic loquet ɔtia:tñ si hꝫ hoc ab hoie subdelegare poterit:ad hoc optime fa.j.de procura.c.j.ij.rñ.vbi pcurator ad iudicia añ lit:contesta.non substituit ex ptãte legis:nisi datus eẽt in rẽ suaꝫ:tamen si hꝫ spãle mandatum substituere põt.ad idem.s.eo.ti.c.v l.vbi pcurator datus ad mrimoniũ ɔhẽdũ ñ sbstituit:nisi hẽat spãle:⁊ ɔpromissari⁹ dat⁹ ad eligendũ:ñ eligit vnuꝫ nomine suo ⁊ aliuꝫ nomine dñi ex potestate legis tamen si habeat spãle.hoc põt ex ptãte hoĩs s.e.li.de elecc.c.pe.§.porro.ad hoc etiam facit.j.ti.prori.c.j.⁊ s.ti.prori.c.ij.⁊.iij.⁊.j.de regu.iur.qui per alium.⁊ in regula põt quis.stabo igitur regule cum contrarium non reperiam ⁊ dicit lex ꝙ non refert an ipse ordo decurionum elegerit:an is cui ordo ipse negocium dedit.ff.quod cuiusqꝫ.l.item eorꝫ §.si decuriones ad hoc etiam facit.s.de rescrip.cum aliquibus.⁊.j.de preben.hi qui ij.respon.⁊ insti.de attili.tuto.§.ſꝫ quod iure veteri.

o Statuimus.is cui aliquid certo loco expediendum committit ex iusta cã.s.ex iiurijs violẽtijs illõ expedire pote

rit extra locū hoc dicit: et no. q dicit statuimus qsi i fi.(?) aū hac decre. ex quo pmissuz erat ei pediendū in loco: extra locū expediri nō poterat: vt forma mādati diligēter seruaret. j. d p ben. cui de nō. sit ergo hoc d iure nouo.

a ❡ Ap. se. quid si ab iferiori ordinario fiat talis pmissio: cum eadē sit rō: satis videret idē ius. ff. d leg. nō dubiu z. s. de trāsla. iter cor. sz cō trariū puto vt istud ver bū opet: ad hoc. s. de de ci. ad audiētiā. et j. de pri uil. si papa. nec est eadez rō. q nō sic d facili d de legato pape p vniuersuz orbez recurrit ad pap. sz sicut ad ordinariū d pro uincia vel dio. sua pōt re curri. Hic ē etiā q lz de legatus pape recuset co ram arbitris: q ibi diffi cile esset recurrere ad pa pā: delegatus ordinarij non: sed recusat corā or dinario. s. e. si p vnū. §. cum aūt. si igitur delega tus ordinarij in loco exe qui nō pōt: insinuet: or dinario: qui sup hoc sua deliberatione prouideat vel expresse pmittendo eidem: q extra locuz sta tutū id possit: vl alio mo do

b ❡ Aliud. puta pronun ciatio monitio denuncia tio vel his similia.

c ❡ Illius p quē idem si pp aliam iustam causam vt dicitur in fine.

ab ap. se[a]. certo loco iquisitio fieri vel quicquid alid[b] expe diri mādat. si ppt potentiā vl malíciā illi9[c] p quez ingri dz: sine pcedi: seu fautor eiusdē non possit hoc exeg eo loco se cure: ne ipse cōmodum ex do lo vel fraude reportet: ad id exequēdū locū aliū eligat ido neū et secur[d]. ❡ Idē faciat si alia rōabilis cā[e] subsit: ppter quā in loco decreto pfici neq at cōmode[f]: qd mādat: ne ta li pretextu ipediri ptingat mā datū aplicū: vl differri[g]. dē.

Si a sbdelegato[h]: cui dele gat9 nō i totū[i] cōmiserat vices suas: ex eo fuerit appel landum: quia exceptionez co ram se propositam: q antequā per eum vel per ipsum delega tum in aliquo processum[k] fu isset: delegans viā fuerat vni uerse carnis ingressus admitte re recusauit: non ad delega tum: cum iurisditionez neget habere: sz ad delegantem po ti9 appellari debebit. ❡ Idē[l] fiet in alijs[m] casibus i quibus delegat9 iurisditionez habere negat: als si appellari deberz ad ipm[n]: eēt appellās: q[o] sic fa teri videret eundē iurisditio nem hre: qd ante negauerit: contrarius[p] sibipsi. Idez.

Hac cōstōne ppetuo va litura sācim9[q] vt cōser uatores q aliquibus: vt a ma nifestis iniurijs et violētijs tu eantur[r] eosdez: plerūq a sede aplica concedunt: decetero de putari nō possint nisi epi vel eorū superiores aut abbates seu dignitates, vel psonat9 in cathedralibus vel collegiatis ecclesijs obtinentes[s]: nullus q deputati sibi conseruato ris esse valeat conseruator[r]. ❡ Nec aliqs regib9 et reginis: q sicut dignitatis altitudie p eminēt: sic pogatiua grā ipos pueniit anteferri: dūtaxat ex

d ❡ Securum. locus ergo non solum debet esse securus parti bus. s. de appel. ex parte. j. sed etiam iudici vel inquisitori. vt h: dz etiam esse idoneus: quia non in taberna vel loco inho nesto expediri id debet: vt hic.

e ❡ Causa. etiam sine dolo et fraude eius contra quem id im minet expediendum.

f ❡ Cōmode. xxij. q. ij. faciat. ff. de ver. sig. nepos proculo.

g ❡ Differri. prouideri igit debet: non solum ne impediatur in totum: sed etiam ne nimium differatur: et pcor. s. e. si sup gratia. in fi.

h Si a subdelegato. quando a subdelegato non in totum appellatur. quia non admittit exceptionem per quam denegatur etiam delegatum habere iurisditionem ad primū delegantem appellabitur. hoc dicit.

i ❡ Non in totum. als non esset questio: vt dixi. s. eo. si duo ex tribus. et c. si is cui.

k ❡ Processum. quid dices: pone papa dedit delegatum: ille subdelegauit non in totū. demū et antequā subdelegatus inci piat vti: moritur delegatus. s papa. nūquid delegatus vl. sub delegatus procedere poterunt: satis credo: q subdelegare est iurisditionē delegare: ex quo subdelegauit ppetuata sit iuris ditio et hoc sonat hec lra: q dicit i aliquo pcessum. s. e. ti. et li. cū plures dū dicit ichoāte. s. e. lz dū dicit vti ceperit. sic et re tinere ptātez reuocādi ē iurisditiōis. s. e. si delegat9. ij. rū. Sz pone q omissa hac exceptiōe cū pcedat tz ne pcessus: de hoc vide. s. de testa. cum venisset.

l ❡ Idē fiet. s. q nō appellabit ad delegatū subdele gātem: sed ad primum delegantem.

m ❡ Alijs casibus. puta q dicit rescriptū impetratū ab excōicato. s. e. li. de rescrip. c. j. vel ipz delegatū subdelegantē ex cōicatū. s. de re. iudi. ad pbandū vel delegatū nō eē talē: qlē regrit pstō. s. e. li. de re scrip. statutum. j. rū. vel pmissionē ad eū factā ex lo cū de qb9 ibi d vel rescriptū im petratū eē p sur reptionē: ita q si vz fuata distin ctiōe decre. s. d re scrip. sup lris. vl q ipe delegatus subdelegās ē ser uus vel ifamis: de rescrip. sciscitatus. vl nō ē eta tis idonee. s. e. cū vicesimū. vel q ipse pmus dele gās reuocauerat delegatū subde legantē. ff. de iu di. l. iudiciū. vel q ipe delegat9 re tulerat. s. de ap. intimasti. vel ab eo fuerat legitime appellatū. s. de ap. vt debit9 hec e silia corā subdelegato opponūtur: p q delegatū negat iurisditionē habere.

n ❡ Ad ipsum. delegatum subdelegantē.

o ❡ Qui. sic appellādo ad eū quē negat iudicē.

p ❡ Cōtrari9 sibiipsi. et sic nō audiēd9 d ap. sollicitudiez i fi. C. d fur. l. j. cū si. et hoc ē mirabile: q si iste delegat9 nō subdelegassz: corā ipo potuissz ppōi exceptio: p quā negaret eū iurisditionē hre: et sup ipa possz pnūciare s. d rescrip. sup lris. i fi. ff. d iud. sigs ex aliēa: tū si corā subdelegato ppōat: et pp h appellet: nō appellabit ad delegatū sz ad pmū delegātē. appellādo. n. fugit vice a ctoris: et i agēdo nō licz pria ppōere: qd tū licz i excipi endo. j. d re. iu. null9 ad hoc. s. de excep. cū int pore.

q Hac pstōe. qdā ex istis sumpta fuerūt d extrauagāti ale. q icipiebat: q de pseruatoribus.

r ❡ Tueātur. de hoc. s. e. c. j. in glo. ij.

s ❡ Obtinētes. ecce vna dria int delegatū et pseruatorē q delegat9 pōt eē canonicus ecclesie cathedralis: cō seruator nō. et i hoc pstō ale. imutat: q id pmittebat.

t ❡ Cōseruator. ecce alia dria: q eius q ē mihi iudex delegatus: possuz eē delegatus saluo iure recusatiōis sz i pseruatore secus: vt h. qd intellige etiā si nō oppo natur exceptio p fi. huius. c.

ceptis[a] deínceps conseruatorem habeat eu3: qui sub ipiꝰ iurisditiōe dñio vel districtu ecclesiastico[b]: vel tēpali[c] consistat. ❡ Conseruatores autē huiꝰ extra ciuitates: seu dio. in quibus fuerint deputati contra quoscunq3 ꝓcedere: aut aliquos ultra vnam dietam a fine dio. eorundez trahere nō presumant[d]. ❡ Uices quoq3 suas citationibus ꝛ sententiarum denuntiationibus duntaxat exceptis: quas ꝑ alios valeāt exercere: nulli cōmitere[e] possint: nisi hoc eis cōpetierit ex beneficio litterarū[f] sed nec tūc[g]: nisi īfra ciuitates seu dio. in quibꝰ deputati fuerint ꝛ personis tm̄ que superius[h] sunt expꝛ̄sse. ❡ Utaūt ꝯseruatores limites sibi tradite potestatis. quos frequēter excedunt metu[i] pene diligent obseruēt: decernimꝰ vt si de manifestis iniurijs violentijs sciēter[k] se itromiserit seu ad alia q̄ iudicialē indaginez exigūt suā extenderint potestatez: eo ipso ꝑ vnuz annuz ab officio[l] sint supensi[m]. ❡ Pars vero q̄ hoc fieri procurabit sniaz excōmunicationis incurrat[n] a qua non possit absolui: nisi ei quem sic fatigauit indebite: primo satisfaciat integraliter de expensis[o]. ❡ Officiū autez quorūcunq3[p] conseruatorum ipso[q] iure quo ad nō cepta negocia per obitum concedentis volumus expirare[r]. ❡ Circa munera vero ꝛ expensas assessores ac notarios ꝛ personas testimonij cā vocandas illa precipimus in huiusmodi cōseruatoribꝰ ꝑ oia obseruari: q̄ in delegatis iudicibꝰ ꝯstitutio a nobis sup his edita[s] obseruāda decreuit. ❡ Quicq̄d autē ꝯtra ꝑmissa: vel eoꝝ aliquod attentari contigerit: oīno[t] decernimus irritum ꝛ inane.

Innocen. iiij.

De officio legati.

Fficij[u] nostri debitum remedijs inuigilat subditorū q2 dum eoruz excutimus onera: dū scandala remouemus: nos in eorum quiete quiescimꝰ: ꝛ fouemur in pace[x]. ❡ Proinde presenti decreto statuimus: vt ecclesie romane legati[y] q̄tūcunq3 plenam legationem obtineant: siue a nob missi fuerit: siue sua

a ❡ Exceptis. ē si. j. de priui. ne aliqui.

b ❡ Ecclesiastico. s. vt lit. nō ꝯte. accedens. j.

c ❡ Uel tpali. vt lit. nō ꝯtest. accedēs. ij. ꝛ ecce tertiū: q2 saluo iure recusatiōis subditū mihi hn̄ possum impetrare delegatū: cōseruatorem nō vt h.

d ❡ Nō ꝑsumant. idē i delegato eo saluo: q2 delegatꝰ de expsso ꝯsensu partiū h hn̄ possz. s. de rescrip. statutū. §. i nullo qđ i ꝯseruatoꝛ̄ nō credo: q2 si h voluisset hoc addidissz hic: sicut ibi fecit ꝛ h marie dico ꝑ si. huius. c.

e ❡ Committere. guil. no. ꝯtrariuz in spe. t. j. ad si. v. s3 nūqd ꝯseruatoꝛ. vbi dicebat ꝙ cōseruatoꝛ in eo in quo iurisditionē habz vices suas alijs ꝯmittere poterat: ꝛ ecce q̄rta dr̄ia īter istuz ꝛ delegatū a principe q pōt i totū ꝛ i pte ꝯmittē. s. c. pastoral. ꝛ. c. vl.

f ❡ Litteraꝝ. ad idē s. c. is cui in si.

g ❡ Nec tūc. s. cū hoc ꝯpetit eis ex beneficio lr̄aruz.

h ❡ Supiꝰ. s. i primo rn̄. ꝛ idē i delegato: q2 subdelegatꝰ talis esse dz cui posset delegari. s. d rescrip. statutum. §. i nullo in si.

i ❡ Metu pene ad idē. s. de ele. cū i cūctis d vit. ꝛ ho. cle. vt clerici coꝝ.

k ❡ Sciēter. si ignorantia esset iuris vel crassa vel affectata idem esset. j. de re. iu. ignorantia. s. e. li. d tem. or. eos. s. de clā. despo. c. j.

l ❡ Offō. ꝛ a bn̄ficio: qđ ē eius sequela. xxxij. di. preter hoc. lxxxj. di. si qui.

m ❡ Suspensi. Ecce q̄rtum spāle in conseruatore: qđ non est in delegato: q2 dato ꝙ delegatus intromittat se de eo qđ non est sue iurisditionis: nō ꝓpterea locū habet pena cum in illo non inueniatur expressa.

n ❡ Incurrat. nō. nouū casuz quo quis excōicatus ē iure: alios nō. j. de sen. ex. eos.

o ❡ De expensis. ad idem. j. de iniu. ec. qm̄ in si.

p ❡ Quorūcūq3. q. d. siue sint dati ad ꝯseruationē priuilegiorum: vel ad defendendū a manifestis iniurijs vel alio modo: vt dixi. s. e. c. j. io. an.

q ❡ Ipso iure. vn̄ si postea ꝓcederet in nō ceptis ꝓcessus esset nullus: ad idē. j. in si. c. ꝛ sm̄ opi. gof. inno. ꝛ bar. brī. h est alia dr̄ia. s3 sm̄ ber. ꝛ ho. secus: de hoc. s. de testi. cū venisset.

r ❡ Expirare. saluo eo qđ dr̄. s. eo. cū plures. in si. s. ꝙ si plures sint ꝯseruatores: quo ad negociū ceptū ꝑ vnū ꝑpetuata sit iurisditio quo ad oēs. Et nota ꝙ l3 ptās executoꝝ dati ad grāz n̄ pereat re integra mortuo papa. vt. s. e. li. si sup grā īn. ptās ꝯseruatoris priuilegioꝝ in quibꝰ cōtinent gratie hn̄ perit quo ad nō cepta morte concedētis: vt hic.

s ❡ Edita. s. de rescrip. statutū. in hoc ergo comparāt alij delegati ꝛ conseruatores: l3 discrepent i qnq3 supius enarratis. s. q2 canonicus eccl'ie cathedralis pōt eē delegatus: s3 nō ꝯseruatoꝛ. Secūdo q2 eiꝰ q ē mibi ꝯseruatoꝛ: ꝯseruatoꝛ eē non possum. Tertio q2 eiꝰ cui sum subiectꝰ ecclīastica vel tpali iurisditōe ꝯseruatoꝛ eē n̄ possuz. Quarto q2 ꝯseruatoꝛ nō subdelegat nisi sm̄ formā hic positā. Quinto q2 cōseruatoꝛ excedēs metas potestatis sue suspensus est ab officio: hec patent ex tex. Sextū addidi. s. in glo. idē in delegato. Se primū s3 opi. in gl. vn̄ si.

t ❡ Oino. ergo sine aliq̄ ope exceptionis: ꝛ faciat qđ dixi. s. de rescrip. c. j. ꝛ e. ti. statutum. in si.

u Fficij nostri. legati non cardinales si ne speciali mandato iure legationis beneficia conferre non possunt sed legati cardinales hoc bene possunt. E primo ponit inno. prohemium ad dicenda vsq3 ibi: proinde. Secundo ponit statutum delegatis non cardinalibus vsq3 ibi: ꝙ in fratribꝰ ibi ponit de cardinalibus vsq3 in si.

x ❡ Pace. ad hoc proemiuz concor. proemiuz huius libri. s. j. de resti. spo. frequens.

y ❡ Legati. tria genera legatorum distinguit hec decre. ꝛ l3 quo ad quedam non sit in illis imparitas: vt dixi. s. d rescrip. statutuz. j. respon. in glo. quia verbum tamen quo ad alia est imparitas. s. excōmunicatos absoluendo: vt. s. eo. c. penult. ꝛ in confirmationibus exēptorum. s. eo. lib. de elec. si abbatem ꝛ in cognoscendo de causis exemptorum: ꝛ illos puniendo. j. de verbo. signifi. c. j. ꝛ in collationibus beneficiorum vt hic ꝛ qui dicantur esse legati de latere pape. no. s. e. c. pe. ꝛ ꝙ cardinales dicantur esse de latere patet. j. dum dicit. quod in fratribus nostris. ꝛc.

rum pretextu ecclesiarū[a] legationis sibi vendicent dignitatem: ex ipsius legationis[b] munere conferendi beneficia nullam habeant potestatem[c]: nisi hoc alicui specialiter duxerimus indulgendum. Nos in fratibus[d] nostris legatiōe[e] fungentibus nolumus obseruari: quia sicut honoris prerogatiua[f] letātur: sic eos auctoritate fungi volumus ampliori[g]:

Clemens. iiij. s. tt. sancte cecilie presbytero cardinali apostolice sedis legato.

Legatos[h] quibus in certis prouincijs committitur legationis officium: vt ibidem euellant: et dissipent[i]: edificent atq; plantent[k]: prouinciarum sibi commissarium ad instar proconsulum[l] certorumq; presidum: quibus certe sunt decrete prouincie moderande: ordinarios reputantes[m] presenti declaramus[n] edicto: commissum tibi a prede. nostro legationis officium nequaq̄ per ipsius obitum expirasse[o].

Bonifacius octauus.

Presenti[p] declaram⁹ edicto: reseruatiōes quorū

a Ecclesiaꝝ suarum. sicut cātuarien. et eboracen. s. e. c. j. et de app. c. j. cum si.

b Legationis. quasi diceret: si alio iure hoc eis competeret legatio illud non priuat.

c Potestatē. s. s. de sup. ne. pla. lras. vbi legati q cardinales nō erant vt ibi pz ex suprscriptiōe bñficia cōferūt. dic q illud fuit ex speciali mādato: et sic nō cōtradicit. s3 cōcordat ei qd statim seqtur nisi h et c. multa q licēt ex spāli mandatiōe q ex gnāli ḋtute legi nō licēt. de his vide. s. t. ti. is cui in si.

d Fratrib⁹ nris. nō. q cū papa promiscue de cardinalib⁹ loqtur vocat illos frēs: reliqs filios. s. de testi. l3. iij.

e Legatione. repete ec. ro. de q. s. tractauerat.

f Prerogatiua. cōcor. s. ti. pri. c. vl. §. j. et j. de pe. ne aliqui.

g Ampliori. vnde bñficia cōferre poterunt cū restrictiōe tñ et determinatione quam habes. j. e. presenti. et c. seq. Sed qd dices. potestne legatus cardinalis conferre beneficia quoꝝ collatio deuoluta ē ad papā p lat. cō. videtur q sic p dec. s. de pben. c. pen. vbi legat⁹ tale bñficiū cōtulit. dicebat ibi vi. q talis legat⁹ h nō poterat sine spāli mādato. et iō ibi istiterat ipse legat⁹ apud papā: q illā collōnē cōfirmaret et sic faceret illā valere. goff. ibi reprehendebat vi. et inno. cōcor. ibi goff. et guil. in spe. n. de lega. § nūc tractem⁹. circa pn. q oēs dicūt q legat⁹ de latere bñ pōt cōferre talia bñficia p pdi. decre. imo dixit goff. q illa precipue pōt cōferre que sūt ad papā deuoluta. cui⁹ vices gerit in puincia. allegabat etiā decre. s. c. dilect⁹. et s. de iur. pa. cū dilectus p hoc etiā bene fa. s. e. li. de elec. si abbatē. ij. rñ. vbi confirmat electiones quaꝝ cōfirmatio spectat ad papā. et j. de ḋ. sig. c. j. j. rñ. q ergo petijt in pdicta decre. pe. ille legat⁹ q papa collationē p eū factā proseqretur benigno affectu: intelligatur q ad facti executionē q2 legato nō parebat. Certū ē aūt q legat⁹ ēt de latere nō pōt cōferre bñficia vacātia in curia. ro. sine speciali mādato: vt. j. de pben. l3. in si. qd intelligo infra mēsem: vt. e. ti. statutū. Et nō. vbi ē legat⁹ cardinalis in prouītia: vel ali⁹ habens spāle mādatū possent tres cōcurrere in collatiōe bñficij. s. papa legat⁹ et ordinari⁹. et si appet qs pmo cōtulerit: nō ē dubiū. si vo nō appet qs pmo cōtulerit: tene qd hēs. j. de pbē. si a sede.

h Legatos. extrauagās fuit eiusdē clemētis: et icipiebat ex pte. et approbat hec decre. qd nō. io. vij. q. j. sicut vir. et xv q. ij. igitur. io. de deo in qōnib⁹ suis in pn. inno. de of. dele. l3. ho. de resti. in ite. tū ex lris. et s. e. c. vl. et guil. in spe. e. ti. §. supest ḋ. quid de snia. et §. finitur. ḋ. pone ergo. et ḋ. se. et in sum. dicit q legatus habet ordinariā. vnde p mortē pape nō expirat ei⁹ officiū Et nō. quia l3 decre. dirigatur legato cardinali tamen indistincte loquitur de oībus legatis. ex quo infert postea solutionē ad istū legatū querentē: qd etiā pz ex eo qd. j. dicit ceterorū q3 psidū. l3 ergo quo ad quedā sit differētia inter eos vt dixi. s. c. proxi. nō tñ quo ad hoc vt hic vides.

i Dissipent. vitia.

k Plantent. ḋtutes. et ista ppe sunt ordinariorum. s. de offi. ordi. c. j.

l Procōsulū. legatos cardinales eqparat pconsulibus reliquos psidib⁹. nā pconsul ē q ex cōsulibus ab imperatore ad regendaz certā puinciā mittitur. Presides aūt illi dicunt qui cū nō essent pus cōsules mittebantur ad regimina puinciarū ff. de offi. psi. l. j. vbi de hoc. et l. ij. et ff. de offi. qsto. l. j. §. ex his. vñ arguendo a nomie legati cardinalis qui ex latere pape et ex cōsulib⁹ suis: assistunt eni sibi in secretis cōsilijs. s. e. li. de elec. fūdamenta. §. de cet. et qui mittunt ad regendā puinciam equiparāt pconsulib⁹. s. de sen. excō. ad eminentiā. ff. de offi. procōsu. l. ij. Reliqui aūt q secretis consilijs nō assistūt: missi ad regēdas puincias equiparant psidib⁹ q illi habent ordinariam. ergo et isti.

m Reputātes. Hic incipe cōstructū: nos reputantes legatos et c. et merito dicunt ordinarij: nec expirat eoꝝ officiū. faciūt eni statuta ppetua. s. de loca. c. j. et s. e. ti. c. vl. et adeūt p qrelā. s. e. ti. j. et de h. ij. q. vj. c. iij. Itē hūt spiū. s. e. li. de elec. si abbatē. ff. de of. pco. l. et iō. ad idem e. ti. l. j. et ij. et ff. de of. ei⁹ q vi. al. iu. op. l. j. et ij.

n Declaram⁹. nō ē ergo iuris noui pmulgatoria: s3 veteris declaratoria. qd q dr l pdcā decre. tū ex lris. de resti. in ite. i pn. cui ēt alex. successor ipsi⁹ anastasij officio legatiōis denuo in ptib⁹ illis fūgēti et c. illd denuo determiat verbū cōmisit: qd sequit. nō eni morte anastasij expirauerat legatio. nō. tñ gof. in sū. isti⁹ ti. §. finit q morte pape expiret legatio: nō tñ iurisditio quo ad cepta. s3 nec expirat legatio vt j. seq. nec mix: legat⁹. n. pape dr legat⁹ se. ap. s3 sedes ipa nō morit. xij. q. ij. liberti. ij. s. e. li. de rescrip. si gr̄ose. Et nō. q2 ista decre. nō distinguit an ille legat⁹ tpe mortis igressus fuērat puinciā vel nō. vñ sic in religs ordinarijs nō inspicim⁹ mortem cōstituētis: ita nec in isto. An aūt vacāte sede cet⁹ cardinaliū reuocare possit legatū forte cōiter a papa et cardinalibus deputatū nō. hosti. in pdicta decre. tum ex lris. et guil. in pdcō. §. finit. ḋ. s3 nūqd. q ex magna et euidēti cā h possent. alr h nō debēt. De ptāte tñ cardinaliū sede vacāte. vide qd dixi. j. de scisma. c. vno.

o Expirasse. idem habes de inquisitoribus hereticę prauitatis j. de here. ne aliqui. Jo. an.

p Presenti. ista decre. et seqūs restringit gnālē potestatē legatoꝝ circa bñficia cōferēda. de q. s. e. c. j. veꝝ ē tñ q pmū dictū h⁹ decre. declaratoriū ē iuris veteris vt in pn. pz. et h dicit. Finita legatiōe expirant reseruatiōes legatoꝝ. et oīs pcessus habit⁹ sup ill' nisi tūc illa bñficia iā vacātia sint collata. demū dr q pendēte vna sua reseruatiōe in ecclia collegiata vel de bñfi

cio spectāte ad collationē alicꝰ legatꝰ i eadē ecclīa vel de bñficio spectāte ad collationē eiusdē: ꝛ aliā facē nō pōt. ꝛ qꝺ fit ꝯ pdicta: irritū decernit. ꝛ determinat hec decre. nō. p hosti. s. e. c. vl. ꝛ p eū ꝛ p ber. s. de iu. pa. cuꝫ dilectꝰ. ꝛ guil. i spe. e. ti. §. nūc tractemꝰ. v̄. sed ecce.

dignitates psonatꝰ ꝛ bñficia in legatiōe sua vacātia sue collatiōi resuauit. restricta ē ḡ hodie ex ptās: vt infra pꝫ.

e Pēdente. illa igitur sublata puta mortuus vel per suam debito nō exclusus ē is pro quo facta erat reseruatio: vel iam ꝯsecutus ē pbendā. vel reuocauit legatus resuationem. tūc bñ pōt in ecclesia eadem facere aliā. q: illa nō pendet. si vo illa pendet aliaꝫ nō pōt facere. sic ꝛ pēdente dilatiōe quiescit officiū iudicis. C. de dila. si/ue ps. s. de ap. significante. sic ꝛ pendēte lite cōtra vnū electū nō pōt aliꝰ eligi. quod. dic. j. vt lite pē. c. j. ꝛ. ij. ꝛ sic attentata pendēte ap. reuocant p modū attentati: qꝺ dic vt. j. de ap. non solū. sic ꝛ is q cōtulit alicui bñficiū pēdente termino acceptationis nō pōt illud aliȷ̄ cōferre: vt. j. de psby. si tibi absenti. ꝛ sic pendēte negocio resuatiōis delegatꝰ nō sbdelegat cām nisi de recusatoris assensu vt. s. de of. dele. iudex. ij. rñ. sic ꝛ accusans pendente accusatione non promouet s. de accu. oipotēs. nec testificatur quod dic vt. s. de testi. c. vl.

a Sue legationis. q̄si fi ex spāli auctē sibi tradita a papa Ꝭ facēt: tūc secꝰ. ad hoc. j de pb. bi q. ij. rñ. ꝛ no. q: si legatꝰ nō cardinalis nō pōt ꝯferre bñficia vacātia iure legatiōis. s. e. c. j. multo minꝰ ḡ posset resuare. i cardinalibꝰ ḡ hꝫ locū hec decre.

b Ad collatiōꝫ ḡn sufficit ꝙ vacauerint nisi porū bñficioꝝ vacātū sit fcā collatio ꝛ ē si. j. de ꝯces. pbē. c. vl. §. vl. vbi nō sufficit ꝙ bñficia vacauerint ꝛ ꝙ ab executoribus fuit petitum vt illa ꝯferrēt si ipsoꝝ nō fuerit facta collatio imo hābebit locū reuocatoria.

cūcꝫ beneficioꝝ ab ap. se. legato sue electionis[a] auctoritate factas: ꝛ decreta iterposita sup ipsis: necnō denūciatiōes ꝯhibitiones: ꝛ pcessus quoslibet per eum vel p executores deputatos ab eo habitos circa ipsas: dūmodo ad collationem[b] eorundē beneficiorum iam vacantiuꝫ minime sit processum: eoipso ꝙ illiꝰ finitur[c] legatio: viribus penitꝰ vacuari: nec executores eosdē posse vlterius bñficia taliter reseruata cōferre. Ceterū reseruationes huiusmodi p quas interdū plati ꝛ ecclesiie nimiū onerantur: restringere[d] cupiētes: prohibemus: ne postꝙ legatus in aliqua cathedrali vel collegiata ecclīa reseruationē aliquā duxerit faciendā: aliaꝫ illa pendēte[e] faciat aliq̄tenus i eadē[f]. Nec etiā postꝙ alibi reseruauerit aliqꝺ bñficiū ad collationē ptinēs cuiuscūqꝫ: aliud[g] qꝺ ad illiꝰ[h] collationē ptineat ꝙdiu reseruatio pēdet alterius: sibi quoquo mō resuet. Quicqd aūt cōtra pmissa[i] contigerit attētari: eo ipo viribꝰ nō subsistat. Idē.

Eliberatiōe[k] puida duximꝰ inhibendū: ne aliqs ap. se. legatus: quātūcūqꝫ legationē obtinere plenariaꝫ dinoscatur: cathedrales vel regulares aut collegitas ecp

c Finit. hoc pōt eē multis modis puta q: datꝰ fuit legatꝰ ad tps. finito tpe finita ē legatio. s. de offi dele. de causis. Itē qñ reuocatꝰ ē. ff. de iudi. l. iudiciū. Iteꝫ qñ egressus ē legationē aio nō redeūdi. legationē iōo dixit: q: si eēt egressus vnā puinciā is q ē legatꝰ i pluribꝰ. ergo nō ē egressus legationē: adhuc nō expirauit eiꝰ iurisditio. s. e. ti. nouit. sic. n. legatꝰ i q̄libet pte legatiōis existēs iurisditionē exegt sic eps in q̄libꝫ pte dio. j. ti. pr. cū eps. Itē finit legatio psonalis morte ipsiꝰ legati: nō tñ morte ꝯstituētis. s. c. pr. psonalis iō dixi q: si eēt realis puta q̄ cōpeteret dignitati non expirasset morte legati: vi. s. e. c. j. ꝛ. s. de of. dele. qm̄ abbas. ꝛ qꝺ s. dixi his modis legationē finiri. dic verꝫ in, suiꝰ persona ꝛ quo ad nō cepta p delegatos. ꝫ si q̄s cās cōmisisset ꝛ res nō eēt integra durat finito eiꝰ officio illiꝰ delegati ptās. s. e. c. vl. Et ē mirabile. q: iurisditio sbdelegati a legato bñ ppetuat p citationeꝫ ꝛ aliū iudicialē actū. sed notificatio inhibitio ꝛ decretū nō ppetuāt iurisditionē executoris hoc ꝛ alios pcessus faciētis sed reseruatiōes bñficioꝝ sūt odiose ppter duo: q: p eas dat via ad vacaturas. ꝛ q: piudicāt ordinarie potestati. igit sūt restringēde. ꝫ ptās executoꝝ datoꝝ a papa sup grā facta etiā re integra ꝛ sup faciēda re nō integra bñ pdurat post mortem pape. q: papa pōt ius ad vacaturas dare. ꝫ nō sic legatꝰ. s. e. ti. pr. si sup grā. ꝛ j. de p. sicut. i fi. bñ ḡ pōt legatꝰ donec durat in officio suo ipedire ordinariū i ꝯferēdo. ꝫ finito officio si vt Ꝭ

d Restringere. cām huic edicto ꝛ ei qꝺ dicitur. j. c. proxi. dare potuit cardinalis s. ē marie noue: qui i pluribus prouincijs legatiōis papali fūgens officio oēs

f In eadē. q: ista lrā nō distinguit: nō curo an illa bñficia spectēt ad collationē vnius an diuersoꝝ. ex quo enī sūt in eadem ecclesia siue ijdē siue diuersi habeant conferre pendēte vna reseruatione nō fiet alia.

g Aliud. etiā in alia ecclesia. ꝛ sic differt a proximo dicto.

h Illius. pone reseruauit legatus beneficium quod spectat ad collationem episcopi: hac reseruatione pendente reseruat aliud quod spectat ad collationem ipsius episcopi ꝛ alterius nunquid valet reseruatio secūdi. Credo ꝙ non. quia licet spectet ad collationem alterius tamen ꝛ illius. ꝛ est si. quod dixi s. de rescrip. statutum. § cum vero. in glo. ij. ꝛ qui iurat nō suū esse: iurat etiam sibi cōmune non esse ff. de ver. si pupillus. §. vlti. ad hoc. ff. de lega. iij. l. siquis seruos. vbi testatore legante seruos suos. ꝛ qui in totum ꝛ qui in parte sui sunt legati eē videntur. nec obstat. j. de preben. cum in illis. in fi. quia illud induxit intentio pape qui illum solum grauare intendebat vt ibi in vltima glo. nec obstat quod dixi. s. de rescrip. cum aliquibus. quia similitudo ꝛ identitas rationis illud inducit vt ibi dixi.

i Premissa. omnia comprehendit. ad idem. s. de rescriptꝫ. olim. si igitur finita legatione executor conferat vel processus faciat non tenet. j. responso. ꝛ idem in sequentibus casibus vt in pncipio dixi.

k Deliberatione. cathedrales vel regulares vel collegiatas ecclesias legati reseruare vel conferre non possunt. Idē in dignitatibus ecclesiarum cathedralium: que sunt maiores post episcopos si ipsarum prelati per eleccionem debent assumi. ꝛ contra hoc factum est irritum. Secūdo dicitur ꝙ legatus non potest alicui cōmittere ꝙ recipiat resignationem beneficij: ꝛ postea illud conferat: ꝛ contra factum vel faciendum decernit irritum.

a ¶ Ecclesias. tolle qd ē .j. sue ordinatiōi ⁊c. ⁊ conferre ecclesiaꝫ est conferre ipsam pncipalē dignitatē de ecclesia puta epatū plebaniā: abbatiam: prioratum vel his similia. ⁊ has hic. ꝓhibet conferri: non tamen prohibet canonicatus ipsarum ecclesiarū conferri per legatos: quod patet ex his que sequūtur.

b ¶ Electiōis. aduerte iā vidi de facto hāc qōnem legatus contulit plebaniā q̄ ad collacionē epi spectabat: querebatur an collatio ei⁹ teneret. ⁊ dicebāt quidā q sic p hanc lr̄am ex quo nō p viā electiōis ꝫ collatiōis assumit ibi platus. ꝫ hoc nō est verū q: ista lr̄a que de via electionis loquit tm̄ i prelaturis cathedraliū ecclia rū loquit. q. d. archidiaconatū in ecclia cathedrali legatus cōferre nō poterit si ista duo concurrūt q illeg archidiaconat⁹ si maior dignitas post epm: et q p viā electiōis archidiacon⁹ ibi assumat. sed si vtrūqꝫ vl' alteꝝ desijt tūc legat⁹ illū conferre poterit. vñ non sine mysterio sic diuisim sūmaui itellectū ad hoc facit qd seqt sue ordinationi ⁊c. nec ob. j. neqꝫ aliqd quo min⁹ ⁊c. q: ⁊ sine illa clausula satȝ erat ꝓhibitū p pcedētia: ⁊ ibi sic locutus. ē ꝓ eo q id vt plurimū obuenit. ⁊ pōt etiam respicere qd hic dicit de dignitatibus cathedraliū ecclesiarū maioribus post epos sed cū maioritas cōsideretur circa multa: vt circa ordinem ſm quē archipresbyter est maior archidiacono: circa administrationem ſm quam ecōuerso. ⁊ circa alia que nō. s. de rescrip. sedes. de qua maioritate intelligim⁹. dic q de maioritate prelationis loquitur: in qua licet inspiciēda sit consuetudo. dicimus tamen de iure archidiaconū preesse post episcopum capitulo cōuocat capitulū ⁊ similia facit: hac ꝓhibitione inclusus est.

c ¶ Interponat. nō. q ordinari⁹ ad quē collatio vel electio nō spectat nō pōt inhibē electorib⁹ ne eligāt etiā si sit legatus de latere: multo minus inferior. s. de re. in inte. c. ij. vbi de hoc.

d ¶ Probibem⁹. declarat plino. ⁊ ho. s. de of. dele. ex parte. j.

e ¶ Specie. h gen⁹ ⁊ species parificantur: interdū differunt: quod dic vt. xxiij. di. q̄ꝫ q̄ꝫ. s. de offi. ordi. si sacerdos.

f ¶ Cuicūqꝫ. vel quibuscūqꝫ vt in vna persona prohibitū censeatur in pluribus repetitum: cū eadem subsit ratio. ad idem s. e. li. d elec. c. pe. in prin. ⁊ ad hoc de pe. di. iij. adhuc instant xcvj di. cū ad veꝝ. vnde non poterit resignationem cōmittere vni q recipiat: ⁊ alteri q demū conferat: q: qua rōne cōmittēdo hec eidē daret via ad vacaturas: eadē ratiōe cōmittendo hec diuersis. ⁊ iste ē casus spālis quo possū p me qd nō p aliū contra regulā. j. de re. iu. pōt. vbi hūc ⁊ quosdā alios numeraui. legatus enī bene pōt resignationē beneficij recipe ⁊ postea illd beneficiū vacans conferre. sed hanc cōmissionē nō pōt facere. facili⁹ eni p hūc modū fieret fraus ad vacaturas q̄ꝫ p illū: ⁊ est simile expssum. s. de conces. pb. constitut⁹. vbi nō pōt alicui epus spāliter committere q conferat certū beneficiū cū vacabit lꝫ cū vacauerit posset illud conferre. puto tamen q legatus bñ possit committere alicui q recipiat resignatiōeꝫ alicui⁹ bñficij: ⁊ recepta resignatiōe cū beneficium vacat bene posset eidē vel alteri cōmittere q illud beneficiū conferat. ⁊ per hāc decre. attētari posset q lꝫ eps posset gnālit tradere ptātem officiali vel vicario suo conferendi bñficia vacātia. s. d of. vi. c. vl. non tñ alteri quem officialē n̄ constitueret

clesias[a]: seu ipaꝝ eccliarūꝫ cathedralium dignitates[b] ad q̄s hi q preficiunt eisdeꝫ maiores in eaꝝ capitulis post episcopos exn̄tes habent per viam electionis[b] assumi: seu ordinatiōi: collatiōi: ꝓuisiōi: electioni: aut dispositioni quocunqꝫ reseruet: nec de ipsis ordinandis conferendis vel disponendis se aliquaten⁹ intromittat: neqꝫ aliqd quomin⁹ hi: ad q̄s ptinuerit. eligē aut postulare libere valeāt: cū vacabūt: obstaculū quolibꝫ īponat[c]: decernentes qcqd contra hoc actum extiterit eoipo irritūꝫ ⁊ inane. ¶ Prohibem⁹[d] insup ne legatus ipe in gnē aut in spē[e] cuicūqꝫ[f] concedat: vt ab his q bñficia ifra legationē eiusd habētes ea in illi⁹ manib⁹ voluerit libere resignare: ipoꝝ resignatiōe recepta: illa valeat idoneis conferre psonis: cum p hoc aperiri posset via contra later. [g] cōci. ad bñficia vacatura. ¶ Nos n̄. cōcessionē quam contra hoc cōtigerit attētari: ⁊ qcqd ex ea vl' ob eā secutum extiterit: nullā prsus hr̄e statuimus roboris firmitateꝫ: volentes nō solū ad futura: sꝫ ēt ad pterita: ⁊ adhuc pēdētia[h] negocia hoc extēdi.

Collatio[i] bñficij p legatū se. ap. tibi fcā nullius momenti existit si i ea n̄ fuerit hita mētio[k] de alio beneficio: quod primitus obtinebas

Inno. iiij. in cōcilio lugdun.

De officio ordinarij.

Romana[l] ecclesia: ⁊ infra. probibem⁹ quoqꝫ ne remen.[m] archiepus in diocesi suffraganeorum suorum

g ¶ Lateranen. s. de pb. de conces. nulla.

h ¶ Pendētia. q. d. sicut hec cōstō nō respiciebat pterita: ita nec pēdentia. ꝫ prorogatiōe eā extēdi voluit ad vtrāqꝫ: et de hoc vide. s. d elec. lꝫ canon.

i Collatio. legatū cardinalē. q: ali⁹ iure legatiōis cōferre nō pōt. s. e. c. j. in fi. nisi ex speciali potestate: vt ibi.

k ¶ Mētio. qd dices si legat⁹ ꝓpo motu ⁊ h expmit i lr̄is concessiōis confert mihi bñficiū hñti aliud de illo mētiōe nō fcā: nūqd valebit collatio sicut ⁊ vꝫ eo casu si papa contulisset. j. d pbē. si motu ꝓpo. vꝫ q nō. q: papa nō ē ligat⁹ legib⁹ sic legat⁹. C. d leg. digna vox. d conces. pbē. pposuit. vñ aliud i papa aliud in legato. Sꝫ contriū credo. sic. n. si ordinari⁹ mihi hñti bñficiū confert aliud bñ tꝫ collo h tacito. lꝫ vtrūqꝫ retinere nō possim. vt in cle. de offi. ordi. c. ij. que in hoc reprobat qd hic nō. archidiaconus: sic ⁊ si legatus cōferat tenebit collo: non tamen vtrūqꝫ ꝓpter hoc potero retinere. ⁊ facit. s. de rescrip. grā. hoc q intendit decre. q sicut ipetrans bñficiū a papa tenet de bñficio qd hꝫ quantūcūqꝫ modicū sit illud facere mētionē: sic ⁊ ipetrās a legato: alr̄ n̄ valebit collatio. q: ipetratio ē surreptitia. vbi vo n̄ ipetrauit ꝫ legat⁹ contulit in q̄ peccauit ille cui fcā ē collatio: certe i nullo vñ credo tenē. Sic video q ipetratiōꝫ ipedit facti possessio colorata si de illa n̄ fit mētio. s. de conces. pbē. cū n̄ris. collationē n̄ ipedit. j. de pbē. lꝫ eps

l Romana. Casus. archieps nō pōt sibi cōstituere officiales quos foraneos appellabat i dio. suffraganeoꝝ suoꝝ etiā ꝓ futuris causis p ap. deuoluēdis ad ipm: nisi de consuetudine hoc hēat: ⁊ tūc etiaꝫ tales officiales inhibē nō pn̄t pusq̄ꝫ fuerit appellatū Scdo dī q dōc archieps de facili pōt hēri: officialis ei⁹ suffraganeū excōicare suspēdere vel interdicere nō pōt ꝓpter ordinis epalis reuerētiā. hoc dicit in sūma.

m ¶ Remen. idē de alijs vt in fi.

a ¶ Foraneos. q̄r foris ĩ dio. ↄ̄stituebanť: qḋ archiepſ facere nõ põt: q̄r ĩ dio. sui suffraganei ⁊c̃. vt. j. seqť vl̃ foraneos. i. q̄ foꝛ teneãť: ḋ ꝟ. sig. foꝛ⁹. vl̃ foraneos q̄r de foris veniũt: vt aduene vl̃ ꝑegrini dicãť: q̄ꝛ sũt reprobata iudicia. iij. q. vj. ꝑegrina ⁊ c. se.

m ¶ Quia in causis. similitudinem improbat.

n ¶ Noscũť. no. q̄ eo ipo q̄ appellatũ ẽ iurisditionẽ h̄z ĩ cã: vñ vr̃ q̄ statiꝫ possit ĩhibere: ſ; ḋ hoc dic: vt dicã. j. ĩ dec. ḋ ap. romana. §. si aũt. ⁊ ĩ decr. j. non solum.

o ¶ Uices suas q̄r pñt ꝑ aliũ qḋ ꝑ se. j. ḋ re. iu. põt cum suis concoꝛ.

b ¶ Ingrediant̃ quõ ergo visitabũt ⁊ ꝓcurationẽ recipiẽt. ⁊ sic ẽ ↄ̄ s. ḋ ꝑscrip. cuꝫ ex officij. ḋ cẽñ. sopite. ⁊ c. nup. ⁊. j. e. ti. rõana. ⁊ c. vlt. cũ suis si. Sol. h̄ si pñt nisi in casibus ꝑmissis: quoꝝ iste vn⁹ ẽ. ⁊ vide qḋ no. io. ix. q. iij. ĩ sũma. ⁊ c. ij. ⁊ ber. s. ḋ of. oꝛdi. pastoꝛalis.

c ¶ Iudicẽt. ꝓ tribunali sedẽdo.

d ¶ Disponãt. extra iudiciũ faciẽdo coꝛam se celebrari: ⁊ añ se recognosci ↄ̄tr⁹. j. ḋ fo. cõ. romana §. vl. de celebratione ṽo diuinoꝝ dic hodie vt in cle. ḋ ꝓuil. archiepiscopo

e ¶ Agãt. cõferẽdo oꝛdines ⁊ sacramẽta ⁊ silia faciẽdo.

foraneos[a] officiales constituat: quia cum metropolitani ne suorum suffragraneorum ingrediantur[b] dio. vt in eis auctoritate propria iudicent[c]: disponant[d] aliquidue aliud agant[e] canonica[f] prohibeant instituta: nequaquam hoc pñt in illis per alios[g] exercere. ¶ Nec[h] pro eo q̄ causas per apellationem delatas ad ipsos pñt[i] in suffraganeoruꝫ suorum dio. ḋ legare[k]: silr̃ l; eis tales officiales instituẽ ĩ eisdẽ: q eorũ vice cũ appellať ad ipos citatiões vel inhibitiões[l] faciãt seu conpescãt in hac ꝑte rebelles: q̄r[m] in cãis ꝑ appellationem deuolutis ad ipos iã iurisditiõeꝫ obtinere noscũtur[n]: ppť qḋ licite pñt sup illi commitẽ vices[o] suas ¶ Nõ sic aũt ĩ aliis ĩ qb⁹ ñdũ[p] extitit appellatũ: ⁊ iccirco nõ debẽt aliq̄s ↄ̄stituẽ ꝓ citatiõi b⁹ ĩ futuris[q] cãis appellatõuꝫ ⁊ ĩhibitiõib⁹ faciendis: nisi aliud remeñ. ec. circa taliũ officialiũ instõnẽ de cõsuetudine[r] obtineat spãli. ¶ A qb⁹[s] ẽt si de ↄ̄suetudie h⁹ĩ possint in remeñ ꝓuicia ↄ̄stitui. Inhibitões fři ne ꝓcedať in cãis priusq̄ ad remeñ. curiã appelleť fieri penit⁹ inhibem⁹. ¶ Officiales aũt remeñ. archiepi q̄diu in sua ꝓuicia vl̃ circa illã[t] extiterit[u] ĩ suffraganeos, interdicti suspensiõis ⁊ excõicatiõis ꝓferre sñias nõ attẽtẽt[x] ¶ Et hoc idẽ ab officialibus aliorũ metropolitanorũ[y] circa ipsorum suffraganeos qbus ob reuerentiã[z] põtificalis officij deferri, volumus in hac parte p̃cipimus obseruari[&]. Grego. x. in generali cõcilio lugduñ.

p ¶ Nonduꝫ. nemo dat qḋ nõ h̄z. j. q. vij. daibertũ de iurepa. q̄ aũt. ⁊ cõcoꝛ. ff. de offi. ꝓcõ. obseruare. §. vl. de rescrip. c. pastoꝛalis. in fi.

q ¶ Futuris. tractus futuri tpis ⁊c̃. ff. de vsur. l. j. §. j. ⁊ de hoc. s. de ꝓcu. audiuis in vlti. glo.

r ¶ Cõsuetudine. ꝑscripta. s. de ↄ̄suẽ. c. vlti. ad idẽ. s. e. libro eo. ti. c. iij. ⁊ ↄ̄coꝛ. ad hãc lr̃aꝫ. j. e. ti. vt litigantes. in fi.

s ¶ A quibus. s. officialibus: ⁊ idẽ dic de ipsis archiepis eadẽ ratione.

t ¶ Circa illã. puta vicine ꝓuicie ĩfra duas dietas vl̃gares. s. ḋ rescrip. nõnulli. vel legales vt. j. de ꝑben. pñti. §. loca. vl̃ dic arbitrarium: ⁊ adde qḋ dixi. s. de tem. oꝛ. cũ nullus. §. eps.

u ¶ Extiterit. s. archiepiscopus.

x ¶ Attentẽt l; de iure hoc pñt. q̄r l; sint minores oꝛdine sũt maioꝛes iurisditiõe ꝑ ꝑ eos quoꝝ vices gerunt xciij. di. c. vl. ⁊. xciiij. di. c. j ḋ of. dele. sane. ij. tñ inhonestũ erat ⁊ ideo papa hoc prohibuit. S; qd si excõicet. nũqd tꝫ: vr̃ q̄ non: q̄r sufficit legislatoꝛẽ aliqd prohibuisse: etiã si nõ adijciat ⁊c̃. C. de le. nõ dubiũ. So. dico cum ber. q̄ tꝫ: q̄r speciale ẽ in his sentẽtijs q̄ iniuste late ligãt. xj. q. iij. c. j de sen. ex. sacro punieť tamen qui hoc fecit. vt ibi.

f ¶ Canonica. loqť ḋ his canõib⁹. ix. q. ij. c. ij. ⁊. q. iij. nullus ꝑmas. ⁊. x. ↄ̄q̄st⁹. ⁊ ↄ̄coꝛ. lex. ĩ auc. ḋ ḋfẽ. ci. §. interi col. iij. vbi ꝑses ꝓuicie: q ꝑt ↄ̄pari archiepo nõ ꝓhibꝫ defẽsoꝛẽ ciuitatis q ꝑt ↄ̄pari epo quomin⁹ vtať iurisditõe sua: ñ sic aũt ĩ epo circa sũditos suoꝝ subditorũ: de h. s. e. cũ ab ẽcclĩaꝝ ⁊ ꝓbať ĩ auc. e. ĩ ꝑn. vbi dꝫ q̄ defẽsoꝛ ciuitatis põt de cãis ĩferioꝝ ꝑtermissis magistratib⁹ municipalib⁹ cognoscere: ⁊ de hoc. xj. q. j.

g ¶ Per alios. qḋ. n. qs ꝑ se nõ põt nec ꝑ aliũ ḋ ꝑsona. aliũ. xlvj. di. sic. ff. de admi. re. ad ci. ꝑ. l. ij. §. j. ar. ↄ̄. lxix vj. di. nõ liceat. j. ne cle. vel mo. c. vl. cũ si. ꝑmũ ẽ gnãle scḋa sũt spãlia. qḋ dic vt lxxxviij. di. eps gubernatione. qḋ etiam est ↄ̄tra. j. de re iudi. põt quis.

h ¶ Nec ꝑ eo. oliꝫ h̄ erat duplex lr̃a. s. hec ꝓut iacet: alia h̄z cãs ꝑ ap. ⁊c̃. ⁊ hãc lr̃aꝫ cõit h̄ebant⁹: ⁊ hãc secut⁹ ber. posuerat gl. q̄ h̄z hãc lr̃aꝫ nec ꝓ eo falsa ẽ dicẽs q̄ archieps poťat tales officiales ĩ cãis ap. ↄ̄stituere. ſ; ḋ illis ĩ qb⁹ appellatũ ñ ẽ. nullã h̄ebãt ꝑtãteꝫ nisi ḋ ↄ̄suetudine ⁊c̃.

i ¶ Pñt. ⁊ ḋbẽt. qḋ dic: vt. j. e. vt litigãtes.

k ¶ Delegare ñ tñ remittẽteꝫ ↄ̄pellere ad delegatõeꝫ suscipiẽdã. s. e. pastoꝛal. j. rñ. ⁊ ibi plene ḋ hoc. ⁊. j. de fo. ↄ̄pe. romana. ij. rñ.

l ¶ Inhibitões faciãt. s. iudici ap. ne vlteri⁹ ĩ cãis ꝓcedat: vt. j. eo. ti. a quibus. ẽ. j. de ap. romana. §. si aũt ⁊ de effectu h⁹ inhibitionis dic vt. j. eo. nõ solum.

y ¶ Metropolitanoꝝ: vni ḋ iure scriptũ oẽs instruit. xxiij. di. ꝑterea. lxj. di. miramur. de re iudi. in causis.

z ¶ Reuerẽtia. s. de of. dele. c. ij. eo. libro.

& ¶ Obseruari. dixi de officialib⁹: qd dices de legatis ipsoꝝ archiepoꝝ: credo q̄ idẽ cũ eadẽ rõ: imo multo foꝛti⁹: q̄r magis ẽ iurisditio official' fauoꝛabil: cũ idẽ sit ↄ̄sistoꝛiũ. j. de ap.

? Si canonici. canonici. q̄r a diuinis cessare rõana. j. rñ. Spñt ↄ̄suetudine: vel alio iure: si cessare volũt: cãꝫ sue cessationis exꝑmãt ĩ instr̃o publico: vel patẽtib⁹ lr̃is suo vl' alio auctẽtico sigillo munitis: ⁊ exhibeãt illas vel illud illi ↄ̄tra quẽ cessant hoc ꝑtermisso vl' exꝑssa cã nõ inuẽta legitima: q̄ qd medio tpe ꝑceperint ab ecclĩa restituãt: ⁊ q̄ ꝑcipere debẽt nõ ꝑcipiãt: ⁊ satisfaciãt de iniurijs illi ↄ̄ quẽ cessant. cã lrima inuenta teneť ille ad interesse canonicis: ⁊ ad certã q̄ntitateꝫ ecclie supioꝛis taxãdã arbitrio. Ultio reꝓbať ↄ̄suetudo q̄ imagines sanctoꝝ ĩ dicta cessatione spinis ⁊ vrticis supponebanť: ⁊ statuiť ↄ̄triũ facientes grauiter puniendos.

? ¶ Canonici. seculares. nõ enim in regularibus locum habet hec cõstitutio ẽm guil. quod est falsuꝫ. j. eo. q̄uis in prin q̄. dic canonici ⁊ caplm: q̄r pauci hoc non possent facere. s. ḋ

Si canonici[a] a diuinis[b] cessare voluerint: pꝫ in ecclesijs[c] aliquibꝰ sibi ex consuetudine[d] vel alias[e] vendicant: an ꝙ ad cessationē huiusmōi[f] q̄ quo modo ꝓcedāt: i instrumē to[g] publico vel patentibus[h] litteris sigillorum suoꝝ aut alterius[i] auctētici munimine roboratis cessationis ipsius cāꝫ exprimat ⁊ illud[k] vel illas[l] ei ꝯ quē cessare itendūt assignēt. Sciturí: ꝙ si hoc[m] pretmisso cessauerint: vel cā[n] quam expresserit: nō fuerit iuenta[o] canonica: oia que ꝺ quibuscūqꝫ ꝓuentibꝰ illiꝰ[p] ecclie: i q̄ cessatū fuerit: cessatiōis tpe ꝑcepe rit restituēt[q]. Illa vō que pro eodē tēpe ꝺbent eisdē nullo mō percipient[r]: sꝫ ipi ecclesie cedere: ad nihilominus ei cō tra[s] quem cessauerant de dānis[t] iniurijs satisfacere: tenebuntur[v]. Si autem causa eadem canonice[x] fuerit iudicata: is qui occasionem[y] cessationi dederat ad omne iter esset dictis canonicis ⁊ ecclesie cui debitum officium eius est culpa subtractum: ad certam quantitatem taxandam ⁊ in diuini cultus augmentū ꝯuertendam: superioris arbitrio[z] condemnet. Ceterum detestabilē abusū horrēde i deuotionis[⁊] illorum q crucis beate marie ṽginis: aliorūqꝫ sāctoꝝ imagines seu statuas irreuerenti ausu tractantes: eas in aggrauatiōe cessatiōis huiusmodi ꝓsternūt i terrā[ꝯ] vrticis spinisqꝫ supponūt: penitus reborantes aliqd tale fieri decetero districtius prohibemus statuentes: vt i eos qui

bꝰs que si.a ma par.c.quesiuit.

a Adiuinis.i.officijs.

b Cessare.de ista cessatiōe ꝺ ī.ꝫ.e.irrefragabili.§.at cēteꝝ nec medio tpe dꝫ talis ecclesia interdicta: sed suspendunt isti organa sua: vnde tali cessatiōe durante potest ibi episcopus ⁊ alij celebrare sine irregularitatis pena: vt in p̄ §. ceteꝝ. quod nō eēt si eēt iterdicta: de cle.ex.mi.postulastis.de ex.pla.tanta. guil.⁊ gar.nec possent ipi canōici sine epo ecclesiā interdicere: de his q̄ fi.a ma.par.ca.c.quesiuit.ꝺ iure cōi: quia de speciali nō loquor.⁊ sic pōt intelligi.ꝫ.de ap.dilectis.⁊ vacante sede de iure cōmuni hoc possent.ꝫ.de her. ad abolendā.ꝫ.de ma.et obe.cum olim.ī.eo.li.eo.ti.c.j.

c Ecclesijs.vt lugdun. vieuen. claremonten. ⁊ quibusdā alijs ꝺm guil. ⁊ gar.

d Ex cōsuetudine.nō ꝙ consuetudo iurisditionē tribuit: vt.ix.q.iij.cō questus.de fo.ꝯpe.cum cōtingit.de ar.dilecti.C. de eman.l.j.in fi.

e Alias.vt ex priuilegio.e.

f Huiusmodi.scilicet posse a diuinis cessare.

g Instro.ad idem ꝫ.e.li.de elec.vt circa.⁊ dic vt ibi.

h Patentibus.ad idem de temp.ordi.c.j.ī.de sen.excom. cum medicinalis.

i Alterius.nō.ex vi relatiui sigillū capituli auctenticū. ꝺ h̄ de ꝓba post cessionē.⁊ plene per moder.de fi.istru.c.ij.⁊ i spe. de instru.edi.§.videndum.v.x.Item nō.ꝙ potest qs alieno sigillo signare: sic in testō.C.de testa.si vnus.ad idem.lxxiij.di. in nomine.ad hoc.ꝫ.de re iudi.cum inter vos.

k Illud instrumentum.

l Illas.scilicet patentes litteras.

m Hoc ꝑtermisso.i.cā non expssa in patentibus litteris vel instro publico ⁊ assignatione non facta.

n Causa.que manifesta ⁊ rationabilis debet esse.ꝫ.eo.irrefragabili.§.ceteꝝ.⁊ sup ea debet interuenire tractus ⁊ seruari forma decre.ī.eo.q̄uis.non eni ꝓ pensione subtracta vel minima offensa fiet cessatio: sed ꝓpter grauem iniuriam puta si unt statuta contra libertatē iponūtur tallie vel collecte clericis: detinet canonicus vel clericus per secularem bailiuum vel his similia.

o Inuenta.per superiorem.ī.eo.q̄uis.s.per papam.

p Illius ecclesie.sic.ꝫ.ti.⁊ li.de cle.cupiētes.§.ceteꝝ.⁊ eo.ti. si compromissarius.in fi.⁊ nō.penas restringendas.

q Restituēt.ꝯditiōe ex ipsa dec.cū.n.ꝑ nouā legē īducit obligatio dat ꝯditio ex lege.ff.de ꝯdi.ex lege.l.vna.sic ē ⁊ silr in canone.lꝫ ꝺm canōes nō intēter actio.ꝫ.de iudi.dilecti.gar.

r Percipiēt.alias ꝑcipepēt qꝛ cū ꝯ eos dat actio ad repetēdū: multo fortiꝰ exceptio ad nō soluēdū.ff.de supfi.l.j.§.q.ait.ff de re.iu.inuitꝰ.§.cui damꝰ.ī.de re.iu.q ad agendum.

s Ei contra quem.epo vel alteri cuicūqꝫ.

t Dānis ⁊ iniurijs.⁊ hec superius taxabunt arbitrio vt in casu se.ad hoc.ꝫ.qō me.cā.sup eo.C.vñ vi.l.siquis. Et nō.ꝙ petitio dānoꝝ sup diminutiōe patrimonij cōpetit ff.de dā.i.se. dānū.§.j.insti.e.ti.§.pena.Actio ꝓ iniuriaꝝ dat ad vindictā.ff.ꝺ iniu.l.ptor.§.j.et ideo vna nō ipedit aliam.ff.ꝺ cō di.fur.si ꝓ fure.§ cum furti: sicut ⁊ aliud expense: et aliud dāna.ꝫ.de iniu.in nr̄a.⁊ dicit lex ꝙ tutor debet resarcire damnū pupillo: si cessauerit in distractione reꝝ que tēpore pereūt.ff.ꝺ admi.tuto.l.tutor qui repertorium §.si tutō.vel si cessauerit administrare.e.ti.qdā decedēs.l.fi.dico aūt ꝺm guil.ꝙ ille contra quē cessatū est iniuriam estimabit h̄ modo potius voluissem centū ꝑdidisse de meo q̄ꝫ hāc iniuriā pati.ꝫ postea taxabit iudex ne ille in infinitū iuret.ff.de iniu.l. constitutionibus.§.j.⁊ insti.e.ti.§.pena.de hoc in spe. de iniu.§.j.v.in hoc autem.

v Tenebūtur.in tribꝰ ergo puniunt.Primo i ꝑceptoꝝ restōne.Scdō qꝛ qō eis debet nō ꝑcipiēt.Tertio in dānoꝝ ⁊ expensaꝝ refectiōe.cū.n.nō seruirēt altari de altari viuere nō debuerāt.de ꝓben.cū scdm.Itē puniet ꝑ papā ⁊ q̄ꝫta pena: arbitraria.ī.e.q̄uis.

x Canonica.⁊ vera sup.⁊ sic in exheredatione pater qui vult filiū exheredare: debet causam legitimā inserere in testamento.⁊ illa cā ꝓnunciari debet esse vera vt exheredatio sit efficax: in auc.coll.viij.vt cū de ap. cog.§.aliud.sic ⁊ in appel ante sententiam interposita ij.q.vj.in fi.⁊ de appel.vt debitus.

y Occasionē.nō.ar.q occasionē ꝑbet interdicto ciuitatis vel alicuiꝰ castri: tenet ad restōnē dānoꝝ que ecclesie religiosi ⁊ hospitalia illiꝰ loci occasiōe infdicti in elemosynis ⁊ oblationibus ꝑassa sunt: qui de occasione dāni ⁊c̄.de iniu.c.vl.

z Arbitrio.h̄ defīniat taxatōꝫ ꝯdēnatiōꝫ ⁊ ꝯuersiōꝫ

⁊ Indeuotiōis.nā imagines ꝓpter reuerentiā illoꝝ quos imago figurat adorare debemꝰ.qō.n.facit scriptura legentibus: hoc pictura cernentibus ideotis de ꝯse.di.iij.platū ita tū adorare debemꝰ ne dulā i idolatriā ꝯuertamus de hoc de ꝯse.di.iij.venerabiles.

ꝯ In terrā.nā nec signū saluatoris in solo aut silicet vel marmoribus humi positis sculpere vel pingere.

contrafecerit vltrix[a] pcedat dura sententia: que delinquētes sic puniat grauiter: ꝙ alios a similium presumptione compescat[b]. ¶ Idem.

Ordinarij[c] locorum[d] subditos suos plures[e] dignitates: vel ecclias qbus aiarum[f] cura iminet obtinētes: seu personatum[g] aut dignitatem cum alio būficio cui cura similis[h] ē annexa districte cōpellāt dispensationes[i] auctoritate quarum hu[9]i ecclias psonatus seu dignitates canonice tenere se asserūt ifra tps p facti qualitate[k] ipsorū ordinarioriū[l] moderandū arbitrio exhibē. ¶ Qd si forte iusto[m] ipedimēto cessāte nullā[n] dipēsatiōem ifra idē tps[o] ꝯtigerit exhiberi[p] ecclie bñficia: psonatus: seu dignitates: q sine dipensatiōe aliq eo ipo[q] illicite detineri cōstabit: p eos ad quas eorum collatio ptinet: libere[r] psōis idoneis cōferātur. ¶ Ceterū si dispensatio exhibita sufficiens euidenter[s] appareat: exhibens nequaq in bñficijs hu[9]i: q canonice obtinent: molestet[t]. ¶ Prouideat tamē ordinari[9] qualiter nec animarum cura[v] in eisdem ecclesijs: psonatib[9]: seu dignitatibus negligatur: nec bñficia ipa debitis obsequijs defraudentur. ¶ Si vero de dispensationis exhibite sufficientia dubitetur[x]: super hoc erit ad sedem apostolicam recurrendum cuius est estimare[y] quem modū sui[z] beneficij esse velit[⁊]

licet. C. nemi. li. si. sal. l. vna.

a ¶ Vltrix. hoc ē vbū in. l. C de his q ad sta. ꝯfu. l. ij. in fi. Sed q erat pena. vī ꝙ tpalis: vt. s. in vincula publica mittanť. ff. de pe. capitaliū. §. ad statuas. vel ꝙ monāť vt nō. C. ne. li. si. sal. l. vna. sed dic ꝙ spūaliter puniētur q: nisi peniteant ⁊ satisfaciāt loci sui dignitate et honore puuādi sūt. xxvj q. v. qui cūq3. in p n. vel iudicis arbitrio. ff. de iur. deli. l. j. de of. dele. de causis.

b ¶ Cōpescat. pena eni vni[9]: met[9] ē alteri[9]: vt. C. ad l. iul. repe. l j.

c Ordiarij. statuit papa ꝙ habentes plures dignitates vl' alia beneficia curam aiarum habentia p ordinarios ꝯpellanť ostendere infra tēpus competens supioris arbitrio statuendū dispensatiōes. qs si nō ostenderint pinde pcedať ac si nullas haberēt ⁊ si ostēderint ⁊ sufficientes: nō ampli[9] molestenť: pviso ne in pdictis bñficijs cura negligať aiarum. si autem dubiteť de dispēsatiōe: ad sedē aplicā recurrať. talib[9] plura silia bñficia obtinētib[9] aliud nō ꝯferať bñficiū nisi ostensa dispensatiōe sufficienti ⁊ tūc ita demū ꝯferatur si p dispensationē pñt illud cū alijs retinere: vel si poribus renūciauerint. alr collo facta nō teneat.

d ¶ Locorum. p h ꝙ dicit ordinarij locorum vī tm̄ d epis intelligere. ad h. xj. q. j. de psona. tñ dic bm guil. ⁊ gar. ꝙ etiā hāc cōpulsionē facere pñt qcūq3 iferiores qui hñt institutionē. lxiij. di. si. in plebib[9]. de of. dele. sup eo. d insti. cū vēissent. ⁊ destitutioē d pbēdis referēte. ipi. n. ordiarij sūt. d of. or. cū ab eccliarum. ⁊ pbať. j. e. §. i ꝯferēdiť

e ¶ Plures. hec pluralitas q: canonib[9] inimica: vt. j. de cle. nō resi. q: nōnulli. xxj. q. j. p totū. iō odiosa ⁊ restringenda. ff. de li. ⁊ po. cū quidā. ⁊. j. de re. iu. odia. et de pben. non pōt.

f ¶ Aiarum cura. l3 spāliter h dicat de his: idē in alijs. cū eni pluralitas sit reprobata in beneficijs de iure cōi pōt etiā in minorib[9] ordiari[9] id petere: de pcura. ex insinuatiōe nisi eēnt bñficia q simul d iure teneri possēt quod dic vt. s. e. li. de rescrip. gratia.

g ¶ Personatū. g idē iudiciū qd d bñficijs curā aiarum hñtib[9]. s. d elec. dudū. ij. h n̄ p oia: vt. s. de eta. ⁊ q. c. j.

h ¶ Similis. animarum scilicet.

i ¶ Dispensatiōes. in qb[9] velut ambitiosis stricta fieri dz iterptatio: vt. s. de elec. dudū. §. insup. s. de fi. ps. c. j. ⁊. j. de pb. nō pōt. nec ob. ꝙ bñficiū pncipis ꝯc. d v. sig. olim. q: ābitio ⁊ odiū h inducūt: de ꝯsan. ⁊ af. ꝙ dilectio. de pben. c. vl. illud aūt de principis beneficio non odioso intelligitur. de pben. qm̄uis. j.

k ¶ Qualitate h regulariť attēdiť in qbuslibet dilatiōib[9]. s. d ap. cū sit. si g diceť hīe dispēsatione in remotis ptib[9]: mai[9] tēpus ei dabiť q3 si in ppinquo habeat. ff. de eden. l. spaciū.

l ¶ Ordinariorum. ad quos spectat. aiarum puide e saluti. j. e. §. puideat. q: si talia bñficia i diuersis epatib[9] obtīet qlibet ordiari[9] i cui[9] dio. bñficiū obtinet ipm ꝯpellere posit ad hāc exhibitionē. x. q. iij. c. ij. ad h. s. d tē. or. cū null[9]. qdā dicūt ꝙ ordinari[9] q puenit in cōpulsiōe exhibitiōis seruabit: qd hic dī ⁊ postea alr eps i cui[9] diocesi h3 silē bñficiū qsi puent[9] ab illo nō poterit eū ad hoc cogere: de fo. cōpe. pposuisti. ff. d iu. om. iu. cū qdā. sed pmū veri[9] bm gui. ⁊ pbat pluralitas dū dicit ordinarij in plurali.

m ¶ Iusto impedimēto. illud excusat ne tps currat. s. d elec. ne p defectu ⁊. c. q3 sit. §. fi. ⁊. c. ꝯmissa. §. pmo.

n ¶ Nullā. vel min[9] sufficientē. ar. de pe. di. j. scindite. de trāsl. a. inť corporalia. ff. qd cuiusq3 vni. l. j. ⁊ iō bñ sequiť ceterū.

o ¶ Tempus. ab ordinario moderatum.

p ¶ Exhiberi. sed ꝯ nemo cōpelliť dicere titulū possessiōis sue C. de pe. here. l. cogi. iij. q. v. §. j. ad hoc dicas ꝙ in his q possunt de iure cōi possideri: verum ē illud. h in alijs secus vt hic. d pbē. c. de multa. trāsferť ergo ppter hoc onusq3 dandi in eū vt hic si. de decimis dudū. de pcura. ex insinuatione vbi de hoc. ⁊. c. di. cōtra morē. ⁊ dixi de hoc. j. de re. iur. c. j.

q ¶ Eoipso. quod non ostenderet in termino. littere enim que non apparēt nō sunt. ff. de cōtrahen. emp. in. l. ⁊. l. rupilia polla. de conse. di. j. solēnitates.

r ¶ Libere. i. non ob. contradictione tenentis illud. credo tamen ꝙ si pueniret ipse clericus episcopū vel cum ad quem ptinet collatio dispensatur ostendendo ꝙ episcopus postea cōferre non posset. quia video hic in iure acquirendo. multo fortius esse debet in iure acquisito per decre. j. de prebendis. si tibi.

s ¶ Euidenter. i. manifeste. s de electio. si forte. ⁊. j. de. verbo. signi. constitutionem. Si autem esset dubium: fiet quod diciť in versi. si vero.

t ¶ Molestetur. ne locum habeat pena temeritatis vel calūnie ff. de iudi. eñ quē de calū. c. j ⁊ ij. de electio. vt circa. §. aliogn.

v ¶ Cura. hoc ad ei[9] spectat officiū. x. q. j. regēda. s. e. irrefragabili. s. de elec. dudū. ij. ppe pn. ⁊ ꝯ cor. de elec. cū ex eo.

x ¶ Dubiteť. pbabiliter de rescrip. cum contingat. prope fi. de appella. consuluit. j. de sen. excom. sacro.

y ¶ Estimare. s. de iudi. eñ venissent. ei[9]. n. ē iterptari. ꝯc. xj. q. j. ex his. de sen. ex. inť alia. C. de legi. l. vl.

z ¶ Sui. no. solum papam dispensare in pluribus curatis: p his que nō. s. de preben. de multa.

⁊ ¶ Velit. supra fuerūt hec vba ex. l. ff. de re. iu. neratius. in fi.

a ¶ In conferendis. dixit de pluralitate bñficioꝝ que obtine/ bant: hic dicit de his que obtinere volũt.
b ¶ Oñdat. q̃si ꝓpter iuris trãsgressionẽ sit inhabilis ad be neficiũ obtinendũ. s̃. de ꝓben. cũ iam dudũ.
c ¶ Ea que. nõ. ꝙ in plurali dicit ea que. tenet ergo oia habi/ ta renũciare si vult d̃ no uo aliđ obtinẽ: nec vnũ põt in aliud ꝑmutare. et lꝫ potuerit duo vel tria que dispẽsatiue habebat retinere mõ nõ põt đ no uo habere nisi vnũ: nisi aliud dicat in dispensati one. ⁊ est rõ: quia odiose sũt tales dispẽsatiões: vt dixi. ⁊ ꝓbatur exp̃sse hoc bodie. j. de preben. ñ po/ test. j. rñ.
d ¶ Aliter. i. dispẽsatiõe nõ obtẽta. vel obtenta si ꝑmo nõ renũciat habitis cũ nõ extendat dispensa tio ad tot beneficia
e ¶ Talib⁹. i. hñtib⁹ plu ra bñficia cũ cura vel di gnitates vel personatus vel alteꝝ cũ altero.
f ¶ Nullius. est ne reuo cata decre. de multa. vbi dr̃ ꝙ ꝑmũ silẽ vacat ipo iure ẞ tenet scđi collatio ẞ dr̃ ꝙ ñ tenꝫ posterioris collatio: q2 ꝑmptũ ẽ iura iuribus cõcordare ⁊ ex pediẽs. s̃. de elec. cũ expe diat. dic ẞm gar. ꝙ decr. de multa: loquit̃ in eo q vnũ tñ beneficiũ obtine bat qđ erat de iure cõi: ẞ loquit̃ de illo q ante ob/ tinebat plura qđ erat ꝯ̃ ius cõe: ⁊ qui nõ ẽ habilis ad aliud obtinendũ nisi dispensationẽ habet cũ sit transgressor canonũ: vt ꝑdixi. adde in cle. đ ꝑ bẽ. si plures. ⁊ qđ ibi nõ. in glo. si intelligas.

¶ In conferendis[a] insuper ꝑ sonatibus: dignitatib⁹: ⁊ alijs beneficijs curam habentibus aiaꝝ ãnexã ijdem ordinarij di ligẽtiã obseruent: vt ꝑsonatuꝫ dignitatẽ: vel aliud bñficiũ si milẽ curã hñs aiarum alicui plura sĩlia obtinẽti nõ añ con ferre ꝑsumãt: ꝙ eis sup obtẽ tis dispẽsatio euidẽter suffici ens ostendat[b]. ¶ Qua etiaꝫ ostensa ita demũ ad collatõeꝫ ꝓcedi volum⁹: si appareat ꝑ eãdẽ: ꝙ is cui ẽ collatio faciẽ da: h⁹i ꝑsonatũ: dignitateꝫ vel bñficiũ retinere libere valeat cũ obtentis: vel si ea[c] q̃ sic obti net libere ac sponte resignet ¶ Aliter[d] aũt de ꝑsonatibus dignitatibus: ⁊ bñficijs tali/ bus[e] fcã collatio nullius[f] peni tus sit momenti. R oni viij.

Q Uia[g] pleriq3[h] ꝑlati non sine multe temeritatis audacia[i] suis subditis aliquã do interdicunt[k] ne ipsoꝝ superi oribus[l] aut ap. se. legatis: vel inq̃sitoribus[m]: ad inq̃rendũ corrigendũ[n]: ⁊ reformãdũ[o] in eorũ ecclijs[p] monasterijs: siue locis a sede deputatis eadeꝫ vel alijs q̃buscunq3 ꝑsonis[q] ꝑ q̃s ad noticiã ꝑdictoꝝ valeat ꝑuenire: statũ[r] eccliaꝝ mõaste rioꝝ: seu locoꝝ suoꝝ ꝑsõaꝝ: ⁊ rerũ ipoꝝ isinuẽt: vel expõãt: i ipos si sec⁹ egerit excõicatiõis: suspẽsiõis: vel itđci sniar ꝑferẽ tes: eosq3 ad hoc celãdũ iura/ mẽtis ꝑmissiõib⁹ ⁊ obligatõib⁹ alijs atq3 pẽis nihilominus astri gentes. ¶ Nos huic malitie[s] ne tali ꝑtextu i ecclijs mõaste rijs: ⁊ locis eisdẽ iq̃sitio: corre ctio: seu reformatio: cũ faciẽde fuerit: valeãt ipediri: occurrẽ cupiẽtes: ꝑdcãꝝ eoꝝ qđlibꝫ at tẽtari đcetero district⁹ ihibe mus[v] Decernẽtes auctoritate aplica q̃cq̃d ꝯ̃ ꝑñtẽ ihibitiõeꝫ attẽtatũ extiterit nulli⁹ peni/ t⁹ existere firmitatis nec quẽ ꝙ sẽtẽtijs[x]. iuramẽtis: ꝑmissi onibus obligatiõibus vel pe/ nis huiusmodi obligari quo modolibꝫ vel astrigi[y]. ¶ Pre sũptores[z] autem eosdem: ne ipsorum temeritas quoquo modo transeat impunita[⁊] a su perioribus vel legatis: seu in quisitoribus memoratis ani maduersione condigna[?] pre/ cipimus[ꝝ] castigari. R ð.

U T litigantes[a] releuẽtur

q ¶ Persõis. pu ta familiaribus ipsoꝝ superioruꝫ legatoꝝ vel inqui sitorum.
r ¶ Statum. ad qđ tales tenẽtur habita distinctio ne ẞm duplicem formã iuramenti de qua vel q̃bus habes. s̃. đ accu. cum dilecti.
s ¶ Malicie. si. s̃. de offi. dele. sta tuim⁹. ij. Jo. an.
t ¶ Predicta. in terdictũ: penas: snias: iuramẽta: ꝑmissiões: vel ob ligationes alias.
v ¶ Inhibemus si. est quod dicit lex ꝙ domina ac cusata de adulte rio nõ põt manu mittere suos su/ os. ⁊ hoc ideo vt per ipsos veritas inquiri possit. ff. qui a qui. ma. nõ li. l. ꝓsperit.
x ¶ Sentẽtijs. di co hũc casuꝫ spe cialeꝫ in quo nõ tenet sentẽtia ex/ cõmunicationis ipso iure: ⁊ addẽ dum ad alios q recitari solent. de sen. excõ. per tuas. ⁊ dicam. j. e. li. ⁊ eo. ti. presenti.

m ¶ Inquisitoribus. qui nõ pñt alijs cõmittere vices suas. s̃. de offi. dele. c. vlti.
n ¶ Corrigendũ. crimina.
o ¶ Reformandũ. mores. Jo. an.
p ¶ Ecclesijs. quaꝝ appellatione monasteria compre/ hẽdunt. liiij. dis. hac auctoritate.

g Q Uia pleriq3 ꝑcipit papa ne ꝑlati subditis interdicant: ne statũ ecclesiaꝝ ⁊ personaꝝ supioribus inquirentib⁹ manifestent. nec ad eos ad id celandũ iuramẽtis: ꝑmissioni/ bus: obligationibus alijs: aut penis astringãt: decernit auteꝫ qđ ꝯtra factũ fuerit irritũ ⁊ inane: ⁊ snias iuramẽta ꝑmissio nes vel penas nõ ligare: ⁊ ꝑsumptores ꝑcipit pena condigna a supioribus eisdẽ puniri. hec decre. olim erat extrauagans: ⁊ incipiebat ad audientiã nostrã.
h ¶ Pleriq3. vt potes videre. s̃. de accu. olim.
i ¶ Audacia. ad hoc. j. de v̾. sig. constitutionẽ. ij. R̃ñ. ⁊ ẽ auda cia: q2 tacere v̾itatẽ mortale pctm̃ ẽ. xj. q. iij. q̃sq̃s. đ cri. fal. c. j.
k ¶ Interdicũt. hoc ipso se reddebãt suspectos. s̃. de testi. ꝯsti tutis. ⁊ se oñdit iniquã cãm fouere: vt ibi: ⁊. s̃. de testi. co. ꝑue nit. ⁊ C. de pos. vl. ꝓuidendũ. ⁊. ij. q. vij. §. veꝝ. siq̃s autẽ.
l ¶ Supioribus. pone gradus: in archipꝛ̃sbytero circa episco/ pũ: epo circa archiepm. ⁊ sic de singulis.

y Astringi. si non tenuit principale nec accessorium j. de re. iu. accessoriũ cum suis concor. ⁊ merito hoc li gare non debet ad hoc. s̃. de testi. co. c. vlti. Expedit enim peccata nocentiũ esse nõ. ff. de iniu. eũ q. §. j.
z ¶ Presumptores. ipsos ꝑlatos.
⁊ ¶ Impunita. qđ esse non debet. s̃. e. si canonici. i fi.
? ¶ Condigna. intelligamus arbitraria exquo certa non exprimitur. s̃. de offi. dele. de causis. ff. de iu. deli. l. j. ⁊ dixi. s̃. e. si canonici. in fi.
ꝝ ¶ Precipimus. ⁊ si ipse prelatus non facit hoc pec/ cat: quia qđ ꝑcipitur imperatur: qđ iperatur necesse est fieri. xiiij. q. j. qđ ꝑcipit̃. de ver. sig. in his. ⁊ sunt cul pe. ⁊c. xxviij. di. quia sunt.
a U T litigãtes. emanauit hec decre. ad declaratio nem illi⁹ v̾. s̃. e. c. j. v̾. nec pro eo ⁊c. ibi dicebatur

⁊ eorum que ibi no. hostien.
a ℭ Expēsis. ad h̄ itēdē dꝫ iudex: vt. s̄. de dolo. finem. cū suis cōcor. Sꝫ pone de ꝯsensu ꝑtiuꝫ arēps audit: vel ꝯmittit cām ex̄ loca: de qbꝰ di. j. q̄ro: an qđ agitur valeat: ⁊ di ꝙ sic: q̄ cū hoc ius sit in fauorē litigātiuꝫ introductū: illi re-nūciare pn̄t: ꝯ re-gularibꝰ ad apl̄i cā. cū si. ad h̄. s̄. ꝯ rescrip. statutū. §. ī nll'o. ⁊ h̄ satꝫ vū puto: dūmō ipse vl' delegatꝰ eius hēat licētiā epi il-liꝰ dioc. vt ibi ꝓ tribunali sedere possint. ista. n. fu it ꝓhibitiōis rō: q̄ arēps nō pt i-gredi suffragāei sui dioc. vt ibi ali-qd agat vl' iudicꝫ nisi i casibꝰ con-cessis. s̄. e. c. j. Si sūt cā bononie ꝯ ferat: equū nō. ē ꝙ ꝓꝑ illam possit

i ℭ Parte. no s. in audiēdo vel ꝯmittēdo ex̄ loca ꝓdicta: ⁊ sic no. ꝙ ꝯsuetudo dat iurisditionē. ix. q. iij. ꝯquestus. de fo. com. cū contingat. s̄. e. li. de ꝯsue. c. iij. §. de emanci. l. j. ⁊ fi.
k J eps. si eps cū pōt suā dio. visitat ꝑ aliū: hꝫ illi in neces-sarijs ꝓuider: visitati āt ī victualibꝰ ꝓuidebunt ipi vicario visitāti: ⁊ nō epo. h̄ dicit. Emanauit āt h̄ dcre. ad dclātionē eorꝫ q̄ no. ho. s̄. e. ī ce fa. sup v. sbministrēt. ⁊ guil. ⁊ gar. j. de cēsi. exigit. su-per versi. impēso. q oēs tenebāt qđ h̄ di.

a laboribus ⁊ expensis[a]: sta-tuimus[b]: ne archiepiscopus causas q̄ ꝑ appellationeꝫ: vel alias iure metropolitico[c] defe-rant ad ipsū: alibi ꝙ in sua ꝓ-pria ciuitate: vel diocesi[d]: aut in eis i qbꝰ appellatuꝫ[e] extitit vel cause ipse consistere dino-scūtur[f]: audiat: vel etiā audi-endas cōmittat[g]: nisi sibi ali-ud de ꝯsuetudine[h] cōpetat in hac parte[i]. Idē eodē.

Si eps[k] suā diocesim vbi ei a iure premittitur[l] faciat ꝑ alium[m] visitari: lꝫ ipse[n] illi[o] ha-beat in alijs necessarijs ꝓui-dere[p]: hi tamen qui visitantur ministrare tenentur expensas victualium[q] visitanti[r]: cum ꝓm apostolum[s] non sit ma-gnum si ab eo metantur tem-poralia: per quem spiritualia seminantur. ℭ Idem tamen episcopus cum persōaliter nō visitat: nil prorsus ab his qui per illum quem deputat fue-rit visitati exigere poterit aut debebit[t]. Idem:

Quum eps[u] i tota[x] sua dio-ce. iurisditionē ordinari

l ℭ Permittit. s. cū ꝑ id ꝑ-sonalr exeq nō pōt. s̄. ꝯ of. or. inter cetera. ⁊ sel'i anno. x. q. j. dcernimus. ⁊ duobꝰ. c. se. ⁊. s̄. de of. archi. mandamꝰ. nisi ex cā. tūc etiam pluries id poterit: vt. s̄. de censi cuꝫ venerabilis. ⁊. xvij. q. ij. visitādi. ⁊. c. non semel. cū simili. io. an.
m ℭ Per aliū. ꝫ visitās ꝓdicare dꝫ. x. q. j. placuit. j. ꝯ censi. c. j. ꝫ offm̄ ꝓdicādi nō dele-gar: vt. s̄. de of. dele. c. vl. ergo visitatio delegari vel ꝯmādari nō pōt: ꝫ dic ꝓm ino. gof. ⁊ modernos q hoc no. in decre. int cetera. s̄. e. aut ꝑtinet iure ordiario: ⁊ tūc bn̄ demādar: vt ibi: ⁊ h̄: aut iure delegato: ⁊ tunc nō demādar: vt i ꝯrio: nisi hērꝫ ad id speciale mādatū: vt. s̄. e. ti. de offi. delega. is cui. ⁊. c. vlt. §. vices.

mutin̄ sedē. Si āt mutin̄. eps ꝯsentit ⁊ ipe ꝑtes: satꝫ cre-do ꝙ possit: al's n̄. vt. ix. q. ij. c. j. ij. ⁊. iij ff. ꝯ of. ꝓsi. l. iij. ff. ꝯ iu. om. iu. l. vl. ⁊ fac ꝯ of. lega. nouit. ⁊ q̄ ibi nō.
b ℭ Statuimꝰ. vꝫ ꝙ noua sit ꝯstō: al's dixisset inoua-mꝰ. s̄. ꝯ treu. ⁊ pa. c. ij. vbi inouar qđ statutū erat. xxiiij q. iij. sigs rōipetas. c. ꝑnaꝫ. videbar. n. ꝙ sic legatꝰ in qlꝫ ꝑte ꝓuicie pōt sedē: sic ⁊ arēps posset: ꝫ ꝓꝑ rōnem quā dixi. s̄. ꝓxi. glo. satꝫ videbar eē ꝯstō ipa vel eiꝰ rō antiq̄ q̄ idē est ꝙ ius. j. di. ꝯsuetudo. hꝫ ꝙ restarꝫ. ꝙ le-gitie dbēt eē ꝓscripta. s. spatio. xl. an. vt. s̄. ꝯ ꝯsue. c. vlt. ꝯ cā pos. cū eccl'ia. nec sufficēt ꝓscriptio. x. an. ꝓm. ꝙ in his q̄ sī ꝓr ius: hꝫ id qđ nō. xij. di. ꝯsuetudo. ⁊ dixi. s̄. e.
c ℭ Metropolitico. sup q̄ vid qđ no. (li. ꝯ ꝯsue. c. vlt. io. ix. q. iij. i sū. ⁊ ber. s̄. e. ti. pastōal'. ⁊ aduerte q̄ infdū cogscit arēps vt dlegatꝰ pape: vt. s̄. e. irrefragabili. §. ceterꝫ. ⁊ i eo cāu forte possꝫ dici ꝙ eo mō ⁊ his ꝑsonis possꝫ dlegar q̄ ⁊ qbꝰ dlegati pape: qđ dic vt nō: s̄. ꝯ re-scrip. statutū. ⁊ iō n̄ dixit simpl'r duoluūtur: ꝫ dixit me
d ℭ Vl' dioc. satꝫ ꝑ hāc l'raꝫ ꝯmiatū erat qđ (tropolitico dixi. j. ecū eps.
e ℭ Appellatū extitit. hoc cū cā ꝑ ap deferr.
f ℭ Dinoscuntur. cum deferunt cause iure metropoli-tico al's q̄ꝫ per ap.
g ℭ Committat. no. qđ non pōt per se nec ꝑ alium. s̄. e. c. j. sic econuerso: quod potest per se ⁊ per aliū. vt ibi dixi: ⁊. j. de reg iur. potest vbi de hoc.
h ℭ Consuetudie. sic. s̄. e. c. j. vsi. nisi aliđ. sic ergo h̄ cō-suetudo pōt inducē: vt alibi possit ꝯmittē: ⁊ audire: sic ⁊ ꝯsensus dio. loci. ⁊ ꝑtiū ꝯsēsus: vt. s̄. dixi. sic eq̄pa-rant pactum ⁊ ꝯsuetudo i dote lucrāda. vel dona. ꝓꝑ nuptias: vt. s̄. ꝯ do. pꝰ dis. re. c. vlt. Quid dices clicus agit ꝯ epm ad metropolitanū dꝫ qđ dferri. xj. q. j. sigs cū clico. n̄ vult vel n̄ ꝑt ꝯmittē in sua ciuitate: nūquid poterit audire: vel ꝯmittē ex̄ ciuitatē ipius epi: ꝓm id qđ di. s̄. e. li. de rescri. statutū. §. cū vo. ⁊ satis id vꝫ per ꝓdcm̄. §. qđ verꝫ puto: si de ꝯsensu ꝓcedat epi illiꝰ in

n ℭ Ipse. episcopus. s.
o ℭ Illi. vicario.
p ℭ Prouidere. ⁊ sic intelligi dꝫ decre. illa iter cetera. vbi di-cit epi ipis vicarijs cū indiguerint necessaria ꝯgrue sbmini-strēt: s. vt parēt sibi equos: vestes: familiam: ⁊ alia opportūa ꝓter victualia: ⁊ sic itelligebat host. inno. Intelligebat etiam de victualibus: ⁊ tunc. s. cum victualia sine scandalo per vi-carios a subditis haberi non poterant: prima vera: vt hic vi-des. nec per hoc secundam reprobo.
q ℭ Victualiuꝫ. in victualibꝰ. n. tm̄ dꝫ recipi ꝓcuratio: quod dic vt. j. de censi. c. j. ij. ⁊. iij.
r ℭ Visitanti. illi vicario.
s ℭ Apostolū. paulū. j. ad cor. ix. c. ⁊ hēs hoc idē. s̄. de prescri. cū ex officij. ⁊. j. de censi. c. iij. ad fi.
t ℭ Debebit. ꝯ quo q̄rebar i glo. ꝯ qbꝰ i ꝓn. c. dixi. ⁊ videbar ꝙ ex quo iur ꝯcedēte ꝑ aliū soluere poſat debitū ad qđ sbdi-tis tenebar suū debitū recipē posset: ar. s̄. ꝯ ele. significasti. ꝫ ꝓut dicebat decre. cū venerabilis. s̄. de cēsi. tunc demū eps ꝓcurationē hēbit cū accesserit ⁊c. si ergo non accedat ꝫ mit-tat nō hēbit ipse: ꝫ missus. vt h̄ vides. nō. n. ferēdꝰ ē q lucrū amplectir. ⁊c. C. ꝯ cadu. tol. l. vna. §. ꝓ scđo. ⁊ ad quē spectat onꝰ. ⁊c. xij. q. ij. charitatē. ⁊. c. qcūqꝫ. ⁊. c. ecclesiasticis.
u ℭ Quum eps. i qlꝫ loco dioc. nō exēpto ꝑ se ⁊ ꝑ aliū pōt eps ꝓ tribunali sedere ⁊ libere exeq q̄ ad ipiꝰ spectāt offm̄.
x ℭ Eps. idē ē in legato circa suā legationē. s̄. de of. lega. no uit. idē in archiepo circa suā ꝓpriā dioc. s̄. e. vt litigātes. sed nō quo ad ꝓuinciā. vt ibi: ⁊. s̄. e. c. j. ⁊. ix. q. ij. c. j. ij. ⁊. iij.
y ℭ Tota ita ꝙ nullꝰ aliꝰ i tota ipsa dio. sub eo iurisditioneꝫ hēat. in ꝑte aūt bn̄: qđ dic vt no. xxv. di. ꝑlectis. ⁊ facit quod no. hosti. de offi. archipresby. c. vlti.

am noscaꝭ habere[a]: dubiū nō existit: qn in quolibꝫ loco[b] ipi us dioc. non exempto[c] per se vel per aliū[d] possit ꝓ tribunali sedere[e]: causas ad ecclīasticū foꝝ spectantes[f] audire: perso nas ecclesiasticas: cū earuꝫ ex cessus exegerint[g]: capere[h]: ac carceri[i] deputare: necnō ⁊ ce tera que ad ipsius spectant of ficium[k] libere[l] exercere. dē.

Quāuis[m] sup cessatiōibꝰ a diuinis que a capitu lis cōuentibus: siue collegijs seculariū: vel regulariū eccle siarū multotiens sine causa rō nabili attentantur: manifesta satis a felicis recordationis innocencio[n] tertio ⁊ gregorio[o] dcīo ꝓdecessoribꝰ nr̄is mana uerit istituta. Quia tn̄ pꝰ illa est plerūqꝫ cōpertū: cessatōes easdem irrōabiliter[p] fore fcās

Nos ad tā ꝑnitiosuꝫ euitā dū abusū eadē statuta cum in frascripta moderatione i suo volentes robore ꝑdurare: de fratrū nr̄oꝝ ꝯsilio districtius inhibemꝰ: ne a seculari vel re gulari[q] capitulo: collegio: seu ꝯuentu[r] ecclesie cuiuscūqꝫ ces sationes[s] ipse nisi vocatis oīa bus prout[t] sunt pro electionis negocio euocandi: ⁊ delibera tione[u] habita diligenti: ac epi scopo alioue: quocunqꝫ cleri co siue laico cuiuscūqꝫ digni tatis: preeminentie: conditio nis: aut status existat: ꝓpter cuius iniuram: vel offensam eadem videtur cessatio faciē da: post predictas vacationeꝫ et deliberationem de cessan do habitā reqsito ꝙ irogataꝫ iniuriā: vl' offēsā emēdet: aliq tenꝰ attētaꝭ. Neque tūc etiaꝫ si emendam inde habuerint: vel per eos steterit[x] quo mi nus habeant competentem.

S autem premissis serua tis capitulum: collegium: vel ꝯuentus alicuius ecclesie ad cessationem eandem duxerit procedendum: extunc[y] infra vnius mensis[z] spaciū ps vtra qꝫ: videlꝫ hi q cessant: ⁊ illi eti am propter quorū factuꝫ a di uinis cessatur: nisi superueniē te cōcordia iter eos cessatio il la cesset: iter arripiant[⁊] ꝑ se: vl' ꝑ ꝓcuratores idoneos cū mu nimentis: ⁊ actis ad negociū ipm spectātibꝰ ad se. ap veni endi: ⁊ ꝯtinuatis[ꝯ] dietis ꝙ ci

a Habere. ita ꝙ intentio sua fundata est de iure cōi: ita ꝙ qui se dicit exemptū: hꝫ hoc oñdere. c. di. s̄. morem. quod dic vt. j. de priuil. cum persone.

b Loco honesto. tamen maxime cum tractat causas spiri tuales. s̄. de ap. qua fronte.

c Exempto. ad cognoscendum locum exēptū vide. j. de priu'. si papa. ⁊ bene dicit non exempto qꝛ i loco exempto cathedram collocare non potest: vt iudicia exerceat: vt expresse probatur. xvij. q. ij. luminoso.

d Alium. quod. n. pōt per se ⁊ per alium. j. de re. iu. potest. ⁊ dic vt ibi.

e Sedere. quod requiritur in cognitione ⁊ decisione causarum. iij. q. iij. §. spaciū. j. de re iudi. c. vlti. io. an.

f Spectantes. vt. s̄. de ver. sig. super quibusdā in fi. de foro compe. cuꝫ sit. ibi de hoc.

g Exegerint. al's non dꝫ eos retinere: si de parendo iuri dederint fideiussoriam cautionē. j d sen. ex. si clericos. i fi.

h Capere. i. capi facere: qꝛ manus inijcere in aliquē nō dꝫ eps. lxxxvj di. non liceat. C. de epi. ⁊ cleri. auc̄. sed neqꝫ. ⁊ d ipsius mandato. capientes excōicati non sunt: s̄. de sen. ex. vt fame. ⁊. j. e. li. ⁊. e. ti. si clericos.

i Carceri. qui lꝫ instistitutus fuerit ad reorū custodiam: interduꝫ est pena. j. de peñ. q̄ꝫuis. ⁊. s̄ de verbo. sig. nouimus. in fi.

k Officium ordines celebrare: virgines ⁊ ecclesias conse crare. ⁊ his similia.

l Libere. ac si esset in propria ecclesia vel palacio iuridico.

Joannes an.

m Quāuis. canonici qui a diuinis cessare possunt: cū ces sare voluerint vocabunt absentes: sicut si immineret electio facienda cum quibus de cessatione deliberabunt: ⁊ si deli berant cessare: requirent prius eum contra quem cessant: vt irrogatam offensam emendet: quod si fecerit nō cessabunt: alioquin cessare poterunt: ita ꝙ a cessatione infra mensem v traque pars ⁊ cessans: ⁊ cōtra quam cessatur: iter arripiat eū di ad papam vel per se vel per procuratores sufficienter in structos: nisi interim interuenerit concordia inter ipsos: ⁊ cō tinuatis dietis q̄ꝫcito poterunt se coram papa presentent: vt vtraque parte presente vel altera contumaciter absente pa pa diffiniat negocium: ⁊ culpabiles puniat: ꝫ si pars cessans predicta non seruet: cessatio non seruetur.

n Innocentio. iij. s̄. e. irrefragabili. §. ceteꝝ.

o Gregorio. x. s̄. eo. si canonici.

p Irrationabiliter. i. sine rōnabili ⁊ manifesta cau sa ⁊ illorum iurium forma non seruata.

q Regulari. reprobata ē igitur opinio domini guil. duran. qui no. s̄. e. si canonici. ꝙ d cre. illa nō habebat locū in regularibus: sed solū in secularibꝰ. qꝛ dicebat canonici vt ibi dixi.

r Conuētu. intelligas ꝙ sibi vēdicet ius cessādi ex consuetudine vel alio iure vt. s̄ e. si canonici. i ꝓn

s Cessationes. ipse aliquatenus attentenꝭ qd ē. j.

t Prout sunt. s. de ꝓuincia. s̄. d elec. coraꝫ: vbi d hoc: ⁊. vij. q. j. factus est corneliꝰ: In his aūt vocationibus q̄ꝫ d remoto loco fiāt statur consuetudini vt. e. ti. cum inter vniuersas. ⁊. c. bone. ij. Sed an vocenꝭ vel non. nō statur cōsuetudini ꝭm quosdam. qd nō est verum per decre. j. d preben.. cū in ecclesijs. vnde credo: ꝙ si in ista ecclesia essꝫ consuetudo absentes non vocari ad electōnem: nec ad hāc cessationem vocari debebunt per hanc litteram que dicit ꝓut sunt. ⁊c̄. Et no. ex hac lr̄a: ꝙ in alijs tractatibus ecclīaꝝ q̄ꝫ electionibꝰ nō d̄bēt vocari abn̄tes: al's quare dixisset ꝓut sunt i electiōis. ⁊c̄. ⁊ facit ad ea q̄ no. x. q. ij. hoc ius porrectum. ⁊. j. de testi. pn̄tium.

u Deliberatiōe. no. casuꝫ i q̄ ꝓcedē dꝫ tractatꝰ. sic ⁊ i alienatiōe ꝑpetua reꝝ imobiliū ecclīe. j. d re. ec. n̄ ali.

x Steterit. si. s̄. eo. li. d elec. ꝯmissa. §. annꝰ (dudum.

y Extunc. i. post cessationem. (⁊. j. de preben. lꝫ.

z Mēsis. q̄t dies ꝯputāꝭ in mēse: dic vt dixi. e. li. de

⁊ Iter arripiāt. daꝭ ḡ dilatio ad iter ar (elec. q̄ꝫ sit. ripiendū: ⁊ postea tp̄s arbitrariū ad se p̄ntādū: sic. s̄. e li. de elec. cupiētes. Sꝫ vnū nō. qꝛ i dec. cupiētes. siue arripuerūt iter. j. mēsē siue nō: dꝫ pꝰ ea ire: ⁊ pꝰ tp̄s ar bitrariū expectaꝭ p. xx. dies: ꝫ hic q̄ nō arripuit iter j. mēsē hūc locū pene debite: nec pꝰ arbitrariū tp̄s expe

ꝯ Cōtinuatis. nō credo ꝙ ꝑ ꝭ ꝯpellaꝭ oī die ⁊ ctaꝭ.

proficisci: ⁊ nunq̃ʒ gescere: qs. n. impi⁹ iudex arbitret q p. xl. dietas deberet venire nō gescēdo: ⁊ hoc pbat dū dicit: q̃zcito poterūt: ⁊ illō dicimur posse qḋ possumus de iure: ⁊ cmode. xxij. q. ij. faciat. ff. ō vb. si. nepos pculo. ⁊ de hoc dixi. s. de elec. cupiētes. in prima particula super verbo commode.

a ¶ Partib⁹. q̃r assertiōe pādūt merita cārum. s. de resti. in ite. tū ex litteris.

b ¶ Pena docente. xxxviij. di. qui ea. de off. leg. nisi specialis.

c ¶ Et manifesta. s. e. irrefragabili

d ¶ Cessando. s. vt vocēt abs̄ites: dliberēt ⁊ requirent priusq̃ʒ fiat cessatio.

e ¶ Mittendo s. iter arripiēdo. j. mēsez: ⁊ dietas p ut cgrue poterūt ctinuando. No. igit in summa ad hoc q fiat cessatio necesse ē hec infuenire. Primo q qui cessāt hoc habeant de consuetudine: vl alio iure: vt cessare possint. Scdo q vocent abs̄ites ad tractādum ō cessatiōe. Tertio q tractēt. Quarto q ō cessādo dlibēnt. Quito q sit manifesta offēsa pp quā cessāt. Sexto q sit rōnabil'. Septimo: q an̄ cessatiōez instro publico vel patētib⁹ lr̃is auctētico sigillo mūītis cāʒ cessatiōis expmāt. Octauo illud instr̄z vel lr̃as tradāt ei c quē cessāt. Nono: q regrēt illū q emēdet cpetēt iniuriā vel offensaʒ pp quā cessat volūt: qḋ si nō fecerit: tūc locū hʒ cessatio. Post cessatiōnē dʒ vtraq̃ʒ ps arripe iter ad se. ap. j. mēsē per se vel p pcuratores sufficiēt istructos: ex tūc ctinuatis dieb⁹ hʒ tps arbitrariū q̃ cmode possit ire: oib⁹ his ñ seruatis nō seruet cessatio: ⁊ hēat locū pene. s. e. si cānonici. ⁊ preter illas arbitraria summi pontificis: vt h.

f Presenti p pōit cstitutiōez ō bōis dignitatū: vel eccliaꝝ vacātiū ñ occupādis p eos ad q̃s coll'o: p sētatio vel custodia ptiet: nisi ō spāli iur id eis cpetat ⁊ cfaciētib⁹ penā īpōit. Scdo oñdit ō qb⁹ bōis itellit gat: cū ō spāli iur id alicui cpetit. xtio dcr. q: sepe. s. e. li. de elec. dicit non esse correctam.

g ¶ Superiores archiepiscopi vel patriarche.

h ¶ Ecclastice i sclāib⁹ ñ possʒ hīe locū pēa iferi⁹ po

i ¶ Vacātib⁹. vacat ēt dicūt si sint māualia ñ ō (sita. mēsa: ʒ hūtia bōa discreta: ⁊ i his locū hʒ h cstō: vt in cle. ō sup. ne. p. q: reglāres. q̃ dmiat qḋ h archi. plxe

k ¶ Quibuscūq̃ʒ. in hoc differt a dcre. q: sepe, notat. s. e. li. de elec. vt pʒ. j. i si.

to cōmode poterūt se ap̄lico cōspectui repñtēt: vt partib⁹ a pñtib⁹: aut vna pñte: altera ñ vēiēte: vl mittēte examiato negocio apō sedē eādē pars q̃ culpabilis iuēta fuerit i pmissis: pt als pēas a dictis canonib⁹ istitutas: rōano pōtifici videbit expedire: pena b docēte cognoscat q̃tū excesserit: que cessationi facte rationabilit causā ddit. vl q̃ sine rationabili: ⁊ manifesta c causa cessauit.

¶ Parte isup a diuinis cessāte suprascripta tā i cessādo d q̃ in veniendo: siue mittēdo e ad se. ap. non seruante nō seruet cessatio: sed ea nō obstante vt pri⁹ i ipa eccl'ia celebret. Idē.

Presenti f phibem⁹ edcō ne epi vel eoꝝ supiores g aut abbates: seu quiuis alij regulares: vel seculares prelati: aut ecclastice h quecūq̃ʒ p sone: vacantib⁹ i dignitatibus psonatib⁹: prioratibus: vel ecclesijs qbuscūq̃ʒ k sibi subiectis seu ad collationē l ordinatiōez pñtationē: vel custodiam m ptinētibus eorūdem bona morientibus eorum rectoribus vl ministris in ipsis inuenta: siue vacationis ipsoꝝ tēpore obuenientia: que in vtilitatez eorundem expendi: vel futuris debent successoribus fideliter reseruari n occupare: aut i vs⁹ suos conuertere quoquomodo presumant: nisi de speciali priuilegio o: vel consuetudine iam prescripta legitime p seu alia causa q ratiōabili hoc eisdem competere dinoscat.

¶ Alioquin episcopi: eorum superiores ab ingressu ecclesie r: ceteri s vero ab officio t: ⁊ beneficio tam diu eo ipso nouerit se suspensos: quousq̃ʒ u

l ¶ Collationez. inter hec ⁊ sequentia magna est differentia j. de preben. cum in illis.

m ¶ Custodiā. s. e. li. de elec. generali. ⁊. lxiij. di. si in plebibus de insti. cum venissent. de ap. bone.

n ¶ Reseruari. p economū si est in ecclesia: vel eū q custodiā hʒ. qḋ dicvt dixi. s. ō el. q: sepe. Et no. q: dic reseruari: p h. n. vi: q ō ill' nō possint dcedētes testari: ō h notauerat gar. de re. ec. non ali. h cōsultissimo. ⁊ distiguebat p, ut dixerat ho. s. de pecul. cleri. siqs sane. inter clericū habentē administrationē: ⁊ nō hñtē: naʒ clericus hñs admistrationē: qdiu viuit ⁊ sanus ē dare pōt. moderate tñ. s. de dona. ceterū. cōparant enim eum vsufructuario: q: eius ius morte finit: sicut vsufructuarij: vt i predi: decreta. si quis sane. ⁊. s. de dona. consultationibus. s. de pignori. c. vlti. insti de vsufru. §. finitur. potest ergo dum viuit voluntatem suam facere: dūmodo liberate donet. cum incipit infirmari comparatur vsurario: ⁊ ita nihil habet nisi vsum tm̄: elemosynā tamē facere potest. s. de testa. ad hoc testari nō: eo titulo cū in officijs. cum similibus. Si vero sit clericus non habēs administrationem: sed personaliter ⁊ simpliciter bñficiatus: ⁊ i vita ⁊ in morte comparatur vsufructuario quātum ad faciendum fructus suos: ⁊ de ipsis possunt testari: ecclesia tamen succedit eis in istis, si decedant ab intestato. s. de testamen. relatum. probatur satis ista distinctio supra de testamen. requisisti. §. illud. ⁊ consuetudo generalis quasi vbiq̃ʒ eam approbat: ⁊ quod dictum est de clerico simpliciter beneficiato: qḋ facit fructus suos intelligendū est de perceptis ⁊ reconditis alij vero per iura allegata ad ecclesiam pertinebunt.

o ¶ Priuilegio. s. de rescrip. si propter. j. de preben. si tibi cōcesso. ⁊. s. de verbo. sig. c. penulti

p ¶ Legitime. xl. an. spacio. s. de csue. c. vlti.

q ¶ Causa. puta onere imposito i fundatione. xviij. q. ij. cleutherius. ⁊. c. scrutinium. de iurepa. pterea. vel statuto. vt in p dicta decre. q: sepe.

r ¶ Ecclie. ad idē. s. e. li. de of. dele c. ij. ⁊ si sic suspensus celebraret in ecclesia: irregularis eēt: vt. j. de sen. ex. is cui. secus si extra ecclesiam: vt ibi dicam.

s ¶ Ceteri. inferiores episcopis.

t ¶ Officio. ⁊ beneficio. dic qbuscunq̃ʒ: vt s de elec. q: sepe. ñ sic in casu. s. e. li. de elec. cupientes. §. ceterum. ⁊. c. si cpromissarius. in fi. ⁊ est ratio: quia hic ab officio suspensus est: ibi non: vt in pre. decre. dixi. quia sepe.

u ¶ Quousq̃ʒ. fcā g restōne nō erit necessaria aliq̃ absolutio vt. no. io. an. lxxxj. di. si qui. ⁊. xvj. q. vij. si qs deinceps. ⁊ ber. de

ma.ꝫ con.inter.ec.de muliere.
a ¶ Restitutionem.ꝛ sic non sufficit cautio.iā.n.fuisset expresum:sic.j.de vsuris.c.ij.ad hoc de deci.ad audientiā ꝛ fa.j.de v.sig.ex parte.j.de sen.ex.venerabilib⁹.§.sane ꝛ facit.ꝫ.de re iudi.cū aliquib⁹.ff.de pig.acti.l.nō est.
b ¶ Porro.sumptū fuit h de eo qd no.hosti.de ver.sig.c.pe.
c ¶ Supradicta.s.dimissa tēpore mortis:ꝛ obuenientia tēpe vacatiōis.
d ¶ Debitis. ad q̄ remanet eccl'ia obligata ꝛ successor:sicut heres filius ad paterna:vt.ꝫ.de solut.c.j.sic ēt dicit lex ꝙ si mulier dedit bona sua in dotē:dedisse videtur qd super ē deducto ere aleno.ff.d iure.do.l.mulier.ꝛ bene debēt prius ipsius eccl'ie debita solui q2 agris eius sitientib⁹ alios irrigare non debꝫ C.de seruitu.preses.
e ¶ Oneribus. fabrice hospitalitatis receptionis legatoꝝ ꝛ nūcioꝝ se.ap.ꝛ religs similib⁹.xxj.q.j.c.j.de preben.de monachis de pscrip.accedētes.de censi.cū istantia.
f ¶ Supesse. hodie dic vt in ꝯstitutōe Jo.q̄ incipit suscepti.
g ¶ Edidim⁹.ꝫ.de elec. quia sepe.
h ¶ Singulares psonas ipaꝝ ecclaꝝ de qbus loquit decr.q2 sepe.
i ¶ Vacātiū.pricipali plato vt ibi dixi.

restitutionem[e] fecerint de predictis. ¶ Porro[b] vbi ex priuilegio vl' cōsuetudine seu alia de causa rationabili si aliquis predictorum asserit bōa competere supradicta[c] hoc de illis bonis solum debet intelligi: que solutis debitis[d] siqua sint ꝛ de his que fuerint necessaria pro seruitoribus:ꝛ ministris:ac incumbentibus oneribus[e] vsqꝫ ad nouos redditus supportandis congrue reseruatis ex ipsis reperta fuerint superesse[f]. ¶ Sane constitutionem quam superius specialiter edidimus[g] contra capitula:collegia:conuentus:seu singlares[h] psonas bōa cathedralium:vel regularium:aut collegiatarum ecclesiarum vacātium[i] occupantes:per constitutionem presentem: quam in diligentibus.personatibus prioratibus: ꝛ ecclesijs alijs locum habere censemus nolumus in aliquo derogari[k].

Bonifacius octauus.

f ¶ Impartiri.hoc tenebant hug.vinc.ber.ꝛ hostien ꝫ gof.cōtra p.c.xj.q.iij.si eps ante donati.vbi dicebatur ꝙ mortuo epo debebat successor excōicatū a predecessore absoluere.vnde dicebat ꝙ capitulū id non poterat.sed falsum est:vt hic vides:ad hoc de hereti. ad abolendā.ꝫ.e.cum oliꝫ.supra e.li.de sup.neg.pla.c.penul.ꝛ vlti.j.de insti.c.ij.cuꝫ si.ad illd.c.si eps dic ꝙ ibi dicitur ꝙ successor poterit illum absoluere sed nō ibi dicitur ꝙ episcop⁹ solū hoc facere dbeat:ꝛ potest etiā dici capitulū visitator vel successor cum in iurisditione succedat vt per iura superius allegata pbatur.

De maioritate ꝛ obedientia.

Episcopali[l] sede vacāte[m] potest capitulum seu is[n] ad queꝫ episcopalis iurisditio[o] tunc temporis[p] noscitur pretinere: his quibus posset episcopus si viueret:[q] ab excōmunicationis sententia siue iuris[r]:siue hominis[s] fuerit:absolutionis beneficium impartiri[f]:nisi ei[t] fuerit a sede[v] apostolicia specialiter interdicta potestas.

Bonifacius octauus

De pactis

Actū[x] cum rectore parochial' ecclesie fcm a vob ne aliqs: vel certos[y] ipsius eccl'ie parochianos recipiatis ad eccl'iasticā sepulturaꝫ: oīno buare debetis:quanq sepultura libera[z] sit monasterio vestro ab apo.sede indulta: ꝛ illi apud vos elegerint[r] sepeliri:cum predictum pactum indulto huiusmodi derogetur[2].

Idem.

t ¶ Ei.scilicet capitulo:vl' iurisditionē episcopaleꝫ habenti.
u ¶ Se.ap.nō credo inferiorem h posse:ꝛ facit qd dixi supra d sup.neg.prelato.c.vl.ꝛ in auc.d defen.ciui.§.interi.coll.iij.ꝛ dixi.ꝫ.ti proximo.c.j.

k ¶ Derogari.sed in quo poterat derogari:So.in eo ꝙ h reseruantur cōsuetudines:statuta ꝛ priuilegia:ibi vero reprobant:ꝛ ex hoc forte credidisset aliqs derogatū fuisse.
l Episcopali capitulū vel is ad quē administratio ptinet vacante se.eos absoluet quos absoluere posset eps:si viueret nisi a se.ap.id fuerit interdictū. Edita fuit ad declaratione eoꝝ que nō.ꝫ.eo.his q.ꝛ reprobat quod tenebat gof.ꝫ.e.ne se va.illa.
m ¶ Vacāte.idē si eps a paganis.vel scismaticis captus esset vt.ꝫ.de sup.neg.prela.si eps.
n ¶ Is ad.qu ē.puta visitator datus a papa.ꝫ.e.li.de elec.is cui.vel ab archiepo in casu.eo.li.de sup.ne.prela.c.vl.vel electus ad hoc per capitulum.
o ¶ Jurisditio.circa tēporalia:ꝛ spūalia vel saltē circa spūalia:vt ꝫ.de tēp or.cum nullus.eo.li.
p ¶ Tunc temporis.vacante sede.
q ¶ Juris.a q̄libꝫ iuris excōicatōe absoluit eps si absolō nō sit sūmo pōtifici reseruata.ꝫ.de sen.ex.nup ꝛ dixi.ꝫ.e.li.d ele.
r ¶ Hōis.puta ipsius epi mortui:vel sui vica (sciant cūctirij:vel delegati:qd dic vt.ꝫ.de of.dele.prudētiā.vel iferioris prelati:qd dic vt.ꝫ.de of.or.cū.ab ecclesiarum.

x Actū.monachi habentes liberā a se.ap sepulturā si paciscūtur d nō recipiēdis aliqb⁹ vel certis parochianis ecclesie alicuius seruare cōpellunt pactū: nec illos sepelire poterunt:lꝫ apd eos elegerit sepeliri:cū p pactū priuilegio renūciauerit.Emanauit ad dclarationeꝫ eoꝝ q̄ no.Jnno.ꝛ hosti.d sepul.c.j
x ¶ Pactū.qd sit pactum habes.ꝫ.de ver.sig.pactū.
y ¶ Certos.puta masculos:vel tales de tali domo.
z ¶ Libera.hoc inducebat dubitationē erḡ.n.hēbāt liberā:videbat ꝙ oēs sepelire possent nō ob.pacto:ꝫ nō ē verꝫ:sicut ꝛ ille qui liberā habet:non donat:vt.ꝫ.de offi.vica.c.vlt.ꝛ de elec.is cui.cū si.C.de inof.tes.si q̄ in prin.ꝛ est ratio huius.c.quia p pactū priuilegio renunciauerunt:vt sequitur.
r ¶ Elegerit qd poterāt ēt si min⁹ religiosus esset loc⁹ elect⁹ qꝫ dimissus:vt.j.de sepul.c.ij.in fi.ꝫ ex vtute pacti huiusmōi electio predica carꝫ effectu.Et nota ꝙ lꝫ tale pactū iter ecclesias initū valeat:nō tn̄ valet pactū qd parochian⁹ pmittit:vl' obligat vl' iurat se sepulturā electuꝝ vl' electā nō dimissuꝝ.j.d sepul c.ad h.ꝫ.eo.
2 ¶ Derogetur.si pactū secutū ē puilegiū:nō ē (pleriqꝫ.

dubium ꝙ nō obuiat priuilegiū quo ad illa q̄bus de rogatum ē p pactū: ⁊ ē casus.s̄.de p̄scrip.cū olī.si āt priuilegiū secutū fuerit cōpositionem nō valuit ꝯtra ꝯpositionē: ex q̄ in illo facta nō fuit inde mētio: vt.s̄. de deci.ex multiplici.oī ergo casu seruādū ē pactum.

a Quauis pactū factū patri a filia dum tradebat̄ nuptui ꝙ dote ꝯtēta nullū hēbit ad bōa p̄na regressum: si iurauērit id ip̄a filia oīno s̄uare tenebitur.

b Quāuis. tolle lex ciuilis improbet qd̄ est.j.

b Contēta.ip̄sa filia.

c Improbet. q: est de futura successiōe: q̄ siue fit de succedēdo siue de nō succedendo: nō valet s̄m leges.C.de i offi.test siqn̄.§. j. C.de pac.l.pactū qd̄ dotali.⁊.l.vlt. C.de coll.l.pactū dotali.cum si.

d Lex ciuilis. p̄dicta.C.de col. l.pactū.s̄ mirū q̄re s̄m leges non valet tale pactū cū s̄m eas bn̄ valeat pactū ne pat̄ filio succedat. ff. si a parēte. l. j. §. si vel parēs.So. nō ita debet̄ p̄ri hereditas filij. sicut patris filio.ff.de inof.testa.nam ⁊ si.vel veriꝰ non vi pacti ibi repellitur: sed ꝓpter delictum: quia preciū emancipationis recepit: vt.C.de operis libertorum.l. siquam.vel aliter vt nō.in predicta.l.pactum.

e Non vi.an iuramētū p metū extortū obliget̄.dic vt nō.io.xxij.q.iiij.inf cesa.⁊.xvi.q.vj.auctem.⁊ her.s̄ de iur.iu.si vo.⁊.s̄.qd̄ me.cā.abbas.ista lr̄a.⁊.s̄.d iur iurā.cū ꝯtigat.⁊.j.e.li.e.ti.s̄ faciūt ꝓ illa opi.ꝙ n̄ obli

f Seruari debebit.approbata est g̃ opi. pla. (gēt. no.in predi.l.pactū.q hoc dicebat: s̄ accur.ibi ꝯ.p.l.C de legi.⁊ ꝯsti.nō dubiū.⁊.C.de nup.auc.q̄ eis signata sup.l.impialis.sed de turpi iuramēto loq̄t. Qua autē rōne s̄m leges tenet ꝯctꝰ puberis: si iurauit q als non tenz.C.si aduersus ven.auc.sacramēta.eadē rōne tenet̄ oz pactū istud iuratū.⁊ idē in casu.s̄. de iureiur. cū contingat.⁊ vide qd̄ ibi nō.⁊.j.e.li.e.ti.lz.que ꝯcor. ad istam decre.nō t̄n multū faciūt ⁊ compelli debebūt p cen.ec.iudices seculares ad hoc ius canonicū obseruandū: p p̄dictā decre.lz.ad idē de sen.ex. ꝯcernimꝰ.

Quauisa pactū patri factū a filia dū nuptui tradebat̄: vt dote cōtēta[b] nullū ad bona paterna regressū haberē.improbet[c] lex[d] ciuil: si tamē iuramēto n̄[e] vi: nec dolo p̄stito firmatū fuerit ab eodē: oīno s̄uari[f] d̄bebit: cū n̄ v̄gat i etne salutis dispēdiū[g] nec redūdet i alteriꝰ d̄trimētū[h]. Id.

Quia[i] ex eo: ꝙ fratres p̄dicatores[k].⁊ minores: ⁊ alij mēdicātes[l] cōpositiōes: ⁊ pacta cū p̄latis capitulis: rectoribꝰ: ⁊ p̄sōis ecclīarum: ciuitatū: castroꝝ: villaꝝ ⁊ locoꝝ i qbꝰ domꝰ seu habitatiōes[m] eoꝝ existūt: sup iuribꝰ parochialibꝰ[n]: vl̄ alijs[o] q̄buscūqz articulis ab eis vl̄ eoꝝ ātecessoribꝰ[p] inita siue facta s̄uar̄ r̄cusāt: ⁊ ea eo p̄textu ifrigere moliunt̄: q: mgr̄i aut mīstri vl̄ p̄oris gnālīū seu ꝓuicialū eorūdē n̄ affuit assēsus i ip̄is nec ap̄ꝓbata p ip̄soꝝ gnālia: vl̄ ꝓuincialia capitula extiterūt: multa i diuersis mūdi partibꝰ isurgūt scādala: ⁊ ip̄soꝝ fratrū.q̄s decet puritatē ōnimodā i suis obs̄uare actibꝰ: ⁊ ab his abstinere ꝓpē sꝰ: p q̄ possit alijs exēpli pnicies gnāri: fame d̄trahit̄ pluri mū ⁊ honōi. Nos his occurrere patne sollicitudīs studio intēdētes: p̄nti d̄cre.sācimꝰ cōpositiones ⁊ pacta hꝰi cū p̄latis: capitulis rectoribꝰ ⁊ p̄sōis p̄dictis ab ip̄oꝝ fratrū ꝯuctualibus p̄oribꝰ seu guardianis facta vl̄ approbata d̄ suoꝝ ꝯuētuū cōcilio ⁊ assēsu: dū tamen als sint licita[q] ⁊ hōesta[r] d̄bere ab ip̄is fratribꝰ i locis i q̄bꝰ fuerit facta: ꝑpetuo: iuiolabilit̄ obseruari.n̄ obstāte ꝙ magisti vl̄ ministri aut p̄oris generaliū seu ꝓuicialiū p̄dictoꝝ n̄ ifuerit i eisdē assēsꝰ nec ab ip̄oꝝ gnālibꝰ vl̄ ꝓuicialibus capitulis extiterit apꝓbata: seu ꝙ sedes ap.in his q̄ p predictos fratres minores[s] facta fuerint auctoritatē suam non prestiterit vel asensum.

Bonifacius octauus.

De procuratoribus.

On[t] indiscrete[u] iudex cēset̄ egisse: procuratorē

g Dispendiū.tūc.n.seruandū nō eēt.xxij.q.iiij.per totum ⁊.s̄.de iureiuran.si vo.etiā s̄m leges.vt i p̄alle.auc.C.d nup. auc.ꝙ eis.ff.de le.j.siqs inquilinus.in fi.

h Detrimētū.s.p̄ncipale.secundario.n.ibi posset d̄trimentum reperiri filijs vel viro vel venientibus ab intestato vel similibus personis.

i Quia ex eo. pacta inita p frēs p̄dicatores vel minores vl̄ alios mēdicātes cū rectoribus pochialiū ecclesiaꝝ sup pochialibꝰ iuribꝰ: si fcā sunt p p̄ores vel guardianos d̄ suoꝝ ꝯuētuū ip̄oꝝ locoꝝ ꝯsensu: lz auctas se.apo.nō infuerit vel licentia prioris vel mīstri generalis aut magistri vel ꝓuincialis ministri vel capituli prouincialis seruāda sunt: dūmodo als sint licita ⁊ honesta.hoc dicit.

k Predicatores hi preponunt̄ q: antiqor ip̄oꝝ istitutio: ad idē.s̄.de excess.pla.nimis.s̄.de p̄uil. in his.s̄.eo.li.d ele. quorundā.⁊ ibi dixi.

l Mendicātes.⁊ sūt heremitani sancti augustini vl̄ quiuis alij.

m Habitatiōes.quas mutare vel als de nouo acqrere nō possunt: vel antiquas dimittere: vel aliquo titulo i alios trāsferre sine speciali licētia se.apo.vt.j.de exces.prelato.c.vno.

n Parochialibus.vt exhibitiōe sacramentorum decimis: primitijs: oblationibus: iure funerandi: ⁊ his similia.

o Alijs.extra iura parochialia: prout multa potes exempla per te videre.

p Antecessoribus.ad que tenetur successor: sicut ipse predecessor ad hoc de solut.c.j.

q Licita als nō valent: ⁊ facit.s̄.de pac.c.vlt.

r Honesta.s.⁊ possibilia: q: nullus ad impossibile obligari posset.s̄.e.c.vlt.⁊.j.de reg.iur.nemo potest.

s Minores.de eis dixit: q: de ipsorum exemptione constabat: vel q: dicebāt̄ priuilegiati: q: nulla ip̄oꝝ pactio vel obligatio teneret facta sine lnia dn̄i papē.

t On indiscrete. laicus potest esse procurator ad agendum ⁊ defendendum in causis spiritualibus: procurator post litem contesta potest dare alium procuratorem: ante nō: nisi datus fuerit in rem suam vel a dn̄o habuerit mandatum de substituēdo: ēt nō certā personam: procurator ad negocia potest dare aliū procuratorē libere ⁊ etiam quandocunqz.

u Indiscrete.s.s̄.e.non iuste.⁊.j.de iur. .ca.vltimo.

laicū[a] ad agēdū vł ꝯfēdēdū i cāis spiritualib⁹[b] admittēdo: cū regularit̃ q̄ nō ꝓhibet̃ expſſe ad exercēdū ꝓcuratiōis officiū idone⁹ debeat reputari[c]. ¶ Lȝ aūt a ꝓcuratore post litem contesta. ab eo[d] possit: cū dominus sit litis[e] effectus dari alius procurator[f]: antea[g] tamen nō pōt[h]: nisi in rem suaȝ[i] sit dat⁹: vł a domino substituendi[k] alium etiam certa[l] non expressa ꝑsona sibi fuerit concessa ptās. ¶ Procurator vero datus ad negocia[m] potest libere quandocunque alium deputare[n]. Idem

Quāuis[o] ꝓcurator possit ante litē ꝯtestatā[p] ēt sine causa libe a domino reuocari[q]

a ¶ Laicum. intelligō qui nullum habeat ordinē: nec sit alš ecclesiastica persona. xij. q. j. duo.

b ¶ Spūalib⁹. ꝯ. š. de iudi. c. ij. So. ibi loquit̃ de laicis q̄ tractant cās spūales suo noīe q̄si ius in eis hñtes: ⁊ sic nō est. ꝯ. No. tñ ber. š. de excep. aplice. quod quis nō potest agere ꝑ se vł pro alio pro eo quod possidere nō pōt: sed in actib⁹ spūalibus tūc id posset locuȝ habere. In iudicialib⁹ aūt sup spūalibus locū non hȝ vt hic vides: ⁊ sup h̃ vide qđ no. host. in sum. hui⁹ tit. §. q dari. v. vlti. ⁊ guil. i spe. e. ti. §. j. v. Itē q̄ ē laicus. ⁊ qđ no. š. de syndico. c. vno.

c ¶ Reputari. ff. de ꝓcu. l. inuit⁹. §. j. ⁊ ibi de hoc ⁊ isti. ꝑ quas. per no. ac pos. §. vlt. ⁊ simile i teste. ff. de testi. l. j. ⁊ in contrahendo matrimonio. xxx. q. iiij. qui spiritualem. š. de spon. cum apud. cum ergo non reperiam⁹ hūc expresse prohibitum: ergo erit admittendus: ⁊ ideo dixit expresse: quia tacite videbatur prohibitum ſm eum modum quem supra dixi ſm ber.

d ¶ Ab eo. s. procuratore. si ergo dominus contestatus litem dat procuratorem postmodū ad litem: iste sic datus non substituit: vt hic probatur: lȝ videatur ar. contra. C. e. ti. nihil arbitramur interesse: sed ibi loquitur de facultate dandi: nō de facultate substituendi: vt ibi no. Et nota quia approbatā puto opinionem Jo quam ibi no. accur. s. q̄ procurator datus post liteȝ non substituit: ⁊ guil. in spe. huius ti. §. j. v. quid si ꝓcurator intercesserit. accur. dicebat q̄ forte idem vtrobiq̄ dici poterat. per. l. C. de consor. eius. li. l. ij.

e ¶ Litis. ⁊ exponunt legiste. i. instantie: vt. C. de iudi. i. properandum ſm nos non perit instantia: vnde intelligimus proprie. š. de iudi. c. pe. ⁊ sic videtur sententia in eum formāda: non in dominum: de quo dic vt. š. de elec. querelaȝ.

f ¶ Procurator. vt. C. e. l. nulla. ⁊ l. pe. ⁊ l. neq̄ i fi. ⁊. ff. e. l cause. ⁊. ff. de ap. l ab executore. §. fi. ⁊. ff. de doli. excep. si procurator agit. §. j. ⁊ h̃ veꝝ itelligo vbi fuerit simpliciter constitutus: vel non expresse prohibitus: alš si constitutus fuerit vsq̄ ad litem contes. ⁊ expresse prohibitus: ne vltra procederet: sec⁹: de quo dic vt no. Inno. ⁊ Hosti. š. e. petitio. perficiat ergo dominus per se vel per aliū litem ceptam: ⁊ ad instar huius dixit domin⁹ azo q̄ delegatus ab alio q̄ȝ a principe. post litē contesta. delegare potest: quod ſm nos videtur non verum vt supra de appellati. cum causam. ⁊ de hoc supra de re iudi. cum bertoldus: nec est facienda comparatio: quia etiam post lit. contest. ordinarius reuocat delegatum suuȝ. ff. de iudi. l. iudicium. ſȝ procurator non: nisi causa cognita: vt. j. c. ꝓxi. ⁊ rationem querere. ff. eō. ti. post litem.

g ¶ Antea. litis contesta.

h ¶ Non pōt. s. dari. alius ꝓcurator. ff. e. l. q̄ qu's.

i ¶ In rem suam. vt si titulo donationis cesse sunt actiōes mihi: ⁊ datus sum procurator ad eas intendēdas. iste est casus C. de dona. l. illam subtilem.

k ¶ Substituendi. tunc. n. substitutus videtur vel datus ab ipso domino: ad hoc. ff. quod cuiusq̄ vniuer. l. item eorum. § si decuriones. Et per hoc ⁊ alia quedam iura soluit questionem de delegato ab alio q̄ȝ a principe: qui habet speciale mādatum subdelegandi. s. q̄ subdelegare possit: ad idem. š. de of. dele. ꝯs cui. vbi de hoc. ⁊. c. vlti. §. vices.

l ¶ Certa persona. In contrarium videbatur: quia ꝓcurator debet esse certus. ff. e. ti. l. ij. sicut ⁊ arbiter. ff. de ar. item si vnus. §. si in duos. ⁊. š. de ar. innotuit. sicut ⁊ tutor. ff. de testa. tu. tutor incertus. ⁊. l. duo sunt ticij. ⁊ hoc ꝑ predicta iura tenebat vbertus de bobio: vt no. guil. i spe. ti. j. §. iā nūc. ver. qđ si i delegatiōe. et accur. videt̃ ideȝ tenē. ff. e. l. j. i gl. j. ſȝ illa glo. ⁊. l. ij. e. ti. possent itelligi de ꝓcuratore mēito ſm modū illi⁹. l. duo sunt ticij. ff. de testa. tu. q̄ plēs sunt ticij ⁊ fecit ticiū ꝓcuratorem ⁊ non apparet de quo senserit.

m ¶ Negocia. ⁊ ad vnū ēt negociū dari pōt. ff. e. l. j. de neg. ges. l. iij. §. negociū. ad idē. ff. vi. bo. rap. l. ij. §. q̄ ait

n ¶ Deputare. ff. māda. si ꝓcurator. Et sic no. vnā differētiā it̃ ꝓcuratorē ad negocia: ⁊ ad iudicia aliā videbis. j. e. q̄ gnālr i fi. tertiā. š. de rescrip. ex parte dcani. ff. mā. mādasset. ⁊ q̄ hic dr̄. dic veꝝ nisi i casu. j. e. c. vlti

o ¶ Quāuis. ꝓcurato: āte litē ꝯtest. ētsine cā reuocari pōt: post liꝫ. ꝯtest. ñ sine rōabili cā: dñs tñ hñ ad eē pōtcāe cū ipo ꝓcuratore: maxie si d collusiōe tīeat.

p ¶ Cōtestatā. vt isti. māda. §. pe. ff. māda. si vō ñ rēunerādi. §. si mādauero. C. mā. si pr̄. ff. d ꝓcu. añ. litē. š. d. cleicāis. š. e. ex isinuatiōe. Et ē iste cas⁹ q̄ penitē licȝ: qđ dic et dixi. j. de regu. iu. quod semel. que est contra.

q ¶ Reuocari. Sed nunquid in hoc casu reuocatio peruenire debeat ad iudicem: vel aduersarium: dicūt. š. e. mādato Et videtur q̄ nō: ar. a ꝯrio illius dec. ⁊ hoc ibi tenent tā. ⁊ gof. ber. ⁊ inno. ibi tenēt cōtra. ⁊ subaudiunt maxime: ⁊ eorum rationes ibi vide: ⁊ in sp. e. ti. §. j. v. item q̄ mādatum hosti. no. e. ti. auditis. q̄ reuocatio tenet indistincte quo ad preiudiciuȝ reuocātis. Si queratur de preiudicio aduersarij si sit ante liꝫ cōte. ⁊ iudex vel aduersari⁹ certificat⁹ fuit vel certificari pōt de mādato: nō obest reuocatio: nisi ad alterū peruenerit. dȝ. n. ignorātia ꝓbabilis eē excusata. d cle. ex. mi. aplice. ff. iudi. sol. si autem. multo minus vȝ post lit. ꝯtest. nisi ad alterum perdictorum preueniat: quibus semel d mandato extitit facta fides. ff. e. mandato. ff. e si ꝓcuratorem. ſȝ si se celet ꝓcurator: obligat̃ dño. ff. de do. ⁊ elegāt. §. pe. ⁊ si nō ē soluēdo: tenet̃ aduersarius si pticeps sit delicti. ff. māda. si ꝓcuratorē. § . j. fin alit̃ sibi iputet q̄ talē elegit. ff. de mino cū mādato. in fi vñ si reuocatio ad iudicē vel aduersariū pueiat: id sup q̄ ꝯclusū ē nō ipedit: alia sic: vt i p̄. decr. auditꝫ. Si āt d mādato nō fuit fcā fides: ⁊ sine satisdatiōe fuit admissus: tȝ reuocatio: ⁊ sic itelligat̃. š. e. i nr̄a. ⁊. c. ex isinuatione. ⁊. ff. e. in cāe. ⁊ ꝯri⁹ sēsus. š. e. mādato. ⁊ sibi imputet q̄ eā ñ exegit. si añ satisdatiōeȝ exegit i ꝓcuratorē celātē r̄uocatiōeȝ r̄dūdabit: ⁊ aduēsāi⁹ erit hñ dāno. vñ si erat ꝓcurator actoris: ꝯmissa ē satisdatio d rato. ff. rē ra. ha. l. ij. si ꝓcurator rei satisdat iudicatū solui ⁊ d do. ꝯmittet̃. ff. iud. sol. l. iudicatū sol. ⁊. ff. e. plaut⁹.

postea[a] tamen ipso[b] nolente nequibit[c]: nisi[d] cũ domino inimicum[e] fieri: vel suspectum[f]: aut aduersario affinitate[g] cõiungi: vel eius[h] heredẽ fieri seu ingredi[i] religionem: aut in lõguz[k] pegrinari: vel egritudine: aut victis[l] ƌtineri contigat: seu alia[m] rõabilis causa sb̃sit: propter quã sit merito reuocandus. Uerum quam quaz nisi vt premittitur reuocari non possit[n] domin⁹ tamen sue cãe vna cũ eodem pcuratore: maxĩe si de collusiõe[o] timeat. minime phibet̃ adesse[p]

IS cui[q] a pcuratore sr̃ hoc a dño ptãtẽ[r] hñte pcurator extitit substitut⁹: non põt mandatum susceptũ[s] etiã si eo vsus[t] non fuerit lz in delegato se. ap.[u] vices suas altiõmittẽte aliõ[x] cẽseat: vltẽius reuocari ab illo[y]: nisi reuocãdi[z] ptãs ƌcessa fuisset eidem. Uerũ si cũ ad pl'es: vel ad omnes[&] cãs generaliter constitutus fuisset in vna tñi substituerit earundem: in alijs nequaq̃ probibetur procuratio

a Postea. i. post liti. conte. ⁊ intelligas ab ipso procuratore: vt dixi. s. c. proximo.

b Ipso nolẽte. sec⁹ si volẽte ⁊ sic posset itellgi. s. mãdato. vt ibi no. q̃ztũcũqz tñ pcurator ƌdicat: ñ pcedet̃ cũ eo p⁹ reuocationez: quousqz ƌ cã reuocatiõis cognitũ fuerit. non enĩ debet se ingerere pcurator sed debet ei sufficere: q̈ sine suspitiõis nota remoueatur. ff. e. l. que omnia.

c Nequibit. ƌ. j. e. siquez. So. ibi.

d Nisi eũ: hos casus ƌsequũtur hẽs. ff e. ti. l. filius §. fi. ⁊. l se. vsqz ad. l. sed etiam. ⁊. l. post litem. vsqz ad. l. q̃ oĩa. §. j.

e Inim cũ ⁊ q̃ inimicitie h vẽiãt arbitrabit iudex: faciat quod dicim⁹ ƌ iudice ⁊ de teste. i ij. q. v. c. ij. de simo. p tuas. ⁊ de accu. cũ oporteat. Non tñ dico q̈ requirantur capitales: ⁊ hoc sonat lr̃a que dicit. vel suspectuz: lz videat̃. ƌ. ff. e. l. fili⁹. ad fi. ⁊. l. si post datũ Sed i porcuratore pro quo pmisit dñs iudicatũ solui loquitur q compellit̃ pseq nisi capitales inimicitie iteruenian: vel alie iuste cause: ƌ qb⁹ ibi ƌ: ⁊ iõ lex eo. t. vl'ex illo. q̃ loqt̃ ƌ casu nr̃o: ñ posuit i tex.

f Suspectũ. ⁊ ẽ suspitio allegãda ⁊ pbanda sic ƌ iudicẽ. s. de ap. cũ spãl'. ẞ hipo q̈ opas gerit i inuitũ suspect⁹ ẽ. ff. e. ti. l. q̃ oĩa. ⁊ sic ẽt ex falsa cã dñs posit ipm reuocare: q: ƌdicẽdo suspect⁹ erit: ⁊ sic locũ hẽbit h lr̃a. Sed põt dici vt no. accur. ff. e. tit. q̃ oĩa. q̈ aut pcurator solus resistit: ⁊ tũc pcedat: ⁊ vera sit obiectio aut aduersari⁹ vel pcurator. ⁊ aduersari⁹ ⁊ tũc sec⁹: ⁊ sic pñt itelligi. ll. pallegate. ⁊ dec. ista. ẞ lr̃a ista solũ dicit ipso nolẽte. vñ et postea dicit idẽ accur. dic eum suspectuz qualr̃cũqz ẞ non ita q̈ remoueat̃: vl' suspect⁹ est interiz: donec cã remotiõis tractat̃. al'. n. ad qd remotiõis cã tractaret̃ non video. lz dñs. ẞ. ibi primam consueuerit approbare.

g Affinitate. quia tunc domino timetur periculuz C. de excu tu. humanitatis.

h Eius. s. aduersario. et tũc ipe pcurator aduẽsãi⁹ ẽ. et posit dicẽ ƌtrariũ ei⁹ qõ pmo petebas. ad h iij. q vij. §. tria. v. si ƌ pẽem ad idẽ. ff. de postu. l. vl.

i Ingredi. ẽt ñ pfitẽdo: ẞ solũ pbatiõis cã. ad h. j. ƌ sen. ex. religio so. ij. rñ. vt. j. de regula. c. j. in prin.

k Longũ. arbitrio iudicis credo terminatũ habita ƌsideratiõe cause et viarum

l Uiclis pdonũ vl' hostiũ ptãte. ff. e. t. itẽ si suspect⁹

m Alia rõnabilis. vt puta etas nimis decrepita: vl' nimis iuuenis ⁊ tũc reuocaretur ƌ facto: vt. ff. e. ti. l. p⁹ litẽ in fi. v' quia latitat. ff. e. l. vel exilio vel iuditio. ⁊ idẽ i

n Posst. t. inuitus vt. s. vidisti. (fi. io. an.

o Colusiõe sed nõne exq̃ de colusione timet: hz eum suspectũ: quare ergo ñ reuocat: vt. s. e. c. So. timet hoc sed pbare nõ põt: ad hoc. ij. q. vij. pletiqz. vl' alit̃ h non vult dilatare processum cãe: q eẽt in cognitione suspensionis: vt. s. dixi: probat̃. ff. e. l. post litẽ. io. an.

p Adesse. Sed. quid pderit adesse: Proderit: vt q: possẽt testes ⁊ pbationes inducere: q̃s ille comitteret: vel saltem ille pducere tneebit̃ noiatos a dño bñficiũ. n. iuris quod adesse possit: interpretandum est late: ⁊ vt aliquid conferat: de ver. sig abbate. ⁊ ƌ hoc p accur. ff. de in of. te. si inspecta. in prin.

q Is qui procurator hñs mandatuum substituẽdi substitutum a se post mandatum suscepiũ: etiã si eo ñ. sit vs⁹: reuocare non põt: nisi ptãtem habuit reuocãdi. si autem erat procurator ad plures causas: ⁊ in altera substituit: in alijs remanet procurator.

r Ptãtẽ: quia alias nõ poterat nisi in casibus. s. e. c. j.

s Susceptũ. ⁊ lz dixerit se nolle suscipere: tamẽ domino in eadem voluntate manente adhuc suscipere potẽit: vt j. e. lz.

t Usus. nõ fuerit. lz ergo dñs reuocet procuratorez re integra: vel añ litẽ cõtestatã. isti man. § recte. et. s. c. proxi. in pri. cũ suis concor. et ipso facto hm id qõ di'. j. e. siquem procurator. tamen datus ad substituendũ hoc non potest post susceptum mandatũ. iam. n. suo functus est officio et poti⁹ h ƌstitutus a principali domino. q̃z substitutus a procuratore videt̃. vt dixi. s. e. c. j.

u Apostolice: q: ali⁹ non subdelegat. C. de iudi. a iudice. s. de of. dele. pastoralis. et. c. vlt. de ap. cum causam.

x Aliud. s. reuocare quod possit añq̃z ille vsus fuerit: et habes h oc. s. e li. de of. dele. q̃zuis. Sed quero quare aliud in ƌlegato q̃z in procuratore: So. credo q̈ sit ratio. quia delegatus principis habet a principe: q̈ cõmittere possit. et ideo donec iudex subdelegat⁹ vti cepit: reuocare poterit. vt in pdi. ƌcre. q̃zuis. sed procurator de quo hic loquit̃ hẽt hoc ab hoĩe. ⁊ ideo cõmittendo suscepto mandato p procuratorẽ functus est officio suo: ⁊ ideo amplius non reuocat. Et no. q: si compromissarius datus ad eligenduz: eligat: ⁊ electus renuit cõsentire. amplius non eligit: q: suo functus est officio. s. e. li. de elec. si cõpromissarius. §. j. procurator tñ substituens nõ ẽ functus officio suo. nisi substitutus mandatũ suscipiat: vt h vides: ⁊ iõ aliõ q: hic pcurator cãz agẽ ⁊ sbstituẽ poterat: ibi solũ eligẽ: ⁊ iõ citi⁹ illi⁹ expirat officiũ. Et hz supi⁹ dicta no. q: cũ tres cãus sint positi. s. c. j. i qb⁹ pcurator ad iudicia sbstituit. h de alt̃o tñ dicit. s. de eo qui mãdatũ hz. vñ de reliqs sec⁹ credo: cũ hẽant ptãtẽ ñ ab hoĩe ẞ a lege vt supi⁹ dixi: ex eo q̈ fcũs ẽ dñs liti: vel dat⁹ i rẽ suã: al's. n. q̃re nõ sic de alijs expssisset. ⁊ facit ƌ deci. ad audiẽtiã. ⁊ qõ recitari solet de eo q du. in m. quã po. per adul. c. vlti. ⁊ de conuer. infi. c. j.

y Illo. s. sbstituẽte. a dño ãt bñ hita distinctiõe: quã hẽs. s. (c. pri.

z Reuocandi tunc n non expirat mandatum ex quo penes eum potestas remanet reuocandi. ⁊ facit optime. s. e. li. si delegatus. de of dele.

& Omnes. potest ergo constitui ad vnam ⁊ ad plures ⁊ ad omnes causas procurator. ff. e. l. j.

a ¶ Exercere. sic ⁊ delegatus ab alio ꝙ̃ a principe ad vniuersitatē cāȝ vnā delegat: ⁊ i alijs iurisditionē retiet. ff. ð iu.
b Q Ui ad agendū. datus ad agēdū defen (di. cū ꝓto: §. j. dere cogit̃ vel satisdare de defendendo. ff. e. l. seruū. i fi
c ¶ Speciale vt. j. §. vlt. cū si.

si. ⁊ sequēdo vber. idē dicebat qđ dicit hec. dec. ⁊ idez no. ho. de ꝓc. petitio in. j. glo. ⁊ satis olim he c diceba mus ꝑ decre. dilectus. vbi est h satis exp̄ssū. sed glo. vi debat ibi tacite cōsentire: ꝙ gnāliter fuerat constitu tus ad negocia ⁊ ad iudicia.

d ¶ Nō dȝ. ⁊ sic non vȝ tantū genus quo ad speciē ꝙ̃tū species: ad idē. s. de ap. c. ij. de hoc hēs s. de of. o. si sacerdos. xxiij. di. quanq̃.
e ¶ Non exp̄ssos. nō tñ ꝑ hoc m̄rimoniū ꝯhere poterit vt. j. e. c. vlt. néc poterit ꝯ electū vel ꝓul suȝ opponere crimia vl' defectus: vt in cle. eo. ti. non potest.
f ¶ Admittet̃. no. ꝑ illa opinione bul. ⁊ alioꝝ docto. legū ꝙ paciscens ꝙ casum fortuitū nō opponet: aut aliquos exp̄ssit secuta gnāli clā: aut nullū: vt i p̄mo casu teneat renūciatio: in scđo vo n. ⁊ no. hāc māȝ per accur. ff. siqs cau. ꝫ ⁊ si §. siqtū. ⁊ recitari solet s. deposi. bona fides.

nis officium exercere[a]. I dez. Q Uia[b] ad agēdum: ⁊ ðfēdendū: ac generalit̃ ad oīa: etiā si mandatum exigant speciale[c]: constituit̃ ꝓcurator ex vi generalitatis huiusmōi ad aliquem articulum in quo speciale mandatum exigitur: admitti nō debet[d]. ¶ Sed si aliquis vel aliq de articulis spāle mandatum exigentibus specificati fuissēt adiecta clausula generali: tūc ad exp̄ssos[e] ēt admittet̃. ¶ Procurator quoq3 absq3 speciali mandato[g] iuramentū deferre[h]: transigere: vel pacisci[i] non pōt nisi ei bonorū vel cause admistratio libere sit concessa[k]. I dez. Q Ui[l] generalis[m] cōstituit̃ ad negocia procurator agere: ac expiri[n] pōt exceptis bis casibus[o]: qui mandatum exigūt spāle. Neduȝ vo ad negocia: sed etiam ad iudicia pōt filiusfamilias[p] absq3 p̄ris assensu fieri ꝓcurator. ¶ Lȝ autē quis post. xvij. annuȝ[q] ꝓcurator ad negocia[r] licite deputetur: ad iudicia tamē nisi maior. xxv.[s] annis fuerit deputari dequibit. I dem. S I duo[t] procuratores simul[u] non adiecto insolidū[x] deputentur: vnus sine alterio non debebit admittit[y]

m ¶ Generaliter no. ꝙ generalit̃ pōt fieri ꝓcuratoris ꝯstitutio: ⁊ dicit̃ hoc. s. e. pe ntitio.
n ¶ Experiri. i. ðfendere. s. de iudi. c. j. Alibi pōit̃ ꝓ agere. s. de cā pos. pastoralis.
o ¶ Casibus. exēpla vide. s. c. pri.
p ¶ Filiusfamilias. nō dubitam⁹ qn filiusfa. possȝ ꝯstitui ꝓcurator. s. e. nō iniuste. ⁊. ff. e. l. fili⁹fa. §. ipe quoq3. Sȝ an sine mādato p̄ris possit cōstitui dubitabat̃: ⁊ videbat̃ ꝙ nō. qꝛ ꝑ se nō admittit̃: ergo nec ꝑ alio: cū iterdū admittat̃ ꝓsequi nō ꝑ alio. ff. de postul. l. j. §. ij. iij. q. vij. §. tria. ⁊ no. de hoc ꝑ accur. C. de bo. q̃ li. l. vl. §. j. in fi. Sed qꝛ nil deperit p̄ri iccirco admittit̃ sine mandato: vt h. ⁊ ē si. j. de iudi. c. vl. §. vl. vbi aūt deꝑiret p̄ri hērent locū iura p̄dicta: ad hoc ff. ad trebel. ille a quo. §. fi. ff. ð i inte. re. cū mādato. i fi.

g ¶ Mādato. vel eo ꝙ habeat viȝ ipsius specialis mādati vt (s. pri. Rū.
h ¶ Deferre. ff. de iureiurā. iusiurandū. j. §. fi.
i ¶ Uel pacisci. C. de transac. transactionis. vbi de hoc. ff. e. ti. l. ꝓcurator cui libera. ⁊ l. mandato. ⁊ s. de transac ꝯtingit. ⁊ de ar. ꝑ tuas. nec i integrū restitutionē pro alio petere. s de re. in inte. corā. vbi de hoc. ⁊ hoc qñ principaliter petit: secus si icident̃. s. eo. ti. suscitata. C. etiā ꝑ ꝓplura. cām in ite. resti. agi pos. l. vnica. Itē in cā suspecti tutoris. ff. de ꝓcu. nō solū. §. fi. Itē vbi sunt duo ꝓcuratores oīum reꝝ alicuius: tūc eni nō pōt vn⁹ ab alio sine spāli mādato exigere. ff. e. l. q duos. ⁊. l. itaq3. Itē de interdicto de lib. exhi. ⁊ dedu. ff. e. l. pōponius. in prin. Itē in acceptilatione. ff. de accep. l. iij. Itē i rescriptoꝝ i petratione. s. de rescrip. nōnulli ⁊. c. exparte. Itē in cā matrimoniali hȝ vin. s. q. ma. ac. pos. c. ex l̄ris in parte deci. fa. ar. ꝯ. s. e. ti. accedēs. sed ibi parentib⁹ agentib⁹ de m̄rimonio filioruȝ accessit ipoꝝ ꝯsensus vt ibi no. Itē ꝑm quosdā i voto trāsmarino. s. de vo. ex multa. i p̄n. v. illis Itē in ꝯsūptoꝝ instrumētoꝝ exēplatione: de fi. instru. c. vlt. Itē in his que se. ap. sibi spālit̃ reseruauit qđ dic vt no. de of. le. ꝙ trāslationē. Itē i ꝯhendo m̄rimonio. j. eo. c. vl. ⁊ in sponsalibus: q cle. vel vo. veniēs. i ꝯpromisso. s de arb. ꝑ tuas. Itē i absolutione petenda ab excōicatione de sen. ex. qđ de his. i fi. ⁊ ar. de pe. di. j. q̃ penitet. Itē in oblatione filij idolis facienda: de ꝯse. di. iiij. q̃ris. in p̄n. Itē i ꝯhēda excōicatiōe. xxiiij. q. ix. si hēs. in p̄n. Itē i p̄statiōe iuramēti ð calūnia. j. de iura. calū. c. vl. Itē i casu. s. eo. li. de ele. ꝓcur. ⁊ de hoc vide in spe. e. ti. §. j. v. Itē op
k ¶ Concessa. vel dat⁹ sit i rē suā. In trib⁹ (ponit̃. ꝙ lȝ hēat. ergo casib⁹ h pōt. s. qñ hȝ spale: qñ hȝ generalē ⁊ liberaȝ: qñ datus ē in rē suā: hec ꝓbant̃. ff. eo. l. ꝓcurator cui libera. ff. ð iur iur. l. ius urandū. §. fi. ⁊. l. se. C. de nouat. l. nō abstulit ⁊. ff. de solu. l. hoc iure. ⁊ no. C. de transac. l. transactionis.
l Q Ui generaliter. nō eget summa: qꝛ satis summat seipm hoc p̄mū dictū ponebat guil. ꝑ qōne in spe. e. ti. §. j. in

q ¶ Xvij. annū. isti. q ⁊ ex q. cā. ma. pos. §. iuste. sic ⁊ aduocatus peregisse dȝ. vij. an. ff. de postu l. j. §. inuitū. iij.
r ¶ Ad negocia. no. ho. s. e. nō iniuste. in (q vij. §. verū. iiij. glo. ꝙ ꝓcurator datus ad negocia maior. xvij. ⁊ minor ad negocia agere ⁊ experiri. nā exquo ꝓcurator ad negocia agere pōt: vt. s. pri. Rū. ⁊ minor. xxv. an. dat̃ ad negocia vt h: ergo ⁊ aget: vt ibi. Io. an.
s ¶ Xxv. ff. eo. ti. minor. C. de his q ve. eta. ipe. l. fi. C. e. ti. l. exigendi.
t S I duo vel plures. Emanauit hec decre. ad declaratioȝ eoꝝ q̃ no. io. ij. q. vij. §. forma. ⁊ ber. s. eo. ti. nō iniuste. ⁊ accur. ff. e. ti. l. plurib⁹. ⁊ inno. ⁊ ho. s. eo. in n̄ra. ⁊ guil. in spe. e. ti. §. rōe aūt. ver. qd si duo. ⁊ v. se.
u ¶ Simul. qꝛ secus si diuersis tpib⁹. ff. eo. l. siqs tñ. §. fi. ⁊. s. eo. nō iniuste. ⁊ hoc iō qꝛ dando scđm videt̃ p̄mū reuocare: vt i p̄dicꝫ iurib⁹ ⁊ hoc est verū nisi exp̄mat se nolle p̄mū reuocare. ff. de le. j. siqs plurib⁹. ad hoc. j. c. siquē. ⁊ hoc verū itelligo etiā si scđ⁹ ꝓcurator nolit suscipere mādatū. ar. l. isti. qui. mo. te. infir. ij. posteriore. vbi dicitur ꝙ scđm testm̄ rumpit p̄mū: lȝ ex secūdo testamēto aliqs heres fact⁹ nō sit vel eē noluerit sic ⁊ h ar. p̄dictoꝝ iuriū ⁊ h tractat guil. i spe. e.
x ¶ Insolidū. aliqd (ti. §. rōne āt. v. ꝫ cū dato secūdo. opat̃ ꝫ non ꝑ oīa: qđ sonat vt. j. patet.
y ¶ Admitti aliud i executorib⁹ vltime voluntatis: vt j. de testa. c. vl. in fi. ⁊ in ꝓcuratorib⁹ datis ad iudicia spūaliū cāꝝ: vt. j. e. c. §. sane ⁊ in tutoribus. ff. de admi.

secꝰ[a] si sint insolidū constituti sed tunc illius melior erit cō ditio: qui per litis[b] cōtestatio nem negocium primitus oc cupabit[c] ¶ Post occupatio nem autem huiusmodi alter se intromittere negbit vlteri us cū ille litis dn̄s[d] sit effectꝰ: nisi dictū i ↄstōe fuisset. q̄ ñ si eret melior ↄditio occupātis[e] tūc.n.q occupauit infirmari: mori absentari: vel al's ipediri ↄtingat: aut si proseq forte no lit: poterit alter suscipe: ac p̄fi cere negociū ab alio icboatū[f] dū tñ ab alia ñ fuerit aliꝰ sub stitutꝰ: nā si sit: is p̄ferri[g] d̄be bit eidē. ¶ Ceterū vbi nullo substituto[h] alt'[i] suscipit negoci[k] ū ꝓseq̄ndū is q occupauit p̄ mitꝰ: ipm[k] resumē postea ipe dimēto cessante negbit[l]: nisi forsan illū ↄtingeret ipediri[m] ¶ Sane i elcionū: postulatō nū ꝓuisionū: ꝛ alioꝝ spūaliū negocioꝝ cāis[n]: cū talia cele riorē[o] expeditionē exigē dino scant volumꝰ spāl'r[p] obŝuari vt si p̄ses ꝓcuratores sil' i eis fuerit nō isolidū[q] deputati iu dex: ne ꝑꝑ eoꝝ cōcursuz nego cia eadē itricari[r] cōtigat ido niorē[s] ex ipsis eligere valeat ꝛ ille solummodo ꝓsequatur habeatq3 quicquid cum illo sic electo factū extiterit: plenā roboris firmitatē: nec ad ꝓse quendū aliꝰ admittat' postmo dū: nisi ꝓut eū q non occupat negociū: censuimus post occu pationē factā ab alio superiꝰ admittendum[t]. Idem.

Licet[u] is q ꝓcurator[x] cōsti tuit ab absñte[y] dixerit pñ

mu. decreto. i fi. ꝛ in his de benignitate secus ē receptū: vt ibi. Et ē rō dicti: q2 hi duo cēsent ꝓ vno. s̄. eo. li. de elec. c. pe. §. j. Est ergo hoc necesse q̄ vterq3 admittat: sicut in iudicibꝰ datis sine clausula. s̄. de of. delec. cām m̄rimonij. Sed qd dices ecce vnus ↄfitet': ꝛ alter ne gat' qd erit? Su p hoc fuit dissen sio. dicunt qdam q̄ facta est li. ↄte. ꝛ stat' ↄfessiōi. qd̄ sic ꝓbat': si dn̄s pn̄s esset ꝛ cōfite ret' ꝛ negaret: sta ret' ↄfessioni que ↄ̄ eū ē. ff. d̄ inter. ac. de etate. §. j. er go idē in his q ꝑ sonā dn̄i repn̄tāt Alij dicūt q̄ eli gere pōt dn̄s: vtr' stet' negationi vl' ↄfessioni: ar. s̄. d̄ re iudi. duobꝰ ꝛ. ff. d̄ re. iudi. duo iudices. Tertij di cunt ꝛ forte mesi us ꝑm inno. q̄ ꝑ talē r̄nsionē non sit li. ↄtes. s3 ꝓce dēdū est ↄ̄ dn̄m tāq̄3 ↄ̄ ↄtumacez pro eo q̄ non mi sit ꝓcuratores in structos: de iura. calū. in ꝑtractandis. ꝑma opinio placuit ho. s̄. e. i nfa Mihi placet vltima: q2 ↄfessio vel negatio ꝓ vniꝰ soliꝰ etiā altero nō resistente nō v3: vt. s̄. in p̄n. multo minꝰ altero resistente: ad hoc. s̄. e. li. de elec. c. pe. §. si aūt. Et ꝑꝑ euitanda hec dicebat ber. s̄. e. no. iniuste. qd̄ satis erat equū: q̄ siue adijceret' insolidū. siue nō sēper iu dex eligeret idoniorē: ad hoc. ff. de. accu. si plures. ff. d̄ admi. tu. si plures. s3 ñ ē vex nisi i cāu. j. e. §. sane. vi. aūt dicebat ob predictā cām procurato. tales nō admit tendos. S3 vera est eius opi. i casu. s̄. eo. li. d̄ elec. c. pe. §. si aūt. al's non: vt hic vides.

a ¶ Secus. s. q2 tunc vnus admittet' sine altero.

b ¶ Litis ↄte. q2 tūc demū agere videtur. ff. rē ra. ha. l. amplius ad hoc. s̄. d̄ off. d̄le. relatū. ꝛ d̄ v̄. sig. ex parte. ij. ꝛ ↄcor. ff. e. l. pluribꝰ. Interdū aūt dicitur quis occu pare: q2 ꝑmo ad sniaz deuēit: vt in auc̄. de pecul. ꝛ in noxali. ff. de pec. si v̄o. ff. de noxal. si quis a multis. q2 nō p̄sumit' qs astrictus: ꝛ ideo ibi añ sniaz nullꝰ occu pare videt' ar. C. de act. ꝛ ob. l. negantes. Et delegatus cū clausula: vos vel alter vestrū occupat ꝑ quālibet in choationē iudicialē. s̄. de of. dele. cū plures aliqñ ni hil operatur occupatio. ff. de dā. infec. si finita. §. iulia nus. ff. vt i pos. legato. l. is cui. §. q prior. vbi oēs equa lit' in possessionē mittūtur: l3 ꝑtes ibi faciāt ꝑ ↄcursū.

c ¶ Occupabit. in bona significatione: sic. vij. q. j. factꝰ est cornelius. alibi. i. mala. e. li. de ele. gnāli. vbi. de h̄.

d ¶ Dominus. s̄. e. c. j. cū suis concor.

e ¶ Occupantis. ꝛ nihilominus contra voluntatez do mini melior fiet ipsius occupatis conditio: q2 statum iuris immutare non potuit in totū: ad hoc. s̄. de testa. requi sisti. ꝛ. c. tua. ff. de le. j. l. nemo. si ergo nō v3 in totū. vt agit va leat pro ea parte ꝛ eo mō quo valere potest: ad idē. j. de de spon. ipu. c. j. §. j. ꝛ determinatum est h̄ qd̄ dubie tractabat guil. in spe. e. ti. ratione autem. v̄. qd si dictum fuit.

f ¶ Inchoatum. si. s̄. e. li. de of. dele. cum plures.

g ¶ Preferri. ē eni cōsti tutus ab eo q potior est clausula non ob. vt. s̄. vi disti excludet ergo illuz cuz vices potioris ge rat: ad hoc. xcij. di. c. vl. ꝛ xciij. di. c. j. j. de prebē. hi qui.

h ¶ Substituto. ab occu pante. Nunquid hunc reuocare possit? Dic vt dixi. s̄. eo. ti. is qui.

i ¶ Alter. collega datus cū eo insolidum.

k ¶ Ipsum. negocium.

l ¶ Cessante. ar. ↄ̄. s̄. e. li. de ele. cupientes. §. q̄ si. ꝛ. j. de sen. ex. eos q. vbi cessante impedimento tenet' qs ad hoc ad qd̄ prius tenebat': s3 h iā ali us occupauit: ꝛ eo casu ↄ̄ potuit: vnde nec. v̄tus clausule hoc operatur: vt vides.

m ¶ Impediri. ꝛ tunc il le assumet: nec ille sbsti tutū dare poterit: cū litē nō fuerit contestatus. s̄. e. c. j. §. j.

n ¶ Causis. secus in negocijs etiam spūalibus: vt patet. s̄. d̄ ele. c. pe. §. si autem. quod est ↄ̄ ꝛ ibi dixi.

o ¶ Celeriorem. de hoc vide quod dixi. s̄. e. li. de ele. c. vlti.

p ¶ Specialiter. no. ergo q̄ fauor aliquid inducit ↄ̄ ius posi tiuum qd̄ habuisti. s̄. in prin decre. Et no. ꝑ hanc l'raz repro batā illā opi. q̄ videbatur eq̄ ber. s̄. eo. non iniuste. q̄ siue esset clausula insolidū siue nō: iudex poterat eligere; sed non est vex nisi in spūalibꝰ: vt h vides: ꝛ facit ꝓ illa opi. ff. de populi ac. l. ij. sed nō ob. q2 ibi plus tangitur vniuersitas q̄3 priuata ꝑsona. ꝛ ideo fuit electio magistratus

q ¶ Non insolidū. si enim i solidū nō esset spāle: q2 oi casu iudex eligeret: si ambo concurrerent: ꝛ simul occuparent: ad h. s̄. de ele. c. pe. §. j.

r ¶ Intricari. vt ex ↄ̄rijs responsionibus parat igitur viā ex peditioni negocij: ꝓuidet dn̄o absñti: occurrit partium labo ribus ꝛ inutilibus expensis: ad que oia tenetur iudex. s̄. e. li. de offi. or. vt litigantes de rescrip. statutū.

s ¶ Idoniorez. ff. de. accu si plures. ff. de admi. tu. si plures ꝛ videtur idonior magis honestus: ꝛ q melius merita cause nouit. s̄. de iur. cal. in pertractandis.

t ¶ Admittendum. s. quando non dedit substitutum ꝛ non potest. vel nō vult ꝓsequi.

u Licet. ꝓcurator qui renuit acceptare mandatum penite re potest q̄3diu constituens in eadem perseuerauerit vo luntate.

x ¶ Procurator ad iudicia vel negocia non curo: cū non di stinguat: ꝛ eadem ratio sit vtrobiq3.

y. ¶ Absñte. pn̄s igitur ꝛ absens quis potest constitui procu

rato:vt h̄ ꝛ.ff.eo.l.j.ſ̄.de confir.vti.vel inuti.cũ dilecta.
a ¶ Suſcipe.ꝙ ſi ſcienter illud ſine ꝓteſtatione recipit:dñm q pro eo debite cauerat ſuper incluſis in ꝓcuratorio defendere cogitur.vt in cle.e.ti.c.j.
b ¶ Nolle.de nolle ꝛ velle quõ alterum extenſiuũ alterum vide quod no.ff.de v. obli.ſiqs poſtulatus ſit.
c ¶ Obſtante.ꝛ ſic no. ſpāle ꝯ r̄az.j.de reg.iur qd̄ ſemel cũ ſuis cõcor.
d ¶ Quaudiu.ſi ergo mutaſſet voluntatē:vel cām agendo:vel aliuꝫ ꝓcuratorē dando ſecus ē vt diri.ſ̄.c.ꝓri.i pn̄.ad boc.j.c.ꝓri.
e ¶ Ipſum mandatum
f ¶ Placebit.ar.ꝯtra.ff. ſuc.edic.l.j.§.qui ſemel. vbi ſi ille q eſt primi gradus:dixerit ſe nole ſuccedere:ſtatiꝫ ius deuoluit ad eũ:q eſt ſcd̄i gradus ꝫibi erat ad quē ex renũciatiōe ius deuoluebat̄:h̄ ad nullũ aliuꝫ:qꝫ ad dñm ipm ꝓcuratorē cõſtituētez:vñ ſatis dici põt ꝙ ꝓde quadã perſeuerantia volũtatis ꝛ eq tate ille vel nõ deſinit eē ꝓcurator:vel ſi deſinit iure ꝑmittente reaſſumere poteſt:ꝛ forte ſtatutũ fuit:ne contingat ꝑꝑ ꝓcura.defectũ negocia ꝓtelari:ad hoc.ſ̄.c.ꝓxi.Credo tñ ꝑ ꝑdictã.l.ꝑ hanc l̄ram qꝫdiu ꝛc̄.ſi dñs dixiſſet cõſtituo talē:q ſi renuerit talē cõſtituo:nõ habere tũc locũ hāc decre.Et no.ar. ꝙ ſi electus p̄ſtata ſibi electõe renuat ꝯſentire:adhuc electoribus i eadē volũtate manentibꝰ poterit ꝯſentire:al's nõ.qd̄ verum eſt:quia a principio renuunt:ꝛ quaſi inuiti trahũtur vᵗ.ij.q.j.epiſcopatum.ꝛ.c.in ſcripturis.io.an.
g ¶ Si quem ſub ea.dñs dans ꝓcuratorem quotiens contingit eũ abeſſe:cām tractãdo ꝓcuratorē non intelligitur reuocare:ſecus ſi ſimpliciter:niſi exꝑſſe ꝓteſtetur:ꝙ ipſum reuocare nõ intendit:vel al's hoc appareat ex ꝓbabilibꝰ cõiecturis.Hec.iſta approbat qd̄ no.ꝑ inno.ꝛ ho.ſ̄.e.c.petitio. ꝛ vide quod no ff.manda.qui mutuã.§ nõ ideo.
h ¶ Abeſſe.ſub hac ergo forma poteſt dñs ꝓcuratorē dare: ſic ꝛ delegatus pape ſbdelegatũ pape.ſ̄.de offi.dele ſi delega
i ¶ Aſſumet ſi.C.de cur.fu.l.pe.ff.mãda q mutuã.§.(tus.e.li. non ideo io.an.
k ¶ Secus.ſ.q: nõ aſſumet:ꝛ.j.declarat quare.
l ¶ Ante litē.tunc reuocatur ſine cã ꝛ inuitus vt.ſ̄.e.c.ij.cum ſuis concor.
m ¶ Siue poſt.ad h̄.ſ̄.eo.non iniuſte.ff.e l.pluribus.ff.man q mutuã.§.nõ iõ minus ſed'ꝯ.ſ̄.e.c.ij.vbi poſt litē ꝯte.ꝓcurator non reuocatur.So.quidã dicunt hunc caſum addendũ ſ.ꝙ ꝓcuratorē poſt lit.ꝯte.a ſe nõ reuocat dñs vt det aliũ ꝓcuratorē:ꝫ ſi cām tractat:bene.Sed ad hoc ꝯdicit finis ipiꝰ decre.que dicit ꝙ adeſſe poteſt ſed non tractare:ꝛ eſt expreſſum C.e.l.ꝓcuratoribus.vbi habes ꝙ poſt conteſtationem a procuratore factam non habet dñs poteſtatem ꝓſequēdi negocium.dic ergo ꝛ verius ꝙ decre iſta ꝛ ſupradicta iura loquuntur:quãdo dño poſt litē conte.non contradicitur litis aſſumptio:vt legitur ꝛ no.ff.e.ti.l.que oĩa.ꝛ ideo illa l̄ra que

tatũ ſibi i ſuſcipe[a] nolle[b] mãdatum:hoc tñ neq̃ꝙ obſtante[c]ꝙ diu[d] ꝯſtituēſi eadē ꝑſiliteritvolũtate ipꝫ[e] acceptare potit qñcũqꝫ placebit[f] Idem.

Si quē[g] ſub ea forma q̃ti ens te abeſſe[h] cõtigerit.ꝯſtitueriſ ꝓcuratorē ad cãꝫ ñ iõ lꝫ tractes eã poſtmõꝫ ꝑ te ipꝫ ꝓcuratorē ipm dignoſceris reuocar̄.quimo ꝓcurator idē ꝓcuratoris aſſũet[i] officiũ qñcũqꝫ te ꝯtigerit abſentare.

¶ Secus[k] ſi ſimpl'r a te fuerit ꝯſtitutꝰ:tũc eni ſiue añ litē[l] cõteſtatã:ſiue pꝰ[m] ad cãꝫ ipaꝫ venias:nõ vt ipi ꝓcuratori aſſiſtas[n] ſꝫ vt cãꝫ tracteſ eãdē:tratãdo ipaꝫ eũ reuocare cenſeris niſi dicas expreſſe ꝙ ipſuꝫ vis in officio procurationis hoc nõ obſtante manere[o] vel niſi ꝙ non animo reuocandi hoc facias:ex aliquibus appareat coniecturis vt ſi forſan alqs imineat articulꝰ i q̃ tu noſti meliꝰ veritatē[p]:aut ſi ſit ꝓcurator ipſe infirmus.vl' forſitan ſe abſentet:ſeu qcqd aliud acccidat[q] propter quod ipſi cauſe tua ſit preſentia opportuna[r] Idem.

Procurator[s] nõ al'r cenſet idoneꝰ[t] ad m̄rimõiũ cõtrahēdum[u] ꝙ ſi ad hoc mãdatum habuerit ſpeciale[x]

eſt.ſ̄.e.ti.e.li.e.ij.ibi ipo nolēte.ſoluit ꝯrium:ꝛ ita etiã tenent ꝑdicti doctores in decre.petitio.ſ̄.e.ſi autē contradicitur tunc locũ hꝫ decre.illa ꝙ cã cognita reuocabitur.al's nõ
n ¶ Aſſiſtas.qd̄ põt eo iuito.ſ̄.e.qꝫuis.i fi.ff.e.l.paulus ff.de iof.te.ſi ſuſpecta.
o ¶ Manere.ad idē.ſ̄.e.ſi duo.ꝛ no.ꝑ proteſtatõe q: hec ſaluat ꝙ ſine ipa perderetur:de hoc.ſ̄.de conſti.cum.M.ꝛ de ele.cumana.ꝛ.xxviij.di.c.j.
p ¶ Veritatē.ff.e.l.ſi actor.j.de iudi.c.j.
q ¶ Accidat.puta q: vinculis ꝯtinetur.ſ̄.e.qꝫuiſ
r ¶ Opportuna:pone ꝓcurator ñ habebat mandatũ iurandi de calũ.vnde oportuit venire dñm:ꝛ iurare.j.de iuracalũ.c.vltimo.
s Procurator.Tria dicit.Primo ꝙ procurator ad cõtrahēdũ matrimoniũ dꝫ h̄ē ſpāle mãdatũ:ſcd̄o ꝙ talis ꝓcurator non ſubſtituit:niſi ad hoc mandatũ habeat:tertio ꝙ ſi talis procurator reuocatus ēt ignoranter cõtrahit nõ tenet matrimoniũ.
t ¶ Idoneus.an per procuratorē poſſ't ꝯhi m̄rimonium:de hoc nõ dubitat̄ ꝑ canonē.xxxij.q.ij.honorant̄ ſ̄.de cõuer.coniu.ex parte.ij.ꝛ qui cle.vel vo.c.veniēs ad idē de matrimonio cotrac.c.ij.ff.de ſpon.ſufficit.ꝛ l.vl.ꝛ.ff.de ritu.nup.mulierē.oēs.n.cõtractus q conſenſu ꝯhuntur inter abſentes contrahunt̄.ff.de contrahen.ēp.l.j.§.ē aũt.ſed ꝯ.ſ̄.de ſponſa.du c.i.vbi cor de tñ ꝛ ore ꝛc̄.Sed dic ꝙ ſatis dicitur ore conſentire:q ꝑ ꝓcuratorē conſentit.j.de reg.iur.qui ꝑ aliũ.Sed an ꝓcurator ille debeat ad hoc habere ſpeciale mãdatum dubitabat̄:dicebamꝰ autē ꝙ ſic ſicut ꝛ in alijs caſibus quos notaui.ſ̄.eo.li.ꝛ ti.qui ad agendum.§.vl. ꝛ ad hoc facit.ſ̄.de deſpon.impu.c.j.ꝛ inſti.de nup.§.j.ꝛ expreſſum erat.ff.de ritu.nup.l.generale ꝛ.l.muli.
u ¶ Contrahendum.nec ad cām matrimonialē(erem.agēdam:vt diri.ſ̄.e.qui ad agendum.§.vl.ſm vinc.ꝫ ad hoc contra.ſ̄.e.accedens.ſed ſol.vt ibi no.ber.in fine vltime glo.
x ¶ Speciale.ſꝫ nũqd ſi hꝫ gnāle cũ qbuſdã exꝑſſis clauſula ſubſecuta:vt ſ̄.e.li.ꝛ ti.qui ad agendũ ꝯherere potēit videt̄ ꝙ ſic ꝑ illud.c.ꝫ contrariũ credo vt ibi diri.dico eni ꝙ illa clauſula generalis que ſequit̄ ſpecialia expreſſa ſimilia icludit:ſed nõ lõge maiora:vt eſt in cãu nr̄o:nõbiliter.n.tale concedi debet ꝛ hoc voluit hec littera:ad h̄.xij.di.nos ꝯſuetudinē.ſ̄.ð reſcrip.ſedeſ C.de iure reſcrip.l.j.ff.de vi.tri.ꝛ oleo le.l.vl.i fi. ꝛ ad h̄ fac̄ finiſ huiꝰ.c.marie cũ regrat̄ ſpāle mãdatũ

⁊ de expressa persona vt statim dicam.⁊ sic dubitatio
nõ ꝓcedit. Sed qd dices nunquid sufficit spãle man/
datũ ad ꝯhendũ: vel requiritur speciale de certa per
sona expssa:⁊ videtur ꝙ nõ requiratur expssa psona:
ar.s.eo.c.j.ij.Rñ. Sed dic.ꝯ p.l.ff.de ritu.nup.l.gene/
rali.ad h.s.d ar/
bi.innotuit. cum
suis ꝯcor.⁊ q̃ no.
xxix.q.j.in sũma.

a ¶ Possit.libere
q qñcũqꝫ.s.eo.c.
j.in fi.⁊.ff.mãda
si procurator.

b ¶ Deputare.⁊
sic fallit illa regu
la:ad idẽ.ff.de ri
tu nup. generali
in principio.

c ¶ Cõmissũ.con
cor.s.e.c.j.ij.Rñ.
s.de of. dele. is
cui.⁊.c.vl.§.vices
quoqꝫ.

d ¶ Sane .hoc
.qd dicitur hic no
tabat Jo.lxiij.di.
tibi dño.⁊.xxx.q.
v.nec illud.

e ¶ Contraxerit.
matrimoniũ d:

¶ Et quãuis alias is qui cõ stituitur ad negocia procura tor: alium dare possit[a]: in hoc tamen casu propter magnuꝫ qd ex facto tam arduo posset periculuꝫ iminere: non pote/ rit deputare[b] alium: nisi hoc eidem specialiter sit commis sum[c]. ¶ Sane[d] si procurator anteꝙ̃ contraxerit[e] a domino fuerit reuocatus[f] contractum postmodum matrimoniũ ab eodem: lꝫ tam ipse: ꝙ̃ ea cum qua contraxit: reuocationeꝫ huiusmodi penitus ignora/ rent[g]: nullius momẽti existit[h] cum illius consensus defece rit: sine quo firmitatem ha/ bere nequit[i]. Gregorius.x.in concil. generali lugd.

De his que met⁹ ue cã fiunt.

Absolutionis[k] bene ficium ab excõica tionis[l] sentẽtia: vel quãcunqꝫ reuoca/ tioneꝫ[m] ipsius aut suspensionis[n] seu ẽt iterdicti[o] p vim[p] vel metũ extorta[q] pñtiꝫ ꝯstitutionis auctoritate oĩno virib⁹ vacuamus[r]: ¶ Ne aũt sine vindicta violẽtie crescat[s] audacia eos q absolutioneꝫ: siue reuocationem h⁹i vi vel metu extorserint[t]: excõmuni cationis[u] sentẽtie decernim⁹ subiacere[x]. Gregorius.ix.

ꝯhi per mutuũ ꝯsensuꝫ:⁊ ẽ verũ in hoc casu: secus in
matrimonio spũali: q: ex quo clerici elegerunt: lꝫ ad/
huc nõ sit.per mutuũ electi ꝯsensũ matrimonium spi
rituale ꝯctũ: tñ penitere non poterũt.s.de ele.publica
to.⁊.c.cũ inter canonicos.⁊ facit ad hoc de traslatio/
ne inter corporalia.

f ¶ Reuocatus.vel vetitus ne ꝯheret. Quid si iuraue
rat dñs nõ reuocare vel penitere: Idẽ lꝫ piurus sit:⁊
de eo sibi debebat pnĩa imponi: de spõ.sicut.⁊.c.si iter
l si.d fuit.n.ꝯsẽsus:⁊ sic idẽ iuris cũ eadẽ sit rõ. io.an.

g ¶ Ignorarent.speciale in hoc casu cũ al's reuocatio
procuratoris ad negocia ad ipm ꝓcuratorẽ venire de
beat: de quo dic vt.s.de rescrip.ex parte decani. De re
uocatione ꝓcuratoris ad iudicia dixi.s.e.c.ij.

h ¶ Existat.ar.ꝯ.ff.de diuor.l.si peniteat.reuocatũ est
ergo mandatũ lꝫ mandatarius hoc ignoret.q̃ꝫq̃ꝫ agat
ne sine culpa sua dãno afficiatur.ff.man.si vero. non
remunerandi.⁊.l.si mandassem.

i ¶ Nequit.xxvij.q.c.j.⁊.ij.⁊ p totũ de spon.cũ locum
⁊.c.tua.⁊ de despon.ipu.c.j. Et hec est ratio quare fu/
riosus non ꝯhit: q: nõ potest consentire.xxxij.q.vij.ne
qꝫ.⁊.s.de spon. dilectus.

k Absolutionis.excõicationis suspensionis vel
interdicti. Absolutio vel reuocatio per viꝫ ex
torta non tenet. secũdo dicitur ꝙ extorquẽs
excõicatus ẽ ipso iure. huius decre. fuit dubi
tatio: q: regulariter q̃ p metũ fiunt: valent ⁊ obligant
quod dic vt no.xv.q.vj.c.auctoritatẽ.⁊.s.e.c. abbas.
fallit in casibus ibi no.ad quos adde istum ⁊ quia si/
cut iniusta excõicatio ligat: sic videbatur de iniusta ab
solutiõe: de pe.di.j.verbum.

l ¶ Excõicationis.etiã iniuste. humiliter debebat eni
absolutionẽ petere: non per metũ cõpellere: q: senten
tia pastoris siue iusta ⁊c̃.xj.q.iij.c.j.fm guil.⁊ gar.

m ¶ Reuocationem differentiam facit inter absolutõꝫ ⁊ re/
uocationẽ. Et põt dici absolutio solẽnis: que fit iusta formaꝫ
eccl'ie: reuocatio verbalis sine solennitate: vel vbi temuit ex
cõicatio: locũ hꝫ absolutio: vbi nõ temuit reuocatio vel refer
tur reuocatio ad absolu
tionẽ ad cautelam.

n ¶ Suspensionis.intel
ligo indistincte vt loqui
tur.i.ab officio siue a be
neficio siue ab igressu ec
clesie.j.de sen.ex.is cui.

o ¶ Interdicti. ista tria
sunt paria: q: oĩa sub ec
clesiastica censura ꝯtinẽ
tur ⁊ secuꝫ trahunt exe
cutionem. vnde sequens
appellatio non suspẽdit
earum effectũ.s.de ap/
pel.pastoral.⁊.c.ad hec
qm̃.j.de sen.ex.is cui.⁊ in
scriptis ferri debent.j.d
sen.ex. cũ medicinal.§.
⁊ hec eadem.

p ¶ Uim.vis est maioris
rei impetus: cui non põt
resisti.ff.e.l.j.in fi.⁊.l.ij.
⁊ quot modis sumatur
⁊ quot actiones vel in
terdicta inducat: no.s.e.
ad audientiã. Met⁹ aũt est trepidatio mentis instantis vel
futuri periculi cã.ff.e.l.j.⁊ exigitur ꝙ presens sit metus lꝫ fu
turũ sit periculũ.ff.e.l.metũ.ij. Et quis metus excuset: nõ.s.

q ¶ Extorta.sic nec subditi electi a prelatis debent (e.dilecti.
transeundi lniaꝫ extorq̃re.s.e.l.de elec.quorũdã.io.an.

r ¶ Uacuamus.ipo iure: h vacuat qd fit p metũ: alibi per ac/
tionẽ qd met⁹ cã: al's p ꝯstõem pncipum: al's per iudicis of
ficium: qd dic vt nõ.s.e.cũ dilecti. Quid in excõicatione per
vim vel metũ extorta: vĩ ꝙ idem.s.ꝙ ipo iure non valeat: q:
par ius ligãdi ⁊ absoluẽdi dñs eẽ voluit: d pe.di.j. ꝟbũ ad h
xj.q.iij.iniuste. sed dic ꝯ fm guil.xj.q.iij.quatuor.põt tñ p ex/
ceptiõꝫ elidi vt ibi no.ar.ff.de fur.interdũ.§ j.

s ¶ Crescat.nã si negligenter ea que male ⁊c̃.xxxv.q.ix.loci.s.
de vi.⁊ ho.cleri.vt clericorum.

t ¶ Extorserint.si ergo metũ intulit ꝫ iudex absoluere noluit
nõ hꝫ hec pena locũ: q: verba ⁊c̃.s.de clericis nõ resi.relatũ.
cũ suis ꝯco.⁊ optie facit.ff.de inius.vo.l.q̃uis al's tñ puniẽt
iferens pro q̃litate delicti.ff.ad.l.aql'.l.ita vulnerat⁹.io. an.

u ¶ Excõicationis.no.excõicatuꝫ amplius excõicari: qd dic
vt no.iij.q.iiij.engeltrudraꝫ.⁊ de iudicis ita quorũdaꝫ si' ãt
nõ ipe excõicatus: sed alius metum inferat non excommuni
catus erit: tunc non sumatur pdictum ar. Sed nunquid hoc
casu ipe excõicatus: interdictus: vel suspensus incurrit hãc
penam: dic ꝙ sic: si mandauit: vel eius nomine factum ratũ
habuit.s.de elec.sciant j.de sen.ex.cum quis.nec dicaꝫ istos
penam euadere: lꝫ absolutor postea ratũ habeat illud quod
ab initio coactus fecerat: q: statim ab initio ligati fuerunt: ab
solui tamen poterunt per suum ordinariuꝫ: cũ cõditor cano
nis sibi non retinuerit absolutionẽ.i.d sen.ex.nup.⁊ dix.i.s.
e.li.de ele.sciant.⁊ in hanc penã incidit: q p penã amissionis
rex ad h cõpellit ipsũ excõicatorẽ: vt.s.e.c.abbas.

x ¶ Subiacere. Quid si compullit per vanum metuꝫ: de quo
tiere nõ debebat.nũqd tũc locũ hꝫ hec pẽa Dic ꝙ nõ hꝫ gar.

q: talis meta nō īducit restōnē:nec ꝓprie appellat̄ met⁹. ff. e.l.metū.cū.ll.seq.ꝛ.l.nec timorē. Et qs sit iust⁹ met⁹ no. s. e cū dilecti. ille ergo met⁹ q putat̄ iust⁹ ad reuocandū ea q̄ ꝑ illō fiūt: ille penā ꝯstōnis inducit. io. an.

sed h̄ nō ꝓprie ponitur q: de tali nō loquitur: sed preuaricator quasi varicator q ex vtraqꝫ pte ꝯsistit. qui / mo ex altera sic: isti fingunt exterius se bene admini / strare: ꝛ tamen spoliant vel damna inferunt: vel dic preuaricationis quo ad sniaꝫ fraudis q̄ ad ꝯctum.

a Eclesia q̄. eccl'ia post q̄drienium nō admittit̄ ad petendū restōnē ꝯ sniaꝫ vl' ꝯctū: nisi rōnabilis aliq̄ cā h̄ suadeat. Oliꝫ extra gabat̄ decre. ista. ꝛ qdā ītitulabāt eā alexan. aliȷ́ gre. ix. ꝛ eius fuit vt h̄ vi de s excepto fine q super addit⁹ fuit vt ibi dicaꝫ. Emanauit aūt ad declaratione eoꝝ q̄. no. i glo. ꝛ oēs antiq ꝛ moderni. s. e. c. j.

g ¶ Eccl'ia. q̄ fungit̄ iure minoris facti maioris: ꝛ iure reipublice: qđ dic vt no. e. tic. j.

b ¶ Sententiaꝫ. C. si aduer. rem. iu. l. j. ꝛ. s. e. tuꝫ ex litteris.

De restitutione in integrum.

Eclesia[a] q̄ ad retractādā sniam[b] vel ꝯctū[c] ꝑ bn̄ficiū[d] restōis in integrum postulat se admitti: si quadriennij[e] spacium post sit lapsum ꝛ negligenter[f] omise / rit: non est ad beneficium huiusmodi admittenda[g]: nisi preuaricatiōis[h]: vel fraudis manifeste[i]. probetur[k] super hoc interuenisse commentum[l]: aut alia[m] rōnabilis causa[n] subsit q̄ supiorē mouē đbeat ad id bn̄ficiū ꝯcedēdū. Bonifa. viij.

Si aduersus[o] cōfessionē[p] i iudicio[q] a se[z] factā lesa[r] ecclesia bn̄ficiū restitutionis in integrū[t] ifra quadrienniuꝫ ab ipius confessionis tēpore ꝯputādū[v] petere negligēter[x] omittat: nō ē: nisi aliqđ rationabile[y] appareat quod aliud[ꝫ] suaserit faciēdum: ad hoc petenduꝫ vlterius admittenda. ¶ Ubi vero per viam cōmunē reuocationis erroris quem in facto[&] pretēdit: vult aduersus suā confessionē ecclesie se

i ¶ Manifeste. i. euidētis: ꝛ sic ē nomē ꝛ casus genitiui. vel est ad / uerbiū ꝛ expone manifeste. i. clare

k ¶. Probet̄. q: g doluꝫ allegat. ꝛc. ff. de pb. quotiēs §. qui dolo.

l ¶ Commētuꝫ. i. đceptionē vel occultū vel malitiosum tractatū. ꝛ h̄ casu lꝫ petens ecclia restōnē fuēit i culpa: ille ꝯ queꝫ petit̄ fuit in dolo ne bn̄ficiū illđ peteret̄ īfra quadriennīū ꝛ dolus culpe ꝑpōderat. ff. ad. l. aql'. itē si obste

c ¶ Contractum. C. si ad uer. vendi. l. j. C. si aduer. dona. l. j. Idem si aduersus confes / sionem. j. c. proximo. vel aduersus probationem omissam. supra. e. cum venissent. ꝛ. c. auditis. an autem contra prescriptionez restituatur ecclesia? dic vt supra. e. auditis. in glosa ante penultima. vel contra lapsuꝫ temporis. ex quo lesa est: ꝛ tunc restituitur infra quadriēnium a tempore lesionis: ꝫ ad ideꝫ tempus tm̄ quo lesa fuit: vt in cle. e. ti. ab ecclesia. no. tam̄ ꝙ quando ecclesia contra cōtractum restitutionem petit: mai⁹ est suū priuilegiū q̄ꝫ minoris in hoc: q: si minor iurat nō cōtrauenire non restituit̄. C. si aduer. ven. auc̄. sacra puberum. Si autem prelatus iurat̄ non repetere vel contrauenire in contractu dānoso ecclesie: sic iurando deierauit: ꝛ ecclesia eodem petente vel alio ex iudicis officio restituitur. xxxv. q. ix. quod quis. de re. ec. non ali. siquis de iureiur. sicut. ꝛ. c. intel / lecto. de insti. cum venissent.

d ¶ Beneficium restōnis. q: si ꝑ viam iuris cōis sec⁹: vt si diceret sniam nullam ꝯctum nullū fuisse: vel in casu. j. c. pri. scire debes ꝙ si prestetur restō: quilibꝫ recuperat qđ pri⁹. suum erat. ff. de mi. quod si minor. §. restō. ꝛ. l. intra vtile. C. de pu. l. vna. ꝛ. C. si aduersus vsuca. l. vna.

e ¶ Quadriennij spatium. quod datur minori facto maiori ita ꝙ oportet ꝙ assumat ꝛ finiat causaꝫ: quod dic vt d: i cle. e. ti. ab ecclesia. C. de temp. in inte. re. l. petende. ꝛ. l. fi. ff. de mino. l. pap. exuli. nisi per iudicem vel reum steterit: vt in. d. l. petende. in fi. ꝛ sic possent intelligi. s. e. tum ex litteris. ꝛ. s. đ re. ec. non ali. ad nostram. vt. j. dicam.

f ¶ Negligenter. no. delictum prelati in omittendo preiudi / care ecclesie: vt no. xvj. q. vj. si episcopum. de hoc dicā. j. de re. iudi. delictum.

g ¶ Admittēda. reprobata est ꝫ opi. ala. guil. na. ꝛ gof. q no. s. e. c. j. ꝛ ipe gof. in sum: h⁹ ti. §. sit cōputatio. ꝛ. §. qn̄ aūt. qđ ēt i distincte post q̄driēnium restituitur ecclesia hoc ꝓbant ꝑ đcr. ꝑdictā. s. e. c. j. ibi semp đbebat illesa ꝛc. ꝛ ꝑ. c. e. ti. tum ex lr̄is ꝛ. s. de re. ec. non ali. c. ad nostrā. Approbata ē aūt opinio vi. ber. io. Inno. ꝛ ho. ꝛ ab. qui oēs dixerūt ꝯ. Ad iura i ꝯtriuꝫ allegata r̄n̄. vt in primis iuribus no.

h ¶ Preuaricationis. preuaricator qui corruptus in totum ab accusatione desistit. §. ad turpil. l. j. ij. q. iij. §. notandum.

m ¶ Aut alia. possibile ē ꝙ ista v̄ba fuerūt ꝯtrix. in fi. greg. tm̄ in extra. sua q̄ vtebamur nō erāt: vnde credo ꝙ addita fuerit ꝑ boni. ꝛ ē si. đ ꝑbē. dilcūs fili⁹. g. i. fi.

n ¶ Cā. vt. s. e. ti. tū ex lr̄is: vl' dixit ille ꝑlat⁹ male ꝯhēs tāto tpe: vn̄ tūc n̄ currit ꝑscriptio. xvj. q. iij. si sacēdotes vt tꝫ ino. i. d. c. tū ex lr̄is. vel multas nouas mutatiōes ꝑlatoꝝ hūit ecclia: vel eminētissimū fuit dānū ipsius.

o Si aduersus ꝯfes. ecclia ꝯ ꝯfessionē qua lesa fuit ꝑmittitur. j. quadriēniū ꝑ bn̄ficiū restōnis in integꝝ: postea nō: nisi per viā iuris cōis. đclarat quod no. inno. ho. ꝛ moderni. s. e. ti. auditis.

p ¶ Cōfessionē. q̄ ꝯ ꝯfessionē dat̄ restō. ff. de ꝯfes. ceterū. §. pe. Sꝫ ꝯ: aut ꝯfessa ē v̄itatē ꝯ quā nō dat̄ restō: aut falsitatē: ꝛ lꝫ ꝓbato nō nocꝫ ꝯfessio: vt. j. seqt̄. nō ē ergo recurrendū ad extraordinariū: ex quo ordinariuꝫ ꝯpetit. ff. de mino. in cause. ij. So. dixit ho. ꝙ posset ꝙ falsitas ꝯcessa ꝓbari nō posset: vn̄ expedit restōnē dari vel dic ꝙ fuit confessa nō per errorem: vel non pōt error ꝓbari ꝫ lesio: vel fuit ꝯfessa tpe quo nō debuit: vel lata ē snia: tm̄ ē adhuc. j. quadrienniū a die confes / sionis: vt. j. dicam. Idem si contra sniam vel ꝯctuꝫ vel aliam lesionē: vt dixi. s. c. proxi.

q ¶ In iudicio. ideo dicit. q: extra iudicium facta nō nocet: quod dic vt. s. de confes. c. vlti.

r ¶ A se. vl' a ꝓcuratore. s. đ re iudi. sborta. đ ꝯfes. c. vlt. vl' ab aduocato pte abūte. s. de ap. cū cāꝫ. đ cen si. oliꝫ.

s ¶ Lesa. enormiter. q: pro leui lesione nō dat̄ restō: vt s. de re. ec. nō ali. c. pe. ff. de in inte. resti. l. scio illud. ff. đ minori. si ex causa. j. r̄n̄. in fi.

t ¶ In integrum. quid operetur: dixi. s. c. proxi.

u ¶ Computandū. in hoc differt minor a maiore: q: etiam post sniam infra quadrienniū restituit̄ minor ꝯ ꝯfessionē maior non: nisi an̄ sniaꝫ ꝛ oñso de errore

x ¶ Negligēt̄. sec⁹ si ꝑuaricatiōe vel aduersarij frau / de. vt. s. c. proxi.

y ¶ Rōnabile. vt dixi. s. c. proxi.

ꝫ ¶ Aliud. s. contrarium.

& ¶ In fcō. q nēini nocꝫ. ff. đ iu. ꝛ fac. ig. l. error. dūmō

iuuare[a]: hoc qñcunq poterit[b] donec negociũ sit finitũ[c]. Bo nifa. viij.

De arbitris.

Si ex tribus[d] arbitris te duo in decem ⁊ ter tius i qnq condẽnẽt: dz snia ꝑualere duoꝝ[e]: lz cum vnus[f] in. xv. alius i. x. tertius vo i qnq ꝓnuutiãt illius q di xit de summa minori[g] cũ i illa oẽs cõcordes existãt: snia effi cax censeatur. Idez.

De qõnibus[h]: q plerũq propter arbitroꝝ vo luntariã seu maliciosã[i] absen tiam remanent indecise: finis celerius iponat[k] statuimus vt si ex tribus arbitris a ꝑtibus electis[l] eoꝝum aliqs, ab alijs legitime[m] reqsit[9] ad examinã dum vel diffiniendũ[n] vna cuz eis negociuz: sup quo in ipos extitit ꝯpromissũ non curaue rit cessante impedimento[o] legi timo cõuenire: duo pñtes: pe nes quos[p]: lz lex ciuilis[q] aliõ iuenire videat: totalẽ eo casu remanere decernimus ꝑtãtẽ[r] possint maliciosa: seu volunta ria illius abñtia non obstãte dictũ examinare negociũ: ⁊ li bere[s] diffinire: sicut possent il lo pñte nec volente cum eis i vnã sniaz ꝯcordare: vt sic ipsi us absẽtia pñtia repleta diui na[t] eũ reputari faciat pro pre sente[u]. Circa iudices[x] vero antiq iura nolumus imutari.

ꝑobetur negocio nõdũ finito. s. de ꝯfes. c. vl. ⁊ h. er ror aũt iuris ñ excusat. ff. õ iu. et fac. ig. l. ij. ⁊ l. cũ qs. ⁊ õ hoc. j. de reg. iu. ignorantia.

a Iuuare. põt ergo aliquis ꝯfactũ suũ venire hoc ẽ ra tione erroris: q̃ nil tã ꝯriũ consensui q̃z error. ff. õ iu ris. om. iudi. l. si ꝑ errorẽ. sic ⁊ i ma trionio. s. de ꝯiu. ser. c. vlti.

b Posit. ⁊ sic vna via admitti tur ad id: a quo alia ꝓhibet: q̃ ꝑ formã iurĩ cõis admittit ad id a quo ꝓhibet ꝑ re stitutionis bene ficiũ. sic iterdũ e cõuerso per for mã iuris cõis re pellit. ⁊ ꝑ benefi ciũ restitutionis admittit. s. eo. ti. corã vbi de hoc ad hoc ꝯ. j. de re gu. iur. cũ quid. cũ suis ꝯcor. sed solue vt ibi dixi

c Finitũ. quo cũq mõ puta sen tentia vel transa ctõe qõ dic vt dicã. j. de li. cõte. c. exceptionis. ⁊ huic decre. cõcordat. j. de ap. concertationi.

d Si ex trib[9]. si ex trib[9] arbitris duo ꝯcordãt in sũma tenet illoꝝ snia. si oẽs discordãt: tenet sentẽtia de summa minori.

e Duoꝝ. s. q ꝯdẽnauerũt in. x. ⁊ qdã dicebãt cõtrari um. ar. eius qõ statim seqt: ⁊ hoc tenebat guil. i specu. eo. ti. §. vlt. in prin. cuius hic reprobat opinio: q̃ illõ vex cũ oẽs dicunt de dispari sũma: ⁊ sic reprobat: qõ no accur. ff. e. t. l. diẽ. §. si plres. ⁊ approbat opinio pla. q̃ placuit guil. qñ duo ꝑtestãtur ꝙ nõ cõsentiunt i mi nori summa. Et qõ dicitur de tertio: ꝙ ꝯdẽnat in mio ri summa: dicas idẽ ⁊ multo fortius si ꝯdẽnaret i ma ori: q̃ tunc minor est dubitatio: vt. s. dixi. Idẽ si ab solueret vl' nil ꝓnũciaret: vt. j. c. pri. ⁊ ꝑ hoc dicemus idẽ in termino solutionis faciẽde: vt si duo assignant tres menses: alius vnũ tenet dilatio duoꝝ. si oẽs dis cordant: tenet minor.

f Licet cũ vnus. hoc sumit. ff. eo. ti. diẽ §. si plures.

g Minori. s. de. v. Et est ratio q̃ seqt. plus. n. sꝑ in se ꝯtinet qõ ẽ min[9]: ad hoc. xxiiij. q. j. siqs dederit. ⁊. j. õ reg. iur pl[9] semp. vbi de hoc ⁊. ff. de re. iu. in eo qõ pl[9]. e in obscruris minimũ seqmur. j. de reg. iu. i obscuris qõ dic vt ibi. Quid si ille q ꝯdẽnat i. xv. ꝑtestat ꝙ ita ꝯdẽnat i. xv. ꝙ nõ cõsentit i minorẽ sũmã: lz qdã ꝯriũ dicant: satis credo adhuc tenẽ sniaz in. v cũ illa ꝑtesta tio ipossibilis videat: ⁊ videat sibi ꝯri[9]: õ ꝯsti. cũ. M.

h De qõnib[9]. Si ex trib[9] arbitris vnus nolit exãi nãdo vel diffiniẽdo negocio iteresse: duo ꝓce dẽre poterũt: ac si ille pñs esset: circa iudices aũt anti

i Maliciosã. vt seruirent. s. parti (qua iura seruẽt. q̃ eos elegerat quam videbant succumbere. io. an.

k Imponat. ad' qõ ꝓuidere dz iudex. s. de do. ⁊ ꝯtu. finez. ff. si cer. pe. l. qdã. Et no. ꝙ h desiderat acceleratio: qõ dic vt dixi. s. de ele. c. vlti.

l Electis. simplr. q̃ si esset ibi clausula vos: vel alt vestrũ ꝙ si nõ oẽs: nõ ꝓcederet decre. dubitatio: sicut nec in iudici bus sicut dicam in fi.

m Legitie. ꝑ lr̃as. suas vel nũciũ lr̃atorie desti natũ: vel ꝑiuratũ nũciũ: qõ dic vt. s. de of. dele. prudentiam.

n Diffiniẽdũ. cũ. s. cõ clusũz est: ꝙ nõ restat ni si ferre sententiã. s. de fi. instru. cum dilectus.

o Impedimẽto. ergo tũc stabim[9] legi: cũ hz i pedimẽtũ legitimũ qõ rescribere dz collegis: vt in ꝑdi. decre. prudẽtiaz õ õ legato dicim[9]: vl' ꝓs id corã eis ꝓbare debz.

p Quos. decernimus totalẽ ꝑtãtẽ: est ⁊c̃. qõ se

q Ciuilis. ff. e. ti. l. (qt. si in tres. al's ẽ. §. sb. l. itẽ si vnus ⁊ bõa ẽt fuit le gis ꝯsideratio: que volu it ꝙ pñtia ⁊ ꝯdictio ñ no ceret: lz sic absẽtia: quia forsan ille si pñs fuisset traxisset alios in ꝑtem suã: ⁊ est si. cũ dicim[9] ꝙ aliquis tenet ꝯsiliũ regrere: ⁊ nõ seq vt nota. s. eo. ti. cũ olim. sic dicit decr. ꝙ i electionib[9] plus nocet ꝯtẽpt[9] q̃z ꝯdictio. s. de ele. venera bilẽ. ⁊. c. bone Sz dec. ista voluit illũ fingere pñtem ⁊ ꝯdicen tẽ vt. j. seqt. ex cõsideratione eqtatis que ponit i principio: ⁊ sic diuerso respectu vtriusq bona fuit cõsideratio ⁊c̃. ⁊ est si. quod no. s. de iureiur. cũ cõtingat. s. de ꝑscrip. c. vlti. Sz qd dices: nũqd ꝓuabit hec. dec. in foro seculari: Dic ꝙ nõ in lo cis q nõ sũt i tꝑali iurisdictiõe ecclie: qõ dic vt dixi. j. õ reg. iu.

r Ptãtẽ. si cõpromitentes dixissent: ꝙ si non oẽs ⁊c̃. (. c. ij. hoc possent duo: ⁊ hec dec. supplet ac si ipsi dixissent: ⁊ est si. C. de rei vx. act. l. vana. circa prin.

s Libere. vnde si nolit interesse examinationi: non tenent ipsum in sententia vocare per hanc litterã: ar. ad hoc. j. õ do. ⁊ ꝯtu. eũ q. sed dic eũ ad oia citãdũ: ar. etus qõ ibi dicam.

t Diuina ad hec. C. de iudi. ꝓperandũ. §. cũ aũt heremodi cium. s. de do. ⁊ contu. veritatis cum si. j. de. eo qui mit. in pos. c. vno.

u Pñte. ꝑ hoc dico ꝙ non est idem in duobus arbitris: qõ hic dicitur in tribus: quia si ex duob[9] vnus se absentat ma liciose: alter non potest ꝓcedere: q̃ in trib[9] duo sũt maior ps s. c. pri. Preterea ille abñs hẽtur ꝓ pñte ⁊ ꝯdicẽte: vt h vi des: ergo neutrius vz sententia. s. de re iudi. c. vlti. nã tũc vz snia pñtium in hoc casu: qñ valeret eo ꝯdicente: al's non. ⁊ ꝑ hoc dico etiam: ꝙ sit i cõpromisso hoc actũ est ꝙ non valeat ipsorum trium arbitroꝝ snia nisi oẽs ꝯcordent: ꝙ nõ hẽbit locum dec. ista eadem ratione. vnde tunc locum hz. dec. cũ simpliciter sunt assumpti: vt. s. dixi.

x Circa iudices. ꝑtestatio qdaz: vel tacite qõnis rñsio: cir ca eos ergo dicit: ꝙ aut sunt ordinarij: aut delegati. si ordina rij: aut quilibet per se ⁊ insolidum iurisditionẽ hz: ⁊ tũc põt alter alterum preuenire. s. de fo. compe. C. pe. ⁊ no. s. de ap

pella. vt debitus. aut non insolidum ꝛ p se: sicut in capitulo vel syndico. vel hi q audiunt cām psbri: diaconi: ꝛ subdiacōi in his casib⁹ oēs citare debēt: ꝛ si due partes sūt pñtes suffi cit. ff. qd̄ cuiusqꝫ vniuer. plane de dec. ab ord. faci. l. iij. nisi i pdictis casibus: vbi certus requirit numerus. xv. q. vij. si āt ꝛ. c. felix. de re iudi. non pōt. aut sunt delegati: ꝛ tunc subdistingue: aut sūt dati simplr: ꝛ tūc vnus sine alio non pcedit. s̄. de of. dele. cām matrimonij aut cū clausula. ꝛ tūc iterū subdistigue: q2 aut cū clausula ista. vos vel alter vestrū: aut cū illa: ꝙ si nō oēs in pmo casu tene qd̄ habes. s̄. eo. li. d of. dele. cū plures. In secūdo qd̄ habes. s̄. de of. dele. prudētiā. Sed queres quare ius diuersum inter arbitros simplr datos ꝛ delegatos simplr datos vt per supiora patuit: dic ꝙ ius qd̄ min⁹ dictū est a partib⁹ supplet lex. sic als. ff. eo. ti. itē vnus. §. pnci paliter. Judices aūt maiori maturitate creantur: vt. s̄. de re scri. statutū. ꝛ iō ius in eis supplere nō vult. Itē i iudicib⁹ rigor attenditur: q2 clementiores lege esse nō debēt in auc. de iudi. §. oportet. coll. vij. arbitri aūt put visum eis est pnūciāt ꝛ plerūqꝫ eliguntur amici: ꝛ pñt viles esse: ꝛ ideo ius magis circa illos puidere ꝛ ꝯsiderare voluit vt. s̄. in princi. decre.

Explicit liber pmus. Incipit scd's. **De iudiciis rubrica:**

Inno. iiij. in ge. cōcilio. lugd.

Veris[a] esse ambiguū[b] ñ videtur[c]: iudicē d legatū[d] q a se. ap. mādatuz ad hoc non receperit speciale[e] iubere non posse alterutraz partium coram se personaliter in iudicio[f] comparē nisi cā fuerit criminalis[g] vel nisi pro veritate dicenda[h] vel pro iuramēto calūnnie[i] faciendo: vel als iuris necessitas partes corā eo exegerit psonalr pñtari

Bōifacius. viij.

Mulieres[k] q̄s vagāi ñ ꝯuenit: nec viroꝝ cetib⁹ imisceri[l] auctē lraꝝ[m] se. ap. vl legatoꝝ[n] ipsius: aut alia[o] q̄cūqꝫ ad iudiciuz psonaliter euocari vel trahi inuitas[p] cā ferēdi testimonium aut alia q̄libz que in iure non exprimitur[q]

a Veris esse ambiguū. Judex delegatus non habens ad hoc speciale mandatū a papa: nō potest cōpellere partē. vt psonaliter corā eo cōpareat nisi ex rationabili causa.

b ¶ Ambiguū. ambiguū est: vbi opiniones sunt: ꝛ iura varia videntur. s̄. de sen. ex. inter. alia.

c ¶ Non videtur. nec est. ff. de ar. quesitū.

d ¶ Delegatū. a ꝯtrario sensu videt secus de ordinario xxv. di. qualis. de his que fi. a pla. Sed idē in ordinario fm. ber. ñ enim pōt ꝯpellere ptes corā se venire psonalr nisi i sequētibus casib⁹. C. de pcu. l. vl. ꝛ iō de ipo dictū nō fuit: q2 de ipo nō dubitatur p pdi. l. sed de legato pape dubitatur: q videbatur posse idē qd̄ papa quo ad illā cām. liberꝝ. n. est cuilibet p se vel p procuratorē rñdere. C. de his q ad ec. ꝯfu. l. pñti. §. cū ff. de pcu. l. j. j. de iur. calū. c. vl. de pcu querelā beneficiū aūt iuris nemini auferendū est: vt. xxviij. di. de his. j. de re. iur. indultū. cum suis ꝯcor. Ar. ꝯ ꝙ psonalr citat⁹ personalr venire teneatur. s̄. de do. ꝛ ꝯtu. cū dilecti. Dic ꝙ illud obtinet in papa: vt ibi no. ꝛ sic etiā. s̄. de ma. ꝛ ob. humilis de dila. c. vl. ꝛ habēt hec locū in cāis puatoꝝ. In causis vero ecclesie collegij l' vniuersitatis de necessitate interuenit syndic⁹: d iur. cal. i ptractandis. ꝛ. c. se. fm. ber.

e ¶ Spāle. q2 tunc sicut papa id pōt: ꝛ ipe similiter. s̄. de procur. c. pe. cum suis concor.

f ¶ Judicio. de extra iudicium non dubitabatur. ꝛ est si. s̄. c. li. de re. in inte. c. ij.

g ¶ Criminalis intelligas criminaliter intentata. si enim de crimine agit ciuiliter: bene interuenit pcurator. s̄. d pcu. tue de accusa. sup his. vñ tūc psonaliter venire cōpelli non poterit. Si. aūt criminaliter intentatur: pcurator nō interuenit: nisi in casibus nō. ij. q. vi. siqñ. ꝛ. s̄. de accu. veniens Sed querebat hic ber. si admittat pcurator in causa criminali an valeant que facta fiūt cū eo: Et videt ꝙ sic: si nō opponitur exceptio. C. de pcura. ita demū. ff. de pcur. fil usfamilias. §. veterani. ꝛ ea que fiūt cū falso pcuratore valent p consensum. ff. de iudi. l. z. ff. rē ra. ha. l. iij. §. falsus. Sed cōtra videtur q2 cōtra legē actū est. ff. de publi. iudi. l. pe. §. ad crimen ꝛ. v. q. iij. §. in criminalibus. dicebat ber. ꝙ valet quod cū eo actū est p prima iura: ex quo nō fuit obiectū iudex tñ talez pcuratorē ex officio suo pōt: ꝛ ꝛ debet repellē. s̄. de exce. exceptionē. cū suis concor. ꝛ. j. de accu. cū. p. nec obstat si iudex debz repellere: ergo nō valuit iuditiū vide instātiaz in excōicato per pdictā decre. exceptionē. j. de excep. pia. ꝛ cū ber. cōcor guil. i spe. de pcu. §. j. v. sed pone ꝙ in cā tali.

h ¶ Dicenda. puta pstando iuramētuz de veritate qd̄ solū oli prestabatur in spūalib⁹ hodie secus. j. de iur. calū. c. j. i fi. ꝛ differt i eo a iuramēto calūnie: q2 p illd rñdet de eo qd̄ credit ꝛ estimat. C. de iu. cal. l. ij. §. fināt p istd iuramētū de veritate rñdet vt lra sonat. s̄. d e le.

i ¶ Calūnie. qd̄ pncipales psōe pstat dñt. C. (dudū. ij. de iura calū. auc. pncipales. ꝛ. s̄. de iura. calū. in ptractandis. qd̄ verꝝ ē nisi pcurator habeat ad id spāle mādatū. j. de iur. ca. c. vl. in quo casu dicā ꝙ delegatus pncipalē ad iurandum cōpellere non poterit cū ibi tunc nō sit iuris necessitas de qua segt: nisi forte pricipalis iustior sit q̄z pcurator ꝛ nā cause hoc requirat: vel scit melius veritatem: vt. C. de pcur. l. vl. ꝛ facit ad hoc. s̄. de pcura. siquem in fi. eo. li.

k Mulieres quas psonalr ad iudiciū quacūqꝫ cā i iure nō expressa inuite trahende nō sunt: sed si necessariū sit ipsarum testimonium in causa: iudex ex spensis pducentis interdum ibit: interdum mittet: ꝛ iudex fraudulenter vadēs excōmunicatus est. Mulieres religiose etiam volentes extra monasterium suū ex aliqua causa personaliter ad iudicium trahi nō possunt: quod contra predicta fit: est irritum. Ista decre. bonifa. extrauagans erat. quia edita ante compilationem huius. vj. libri.

l ¶ Immisceri. periculosa est enim sexuum commixtio. xv. ij. q. ij. diffinimus.

m Litterarum. generalium intelligas: puta quibus causa committitur si enim specialiter expressum esset in litteris: ꝙ mulier trahi posset secus: ad hoc. s̄. c. pxi.

n ¶ Legatorum. vel delegatorum multo magis: ad h s̄. de rescrip statutum.

o ¶ Alia puta ordinaria vel delegata ab eo.

p ¶ Inuitas. volentes ergo possunt: ꝛ in hoc differūt religiose: vt. j. sequitur.

q ¶ Exprimitur. s̄. c. pxi.

ꝓhibemus[a]. Sed cuʒ necessariū[b] fuerit testimoniū earūdeʒ iudex expensis ꝑtis ꝓducētis[c] easdam: tabellioneʒ aut aliaʒ personam idoneam[d] ad eas transmittat. vel si forte talis casus occurrerit quo iure[e] ꝓhibente receptio testium alteri committi non possit: iudex tunc propter hoc personaliter ad illas accedat[f] aut si talis sit persone[g] iudicantis conditio: ꝙ id per ipsuʒ non deceat fieri vel possit[h]: mittat ad eas prouiso ꝙ casus huiusmodi videlicet vt iudex vadat personaliter non fingatur[k] nec fraus interueniat in hac ꝑte Alioquin fictor huiusmodi vel fraudator ipso facto sententiam excōmunicationis incurrat[l]. ¶ Ceterum femine religiose presertim que debent sub clausura morari[m] extra suum monasterium vel clausuram non vocentur ad iudicium vel trahantur ex quauis causa[n] ꝑsonaliter: etiam si ad hoc voluntas accederet earūdem[o]. ¶ Decernimꝰ q̄ʒ vt ipso iure sit irritū ⁊ inane: siqd cōtra premissa contigerit attentari. Idem.

Si annū[p] quartūdecimū[q] tue peregisti etatis i bn̄ficialibus ⁊ alijs causis spūalibus[r] necnō ⁊ dependētibꝰ[s] ab eisdē ac si maior .xxv.[t] annis existeres ad agēdū ⁊ defēdēduʒ ꝑ te vel ꝑ ꝓcuratorē quē ad hoc ꝯstituēdū ꝺcreuerꝭ admitti debebis[u]. ¶ Si ꝟo īfra quartūdecimū ānū existas ꝑ te agere aut defendere nō poteris[x] sup ipsis: sʒ vel ꝑ tuū epm vel ꝑ officialē eiusdē[y] tibi curator dabitur ad lites[z] hꝰi[⁊] exercendas: aut tu ipe si maior īsāte[ꝯ] fueris.

a ¶ Prohibemus. nō. melioreʒ ꝯditionē mulieruʒ q̄ʒ mariū ad idē .s̄. de sen. ex. mulieres. ⁊ c. ea noscitur .s̄. de pigno. ex lr̄is Interdū est deterior: qđ dic vt. no. s̄. de pe. ⁊ re. noua quedā ad hoc. ff. de re. iur. l. ij. Interdū par vtriusq̄ʒ causa: ⁊ de his no. in spe. ꝺ ꝓcura. §. j.
b ¶ Necessariuʒ q: non sunt alij qui veritatē sciāt vel nō ita bn̄ sciūt. xiiij. q. ij. q̄ʒq̄ʒ.
c ¶ Producēꝭ. iiij. q. iij. venturis ⁊ eo. li. ꝺ rescrip. statutū. ⁊ C. de testi. qm̄ sicut ergo ꝓducēs tenet ex̄pensas ministrare testi. ꝓducto: ita ⁊ tabellioni vel iudici qui ad eas vadit: vt h videt
d ¶ Idoneā. presbyter vel alium virū honestū: corā quo iurent: ⁊ ibi etiā erit tabellio: ⁊ citabit pars aduersa vt vadat visura eas iurare vt. s̄. de testi. c. ij.
e ¶ Iure ꝓhibē te. vt in criminali criminaliter intentata: vt ī auc. de testi. §. hec oīa ⁊ C. de fi. instru. auc. apđ eloquētissimum.
f ¶ Accedat. expensis ꝓducentis vt. s̄. nō enim ī hoc casu credo locū hr̄e dec. s̄. eo. li. de rescrip. statutū. §. in
g ¶ Persone. puta eps vel superior. ꝓpter reuerē (super tiā ipius pontificalis officij ad mulierculā eos ire non decet: ad hoc. s̄. de of. or. c. j. eo libro.
h ¶ Possit. puta rōe infirmitatis vel forte loci in quo moratur mulier vel alia simili.
i ¶ Mittat tabellionem vel personam idoneam vt di(ctum est. s̄. Io. an.
k ¶ Fingat. vt iudex posset dn̄aʒ visitare faciebat eā nominari in testem.
l ¶ Incurrat. nō reseruat absolutionē: ergo alijs concedet: de sen. ex. nuper.
m ¶ Morari. vt. j. de sta reg. c. vno.
n ¶ Causa. vn̄ nec seruare tenētur decre. nicolai quo ad personalē ꝯparitionē: vt. s̄. eo. li. ꝺ elec. idēnitatibꝰ.
o ¶ Earūdē. no. ꝙ nō pōt qs renūciare iu(ri suo: ad idē. s̄. de fo. cōpe. si diligēti. ⁊ qđ ibi notatur ⁊ de sen. ex. contingit. Multos tales casus quere per accur. C. de pac. siquis ī ꝯscribendo. ⁊ ff. de pac. l. pactū inter heredes. ⁊ per gof. de regula ad aplicam. §. sepe etiā ꝓcurarent moniales se ad iudiciū euocari: vt claustrum exirent: ad idē. s̄. de sen. ex. relatum.
p Si annū. maior. xiiij. an. per se ⁊ ꝓcuratoreʒ pōt agere ⁊ defendere cām spūalē: minor. xiiij. an. ꝑ se non agit sed ꝑ ꝓcuratorē vel per curatorē datū auctoritate ordinarij ecclesiastici iudicis: ⁊ etiam delegati dati ad causas illas filiusfamilias sine patris assensu agit cām spiritualem. hoc dicit. Emanauit hec decre. ad declarationē eorum que no. ber. s̄. de resti. spol. ex ꝑte. ⁊ de eta. ⁊ quali. ex ratione. gof. inno. ⁊ hostien. eo. ti. c. i decor. ⁊. s̄. ꝺ ꝓcu. accedēs.
q ¶ Quartūdecimuʒ. in mare hoc ītellige: i muliere. xij. ⁊ sic intellige ꝑ dictā decre. ꝺ resti. spol. ex ꝑte. ⁊ ꝓbatur. s̄. e. li. ꝺ elec. indēnitatibꝰ. j. Rn̄. s̄. de despon. ipu. continebatur. Io. an.
r ¶ Spūalibꝰ. puta matrimonio ⁊ similibus.
s ¶ Dependentibus. vt vt dote que dependet a matrionio: de do. post di. resti. c. iij.
t ¶ Xxv. sine curatore. sicut maior.
u ¶ Debebis. in matrionio hoc erat expssuʒ ī ꝑdicta decre ex ꝑte. sʒ q: qdā dicebāt id spāle ī carnali mr̄imonio iō emanauit hec lata ꝯstitutio: sʒ ꝙ idē eēt ī spūali ꝓbatur ꝑ decre. de elec. dudū. j. de regula. postulasti. ⁊ h facit q: huius voluminis ꝯpilatores de tutelis ⁊ curis nō posuerāt tāq̄ʒ de mā nobis n̄ multū necessaria. ⁊ aduerte q: qđ h dicit qdaʒ tenebant indistincte. inno. dicebat ꝙ debebat dari curator sm̄ ꝙ in v̄. se. ꝺ minore. xiiij. dz. ho. aūt suo capite ⁊ q̄dā similitudine distinguebat inter maiores. xvij. an. vt tc haberet locū ꝑma opinio: q: tal ꝓdire potest in publicū. iij. q. vij. §. tria. ad hoc. s̄. eo. li. de ꝓcu. g gnāliter ī fi. vel. xviij. sʒ ea q̄ nō. s̄. de of. dele. cū vicesimū. ⁊ minores. xvij. vt tūc hēat locū opi. inno. ⁊ hāc viā mediā dicebat tenendā: ar. de of. dele. q̄renti. hec nō. ꝺ eta. ⁊ quali. indecor ⁊ in summa eiusdē. t. §. etas. sʒ reprobat h opinio: vt h vides
x ¶ Nō poteris hꝫ ber. de eta. ⁊ q̄li. ex rōne ī glo. vlt (io. an.
y ¶ Eiusdē. nō eni sufficit: imo nec requirit patris auctoritas non enim de patrimonialibus tractamus in quibus id locū hꝫ. C. ꝺ bo q̄ li. nō oʒ. ⁊ l. cū nō solū. ⁊. j. ī fi. c. nec iperatoris vel alterius iudicis. secularis: cū spūalis ⁊ ecclesiastica sit cā. xcvj. di. bn̄ qdem. s̄. de iudi. at si. ⁊ de ar. cōtingit. ar. ff. ad trebel.
z ¶ Ad lites. ad hoc. C. de cur. i lit. dan. ille a quo. §. fi. ⁊. l. se. ꝑ totum. C. de cur. fur. l. fi. in pn̄.
⁊ ¶ Hꝰi. s. spūales q̄si de tēporalibꝰ nō depēdentibꝰ se intromittere nō debeat: ar. j. px. Rn̄. nisi forte rōne ꝑsone puta si
ꝯ ¶ Infante. i. ī septēnio. s̄. de despō. ipu. lr̄as. ⁊ c. clericꝰ eēt. accessit mior. n. etas ignorat qd videat. C. ꝺ fal. mo. l. j. ī fi. Sʒ dices quā cāʒ spūalē pōt tractare mior īfante: mr̄imoniū. n. vel spōsalia ꝯhē nō pōt vt ī ꝑdicis iuribꝰ bn̄ficiū ecclīasticuʒ hr̄e nō pōt: vt no. s̄. de ꝑbē. sup iordiata q̄lis ergo erit hec cā forte dispēsatiōe pape adeptus est bn̄ficiū de quo agit vel defendit: vel forte repet t: vel ab eo repetūtur vsure: vel dz natꝰ de illegitimo mr̄imonio: de or. co. tuā vel his similia.

cum auctoritate alterius[a] eo rūdem procuratorem ad eas poteris deputare. ¶ Delegatus ēt ap. se. ⁊ subdelegatus ab eo[b] tibi si non hēas curatorem[c] dare valeant: auctoritatem cōstituendi procuratorē[d] prestare ad illas causas vel lites duntaxat q̄ coram ipsis fuerint ventilande[e]. ¶ In huiusmōi[f] q̄z litib⁹ siue causis ꝙ̄ ꝙ̄ i ptāte patris existas nec aūr absq̧ ipsius assensu in iudicio regulariter[g] eē possis: eius cū de his se intromittere non habeat[h] nequaquā requiri debebit assensus. Innocenti⁹. iiij

De foro competenti.

Omana[i] ecclia: ⁊. j nec appellatiōis articulo pretermisso nec aūs ēt cuz minime appellatū extiterit[k] remensis[l] archiepī vl' ei⁹ officiales ꝺ causis clericoꝝ[m] tāq̄ iudices[n] lz i ipsos ijdē clerici de facto[o] ꝯsentiāt: absq̧ diocesanorum suorum voluntate cognoscāt ¶ Neq̧ suffraganeorū remēsis ecclie subditos ipsoꝝ delegationē suscipere[p]: vl' sētētias ⁊ ꝓcepta[q] exequi: aut in causis per ap. deuolutis ad eos testimonium: nisi aliud i his trib⁹ de ꝯsuetudine[r] obtineant: perhibere cōpellāt. ¶ Nec etiaz suffraganeoꝝ ipsorum officiales[s] aut archidiaconos archipꝛ̄sbr̄os: ⁊ alios inferiores prelatos suffraganeis eisdez subiectos: dummodo aliud eis ꝯtraria consuetudo non tribuat: nec subditos ⁊ suffraganeorum ipsorum super salarijs[t] aduocatorum ⁊ procuratoꝝ[u] in causis[x] que in remensi ventilanē curia cogāt querelātib⁹ in sua presentia respōdeē[y].

a ¶ Alterius episcopi vel officialis.

b ¶ Ab eo. delegato ordinarij nō dicit quasi ordinarius hoc delegare non possīt: ad hoc. ff. de of. procon. l. nec quicquam §. vbi decreto. ⁊ super hoc vide quod no. ꝫ. de resti. in inte. c. pe. ⁊ quod diri. ꝫ. de offi. vi. licet.

c ¶ Curatorē. forte gnāliter vel spālit ab ordiario datum.

d ¶ Procuratorē. cum est maior septennio. vt. ꝫ ꝟ. prori.

e ¶ Ventilāde. ꝺlegata. n. eis cā: ⁊ oīa ꝺlegata videtur sine qbus causa. ⁊c. ꝺ officio dele. preterea.

f ¶ Huiusmodi. s. spūalibus ⁊ dependentibus

g ¶ Regularit. ⁊ h hēt locum etiā in maiore. C: de bo. q̄ li. cū oportet. ⁊. l. cum non solū ⁊ h ē verū suo noīe: sec⁹ si sit alterius procurator. ꝫ. e. li. de procura. qui gnāliter. ij. Rn. ⁊. ff. de mino. cū mādato. Ideo autē dixit regularit: q: casualr ꝯ sic in castrēsi peculio i quo etiam contra patrē agit ff. de iudi. lis nulla. Itez cum impetrat veniā etatis: dummodo sit maior xx. C. de his qui ve. eta. impe. l. ij. ⁊ in momentanea possessiōe. C. qui legit. pso. l. vlti. Item cum agit de toro violato. ff. de adul. si marit⁹. §. l. iul. ⁊ interdicto de libero homine exhibēdo. ff. de li. ho. exhi. l. iij. §. si mulier. Itē ꝺm canoñ. videt ꝙ idistincte conquerat fili⁹ de patre. ꝫ. de spon. nō ē. ij. q. vij. q̄rit. vbi de hoc. ⁊ xxiij. q. iiij. si ecclie. Itē i casu. ff. ꝺ iudi. si lōgi⁹. In his ⁊ silib⁹ mior ⁊ i ptāte ꝯstitut⁹

h ¶ Hēat. hz. n. locū illa regla i pꝛimōialib⁹. vt. ꝫ. diri. (agit

i Omana. ꝑtermisso. lz ꝑ ap. ad arepz cā ꝺuoluat: ⁊ ꝺ ea cognoscē possit ptiū ꝯsensu: tñ ꝺ ꝓncipali qōne cognoscē ñ pt nisi p⁹ de appellatiōe cognoscat ēt ptib⁹ ꝯsentiētib⁹ sine volūtate suffraganei: q: i h casu pide eēt: ac si sine volūtate suffraganei ꝑ simplicē q̄relā cognoscēt: qꝺ ñ pt facē. ꝫ. e. li. ꝺ of. or. c. j. ⁊ sic fraus fieret illi ꝯstōni: ⁊ h itellige cū appellat añ sniaz. Nā qñ appellat a snia: iudex appellatiōis stati ꝺ ꝓncipali cognoscat: ꝺ h. ꝫ. de ap. vt ꝺbit⁹. i gl. per ⁊ ꝑ h approbat opi. ho. q no. j. e. li. ꝺ ap. cordi. ꝙ illa ꝺcr. locū. hz spālr i papa. i arepo. n. locū ñ hz: vt h vides. sic ēt soluit i ꝯriū illi⁹ decre. ad istā sat tñ vr ꝙ in q̄libz iferiori a papa locū ēt hēat decre. illa q ꝑ simplicē q̄relā possit adiri: ⁊ sic posset i(telligi opi. ino. vt ibi dicā.

k ¶ Extitit. ⁊ sic addit ꝑ simplicē (querelam.

l ¶ Remeñ. vel ali⁹ qlibz: ꝺ of. or. c. j. ꝫ. e. li.

m ¶ Clericorum. in laicis secus: q: priuatoꝝ consensus. ⁊c. C de iurisdi. om. iudi. priuatorum.

n ¶ Judices. bñ dic. q: tāq̄ arbitri h posset et sine cꝑoꝝ ꝯsēsu sic qlz alij: cū h ꝓhibitū ñ sit: ad h ꝺ arbi. cū tpe. ⁊. c. dilecti

o ¶ De facto. q: de iure non pñt in iudicē nō suū etiā ecclesiasticā ꝑsonā: ⁊ si als ꝑ̄sit iurisditioni sine ꝓprij epi consentire licentia. ꝫ. e. significasti. vbi de hoc. io. an.

p ¶ Suscipe. bñ pōt arepo cāz vel executionē snīe ꝺlegat sbdit suffraganeoꝝ suoꝝ: sed ad illa suscipiēda illos iuitos ꝯpellē nō pōt: nec pōt ꝯpellē illos vt ferant testimōiuz i cāis ad ipm ꝑ appellationē deuolutis: nisi i his casib⁹ aliud iducat ꝯsuetudo: qd ꝗ fiet: mādabit suffraganeo vt sbditū ꝯpellat ad testimoniū ferēdū i cā illa: sic i alijs casib⁹: ⁊ ꝺ h. ꝫ. de of. or. pastoral'. Idē ē i q̄libet iudice: vt si ꝺ alia ciuitate petātur testes: iudex cāe ad iudicē loci mittat vt testes recipiat: ⁊ ad iudicē attestatiōes remittat. C. de fi. instru. l. iudices. Et no. ꝙ nō eāꝺ iurisditionē hēt iudex i accessōio: quā in ꝓncipali: ꝫ illud q: i sbditos suffraganeorū iurisditionem nō hēt: vt in ꝓn. decre. pastoralis.

q ¶ Precepta. vt q: aliquē citari mādat vel his

r ¶ Cōsuetu(silia die. cōsuetudo ꝗ in his iurisditionez tribuit. ad idē. ꝫ. e. li. de of. or. c. j. de fo. compe. cuz contingat. ꝫ. eo. li. de consue. c. iij. cū si.

s ¶ Officiales. lz. n. in epm iurisditionē hēat: nō tamē in officialē: vt. j. in fi. c. dicitur.

t ¶ Salarijs. taxata erāt oliz ista salaria ꝑ dec. ꝺ postu. ꝓperandū. quā hodie nō hēm⁹: ⁊ de istis salarijs hēs de suffra. l. vna. C. mādā. salariū. ⁊ qua actiōe petanē. C. manda. l. j. in vl. glo. ff. e. l. salariū. Jo. an.

u ¶ Procuratorum. ꝯ. ꝓcuratoris officiuz debet esse gratuitum: ⁊ si aliquid recipiat ꝯ bonos mores facit: ⁊ redēptor litis eē censetur. C. de procura. litē. C. ma. si ꝯ licitū. ff. man. si vo nō remunerādi. §. vlti. ꝫ leges ille loquūtur qñ pasciscitur vt hēat certā partē ei⁹ de quo ē qō: qꝺ licitū ē: h de salario loqē qꝺ daē ꝓ remuneratiōe laboris qꝺ licitū est. vt h: ⁊. ff. māda. l. salariū.

x Causis. lz. n. iurisditionē hēat in causis: nō tñ i ꝑsonas rōne salarioꝝ ipoꝝ: cū alia sit cā: ar. ꝯ. C. ꝺ iudi. ꝓperandū. §. ꝓculdubio. vbi dē ꝙ ꝓp salariū aduocatoꝝ nō dz cāe fieri dillatio: sed illud i ordiario loqtur

y Rñdere. nō ergo ꝙ rōne ꝯct⁹ nō sortiē qs foꝝ. ꝯ. ꝺ e. c. vl. cū suis ꝯcor. So. h ꝺ ꝯctu loqē i ciuitate suffraganei: puta cū bononien. q appellauēat: secū duxit aduocatū rauēnā: ⁊ sic ꝯct⁹ rauēne init⁹ ñ fuēat. vl' dic ꝙ locū hz qñ ibi nō fuēiē. l' dic vi⁹ ꝙ ꝺ ꝯctu loqē quē Jo celebrat vt viatō: vt tc ibi ꝯuēiri ñ possit. dux. n. cēt vt q̄cūq̧ loco nauigz l' ꝺlat⁹ sit rñdē teneaē. ff. ꝺ iud. l. hēs abūs. §. nā vbi sic vēit. ⁊ h vā nisi se ibi ꝓmisēit solutūos

te.n.suscipē ɔpellerēt iudiciū:cū ibi ꝛ vbi dōiciliū hūt valeāt ɔueniri.ff.de iudi.l.heres abñs.§.itē sciendū ō.e.dilecti.ibi.n ɔ̄trisse vr̄:vbi se soluere obligauit.ff. de act.ꝛ obli.l.ɔ̄trisse.ꝛ ɔ̄ctuȝ nō vtiqȝ eo loco itelligit̄ quo negociū gestū ē:sed quo pecunia ē soluēda.ff.de rebus auc.iudi.

k ℭ Huiusmōi.q.r.inierūt vl̄ recognouerūt ɔ̄tū corā illis.

l ℭ Officiales.l3.n.idē sit ɔsistoriū epi ꝛ officialis sui:vt.i.ō ap.rōana.nō tn̄ iurisditionē h3 i officialē ſepi:vt.ō.e.§.ij.ꝛ.iij.

m ℭ Seculares iudices.Iudex secularis q vult clericū ɔpellere ad debita ēt lıgda soluēda p ecclastıcū iudicē desistere ɔpellatur fuit tracta de fine decre.ex̄uagātis.q̄ icipiebat q̄.ñ ɔtingit

pos.l.iiij.ꝛ hic reprobari vident̄ due opi.doctorū legū:quoꝝ qdaȝ dixerūt.ꝙ rōe cōtractus viator respōdere cōpellit̄ si ɔueniat̄ p̄usqȝ īde discedat.Alij directe dixerunt ɔ̄.s.ꝙ ɔueniri nō possȝ p̄usqȝ inde discedat:sed postq̄ si illuc postea reuertat̄.De opiniones h to lunt̄ cū dicat̄ idistincte ꝙ r̄ndere nō cogit̄.nec obstat.ff.de iudi.l.ij.§.oēs.ꝛ.§.plane vbi ꝑbari videt̄ iste opi.q2 i roma spe ciale ē qd̄ ibi dr̄ ꝗ cōis ē oiuȝ patria.ff.ad muni.roma.ꝛ.ō.e.c.vl.

a ℭ Cōtrahētes dixit hic bar.bri.glo.positā.ō.e.c.vl.sup verbo cōtractus itelligendā h̄m ꝙ dr̄ i isto §.ꝛ itellige istum §.in ɔ̄ctu:quem qs celebrat tāqȝ domiciliū hēns vt cū ibi ꝑgulam habeat vel arma riū:al's ɔ̄diceret ō.§.proximo.

ℭ Cōtrahētes[a] vō aliaꝝ[b] dioc.sup ɔ̄ctib[9] initis i remēsi dioce.ab eisdē nisi iueniāt̄ ibidē trahere coram se non debent inuitos[c] l3 in possessionem bonoꝝ que ibi habent etiaȝ cuȝ alibi copiā sui faciūt:si eorū[d] auctoritate citati ɔparere cōtēnāt:possint missioneȝ facere ɔ̄ eos:vel si forte maliciose se ipsos occultent ne citatio per ueniat ad eosdē decernere faciendam i possessioneȝ bōoꝝ que in alia etiam diocesi obtinere noscūtur[e] sed tunc loci diocesanus ad denūciationeȝ ipsoꝝ[f] faciet[g] huiusmodi missionem. ℭ Nec clericos suos mittāt ad suffraganeoꝝ suorū dio.pro[h] iniendis vl̄ recognoscendis[i] ɔ̄ctibus coram ipsis nec eorūdē suffraganeoꝝ subditos ɔpellant coram se occasione huiusmodi[k] iuri stare. ℭ Nec pōt archiepiscopus ipse in suorū suffraganeorū officiales[l] ꝛ subdictos ꝑ eo ꝙ vocati ab ipso nolūt querelantibus in sua p̄ntia r̄ndere ecclesiasticam exercere censuram.

Bonifacius octauus.

Seculares[m] iudices qui l3 ipsis nulla[n] competat iurisditio i hac p te:ꝑsonas ecclesiasticas[o] ad soluēdū debita sup qbus coram eis[p] contra ipsas earum[q] exhibentur lr̄e:vel ꝑbationes alie inducuntur:dānabili[r] presumptōe cōpellūt[s] a temeritate huiusmodi ꝑ locorum ordinarios censura ecclesiastica decernimus compescēdos[t]. Idem.

Cum[u] c.laicus pro quo soluisti[x] certam pecunie quantitatem in quo pro eo te fideiussorio nomie obligaueras[y]:te seruare recuset indemnem[z] contra iuramentum a se prestituȝ temere veniēdo:ipȝ coraȝ ecclesiastico iudice:ad cuius forū ratione iuramēti[&] cause huiusmodi cognitio noscitur pertinere:de iure poteris conuenire:vt ipsum monitione premissa[?] per censuram ecclasticaȝ ꝙ te sup predictis vt tenetur[?] seruet indemnem preuia ratione compellat.

Inno.iiij.in cōcili lugd.

De litis contestatione.

Exceptionis[a] pemptorie[b] seu dfen

n ℭ Nulla.obsequēdi.n.ē eis necessitas:n̄ auctas ip.andi.xcvj.di.c.j.ō ɔsti.ecclia.ꝛ de re ec.non ali.cū laicis cum si.

o ℭ Ecclasticas.ēt si ordinē clericalē nō hēant vt religiosis ɔuersi.xij.q.j.duo sunt.

p ℭ Eis secularib[9] iudicibus.

q ℭ Earꝫ.ꝑsonaruȝ ecclesiasticaꝝ.

r ℭ Dānabili.q2 hec ē ɔ̄ ecclasticā libertatē.j.ō inmu.ec.c.vl.ꝛ penult

s ℭ Cōpellūt.de facto.ꝛ ē hoc ɔ̄ bonoñ.q hūt statutū ꝙ ois ɔ̄ctus factus cū rectoꝛ ecclesie valeat ꝛ ꝙ ptās teneat̄ illud executioni mandare.

t ℭ Cōpescēdos.ɔcoꝛ.j.ō iureiurā.c.l3.ō excep.c.ij.ō sē.ex.decernimus.

u ℭ Cū.C.laic[9]. Rōe iuramēti laicus vt illud seruet corā iudice ecclesiastico ɔuenitur Tracta fuit hec decre.ō ex̄uagāti clmētı q̄ icipiebat sua nobis nobil' vir henricus.e.ti.

x ℭ Soluisti.an fideiussoꝛ q soluit vsuras illas a debitore repetat:Dic vt no.§.de fideius.c.iij.ꝛ ań solutionē agit fideiussoꝛ ɔ̄ debitorē vt ipm a fideiussione absoluat i casibus.ō.de fideius.c.vlti.ꝛ.c.constitutus.

b ℭ Aliarum.de prouincia vel extra prouinciam.

c ℭ Inuitos.dicebāt.n.qdā ꝙ remitti debeāt sicut i crib[9]:cū i h parificēt̄.i auc.vt oēs obediāt iudi.coll.v.i scda colū.In delict auūt id ꝑuat̄:i auc.vt nulli iud.§.sigs ꝟo.ꝛ.§.se.col.ix.Alij dicebāt:ꝙ si aberat latitandi aio:iudex vbi reperiebat̄:tenebat̄ remittere:nls debēt possideri bona.expeditū ē vt hic vides.

d ℭ Eoꝝ.archiepi vl̄ officialis.

e ℭ Noscūt̄.ipi ɔ̄hētes.dicebāt̄ qdā ꝙ nullo casu iudex h decernē poterat.q2 h reprobat̄ opio:ꝛ ō h ꝑ ho.i sūma e.ti.§.ij.ꝟ.Item ratione ɔ̄ctus.

f ℭ Ipoꝝ.archiepi ꝛ officilalis.

g ℭ Faciet.ad idem.ō.eo.postulasti.

h ℭ Pro iniēdis.i.faciendis vel incipiendis.

i ℭ Recognoscēdis.tāgit ɔsuetudinē frācie vbi fiūt tales recognitōes:ꝛ ɔcoꝛ.ad h.ō.ō iurepa.relatum.

y ℭ Obligaueras.olim erat in optione creditoris quē vellet cōuenire debitorem vel fideiussorē:hodie non:qd̄ dic vt.ō.ō fideius.c.ij.in prima gl.

z ℭ Indēnem.ꝛ sic sentiebat damnū:vnde ꝑmū merebat̄ qd̄ eē non dȝ.ō.de fideius.c.ij.vbi de hoc.

& ℭ Iuramēti.xxij.q.j.c.vl.ō.de iudi.nouit.ꝟ.postremo ō ele.venerabilē.ꝛ idē i alijs criminib[9] ecclasticis q̄ nō.ō.e.ti.cū sit

? ℭ Premissa.q̄ semp censuram hȝ ꝑcedere.xij.q.ij.indigne xxiij.q.iij.de illicita.de sen.ex.sacro.

? ℭ Tenet̄.ex trib[9] tenebat̄:de iure cōi ꝛ pacto.ꝛ vicło iuramēti:ex vltio corā ecclia ɔuenit̄ vt h vides.Jo.an.

a Exceptionis peremptoria lit.cōtestationem nonimpedit nisi sit de re semel finita.

b ℭ Peremptorie.de perēptorijs ꝛ dilatorijs dic vt nō.de excep i.c.exceptiōeȝ i p̄ma glo.ꝛ ē pemptoria q̄ itētiōeȝ agentis

[defen]sioīs[a] cuiuslibꝫ ꝑncipal' cogni tionē negocij cōtingentis añ litē ꝯtestatā obiectus[b] :nisi de re iudi[c].transacta[d] seu finita[e] excipiat litigator[f] : litis contestationem non impediat[g] nec retardet:lꝫ dicat[h] obiector ꝙ rescriptum non fuisset obtentum[i] : sique sunt impetranti opposita fuissent exposita[k] delegantí.

Bonifacius octauus.

Si[l] oblato ab actore libello[m] ex parte rei exceptio peremptoria[n] proponatur[o] nequaquam per hoc litis contestatio intelligitur esse facta[p]: immo ea non obstante nisi sit

ꝑimit vt pactū de perpetuo nō petendo:⁊ exceptio doli mali ⁊ iuramentū de non agendo vel accusando.ff.de exce.l.j.⁊.iij.§.de accu.veniens.io.an.

a ¶ Defensiōis.differentiā facit inter exceptionem ⁊ defensionē.pactū eni de non petēdo siue iuramentū ipso iure tollit naturalē obligationē sicut numeratio.sed nō ciuilē ipso iure sed ope exceptiōis illā elidit.ff.d' solu.stichū.§.nālis.insti.de excep.§.ꝑterea.Defensiones ꝓpe dicunt que ipso iure actionē tollūt:vt solutio acceptilatio.q: solutione ei⁹ qd debet ⁊ acceptilatiōe oīs obligatio tollit.insti. qui.mo.obli.tol.i ꝑn.⁊.§.itē ꝑ acceptilationē.Item renūciatio dici pōt defēsio.de renū.sup hoc.vij.q.j.qꝫ ꝑiculosum.de cle.cū inter.huiusmodi enim defensiones nō ꝓpe dicūtur exceptiones cum non excludant actionem.quia nulla est ibi actio.ff.de excep.l.ij.lꝫ large exceptiones dicūtur q: excludūt agentē ꝓm ber.

b ¶ Obiectus.i.obiectio.

c ¶ Iudicata.C.de.re iudi.l.vl

d ¶ Transacta.C.de transac.causas.

e ¶ Finita.sufficiebat hoc dicere ꝙ oīa cōprehēdit vt dixi in ꝑn.⁊ ꝙ dicit iudicata dic cū ber.ab eo cui iudicandi ius fuit transacta:bona fide:vt transactio teneat.ff. de pac. tres frēs. finita ꝑ ꝯsensū vel lōgo silentio.Et sūpta fuerunt hec v̄ba.ff. ad se.cō.tertull'.l.j.§.vl.de v̄.sig.transacta.⁊.l.se.⁊ qd dixi sine ꝯsensu pōt intelligi ꝑ iuramentū delatū a ꝑte ꝑti: q: tale iuramentū maiorē hꝫ auctoritatē qꝫ res iudicata.ff.de iureiurā.l.ij.§.de iureiurā.etsi xp̄s.ibi oīs ꝯtrouersie ⁊c̄.⁊ post tale iuramentū nihil ē q̄rendū.ff.e.nō erit.§.dato.ad hoc de accu.veniēs.merito ergo ista ꝯtestationē ipediūt.obligatio enīꝫ semel extincta ⁊c̄.ff.de solu.qui res.§.areā.de ꝯse.dis.iiij.q̄ris.C.de remi pig.cū ex cā.nec intendit papa lites sopitas per sua suscitare rescripta.§.de rescrip.nonnulli.⁊ rescriptum impetratum tacito de re iudicata a qua non est appellatum non tenet.de sentē.res.nō pos.l.ipetrata.⁊ ꝑ transac.a lite recedit.C de transac fratris tui.⁊.l.causas.de transac.c.j.itē si per iusiurandū vt dictū ē finitū sit negociū restaurari nō dꝫ.iō ista litꝫ ꝯte.ipediūt Sed pone d' ꝙ snīa nō tenuit puta q: iudex non fuit q eā tulit:vel ꝙ trāsactio dolo facta fuit:vel nō fuit iure finitū negociū:nūqd audiēdus ē: Et dic ꝙ sic ꝓm ber:vt pꝫ per ꝑdictas.ll.ff.ad tertull'.l.j.in fi.ff.de v̄.sig.transacta.q: ꝑiudicialia sūt ista ⁊ ꝑus tractāda:de or.cog.tuā.Sꝫ pone opposita ē res iudicata vel trāsactio vel ꝙ finita ē res.⁊ de h̄ bñ cōstat: quō ꝓnūciabit iudex.sup ꝑncipali nō pōt ꝓnūciare: q: super eo nō:ē actū nec sup eo lis ꝯte.§.vt li.nō ꝯte.ꝑ totū.⁊ de q̄ re ⁊c̄.ff.de iudi.d' q̄ re.de cā pos.cū ecclesia.⁊.c.se.Dic ꝓm ber.ꝙ nō ꝓnūciabit sup ꝑncipali:sed sup excep.rei iudi.h̄ mō quia data fuit petitio:petit talis rē talē a ticio quā dicit ad se ꝑtinere ⁊c̄.cui fit excipiēdo rūsū.ꝙ cū alia vice sup ipsa petitiōe iudicatū fuerit ꝯ ipm:nō ē vlteri⁹ audiēdus ꝯ snīam a q̄ n̄ fuit appellatū.Iudex ꝯtestata lite sup illa exceptiōe ita ꝓcedet.q: ꝯstitit ꝙ sup eo qd.c.petit ei obstaret res iudicata a q̄ non fuit appellatū:diffinitiue ꝓnūcio ipm sup illa petitiōe n̄ ē vlteri⁹ audiendū:sibi ꝑpetuū silētiū iponēdo ad h̄ de ac.veniēs.i fi. vel poterit dele.dicere ꝓnūcio lr̄as nō valere.in his trib⁹ casibus ꝓm ber.tuti⁹ videtur proponere has tales excep.lite cō

tes.q: tūc a ꝑncipali debito absoluet.

f ¶ Litigator.reus.s.

g ¶ Impediat.ergo ꝑ talē exceptionē non fit li.ꝯte.alꝛs nō regreret: an ipediret vel nō.j.c.pri.

h ¶ Dicat.exceptionē ꝑemptoriā opponēdo vt nō seq̄tur absurditas ꝙ dilatoria que venit ante litē cōte.

i ¶ Obtentū.nō.ꝙ ꝑemptoria int dilatorias ꝓponēda nō ē q: alius ē ipa effect⁹ altera differt altera ꝑimit.In ꝑēptoria eni hꝫ ꝑcedere actio cui opponat ipsa exceptio.ff.de excep.l ij.ber.Scias aūt ꝙ oīs exceptio ꝑemptoria q̄ ꝑimit lr̄as ⁊ grāꝫ opponit ⁊ ante litis ꝯte.⁊ post si lr̄as tm̄ añ li.ꝯte.C.de excep.l.vl.de hoc vide ꝑ inno.⁊ ho.§.de rescrip.ꝯstitutus.

k ¶ Exposita.videbat ꝯtriū.q: eadē rō ⁊c̄.§.d' rescrip.sup lr̄is.in fi.sed nō ē vex q: ꝓm id iā oīs ꝑemptoria exceptio veniret in vim dilatorie:⁊ si de replicatione dixisset nihilomin⁹ lr̄as hūisset vt ibidē recitari solet

l Si oblato.ꝑ exceptionē ꝑemptoriā nō sit lis ꝯte. Emanauit decre.hec ad declarationē eox q̄ nō.gos.de elec.dudū.ij.de dolo.⁊ contu.ꝑut.⁊ que ibi ho.⁊ ab.de ap.cū cām.⁊ de excep.cū venerabilis.⁊.§.c.ꝑri.⁊ guil.in spe.de li.ꝯte.§.nūc dicam⁹.v̄.sed nūquid per exceptionem.

m ¶ Libello. qui ē de substantia iudiciarij ordinis.iij.q.iij.offeratur.§.de libel.ob.c.j.quod dic vt ibi.

n ¶ Peremptoria.de dilatoria nō sic dubitabat quia ꝑ eam non respondet sic petitioni.⁊ quia de sua natura ꝯtestationem ꝑcedit vt dixi §.c.ꝑri.

o ¶ Proponat.simpl'r ⁊ solū in modū exceptionis vt j.dicam.

p ¶ Facta.dicebāt qdā ꝯ.⁊ videbat opi.eox ꝓbari per decre.de do.⁊ ꝯtu.ꝑut de ap.cū cām.vtrobiqꝫ vꝫ cōtestata lis ꝑ exceptionē ꝑscriptiōis.de excep.cū venerabil'.ꝑ exceptionē ꝑmutatiōis.de te.rainuci⁹ ꝑ exceptōꝫ ānalis ꝑscriptiōis vsucapiōis ⁊c̄.Itē istituta actiōe et opposita ꝑēptoria exceptiōe vꝫ eē iudiciū.ff. d' iterro.act.si fili⁹.§.exceptiōib⁹.Sꝫ ꝯtriū ē vex ⁊ h̄ tenebant oēs supradicti doc.qd optie ꝓbat lex dicens ꝙ q vult exceptionē doli mali opponē q̄ ꝯpetit ex trāsactiōe añ li.ꝯte.fcā ꝙ incidit in trāsac.añ li.ꝯte.id facē dꝫ.ff.de ꝯdi.ide.elegāt.§.pe.Itē ꝑ li.ꝯte.ordiat iudiciū ꝑ ꝑemptoriā exceptionē destruit.h̄ eadē res duos effect⁹ ꝯtrarios n̄ pōt parē.xxvj.di.deinde.§.d' bap.maiores.ff.d' so.q hoiem.ꝓbat idē expsse.§.c.pr.si.n.ꝑ ꝑēptoriā exceptiōꝫ n̄ dꝫ ipediri vel retardari li.ꝯte.g̊ ꝑ eā non fit: al's n̄ ꝓcessisset qd.Ad ꝯtria rūdet h̄ mō.aut re⁹ dixcē rūdet libello puta cū petūt ab eo x.ex cā mutui dic se n̄ teneri ⁊ petita fieri n̄ debere cū pactū de nō petendo ꝑpetuo ibi factū fuerit:⁊ tūc fcā ē li.ꝯte.⁊ sic itelligūt ꝯtria.aut simpl'r excipit de pacto de n̄ petēdo ꝑscriptione vel alia ꝑēptoria.⁊ tūc n̄ itelligat fcā vt h̄.Idē si excipiēdo ꝓponeret se n̄ teneri rūdere libello ex eo ꝙ factū fuerat sibi pactū de n̄ petēdo ⁊c̄.ad h̄ d' deci dudū

⁊ in isto casu solem⁹ vocare exceptionē intētiōis exclu
sionē. ꝫ qñ ꝓpōit᷑ post li.ↄte.vocat᷑ actiōis exclusio.ff
ꝺ exce l.ij.i pͥn.⁊ h adde qꝺ dixi.j.ꝺ re.iu.exceptionē.
a ¶ Impediunt.vt.s.c.p ri.
b ¶ Oportebit.de necessitate iuris:qꝛ al's ꝓcessus ha
bitus post talem
exceptionē nova
ter:cū lis ↄtestata
nō eēt.s.vt li.nō
ↄte.p totū sic nec
ꝑ positiōes ⁊ rñ
siōes fit lis ↄte.s
de elec.dudū.ij.s
ꝺl i.ↄte.c.vno
c ¶ I de calum
nia.Tria di
cit.Primo
ꝙ nō ē de sbstan
tia ꝙ statim post
litē ↄte.iuret᷑ de
calūnia.Scꝺo ꝙ
nō ānullat᷑ ꝓcess⁹
ꝫ tacite omittat᷑
calūnie iuramtū.
Tertio ꝑcipit ꝙ i
spūalib⁹ simul ꝺ
calūnia ⁊ de ve
ritate iuret᷑.Emanauit ista decre.ad declarationē eoꝝ
ꝗ nō.ber.de iureiurā.ex lr̃is.i vl.glo.ino.⁊ ho.s.e.lr̃is.
ab.s.e.c.j.guil.in spe.e.ti.i pͥn.⁊ v.qrtū.⁊.§.ij.v.qd si fi.
⁊.§.restat ⁊ ho.in sūma.e.ti.§ qñ.v.vnū tñ.
d ¶ Calūnia euitāda.sic xiij.di.nerui.ibi vnusquisqꝫ
habeat suā ꝓpter fornicationē.s.euitandā.
e ¶ Veritate.qꝺ.solū olim in spūalibus prestabat᷑.vt
in fine videbis.
f ¶ Existat.videbat᷑ ↄ.pͥmo ordine rubrice.s.e.secun
do ex ordie illi⁹ lr̃e.s.de elec.dudū.ꝟ.lite vo ⁊c.⁊ erat
expssū.C.e.l.ij.in pͥn.s.e.c.j.⁊.c.cū cām.ad h facit lex q
dicit ꝙ ꝓcurator añ li.ↄte.pstare dꝫ cautionē de rato.
⁊ tūc si pstita nō fuerit:postea nō pstabit᷑.ff.de procu.
l.pōpo.§.rati.ꝫ ↄriū ē veꝝ vt h vides.⁊ sic pdictoꝝ do
cto.cōprobat᷑ opi.⁊ de iuramēto de vitate videbat᷑ ca
sus de iureiur.ex lr̃is.ad h.s.de fi.instru.cū ioānes.v.
veꝝ.⁊.j.de testi.pñtiū.ad h.ff.de dā.ife.q bona.§.pen.
nec eni semꝑ ordinē scripture seruam⁹.ff.de sol.l.nec
ordo.⁊.s.de rescrip.cām qꝛ ⁊ cū in totū tacite omittat᷑
vt.j.pri.rñ.multo forti⁹ ad tps.Ad ↄria rñde veꝝ eē
id fieri debere vt.dic hec lr̃a.ꝫ si nō fiat nō propterea
vitiat᷑.qꝛ alijs iurib⁹ sustinet᷑ vt dixi:⁊ facit qꝺ nō.s.
de spō.dudū.tua.in vi.glo.pdi.lex.pōp.§.rati in alio
casu loquit᷑.⁊ ē illud qꝛ ꝑ ↄte.litis fact⁹ est procurator
dñs lit.s.s.de procu.c.j e.li.
g ¶ Propter.declarat qꝺ nō.s.de testi.tuis.in vl.glo.
C.de iur.ca.l.ij.§ sed quia.io.an.
h ¶ Tacite.expsse vo remitti nō pōt.C.de iur.ca l.ij.§
ꝫ qꝛ.nec vꝫ ↄsuetudo de ipso ñ pstādo.de iu.ca.ceteꝝ
i ¶ Tota ca.redū in pͥncipio cause vt.s.prori.rñ.
k ¶ Legitime.puta libello dato h.ↄte.⁊ iudice sniante
in scriptis sedēdo ⁊ p se recitādo:qꝺ dic vt.s.de libel.
obla.c.j.j.de sen.⁊ re iudi.c.vl.⁊ non die feriato.s.de
fe.c.vlti.io.an.
l ¶ Annullād⁹ approbata ē ꝫ opi.i.a.bal.io.cre.pilei ⁊
seqtiū q h dixerāt.qꝛ tūc demū exactū pstari debebat

de illis exceptionibus que li
tis contestationem impediūt[a]
fieri oportebit[b] eandem.

Bonifacius octauus.

De iuramento calumnie.

I[c] de calūnia[d]
seu ꝺ veritate[e] di
cēda i pͥmo litis
exordio nō iuret᷑
vt dꝫ: poterit p⁹
modū in qualibet pte litis iu
rari:cum huiusmodi iuramē
ta prestari ab initio de suba
ordinis iudiciarij nō existat[f]
¶ Propt[g] omissuz qꝫ tacite[h]
in tota cā[i] calūnie iuramentū
iudiciat᷑ ꝓcessus al's fact⁹ legi
time[k] nō ē nlls:nec ēt annullā
dus. ¶ Quāuis in cāis spūa
libus in qbus dꝫ ꝺ vitate dicē
da iurari canones nō indicāt
alicui calūnie iuramētū[m] nos
tñ qꝛ freqnter calūniari vide
mus i ipis[n] vtile[o] reputamus
qꝺ simul sicut pleriqꝫ obsuāt[p]
taꝫ de veritate dicenda ꝙ de
calūnia vt via pcludat᷑ calum
nijs iurari debeat in eidem[q].
In appellatiōis cā[r]: Idē.
ꝙ ꝙ i pͥcipali iuratū fu

ff.ꝺ no.op.nūcia.de pupillo.§.qui opus.ff.de iureiurā.iusiu
randū.§.q ius.ad hoc.ff.de procu.filiusfa.§.veterani.C.e.ti.
ita demū.⁊.ad hoc.s.de proba.qm ↄtra.vbi de iuramēto nil
dixit.Et reprobata ē opi.azo.⁊ mar.qbus ↄsentit ho.s.e.cete
rū.⁊ in pdicta decre.tuis.dicētes ꝙ etiā si tacite cōmitteret᷑ ñ
vꝫ iuditiū.i.snia.ij.q.vj.
§.diffinitiua.C.de sen.⁊
inf.om.iu.prolatā.quam
intellige cū fuit exactū: ⁊
pro eis faciebat predicta
decre.ceteꝝ.⁊ pdict⁹.§.ꝫ
qꝛ.vbi videt᷑ ꝙ ex dissi
mulatiōe etiam nō possit
omitti.ꝫ expone ibi simu
latiōe.s.cū simulāt se nō
calūniose agere vt ibi di
cit accur.
m ¶ Iuramentū.s.e.ti.
c.ij.⁊ erat rō.qꝛ in spūali
bus psumebat᷑ ꝙ semper
eēt de⁹ in memoria ⁊ sic
nō calūniarent᷑ litigātes
⁊ hoc probat lr̃a sequēs.
Reddebat inno.in p.c.
tres rōnes.Prima qꝛ ri
gor in spūalibus nō ser
uat᷑: de do.⁊ ↄtu.c.j. Se
cūda.qꝛ lꝫ iuramentū non sit peccatū:tñ ex frequēti iuratio
ne sepe sequitur peccatum.Tertia.quia hoc iuramentū est a
malo non credentis:de ele.significasti.sed paꝝ valent he ra
tiones:cum ⁊ in ciuilibus locum habeant:vt per te vides.
n ¶ In ipsis.⁊ sic equum fuit ex quo cessabat causa: cessaret ⁊
constitutio.s.de appel.cum cessante.cum si.
o ¶ Utile.i.necessariū.ff.qñ ap.sit.l.j.⁊.ij.q.vj.biduū.vel dic
prope vt si iudex videat tales psonas ꝺ qb⁹ nō sit aliq calūnie
suspitio exiget solū vitatis sacrm.pͥmū tuti⁹ ⁊ verius reputo.
p ¶ Obsuāt.obsuabat h dñs guil.vt no.i spe.e.ti.§.j.v.qrtuz.
nō.h ber.equū eē.s.e.c.ij.⁊ in pdicta decre.ex lr̃is.de iureiurā.
q ¶ In eisdem.spiritualibus causis.Nūquid in criminalib⁹
iuretur de calūnia: dic vt nō.C.e.l.j.⁊.s.e.c.j.
r In appellationis.in causa appellationis iurari debet ꝺ
calūnia ⁊ veritate dicenda.hoc pͥmo.Secūdo dicit᷑ ꝙ
procurator deputatus post iuramentum calūnie iurabit ꝺ ca
lūnia. Tertio ꝙ iudex quotiens sibi videtur exigit iuramen
tum malicie.etiam si de calūnia vel veritate iuratum sit. Per
pͥmū dictum determinantur que nō.per accur.C.e.l.ij.in pͥn.
⁊ nō.inno.⁊ hosti.pe.⁊ ab.s.e.c.j.super verbo quecūqꝫ cā.guil.
in spe.eo.ti.§.ij v.quid de causa.bar.brix.in questione vene
riali que incipit queritur vtrum in causa.Et per predicta vi
dere potes ꝙ hic reprobatur opinio placen.⁊ azo.qui dice
bant ꝙ ex quo.iuratum erat in principali:non iurabitur i cau
sa appellationis:vt in auc.de his qui ingre.ad appel.§.fi.col.
viij.⁊ pro eis faciunt oīa iura per que.probatur ꝙ eadem sit
causa appel.cum prima.xvj.dis.habeo.ij.q.vj.siquis in qua
cūqꝫ.C.vt in vna ⁊ eadē cā.l.j.ff.de iudi.proponebat᷑.io.cre.
hug.gof.⁊ supradicti doctores contra:quoꝝ hic approbatur
opinio.pro eis.vj.q.iiij.oīnes.⁊.ij.q.vj.si episcop⁹.C.de iudi.
properandum.in auc.vt liti.iur.in pͥn.ibi tamen accur.te
net primam.ff.de dam.infec.qui bona.§.penul.
s ¶ Iuratum.propter hoc erat dubitatio quia non videba
tur tunc debere iurari.⁊ quia bis iurandum non est:⁊ quia
tunc superfluum videbatur iuramentum quod faciendum
non est:de iureiuran.⁊ si christus.de proba.c.ij.

erit prestari iubemus calūniē iuramentum[a]: ⁊ idē i iuramēto de ṽtate dicenda[b] volumus obseruari. ¶ Procuratores[c] q̄ȝ qui post[d] iuramentum calumnie deputātur[e] teneri volumus: vt calūnia videtur ab ipsis[f]: ad subeūduȝ huiusmodi iuramentum[g] ēt si a suis dominis qd pōere aut respōdere seu agere debeant sint instructi[h]. ¶ In omnibus[i] autē causis nedum añ: sed etiaȝ post q̄ lis fuerit cōtestata: siue de veritate: siue de calunnia sit iuratum in ipsis: potest iudex a partibus exigere iuramentuȝ malicie[k] quotiens viderit expedire.

Idem.

Nullā[l] tibi iudex iiuriā[m] fecisse censet: q ꝑcuratorē tui aduersarij[n] ꝯstitutuȝ ad cāȝ habētē sup hoc speciale mādatū admisit ad ꝑstādū i ea calumnie iuramentum[o].

Innocē. iiij. in concilio lugd.

De restitutione spoliatorꝝ.

Requēs[p] ⁊ assidua nos querela circūstrepit[q]: q spoliationis exceptio non nunquam in iudicijs calūniose[r] proposita causas ecclesiasticas ipedit: ⁊ perturbat. dū n. exceptioni[s] insistitur appellationes iterponi contingit ⁊ sic itermittit[t] ⁊ plerūq̄ȝ perimitur[v] cāe cognito principalis: ⁊ propterea nos qui voluntarios labores[x] appetimus: vt q etem preparemus: finem litibus cupientes imponi: ⁊ calūnie materiam amputare: statuimus[y]: vt in ciuilibus negocijs spoliationis obiectu q̄ ab alio q̄ ab actore facta proponit: iudex in principali ꝑcedere non postponat. ¶ Sed

a ¶ Iuramentū. sed de calūnia iurari dȝ statim post li. ꝯte. vt s. c. prori. nō. ergo ar. q faciēda ē li. ꝯte. in cā appellatiōis. de hoc nō. s. de testa. c. rainaldus. v. dilectus. io. an.

b ¶ Dicenda. si talis ē cā in q̄ iuretur de ṽitate: vt in fi. c. dī.

c ¶ Procuratores. emanauit iste v. ad declarationem glo. ṗdictaꝝ inno. ho. ⁊ guil. i spe. e. ti. §. sequit. in fi. ⁊ ei⁹ ꝫ approbat opi. ⁊ reprobatur opi. hosti. q tenebat contrarium.

d ¶ Post: hec erat dubitatio q: nō videbat bis iurādū. C. e. t. auc. hodie

e ¶ Deputāt. ab ipis ṗncipalibus vel a procuratoribus q post li. ꝯte. substituere poterunt. s. eo. li. de procu. c. j.

f ¶ Ab ipsis. nō. q lȝ procurator iuret in animaȝ dñi. xvij. q. iiij. metuētes c. di. optatuȝ. lxiij. di. tibi dño. vbi de hoc. ⁊ s. eo. li. de ele. procurator. sacrm tū calūnie ⁊ in aiam dñi ⁊ in propriā ṗbet vt ꝫ vides. al's aūt quare iuraret ex quo dñs iurauerat ⁊ in hoc casu nō ē necessariū spāle mandatuȝ. de syndico ṽo dic vt. s. e. in pertractandis.

g ¶ Iuramentuȝ. no. ad q̄ōnem qua queritur an heres vel successor teneatur iurare ex quo defunct⁹ iurauerat. ⁊ dic q sic ꝑ hanc lrām ⁊ per auc. e. ti. ṗncipalis. ⁊ ꝑ. l. ff. de dā. infec. q bona. §. pe. potuit eni defūctus habere bonā fidē ⁊ heres vl successor malā. ff. de accu. sicut. C. de re. cre. gnāliter. j. rñ. lȝ qdaȝ ꝯ. q: heres ⁊ successor eadē ꝑsona cū defūcto cēsent: i auc. ius iuran. quod a moriente ṗsta. §. ij.

h ¶ Instructi. in hoc casu recitabant ṗdicti doc. non debere procuratorem iurare: quia qui per alium ⁊c. j. de reg. iur. q facit per alium.

i ¶ In oībus. declaratur ꝑ ꝫ qd nō. s. de re. spo. lrās. in glo. āte pe. ⁊ de proba. c. ij. ⁊ reprobatur quod nō. de testi. ṗsentium. in glo. iuramentū in fi.

k ¶ Malitie. lȝ ergo ex quo iuratū est de calūnia ampli⁹ i eadē cā ꝺ calūnia iurādū nō fit. vt. C. e. auc. hodie ab eodē. ⁊. s. pro. n. rñ. de malitia tamen bene iuratur: puta cum suspicatur iudex q maliciose proponatur exceptio: petatur dilatio: ad hoc ꝺ exce. pastoralis. de testi. vltra tertiam. C. de fide instru. l. vlti. xxx. q. v. iudicantem.

l ¶ Nullā tibi. procurator habens speciale mandatū iurat ꝺ calūnia. Emanauit ad declarationem eoꝝ que legunt. nō. C. e. ti. l. ij. §. si autem absfuerit. ⁊ per ber. s. eo. c. ij. ⁊. c. ceterū. ⁊ per inno. ⁊ hosti. s. e. cum cām. ⁊ ꝑ guil. i spe. e. ti. §. restat. ṽsi. quid ergo.

m ¶ Iniuriā. quā si ferret: iudex ñ eēt. s. ꝺ ꝓ. sig. forus in fi.

n ¶ Aduersarij. ⁊ sic erat procurator singularis ꝑsone ꝺ syndico. n. vniuersitatis vel collegij nō dubitamus q n iuret. s. e. in ꝑtractandis. ⁊. c. seq.

o ¶ Iuramentū. dicūt quidā q olim ꝑcuratores idifferenter iurabant. ff. de dā. infe. qui bona §. pe. sed fuit postea ꝯ statutū q solū ṗncipales ꝑsone iurēt. ff. e. ti. l. ij. §. si aūt. ⁊. s. c. e. ti. c. j. qd verū ē nisi ꝑcuratores habeant speciale mandatū vt hic. ⁊. ff. de iureiurā. l. iusiurandū qd ad pecunias. Alij dicebant q ꝑcurator ṗuati etiam cum spāli mādato ad iurandū non admittitur per ṗma iura. sed quia nō expedit iura corrigi: vt. s. e. li. c. ꝺ elec. cū expediat. dic. l. qui bona. ñ esse correctā. ꝫ loqui in casu decr. isti⁹. s. cū habeat ꝑcurator speciale mandatū. Alij dicebant q cū ꝑrator ꝑ litis ꝯtes. factus sit dñs litis poterat ꝺ calūnia iurare: quod verū nō ē nisi habeat ad hoc spāle vt hic vides.

p f Requēs. in ciuilib⁹ nō admittitur spoliationis exceptio facta ab alio q̄ȝ actore. In criminalib⁹ admittitur facta a tertio dūmodo sit de tota substantia vel maiori parte exceptio ꝓbari debet. j. xv. dies. al's fit condēnatio expensaꝝ. Excipiens de spoliatione fcā a tertio infra certū tempus a iudice statuendū debet restitutionem petere: al's secus excusabitur exceptione nō obstante. Ultimo dicitur q agenti sup rebus ecclesiasticis nō ob. exceptio spoliatiōis ṗuataꝝ reꝝ vel ecōuerso hāc decre. quidā intitulabāt olim sub ti. de excepti. Alij sub ti. de restitutiōe spoliatoꝝ ⁊ bñ vt hic vides.

p ¶ Frequēs. equū fuit ergo super hoc ius ꝓuisorꝫ emanasse. ff. de legi. nam ad ea.

q ¶ Circūstrepit. i. pulsat vel ledit. ⁊ sūpta sunt hec verba ex canone. liiij. di. frequens.

r ¶ Calūniose sic. s. de dolo ⁊ ꝯtu. finem.

s ¶ Exceptiōi. spoliationis de qua. ȝ. dictū est.

t ¶ Intermittitur: i. differtur.

v ¶ Perimit. de facto intelligas nō de iure. q: multi ꝓꝑ tot ipedimēta ⁊ timore expēsaꝝ litē dimitūt. ⁊ sic expone ꝫm ber. q: exceptio spoliatiōis dilatoria ē non ꝑēptoria. ñ ob. l. C. vñ vi. siqs i tātā. q: lȝ ṗuatio dñij insurgat ꝯditiōe ex illa: nō tñ ex interdicto vel exceptiōe.

x ¶ Labores. hec ṽba fuerūt sūpta ꝺ corpe auc. vt di. iussi. subscrip. ha. glo. q̄sto. i ṗn. coll. ix. ⁊ ꝑ re publica imꝑator noctes ducit isōnes. in auc. sine q̄q̄ suf. in prin. coll. ij. ⁊ papa idē de se dic. s. in ꝓem hui⁹ li.

y ¶ Statuim⁹. ꝫ fit iterꝑtatio canonū antiquoꝝ. de

si in ciuilibus ab actore[a]: i cri minalibus aūt se spoliatū re us asserat a q̊cūq̄[b] īfra.xv.[c] dierum spaciuꝫ post diē i quo proponitur[d]: qꝺ asserit[e] cōpro babit: alioquin[f] i expensis q̄s interiꝫ actor ob hoc fecerit iu diciali taxatiōe[g] prehabita cō demnetur: al's si iudici equuꝫ visuꝫ fuerit puniendus[h]. Illum autem spoliatuꝫ in telligi volumus in hoc casu: cum criminaliter accusatur q tota sua substantia[i] vel maio ri parte ipsius se perviolentiā destitutuꝫ affirmat. ꝛ ſm hoc loqui canones sano credēdū est intellectu: q2 nec nudi con tendere: nec inermes inimicis opponere nos debemus. ha bet enim spoliatus priuilegi um vt non possit exui iam nu datus. Solet enim inter scholasticos dubitari: si spoli atus a tertio[k] de spoliatione contra suum actorem excipi at: an ei tempus[l] a iudice de beat indulgeri: infra quod re stitutionem imploret: ne forte sic[m] velit existere: vt omnem accusationem eludat[n] quod[o] satis equitati ꝛ iuri consonuꝫ estimamus[p]: ꝙ si infra tēpus indultum restitutionem non petierit: ꝛ cām cum potuerit[q] non ducat ad fineꝫ non obstā te spoliationis exceptione de icepſ poterit[r] accusari. Ad hoc sancimus: vt reruꝫ priua tarum spoliatio agenti super ecclesiasticis: vel econtrario nullatenus opponatur[s].

Bonifacius. viij.

[C]ū sancti nicolai se asse rūt[t] infra parrochiā ecclesie. B. clerici possedisse aliquan diu: ꝛ eis p eundem[x] clericuꝫ spoliatos fuisse nequaquā de bēt restitui nisi euidēter docu erit: ꝙ eaꝝ possessionē legitie assecuti fuissent: q2 eas occu passe[y] iniuste verisimiliter ꝑsu munt[z]: cū ꝑueniāt ex ꝑdictis īfra alienā parrochiā ꝯstitutꝫ Sitq̄ manifestum nisi aliud

hac materia loquentium.

a Actore. hoc erat iniquū ꝙ re9 exciperet ꝯ actoreꝫ ꝺ spoliatōe fcā a tertio cū i hoc nō deliq̄rit actor ꝛ iꝺ fcm alteri9 sibi nō ꝺbebat obesse. C. ꝺ iof. test. siqs suo. ver sus fi. ꝛ. j. de re. iur. nō ꝺꝫ. ꝛ pctā suos teneāt auctores C. de pe. sancim9 ꝯ. ꝺ hiſ q̄ fi. a ma. par. c. q̄siuit. ꝛ re citat. h ber. se n ō memisse aliqueꝫ excipiētē sic i ci uilib9.

b A quocūq̄ ec ce d2iaꝫ iter cria lē cāꝫ ꝛ ciuilē: vt i ciuili ñ oppona tur spoliatio facta ab alio q̄ꝫ actore i criali sic cū mo deratiōe q̄ seqt. ꝛ rōnes. j. sequet.

c Xv. artat tps ꝓbādi q2 malici ose sepi9 ꝓpone bat tali excep. vt ꝯ. dixit. sic i exce ptōe excōicatōis viij. dies sſ dati. j. de excep. pia.

d Proponitur q2 dies illa nō cō putabit in. xv. sic dies i quo ꝓpōit excōicatōis exce ptio. j. de except. pia. sic dies in q̄ cautū ꝑmittit ꝛ i quo sistē i iudicē oꝫ nō ꝯputat in vicena milia pas suū. ff. siqs cautḡ. l. j. sic ꝛ dies pñtatōis lraꝝ cū ꝯmittit cā īfra certū tps decidēda. ꝯ. de ap. sup eo. ij. vbi ꝺ h sec9 i. x. dieb9 qui dat ad appellādū i qbus tps snīe ꝑlatōis ꝯputat. ij. q. vj. biduū. vbi ꝺ h. ꝯ. de re iudi. ad ꝯsultationē. ꝛ vltio istoꝝ. xv. dieꝝ ꝓbari poterit exceptio: sic. ff. ad. l. iul. ꝺ adul. l. pꝫ. §. sexagita. ꝛ. l. is cui9. §. ex senatuscō ꝛ ꝑt pe ti bonoꝝ possessio. j. cētesimū diē: ꝛ cētesim9 i eo nūe ro ꝯputat. ff. de suc. edic. l. j. §. qꝺ dicim9. si. ff. de ver.

e Asserit. s. se spoliatū i ci (ob. l. qui ante calendas. uilib9 ab actore: i crialib9 a quocūq̄.

f Alioquin. i. si īfra illud tps nō probauerit.

g Taxatiōe. de q̄ dic vt. ꝯ. qꝺ me. cā. c. vl. i gl. q̄ icipit vltra quam ber.

h Puniēdis. pena arbitraria: ex quo ñ statuit hic certa pena: ꝺ of. ꝺle. ꝺ cāis. ff. de iure deli. l. j.

i Substantia. iterꝑtat ꝛ exponit hic papa canones illos. iij. q. ij. oportet. ꝛ. ij. q. ij. nullus. vbi sſ hec ꝟba. r diculū. n. videbat ꝙ crialiter accusat9 accusatorē suū p exceptionē spoliationis rei modice ꝛ vilis ab accu satiōe repelleret. ꝛ ē si. qꝺ dicit lex ꝙ tutor a tutela ex cusari nō pōt rōe ꝯtrouersie q̄ ē iter ipm ꝛ pupillum suū: nisi forte de oib9 bonis aut plurima ꝑte bonoꝝ

sic ꝯtrouersia. ff. de excu. tu. l. pp litē. isti. e. ti. §. iteꝫ pp litē lꝫ il lud iure auc. imutatū videat. i auc. vt hi q ob. se ba. ꝓhi. reo mi. §. ij. iij. ꝛ. iiij. colla. vj.

k A tertio. i. ab alio q̄ꝫ ab accusatore. iij. q. j. epi ꝛ. q. ij. cū eccle.

l Tps. arbitrariū ex quo certum nō statuitur vt. ꝯ. dixi.

m Sic. s. spoliatus.

n Eludat malicijs aūt idulgēdū nō ē. ꝯ. q ma. accu. pos. significāte cuꝫ suis consor.

o Qꝺ. s. ꝙ iudex termi num statuat.

p Estimam9. ꝛ alij esti mare debēt. ꝯ. ꝺ re iudi. i cāis. ꝛ sic ꝯpellit aliqs agere: ad idē. C. de ige. ma. l. diffamari. sꝫ nō pre cise: sed hoc vt excipere possit: vt h vides. io. an.

q Potuerit. al's nō dꝫ sibi iputari. ꝯ. e. li. de ele. ꝯmissa. ꝯ. ꝺ ap. ex isinua tione cum si.

r Opponatur. itelligit ber. hoc qñ iter ecclīasti cas ꝑsonas cā ꝟtit ne sit ꝯ. ꝯ. de or. cogni. cū dile ctus. vel dic vt ibi de tpa lib9 ꝯtēdedat. q̄ proprie ꝑuale dicūt: q2 pñt a pri uato possideri. res aūt ecclesiastice vocant hic q̄ nō cadūt i laicū. vt de cime ꝛ alia spūalia. ff. de le. iij. l. hoc legatū. Et est rō huius dicti: q2 agens noie ecclīastico non agit suo iure sꝫ noīe ecclīe vn de sicut ꝓcurator agens noie alieno ꝺ iure suo si excipit. sic nec hic: ad h ff. ꝺ doli. excep. si ꝓcurator. Itē res ecclīastice sſ publici iuris: ꝫ ꝺ publico ad ꝑuatū nō fit ꝯpēsatio. C. ꝺ ꝯpēsa. l. j. ꝛ. iij.

s B decimas. Ecclesia q̄ petit restōneꝫ decimaꝝ quas se di cit infra parochiā alterius possedisse non auditur nisi pro bet possessionem legitimam:

t Canonici. noie ipsius ecclesie agentes qꝺ pñt: vt. ꝯ. de pro ba. ex lr̄is de ꝯces. ꝑbē. ex parte. vbi de hoc cum si.

u Asserūt. ex hoc isultat ꝑsumptio ꝯ eos q̄ eis ꝟisilr obstat secus si hoc nō ꝯstaret ꝙ ille decime essent i alterius parochia ꝛ facit ad ea q̄ dicā. j. e. li. de ꝑscrip. c. j.

x Eundē clericū. oo. lram. q2 hoc ius facit ꝓ reo ꝛ ꝯ actorē si aūt spoliati essent a tertio. ius cōe lꝫ faceret ꝯ actorē: non tñ pro reo: vnde tunc decre. locum habere non puto: ꝛ facit qꝺ dixi. j. de prescrip. c. j.

y Occupasse. in mala parte alibi in bona. viij. q. j. factus ꝛ. ꝯ. eo. li. de procu. si duo.

z Presumunt. nō ſm o pi. Iō. q no. xxiij. q. j. §. j. ꝙ laicus re stitut onē decimaꝝ pe tere nō poterat: p decre. ꝯ. de ꝑscrip. cāꝫ dar. brix. no. ꝯriuꝫ: cū laici decimas iterdū possideāt ꝺ facto. Ad decre. illā cām. rñdebat ꝙ decre. ipsa dicit detinere non dicit possidere satis puto hanc decre. facere ꝓ Io. vt nisi lai cus ꝓbet se legitime assecutū c ūsit ꝯ euꝫ sumptio n ō audit

ostēdat[a] eas de iure cōmuni ad eandem ecclesiam[b] ptīe re. Innocentius quartus.

De dolo ꝛ contumatia.

Actor[c] qui ad terminū[d] venire: ad quē citari aduersarium fecerat: ñ curauit[e] venienti[f] reo i expēsis ppter[g] hoc factis legitime[h] cōdēnet ad citationē aliā minime admittēd⁹[i] nisi sufficiēt[k] cauerit: q i t'mio fidelit[m] ōbeat cōparere. Bonifa. octau⁹.

qui eni restiōnem petit: h3 duo probare se possedisse ꝛ spoliatū fuisse. s. e. c. olim. j. ꝛ. iij. Et aliud ē possidere ꝛ aliud in possessione eē. ff. de acq. pos. l. siqs aūt. ꝛ ē si. s. e. ex transmissa. ꝛ qđ ibi nō. hic ḡ ē psumptio ꝯ actorē: ꝛ ius cōe pro reo. possessio ḡ ꝛ spoliatio probate nō aduocāt: vt fiat restō petitorio probato pro reo ad hoc de causa pos. cū ecclesia. ꝛ. c. cu3 dilectus. ff. de rei ven. officiū. ꝛ idē videt vbicūq3 factū ē pro reo notoriu3. de diuor. significasti. probetas igitur pro reo probata ipm in possessiōe defendat. ad h. ff. de supfi. l. j. §. quod ait ff. de po. l. bona fides in fi.

a Ꝯ. Ꝯñdatur vt cōpositio: titulus pscriptiōis: puilegiū vel aliud sile: de dona. apostolice. j. de his q̄ fi. a pla. cū aplica cū si.

b Ꝯ. Ecclesiam. s. B. clerici. io an.

c Actor q. Actor cōtumax ꝯdēnatur i expēsis: nec citat vlteri⁹ ad sui petitionē re⁹ nisi cauet ð veniēdo

d Ꝯ. Ad terminū. cū idistincte loq̄tur de quolibet termino siue pemptorio siue nō intelligendū vr: sicut ꝛ in reo dici solet q pro q̄libet ꝯtumacia etiā nō pemptoriū ꝯdēnatur i expensis l3 solū post pemptoriū possit excōicari. de hoc. lxxiiij. di. honoratus. iiij. q. v. in sūma. ꝛ. s. de procu. q̄relā. maior aūt ē contumacia actoris nō veniētis q̄3 rei. iiij. q. iij. c. j.

e Ꝯ. Curauit. cū potuisset vñ nō negligentiā vel ꝯtēptū. ff. de re iudi. cōtumaciā ad idē. s. ti. priori. c. j. §. solet.

f Ꝯ. Venienti. ḡ vñ veniēn nō ꝯdēnabitur: s3 cōpenset ꝯtumacia ꝯtumaci. ff. de dolo. si duo. ff. de cōpē. si ambo. Si aūt actor nō venit ꝛ iudex fuit abñs vel pñs. s3 procedere nō poterat an fieri debeat ꝯdēnatio: dic vt nō. in reo. s. e. ti. c. vl.

g Ꝯ. Propter hoc. s. rōne ꝯtumacie: de procu. auditis. j. de excep. pia. s. e. cū dilecti. ꝛ. c. finē. Et q̄liter ꝯ ꝯtumaces pcedi debeat: dic vt nō. s. e. p rout. ꝛ. c. cāni.

h Ꝯ. Legitime. qđ dic vt nō. ij. q. j. in pmis. s. eo. ti. finem.

i Ꝯ. Admittendas. ꝛ sic punietur in quo peccauit. s. ð tempo. or. litteras. in fi. io. an.

k Ꝯ. Sufficient. vt sic pignora vel fideiussores dent. ff. de mā. si mādato. §. vl. si aūt hanc dare nō posset det iuratoriā. ð do. post. diuor. resti. p vr̄as. vbi de hoc. ad idē. C. de epi. ꝛ cle. l. generaliter. dicit aūt inno. q sufficit v̄bo cauere. quod pōt verū dicere seruata supradicta distinctione ber.

l Ꝯ. Termino. pmo. s. ad hoc. ff. de v̄. obli. eū qui calendis. vel dic termino quocū q3 quo ad eius petitionē citabit reus hec est indefinita legis que equipollet vniuersali. vt dixi. s. e. li. de elec. vt circa: sic ꝛ cautio pstatur de perseuerantia litis, vsq3 ad fi. C. de epi. ꝛ cle. auc. generaliter.

m Ꝯ. Fideliter. psumit aūt malitiose abesset nisi ꝯriū pbet. s. q impeditus fuerit: de re iudi. cum bertoldus. de pcura. querelam. vbi de hoc.

n Cum q. Iudex appellantē ꝛ recedentē citare vlteri⁹ non tenet si vult in cā pcedere nisi forsitan appellationi renūciet. ꝛ determinat notata per inno. de accu. ad petitione3 p guil. in spe. de citatione. §. viso. de tēpo. or. v̄. qđ siqs recesserit,

o Ꝯ. Grauamine. hoc dicit ex eo q: si appellaretur a diffinitiua iam functus est officio suo: de of. deleg. in litteris. ff. de re

Cum[n] qui a tua interlocutoria: vl' grauamin[o] e qđ per te[p] sibi proponit illatu3 a tua pñtia recedit appellans[q] cum protestari[r] videatur hoc ipso a nolle coram te de cetero litigare: citare ad alia que postea in iudicio facieuda incumbunt[s] vel etiam ad sententiam[t] audiendam[v]: nisi spōte appellationi sue renunciet[x]: non teneris[y]: nec ideo minus q i eius absentia processeris[z] tuus pcessus[ꝛ] validus repu-

iudi. iudex. Sed ꝛ idem in illo videtur quo ad executionē que post sñiam[p] iminet faciendā eadem ratione

p Ꝯ. Per te. loquitur iudici: sic. s. de iureiurā. c. vl.

q Ꝯ. Appellans: ꝛ frustratorie: q: si bene appellaret ex cā ꝛ forma: tūc ille a quo appellauerit iudex nō esset ꝛ sic apppellans cōtumax non esset. De reuocatiōe attentator post appellationē habebis. j. de appella. non solū.

r Ꝯ. Protestari. nō. q ius fingit ptestationē s3 ipso appellando ꝛ recedendo.

s Ꝯ. Incumbunt. ꝯsiderato eo statuto in quo tunc erat causa.

t Ꝯ. Sententia3. puta lis erat ꝯtestata ꝛ liquet de causa. vel talis est causa in qua sententiari potest li. non conte. quod dic vt. s. vt li. non cō. q̄m. ꝛ s. e. put.

v Ꝯ. Audiendā. si nō esset contumax expsse citari deb3 ad sñiam audiendā: al's nō valeret sententia pte absente. ff. que sen. sine ap. rescin. l. j. §. item cū ex eo edicto. ꝛ de hoc nō. s. de offi. deleg. consuluit.

x Ꝯ. Renūciet. qđ pōt. ij. q vj. siquis libellos. C. de app. siquis. ꝛ tacite etiā litigando coram iudice a quo appellauit appellationi renūciat. s. de offi. deleg. gratum de testi. cum venisset. si tamen interest aduersarij ad ipsum interesse tenetur. quod dic vt nō. s. de appel. interposita. §. ille deniq3.

y Nō teneris. videbatur ꝯtrariū p decre. s. de of. dele. cū olim. j. vbi iudices citauerūt appellantē quē putabant frustratorie appellasse. ad idē. s. vt li. non cōte. accedens. j. vbi etiam iudices citauerūt que3 putabāt frustratorie appellasse. ad idē. s. eo. put. vbi mandat papa citari eū q frustratorie appellarat. Sed dic q de necessitate citari nō debet vt hic. Ad decre. cū oli3 ꝛ decre. accedens. dic q ibi factū narrat non ius ponitur. Ad decre. put dico q p ista parte facit cū ibi papa mandat citari ad maliciā cōuincendam. ergo id de necessitate nō erat q s. citatetur. ꝛ de hoc consueuit recitari de accu. accedēs. ꝛ. c. ad petitionē. Sed quid dicemus de ꝯtumace: nunquid qui in vno actu iudicij fuit cōtumax ad alios actus citabitur. Dic q sic. vt. s. de testi. cū olim. in fi. vbi citatur ꝯtumax ad sententiā audiendā. q: l3 in vno actu contumax sit: nō ppterea ptestari videt q in alijs contumax esse velit. sed hoc malū contumaci sub colore boni. s. remedij appellationis defendit: quod simpliciter contumax non facit.

z Ꝯ. Processeris. al's de iure.

ꝛ Ꝯ. Validus. Quid de iudicibus datis cum clausula q si non omnes simul nō pronūciauerunt sed duo vnū. tertius v̄o aliud illi duo volūt procedere ad executionem sue sententie. queritur an possint tertio non vocato. ꝛ videtur tertiū ipsum non debere vocari. arg. huius decre. ꝛ. s. hoc li. de ar. c. j. ꝛ. ff. ð re iudi. duo ex

tribus.cum ergo ipsoꝝ valeat sententia:ergo ꝛ execu
tio.Sed dic ꝙ vocandus est.nam lꝫ sententia duorum
teneat:tamen alius articulus qui emergit est omnibus
cōmunis ita ꝙ ad illū duo tertio nō vocato ꝓcedere
nō possunt.s.de offi.dele.causam.ꝛ.c.prudentiam.§
adijcimus.al's se
queretur ꝙ si in
aliqua termini as
signatione vnus
ab alijs discorda
ret:illi duo illo ñ
requisito postea ꝓ
cedere possēt qđ
est absurdum.

tari debebit. Anno.iiij.

De eo q mittitur in possessio

Cum q sup dignitate: psonatu:vl' bñficio[b] ecc'iastico[c] obtinēdis[d] cū aliquo litigat possessore[e]: ob partis aduerse ɔtumaciā cā rei seruādē in ipsorū possessionem statuimus nō mittēdū. ¶ Nec[f] per hoc ad ea ingressus patē valeat viciosus[g]:sꝫ liceat in h casu ɔtumacis absētiā diuina replente pñtia[h] etiā lite nō cōtestata diligenter[i] examinato negocio ipsuꝫ fine debito[k] ter

a Cum q. Qñ
c agitur đ beneficio ecclesiastico ob cōtumaciā rei nō fit missio in possessionē:sed ad sniaꝫ li.nō contes.ꝓcedit.ponit hec decret.duos casus spāles ɔtra duas regulas. Regulariter enꝫ quādo agit reali ad contumaciam rei fit missio in possessionē cā rei seruande:fallit in hoc casu Itē regulariter nō ꝓcedit ad testiū receptionē:vel diffinitiuā sniam lite nō ɔte.fallit in hoc casu: ꝛ ē ad declarationē illoꝝ que nō.de do.ꝛ ɔtu.contingit.

b ¶ Beneficio.quocūqꝫ.ad hoc de pben.maioribus.de verbo.sig.c.pe

c ¶ Ecclesiastico.secus ḡ si sup tpali pben.vel tpali bñficio agat.q: cū talia possint sine institutiōe canonica possideri non habebit locū decre.

d ¶ Obtinēdis.qd dicem[9] de obtētis.pone ɔfirmat[9] est q agit ꝛ in possessionē induct[9] ꝛ tādē spoliat[9] est vt de cā pos.cū olim.ꝛ.c.cū sup.vel petit ꝙ ɔfirmatio de eo facta vel collatio sibi facta sortiat effectū.de ɔces.ꝓ bē.post electionē.de ap.ɔstitutis.ij.vel petit possessiōꝫ ɔditiōe ex canōe reintegrādā.vt.s. de resti.spo.sepe. Nūqd in his casib[9] ob ɔtumaciā rei fiet missio.ꝛ vī ꝙ sic p hanc lrām q̄ dicit solū de obtinēdis.Sꝫ dic ꝙ nō fiet hec missio.tū q: decre.hui[9] rō adhuc locū hꝫ. q:ago de obtinēdo qđ nō habeo.s.detentationē saltē q̄ apud aliū e.ff.de rei ven.officiū.Itē missio in possessionē ē qđdā auxiliū extraordinariū qđ hꝫ locū soluꝫ vbi deficit ordinariū.ff.đ mino.inse ij.in pn. ꝫ h ꝓcedi pōt ordinario iuris ordine li.ñ ɔte.vt seqt.ꝛ aptius hodie ꝓbat p cle.đ iud.dispēdiosaꝫ.ḡ ñ hꝫ locū missio ꝛ lꝫ doc.sic teneāt.tñ ob.lrā h posita q̄ dicit ingressus ñ dicit regressus q̄ i p id det intelligi ꝛ p vbū obtinēdis ꝙ in recupandis nō hꝫ locū decre.

e ¶ Possesso.quid si nullus possidet ꝫ duo.pone coelecti petunt: dic idem ꝓpter eandem rationem.s.đ rescrip.inter ceteras.

f ¶ Nec per hoc.ratio supioris dicti.

g ¶ Vitiosus.nō.n.pñt ex possessione haberi ꝫ solū ex canonica institutiōe.ij.q.j.legū.đ insti.ex freqntib[9] đ re.iu.c.j.ff.de decu.herēni[9].Si vō ñ ageret de ecclia

tanqꝫ de bñficio.ꝫ tanqꝫ đ ꝓpetate:tūc bñ haberet locū missio vt ꝓbat.s.de li.ñ ɔte.c.ij.de eo q mit.c.j.s.de v.sig.dilecto.

h ¶ Pñtia.C.de iudi.ꝓpandū.§.cū aūt.s.e.li.de arbi.c.ij.i fi.

i ¶ Diligenter.hoc semp est faciendū.xxx.q.vl.iudicantem

k ¶ Debito.vt si liqueat.vel liquere possit de cā ꝓcedat ad sētentiā s̄m ea q̄ nō.s.đ dolo ꝛ ɔtu.ꝓut.ꝛ ē necesse ꝙ ɔstet đ iure actoris ad hoc vt sibi adiudicetur: nec sufficit ꝙ ɔstet possidentē ius ñ hēre.vt.s.đ rescrip.olꝫ.C.đ rei ven.l.vlti.

minare. Bonifa.octauus.

Ut lite pēdente nihil inouet.

Jspēdijs[l] q̄ ꝓpter electiones diuersas ecclesie patiunt interdum occurrē cupientes statuimus[m]:vt si aliquibus apđ se.apo.vel alibi[n] litigantibus[o] super electionibus de se i discordia celebratis aliquem ipsorum mori[p] vel suo iuri renunciare[q]:aut a ꝓsecutione ipsius contigerit q̄quo modo excludi[r] ad electōnē aliā lite super electiōe supstitis electi[s] pendē. nullaten[9] ꝓcedatur:als attentata ɔ̄ hoc

l Jspēdijs.si ex duobus litigātib[9] electis alter decedat renūciet vel a ꝓsecutiōe cause excludat si lite pendēte cū reliq̄ fuerit alia electō fcā non tꝫ.Emanauit ad declarationē eoꝝ q̄ nō i no.ꝛ ho.s.ar.ex pte.ꝛ de ele.dudū.ij.ꝛ de resti.i inte.c.ij.ꝛ compo.de consti.cum.M.ad fi.

¶ Dispēdijs.dī dispēdiū lōgū ꝛ inutile cōpēdiū breue ꝛ vtile:de hoc đ rescrip.dispendia.

m ¶ Statuimus.constitutio ista noua est saltem inquantum dicit electionem nullam maxime non interueniente aliqua inhibitione:vt.s.de arbi.ex parte.Sed dices.nonne secūda electio facta prima non cassata cassatur.s.de elec.considerauim[9] Itē nō scđa electio fcā pma valet ñ cassata infdū s̄m ea q̄ nō.s.de ele.auditis.s.qñ pma nulla erat.ꝛ eligentes erant priuati ptāte eligēdi.So.illa iura ꝛ que in illis nō.locū hñt: qñ scđa electio fit prima non cassata ꝛ nondum in litigium deducta.ꝛ sic intelligantur nō.s.eo.auditis.illud.c.ꝛ sequēti.loquūtur quādo in litigium erat res deducta: ꝛ tūc secūda electio ipso iure sit nulla.

n ¶ Alibi.videbat ho.differentiā facere.s.de elec.dudū.ij.in glo.nūqd i hoc casu inter cās que pendebāt in curia ꝛ extra curiā.ar.decre.de maio.ꝛ obe.p tuas.de ap.si duobus.ꝫ quo ad casum nostꝝ nulla fit differentia.vt hic vides.

o ¶ Litigantibus.litigiosa ē res de cui[9] dñio questio vtit inter petitorē ꝛ possessorē ɔuentione iudiciaria.vel ꝓcibus principi oblatis ꝛ.iudici insinuatis:ꝛ p eū futuro reo cognitis.C.de liti.auc.litigiosa.Dicūt tamen quidam rem litigiosam nō esse nisi p li.conte.facit ꝓ eis s.de offi.dele.relatū.in auc.de litigiosis.§.oēm.coll.iij.ꝛ optime.s.de v.sig.ex pte.ij.Litis ɔtestatio dī litis exordiū.s.de offi.dele.sup qonū.§.intentiōis.Sꝫ dic ɔ̄ per supradictā auc.litigiosa.ꝛ ꝓbatur.s.de of.dele.gratum vt lite pendēte.c.j.ꝛ ex his que ibi nō.ho.s.de testi.cāmqꝫ.ij.C qñ libel.l.j.ꝛ.ij.Quid aūt quo ad hūc ti.inducat litis pendētiam:habes in cle.e ti.c.vno.

p ¶ Mori.s de arbi.ex parte.

q ¶ Renūciare.s.de resti.in inte.c.ij.

r ¶ Excludi.vt.s.eo.li.de elec.si forte.ꝛ.c.Quis.ꝛ.c.cupientes §.ꝙ si per.xx.ꝛ §.sequenti.

s ¶ Electi.ꝛ in isto casu queritur de iure ipsius defuncti: vt sciatur de iure superstitis.ad hoc.ij.q.j.in primis.licet enim appareat defuncto amplius non deberi non propter hoc sequtur supersiti viuenti deberi.ad idem.s.de rescrip.olim.

a ⁋ Subsistat. Quid si postea appareat illū supstitez ius nō habere: nūquid cōualescit dignitas vel beneficiū in isto. dic ꝙ non: quia quod ab initio ⁊c̄. xvj. q. iij. §. pōt. s̄. de elec. auditis. j. de reg. iur. non firmatur. Sed nunquid de nouo poterit eligi: credo ꝙ sic per decre. s̄. de elec. super eo.

electio ipso iure viribus non subsistat[a]. Idem.

Si hi contra quos[b] super dignitatibus personatibus vel alijs ecclesiasticis beneficijs que possident[c] litigatur[d]: lite pendente cedant vel forte decedant: nec propter nouos aduersarios qui maliciose[e] interdum petitoribus surrogantur: litigia in ecclesiarum dispendium prorogari contigat: statuimus vt dignitates personatus vel beneficia huiusmodi[f] donec contra superstites lis finita[g] fuerit alijs nullatenus conferantur: nec ad ea eligatur quispiam vel etiam presentetur:[h] ꝙ si secus actum fuerit eo ipso irritum habeatur: ⁋ Sane si ad defensionem ipsius litis aliqui, quorum intererit[i] petierint se admitti: eos in illo statu[k] in quo ipsā inuenerit: decernim⁹ admittēdos

Inno. iiij. i ꝯci. lug.

De confessis.

Statuim⁹[l] vt positi

b Si hi ꝯ quos. si bñficiat⁹ ꝯ quē super bñficio litigat̄ cedit vl̄ decedit: si ali⁹ lite pen. cum supstite fuerit elect⁹: non valet electio. si v̄o aliqui quoꝝ intersit ad defensionē litis velint admitti in eo statu in quo erat cā admittēt̄. Emanauit hec decre. pp eādē q̄. s̄. prori

c ⁋ Possidet. ista ē diuersitas inter istuz casum ⁊ pcedentē. q: in p̄cedenti nondū erant bñficia adepti: sed de electiōe litigabat. hec beneficia iā erāt adepti.

d ⁋ Litigatur. expone vt dixi. s̄. c. prori.

e ⁋ Maliciose. h̄ fiebat isto modo: litigabat̄ ꝯ me sup bñficio meo: cū ego nō possem ꝯ aduersariū me defendere: renunciabā vt bñficiū cōferret̄ alicui potenti q litigantē iniuria ⁊ in re veraret.

f ⁋ Huiusmodi. possessa. s. p illum cedentem vel decedentem contra quem litigabatur.

g ⁋ Finita. vt si apparuerit illos habere: nulla fiat electio: al's fiat electio vel p̄ntatio post sniam p eos ad q̄s ptinet. Et intelligo decr. istā cū illi q ꝯ illos cedētes vel decedētes litigabāt ex eo litigabāt: q: dicebāt illas dignitates vel bñficia ad se spectare: al's nulla fieri h̄ret dilatio. pone enī ꝙ cleric⁹ ꝯ clericū agit petēs ipm ab eccl'ia remoueri q: criminosus vel ꝯcubinari⁹: morit̄ clericus accusat⁹ lite pen. cedat vel decedat: nunqd p h̄ ipedietur illi ad q̄s electio vel p̄ntatio ptinet eligere vel p̄sentare. Dic ꝙ non: q: statim illo cedente vel decedēte finita est lis. ⁊ sic nō h̄z locū hec decre. q̄ dicit expectandū finē litis cū supstite. ⁊ crimina extinguūtur morte. xxiij. di. quorūdā. cū suis ꝯcor. Si aūt petit illū ab eccl'ia remoueri ⁊ illam sibi assignari quā dic̄ ad se spectare: tc̄ locū h̄z d̄c. ad h̄. s̄. d̄ rescri. oli

h ⁋ Presentetur. nō. differentiam esse inter collationē electionem ⁊ p̄sentationem: q: hec tria hic ponūtur pro diuersis. habes hoc expssum. j. de preben. cum in illis. §. cum autem.

i ⁋ Intererit. puta qui eligūt cedentem: vel p̄sentauerūt: vel cōtulerūt: vel forte quia expectabant primam vacaturam. ⁊ sic istud beneficium velut mō cessione vel morte vacans sibi dicit deberi vel similes persone.

k ⁋ In illo statu. optima fuit prouisio: ⁊ declarat que nō. inno. ⁊ ho. de iudi. q: v. ducebāt enī cām illi bñficiati vsq̧ ad finē tpe snie sedebant: surrogabant̄ aduersarij quos oportebat de nouo citari ⁊ iudiciū incipi qui iteꝝ producebāt cām vsq̧ ad ꝯclusionē ⁊ postea cedebāt. iteꝝ veniebāt alij ⁊ idē faciebant ⁊ sic nō erat litiū finis. ⁊ idē fiebat olim de nouitijs electis vel p̄sentatis. sed de illis hodie sublata ē dubitatio per hec v̄ba ⁊ contra hoc nō dabat ho. aliud remediū. nisi ꝙ interpellata sedes apo. seper his pui deret ⁊ veritatem inquireret. sed hic optimū datum est remedium: vt in eo statu admittantur ⁊c̄. ⁊ sic erit finis liti. ⁊ concor. ad hoc. s̄. e. li. de elec. vbi periculū §. sane. ⁊ j. de excep. pia.

l Statuimus circa positionū materiam que nunc habentibus practicā noua ⁊ ignota videtur: scire debes p̄mo ꝙ positio s̄m gof. est dictū loco interrogatiōis positū: vt quod oliz interrogatiue fiebat: fiat hodie positiue. pone i terminis. dicebat olim actor q̄rite dñe iudex: an sit heres: ⁊ ex qua pte. hodie dicitur pono te esse talis heredē. iteꝫ pono te heredez ex asse. Sz hodie etiā fiūt interrogatiōes ⁊ ante li. ꝯte. quod dic vt nō. de iu. ca. c. pe. ⁊ post. ff. de interro. ac. vbicūq̧. et si sit ꝯclusū in cā vt. s̄. de fi. instru. cū ioānes. vñ potest scribi ꝙ positio ē breuis v̄borū formula mētē pponentis continens ad veritatē eliciendā ꝯcepta. Habuit aūt hoc v̄bū ortū non solū ex vsu hominū diu in causis inolitos sed ex antiqua lege. ff. de lega. iij. offidius. §. ex diuerso. ibi pone igitur in credito ⁊c̄. ad idē. s̄. de li. conte. c. vno. de elec. dudū. ij. ⁊. j. de testi. c. p̄ntiū. Fiūt autē positiones vt p ꝯfessionē aduersarij releuetur ponēs ab onere pbandi: vt hic. ⁊. ff. de iureiurā. cū q. j. rñ. nā ad hoc fiūt interrogationes. ff. de inter. ac. l. ij. iij. ⁊. iiij. Differūt aūt positiōes ⁊ interrogatiōes. q: positiōes assertiue fiūt: ille interrogatiue. positiones a parte: ille a iudice. Et dicūt quidā ꝙ positiones tm̄ fiūt post li. cōte. interrogationes ante tm̄ quoꝝ vtrūq̧ falsum ē. de interrogationibus supra dixi: de positionibus infra dicā. Ad positiones aūt rñdere dz pars: nō aūt aduocatus: imo solent cauti iudices tūc rñdentes aduocatos expellere. Scire tñ debes. ꝙ aduocatus qui docet clientulū falsum rñdere tenetur aduersario illius dāna resarcire que ob hoc ptulit: puta ex onere probandi vel amissione cause. l. di. sepe. s̄. de iureiur. c. vl. ff. ad. l. acquill'. qui occidit. §. vl. vnde solēt aduocati dicere cliētulis: si hoc ꝯfitearis cām perdes: nec dicūt si negaueris aīam pdes: de simo. mattheus. in fi. Scire debes ꝙ positiones fiūt in cā. ⁊ ad eas rñdetur per iur. vl' ca. vel v̄itatis in cā p̄stitū. vnde videt̄ ꝙ solū post li. conte fieri habeant cū post li. conte. iureiur. s̄. e. li. de iur. ca. c. j. Sed dic ꝙ qñcūq̧ faciende sūt pbationes fieri p̄nt positiones siue ante li. conte. siue post. nec ob. qd̄ d̄ iuramento dictū est. s̄. quia iudex ponentē ante li. contes. faciet iurare se credere ⁊ estimare veꝝ esse qd̄ pōit ⁊ aduersariū ꝙ veꝝ respondebit. p̄nt enī ante litē conte. exceptiones opponi sup qbus facienda est pbatio. ad cui⁹ releuationem fiant pōnes. pone enī excipit̄ ꝙ actor excōicatus ē q: percussit clericū: ⁊ sic ab agendo repellendus. ponet ipse reus: ⁊ hoc modo pono ꝙ percussisti talē: itē ꝙ in tali pte corporis. itē ꝙ cū gladio. itē ꝙ i tali loco. itē ꝙ in tali die. itē ꝙ talib⁹ p̄ntib⁹. itē ꝙ turbat⁹ ex tali cā pcussisti illū. itē ꝙ aio iniuriandi. itē ꝙ ille tūc erat clericus. itē ꝙ erat in possessione cle

ones negatiuas[a] que probari non possunt[b] nisi per confes-
sionē aduersarij[c] : iudices[d] ad-
mittē possit[e] si eqtate suadēte
viderit expedire. Boni
Si post prestitū[f] fa. viij.

veritatis aut[g] calūnie iuramē-
tum[h] reus[i] vel procurator[k] ipi-
us positiōibus ab aduersario
sibi factis interrogat⁹ iussusq̄[m]
a iudice r̄ndere absq̄ rōnabi-
li[n] cā recuset: aut nolit: seu cō

neatus. itē ꝙ sciebas illū clericū ēē. itē ꝙ vidisti eum tonsurā ⁊ habitū clericalē deferentē. his ꝑ actorē confessatis ꝓbata ē excōicatio. al's reus hoc ꝓbet mutando v̄ba ⁊. dicēdo intēdit ꝓbare ⁊c. post li. cōte. pone ꝙ peto ab ecclesia aliquē remoueri quā cōtra iura retinet. dicam pono ego talis iuramento meo ꝙ talis hꝫ: ⁊ possidet ecclesiā sancti petri. itē ꝙ habet ⁊ possidet ecclesiā sancti marci. iteꝫ ꝙ quelibet earū hꝫ curā animaꝝ. itē ꝙ eas post cōciliū acquisiuit: hoc ꝯfessato succūbit re⁹ nisi dispēsationē vel iustā cām ostēdat. ⁊ idē in sīlibus. Scias aūt ꝙ positiōes fieri debēt sup ꝯtentis in libello ⁊ ad ea ꝑtinentib⁹ vel ꝑtinere valētibus ex ꝑte actoris ad intētionē fūdandā: ex ꝑte rei ad extenuandā. iiij. q. iiij. c. j. Fieri aūt debēt de facto rei. q2 ad factū alterius nō cogitur r̄ndere. ff. ꝓ suo. l. fi. ⁊ sunt in scriptis offerēde iudici vt videat. an sint īpertinētes īpossibiles captiose negatiue: saluo eo qđ hic dr: ⁊ sic eas repellat. ⁊ de h̄ dicā. j. c. pri. q̄s si admittendas viderit: in actis curie sibi scribi faciet: de ꝓba. qm̄. s̄. e. li. de rescrip. cū in multis. ff. de re iudi. l. acta: ad illas postmoduꝫ faciat aduersariū r̄ndere vel de v̄itate vl' credulitate habita distinctiōe an de v̄itate vel calūnia tm̄ sit iuratū. j. ti. pri. c. ij. ⁊ r̄nsiōes scribi faciet sic. fatetur vel negat: credit vl' nō credit. Cū aūt ex iuramēto de calūnia: vel de v̄itate r̄ndet: an possit dicere dubito. nō. s̄. de iur. ca. cū cām. i j. glo. Caueat aūt ponēs a positiōib⁹ sue intētiōi ꝯrijs: vt si agat petitiōe hereditatis vel quoꝝ bonoꝝ: non dicat se post mortē possedisse defūcti si agat publiciana nō ponat se emisse a v̄o dn̄o si agat vti possidetis: n̄ dicat aduersariū possidē. ⁊ idē in sīlib⁹. Est aūt positiōis effect⁹ vt is q ponit: qđ ponit ꝯfiteri dicat. vt. j. de iur. iuran. c. vl. vbi dicā de hoc. ⁊ an positio vel responsio ad eam reuocari possit.

a ¶ Negatiuas. q̄ ē rō q̄re positio de negatiua q̄ alit ꝓbari nō pōt: fieri nō poterat. Breuis ē solutio. negatiue q̄dā ꝓbari nō p̄nt sup q̄ dic vt nō. io. vj. q. vl. actor. her. s̄. de elec. bone. j. ⁊ accur. ff. de ꝓba. l. ij. ꝫ positio in locū ꝓbatiōis venit. illud ḡ in positiōe dꝫ admitti qđ admitteret in ꝓbatiōe. ⁊ de h̄ nō. gof. s̄. de elec. dudū. ij. Itē positio negatiua ꝓbari dꝫ: ꝫ negatiua non probat vt. s̄. ḡ ⁊c. Itē negatiua positio nō ponit ꝫ remouet. ⁊ h̄ siue sit negatiua explicita puta ꝙ nō cognoui bertā. de fri. c. j. vel nō fuit citat⁹. de ele. bone. siue implicita: vt pono ꝙ in electiōe tm̄. iiij. cāonici p̄ntes fuerūt ꝯ cā po. cū ecclesia. positiōes ḡ has negatiuas rigor repellit: ꝫ eqtas eas admittit si iudici videbit vt hic.

b ¶ Nō p̄nt. pone nego l̄ras ad lites de mādato dn̄i īpetratas: vel nego pecuniā numeratā quā promiseraꝫ instr̄o solēni ⁊ spe future numeratiōis. hec ⁊ sīlia non p̄nt probari nisi per ꝯfessionē aduersarij.

c ¶ Aduersarij. dicebant quidā doc. antiq negatiuaꝫ positionē admittendā indistincte. ⁊ ꝙ dicitur ꝙ negatiua probat nō pōt. veꝝ ē ꝑ testes: sed ꝑ ꝯfessionē aduersarij bene: ⁊ ꝓbatur hoc. s̄. de temp. or. dilectus. ꝯ eta. ⁊ quali. c. vl. io. an.

d ¶ Iudices ordinarij delegati vel arbitri. s̄. de proba. quoniā ff. de arbi. l. j.

e ¶ Possint. nō q̄cq̄d iudicis ꝑtāti ꝑmitit: iuris necessitati sbijcitur. ff. de iudi. l. nō q̄cq̄d. ad hoc. ff. de of. ꝑsi. l. sepe. ⁊. l. se. ꝑ que videt ꝙ optioni iudicis relinquat. peccat tn̄ iudex reijciens: ex quo positio facit ad cām: ⁊ equitas suadet cū equitas scripta rigori iuris ꝑferat. C. de iudi. placuit. de fur. ⁊ ser. cor. l. siqs ꝓuo. ⁊ eq̄tatē semꝑ habere dꝫ pre oculis: vt iiij. q. iiij. c. j. ⁊. j. de re. permu. c. vno. ff. qđ cer. lo. l. ꝙ si ephesi. nec sit artanda probādi copia. xiiij. q. ij. q̄ꝫq̄ꝫ. C. de proba. l. vl. ꝺm ho. tenetur: si n̄ poterit appellari

f Si post prestitū. Si reus iussus positionib⁹ respondere recusat: vel si cōtumaciter recedit habebūtur pro cōfessatis. sec⁹ si ꝓusq̄ꝫ sic iussus ēēt ꝯtumax fuerat. ꝫ tūc procedetur ꝯ eū tanq̄ꝫ ꝯ cōtumacē. Tracta fuit hec decre. de extrauagan. alex. que incipiebat. retulisti al's dilecto filio. io. an.

g ¶ Aut quo ad spūales cās expōim⁹ pro et. in eis. n. ī vtroq̄ iurat: vt. s̄. de iur. ca. c. j. §. vl. ⁊ sic ē si. C. de v̄ sig. cū quidā.

h ¶ Iuramētū. nō pro opi. illa q̄ hꝫ ꝙ solū post li. ꝯte. fiāt positiōes. ꝫ dic vt dixi. s̄. c. pri. ⁊ respicit qđ cōiter fieri solet.

i ¶ Reus. qđ de actore vel ei⁹ procuratore: Dicūt q̄dā ꝙ cadit ab instituta actiōe. s̄. de iur. ca. c. vl. ⁊. C. de iura. ca. l. ij. §. ꝙ si actor. Ad positiōes. n. r̄ndere ex vi iuramēti. ⁊ iō pena iurare nolentis hic locū habeat qđ nō credo. sed dico vt. s̄. in proxi. glo. ꝙ hic respicit qđ cōiter accidere solet siue pōt. s. q2 actores probare h̄nt ⁊ sic positiōes facere. ꝫ idē ecōuerso cū actoris ⁊ rei sit equa ꝯditio. j. de reg. iur. nō lꝫ. cū similib⁹.

k ¶ Procurator. ipsius nō. procuratoris ꝯtumaciā post li. contē. dn̄o nocere. ⁊ de hoc. s̄. vt li. ꝯte. c. j. in fi.

l ¶ Iussusq̄ a iudice. per hanc litterā bene videtur terminata illa antiqua altercatio: qua queritur si iudex citat partē vt veniat r̄ndere positionib⁹. ⁊ citata venire non vult: an positiones habeant pro ꝯfessatis. Et lꝫ q̄dam dixerint ꝙ sic: puto ꝙ non. ecce eni ꝙ tex. dicit iussus a iudice ⁊ ne credat aliqs ꝙ talis iussus factus per nūciū sufficeret. ꝑmittit interrogatus. ille igitur lꝫ sit iussus per nunciū non per iudicē. ⁊ hoc ꝯcesso non tn̄ est interrogatus a iudice: qđ req̄rit hec ꝯstō. vnde ⁊. j. submittitur: veꝝ si anteq̄ꝫ respondere sit iussus: sic dixit. i. a iudice interrogatione ꝑmissa. maiorem ergo reputauit cōtumaciam illius qui interrogatur a iudice ⁊ ab eo iussus respōdere nō vult q̄ꝫ illius qui citatus per nūciū vel litteras etiam hoc exp̄sso venire non vult.

m ¶ Rōnabili causa. puto si positio superflua esset vel impertinens que probata non releuaret. C. de proba. ad probationē. xxx. q. vl. iudicantē. ibi ad rei veritatem ⁊c. s̄. de offi. archidi. vt nostrum. vel obscura. iiij. dis. erit. de spon. de muliere. C. de trāsac. vt responsum. vel generalis. ff. de le. ij. titia. j. r̄nso. Iteꝫ si sit de facto alieno: vt dixi. s̄. c. proxi. item si sit copiosa puta que detegat ꝑiuriū respōdentis nō est admittenda: puta pater cōuentus iurauit nil esse in peculio: tutus est igitur exceptiōe iurisiurandi a parte delati nisi pro rebus postea quesitis postea in positione dicūtur alique res fuisse in peculio tempore quo iurauit: per hanc detegitur periuriū eius vnde respōdere non cogitur. ff. de iureiuran. l. duobus. §. fi. nulli enim inijciendus est laqueus. xxvij. q. i. de viduis. item si sit multiplex: vt pono ꝙ possidēs talem ecclesiam ad tale monasteriū pertinentem. vel pono ꝙ titius filius. p. dꝫ h̄ibi. x. vel his similia

possit.n.alterũ esse verũ:alterũ falsuz:⁊ iõ petit explicari vel ipse idẽ explicet dicẽdo utrũqз falsuz:vel vt hoc veruz:hoc falsum: vl' posit simplr positionẽ negare:etiã si alter vez sit.ff.ð re.du.si is qui ducẽta.§.vtrum.iij.q.ix.pura.ix.di.si ad sacras vnde videt:ꝙ ad multiplicẽ positionem bene rñdere teneat cũ hẽat suprdicta remedia:ad hoc optime.j.tit. pri.presentium. Consueuerũt aũt aduocati dicere pono hec:⁊ si non credis ꝯiunctim pono disiunctiũ:ad quam tñ respondere non ꝯpellitur vt quibusdaz videtur p iura supradicta ñ.n. ponit vt dз. Itez si positio sit iuris:vt pono ꝙ ipubes põt ꝯdere testamentum vel his silia: ⁊ ad h nõ ꝯpellitur respondere cum enim ius quis probare nõ cogatur:sed factũ ergo nec ponere:cum succedat in locum probationis.s.e.c.prori.ergo tãqз ad supflua nõ cogit respõdere. Itẽ si sit impossibilis vel contra naturam:vt si ponit virginem peperisse vel patrẽ iuniorẽ filio.xxvj.q.ij.§. cum ergo.ad hoc.s.de cõfes.c.vl.⁊ quod ibi.no.de iter.ac.l.confessionibus.⁊.l.se. Item super crimine eius contra quem fiũt nõ admittuntur positiones:de pe.di.j.nõ tibi dico he ergo ⁊ similes sint rõnabiles cause pp quas rñdere nõ teneat. Itez si procuratori fiũt positiones sup aliquo emergẽti de quo probabiliter nõ imputetur dño:si nõ instruxit procuratorem bñ habebit procurator inducias ad consulendum dñm secus i pncipali sup quo a pncipio instrui debuit.s.ð iu.calũ.in ptractãdis.vbi de hoc p inno.⁊ ho.

a ¶ Eisdem.s.quibus respondere nõ vult.⁊ p hanc litteram dico ꝙ si qbusdã rñdebat ⁊ postea alijs rñdẽ noluit:ille qb' iam rñderat non habebunt pro cõfessatis si eas negauerit.pena.n.vlterius non debet extendi ⁊c.de his que fi.a maio parte ca.c.quesiuit.

b ¶ Pro confesso.nunqd ipso iure.aut p sniam:videt ꝙ per sniam bз ea q no.s.de iura.ca.c.vl. dicebat tã.ꝙ tacẽs non habebat pro ꝯfesso:nec pro negante per regulaz.ff. de re.iur. q tacet.⁊.j.e.ti.is qui tacet.ibi dixi.qd ergo fiet:sm eum ꝯpellit rñdere per excõicationẽ in possessionẽ missionẽ captionẽ pignoz mulctam'⁊ his similia.s.vt'lit.nõ ꝯtesta.tue. ⁊.c. qm.ff. de ven.inspi.l.j.§.igitur.ff.sigs ius di.l.vna.⁊ facit sm ho. de ele.bone.v.ꝯ lega. Sed hodie p ꝯfesso hñi dз:vt hic vides: ad hoc.ff.de interro.ac.de etate.§.q tacuit.⁊ idẽ iuris de obscure rñdente nisi declaret:vt.e.l.§.nihil.⁊ ꝙ h dicit ꝙ hẽtur p ꝯfesso.itellige si ꝯfessio ẽ dãnosa:al's si eẽt sibi vtilis haberet pro negante.vt.ff.de iter.ac.l.nõ alienũ.⁊.l.de etate.§.j. vs qз ad vi. In interrogationib' pcedat hoc. In positionib' nõ credo:in qbus satis sit ponẽti ꝙ hз intentum suum.

c ¶ Nõ dictauerit.qð dic vt no..s.de.do.⁊ cõtu.prout.

d ¶ Mediatores.soci' in crimine simonie admittit in testẽ si sit soci' criminis tñ:⁊ agat ciuiliter.al's nõ. Ista decre.⁊ se.fuerũt greg.⁊ deberẽt esse in antiqua ꝯpilatione vltime i ti. Et p hanc decre. moderationẽ recipiũt.glo.ille. Jo.⁊ ber.iiij.q.iij §.item in criminali.v.liberi.in j glo.quam quidam non hñt: ⁊ de testi.venieniens.j.in glo. pe.qui indistincte dicebant:ꝙ in hoc crimine socius criminis tantum admittebatur in testem:criminis vero ⁊ numeris nõ distinctio.enim illa locum habet cum solum agitur ciuiliter

tumacit se absentet: hñi dз sup his de qb' in eisdẽ[a]. positõib' interrogatus extitit: p ꝯfesso[b]

¶ Verũ si aliqñ rñdere sic iussus fuerit:eũ ꝯtumaciter absẽtari ꝯtingat:tũc p ꝯfesso[b] nõ dз hñi:sз ẽ al's ꝯ eũ tanqз ꝯ cõtumacẽ put rõ[c] dictauerit p cedendũ. Gregorius.ix.i cõcilio generali lugd.

si enim criminaliter:socius etiã tñ criminis repellit vt hic vides:ad hoc.s.eo.testimonium.

d ¶ Mediatores.qui prenete dicunt:⁊ salarium qð eis datur dicitur proreneticũ.ff.de prorene.l.j.⁊.ij. Et si in spiritualibus salariũ recipit vel aliquã promissionem cõmodi tẽporalis simoniacus est:de simo. cũ essent:⁊ tc nõ admittitur: etiaз si ciuiliter agatur vt hic in fine.⁊.s c.veniens.j. infamis est.j.q.j.sigs eps.⁊.q.iij.siquis pbẽdas.⁊ beneficijs puandus.s. de elec. p inquisitionẽ ⁊ deponendus:de confes.c. ij.de simo.non satis.ibi vel cõnsenserit.

De testibus ⁊ attestatõibus.

Mediatores[d] p q's[e] scelus simõie plerũqз[f] ꝯmittit ad testimoniũ[g] ꝯ sceleris eius dẽ auctores[h] in detestationez criminis[i] admittũt:si nõ agatur criminaliter[k]: sз ciuiliter[l] ⁊ emolumentũ exinde nõ fuerint assecuti[m]. Idem.

e ¶ Per quos.i.quorum ministerio

f ¶ Plerunqз.ergo non semp.q: interdũ sine mediatore inter se ꝯponũt simoniaci:de simo.de hoc.⁊.c. veniens cũ si.

g ¶ Ad testimoniũ.no.ꝙ ad psumptionẽ faciendam bene admittant:sed non ad probationem.iiij.q.iij.§. item in criminali.v.liberi.quod dic vt no.xv.q.iij.nemini.de ꝯfes.c.j.de testi.veniens.j. Et no.ꝙ dicit testimonium q: circa accusationem nihil h statuitur: sed statur iuri antiquo.ij.q.j.in pmis in fi.xv.q.iij.sane.ð simo.tanta.⁊.c.lз he.lib.⁊.c.p tuas.⁊ ei quod no.ij.q. vij.in summa.

h ¶ Auctores.cum interdũ etiã p alios ꝯuinci nõ possint:ad hoc.s.de testi.co.c.vlti.vbi ad detegendã cõiurationem inducuntur socij ⁊ iurati.

i ¶ Criminis.al's tãti criminis:⁊ ꝯcor.j.q.vlti.c.vlti. s.de simo.tãta.⁊.c.lз heli.vbi cũ ad istar criminis ⁊c. ⁊ p hãc lraз credo hãc decre.itelligẽdã:ẽt de mediatore:qui nõ est emẽdatus de crie:al's qd eẽt spãle in hoc.vt.s.testimoniũ.vel põt dici de emẽdato debere itelligi:⁊ bñ est spãle:ꝙ mediator admittat vt.j.dicã.

k ¶ Criminaliter.s.eo.testimonium.

l ¶ Ciuiliter. No.ꝙ regulare ẽ ꝙ in ciuilib' mediator de ꝯsensu ptiũ admittat ad testimoniũ:al's nõ: in auc.de testi.§.qm vo.coll'.vij. Et no.ber.de te.co.dilectoz.circa pn.gl.h tñ admittit etiã pte ꝯdicẽte:qð intellige sm distinctionẽ dec.ð simo.p tuas.⁊.c.lз heli.

m ¶ Assecuti.vides qd iuris i hoc excepto crie.s.simonie: Sз qd de alijs exceptis: De crie lese maiestatis dic vt.vj.q.j.§.vez.de ꝯfes.c.i.de crie heresis:dic: vt j.de here.in fauorẽ. Sз aduerte mirabile.n.ẽ qð dicit hec dec.ꝙ soci' cris repellat i criali:crimis ⁊ mũeris i ciuili.si.n.q petit ipз a testimonio repelli:dicat socius mihi i crie fuisti: nõ egem' vlteri' teste:q: ex hac ꝯfessione puniẽdus ẽ de ꝯfes.c.ij.nec pmittit canon vl lex ꝙ dicat hoc ñ feci:q: mẽdaciũ vel aliud pctm ñ pmittũt.xxij.⁊.q.iiij.⁊.q peccat.⁊.ff.ð tribu.illud.§ pe. Sз dic ꝙ põt i genere dicere nõ potes testis eẽ: q: ꝯmisisti hoc crimẽ:qð me offero pbatuz: ⁊ sic repellet. q: par delictũ repellit teste.s.e.ponas.cũ distinctõe dec. de simo.lз heli.⁊.c.p tuas.vel dic pcise ꝙ exceptionez

obijciēs nō fatet.j.de reg.iur.exceptionē.τ ibi dicam vel pone φ opponat criminis simonie exceptio ꝯtra testem:τ ille q pduxit eū q pbat fuisse sociuꝫ:τ sic contra se nil fatetur:ꝫ scdꝫ tene.qꝛ τ hic videtur fateri testem suum simoniacum. non video quare expresisset de negocio electionis:plusqꝫ de alijs tractatibus:spāle ergo videtur in electionibus τ receptionibus:τ in casu istius decre.qꝫuis φ debeant absentes vocari:als non.x.q.ij.hoc ius porrectum.

Presentiumᵃ auctoritate mandamᵇ quatenus in cā que iter abbatē τ ꝯuētuꝫᵇ sancti nicolai andagaueñ. exᶜ vna pte τ porem τ ꝯuētū de paldigeñ.linconñ.dioc.exᵈ altera super eo.φ ijdem abbas τ conuentus se ab ipsis priore τ conuentu de paldig. possessioneᵉ subiectionis eiusdem prioratus asserunt spoliatos τ super irritanda quadam cōpositioneᶠ olim inita iter partes: τ rebusᵍ alijs vertitur ab eisdeꝫ abbateʰ τ priore nomine suo:τ in animas conuentuumⁱ eorundem: vel maioris τ sanioris partis ipsorumᵏ recepto iuramento de veritate dicenda iniungas dictis abbati τ priori: vt tam ponendoˡ φ respondendo dicant veritatem quam super positionibus tibi sub bulla nostra transmissisᵐ ipsi sciūt τ per illosⁿ itelligūt in quoꝝ aīas iurauerunt. Prétereaᵒ sigillatimᵖ sup qlibꝫ articulo i qlibꝫ ipositione ꝯtēto facias partibꝰ sufficienterᑫ adinuicem responderi nulla prorsus ab eis super ipsis positionibus cōtradictioneʳ recepta. Sine iuramēto autem a syndico vtriusqꝫ partis:qd sciatˢ de huiusmodi positionibus vel credat inquirasᵗ. Testes etiaꝫ quos super articulisᵘ sub eadem bulla transmissis pars dictorum prioris τ conuentus duxerit pducendosˣ ad reprobandos testes partis alteriᵞ in causa

a Presentium hec dec.est petica τ p aduocatos optime scit τ ponit modū remissionis curie:τ dat modū sup positionibus iurandi τ dicit p queꝫ iurare ðbeat:dat modū rñdēdi:τ modū testes probatorios reprobandi:τ reprobatorios iteꝝ reprobādi hoc dicat.

b Cōuentū.dic vt.s.de rescript. edoceri.

c Ex vna pte. τ actores.

d Ex altera.τ reos:vt pꝫ per sequentia.

e Possessiōe.i. quasi possessiōe qꝛ de icorpalibꝰ agebat.ff.ð vsufru ca.seqt.§.si viā.τ de hoc.s.de fo.ꝯpe.ꝯquestus. Et no.φ hic agebatur possessorio:τ tñ iurat de veritate qð ē ꝯ id qð no.ber.s.de iu.ca.c.ij.in gl.i fine.τ.s.ð resti.spo.lrās.ꝫ nō phibet h iurari.τ hodie curādum nō ē p id qð hēs.s.eo.li.τ e.ti.c.j.

f Cōpositōe.si amicabilis fuerat.valere poterat.Secus si fuisset trāsactio.s.de trāsac.sup.e.de hoc ð preben.nisi essent.

g Rebꝰ alijs ꝯmissio facta cū hac clā non extendit ad maiora quod dic.vt.s. de rescrip.sedes.

h Abbate τ pore vtraqꝫ.n.ps petijt positionibꝰ suis peos q pncipales erāt τ melius veritatē nouerāt rñderi:τ iō sup his scripsit papa rothomageñ.archiepo vt seqt ad hoc.s.de iu.ca.in petrādis.ff.de procura. si actor.

i Cōuentuū.i.singuloꝝ de ꝯuentu vel maioris ptis qꝛ conuentus sicut vniuersitas non haꝫb animā.j.de sen.excom.romana.§.vlti.Nota ius nouum vt prelatus iuret in animam suam τ fratrum vel maioris partis.olim solus prelatus prestabat hoc iuramentum: τ de hoc.s.de elec.dubium.ij.Et nota ex hac littera φ confessio solius prelati non nocet ecclesie:qꝛ nec etiā confessio minoris partis:cuꝫ hic dicat: vel maioris τc.τ facit de his que fiunt a maio.par.ca.c.j.

k Ipsoꝝ.ibidē residentiū ƀm inno.ad hoc.x.q.ij.h ius porrectū.ho. contra dicens absentes vocandos si possunt ꝯmode vocari:de electi.qꝛ ppter.facit p co j.de pbē.cū i ecclesijs.sed opi.innocen.credo verā per decr.s.e.li.de offi.ordi.quāuis.ibi.put sunt in electionis negocio τc.Sꝫ n.i oibus tractatibus vocādi eēnt

l Ponendo.qꝛ ēt ponēs ꝯria periurus ē.j.e.pri.c.vlti.

m Trāsmissis.quibus nil opponi poterit:cū sint examinate τ approbate p papā.xxxv.q.ix. aplice C.de testa.oium.τ hoc ē qð.j.sequit nulla prorsus τc.

n Illos.qꝛ tractabant illas cū cōuentu. si autē scientia prelati ē ꝯria responsioni conuētus dicat ex pte ꝯuētus sic dico.sed sic ego credo:vl dico. ad hoc.ff.ð admi. tuto.quotiēs.§.sicut.hꝫ hosti.Si autem eēt i iudicio tanqꝫ platus:hēs de hoc.s.de postulatio. bone.ij. de prescripti.c. vltimo.liiij. dist. generalis. Sed in casu premisso cui responsioni stabitur.dic φ responsioni cōuentus cū prelatus hoc respondeat vt pars conuētus τ maiori parti sit standū:vt.s.dixi.

o Pretea.als postea als ptereā:quasi dicat diximus φ respondendum est positionibus:volumus instruere iudicem quomodo habeat facere responderi:τ ideo dixit preterea.

p Sigillatim.qꝛ positio habens plura membra:in vno falsa in alio vera posset esse.τ sic copulatiua posset negari:vt dixi.s.ti.prori.c.vl.ff.de rebus du.si is qui ducenta.§.vtrum.τ ponēs dꝫ ponere certū:τ respondens rñdere certū.ff.de ꝯfes. certū.τ ois disiunctiua est incerta.ff.de v.ob.l.vbi.§.qui illō ff.de iureiuran.preto[illegible] quid autem.

q Sufficienter.[illegible] sigillatim.τ clare [illegible] rñderi:τ si rñdere nollent haberentur pro ꝯfessatis.s.ti.prori.c.vlti.

r Contradictione[illegible] renem dixi super verbo transmissis.

s Quid sciat.qꝛ titubat:hēbit diē ad deliberanduꝫ.ff. de pe.here.si debitor.τ si presumptio est de malicia potest iudex exigere iuramentum ab eo φ maliciose hoc non petit.s.eo. li.de iur.calū.c.ij.in fi.si aūt animū suū ad aliā partem applicare nescit:tūc poterit dicere nescio:vel negatiue respondere vt si qrat si tal's viuat:dicat nō credo nō sequit propterea qꝛ credat ipsum mortuuꝫ ƀm inno.τ hosti.tunc eniꝫ titubat nō credens hoc vel illud.

t Inquiras.Quid si syndicus confiteat ꝯriū eius qð prelatus cōfessus fuerat lꝫ alij aliter dixerunt:dic ƀm ber.potiꝰ standum cōfessioni prelati τ capituli qꝫ ꝯfessioni syndici q nō iurauit.si vero cōcordet cū prelato eius ꝯfessio adiuuat.

u Articulis.articulus vocat pars intentionis cōtinens id qð actor probare intendit:τ facit.s.de testi.veniens.ij.

x Producendos.iuratos tñ als testimonium ipsoꝝ nō valeret etiā si eēnt religiosi.s.de test.nuper.nisi iuramentuꝫ remitteretur a parte.vt.s.eo.tuis.

y Alterius.s.sancti nicolai.

ꝑncipali ꝓductos[a]: q̄ꝝ noīa[b] ī eiſdem articulis ↄtinent̄ vſq; ad calendas[c] nouēbris ꝓximo futuri examines ſcd̄m ꝑtis ad uerſe īterrogatoria[d] q̄ tibi ſub eadē bulla trāſmittim⁹ diligēter: ꝑmo tm̄ ī ꝑſonā cuiuſlibet teſtis a ꝑdictis abbate ⁊ a cōuētu ꝓducti facta ſigillatim ſpecificatōe[e] criminū ⁊[f] aliorū obiectoꝝ ſibi ī eiſdē articul' ↄtentoꝝ. ¶ Si vō dicti abbas ⁊ ↄuētus[g] aliquos teſtes corā te ꝓduxerit ↄtra teſtes ab eiſdē ꝑore ⁊ ↄuētu ꝓducēdos[h] iuxta articulos quos ipſi abbas ⁊ conuentus tibi ſuꝑ reprobatōe teſtiū ꝓductorum prioris ⁊ conuentus in eadē ꝓduxerint: recipe ac eos vſq; ad calendas februarij proximo[i] futuri diligēter examinare[k] ꝓcures: ſimili[l] ſpecificatione criminū ⁊ alioꝝ q̄ cōtra teſtes eorundem prioris ⁊ conuentus obiecta fuerint obſeruata[m] prius tamen preſtito iuramento[n] a procuratore dictorum abbatis ⁊ conuentus ꝙ ad hoc ex malicia nō procedāt[o]. Anno.iiij.ī gnā.ↄc.lug.

Romana[p] eccleſia ⁊.j. ī appellatōis[q] cā is q ap pellantis procurator: vel ad uocatus in priori iudicio fuerat[r] non recipiat̄ in teſtem.[s]

a ¶ Productos.corā papa vel iudicē ab eo dato. Et ſic nō ꝙ cōteſtata erat lis: aliter regulariter nō valet teſtiū receptio.s. vt lit.nō cōteſ.in rubro ⁊ nigro: Et ſic no.ꝙ lȝ ſtatī poſt litēm cōteſtatā iurādū ſit de calūnia vel de veritate dicēda ſcȝ ꝙ reg rit cā: ⁊ faciēde poſitiōes an̄ ꝓbatiōes: ſi tm̄ hoc omiſſū fuerit adhuc poſt ꝓbatiōes fieri poterit: ad hoc.s.e.li. de iur.cal.c.j.hic enī p⁹ teſtes receptos ⁊ de veritate iurat̄ ⁊ fiūt poſitōes

b ¶ Noīa.ne eē poſſit variatiōi locus.s.e.li.de reſcrip.c.ij.⁊ cōtinebantur iſto mō. Intēdit talis ꝓbare talē teſtē adulterū ꝑ eo ꝙ talē vxorē talis publice ī ſuā tenuit cōcubinā: ⁊ hoc ꝓbare vult ꝑ.a.b.c. Itē ītendit ꝓbare ꝙ t.ē piurus: qꝛ deierauit corrupt⁹ ī tali cā ⁊ hoc vult ꝓbare ꝑ.d.e.f ⁊ ſic de ſingulis: qꝛ vn⁹ teſtis neſcit oēs articulos intētiōis: ſed īterdū alteꝝ tm̄ ⁊ ſi vellet alios q̄ȝ noīatos inducere vel eos trāſponere: nō credo. ꝙ poſſit ſcd̄m hoſti.ar.ff mādā.l.diligēter ⁊.s.de reſcrip.cū dilecta.j.de ꝑben.cui de non.

c ¶ Calēdas.⁊ nō vltra.s.de ꝓba.lȝ.nec pn̄t iſti delegati terminos ꝓrogare: niſi partes ambe in prorogationem termini conſentirent.s.de of.dele.de cauſis.

d ¶ Interrogatoria.iterrogatoria ſūt q̄ facit pars teſtib⁹ productis ↄ ſe: ⁊ dant̄ ſuꝑ articulis de qb⁹ ꝑmiſſū ē: ⁊ formant̄ ſcȝ circūſtantias cauſe: ⁊ ꝑſonaꝝ ꝓductaꝝ: vt in dicto.c.lȝ.§.j.s.e.cū cā.j.⁊.c.ꝑ tuas.vn̄ datis articulis petit pars terminū ad danda iterrogatoria: q termin⁹ tā hic ⁊ predictis iuribus dari dȝ q̄ȝ ↄſuetudine gnāli: q̄ eſt optima ⁊c̄.ff.d legi.ſi d interpretatiōe.d ↄſue.cū dilectus. Et fiūt interrogatoria hoc modo Si dixerit teſtis veꝝ eē [illegible] articulo ↄtinet̄ q̄rat̄ ab eo quō ſcit: [illegible] ibi preſens erat: [illegible] ibi erat: ⁊ ſi vidit. potuit enim preſens eē ⁊ nō vidiſſe. [illegible] quo anno mēſe ⁊ die id fuit fcm̄. Itē ī quo loco: q̄ domo q̄ parte dom⁹: ⁊ an domus illa ſit terranea vel in ſolario.⁊ q erā ibi ꝑſentes. Itē ſi cognoſcit illū de quo teſtificat̄ ⁊ cuius ē etatis ſtature ⁊ coloris: ⁊ his ſimilia ſcȝ ꝙ faciūt ad factū: ⁊ hec interrogatoria de ↄſuetudine nō dāt̄ ⁊ d iure parti aduerſe ne poſſit ſuꝑ his inſtruere teſtes ſuos: ſȝ iudex ꝑ ſe vl' ꝑ aſſeſſorē examinat illa: ⁊ ſiq̄ repit ſuꝑflua vl' ipertinētia: illa reſecat hic aūt n̄ hēbit locū reſecatio cū fuit approbata ꝑ papā: vt d articulis ſuꝑius dixi.

e ¶ Specificatione. No.pro ſpecificatione obiectoꝝ: ad idem s.e.li.de elec.vt circa.

f ¶ Et aliorū.forte obijciebāt̄ aliquibus nō crimina: ſed alia per que impediebantur teſtes eſſe: puta ꝙ erant vel fuerāt aduocati: vel procuratores in cauſa.j.c.proxi.vel ꝙ erant minores.iiij.q.iij.c.j.vel his ſimilia.

g ¶ Conuentus.originales actorēs.

h ¶ Producēdos ad reprobationē teſtiū ꝓductoꝝ ī ꝑncipali.

i ¶ Proximo.intelligebatur ſi non fuiſſet appoſitum.ff.d.verbo.obli.eum qui calendis.

k ¶ Examinare.ſcd̄m iterrogatoria prioris ⁊ ↄuentus ſpaldig. vt.s.in proximo caſu dictum eſt.

l ¶ Simili.de qua dictum eſt.s.proxi.ver.

m ¶ Obſeruata.hos aūt teſtes nō licebit vlterius priori ⁊ conuentui reprobare: vt.s.de teſti.lȝ dilectus.

n ¶ Iuramento.ſed quare exigitur iuramentum a procuratore abbatis in hac reprobatione: ⁊ non in prima reprobatione quā facit ꝑor cōtra ꝑncipales teſtes abbatis. So. potius preſumit̄ ꝙ hoc facit abbas ex malicia q̄ȝ prior: qui ꝑmo reprobauit teſtes ſuꝑ ꝑncipali productos: quaſi ꝓuocatus velit vlciſci: ⁊ iō ꝓpter illam ꝑſumptionē hoc exigit̄ iuramentum: ſi.de re.ſpo. litteras ſcd̄m ber. Sed dic ꝙ h eſt in ꝑtāte iudicis ꝑ predi.decre.⁊ ꝑ.c.de iura. ca.c.ij.in ſi.s.eo.lib. vnde ⁊ in prima poterit exigere ſi ſibi videbitur: ⁊ in ſecunda omittere ſi ſibi videbitur: iſte autem neceſſe habet mandatum pape ſeruare.

o ¶ Procedant.habebant olim quidam hic plus de textu q̄dā nō.ſ.ceteꝝ nobis ſub ſigillo tuo ⁊c̄.io.an.

p ¶ Romana.duo ſunt huius decre.dicta ⁊ breuia ⁊ iccirco eam non ſummo.

q ¶ Appellationis.fuit cauſa dubitationis qꝛ alia videbatur cā ap.a ꝑncipali propter alium iudicē ⁊ alium ꝓcuratorem ⁊ aduocatum qui frequenter in ipſa interueniunt: qꝛ non tenetur ꝓcura.vel aduocat⁹ ꝑncipalis cauſe defendere cauſam appellationis: vt no.s.de ꝓcura.non iniuſte.⁊.ij.q.vj.§.poſt ſcd̄a.⁊ facit qd̄ dixi.s.d iur.ca.c.ij.j.rn̄.ſed nō ē alia: vel lȝ ſit alia quo ad quid: tn̄ ꝓcurator: vel aduocatus in ꝑncipali in cauſa appellationis nō debēt teſtimoniū ferre: ne memores ſui officij forte ↄtrium aſſererēt veritatis: ſic ⁊ aduocatus neqt eſſe iudex: ne affectionis ſue memor.C.de aſſeſ.l.nemo.in fi.⁊ iudex in cauſa qua iudicauit nō dȝ eſſe teſtis.ij.q.vj.ſtatuendū.vbi de hoc qd̄ itellige ſcd̄m determinationē decre.s.e.dilecto.⁊.c.cū a nobis.in vno ergo ⁊ eodē negocio quis duplici officio tam ſuſpecto fungi nō dȝ: de cle.ↄiu.diuerſis.ff. ad trebel.ille a quo.§.tempeſtiuū.ij.q.j.in ꝑmis.de ver.ſi forus.cum ſi.in teſtē ergo multo fortius non recipiet̄ talis in principali per iura predicta.

r ¶ Fuerat.ſi ergo illū ꝓcuratorē cōſtituit ſed non recipit mandatum teſtificari poterit.s.eo.dilecto. Idē in aduocato: ⁊ de hoc etiā no.ff.e.l.vlt.

s ¶ In teſtē.intelligas ꝓ ipo appellāte.nā ꝓ appellato bene recipiet̄ ſcȝ ber.⁊ modernos: tū qꝛ rō ꝓhibitōis ceſſat.tū qꝛ nō repiet̄ ꝓhibitū ⁊ edictū de teſtibus ꝓhibitoriū ē.ff.e.t.l.j.⁊ ī iſto caſu qn̄ ꝓcurator.vl' aduo

catus appellantis depōnit ꝑ appellato: dico ꝙ depōet etiā ꝑ appellante. q̄ iurat ꝑ vtraq; pte dicere veritatē ad hoc. s. e. de testi. in. c. j. ij. ꝛ. iij. ꝛ. C. de q̄sti. l. pdē. ꝛ di xi. j. de re. iu. qḋ ob gratiā. gd de pcuratorib⁹ ad negocia. dic fm ho. q̄ in negocio qḋ pcurauit de consensu partiū pōt admitti sicut ꝛ iste ꝛ sicut mediator. in auc. de testi. §. q̄niā ꝟo. coll. vij. i aliīs admittetur etiam parte inuita cū nec phibeat. ff. e. l. j.

ꝯsuetudines vel statuta seruare faciūt: vt. s. de sen. excō. nouerit. ad hoc. j. de imu. ec. c. iij. iiij. ꝛ. v.

m ¶ Vinculū. s. e. quāto. xxij q. iij. inter cetera. ad hoc. j. de re. iu. in malis. ꝛ. c. nō ē obligatoriū. ꝟ de appellationibus dī. s. de appel. ad nostrā. ꝛ. c. cū speciali. io. an.

Neq;[1] indistincte ipsi appellāti presumptione[a] faciente pro eo deferatur etiā iuramentū: s; tunc cum inspectis personarum[b] ꝛ ipsius cāe circunstātiīs id fuerit faciendū. Nico. iij.

De iureiurando.

Contingit[c] in nonnullis ecclesiis de eaꝝ cōsuetudine[d] obseruari: ꝙ ipsarū plati cū primo ad ecclias ipas accedūt[e] vel cū de recipiendis[f] ibidē nouis canonicis agit̄: nec plati admittunt̄: nec canonici alr̄ recipiunt̄ in ipis nisi iurent statuta ꝛ cōsuetudines ipsarū eccliaꝝ scripta[g] ꝛ nō scripta iuiolabilit̄ obseruare. ¶ Inter laicos etiā in multis ciuitatib⁹[h] castris ꝛ terris in suis potestatibus[i] rectoribus vel officialib⁹ assumēdis ꝯsuetudinis morbus irrepsit ꝙ ptātes rectores ꝛ officiales h⁹i ad potestarias rectorias ꝛ officia eadem: nisi prius seruaturos se statuta ipsorum locorum clausa[k] iurauerint: nullatenus admittātur. ¶ Quia v̄o in statutis[l] ꝛ consuetudinibus supradictis interdū aliq̄ reꝑiunt̄ illicita seu impossibilia vel obuiantia ecclīastice libertati: ne sub tali generalitate iurādi sic iurātib⁹ peccādi occasio ꝑbeat̄: cum iuramentum non fuerit: vt esset iniq̄tatis vinculū[m] institutū: hac generali constitutiōe animarū piculis obsistere[n] cupientes p̄cipim⁹ a q̄buscūq; scientibus ꝯtineri in p̄dictis cōsuetudinibus ꝛ statutis illicita impossibilia vl' libertati ecclīastice obuianti iuramenta huiusmodi aliquatenus non prestari. Et talia iuramenta ea itentione[o] facienda vel facta: vt etiā illicita vel impossibilia[p] seu ecclesiastice libertati obuiantia obseruentur: cum etiam sub tali intentione prestari nō possint: absq; diuine maiestatis[q] offensa decernimus in h⁹i illicitis ipossibilib⁹ seu libertati ecclīastice obuiantib⁹ ñ seruāda: q̄n potius ꝑ aīarū salute si sub forma p̄dicta vel sīli aliquos ignorantes predicta illicita seu ipossibila vel libertati ecclīastice obuiātia iurar̄ ꝯtigerit ad obseruanda dūtaxat licita possibilia ꝛ ñ obuiātia libertati ecclesiastice iurātiū referri dȝ itētio. ¶ Declaramus[r] quoq; iuramenta sub h⁹ ignālitate q̄lrcūq; ꝛ sub q̄licūq; v̄borū forma p̄stita vel prestanda ad licita possibilia ꝛ libertati ecclīastice nō obuiantia tm̄ extendi ipsosq; iurātes ad alia p prestationē iuramenti huiusmodi non teneri. Bonifacius. viij.

Licet[f] mulieres: q̄ aliēatō

a ¶ Presūptiōe. puta q̄ h; vnū testē. s. de pcura. ex insinuatiōe. xxiij q. iij. si habes. ff. de do. p̄leg. l. theopompus.

b ¶ Personaꝝ ꝛ ipi⁹ cāe: qḋ dicvt nō. s. ð iureiurā. c. vlti.

c Contigit. p̄lati canōici rectores et officiales locorū qui iurant statuta ꝛ cōsuetudies loci vel ecclīe seruare: ptertu tal' iuramēti nō obligant̄ ad illicita i possibilia vel obuiātia ecclesiastice libtati. nec ad ea debet intentio sua referri. io. an.

d ¶ Cōsuetudie ad h̄ s. c. clericis

e ¶ Accedūt i q̄ accessu antiquas ecclesie ꝯsuetudines suare debēt vt. s. de p. dilecto

f ¶ Recipiēdis ad h̄ vocari debēt absētes j. de p̄ben. cū i ecclīis nisi ꝯsuetudo eēt in ꝯriū vt ibi.

n ¶ Obsistere. ad hoc. s. eo. li. de ꝯsti. c. j. j. ð sepul. c. j. cum si.

o ¶ Intētiōe. dī ergo iuramentū illicitum ex aīo sic ꝛ snia excōicationis s. de sen. excō. p̄ tuas. ꝛ. c. sacro. vbi de hoc. xj. q. iij. §. cum ergo.

p ¶ Impossibilia. ad hoc nullus pōt se obligare. s. de pac. c. vl. de ꝯdi. ap. c. vl. de re. iur. ipossibiliū. j. de re. iur. nemo pōt. Et ītelligo ipossibilia de iure vel de facto. vt dixi in p̄dicta regula nemo pōt.

q ¶ Maiestatis. quā peius ē offendere q̄; tpalē vt. s. de here. vgentis. ꝛ. j. ð imu. ec. clericis. C. ð he. re. manicheos.

r ¶ Declaram⁹. declaratio igit̄ antiq iuris: ꝛ hoc ius nō. her. s. de his q̄ fi. a ma. p. ca. c. j. in glo. vl. ꝛ ho. e. c. in glo. pe. vnḋ dabat ibi ꝯsiliū hosti: ꝙ iurās sic diceret: iuro seruare statuta ꝛ ꝯsuetudīes iustas possibiles ꝛ hōestas q̄ de facto ꝛ iure seruari poterūt. ꝛ multiplex ē in potētia: vt nō. s. ð rescri. sciscitat⁹. posito tm̄ ꝙ i genere iuret. fit tm̄ h; iur̄ cōe iterp̄tatio iuramēti. ꝛ p̄bat̄ hoc satis p dec. s. eo. ad nr̄am. iij. ꝛ. s. de ꝟ. sig. sup q̄busdā. dic ḡ breuit̄ ꝙ aut qs expsse iurat statuta illicita ipossibilia ꝛ i honesta: ꝛ tūc eo ipso largo mō piurusē. sic. s. e. sicut nr̄is. aut generalit̄ iurat suare statuta ꝛ tūc distigue: aut tūc sciebat ibi statuta esse illicita ꝛ illa se obligatuꝝ seruare in mente gerebat. ꝛ tūc idem quod s. aut nesciebat nec id in mente gerebat: ꝛ tūc non peccauit ꝛ solū ad illicita obligat̄. vt hic in p̄dictis iurib⁹. ad idē. ff. de transac. qui cū tutoribus. §. vl. ff. de ꝯdi. inde. si pcurator. q̄si in fi. ff. de condi. insti. ꝯditiones. ꝛ. l. se.

g ¶ Scripta potes singula singulis referre.

h ¶ Ciuitatib⁹. q̄ muroꝝ ābitu terminantur. j. ð sen. exc ō. si ciuitas.

i ¶ Potestatib⁹. q̄ gladio vtūt̄ ad malefactoꝝ vindictam ꝛ laudem bonoꝝ: de homi. postulasti. ð maio. et obe. solite. ꝛ tūc minister ē dei. vt. xxiij. q. v. miles. ꝛ. c. se.

k ¶ Clausa in h̄ erat morb⁹. ꝛ si iurāt solū seruare statuta edita: ad edēda sacto nō tenent̄: vt. s. e. ti. c. pe.

l ¶ Libertati. ꝛ ideo statutariī excōicati sūt si īfra duos menses c. de statutis deleri nō fecerint: vt. ꝛ qui tales

f Licet mulieres. Per ecclesiasticū iudicē ordinarium loci compellitur iudex secularis ec. cen. ius canonicū qḋ ad prouisionem animaꝝ statutum est seruare Et fuit tracta hec decre. per compositores huius libri de extraua. que incipiebat: quia v̄o contingit.

nibus dotium ⁊ donationuz[e] propter nuptias consentiunt non contrauenire proprio[b] iuramento firmantes: seruare iuramentum huiusmodi non[c] vi nec dolo[d] prestitum de iure canonico[e] teneantur: quia tamen quidam iudices seculares[f] eas contra prefatas alienationes audiunt: quamuis eis constet legitime de huiusmodi iuramento nos animarum periculis obuiare[g] volentes eosdem iudices ad seruandum hoc ius canonicum[h] per locorum ordinarios censura[i] ecclesiastica decernimus compellendos[k]. dem.

QUm in positionibus super electionis[m] tue negocio post iuramentum[n] in causa prestitum a te datis[o] seu responsionibus quas ad positiones tui aduersarij fecisse dinosceris: reperiatur contrarietas manifesta[p]: tibi tanquā periuro[q] nisi iusta[r] causa ⁊ rōnabiliter excusseris: sup ipa electione ppetuū silētiū iponi debebit[s]. ¶ Idē[t] fiet si te exp̄sse[u] mādāte vel ēt ex postfacto sciente ac ratum[x] habente: seu non reuocāte positiones. aut respōsiones huiusmodi ꝯtrarias tuo nomine[y] tuus fecerit procurator. Innocen. quartus in concilio lugdu.

De exceptiōibus.

a ¶ Donationū. De his dic vt. ṡ. ď dot. post diuor. re. nuper.

b ¶ Proprio. intelligo siue itret p se: siue p procuratorē cui ad hoc speciale mādatum dederint: ad hoc. xrij. dis. tibi. ⁊ ibi de hoc de iu. cal. c. vl. ⁊ de procur. c. vl. cum si.

c ¶ Nō vi. ergo iuramētuz metu extortum nō obligat: de quo dic vt. ṡ. qđ me. cā abbas ⁊. ṡ. e. si vero.

d ¶ Dolo. quē q allegat pbare dz saltē ex perspicuis indicijs. ff. de pba. quotiēs. §. qui dolo. l. dolus. ṡ. e l[i]. de renun. c. ij.

e ¶ Canōico. vt. ṡ. e. cū cōtingat. vbi de hoc: secus videtur de iure ciuili. ff. de fun. do. l. lex iulia. insti. quib⁹ ali. lz vel nō in pn. C. de rei vxo. ac. l. vnica. §. fit

f ¶ Seculares. qui i hac parte rōne piurij cui cāz dant: sunt de foro ec. ṡ. ď iudi. nouit. ṡ. eo. li. de fo. comp. c. vl.

g ¶ Obuiare. ṡ. c. prori. cum suis concor.

h ¶ Canonicū. sī. j. ti. prox. c. ij. j. ď sen. ex. decernimus. facit. ṡ. e. li. de pac. c. ij. de fo. cō. c. ij. ⁊ sic papa tollit legē ēt quo ad forū seculare: de quo dic vt dixi. j. de re iu. c. ij. Jo. an.

i ¶ Censura ecclesiastica. quid contineatur eius nomine: hēs. ṡ. de ver. signi. querenti.

k ¶ Cōpellendos. ē. n. superior ecclastica ptās: ⁊ iō coercet secularē: vt. xxiij. q. v. administratores. ṡ. de ma. ⁊ obe. solite q filij sunt le. p venerabilē cū si. Quid dices si mulier iurauit nō alienare dotē vel donatiōez pp nuptias: nec alienationi cōsentire nisi ex rōnabili cā ⁊ auctorizāte iudice: ⁊ si cōsenser t reuocabit pro posse: postea iudice nō auctorizante cōsensit ⁊ iurauit nō cōtrauenire: qd erit? Dic ſz Ho. q hoc no. ṡ. e. cū cōtingat. q pmū seruabit: ad hoc. ṡ. e. cā te. ⁊. c. intellecto. ⁊ in auc. de no ali. §. sanctissimas coll. ir. Sed ꝯ. ṡ. c. tua nos. So. ibi p muz iuramētuz illicitū: ⁊ iō scdz primo preiudicat: hi c primū licitum: ⁊ ideo derogat scdo.

l **D**Um i positionibus. Electus post sacrm ponens vel respōdens ꝯtraria directe nisi rōnabiliter excusetur: velut piurus a cōfirmatiōe repellitur. Idē si hoc fecerit procurator ipo mandāte vel ratū habente vel nō reuocante. hoc dicit habuit orū hec decre. ex his q̄ notat host. ṡ. de fi. instru. cuz Joannes super verbo vnica tantum venditio.

m ¶ Electiōis. Idē videtur si agatur de iaz obtento: cū piurium non solum impediat: sed etiam deijciat. ṡ. e. tua nos. ⁊. c. q̄relam. ⁊ ď fidei ussori peruenit.

n ¶ Post iuramentum. quia tunc faciende sunt positiōes. ṡ. de confes. c. ij. ⁊ ibi dixi: ⁊ e. ti. c. ij.

o ¶ Datis. Nota ad questionem quam disputaui: an per instrumentum probetur crimen: quod sic probatur: hic enim p scripturas actorum apparet eum posuisse contraria: ⁊ sic periurum: de hoc. ṡ. de maio. ⁊ obe. cum in ecclesijs: ⁊ p modernos de accu. super his ad idez. j. de verbo. sig. c. ij.

p ¶ Manifesta. euidens vel notoria. j. de verbo. signifi. constitutionem.

q ¶ Periuro. periuri sunt infames. vj. q. j. infames. ⁊ ecclesias regere nō merentur. ṡ. e. q̄relam. nec ad testimonium admittuntur etiam post penitentiaz. xxij. q. v. paruuli de testi. testimonium.

r ¶ Justa causa. vt vnum ex contrarijs dictis multipliciter pōt itelligi. ṡ. de accu. cuz dilecti. vel pbare vult se errasse in altero de contrarijs: maxime vbi poneretur vel responderetur de facto alieno: vbi tollerabilis est error. ff. pro suo. l. vlti. ṡ. de confes. ex parte. ṡ. e. lib. de re in inte. c. vl ti. i fi. Sed quid dices: nunquid positio vel respōsio ad ipsam reuocari posit: Et videtur q non. Nam volat emissum semel irreuocabile verbuz xliiij. di. §. vlti. in fi. de proba. per tuas. C. de non nunierata pecunia generaliter. Econtra videtur q reuocari possit. xxxij. q. j. apud. depe. di. j. diuorcium. de ver. signi. nam ⁊ ego. ff. ď diuor. si penituit. Dixit Jo. de deo. si data sit positio in scriptis non pōt reuocari al's pōt. ad hoc de elec. scriptum. de confes. ex parte quod guil. abhorret in spe. ti. de positionibus. §. vlti. ver. Item si ponens dicens q ex quo in iudicio proposita est siue in scriptis: siue non: reuocari non poterit per predictaz decre. ex parte. de li. contes. c. vno. ⁊ de elec. dudum. ij. nisi doceret de errore vt. ṡ. dixi. Satis videtur q sicut testis a periurio excusatur: si incontinenti se corrigit: vt. ṡ. de testi. co. preterea sic ⁊ ponēs vel respondens eadem ratione.

s ¶ Debebit. nec propter hoc coelectus cōfirmabitur ij. q. j. in primis. ṡ. de rescrip. olim. ṡ. e. lib. vt li pen. c. j. ⁊. ij. C. de rei vendi. l. vlti. Et sic no. q non inspicitur h principiū de quo no. ṡ. de elec. dudum. j. Nam non solum antiqua crimina repellunt electos. ṡ. de temp. ordi. c. vl. sed etiam noua probatur hoc idem. ṡ. de rescrip. olim. ṡ. eo. li. de elec. vt circa. sicut ⁊ noua causa nō solū antiqua iudicē repellit: de of. dele. isinuāte.

t ¶ Idem. s. q tibi silentium imponetur.

u ¶ Expresse. si ergo dedit mandatum ponendi ⁊ respōdēdi positionib⁹ generale: sed non expressit vt sic ⁊ sic responderent vel poneret. vt. ṡ. e. li. de iura. ca. c. ij. ij. rñ. in. fi. tunc lz procurator ponat vel rñdeat ꝯtra dñō nō deierat: nisi i casibus sequentib⁹. ⁊ ꝯcor. optime. ṡ. e. li. de elec. si compromissarius.

x ¶ Ratū habēte. ⁊ sic in maleficijs locū habet ratihabitio expressa ⁊ tacita. j. de sen. ex cō. cū quis. ⁊ de re. iur. ratihabitionem. vbi de hoc.

y ¶ Noīe. al's ratū nō posset habere qđ suo noīe scīb

nõ est.ĩ.de reg.iu.ratum quis.vbi dẽ hoc.
a ¶ Ja cõsideratõe. Sex sũt dcã h° dec. Primo po nit arengã ꝛ ius antiquũ ꝛ ꝯstõnis cãz. Scdõ dicit ꝙ reus q ꝯ actorẽ de excõicatione excipit: vt ipm repellat ab agendo dꝫ ipsius excõicationis spẽm ꝛ nomẽ excõicatoris expri mẽ:ꝛ eã ifra. viij. dies ꝓbare: alś iudex ꝓcedet in cã: ꝛ illũ expẽsis ꝯdẽnabit. Tertio statuit:ꝙ si iterũ obijciat:ꝛ probet eadẽ vel alia excõicatio: actor repellit: ꝫ q̃ acta sũt valebũt. Quarto ꝙ vltra duas vices hec exceptio nõ opponat nisi ex cã. Quinto ꝙ si oppõitur post rem iudicatã.impedit execu tio:snĩa nihilominus valet. Sexto dĩ ꝙ iudex publice excõicatuꝫ reo nõ opponẽte ex suo officio debet ab agendo repellere.
b ¶ Consideratione. quadruplici. vt.j.sequit:ibi t ex hoc ꝛc̃.
c ¶ Statuit.s̃.eo.exceptionẽ.
d ¶ Maioris.exꝓmat ergo ipsi⁹ spẽs:vt.j.statuitur.
e ¶ Opposita.quod fieri põt nõ obstante lapsu ꝑemptoriꝫ ad ꝓponẽdas dilatorias assignati:vt i cle.eo.ti. excõmunicationis.
f ¶ Differat. No.ꝙ ista decre.locũ habet solum cum opponit excõicatio in vi dilatorie:vt.j.dicam.
g ¶ Agentes.sed nõ defẽdẽtes .s̃.de iudi.ĩtellexim⁹ ꝛ.s̃.eo ti.cum inter.cum similibus.
h ¶ Ut ex hoc.assignat quatuor ꝯsideratões illius iuris.
i ¶ Timeat.ligatur enim quis magis ex contemptu xj.q.iij.§.si ergo.s̃.de sen.excõ.per tuas.
k ¶ Periculum.qđ est tam in excõicato q̃ꝫ in excõicãte de cle.ex.mi.illud.ꝛ.ti.si celebrat.cum si.
l ¶ Contumacie.ob quam solã excõicatur quis ab homine.xj.q.iij.nemo episcoporũ.
m ¶ Cõibus.olim erat duplex littera:alia ciuilib⁹ alia cõibus.Et intelligas cõibus nõ solũ iudicialib⁹ ꝫ ẽt extraiudicialibus:vbi de ipsoꝝ vtilitate agat.erunt igit ĩter hoies ꝛ eoꝝ carebũt suffragijs.C.de aposta.hi qui scãꝫ i spũalibus aũt nõ ẽ dubiũ eos repelli:qꝛ talium capaces nõ sũt:dꝫ eta.ꝛ qua.cũ ho.de cle.excõ.mi. postulatis.cũ si.ꝛ hoc ſm ho.innuit lr̃a hic cõibus.q.d. oẽs actus qui alijs hoibus sunt cões excõicatis sint interdicti:vbi de ipsoꝝ queritur vtilitate:ꝛ adde qđ dicam.j.de sen.excõ.decernimus.
n ¶ Malicia.que semper crescit.xij.q.j.ois etas.xx.q. iij.procliuus.
o ¶ Prouisum.xlv.di.lꝫ.

Jaᵃ consideratione[b], statuit[c] mater ecclesia: ꝙ maioris[d] excommunicationis exceptio in quacunqꝫ parte iudiciorum opposita[e] lites differat[f]: ꝛ repellat agẽtes[g] vt[h] ex hoc magis censura ecclesiastica timeatur[i] ꝛ cõmunionis periculũ[k] euitetur contumacie[l] vitium reprimatur:excõmunicati dum a communibus[m] actibus excludun tur rubore suffusi ad humilitatis gratiam ꝛ reconciliationis affectum facilius inclinentur.sed hominum succrescente malicia[n] quod prouisum[o] est ad remediuꝫ:tendit ad noxam[p] Dũ enim i causis ecclesiasticis[q] frequẽtius hec exceptio per maliciaꝫ opponit: cõtingit interduꝫ differri[r] negocia:ꝛ partes fatigari[s] laboribus ꝛ expensis proinde quia morb⁹ iste quasi cõis irrepsit[t] dignum duximus communeꝫ adhibere medelaꝫ[u]. ¶ Siqs[x] igitur excommunicationem opponit[y]: speciem[z] illius: ꝛ nomen[&] excommunicatoris exprimat sciturus:eam rem[ꝯ] se deferre debere in publicam notionem[ꝝ]: quam intra

p ¶ Noxam.i.delictũ:de hoc.s̃.de regula.ꝯ ulti.in gl.ſ.
q ¶ Ecclesiasticis.ꝛ tñ ẽt ꝑ ciuilẽ iudicẽ dꝫ admitti talis exceptio ꝛ ſuari forma q̃ sequit.vt.j.de sen.ex.decernimus.
r ¶ Differri ꝯ id.s̃.de dolo ꝛ ꝯtu.finẽ.ff si cer.pe.l.qdã estimauerũt litigantes.
s ¶ Fatigari.ꝯ id.s̃.de ap.vt debit⁹.s̃.e.li.de of.or.
t ¶ Irrepsit.i.latẽter inuasit.C.de epis.ꝛ cle. repetita.
u ¶ Medelã. No.qđ medicamẽta morbis ꝛc̃.ad hoc.l.di. vt ꝯstituerentur s̃. de iu. calum.ceterum in auc̃.hec ꝯstõ inno.cõsti.in prin.
x ¶ Siqs.vel siqua.ff. s̃ v̂.si.l.j.ꝛ dixi.s̃.eo.lib.de elec.generali.
y ¶ Opponit. intelligas i vi dilatorie.quod ꝑ superiora ꝛ iferiora ꝓbat si eni i vi ꝑemptorie proponat:vt si dicat electus excõicatus excõicatione maiori:vel ab excõicatis electus. dabit competens dilatio:qꝛ hic perit ius opponẽtis opposítione nõ ꝓbata:ꝛ econuerso.vbi aũt differt nõ perit.ad hoc.s̃.de ꝓcur.ex insinuatione Et dic oppõat corã quocũqꝫ iudice ordinario vel delegato ecclesiastico vl' seculari:vt supradixi.nec ĩtelligo dilationẽ hui⁹ decre.locũ habere:vbi negat iurisditio:vt si dicat impetratũ rescriptum per excommunicatum.s̃.eo. lib.de rescrip.c.j. ibi enim non principaliter de actoris persona vt hic querit ꝫ de iudicis iurisditione:ꝛ sic dec.dilatio locum non habet.
z ¶ Speciem.hoc ideo dixit.qꝛ duplex est excõmunicatio. a litera autem ab agendo repellit scilicet maior altera non: scilicet minor.iij.q iiij.engeltrudaꝫ.supra de senten.excommuni. siquem vbi de hoc.non ergo sufficit in genere aliquid proponere:quando quelibet species generis illum non sequitur effectum:ad quem proponitur.quia non licet cum alterius dãno incerto vagari:supra eo libro de rescript.c.ij de electio.vt quis duas.ff.de iniur.pretor edixit. secus videtur: quando quelibet generis species sufficit.ff.de petitio.heredi.Item veniunt.§.a quo.ff. de administratio.tutorum. quidam decedens.§.fina.
& ¶ Nomen.ꝓpriũ ꝛ appellatiuũ:vel saltem nomẽ dignitatꝭ sic dicit lex:ꝙ in tanto crimine de dolo.l.non oportet vagari ff.de dolo.si ex dolo.§ fi.ꝛ.l.se. Nomen aũt ideo dꝫ exprimi ſꝫ her.vt sciat:an sit ordinari⁹ an dlegat⁹.qꝛ si ẽ dlegat⁹:ꝛ excõicatio illius exhibeat sine iurisditionis delegatione:nõ stat tali excõmunicationi.de offi.dele.cum in iure ꝫ in ordinario hoc nõ requirit.Et ꝑ hãc lr̃aꝫ vꝫ:ꝙ nõ sufficiat opponẽti ꝓbare ꝙ actor sit denũciat⁹ excõicat⁹.Tñ no.Ho.s̃.de offic. dele.prudẽtiã.ꝙ credit sufficere ad excõicationẽ ꝓbandã.denunciationẽ probari.Sed cõtra hoc ẽ lr̃a.j. apertissimis documẽtis.ꝛ adde qđ dicam.j.de sen.ex.licet.
ꝯ ¶ Rem.i.excõmunicationem.
ꝝ ¶ Notionẽ.i.iudicialeꝫ noticiaꝫ. Nomẽ aũt notiõis ad eos ꝑtinet q iurisditionẽ nõ hñt:sed hñt de quis cã notionẽ .ff.de re iudi.ait ptor i pn.Tñ noie notiõis accipe possum⁹ ꝛ cognitionẽ ꝛ iurisditioneꝫ.ff.de ver.signi.notionẽ.vñ expone no-

octo[a] dierum spatium die in q̃ proponitur minime computato[b] probare valeat apertissimis[c] documentis[d] quod[e] si non probauerit: iudex in causa ꝓcedere non omittat reum in expensis: quas actor[f] ob hoc diebus[g] illis se fecisse docuerit: prehabita taxatione[h] condemnans[i]. ⁋ Si vero postmodum instantia durante iudicij[k] ⁊ probationis copia succedente de eadem excõicatione vel alia excipiatur iterum ⁊ probetur[l] actor in sequentibus excludatur: donec meruerit absolutionis gratiam obtinere: his que ꝑcesserunt nihilominus in suo robore duraturis[m]. ⁋ Prouiso q̄ vltra duas[n] vices hec non opponatur exceptio preterq̄ꝫ si excõicatio noua emerserit[o]: vel euidens ⁊ prompta[p] ꝓbatio superuenerit[q] de antiqua[r]. ⁋ Sed si post rem iudicatam talis exceptio ꝓponatur: executiõez[s] impediet: sed sẽtẽtia que precessit non minus robur debitum obtinebit[t]. ⁋ Eo tamen saluo: vt si actor excõmunicatus sit[u] publice: ⁊ hoc iudex nouerit q̃ꝛdocũqꝫ: ⁊ si de hoc reus non excipiat[x]: iudex ex officio actorẽ repellere[y] nõ postpõat.

Bonifa. octauus.

Cum[z] quidam seculares iudices dum coram eis excipitur de re per ecclesiasticum iudicem iudicata: in casu quo ad eum pertinet cognitio[&] de consuetudine[con] vel de

tionẽ.i.cognitionẽ.⁊ sumptũ fuit hoc vbũ.C.de ꝓba.sciant cũ cti.ber.ij.q.viij.sciant cuncti.

a ⁋ Octo dier.lꝫ.n.ꝓbationũ copia non debeat angustari. xiiij.q.ij.quãqꝫ.q: tñ ista exceptio maliciose freqũeter opponebaꝰ: ⁊ ẽ odiosa: iõ restringẽda fuit potiꝰ q̃ꝫ laxãda.s.ꝺ dec. tua i fi.j.de re.iur.odia. cũ suis ꝯcor.ad idẽ s.e. li.de resti.spo. frequens ⁊.j.de sen.ex.solet. si ergo nõ hꝫ ꝓbationes taceat.ij.q.vij.pleriqꝫ.ẽt si sit eps.vj.q.ij.si tm̃.⁊.c.placuit. Ho.tñ ber.j.de sen. ex.solet.q̄ lꝫ sine cã maior dilatio nõ debeat dari i hoc casu.tñ cã cognita maior dari poterit ex illa clã.siqua mihi iusta cã ⁊c.ff.ex qbus ca.ma. l.ij.i fi.ꝫ ꝑmũ verius videt:cũ nõ pereat ius aduersarij.ar.s.de ꝓcur.ex isinuatõe. Sꝫ queres. Quare nõ danẽ hic.xv. dies sicut de resti.spo.frequẽs. Dic q̄ in dilationibus q̃ danẽ a iure voluntas ẽ ꝑ rõne.sic enim poterat.xv.vel.x.vel etiã miniꝰ dare: ⁊ fac qꝺ recitari solet.s.ꝺ rescrip.c.si qñ.ff.de legi.l.nõ oium. vel dic ꝑm ho.hoc iõ statutũ fuisse: q: de excõicatõe hois solet ⁊ dꝫ fieri instrumẽtũ j.de sen.ex.cũ medicinalis.ꝫ de spoliatione nõ: ⁊ iõ nõ est mirũ si longior ibi data ẽ dilatio: ad hoc.ff.de pigno.l.ꝯhiẽ i fi. Sed q̃re saltẽ in excõicatione iuris.nõ statuebanẽ.xv.dies ꝺ qua nõ fit instrm̃.imo ẽ necesse ꝓbare factũ. Dic ꝑm eum: q̄ idẽ factũ diuersis mẽsuris metiri nõ dꝫ: ⁊ qꝺ ꝺ vno dĩ de alio itelligi dꝫ.ꝯ.de cõsti.translato.maxime cũ circa ꝑncipale ñ fiat ꝑiudiciũ actori.vel dic verius vt ꝑmo dixi.

b ⁋ Cõputato.si.s.e.li.de resti.spo.frequens.⁊ ibi vide ꝯcordentias de hoc.

c ⁋ Apertissimis.i.indubitatis ⁊ claris.C.de ꝓba.sciant.ij.q. viiij.quisquis.⁊.c.sciant.

d ⁋ Documentis.i.instrumentis vel testibus.s.de tes.co.peruenit.ff.de fi.instru.l.j.

e ⁋ Quod.i.quam excommunicationem.

f ⁋ Actor originalis.

g ⁋ Diebus illis.quibus ꝓposita fuit exceptio: quousqꝫ ꝓcedit in principali: de procu.auditis.

h ⁋ Taxatione.iuramento premisso: de hoc de his que vi metusue causa.c.vlti.

i ⁋ Cõdẽnans.intelligas hoc nisi errore probabili excusareẽ vt.s.de sen.ex.sacro.s.e.li.de elec.c.j.in fi.

k ⁋ Iudicij.per sententiam non finiti: ad dñiam eius quod sequitur.j.sed si post.

l ⁋ Probetur.infra octo dies: vt supra Io.an.

m ⁋ Duraturis.ẽt si cum publice excõicato fuerit actum: lꝫ secus in iudice.s.de re iudi.ad ꝓbandum Oim ꝓcessus habitus cum actore excõicato nõ valebat: vt.s.e.exceptione ꝗs q̃re fieret ibi ꝯdẽnatio expensaꝝ: ⁊ ibi de hoc. Cõtra.s.e.li.de rescrip.c.j.vbi ꝓcessus habitus cũ actore excõicato ipso iure ꝑter aliquod exceptionis auxiliũ nõ lꝫ ho.itellexerit de cre.istã in occulto excõicato. Sꝫ tu solue vt ibi plene dixi.s.q̄ decre.hec locũ hꝫ i ꝓcessu habito corã ordinario vel corã delegato: qñ excõicatus fuerat actor post impetrationẽ: i.la aũt qñ actor erat excõicatus tẽpore impetrati rescripti.

n ⁋ Duas vices sic i reprobationibus testiũ.s.ꝺ testi.lꝫ.ij.i appellationibꝰ ⁊ dilationibꝰ.s.de ap.sua nobis.ff.de dila.l.vl.

o ⁋ Emerserit.s.de offi.dele.insinuãte.⁊ facit qꝺ dixi.s.t.pri.c.vl.

p ⁋ Prompta.s.de testi.veniens.ij.s.de resti.spo.lr̃as.§.ꝑterea.vnde di: hodie constat hodie agamꝰ ff.vt i pos.lega.si is a quo.j.Rñ.

q ⁋ Supuenerit ⁊ si opꝰ fuerit de hoc fidẽ faciet iuramẽto.s.e.li.de elec.vrcirca.§.super huiusmodi.⁊.s ẽ.pastoralis.vel dic q̄ nõ est necessariũ iuramentũ ex quo ꝓbationẽ offert.ho.

r ⁋ Antiqua.iã bis proposita: vel dic etiã nõ ꝓposita

s ⁋ Executionẽ ipediet. Nõ q̄ meliꝰ executor dꝫ admittere exceptionẽ excõicationis. Idẽ de alijs que nõ.s.de iudi.q̄ ad consultationeꝫ.

t ⁋ Obtinebit.s.ac si ille tꝑe snie excoicatus ñ fuisset.

u ⁋ Sit publice.hosti.allegat hãc lr̃am ꝓ se ad ꝓbandũ q̄ decre.ista loquiẽ de occulto excõicato.ꝫ ego dico q̄ lr̃a ista facit solũ diuisionẽ inter occultũ ⁊ publicum quo ad officium iudicis: nõ quo ad alia sup̃dicta: supplet eni iudex de iure ⁊ de facto notorio: nõ occulto.ij.q.j.qñ aũt.C.q ⁊ aduer.quos in inte.resti.l.j de hoc.s.ꝺ postu.bone.ij. In causis aũt electionũ supplet indistincte de facto: vt.xxviij.di.ꝑusq̃ꝫ vbi hoc.⁊ s.de elec.cum nobis olim.

x ⁋ Excipiat.hoc forte timore condẽnationis expensarum de qua dictum est.s.

y ⁋ Repellere.si duret iudiciũ.si aũt est finituꝫ ab executione poterit abstinere.s.prox.rñso.

z Cum quidã.exceptio rei iudicate ꝑ ecclesiasticũ iudicẽ admitti dꝫ in foro seculari: ⁊ ecõuerso.

& ⁋ Cognitio.⁊ ꝓnũciatio: q: lꝫ regulariter de qua re iudex cõscit: pronunciet.ff.de iudi.de qua re.s.de cã pos.cum super vbi de hoc in glo.vlt.tamen interdũ cognoscit qꝺ ñ pronũciat.pone exẽplũ.s.de rescrip. cum ꝯtingat. In auditore.s.de testa.rainutius. Itẽ in casu.v.q.iiij.duodeciꝫ.iij.q.vj.accusatus cum si.

con ⁋ Cõsuetudine. Ho.q̄ ꝯsuetudo dat iurisditionem ix.q.iij.ꝯquestus.s.de fo.ꝯpe.cũ ꝯtingat.s.e.li.de of.

ꝺꝫ.romana.⁊ de ſo.compe.romana.cum ſi.

a ¶ De iure.de iure cognoſcit eccliaſticus iudex inter laicos:vbi hꝫ tpale dñinium.de iureiuran.veniētes.j. ne cle.vel mo.c.vl.Itē i mrimonialibꝰ ⁊ ſpūalibꝰ cauſis:de oꝛ.cogni.tuā.ꝫ.q ſi.ſint le.cām.⁊ in eccliaſticis crimibꝰ:vt nō.ſ. de ſo.cōpe.cū ſit ſ.e.li.de ſo.cōpe.c.vl.Itē cū cauſa delegaſ p iudicē ſecularē.ſ.ꝺ rap.i archiepatu.Itē p recōuentionē.iij.q.viij.cuius in agendo.Itē iter laicos q ſunt ꝺ familia ecclie hꝫ qſ daꝫ.lxxxix.di.iudicatū vel vbi laicus iudex eſt negli.de ſo.ꝯpe.ex trāmiſſa.⁊.c.lꝫ ex ſuſcepto vbi de hoc.Et ꝙ dic de iure.ſupple vł

ꝺ iure[a]:recuſēt excipiētiſ audire i derogationē iuriſditiōis[b] eccliaſtice ⁊ ꝯtēptū:ꝺcernimꝰ vt p cēſurā eccliaſticā ab iniqtate coerceantur huiuſmodi ⁊ ad admittendā exceptionē eandem:vbi alſ de iure debꝫ admitti[c]:a locoꝝ oꝛdinarijs compellantur[d]:¶ Similiter eccleſiaſtici iudices:ſi coram ipis excipiaſ ꝺ re p ſecularē iudicē iudicata[e]:exceptionēꝫ ipſā admittāt:in hiſ q̄ aiarum piculū nō inducūt[f]:p ſuperio

pꝛiuilegio ꝯceſſo ab eo q illud ꝯcedere poſſit:iſta.n.tria equiparanſ.c.di.ꝫ.moꝛē.de of.oꝛ.duo ſimul.

b ¶ Juriſditionis.quod papa pati non debet:vt.j.de immu.ec.c.vltimo.

c ¶ Admitti.ſ.vbi ē idē coꝛpꝰ ſiue eadē q̄ntitas:idem ius ſiue cā petēdi:⁊ eadē ꝯditio pſonaꝝ:⁊ ille q abſoluiſ poſſideat tpe ſnie:alſ.n.exceptio rei iudicate non obſtat.ff.de excep.rei iudi.cū queriſ.⁊.l.ſe.⁊.l.ſi rem meā.⁊.ſ.e.ti.aduerſario.⁊ pōt pponi hec exceptio añ liti ꝯteſt.⁊ pꝰ.ſ.e.li.de lit.ꝯteſta.c.j.vbi de hoc.

d ¶ Compellantur.ſic.ſ.c.pꝛoxi.lꝫ.de ſo.compe.c.ij.j.de ſen.excom.decernimus

e ¶ Judicata.eo caſu quo de conſuetudine vel de iure ad iudicem ſecularem cognitio pertinebat.vt.ſ.in caſu conuerſo vidiſti.

f ¶ Inducunt.in his enim canon tollit legem.ſ.de pſcrip.c.vlti.ſ.ti.pꝛox.licet.

g ¶ Supioꝛes.nō.n.ꝯpellūſ p ipos ſclares q tulerūt ſniaꝫ.qꝛ mioꝛ i maioꝛē.⁊c.xxj.di.iferioꝛ.ꝺ ma.⁊ obe.cū iferioꝛ.cū ſi.Minoꝛ aūt ē iuriſditio ſecularis:q̄ꝫ eccliaſtica.de ma.⁊ obe.ſolite.xcvj.di.ſi ipatoꝛ.Jo.an.

h ¶ Debita arbitraria.ex quo certa nō ſtatuiſ:ꝺ of.de le.de cauſis.ff.de iure deli.l.j

i Piſcopū.In pꝛeſcriptionibꝰ ſufficit bona fides.vbi ius cōe vel pſūptio nō ē ꝯ pſcribētē alſ dꝫ allegāi titulꝰ ⁊ pbāi:niſi ſit pſcriptio cuiꝰ ꝯrij nō extat memoꝛia.h dic.Tracta fuit h ꝺcr.ꝺ q̄dā exuagāti greg.q̄ icipiebat venerabiliū.ꝺ q̄ fac mētionem ber.ſ.de pſcrip.ſi diligēti.in vlti glo.in fi.ad cuiꝰ ꝺclarationem ēt emanauit:⁊ eoꝝ que ibi no.moderni.

k ¶ Eccliās.quo ad ppꝛietatem.

l ¶ Decimas.i.quartā decimaꝝ q̄ debeſ epo.ſ.e.de q̄rta.vel pꝛopꝛie.ſ.de deci.q̄m.

m ¶ Reperis.alteri epo loquiſ vt pꝫ p ſequētia.

n ¶ Pꝛoponit.p exceptionē pſcriptiōis ſi ſit liti ꝯteſtatio:qꝺ dic vt dixi.ſ.e.li.ꝺ liti ꝯteſta.c.ij.

o ¶ Cōſtitute.⁊ ſic ius cōe facit pꝛo actoꝛe.xvj.q.vij.oēs baſilice.ſ.e.de q̄rta.⁊ de deci.dudum.

p ¶ Legitime.ſ.ſpacio.xl.annoꝝ.Minoꝛ.n.nō currit ꝯ eccleſiam.xvj.q.iij.quas actiōes.ſ.e.de quarta.

q ¶ Opoꝛtet.neceſſitatē ipoꝛtat:ad idē.iij.q.ix.nō oꝫ.lꝫ alibi honeſtatē denotet.xxv.q.j.c.j.vbi de hoc.

r ¶ Titulū.circa allegationē ⁊ pbationē tituli fuerūt opiniones antiquoꝝ:⁊ tales pmo dixit Jo.circa coꝛpoꝛalia neceſſe eſſe allegari ⁊ pꝛobari tituluꝫ:ſꝫ non circa incoꝛpoꝛalia. Sed contradicit ſub ꝺcre.ſi diligenti.vt ibi no.ad decre.dudū.de deci.rñdebat etiaꝫ vt ibi no. Alij diſtinxerunt inter coꝛpoꝛalia:que hñt cōtinuā cām ⁊ que nō:vt in pꝛimis non requiratur titulꝰ ſꝫ in ſecundis ſic.ſ.e.auditis.ff.ſi ſeruitus ven.ſiqs diuturno. Alij dixerunt:aut qs agit ex pꝛeſcriptione:aut excipit.Si agit:vt.xvj.q.iij.§.pōt.⁊.C.ꝺ pꝛeſcrip.xxx.

res[g] ſuos niſi fecerit animaduerſione debita[h] caſtigandi.

Boni.octauus.

De pꝛeſcriptionibus

Piſcopum[i]: qui eccleſias[k] ⁊ decimas[l] quaſ ab eo repetiſ[m] pponit[n] lꝫ i tua ſint ꝯſtitute[o] dioce.ſe legitime[p] pꝛeſcripſiſſe:allegare opoꝛtet[q] cum ius cōmune contra ipſū faciat huiuſmodi pꝛeſcriptionis titulum[r] ⁊ pbare nam licet ei q rem pꝛeſcribit

an.ſiqs ēptiōis.neceſſe hꝫ titulū pbare.Si excipit:vt.ſ.ꝺ pb.ex lr̄is.tc ñ hꝫ neceſſe titulū pbaſ.tū qꝛ nēo cogiſ dicē ti.poſſeſſiōis ſue.ij.q.v.§.j.C.ꝺ pe.he.l.cogi tū qꝛ pbāte actoꝛ abſoluiſ reꝰ.vj.q.vl.actoꝛ.vt.ec.he.c.vno.C.ꝺ pb.actoꝛ. Alij dixerūt ꝙ q̄cūqꝫ mō qs pſcrip.obijciat ſiue agēdo ſiue defēdēdo:teneſ tit.pbare.vt.ſ.e.ſi diligēti.Alij dixerūt ⁊ h fuit opi.gof.i ſum.hꝰ tit.ꝙ nō ē neceſſe pbari tit..niſi qs poſſ deat p hereꝺ vł p poſſeſſoꝛe.C.ꝺ pe.he.cogi.vł niſi ſit pſūptio ꝯ poſſeſſōeꝫ C.ꝺ pba.ſiue poſſideꝫ.vel niſi ſe ad h obligauerit:vt.ſ ꝺ pb.lꝫ.⁊ i h cāu itelligebāt.ſ.ꝺ ꝺci.dudū.Alij dicebāt ꝙ oli ſuffuciebat bona fides.p ꝺcr.ſ.e.ad aures.hodie regrebaſ tit..ſ.ſi diligēti.his oibꝰ opi.reſecatꝫ tene qꝺ no.ber.⁊ modēni.ſ.e.e.ſi diligēti.q̄ꝛ hic appꝛobaſ opi.Sꝫ obijcio ꝙ ꝺcr.iſta ⁊ eius diſtictio potiꝰ ſit ꝺ vbo q̄ꝫ ꝺ re.qꝺ eē nō dꝫ.ſ.e.li.ꝺ elec.ꝯmiſſa.§.poꝛꝛo.ſꝫm h.n.oi caſu neceſſe erit tit.pbari:cū pſcriptio ſp ſit ꝯ ius:⁊ ſic ꝯ pſcribētē ſp pſumēdū.Sꝫ obiectio ñ ē va.ſi.n.ē ꝯ ius.ꝙ aliqs i fundo meo ſuitutē acqrat:imo potiꝰ pꝫ ius.lꝫ.n.ſit ꝯ ius meū:nō tñ ꝯ ius cōe.vt pbaſ ꝺ ſuituti.C.⁊ ff.iputeſ igiſ mihi ſi fui negligēs ⁊ rēiſſus.ſ.e.vigilanti.Itē voluerūt qdā dicē:ꝙ nō ē ꝯ ius ꝙ vnuſ eps i dio.altius ſibi acqrat iura epalia:ſꝫ ꝙ archidia.vel inferioꝛ epo ſibi acqrat epalia:h ē ꝯ ius:⁊ iō ſine titu.nō pſcribiſ:ad h.c.di.ꝯ moꝛeꝫ.ꝺ exceſ.pla.accedētibꝰ.Sꝫ pmū qꝺ ꝺ epo diſ falſū ē:vt h vidiſ ad h.iij.q.vj.p totū.ix.q.ij.p totū.dic iudicio meo ⁊ ſic breuiſ ifdū ius cōe vetat ne pſcriptio pcedat.⁊ h fac ifdū rōe rei:ifdū rōne pſōe.⁊ hos caſus hēs nōtos.xvj.q.iij.clici.⁊ p ber.ſ.ꝺ pſcrip.cū nō liceat.de his nihil ad nos.Interdū ius cōe fac p petitoꝛe ꝯ poſſeſſoꝛē.vt i exēplis hic poſitꝫ ⁊ i ꝺcr.dudū.ꝺ deci.⁊ tūc ē necē allegaſ ⁊ pbaſ tit.vt h.ad idē.xciij di.illud.nēo.n.dꝫ vti illis oꝛnamētꝫ niſi pbet a pncipe h ſibi fuiſſe ꝯceſſuꝫ.C.de veſti.⁊ aura.l.nemo.C.nlli licē ifre.l.vna.li.xi vbi ātiochꝰ ꝺditionathe ptāte bibēdi i auro:⁊ ēt in purpura.⁊ fibulā aureā ferre.ſic etiā itelligaſ.c.di.ꝯ moꝛē.qꝺ verū itelligo tā i excipiēte vt h:⁊ i pdcis iuribꝰ q̄ꝫ i agēte:ad h ſ.ꝺ reſti.ſpo.ad ꝺcias.e.li.Idē ñ ē pſūptio ꝯ ipꝫ pſcribētē vt h.x.q.iij.qꝛ coguimꝰ.C.ꝺ pba.ſiue poſſidet.j.pōe exēplū.ſ.e.ſi diligēti.ibi.n.ex ꝯfeſſiōe ipiꝰ aepi piſani iſultabat pſūptō ꝯ ipꝫ:ibi vō ius cōe.vel pſūptio nō ē ꝯ ipꝫ pſcribētē.bōa fiōs

sufficit vt hic vides: pone i t'minis p̄scribit ecclia domū meā: vel aliā rē meā: ego repeto rē illā quā se iā ecclia dic̄ p̄scripsisse: ē ne ītētio mea iure cōi fūdata: certe nō: h ergo p̄scribenti suff ciat bona fides: lz illa p̄scriptio sit ꝯ ius meū: nō tñ ꝯ ius cōe: nō obl'r. n. sp hēs hoc v̄bū ius cōe: sec9. n. i iure p̄uato: pōe g̃: p̄scp̄si ꝯ p̄uilegiatū: p̄uilegiat9 agit ꝯ me. oppono p̄scriptiōem: hēo ne necē p̄bare tit.: certe nō: q2 ille nō iu' cōi sed sp̄āli fundat ītētionē suā. Idē si ꝯ eū q ꝯ me p̄scripserat p̄scribo: 7 idē i simi. Conclude g̃ q vbi petitor fūdat ītētionē suā d iure cōi: tunc p̄scribēs hz p̄bare tit. al's nō nisi p̄sūptio faciat ꝯ ipz. Et hz h possem9 dicē q qñ vna ecclia petit decimas ab alia ecclia: quas possidet i sua p̄ochia: q vbi sufficiat prescribēti bonā fidē p̄bar: q2 lz iu's cōe faciat ꝯ p̄scribētē nō tñ fac̄ p̄ petēte: 7 sic fōte possz itelligi decre. s̄. e. ad aures. hz illos qui dicūt q p illā decre. sufficiebat. n. bona fides: 7 fa. ad h. ff. si ser. ven. l. loci. §. vlt. vbi dr: q si dom9 mea q̄ ē iuxta te 7 seiū dz s'uitutē seio alti9 nō tollēdi: te inuito alti9 tollā: nā lz nō hēaz ius tollēdi p̄p s'uitutē sei: tu tñ nō hēs ius p̄hibēdi. Sup'adcā v̄a nisi sit tāti tp̄is p̄scriptio. 7c̄

de dona. c. vl. C. de reuoca. do. l. vlti. ad idē. s̄. de pen. ad aures. j. de scisma. c. vno.

g ¶ Ipso iure. pone exēplū. s̄. de penis i qbusdā. lz ibi qdā dicāt ꝯ'riū. s. eos. p̄ s̄niaz ibi p̄uādos: ad idē. s̄. eo. li. de elec. vbi p̄iculū. §. ipsos insup. 7. c. fūdamēta. §. q si sec9. j. d pe. felicis. 7. s̄. d sen. ex. graue. ad fi. in li. sen. de feud. non ali. imp̄ialē. §. p̄terea. cū si.

h ¶ Videant. vt in auc̄. de sancti. epis. §. siqs rapuerit. ad fi. ti. p̄vnā colū. col. ix. vñ fuit tractū. xxvij. q. j. siquis rapuerit vbi dr q bōa cōrūpētis rapiētis vel sollicitātis monialem vēdicari debēt mōasterio h si postq̄ crimē notū fuerit neglexerit ecclesia per ānū petē: tūc applicant' fisco: 7 facit d diuer. 7 temporali prescrip. l. in omnibus. 7 qd ibi no.

ecclíasticā: si sibi nō est ꝯtrariū ius cōmune: vel ꝯ eū p̄sūptio nō habetur: sufficiat bona fides: vbi tamē est ei ius cōmune cōtrariū: vel habet p̄sūptio ꝯ ipsū: bona fides nō sufficit: sed necessarius titul9[a]: q possessori causā[a] tribuat p̄scribēdi: nisi[b] tanti temporis allegetur p̄scriptio cuius cōtrarij memoria[c] non existat. Idem

Si qui[d] exigētibus culpis vel excessibus ab eodē commissis bonis que a romana vel ab alijs tenēt[e] ecclesijs: sint p sētētiā[f] vel ipso iure[g] priuati: statuim9 vt i apphēdēdis vel occupādis postea quandocūq3 bonis eisdem nullus: licet leges humane super hoc alia tēpora statuer videant[h] ipsis ecclesijs tēporis lapsus obsistat: nisi ꝯ ipsā romanā ecclesiā cētēaria[i]: vel ꝯ ecclesias alias quadragenaria[k] prescriptio legitime[l] sit completa[m]. ¶ Si post mortem hereticorum qui dū viuerent catholici putabantur[n]: bona ipsorum a catholicis[o] eorum filijs vel nepotibus aut extraneis quibuscunq3[p] spacio .xl. annorū fuerint bona[q] fide possessa: sancimus eos super bonis huiusmodi etiam si ad romanam peruenire deberent ecclesiam: in hoc[r] casu non esse vlterius molestandos: quanquam illi quorum bona fuerant: tunc[s] detegantur heretici[t] extitisse.

a ¶ Cām tribuat. nō. n. req'rit' q sit iust9 titul9 vel talis q dñiū tribuat: ad h. s̄. e. veniēs: q2 qd meū ē ex vna cā. 7c̄. d fi. istru. int' dilcōs. h aliq̄lis titulus dat cāz p̄scribēdi: d quo dic vt. s̄. e. si diligenti.

b ¶ Nisi istud nisi venit exceptiue: ad id qd dixit. s̄. de tiulo: nō ad id qd dixi de fide: q2 nō p̄desset tal' p̄scriptio cū mala fide. nulla. n. antiqua dierū possessio 7c̄. s̄. e. vigilanti.

c ¶ Memoria. nota p̄ his q̄ no. her. io. 7 hosti. s̄. de v̄bo. sig. sup̄ qbusdā. ꝯcor. ff. de p̄ba. si arbiter. l. xv. di. mos antiq9. ff. de a. q̄ quoti. 7 esti. l. h iure. §. duct9 aq̄. iij. q. vj. h q̄ppe. ff. d. aq̄ plu. ar. l. j. §. vlti. Sz quō p̄babit' tāti tp̄is p̄scriptio: dico s̄m bo. q h no. d v̄bo. si. qd p̄ nouale. q dicēt testes p̄scribētis si talē hñt ꝯsciaz q sp̄ viderūt 7 audierūt ita eē: nec vnq̄z viderunt 7 audierūt ꝯ'riū: 7 q cōis ē 7 fuit semp̄ opinio q sic fuerit: 7 q nō extat ꝯ'rij vel initij memoria. Si aūt ꝯ h aduersari9 p̄bare vellet testes sui si de ipo eēt ꝯscia d̄berēt dicer' q viderūt tali tp̄e ꝯ'riū 7 audierūt a suis sup̄iorib9 ꝯ'riū etiā fuisse. Quid g̃ si vtraq3 p̄s p̄bat: tūc p̄ferunt' testes magis idonei: 7 dicūt aptiora. s̄. de testi. in nr̄a: vbi d h: 7 sic illi q dicunt se vidisse ꝯ'riū deberent p̄ferri cū alij satagant negatiuā. vj. q vl. actor. cum suis si.

d ¶ Sq exigentib9 p̄uat9 ipso iure vel p̄ s̄niaz bonis q̄ tz a romana vel alijs ecclijs illa minori spacio. c. an. ꝯ romanaz: vel. xl. ꝯ alias nō p̄scribit. filij aūt hereticoz q catholici putabāt': bona p̄ina ꝯ romanā 7 alias ecclias p̄scribūt spatō xl. anno. 7 idem in extraneis.

e ¶ Tenet i feudū vel alio modo: vt. j. dicam.

f ¶ Per s̄niaz q2 p̄p ingratitudinē reuocata sūt donatio. s̄.

i ¶ Cētenaria. xvj. q. vj. nemo. de p̄scrip. si diligēti. 7. c cum nobis. 7 ibi nō. q̄liter p̄bet' talis prescriptio

k ¶ Quadragenaria. xvj. q. iij. quas actiones. s̄. de p̄scrip. de quarta. 7. c. ad aures. cum si.

l ¶ Legitime. s̄. c. proxi.

m ¶ Cōpleta. vt sbducāt' tp̄a scismatū vacationū hostilitatū. 7 silia. s̄. eo. c. j. 7. c. ex trāmissa. 7. c. cū nobis.

n ¶ Putabantur. in alijs igitur hec rescriptio locum non hz: ad hoc. s̄. de presump. nonne. Joan. an.

o ¶ Catholicis. bñ dic̄. q2 sec9 si essent hetici: illi. n. nihil p̄nt possidē. xxiij. q. vij. p̄ totū. viij. di. q̄ iure. g̃ nec p̄scribē. qr p̄scriptio sine possessiōe nō p̄cedit. s̄. d p̄ba. ex lr̄is. s̄. e. cām. ff. de vsuca. sine possessiōe. j. d reg. iu. (c. iij.

p ¶ Quibuscūq3. dūm̄. catholicis. vt. supra.

q ¶ Bōa fide. credebāt p̄rem vel testatorē fuisse catholicū. 7 sic iusto titulo. in ipsos eoꝝ bona trāsiuisse.

r ¶ In h casu. No. sp̄ālē casū i q̄ q̄dragēaria p̄scriptō currit ꝯ ro. ecclíaz 7 fūgit' vice aliaꝝ eccliaꝝ: sic olim oēs eccl'ie gaudebāt p̄uilegio cētū ānoꝝ. C. d sac. san.

s ¶ Tūc. s. tp̄e q̄ ecclia vult bōa vēdicare. 7c. vt it' dixit ꝯ re: si referat' ad v̄bū d̄tegāt': vel tūc. s. tp̄e morꝭ sue si respiciat v̄bū extitisse: al's ē i lr̄a nunc 7 clarius

t ¶ Hētici. h nō ne tales dānāt': 7 ipoꝝ mēoria ēt post mortē: vt h. 7. xxiiij. q. ij. c. vl. 7. s̄. d he. siqs ep̄s. g̃ 7 bōa itelligūt' eē dānata: cū sint accessōia ad p̄sonā. C. d bo p̄scrip. auc̄. bōa. 7 fac̄ qd no. d cl. ꝯiu. q a te. So. sp̄āle ē h i casu p̄p bonā fidē ipoꝝ catholicoꝝ hēdā. q tanti tp̄is. s. xl. an. p̄scriptū sibi dñiū q̄siuerūt: al's locuz hērēt ꝯ'ria. nā 7 si aliā rē ad ecclíasticā p̄scriptibilē bona fide tāto tempore possedissēt: prescripsissent. ergo 7 ista bona prescribent.

Inno.iiij i concilio lugduñ.

De sententia ꝛ re iudicata.

Um[a] eterni[b] tribunal[c] iudicis illum reum[d] non habeat quem iiuste iudex[e] condemnat[f] testante ꝑpheta[g]: nec damnabit[h] eū cū iudicabif illi[i]: caueāt eccl̃astici[k] iudices ꝛ prudent atten dāt: vt i cāꝫ ꝓcessibus[l] nil vē dicet odium[m]: vel fauoꝛ vsur pet: timoꝛ exulet: ꝑmiū aut expectatio ꝑmij iustitiā nō euer tat[n]: sed staterā[o] gestēt i manibꝰ: lāces appēdāt eq̄: librami ne[p]: vt i oibꝰ q̄ i causis agēda fuerit ꝑserti i cōcipiēdis[q] sētē tijs ꝛ ferēdis[r] ꝑ oculis habeāt solū dū[s] illiꝰ[t] imitātes exēplū: q q̄relaſ populi tabernaculū i gressꝰ ad dominuꝫ referebat: vt ꝯm eius iperiuꝫ iudicaret.

C Sigs autē iudex ecclesiasti cꝰ oꝛdinariꝰ[v] aut etiā d̄legatꝰ fame sue ꝓdigꝰ[x]: ꝛ ꝓpꝛij ꝓse cutoꝛ honoꝛis ꝯ cōsciam et[y] ꝯ iusticiā i grauamē[z] partis alte riꝰ in iudicio[&] qcq̄ fecerit per gratiā vel pꝛ soꝛdes. ab execu tiōe officij[ꝛ] ꝑ annuꝫ[a] nouerit se suspēsū ad estimatiōeꝫ lis parti: q̄ leserit: nihilominꝰ cō demnādꝰ[b] C Scituꝛꝰ q̄ si sus pēsiōe durāte dānabilit̃ igesserit se diuinis[c]: irregularitatꝭ[d] laqueo se iuoluet ꝯm canonicas sāctōes: a qua[e] nō nisi ꝑ[f] sūmū pō. poterit liberari: sal uis alijs cōstōnibꝰ q̄ iudicibꝰ male iudicantibus penas ege runt ꝛ infligunt[g] C Dignum est. n. vt q i tot[h] ꝑsumit offēdē pena multiplici[i] castiget. Id sacro pñte ꝯcilio ad memoriam sempiternam.

a Um eterni. Iudex q ꝯ iusticiā ꝛ ꝯ ꝯsciā aliqd i iudicio fecerit i grauamē ptis: p grām vel p soꝛdes ꝯdēnādus ē pti lese i estimatiōeꝫ litis ꝛ p ānū ē suspēsus ꝛ ppetuo si medio tpe ingerat se diuinis absolō eiꝰ sedi apo. reſuat. ꝛ h nisi pa. cū ipo di

x C Prodigꝰ. sic. ꝰ. de accu. c. vlti. ꝛ sic crudelis est etiā si con scientie sue confidat. xij. q. j. nolo.

y C Et ꝯ. Nota ista duo sic copulata: vtrūqꝫ. n. reqrif vt locū hēat pena. Nō. n. hꝫ ꝯsciam simplicit̃ iudicare dꝫ: ꝫ infoꝛmare dꝫ eam ꝯm allegata ꝛ ꝓbata: de hoc. iij. q. vij. iudicet. ꝰ. de of. d̄le pastoꝛal. §. qꝛ vo

b C Eterni (spēset. i. di pñis. ꝰ. d̄ sū. tri. c. j. in pꝛin.

c C Tribūal. i. locus i q̄ ius reddi tur: vel vbi ꝓ tribūali sedꝫ iudex q als foꝛꝰ vocaf: ꝰ. d̄ v. sig. foꝛus.

d C Reū. a reatu. n. n. q accusaf sta tiꝫ reꝰ ē: ꝫ q ꝯuicif criosus. xv. q. vl. c. vl. d̄ v. si. fo/

e C Iudex (rus. hūanꝰ id faciēs erroꝛe vel dolo: ꝛ i eo q̄ male iu/ dicat nō ē iudex cū nō sit in eo iu sticia. xxiij. q. ij. c. j

f C Codēnat. fu/ it h sūptū. xj. q. ij. ij. ꝛ si ad tps. ꝛ ē h iō qꝛ iudiciū dei inītif vitati: que nec fallit: nec fal lit: iudiciū hois opioni: q̄ fallit ꝛ fallif. d̄ sen. ex. a nobis ij.

z C In grauē. ecce terti/ uꝫ qd̄ reqrif: vt locū ha beat pena.

& C In iudicio. qd̄ d̄ ar bitrio: nūqd hec pēa lo cū in ipso hēbit: dic ꝯm gof. ꝛ ber. q̄ nō: qꝛ d̄ oꝛ dinario ꝛ d̄legato h tm̃ cauef. ꝛ ē h pena: ꝛ sic n āpliāda: d̄ pe. di. j. pene. j. d̄ re. iur. odia. ꝛ. c. i pe/ nis. qd̄ ē vꝫ hꝫ ho. si sit arbif ꝯpꝛomissariꝰ. secꝰ si i locū oꝛdiarij vel d̄le gati succedat. ad h. ꝰ. de of. d̄le. ab arbitris. ꝛ ead̄ rōne dixit ho. q̄ n credit hāc penā i auditoꝛe vl' i mero executoꝛ locū hēe cū ꝛ hi n sint iudices. ꝰ. d̄ of. dele. sup qōnū. §. j. ꝛ. §. verum.

ꝛ C Vel p soꝛdes. h ē qr tū qd̄ reqrif vt locū hē/ at pēa h. Et dꝛ fieri per soꝛdes si ꝑce ꝑcio timoꝛ vel odio iudex coꝛruptꝰ sit: ꝛ ideo de his fēc sup ius mētionē.

g C Propha dauid i psalmo. noli emulari.

h C Damnabit. deus.

i C Illi. i. ꝯ illū: idem cuꝫ fiet iudiciū de illo: ꝛ sunt ver ba. xxiij. q. iij. non in perpetuum.

k C Ecclastici. seculares nō ligat. cum nec pena infe/ rius posita illos ligare possit: ꝛ facit ꝰ. e. li. de elec. in/ demnitatibus. in fi.

l C Processibus. qbuscūqꝫ. ꝰ. de pꝛoba. qm̄ ꝯ falsam.

m C Odiū. puatū. ꝰ. de testi. quotiēs. lxxxvj. di. odio. x xiij. q. iiij. duo ista.

n C Euertat. hec. n. q̄ttuoꝛ hūanū solēt puertere iudi/ ciuꝫ. x. q. iij. q̄ttuoꝛ. ꝛ vitatem in teste. ꝰ. d̄ testi. quoti/ ens. ꝛ. c. lꝫ ex quadam.

o C Staterā. xxiiij. q. j. n offeramꝰ. q enim rcē iudica staterā i manu gestat. xlv. di. ois q. ꝛ ita magnum iudi cabit vt puū: d̄ iudi. nouit. lꝫ i pēis d̄feraf dignitati ꝛ ꝑsone. ꝰ. eo. li. de offi. dele. c. ij.

p C Librāmie. sic ꝛ ꝯhētes iustas mēsuras ꝛ pondēa debent habere. ꝰ. de emp. ꝛ ven. c. ij

q C Cōcipiēdis q̄ ad scripturā ꝛ pnūciationē ipsarum

r C Ferēdis. h q̄ad ꝓbationē vbalē: ad h. j. e. c. vlti.

s C Deū. a q̄ sic iudicabūt iudicabūf. C. d̄ iudi. rē non nouā. ꝛ remetief q̄ mēsura fuerit messi: vt d̄ pe. ꝛ re. cū

t C Illiꝰ moysi. exo. xxij. ꝛ hēside. ix. q. iij. sūmope (ex co.

u C Oꝛdiariꝰ. fallit i epis q aliq̄ supēsiōis canōis pēa nō ꝯphēdūf: nisi d̄ ipsis caueaf. j. d̄ sen. ex. qꝛ pericu/ losum. ꝛ. ꝰ. e. li. de elec. si cōpꝛomissariꝰ. §. hꝰ.

ꝫ C Officij. qd̄ de bñficio ꝯdixit ho q̄ qꝛ pene sunt rest rin gēde: h ad bñficia nō extendif: si. n. papa h voluisset: id expsi sisset: d̄ deci. ad audiētiā. i suspēsiōe aūt hois possꝫ hēe locū q̄ suspēsus ab officio ꝛ bñficio. hꝰ directe nō ꝯriū. Io. xxxij. di. ꝑter hec. ꝛ facit qd̄ dixi. ꝰ. e. li. de elec. qꝛ sepe. ꝛ qd̄ nō. d̄ ap. pastoꝛalis. in fi. pleniꝰ in cle. de pe. cupientes

a C Annū ex tūc ichoādū. ꝰ. e. li. d̄ elec. cupiētes. §. cetēꝝ. qd si ānꝰ fuerit bisextilis: dic vt no. lv. di. c. ij. ꝰ. de vb. si. q̄siuit.

b C Cōdēnādꝰ. C. de pe. iu. q ma. iudi. l. vl. ꝛ ifamis vt ibi. ff. d̄ iud. si filiusfa. ꝛ iure auctēticoꝝ ꝯdēnaf i triplū: si ciuilis sit cā: si crīalis punif i ꝯfiscatiōe ꝓpꝛie sbe. ꝛ i ex liū mittif. auc. vt si i exoꝛ. li. iurēt. §. sigs āt Si aūt p iprudētiā iudex male iu dicauerit: tenef ex q̄si maleficio iq̄ꝫtū bonū ꝛ equū visuꝫ fu erit iudici. ff. d̄ vari. ꝛ exoꝛ co. l. vl. isti. d̄ obl. q̄ ex q̄si d̄lic. i ꝑn

c C Diuinis officijs. nec dixit de beneficijs ꝯm ho.

d C Irregularitatis. de qua dicetur infra de senten. excom. cum medicinalis.

e C A qua irregularitate. als a quo scilicet laqueo.

f C Per summum. est enim de casibus reseruatis. vt. xi. q. iij. siquis episcopus damnatus. ꝛ. c. se. de senten. excom. cum illo ruꝫ. ꝛ de hoc de cleri. excom. mini clerici.

g C Infligunt. nec mireris si de vno delicto plures penas vo lumus irrogari: dignum est enim ꝛc. ꝛ ita continua: ꝛ facit quod no. de iudi. at si clerici. in glo. penulti.

h C Tot. scilicet in deum iusticiam officij debitum hu manaꝫ naturam: quia contra pꝛoximum est coꝛruptus: ꝛ sic nec deum timet nec hominem reueretur. ꝛ facit. ꝰ. de cri. fal. c. j.

i C Multiplici. ꝛ sic fuit appꝛobata illoꝝ dñoꝛum doc. leguꝫ

opini⁹o qui dicebāt in prealegatis .l. oēs penas habere locū

a A ¶ D apl'ice. Dec. hec pōt diuidi i quattuor principales ꝑtes. In prima ꝑmittit dissēsionē que erat inter ecclīam ⁊ Federicū impatorē: ⁊ oblationes ꝑ ecclīaꝝ sibi factas. In secūda q̄ icipit ibi: ꝫ lꝫ. dicit oblatōes nō fuisse receptas ꝑ eum ⁊ quattuor que faciebā ad depōēꝫ eius enumerat: ⁊ quitū qd̄ faciebat ad priuatōꝫ regni sicilie In tertia q̄ icipit: ibi: nos itaqꝫ ipm deponit ab in pio fideles absoluit: fauētes ercōicat: dat licētiāꝫ electorib⁹ eligendi successorēꝫ vltio protestat̄ se ꝓuisuꝝ regno sicilie. Et no. primo: ꝙ insuper scriptione dr̄ sacro p̄nte cōcilio ad memoriā sempiternā: qd̄ dicit de concil io potius ē ad honestatē q̄ꝫ ad necessitatē ⁊ sine snīa ꝯcilij snīa pape sufficeret ꝯ ipatorem ⁊ quēcūqꝫ aliū. xv. q. vj. alius ibi non dr̄: ꝙ in cōcilio facta fuerit depositō eni hꝫ plenitudinē ptāt̄ ij. q. vj. decero. ꝫ. de vsurpa. ad honorē. lꝫ iferiores. p̄lati: q iudicare debent ꝫm canones: p̄ntia suoꝝ h̄re debeāt clericoruꝫ. xv. q. vij. eps nullius de his. q̄ fi. a prela. nouit nisi eēt consuetudo contraria. ꝫ. eo. li. de ꝯsue. c. ij. papa vero nō subijcitur canonib⁹ nec ab eis auctoritatē hꝫ: sed ꝯtra ꝫ. de elec. significasti ipe ergo oēs iudicat: ⁊ nullus ipm. xxij. di. oēs. xj. q. iij. §. sola. ⁊. c. nēo. Qd̄ autēꝫ dicit de memoria sempiterna: nō ē hoc spāle: quia oīs sententia est perpetua: ⁊ fertur ad rei memoriā: ⁊ etiā instrumenta ad hoc fiūt. j. q. vij. saluberrimū. xxvij. q. j. oēs femine. ꝫ quia hoc negociū grauissimū erat ⁊ raro contingit snīam depositionis cōtra imperatorē ferri: ⁊ ꝑ hoc appareat quanta sit auctoritas ⁊ ptās ecclesie: ⁊ vt magis timeat̄ ecclīa: ad hoc. ꝫ. de pen. in quibusdā. j. de scisma. c. vno. de peñ. felicis.

b ¶ Precipuum pōt referri ad auctorē, ⁊ etiā ad principem.

c ¶ Excessibus. i. contumatia. excessiuuꝫ: q̄r satisfacere nolebat. ix. q. iij. nemo epoꝝ.

d ¶ Anathematis. excōicatio cū solēnitate facta de qua. xj. q. iij. nemo.

e ¶ Çelabantur. quasi feruenter amabant: ad hoc. ꝫ. de custo euchari. c. ij. ⁊ tales mitti debent: quia cū is qui displicet ad intercedēdum mittitur: irati anim⁹ ad deteriora prouocat̄. iij. q. vij. in grauibus. xlix. di. §. j.

f ¶ Destinandos. nō solū cū papa legationem iniungit: ꝫ etiam cum inferior prelatus canonico suo in vtilitatem ecclesie suscipere tenet̄: ad hoc. iij. q. j. nulli de hoc. vij. q. j. quia frater. xvj. q. j. c. vos autē. hoc verū nisi rationabilē excusationē haberet: de his q̄ fiunt a maio. par ca c. j.

g ¶ Proponi credēduꝫ erat eis: q̄r de legatione apparebat: al's non. C. de manda. princ. l. vna. vel dic quia cardinales: ⁊ noti erant: etiā sine scriptura credi eis debuit. xcvj. di. nobilissimus. vbi de hoc.

D^a apl'ice dignitatis ⁊ ij.

Sane cū dura guerraꝝ cōmotio nōnullas ꝓfessionis christiāe ꝓuicias diuti⁹ afflixisset nos ad federicuꝫ p̄cipuum[b] principē secularē h⁹i dissensionis ⁊ tribulatōis auctorē a felicis recordatiōis Grego. pp. ix. p̄decessore nr̄o ꝓ suis excessib⁹[c] anathēatis[d] vinculo inodatū spāles nūcios ⁊ magne auctoritatꝫ viros vꝫ venerabiles frēs. P. Albañ: ⁊. G. Sabiñ. epos ac dilectū filiuꝫ Guielmū basilice. xij. apostoloꝝ p̄sbr̄m cardinalē: qui salutē zelabātur[e] ipsius: duxim⁹ destinandos[f] faciētes sibi proponi[g] per ipsos: ꝙ nos ⁊ frēs nostri: quātū in nob[h] erat pacē[i] ꝑ oīa secū habere necnō cū oib⁹ hoib⁹ optabam⁹: pati sibi pacē ⁊ trāqlitatē dare ac mūdo[k] etiā vniuerso. ¶ Et q̄r p̄latoꝝ clericoꝝ oiumqꝫ alioꝝ quos detiebat captiuos: ⁊ oluin tā clericoꝝ quos ceperat i galeis: restitutio poterat eē pacis plurimū inductiua euꝫ vt illos restitueret: cum hoc idem taꝫ ipse q̄ꝫ sui nuncij: ante q̄ꝫ ad apostolatus vocati essemus officium: ꝓmisissent[l] rogari ab ipso ⁊ peti fecimus per eosdem: ac proponi insuper ꝙ ijdem ꝓ nobis parati erant audire: ⁊ tractare. pacem: ac etiam audire[m] satisfactionē: quā facere pricepsvellet de omnib⁹ pro quib⁹ erat vinculo excommunicationis astrictus: ⁊ offerre preterea: ꝙ si eclesia eū i aliquo cōtra debitum leserat: quod nō credebat: parata erat corrigē[n] ac in statu debitū reformare. Et si diceret ipe ꝙ i nullo ꝯ iusticiā leserat ecclīam vel ꝙ nos eū ꝯ iusticiā lesissem⁹: parati eram⁹ vocare[o] reges p̄latos ⁊ p̄ncipes tā ecclīasticos q̄ꝫ seculares ad aliquē tutū[p] locū vbi per se vl' solēnes nūcios ꝯuēirēt eratqꝫ parata[q] ecclīa de cōsilio ꝯcilij sibi satisfacē si eū lesisset i aliq̄ ac reuocare snīaꝫ siquā ꝯ ipꝫ iniuste tulisset: ⁊ cū oi māsuetudie ⁊ misericordia[r]: quātū cū deo[s]: ⁊ honore suo fieri poterat recipe de iniurijs ⁊ offensis ipi ecclesie suisqꝫ ꝑ eū irrogatis satisfactōꝫ[t]

h ¶ Nobis erat sumptū de verb pauli ad rōanos xij. ad corinthios viij. Si fieri pōt qd̄ in nobis est: cū omnibus hominibus pacem habentes. habes hoc. xj. q. iij. inter verba ad finem.

i ¶ Pacem. hui⁹ modi iudiciuꝫ ad ecclīam spectat. ꝫ. de iudi. nouit. Et nota ꝙ ecclīa ⁊ quilibet alius primo debet aduersarium monere: vt ad pacem cū ipso veniat. Idem in eo qui agit contra ecclesiam. ij. q. vij. accusatoꝝ. vbi de h ad hoc. de pigno. debitores. sed illud de vrbanitate: vt ibi nota. ff. de seruitu. vrbapre. quidam iberius.

k ¶ Mundo. cuius dominus est ix. q. iij. cuncta. ⁊. ꝫ. in proemio huius li.

l ¶ Promisissent. credendū est pape hoc referenti. ꝫ. de testi. cū a nobis. ⁊ dixi. ꝫ. de renuncia. c. j.

m ¶ Audire. nō perficere. vnde hēbant ad instar auditorū referre. ꝫ. de of. dele. sup questionū.

n ¶ Corrigere. xxv. q. ix. sniaꝫ. ⁊. c. apl'ice. ꝫ. de re iudi. cū olim. in auē de nup. n fi. prime colūne. coll'. iiij.

o ¶ Vocare. de gr̄a hoc dixit ⁊ vt euitaret omnē suspitionem adi. ij. q. vj. nos si incompetenter.

p ¶ Tutū talem locum assignare debet iudex: alias locus est appellationi etiam si sit scriptum ap. re. ꝫ. de ap. ex parte ⁊. xxxiij. q. ij. siue de cōiugijs. ff. de iudi. si loc⁹.

q ¶ Parata ecclesia. non dixit se reuocare: sed reuocare paratam: ⁊ facit ad responsiones quas faciunt iudices appellantibus ab inter locutorijs sententijs: de h. ꝫ. de ap. cū cessante. ⁊. j. ti. prori. si a iudice.

r ¶ Misericordia. xlv. di. disciplina. ⁊c.

s ¶ Deo. ꝫ. c. pri.

t Satisfactiōēꝫ quā ꝯo n̄ tenet̄

ab eo volebat[a]: ⁊ omnes amicos suos: sibiq; adherentes in pace ponere: plena securitate gauderẽt: vt nũq; hac occasiõe possent aliqđ subire discrimẽ. ¶ Sʒ lʒ sic apud eum pro pace p̄nis monitis: ⁊ precuʒ curarem⁹ isistere lenitate. Idẽ tñ pharaõis[b] imitat⁹ duritiaʒ ⁊ obturans more aspidis[c] aures suas p̄ces h⁹i ⁊ mõita elata[d] obstinatione ac obstinata elatiõe desperit. ꝓpter qđ nõ valentes absq; graui offensa christi eius iniqtates amplius tolerare cogimur vrgẽte nos ꝯsciẽtia iuste animaduertere i eũdeʒ. ¶ Et vt ad pñs de ceteris eius scelerib⁹ taceamus quattuor grauissima[e]: q̃ nulla pōt tergiuersatione[f] celari cõmisit. ¶ Deierauit[g] .n. mĩ totiẽs pacẽ[h] quondã iter ecclĩam ⁊ imperiũ reformatam temere violãdo: ⁊ ĩfra. ¶ Perpetrauit sacrilegiũ[i]: capi faciens cardinales[k] sancte romane ecclĩe: ac aliaꝝ ecclĩaꝝ prelatos ⁊ clericos religiosos ⁊ seculares venientes ad cõciliuʒ qđ ideʒ p̄decessor nr̃ duxerat ꝯuocãdũ: ⁊ infra. ¶ De heresi[l] q̃ʒ nõ dubijs ⁊ leuib⁹: sʒ difficilibus ⁊ euidẽtib⁹ argumentis suspectus habetur: ⁊ infra. ¶ Preter hoc regnuʒ sicilie qđ est speciale p̄imoniũ[m] beati petri ⁊ idẽ p̄iceps ab apostolica sede tenebat i feudũ: iam ad tãtã i clericis ⁊ laicis exinanitionẽ seruitutẽq; redegit ꝙ eis pene penit⁹ nihil hñtibus ⁊ oib⁹ exinde fere ꝓbis eiectis illos q remãserunt ibidẽ: sub seruili q̃si ꝯditione viuere: ac rõanã ecclĩã cui⁹ sũt homines p̄ncipalit ⁊ vassali: offẽdere[n] multiplicit hostilit ipugnare cõpellit. ¶ Posset etiã merito reprehẽdi[o] ꝙ mille qdẽ fratrũ[p] annuã pẽsiõeʒ i q̃ ꝓ eodẽ ipsi ecclĩe rõane tenetur per ix.[q] annos ⁊ ampli⁹ soluere p̄t misit. ¶ Nos itaq; sup p̄missis ⁊ q̃plurib⁹ alijs eius nefãdis excessib⁹ cũ fratrib⁹ nostris ⁊ sancto ꝯcilio đliberatiõe p̄habita diligẽti: cũ iesu christi vices[r] lʒ imerito teneam⁹ i terris nobisq; i beati petri p̄sona sit dictum[s]. Qđcunq; ligaueris[t] super terram: ligatũ erit ⁊ in celis: memoratũ principẽ qui se iperio ⁊ regnis omniq; honore ⁊ dignitate reddidit taʒ indignuʒ. quiq; propter suas iniquitates adeo ne regnet: vl' imperet est abiect⁹: suis ligatum peccatis ⁊ abiectum oiq; honore ac dignitate priuatuʒ a domino ostendimus denunciamus ⁊ nihilominus sententiando priuamus[u]: omnes qui iuramento fidelitatis tenẽ

Remittere: ⁊ quo ad deũ ⁊ ãcđ rẽ ãũt sic. xc. di. siqs cõtristat⁹. vbi đ hoc. ⁊ xxiij. q. iiij. si is q. ⁊ ibi de hoc.

a ¶ Volebat. etiam ecclesia. Jo. an.

b ¶ Pharaonis. q mõitiõib⁹ ⁊ flagellis durior ẽ effectus. nec ꝯuerti voluit. xxiij. q. iiij. nabuchodonosor. i p̄in. ⁊ hẽs origineʒ. exo. vij. vsq; ad. xv. ⁊ pōt dici de federico ipatore: ꝙ magn⁹ sine ꝯparatiõe creat⁹ sine venia dãnat⁹ fuit: sic diabol⁹ đ pe. di. ij. p̄ncipiũ

c ¶ Aspidis. icantare q aureʒ alteraʒ calcat i terrã alteram obturat cauda: vt incantationem audire non possit.

d ¶ Elata. xvj. q. j. nos autem.

e ¶ Grauissima. bñ dixit. q: marima cã subesse debuit iperatoris đpositiõi: nec ẽ similis depositio clicoꝝ: q ꝓ quolʒ magno pcõ đpõi pñt. lxxxj. dist. c. j. q: vbi mai⁹ scãdalũ ⁊ p̄iculũ timetur: agẽdũ est benigni⁹. l. di. vt constituerẽt. cum suis si. h aũt isurgit in depositiõe impatoris q q̃si p̄ est oib⁹ xp̄ianis: vt. vij. q. j. i apib⁹ Itẽ clici mistrãt sacramẽta: sʒ non p̄ncipes. xxxj. di. tenere.

f ¶ Tergiuersatione. ꝓbabili: ad idẽ. s̃. đ coha. cle. ⁊ mu. c. vl.

g ¶ Deierauit. piuriũ crimẽ ecclĩasticũ ẽ. s̃. de iudi. nouit. s̃. e. lib. đ fo. ꝯpe. c. vl. ⁊ grauissimũ crimẽ i qlʒ: p̄btiʒ i p̄lato. vl' in p̄ncipe, cũ coꝝ facta trahãt ab alijs i exẽplũ. s̃. đ vo. magne. ⁊ iđ graui⁹ punit. xj. q. iij. c. p̄cipue

h ¶ Pacẽ. Christ⁹ i morte ait: Pacẽ meã do vobis: pacẽ meã reliquo vo. matth. x. Jo. xiiij. q. j. nisi bella. nõ ẽ g heres xp̄i: q pacẽ ei⁹ testo relictã ñ hʒ: p̄ncipes ãt'maxie tenẽt ad hãc suãdã. xxiij. q. j. noli. de treu. ⁊ pa. per totũ. i anc. đ pa. tenẽda. i rubro ⁊ ni. coll. x. ⁊ q ꝯ paceʒ ecclĩe sũt: si dignitatẽ aut cigulũ hñt nudẽt eis. xxiiij. q. j. q ꝯ pacẽ. ⁊ solẽt reddi sex cause pp q̃s ñ ẽ par inter hoies: p̄ma q: ñ p̄ũiunt maleficia: ecclesiastes. iiij. qa nõ p̄ferrẽ ꝯ malos siña. ⁊c. ad h. s̃. e. ti. đ of. leg. c. p̄c. xxiij. q. ij. dñs. Scđa abũdãtia tp̄aliũ. geñ. xiij. facta ẽ rixa int pastores abraã ⁊ loth. Tertia q: nõ occupamur i pugna ꝯ dmões ad eph. v. nõ ẽ nob colluctatio aduersus carnẽ. Quarta q: non ꝯsideram⁹ dãna guerre: i q diuitias corp⁹ ⁊ aiaʒ p̄dim⁹. Hiere. lvj. forꝫ icidit i fortẽ. ⁊c. Quinta. q: ñ cõsideramus dubiũ euẽtũ belli. Reg. xij. vari⁹ euẽt⁹ belli: ⁊c. Sexta. q: ñ suam⁹ p̄cepta di nec đcias soluim⁹. Hie. ij. vtinã attẽdisses mãdata mea. ⁊c. xvj. q. j. reuertimi. vñ qđ nõ accipit christ⁹ tollit fisc⁹ xvj. q. vij. maiores.

i ¶ Sacrilegiũ. qđ ẽ ẽt crimẽ ecclĩasticũ. s̃. đ fo. ꝯpe. cũ sit. vbi đ h. ⁊ taliuʒ oblatiões recipi p̄hibẽt. xvij. q. iiij. miror. xij. q. ij. đ viro. ⁊ sacrilegiuʒ tale i captione clicoꝝ excõicationẽ irrogat. xvij. q. iiij. siqs suadẽte. ẽt i faciẽte p aliũ: đ sen. ex. mliĩeres. i fi. ẽt si ñ irrogetur ipis. al's iiuria. e. ti. nup.

k ¶ Cardiales. Istđ ẽ crimẽ lese maiestatij. ⁊ ꝯ tales p̄dita ẽ noua pẽa. j. đ pe felicis. Jo. an.

l ¶ Heresi. pp qđ crimẽ ñ solũ ipator sʒ ẽt papa dponi dʒ. xl. di. si papa. suspect⁹ ẽt đ hẽsi si se ñ purgat ⁊ si p ãnũ sic steterit ⁊ iurãe noluẽit. punit vt hẽtic⁹: vt s̃. đ hẽ. excõicam⁹. § j. ⁊. §. siqui vero. Et ẽ idẽ i excõicato ob ꝯtumaciã i cã fidei j. đ here. cõtumacia.

m ¶ Primõiuʒ. xciiij. di. c. j. in fi. xj. q. j. pueĩt. x. q. iij. relatum. io. an.

n ¶ Offendere. offendit n. p̄r in filio. xxiiij. q. iij. §. sed. q. ff. qđ met⁹ cã. l. isti qdẽ. s̃. đ presump. afferte. dñs in suo. ij. q. vij. accusatio. iudex in subdito. xxiij. q. ij. c. ij.

o ¶ Rep̄hẽdi. q̃si ista sit cã q̃ p̄uari posset reg̃ sicilie sʒ ñ ipio.

p ¶ Fartoꝝ. genus monete: ad idem de confes. c. ij. de empti. vendi. ad nostram. ad fi.

q ¶ Nouẽ annos. sufficit ꝙ emphiteota ecclesie cesset per biennium a pensione de loca. c. potuit. vbi de hoc. Jo an. p̄uati per triennium. C. de iure. emphi. l. ij.

r ¶ Vices. de trans. quanto. vt ec. bñfi. vt nostruʒ.

s ¶ Dictũ matth. xvj. ⁊ xxiiij. q. j. quodcunq;. vbi de hoc.

t ¶ Ligaueris. claue non errante. s̃. c. priori.

u ¶ Priuamus. propter crimina ergo deponit papa imperatorem: vt hic. Idẽ est in multis. xv. q. vj. alios. dat coadiutores

tur astricti a iuramēto huiuſ modi perpetuo abſoluentes[a] auctoritate apoſtolica firmiť inhibendo ne quiſq̄ ꝺ cetero ſibi tanq̄ imperatori vel regi pareat ⁊ intendat: decernendo quoſlibet: qui ei deinceps vel vt imperatori vel regi cō ſiliū vel auxiliū ꝑſtiterint ſeu fauorē: ipſo facto excommunicationis ſententie ſubiacere[b]

Illi[c] autē ad quos in eodē iperio iperatoris ſpectat electio: eligant[d] libere ſucceſſorē

De prefato ſicilie regno ꝓuidere curabimus cum eorū dē fratrum noſtrorum conſilio ſicut viderimus expedire.

Idem preceptori hoſpitalis ſancti Io. hieroſol. in hiſpania ⁊ commendatori ac fratribus dom⁹ de curuaria hoſpitalis eiuſdem.

Abbate[e] ſane: ⁊ īfra. Abbas de bonefac. pro ſe ⁊ conuentu[f] ſuo ꝓponēs locum de roſellē. eſſe predicti monaſterij iure dominij[g] vł quaſi: ⁊

ipſis male admiſtrātib⁹. ꝫ. e. li. de ſup. ne. p̄e. grādi. p negligē tiā ipoꝝ iuriſditionē aſſumit. ꝫ. de fo. ꝯpe. lꝫ. ꝯpellit ipos iuſticiā facere. xxiij. q. v. admiſtratores. ⁊ ius canonicū. ēt debitis caſib⁹ obſeruare. ꝫ. e. li. de fo. ꝯpe c. ij. de iureiur. lꝫ. j. de ſent. excō. decernim⁹. vnū. n. oportet eē principatū: ad quē oēs recurrāt. vij. q. j. in apib⁹.
q ſi. ſint le. p venerabilē ⁊ ꝺ h̄ vide qꝺ nō. ino. et hoſti. de fo. cōpe. licet ex ſuſcepto.

a Abſoluētes. xv. q. vj iuratos. ꝫ. de here. c. vlt

b Subiacē. abſolutionē ſibi nō reſeruat: ⁊ ſic alijs videť ꝑmittere: de ſen. excō. nuper

c Illi aūt. ſ. arepꝰ magūtin⁹ coloniēſis. treuerēſ. ⁊ q̄ttuor laici. ſ. cōes rheni dux ſaxonie marchio brādaburgenſis. ⁊ rex boemie oliꝫ dux. Et dicūt qdā q̄ rex boemie ꝺ nccītate vocād⁹ nō ē: niſi cū alijs diſcōdāt: nec iſtud ius hūit ab antiquo: ꝫ hodie ꝺ ſcō tꝫ: ⁊ h̄ ꝑ hoſti. ꝺ ele. venerabilē. Canō dič q̄ exercit⁹ impatorē fač. xciij. di. legim⁹ ff. ꝺ orig. iur. l. ij. §. poſtea. ⁊. §. deide cū eēt. ⁊. §. deinde. qꝛ difficile. ⁊. §. nouiſſime. ⁊ iſti. de iure na. § ꝫ qꝺ. C. ꝺ vet. iu. enu. l. j. §. h̄ ēt nihilomin⁹. Sꝫ nūqd papa poſſꝫ principes electiōe ꝑuare ⁊ ꝑ ſe eligē ipio vacāte: dixit h̄ ber. q̄ nō: dūmō ipi velint eligere. Sec⁹ vꝫ ſi nollēt eligē vel ꝯcordare nō poſſēt. h̄ ꝓbat ꝺcre. ꝫ. e. de elec. venerabilē. ⁊ hoc maxime in laicis locū hēat: ad hoc. ꝫ. de iurepa. cum dilectus. ⁊ qꝺ ibi nō.

d Eligāt. nō ſtatuiť a iure certū tꝑs pricipibus ad imperatorē eligēdū. hic ē q̄ papa nō pōt eligē niſi p⁹ illos admoneat. ꝫ. de elec. venerabilē. qꝺ nō ē in eccliſs: in qb⁹ ſiue ſint cathedrales ſiue iſeriores ſtatuta ſūt tpa. ꝫ. ꝺ elec. ne pro defectu. de ꝯceſ. preben. c. ij. vnde temporis lapſus ſufficit: qꝛ dieſ ſtatuta. ⁊c. ꝫ. de loca. c. potuit. Io. an.

e Abbate ſane. Diuidiť hec decre. in. vj. partes. In quaꝝ prima poniť actoꝝ petitio ⁊ ei⁹ cā. In ſcđa q̄ icipit ibi allegabať: poniť triplex deſēſio reoꝝ. In tertia q̄ icipit ibi ꝑ parte: poniť duplex actoꝝ replicatio. In quarta q̄ incipit ibi ſed ad hoc. poniť reoꝝ duplicatio. In quinta ibi prefactus. poniť cauſe diffinitio. per cardinalē facta.. In ſexta ibi nos igitur. ponit pape ꝯfirmatio. Et hoc dicit decre. in ſumma. Qui petit rem certa cauſa expreſſa: ſi illaꝫ cauſam nō probat ſuccumbit: lꝫ aliam probet maxime poſt modū emergentem.

f Conuentu. quod facere debet: quod dic vt. ꝫ. de reſcrip. edoceri.

g Dominij vel quaſi. videtur q̄ talis libellus admittēdus non ſit: cum hec ſint aduerſa. Ex iure. n. dominij dicit ſe dominū: ex iure quaſi dominium dič aliū eē dominum: ⁊ ſic dici ſe dn̄ꝫ ⁊ non dominum: ſi ſic q̄ſi contrarius deberet repelli: de ap. ſollicitudinē cum ſuis ꝯcor. nec dꝫ iudicium eē i pēdēti: vł dubium ff. de iudici. ñ qnē admodū. Circa hui⁹ libelli formam nō q̄ petitio iſta peto talem rē iure dn̄ij hꝫ locum cum q ſemit rē ab eo q illius rei dn̄s ē: ⁊ ei rem tradidit: ⁊ ſic dominum. ff. de acq ren. re. do. l. traditio. recte ergo ſe dominum dicens dominium ſiue cauſam ſue petitionis ponit. petitio autem rei iure quaſi dominij locum habet: cum quis bona fide rē emit a nō domino: ⁊ rem ſibi traditā bona fide re

cepit: credens traditiōis tpe dn̄m eſſe. ff. de publi. l. ꝫ ꝯſi res. §. vlt. ⁊ ſufficit emptori habuiſſe bonaꝫ fidem: lꝫ vēditor malam fidem habuerit: ⁊ callido conſilio vendiderit: vt. e. l. §. ꝑtor ait. Si talis emptor añ q̄ꝫ vſucapiat poſſeſſione cadit: reꝫ a poſſeſſore iure quaſi dominij: ⁊ appellať actio publiciana Si aūt p⁹ vſucapionē a poſſeſſione cadat: tūc nō cōpetit publiciana: ꝫ dať ciuilis actio. ſ. rei vendicatio ꝫm quoſdā vtilis: ſꝫ alios directa. ff. de publi l. j. Dicta ē āt publiciana a publicio actore q eā inuenit: vt inſti. de act. §. alie. Ad h̄ vt actor obtineat oportet eum probare titulꝫ ⁊ rē ſibi fuiſſe traditam: ⁊ bonā fidē habuiſſe tempore emptionis ⁊ traditionis: quod preſumiť: niſi ꝯriū probetur: ⁊ q̄ credat mō venditorē vel donātē tpe ꝯct⁹ dn̄m nō fuiſſe. als publiciana nō ꝯpeteret: ⁊ formať libell⁹. Peto talem rē mihi reſtitui iuř dn̄ij vł q̄ſi. h̄ ē dicē q̄ſi dn̄ij ac ſi vſucepiſſem. qꝺ nō vſucepi. ⁊ de ſola ꝯſuetudie admittiť talis libellus ſꝫ diſiūctione. vnde decre. deberet peto talē rē iure q̄ſi dn̄ij: qꝛ modo cet⁹ ē re⁹. In ſupradicto aūt libello quācunqꝫ ꝑtē diſiuncte probauerit actor obtinebit ꝫm formā petitionis: ⁊ ſi deficiat in vna ⁊ abſoluať re⁹: poſtea poterit itētare alťaꝫ ꝑtē diſiuncte: nō ob. exceptione rei iudi. qꝛ h̄ ē mō alia cā q̄ꝫ prima. ꝫ. de cā poſ. c. vlt. ⁊ de hoc iſti. de acti. §. alie. ſicut cū in iudicio peto rōnem tutele: ⁊ ꝓſequor alterā ſpeciē tm̄: lꝫ fiat abſolutio in illa ſpecie: vel ſimpliciter: nihilomin⁹ alias ſpecies poſtea ꝓſeq potero. ſi excipias de re iudi. te replicatione doli repellā C. de iudi. licet. Sed ei qꝺ dictū eſt q̄ mala fides tradētis non nocet accipiēti rem bona fide: quominus vſucapiat: ꝯdicit auč: C. ꝺ ꝑſcrip. lon. tem. auč. malefidei. q̄ dicit in malefidei poſſeſſore alienāte ceſſat lōgi tꝑis preſcriptio. Dic q̄ lꝫ ꝑdicte leges corrigaņť ꝑ auč. vt bona fides tradentis exigať: nihilomin⁹ qꝺ de publiciana diciť: locum hꝫ vt qui rē habuit bona fide ⁊ iuſto titulo: lꝫ tradēs habeat malā fidem: ⁊ lꝫ accipiens vſucape nō poſſit ꝑꝑ malā fidē tradētis: tm̄ a quocunqꝫ poſſeſſore preť q̄ꝫ a dn̄o publiciana rē vēdicabat. ꝯ dn̄m āt ñ currit ꝑſcriptio: lꝫ tradēs hēat bonā fidem. Diſtiguiť tm̄ vtꝝ dn̄s ſciuerit ſuā rē taliter alienatā: ⁊ tūc currit ei ꝑſcriptio lōgi tꝑis niſi res eēt furtiua: qꝛ tunc nō curri ei ꝑſcriptio ꝑꝑ viciū qꝺ ei adheret. Si ignorauit: preſcriptio lōgi tꝑis nō currit: ꝑſcriptio aūt lōgiſſima bñ currit: vt i ꝑdicta auč. male fidei. h̄ ergo non vetat auč. qn locū hēat publiciana: lꝫ fuerit mala fides tradentis. Sed ad h̄ vt lōgi tꝑis ꝑſcriptio. locū hēat requiriť tradētis ⁊ accipiētis bōa fides ꝫm leges: ſꝫ canōes vō ſola ꝑſcriptio xl. an. locū hꝫ: ⁊ ſemꝑ cū bona fide. ꝫ ꝺ ꝑſcrip. c. vl. ber. cui⁹ fuit h̄ glo. lꝫ ñ ꝑ oia ad lr̄aꝫ quā

cum suis finibus ex largitione[a] regis aragonie ad ipsum monasterium pertinere[b]: pertijt iudicari eidē monasterio locum ipsum: ⁊ vos exinde amoueri. ¶ Allegabat[c] aūt pro parte vr̃a ꝙ fcā vobis donatio de predictis valida existebat: quāuis illa sub saracenorum tunc existerent potestate: quia non simpliciter sed sub conditione fuere donata: videlicet si ad manus fideliū deuenirēt. In quo casu cessatio poterat: ⁊ debebat habere vigorem[d]: quia ipsi donationi rerum donatarum natura[e] vl' qualitas non obstabat. ⁊ salubre ac laudabile[f] quidez erat spectare ac prestolari tempus quo illa christianorum dominio subderentur: quare mox[g] cum peruenerunt ad ipsos[h]: fuerunt ad vos totaliter deuoluta. ¶ Multuz[i] quoqꝫ dista bat an ipsi monasterio de bonefac. vel predicto monasterio populeti ab eodem rege facta donatio fuisset: quia ⁊ si liquebat predicta monasterio populeti ab ipso rege ac ab illo abbati ⁊ conuentui de bonefac. fuisse collata: non tamen ob hoc constabat dictum regem ipsi monasterio de bonefac. illa donasse: vel mādasse donari. Nec pro eo ꝙ voluit ⁊ statuit: vt edificaretur ibi monasterium: poterat ⁊ debebat intelligi: eum predicta vl' eorum aliqua construendo monasterio donauisse[k]: cum illa potius sua videtur intentio: vt quia prefatum monasterium populenti tot ⁊ tantorum bonoruz largitione ditabat: abbas et conuentus ipsius pro sua suorūqꝫ salute monasterium construere tenerent: presertim: quia monasterio quod nōdum erat: aliquod fieri donatio non valebat[l]. ¶ Premissa v̾o concessio facta monasterio de bonefac. ab abbate et conuentu monasterij populeti nullus prorsus ei videbatur afferre suffragiuz: pro eo potissime: ꝙ post litem contestatam ⁊ processuz iudicij facta fuerat sicut clare patebat ex instr̃o prefato: vñ cū ius siquod i predictis ipsi monasterio de bonafac. ex concessione huiusmōi cōpetebat: i iudicio minime deduxisset: q̄ videri nō pōt illō venisse: qō

hic pp suas remissiōes posui: q̄ alibi facit ad eaz: ⁊ vides qō sentit ber. talē libellū de ꝯsuetudie admitti: et satis eē pōt: cū consuetudo sit optia legū interpres. s̃ de ꝯsue. dilect⁹. ⁊ h̄ eēt nouū guil. in spe. de cā pos. et ppie. § nōndū. v̾. alie. ⁊. §. se. in fi. Alij vt tā. dicūt ꝙ illi subtilitati ciuili: ꝙ libell⁹ alternatiu⁹ nō recipiatur: nō est stādū ꝓm canonicā equitatē: ad h̄. j. in fi. c. ⁊ s̃. de iudi. dilecti. de in ite. restitu. ꝯstitut⁹. vbi ꝺ h̄ p inno. ⁊ hosti. ⁊ p hosti. ꝺ elec. q̄relaz. Alij dicūt ꝙ h̄ ⁊ i silib⁹ nō fuit obiectum: q̄ bñ fuisset repl'ia talis petitio ꝓpt rōnes allegatas in pn. glo. ⁊ sic itelligūt p̄di. dec. ꝯstitutus. Alij dicūt ꝙ vbi actor icert⁹ est ex fcō alieno: ⁊ nil sibi pōt iputari: tunc admittit alt̃natiu⁹: libellus. ff. q̄z lega. l. j. §. q̄ꝑāt. nō nūq̄z. al's nō. ⁊ sic soluūt ꝯ̃ria. Tancre. ⁊ ino. dicunt ꝙ vbicūqꝫ qs ꝓbabiliter dubitat nō solū rōne alieni facti: ꝫ ēt ꝓpij pōt in eodē libello plēs ꝓponere actiōes: nec cogitur eligē ēt si se ñ ꝯpatianť. ⁊ sic itelligať ꝺcr. ꝯstitut⁹. al's si nō ē ꝓbabile dubiū: eligere cogiť. ff. de tribu. qō i hēdē. §. eligē. vbi plene ꝺ h̄ ⁊ adde qō dixi. s̃. eo. li. ꝺ elec. vt qs duas. Alij dicūt ꝙ lꝫ libellus videať ꝯ̃ri⁹: non ē. q̄ rei vēdi. ⁊ publiciana nō sūt ꝯ̃ria ꝫ diuersa: cū ad eūdē finē tēdāt: cū āt tendūt ad diuersum finem: tūc habēt locū ꝯ̃ria: ⁊ h̄ tꝫ guil. i spe. vt. s̃. ⁊ sr̃ h̄ adde qō dix. j. ꝺ reg. iur. nll'⁹ plib⁹.

a ¶ Largitiōe ꝫ p h̄ nō hēbat locū vendicatio: cū nō dicať ꝙ traditio sceuta fuerit. C. de rei ven. l. seruum. vbi emptor nō traditū sibi pñtez vēdicare nō pōt. ad idē. C. de here. ven. qui tibi. ff. de rei ven. si ager. Sed dic illud v̾uz in priuato: sec⁹ in ecclia. C. de sacrosan. ec. vt inter diuinū. ⁊ s̃. de ꝯsuetu. c. ij. vbi de hoc. ⁊ ex hac expressiōne succubuit abbas vt patebit infra.

b ¶ Pertinere. hoc verbum late patet. ff. de verb. sig. verbum. de fide instru. inter dilectos.

c ¶ Allegabatur. secūda ps. Propositū primo fuit ꝓ parte hospitalior. ꝙ au⁹ ipsius regis castra turuarie cuz suis finibus i quos erat loc⁹ de rosellis: pri⁹ hospitalarijs ꝯtulerat rūsuz fuit per mōasteriū ꝙ talis donatio nō valebat: cuz facta fuisset eo tpe quo res donata erat i potestate hostiū non in dñio donatoris: ⁊ p hac pte facit q̄ liber hō fund⁹ hostiū ⁊ que natura fieri non concedit in stipulatiōez venire non possunt. ff. ꝺ verb. obli. liber homo. ⁊ l. si stipuler. ⁊ si aliquid alicui sit relictuz: quod propter qualitatem relicti haberi nō potuit. nō tenet legatum: lꝫ interdum estimationez habeat cum distinctione leg. ff. ꝺ le. iij. si deicommissa §. si seruo. Contra hanc allegationem monasteriū allegabat hospitale: vt sequitur.

d ¶ Vigorē. s. adueniēte conditiōe vt seqtur ⁊ regriť ad h̄. ff. de ac. emp. ⁊ ven. l. vlt. ⁊ legatuz qō nō valet: si legetur sb̄ cōditione. non valet ꝯditione adueniente. ff. de le. cetera in prin. ff. de condi. ⁊ demon. qui heredi in fi. ⁊. l. q sub ꝯditione.

e ¶ Natura. vl' qualitas quia res donata nō erat liber homo vl' res sacra vel religiosa vel iestimabilis. ff. ꝺ ver. ob. inť stipulantem. §. sacram. reges. n. q spiritualia possidere non pñt: nec illa possunt donare: ⁊ recipientes sūt astricti. xvj. q. vij. si quis deinceps.

f ¶ Laudabile. quasi diceret: nec ex virtute conditionis debuit infringi dōatio: quia erat laudabilis ⁊ honesta.

g ¶ Mox. C. de sacrosanc. ec. vt inť diuinū. ⁊. s̃. dix. i. iij glo.

h ¶ Ipsos. s. christianos.

i ¶ Multū. bonus aduocatus hospitaliorum primo confirmauit ius ipsorū: secūdo ipugnāt ius monachorū duplici rōne. Et est prima: dicebāt hospitalarij: monachi: nō ostēdūt donationē regis vt in libello dixerūt. dicebāt monachi: satis eē qō ostēdebāt donationē factā a rege monasterio populeti: ⁊ ab ipo mōasteiro populeti monasterio de bonefac. rñdebant hopitalarij id multum distare: vt sequitur.

k ¶ Donauisse. bene dicebat: q̄ ex nullo verbo posito in donatiōe facta monasterio populeti patebat fuisse hanc volūtatē donantis: ꝙ loc⁹ de rosellis dareť monasterio de bonifac. ⁊ ecce quod sequitur cum illa ⁊c̃.

l ¶ Non valebat. ad hoc de ec. edi. ad audientiā. ij. vbi ꝺ hoc de despon. impu. ad. dissoluendum: ⁊. xxxij. q. ij. quod non formatū. io. an.

76

postmodum accidit[a]:pronun
ciari vtiqȝ sup petitia nō pote
rat ex eadem. Pro parte aūt
altera[b] dicebatur ꝙ cū rex ip
se sua probitate ac studio ab i
fidelibus loca ꝯquisiuerit su
pradicta:donatio aui vel p̄ris
ipsius pri⁹ facta de illis:cū ad
cultū fidei perueniret:regeȝ
eundeȝ quo ad hec sic per eū
postmodum aquisita obliga
re non potuit:cum sua propa
facta essent:ꝛ viderentur ab
alijs bōis hereditarijs sepata[c]
¶ Porro p̄fata ꝯcessio facta
mōasterio de bōefac. a mōste
rio populeti:lȝ post acceptuȝ
iudicium cause processum in
teruenerit:prodesse tn̄ ꝛ vale
re debebat:cum ꝑ actore qđ
de iure suo ex causa idonea ꝗ
uis superuenienti appeat:satis
sufficere videatur:satisqȝ esse
si prout seruatur in reo[d]:int
sit ipsius tempore sententie ꝓ
ferende. ¶ Sed[e] ad h̄ ps ve
stra respondit ꝙ cum tam su
pradicti aui donatio ꝗ locoꝝ
acquisitio premissorum fuerit
nomine regni facte:memora
tus rex donationem seruare
huiusmodi tenebatur. ¶ Ce
terum[f] predicta mōasterij po
puleti cōcessio monasterio de
bonefac. auxiliari nō poterat
in hac parte:qꝛ cuȝ quis egit
ex aliqua certa ꝛ speciali[g] cā
ꝛ postea[h] siue alia[i] siue silis[k] ei
quā exposuit accidit videri nō
potest illā in iudiciū deuenis
se:cum iudex tunc prospicere
ac attendere debeat diligent
an ex ea oino eadē que pri⁹
expressa extitit:vt pote ꝗ tūc[l]
etiam competeret:actoris itē
tio sit fundata. ¶ Secus aūt
cum egit vel petijt in genere
nulli⁹ certe vel specialis cāe
faciens mentionem:videlicet
quia generaliter forte propo
suit aliquem obnoxium[m] esse
sibi vel ad se iure dominij vl
quasi rem aliquam pertinere:
tunc enim h̄ precipue est īspi
ciendū iudici an sufficient vl
minime de iure vel intentiōe
constet actoris. vnde si de hoc
ex cā etiam postmodum acci
denti liqueat potest ꝛ debȝ iu
dex etiam si appareat minus
iuste a principio fore actum:
suum exinde animum infor
mare:quoniam[n] ꝛ si petitū fu
erit indebite non ob h̄ tamen
minus valuit:ꝛ tenuit iudici
um[o] subiectum. Nec illius ac
ta vel gesta ꝓpterea min⁹ va
lida extiterūt nec[p] ēt iudex ip
se cognita talr̄ v̄itate ꝓnūciare
i ꝯriū posset cū lib'a ꝯscia[q] ꝛ se
cura. ¶ Nō ꝓdesset[r] ēt mltuȝ
reo:si tūc forte i ipȝ ex h⁹ i sup
uenienti cā ꝯdēnatio nō ferret:
cū mox alio istituto iudicio[s] fo
ret ex illa merito ꝯdēnād⁹ vn̄
ꝛ si actori suā ex supuenienti

a Accidit.ꝛio.an.iō alia īterpellatiōe opus est.ff.đ iudi.nō pōt.ꝛ.l.solemus Iudex ergo non posset ex alia donatione ꝓnunciare ex qua actū nō fuit:vt in pre dicta.l.solemus.

b ¶ Pro pte vero altera.s.monasterij de bonefac.ꝛ hec est tertia ps:ꝛ bene allegassent h̄ monachi si res donate nō ptinuissent ad regnuȝ:qꝛ nil disponere potuisset:ȝ qe ad regnū ptinebāt:lȝ illa si possideretius qđ in eis hūit dare potuit.ff.đ fū.do.si fundū.maxime sb ꝯditione vt.s.ꝛ ad hoc obligare potuit successorē.vel male allegabant ex eo:ꝙ cōditionalis obligatio bene astrigit successorē.instit.de v̄.ob.§.ex cōditiōali.ff.de proba.pactum.

c ¶ Separata.bonoꝝ separatio non hȝ locuȝ nisi in certis casibus no.ff.de separati.l.j.io an.

d ¶ In reo qđ si rē petitaȝ tpe.litis ꝯte.possideat sed tpe snie sine dolo desijt possidere absoluit si vō tpe li.ꝯte.non possideat:ꝛ tpe snie possidet cōdēnatur.ff.de rei ven. sui aūt.§.j.ꝛ.ff.ad exhi.l.tigni.§.sigs.s.đ excep.c.pe.Sic ergo ex cā supuenienti post li.ꝯte.absoluitur vel cōdemnatur reus sic videtur in actore vt ex cā post li.ꝯte.superuenienti sibi debeat re⁹ ꝯdēnari ȝ h̄ no est verū vt.j.patet ꝛ pōt esse rō q agit ex certa cā: maxime post li.ꝯte.mutare illam non pōt:nec aliam allegare:cū super alia contestatio non sit facta:ꝛ ita ex cā illa ex qua actū est debet ferri snia:sed reus q conueniebatur:si non possidebat tpe li.ꝯt.hoc dicere debuit:ꝛ fuisset absolutus:si id ꝯstitisset īputet ergo sibi qꝛ tacuit ff.ad exhi.tigni.§.siquis ꝛ.§.ceterum.ꝛ de hoc.s.de excep.c.penul.

e ¶ Sed ad hoc.quarta pars in ꝗ respōdetur ad duo proxie

f ¶ Ceterum responder ad secūdū:de quo dixerat i (dicta.v̄.porro.io.an.

g ¶ Speciali.in libello expressa:vt h̄.puta ex causa donationis facte a rege.io.an.

h ¶ Postea.i.post li.ꝯte.ex predicta cā.

i ¶ Alia.puta qꝛ petebatur res ex cā donationis:modo petitur ex cā venditionis forte facte post lit.conte.

k ¶ Similis.vt cū peteretur ex cā donatiōis facte a rege nō fit fides de donatione facta ab alio:puta monasterio populeti:vt h̄ allegabatur:ergo similis cā sed ab alia persona ꝛ alij loco ꝛ tēpore ꝛ his ꝗ comitantur cām.

l ¶ Tunc.s.tēpore litis conte.io.an.

m ¶ Obnoxiū.talr̄ gnālis libellus in personalibus actionibus non dȝ admitti.s.de lib.obl.c.vl.tn̄ vȝ si recipiatur:ꝛ sibi imputet reus q causaȝ non fecit exprimi in libello.C.đ anna.ex.si ex mltis.In realibus cōiter admittitur.de excep.rei iudi si mr̄.§.eadem.ꝛ l.ȝ an eadē.§.actiones.ꝛ de hoc plene.s.de li.ob.c.ij.ꝛ.ff.de edē.l.j.io an.

n ¶ Qm̄.ꝛ sic proximū dictū trib⁹ rationib⁹ probat ioannes andr.

o ¶ Iudiciū ac si iuste petisset:dūmō iurisordo seruetur in iuditio:q seruari dȝ:ꝛ snia tenet ꝯ eū ꝛ ꝓ eo lȝ feratur contra ius litigatoris:nisi fuerit appellatū ij.q.vj.§.diffinitiua.ꝛ.s.e.ti.cū inter vos.

p ¶ Nec etiā secunda ratio.

q ¶ Cōscia.si.n.generaliter dixerit eum obnoxiū ꝛ illum iudex tēpore snie obnoxium reperit:si euȝ absoluerit:cōtra ꝯsciaȝ iudicaret ꝛ in hoc casu ex absolutoria sententia perpetua ꝛ ex omni exceptione rei iudi: sed non cum ex certa causa petijt:quia tunc tantum ex illa causa paratur exceptio:de causa pos.c.vltimo.ꝛ dixi.s.in magna glo.

r ¶ Non possidet.tertia ratio.

s ¶ Iuditio videtur h̄ ꝙ si iudex condēnet reum ex superuenienti causa eedem ꝓbationes habite in primo iuditio valeant in alio instituto ex eadem causa cōtrarium tenetur:qꝛ noua est cā ꝛ nouū est iuditium. vnde cū sint li.non cōte.recepti:ꝗtū ad h̄ nō deberēt valere iuxta illā regulā testes recepti li.nō ꝯte.nō valēt.Sup

ꝟ posset forsan dici: vt traditur. ff. de test. ꝑbata. C. e. l. vlt. ber. vel dic ꝙ gnalis illius negatio ꝗ se negat obnoriuꝫ itelligitur ꝯtes. lit. super omni obnoriate etiaꝫ postea emergenti. vl dicꝰ ꝙ ꝟ vba sunt allegatio partis nec ponunt ius.

mento. debet apponere locū ꝯctus. Quidā tñ dicūt locum solū de ꝯsuetudine apponi: cū de iure cautū nō sit. Sed dico cōtra ꝑ hanc lrām ⁊ ꝑ dec. ff. de ꝓba. qm̄ ibi loca designando ⁊c. ad hoc. ij. q. viij. libellor. C. ꝗ ꝯtra. ⁊ comit. stipu. l. optimā ff. de testi. ex tenore. ff. qui fi. sint le ꝑ tuas. video ꝙ testis depo

a ¶ Egit. reali vl personali: vt diri super verbo obnorium. io. and.
b ¶ Tunc. i. tpe litis contes.
c ¶ An petitionē vel litē super ea contes.
d ¶ Prefatꝰ igit quinta pars.
e ¶ Diligent. xxx q. v. c. vlti.
f ¶ Lance. ff. e. ti.
g ¶ Attēdit (c. j. repetit: q̄sdaꝫ ex allegationibus.
h ¶ Specialis. vt in casu nostro
i ¶ Tps ⁊ locus ꝟ vult dicē: si peto rē ex cā donationis: lꝫ de tpe ⁊ loco nō adieceri qꝛ cū dōatōꝫ necessario ꝯcomitat tps ⁊ locus: mihi nō ꝓdest: si post li. cōte. mihi donet eadē res: cum de certa donatione oportuerit itelligi certis loco ⁊ tpe facta. Si autē rē peto iure dominij vel quasi: ꝟ etiaꝫ si post lit. cōte. ius acquiro: ferē ꝓ me sententia. ff. de rei ven. si aūt j. rñ. ⁊. §. j. cū eni nullas spālis dominij cās expressim: nō sūt ibi cōcomitantie certoꝝ loci ⁊ tpis: ⁊ ideo non est vis quo loco vel tpe dominū ante sententiaꝫ ꝑuenerit ad me.
k ¶ Censeretur. s. donatio vel venditio vl alia cā exꝑssa merito cēset invalida: qꝛ in dubio regularit ꝓnūciat ꝯ actorē. ff. de ꝓba. ex lrīs. cū. n. nō sit ꝓbata venditio certis loco ⁊ tpe facta: ⁊ sic sit dubiū an ante lit. cote. vel post fuerit facta: succūbet: ⁊ sic invalidū est ꝓbari actoris cāꝫ sine tpe. Et no. ꝑ hāc lrāꝫ ꝙ tabellio in istru

causa intentioneꝫ sufficiat fūdavisse: cum egit[a] aliqua causa specialiter non expressa: securus tamen est si certam ⁊ specialē in sua petitione subiunxerit: nisi post modum intētionem suam ex eadem prorsus quam prius expressit: ⁊ tūc[b] ēt cōpetenti cā fūdarit. ¶ Quare cum memoratꝰ abbas monasterij de bonefac. ꝓposuerit sepefatū locū de resell cuꝫ suis teminis ad ipꝫ mōsteriū ex predicti regis largitiōe spectare: ne de aliqua facta ipsi monasterio super hoc ab eodem rege concessione docuerit ostenderit aut donationeꝫ quādā factam illi ꝺ his ab abbate ⁊ ꝯuētu mōsterij popule ti: q̄ nec i sua petitione fuerat expressa: nec ēt an[c] facta: nullū ꝑfecto ꝯmodū ex ea reportare debeat. ¶ Prefatꝰ[d] igit cardial ꝑmissis oibꝰ ⁊ alijs q̄ hicide fuerūt ꝓposita diligēt[e] auditꝭ ac vtriꝰ ꝗ ptis mēitꝭ eq̄ iustitie lāce[f] discussis prudēt attendit[g] id qđ predicti abbas ⁊ conuentus de bonefac. preposuerunt intentionem videlicet actoris ex his q̄ pꝰ li. ꝯte. accidūt posse fūdari: eaqꝫ debē i iudiciū devenire: tūc locū hre: sic ꝯgrue allegatū ē supꝟ qm̄ ex certa ⁊ exꝑssa cā spālit nō ē actū. ¶ Ex his. n. q̄ pꝰ icboatū iudiciū evēiūt: qm̄ cā fuit exposita spāl[h]: nec dꝫ nec ꝑt iudicij aiꝰ ad ꝓferādā sniaꝫ iformari: qꝛ cū certe cāe fcā ē mentio: vtpote donatiōis vel vēditiōis aut altꝰ[i] spālis: oꝫ i cepti iudicij tps[l] attēdi: vt liq do cogscat: an tūc interfuerit actoris ꝓpt illa q̄ spālē comitant cāꝫ: ⁊ necrio adeē debēt veluti locꝰ ⁊ tps ⁊ hꝰi q̄ sunt sollicite attēdēda: ⁊ sine qbꝰ cā vacua ⁊ invalida cēseret[k] Sꝫ cū ē in gnē absqꝫ alicuius cāe declaratiōe petitū: nō sic oꝫ accepti iudicij tps inspici: qꝛ nō regrunt nec sunt opportuna: nec attēdi pnt hꝰi comitantia[l] in hoc cāu. Et lꝫ aliquibus curiosis qui de his q̄ non multū expediūt sepe disceptāt[m]: alr forsā appeat qm̄ actū est cā aliqua non expressa[n] vtilius tamen videtur negociatam expediri compendio q̄ ꝑ quandam exactam[o] subtilitatem longo dispendio prorogari[o]. presertim cum nonnulla pro vtilitate cōi contra iuris asperitatem ex equitatis mansuetudine tolerari noscātur[p] vnde idem cardinalis cōsiderās: ꝙ ipsi abbas ⁊ conuentus de bonefa. nō ꝓbauerunt largitionem super his regiā legitime sibi facte ex q̄ spālr vos ipetere videbātur: ab hꝰi[q] eorundem abatis ⁊ cōuētꝰ ipetitiōe ꝺ mādato nostro prehabito fratrū nostrorum cōsilio vos duxit sentētialiter absoluendos. ¶ Nos igitur cardinalis eiusdem[r] sententiaꝫ ratā habētes eā auctoritate aplica confirmamus. Boni. viij.

Cum[s] ab vno arbitrorū vl iudiciū[t] alijs pñtibꝰ ⁊

nit de loco. ff. de testi. cū cām. j. ⁊ in iuribꝰ superius allegatꝭ: ꝟ par ē ꝓbatio instrōꝝ ⁊ testiū de fide instrumē. cū ioannes C. e. ti. in exercendis. ergo ⁊ tabellio cōscribere debet locū. ꝑterea forte ꝯfecit instrumentū in loco quo nō potuit.
l ¶ Comitantia. s. locus ⁊ tempus.
m ¶ Disceptāt. qđ faciē dū nō ē. ff. e. li. de renuncia. c. j. j. de here. c. ij. C. de sum. trini. l. nemo.
n ¶ Expressa. s. qđ ē qm̄ actum est cā expressa: vt veniāt ꝯcomitantia tps ⁊ locꝰ: ⁊ lꝫ forte de iure stricto id verū esset de equitate dicamꝰ contrariū. ff. ad. l. aquil. ita vulneratꝰ ad fi. ⁊ equitas scripta rigori ꝑfertur. C. de iudi. placuit. ar. bo. ꝺ simo. lꝫ heli ⁊. c. per tuas Joannes andr.
o ¶ Prorogari. ad ꝟ. ff. eo. li. de off. dele. si is cui Joannes andr.
p ¶ Noscant. pone exēplū. j. de rerum ꝑmuta. c. vno. ⁊c.
q ¶ Huiusmodi. q̄si diceret si ex alia cā agāt rei iudicate si obstabit snīa ff. de iudi. exāinata. C. de peti. heredi. hereditas. ff. ꝺ excep. rei iudi. si mr §. j. ⁊. l. ⁊ an eadem.
r ¶ Nos igr. sexta pars.
s Cum ab vno. si ex pluribus iudicibꝰ vel arbitris vnus alijs ꝑsentibus ⁊ mandantibus ꝑ vba pluralis numeri ferat sētētiā: tꝫ. snīa electio aūt ꝓnunciandā est per verba singularia ꝟ dic. Dubitatio dec. huiꝰ fuit ex eo qđ dic lex ꝙ ex plibꝰ arbitris aut oēs dn̄t sniaꝫ dicē aut nllꝰ. ff. ꝺ ar. l. itē si vnꝰ i. §. itē si plēs. ꝟ satꝭ oēs videt dicē cū vnꝰ alijs pñtibꝰ ⁊ mādātibꝰ ꝑ vba pluralis nūeri sniaꝫ dic: ꝟ idē tenebat accur
t ¶ Judiciū. ordinarioꝝ vl delegatoꝝ. (ff. de ar. l. sicuti. io. an. fit igit hec ꝯparatio iter iudices ⁊ arbitros: ad idē de of. de le. vno delegatorum. lꝫ interduꝫ sit grandis differentia. ff. e

fi.c.vi.§.e.li.de ar.c.ij.cum simi.

a ¶ Et mandātibus ergo si alij pn̄tes essent:ſ nō mādarent secus ⁊ sufficit ita esse scriptū.ff.q ⁊ a.qbus.l prosperit.vj.q.iij.scriptū est ⁊ sic taciturnitas nō habeſ h p mandato:⁊ facit.j.de reg.iur.is qui tacet.⁊ qđ ibi dixi nec eni in sententijſ pcedit ratihabitio:sicut in alijs actibus: de hoc ix.q.ij.c.j.§.de his q̄ fi.a prela.cū vos.caute ergo facit is p quo lata est sententia ab vno solo recitata:si de mandato alio p possit fidem facere sicut de sn̄tētia:⁊ facit qđ no.§.de offi.dele.cū in iure.

b ¶ Scripta.qđ dic vt.j.

c ¶ Oz.necesitatē(c.px.īportat.al's eni si p verba singularis numeri p nūciaret hr̄et locū ill e.§.itē si plēs.qđ verū itel ligas nisi college qui tn̄ hoc possent: cōmisissent illi vices suas:nō solum in recitādo: sed etiam in pnunciando: tunc eni ille verbis singularis nūeri vteretur.Interdū tn̄ verbū opoztet honestatē designat.xxv.q.j.c.

d ¶ Statuimus.p ho.eniȝ verbū statuo bene (j.vbi de hoc. profertur diffinitiua snia.§.de vbo.signifi.de his.

e ¶ Electione.de hoc dic vt:§.dixi:de ele.sicut cū co.li. Sed qd dices ꝯpromissuȝ fuit in tres vt deber ēt eligere:qui secedentes i ptē postea recederūt dicētes:ꝙ ꝯcordauerūt ⁊ cōmiserūt vni electiōȝ ⁊ pnūciatiōȝ illi9 de quo ꝯcordauerāt:q eligit ticiū:alij duo resistunt dicētes:ꝙ nō de illo ſȝ de seio fuerat ꝯcordatū:q̄riſ an debeat illis duobus credi:Et ho.q hāc qōȝ dicit fuisseđ facto in eccl̄ia lugd.plene eā tractauit.§.đ proba.tertio ⁊ dixit ibi.iter cardinales obtinuisse credendū cē illis duob9 tū q: magis credēdū ē duob9 q̄ȝ vni ⁊ q: duob9 crediſ donec ꝯtrariū pbeſ:⁊ vt fraus euiteſ al's q pronūciaret:sp posset'ius subtrahere illi in quē cōiter cōcordassent ⁊ q: facultaſ pbationū nō est angustāda.§.vt lit.nō ꝯteſ.qm̄.⁊ q: īpossibile ē alio mō pbari.in quo casu ēt interdū heret.co crediſ.C.de heret qm̄ multi in fi.⁊ cōspiratozi §.de testi.co.c.vl.Itē cū de ꝯscia al'cuiusquerif:crediſ vni soli.s.q: aliter pbari nō potest:de homi.significasti.ꝟ.fi.⁊ ad hoc bn̄ facit ipsa decre.tertio.⁊ sic dixit intelligēdā decre.cū dilecti.de ele.vt illi tres vel duo deponāt ⁊ de ꝯsensib9 alioꝝ ⁊ de pp̄ijs In ꝯtrariū videbaſ.s.ꝙ credēdū esset tertio tanq̄ȝ a duob9 ad id officiū deputato:ar.ff.si mes.fal.mo.di.l.j.§.de.testi.co. pterea nec.v: credēdū duob9 cū videāſ in suis testimonijs singulares.iij.q.ix pura de elec.cū dilecti.de accu. cū dilecti. Itē videſ illi.testificari de propo facto:⁊ sic nō sūt testes idonei.C.đ testi.l.oib9.iiij.q.iij.§.itē i criali.ꝟ.itē null9 idone9 sed negari ñ pōt qn isti duo pn̄t pbare saltē dissēsū tertij.s.ꝙ ipe terti9 pnūciās nō cōsē ſerat i illū:nec de illo fuerat ordiatū ꝯ siliū tn̄ ē tutū ad has fraudes euitādas:ꝙ ipsi ꝯprōissarij hēant tabellionē:⁊ scribi faciāt publicū istr̄ȝ quō delibāt:⁊ ordiant đ tali eligēdo:⁊ cōmittūt illi socio:vt eligat ⁊ pnūciet: aut ipi ijdē scribāt ⁊ sigilla apponāt:vt scriptura ⁊ sigillū obuiēt ꝯtriū asserēti j.q.vij.salubrimū.xxvij.q.j.oēs fere.C.đ nō nu.pecu.auc.ꝯ q ppā.Querebat etiā ibi ho.an ipi ñ ꝯprōissarij exq̄ deliberassēt ⁊ cōsēsissent aliquē possēt mutare volūtatē: Et dixit ꝙ nō q: vicē capitu.tales obtinent.vnde talis ꝯsēsus habet saltē vi scrutinij publicati.§.đ electi. publicato.

mandantib9[a] scripta[b] sententia recitatur: habetur perinde ac si simul esset ab omnibus recitata Oportet[c] tamen vt is qui recitat non vtatur ꝟbis singularis:numeri:sȝ pluralis:vt dicat:nos tales iudices vel arbitri pronunciam9 seu statuimus[d] in hūc moduȝ lȝ secus in electione[e] seruetur in qua vt cēseaſ euidēti9 vnica:⁊ cōis ē ab vno vice oium siue per compromissum: siue p scrutiniū pcedaſ:electionis pnunciatio per verba singularis[f] numeri facienda. Idem

Et si snia[g] diffinitiua p9 q̄ scripta fuerit:debeat a iudice ñ ab alio descripti recitatione pferri[h]:al's nec nom sententie mereatur habere: nec ab ea sit appellare necesse[i]: episcopo tamen quem propter dignitatis prerogatiuam ampliori conuenit[k] honore fulgere: sententiam ab eo ferendam licebit ad instar illustriū[l] psonaꝝ per aliū

f ¶ Sīgularis Nota ad qōȝ que fuit de facto.Eps cōpromissari9 ad eligendū abbatē ratione dignitatis sic locut9 est in plurali:Nos talis eps boni.ꝯpromissari9 ⁊c.opponebaſ ꝙ nō valebat electio:q: facta per verba pluralis numeri nō credo h nocere quia.h vere est vnica ⁊ cōis ex quo fit per vnuȝ solū:nec hȝ decr. vt per te vides Quid dices i collationib9: habebit ne in illis locū hec dec.vt si ad pluresſpectat collatio: necesse sit eā fieri ab vno:⁊ per ꝟba singularis numeri: non credo.dico.n. vt dixi.§. de ele.sicut cū ⁊ ibi ñ hȝ locum decre.q: propter.non habet hoc locum: sed in collationib9 nō habet locū decre.q: propter.ergo nec ista ad idē.j.de pbē.cū in illis.⁊ qđ dixi.§.de elec.c.vlt.io.an.

g ¶ Et si snia diffinitiua.Nota ꝙ secus de interlocutozia.sed huic contra.§.de pbati.qm̄ ꝯ falsam. Solu.interlocutozia bene debet redigi in scriptis: vt ibi:sed nō est necesse ꝙ proferatur:vel reciteſ de scripto:poterit ergo iudex interloqui:⁊ postea interlocutoriā illā tabellio rediget in scriptis:nec est etiā de necessitate ꝙ redigaſ in scriptis:sed al's nō creditur iudici nisi id pateat per scripta actoꝝ vt ibi.

h ¶ Proferri.Quid si iudex nouiter excecatus est vel nescit legere cū tales iudicare possint.ff de iudi.cecus vbi de hoc.C.de iudi.l.certi.So.vel deleget cause diffinitionē alteri:vel faciat per aliū legi petitionē ⁊ allegationes partiū ⁊ p seipsum ab alio instructus proferat verba diffinitionis cause.s.cōdēno:vel absoluo:vt faciunt potestates italie:qđ tn̄ ho.nō aprobat in summa eo.ti.§.qualiter.Iudices tn̄ debent esse litterati et habere peritiā canonū.§.de ꝯsanguini.⁊ affinita.c.j.

i ¶ Necesse.ij.q.j.in pmis.in fi.⁊ l.statutis.C. đ sen.ex peri recitan.l.ij.⁊.iij.ff.de arbi.l.nō distinguem9.§.ꝙ si.§.co.ti.c.j.nec cōfirmareſ talis sententia per appel. nec ob.ff.reȝ.ra.habe.l.iij.§ falsus.qđ dic vt no.§.c.j.

k ¶ Cōueit.§.đ of.dele.sāc.ij.§.e.li.e.ti.c.ij.j.đ hēti.īqsitores.⁊.c.vl.j.đ priui.c.vl j.đ sen.ex.q: piculosū cū si.

l ¶ Illustrium.C.de sen.ex.peri.reci.l.ij.⁊ in auc.de illustri ⁊ qui super eos sunt.§.sancim9 igitur.collatiōe:v.habes ergo casum in quo iudex non recitat p se sententiā.Sunt ⁊ casus in quibus valet sententia sine scripto:vt cum breues sunt cāe ⁊ maxime vilium personarū.Et breuis poterit dici duoꝝ aureoꝝ ff.de do.l.id est.⁊.l.pce in fi.Inspiciaſ aūt qualitas personaꝝ ⁊ relinquatur iudicis arbitrio.ff.de iur.delib.l.j.§.de.of.dele.de causis.vl'inspiciaſ cōsuetudo loci vel fori.xj.di. consuetudinis.Item cum eps de causa ciuili iudicat inter clericos suos.xj q.j.siquis cum clerico.⁊ hoc habes.C.de senten.ex.peric.reci.auc.nisi.Iteȝ in casu.s. cum preses deposito officio conuenitur vt reddat administrationem in auc.vt iudi.siue quoquo suffra.

neceſſitatem. Item cum papa per ſe pronunciat: valet enim ſententia lʒ non tulerit eã in ſcriptis: ipſe enim ſolutus eſt legibus. C. de legi. digna vox. ⁊ quia ei[9] pre ſentia omnem ſupplet ſolẽnitatem. C. de teſta. l. omniũ. Item ſm quoſdam valet ſnĩa lata in cauſa matrioni ali ſine ſcripto ꝑ decre. ē. de teſt. al bericus. ⁊ hoc vi dentur ibi tenẽ bernar. io. gofr. ⁊ inno. ſed hoſtiẽ. intelligit ꝙ ibi be ne fuerit ſenten tia lata in ſcrip tis: ſed non publi cis: ⁊ hoc teneas per cle. de verbo. ſigni. ſepe circa fi. ꝫ hoc in ſpe. de ſen. pla. §. iuxta. ver. non valet vel dic di ſtinguendum: an iudex ꝓcedat ex officio an in figura iudicij: vt pͥmo caſu teneat ſententia ſine ſcriptura: i ſe cundo non: vel an procedat in figura iudicij vtraqʒ ꝑ te preſente: an altera contumaciter abſẽte: vt in primo valeat: in ſecundo non: ⁊ hoc dixi veriſſimum allegat. ē. li. non conteſ. c. j. ⁊ c. qm̃. Item ſm Jo. ⁊ lau. qui hoc no. ij. q. j. in primiſ. in fi. de conſenſu partiun pot ſentẽ tia ferri ſine ſcripto: ſed ber. ⁊ ho. contra: vt. ē. de of de le. de cãis. fatetur tamen ibi ho. ꝙ partes bene poſſent iudicario ordini renunciare: ꝙ nec locus eſſet libello: nec prolationi ſententie: ⁊ de plano iniquirerẽ veritaſ ⁊ mandata ſua daret: vel aliter vt ſibi videretur ordi naret. ff. de of. ꝓcon. nec quicqʒ. §. de plano ⁊. C. de te. ap. l. fi. ſed ꝙ iudicãdo ⁊ pronunciando omittatur ſcri ptura dicit fieri non poſſe. Et dant doctores cõſiliuʒ ꝙ iudex in ipſa ſententia dicat in his ſcriptis. C. de teſta. auc. hoc iure. C. de fi. inſtru. ꝯctus. Et dicunt quidam aliter latam ſententiam non valere. C. de ſen. ex peri. reci. l. ij. ⁊ vl. qđ non eſt verum ſufficit enim ꝙ in ſcrip tis feratur vt ꝫ ar. C. de teſti. cum antiquitas. §. fi.

recitare. ¶ Sniã quã ſcriptã edi[a] a iudice litigatorib[9] ñ reci tari: ł quã ꝓ ipõ ñ ſtãdo[b] ſedẽ do[c] ꝓferri ꝯtingit nulli[9] ẽ pẽi t[9] momẽti[d] Innocẽti[9]. iiij. i ꝯcilio lugdunen.

a ¶ Edi. non cures ſi aperta ſit vel clauſa: ⁊ habes. ꝫ. C. de ſen. ex peri. recitan. l. j. arg. contra. j. titu. proxi. ap pellatio ibi ſoluitur ioannes andr.

b ¶ Stando. in caſibus in quibus proceditur ſimpli citer ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij: dic vt in cle. de ver. ſignifi. ſepe circa fi. glo.

c ¶ Sedendo. ſedere enim debent iudices non ſolum cum diffinitiue pronunciant: ſed etiam cum res que agitur plenam cognitionem deſiderat. ff. quis or. i bo. poſ. fer. l. ij. §. dies in auc. vt ab illuſtri. ⁊ qui ſuper eos ſunt. §. ſancimus igitur. col. v. i auc. de iudi. §. ſedebũt col. vj. xxiij. q. j. paratus ibi ſedes me iudicare ⁊ cetera ij. q. iij. ꝟ. a procedente. Quid ſi ſedebat in alta turri vel palatio: ⁊ partes erant inferius: Dic ꝙ valet ſentẽ tia potuit enim tuitionem ſibi loci prouidere. ſi forte ti mebatur. ē. de ſponſa. cum locum. de ele. bone. j. ff. de acquiren. poſ. l. ꝙ meo. §. ſi venditorem. ⁊ ar. C. vbi ſe na. vel. cla. l. iij. ante medium. ad ꝫ. ē. eo. li. de of. dele. c. ſtatuimus. ⁊. j. de here. c. vlt. ⁊ idem poſſumus dicere de eo qui ſuper equum ſedendo tulit ſententiam ſcili cet ꝙ ſententia valeat licet enim non videatur ſedere videtur tamen quaſi ſedere. ff. de ſer. ru. predi. l. qui ſel la. de homi. dilectus. ⁊. c. ſignificaſti. Alij ꝯ. C. de ſen. ⁊ interlo. prolatum. ij q. vj. §. diffinitiua. in prin. talis eñi non videtur ſedere ſed baiulari. C. đ offi. ei[9]. cui man. eſt iuriſdi. l. honorati. Et nõ quod dicitur de ſedendo intelligunt doc. ꝙ iudex in ſede ſua ſedere debeat ⁊ non ſtare vnde quid ſi in culo doleret ꝙ ſedere non poſſet Item quid ſi in ipſa ſede nec ſederet nec ſtaret ſed iaceret: ſatiſ for te fuit de mente iuris ꝙ ſedere intelligatur ſi ſit in ſede ſua đ plano iudicando: quocunqʒ modo ibi morẽ tamen primuʒ tene quia minime ſunt mutanda que interpre tationem certam ſem per habuerunt. ff. de le gi. l. minime io. an.

De appellationibus.

Ordi[e] nobĩ ẽ lites mi nuere[f] ⁊ a laborib[9] re uoluerẽ ſbiectos[g] ¶ Sãcimuſ gr̃ vt qs in iudicio vel ex[h] ſup ĩtlocuitoria[i] ł grauaĩe aliquo

d ¶ Momẽti. ita ꝙ nec eſt appellare neceſſe ē. proxi. reſpõſo.

e Ordi nobĩ. ap pellans ad pa paʒ in iudicio vel extra appellare debet in ſcriptis: ⁊ cauſã ex primere ⁊ apoſtolos petere. ſi vult ⁊ petit appellatus principa les per ſe vel procuratores inſtructos ſuper principali acce dere debent ad papam. in appellationibus a ſententia diſ finitiua interpoſitis nil mutatur. demum appellanti ⁊ appel lato conſtitutionem non ſeruantibus impõitur pena. Et po teſt diuidi decret. in. iiij. partes. In quarum prima ponitur conſtitutionis. cauſa In ſecunda conſtitutio. In tertia ipſius declaratio. In quarta non ſeruantium pena.

f ¶ Minuere. ſic. ff. ſi cert. pe. quidam eſtimauerunt. in fi. de reſcr. p. nonnulli. de do. ⁊ contu. finem cum ſuis concor.

g ¶ Subiectos. ē. in proemio huius li. ⁊ de offi. lega. c. ij. ⁊. de of. or. vt litigantes.

h ¶ Vel extra. ꝫ debet intelligi quando extra iudicium ap pellatur tamen a iudice quod patet per id quod de apoſtoliſ ſequitur ſm inno. ad hoc. j. đ. his que in appellationibus. ibi enim excipitur: ſed alias non eſſet vera exceptio ſi non in cluderetur ſub precedentibus. ff. de penu. leg. nã ꝙ. §. fi. ⁊ ſm hoc quod. j. dicit interlocutoria: ad actum iudicialem refe ras. ꝙ dicit grauamine: ad actum extraiudicialem referas: tamen per iudices illatum. Sed alij contradicentes: cum ap pellatur extra iudicium etiam ſi nõ a iudice ſeruari deberet ar. j. c. concertationi. ad id quod dicitur de aplis: reſpondeñ id locum habere quando in iudicio apppellatur. ad id qđ dicitur de ꝟ. his que reſpondetur ꝙ illa non eſt exceptio: im mo determinatio vel proteſtatio quedam ⁊ ꝫ eſt tutius: ⁊ tenet hoc ber. ē. de ele. conſideramus in. j. glo.

i ¶ Interlocutoria. No. ius nouum appellantem ab interlo cutoria debere in ſcriptis appellare: ⁊ equiperatur appel lationi interpoſite a diffinitiua ex interualo vſqʒ ad decem dies tunc enim eſt appellandum in ſcriptis: ſed ſi incontinen ti appelletur: ſufficit viua voce appellari. ff. de appella. l. ij. ⁊. ij. q. vj. ad fi. ſed ab interlocutoria in continenti: ⁊ ex inter uallo appellandum eſt in ſcriptis vt hic. Et dixit gof. ⁊ hoſti. poſt eum: ꝙ aliud etiam ius nouum hoc inducit: ꝙ qui ap pellat cauſam cur appellat debet exprimere in appellatione ſed per vetera iura ſufficiebat dicere appello ab iniqua in terlocutoria ſicut in diffinitiuis: ⁊ induxerunt ad hoc ſupra de elec. cum dilecti. de teſti. ſignificauerunt. ꝟ. mandamus. ſupra eodem de dilecto. ⁊ capitulo dilecti. ⁊. capitulo ex par te. Sed bernardus contradicens hoc nouum non eſſe: dicẽſ ꝙ in illis decr. bene exprimebatur. cauſa appellandi: ⁊ cum bernardo credo per decre. ſupra eodem vt debitus. Item dixit gof. ꝙ olim extra iudicium non compellebatur quis cauſam exprimere. vnde ⁊ quo ad hoc iſtud ius nouum di xit. Sed bernardus contradicens quod ſecundum a

tiqua iura hñ tenebaꝛ: q ex iudiciū appellabat cām exprimē ⁊ de hoc no. ſ. e. ti. cū cām. in glo. vlti. ⁊. c. ſe. in vnica glo. Iſtō ergo ſolū dicit ber. ħ quo ad hoc ius nouū induci qꝫ in ſcri- ptis appelleꝛ in iudicio ⁊ ex. Cauſa aūt ideo exprimiꝛ: vt vide at iudex cui porrigiꝛ appellatio: an iuſta fuerit: vt ſic appellā- tez admittat vel repellat vnde ſemꝑ papa in com mittendo appellatiōes a grauamine interpoſi- tas ſcribit: ſi eſt ita.

a ¶ Ad nos. maxime ſʒ quoſdā ſm hoſti. in his q̄ de nouo inducit hec ꝯſtō. locū nō hēt: niſi in appellōnibꝰ iterpoſitis ad papā cū ħ ħ exꝑmaꝛ. ⁊ cū ſit penalis: ⁊ ſic re- ſtrigēda: ⁊ ꝙ ſolū ð ap- pellonibꝰ iterpoſitis ad papā itelligaꝛ: ꝑ decre. de foro cōpe. romana. j. rñ. vbi hēs ꝙ archiepſ de ꝯſenſu ꝑtiū nō pōt ð cā cognoſcē appellatiōīs articulo ꝑtermiſſo: ḡ ne- ceſſe ē dicē ꝙ dcr. illa lo quaꝛ i papa. Sʒ ſʒ ꝑmā opinionē poſſet dici idē i q̄libʒ alio iudice ordia rio q ꝑ ſimplicē q̄relam cognoſcē poſſit vt legatus. vt. c. j. de of. lega. ꝫ archiepſ ꝑ q̄re lā cognoſcē nō pt: ⁊ iō ꝑ ē ſibi vidēdū. an appellatio duoluat

b ¶ Ad appellandū. verbo: qꝛ adhuc hodie ſʒ hoſti. poterit facto appellare: vt. ſ. e. meminimus. ⁊. c. ſuggeſtum ⁊. c. hec ſi cut. de hoc. ſ. de ap. vt debitus.

c ¶ In ſcriptis. iſtud ſpeciale in appellatiōe ad papam iterpo ſita. Alij ꝯ. ⁊ facit ꝓ eis. ſ. de ꝓba. qm̄ cōtra. Ad qð dicit ho. ꝙ lʒ nō fuerit i ſcriptis redactū: poterit fides fieri. Sʒ nūqd q̄libet ſcriptura ſufficiet? Di. inno. ꝙ ſic. ſatis eni eſt ꝙ for ma qua appellatū ē in ſcriptis ꝓbari poſſit. Expeditiꝰ tñ eſt ⁊ melius ꝙ ſcriptura ſit publica: vel auctenticu ſigillum. ſ. de fi. inſtru. c. ij. ⁊ facit. ſ. e. li. de elec. vt circa.

d ¶ Deproperet. i. feſtinet. vel valde ꝓperet: prepoſito de hic auget: ſic. C. de iudi. properandum.

e ¶ Petat. apl'os. iſtāter. ⁊. j. xxx. dies. j. e ab e. vt i cle. q̄ꝫuis. e. ti. ⁊ nō itelligas de aplis petro ⁊ paulo. ꝫ de lr̄is dimiſſorijs. ff. de li. dimiſſ. vna. ff. de verb. ſig. l. dimiſſorie.

f ¶ Exhiberi. ꝙ ſi no exhibeanꝛ ⁊ poſtea iudex i cā procedat niſi appellatiōi renūciatū eēt: inualidus eſt proceſſus. j. e. vt ſuper. qð ē verū: ſi debitis loco modo ⁊ tꝑe reqſitꝰ eos exꝑſ ſe denegat. vel ifra debitū tꝑs negligēter vel maliciose ſe tra dere ꝑtermittit. j. eo. ab eo. ij. rñ. Et nota ꝙ iudex tradēdo a- poſtolos videꝛ appellatiōi deferre. ſ. e. ti. dilectis ad fi. qð ve rū ē qñ tradit dimiſſorios vel reuerētiales: ſecus ſi refutato rios vt ſeqtur: nec termini delatio habet vim delatiōis: vt di cam. j. eo. titu. cum apppellationibus.

g ¶ Appellationis. admittēde vel nō: ⁊ tūc ſequētia veniunt expoſitiue ad cauſaʒ ob quā appellatum fuit.

h ¶ Superioris. nō dicit pape: ⁊ ſic no. ꝓ his que. ſ. dixi.

i ¶ Delatū. ſolet fieri in dubio cum dubitaꝛ de veritate ap- pellationis al's caueat penā. ſ. ti prox. c. j. ioan. an.

k ¶ Indulto. a iudice a quo eſt appellatum: de quo dic vt. ſ. eo. ti. cum ſit romana.

ad nos[a] duxerit appellandū[b] cauſam appellatiōis in ſcrip tis[c] aſſignare deproperet[d]: pe tat[e] apoſtolos quos ei precipi mus exhiberi[f]. In quibus ap pellationis[g] cauſaʒ exprimat: ⁊ cur appellatio non ſit admiſ ſa: vel ſi appellationi forſan ex ſuperioris[h] reuerentia ſit ð latum. Poſt hoc appellatori ſecundum locorum diſtantiā perſonarum ⁊ negocij quali tatem tempore preſecutionis indulto[k]: ſi voluerit appella tus ⁊ petierit[l]: principales per ſone per ſe[m] vł per procurato res inſtructos cum mandato ad agendum: ⁊ cum rationi bus ⁊ munimentis[n] ad cauſam ſpectantibus accedant ad ſe. ap. ſic parati: vt ſi nobis viſuʒ fuerit expedire finito[o] appel lationis articulo vel de ꝑtiuʒ voluntate omiſſo[p]: ꝓcedaꝛ in negocio ꝑncipali: quantū de iure poterit ⁊ debebit: hiſq̄ in appellationibus a diffiniti uis ſententijs iterpoſitis anti qtas[q] ſtatuit[r] nō mutatis. Qð ſi appellator q̄ ꝑmiſſa[s] ſūt nō obſeruet: reputabitur non ap pellans: ⁊ ad poris iudicis re dibit examen in expēſis legi timis condemnādus[t]. ¶ Si aūt appellatus ꝯtēpſerit[u] hoc ſtatutū i eū tanꝙ in ꝯtumacē

l ¶ Petierit. qꝛ nō ſufficit ꝙ hoc gerat in mēte: niſi ſ exꝑmat ore. ff. de ver. ob. l. q̄cq̄d aſtrigēde. Et nō ꝙ ſʒ iura veta aut recipiebaꝛ appellatio a iudice vel a ꝑte aut nō: nec ſtatuebaꝛ terminꝰ. In ſecūdo caſu ſufficit mittere ꝓcuratorē ad ipetrādū ⁊ ꝯdicēdū. In primo dʒ mittere ꝓcura torē ad ꝓſeq̄ndā cāʒ appellatiōis: ꝫ de ꝑncipali nil dicebaꝛ ꝑ antiq̄ iura: hodie aūt ſi hoc petit appella tus teneꝛ mittere nō ſolū ad ꝓſeq̄n daʒ cām appella tionis: ꝫ etiā prin cipalē vt ħ vides ſi huiꝰ ꝯſtōis pe nas euitaꝛ volue rit: ⁊ ſic addit ſo luʒ iſta ꝯſtō ⁊ nō ðrogat. Sʒ ꝯ. ſ. e q̄ frōte. vbi ħ vł eē i optiōe appel lātis. So. qdā ex ponūt ibi ſi ma- luerit aduerſāiꝰ ſ. appellatꝰ. Alij dicūt illð correctū ꝑ iſtð. Alij ꝙ dcr. illa dat optionē appellāti ad quem appellare velit: nō an velit pricipalē cām ad iudicē appellatiōis deferri: vel dic ꝙ ibi datur aptio an velit coram eo ad quem appellauit litigare vel delegatum impetrare: ⁊ hoc cū appellatus nō cōtradixit: vt hic.

m ¶ Per ſe. nō daꝛ optio vt perſonā trahere poſſit: ꝫ cām: vñ iſtud vel qð ſequiꝛ non refertur ad ꝑtāteʒ ap pellati. ſed appellantis. io. an.

n ¶ Munimētis. i. priuilegijs. ⁊ iſtrumentis ⁊ oībus his per que poteſt cauſa muniri. ſ. de do. ⁊ contu. c. fi. de electi. cupiētes ſ. eo. li.

o ¶ Finito ꝑ approbationē vel caſſationē appellatiōis quod ē offm̄ iudicis ap. ij. q. vj. ad fi. Io. and.

p ¶ Omiſſo. quod nō poſſet archiepiſcopus. ſ. de fo. cope. romana. j. reſponſo.

q ¶ Antiqtas. reuerenda. ſ. de tranſla. quanto.

r ¶ Statuit. ſ. ꝙ appellās i eis appellatiōis cāʒ ñ tene atur exꝑmē: ꝫ ſufficiat dicē appello ab illa iniq̄ ſnia. ⁊ iudex dʒ appellatiōi ðferre: ⁊ pōt ſtatuere ṫminū ap- pellanti ad appellationē ꝓſequēdam. e. ti. cum ſit.

s ¶ Premiſſa ſunt. i. ſi cauſam appellatiōis nō exꝑſſit in ſcriptis ⁊ apoſtolos non petijt: ⁊ inſtructus non ve nit: vt hic dicitur.

t ¶ Condēnandus. non dixit ꝯdēnatus. Unde dixit hoſti. ꝙ iudex ꝑncipalis cauſe hʒ cōdēnationē facere Sʒ dic ꝙ etiā iudex appellatiōis ipaʒ pōt facere. j. eo. cū appellationibus. j. reſpon. in fi.

u ¶ Contempſerit. Quare hoc dicit cū in volūtate ap pellantis reſideat ire vel nō ire. Hoc intelligiꝛ ſʒ ber. cum appellatus ħ approbauit. ſ. cū volebat coram ſu periore cām proſequi. Si igitur poſtea non ſeruauēit hoc ſtatutū. i. ſi nō veniat inſtructus vt dʒ: cōtra ipm tāꝙ cōtra cōtumacē ꝓcedeꝛ tam in expēſis q̄ʒ i cā. Et

aliter pcedat ꝯ ꝯtūacē reū vel actorez lit. ꝯtes. l've ñ ꝯtes. vel quasi contest. plene no. ꝫ. de do. ⁊ ꝯtu. p̄out.

a ¶ Procedat. p illū ad quē ē appellatū. ꝫ. e. sepe. ⁊. c. p tuā nec ē mirandū si tales taliter puniūtur: iustū ē. ⁊c.

b ¶ Ius. ꝫ. e. in princi.

c ¶ Iudicē. q appellationē recepit ⁊ ſminū assignauit.

d ¶ Pa rtē. q̄ venit instructa coram papa.

e ¶ Eludit. qđ reprobat. ꝫ. de ali. mu iudi. cā. fa. c. j. de postu. prela. bone. ij. §. nec nocebat. ff. de iudi. si pretor

tā i exspēsis q̄ i cā: quātū a iure pmittit pcedat[a]. ¶ Iustū ē eqdē vt i eū iura isurgāt: q ius[b] ⁊ iudicē[c] ⁊ ptē[d] eludit[e].

Idem in eodem.

Legitima[f] suspitōis cā ꝯ iudicē[g] assignata: ⁊ arbitris a ptib⁹ ꝫ formā[h] iuris electis: q de ipsa cognoscāt[i] sepe ꝯtigit: q ipis in idē cōuenire nolētib⁹: nec tertiū aduocātib⁹: cū q̊ ābo vł alt̄ eoꝝ pcedat ad decisionē ipi⁹ negocij vt tenēt: iudex pferat[k] excōicatōis sniaꝫ ꝯ ipos qua ipi tū pp odiuꝫ[l] tn̄ ppter fauorē partium diutius vilipendunt[m]: quare i cā ipsa[n] plus debito progata non pceditur ad cognitionez negocij principalis. ¶ Volētes igitur morbo[o] huiusmōi necessariam adhibere medelam: statuim⁹ vt ipsis arbitris per iudicē[p] ꝯpetens[q] termin⁹ pfigat: infra quem in idez cōueniant: vel tertiū ꝯcorditer aduocent cum quo ambo vel alter eorum eiusdem suspicionis negociū termiare pcurēt. Aliogn[r] iudex extunc in principali negocio procedere non omittat[s]. Idem.

Romana[t] eccl'ia. ⁊. j. Cū suffraganeoꝝ ſmeñ. ecclesie suorūq; officialium qui gnāliter[v] de cāis ad ipsorum

f Legitima. iudex q recusatur: statuit cōpetens tēpus arbitris ad finiendū causaz: quo elapso si finita nō fuerit: in principali pcedit. Emanauit ad suplerionē dec. ꝫ. de offi. dele suspicionis. io. an.

f ¶ Legitima. de veritate cāe nō dubitat quin hēat arbiter cognoscere. Sꝫ quis cognoscet an causa sit legitima: dic q idē arbiter: vt nota. ꝫ. eo. cū speciali. in. iij.

g ¶ Iudicē. vel ordinariū vel delegatū a papa. ꝫ. (glo. e. cū spāli. de offi. deleg. suspitionis. Si aūt eēt delegatus epi: vel eius officialis vel essent plres delegati cū clausula: q si nō oēs: ⁊ vnus ex his recusetur: tūc non ītur ad arbitros: qđ dic vt no. ꝫ. e. li. ꝺ of. dele. si ꝯ vnū ⁊ corā ipso iudice qui recusat: dād⁹ est libellus recusatorius. ꝫ. eo. secundo requiris. C. ꝺ iudi. apertissimi.

h ¶ Formā iuris. ꝫ. e. cū spāli. ⁊ non debent esse laici tales arbitri: qꝛ cū habeant testes cōpellere ⁊ alia facē q̄ ptinēt adhuc articulū talis spūalis iurisditio nō caderet in eos ſm ber. ad hoc. xc. vj. di. bene qdē. de iiudi decernimus. Itē nō debēt esse suspecti als possēt iudices recusari Itē nec debēt esse multū remoti. ꝫ. eo. secundo regris. ⁊. c. cū speciali. Itē debent esse in locis cōpetētib⁹: vbi possit haberi copia peritorum. ꝫ. eo. li. de rescrip. statutum.

i ¶ Cognoscant. ⁊ pronuncient. ff. de iudi. de qua re. ꝫ. de causa pos. cū super ⁊. j. patet. io. an.

k ¶ Proferat. quod potest. ꝫ. de. offi. dele. suspitionis.

l ¶ Odium. caueant tales arbitri iuris a pena. ꝫ. ti. p xi. c. j. lꝫ arbitri ꝯprōissarij illā tiere ñ habeāt: vtibi dixi

m ¶ Vilipēdūt. ⁊ ex eo magis ligāt. ꝫ. de sen. ex. p tuas

n ¶ Ipsa. scilicet recusationis.

o ¶ Morbo. ꝫ. eo li. de excep. pia.

p ¶ Per iudicem. ipm recusatū ordinariū vel delegacū. Contra. ꝫ. de offi. dele. suspitionis. So. ista corrigit illā ſm ber. ⁊ sic o. reuolauit ad. a i. hoc extremū iuſ ad illud quod olim erat ante decre. suspitionis. Sed dic q decre ista non corrigit illā. Illa eni decre. loquit in

termino ptibus assignando ad probandum. parti q̄ suspitōnē vult pbare quē nō q recusat: ꝫ arbitri assignare debent: ibi. Ista loquitur in termino assignato arbitris ad causaz finiendā: quē nō arbiter: ꝫ iudex recusatus debet statuere. io. an.

q ¶ Cōpetēs. q si minus cōpetentē terminū assignaret: loc⁹ esset appellationi. ꝫ. ꝺ dila. c. j. io. andr.

r ¶ Alioquin. s. si elapso termino, nōdū. sit p ipos negocium terminatum.

s ¶ Omittat. videtur q cōstitutio ista sit iniqua: sic probo: Pōe q iudex in veritate sit suspectus suspitione q̄ pponitur ꝯ ipsum arbitri fauore partiū vel ptis no finiūt negociū i termio: iudex pcedit in pncipali: ⁊ sic inutiliter pponit recusatio. Quō ergo fiet cuꝫ ħ cōpellat corā iudice suspectio reus litigare? Dicunt quidā q ps petit a iudice: ſm acta corā arbitris negociū finiat ad hoc. ꝫ. de testi pūtata et si male pnūciauerit. appellet. vel dic: q si arbitri nolunt pnunciare: vł male pronunciant: appellandum est ad papam. ꝫ. c. li. de offi. dele. ab arbitris. Joannes an.

t Romana. Huius decre. xj. sunt partes: sicut ⁊ sunt. xj. ci⁹ dicta. Primum q de officiali episcopi non ad episcopū sed ad archiepiscopū appellatur. Secundum: q de subdito episcopi ad epm non ad archiepiscopum appellatur: nisi aliud esset de consuetudine. Tertium q archieps causam appellationis ad episcopum interposite non debet cōmittere vel partes citare: nisi in appellationib⁹ probabilis causa sit expssa. Quartum q si negetur p ap. negocium deuolutū nō inhibebit archieps iudicē principalis cause procedere nisi p⁹ us ꝺ deuolutione cōstiterit. Quintum: q si dicitur ex iniusta causa appellatum inhiberi non potest nisi prius recepta ap. vt pbabili incipiat cognoscere de cause veritate. Sextum q lꝫ dicatur appellatum a diffinitiua: in casu phibito a iure ex quo de hoc cognoscere cepit: pōt inhibere ne snia execuționi mādet. Septimū: q archieps i tertiā psonā post inhibitionē suā in cā p ipm aliqd innouantē iurisditionē exercere non pōt Octauū: q archieps appellantē in alijs cāis a iurisditiōe epi nō pōt eximere. Nono dicitur: q ab epis in qbus cāis iurisditionē tpalē hñt de iure debet ad archiepm appellari nisi spāle eius aliud inducat. Decimo: q censurā ecclasticā in appellantē platā p epm archieps reuocare nō potest nisi ptibus vocatis ⁊ de cā legitime cognito. Undecimo ⁊ vltimo dicitur: q ex quo archieps pnūciauerit male appellatū ante sniaꝫ stati debet causaz ad suffraganeū remittere.

u ¶ Generaliter. No. p hāc lrām: q officialis ē ordinari⁹ nō delegat⁹: ⁊ sic est reprobata opinio gof. q. no. in sū. ꝺ of. vj. §. itē dubitari. q officialis epi delegat⁹ est non ordinari⁹: ⁊ ob hꝫ dicebat de ipso ad epm esse appellandū: ⁊ hoc idem videbatur tenere ber. ꝫ. ne pla. vi. su. c. ij. in glo. ij. vbi dicit: q eps nō pōt de iure ordinariū dare: sed solum pnceps vel lex. Sꝫ dici posset: q p hoc non negat officialem esse ordinariuꝫ: q

79

forũ pertinẽtib⁹ eorum vices supplendo cognoscunt vnuz ⁊ idem[a] ↄsistoriuz siue auditorium sit cẽsendum: ab ipis officialibus ñ ad dictos suffragãeos[b]: ne ab eisđ ad seipsos[c] iterponi appellatio videatur sz đ iur[d] ad remeñ. ẽ curiã[e] appellanduz. ¶ Ab archidiaconis vo alijsq́ʒ inferiorib⁹ plã tis[f] suffraganeis subiectis eisđ ⁊ eoruz officialbus ad suffraganeos ipos debet ⁊ non ad eandem curiam[g] omissis dictis suffraganeis appellari: nisi aliud remeñ. ecclesie ↄsuetudine[h] competat. in hac parte. ¶ Cum autem ad prefatam curiaz ac eorundem suffraganeoꝝ vel suorum officialium audientia fuerit appellatum remeñ. archiepiscopus qui[i] pro tempore fuerint vel officiales ipsi⁹ nullatenus in appellatõis cã interposite añ diffinitiuam[k] sniam citent[l] ptes: nec ẽt alijs illaz cõmittant appellatio nis eisdem cã probabili seu legitiã non exp̃ssa.[m] ¶ Si vero vocatis partibus vel nullatenus aut non infra. x. dies post interlocutoriã[n] vel diffinitiuam sniam appellatum fuisse: seu aliquid aliud sile[o]: sicq́ʒ non esse per appellationẽ ad eundem archiepscopum: vel eius officialem deuolutũ negocium ppõatur ijdem nisi prius ipsis constiterit causam ipsam ad eos totaliter[p] fuisse delatã: pħibere ne in illa[q] vl ne ad executiõz pceda tur snie[r] nõ p̃sumãt.[s] ¶ Qđ si obijciãr ex iiusta cã seu min⁹[t] leg tia añ sniam appellatõez interpositã extitisse: ⁊ ex eo ñ esse appellationẽ h⁹i admittẽdã: nequeunt predicti archiepiscop⁹ vel eius officialis pħibere[u] ne pcedat i cã: nisi pri⁹ appellõne recepta velut emissa ex cã probabili cognoscã incipiãt cã h⁹i: an sit vã[x]. ¶ Si aũt post sniam in casib⁹ a iure probibitis[y] vtpote a snia super manifesto ⁊ notorio[z] cri

dici posset: q̃ hz a lege. Unde ipe ber. hic ⁊ inno. ⁊ ho. ⁊ oẽs no. officialẽ ordinariũ esse. qđ ex hoc dicto necessario concludit h: ⁊ proba. hoc: vt dixi. s̃. de of. vi. lz. ad hoc. s̃. de. offi. vi. sua in auc. de iudi. circa pnci. col. vj. ⁊c.

a ¶ Idem. nõ tñ p oĩa: vt. s̃. de offi. dele. ñ ↄ vnũ. §. vlt.

b ¶ Suffraganeos. etiã si cõsuetudo esset: q̃ appellari posset ad eos: vt s̃. de cõ. ue. c. ij. eo. li. ⁊ vide qđ ibi dixi.

c ¶ Ad ipsos. qđ esse nõ põt. Appellatio. n. est de minori ad maiorẽ ⁊c. Si appellar de officiali ad epm nõ appellar de minori ad maiorẽ: imo de eodẽ ad eũdẽ: ⁊ sic non põt dici appellatio.

d ¶ De iure. q. d. de consuetudine posset secus induci: ad h. j. c. pri. ⁊ h tenẽt moderni: qđ ẽ falsũ: vt. s̃. de ↄsue. c. ij. vbi de hoc.

e ¶ Curiã. nisi appellare vellet ad papã: ad quem omisso medio appellar ij. q. vj. ad romanaz. ⁊. c. q̃sqs. ⁊ idẽ in legato: de offi. leg. c. j. vbi de hoc. ⁊ ij. q. vj. c. iij. sec⁹ hz. l ff. đ ap. l. imperatores.

f ¶ Prelatis. qui iurisditionẽ habẽt: qđ dic vt s̃. de offi. ordi. cum ab ecclesiarum.

g Curiã. remeñ. đ q̃. s̃. dixi

h ¶ Consuetudine. que dat iurisditionẽ. s̃. de fo. ↄpe. cũ ↄtingat. s̃. e. l. e. t. romana de of. ord. romana. ⁊ in hoc casu possumus intelligere: s̃. de pben. referente. de no. op. nun. significantibus. Idem si de priuilegio cum ista sint paria. ix. q. iij. ↄq̃stus. s̃. de of. or. duo sil' in. §. dz.

i ¶ Qui p tpe. q. d. istud nõ ẽ ius spãle ⁊ personale: qđ extinguar cum persona: immo perpetuũ est. s̃. de transac. decete. ro ⁊ in alijs archiepis etiaz seruandum est. s̃. de offi. ordi. romana ad ñ.

k ¶ Diffinitiua. q: in appellationibus a diffinit'ua nõ est necesse cãm exprimere: vt dixi. s̃. eo. cordi. ⁊ sic ibi non haberet locum quod sequitur.

l ¶ Citent. ⁊ si citauerint impune non paretur. ff. de iurisdi. om. iu. l. vl. ⁊ h intelligas: vbicũq́ʒ qs citatur ab aliquo: ⁊ constat q̃ citatus non est de iurisditione citãtis non tenetur cõparere: nisi cã talis in citatorio exprimatur. per quã appareat illũ iurisditionem habere si vera sit illa cã. ff. q satisda. cog. l. si vero. ff. de fer. l. j. In dubio melius est cõparere. xxiij. q. j. qd culpatur. ff. de iudi. si qs ex aliena. ⁊ adde qđ no. iij. q. ij. si episcopus. de accu. veniens.

m ¶ Expressa. dupliciter põt intelligi. s. q̃ archiepe nisi videat in appellatõe exp̃ssaz pbabilẽ cãm: nec citabit nec cõmittet. vl' dic expressã. i citatorio vel cõmissione: q: in cõmissione vel citatione exprimet probabilẽ cãm: ob quã sit appellatũ. Sz ↄ. s̃. eo. ti. si duob⁹. vbi archiepe cãm in citatione nõ expressit: ⁊ tñ tenuit citatio: sed illud p istud supplẽdũ est vel citare non dz vt hic si citauerit expressione nõ facta tenet: vt ibi quia multa fieri ⁊c. ꝺm hosti.

n ¶ Interlocutoriã. ergo interlocutoria transit in rez iudicatã: nisi ab ipsa infra. x. dies fuerit appellatũ s̃. đ ele. cũ dilecti i ñ. qđ vũ ẽ quo ad ptẽ ꝫ nõ quo ad iudicẽ quod dic; vt. s̃. eo. ti. cũ cessãte. ⁊. j. e. c. vl.

o ¶ Simile. vt si dicatur appellationi renũciatuz tacite vel epe si. s̃. de offi. dele. q̃ tũ. vel d'car ex' p babili cã nõ appellatũ. j. pri. rã vel dicatur nõ appellatũ. in scripť: eo cãu quo debuit in scriptis appellari. s̃. eo. c. j. ante ergo q̃z de his cõstiterit priorũ iudiciũ nõ impediet officium ioãnes andr.

p ¶ Totaliter. i. talẽ. fuisse appellationẽ: q̃ deuoluat negocium lz forte cã sit falsa.

q ¶ Illa. s. qñ appellatuz est ante sententiam.

r ¶ sententie. s. qũ est apellatũ a diffinitiua.

s ¶ Presumant. Primo. n. debet de iurisditione ↄstare: ⁊ cognito an sit iudex exercitiũ iurisditionis pcedere. s̃. de rescrip. super litteris ad ñ. inno.

t ¶ Minus legitiã. cũ cã nõ est in iure expressa. ff. de legi. nõ pñt. s̃. eo. pastoralis. in pri. ⁊ hoc arbitrabitur pmo iudex an legitiã cã sit: ⁊ si male arbitraretur appellari poterit. ff. qui satisda. cog. l. arbitro. ⁊. l. se. si aũt cãm in iure expressã negaret esse legitimã nõ audier. ff. de proba. ab ea parte.

u ¶ Prohibere. partibus vel iudicia quo fuit appellatũ vel forte tertio deputato forte ad executionez sniaz

x ¶ Uera. lz enim quo ad cõmissionem faciendaz sufficiat: q̃ probabilis sit cã: vt. s̃. §. cũ autem. pbati tñ habet veritas cãe appel. nisi se offerens pbaturũ corã iudice a quo appellauit: nõ fuerit admissus: vt. s̃. e. interposita. ⁊ dic vt ibi.

y ¶ Probibitis multo ergo fortius hoc in probibitis locum habebit: ar. a minori. s̃. de ele. cũ in cunctis.

z ¶ Notorio in quo nõ admittir. ap. s̃. e. cũ sit romana ⁊. c. peruenit. ⁊. c. cõsuluit ⁊ dic notorio p euidẽtiã rei: vt differat ab eo notorio iur3 p ↄfessiõz de q̃ sequitur

a ℂ Uel ō quo. Uo. alternatiuā. nā videt: ꝙ tria ꝯcurre re debeāt: ad. hoc vt in crimine nō debeat appellari. s. ꝙ sit ꝯfessus testibus ꝯuict⁹ ꝛ argumētis superatus. ij. q. vj. §. sunt quoꝝ vsi. nullus. C. quo ap nō re. l. ij. ꝛ dixit dñs Azo. ꝙ nisi oīa ista tria ꝯcurrant: reseruat cōdēnato bñficiuȝ appellandi. Alij dicūt ꝛ forte. bene: ꝙ cōfessus in iure nō audit appellans: si tñ ita sit cōfessus: ꝙ stādū sit ꝯfessioni nō tormētoꝝ formidine territ⁹: ꝛ hoc tā in ciuili qȝ in criminali: nisi vellet allegare se sic errore facti cōfessū. In quo casu posset appellare: vt sum̄ corrigere errorē. ff. ad trupill. l. j. §. vlt. ꝛ hec opinio p hāc lrām satis probatur que distinctie loquitur: nec posset negari crimē p cōfessionē foꝛe notoriū. s. de coba. de. vestra ꝛ in notorio non admittit appellatio vt i. pri. glo. ꝛ no. io. ꝛ archi. ij. q. vj. quicūq. ꝛ. ij. q. j. in primo.

In iurisditione ordinarij: nullā hȝ ptātē: vt h dicit: ad hoc. s. eo. ꝑposuit. vbi de hoc. lȝ. enim ipse subdit⁹ appellans fortasse posset illū recusare vt suspectū: vt. s. eo. ad hoc si in vna archieps tñ de hoc se intromittere nō hȝ vt hic.

h ℂ Eos. scilicet episcopos.

i ℂ Tēporalē. quā s criminib⁹ p alios exercent qd̄ dic. vt. j. eo. li. ne. cle. vel mo. c. vl. ꝛ hoc quod hic dicit ꝑbabam⁹ olī per decre. s. ō deli. pu. c. ij. vbi de hoc. s. de ma. ꝛ obe. solite. ꝛ ibi etiā de hoc: ꝛ vide qd̄ no. ho. i sum. eo. ti. §. de quo ad queȝ. ꝛ ver. sed pone. ꝛ. ver. se.

k ℂ Consuetudine. prescripta. alias non valeret. s de consue. c. vltimo

l ℂ Alio. puta in causa feudi. s. de fo. compe. ex trāsmissa ꝛ. l. verum. de ma ꝛ obe. solite.

m ℂ Excōicationis. in hoc sunt ista paria ad B. j. de sentē. ex. is cui in fi.

n ℂ Uocatis partibus. s. eo. c. §. si vero. nam merita causarum ꝛc. C si p vim vel alio modo. l. vlt ꝛ concor. ad h. s. de offi. ordi. cum ab ecclesiaꝝ

o ℂ Reuocent. vel absoluant: ꝛ intelligo hoc verum vbi periculum nō est in mora: quia tūc bene possent absoluere: ꝛ

mine vel de quo[a] quis in iure[b] ꝯfessus extitit ꝑmulgata: vel ꝯsilib⁹[c] appellatū fuisse dicat pñt ne sentētia executiōi mādet[d] postq̄ cognoscere ceꝑint vtrū sit recipiēda vel non appellō ab eo inꝑposita: inbibere. ℂ In aliū[e] q̄ȝ q circa rē ō q̄ inter appellātē ꝛ appellatū ꝯtrouersia vertitur aliqd p⁹ eoꝝ inbibitōeȝ attētat nō valēt occasione h⁹i[f] iurisditiōeȝ aliquā vēdicare. ℂ Cū vo is q ad remeñ. curiā sup aliqua cā[g] vocē appellatiōis emittit nihilomin⁹ in cāis alijs ordinarij sui iurisditioni subijciat remeñ. archieps vel official ip si⁹ neq̄ iurisditiōȝ ipam in alijs ipediāt: vt ab eiusdē ordinarij ptāte totalr eximant talr appellantē. ℂ Debet āt ad eos[h] ab epis ꝑfate ꝑuicie sup cāis: in qb⁹ tpalē[i] iurisditiōȝ exercēt: nisi forte de con suetudie[k] aut ꝑuilegio siue iure alio[l] spāli sit appellāduȝ ad alium appellari. ℂ Sētētias q̄ȝ interdicti vel suspensionis seu excōicationis[m] in appellātem ab eo a quo appellatum ꝑponitur ꝑmulgatas nullatenus nisi vocatis[n] ptibus de appellatione legitie cognito reuocent[o] aut denunciēt eē nullas. ℂ Cuȝ aūt ad remeñ. archiepm ab audiētia suffraganei sui sup aliq̄ cā fuerit ante sniam[p] appellatū: idem aꝛeps postq̄ ō appellōne cognito[q] ꝯstiterit eaȝ minus rōnabilē[r] extitisse: cāȝ ad eūdē suffraganeū remittē[s] si p⁹ pōat. Idem

Et sup[t] appellatiōe ac eius cā[u] instructio faciliot[x] valeat i ꝑcessu hāi distcte ꝑcipimus ꝙ ille[y] a quo appellatur aplos appellanti iuxta tenorem constitutionis nostre sup hoc edite[z] tribuat s gsit⁹ꝛ

b ℂ In iure. al's nō preiudicaret ꝯfessio super crimie s. de cōfes. c. vlt. saluo eo qd̄ habes de exces. pla. q̄ȝ sit

c ℂ Cōsimilib⁹. puta si appellet testamētū ape (graue. riat vel ne script⁹ heres in possessionē mittatur. ff. de ap. recipiendis vel nō. l. pe. ꝛ vlt. s. eo. cōstitutis. ij vl p ꝯtumacē in non veniendo vt. xxiij. q. iij. de illicita.

d ℂ Mandetur. ergo notorius criminosus ꝛ ꝯfessus in iure audit appellans ꝯ iura superius signata. Pōt dici notorius criminosus appellare pōt: s iudex nō tenet appellationi deferre: vt in contrarijs: ad idē. s. de appel. pastoralis nisi exprimeret causam rationabilem puta se timore tormentoꝝ confessum: vt superi⁹ dixi: vel p errorē. ff. de confes. l. vlti. ꝛ penul. al's ergo anteq̄ȝ superior de appellatione cognoscat ꝛ inhibeat: pōt iudex sniam exeq: postea nō. j. eo. nō solū.

e ℂ Alium. ab appellāte appellato. ꝛ iudice. isto enī alius nō trāstulit ad archiepm causā suā: ꝛ iō simplr potest aduersariū corā suo iudice cōuenire: ꝛ nō corā archiepo cū nullā habeat ptātē in ipm de of. or. pastoralis. s. eo. romana. i pn. ad h. s. eo. cū teneamur. tales ergo citare nō pōt: qd̄ veꝝ est: nisi iurisditionē suā ipedirent. j. de penis romana.

f ℂ H⁹i cū cāus iste nō sit expssus i iure. s. de. of. ordi.

g ℂ Aliq̄ cā. i q̄ tm̄ exēpt⁹ ē appellans a iuris (pastoral. ditiōe sui iudicis: aꝛeps ergo in alijs cāis i qb⁹ rēanet

si non posset nullas nunciare vel reuocare: ad hoc. s. e. quafronte. §. j. de sen. ex. sacro ibi absq̄ periculo ꝛc.

p ℂ Ante sniam. quia aliud si a snia: quia ibi agredit iudex statim cognitionē principalis negocij: quod dic vt no. s. eo. vt debitus in g'o penul. Quis aūt habeat exequi sententiā latam per iudicem ap. vide quod no. s. de offi. dele. pastoral § preterea.

q ℂ Cognito legitime. s. partibus ꝑsntibus vel altera per ꝯtumaciam absente. s. eo. interposita.

r ℂ Rationabilem. vt quia peccatum fuit in decre. cordi vel in decr. vt debitus. vel causa non est reperta vera

s ℂ Remittere. qd de atentatis: videbis. j. e. non solum.

t ℂ Et super. Si iudex requisitus non tradit apostolos ꝛ postea procedit in causa non valet processus: nisi renunciatum fuisset appellationi. Diuide decre. in duas partes in quarū. ꝑma ponit ius antiquū in secunda penā iudicis nō seruātis: ꝛ emanauit suppletorie ad decr. s. eo. cordi.

u ℂ Causa. debet enim in apl'is causa appellationis exprimi ꝛ causa delationis vel repulsionis. s. e. c. j.

x ℂ Facilior. concor. s. eo. li. de ele. cupiētes. §. ad hec.

y ℂ Ille. iudex. s. qñ extra iudicium appellat. cōsueuit appellans dicē: ꝛ aplos peto si sit q ipsos mihi dare possit ꝛ debeat

z ℂ Edite. s. eo. ti. cordi.

ꝛ ℂ Requisit⁹. cū debita instantia loco ꝛ tēpore cōgruo al's pena sequēs locuȝ nō habet. j. eo. ti. ab eo. ij. Hñ.

Si vero non exhibuerit ex tunc[a] si forte i causa procedat: nisi appellationi renunciatū[b] fuerit: eius inualidus ⁊ irrit⁹[c] sit processus. Clemens. iiij

Cum appellonibus[d] friuolis nec iusta deferat: nec sit a iudice deferedū[e]: si iudex iferior[f] appellationē min⁹ legitimā nō admittat[g]: eā appellatore nihilominus ꝓsequēte superior de ipsa cognoscens: cām ad priorem iudicem iuxta sanctiones canonicas[h] sine difficultate remittat: eadem[i] die cōdemnationem faciēs expensax. Si vero iudex admittat eādem[k]: lȝ taȝ appellatio ꝙ ipsius iudicis delatio a supiore valeāt refutari[l]: qr tamen iudex ipse quātū i se[m] fuit: a se iurisditionē abdicauit eandē appellationi deferens[n] minus iuste: totius cause decisio in superioris est potestate transfusa: nec est illi causa de necessitate vlterius remittenda[o]: Saluis his que super appellationibus post sententiam interpositis[o] sunt statuta[p].

Bonifacius octauus.

Ab eo q appellat[q] infra xxx. dies[r] istāter[s] apostoli peti debent: ⁊ eidē infra dictuȝ tempus a iudice exhibe ri: al's presumitur appellationi sue renunciare appellās: si eos i fraudē tempus peterea

a Extunc. i. ex quo negauit expsse: vel infra tēpus debitum negligent vel malitiose nō tradidit. j. e. ti. ab eo. in fi.

b Renunciatum. tacite vel expresse. s̄. de offi. dele. gratum. de testi. cum venisset.

c Irritus. posito ꝙ al's valeret de iure: puta qr frustratoria eēt appellatio: cui dēferē dū nō ē. j. c. priori.

d Cum appellatōib⁹ iudex ap. inique appellantē añ sniam remittere debet ad iudicē pncipalem: ⁊ in expēsis ꝯdēnare: ⁊ hoc si principalis iudex nō detulēat appellatiōi: ȝ si detulit: nō fiet remissio ꝺ ncita te. In appellatiōibus interpositis a diffinitiua: antiqua iura ꝯuentur.

e Deferendū. hȝ enim iudex iusticiā imitari: ꝺ de vb. si. for⁹. in fi. ⁊ merito nō est deferendū ap. friuole. non eniȝ fuit inuenta vt eēt iniquitatis defensio ȝ innocētie remediū. s̄. e. ad nostram. ⁊ c. cū spāli. §. porro. sic ⁊ iuramētuȝ nō fuit iuētum: vt esset vinculum iniquitatis. s̄. e. li. de iureiur. c. j. cum suis concor.

f Inferior. a quo appellatum fuit ante sniam.

g Admittat. tradē tñ apl'os nō ē ꝺferre. vt dixi. s̄. e. cordi.

h Canonicas. s̄. e. vt ꝺbit⁹. ⁊ c. romana. in fi. h̄ verum nisi iudex deferat: vt. j. e. c. ij. in fi.

i Eadem die. ea eniȝ que sniam cōcomittantur eadem die qua pricipale expediri debent: sicut fruct⁹ ⁊ expense. ff. ꝺ re iudi. l. paulus. de hoc. xxxv. q. ix. §. qr ergo. al's incipit his ita. dicā. j. de reg. iur. contra eum.

k Eandem. s. friuolam appellationem.

l Refutari. ꝑ hanc litterā dico ꝙ si iudex detulit appellationi frustratorie: ⁊ superior ad quē appellatū fuit remisit: eo ñ ob. ꝙ detulerat: qꝺ ipse cognoscit ex priori iurisditiōe ordinaria vel delegata quā hēbat. ⁊ non ex noua demādatiōe. Si eniȝ ille refutat delationē: ergo ille remāet iudex qualis erat hec ꝺa nisi superior hoc expsse ageret. s. ꝙ delegatū eum ad cām daret: quod posset cum ipsius cause sit iudex vt sequit.

m In se. No. pro his que no. s̄. de renun. quod in dubijs. ⁊ c. vlti. in glo. ij.

n Deferens. ⁊ male. ⁊ talis reat⁹ merito debuit ab ipso honorem excludere iudicandi. C. vbi sena. vel cla. l. j. de necessitate ergo nō fiet ad ipȝ remissio. ff. solu. ma. si ab hostib⁹. §. j. ff. de pactis. l. tres fratres.

o Remittēda ad ipm iudicē q detulit: volūtarie aūt posset ipe iudex supior remittē si vellet: ⁊ est si. de renū. c. vlt. Et no. ꝑ hāc lr̄az ꝯmiatā qōnē q̄ q̄rit: an ꝯmini assignatio quā facit iudex a quo appellatū ē. hēat viȝ delatiōis: vides. n. ꝙ si detulit. non reassumit iurisditionē: ēt si frustratoria fuerit appellatio: ȝ elapso ꝯmino assignato ⁊ appellatore negligēte reassumit iudex iurisditionē. s̄. e. sepe vīsatȝ posset dici: ꝙ decr. ista locū habet: cū appellans ꝓseq̄t: si enim nō prosequeret: tūc nō obstan. delatiōe reassumet iudex iurisditionē ꝑ iura ꝑ dicta. ⁊ ꝑ hāc lr̄az q̄ dicit supra appellatꝺe nihilomin⁹ ⁊c. ⁊ ad h̄ fac qꝺ no. ber. ꝺ ma. ꝯtrac. ꝯ inte. ec. c. ij. iij. ⁊. iiij. glo. ȝ ꝓbat id optie ꝑ ꝺcre. s̄. e. oblate. i prin. vbi ꝺferre ⁊ ꝯmiū ad ꝓseq̄ndū assignare: ponūt vt diuersa. Itē vr̄: ꝙ alit ꝺbeat mittere appellās qñ delatū ē. ⁊ alit qñ solus ꝯmin⁹ ē pfix⁹: qꝺ dic vt no. s̄. de renū. veniēs. i glo. ȝ ñ vr̄. Itē si ꝯtrariū diceret: iā seq̄ret ꝙ oi appellatiōi deferret a iure: cuȝ ab ipso iure ipi ꝓseq̄nti statut⁹ sit ꝯmin⁹. ij. q. vj. ei g. s̄. e. cuȝ. sit. ⁊. c. ex rōne. sic ḡ ius ꝯminū simplicit statuēdo nō ꝺtulit: ⁊ sic de iudice eadē rōne est dicēdū: vide archidiaconū. ij. q. vj. appellatiōe.

p Statuta. Est aūt rō quare illꝺ in appellatiō: b⁹ a diffinitiua interpositȝ: qr iuste potuit iudicare iudex. s. s̄m allegata ⁊ probata: ⁊ iuste posset ipsi⁹ contrariū iudex appellationis ꝓnūciare pp nouas ꝓbationes. C. de temp. ap. ꝑ hanc. de testib⁹ frñitatȝ. s̄. ꝺ fi. instru. cū io. ⁊ ideo deferēdo appellatiōi a diffinitiua interiectȝ nō potuit icrepari iudex: ȝ sec⁹ in appellatiōe añ diffinitiuā interposita: qr ibi q̄rela tñ de iniqtate iudicātis: ad h̄. s̄. e. interposita. §. vlti. An aūt si iudex ap. ꝓnūciet bñ iudicatū ⁊ male appellatū: ipse idē vel primus iudex hēat exequi sniam: no. s̄. de off. dele. pastoralis. §. preterea. i glo. vlti. io. an.

q Ab eo q appellat. si appellans ifra xxx. dies istāter nō petit apostolos: appellatiōi renūciat: si iudex modo ꝺbito requisitus illos nō tradit: sed postea procedit: non valet eius processus.

r Xxx. dies. ij. q. vj. post ap. ⁊. §. vlti. i fi. C. de ap. iudicibus. oliȝ dabant soluȝ. v. dies. ij. q. vj. ab eo. ⁊ currūt isti dies a die snie: vt i p. §. ⁊ pre. l. iudicib⁹. qꝺ veruȝ itelligo qñ ē appellatū. j. x. dies. cū. n. nō teneat qs appellare nisi a tpe scie: ad h̄. j. e. ꝯcertatiōi. pone ꝙ post xxx. dies appellet: tūc ipossibile fuit tpa a die snie cōputari: ⁊ tūc puto illos. xxx. dies a die scie ꝯputari: ad hoc. C. de temp. appel. l. j.

s Instāter. sic. c. di. ꝑsca. s̄. ꝺ renū. qdā. Quid siquis dicat: ap'os peto: ⁊ iterū peto: ⁊ cū istātia peto: nunqd dicet instāt petiuisse: vr̄ ꝙ iteratiōes ille hēant solū ꝑ vna petitiōe. sicut cū qs dicat appello appello: vnica ē appellatio. xxxj. q. ij. lothari⁹. ꝯsuetudo q̄ ē optima legū interpres. s̄. de ꝯsue. cū dilect⁹. iterptat tñ petitionē istātē dici. qꝺ tȝ guil. i spe. ti. ꝺ appella. §. sequit. ad fi. dicens. ꝙ h̄ nunq̄ȝ vidit opponi: ⁊ ꝙ satisfacit. qui instanter in ipso actu appellandi illos petit: tu dic. ꝙ debet illos iteruȝ petere. cum textus dicat eos instanter

s sepius. petēdos.ij.q.vj.post ap.z j.dicit,cū debita in
stantia:z ad hoc.j.desen.excō.cōsti.utionē in fi. ho
die dic vt l cle e.ti.q̄zuis.j.rū.Judex tū etiam petenti
apostolos dare dz C.de ap.qm̄.ij.q.vj.ab eo.Sz lz tūc
nō det:nō hz locum pena:de.q̄.j.ij.rū.

rit i hac qōne gar.fore distinguēdū,vtrū pars appellata ve
lit incōtinēti ,pbare illā ɔtumaciā dicēs hodie ɔstat zc.an di
lationes lōgiores expectat.In pmo casu nō fiet reuocatio. In
scōo sic:ad hoc.ff.ad exhi.l.iij §.ibidē.de resti.spo.l̄ras.s.e. li.
de excep.pia.s.de testi.veniēs.ij.ff.vt in pos.le.si is a quo cū
si.als semp ɔtumax ne
garet se ɔtumacē:z idez
in similibus.

a Uadat.Sed
nōne iter,arreptū
habetur p ap.s.
e.dilecti filij.j.for
te illō hodie cor
rectū est p decre.
vt debitus.de ap
pel.vel lz hēatur
p appellatiōe:cū
tū appellatum ē
vbo nō habet p
apostolox petitio
ne:vt hic.z fuit
hoc statutū vt fa
cilior instructio p
apostolos habea
tur.s.eo.vt super
simile ē vbi non
sufficit factū:qr
regrit vbū.s.de
elec.eccl̄ia vestra
b Decreuit.s.
eo.sup.io.and.
c Loco.qr cuz
equitat:vel p viā
pergit.z q dicit
tempore.i.infra
dictos.xxx.dies:
vel non de nocte:vel cum est in prandio:vel in missa.
d Expresse.hoc ē aperta vel manifesta rebellio:ad
idem.j.de senten.ex.venerabilis.§.secus.
e Negligenter.hic dolus z negligētia equipant:z
facit ad ea que dixi.s.de elec.si ɔpromissarius io.an.

pretermittat:z si vadat[a] aut mit
tat ad appellationez h[9]i ,pse
quendā. Illud aūt felicis
recordationis inno. papa.iiij.
pdecessor noster statuendū de
creuit[b]:vt si is a quo appellat
aplos appellāti nō tribuat re
quisitus:ex tunc si forte ei cā p
cedat nisi appellationi renun
ciatum fuerit:ei[9] inalidus sit
,pcessus:tunc demū obtinet:
cū iudex sup hoc cū debita in
stantia loco[c] z tpe ɔgruo req
situs eos expresse[d] denegatvl
infra premissuz tps maliciose
aut negligenter[e] illi tradere
pretermittit. Idem.

Non solū[f] inouata post
appellationē a diffiniti
ua[g] sn̄ia interiectam debēt se
per:exceptis casibus[h] i qbus
iura post sn̄iam ,phibēt appel
lare:ante oia[i] p appellatiōis
iudicem penitus reuocari:sz
etiam ea oia q̄ medio tempo
re iter sn̄iam z appellationē:
que postmodū infra decendi
um[k] iterponitur ab eadē ɔtin
git inouari[l]:ac si post appella
tionē eandē inouata[m] fuisset.
Illa vo que post appella
tionē iterpositaz ante diffiniti
uam sn̄iaz[n] innouātur:donec
appellationis cām veraz esse
ɔstiterit:reuocari nō debent:
nisi iudex[o] appellationis post
q̄ sibi ɔstiterit:p appellatōez
emissaz ex causa probabili fo
re ad se negocium deuolu
tum[p]:inhibeat canonice iu
dici a quo appellatum extitit
ne ,pcedat tunc eniz qcquid[q]

i Ante oia.z sic n̄ expe
ctabit euētus litis.vt i.pri.
casu.Scias tn̄:q de hoc
pmo ɔstare necesse est.s.
q fuerit diffinituz z ap
pellatū z post attētatuz
vn̄,vides q.s.ponit pro
ɔstāti.s.q sint innouata.
Sz ē vz dicere lex.ff.de
ap.cuz ex cā.q̄ dicit q ex
tūc reuocabit:qd factuz
ē post appellationē cum
appellās meliorē sn̄iam
meruerit obtinere ergo
nō an̄.So.ibi nō negat
qn ēt an̄ reuocari possit
qd ɔcedit p alias leges
ff.nil inouari ap.pen. in
rubro z nigro:z sic va
cat ibi ar.a ɔrio.sic.z.C.
de epi.z cle.l.ɔuēticulā
k Decēdiū.sec[9] si post
qr tūc nō teneret appella
tio:nec ipius pertu fie
ret attētatox reuocatio.
s.e.romana.§.si vo.Sūt aūt isti dies vtiles a pncipio.z l pro
gressu z ɔtinui:z fit ipox ɔputatio de momēto ad momētuz
qd dic vt plene no.ij.q.vj.anterior zc.
l Innouari.hic repetere debēt ante oia p appel.iudicem pe
nitus reuocari ac si zc.
m Innouata fuissent.z ē rō:qr sicut p[9] appellationē a diffi
nitiua nil attētari dz.vt.s.j.rū.sic nec pēdente iure qd ɔpetit
ɔdēnato ad appellādū.s.vsqz ad.x.dies.Indultū.n.a iure be
neficiū zc.j.de reg.iur.indultum.xxviij.di.ō his.tūc.n.pprie
dr iudicatū:qn̄ itra illud appellari nō pōt.s.de re iudi.q ad
ɔsuitationē.z an hoc habeat locuz i sn̄ia excōicationis:vide
qd dixi.j.de sen.ex.venerabilibus.§.porro.z notabat:qd dici
tur.ff.nil inno.ap.pen.l.j.in prin.in.j.glo.ff.de ver.sig.siqua
pena circa medium.io.and.

f Non solum.Innouata p iudicē post diffinitiuaz
sn̄iam:a qua appellatū extitit:reuocant statim
p iudicem ap.etiam si ante appellationē fuerint inno
uata.attentata vero post appellationem ante diffiniti
uam non reuocantur nisi primo de veritate constite
rit:nisi post inhibitionem debito modo factam.atten
tata fuissent.Ortum habuit ista decre.ex his que no.
inno.z ho.s.eo.bone.de offi.dele.pastoralis.§.prete
rea.de excep.dilecti.de elec.dudum.ij.z plene p gar.
de elec.cupientes.§.penul in fi.
g Diffinitiua.distinguit igit hec decre.inter.ap.a
diffinitiua:z ab interlocutoria iterpositā vt etiā predi
cti doctores dicebāt:z rō.j.patebit.
h Casib[9].z qr ɔtumax fuit i nō veniendo vl isignis
latro vel criosus notori[9]:ad hoc.s.e.rōana.§.si aūt
s.eo.,pposuit.xxiiij.q.iij.de illicita.z idē i alijs casib[9]
quos hēs.ij.q.vj.§.sūt q̄r.C.q̄r ap.n̄ reci.l.ij.iij.iiij.v.
vj.ff.ō ap.reci.vl'ū.l.pe.z vl.s.e.ɔstitutij.ij.i his casib[9]
eēt iniquū:q appellatio executōz snie ipediēt cū tali
appellationi nō sit deferēdū vt i pdictis iurib[9].Sz qd
dices:ps appellata dicit casuz talē:i quo appellari nō
potuit:z iō talis appellationis obtētu reuocationem
fieri nō debere p modū attētati appellās ɔdicit:pone
i.fminis:dicit eū fuisse vere ɔtumacē i nō veniendo
appellans negat qd erit i dubio:fiet ne reuocatio:Di

n Diffinitiuā.s.ab iterlocutoria vl grauamine.h[9]i aūt di
cti ē rō.qr casu isto appellatio dz interponi expssa cā ,pbabili
nec sufficit cāz eē ,pbabilē:nisi sit va s.eo.iterposita i pn̄.est
igit necesse:q pus ɔstat de vitate.In euentu ergo litis sciet:an
attētata veniāt reuocāda.nec ne:z ē si.s.de frig.fraternitatis
nec ē hoc ius nouū.imo ,pbat expsse p antiqua iura:nōne.n.
semp papa i appellatiōib[9] an̄ sn̄iaz iteriectis mādat:si ē ita re
uocato i irritū zc.s.de rescrip.significāte.z duob[9].c.se.s.ō iu
di.exhibita.s.e.significātibus cū multis si.
o Nisi iudex ponit vnū casū exceptū a primo gnāli dicto
aliū casuz posses addere qn̄.s.iudex ipe detulerat appellationi
s.e.cum appellationibus.io.an.
p Deuolutū.als ihiberi n̄ poss:vt.s.e.rōana.§.si vo z.§.se.
q Quicqd itellige:q p ipm iudicē attētari nō possit.hoc di
co:qr q̄dā pn̄t iudices a qbus appellatū ē:sicut ē reformare
possessionē appellāti cū sibi turbata fuit omittē tn̄ dz articulū

81

post ĩbibitionē h⁹i fuerit innouatum: est lȝ causa[a] eadem non sit vera per eundem appellationis iudicem ante oīa in statum pristinum reducendum[b]. Idem.

[A]ncertationi[c] antique finē iponē pñti ↄstōe volētes: statuim⁹ vt ab electiōib⁹ postulatōib⁹ puiñōib⁹ ꝛ q bus libȝ extraiudicialib⁹[d] actib⁹ i qb⁹ pōt appellatō iterponi q̄s qs ex eis grauatū[e] se reputās p appellatiōis bñficiū grauamē illatū desiderauerit reuocari: īfra .x. dies postq̄ sciuerit[f]: si velit appellet. Iꝰ de cēdiū ꝟo eidē adit⁹ nō pateat appellādi: sȝ si p ↄditiōez debitā[s] vl' alia iur̄ rmedia petie

sup quo appellatū ē. s̄. e. ti. cū teneamur. Itē si appellās nimis plixū tminū assignauit pōt moderari. s̄. e. cum sit romana. ꝛ c. cōsuluit. ꝛ in fi.

a Causa. propter quam appellatum.

b Reducendū. decre. ista loq̄t in his que sunt attentata per iudicē: ꝛ hoc apparet ex eo: q̄ dicit īhibeat canonice iudici ꝛc. si aūt aliquid attētaret a tertio. i. q̄ nō fuit pars vel iudex in cā illa attētata non reuocāt p modū attētati ꝑ iudice ad quē fuit appellatū: sȝ p suū ꝓpriū iudicem cognito de cā seruato iuris ordine. s̄. e. ti. romana. §. i aliū. ff. de rei vē. is a quo. nō. n. p̄iudicat alijs res inter alios acta. s̄. de re iudi. q̄uis. qd̄ ē vex: nisi ille tertius p attētationē illā iurisditiōnē iudicis īpediret: de offi. dele. c. j. nō ob. s̄. e. bone. vbi vī attētatū a tertio reuocari p moduȝ attētati: ibi. n. fuit gnāliter appellatū: neq̄ sup possessione ꝛc. ꝛ iō molestās nō potuit dici terti⁹: sȝ potius ps appellata. Alīj dicūt q̄ illud reducit i pstinū statū p interdictū vñ vi: non p modū attētati: ꝛ bm hoc nō ob. idē ꝛ p eadē iura itellige si tertius aliqd attētat lite relatōe vl' ↄsultatione pēdēte. hec tñ oīa de tali tertio itelligas: q cū pte vel iudice nihil attētat illicitū nec ab eis cāȝ cepit hr̄e: al's sec⁹. s̄. de ↄsti. cū. M. i fi. vt lite pē. eccña. ij. Si aūt aliqd attētet a pte: aut illud de nā sua ē irreuocabile: aut reuocabile. Si reuocabile puta pēdēte ap. vel lite inter duos sup spōsa: alius eoꝝ cū ea p v̄ba de pñti ↄxit etiaȝ post inbibitionē: nō fiet reuocatio: q2 ex futuro euentu patebit an valeat matrimoniū: vel nō. s. cū ppetuū ipedimentū pcessit necne: sȝ bñ fiet ad tps sepatio: ꝛ alia pnīa vel pena iponit. s̄. d̄ ma. ↄct. ↄ iter ec. c. j. ꝛ vlt. Si ꝟo reuocabile sit distinguo: an sit licitū vel illicitū. Si illicitū: vt q2 ap. pē. ps spoliat ptē: reuocat p modū attētati: de ap. bone. ff. de edili. edic. ediles. §. itē sciēdū. Et fit talis reuocatio ꝛ restitutio ex solo iudicis officio: vt lit. pen. c. j. ꝛ p totū. tenet tñ duo ꝓbare q̄ inouatū fuerit ꝛ q̄ lit. pē. vel ap. vt li. pē. p totum. Si ꝟo aliqd attētet: qd̄ al's eēt licitū: vt siquis facit q̄ de iure cōmuni sibi ↄpetūt: vt q2 app. pē. collegiū eligit: vel his silia: si extiudicialis fuit appellatio talia attētata nō reuocant p modū attētati sȝ pēdēt ex euētu futuro. s̄. de elec. cū iter. ꝛ c. cōsiderauim⁹. C. de rei vēdi. si fundū. Si aūt i iudicio fuerat iterposita: hic fuerūt opiones no. de i lte. resti. c. ij. de iurepa. ex lr̄is. Dic tñ bm gar. q̄ lit. vel ap. pē. qs vtit possessione eo mō quo añ: nil inouās illicitum vel dolosum in preiudicium partis: non habet locum reuocatio p modū attentati: cū nil inouari videat. viij. q. iiij. nōne. imo circa ipm fieret inouatio qd̄ ꝓhibitū ē vt i p̄dictis iurib⁹. Si aūt dicit aduersarius aliqd imutatū illicite. ꝓbet hoc. s̄. e. bone. de iurepa. ex lr̄is. al's pēdet ex futuro euētu: de resti. i ite. c. ij. nisi ꝓhibitio iudicis ex cā iterposita aliū iducat. s̄. de p̄ben. iter cetera. s̄. de d̄spō. i pu. ad dissoluēdū. ff. neqd in loco pu. l. vl. vñ vnū scias. q̄ si ps appellās aliqd illicitū attētat: eo ipo idignā se fec appellatōis bñficio: ꝛ ꝓcedit iudex a quo appellatū ē pinde ac si ñ fuisset appellatū. s̄. e. an sit: hȝ casū ino. Sȝ redeūdo ad ter. q̄ro si iudex appellatōis statiȝ reuocat attētata: postea ꝓnūciet male appellatum: nūqd illa reuocata resumūt vigorē ipo iure. R̄ndeo ñ: q2 illa reuocatio ltime fcā ē ad tuitionē appellatōis: cū ꝓcessus in ipi⁹ appellatōis ↄtēptu factus fuerit: ꝛ iō tāq̄ ltime facta: firma ꝛ stabilis pseueret. C. de adul. gracchus. Itē illa reuocatio fuit q̄si iterlocutoria: ꝛ sic cū ab ea nō fuerit appellatū trāsiuit i rē iudicatā. s̄. de elec. cū dilecti. de re iudi. q̄ ad ↄsultationē. Cū igit talis reuocatio nō pēdeat ex euētu ap. sȝ sola depēdētia appellatōis ad reuocationē sufficiat: vt hic ꝛ. s̄. d̄ iureiu. venientes. q. qd de appellatōe ↄtingat scȝ ipa pēdēte: fuit ltime reuocatū. ꝓnunciata igit ap. illegitia de nouo itex procedetur: d̄ accu. qualiter ꝛ q̄ñ. j.

c [I]ncertationi. q appellat ex iudiciū: infra .x. dies ex q̄ sciuit grauamen appellare dȝ: postea p remediū iurī cōis audiet: sȝ ñ p appellatōis remediū. Emanauit hec decre. ad declarationē ei⁹ qd̄ no. io. ij. q. vj. biduū. ꝛ ho. de ap. ve debit⁹. ꝛ ino. d̄. c. bone Dominus io. and.

d Extraiudicialib⁹. siue fiāt a iudice siue a p̄uato

e Grauatū. Nō q̄ dec. ista locū hȝ i ap. iterposita a ḡuaie iā illato: sec⁹ si ab iferēdo: cū ex ꝓbabili cā timet ꝛ iterponit appellatio. vñ aduerte q̄ ifra .x. dies appellādū sit a grauaie ex iudiciū allegat talis rō: si appellari possit .xj. die. eadē rōe ꝛ centesimo qd̄ eēt absurdū. Preterea siqs velit dicere decurionē legitima nō creatū: nō audit nisi īfra legitimū tps ↄdicat. ff. de decu. iperatores. §. fi. ꝛ. j. id tps ifra qd̄ appellādū ē: ar. C. e. q ad ciuilia. ꝛ l. noiatōes. ij. q. vj. §. diffinitiua. v̄. noiatōes q̄. n. tps i sentētijs attēdit attēdi dȝ ꝛ i his i qb⁹ nō pfert snia. ff. q̄ñ ap. sit. l. j. §. ꝛ i sentētijs. ꝛ. ij. q. vj. biduū. Dicebat aūt ho. i dec. vt debit⁹ ad fi. de ap. q̄ i electōib⁹ añ ꝛ p⁹: ēt post .x. dies posit appellari: sȝ h mō: q2 si ex ltima cā iterpōit appellatio ne fiat electio: valet: ꝛ cā ꝓbata irritabit electio postea subsecuta. s̄. de ele. ↄsiderauim⁹. ꝛ. s̄. e. ↄstitutꝫ. ij. al's nō reuocabit: vt. s̄. diri. c. pri. post electionē ꝛ añ ↄfirmationē appellat ēt p⁹ .x. dies ne fiat ↄfirmatio. ꝛ sic posset itelligi qd̄ no. ino. i decre. bone. q̄ extiudiciū appellat p⁹ .x. dies cū. n. extiudicialis appellatio ñ sit aliud q̄ȝ ad cāȝ ꝓuocatio. s̄. e. cū sit. sic lesus q̄ñcūq3 pōt ledētē ad iudiciū vocari facere. sic euȝ pōt ꝓuocare ad cām ex iudiciū appellādo: ñ. n. trāsit grauamē i rē iudicatā: sic snia: vt. s̄. e. romana. §. si ꝟo. In iudicialib⁹ aūt actib⁹ vel q̄si necesse ē ifra .x. dies appellari: ꝛ sic itelligūt leges p̄us iducte. loquūt. n. i electionib⁹: in qb⁹ decretū decurionū qd̄ ē q̄si iudiciale: vel p̄sidis iterponit: ad hoc. ff. q̄ñ ap. sit. l. j. Sȝ decretū canonicorū eligētiū nō ē iudiciale vl' q̄si: imo olo extiudiciale. Expediuī ḡ sit p hāc dec. q̄ a grauaie extiudiciū illato necē ē ifra .x. dies appellari: ꝛ sic itelligat. s̄. de ele. c. j. ꝛ. c. vt circa. ꝛ. c. cupiētes. al's appellatio ñ deuoluēt s̄. e. rōana. §. si ꝟo. Iuris aūt alia remedia pp hoc nō

f Sciuerit. ē. n. tps vtile a p̄ncipio (tol'ūt vt seqt. lȝ ↄtinuū i ꝓgressu ꝛ d̄ lȝ plene no. ij. q. vj. anterioꝝ. ꝛ fit d̄ momēto ad momētū ↄputatio: vt ibi. ꝛ itelligo sciuerit ñ solū actū illū fcm̄: sȝ p illū se grauatū. Quid enī si sciui te electū: ꝛ p⁹ .x. dies sciui q̄ p⁹ mihi d̄ illo

bñficio papa puideret: adhuc lfa. x. dies a die scie p uocabo: qꝛ mõ scio me grauatũ. et h sonat hec lfa.
g ¶ Debitã. vt si coꝛã supioꝛe excipiat l' cessatio petat
a ¶ Assẽserit. sciẽter: pp ea q̃. s̃. dixi nil. n. (vel his si. tã ptiũ ꝯsensu sic erroꝛ. ff. de iurisdi. om. iu. si p erroꝛẽ et itellige assẽbit ẽt tacite. d of. dele. gratũ. d his q̃ si. a ma. par. c. ex oꝛe cũ suis concoꝛ.
b ¶ Obsistat. optime ꝯcoꝛdat. s̃. e. li. d re i ite. c. ij.
c Appellatõ. h no. guil. i spe. t. ti. §. q̃lr aũt in pnci.
d ¶ In scriptis. sic eni ẽ appellãduʒ añ sniaʒ. et a snia ex interuallo: qd dicit no. s̃. e. t. c. j.
e ¶ Judici. No. appellãdũ coꝛaʒ iudice: d h p ioã. ij. q. vj. biduũ. et p ber. s̃. e. suggestũ Indistincte teneat cũ i iudicijs vel ex a iudice appellat coꝛã iudice appellãdũ. s̃. e. li. coꝛdi. s̃. e. vt dbiꝰ. ibi coꝛã eodẽ iudice et c. et hoc si põt ipsiꝰ hri copia: et i publico nõ i hoꝛtis vel villa suburbana. ij. q. vj. biduũ. vel nisi iustus meiꝰ appellãteʒ excuset. s̃. e. ti. c. vl. Si vo sũt plures iudices: dic vt in cle. e. ti. si a iudicibꝰ. io. an.
f ¶ Propõis. et pbas. s̃. de ꝯces. p. cũ sup qõe. vt ergo dixi. s̃. e. c. j. ñ ẽ necesse q scriptura ap. sit auctẽtica dũ mõ possit pbari. tutũ ẽ tñ q p notariũ d h fiat scriptura publica: qꝛ qd ꝯtinet i charta difficile ẽ pbare.
g ¶ Lecta. videbat ꝯ ar. eiꝰ qd dĩ. s̃. ti. pri. c. vl. i fi. cũ suis ꝯcoꝛ. sic. n. reqrit q sn ia legat p iudicẽ: nec sufficit q i scripti edat vt ibi: sic ẽt vĩ ñ suffi cẽ: q appellatio i scrip. edat: nisi ẽt legat: s ñ tãta solẽnitas reqrit i appellãdo q̃ʒta i diffiniẽdo: als seqret q die feriato ñ posset appellari: sic nec diffinitiua pferri: et q appellãs hẽt sedere et ñ stare: et hec sũt falsa: cũ g dec. vt dbitus et dec. coꝛdi. hoc solũ reqrãt q assignet vel expo nat cã pbabil' vel i scripti: assignare aũt sit vbis nutu testõ vel codicillis. ff. de v. si. assignare. ff. d assi. liber. l. j. §. assignare. ergo et i scripti assignãdo: et poꝛrigendo iudici satisfactũ ẽ iuri: et facit ad hoc. s̃. d of. oꝛ. si canonici. sicut. n. ibi suffcit cãʒ cessatõis scribere: et scripturã assignare ei ꝯ quẽ cessat: sic et h i appellatiõe: sic et olĩʒ dabat. maritꝰ vxoꝛi sue libellũ repudij qd sufficiebat: lʒ nõ legeret: de q̃ dĩ i pemio dec. pbabat hoc ẽt ij. q. vj. si qs libellos appellatoꝛios igesserit et l. biduũ v. si qs ipsiꝰ ib: vt ei libellos daret. Et qd hic d appellatiõibꝰ dĩ et de exceptõibꝰ itelligo: vt sufficiat illas dari i scripti: lʒ nõ legãt: ad hoc. s̃. d pba. qm ꝯ. io. an.
h Si a iudice. emanauit ad declarationẽ eoꝝ que no. ber. et moderni. s̃. e. cũ cessante. Et dic iudice oꝛdinario vel delegato: et idẽ si cẽt arbiter iuris a q̃ põt appellari. s̃. e. li. de offi. dele. ab arbitris.
¶ Grauamẽ. secus' eni si a snia diffinitiua quam iudex reuocare nõ põt: functꝰ ẽ enim officio suo semel iudicando siue bñ siue male. ff. de re iudi. iudex. s̃. de of. dele. i litteris et c. venerabilis. intellige igitur grauamen siue p interlocutoriã siue preter interlocutoriam inferatur.
k ¶ Per se. debet eni eẽ de facto suo certus. s̃. d rescrip. ab excõicato. C. de rescin. ven. q̃sqs veritas. n. cãe appellationis pbãda ẽ coꝛam iudice ap. vt. s̃. e. rõana et cũ appellationibus ergo nõ coꝛã iudice a quo appellat: saluo eo qd dĩ. s̃. e. ti. interposita.
l ¶ Teneris. q si ꝯpeat et coꝛã iudice ipso a quo appellauit de grauamie doceat: nũqd ab ap. vĩ recessisse: vĩ pmo q sic per decre. s̃. de of. deleg. gratũ. s̃. d testi. cũ venisset. in qbus dĩ: q si appellans post appellationeʒ pbationes inducit coꝛã illo a quo appellauerat appellationi renunciat Itẽ hec littera dicit: q p ap. suspẽsa sit iurisditio iudicis: si ergo aliqd facit coꝛam ipso vt coꝛam iudice: allegat contraria: et sic non auditur: ad hoc. s̃. eo. sollicitudinem cuʒ suis concoꝛ. Contra. s̃. e. interposita. vbi dicitur. q appellans potest probare si vult veritatem cause coꝛam iudice a quo appellat. Sed respondẽ rĩ potest decre. illam locum habere ante appellationem. Satis credo q cum per actum istum semper intendat ad iudicis iurisditioneʒ declinandam q per hoc appellationi non renũciat. et h sonat littera: que dicit h non teneris: non dixit nec potes: et sic etiã soluit quod dicitur de allegante contraria cum ista non sint contraria: que ad vnum finem tendunt: et facit quod dixi. j. de re. iur. nullus pluribus. ad decr. gratum. et cuʒ venisset. respondetur q ille pbationes fiebant super principali negocio: et ideo bñ renũciabat appellationi: qꝛ ꝯtrius sibi sed hic secus. faciat p hac parte q iste puocatus ẽ: ad hoc. ff. de conditione furti. et ideo in prin. s̃. de excep. cum inter priorem. et accedãt que no. iij q. iij. offeratur. s̃. de re iudi. iter monasteriũ. et vtilius videtur negocia talia expediri compẽdio. q̃ʒ per exactam subtilitatem longo prorogari dispendio. s̃. ti. proxi. abbate sane in fi. preterea legitime tenetur comparere ob id quod sequitur: et tamen comparendo non renunciat appellationi.
m ¶ Effectu. effectualiter. n. intelligenda sunt verba: vt. s̃. de cler. non resi. relatum cum suis concoꝛ. Hinc. n. est: q non sufficit dicere se paratum reuocare. nisi et reuocet. ad hoc. s̃. d eo qui mit. in pos. causa rei ser. c. j. ad hoc. s̃. ti. proxi. ad aplice. v. eratqʒ parata. Item si grauamen fuit vbale reuocatio sufficit verbalis: si reale non sufficit verbalis. nisi re etiam reuocetur. ioan. an.
n ¶ Nõ fuisset. qꝛ cessante grauamie cessare debet appellatio
o A vt. s̃. cũ cessante. Dominus ioand.
Collatione: hoc no. hosti. de exces prela. c. j.
p ¶ Preiudicium. als appellare non licet. ij. q. vj. nõ solent. s̃. de elec. cum inter. R. ff. de appel. l. j.
q ¶ Prelatꝰ qd psumit nisi aliud appeat. Et si qrat: quõ cõstabit: an sit ibi vt platꝰ an sit ibi vt canonicꝰ: Recitari solet. s̃.

rit reuocari grauamen: ei dũ modo medio tpe his non assẽserit[a] lapsus decendij non obsistat[b]. Idem.

Appellatõ[c] quã i scripti[d] iudici[e] a quo appellare volebas: tẽ porrexisse ppõis[f] ñ põt: ex eo q coꝛã ipo lecta[g] non fuerit rationabiliter impugnari. Idem.

Si a iudice[h] a q̃ pp grauamẽ[i] qd tibi ppõis illatũ appellas: ad docẽdũ te fore grauatũ et ad audiẽdã reuocationẽ eiusdẽ grauamis si d ipo docueris: tibi tminꝰ pfigatur nec coꝛã eo cũ ipe p se[k] id videre hẽat hoc docẽ nec etiã tãq coꝛã iudice. cũ p appellationẽ sit suspẽsa ipiꝰ iurisditio pparere teneris[l] nisi ad hoc soluʒ: vt reuocationẽ ipaʒ audias si eam duxerit faciendã als si pparueris: et ipe i tmino grauamẽ reuocauerit cũ effectu[m] poterit ex tunc libere in cã pcedẽ: ac si appellatio interposita non fuisset[n]. Idem.

Collatiõe[o] bñficij quã cõiter p epm et caplm i tuũ piudiciũ[p] factã eẽ ppõis nõ ad ipm epʒ: si eã vt platꝰ[q]

82

de p[illegible].el.p[illegible]ben.postulasti s [illegible] e in p[illegible] [illegible] ei p[illegible]mo scrib[illegible] tū:
apparet cū cē vt epm vel capit.s3 qñ sedet ꝛ subscribit post ar
chidiaconū vel aliū qui ibidē p̄sit caplo:tūc p3 ipm ibi cē vt
canonicū.ad hoc.xvij.di.c.vl.de ma.ꝛ ob.c.statuimus.

a ¶ Sup.riorē papā vel p̄rimū.s.e.ti.dilecti.vl.

b ¶ Canonic⁹.s.de p̄cel.
pben.postulastis.j.de p̄
ben.cū in eccl̄ siā.ne se
de va.c.j.cū similibus.

c ¶ Potuisti.si.xxvij.dis.
multis vbi de archiepo
appellat̄ ad synodu3 cui
tñ p̄est archieps: ad ide3
ff.qñ app sit l.j.§.solent.
vbi de ordinario ꝛ p̄side
appellat̄ ad p̄sidem.ꝛ ꝙ
dicit potuisti intelligo et
debuisti nisi appellaret
ad papā cū gradatim fit
appellandū.s.eo.dilecti.
puto tñ ꝙ si appellans h̄
petit ipse eps habeat cā3
delegare cū sa13 sit suspe/
ctus ne delit venire ꝯtra
factū suū:l3 id fecerit vt
alius ad instar ei⁹ qd̄ di
cim⁹ de iudice a quo fu/
it appellatū qui efficitur
iurisditionis eius ad quem fuerit appellatū: de hoc.ij.q.vij.
§.tria.v.item si contra partē.s.de elec.querelam.in.j.glo.ꝛ.C.
si de appel.eos.in pn.

ite rfuit:s3 ad sup[er]iorē[a] te opor
tuit appellare:alr̄ si vt canoni
cus[b] interfuisset in ea potuisti[c]
appellare licite ad eūdē. I dē

Licet[d] interlocutoria per
quā pacti[e] vl̄ prescriptio
nis aut alia p̄ncipali negocio
preiudicans[f] vel iudiciu3 nul
lū reddens[g] exceptio est repul
sa non fuerit[h] appellatū[i]: si tñ
a diffinitiua q̄ postmodū etiā
vltra[k] decēdiū promulgatur:
appellari contingat: potest
in appellationis causa ipsum
grauamen per interlocutori[illegible]
am eandem illatum licite per
appellationis iudicem emen
dari[m]. ¶ Ubi v̄o interlocutoria
sup eo p̄fert ꝙ nō parat[n] p̄iu
diciū negocio p̄ncipali: vel[o]
iuditiu3 nullu3 reddit: nisi fu
erit appellatum[p] ab ipsa per
appellationem a diffinitiua:
postea interiectā3[q] grauamen
illatum nequaq̄ poterit reuo
cari[r]. Bonifacius octauus.
Explicit.ij. Incipit.iij De vi
ta ꝛ honestate clericorum.

Clerici[s] qui cle
ricalis ordinis
dignitati[t] nō
modicum de-

[illegible] a qualibet interlocutoria ꝛ quolibet grauamine
pōt appellari.ꝛ iō q̄ntūcūq3 a diffinitiua appellet̄: fir/
ma manet interlocutoria q̄ infra.x.dies ñ fuit appellatū.

h ¶ Appellari.infra.x.dies a die sententie:vel exq̄ sci/
uit.s.eo.concertationi.

m ¶ Emēdari. si
cut eni cōclusio
facta in p̄ncipali
non parat p̄iudi
ciū quo min⁹ no/
ua iura possint i
ap.cā p̄duci.s.d
testi.fraternitati.
ꝛ de fi.instru.inf
dilectos.C.d te.
ap p̄ hac.ita nec
interlocutoria p̄iu
diciū parat quo
minus vetera iu
ra repeti possint
vt hic.alr̄s n.gd
p̄desset sup diffi
nitiua appellasse.

n ¶ Nō parat.sic
est videre in dila
torijs vel in con/
dēnationib⁹ ex/
pensa3 sup eo ꝙ
in exceptione succubuit vel p̄p aliā causam similem.

o ¶ Uel.repete super eo qd̄ non.

p ¶ Appellatū ab ipsa.Quid si lata tali interlocuto/
ria iudex statim vult p̄cedere in cā:petit ps ꝯtra quā
lata ē interlocutoria ñ p̄cedi infra.x.dies vt deliberet
an ab ipsa interlocutoria appellare velit:nec ne. que
ritur an sit audienda.Et videt̄ ꝙ sic.q3 beneficiū iu
ris ꝛc.xxviij.di.de his.j.de reg.iur.indultū cū suis cō
cor.ad hoc optime facit.ij.q.vj.anterior.vbi dicitur ꝙ
x.dies dantur ad appellandū vt liceat infra ipsu3 spa
tiū plenissime deliberare:an appellandū ei sit vel qui
escendū.sed iste litigando ꝛ p̄cedendo super p̄ncipali
sic plenissime deliberare nō pōt.So.dico ꝙ nō est au
dienda. hoc nō.guil.in spe.ti.de ap.§.restat videre.
in fi.ꝛ ē eius ratio.q3 quo ad iudicē non trāsit in rē iu
dicatā snia ꝛ iō cū possit eā reuocare:ñ omittat p̄cessū
ꝛ in hoc dicit in p̄uata sua examinatiōe oēs rectores
boñ.ꝯcordasse.ꝛ vide euidentem rōnē.si ꝯtriū diceres
nunq̄3 eēt litiū finis.in q̄libet.n.interlocutoria termini
assignatione vel iudicis actu diceret ps gescatis p̄.x.di
es vt deliberē an velim appellare:qd̄ esset absurdū.

q ¶ Interiectā.intelligo etiam si infra decē annos a
die ipsius interlocutorie a diffinitiua fuerit appellatū
p̄pter rōnes quas dixi.s.in glo.hoc dicit in pn.

r ¶ Reuocari.iudex ergo in quē ex appellatiōis v̄tute
p̄ncipale negociū transit:de his que p̄ncipale nō ipe
diūt intromittere se non debet.

s Clerici.clericus ioculator anno: vel tertio moni
tus nō desistēs ipso iure p̄dit p̄uilegiū clericale.
Et emanauit ad declarationē ꝛ iprobationē eo
rū que de quadā eq̄tate dicebat ho.s.de sen.excō.per
pendimus.in sū.e.ti.§.quis possit.v.gd.ꝛ dicebat bo
nū esse si papa hoc determinaret ꝛ ipsa limitaret.

t ¶ Dignitati.nō.ꝙ clericat⁹ ē dignitas.ad idē.iiij.di.
deniq3.vbi de hoc.ꝛ de cle.non resi.c.iij.si g̃ detrahūt

d ¶ Licet.p appellationē interpositā a diffinitiua reuocari pōt
interlocutoria p̄ncipali negocio p̄iudicans:alr̄s nō.ꝛ def/
minat̄ h̄ altercatio inno.ꝛ ho.nō.p eos.s.de re iudi.ꝙ ad cō/
sultationē.ꝛ.s.qd̄ me.cā.c.vl.ꝛ inno.opi.approbatur.

e ¶ Pacti.de p̄petuo nō petēdo vel similis.

f ¶ Preiudicās.qd̄ in p̄emptorijs regulariter ē v dere.

g ¶ Reddēs.sic exceptio falsi.ff.de iudi.l3.s.d excep.cū vene
rabilis.s.de p̄cu.in nr̄a.vel exceptio ꝯ rescriptū.qd̄ ab excōi/
cato fuerit impetratū.s.e.li.de rescrip.c.j.cū si.

h ¶ Nō fuerit.sec⁹ si a repulsiōe fuisset appellatū: scd̄o ꝛ suc
cubuit appellās:qd̄ dic vt in cle.e.ti.cū a repulsione.

i ¶ Appellatū.ꝛ sic videat̄ trāsisse in rē iudicatā.s.de elec.cū
dilecti.in fi.de testi.significauerūt.cū si.

k ¶ Ultra decēdiū h̄ dicit vt maior sit dubitatio.dicebāt en
q̄dā q̄ si ñ fluxerat decēdiū cū appellauit a die interlocutoriei
tūc reuocari posset interlocutoria ꝛ repeti exceptio p̄ ipa3 rep̄:
bata q̄si intelligat̄ sup diffinitiua ꝛ interlocutoria appellatū.Et o
pugnabat̄ hec opi.tali mō:certū ē ꝙ alr̄ appellat̄ ab interlocu
toria q̄3 a diffinitiua.ꝛ etiā a diffinitiua ꝯtinēte plēs articulos i
vno pōt appellari.in alio nō.d testa.rainald⁹ cū si.ꝛ ob h̄ dic i
bāt scd̄i ꝙ exq̄ appellatū erat a diffinitiua:indistincte oēs exce
ptiōes admissas ꝛ nō admissas siue fuerit interlocutū siue nōe
siue.x.dies fluxerint siue nō:repetere licebit.s vr̄ h̄ satis exp̄s
sū.ff.de ap.l.j.§.j.ꝛ vl.ꝛ.l.ij.ꝛ.iij.ꝛ.ff.qñ ap.sit.l.j.ex quo eni ad/
mittit̄ ad dicēdū sup p̄ncipali qd̄ ē maius.igitur ꝯ interlocuto/
riā qd̄ min⁹ ē.vit.ꝯ.n.sp̄ ē iuuāda.Preterea iudex ap.succedit
in locū p̄ncipalis.l.cū ap.ff.iu.sol.l3 interlocutoria nō trāsit in
rē iudicatā q̄ ad iudicē p̄ncipalis cāe g̃ nec q̄ ad iudicē appel
latiōis q̄n dare possit licentiā exceptionē repetēdi.Inno vero
tenebat opi hic approbatā.ho.dicebat ꝙ cū s̄m leges regula/
riter añ sniam nō appellet̄:oia grauamina illata in cā h̄nt re
leuari p̄ appellationē interpositā a diffinitiua.Sed s̄m cano

trahentes se ioculatores[a] seu goliardos[b] faciūt: aut bufones[c]: si ꝑ ānū[d] artē illā ignominiosā[e] exercuerunt ipso iure: si autem tempore breuiori[f] ⁊ tertio moniti[g] nō resipuerit: careant[h] omni[i] ꝑuilegio clericali.

Bonifacius octauus.

De clericis coniugatis

Clerici[k] q cū vnic[l] ⁊ vginibus[m] ↄtraxerunt[n] si tonsuram ⁊ vestes[o] deferāt clericales ꝑuilegiū retineāt canonis[p] ab innoc. papa secundo predecessore nostro editi in fauorez totius ordinis clericalis[q]. ¶ Et cū iuxta parisiense conciliuz[r] nullus clericus distringi aut ↄdēnari debeat a iudice seculari: ꝑnti declaramus[s] edicto huiusmodi clericos coniugatos[t] ꝓ cōmissis ab eis excessibus vel delictis trahi non posse criminalit aut ciuiliter ad iudiciuz seculare: nec ab ipsis secularibus iudicibus eos debere ꝑsonaliter vel etiā pecunialiter: ne ꝑ vnā viā cōcedat eisdē iudicibus: qđ per aliam denegatur[u]: vllatenus condēnari. ¶ In ceteris[x] aūt vel nisi vt ꝑmittit tōsurā vł vestes deferāt clericales etiā i ꝑmissis[y] eos gaudere nolumus priuilegio clericali[z]. **Bonifaci⁹ viij.**

dignitati merito ꝑuilegiuz ꝑdere debēt: qđ nō persone ȝ dignitati ↄferf: vt. s̄. đ fo. ↄpe. si diligēti. ⁊ đ sen. ex. ↄtingit.

a ¶ Ioculatores. q̄si ioci latores in publicū. s̄. e. ti. cuz decorē faciūt. n. spectaculū ꝓprij corporis: ad hoc. ff. đ his q no. ifa. l. ij. §. si. in occulto tñ vel ifirmitatē vel alterius honeste rei cā aliqđ ioci facere nō reprobat: ⁊ facit quod no. io. de citharistis ⁊ his qui varijs vtunf instrumētis. lxxxvj. di. donare in. j. glo.

b ¶ Goliardos. vulgare gallicorū. io. an.

c ¶ Bufōes. vulgar tuscoꝝ. io. an.

d ¶ Annū ad hȝ j. de here. cum cōtumacia. s̄. de regu. statuim⁹. i auč. đ sanc. epis. §. interdicim⁹. colla. ix. ⁊ hoc ē ius nouū: cū al's nisi monitione trina ꝑmissa fuerint incorrigibiles inuenti: nō ꝑdant ꝑuilegiū clericale: vt. s̄. de sen. ex. in audientia ⁊. c. contingit. ij.

e ¶ Ignominiosaȝ. ff. đ his q no. ifa. l. ij. §. ignominiose. ⁊ §. si. cū ergo talibus ignominiosis artibus clerici intendere nō debeāt ⁊ minus iocularib⁹ ⁊ histrionibus. s̄. e. clerici. j. rñ. multominus ea exercere debent ad h. xliij. di. nō lȝ. vbi dī ꝙ nō licet clerico tabernā ingredi multomin⁹ tenere: vilitas ergo vite tales nō patif ꝑuilegio gaudere. C. de adul. q̄ adulteriū. in fi. s̄. đ aposta. c. j. xlvj. di. clericū scurilez. ne cle. vł mo. c. ij.

f ¶ Breuiori. nota infra annū dici breue tps post annū longū vł vetus ad hoc. xxxv. q. viij. c. j. vbi de hoc. ⁊ s̄. de verbo. sig. quid ꝑ nouale.

g ¶ Moniti. hoc de veteri iure. Sed ꝑ quē monebūtur: dic ꝙ per suū ꝑlatum vel iudicē: vt. s̄. de senten. excōmu. in audientia. ibi si ꝑlatis suis ⁊c. ⁊. c. contingit. ij. ibi: si a te tertio.

h ¶ Careant. repete ipso iure.

i ¶ Omni. hoc dicit qꝛ multiplex ē clericoꝝ ꝑuilegiū qđ dic vt dixi. s̄. de big. altercationis. vbi ē idē vbuz

k Clerici. Si clericus ↄiugatuf ferat habitū ⁊ tōsurā clericali ꝑuilegio gaudet. al's non: ⁊ fuit tracta de fi. cuiusdā ex ua. q̄ icipiebat ad quorūdā. Et emanauit ad declarationē eoꝝ que no. xxiij. di. clerici. in. j. gl. ⁊ eo. ti. io. an.

l ¶ Vnicis. qꝛ si bigami essent oi ꝑuilegio clericali exuti eēnt: nec ꝑnt. ēt portare tōsurā. s̄. e. lib. de big. altercationis.

m ¶ Virginib⁹. secus si cū corruptis vel viduis ↄxissent: ⁊ eas cognouissent. vt. xxxiij. di. valēntino ⁊ rō est q̄re vginitas i mulierib⁹ reqraf quo ad hoc potius q̄ȝ i viro: quere de bigamis debitū in glo. penultima.

n ¶ Cōtraxerunt. Nota ꝑ opi. hugo. ⁊ ho. ꝙ mulier debet esse despōsata i vginitate: vnde si ꝑmo deflorauit qs mulierem: ⁊ postea cū illa ↄtraxit: nō vr ꝙ ꝓmoueri possit: ad hoc. xxx. q. v. qualis. vbi đ hoc: ⁊. xxxij. di. nemo. Preterea carnis ↄmixtio ↄformitatē designat humane diuineqȝ nature q̄ per incarnationis mysteriū fuit i vtero vginali ↄtracta: oportet ergo ꝙ ↄsumatio que illud designat fuerit fcā i vro vginali: ꝙ si aſi illā corrupit: ecñ pōt ⁊ bñ facit ad h. xxiij. di. maritū. Sȝ ↄriū credo ꝑm tan. ⁊ gof. q hȝ no. in sū. hui⁹ ti. đ big. §. itē qđ si qs. lȝ ber. ↄriū no. de cle. ↄiu. sane ⁊ bar. brix. in qōne dñicali: q̄ icipit qs cognouit vginē. ⁊ ber. s̄. de biga. debitū. i gl. vl. tuȝ qꝛ ñ diuisit carnē suā i plures: vt ibi tū qꝛ sequens mrīmoniū fingif ꝓcessisse: vt. s̄. q si. sunt le. tanta

o ¶ Vestes. xxj. q. iiij. ois iactātia. ⁊ ꝑ totā qōnem ⁊. s̄. đ vi. ⁊ ho. cle. clerici.

p ¶ Canonis. xvij. q. iiij. siquis suadente.

q ¶ Clericalis. huic ergo fauori clericus renūciare nō pot: de sen. ex. ↄtingit. j. de fo. ↄpe. si diligēti. Sȝ nūqđ talis clericus si hēbat rescriptuȝ ad vacaturā aūqȝ ↄheret: mortua tali vxore si postea vacat illa ꝓbēda pōt illā petē. Terminauit bar. brix. i ꝑn. qōnū suaꝝ qōe q̄ icipit qdā impetrauit ꝙ nō: qꝛ ↄhendo mrīmoniū renūciauit ꝑ ipȝ fac. ū ⁊ aiuȝ deposuit: ⁊ hoc ē vex: nā tūc ēt ꝑdidisset ius in re multo fortius ergo ad rē hȝ ea q̄ no. s̄. e. c. j. ad hoc j. de conces. preben. c. vl. Item ↄtrahendo voluit perpetuo adherere vxori. xxxij. q. ij. solet. s̄. de ↄdi. ap. c. vl. ⁊ eligendo alterū de contrarijs alteri renunciauit. s̄. eo. li. de postu. c. vno. de elec. vt quis duas ad hoc. j. e. c. vbi dicit in ceteris ⁊c.

r ¶ Concilium. s̄. de fo. compe. c. ij. quod habetur pro palea. xj. q. j. c. ij.

s ¶ Declaramus. ex hoc ⁊ superioribus no. approbatam opinionem Io. no. xxiij. di. clerici. ⁊ reprobatam opinionem bar. brix. ibi no. qui dicebat ꝙ clericus coniugatus in nullo poterat priuilegio gaudere: quantuncȝ in habitu ⁊ tonsura incederet. quomodo ergo respondebitur ad decre. s̄. eo. ioannes triplex est solutio. prima est ꝙ ex sola delatione tonsure sine habitu non retinet priuilegium. vel ibi cum vidua vel corrupta contraxerat vel aliam vxorem habuerat: vel quia hoc est diutnare. dic tertio ⁊ verius ꝙ de alio priuilegio loquitur: ⁊ sic concordat vt. j. eo §. in ceteris autem.

t ¶ Coniugatos. deferentes tonsuram vel habitum vt. j. dicitur.

u ¶ Denegatur. j. de re. iur. cum quid vna. cum suis concor. ibi vide de hoc. Ioan. an.

x ¶ Ceteris. ut in priuilegio quod habent ne verentur exactionibus vel collectis. C. de episcopis ⁊ cleri. l. ij. s̄. de ſvi. ⁊ hone. cleri. c. vlti. Io. an.

y ¶ Premissis. priuilegio scilicet canonis Inno. ⁊ priuilegio concilij parisiensis.

z ¶ Clericali. ⁊ sic intelligatur decre. s̄. eo. ioannes.

De clericis nō residentibus i ecclesia vel pbenda.

Onsuetudinē[a] que in quibusdā partibus inoleuit: qua canonici ꝛ alij beneficiati seu clerici cathedralium ꝛ aliaꝝ collegiatarum elesiarū distributiones[b] quottidianas que alīs manualia[c] beneficia seu victualia[d] nuncupātur ꝛ tm̄ residentibus tribuūt qualitercūqꝫ in ciuitatib⁹ seu alijs locis in quib⁹ ipse cōsistūt ecclesie: sint presētes[e]: lʒ diuinis officijs non intersint: ex integro participant ac si continue i psis ecclesijs i eisdem officijs deseruirent penitus improbātes[f] statuimus vt distributiones ipse quotidiane i quibuscunqꝫ rebus consistant canonicis ac alijs beneficiatis ꝛ clericis ecclesiarum ipsaꝝ[g]: qui eisdem officijs i ipsis ecclesijs affuerint[h]: tribuantur iuxta ecclesie cuiuslibet ordinationem[i] rationabilem iam factā seu etiam faciendam. ¶ Qui vero aliter de distribucionibus ipsis quicꝙ receperit: exceptis illis quos infirmitas[k] seu iuxta et ratiōabilis corporalis necessitas aut euisdē ecclesie vtilitas[l] excusaret: rerū sic repceptaꝝ dominiū nō acqrat: nec faciat eas suas[m] immo ad omniū restitutionē: q̄ ɔtra huiusmōi nostrā ɔstitutionez receperit[n]: teneatur. ¶ De distributionibus etiam pro defunctorum anniuersarijs largiendis idez[o] decernimus obseruandum.

Cle. quartus.

De prebendis ꝛ dignitatib⁹

Usceptī[p] regiminis nos cura sollicitat: vt vtilitatibus subiectoꝛuz in illis p̄cipue p quas

Onsuetudinē. distributiones quotidiane solum presentibus q̄ itersunt diuinis dari d̄bēt ɔsuetudine nō obstāte. Et q̄alr̄ illas receperit nō faciūt illas suas: ꝛ idē de distributionibus q̄ danť p anniuersarijs defūctoꝝ ꝛ reprobať huius decre. dictū in fi. p decre. s̄. de pben. lʒ.

ꝫ hác nr̄az ɔstōez ꝛc̄. Sed q̄ ante hác ɔstōnem recepit: ꝫ hác ɔstōnez nō recepit qꝛ pena legis ex tpe legis xxxij. q. iiij. dixit sara. pterea lʒ statutū eēt has distributiones solū his qui diuinis itersūt officijs dari nō tm̄ erat expresse statutū ɔsuetudinē ɔ̄riar nō valere. Itez nec pena addita qȯ facit ɔstō hec Sʒ q̄d dices de ecclijs que nō habēt aliquo modo distinctas pbendas: ꝫ tm̄ singulis dieb⁹ dantur cuilibʒ pro victu tot libre panis: tot mēsure vini: ꝛ sic d̄ singulis. Credo ꝙ de illis nō loquať decre. cū potius sint pbēde q̄ʒ distributiones alīs eēt canonica siue pbenda i talibus ecclijs qȯ eē nō dʒ. j. q. iij. si qs. s̄. d̄ prebē. relatuz ꝛ hoc optime pbat iudicio meo decre. de x: sig. olim. certū enī ē ꝙ quotidiane distributiones non dantur absentib⁹ ēt in theologia studētib⁹ vel puilegiatꝭ: vt in p̄dicta decr. licet. ꝛ tm̄ in talib⁹ eclesijs dātur. tales pnilegiatis abfitibus: vt i p̄dicta decre. olim q̄ ver⁹ ē decre. itellect⁹ alīs nulla ibi eēt decre. rō nisi qꝛ ita placuit pape: ꝛ ad hoc facit qȯ no. her. i p̄dicta decre. licet. de pbē. Plus dico ꝙ i ecclesijs i qb⁹ sūt distīcte pbēde. ꝛ postea ē mēsa cōis grossa: ꝛ postea distributiones: solū i his distributionib⁹: ꝛ nō i illa mēsa grossa locum hēat hec decre. ꝛ ita fuit ɔsultū in ecclesia bon. ꝛ hoc sonat verbū quotidiane. ꝛ s̄. dū dixit q̄ tm̄ residētib⁹ ꝛc̄. Sʒ q̄d dices ordinatio ē in ecclia q̄ vadit ad talē horā tm̄ hēbit ꝛc̄. vadit canonic⁹ ad horā p̄ncipalit̄ p denario: nūq̄d simoniā ɔmittit: vꝫ ꝙ sic: ar. de simo. suā nobis. ꝛ c. sic p certo. Contra. s̄. de pben. significatū. So. dic fʒ ho. q̄ hoc no. d̄ x. sig. oliz ꝙ tales nō ɔmittūt verā simoniā cū nulla expssa pactio itercedat: peccāt tm̄ grauiter ꝛ mētalē simonia cōmittūt ꝛ p pniaz satisfaciūt. s̄. de si. tua nos. ꝛ c. vlti.

b ¶ Distributiones. s̄. de preben. licet.
c ¶ Manualia vt. s̄. de ver. sig. ni.
d ¶ Uictualia. s̄. eo. de cetero.
e ¶ Pn̄tes. q̄d. n. p̄dest pn̄tia in loco: ex quo diuinis nō adsunt pp que sunt beneficia ɔstituta.
f ¶ Improbantes. lʒ igitur de ɔsuetudine corp⁹ pbēde deberi possit absentibus: qui diuinis n̄ intersunt. s̄. de cōsti. cuz oēs. secus in distributionibus quotidianis vt h̄
g ¶ Ipsaꝝ. cathedralium vel collegiatarum.
h ¶ Affuerint. No. ꝙ si quis impetrat ꝙ in absentia pcipiat pventus suos ac si p̄sens esset: dispensatio hec facit euz reputari p pn̄te: sed non pro interessente diuinis officijs: sed si p̄sens eēt ꝛ officijs non interesset has distributiones non pcipet vt: h̄ q̄ nec dispēsationis vigore pciperet h̄ si diceret in gratia: ꝙ pcipet ac si pn̄s eēt ꝛ diuinis officijs interesset tūc secus ratione p̄dicta sit igiť impetrans in hoc cautus: vt s̄m hā c formam impetret si potest.
i ¶ Ordinationem: vtputa ꝙ tantum detur ei qui intererit i missa: ꝛ tm̄ ei qui intererit in matutino ꝛ sic de singulis horis
k ¶ Infirmitas. q̄ a celebratione diuinorum excusat vt. s̄. de pbē. significatum alīs clerici ad omnes horas tenentur: qȯ dic vt. s̄. de cele. mis. c. j.
l ¶ Utilitas. hec duo solent dispensationem inducere. s̄. d̄ prebē. exposuisti. Et signať huic ɔ̄. s̄. e. li. de ele. cū nō deceat. vbi illi q̄ psequūtur vtilitatem ecclesie ꝛ distributiones nō percipiūt. So. canonici nō teneť eas talibus ɔcedere vt ibi tm̄ si concesserit illi nō teneņť ad restitutionem: vt hic. Alij dicunt hoc loqui i pn̄tibus: illud in absentibus: vt pn̄tes qui psequūtur vtilitatem ecclesie distributiones percipiant: absentes nō vt ibi: primum credo.
m ¶ Suas. d̄ his ergo n̄ pōt fieri elemosyna: qȯ dic vt no. xiiij q. v. in sūma. ꝛ s̄. de deci. ex transmissa. Quid si illi quorum lucro p̄dicta cedebāt remittāt: nūquid ē canonicus absolut⁹ satis vꝫ ꝙ sic. isti. de re. di. §. p traditionē. cū hic nō sit aditus remissionē nō p̄desse vt. s̄. de rescrip. statutum. §. antepenultimo. ꝛ. j. de censi. exigit in fi.
n ¶ Receperit. dicunt quidā ēt l pteritū: vt sic ɔstō ista pterita ɔphēdat marie cū videať ius antiquū. s̄. de pben. lʒ. Sʒ ɔ̄riū credo. tūc ex eo ꝙ sup dixit statuimus tm̄ ꝙ ex eo qȯ dic

o ¶ Idē. s. ꝙ hi q̄ n̄ itersūt nil hēant ꝛ ɔsuetudo ɔ̄ria n̄ valeat: ꝛ recipiētes sine iusta cā ad restōez teneanť.
p Usceptī. ad pn̄tatōz religiosoꝝ ēt exēptoꝝ nō debēt ecclesijs ipsoꝝ rectores istitui: nisi pmo tm̄ eisdē assigneť: vn̄ ineūbētia onera subire possint ꝛ ɔgrue sustētari: nec valet ɔ̄ria ɔsuetudo. Et diuide i. iiij. ptes. In pma arengat. In scda antiquā ɔstōnem recitat. In tertia ipsius iuris trans

animarum[a] saluti consulitur nunc nouoꝝ editione iurium nūc antiquoꝝ inouatio[b] sollicite prouidere curemus. ¶ Sane fuit olim per se. ap. ꝓuide constitutū vt diocesani locoꝝ ad presentationē religiosoꝝ[c] nullū ad aliquā ecclesiā recipiant: nisi tantū ei de ꝓuentibus ipsius ecclesie coram eis fuerit assignatum[d]: vnde iura episcopalia possint soluere[e]: ⁊ congruam sustentationē habere. ¶ Uerꝫ sicut nobis q̃rela multoꝝ frequens insinuat: religiosi exēpti[f] de ꝓuētibus parochialiū ecclesiaꝝ: in quibus ius obtinēt patronat⁹ seu rectoꝝ presentatio pertinet ad eosdē: tantū ꝑcipiūt annuatī ꝙ rectores ecclesiarū ipsarū non possunt de residuo commode sustentari[g] ⁊ episcopalia iura soluere: ac incūbentia eis onera[h] supportare propter qđ sepe contingit ꝙ non inueniūt persone idonee que huiusmodi ecclesias velint recipere. Sicqꝫ frequenter minus idoneis cōferunt: ex quo pericula imminent animarū[i]. ¶ Nos itaqꝫ volentes super hoc salubre remediū adhibere presenti decreto statuimus ⁊ mandam⁹ cōstitutionē huiusmodi quo ad omnes patronos ecclesiarū religiosos tā exemptos q̃ non exemptos: ⁊ alios[k] inuiolabiliter obseruari: consuetudine[l] contraria non obstante. Idem.

Licet ecclesiarū[m] personatuū dignitatum[n] aliorumqꝫ beneficiorum ecclesiasticorum plenaria dispositio ad romanū noscat pontificē pertinere[o]: ita ꝙ non solū ipsa cum vacant pōt de iure cōferre: verum etiā ius in ipsis tribuere vacaturis[p]: collationē tñ ecclesiarum personatuum dignitatū ⁊ beneficioꝝ apđ[q] sedem apo. vacantium specialius ceteris antiqua consuetudo[r] romanis pontificibus reseruauit. ¶ Nos itaqꝫ laudabilem reputantes huiusmodi consuetudinem ⁊ eam auctoritate ap. approbantes. ac nihilominus volentes ipsam inuiolabiliter obseruari eadem auctoritate statuimus[s]: vt ecclesias dignitates ꝑsonatus ⁊ bñficia: q̃ apud sedem[t] ipaꝫ deinceps vacare[u] contigerit: aliquis preter romanū pontificem quacūqꝫ sup hoc sit auctoritate munitus: siue iure ordinarie potestatis ipsorum electio prouisio seu collatio[x].

gressionē. In quarta ponit reuocationē ⁊ extēsionē ipsius ⁊ ꝯtrariam ꝯsuetudinē dānat.

a ¶ Animarum. s. e. l. de ꝯsti. c. ij. j. de sepul. c. j.

b ¶ Innouatōe. nunc antiquoꝝ declaratione. s. i pro emio huius lib. ad fi. exordij.

c ¶ Religiosoꝝ de mōachis statutū fuerat. s. e. de monachis. ꝺ alijs religiosis eadem ratione idem dicebamus ꝑ decr. s. eo. auaricie. ⁊ c. in lateranensi.

d ¶ Assignatum quod ꝑ eos diuinū augeri vel diminui nō poterit dicit archi. s. eo. auaricie. ⁊ hēnt circa hec ꝓuidere doicesani etiā quo ad exēptos vt i cle. de sup. negli. pla. q̇ regulares.

e ¶ Soluere. hospitalitatē tenēt ī ꝑdicta decre. ꝺ monachis ⁊ dic vt ibi ⁊. xxxj. q. j. c. j.

f ¶ Exēpti: ecclia tñ cū pp̄lo ñ erat ibi exēpta: als ñ itromittēt se eps s. ꝺ ꝓuilegijs qm̄ ⁊ de sup. ne. pla. sic hodie. sec⁹ vt in cle. e. tit. q̇ regulares.

g ¶ Sustētari. forte dimittebāt q̈rtā q̈rte. i sextādecimā: ꝺcimaꝝ. s. e. ti. extirpāde. i ꝓnci. nolebant ꝙ eis generarentur podagre: de con se. dis. v. legimus quosdam. notauerunt autem tan. ⁊ gof. ⁊. B. s. de monachis. ꝙ si monachi hanc portionem assignare nollent: elapsis sex mensibus episcop⁹ ordinare ecclesiam allegant decre. de sup. negli. prela sicut hodie diocesanus ad hanc assignationem faciendam statuet eis terminum infra quem si non fiat: presentatum admittet: ⁊ postea faciet hanc assignationē in qua taxanda in pluri vel minori non debet excedere: quod dic vt in cle. de iurepatronatus: vt constitutio.

h ¶ Onera. hospitium receptionis nunciorum ap. sedis: ⁊ similia. Io. an.

i ¶ Animarum. quarum regimen est ars artium. s. ꝺ eta ⁊ quali. cum sit. est enim anima preciosior corpore xij. q. j. precipimus. Io. an.

k ¶ Alios clericos intelligo: q̇ laici nihil percipiunt. §. de iurepatronatus. preterea. ⁊ sic etiam intelligitur. s. eo. titu. extirpande. in princi. Ioan. andr.

l ¶ Consuetudine. cum enim animabus sit periculosa. vt. s. probatum est: ergo extirpanda. s. eo. extirpande de cōsue. c. vlti. ⁊ de hoc ibi plene. Io. and.

m ¶ Licet ecclesiaꝝ. bñficia vacātia i curia alius q̄ꝫ papa ꝯferre nō pōt: qđ si fecerit irrita ē collatio.

n ¶ Dignitatū. quid de epatibus: nūqđ ꝯprehēdūt hac ꝯstōne Sañ vr ꝙ non q̇ea q̄ spāli nota st digna: nisi spāliter notent neglecta intelligūt ff. de iureiur. Itē apđ. §. hoc dictū. j. e. ti. q̄ꝫuis. j. de sen. ex. q̇ piculosum. cū si. ⁊ facit. s. de ꝓcur. c. vlt. ⁊ qđ ibi dixi. s. de si. ꝑsby. c. j. ē n. nō dignitas sed dignitatū culmē s. e. venerabilis. ⁊. c. cuꝫ olim. ⁊ h̄ ſuat curia que reseruatōes i his cū vacāt face ꝯsueuit: qđ ēt in fcdū i abbatijs fac vt sic ꝑ istā ꝯprehēdant soluꝫ ꝓuisa ꝑ ꝯci. lañ. nō ꝑ generale. s. de elec. ne. p de fectu. ad hoc. s. de ꝯces. ꝑbē. dilectus. io. an.

o ¶ Pertinē xxxij. di. oēs ⁊ vide qđ dixi. s. e. li. de ele. q̄ꝫq̄ꝫ. domin⁹. io. an.

p ¶ Uacaturis. qđ ali⁹ ñ pōt: vt. s. ꝺ ꝯces. ꝑbē. c. ij. ēt legat⁹ de latē pape: vt. s. e. ti. dilectus fili⁹ ti.

q ¶ Apud sedem dicant apud sedē ipsaꝫ vacare dicet. j eo. ꝑsenti.

r ¶ Cōsuetudo. patet ex fcō. s. de accu. accedēs:

s ¶ Statuimus: fit ergo de spāli consuetudine ius cōmune sic. s. de clandes. despon. cum inhibitio. ⁊ est si. de fideius. ꝙ quibusdam de ꝓui le. ꝙ nonnullis allegatur tamen ro. ec. consuetudo pro iure. s. de consti. ex litteris.

t Sedeꝫ ipsam. nō vacantem als parochiales ecclesie conferunt per illos ad quos collatio pertinet: quod dic: vt. j. eo. si apostolica.

u ¶ Uacare. an beneficium dicatur in curia vacare: cū duob⁹ ibi super eo sibi collato litigantibus alter moritur vel vterqꝫ dic in cle. vt lit. pen. si duobus.

x ¶ Collatio. nil dixit de presentatione: vnde sepius reperitur receptum in curia: papam ꝑ hoc ñ ꝯferre bñficia: q̄ ꝑtinēt ad ꝑñtionē laicoꝝ. Sꝫ eadē rōe nō ꝯferre q̄ ꝑtinēt ad presentationem ecclesiaꝝ vel monasterioꝝ vel monachoꝝ. s. c. proxi.

84

pro hac parte facit.j.e.ti.cū in illis.§.cū aūt.ad hoc.s. de iure pa.cū dilectus.sed ꝑ lrām que.s.dicit qcunqꝫ auctoritate.⁊ ꝑ qđ dicit ꝓuisio satis videntur cōprehēdi ꝓdicta.

a ¶ Expssa. Nō.vnū casū i q vacat ꝓbēda in ecclesia ⁊ ille ad quē spectat ꝓma vacatura.nō ꝯsequit illā:aliū:hēs.j.de rerū permu.c.vno.

b ¶ Conferre.infra mensem a die vacationis numerandū quia post illuꝫ possunt ea conferre. qđ dic vt.j.c.pri.

c ¶ Statutū.s.c.primo.

d ¶ Curia.⁊ sic idē ē dicere in curia:qđ apud se. ap.vt.s.c.pri.⁊ qn̄ ibi vacare dicant videbis.j.e ꝓsenti.

e ¶ Moderādū.ħ artatione respicit nō augmē tū.s.de ꝟ.sig.c.vl.

f ¶ Mensem.đ hui⁹ modi cōputatione dicitur.s eo.li.de elec.qꝫ sit.

g ¶ Numerādū.est.ḡ expssum istud tēpus non a tꝑe scientie sed vacatiōis currere lꝫ videat contra de ꝯces.ꝓben.quia diuersitatē ad fi.s.de sup.ne.pla.lꝫ.ls eniꝫ qui nescit potestatē excipiendi non hꝫ.ij.q.vj.biduū.ff. de ca lū.l.annus.⁊ hoc tenuit hic guil. Sed ꝯtrariū credo ſm gar. quia hoc statutū fuit in fauorē ecclesiaꝝ ne contingeret beneficia diu vacare:nō aūt in odiū sūmi pontificis negligētis: qꝛ tūc non nisi a tempore scientie curreret ꝓscriptio:vt in contrarijs. Item per hanc reditur ad ius cōmune.extendenda ē igitur vt de facili ad suam naturam redeat.xxxv.di.ab exordio. ff.de pactis.si vnus.ꝓsertim vbi statuens contra se statuit.als enim quare non sic expressisset a tempore scientie.,de deci.ad audientiam ad hoc.j.de reg.iur.cōtra eum qui. Tn̄ū scias lꝫ istud temp⁹ currat ignoranti:non tamen sedi vacanti:qđ satis ꝓbatur.j.eo.si apostolica.si enim ibi specialis est casus.ergo ipsius contrarium est regulare.⁊ est ratio.quia hoc reperimus expressum:sed illud non. Et sic nota specialia in hoc casu. Primum ꝙ cum in alijs detur inanis.s.de preben.c.ij.hic datur solum mensis. Secundū ꝙ istud tempus currit ignorāti. Tertium est ꝙ non sit computatio de momento ad momentum.sed dies vacationis non computatur in mense: ⁊ hoc patet dum dicit a die ⁊c.⁊ fi.s.de excep.pra. de resti. spolia. frequens Quartum ꝙ cum als cōmuniter potestas deferatur ad superiorem:hic redit ad inferiorem ⁊ hoc facit ipossibilitas casus.ad hoc.s.de elec.licet.in fi.⁊.s.eo.li. ⁊ eo.ti. indemnitatibus.in fi.

h Per seipsos.habebant.habebant episcopi ante constitutionem clementis procuratores in curia qui statim cum vacabant beneficia conferebant illa.⁊ sic preueniebant papam.vnde motus clemens promulgauit constitutionem.s.c.proxi.demū gregorius.quia multum preiudicialis erat constitutio illa.in concil.lugdun̄.moderatus est eam. Sed ne adhuc exercerent illas malitias.s.ꝙ haberent ꝓcuratorem in curia qui statim mense elapso illa conferret.iccirco hoc addidit papa eni etiam post mensem posset conferre si vellet dūmodo ꝓuentus nō esset.s.c.pr.in pn̄. Sed ista littera dicit ꝑ seipsos nūquid ꝓsentes sūt.ꝑ alios conferre poterūt. Dic ꝙ ꝑ alios cōferre nō poterūt nisi in casu q seqtur.potuit.n.papa rei sue ꝯditionē ⁊ modū apponere ⁊ legē quaꝫ voluit.xviij.q.ij. eleutherius.ff.đ pac.traditionib⁹ de ꝯdi.ap.veruꝫ.

Statutum. Si papa bn̄ficia vacātia in curia nō ꝯferat ifra mensem a die vacationis: Illi ad quos collatio pertinebat poterūt illa ꝯferre.

ad eūꝫ ꝑtineat siue litteras super aliq̄ ꝓuisione generales vl' etiā speciales sub qcūqꝫ forma ꝟborū receperit: nisi ei sit sup ꝯferēdis eisdē i curia rōana vacātib⁹ specialis ⁊ expssa[a] ab ipo pōtifice sūmo auctoritas attributa:ꝯferri[b] alicui seu alqb⁹ nō ꝓsumat. ¶ Nos. n. si sec⁹ actū seu attētatū fuerit decernimus irritum ⁊ inane.

Gregorius decimus in concilio generali lugdunen.

Statutum[c] felicis recordationis clementis pape predecessoris nostri đ.dignitatibus ⁊ beneficijs in curia[d] romana vacationibus nequaquam per alium ꝙ per romanum pontificem conferendis decernimus taliter moderandum[e]: vt hi ad[f] quos eorundem beneficiorum et dignitatum spectat collatio statuto non obstante predicto :demū post mensem[f] a die quo dignitates seu beneficia ipsa vacauerint numerandum[g] ea conferre valeāt tantummodo ꝑ seipsos[h] :vel ipsis agentibus in remotis[i] per suos vicarios generales in eorum dio.existentes : quibus id[k] canonice sit commissū. Bonifaci⁹.viij

Quauis[l] pleīssima[m] sit ass in beneficijs interꝓtatio facienda:lr̄e tn̄ super obtinendis beneficijs īpetrate debēt cum sunt ambitiose restringi[n] ¶ Et iō si alicui vsqꝫ ad certā[o] summaꝫ prouideri mandam⁹ ei non in pēsione[p]:sꝫ in bn̄

i ¶ Remotis. sic.s.de temp.or. cū null⁹.§.epo.⁊ dixerūt quidaꝫ per hanc lrām ꝙ qs ex suā dio.existēs bn̄ficia ꝯferre n̄ poterat.ꝫ hoc est falsum.lꝫ in ħ casu posset ꝯcedi.⁊ ꝓbabatur ħ oliꝫ.s.de ꝯces.ꝓben. post electionē in parte decisa.⁊ ħ nō.io.⁊ ber.s. de of.lega.c.nouit.

k ¶ Id canonice.dicebāt olim qdā id.s.vicaria.nā de ipso ꝙ vicari⁹ gn̄alis erat:bn̄ficia ꝯferre poterat.ꝫ ħ ē falsū.vt.s.de offi.vica.cū in generali.in talium ergo collatione ꝑ ordinariū faciēda requirit ꝙ mēsis elapsus sit ꝙ ꝑ seipsos ꝯferāt si pn̄tes sint.vel ꝙ ꝑ gn̄ales vicarios nō spāles.⁊ ꝙ hēant spāle mandatū beneficia ꝯferēdi.⁊ sic expone id.s.beneficia conferre.

l Quauis. In bn̄ficijs vel ipetrationib⁹ ad bn̄ficia ꝑ ꝓuisionē vsqꝫ ad certā sūmā pensio nō debet ꝑ ecclesias ciuitatis vel dio.nō cōprehēdit cathedral ꝫ ꝑ ecclesias ꝓuinci metropolis ⁊ cathedrales reliq includūt:fuit tracta de extraua.breui rn̄so.⁊.c.lꝫ.i bn̄ficijs.⁊ emanauit ad declarationē eoꝝ qlnō.tan. ber. ⁊ moder.s.de eta.⁊ qli.accepim⁹ in fi.de ꝓsby.ꝑ illoꝝ. in pn̄.ber.ꝯpost.de rescrip.capsīn scē crucis in glo.qꝛ qōnes.§.itē querit de hac forma.⁊ §.seq.

m ¶ Plenissima.s.de dona.cum dilecti.in fi.s.de ver.sig.olim.ff.de ꝯsti.pn̄.beneficiū.⁊ debent eē mansura.j.de re.iuris.decet.cū suis ꝯcor.

n ¶ Restringi.sic.s.e.li.de fi.ꝓsby.c.j.⁊.ij.

o ¶ Usqꝫ ad certā.aliđ puta cū papa scribit vt ꝓuideat ipetrāti vsqꝫ ad talē sūmā:aliud dū papa scribit vt ꝓuideat ei de ꝓbēda tāti valoris vel sūme.qꝛ i ꝓmo casu pōt ꝓuideri de miori.ꝫ n̄ de maiori.i scđo ꝟo đ maiori ꝫ nō đ minori.qꝛ forma mādati ē seruanda.j.e.ti.cū de nō. Et cū istud vsqꝫ ponit i lr̄is intelligo ꝙ veniat ascēsiue q̄si papa scribēdo ꝙ ꝓuideat vsqꝫ ad summā.c.libraꝝ velit ꝙ ꝓuideat de sūma ifra.lx.vsqꝫ ad c.sed nō vltra id.s.e.li de ar.c.j.cū suis ꝯcor.

p ¶ Pensiōe.papa videt mādasse ei ꝓuideri đ eo qđ

ꝓuidēs ꝑ se nō poterit retinere sicut bñficia. q: lȝ ibi sit liberalitas tñ ē in collatiōe. ꝫ in eo qḋ magis isti q̄ȝ illi ꝯfert: qḋ dic vt. ṡ. de ꝓben. relatū. ꝓbat hoc. j. de insti. c. vl. ⁊ lȝ in fauorē eiꝰ hoc dictū videat: nō tñ illi fauori renūciat ꝓpter intentionē pape q̄ talis fuit ⁊ ꝓpter formā mādati que seruāda ē. j. e. ti. cui de non.

a ¶ Als. vt. d. c. palliū. ꝺ auctoritate ⁊ vsu pal. c. j. de testa. requisisti ad hoc de v̄. sig. cū tibi. imo etiaȝ interdū soluȝ cathedralis cōprehendit. vt ꝺ ver. si. cū clici. io. an.

b ¶ Includi. si. j. de sen. exc. quia piculosuȝ. ⁊ hoc tenebat cōpo. in supradicta glo. ꝫ ber. ⁊ tan. vide bant tenere ꝯ̄riū in ꝑdicta decre. accepimꝰ. i gl. pe. Sed forte bonū hūerūt intellectū si ad casū decr. se retulerūt. s. in his qui ꝓmoerāt obligati prouidere obligauerat enim se eps ordines ꝯferēdo vt. ṡ. e. cū ꝫm apostolū. ad finē ꝓuidere vel in cathedrali vel alia. littere igit ibi impetrate fuerūt lr̄e iusticie ꝫ hic de lr̄is gratie loqmur. vñ in hoc casu ꝑ cōem formā in cathedrali vel alijs ꝓuidere tenebit. ⁊ sic decre. illa loquat i suo casu: nec sit correcta ꝑ istam. ad hoc. ṡ. eo. li. de elec. cū expediat.

c ¶ Extēdit. qd si mandet sub hac forma. nūqd in capellania vel māsionaria maiores ecclesie cathedralis poterit ꝓuideri. ⁊ v̄r papa solū canonicos ⁊ ipsoꝝ excepisse ꝑbē. ad h̄. ṡ. vbi dicit ꝓpter ipsiꝰ honorē. ad h̄. ṡ. de rescrip. statutū. ⁊. ṡ. de v̄. sig. cū clerici. Satis credo tū hec lr̄a sic indistincte loquat ꝙ in nullo beneficio cathedralis ecclie poterit ꝓuideri. nō. n. dicit ꝙ nō includat canonicatꝰ ecclie cathedralis: ꝫ ꝙ nō icludat ecclesia. ḡ nullū ipsiꝰ ecclie bñficiū includetur. ad hoc optime. j. de ꝓui. ꝑ exēptionē. ⁊. ṡ. j. rñ. Sed pone ipetraui ꝓuideri mihi in ecclesia scī pe. boñ. nō ē alia scī pe. ecclia q̄ȝ cathedralis: nūqd in ea ꝓuidebitur mihi v̄r ꝑ ꝑ stilū curie gratiā surrepticiā. qa in cathedralibꝰ ecclesijs nō solet exꝑmi nomen scī: ꝫ in inferioribꝰ sic qḋ credo nisi aliter ꝑ lr̄as appareret papam de cathedrali intellexisse per illud. c.

d ¶ Prouincie. ⁊ in hoc casu loqtur decr. ṡ. e. ti. pro illoꝝ. vñ nō aduertebāt qui decre. illā allegabant ꝙ per lr̄as qbus prouideri mādabatur in aliqua ecclesia ciuitatis pōt prouideri in cathedrali cū ibi archiepiscopo de ecclesijs sue prouincie scriberetur.

e ¶ Uberiorē. si ḡ q̄ratur diuersitatis rō: sufficiat ista lȝ ad metropolitanā ecclesiā nō multū efficax videat:

ficijs ecclasticis tñ volumus ꝓuideri: nisi de pēsione i nr̄is lr̄is mentio hēatur expressa. ¶ Quāq̄ sub noīe ecclesiarū ciuitatis comprehēdat alias[a] eccl̄a cathedralis: cū tñ alcui ꝺ bñficio mādamꝰ i aliqua eccesarū ciuitatis vl̄ dio ꝓuideri ad cathedralē eccl̄ā: quā ꝓpt ipsiꝰ honorē sub hac gnālitate nolumus hoc casu includi[b] se mandatuȝ huiusmodi non extendit[c] ¶ Secus est cuȝ mādamus in aliqua ecclesiaruȝ ꝓuincie[d] ꝓuideri: tunc enim ⁊ metropolitana: ⁊ cetere cathedrales ecclesie includunt sub tali mādato: cū vberiorē[e] hoc casu q̄ alio ipetrāti grāz facere videamur. Idem.

Quāȝ ꝺ bñficio[f] eccl̄astico ꝯsueto clicis secl̄aribꝰ assignari ꝓuideri mandat: de illo dȝ itelligi qḋ tāto tp̄e ab vno vl̄ ꝑlibꝰ scl̄aribꝰ clicis istitutꝰ[g] i eo rectoribꝰ extitit ꝯtinue ac pacifice gubnatū: vt ꝑscriptō legitima[h] sit ꝯpelat: ēt si añ[i] vl̄ post[k] religiosi qñqȝ ministrauerit i eod. ¶ Qñ vo scribit vt ꝓuideat ꝺ aliq̄ ꝑsonatu[l] ali cui clico seculari[m] ꝓuideri ñ pōt de ꝑsonatu q ꝑ religiosos iuxta moduȝ[n] ꝑmissum ē soli tus gubernari nisi hoc in lr̄is caueatur expresse. Idem.

Sup eo[o] ꝙ ꝑbendas qbꝰ parochiales eccl̄e sūt annexe[p]: i qbꝰ spūalē iurisditionē hȝ eccl̄e vestre ꝯsuetudinē approbatā: ⁊ sic ꝫm aliquorū iterꝑtationē curā aīaꝝ hētis simul cū ꝑsonatibꝰ[q] q̄ꝝ aliqbꝰ cura iminet aīaꝝ: i eadē[r] ecclia

ꝫ sufficit sic per papā declaratū. de re iudi. in causis.

f ¶ Quam de bñficio. vno. nō. pro his q̄ nō. ber. ṡ. de cā pos. ⁊ ꝓpe. cū ecclesia sutrina. in glo. ex hoc videtur.

g ¶ Institutus. ḡ si de facto tm̄ occupatū eēt ꝑ eos non haberet locū ꝑscriptio. vel si ibi nō vt rectores sed vt vicarij vel cōducticij seculares clerici rexissent. io. an.

h ¶ Legitima. xl. annoꝝ. de ꝑscrip. ꝺ q̄rta. de cau. pos. cū ecclia. ꝺ ꝯsu. c. vl.

i ¶ Ante. inceptā ꝑscriptionē: ꝫ secus si post inceptā ⁊ ante cōpletā. ⁊ ideo dixit. ṡ. continue.

k ¶ Post. nō tñ ꝯtinue ⁊ pacifice spatio. xl. an. ⁊ iō dicit qñqȝ. illa. igit admīnistratio ꝑcedentis tēporis tollitur ꝑ ꝑscriptionē sequentē: administratio aūt ꝑscriptionē sequens illā nō tollit nisi alia interuenirent que ius alioꝝ haberent perimere.

l ¶ Priorat⁹. ꝑsonatus ē generale v̄bū qḋ ad ꝑsonatū secularē vel regularē pōt extēdi. sed rōne ꝑsone ipetrantis qui clericus secularis ē sibi regularis ꝑsonatꝰ ꝯferri nō potuit vt artetur id soluȝ ad seculares. nam graue est inexpꝑtos ⁊c. xix. q. iij. monasterijs. ṡ. de elec. cum ad nostram. ⁊. c. officij.

m ¶ Seculari. Quid si tp̄e impetratiōis secularis erat impetrans: modo factus ē regularis. nūquid de tali ꝑsonatu sibi poterit prouideri: Credo ꝙ non per decre. ṡ. eo. li. de rescrip. si eo tempore.

n ¶ Modum premissum. ṡ. proxi. rñso. s. per. xl. annos continue ⁊ pacifice ab vno vel pluribꝰ institutis in ipso. dñs io. an.

o ¶ Super eo. habere personatum cum cura ⁊ prebenda cui annexa est parochialis ecclesia non est contra conciliuȝ generale. ⁊ reprobatur per istam decre. opinio ber. ṡ. eo. ti. extirpande. §. qui vero. cui fauebat. guil. in specu. ti. de legato. § videndum. versi. quid si habeo. ⁊ approbatur opinio Inno. ⁊ Hosti.

p ¶ Annexe. in quibus deseruire debet per vicarium perpetuum. vt in ꝑdicto. §. sed an ipse vicarius vel ipse prebendarius curam animarum illius parochie habeat. de hoc fuerunt opiniones diuerse vt sequitur. vicarius enim curam animarū habet: quod probatur. ṡ. de offi. vi. ex parte. sed vt vicariꝰ: vt ibi nō. ber. cū ergo rector spūalē iurisditionē ibi habeat ⁊ supra vicariū existat: q: excōicare pōt ⁊ silia: facere ergo qn curā habeat negari nō pōt. ṡ. de elec. dudū. ij.

q ¶ Personatibus. ⁊ sic v̄r ꝙ vnus possit plures personatus ⁊ ꝑbendā etiā cū parochiali ānexā in vna ecclia obtinere sine dispensatione pape. vnde ꝯ̄dicit apte. ṡ. eo. li. de consuetudine c. j. Sed hic papa pluribus loqtur vt vides. j. vbi dicit obtineatis vnde pluribus canonicis eiusdē ecclesie de hoc querentibus cōsultus papa rñdit. ⁊ sic nō ē ꝯ̄.

r ¶ In eadē ecclesia idē ⁊ multo fortius si in diuersis. ad hoc ṡ. de cōces. ꝑben. litteras.

85

a ¶ Concilio. s. e. de multa.
b ¶ Nõ obuiet. cũ eni accessoriũ habeat sequi naturam principalis. s. e. li. de offi. dele. si gratia. j. de reg. iur. accessoriũ. cuz suis ↄcor. & de pben. nõ est cautũ ꝙ valet. ergo nec vacabit capella accessoria ad pbendã. ad hoc. ff. de ser. rus. p. l. vna ẽ via ff. queãd. ser. amit. si cõmunẽ. ad hoc. j. e. qr sepe pterea cessat rõ pbibitionis. qr in ecclesia ãnexa pbende non tenetur residere. vt. s. eo. extirpande ergo ↄstitutio de multa hic locũ nõ habeat.
c ¶ Dispensatio. intelligo pape: de qua loquitur cõciliũ de qua mentionem fecit. als in pbenda & dignitate bñ requiritur dispensatio epi nisi ↄsuetudo ecclesie aliud induceret: vt illa sine dispẽsatione pñt simul de iure teneri. ad h. s. e. li. de rescrip. & qd ibi dixi. dicebant ergo inno. & hosti. s. e. extirpande: hũc eẽ casum in q de iure cõi vel saltẽ de cuiuslibet supioris dispensatiõe fm diuersas opiniones qs nõ. s. e. ti. cũ iam dudũ quis plures curas habebat.
d ¶ Cum cui. in ipetratione bñficioꝝ ispicit data: nõ psentatio vel receptio. emanauit ad declaratione omniũ que nõ. s. de rescrip. capitulũ. & reprobatur cõis opinio.
e ¶ Collatus. longe diuersũ ẽ ↄferre & mãdare ↄferri. ad h. s. eo. li. de rescrip. tibi qui. & c. duobus.
f ¶ Preferendũ. nisi in casu. j. e. si clericus. §. verꝫ. ad hoc. s. e. li. de rescrip. tibi qui. in si.
g ¶ Similis. nõ dixit. qr secus si maior vtputa ꝙ oibus poribus pferatur. vt. j. de ↄces. pben. auctoritate. adi dem in casu j. eo. buia sepe.
h ¶ Isti posteriores impetrantes.
i ¶ Primo. approbatur ergo illa lectura decre. capitulũ ꝙ ibi pus sit nomẽ nõ aduerbiũ. & certe satis erat absurdũ dicere ꝙ p cursum tuũ tu me puenires i iure iã mihi acqsito. & scire debes ꝙ sicut pmo impetrãs pfertur oib⁹ secũdo ipetrãtib⁹ in hoc casu: sic pfertur oibus qbus pbẽda vacãs etiã ab ignorantibus ↄferretur postea. vt. j. e. si postq̃.
k ¶ Si p clericis per lras ap. nõ faciẽtes de defectu ordinis mentionẽ põt impetranti de curato beneficio prouideri ad ordines. tñ se faciet proximis tpibus promoueri. tracta fuit de extrauaganti que incipiebat venerabilibus fratribus: al. super prouisione & fuit alexandri.
l ¶ Alijs. hoc fuit nõ sine mysterio dictũ. qr constitutio alex. solũ de pauperibus loquebatur: vnde multi dicebãt secus in alijs. & declarat hic qd nõ. ↄpo. de rescrip. capitulũ in glo. quia qõnes. §. itẽ q̃ritur an collatio. Et nõ. ꝙ quattuor requiruntur in promouẽdo sciãs mores etas & ordo. in tribus pmis patiẽs defectũ[a] auctoritate litteraꝝ se. apo. non promouetur nisi fiat mentio s. de eta. & quali. eam te. in quarto sicut hic vides & sic caute decre. illa quartũ omiserat.

obtinet: vob: cũ hoc gnãli cõcilio[a] nõ obuiet[b]: dipensatio[c] necessaria nõ existit. ¶ Idem.

Cuz[d] eũ cui canõicat⁹ alicui⁹ ecclie ase. ap. ẽ collat⁹[e] lz nõdũ sit i ea recept⁹ õcernim⁹ i assecutiõe prebẽde iuxta sue puisionis ordinẽ oibus pferẽdũ[f]: qb⁹ postmodũ i ipa ecclia similis[g] gra ẽ ↄcessa: lz isti[h] pmo suas lras pñtauerit. & pmo recepti fuerit i eadẽ. ¶ Idẽ.

Si p clericis[l] pauperibus vel alijs nostras litteras vt eis de beneficijs puideas etiã si aiarum[m] cura sit annexa eisdem: recipere te ↄtingat ipsis: lz nec in sacris sint constituti ordinibus: nec de defectu[n] ordinuz in eisdem litteris mentio habeat poteris de bñficijs curam bñtibus licite puidere[o] nec pretextu dicti defect⁹ tua potit pusio ipugnari ¶ Oportebit[p] tamẽ vt ipsi ad ordines qs regrunt[q] collata eis bñficia se faciãt i pximis statutis a iure[r] tẽporibus promoueri[s]. ¶ Idem

Si euz[t] sup cui⁹ puisione ap. se. legatus i certa ecclesia suas lras[v] qbus obtẽperatũ ñ fuerat destinarat: mandem⁹ aucte[x] nra i ipsa ecclesia i canonicũ recipi & i fratrem sibiqz puideri õ pbẽda iuxta ipsi⁹ legati ↄtinẽtiã lrarũ: talis receptus[y] h⁹ i nri aucte mãdati ñ legati sed nra itelligit esse aucte receptus: & ideo ẽ i assecutõe pbende oibus post eũ[z] eadẽ aucte receptis i dicta ecclia pferend⁹. ¶ Idẽ.

Mandato[&] nro sub ea fo

m ¶ Animaꝝ cura. als. n. nisi hoc eẽt expssũ de curato puideri nõ posset. s. de pbẽ. c. vl. j. e. ti. cũ in illis.
n ¶ Defectu ordinũ. secus in defectu etatis. s. e. li. de rescrip. si eo tpe. & nõ. qr bene pbat ista lra & inferior q idẽ repetit ꝙ pmouẽdus ad curã si nõ ẽ in sacris defectũ patit. & facit ad id qd dicã i glo. proxi.
o ¶ Prouidere. olim de iure cõitales ad talia bñficia nõ poterant assumi. s. de eta. & qua. pterea. hodie dicũt qdam indistincte ꝙ pñt ad hoc. s. õ elec. cũ ex eo. j. õ insti. c. ij. & hic. sed non sũ ausus corrigere decre. pterea: & dico ab ea recedendũ solũ i casibus in qb⁹ hoc expssum inuenio vt hic. & j. de insti. c. ij. in alijs salua maneat: & fz hoc intelligo decr. cũ ex eo.
p ¶ Oportebit. vnde solet exprimi in litteris fm stilũ curie: ita tñ ꝙ idem clericus se faciat statutũ a iure &c. & psonalit &c.
q ¶ Requirũt. de iure cõi consuetudie vel statuto ecclesie. ad hoc. s. de fi. psby. c. j. j. rñ.
r ¶ A iure. vt in q̃ttuor tpibus anni & in sabbato scõ vel sabbato medie q̃dragesime. s. de tẽp. ordi. c. ij. & iij minores aũt cõferri pñt i festiuis dieb⁹. vt ibi & e. ti. c. j
s ¶ Promoueri. qd si moniti nõ fecerit poterũt eisdẽ puari. s. de ele. cũ i cũctꝫ. hodie iponit noua pẽa puatꝫ antiqs penis: vt in cle. de eta. & qua. vt hi q. ij. i nño. Si aũt beneficiũ sit curatũ puatus est ipso iure: nisi fuerit infra annũ. s. e. li. de elec. lz canon. nisi esset ecclesia collegiata. vt. s. e. ti. statutũ vel habuerit iustũ impedimentũ. e. ti. cõmissa. § j. vel secum fuerit dispensatum. e. ti. cum ex eo.
t ¶ Si eũ super. tracta fuit de extrauagãti que incipiebat dilectus filius. emanauit ad declarationeꝫ eoꝝ q nõ. ↄpo. s. õ rescrip. capl'z. i gl. qr qõnes. v. fz põt ꝙ por. & guil. i spe. t õ delegato. §. nc tractem⁹ v. qd si p
v ¶ Lras reseruatiões. na legat⁹ vacaturã ñ ↄfert vt. s. e. ti. dilect⁹ fi. t. fz bñ reseruat collatiõi sue & sup ea ↄferẽda cũ vacabit dat executores. vt. s. e. li. õ of. le. c. iij. & iiij
x ¶ Auctoritate nra. lre igit grose sic (& j. e. ti. si aplice. misse faciẽt illũ cẽseri auct. ap. receptũ ex q sic exprimit ad hoc. s. de rescrip. cũ aliqbus. in fi.
y ¶ Recept⁹. post ipartitã. n. auctẽ a papa tal' gra papalis itelligit. j. e. si apli ce. & C. õ vetꝫ iu. enu. l. j. aũ medĩ
z ¶ Eadẽ. nã si minori pferent etiã poꝛib⁹ vt j. e. hi q.
& ¶ Mandaro. hec decre. satis plane tracta fuit de extrauagẽti alex. iiij. q incipiebat sua nobis & eius

naultad declaratione cor q no. 9post. s. de rescrip. ca pfin in glo. q2 qones. §. s3 quid si in hac forma.

a ¶ Collatione. de illo igit qd ptinet solu ad pntatione vel institutione no poterit talis puidere nec econuerso j. eo. ti. cu in illis. §. cu aut.

iure debitam.

l ¶ Negligeter. desidiosus erat vel execrabat lites. vel ignorabat ius. q2 credebat illa pbenda deberi pmo recepto auctoritate capli vel inferioris a papa. Si aut infirmitate laborabat magna. vel alienat9 erat a mete vel captiuatus vel iusta causa absens r pcuratorem dimiserat q mortu9 tunc erat vel his similia: tuc h casu pbenda no pdit. ad h s. e. li. de elec. comissa. no n. pot dici negliges qui ptate expiendi non huit ap hoc. s. d elec. c. vl. r. de pces. pben. q2 diuersitate Qn aut dicat negligens arbitrio boni viri. i. iudicis relinqndu credo. ff. s v. ob. 9tinu9. §. cu ita nec n. dico q statim post morte necesse h3 petere imo aliqd tepus assignadu e in qd deliberet: an pbenda sibi debeatur de iure vel no. ad h. s. c. j. d 9sue. c. vlt. arbitrabit g iudex hoc tps h3 qlitate negotij psonar r loci. ad h. s. de elec. cupientes.

m ¶ Alia. no. q si neglexi petere debita r alij collata e: alia no peto. s3 si neglexerit petere debita: tn adhuc non e alij collata. dico q illa adhuc possu petere. ad hoc. j. eo si tibi absenti. in fi.

b ¶ Vacabit. itelligo sine fraude: p decre. s. e. li. de renucia.

c ¶ Illius. est ro q2 d pmo puide du e. als eade ro ne de centesimo: ad hoc. ff. de ver. obli. eu qui cale dis. de illo igitur puideat ne videatur extigui gra s. e. eu cui. r. j. e. c pri. qd veru e nisi in litteris esset clausula qd duxerit acceptadu3 j. de pces. prebe. q2 in cuctis. r. c. ne captande.

d ¶ Simul. pone mortu9 vel pmotus e cleric9 qui habebat illa duo beneficia. vl duo clerici sil mortui vel pmoti vel renuciauerunt nec apparere pot qs pmo. ad. hoc. s. e. li. de rescrip. duob9

ma tibi decreto vt alicui prouideas d benefico ad collato nez^e tua vel alterius ptinente de bnficio qd primo vacabit^b siue ad tuam siue ad illius^c collationem pertinuerit: ei quo scribitur prouidere debebis. ¶ Si vero plura beneficia ad tuam r illius collationem forsan spectatia simul^b vacet: tunc scripture ordinem ^f seruare bebis: vt illi solum prouideas d illo beneficio quod ad te ^a noscit ptinere. Idem

Si clericus^g p quo a sede ap. recepisti madatu3 vt ei de pbenda pxio vacatura in certa eccla puideres: eu q3 postea^h i canonicu ipsius eccle sie recipi faceres^i r in fratrez pbeda sibi debita^k: qn vacat petere negligenter^l omittat: r alia^m p9 modu3 i ipa eccla vacatura negbit ptextu dei mandati petere: nec tu de ipa sibi poteris puidere: cu3 facta ei gratia p ipsi9 negligentia sit extincta^n. ¶ Vex si prefatus clericus fuisset ^o aucte ap. effect9 ab initio canonic9 i eccla plibata: tuc cu remaserit^p i ea canonicus: dicta negligentia^q non obstante: ac per ^r conseques ratione canonicatus sit in alia prebenda nulli alij de iure debita ceteris preferendus: pete poterit pbeda alia pxie vacatura: dumo^s non sint aliq eade^t aucte pbedas i ipa eccla expectates: r ide de ipa no p te: cu madatu^v non susceperis sup illa: s3 p eu ad quez specta^x i eade eccla pbedaru collatio puideri^x debebit^y als

e ¶ Ordine. r e si. s. de elec. siqs iusto. §. j. in fi. xliij. di. si rectori. in fi. ff. de vsufruc. l. quoties. j. rn. ad h facit qd dixi. j. de reg. iu. in alrnatiuis. r facit. ff. de le. ij cum pater. §. vl. r. ff. ad trebell. l. heredes. §. fi. r vide qd no s. de rescrip. cu dilecta.

f ¶ Ad te. als eet in potestate illius cui scribit se ronerare. dico tn q idem eet iuris in ordine 9uerso. s. qn scribitur ad alteri9 vel tua rc. q2 tuc etia si simul vacet puidebit de spectate ad collatione alteri9 ordine scripture seruado vt. s. dixi. r expone ad te. i. ad tui collatione. r qd dicit decre. h per oia veru intelligo cu etia tertie psone scribit: puta mihi vt tibi puidea de beneficio spectate ad collatione talis aut talis. na tibi de primo vacante prouidebo: als scripture ordinem seruabo eadem rone.

g Si clericus. si cleric9 cui madabat puideri de pbenda pmo vacante negligit petere pbenda sibi debita extincta e gra. Si aut sibi collat9 fuerit canonicatus: tuc bebit pbenda du nullus e ibi expectans auctoritate ap. Et declaratur hic r corrigutur que no. co post. de rescrip. mandatu. in glo. ij. in fi.

h ¶ Postea. s. puiso sibi d pbeda r hec e noua forma que no multu habet vsu curie. si aut madasset sibi de canicatu statim puideri. r postea de pbeda qn vacaret r puisu fuisset de canoicatu tuc ide qd i scdo casu

i ¶ Faceres. ergo erat datus in h ad copellendu. de q dic vt dica. j. de pces. pbe. si capitulo. r. c. si soli.

k ¶ Debita. s. prime vacatura: r intelligas nulli alij de

n ¶ Extincta. r sic extincta d3 ee ptas executoris: sicut econuerso. de of. dele. si sup gra. ad h. s. e. sup eo. j. d re. iu. accessoriu. cu suis 9cor. r merito e extincta ptas. cu n. forma sibi tradita fuerit p rescrip. sup vno bnficio tm. s. pmo vacaturo sibi debito: illo omisso nil subest rescrip. ad h. s. de of. dele. ex pte. j. erq igit sciuit re sua agi. r se no opposuit sibi iputet de re iu. q3uis. als seqret q ius hret in plurib9 pbedis: qd e absurdu. Quidam tn dicebat olim 3 pp intetione madatis q voluit illa pbenda3 here. vn si no h3 pma heat scdam. ad h. s. e. dilect9. ij. s. de cocess. p. cu sup. nec d2 ius hre i pma. r hoc putauit ho. i pdca gl. magna equu.

o ¶ Effect9. q2 papa 9tulit vel madauit 9ferre canonicatu in ecclesia. quod factu fuit.

p ¶ Negligentia. qua neglexit petere pben da sibi debita. r sic fuit alteri collata.

q ¶ Du mo. p istud vbu pbo qn n pfert expectatib9 q ipetrauerut negligetia. na d his q an negligetia ipetrauerut dictu3 erat. s. ibi nulli alij de iure debita. supflueret g hec lra nisi de posteriorib9 itelligeret. h sonat g lra q q3diu erit ibi aliqs expectas auctoritate aplica: siue pus. i. an negligetia impetrans siue post. ille negliges no habebit pbenda.

r ¶ Eade aucte. prefert igitur recepti s aucte iferior. j. c. pri.

s ¶ Mandatu. cuius fines diligenter seruadi sut. j. eo. ti. de non. sed istud esset madati fines excedere. io. an.

t ¶ Spectat. qcuq3 iure coi vel spali. j. ne se. va. c. vno. d regula

v ¶ Prouideri. s. d pbeda de q scriptu n fuit (c. v l. cu s. hb9.

x ¶ Debebit. ide dicebant olim quida in casu decre. s. e. li. de of. dele. si super. vt ibi dixi. io. an.

facta de p̄bēda h⁹i alterī col latio illi⁹ p̄iudiciū eoips̄o vi ribus non subsistat[a]. Idem.

Hic q[b] auc̄te ap. ī aliq̄ ec cl̄ia ī canōicos sūt rece pti: ð bēt ī p̄bēdaꝝ assecutōe ceteris an̄ferri legatorum vel alioꝝ q̄rūcūq̄ auc̄te receptis antea[c] ī eādē. Eū zq̄z q a d mandatum legati vel alteri⁹ auc̄te ap. sibi sp̄āliter[d] in hac parte concessa fungentis reci pitur auc̄te ap. receptum esse dubium non existit. Idem.

Si postq̄[e] canonicatū in aliqua eccl̄ia tibi contuli mus[f]: ⁊ de p̄bēda nulli alij de iure debita inibi ꝓxime vaca tura mādauimus ꝓuideri: hi ad q̄s in ea spectat collatio p̄ bendaꝝ: p̄bēdā q̄ vacauit ibi postmodū[g] motu[h] ꝓprio igno rātes tibi gr̄am factā: alijdu xerint ꝯferendā: talis̄ collatio in tuū p̄iudiciū attētata nullā obtinet firmitatē: nam eoip̄o q̄ canonic⁹ auc̄te ap. fuisti ef fectus ius ad obtinendū pre bēdā ꝓximo vacaturā[i] ibidē tibi acq̄sitū extitit: eādēq̄ q̄ cito vacauit ex q̄ nulli alij de bebat̄: iuste petē potuisti: ⁊ iō a p̄dictl: lꝫ ignorātib⁹ alt̄ cō ferri nequit[k]. Idem.

Vdū venerabili[l] fratri nr̄os. s. ep̄o palestri no quem ad ptes destinauimus gallicanas recipiendi aucto ritate[m] nostra resignationem ab obtinentibus beneficia[n] ecclesiastica ī eisdem partib⁹ q ea vellent libere[o] ī ei⁹ manī bus resignare: ac bn̄ficia ip̄a psōis idoneis[p] ꝯferēdi p nr̄as lr̄as ptāte[q] cōcessa. Nos p⁹ modū de ꝯcessiōe h⁹i nō hita mentiōe nicolao de bonefac. camerario dilecti filij nr̄i. N. tit. sc̄i laurētij ī damaso p̄sby teri cardinalis canonicatum[r]

a Subsistat. intelligas nisi etiam negligens esset in ip̄a pe tenda: q̄ ⁊ tunc perderet ius in illa sicut ⁊ ī superioribus ca sibus dictum est. Nota igitur q̄ plenior est gratia secundi re scripti q̄z primi. Secundus ergo negligens in prebenda nō propterea amittit canonicatum: quā iam habuerat: sed amit tit potioritatem in prebē da respectu apostoloꝝ qui duplici iure iuuant̄ non autem respectu alio rum vt vidisti.

b Hi qui. decre. ista emanauit ad de clarationem eoꝝ q̄ no. Inno. hosti. ⁊ moderni. s̄. e. relatū. ver. ꝯpostu. s̄. de rescrip. capl̄m in glo. magna. §. item vnus pri mo. ⁊ probatur hoc oliꝫ per decre. de accu. acce dens in pte decisa: ⁊ tūc ponebatur de conces. preben.

c Antea. Nota q̄ regu la illa qui prior est tēpo re potior ē iure: locū hꝫ in his quoꝝ par est cau sa. qd̄ ꝓbat̄. ff. de reg. iu. quotiēs vtriusq̄. ⁊ diri j. de re. iu. qui por. ad h̄ s̄. e. eū cui. si aūt dispar est cā non hꝫ locū regu la vt h̄ hinc ē q̄ lex dicit priuilegia cōsiderari: nō tā ex tpe q̄z ex cā. ff. ð pri uil. cred. l. p̄uilegia. ⁊ cre ditrix dota l' p̄fert̄ qbus̄ dam creditoribus etiā anterioribus nō tn̄ filijs ex priori matrimonio: qui agunt de dote materna. C. qui po. ī pig. hab. l. vl. vbi de hoc.

d Sp̄āliter auc̄te ergo huius sp̄ālis mādati fingit̄ potius delegatus q̄z legatus: ⁊ sic delegantis auc̄tē vr̄ eē receptus. Sꝫ tpe alexādri qdā ꝯrium dicebant: dicentes q̄ sp̄āle māda tum legati directum non inducit nouam auc̄tem pape sꝫ ve teris ptātis legati ꝓrogationē. ar. ff. de preca. sed si manente vnde primo receptus tali auctoritate legati ꝓrogata recept⁹ vr̄ vn̄ postponit̄ scd̄o recepto auctoritate pape ⁊ hoc videba tur dicere ꝯstō alexādri execrabilis. Sed ꝯrium ē veꝝ vt hic vides. nec ob. lex h̄ si manēte. que loquit̄ cū p̄ma ⁊ scd̄a ꝯces sio sunt eiusdem nature ⁊ forme: sed hic ptās electiōis ē p se ⁊ ptās prouidēdi vel ꝯferendi auctoritate aplica postea con cessa eodem mō p se ⁊ gratiosa data vel fauore legati vel ei⁹ ꝓ quo scribitur ꝯstō execrabilis. vl' loquebat̄ ī suo casu sp̄āli cū s. ꝓuidit vltra q̄ternariū numeꝝ vel ī legato cardinali q ꝯfere bat iure legationis vel sit correcta. s̄. ī si. ꝓemij hui⁹ libri.

e Si postq̄. Si post gratiam mihi factā a papa de canoni catu ⁊ p̄benda bonon̄. canonici hoc ignorantes: ⁊ igno rāti p̄bēdā ꝯferūt post vacantē: non tenet collatio. Nota er go q̄ sicut inspicit̄ tempus date quo ad scd̄m impetrantē a pa pa: sic etiam inspicitur quo ad illum qui postmodum recipit a capitulo etiam ignoranter.

f Contulimus. qd̄ si nō ꝯtulit sed conferri mandauit. dic vt j. de conces. preben. si capitulo. ⁊ c. si soli.

g Postmodū. Quid si tunc tpis vacabat p̄benda q̄ postmodū fuit collata. vr̄ q̄ teneat collatio: q̄ man dabat̄ de p̄ma vac̄tura ꝓuideri: h̄ illa iā vacabat: ergo nō debetur: vt. c. si clericus ī si. s̄. e. ⁊ iō ē stilus curie: p̄bēdā siqua vacabat vel q̄z p̄mo vacauerit ⁊c̄. Sa tis credo idem p rōnem q. j. sequi tur: nam eoipso ⁊c̄. ad hoc. j. eo. si bn̄ficia. Jo. and.

h Motu ꝓprio q̄ sec⁹ si cōtulis sent expectāti au ctoritate papali s̄. c. priori.

i Vacaturam. multo fortius er go vacantē: q̄ difficilius ius cō stituit̄ in vacatu ra q̄z in vacante s̄. de ꝯces. p̄ben. nulla. s̄. e. ti. dile ctus filius. t.

k Nequit. ille tn̄ cui sic collatus fuerat: si dimisit aliqd̄ bn̄ficiū p illud habēdū re cupat illd̄: si sine difficultate cogni to p̄bendā illi de beri eam sibi di miserit: al's non j. e. tit. si bn̄ficia

l Vdū vene rabili. Si papa det licētiā legato suo recipiēdi auc̄te aplica resignationes bn̄fi cioꝝ legationis sue libere ī manib⁹ suis factas: ⁊ illa bn̄ficia ꝯferēdi. Scd̄o papa de p̄dicta ptāte nō habita mētione canonicatū ⁊ p̄bēdā si vacat vel q̄z p̄mo va cauerit in aliqua eccl̄ia legationis mihi ꝯferat. Tertio canonic⁹ ip̄i⁹ eccl̄ie renūciet: ⁊ legat⁹ ēt ignorās col lationē mihi factā ꝯfert tibi p̄bēdā p̄dictā nō tꝫ col latio legati: sed mihi illa p̄ben. debet̄.

m Auctoritate nostra. hoc fortificabat dubiū quasi ex quo auc̄te aplica hoc faciebat ī secūdo mādato de illa p̄ma ptāte mētio fieri deberet al's. n. si ptāte ordi naria h̄ faceret: satis videbat̄ dubiū teriatū. s̄. e. t. c. ꝓx.

n Beneficia: sumitur hic beneficium large: vt ad beneficia ecclesiarum cathedralium extendat̄: vt p in feriora pꝫ ar. ꝯ. s̄. e. q̄zuis.

o Libere. non enim pactio vel conditio in his lo cum habet. s̄. de transac. super eo. ⁊ facit de elec. cum M. ⁊ quod ibi no.

p Idoneis. ⁊ sic nō pueris vel alijs bn̄ficiat̄. s̄. e. sup inordinaria j. eo. ti. is cui. Jo.

q Potestate. hāc ptātem legatus nō demandat ex se ⁊ ē casus ī quo pōt qs p se qd̄ p aliū: vt. s̄. de offi. le. c. pe. ī si. ⁊ ē rōne deꝫ via ad vacatura: vt ibi. Jo. an.

r Canonicatū. ⁊ sic affecta erat p̄benda p̄mo vacās sine alio decreto: vt. s̄. c. pri. ⁊ j. sequitur.

a ¶ Que lexoñ. ecclesia ₇c. io. an.
b ¶ Illis. s. gallicanis.
c ¶ Eisdem. s. canonicatu ₇ prebenda.
d ¶ Talis. s. canonicalis ₇ nulli iure debita.
e ¶ Predicta. facta ₇ legato ipsi guilielmo vasalli.
f ¶ Presbyt. G.
vasalli.

est q̄ beneficiũ impetrãs si. habuimus. sed hoc certũ est de ca
nonicatu lexoñ.
p ¶ Acceptandi. vt. j. de conces. preben. quia cũctis. ₇. c. ne cã
ptande ₇c.
q ¶ Reuocasse. lz. n. eandẽ ret inuerit ptãtem ₇ tamen maiorẽ
s. reuocandi etiã acite vt
his vides.

g ¶ Pacifice. si
igitur p̄bẽda ha
beat certuz ordi
nẽ annexũ nõ te
nebat se facere p
moueri s̄. e. li. de
ele. ꝯmissa. § j. ₇c.
h ¶ Eadẽ. est ma
ior ₇ eadẽ diuer
so respectu.
i ¶ Preoccupa
mus. sic. s̄. ꝺ pro
cu. ñ iniuste. s̄. e.
li. e. ti. si duo. ₇ de
offi. dele. cũ plẽs
k ¶ Sanctiones
s̄. de rescrip. c. j. ₇
c. pastoralis. s̄. de
of. le. studuisti. j.
de reg. iur. generi
₇ ibi vide de hoc
₇. ff. ꝺ reg. iu. i to.
to. optie ꝯcor. j. e
q̄uis. j. ₇. ij. rñso.
l ¶ De ipsa. s. po
testate data lega
to. valẽt q̄ lr̃e cuz
nõ sit talis vitas
tacita q̄ expssa ni
bilominus lr̃as ha
buisset s̄. e. ti. sup
lr̃is: lz hoc in lr̃is
ad bñficia impe
tratis gnãlit nõ
sit verũ: vt. j. e. ti.
si motu ₇c.
m ¶ Absurdum.
Nõ. bonũ modũ
argumẽtandi ex
seq̃la absurdita
tis: sic. s̄. ꝺ excep.
cũ inter priorem
n ¶ Nr̃a. papa ñ
dz iusticiã suã ne
gligere qui alios
in sua iusticia fo
uet: vt. j. de imu.
eccle. quoniam
o ¶ Incerto. sicut
cũ scribit alicui
puideri de bene
ficio qd̄ p̃mo va
cabit in ciuitate.
vel qd̄ p̃mo vaca
bit in puincia vt
s̄. e. q̄uis. incertũ

lexoñ. eccl̃e que[a] i ptib[9] illis[b]
existit: ₇ p̄bendaz nulli alij de
iure debitã: siq̃ tũc vacabat i
dicta eccl̃ia ꝯtulimus: ₇ sibi p
uidim[9] de eisdẽ[c]. Si v̄o nulla
talis[d] p̄bẽda vacabat ibidem
nos p̄bẽdã p̄rio inibi vacatu
ram ꝯferendã dcõ camerario
cuz vacaret donationi aplice
duxim[9] reſuãdã: ꝺcernẽtes ex
tũc irritũ ₇ inane: si secus sup
hoc a quoquaz ꝯtingeret attẽ
tari certis sibi ad hoc executo
ribus deputatis. ¶ Cũq3 po
stmodũ nicola[9] vasalli cleric[9]
canonicatũ ₇ p̄bẽdã: q̄s i dcã
lexon. eccl̃a obtinebat: i dicti
epi manib[9] resignasset: ₇ dicte
ptãtis p̄textu eos idẽ eps col
lationis p̄uisiõis reſuatiõis ₇
decreti predictoruz forsã igna
rus guilielmo vasalli p̄sbytro
ꝯtulisset dicti executores col
latiõe nõ obstãte p̄dcã[e] lr̃arũ
nr̃az aucte prebendã eandez
dcõ camerario velit sibi debi
tã ꝯtulerũt que dict[9] p̄sbyter[f]
pretextu collatiõis p dictum
epm sibi facte q̄ p̄bẽdã ipsaz
pacifice[g] possidere valeat: nõ
p̄mittit: ppt qd̄ idẽ camerari[9]
nob supplicauit humil̃r: vt pro
uidere sibi sup hoc de oppor
tuno remedio dignaremur.
¶ Nos igit atendẽtes q̄ ₇ si
memorato epo predictaz con
cessimus ptãtem: penes nos
tñ nihilominus remansit ma
ior: lz eadem[h] ptãs etiã in pre
dictis p̄pter: qd̄ nr̃a[i] q eandez
preoccupauimus[i] ptãtem po
tior dz esse cõditio: eo preser
tim q̄ s̄m canonicas ₇ legiti
mas sanctiones[k] per speciem
generi derogatur: q̄q̄ de ge
nere i derogãte specie mẽtio
nulla fiat: Considerãtes q̄3: q̄
nos expositonobis de ptãte p̄
dicta nihilomin[9] lr̃as gratio
sas darem[9] i dictis partib[9] nõ
habita metiõe ꝺ ipa[l]: q2 foret
absurdũ[m]: si tam lata nostra[n]
ipediret ptãs ₇ si i oib[9] p̄uisi
onũ nostrarũ lr̃is q̄s ꝯcedere
m[9] i partib[9] supradictis opor
teret nos ꝺ sepedicta ptãte spã
tem facere mẽtiõez: ₇ q̄ ꝺcre
nostrũ p̄dictũ maxime hic vbi
iã dictis camerari[9] añ dictã re
nũtiationẽ p nos erat lexoñ ef
fect[9] canonic[9]: statis ignorãtes
ligauerta: cuz super icerto[o] si
esset: nec ex alieno pẽderet ar
bitrio vel vluntate cuiusuis
qui acceptandi[p] ptãtem habe
ret: iccirco p illõ etiã expres
sisse videmur: ne alius posset
conferre: ₇ potestatem p̄di
cram quantum ed p̄ñtem spe
ciem reuocasse[q] que in hoc ca
su vbi de lucro[r] dicti. G. tñ
agitur non de p̄iudicio episco
pi memorati: ab ignorante po
tuit reuocari: nec post reuoca
tionẽ huiusmodi ius per eum
in aliũ etiã ignorãtẽ i re reuo
cata trãsferri ad instar[s] ẽt ſui[t]
calendario[v] p̄positi: q p[9] mor
tẽ vñi p̄ponẽtis mutuatas pe
cunias accipiẽtis nõ facit[x]: lz
iter ꝯhẽtes mors dñi p̄posita
reuocans[y] fuerit ignorata: ₇
dñi[z] q peculiũ qd̄ p̄po ſuo ꝯces
serat stati pimit: cũ i eo suam
mutauerit volũtatẽ: discretõi
vr̃e mãdam[9]: q̃ten[9] p̄fatũ pre
sbyterũ monitiõe p̄missa[&] p cẽ
surã eccl̃iasticã ꝯpellatis: vt
collatiõe ꝺ canonicatu ₇ p̄bẽ
da p̄dictis p dictũ epm sibi fa
cta: q̄[1] nulla extitit ñ obstãte:
dicto camerario p̄bẽdã ipsa
oĩno dimittat: ₇ sup deinceps
nullatenus inquiete: Idem.
Q Uia[2] sepe dubitat a mlr̃
tis: si canonicat[9] alicui[9]

r ¶ Lucro de. de ano eniz
eius nõ agit. q2 si dimisit
p̄ora bñficia recupat il
la s̄m formam decreta. ₇.
si beneficia.
s ¶ Ad istar. coadiuuat
primã rõnẽ p duo lega
lia arg. sic. j. de ꝯces. p̄bẽ.
q2 cũcti s. ꝺ sen. ex. si laic[9]
t ¶ Serui. hẽs. ff. si cer.
pe. l. ei[9] q in p̄uicia. h. n
nõ agit de dãno ſui. ₇ sic
ignorãte ſuo ptãs reuo
cat. sic iducit ad p̄positũ
v ¶ Calẽdario. i. noib[9] fa
ciẽdis. ff. de le. iij. q filiũ.
x ¶ Nõ facit. debitorẽ tñ
soluentẽ sibi ₇ h ignorã
tẽ liberat vt in p. l. eius q
₇. ff. de solu. sigs seruo. ₇
l. cũ quis. §. j.
y ¶ Reuocans. sic. s̄. eo.
ti. de rescrip. si gratiose. j.
rũ. vbi de hoc. j. ne se. va.
c. vno. in fi. ff. loc. l. iij. in
sti. man. §. recte.
z ¶ Et dñi. repete ad in
star. ₇ habes h. ff. de pec.
l. nõ statim. ff. de op. leg.
apud aufidiũ. ₇ ẽ hoc ca
su qd̄dã spãle ꝯ regulaz
s̄. de reg. iur. c. j. l. nihil. q2
peculiũ re nõ tñ. vbis cõ
stituit. ff. de pecu. peculiũ
§. si vbis noia. ₇ tñ vbis
tollit vt dic. ₇ in p̄dicta. l.
non statim. io. an.
& ¶ Premissa. semp eniz
p̄cedere debet. xij. q. ij. in
digne. s̄. de sen. ex. sacro.
cum si.
2 Q Uia sepe. secũdus
q ipetrauit digni
tatẽ ₇ p̄bendã p̄feret po
ri qui solũ p̄bendã impe
trauerat si p̄bẽda digni
tati est annexa: al's non.
Emanauit aũt hec decr.
ad declarationẽ ₇ corre
ctionẽ eorũ q̄ nõ. inno. ₇
ho. s̄. e. ti. c. vl. ₇. s̄. ꝺ ma.
₇ obe. statuim[9]. ₇ cõpost.
de rescrip. capitulũ. i glo.
magna. §. vnũ casuz. Et
reprobata est opi. inno. ₇
cõpost. q dicebãt. lz p̄ben

87

ga nō esset annexa dignitatē habentē pferri. τ sic dicebat cō post. se de mandato pape pnūciasse in boñ. ecclesia. in dignita te archipsbyterali: approbata ē aūt epi. hosti.

? Dubitat. τ merito fuit declaratio eoꝝ faciēda. sic. s̃. e. li. d̃ el. c. q: sepe. s̃. vt si. nō ptesta. qm̃. Dubitabat aūt ꝑpter varias opi. quas s̃. vidisti. τ fuit etiā hec dubitatio nostrꝭ tpibus in boñ. ecclesia.

τ quali. e. vno: τ ē etiā si de fi. psby. c. j. τ ē hoc ꝑpt bñficioꝝ ipetrationē q̄ dꝫ ābitiosa τ restringenda. s̃. eo. q̃uis cū al's noīe bñficij dignitates τ bñficia icludant. vt. s̃. de v̄. sig. c. pe. Quid si papa simplr mādat prouideri de bñficio: nūqd poterit executor de tali beneficio

a Prebenda. tm̄.

b Officio. perpetuo in ecclesia: vt. s̃. de ꝯsue. c. j.

c Uacat. morte renunciatione vel pmotione illius q dignitatē habebat τ prebendam.

d Declaramus. nō. q: ius nouū nō facit ꝫ vet⁹ declarat: facit qd̃ dixi. s̃. t. pri. c. vno.

e Anterior. τ sic ē iure potior. q: ex quo pbenda nō ē ānexa vtriusqꝫ quo ad hoc ē par cā: secus cū ē annexa. τ facit qd̃ dixi s̃. e. hi qui.

f Preiudicari. gratia e ni secūdo facta intelligitur fieri sine alieni iuris piudicio. s̃. e. li. de rescri. quāuis.

g Appet. q: tūc sec⁹. j. e c. pe. τ. j. de ꝯces. preben. auctoritate.

h Annexa. ex quo eniꝫ hꝫ vnū ꝯnexoꝝ τ reliquū hēre dꝫ: de ꝯsti. trāslato. ad hoc. s̃. e. ti. sup eo. hēs igitur vnū casū in quo secūdus ipetrās pmo impetranti pfert. aliū hū: sti. s̃ eo. si cleric⁹. aliū. j. e. c. pe. aliū. de conces. pbē. c. pe. Interdū hēs q̄ vacat pbenda. τ ille qui expectat pmā: illā n̄ ꝯsequit. vnuꝫ casū hēs. s̃. e. ti. c. ij. in fi. aliū. j. e. cū in ecclesia. tertiū. j. e. ti. ei cui quartū. j. de re per. e. vno. qntū s̃. de renū. c. ij. τ aliū habes in cle. gratie. de rescrip.

ecclesie sit collatus a sede ap. successiue duob⁹: fueritqꝫ mādatum primo de prebenda[a]: secundo vero de prebenda τ dignitate psonatu vel officio[b] cum se facultas obtulerit: prouideri quis ipsoꝝ in prebenda que cuꝫ dignitate personatu vel offō vacat[c] ibi postmodum debeat de iure preferri. Nos dubitationem h⁹i sopire volētes pn̄ti declaram⁹[d] edicto: primū cum sit tempore anterior[e] cui per maudatuꝫ scd̄m preiudicari[f] aut ius ipsi⁹ obseruari non dꝫ: ex quo de intentione mandatis contraria non apparet[g]: preferendum esse in dicta prebenda: nisi vacāti dignitati psonatui vl' offō sint ānexa nā sicēt ānexa[h] scd̄s cui debetur dignitas psonat⁹ vel officiū pferet i ipsa. Idē.

Qm̄[i] in illis: quibus beneficia curam animarū hn̄tia committuntur: maior q̄ in his qui ad alia promouentur idoneitas requiratur[k]: intentionis[l] nostre nequaquam existit: vt cum aliquibus de ecclesijs personatibus dignitatibus vel alijs beneficijs quibuscunqꝫ de animaruꝫ cura[m] mentione nō hita: prouideri[n] mandamus: ipsis de his qui bus huiusmodi cura iminet: possit aut debeat prouideri. Ill' vero pro quibus scribim⁹: vt ꝓuideat eisdē d̄ psonatibus vel dignitatibus etiā si curā hēant animarum ad collationem prouisionem pn̄tationem vel dipositioneꝫ spectātibus quoꝝūcunqꝫ prouideri nequibit de prelaturis personatibus vel dignitatib⁹: ad quos seu q̄s p electionē[o] hi q eis[p] hn̄t pfici assumūt[q]. Cū aūt iter collationē pn̄tationē τ istitutiōeꝫ differētia magna eē noscāt[r] sicui de bñficio ad alicuius collationē spectāte ꝓuideri mādet: d̄ illo qd̄ ad ei⁹ pn̄tationē vl' istitutiōeꝫ ptinet ꝓuideri nō potit: nec ēt eꝯuerso. expsso. n. vno casuū pdictorū mādatū sup hoc factū: qd̄ dꝫ de sui natura restringi: ad alios extēdi nō dꝫ. Si vero de bñficio ad aliq̄rū collationē vel pn̄tationē spectāte non adiecto[s] cōit vl' diuisiꝫ ꝓuisio iniūgit faciēda: i bñficio qd̄ ad collationē vl' pn̄tationē alteri⁹ ipsoꝝ tm̄ ptinet adipleri n̄ pōt. Sicuti si de bñficij spectāte ad collationē vni⁹ ꝓuisio iniūcta fuissꝫ: ipleri non posset i bñficio: c⁹ collatio ad eū sil' cū alio[t] ptieret. Idem.

ꝓuidere qd̄ requirat sacꝝ ordinem vꝫ q̄ nō. ar. hui⁹ c. ad hoc. s̃. e. li. d̃ fi. psby. c. j. Sed dic. ꝯ. j. c. e. ei cui. ad idē. s̃. e. si pro clericis. nisi pateret in etate defectū ita q̄ ad illuꝫ ordinē pmoueri non posset vt ibi s̃. eo. li. d̃ rescrip. si eo tempore.

o Electionem. electio igitur nō ꝯcludit sup. vbo puisiōis vl' dispōnis cū inter ista tria sit differētia: τ facit qd̄ statim sequitur. τ ē si. s̃. e. li. de offi. lega. de liberatiōe. rñ. j. τ facit qd̄ dixi. s̃. e. li. de elec. c. vlti. τ. j. c. pri. ij rñso in glo. sed nōne

p Eis. s. platuris personatibus vel dignitatibus

q Assumuntur etiā si inbibeat i lrīs ne elec. eligāt vt in cle. e. ti. si dignitatem. ij. rūso.

r Noscatur. h est q̄ capitulū vacante sede nō cōfert bñficia que spectant ad collationē episcopi. s̃. ne se. va. c. ij. τ. j. e li. eo. t. c. vno. τ tm̄ tunc instituit instituendos ab epo. j. e. li. de insti. c. j. de maio. τ obe. cum olim. τ idem vides in generali vicario. s̃. de insti. ex frequentibus. s̃. e. li. de of. vi. c. vl.

i Qm̄ in illis. Declarant hic q̄ nō p ber. inno. τ ho. s̃. e. c. vlti. per cōpost. s̃ de rescrip. capitulū. in glo. magna. sed quid in his.

k Regrat. est. n. ars artiū regimen animaꝝ. s̃. de eta. τ quali. c. pe. ad hoc. s̃. e graue. τ. c. se. τ. s̃. e. c. j.

l Intentiōis. ad quā recurrendū est: vt. s̃. e. c. vl. τ. s̃. de de ci. ex multiplici vbi de hoc. illa aūt intentio τ rō que fuit delegantis debet esse τ delegati. s̃ de rescrip. super lrīs in fi.

m Cura. etiam si in litteris ꝓuideri mandet q̄ animaꝝ cura non negligatur si qua iminet dignitati: quod dic vt in cle. e. ti. si dignitatem. j. rūso

n Prouideri. hinc ē q̄ cū patiētibus defectū in etate dispēsant epi in dignitatib⁹ nō curatis ꝫ i curatis nō. s̃. e. li. d̃ etate

s Adiecto. ex quo papa hoc non adijcit: alterum tantum grauare non intendit. τ hoc intellige fm̄ determinationem quam habebis. j. eo. titu. c. vlti. τ fuit hoc sumptum ex quadam extrauaganti que incipiebat cōtingit interdum sicut te τc̄.

t Alio. Absurdum enim esset illum grauari de quo papa non intellexit. In contrariuꝫ videbatur quia ad collationem suam spectat licet τ alterius. nam τ qui iurat suū non esse: iurat τ sibi cōmune nō esse. ff. de v̄bo. sig. pupillus. § τ qui legat seruos suos: τ qui in totuꝫ τ qui in parte sui sunt videtur legasse. ff. de le. iij. l. sigo

seruos. sed hoc facit ɔ̄ria intentio pape. idem est ergo dicere ad collationē talis: ⁊ solius talis.

a Si tibi absenti. beneficiū mihi collatū ante dissensum meum alteri conferri non potest nisi terminus mihi datus ad consentiendū eēt elapsus. ⁊ tūc etiā post terminū anteq3 alteri conferat̄ potero consentire. Emanauit hec decre. ad declarationem ⁊ approbationē eorum que nō. ino. ⁊ ho. ⁊ moder. s. e. accedens. ⁊ ho. in sū. de. isti. §. qs institui. sciebamꝰ enī q absenti poterat bn̄ficiū conferri ⁊ absens inuestiri vt ibi. sed dubitabatur an medio tpe posset collatio reuocari qd hic terminat̄ ⁊ qd dicit absenti idē ⁊ multo fortius si p̄nti: q forte deliberare vellet se dixit.

b Epm. factū ponit non ius. qꝛ idē si p aliū.

c Habueris. acceptādo vel ɔsentiēdo vel ratū hn̄do si negociorꝫ gestor vel ꝓcurator gn̄ālis fuerat iuestitꝰ de ipso. s3 si spālis statim dici debuit suū: qd dic vt nō. e. accedens. ad hoc. ff. de nego. ge. si ego. ff. de sol. ratū. ff. de acqui. pos. qui absenti.

d Acquiras. secꝰ in legato spēi. qꝛ tūc acqrit̄ dn̄iū3 legatario ignorāti l3 ɔmutabilit̄. ff. d le. ij. cū pt. §. surdo. facit. ff. de ɔdi. ⁊ demō. l. legata. p q̄ iura dicebāt qdam qd h dr̄. itē p id qd hēs. s. de elec. cū int̄ canonicos. ⁊ c. publicato. ad h. j. de renu. qd semel. cū suis ɔcor. Alij dicebāt q si scdo pus fieret traditio vel pus ɔsentiret bn̄ tenebat collatio p. l. C. de rei vē. l. qtiēs. in pn. ⁊ i fi. vbi dr̄ q si res vēdita fuerit duobꝰ ille potior ē cui pꝰus fuerit tradita. ⁊ vid qd dixi. j. d re. iu. q por. Tertia opi. erat q aut scds scient̄ recipiebat bn̄ficiū aut ignorant̄. in pmo casu non tenebat collatio: in secundo sic tenetur tamē ɔferēs ꝓuidere pmo in equalēti bn̄ficio ad h. s. e. int̄ cet̄a. j. d iu. pa. pastoral. fac ad hāc distinctionē. j. d ɔces. pbē. qꝛ cūctis. ff. de vsufru. l. sticho.

e Alius. puta legatꝰ de latere qui ɔfert beneficia vacantia. s. de of. le. c. ij. istud aūt conferre nō poterit: qd l3 vacet: tamē nō est liberꝫ vt. j. sequitur.

f Personā. s3 nūqd poterit alteri sb ɔditiōe ɔferre. s. si ille nō acceptauerit. nō. s. e. li. de elec. c. ij. ⁊. j. de re. iur. actus. sicut bn̄ficiū nō vacās nō ɔfert̄ cū ɔditione qn̄ vacabit. s. de ɔces. pbē. c. ij. ad h. s. d rescrip. pastoralis. Sed nūqd pōt de illo ordinare nō ɔferēdo psone. s3 al̄. puta vniēdo vel religiosū locū ɔstituēdo: nō nisi sicut posset post acceptationē cū eadē sit rō. s. d ecc. edi. ad audiētiā. ij. c. exposuisti. xij. c. an̄pe. ⁊ etiā tūc secūdario sit ordinatio in personam.

g Terminū. s3 nōne statutus ē terminꝰ a iure. j. quē ɔsentire d3. s. vnꝰ mēsis. s. e. li. de ele. q3 sit. nec vr̄ q de bn̄ficio iuris possit ep̄s diminuere. j. de re iu. indultū cū suis ɔcor. Hic decre. illā loq in electis q adhuc hn̄t ɔfirmationē petere istā in his qbus fit collatio. in his aūt nō ē statutū certu3 tēpus ⁊ facit. s. c. pri. pbat̄ ad h p id qd seqtur. nā in decre. q3 sit. lapso termino puatꝰ ē ipso iure. nec pōt vlteriꝰ ɔsentire hic aūt etiā post terminū ɔsentit dūmō res sit integra vt seqtur.

Si tibi absenti[a] per tuū ep̄m[b] ɔferat̄ bn̄ficiū l3 p collationem huiꝰ i donec eā ratam habueris[c]: ius in ipso beneficio vt tuum dici valeat: non acquiras[d]: ipse tn̄ ep̄s vel qcū q3 alius[e] de ipso beneficio nisi consentire recuses: i personā[f] alterius ordinare nequibit: quod si fecerit: eius ordinario fcā de beneficio non libo viribus nō subsistet. Sed si ep̄s notificata tibi collatiōe ad cōsentiēdū terminū[g] ɔpetētē assignet nisi ɔsenseris: poterit eo lapso[h] bn̄ficiū libere cui viderit expedire cōferre. Aliū q̄ tn̄ ipm ɔtulerit tuū potis non obstāte q lapsꝰ sit tminꝰ p̄stare ɔsensū[i]: ⁊ ex tūc de ipo non poterit alr ordinari. Idem.

Eum[k] q bn̄ficiū cui aiarꝫ cura[l] iminet vi occupat: seu se sciēter[m] iniuste itrudit i eo: decernimꝰ ipo iure fore puatū bn̄ficio: qd cū cura simili pmitus obtinebat[n]: non enī decet: vt stultus melioris q̄ pitus ɔditiōis existat[o]: vel q inuasor eo q iuste igredit̄: puilegio gaudeat potiori. Insuper vt violēti[p] q̄ auctē vel veriꝰ

h Lapso. q̄si dissensis se videatur. sic. s. e. li. de ap. ab eo. vbi etiā ista ponūtur vt paria. ⁊ per hāc lrām vr̄ dicendū si dissenserit. s. q adhuc re itegra possit ɔsentire: qd verꝫ ē ɔferēte i eadē voluntate manēte. ad h. s. d ꝓcu. l3. vbi d hoc dixi. io. an.

i Consensū. ad h. ff. de op. le. l. mancipiorꝫ.

k Eum q. qui vi vel iniuste occupat scd3 bn̄ficiū curatū: puatꝰ est pmo: qui aūt vi bn̄ficiu3 aliqd occupat ē ipso iure puatus iure: qd in illo vel ad illud habebat. Emanauit hec decr. ad approbationē ⁊ declarationē eorꝫ q̄ nō. inno. ⁊ ho. s. e. ti d multa.

l Cura. al's nō hrēt locū pena decre. s. c. de multa. si ergo h3 ecclesiā curatā ⁊ postea violent̄ occupet simplex bn̄ficiū non vacat pmū s3 pdit ius siquod hēbat in secūdo. vt. j. pri. rn̄. Sed qd si h3 curatā ecclesiā ⁊ vi occupat pbēdā vel simplex bn̄ficiū cui ē annexa ecclesia curata: nūqd vacat pma. Dic q nō: s3 locū hēbit sequēs rn̄sio. hoc dico p decr. s. e. ti. sup. e. vbi q̄ eēt puatus pmo p iustā receptionē secūdi: erit etiā puatus p iniustā. al's nō. ⁊ ē si. qd dicimꝰ de bigamia que inducit̄ per matrimoniū: qd nō tenet eo casu quo incurreret̄ si matrimoniū teneret. al's nō. s. de biga. nup. io. an.

m Scienter. ignoranter igit̄ nō tenebit pena. ad hoc. j. e. ti. si beneficia. qd de ignorātia facti verꝫ intelligo. secus si ignorantia iuris. j. de re. iur. ignorantia. cū suis ɔcor.

n Obtinebat. eadē rōne q̄ hic ponit̄ in pena decre. d multa dicā idē de decre. cū in cūctis. s. de elec. s. q si aliqs scienter ⁊ iniuste se faciat in ep̄m ɔsecrari: puta li. pen. q vacēt pora bn̄ficia sua ac si canonice ɔsecratꝰ fuisset. ⁊ sic etiā iā audiui i curia fore factū ꝓpter rōnē q̄ seqtur. ⁊ eadē rōne videt̄ q si aliqs iniuste detinēs bn̄ficiū ipetrat aliud bn̄ficiū: nō facta mentiōe de illo beneficio quod occupatum tenebat q littere non valeant ne sit melioris conditionis ⁊c. vt hic. ad hoc. e. quus. ⁊ sic intelligitur. j. eo. si motu. ⁊ idem etiam pm id dici potest de decre. non potest. j. e. s. q si aliquis habebat plura beneficia ex quibus vnum erat occupatum. ⁊ tacito de illo super alijs impetrauit dispensationem. dispensatio non valet.

o Existat. xvj. q. j. legi epistolam. in prin. ff. quod vi aut clam. l. nam ⁊ seruus. ff. de iure ⁊ facti ignorantia. l. regula. §. antepenul. nec ex delicto quis facit conditionem suam meliorem. ff. de dona. inter virum ⁊ vxorem. l. iij. §. j. de sen. excom. si vere. nec melior esse debet contumacium q3 obedientium cōditio. s. de post. c. j. de do. ⁊ contu. contingit.

p Violēti. Nō. q latiꝰ loqtur ps pma q3 hec secunda. quia loquitur hic solum in violēto non in alio se iniuste intrudēte vt i pma pte. ⁊ innitit̄ iste. §. rigori illius. l. C. vnde vi. l. siquis

in tantaz 7.xvj.q.vj.placuit.
a ℭ Uerentur.vereri deberent:cum sine iusto ti.illa detinere non possit:nec eos iuuat antiqua possessio.j.de re.iur. in.c.j. cum suis concor.
b ℭ Formidine.lxvj.di.docendus.de elec.cum in cunctis.de vi.7 ho.cle.vt clericorū ad idem.C.de emē.pro/ pi.l.vna accedat qd dī oderunt peccare 7c. 7 vocatur talis timor serui lis q p se p̄mum nō habz nisi q2 solet iducere filia lem.7 est timor seruilis ꝺm greg.i quo viuit pec candi voluntas:7 seque ret op⁹ si speraret ipuni tas 7 ptinet ad seruū.Ini tialis respicit amissionē p̄mij:7 ptinet ad merce/ nariū.filiat respicit offē sā 7 ppe ad filiū ptinet.

sius arta 7 restringendā.sit ergo contenta duoꝝ nu mero.j.de re iudi.pluralis cū suis concor.
m ℭ Subsistat.poterit igit illud bn̄ficium alteri ꝯfer ri:sed si ille possidet:nō poterit sine cognitione cause de possessione repelli.j.eo.lz.

temeritate propria occupare dignitates ꝑsonatus aut alia quecūqz ecclesiastica bn̄ficia non verent[a].7 si non virtutis amore pene saltem formidie[b] a sue temeritatis audacia re/ frenent eo ipso ius:si quod in dignitatibus personatibus 7 beneficijs occupatis taliter[c] vel ad ea[d] ipsis forsitan com petebat:amittant. Idem.

IS[e] cui conceditur vt au ctoritate ap. possit vni p sone idonee[f] in sua vel alia ec clesia prouidere: alicui alud beneficium sufficiens[g] obtinē ti prouidere non[h] pōt:nisi pri mo ille beneficiuz quod obti net oio dimittat[i] vel nisi in cō cessione h⁹i sit exp̄ssum:q alⁱs bn̄ficiate valeat ꝓuidere ꝑso ne.tunc[k] n.prouidere poterit vnicū dūtaxat bn̄ficium obti nenti:dū tn̄ illi cura nō immi neat aiaꝝ. ℭ Si vo ꝯcessū fu erit:vt ꝓuidere illi valeat: q alia bn̄ficia noscitur obtinere h⁹i pluralitas dz solū ad duo bn̄ficia sine cura[l] restrigi pro uisio q̄z facta ꝯ p̄missa eoipo viribus non subsistat[m]. Idē.

SI beneficia[n] q̄ per se[o] ap. ꝯferūt:aut decreto inter posito reseruant:interdū con tingat ab his[p] ad quos alⁱs ꝑti net collatio eorūdem: aliqui bus huiusmōi collationē seu reseruationem ignorantibus de facto conferri:7 beneficia que illi tenebant antea post predictorum adeptionem di missa[q] per eos alijs assignari[r] ne talis ignorantia eis:cū sint sine culpa[s]: preiudicialis exi stat:statuimus:vt si ipsi de col latione seu reseruatione pre dicta postea certiores[t] effecti sublata difficultate quacūqz oio dimiserint beneficia sic si bi de facto collata: ad benefi cia sua p̄ora collatōe qbuscū qz ꝑsonis facta de ipis neq̄ꝗ obstante libere reuertantur. ℭ Aliogn redeundi ad ea si difficultatē adhibuerit i alijs dimittendis sit ipsis penitus iterdicta facultas. ℭ Eundē q̄z modū in dimittendo rece pta 7 recupando dimissa quo ad oēs alios[u]:q forsan occasio ne p̄dicta sua dimiserint bene ficia:7 dimissa p alios fuerint assecuti: per oia decernimus obseruandū. Idem.

NOn[x] pōt dispēsatio sup pluralitate beneficiorū

c ℭ Taliter.s.violenter fac pro eo qd.s.dixi 7c.
d ℭ Ad ea.differentia ē inter ius quod compe/ tit i re 7 quod competit ad rem:vt videbis.j. de cōces.pben.c.vlt.
e IS cui ꝯcedit.ap/ probat h opi.ho. quā no.s.e.ti.c.vl. in fi. 7 reprobat opinio inno. ibi no.7 ꝯpo.no.s.de re/ scrip.cū adeo.i fi. 7 fuit de facto i mediolanē. archiepo.hec q̄stio pri/ mi dicti.
f ℭ Idonee.7 si nō appo nat hoc idē intelligo.s. de ele.cāz q̄.s.ꝺ rescrip. cū adeo.ad hoc de pre/ sumptio.c.vlti.
g ℭ Sufficiēs.ergo si nō est sufficiēs secus ē: ad hoc.s.de rescrip. postu/ lasti.Quid aūt veniat i hac sufficientia:nō p io. xxj.q.j.c.j.7 p ber.s.e.ti.de monachis.
h ℭ Nō pōt.ꝯtrium notabāt dicti doctores:7 mouebant illa ratione:q2 hoc casu non fiebat gratia prouisio:sed prouiden ti:nec poterat ꝺm eos prouisus hoc casu ambitiosus dici:cuz ad sui instantiam nil fuerat obtentum.s.e.quāuis j.e.si mo tu.Sed contrarium est verum q2 beneficiatus idoneus non est.s.e.super inordinata.7 iure cōi bn̄ficiatus bn̄ficiari nō mā datur.s.eo.ti.q2 intantum.
i ℭ Dimittat.si ergo dimittit tūc sibi poterit ꝓuideri:7 i hoc ē dr̄ia inter istā formam 7 illam quā in printipio ipetrauit ille: cui ꝓuidetur:q2 in illa nō sufficit modo beneficium primum dimittere si tunc tacuit.j.eo.si motu.hic sufficit nunc dimitte re:lz in confessione gratie nihil fuerit dictum.
k ℭ Tūc.n.Nō iterptationē strictam:ad idē.s.e.cū i illis.
l ℭ Sine cura.si igit vtrūqz vel alteꝝ sit curatū:tali nō pote/ rit ꝓuidere.Et nota q pluralis elocutio nō ē vaga:immo po

n SI bn̄ficia. Sigs igno rās recipiat bene ficiū p̄us reserua tū vel alteri colla tum per papam si ex q sciuit illud sine difficultate dimittit recupat p̄ora bn̄ficia pro pter illd dimissa alsnō.hec decr. sūme innitit eq/ tati:7 iuste igno/ rātie ꝓuidet.
o ℭ Sedem ap. idē si p aliū qui ꝯferre pōsset: pu ta p legatum.s.e. ti.si a sede.q2 nō ius ponit sz scm.
p ℭ Ab his scien tibus vel ignorā tibus non curo: vn̄ si bn̄ aduersꝰ hec decre.nō re/ quit ignorātiam in ꝯsciente.sz so lum in eo cui cō/ fert.Presumitur aūt ignorātia: ni si ꝓbetur sciētia j.de reg.iur.ꝑsu/ mitur.qd intelli ge vt ibi dixi.
q ℭ Dimissa.vel iuris necessitate vel ignorātia vel sola voluntate.io. and.
r ℭ Assignari mꝰ to ergo fortiꝰ re/ cupabunt:si adhuc non sint alijs assignata:vt.s.eo.si tibi.in fi.
s ℭ Culpa.7 sic deberēt eē sine pena:de ꝯsti. cognosce tes.j.de reg.iur.sine culpa.si ergo sciuissent fuissent in culpa:7 sic tali ꝓuilegio non vtetur.
t ℭ Certiores.7 sic cuilibet referēti credere nō tenēt ꝺ si.p ruas.ij.sz nō dz se dicē dubitare vbi certus esse dz:ꝺ r. scrip.cū ꝯtingat.7 ē si.xxxiij.di.bn̄isse.i p̄nci.
u ℭ Oēs alios.lz dicē.bn̄ficia isti⁹.a.fuerūt collata.b. iste.b.dimisit q̄ p̄us hēbat:7 fuerūt collata.c.cuius.c.l p̄ora bn̄ficia fuerūt collata.d.aget.a.ꝯ.b.q si dimittat i pace:aget:ꝯ.c.q ēt si sine difficultate dimittit r̄petet a.d.7 sic de singulis.
x NOn pōt.Emanauit hec dec.ad declarationē eo rū q̄ no.Inno.s.de elec.dudū.ij.in glo.hoc itel/ lige i fi.7 q̄ ibi no.ho.7 de rescrip.postulasti.7 de pbē.

concessa impetranti prodesse: qui aliquod quātūcūq₃ modi cum[a] beneficium subticuit in eād. ¶ Illud aūt ap[b]. se. idl'tū vt quis duo beneficia curam[c] aīaꝝ h̄ñtia: si alias canonice[d] conferantur eidem: possit reci pere ac sil' licite retinere[e]. intel ligitur de duobus primis[f] be neficijs: que cum cura post di ctū idultū obtinē cōtigit eun dē[g]. ¶ Cū vo tibi nō obstāte ꝙ aliō bñficiū obtinē noscaris a sede p̄dcā de aliq̄ bñficio ꝓ uideri ꝯtingit: p hoc tecū: vt p̄ mū bñficiū cū scdo retinē va leas: non itelligit dispensatū. hoc eni solū opatur predicta exp̄ssio: ꝙ facta tibi gr̄a neq̄t at surrepticia[h] iudicari. Idē.

Si aplice sedis legatus[k] volēs tibi sue legatiōis[l] auc̄ i certa eccl'ia[m] ꝓuidē: ca nonicatū ⁊ p̄bendaꝫ nulli alij de iure debitos ꝓrio i ipsa ec clesia vacaturos collatōi sue refuet: decernat[n] irritū ⁊ ian ne: si sec⁹ sup hoc ꝯtigerit at tētari: certis q̄ eos[o] tibi ꝯferāt: cū vacabūt executorib⁹ p suas lr̄as deputet. ¶ Nosq₃ post modū plena de his fcā narra tōe qd ab ipo legato fcm̄ exti tit ratū ⁊ gratū h̄ñtes id auc̄te ap. ꝯfirmam⁹[p]: ⁊ eisdē execu torib⁹ vl' alijs nr̄is dam⁹ iris i mandatis: vt in h⁹ i ꝓuisiōis negocio auctoritate nr̄a ꝓce dant iuxta ipsius legati conti nentiā litteraꝝ: certū est ꝙ cū ipā ꝓuisio ipi⁹ legati post ip titam a nobis auc̄tem nostra censeatur affecta: oibus q̄bus postea mādauimus i eadē ec clesia ꝓuideri. etiā si canōica tum ipsius ecclesie duxerim⁹

super inordinata i fi. ⁊ ꝯpost. in decreta. capitulum de rescrip. ad fi. glo. magne. v̄. Item queritur de hac. ⁊ c. in nr̄a. i gl. penul. ⁊ gra. s̄. de of. or. ordinarij in fi. ⁊ guil inspe. ti. de lega. §. videndum. v̄. illud cū se. vsq₃ ad fi.

a ¶ Ad modicum. si. n. i. impetratione hoc locum h₃. s̄. ō rescrip. si propo. rente. j. e. si motu. multo fortius i dis pensatione locuꝫ deꝫ h̄ī cū ēt ipse dis pēsatōes sint ābi tiose ⁊ restringē de. s̄. ō si. p̄sby. c. ij. q̄s aūt sup plu ralitate bñficioꝝ dispensare possit: vid. lxx di. sancto rum. ⁊ . xxj. q. ij. si q̄s iā trāslatus. ⁊ s̄. e. ti. de insta. An aūt de iure sine dispēsatione tene ri possint: vide quod dixi. s̄. de rescrip gratia.

b ¶ Ap. se. no. ar. ꝓ illa opi. q̄ h₃ ꝙ solus papa dis pēset in curatis.

c ¶ Curā aīaꝝ. po ne habēs ecclesiā curatā dispēsati one obtinuit: vt liceret sibi recipe re aliud bñficiū ē si sit p̄sonat⁹ silem curā nō h̄ñs. ⁊ cū po⁹i tenerē: cō ferē sibi ar̄diaconat⁹: q̄rit an possit illū retinē: ⁊ vr̄ ꝙ sic. q̄r l₃ archidiacon⁹ curā h̄eat: nō tñ curaꝫ silem cu re pochialis ecclie: vt s̄. ō elec. dudū. ij. ad fi. ad h̄. s̄. q si. sint le. p venerabilē. v̄. p veꝝ nec ēt pōt dici sil'e vbi ē aliq̄ dissilitudo xxviij. q. i. sic. n. ff. de iniu. rup. test. l. iij. ⁊ exp̄ssa silitudo req̄rit. s̄. ō trāsla. inē corpalia. Iteꝫ v̄bū sil'e i indulgētia positū gr̄ose ītp̄tādū ē. s̄. ō v̄. si. fi oli. Sꝫ dic ꝯ̄ h₃ guil. q no. i spe. ti. de lega. §. vidēdū. v̄. q̄d si h̄ēs ecclīaꝫ. ⁊ . s̄. ō of. or. ordiari. i fi. silitudo. n. ō q̄ fit mētio i idulgētia: nō ad spēs ꝫ ad gen⁹ referē: ⁊ sufficit q̄lēcūq₃ curā h̄eat: cū talis idulgentia velut ābitiosa restrīgēda sit. vt h̄ vides: ⁊ . s̄. e. li. ō rescrip. si gr̄ose. de fi. p̄sby. c. ij. C. de senaconsul. l. j.

d ¶ Canonice. ꝯcor. s̄. e. li. ō rescrip. si gr̄ose. ⁊ s̄. ō ele.

e ¶ Retiere. q̄ro ō duob⁹. p̄mo nūq̄d p (dudū. ij. ad fi. talē id ulgētiā videaē ꝯcessū. ꝙ i neutro residē teneaē videē ꝙ sic ne iutilis sit idulgētia. ⁊ h̄ videē tenē Jo. vij. q. j. siq̄s i clero. i glo. ij. cā eni ꝓhibitiōis eē videē: neq₃ plura bñficia h̄eat: q̄r resdere teneē hoc ergo in ducere vr̄ idulgētia p̄ncipalir ꝙ ad hoc nō teneaē Dic s̄m guil. q hoc no. i p̄di. §. v̄. q̄d si idulgeē: ꝙ teneē i al tera residere: nisi illō exp̄sse idulgētiam caueret ꝙ ad hoc nō teneret: ābiciose. n. sūt tales idulgētie ⁊ restrin gēde: vt. s̄. dixi: resideat ḡ i altā q̄₃ vl't. vel nūc i illa: ⁊ sic vtriq₃ satisfiet. Sꝫ q̄d dices i idugētia caueē hec cl'a dūmō i bñficio q̄ nō residet faciat canōice ōfuiri: nū q̄d si h̄ūc modū nō fuaret valꝫ dispensatio ⁊ bñficioꝝ retētio? R̄ñdeo s̄m inno. ⁊ host. ⁊ ꝯpo. q hoc nō. i. ō. decr. du dū. ⁊ ō p̄sūp. c. vlt. ⁊ guil. q h̄ no. i. p̄di. §. i. v̄. ꝫ q̄d si idulgētia ꝙ h̄ñ t₃ dispēsatio illud. n. dūmō nō h₃ vi₃ ꝯditiōis. ꝫ poti⁹ admonitiōis vl' ꝯmiatiōis: vt. ff. de tutel. l. muto. C cōmi. epis. p totū. ⁊ vid qd dixi. j. de regu. iur. act⁹. posit tñ pp̄ h̄ui negli gentiā eo iuste p̄uari. s̄. ō cle. ñ resi. relatū.

f ¶ Primis. ita dicebāt p̄dicti doc. ⁊ ꝓbabaē p. l ff. de le. iij. fideicō. §. siq̄s r. ff. ō ꝯdi. ⁊ demō. l. h̄ cō ditio. ff. ō v̄b. si. bones. § j. ff. de v̄b. ob. eū q caleu dis ⁊ idē erat satis exp̄s sū p ōcre. s̄. e. li. de of. or. ordiarij. ad fi. ibi dū ō: vel ca q̄. ⁊c̄. vt ibi dixi.

g ¶ Eūdē. p receptionē ḡ ftij vacāt duo p̄ma: vt i cle. e. ti. si plures.

h ¶ Surrepticia. qd fiet excepꝫ duob⁹ casib⁹. s̄. de rescri. gr̄a. ⁊ . j. e. si mo ꝓprio. no. ḡ ꝙ suff. c̄ hu ic cl'e: ꝙ suū ꝯseq̄t effēm ⁊ aliū nō post opari. ff. ō adimen. lega. l. legata in utiliter.

i ¶ Si aplice. qd hic ōr h̄ūisti. s̄. e. si eū. ⁊ e mauauit ad ōclātioēm eoꝝ q̄ ibi dixi. nec ē dr̄ia iure l₃ i fcō vidēi posseꝫ ibi ñ fuēat obtēpatū l'r̄is legati. Itē ibi pap man dauit cāoniā stati ꝯfēri: p̄bēdā āt cū vacarꝫ: h̄ cāoniā ⁊ p̄ben dā ꝯferri mādat: cūm vacabūt: ⁊ sic expectās iā erat i cano nic⁹ recept⁹: h̄ nō.

k ¶ Legatus. s. de latē: ali⁹. n. nec cōferre nec reseruare posset s̄. eo. li. de offi. le. c. j.

l ¶ Legatiōis. si. n. auc̄te aplica spāli hoc faceret: nō eēt alia cōfirmatio necessaria. s̄. eo. li. hi qui. ij. responso.

m ¶ Ecclesia. in q̄ eiusdē legati alia reseruatio: non pēdebat: quod dic vt. s̄. de of. lega. c. iij. ad fi. ⁊ qd dixi veꝝ intelligo ni si ēt id papa ex certa scia ꝯfirmaret eius rei facta plena nar ratione. vt. j. dicitur.

n ¶ Decernat. nō. ꝯ̄. opi. modernoꝝ q dicebant: ꝙ legat⁹ nō poterat decretum apponere nisi ad id haberet speciale man datum ad idem. s̄. e. li. de off. legati. presenti. ⁊ dicam j. de con ces. preb en. quia cunctis.

o ¶ Eos. s canonicatum ⁊ prebendaꝫ.

p ¶ Confirmam⁹. non in forma cōi: ꝫ ex certa scia facta fuit hec ꝯfirmatio. s̄. ō ꝯfir. vti. vel iuti. c. pe. Quid dices de vsi tata q̄ōne: recept⁹ est aliq̄s ꝓpo motu capli ipetrat ꝯfirmatio nē a papa p formā: ne inane canonici nomē ⁊c̄. q̄ ꝯfirmatio ne papa qd de ipo factū ēt ꝯfirmat auc̄te ap. cū cl'a. si est ita mādans ēt executori: ꝙ si ē ita auc̄te ap. p̄bendā ⁊c̄. post im petrat aliq̄s canonicatū ⁊ p̄bēdā nulli alij de iure debitā s̄m stilū solitū: vacat mō p̄benda: cui debeaē q̄riē: sup hac q̄ōne multotiēs fuit a me petitū cōsiliū ⁊ sigillū: ⁊ dubitans de ea plura lucra respui: ꝫ cōiter tenēt docto. p h̄āc decre. ⁊ p ōcre s̄. e. si cū. ꝙ p̄feraē recept⁹ ⁊ ꝯfirmat⁹: ⁊ facit ꝓ eis. e. l'. s̄. ō re scrip. cū aliquibus. in fi. quod satis puto.

89

conferendum[a] eisdez: de iure pferri[b] debebis in pbēda post modum[c] inibi vacatura. Idē.

Si[d] motu pprio alicui aliquod bñficiū[e] obtinēti ɔferamus aliud de illo nō hita mentiōe: nō ob hoc[f] grām hꝰi que de nr̄a mera liberalitate pcessit: iualidā volumꝰ reputari. Secus si ad petitionez illiꝰ vl' alteriꝰ p eodē oblatā grām hꝰi faciamus: tunc enī3 q̄tūcūq3 modicuz[g] bñficiū taceat[h] i ea ipam veluti surrepticiā vires nolumus obtinere. Motu q̄3 pp̄o tē soluz grā fieri censeat: cuz hoc expsse[i] cautū fuerit i eadē. Idez.

Si pluribus[k] simul i aliq̄ ecclia vacātibus[l] dignitatibus vl' pbendis: nos de hac vacatiōe icerti[m] dignitatez vl' pbendā[n]: siqua nulli alij de iure debita in ipsa vacat ecclia: cuiquam i genere ɔferamus t grām hꝰi si motu[o] pprio eam fecerimus: vt tunc fiat interpretatio plenissima in eadem: referri volumus ad dignitatē vel prebendam que iter illas maioris[p] cēsetur esse valoris: seu si sint forsam equales ad eā quam is cui ɔferimus ifra decendiū post habitam de dicta vacatiōe noticiā[q] duxerit eligendaz. Si vero ad petitionem alterius[r] ipsa grā fuerit p nos facta: eam vt hoc casu put iuri[s] congruit restringatur: ac illam q̄ minoris[t] valoris existit: seu si sit equalitas i eisdē: ad eam quā is ad quem ipsarū spectat collatio ifra dictum[u] tempus elegerit[x] postq̄

a Conferendū. quod plus est q̄3 mandare conferri: vt. s. e. lib. de rescrip. duobus.

b Preferri. pferet ḡ 7 hoc ɔsegtur q̄ grā sua ē perpetua cū al's si ɔfirmatio pape nō iteruenisset: expirasset finito legationis officio: si ad collationē vacātis pcessuz nō fuisset. s. ð of. legati psiti. i pn. 7 p h̄ pz q̄ cū p tpalē ɔfirmatioz ipetrās ð poribꝰ bñficijs tenet facere mētionē: et idē dico de recepto pp̄o motu capli: ad hoc. s. e. li. de pben. q̄zuis. 7 melius eo. ti. nō pōt. si enī3 i lr̄is p q̄s ius iā acq̄siuz conseruat. s. in dispensatione sup pluralitate: tenet ipetrās bñficiorū suor facē mētionē: multo fortius i lr̄is p q̄s nouū ius acq̄rit: 7 acq̄sitū auget eiꝰ imutādo naturam: vt hic pz. 7 sic suat curia: nā 7 q confirmat donat. ff. de vb. sig. l. obuenit.

c Postmodū. s. post cōfirmationē 7 auctē impartitā: vt. s. v. certū est 7c. si igit medio tpe ipetrauerūt a papa. s. pꝰ reseruationē 7 mādatum legati: 7 añ ɔfirmationē illi pferet. Plus ē ḡ quo ad h̄ qñ a pncipio legatus aucte ap. contulit: vt. s. e. hi qui.

d Si motu proprio. Equa distinctio huius decre. emanauit ad declarationem eorum que no. glo. 7 modeni. s. de rescrip. si proponente.

e Bñficiū. Quid si plra bñficia obtiebat? qdā dicūt h̄ locū non habere: h̄ qð segtur: vt multitudo bñficiorū vitetur. sed credo cōtrariū: cum ratio pprij motꝰ adhuc remaneat: sup quo fundatur distinctio: 7 sic est hodie termiatum per cle. e. ti. si romanus. Preterea l3 valeant littere: non pptere a poterat bñficia retinere: cum per hoc secum dispensatū nō sit. s. e non potest. in si. optime facit. s. e. li. de rescrip gratia. 7 p istaz 7 illā vides duos casus in quibus valēt littere: l3 de bñficio eius pro quo scribitur mentio non fiat

f Ob hoc. s. q̄ mentio non fuerit habita.

g Modicum. opinio ḡ bernardi quā ɔsuetudo curie aprobat p decr. istā ēt approbatur: 7 reprobatur opinio H. na. Inno. 7 sequatiū: q ibi no distinguēdum inter tacenten 7 mentientem: vt in primo casu valerēt littere: si modicū erat bñficium: in secundo non. Uin. 7 gof. distingnebāt. s. e. cum teneamur. s. de rescrip. postulasti. inter tacētem tale bñficiuz p simplicitatem: vt tunc valeat rescriptū: vel per dolum. vt tūc nō valeat per decre. de rescrip. super litteris.

h Taceatur. indistincte intelligo. cum enim ius non distiguat nec ego distinguam. vnde siue per malitiā siue per simplicitatem taceat locum habeat hec decre: illā tamen distinctionem approbat. Inno. s. de rescrip. postulasti. per decre. e. ti. super litteris: que in litteris ad lites loquitur non in gratiosis Joannes an.

i Expresse. ɔcor. s. e. li. de rescrip. cuz aliq̄bus. s. e. ti. c. ij. ad fi. vnde dico q̄ l3 probaretur q̄ papa pprio motu collationem fecit: ex quo non exprimitur in litteris: locū habeat secūdum dictum 7 non primū quid enim scimus: forte papa ante annum rogatus fuerat pro illo: sufficit ita scriptum esse. ff. qui 7 a quibus l. prosperit vj. q. iij. scriptum Jo. an.

k In plibus ð clarat hic dominicalis questio bar. brix. que icipit epus gdaz pmisit auctorita te pape: 7 vtitur hic papa equitate. 7 s. pr. decre.

l Uacātibus. idem eadē rōne puto: qñ scriberetur de pma vacatura: 7 due simul vacarēt: ita q̄ neutra primo.

m Incerti. q2 si certꝰ fuisset expssisset. quam dari voluisset. io and

n Uel pbēdā nō sunt ista v̄ba lrār: h̄ mādauit de dignitate pui deri: 7 plures dignitates vacant. vel mandauit ð pbēda 7 plres vacāt pbēde. io. an.

o Motu proprio. quod nō intelligitur. nisi in gratia exprimatur: vt. s. c. prori. in fi. illud enim in omni casu locum habet 7 generaliter loquitur.

p Maioris. maioritas consistit in multis. quod dic vt. s. de testi. super eo. ij. 7 no. de rescrip. sedes. hic aūt inspici iussit maioritatē valoris: scit enim q̄ clerici h̄ magis cupiunt. s. de cleri. nō resi. quia nonnulli. s. e. auaricie. excecantur ergo auaricia. vt. s. e. li. de electio. auaricie cecitas.

q Noticiā. non ergo currit ignorāti: sic nec decendium datū ad appellādū. s. e. li. de appellatio. concertationi. si. de ɔces. preben. quia diuersitatem.

r Alterius. s. ipsius cui fit. vel alterius: vt. s. c. prori.

s Juri. s. e. q̄zuis. 7. c. nō potest io.

t Minoris. j. de re iu di. in obscuris. s. de censi. ex p te. ff. de le. ij. l. nummis.

u Dictum tempus. s. x. dierum.

x Elegerit. tūc ḡ det quā vult. 7 sit liberatꝰ. vt. ff. mãda. l. fideiussorē. ff. de le. j. siqs a filio. §. siqs plres. C. de dōa. siqs argētū. § j. Et no. q̄ i isto casu. 7. s. pr. reseruat optio: tūc solū qñ ē eq̄litas: vt i p casu eligat is p q̄ scribit i scðo is q ɔferre hz: vnde nō puto q̄ i pmo casu qñ ē ineq̄litas possit cōferri minor: nec i scðo maior perinde enī3 est: ac si pmo casu papa expressisset ð maiori: secundo vero ð minori: sicut ergo si expressuz eēt mutari nō posset. j. e. cui de non. ita nec hic cum hēat pro expresso per hanc declarationem. io. an.

y Elegerit. si. s. de rescrip. duobus.

a ¶ Deuolvatur.fi.ſ.e.li.de conſue.c.vlti.in fi.
b ¶ Cum in eccleſia approbať quod no.ho.ſ.de cō/ ceſ.pben.poſtulaſtis.in fi.⁊ ponit terminos ī ec cleſia ebreduneñ.hēs hic caſuʒ i q̄ vacat pbēda:⁊ nō dbeť pma expectāti:⁊ d h dixi.ſ.e.q: ſepe.i fi.io.an.
hēc dbeat.⁊ q̄t dies hēat vn⁹ ān⁹ h caſu.dixi.ſ.e.li.de reſcr. ſi pp.⁊ p illū.§.porro.ſatis vř iſta decre.⁊ ei⁹ rō eſſe ſupflua: cū miſter dbeat expēſas hē:q̄re ğ ñ vacat pmū ex q̄ d ſcdo re cipit ſaltē victū.Sʒ potuit eē rō quā dixi i glo.q: non eſt.
h ¶ Debitis.ad idē.ſ.d vb.ſig c.penul.ſ.e.li.de reſcrip.ſi p/ pter.⁊ idē ſi pp aliā cāʒ.

ſibi huiuſmodi gr̄a erit nota: decernimus referendā ¶ Alterutro qʒ ipſorum prout ad eum petinet infra tempus debitum eligere negligente ad alium extunc electio libere deuoluať[a]. Idez.

Quia[b] i eccl'ia tua que.xij. canonicorum ⁊.xiij. prebēdarum[c] hʒ numerum: conſuetudinem[d] eſſe proponas: vt epiſcopus qui eſt pro tempore vocem hēat in capitulo tāquam canonicus: lʒ canonicus non exiſtat:⁊ vnaʒ de dictis prebēdis ſicut vnus canonicus obtineat in eadem: certum eſt euʒ cui aucte ap.prouideri mandatur de prebenda nulli alij de iure debita, prio in ipſa ecclesia vacatura: prebendam quā p mortem epi vacare contingit: ne ꝯ dictā[e] ꝯſuetudinē cui p pfactū mandatū nō itelligitur derogari: futurus eps pbēda careat: ⁊ dict⁹ canonicorum numerus āplieť: hře non poſſe: ſed expectare debere quouſqʒ vacet alia oportebit ſecundem. Idem.

Si[f] tibi conceſſō a nobis vt fructus[g] beneficiorum que vſqʒ ad certum tempus i tua vacabūt dioc. pcipere valeas p ſoluendis debitis[h] qbus eſt tua eccleſia onerata, beneficiuʒ vacās poſtmodum curam hñſ aiaꝝ annexā alicui ſimile beneficium obtinēti te[k] ꝯferre ꝯtigat: equū ē vt q̄diu fruct⁹ ipius pcepis pmū non debeat reputari vacare[l]. Idem.

c ¶ Prebēdaꝝ ē ğ in ecclijs ifdū reperire maioreʒ nūeꝝ pbēdaꝝ q̄ʒ canonicoꝝ: vt h: ⁊.ſ.de magiſtris c.penult.
d ¶ Cōſuetudinē valʒ talis ꝯſuetudo:vt i pdic.dcr. poſtulaſtis.ſ.eo. li.de ap.a collatione.
e ¶ Dictā ꝯſuetudiñ no.ar.ad qō nem mediolañ. Coſuetudo ē mediolañ.ꝙ arͤeps ꝯfert bñficia oiū clicoꝝ vacātia p vrorationē vľ infectionē ipoꝝ clicoꝝ.vel pone eſt cōſuetudo i aliq̄ eccl'ia ꝙ cāonic⁹ elect⁹ in epm cōferat cāonicatuʒ ſuū ⁊ pbēdā: eſt expectās aucte ap'lica vrorať vel iterficiť clicus: vt in primo caſu vel pmoueť canonic⁹ in epm:vt i ſecūdo executor ꝯfert expectāti pbēdam.arͤeps vel eps ꝯfert q̄riť qs ſit potior:⁊ videť ꝙ papa nō itēdat derogare conſuetudini vt hic ⁊ ſic nō valʒ executoris collatio ad hoc.ſ.d ꝯſti.c.j.Sed certe ſatis credo ꝙ valeat qa papa itēdit iſti pudeři de pma vacāte:ad quēcunqʒ ſpectat collatio ſiue iure ſiue ꝯſuetudine ſiue puilegio qđ pbať.ſ.eo.dudū.ij.⁊.j.e.q̄ʒuis tibi h aūt duo con/ currebāt:q: infrigebať ꝯſuetudo ⁊ augebať nūerus ⁊ rōne ꝯneritatis illa pbēda debeur epo.ſ.e.q: ſepe. Credo aūt ſatis pbari p hāc decre.ꝙ ſi.xiij.ſūt pbende in eccl'ia.⁊.xij.canonici.q: alteri ānexū eſt on⁹ magiſtri:ꝙ ſi illa pbēda vacat nō debeať expectāti.Conſuetudini ğ p quā pbenda alři debeať nō ꝺrogať:ſed ꝯſuetudini p quā pbenda ad collationē alteri⁹ pertineat derogat papa:vbi determiate non ſcribit.ad collationē talis.ad hoc.j.e.ti.c.vlti.
f Si tibi ꝯceſſo.p adeptionē ſcdi bñficij curati:cui⁹ ſfruct⁹ ali⁹ ex cā pcipit:nō vacat pmum.Emanauit hec decre.ad dclāťiōeʒ decre.de multa.ſ.e.tit.
g ¶ Fruct⁹ no.q: alia ē iſta ꝯceſſio ab illa quā hēs.ſ. e.li.de reſcrip.ſi gratioſe.ibi n.cōceſſū fuit de bñficijs h aūt d fructib⁹.hoc dico q: in illo caſu virtute indulgētie nō vacāt bñficia hic vacāt:⁊ neceſſe eſt illa debito tpe ꝯferri:a'ſ locū hēret lať.cōci.vt.ſ.vt ec.bene.vt noſtr.⁊ no.d magiſtris.c.pe.in vlti.glo.⁊ ho.in dcre. ſ.d verb.ſig.c.penul.⁊ itellige ꝙ ſi aliq̄ ſint onera icūbētia:ille q fruct⁹ percipit:hʒ illa ſubire.qđ dic vt.ſ e.li.d of.or.preſenti.§.porro.Quos aūt fructus talis.

i ¶ Onerata.ad q̄ ſoluēda tenebať eccl'ia:ex quo noie eccl'ie ⁊ pro ei⁹ vtilitate erāt ꝯcta.ſ.de ſolu.c.j.
k ¶ Te.vel aliū.q: ideʒ iuris cū eadē ſit rō.⁊ fa. qđ dixi.ſ.e.tit.ſi tibi.
l ¶ Uacare.q: nō eſt adhuc adept⁹ plene:q: lʒ bñficiū hēat:fruct⁹ ñ hʒ ⁊ ſic nō vř plene tranſlactus.xxj.q.ij.ſiqs iā trāſlat⁹:nā lʒ res data ſit vacua poſſeſſio tradita nō ē.ff.d vſuris.ſi ſtipulat⁹ .j.rñ.⁊ ſic ad plenū recepiſſe non vř:ad hoc.ff. cōmo..l.iij.ij.Rñ.⁊ idem credo de dcre.cū in cunctis.ſ.ꝙ ſi elapſuʒ ē tps de ꝯſecrādis epis vel iā eſt ꝯſecrat⁹:bñficia priora tenebit:ſi fructu ſepiſcopatus alteri ex.cauſa debeantur eadem ratione:⁊ caute faciet epiſcopus qui talem indulgentiam habet:ſi beneficium vacās cōferat al's beneplacito:pone enim ꝙ habere debeat fructus pmi anni:primo anno habebit fructus ſecundi beneficij:ſecūdo anno vacabit primum:⁊ tūc habebit fructus primi:ſi adhuc durat indulgentia ſed quero nunquid iſte teneatur infra annum promoueri:⁊ videtur ꝙ non per iſtud capitulūʒ nec videtur poſſeſſionem adeptus vſqʒquaque.nec integre ⁊ facit ſupra de electi.cum in cunctis.§.cum vero ⁊ hoc quidam tenent aſſertiue.Sed contrarium credo ⁊ dico ꝙ bene currit tempus ex quo habet exercitum cure animarum liberum ⁊ pacificum:ad hoc ſupra eo.lib.de electio.commiſſa. §.j.propter iſtud enim ordinari debet.Ad decretalem cum in cunctis.§.cum vero.ibi eccleſiaſticorum bonorum adminiſtrationem.⁊c.dico ꝙ adminiſtrationem iſte habet:lʒ fructus non habeat: faciat pro hac parte.ſ.e.li.de electio. licet canoñ.ibi vt gregis ſibi crediti.⁊c. Item quid dices in parochiali eccleſia: vbi non eſſet aliquis redditus:puta quia dos eius caſmate vel alluuione periſſet:nonne teneretur rector eius promoueri. Dicas igitur ꝙ qui tale beneficium recipit:ſibi imputet.nonageſimaprima diſtinctione clericus victum.Sed oppones ꝙ queſtio non procedit ex quo habebat primum beneficium quod retinet: ſaltem ratione primi promoueri tenetur.Dico ꝙ procedit.pone ꝙ prima eccleſia curata ſit collegiata:vt.ſ.de elec.ſtatuiū e.li.vel ſuper illa fuerit diſpenſatum.vel pone ſimpliciter non fecit ſe promoueri, priuatus eſt prima: nunquid ⁊ ſecunda: vnde bene procedit queſtio: Speciale igitur ſtatuitur in hac decretali ne clerici mendicare cogantur: quod primum beneficiū ſimile non vacet: ſed ne pereant anime nihilominus promoueri tenetur:vt.ſ.dixi

Qui[a] de non sacerdotali[b] prebenda puideri man datur sibi etiam volenti sacer dotalis auctoritate mandati hu9i conferri nequibit. ¶ Si militer si in ecclia:i qua inte gre ac dimidie[c] prebēde ha bentur: mādetur integra[d] con ferri prebenda: qq ille pro quo scriptum extitit dimidia velit esse ɔtentus: ei de ipa nō poterit puideri[e] ¶ Idē cū i iungit puideri alicui de pben da[f] certi valoris: vt in preben da minoris valoris etiaz illo volente mādatū non possit ad impleri. nō. n. huiusmodi mā data quoꝝ fines diligēter[g] ser uari oportet: debēt ad casus alios q̄ expssos extēdi. ¶ Idem

Licet[h] eps[i] bñficiū: qd cū aiaꝝ cura tenebas: post q̄ aliud recepisti consimile ac ipsius possessionē pacificam habuisti: vel p te stetit quomi nus habereś eādem[k] posita al teri de iure conferre[l]: illuz tñ cui contulerit: non debebit te non vocatio[m] cum tibi forsan ius possit competere retinen di[n] in possessionem ipsius in ducere corporalē. ¶ Idem.

Ei cui[o] puideri mandaś simplr de pbēda primo vacatura sacerdotalis[p] prebē da ɔferri non pōt: si nonduz[q] in etate[r] tali existat q possit ad sacerdotium pmoueri sed

a ¶ Qui de non. Cum mandaś alicui nō sacerdotalis vel inte gra vel certi valoris cōferri prebēda: sacerdotalis dimi dia vel minoris valoris illi etiā volenti cōferri nō poterit.
b ¶ Nō sacerdotali. istud videbaś in eius fauorē appositū vt nō cōpelleś esse sacerdos ꝛ tñ in eius lesionē retorqueś: ita q etiā si volet sacerdotalē habere nō poterit. ꝛ ra tio est i fi. c. ꝛ vide qd di ri. j. ð re iud. qd ob graz
c ¶ Dimidie. si vna pre bēda diuidereś in duas quelibet per se diceref integra. s. e. maioribus ꝛ. c vacante. ß hic vna p bēda diuidebaś: i duas vel erāt ibi pbende q̄ sic vocabātur integre ꝛ di midie: q2 medietatē red dituū forte habeant re spectu integraꝝ.
d ¶ Integra. si simpliciś mādeś puideri de pben da: dic si ille prebēde di midie sunt diuise: q2 ps a toto iā separata non ē pars sed totuz: tūc de di midia poterit puideri vt sic aliud fit ð itegra scri bere ꝛ aliud simpliciter scribere: ad hoc. j. e. ti. ei cui. Sed si als nulla eēt diuisio: sed vna prebenda diuideretur in duas secuscrede rem: cum tunc non de prebēda sed dimidia prouidetur.
e ¶ Prouideri. vade. j. nō enim. ꝛc.
f ¶ Prebenda ꝛ tūc in pensione prouideri non poterit: vt. s. eo. ti. q̄zuis. j. Rū.
g ¶ Diligenter. ff. mā. diligēter ꝛ. z. de rescrip. cū dilect. ꝛ.
h Licet eps Edita fuit ad declaratiōz decre. de multa. s. e li. ad pbationē eoꝝ que ibidē nō. Inno. ꝛ ho. ꝛ q̄ no. guil. s. de elec. licet canon.
i ¶ Eps. vel quilibet alius ad quē collatio pertinet. cū eadē sit ratio: ꝛ cōcilium. indistincte loqtur is quoqz ad quē prio ris decre. ꝛc. cui verbo declaratiue venit hec decr. vt. s. dixi
k ¶ Eandē. sic. s. e. li. de elec. commissa. §. j.
l ¶ Cōferre. Nō ex hoc textu: q decre. illa. s. de ellec. c. vlt. e. li. licet in confirmationibus locū sibi vendicet: nō tñ in col lationibus: vnde vides: q nō facta aliqua vacatione pōt fie ri collatio: ad idē facit. s. e. ti. cū illis §. cū aūt. ꝛ bene dicit tex tus de iure cōferre: q2 istud regulare: q rem ad collationem meā spectantem vel ius qd in eo habeo: donare vel quocū q̄z alio titulo i alium transferre possum detentatiōe alterius si ob. ff. de re. iu. q pōt. C. de here. vel acti. ven. p totū. ff. de ɔben. emp. q tabernas. ad hoc. s. e. venerabilis. s. de feud. c. ij. ð pos sessione aūt fiet quod sequitur.
m ¶ Vocato. non ergo remouebitur possessor a sua possessio ne vel quasi sine cause cognitione: ex quo titulo possidet: licz iniusto. xvj. q. iij. volum9. ꝛ sic intelligaś. de conces. pben. cū nostris. de resti spol. in litteris. de cā pos. c. ij. ꝛ est expssū. C. de ven. l. si. hinc est q vsufructuarius vsufructu finito nō pōt q̄ si possessiōe expelli: imo ɔ eū ageś negatoria: vl ex cautiōe ð restituenda pstita. ff. si vsufruc. peti. l. vti. fru. j. Rū. ff. vsufru quēad. ca. l. j. §. hoc aūt agat ergo is cui collata est ecclesia vt sibi tradatur possessio in quo pcedetur summarie possesso re vocato. C. si per vim vel alio mð. l. vlt. nemini enim lz rem etiā suā sua auctoritate occupare. C. vñ vi. siqs i tantā. xvj. q. vj. placuit. s. e. eum q. ij. Rñ. ad hoc. s. ð di uor. porro. ꝛ quod hic dicitur idem intelligo bm predi ctos doctores in omni eo casu quo priuatus est quis ipso iure pone in terminis. s. de ele licet canon. lz vti lis esset declara tio: vt dixi. eo. ti. commissa.
n ¶ Retinendi. vt si sufficienter secum dispensa tū esset. s. eo. non potest. vel ad tē pus hoc cōcessū vt. s. de rescrip. si gratiose vel ex cā nō pcipit fructus secūdi bñficij. s. eo. ti. si tibi cōces so. vel hz ɔmen datā eā. s. de elec nemo.
o Ei cui. sim pliciter. h si sine mysterio di ctum fuit. si eniz in lris ɔtineretur non ob. aliquib9 ꝛc. per que effectus gratie vestre spediri valeat vel dif ferri: hic secus q2 patet q papa vult sibi pbendam da ri: ordinem autem recipiet: cū etatis erit ad hoc apte. ꝛ super hoc vidi declaratoriam sub bulla.
p ¶ Sacerdotalis. ex priuilegio ɔsuetudine vel statu to ecclesie io.
q ¶ Nōdum ergo nō inspicimus tempus date: sed tps vacationis vt si tunc est in etate bñ quidē: als seqnte expectet. sed ɔ. s. e. li. de rescrip. si eo tpe. vbi ñ inspiciś tempus quo vacat beneficium cum cura immo soluz tempus date. So. in curatis beneficijs ꝛ ipsoruz impe tratione maior idoneitas requiritur q̄z in sacerdota libus prebendis. s. eo cum illis. de ele. statutum ꝛ io fauorabilior est hec gratia q̄z illa. preterea hic loquitur generaliter: q genus ciuiliter est intelligenduz. ff. de seruit. l. si cui preterea gratia illius decre. saltē ibi alia p te est duratura hic autem posset gratia in totum extin gui. pone enim q omnes pbende ibi essent sacerdota les: si ergo ille qui impetrauit sibi prouideri de benefi cio cum cura: vel siue cura: tunc nō erat etatis idonee pro ea parte qua de curato expssit sūt littere vitiose: si autem simpliciter impetrauit super primo beneficio: curatum non debebitur. s. e. cum in illis. sed secus cū impetro prouideri de prebenda vt hic vides. Io.
r ¶ Etate. Quā dicis h cōgruā etatē? Dicēdū vi: q e tas xxx. annoꝝ. lxxviij. di. c. j. ꝛ. iij. vbi ē expssuz. Sz ho die si attigerit. xxv. annū satis ē i etate legitima: per de cre. s. de elec. cū in cunctis. ꝛ. lxxviij. di. c. vlt. ꝛ hoc ap probat cle. de eta. ꝛ qua generalē. ꝛ nō dico hodie ser uāda interstitia temporꝝ: de quib9 habes. xxvij. di. c. ij. ꝛ. iij. ꝛ per totū. Sed quid dices iā erat sacerdos: lz nō esset in etate legitima nūqd debebitur sibi prebēda

aliā[a] expectate debebit Idē.

Si pauper[b] clericꝰ: cui cū bñficiū nullum haberet mādabatur de bñficio iuxta sue probitatis merita per episcopuʒ prouideri: aliud ante q̄ꝫ sit ꝓuisuʒ eidem bñficiuʒ fuerit assecūtus: prouidere[c] sibi eps: cūm esset causa[d] mandati decetero nō tenet. Idē.

Si a sede[e] aplīca vel legato ipsius vni ⁊ ab ordinario alteri eodem die idem beneficium conferatur nec appareat[f] que collatio fuerit primo fcā erit potior cōditio possidentis[g] Si vero neuter[h] possideat is cui sedes ipa contulit vel legatus propter conferentis ampliorem prerogatiuam[i] erit alteri[k] preferendꝰ.

Idem.

Cum[l] singula officia singulis cōmitēda psonis[m] ⁊ disolutionis ac euagatiōis materia sit religiosis pre ceteris auferēda[n] pñti prohibemꝰ edicto ne aliqui monachi vl religiosi alijs pluribus prioratibus[o] vel ecclesijs curam habētibus animarum etiam si eadem cura non per ipsos sed p presbyteros ad eoꝝ pñtationē p epos istitutos habeat exerceri absqꝫ[p] sedis aplīce auctē pesse presumāt nisi forte vnus ex eis ab alio dependat vl ad iuicem sint annexi[q] Statuētes vt quicunqꝫ ipsorū prioratū vl ecclīaꝫ talē obtinens alium receperit. pmū quo sit ipso iure puatus stati oio dimittere teneat[r]. p eū ad quē ptinuēit libere[s] alteri ꝯferendū qd nisi[t] fecēit extūc eo ipso efficiat ieligibilis[u] ⁊ tāq̄ ambiciosus ab vtroqꝫ penitꝰ repellatur. C Circa eos autē q plures prioratꝰ vel ecclīas huiusmōi nunc detinent pro

videtur q nō: qꝛ nō est in legitima etate: qd requirit hec līa: ⁊ nō debemꝰ respicē quid factū sit: ⁊c. vt. ē. d elec. cū cām. cuꝫ suis cōcor. Cōtra vꝫ: exquo eni ꝓmotus est iā: gd q̄rimꝰ etatem ad ꝓmouēdū: recepit eni veꝝ ordinē. de temp. ordi. vel non est cōpos. ꝓmū credo cū tali iterdicenda sit executio ordis sic suscepti: vt in ꝑ. dc. vel nō ē ꝯpos. et qꝛ nō vꝫ esse melior cōditio eius q deliquit. ē. e. cū qui.

a C Aliam. nō sacerdotalē: vel ēt sacerdotalem: si tūc pegerit etatē idoneā. vt. ē dixi

b Si paup clericꝰ. Nota pauper. qꝛ nō sine mysterio dcꝫ puto: si eni i gra spāli ꝓuisum sit alicui: ⁊ postea añ vacationē adipiscat aliud bñficiuꝫ: nō expirat gra. hec. n. decr. loquit de forma q ꝓuidet necessitati paupeꝝ: q est iusticia vel quasi de pben. cuꝫ sm Prouisiōe igitur facta ipetrāti cessat causa iuris: ⁊ ⁊ sic ipsius executio: ⁊ facit. j. eo. si eps. j. Rñ. i fi. ibi per eum vel aliū. ⁊c. ius. n. bñficiatū non bñficiat. ē. e. qꝛ s tantū. ⁊ hoc veꝝ puto: nisi adeptū bñficium se nō cōpateret cuꝫ prima gratia: si iā hēret affectū ⁊ in duobus curatis. ē. e. de multa. cū. n. i eo casu periret ius in re multo fortiꝰ ad rē. j. de ꝯces. pbē. c. vlt. ⁊ h approbat

c C Prouidē. tal' fōma ē ēt i līis gīe ñ (cle. d ꝶp. gue. extēdit ad hospitalia vl loca silia: vt in cle. e. ti. p' līas.

d C Causa mādati. ⁊ sic cessabit effectꝰ: ⁊ q erat cā. q a nullū hēbat bñficiū: ⁊ sic cā iusticie potiusq̄ꝫ gratie. vt ē dixi. cōcor. de appel. cū cessante. cū si. Sꝫ quid dices pone est illi ꝓuisuꝫ de vicaria nūgd per id expirabit mādatū: So. si vicaria ē tpalis: pone i termis. ē. e. li. d elec. cum ex eo. in fi. ⁊. c. de regula. bñficiū. ē. de ap. per uenit. ij. tunc non expirabit mādatū. qꝛ bñficiatꝰ non est cū bñficia sint ppetua: sed si vicaria est ppetua: vt. ē e. extirpāde. tūc secꝰ ē de rescrip. postulasti.

e Si a sede apostolica vel legato. itelligas de latere qꝛ alij bñficia ꝯferre nō pñt: nisi hērēt specialem sup h ptātē. ē. d of. le. c. j. Quid dices si papa ꝯtulit vni ⁊ legatꝰ alti: dic idē qd. j. sequit in papa: vel legato ex vna pte ⁊ ordiario ex altera. qꝛ eade rō. Idē dico si papa vni legatꝰ alteri ordiarius tertio ꝯtulerit: in ar epo aūt ⁊ epo ⁊ suis subditis dubitatio nō procedit: qꝛ ad alterum solū pertinebat collatio: ⁊ illa sola valuit.

f C Appareat. si. n. posset apparere que fuerit primo facta ille obtinebit: vt si ꝓbetur p testes de hora. vel i ipsis līis dr de hora: ⁊ facit quod dixi. ē. de rescrip. duobꝰ. vbi idē vbū hēs. l

g C Possideris magnū ergo est possessionis cōmodū. C. d rei ven. l. res aliena. isti. de interdic. §. retinēde. j. de re. iur. i pari. cum suis concor.

h C Neutri vel vterque nec appet qs tūc primo. idem: iuris. ē de rescrip. duobꝰ. ij. Rñ. i pn

i C Prerogatiuā. sic. ē. de ma. ⁊ obe. per tuas.

k C Alteri. cui contulit ordinarius.

l Cum singula. Religio sus hñs prioratum vel ecclesiam curatam. si recipit scdm sine licētia pape: ipso iure vacat pmū qd si statiꝫ non dimiserit efficit inelgibilis: priuat vtroqꝫ. Eadem est pena in his qui hēbāt añ hāc ꝯstōnem: nisi ifra mēseꝫ alteꝝ elegerit ⁊ alteꝝ dimiserint Prioratus ecclīe vel admistratiōes vniꝰ monasterij solite per ipsius monachos gubernari: absqꝫ se. apo. licētia alterius mōasterij mōachis non cōmittāt: nec ꝯmissa dimittant: q ꝯfecerint sint priuati ptātē ordinādi pdicta ea vice: ⁊ defert ad diocesanū in nō exēptis: ⁊ ad papā i exēptis recipiētes vel eligētes sunt ineligibiles ipo iure. Emanauit ad delarationē eoꝝ que no. hosti. ē. eo. de multa.

m C Personis. lxxxix. di. c. j. in prin. sicut singula membra corporis singulos actus hñt: vt ibi: ad idē. xvj. q. j. psbyteros. ē. eo. ti. qꝛ in tm̄. C. de assesso. l. nemo.

n C Auferēda. ad h. ē. eo. li. de elec. si religiosus. j. rñ. ⁊. c. q̄ꝫ quidaꝫ. ⁊. c. indēnitatibꝰ. §. sed cum eas. j. de sta. regula. c. vno. j ne cle. vel mona. c. ij. monasteriū. n. est eis quasi carcer. xvj. q. i. placuit. ij. de sen. exco. vt fame.

o C Prioratibꝰ. pōt dici etiā nō curatis: ⁊ qd. j. dr de cura referat ad proxime dictū de ecclesijs p decre. ē. eo. de multa. ē. de elec. dudū ij. ⁊ hoc approbat conci. vieñ. de supp. negligē. prela. quia regulares. in fi. in casu autem est dissimilitudo inter personatus ⁊ parochiales ecclesias. quam habes. j. ne cleri. vel mo. c. i.

p C Absqꝫ. se. ap. Ho. ar. p illa opi. q in duobꝰ curatis solus papa dispenset: ad idem. ē. eo. ti. non potest

q C Annexi. in his casibus nullius dispensatio est necessaria cum hec duo pro vno reputentur. ē. de elec. dudum. ij. vbi de hoc. ē. eo. ti. sup eo. ⁊. c extirpande. §. qui vero.

r C Teneatur. inquantum possidet de facto: q a de iure priuatus est.

s C Libere. ē. eo. lꝫ episcopus.

t C Nisi fecerit. i. si statim omnino non dimiserit.

u C Ineligibilis ad idē. ē. de elec. quisquis. ⁊. j. in fi. c. exagge

91

ratꝭ igit pena in religiosis ⁊ merito: vt .s. in pn. ad hoc. xvj. q. j. alia ē causa. Sed nūquid hoc erat statutū per decr. de multa. Dicebat ibi hosti. ꝙ in prioratibꝰ ꝯuentualibꝰ vel curatis bene hēbat locuꝫ decre. de multa vt religiosos respiceret in his a quibus ad voluntatem abbatis remouētur videtur qđ plures possent hīc cum potius quasi custodes essent q̄ꝫ priores idistincte aūt intelligo hanc dcre. etiam in omnibus prioratibus prout indisticte loquitur ⁊ approbatum est hoc hodie per conci. vien. de sup. ne. prela. q: regulares in fi. ⁊ hoc nō erat ita clare statutum ꝑ decre. de multa ⁊ pene etiam sunt addite vt hic vides Jo.

a ¶ Mensē. quomō huiusmodi fiet ꝯputatio di. si de elec. q̄ꝫ sit.

b ¶ Peruenerit. ⁊ sic si ꝑueniat an̄ duos menses a tpe publicatiōis statiꝫ incipit eius tps currere: ⁊ si nō ꝑuenerit infra duos mēses: adhuc tps nō currit ⁊ sic placuit pape in hoc casu religiosos astringi cū als ꝯstō principis ex quo fuerit publicata post duos mēses oēs astringat in autē. vt fac. no. ꝯsti. circa pn. ad hoc .s. de postul. c. i. ⁊ dicā in fi. huius libri super data Jo. andre.

¶ ...ꝗdemꝰ: vt infra mensēa: postquam presens constō peruenerit b ad eosdem: vnum ex ipsis quem retinere voluerint reliquis dimissis eligere c teneantur alioquin ex d tūc penis subiaceant supradictis e. ¶ Prohibemus insuper ne prioratꝰ vel ecclesie aut administrationes seu officia vnius mōasterij consueta per eiusdem monachos gubernari cōmittant deincepsabsqꝫ aucte sedis eiusdem alterius monasterij monachis gubernanda f: nec hactenꝰ commissa dimittantur eisdem: sed per eos quos pertinent libere ordinentur: cum non liceat hr̄e locuꝫ in diuersis monasterijs g quorum vnū ab alio non depēdet h nec aliorum nisi canonice i transferant ad ipsas prioratꝰ ecclesias administratiōes vel officia gubernare k. ¶ Qui vō contra ꝓhibitionē pn̄tē ꝑdcā decetero alienis mōachis ꝯmiserint l dimiserint, iaꝫ ꝯmissa: ea m vice ordinandi de ipsis sint ptāte ꝑuati: ⁊ ď eis ꝑ diocesanos si exēpta n fuerint aliogn ꝑ se o ap. ordinentur. ¶ Hi aūt q ea suscipere vl suscepta ꝑsumpserit detinē reddantur ineligibiles ipso m iure. Idem.

Um i ecclijs canonicoꝝ receptio: aut ꝑbēdaꝝ vl bn̄ficioꝝ collatō iminet faciēdaº: absentes canōici: si cōmodeᵖ i fieri valeat: st vocādi: nisi cōsuetudo hēat: eos ad talia non vocari. Aliogn quod eoꝝ absentia fieri ꝯtigerit eis instātibusᵠ irritari debebit. Idem.

Presenti r dclaramꝰ edcō statutū s felic recordationis clementis pape predecessoris nostri: de beneficijs apō se. ap. vacātibus per alium q̄ ꝑ rōanū pontificem mine conferendi: locum hr̄i i beneficijs q̄ legati aut nuncij sedis eiusdē vel quiuis alij t ad romanā curiam venientes vel ēt recedentes v ab ipsa obtinē noscūt si eos i locis vicinis x ipi curie

c Eligere. ad idem .s. e. referente. ⁊. c. preterea

d ¶ Extūc. i. post mēsem.

e ¶ Supradictis. vt .s. fiant vt in eligibiles: ⁊ tanq̄ꝫ ambitiosi repellantur ab vtroqꝫ.

f ¶ Gubernāda. quid si in ipso mōasterio nō est aliqs idōeus tunc satis credo ꝙ aliūde posset assumi ad hoc .s. de ele. ne ꝓ defectu. ⁊. c. idēnitatibus in fi. ⁊ .s. ď ver. si. si abbate i fi. satis tutū eēt auctē pape reqri ꝑ superiorē litteram.

g ¶ Monasterijs .s. de reli. do. c. vl. in fi. sicut nec diuersorū mōasterioꝝ abbas eē: vt ibi ⁊. xx. q. iiij. mōachū. vel ꝑesse monasterio ⁊ ecclesie seculari. xvj. q. j. presbyteros.

h ¶ Dependet nec adinuicē sunt connexa: vt .s.

i ¶ Canonice. vt si transeant ad strictiorem religionē sufficiat sniaꝫ sui ꝑlati reqrere ēt si non obtineatur .s. de regła. lꝫ sed si transiret ad laxiorē sine cā solꝰ papa dispensat cū sit ꝯ iura. e. de ꝯces. prebē. ꝓposuit. si ad ꝑ arē ex cāt rāsire poterit ď snia abbatis ⁊ ꝯuētꝰ. xix. q. iij. statuimꝰ ⁊ nō ob. .s. ď ele. si religiosus. ij. Rn̄: q: illď locū hꝫ cū trāsit ad rectoriā ⁊ ibi ď filio fit pater ⁊ ideo ibi sufficiet abbatis snia.

k ¶ Ea vice. i. in prima ordinatione .s. de elec. cū in cunctis ⁊ c. cum vintoñ.

l ¶ Sedē ap. vel legatū de latere si sit in ꝓuincia ad hoc .s. e. li. de elec. si abbatem. j. ⁊ ij. Rn̄.

m ¶ Ipso iure. ⁊ collatio nō tenet vt .s. e. ibi ⁊ per eos ad quos pertinet ⁊c.

n ¶ Um in ecclijs. Emanauit ad declarationē eoꝝ q̄ no. her. ⁊ moderni .s. de re iudi. cū olim in fi.

o ¶ Facienda. de electiōe eoꝝ per quoꝝ mortē ē eccłia viduata: tm̄ hēbamꝰ in decre q: pp. Sed ꝑ predictaꝫ decre. cū olim i fi. ibi plena oium g pn̄tes fuerint ⁊c. dicebāt qdam in minoribus bn̄ficijs nō vocādos abn̄tes ꝙ hic reprobat vn̄ intelligimus ibi pn̄tes qui sunt i loco vel debēt vocari. C. ď prescrip. lō. tēp. l. vltim. .s. de ma. ⁊ obe. c. vl. vel ibi consuetudo erat: absentes ad talia non vocari vt sequitur.

p ¶ Cōmode. sic .s. de elec. q: pp. si ue ergo sint in ꝓuincia siue extra ꝓuiciā si ꝯmode vocari possūt vocabūtur als non de hoc .s. de elec. corā. sed de q̄ꝫ remoto loco vocēt statur consuetudini. e. ti. in gene si. Et dicebāt q dam ꝙ an vocarentur vel nō: nō stabitur ꝯsuetudini qđ non ē verum vt hic pꝫ. sꝫ posses dicere: ꝙ hic non loquitur de elec. prelatorum ⁊ dicit lr̄a ad talia ⁊c. sed dico ꝙ ꝯsuetudo dat ius eligēdi: ⁊ ita pōt intelligi de cā pos. cū eccła. Itē dat iurisditionē iudicādi ergo ⁊ sine absentibꝰ eligēdi ď fo. cōpe. cū cōtingat cū si. Itē vocatio absentiū nō ē. de substātialibꝰ forme .s. de elec. eccłia. ij. sed nūquid in alienatiōe ⁊ alijs tractatibus vocari debēt absentes. Credo ꝙ nō. x. q. ij. hoc ius porrectū. vbi ď hoc ⁊ ꝑ dcre .s. e. li. de of. or. q̄ꝫuis. vbi dixi ď hoc ⁊. .s. de testi. ꝑsentiū.

q ¶ Instantibꝰ poterūt ergo ꝯtēptū ꝓseq ⁊ collationē illam facere cessari ratificare ēt poterūt si volent .s. de elec. ꝙ sicut.

r ¶ Presenti. Emanauit ad declarationem coruꝫ que no. Guil. ⁊ Gar. .s. e. ti. statutum. Jo. an.

s ¶ Statutum .s. e. ti. c. ij.

t ¶ Alij. curiales vel non.

v ¶ Recedētes dicebat Gar. ꝙ appellatiōe vrbis vrbs tm̄ ⁊ suburbia itelligant. ff. ď ver. si. l. ij. ⁊ noie curie tm̄ locum vbi curia hitat cū suis suburbijs itelligere debamꝰ in his qui nōdū curiam intrauerāt vel illicentiati recesserant in alijs secus.

x ¶ Vicinis. dꝫ presens ille qui est in hortis. ff. de pen

ra.l.pñs vel qui ẽst in ꝓuincia.C.ꝺ ꝓ̃scrip.lõ.tẽp.l.vl.j. determinabit que intelliguntur loca vicina.
a ℭ Decedat.hoc dicebat guil.si recesserat aio cito re/deundi vt de pe.di.j.diuortium.
b ℭ Domicilium.qḋ in pluribus locis hẽri põt.ff.ad mũi.asumptio.ꝺ.ꝺ rescrip.dilect⁹ ij.de so.ꝯpe.ex p te.

ff.de legi.nõ pñt:vñ qḋ dicit origis sue domũ:ꝛ de domo habitationes potest intelligi.
g ℭ Moraret.alis n.graue p̃iudiciuꝫ īferretur loco vbi degit curia siois bñficia tũc ibi vacãtia hẽrẽt: solũ ꝯferri p papã.
h S I apostolica se.ꝑochiales.spãle sit i eis pp curiã:i alijs ergo ius antiquũ remanet:ad idẽ.ꝫ.e.li.de elec.nemo.si p hoc satis pꝫ ꝙ i alijs nõ currit mensis sede vacãte:currit tamẽ ignoranti:vt.ꝫ.e.statutũ dixi.

mori ꝯtingat:quẽadmoduꝫ si in loco vbi eadeꝫ curia residet moreref. ℭ Idẽ ẽ si aliquis curialᷓ ẽt ecctia romana vacã/te ꝑegriatiõis īfirmitatis aut recreatiõis seu alia q̃uis cã ad locũ curie vicinum secedẽs:i h⁹ i loco vicio decedat[a] dũmo ibi ẽt si erat ad ipaꝫ curiã r̃uẽ sur⁹:ci⁹ domiciliũ[b] seu dom⁹[c] ꝓpa ñ existat. ℭ Loca v̄o intelligãt vicia eidẽ curie in ꝓ/missis q̃ r̃mota vltra duas dietas legales[d] q̃s h̄ casu sic spã/lit[e] volum⁹ ꝯputari a loco vbi morat ipsa curia:nõ existunt. ℭ Sane si qs i loco vbi degit curia sue origis[f] domũ hñs diē ꝫ claudat extremũ i ea:ipiusbñficia sub p̃dicto nõ asr iclu dãt statuto:ꝙ si curial eẽt an/tea:ꝛ ibidem occasione curie moraref. ℭ Porro.cũ curiã ꝺ loco ad locũ transferri ꝯtingit:si curiales i itinere: dũ curiã sequũtur eandeꝫ:vel in loco vnde recedit ipsa curia forsitan remanentes īfirmi reb⁹ inibi exhumanf humanis:premissum statũtũ:ꝙtũcunqꝫ lo/cus vbi decedunt ab ipsa cu/ria sit remotus:ad illorum beneficia se extendit.

Idem

Si apostolica[h] sede vacã/te aliquas parochiales ecclesias vacare deceto contigerit apud ipsam statuimus: vt de eis ne[i] ipsarum vacatio diutina periculũ valeat aĩab⁹ afferrẽ[k]:per eos ad quos possit libere ordinari ꝯstitutione felicis recordatiõis clemẽtis pape p̃decessoris nostri de beneficijs apȯ sedem ipsam vacantibus p aliuꝫ ꝙ per romanum pontificem minime ꝯferendis:del alia[l] q̃uis ꝯ̃ria sup hoc edita nõ obstãte. ℭ Idẽ volumus ꝛ de illis que i bidẽ ipso romano pontifice viuẽte vacabunt:si ꝺ ipsis p eum asi ipsius obitũ[m] non fuerit ordinatum.

Idem

Si cui[n] nulla personaꝝ facta expressione[o] sit gratiosẽ concessa facultas vt auctoritate ap̄lica possit aliq̄bus ꝑsonis idoneis[p] in certa eccl̄ia prouidere vel beneficia: quorum collatio ẽ ad sedẽ ap̄licã legitime ꝺuoluta:cõferre ꝯ̃dictores eadem auc̄te p cen.ec. cõpescendo: huiusmodi concesso:quã cũ spãlem gratiã cõtineat:decet esse mãsuꝝ: non expirat ẽt re itegra per obitũ ꝯcedentis.Secus si super ꝓuisione certe ꝑsone facienda sit data ꝑtãs eidem:non ob suã[q] sꝫ eius cui ꝓuideri mandatur gr̃aꝫ vel fauorẽ:·illa quidem expirat oĩno si concedens re integra moriatur.

Idẽ.

c ℭ Domus propria ergo lꝫ sola domus possessio in ciuitate cõpa/rata ñ faciat quẽ municipẽ. ff.ad muni.libertus sola.tñ q̃ꝫtũ ad hoc equiparãtur do/mus ꝛ domiciliũ Quid dices si est i domo sibi ꝛ alijs cõi.Idem credo ac̄si esset i domo soluꝫ propria ad hoc.ꝫ.de postulatio.c.j.ꝛ res cõis oĩum illoꝝ est. ff de ritu.nup.illõ ꝛ qui iurat suum non esse iurat ꝛ sibi cõe non esse ff.de ver.si.si pupillus.§.vl.ꝛ cuꝫ quis legat seruos suos ꝛ qui in toto ꝛ qui in parte sui sunt legari intelliguntur.ff.de le.iij.quis seruos suos.nec ob.xij.q ij.qui mãumittitur.ꝛ.ff.de i ius vo l sed si hac.§.qui manumittit q: ibi erat com/mune plurib⁹ vt collegio ꝓbatur hec solutio.ff.eo.ti.l.cõis libertus non ob.xij.q.j.§.vl.q: ibi soluit.

i ℭ Ne ipaꝝ.rõnem hic ponit.ꝛ ẽ si.ꝫ.e.li.de of.dle.si is cui.ꝛ.j.ne se.va.c.vno.in fi.
k ℭ Afferre.ꝫ.eo.ti.c.i.
l ℭ Alia.vt.ꝫ.e.statutuꝫ ꝛ.ꝫ.c.priori.
m ℭ Obitum.scilicet cũ decessit infra mensem: alias non esset questio.ꝫ.e.statutum.
n S I cui nulla.Gr̃a alicui concessa vt prouidere possit persõis idoneis in certa ecclesia personis non expressis: non expirat re itegra obitu concedentis:secus si ꝑsone essent expresse.
o ℭ Expssione.multum ergo operat expssio ꝑsone:ꝛ facit.j.c.pri.ꝛ.ꝫ.de of.dele.is cui.e.li.
p ℭ Idoneis.vt.ꝫ.eo.ti.super inordinata.ꝛ.c.is cui.e.li.
q ℭ Legitime.s.ſm statuta laf.vel generalis cõcilij.ꝫ.de cõces.ꝑbe n.c.ij.ꝛ de elec.ne pro defectu.ꝛ talia bñficia legati de latere qui sunt i ꝓuincia cõferre possũt.ꝫ.e.venerabilis.
r ℭ Decet.j.de regu.iu.decet.cum suis concor.
s ℭ Suam.qñ ergo est gr̃a eius cui scribitur:nõ expirat:vt.ꝫ.secus qñ alterius puta pro quo scribitur:vt hic.

d ℭ Legales.ſm q̊s.xx.miliaria ꝯputanf.p die.ff.si qs cautio.l.vicẽa milia.ꝛ si modicũ ẽt superesset ñ iclude retur sub loco.ff.de verb.sig.l.iij.Io.an.
e ℭ Specialit.si h̄ ẽ spãle:ergo ipius ꝯ̃riuꝫ ẽ gnãle: ꝛ sic ad ea q̃ nõ.ꝫ.ꝺ rescrip.nõnulli.ꝛ q̃ dixi.ꝫ.e.li.ꝺ re/scrip.statutũ.§.cũ aũt.de elec.cupiẽtes.j.Rñ.io.an.
f ℭ Originis.certe satꝫ idẽ puto si ñ ibi hꝫ ꝯtinuũ domiciliũ:lꝫ unde nõ sit oriũd⁹:ad h̄.xij.di.si in adiutoriuꝫ.ꝛ optie.ꝫ.de elec.fundamẽta §.vl.ꝺ tẽp.or.c.iij.j.Rñ.ff.ad mũici.ei⁹.§.vlt.C.vbi sena.vl cla.l.senatores.nec rõneꝫ diuẽsitatꝫ video:ꝛ idẽ dico in oriũdo q ibi ꝓpã nõ hẽret domũ.ꝫ forte ꝯductã:cũ eadẽ sit rõ:ad hoc

t ℭ Moriatur.vel renunciet.ꝫ.de renunci.c.i.e.li.ad hunc sinem expresse cõtradicit.ꝫ.e.li.de of.dele.si super gratia.vbi dicitur ꝙ executorum ꝑtãs datoruꝫ super gratia alicuius nõ expirat re integra:sicut nec gratia:cum sit accessoria ad gratiam:hic contrarium dicitur so.facti diuersitas soluit con/trarium:ibi loquitur de gratia iam facta:hic de facienda per executores:vnde ibi dicit textus gratia facta ꝛcetera.hic di/cit prouisione facienda.si ergo papa concedat canonicatum ꝛ prebendam:si vacat vel que primo vacauerit: nulli alij de iure debitam:ꝛ super hac gratia per se facta dat exe/cutores habet locum decre.illa:quia cũ iã sit canonic⁹:ꝛ iam

sit facta gratia.ptās executoꝝ velut accessoria nō expirat:ſʒ ſi papa nō facit grām ſʒ mādet fieri:puta prouideri mihi de bñ ficio:h ptās executoris principalis ē ⁊ expirat re integra.Sʒ quare nō expirat in.s̄.pri.casu:cū etiā adhuc ſit prouiſio fa ciēda:So.ibi etiā iā erat facta grā:cū respiceret eū q ꝓuidē debebat nō eū cui debe bat prouideri.

a Si eps cui.Emana uit ad declaratiōʒ decre.s̄.e.nō liceat.⁊.c. eps ſi.⁊c.cū ſm aplin

b Cōmiſiſti qd.al' ſine pena facere nō poſſet:vt s̄.e.lib.de tēp.or.c.ij.

c Ad sacros.id dixit q ꝓ ordinatis ad mio res nō ſcribit eccleſia vt ordinatores cōpellat:vt no.s̄.e ti.c.ij.

d Titulū.ſaltē pꝛimo/ nij.vnū ſcias q Jo.gof. ⁊ inno.tenēt.s̄.eo.eps.q qſtūcūqʒ clericus hēat patrioniū.niſi expſſe or dinet ad titulū patrimo nij ſui hʒ actionē ꝯ ordi nātē ad ea que dicunt.j.Tan.hoſti.ꝯdicentes eū ſi pꝛimoniū hʒ tacite ad titulū patrimonij ordinatū:ita q deficiet actio q bus ego cōſentio ꝑ predictā decre.eps ſi al's illud niſi qd ibi ponit nec proprie nec exceptiue veniret:⁊ per decre.tuis e.t. ⁊ de hoc hēs per hoſti.de reſcrip.poſtulaſti.

e In culpa.⁊ ſic eſſe dʒ i pena:vt.xxviij.di.q ea.xxviij.di. q ſunt Joannes an.

f Taliter.ſ.ſine certo titulo.

g Miniſtrare.videbat q puniri deberet ille qui manda/ uit:⁊ imputare ſibi debuit:q talē elegit:⁊ per aliū fecit vñ idē ac ſi per ſeipſum elegiſſet:de re iur.q per aliū.Sed hec vera: vbi mandauit de certo:vt ſtati ſequit:⁊ facit.s̄.de elec.ſi cō

h Aliū.No.ꝓ his que dixi.s̄.e ti.ſi pauper(promiſſarius.

i Certas.⁊ expreſſas intelligo:q ſi cōmiſiſſet ei ordinare clericos tal' ville vl' loci:adhuc eſt hic genus ⁊ nō ſpecies:vn de locū habebūt ſuperiora.aliō eſt eni certū:aliud certū ⁊ ex pſſum.facit.j.de conceſ.prebē ne captande.

k Predicta.ſ.vite neceſſaria.

l Per te vel per aliū.s̄.pri.Rñ.nec poterat ſibi i dignitatē beneficij obijcere ex quo illū dignū ad ordines reputauit.s̄ de eta.⁊ quali.accepimus qd dic vt ibi.

m Quo voluerint.dū tñ catholico:⁊ in aperta ſe.ap.rebel lione nonfuerit.s̄.de preſcrip veniēs.

n Ad pmiſſa.ſ.vite neceſſaria:donec eis de cōpetenti be/ neficio ſit prouiſſū.⁊ tranſit talis obligatio ad ſucceſſorēʒ.vt s̄.eo.ti.cū ſm apoſtolū.Quid dices ſi clericus ordinatus ſi/ ne titulo ad ſacros ꝓmiſit epo:q euʒ ſuper his non inquieta ret:nūqd talis renūciatione non obſtante agere poterit:vi detur q nō ex quo renunciauit.vij.q.j.qʒ periculoſū.de ele. cū inter.R.Econtra.q iſtud videt ius publicū:qd remitti ñ pōt:de fo.ꝯpe.ſi diligēti.de ſen.ex.ꝯtingit:⁊ beneficio quod nondū habebat renunciare non potuit:ſicut nec hereditati nondum delate.ff.de aquiri.here.l.q ſuperſtitis ⁊ alimenta pacto alimentarij non tolluntur.ff.de traſac.cum hi.dixit da. q valet pactum.bar.brix.hoc verum:ſi poſt ordinationem i teruenit:ſed ſi ordinatiōe vterqʒ ſimoniacus eſſet deponen dus.s̄.de ſimo.c.penul.in queſtione veneriali que icipit eſto

Si[a] eps cui nullis perſo nis expreſſis i genere cō miſiſti[b] vt vice tua ordines in tua dioceſi celebraret ad ſa cros[c] ordines promouerit quē piam titulum[d] non habentēʒ ei cum in culpa[e] fuerit taliter[f] ordinādo eundem tenebitur vite neceſſaria miniſtrare[g] do nec ſibi ꝑ eum vel per aliuʒ[h] de competenti benefcio ſit ꝓ/ uiſum. Si vero certas[i] co miſiſti eidem ordinare perſo nas iu qui ꝓuidere h caſu an/ haberent titulum debuiſti ta liter ordinato ad predicta[k] do nec ꝑ te[l] beneficiatus fuerit obligatus exiſtis. Eis aūt quibus a dioceſanis datur li/ centia:vt poſſit a quo[m] volue rit epiſcopo:ad omnes ſacros ordines promoueri:non qui ordinant:ſʒ q tribuūt lniaʒcū eā dare ñ debeāt titulū nō ha bēti ad premiſſa[n] ſi titulū non habeant obligantur. Idem.

Quāuis[o] tibi nuper in ge nere[p] ptātē ōderim[q] bñ ficia ſex clericoꝝ tuoꝝ[r] cedēti uʒ vl' decedētuʒ[s] auctē nr̄a ꝑ

q epiſcopus ordinet.

o Quanuis tibi.ſi primo loco papa dat licentiam conferendi beneficia certo modo vacantia vel ad papam deuoluta:ſecundo aliquod de hiſ conferat ſpecialiter:vel conferri mandet:ſpecies generi dero gat:ita q ſecun/ do beneficium d betur:ad hanc d cre.concor.s̄.ti. dudum.

p In genere.ſi autem in ſpecie dediſſet licentiaʒ puta archid bon. cum vacabit tūc ſecus quia vtrū qʒ ſpeciale:⁊ ſic valeret pꝛimū ni/ ſi de primo fieret mentio in ſecun/ do:⁊ idem eſt ſi ante ſecundam ſpecialē gratiam iam erat deſcen/ ſum.ad ſpeciem ex vtute prime ge neralis:ad hoc.s̄.de fil.pſby.ex tua d of.dele ex pte.j.

q Tuorum.qui dicantur ſui clerici hoc caſu ⁊ ſimi/ libus habes.j.de ver.ſigni.c.vlti.

r Decedentium iſta duo ſunt diuerſa maxime i im/ petrationibus vel gratijs:vt ꝓbatur.s̄ de reſcrip.ſu/ ſceptum.ij.Rñ.Sed nunquid ſi.clericus.ſuus cedit vel decedit in curia romana poterit eius beneficium conferre:Dic q non niſi haberet ad hoc mandatum expreſſum.vt.s̄.e.c.ij.in ſi.Sed quid dices:ille cui fa/ cta eſt talis gratia vult conferre beneficia:que vacant per vxorationem clerici ſui:vel per adeptionem epat' vel ſecundi beneficij curati:nunquid poterit:Et vide tur q ſic iam enim tacite ipſo facto renunciaſſe videt ad hoc.s̄.de his q̄ſi.a ma.par.c.ex ore de of.dele.gra/ tum Credo q cū tales indulgentie reſtringantur.s̄.e. is cui.⁊.c.qʒuis q talia beneficia conferre non poterit cum potius priuatione iuris qʒ renūciatione vacent: quod patet ex eo q compelluntur ad illas dimittēdas vt.s̄.de cleri.coniu.c.j.s̄.e.multa.⁊ lʒ eps ⁊.c.cum ſin gula ad hoc facit predicta decre.ſuſceptum.nam ſimi liter poſſet dici.q cedens eſſet mortuus quo ad be/ neficium:cui ceſſit.vij.q.j.§ ecce in quibus.xxxiij.q.ij. §.j.Sed pone iam contulit beneficia.v.clericorum moriuntur duo ſui clerici ſimul:quorum alter habe/ bat pinguius beneficium altero:vult pinguius confer/ re nunquid poterit videtur diſtinguendum:aut papa proprio motu dedit hanc gratiam:aut non:vt primo caſu poſſit pinguius conferre ſecundo non:vt.s̄.e.plu ribus.Sed dic q illud poſſet locum habere.ſi poſſet conferre beneficia ſex priorum clericorum ſuorum de decedentium:ſed hic de primis clericis non eſt dictū vñ qd beneficiuʒ voluerit cōferre poterit.dñe.Jo.an.

s Idoneis.s̄.e.is cui.

t Poſt alias nō fuiſſet tanta queſtio ex quo primuʒ mandatum ſpeciale genus preceſſiſſet.Jo.an.

u Derogat vt.j.de re.iu.gnēi cū ſuis cōcor.io.and.

x Conferamus.penes papam eniʒ remāſit cadē po

textꝰ ⁊ maior: etiam in predictis: vnde ex quo ipse ꝑ occupauit: melior est ipsius conditio: vt. s. e. dudum.
a Si is cui. hūit ortū ex constitutionibus reuocato rijs: quas fecit bonifacius statim post promotionem suā de gratijs factis a nicolao. iiij. ⁊ celes. v. ꝑ quas ius quesitu3 erat ad rē non in re.

cassauimus irritauimus ⁊ vacuauimus: cāssas irritas ⁊ vacuas nūciauimus: nullius etiam decernimus fore firmitatis ⁊ qđ extunc secus a quoq3 scienter vel ignorāter contingerit attētari ⁊c̄ iō igitur dixit ista verba: q2 per verba illa cassaṫ ius quesitum ad rem sed non in re: nō sic itelligiṫ reuocatū.

Reuocatōia gratiaꝝ nicolai icipiebat: ꝑde3 ad apicē. illa vero celestini icipit dudū circa promotiōis ⁊ de his etiā constitutionibus tractat. j. c. priori. ⁊ j. đ conces. preben. c. vl. plenius
b Nicolai. iiij.
c Celestini. v.
d Annexa3. q̄si in annexis secus. s. e. ti. sup eo. ⁊. c. q2 sepe. ⁊. j. prx̄ı̄.
e Uerba. quorum mentem habes. j. de conces. preben. c. vlti. ꝫ ad littera3 erant he omnes collationes prouisiones reseruatiōes super canonicatibus dignitatibuſ personatibus ꝑbēdis officijs portionibus prestionijs ecclesijs parochialibꝰ ruralibus vel alijs: nec nō super quibuſcūq3 beneficijs ecclesiasticis vacaturis cū cura vel sine cura: in quibus. non sit iusq̄situm in re: licet ad rē ꝑ dictū antecessorē nostru3 seu eius auctoritate factas: concessas: seu commissas ⁊ ea q̄ ab ipso super his vl' circa ea quolib3 processerūt apostolica auctoritate: in fratrum nostroꝝ pn̄ria. vj. calendas ianuarij: cū adhuc sicut ꝑmittitur essemuſ Neapoli omnino

sonis idōeisᶠ ꝯferendi canōicatū tm̄ ⁊ ꝑbēdā q̄s in tua ecclesia i qua pꝰ[a] ꝑdictā gr̄a3 tibi factā mādauimꝰ cuidā specialiṫ ꝓuideri obtinebat quidā ex eisdē tuis clericis nūc đfunctis: cōferre nō potes: cu3 illi ꝓ quo scripsimꝰ debeātur. nā ꝑme gnāli gr̄e tibi facte derogatᵉ posterior specialis: l3 đ illa nō fecerit mētionē. Similiratione si post facultatē tibi ꝯcessā a nobis ꝯferendi bn̄ficia tue diocesis quoꝝ collatione est ad se. ap. deuoluta: nos eoꝝ aliqđ añq̄ꝫ tu cōferaſ ꝯferamꝰ spāłr alicui vel cōferri mandemꝰ de concessione tibi facta non habita mentione facta per nos collatio canonica est censenda. Idem.

Si[a] is cui de cāonicatu ꝑbenda ⁊ dignitate ꝑsōatu vel officio per felicis recordationis nicolai[b] vel celestini[c] ꝑdecessoꝝ nostroꝝ lr̄aſ gratia in aliqua ecclesia facta erat ꝯstitutiōis nostre reuocatorie tꝑe canonicatum ⁊ prebendā dignitati personatui vel officio alicui non annexam[d] erat adeptus: l3 dignitatem personatū seu officiū inibi expectaret propter expectationē hꝰi priuatꝰ non intelligiṫ iure qđ in canonicatu ⁊ prebenda fuerat publice assecutus ius tm̄ qđ ad dignitatem ꝑsonatū vl' offm̄ ꝯpetebat eiđ iuxta ꝟba[e] dicte reuocationis itelligitur reuocatū. Nō sic aūt si cāonicatū cū dignitate persona tu aut officio cōferri tm̄ canonico ꝯsuetis[f] fuerat assecutus sub expectatione prebēde cu3 ius magis[g] dignum quod iste in dignitate personatu seu officio hꝰi iā hēbat: iuſ minꝰ dignū canonicatꝰ retineat cuiꝰ canonicatus rōe idē ius eidē saluū remanet ad prebenda3 nulli alij debitam apostolica añ ip3 aucte recepto. S3 ⁊ si[h] ex epi ad alius cuiuscūq3[i] collatiōe vel ꝓuisiōe adeptuſ fuerat i eadē eccl'ia dignitatē ꝑsonatū siue officiū ꝯferri tm̄ canonico ꝯsueta ꝑfatus q canonicatū aucte ap. iam habebat: ibidē[k] erit cēsendū Ide3

Quodā[l] per litteras felicis recordationis nicolai pape āteccessoris nostri canonicatum sub expetatiōe vacature prebēde i certa eccl'ia obtinēte: successor eiuſ celestinꝰ cuidā alteri similem in eadem ecclesia gratiam fecit: quem omnibus etiā ante ip3 aucte apostolica vel q̄uiſ alia i ecclesia ipsa receptis voluit anteferri[m] cū inꝑositione decreti: priusq̄ꝫ tm̄ ad primum ⁊ eius executores scđe gr̄e noticia peruēisset vacās ꝑbēda eidē ꝑmo per suos fuit executores collata: pꝰ hꝰi aūt ⁊ añ factā scđo collationē ipsiꝰ prebēde nr̄a ꝯstō[n] reuocatoria emanauit: ⁊ qm̄ quis eoru3 ius hēat i prebenda hꝰi dubitaṫ: nos neutrū illoꝝ decernimus ius hr̄e in eadē ꝑma. n. collatio post ⁊ ꝯ decretum a dicto celestino inꝑositū facta l3 ab ignorātibus ⁊ ēt ignoranti[o] n̄ obtinet firmitatē. Iuſ vero qđ scđo ad ꝑbēdam: nō in prebenda hꝰi ꝯpetebat: cū nr̄am reuocationem eius collatio[p] non precesserit: per eam penitus est sublatum. Idem.

Mandatū[q] apostolicū tibi directū: vt. T. clerico đbn̄ficio[r] spectāte ad collatōꝝ narboñ. capli ꝓuideres:

f Consuetis. ꝑ h non reuocaṫ gratia. est enim equs: q2 propter ius in re seruaretur ius ad re3 in hoc casu q̄3 ꝑpter ius ad rem extingueret ius in re contra mentem cōstitutionis.
g Magis dignu3. s. đ conse. ecclesie vel al. q2 i dubijs cū suis cōcor.
h Et si tolle qđ ē. j. ꝑfatus qui canonicatum auctoritate ap. iam habebat adeptus fuerat i eadem ecclesia ex episcopi ⁊c̄. Jo.
i Cuiuscunq3. ad quē pertinebat collatio: vel forte legati.
k Idem. scilicet q2 canonicatum retineat: ⁊ canonicatus ratione ꝑbendam.
l Quodam. alias hoc erat de iure cōmunis. s. e. ti. hi. qui.
m Anteferri. ad ide3 j. de cōces. preben. aucte.
n Constitutio. reuocatoria de qua vidisti. s. proximo. c.
o Ignorāti. s. e. si postq̄ꝫ ⁊. c. dudū ⁊. c. si beneficia ⁊c̄.
p Collatio. quia si precessisset collatio ius habuisset non ad rē se in re ⁊ sic non fuisset reuocatū ꝑ ꝯstitutō3 reuocatoria. s. c. pri. j. de cōces. ꝑbē. c. vl. ⁊ sic no. q2 qs ipedit aliū i eo qđ ꝑ se nō ꝯseqṫ: ad idē. j. de ꝯces. ꝑbē. aucte. sed ibi alıqđ ꝯseqṫ: q2 h3 secūdā ꝑbēdā: q alꝰ solū habitur[a] esset tertiā. Jo. an.
q Mandatū. decre. venit declaratie ad decre. s. e. cū i illis. i fi.
Bn̄ficio. de curato nō prouidebiṫ. s. e. ti. cū i illis. in fi. nec de dignitate. s. e. ti. c. vl.
r Collationem. de spectāte ad presentatione3 istitutionem vel electōis

non poterit ꝓuideri.ꝫ.e.cū in illis.§.cū aūt.
a ¶ Capl'i.idē enim est facere per aliū qđ p se.j.de re.iur.qui per aliū cū suis cōcor.ff.qđ cuiusq3 vni.atē eoꝝ.§.si decurio
b ¶ Statuto.ē forte cōsuetudo vel statutū:ꝙ beneficia(nes vacantia primo mense pertinentia collatione apli:conferat ꝑ imus canonicus vacan/tia:scđo secundus :tertō tertias ⁊ sic de singulis vel ꝙ beneficia familia riū suoꝝ spectātia ad col latione capituli vacātiū canonici conferant : ta/les consuetudines ⁊ sta tuta sunt in multis eccle sijs gallicanis.
c ¶ Extendit.q: papa ñ intendebat grauare al/terā dignitatē capituli: sed totum capitulum.ꝫ. e.cu in illis ad fi.
d ¶ Singulariter.quasi nō vice capituli: vt i pri mo responso. Jo.an.
e ¶ Prebēdaꝝ.vl' digni tatū vl' officioꝝ ipius ec clesie:vt i scđo R̄ñ.⁊ nō ꝙ dicit ratiōe huiusmo di prebēdarū.q.d.si per tineret ob aliā3 cā3:puta propter alia beneficia . quē h3 in alia ecclesia: mandatum tunc nō cō/prebendit illa.
f Astoralis.Ema nauit ad decla ratione decre. ꝫ.e.ex parte i fi.⁊ coꝝ q̄ ibi no.hosti. ⁊ eo.ti de rectoribus in fi. ⁊ hoc dicit datio coad/iutoꝝ epoꝝ ⁊ suoꝝ supioꝝ est de maioribus causis:⁊ spectat ad solum papam:pōt tamē ep̄s senio vl' i firmitate perpetua impeditis:de consensu capi tuli sui vel maioris ꝑtis sibi auctoritate ap.vnū vel duos co/adiutores assumere:⁊ si demens fuerit:capitulum aut due ipsius partes hoc facient.Sed si ep̄s ꝯdicit:tunc nil innoua bit capitulum:sed epi ⁊ ecclie conditionem q̄3 cito poterit in timabit pape ⁊ coadiutores isti sumptus moderatos, habe/bunt de prouentibus prelatorum ipsorum.
g ¶ Maioribus.connumeretur ergo inter alias quas habes notatas.ꝫ.de trāslatio.c i.de of.lega.ꝙ translationē de exces. prela.sicut vnire.
h ¶ Non obstāte. No .per hanc litteram ꝙ contra romanā ec.non currit prescriptio in his que sibi in signum spālis pri uilegij reseruauit :sicut nec contra priuilegium prelationis: de hoc.ꝫ.de prescrip.cum nobis.
i ¶ Tātummodo.sic.ꝫ.eo.li.de sup.ne.prela.ecclesie.ergo nō ab archiep̄o vel patriarcha vel legato :q: in gnāli legatione talia nō trāseūt in predicta decre.ꝙ translationē. Ad decre. ꝫ.e.ex parte in fi.rn̄detur ꝙ illud fuit de speciali aucte vl' mā dato dn̄i pape:⁊ ꝙ ita esset per antiqua iura probat per cañ. vij.q.i.c.i.⁊.c.q̄3uis triste.cu3 multis capitulis eiusdem que/stionis ad idem decre.superius allegate ⁊ de regula.l3 ver.il/

beneficia eiusdē capituli:siue dent in cōi per ip̄m:siue ꝑ ca/nonicos eiusdē ecclie singula res vice ac auctoritate capitu li[a] aut ex iure ip̄ius de consue tudine vel statuto[b]:merito cō prebendit:ad beneficia tn̄ rōe dignitatū personatuū vl' offi cioꝝ q̄ nōnulli ex eisdē canōi cis obtinēt i ip̄a ecclia ad eo/rūdē collationē spectātia mā datum h'i minie se extendit[c] ¶ Idē esse censemus si rōe ꝑ bēdaꝝ suaꝝ ad ipsos canoni-cos collatio dictoꝝ benefici orum singularit[d] pertinere no scat nisi ꝯtineat forsitan i mā dato:ꝙ eidē clerico prouide as d bñficio ad collatiōe3 nar boñ . capituli ꝑtinētē cōiter I diuisi3 tunc enim:de bñficijs q̄ ad ip̄soꝝ collationē rōe h'i prebēdaꝝ[e] poteris prouidere

Bonifacius octauus.

De clerico egrotante.

Astoralis[f] officij d bitū exequentes d claramus atq3 sta tuimus:coadiutoꝝ epoꝝ ⁊ su perioꝝ prelatoꝝ dationē intel ligēdā esse de cāis maiorib'[g] ⁊ referendam ad se.ap.ac ab ea consuetudine non[h] obstāte contra tantummodo[i] postulā dam.¶ Uerum ne hoc pre textu ecclesie existentes preci pue in remotis[k] dispendia pa tiantur.nos earum in hac par te indemnitatibus precauere volentes hac generali consti tutiōe sancimus:vt ep̄s senio aut valitudine corporali gra uat' vel etiā al's adeo ipedit' ꝑpetuo[l]:vt officiū suu3 neq̄at exercere:possit de sui consilio ⁊ assēsu capl'i vel maioris[m] partis ipsius vnum vel duos auctoritate[n] ap. coadiutores assumē ad dictū officiū exeq̄n dum.¶ Si vero ep̄s demēs[o] fuerit:⁊ qd velit aut nolit ex ꝑmere nesciat vl' nō possit tūc eius capituli vel due[p] ipsius partes eadē auctoritate vnū aut[q] duos coadiutores assu3 mant idoneos:q eius officiū[r]

la semper.de renunc.nisi ad finem.
k ¶ Remotis his enim precipue prouidendum fuit ad hoc supra de elec.nihil est ad fi.
l ¶ Perpetuo.⁊ sic no.ꝙ l3 egrotās laboret ifirmitate i curabili:nō remouet̄ s3 dat̄ coadiutor:ad idem.ꝫ.co. ex parte.⁊ sic re/probat̄ opi. her. de qua nota.ꝫ.e. tua.
m ¶ Maioris .re gulariter.n.tenet quod facit maior pars:de his q̄ fi.a ma.p.ca.c i. ⁊ di totū capitulū fecis se.lvi.di.apostoli ca.cu3 si.sed hoc fallit.j .in proxi. casu.
n ¶ Auctoritate aplica.sūt igitur isti delegati pape in hac parte ⁊ cō cor.ꝫ.de of.or.ir/refragabili. ꝫ.de here.ad abolēdā i fi.j.de sta.re.c. vno ⁊ i cle.q: re/glares d su.ne ꝑ.
o ¶ Demens. de suc.ab ite.cū dile ctus.iij.q.ix.iudi cas. ⁊ ē si.qđ dic lex ꝙ qñ pr ēfuri osus fili' dat̄ cu/rator pr̄i.C.d cu. fu.si pr.ff.e.ti.l.ij. al's aūt erubescit lex filios eē casti/gatores parētū: i auc.d nup.§.siqđ sāctū.coll'.iiij. de ma.⁊ obe.cum inferior.hinc ē ꝙ ipi inuito coadiutorem non dabunt:vt in se.R.
p ¶ Due partes.⁊ sic non sufficit maior ꝑs:⁊ est spāle: ad id.ꝫ.de elec.l3 vbi in electione ro.pon.requiruntur adminus due partes:ad idem.ꝫ.e.ti scriptum.vbi in postulatione:que concurrūt cū electione due partes ēt requiruntur ad idē.ꝫ.e.li.de elec.siqñ.⁊ .c.indemnita tibus.§.i.l3 autē hoc sit speciale.ꝙ due partes debent consentire:regulariter est ꝙ due ꝑtes collegij vel vni/uersitatis debent esse p̄ntes.ff.qđ cuiusq3.vniuer.l.pla ne.ff.de decr.ab or fa.l. iij.
q ¶ Aut duos.hanc lr̄am qua3.ꝫ.habueras hic vide as repetitā:ꝑ quā lr̄a3 credo ꝙ si plures dare vellent nō possēt ⁊ potuit papa ad h' motus eē ex eo:ꝙ coad/iutores debēt sūpt' hr̄e ab ecclia:vt.j.e.§ p̄nti .Item' ꝫ scripture:q: papa si de plurib' voluisset sic exp̄ssisset: de deci.ad audiētiā.⁊ suff'cit ita scriptū eē.vi.q.iij. scri ptū.ff.q.⁊ a gb'.l.ꝑsperit.cū ēt isti nō ordinaria:s3 d'le gata ꝑtāte fungāt̄:vñ hūt seruare metas mādati.ꝫ.ti. proxi.cui de non.ꝫ.de re'crip.cum dilecta.
r ¶ Officium.est ergo coadiutoris officium ea facere que pertinent ad officium eius cui deputatus est.

exequantur.[a] ¶ Si aūt eps senio aut incurabili morbo grauatus vel perpetuo īpedimēto detētus: ad sui executionē officij reddat̄ iutilis ꝛ coadiutorem assumere vel hr̄e noluerit[e]: lꝫ a capitulo requisitus ꝓprio: se illius nō idigere suffragio forsitā asserendo: tunc nil per capitulū innouetur: sꝫ hoc casu ꝛ etiā ꝓprimo[b] idē capitulum epi ꝛ eccl'ie sue cōditionē ꝛ statum ac facti circunstantias[c] vniuersas: ꝯcito poterit fideliter ꝛ explicite referat ad noticiā dicte sedis: recepturi hūilit̄ ꝛ efficacit̄ iplet̄uri: quod sup hoc per sedē ipsaꝫ ꝯtigerit ordinari. ¶ Presenti qꝫ adijcim⁹ sanctioni: vt coadiutores h⁹i de prouētib⁹ prelatorum in quoꝝ assumentur auxilium: sumptus recipiant moderatos[d]: ab alienatione qualibet de bonis ecclesiasticis prelatorum ipsorum vel ecclesiarū suarum quomodolibet faciēda penitus abstinētes[e] rōnem nō soluꝫ i districto examine: sed ꝛ prelatis eisdē: si sane mētis extiterint ac capitulis eorundem: seu etiam ipsorum prelatorum successoribus: hoc antea nō fecerint: plenariā reddituri. ¶ Ceteꝝ quod de episcopis ꝑmittitur ad superiores etiam prelatos esse volumus ꝛ intelligimus referendū. Bonifacius. viij.

De institutionibus.

Et si capitulū[f] sede vacante bn̄fitia q̄ ad collationē epi[g] pertinet conferre nō[h] possit: ꝑsētatos[i] tn̄ a patronis pōt admittere: si fint idonei[k] ꝛ eos instituere in bn̄ficiis ad que fuerint presentati lꝫ episcopuꝫ[l] si superesset admissio ꝛ institutio huiusmodi pertineret. Idem.

Si is ad queꝫ[m] rectoris ꝑsentatōe aliq̄ parochiali ecclesia noscitur pertinere quēpiam nō ꝯstitutū i sacris ꝑn̄tet ad eā: ipꝫ dūmō als sit idoneus: ꝛ infra tp̄s a iure statutū[n] ad ordines quos ipsius eccl'e cura regrit valeat ꝓmoueri decernimū admittendū. Innocentius quartus dilecto filio andree capellano nostro.

De concessione prebēde ꝛ eccl'ie non vacantis.

Uia[o] cūctis ꝛ.[p] ꝓponebat̄ itaqꝫ pro

a ¶ Noluerit. non est ergo idem tacere quod contradicere: quia si contradicit capitulum coadiutorem non dat; si tacet secus vt in prox. casu: ad hoc facit. j. de regu. iu. is qui tacet vbi dicam de hoc. Et nota arg. ad hoc quia coadiutor a datur inuito: ad hoc. vij. q. i. scripsi. ꝛ c. qualiter. ꝛ c. quis. §. ecce. sed hoc ē falsum: q: inuito datur: ad hoc de ec. edi. ad audientiā. j. i fi. ꝛ nō. s. ex p̄te. i vlt. glo. Et iura illa nō in coadiutore sꝫ in substituto loquūtur q nō datur iuito: coadiutor aūt in cāu isto p capl'ꝫ inuito epo nō dat̄: als aūtē per eum ad queꝫ pertinet bene dat̄ inuito: vt dixi: sꝫ hic ap. auctoritate dat̄: sed casu nō dabitur: q: capl'ꝫ in h casu mādatū nō hꝫ a papa ad quē datio eius pertinet: vt in prin.

b ¶ Proximo. s. qn̄ demēs est ep̄s ꝛ nescit vel non pōt exprimer̄ qd velit.

c ¶ Circūstantias aliter eni ad veritatē peruenire nō posset. xxiij. q. viij. occidit. s. de testi. cū cām.

d ¶ Moderatos ad idē. e. ti. de re ctorib⁹. ꝛ. c. se. nō eni cogunt̄ proprijs militare stipendijs. x. q. ij. precarie. xij. q. ij. charitatem.

e ¶ Abstinentes. ad idē. s. de elec. nihil est. ꝛ eo. li. e. ti. is cui. ꝛ c. indēnitatibus. § si vero. ꝛ intellige de alienatione immobiliuꝫ vel mobiliū preciosoꝝ: al' mobilia que seruando non possunt alienare poterunt ad istar tutoꝝ. C. de admi. tu. lex que tutores. Jo. an.

f Et si capitulum. Emanauit ad declarationē eorum que no. s. de ma. ꝛ obe. hi q ꝛ. c. cū oli.

g ¶ Epi solius. quod d c vt. j. ne. se. va. c. vno

h ¶ Non poss t. vt. s. ne. se. vaca. c. illa. Sꝫ obijcies: si potest confirmare quod ē plus: quare nō cōferre. So. est falsum q̄ confirmare sit plus: q: q cōfirmat non donat. de fi. instru. inter. sed qui confert donat. s. e. li. de of. vi. c. vlti.

i ¶ Presentatos. quid de electis per clericos ad quos electio spectat: dic idem: sed de illis erat expressum: in predicta decre. cū oliꝫ de ma. ꝛ obe. iō de presentatis solū hic dixit ꝛ poterat de presentatis dubitari quasi ꝑn̄tatio inniteretur gratie. ꝛ nō iuri cōi: vt sic ptās huius gratie vacante sede in capitulum non transiret.

k ¶ Idonei. intelligitur si non sit appositum: de elec. causam que.

l ¶ Episcopū. solū ea enī que sunt iurisditionis transeunt in capitulum vacante sede: vt in iurib⁹ superius allegat̄: ad idem de he: e. ad abolendam. qō verū intelligo nisi interdictū esset eis a papa: vt. s. eo. li. d ma. ꝛ obe. c. vno.

m Si is ad quē. qō i decre. s. de eta. ꝛ quali. preterea. de dispēsatione oli fieri poterat: ē hic hodie ius cōe: qō verū itelligo i hoc suo cāu s. cū ꝑn̄tatur quis ad rectoriā ecclesie parochialis per patronū. Dic autem vt dixi. s. de preben si pro electis pauperib⁹

n ¶ Statutū. s. de elec. licet canon.

o Uia si mandetur alicui ꝓuideri de dignitate vacatura quā duxerit acceptādaꝫ ꝛ vacat dignitas quā añ acceptationē ordinari⁹ confert reseruationē inibitionē ꝛ ꝓcessus sup prima vacante. Cōtra hūc casum stillus curie clausulam adinuenit: qua statuit terminū acceptādi: inibēs infra illū collationē fieri: cum decreto quod dic vt in cle. e. ti. cum ei quem. ij. Rn̄.

p ¶ Et infra. sub h infra itelligas factū. s. q Inno. dedit gratiam draconi super prima prebenda vel dignitate sine cura que vacaret in ecclesia carnoteñ. quā duceret acceptandam. dato sibi priore quodā in executorem: ꝛ in litteris suis erat decretum: prior ille accessit ad ecclesiam carnoteñ que tunc vacabat: ꝛ ibi capitulo in quo erat subdecanus gratiam publicauit: ꝛ contulit ibidem illi. d. dignitatem sine cura vel ꝑbendā que ibi prio vacaret quā duceret acceptādā i hibens nequis veniret ꝯ suā collatioeꝫ ꝛ pronūciās irritū sec⁹ factū. Post hoc ꝑposit⁹ normānie i vltramarinis ptib⁹ decessit p⁹ electo ꝛ ꝯfirmato subdecano ꝛ ipi⁹ eccl'ie carnoteñ. i epꝫ carnoteñ. ꝑpositura ātilla era dignitas sine cura i eccl'a carnoteñ. g. sci Eustachij cardial' i ptib⁹ ill' legat⁹ sup plicauit epo: vt dignitatē illā ꝯferet ādree nepoti. d. pape eps ille cōmisit illi cardiali: vt ꝯferet: qō factū est prior autēꝫ ille executor draco

parte tua: q cuz predicta[a] prepositura du vacabat[b] tibi per eum qui conferre potuit[c] ipsam collata fuisset collatio huiusmodi canonica existebat: maxime cum nulla per priorem[d] ipsum que illam impedire posset:[e] inhibitio pcessisset. ¶ Dicebat autem pars altera q cum premisse[f] littere sedecarnoteñ. vacante fuissent in capitlo publicate[g] ac pfat[h] episcopus tunc de capitlo ipo eet[h] ibiq plens existeret ignorare non potuit mandatu apostolicum super conferēda memorato .d. prebenda vel dignitate sine[i] cura: quam ipse duceret acceptandam: cum primo in ecclesia ipsa predcā vacaret: alij fuisse directum: et sic consequens facultatem sibi esse sblatam conferendis huiusmodi dignitatez: propt qd videbat[k] q nec p se nec p aliu prefataz prepositurā curā nō hñtē aiar annexā: que primo post mandatum ipsum in ecclesia predicta vacauit: potuerit alicui persone cōferre: preserti cum iam dictus p or eodem publicato mandato mox prefato .D. prebendam vel dignitatem curam huius modi non hñtem: quaz primo n eadem ecclesia vacare contingeret contulisset: nec alias etiam prout allegabatur[l] p desse poterat ipsius ipsi ignorantia in hac pte: nā si alicui a sede apostolica cōcedat: q excōicari non possit[m] lz id forsitan suus ignoret episcopus non tamen propter hoc eius ligatur snia: si quam proferat in eundem. ¶ Similit[n] si alicui conferendi prebendam aliquam tribuetur a se. apo. ptās: ex hoc ipso vr q sit episcopo conferendi tunc eā penitus iterdicta facultas. ¶ Nec obstaret si forte obijceretur q lex seu cstō vel mandatuz nullos astringunt nisi postquam ad canonicam peruenerit eorundez: aut nisi post tempus[o] infra quod ignorare minime debuissent: quia in priuilegijs[p] indulgētijs seu cōcessionib[9] spālibus secus existit: in qb[9] sufficit: q ad illoz qbus conceduntur noticiā perueniāt vt pz cu indulget alicui q excōicari non possit: sicut superius est expressum: et qdē cum tribuit alicui ptās conferendi prebendā: vr proculdubio ei concedi aliqd spāle[q]. ¶ Adijciebatur insuper q cum snia statiz arcet etiam[r] ignorantez: qm si contra prelatum aliquē absentem[r] depositionis[s] snia proferatur: contractus quos iniuit ignorāter postea vt prefatus nullum robur obtinent firmitatis et i supradictis lris irritum decernimus et inane: quicquid super huiusmodi prebenda vel dignitate contra nostrum contigerit attentari mandatum collatio quaz idem episcopus post tale nostruz decretu: siue illud ignorauerit siue non de prefata prepositura per se vl p aliu fecerat non valebat[t]. ¶ Ex pte vo tua extitit replicatu q hoc de illis puilegijs et indulgētijs

nis audiens dignitatē illā vacasse: cōmisit cuidā archipsbytero: q illu dracone q ipsaz dignitatē acceptauit: deberet de ipa inuestire: qd factu ē: mō inf. d. et a. sup hac dignitate qōne suborta: partes fuerūt corā papa. et primo allegauit. a. vt sequitur. hec patent in decisa: et ea que sequētur. j. Et diuide i vj. ptes. In pma q durat vsq vbi dicebat aut. ponitur an petitio. In seda q durat vsq ibi ex parte ponit d. defensio. In tertia q durat vsq ibi h extitit. ponunt replicatiōes an. In qrta q durat vsq ibi ecōuerso. ponunt duplicationes dracōis. In qnta q durat vsq ad. §. nos itaq ponūtur triplicatiōes an. In sexta pro an. snia hec fertur.

a ¶ Predicta. in decisa. sic. j. de rebus ec. nō ali. duduz.

b ¶ Vacabat. nō bat factu ptis alteri[9] qsi dicēt illi. d. fuit collata pbēda p executorē suu anq va caret: h mihi vacās collata fuit.

c ¶ Potuit. s. p epm seu ei[9] aucte. vt. s. dixi. inter du ēt solus eps talia cōfert: interdu cu caplo bm diuersas csuetudies qd dicvt no. d elec. cu eccla vlterana. j. ne se. va. c. vno. et bene dixit qui poterat: qr ais collatio non valuisset qr p non dato habet: quod ab illo datur et c. de iurepa. quod aut ibi de. hoc

d ¶ Priorem. qui fuerat executō draconis: vt dixi. s.

e ¶ Posset Nō q aliqua precesserat: sed nō tal q ipedire possz: et erat rō: qr fuerat facta añ acceptationem: vt pz j. .v. sub iunctum.

f ¶ Premisse. i decisa ipetrate per illum. d. ad priorez executorē suu Jo. an

g ¶ Publicate vñ p hoc videbatur dignitas affecta: vt. j e. si capitlo. sed non est vez hoc casu. vt ibi dicam.

h ¶ Esset. sic supra de rescrip. eam te. et lz hoc non ignoraret: non tamen ignorabat collationem per priorē factam ante vacationem et acceptationem non valere: et ideo iste allegatiōes ignorantie parum prosunt.

i ¶ Sine cura. et si hoc non fuisset adiectum: de tali intelligē dum erat: vt. s. e. li. de preben. cum in illis. j. Rñ.

k ¶ Videbatur. male intelligētib[9]: sub litera at ituētibus hoc non videbatur. s. de testa. inte corporalia. §. j

l ¶ Allegabitur pro parte ipsius. d. ad corroborādā exceptionem vel defensionem suā.

m ¶ Non possit vt. j. de puil. volentes. talia tñ priuilegia non extē duntur ad snias ordinariorum nisi in casibus vt. j. e. ti. ne aliqui.

n ¶ Similit. pax valet hec similitudo: qr alia rō reformat pactuz vt pz. j. §. ex. parte.

o ¶ Tēpus. qd ē duoz mēsiu a tpe publicatiōis p[9] ea vero nō valebit ignorātiaz allegare: i auc. vt facte no. costitu. circa pn. et s. ne cle. vel mo sup specula et hic adō quod dixi i si. sup data l vlti. glo. io.

p ¶ Priuilegijs. hec allegatio intelligit bm rñsionem partj aduerse. j. e. §. ex parte. et poterat esse ratio: qr cōstitutiones sunt penales et sic ex se odiose priuilegia grosa et sic fauorabilia adhoc. j. de reg. iur. odia. sed lz h probabile videatur bm predictuz §. dz intelligi.

q ¶ Spāle. qsi bz intētionē allegātis lra. p. d. direcā priuilegiu est cēsenda: et sic nō requirat episcopi scientia: h non est ita vt segt io. an.

r ¶ Absentez cōtumacit als 3. iij q. ix. per totum.

s ¶ Depositiōis. idem in inhibitione suspensione vel excōmunicatiōe videtur: ad hoc de do. et cōtu. veritatis. in si.

t ¶ Valebat. hoc verum esset: si de certa prebenda vel dignitate mandatum fuisset: vel in casu isto post acceptationem: et hoc non aduertit allegator.

egtate suadente dz intelligi:q̃ vim[a] suã hñt:mox cũ ad illos quibus conceduntur peruenit:ex quorum tenore liqdo nosci potest: ꝙ talis circa ea fuerit intentio cõcedentis: vt pote cuz alicui conceditur ꝙ excõicari nõ possit:ex h. eniz euidenter apparet: alijs ipsũ excõicãdi adeptã esse penitus facultatẽ non sic aũt si alicui conferendi prebendã siue certam[b] siue incertam[c] tribuat ptãs non enim tunc esse videt tribuentis intentio vt per hoc ei ad cuius donationem prebenda ipsa pertinet conferendi possibilitas adimatur[d]:nisi prius ille sibi notificet: ꝙ eã vel per h[9]i potestatem cõferre:aut ei collationem interdicat illius vel postq̃ ipsi notificauerit talez ptãtem fore sibi concessam vacuum decernat et irritum[e]: si secus de ipsa presumat: quia[f] cum illi non amplior detur potestas: quã ipse romanus pontifex hẽat i hac parte:sicut per eam quaz obtinet ipe romanus pontifex facultas conferendi beneficiũ vel prebendam:nisi suam insinuet voluntatem: alicui non aufertur:similiter ꝛ per eam que taliter illi[g] ab ipso[h] conceditur ei ad quem ipsius prebẽde spectat collatio: priusq̃ insinuet ille sibi ꝙ velit eam concedere:vel etiam cõferat si forte vacet:potestas non tollitur conferendi: nisi forsam quod ipsam conferre non possit:exprimatur i concessiõe h[9]i potestatis.tunc enim lz talem concessionem fortassis ignoret sua tñ collatio si postmodũ prebendam ipsam conferat:nihil valet: cum satis super hoc concedentis intentio agnoscatur: sicut cum indulgetur alicui:quod excõicari non valeat:vt in superiorib[9] est premissum. ¶ Subiunctum[i] etiam extitit: quod cum memorato priori per p̃fatas litt̃as mandauissemus: vt memorato D.prebendam vel dignitatẽ sine cura quam acceptandaz duceret:si vacaret tunc:vel q̃ primo vacaret cõtingeret i ecclesia predicta:conferet: idez prior puidendi ei de prebenda vel dignitate ipsa:nisi p[9] acceptationem[k] ipsius nõ habebat aliquam potestatez vñ cuz sepedicta prepositura fuerit tibi anteq̃ illam idem. D. acceptaret:[l] prefati episcopi aucte collata: h[9]i colatio talis[m] maneat i nostri protextu etiam si p̃us illud eps ipse sciuisset non potat vacuari nĩm aũt i hac pte decretũ ad p̃bendaz seu dignitatẽ quã p̃dict[9]. D. acceptaret referri[n] d̃bebat alioqn sup icerto fuissz editũ nec aliquẽ astrinxisset[o]. ¶ Sz extitit ex aduerso[p] r̃nsum ꝙ p̃fat[9] prior iã dicto. D. p̃bẽdã l' dignitatẽ h[9]i cum vacaret añ huiusmodi acceptationem cõnferre nequiret: idem tamen D. prebendam vel dignitatez talem licite possũt ꝛ libere

a ¶ Cum suã hñt. priuilegiũ enim datum alicui statiz vim suã hz:cũ peruenerit ad illũ cui cõcedit:ad hoc facit lex dicens ꝙ si scripsi seruo meo vt i libertate moretur:nõ statim liber est sed tunc cũ littera ad ipsum peruenerit. ff. de acquir. pos. l. g absenti seruo. in prin. sed non sic cũ datur alicui ptãs cõferendi prebẽãd vt. j. nõ sic aũt ꝛc̃.

b ¶ Certã expssã vel nõ expressaz puta primã que vacauerit

c ¶ Incertã. sicut cũ dicitur ꝓbẽdã cõferas quaz duxerit acceptandam: vt in casu nostro.

d ¶ Adimat .s. de preben. dilectus. ij.

e ¶ Et irritum. nõ ꝙ executor q hz ptãtẽ ꝯferẽdi potest interdicere collationez ei ad quẽ pertit d iure:ꝛ reseruare sibi collationem ꝛ decernere irritũ quod postea fieret:sic ꝛ legat[9] de iure pa. cuz di lectus. ꝛ. nõ. de h de preben. c. vlt. q̃ sic habes hic tres casus in qui bus prebenda afficitur:de his vi debis. j. e. si capitulo. ꝛ. c. si soli: Joannes an.

f ¶ Quia cum il l. optima responsio. ꝛ ƺm Inno. papa eniz prebẽdas oẽs ꝛ dignitates conferre potest. s. de prebẽ c. ij. ꝛ tñ illi ad q̃s collatio spectat: pñt illas cõferre nisi prius papa i sinuet illis ꝙ nõ conferant cũ decreto:sic per talẽ potestatẽ datã executori non aufertur ei ad quem ptinet conferendi potestas nisi in litteris id dicatur. s. ꝙ conferre non possit.

g ¶ Illi executori.

h ¶ Ab ipso. ro. ponti. Joannes an.

i ¶ Subiunctũ. p parte ipius an. cui scribitur.

k ¶ Post acceptationem. intelligitur aũt acceptare petendo a per executorẽ suũ sibi conferri beneficiũ:qd̃ poterat acceptare:vl' recipiẽdo illd̃ sibi p̃nti collatũ vt i cle. e. ti. cũ ei quẽ. iij. r̃ñ

l ¶ Acceptaret. No. ꝙ qñ scribitur sub hac forma quã duxerit acceptãdã:decernẽte sirritũ ꝛ innane executor ante illã acceptationem nil p̃t facere ꝛ sit fecerit non valebit tanq̃z. super incerto prolatũ:ar ff. qd̃ cuiuscq̃z vniuer. l. itẽ eorum. §. j. Si uero papa mãdet alicui puideri de prebenda quam duxerit acceptandam sine clausula illa decernentes:tunc tenebit collatio illius ad quem de iure pertiet anteq̃z ei nuncietur de acceptatione Si autem papa mandat alicui prouideri de prebenda quam acceptauerit cum clausula decernentes:tũc acceptatione facta statim executor interponit auctoritatẽ suam prohibendo ne contra prohibitionẽ sua aliquid dispõat de illa prebenda:decernendo irritum ꝛ innane quicquid postea duxerit faciendũ:cũ hoc per illam formam sit ei concessum nec valebit prouisio tunc facta ab eo ad quem pertinet illius prebende collatio etiã ignorante huiusmodi acceptationem ꝛ decretũ. ber.

m ¶ Talis. s. quã duxerit acceptandam.

n ¶ Referri. i. igitur dicatur i l'ris decernẽtes ꝛc̃. nihil opat decretũ priusq̃z fiat acceptatio: als decretũ esset super i certo put sequitur. papa enim non vult ꝙ statim assumat illud decretũ suũ vigorẽ ƺ tũc cuz acceptauerit: tũc valet: et si ille ad quẽ ptiet collatio ignorauerit acceptationẽ:q tunc decretũ sumit vigorẽ ꝛ ligat i ƺ rantes vt hic: ꝛ. s. de preben. dudum. secus enim ẽ i casu vel decreto:qd̃ p̃hibeat aliquid fieri:ꝛ qd̃ ꝯfactũ fuerit cassat q statim ligat. xxxv. q. iij. ꝯdicim[9]. s. de elec. q pp. v̄. aliter. ꝛc̃. qñ ñ apponitur cl'a illa decernẽtes:sepe locuz hz rgl'a illa multa fieri p̃hibẽt facta tñ tenẽt. ɔ rel'a ad aplicã (ƺ ber.

o ¶ Astrinxisset. cõcor. cle. e. ti. cũ ei q̃m. ij. R̃ñ.

p ¶ Ex aduerso. s. ex parte draconis.

a Archipsbyter.cui prior qerat executor draconis ꝯmi/ serat collationē ppositure vt pz in integra:ꝛ dixi in prin.
b ¶ Legatur.pōit tenorē legis.ff.ď op.lega.si cū optio.Jo an.
c ¶ Ceditqz.ille s.seruus manumissus vel alienatus añqz legatarius elegerit.legatari⁹ ergo poterit illū seruū manumissuz vel alienatū vendicare si voluerit:forsitan seru⁹ ille alijs suis melior erat ꝛ heres legatario electionē auferre nō potuit:eodē mō videbatur qꝫ epsnō potuerit auferre electionē isti draconi:ꝛ sic collatio archipsbyteri valere debebat ħ intendit hec allegatio: sed nō est vera her.
d ¶ Ultimis.cōis rñsio aduocatoꝝ nostri tēporis ad.l.iforciati:spāle i vltimis voluntatibus. Sed dicant quare: vnď admirando dicebat hosti.Dñe dñs noster ꝛc.si in vltimis volūtatib⁹ ħ locū habeat:multo forti⁹ in beneficijs:in quibus est adhuc plenior interpretatio facienda.š.de dona.cū dilectus. Sed non aduertit qꝫ ista non sunt talia beneficia:que sic large sint interpretāda:vt notauerat de ele.dudū.ꝛ habes.š.de preben.ꝙuis.j.
e ¶ Futuris.vt lego ticio vnū fetū nascituꝝď grege quē eligere voluerit fuit huius mādati forma simılis huic legato dū dicit:que ē:lego tibi vnuz de suis meis quē elegeris:in his a tēpore adite hereditatis intelligatur rei legate dñm fuisse legatarij:vnď nec seruū legatū sub ꝯdi.heres manumitendo facit liberū.ff.de manumis.l.seruum.
f ¶ Illis.legatis de ut u ro:ibi nō potest ad eligēdū terminus assignari vt sequit:sed i legatis ď presenti bñ assignat terminus legatario ad eligendum assignabit eni pretor.sibi terminū vt eligat qď si ñ fecerit heres poterit seruos vendere.ff.opt.le.l mācipioꝝ.ꝛ.l.si tibi prin ꝛ.l.si optio.§.vlt.ad hoc facit de resti.spo. frequens.
g ¶ Incongruū.i.eo executor.
h ¶ Periculo.i bñficijs ergo leditur res publica:i legatis p uata in quibus:ꝛ testator quā vult legē sine alicuius iniuria potest imponere.C.de sacrosan.ec.l.j.Jo.an.

acceptare quare predict⁹ eps prefatam prepositura[a] :cum non prius eū requisierit: an acceptare velēt eandem: cui ꝙ ꝯferre non potuit quinimo ipsius collatio:cum idem.D. preposituraz ipsam postmōz acceptarit:irritari debet ꝛ cōcessio p iam dictum archipsbyteꝝ[a] sibi facta debet stabilis permanere sicut cuz legatur[b] alicui vnus ex seruis quez elegerit vl optauerit:ꝛ heres añ optionē vel electionem illius manumittit aliquem vel alienat ex illis profecto manumisso vel alienatō irritatur cedit qꝫ[c] ille legato:si legatarius eū duxerit eligendum. ¶ Econtra vero pro parte tua propositum extitit:qꝫ id in vltimis[d] voluntatibus tenet:nec premissa in legatis futuris[e] quēadmodum in extantibus habēt locum:qꝛ nec etiā ad opitandum seu eligendum ex illis[f] sicut ex istis potest terminus assignari:ꝛ grauis inesset conditio: quoddamqꝫ incongruum[g] videretur siquando mandaretur alicui de beneficio quod duxero acceptāduz in aliqua prouincia ꝙ primo illud vacare contingeret prouideri oporteret ipsum in singulis beneficijs postmodum inibi vacantibus prorogata non absque periculo[h] forsitan ipsorum collatione requiri: vnde cum sepe prefacto priori fuisset iniunctum vt dicto.d.prebendā vel dignitatem quam acceptandam duceret si vacaret in ecclesia memorata:vel ꝙcito contingeret eaz vacare sibi auctoritate ap cōferri ꝛ ita eidem.d.circa futuras siue vacaturas prebendas vel dignitates tales[i] ipsius ecclesie optio data esset:non poterat per hoc memorati episcopi in illis quando vacarēt collatio impediri: nisi forsitan cum aliquam ex eis vacare contigeret:illam ipse.d.p:iusqꝫ eam conferret episcopus acceptaret[k]:vel etiam nisi ante vacationem alicuius ipsarum vacaturarum ex his primam vel ea omissa ex aliqua causa[l] vlteriorem duceret acceptandaz:quia taliter acceptatā eps postmoduz conferre non valeret. ¶ Nos itaqꝫ tā tuis ꝙ prefati.d. rōnibus plenius intellectis qꝛ sepedictaz ppositurā ad te nouimus[m] ptinere: ipsam tibi habito fratrū nostrorum consilio adiudicare curauimus[n]:ipi.d.super ea perpetuum silentium imponentes.

Bonifacius octauus.

Detestanda[o] iniquoꝝ peruersitas abstinē nesciēs a vetitis nec gaudere debito mō ꝯcessis[p]:digne plerūqꝫ officiū excitat pñdētis:ad ea q̄ iusta fuerāt ꝯsideratiōe cōcessa:cū i abusū ea ꝓgere circū

i ¶ Tales.s.sine cura.
k ¶ Acceptaret.nō qꝫ ille p quo scribit sub hac forma pōt acceptando sine pñtia ꝛ collatione executoris impedire collationē episcopi.quod ē verū si est ibi clā ď cernētes ꝛ cetera:vt superius dictū ē sit ergo vigil ille proquo sic scribitur:vt ordinariū in acceptando p ueniat ad idē.j.eodē ne captande i fi.ꝛ.ff.de his que in frau. cre. l. pupillus in fi.
l ¶ Causa. ergo sine cā non potest vt dixi.j.eoď ne captāde.ꝛ vna acceptata nō poterit aliam acceptare.ff.de opt.lega.l apud aufidiuz nisi fuisset deceptus:vt qꝛ debebat alij ꝛ ignorabat vel pro dignitate simplex bñficiuz accep tauit.
m ¶ Nouimus.s.ipsū ergo mouit iusticianď carnalitas ꝛ est hoc contra quosdam hypocritas:qui vt videantur iusti pnunciant contra suos.
n ¶ Curauimus qua collatōe tibi facta preuenit acceptationem draconis.
o Detestando ois pmissio per quā dat via ad beneficia vacatura est reprobata. Emanauit hec decre.ad correctionem decr.š.c.accedens.et ad declarationē ꝛ approbationem eorum que ibi tā gebāt.Jnno.ho.
p ¶ Concessis fuerit hec verba sumpta de canone.xlvij.d.viꝝ catholicum ibi dicit mens auida potentie nec abstiere nouit a vetitis:nec gaudere cōcessis.nec adhibere pietati consensum.nā ꝛ vt dicit canon:mēs cupiditati alligata cito deuiat a vo.lxxxij.di. nihil.ꝛ.xcvl.di.bene quidem.ꝛ alibi:omnium malorum radix est cupiditas.xlvij.di.bonorum.de pe.di.ij quia radix ad hoc de consti.nam concupiscentiam.

spic: discretiõe puia reuocan
da[a]. ¶ Sane lꝫ oliꝫ fuerit ca
nonica ꝯstõe decretum[b]: ꝙ hi
qui promittunt aliquibus de
beneficijs ecclesiasticis: cum
poterunt: vel cum facultas[c] se
obtulerit: prouidere: promissi
ones suas facultate se offeren
te debeant adimplere: quia tñ
sicut experientia[d] docuit: per
promissiones huiusmodi: que
per iportunitatem nimiam: p
quã non cõcordenda multoti
ens cõcedñtur[e]: ⁊ per ambitio
nem iprobaꝫ vt plurimum ex
torquentur: apit via sub tali
palliatõe vboꝝ ad pmittẽda
dãnabiter ꝯ lat[f]. concil. bene
ficia vacatura: mortis aliene
votũ ingerit: ⁊ ecclesijs ac p
latis ⁊ psonis eccl'iasticis gra
uãina plima iferant. ¶ Nos
malis h'i ⁊ animaꝝ pericu
lis occurrere cupientes pro
missiones easdem ⁊ alias q̃s
cunqꝫ sub quouis modo aut
forma[g] verborum de cetero[h]
faciendas per quas directe [i]
indirecte[l] aperiri via valeat
ad beneficia vacatura: aucto
ritate ap. penitus reprobam⁹
⁊ omnino viribus vacuamus
decernentes per eas[k] vel ip
sarum aliquam ad puidẽdũ
alicui nullum deincepſ quoli
bet obligari. Idem.

Ne captande[l] aliene mor
tis ocasio ex benignita
te gratiarum sedis apostolice
tribuatur[m] declarandũ duxi
mus: ꝙ is qui ab eadem sede
vt ei prouideatur de preben
da dignitate vel persõatu aut
alio beneficio i aliqua prouin
cia diocesi vel eccl'ia que[n] seu
qđ[o] duxerit acceptãdũ certis
sibi sup h executõib[p] ꝯputatꝫ
gr̃a noscit eẽ fcã lꝫ in gnẽ[q] pri
mum personatum, dignitateꝫ
prebẽdã seu beneficiũ i eadẽ

a ¶ Reuocanda. ad hoc optime. lxiij. di. §. verum. ꝫ. de cõ
sã. ⁊ affi. non dꝫ de deci. suggestũ vbi priuilegiũ reuo
caf cũ tendit ad noxam.
b ¶ Decretum. ꝫ. e. ti. accedens.
c ¶ Facultas. antiquis iurib⁹ generalior visa fuit hec
forma: q̃ꝫ illa cũ
vacabit: q: mult
casibus põt se fa
cultas offerre: ꝙ
nõ ẽ mors canõi
ci expectãda: sed
vt dicebat hos. in
decre. accedẽs ẽt
potest bñficiũ p
ter mortẽ vacaf
puta renũciatiõe
depositione pbẽ
daꝝ diuisione ⁊
silibus mõis: vn
de vtrobiqꝫ vide
batur mala intẽ
tio esse posse. vñ
voluit dicere ꝙ
voluntas ibi erat
p rõne: sed hec i
lr̃a supraposita:
iusta fuerunt cõ
sideratione ⁊c. di
cit contrariũ: vn
de oꝫ dici ꝙ rõe
gñalitatis licebat
olim. qđ spãliter
⁊ expresse nõ lice
bat: ad hoc de of
or. si sacerdos. ⁊
qđ ibi. no. xxiij.
di. quanqꝫ. ⁊ j. c.
proximo.
d ¶ Experiẽtia. que est efficax magistra reꝝ de elec. q̃ꝫ
sit. cum suis concor.
e ¶ Conceduntur. ꝫ. de rescrip. c. vl. e. l. ⁊ ꝫ. de pur. ca.
cum in iuuentute. j. de reli. do. c. j. C. de pe. bo. subla. l. j.
li. x. ⁊ est ibi importunitas ambitiosa ⁊ non ambitiosa:
vt dixi de rescrp. c. vl.
f ¶ Lateranẽ. ꝫ. e. c. ij.
g ¶ Forma verboꝝ. puta cum in genere pmittitur ec
clesiasticum beneficium: vt no. e. accedens.
h ¶ Decetero. ad preterita ergo nõ extẽditur hec ꝯstõ
tuꝫ q: nõ est iuris veteris declaratio: immo correctio:
tũ q: de pteritis nõ cauetur in ea: ad hoc. xxxij. q. iiij.
dixit sara. de ꝯsti. c. ij.
i ¶ Indirecte. nũqd oĩa indistincte reuocata dicentur
per q̃ via paretur ad vacaturas: sicut receptiões cano
nicoꝝ: ⁊ sic sit reuocata decre. ꝫ. de preben. relatuꝫ. de
conces prebẽ cũ super. ⁊ reseruationes: de iurepa. cum
dilectus. Dico ꝙ nõ: vñ breuiter dic: ꝙ aut recipif qs
in canonicũ simpliciter: aut recipitur ⁊ pmittitur sibi ꝺ
prebẽda cũ se facultas obtulerit puideri: aut non re
cipitur: sed solũ pmittitur sibi de pbenda puideri: cũ
pmo vacabit: aut pmittitur puideri ꝺ pbenda cũ pri
mo se facultas obtulerit vel cũ poterit: vel simpl'r in p
mo casu valet receptio ex cuius virtute dꝫ hr̃e pbẽdã
qđ est verum nisi sit ibi expectans auc̃te pape. ꝫ. de p
ben. hi' g. ⁊ scđo casu etiã debet habere prebẽdã nõ ex vtu
te promissionis sed ex vtute. receptionis: ⁊ sic intelligaf ꝯriũ
relatum. ⁊ cũ super. In tertio casu. s. cũ nõ recipif: sed simpl'r
puideri pmittitur de prebẽ. cũ vacabit. nõ tenet pmissio: vt.
ꝫ. e. ex tenore. ⁊c. ij. Si vero non recipif sed pmittif puideri ꝺ
pbenda cũ poterit: pro
mittens ḃm iura antiq̃
obligatus erat ḃm hec
noua nõ: vt h vides. Et
ꝙ p hoc verbu ꝫ idirecte
non sit reuocata expectã
tium receptoꝝ puisio p
baf ex eo: q: vitanda est
q̃ꝫtum fieri potest iuriuꝫ
correctio. ꝫ. eo. li. de elec
cũ expediat. cũ suis ꝯcor.
h aũt nil de expectatio
nibus sꝫ solũ de pmissio
nibus dicitur quod etiã
quadrupl'catũ est i tex
tu: ⁊ sic hoc ius correcto
riuꝫ nõ habilitem⁹. Se
cũdo: q: hodie videm⁹
confirmationes receptõ
nũ emanare a curia sic
oli: lꝫ a qbusdam audi
ueri: ꝙ tales confirma
tiones nõ cõcedit cãcel
laria per formã iusticie
nisi eas papa ꝯcedat p
formã gratie. Sed certe
his rationibus ⁊ per for
mã iusticie saltem iudi
ces concedi deberent. s.
cum clausula ne inane
cãonici. ⁊c. Tertio q: ea
dẽ rõne sequeretur reser
uationes legatoꝝ sub
latas: qđ est falsum. ꝫ. e. li. de of. e. c. iij. ⁊ iiij. ꝯcludo ergo bre
uiter: ex sola pmissione qs expectat: nõ valet pmissio vt hic:
sed vbi ex receptione vel reseruatione secus: vt in predictis
iuribus: q: casus illos non tangit hec decre.
k ¶ Eas. s. pmissiones.
l ¶ Ne captande. hñs lr̃as ap. sedis super primo beneficio
dignitate vel prebenda quod duxerit acceptandũ: cer
tũ acceptare nõ põt: sed primum qđ vacabit: vel ex cã secun
dum: vel vlterius poterit acceptare reseruationes p processus
⁊ decreta ꝯ hoc facta nõ valent. Et fuit tracta hec decre. de
decre extrauaganti. eo. que incipiebat: licet alias audiuim⁹
⁊ ver. lꝫ in genere additus est. ⁊ emanauit hec decre. ad de
clarationem decre. ꝫ. e. q: cũctis. §. pe. in fi. ⁊ eorum que ibi
no. Inno. ⁊ hostiẽ. ⁊ que no. ꝯpost. de rescrip. capitulũ versus
finem in. §. Item queritur qualiter fiat ⁊ quando fiat accep
tio. Joannes andr.
m ¶ Tribuatur. contra concilium lat. ⁊ contra decretalem p
ximam. ꝫ. Joannes an.
n ¶ Quem. scilicet aliquam scilicet. prebendam vel digni
tatem.
o ¶ Quod. s. beneficium.
p ¶ Executoribus. siue ad prouidendum siue ad conpellen
dum non curo: lꝫ al's distinguatur. j. c. proxim's.
q ¶ In genere. ⁊ sic licet in genere qđ nõ licet in specie ⁊ in
i spẽ ecouerso: qđ dic vt. ꝫ. de of. or. si sacerdos. xxiij. di. q̃ꝫq̃ꝫ

96

a ℂ Causa subsit. Nõ ergo ꝙ ille ꝑ quo scribit ꝰ ꝓbenda ac
ceptãda põt ꝑmã acceptare: ꝫ nõ vlteriorẽ nisi ex cã: vt. ꝫ.e.
q: in cũctis.ad fi.⁊.j.c.pr. Sꝫ ꝗ põt eẽ cã: forte ꝑma debeꝛ al
teri: vel dubitaꝛ an debeatur: ad hoc.xxiij.q.j.gd clpaꝛ ad fi.
b ℂ Careant. Nota casum in quo sentẽtia excõicatiõis non
ligat: alios.j.de sen.ex.
presenti.

non vocãto capitulo id exequi poterit.
m ℂ Pertinebat.de speciali ꝓuilegio vel prescripta cõ
suetudine.alꝰ secus ꝫ.de elect.cum ecclesia.j.ti pror.
c.vno.j.de regula.c.vltimo. n ℂ Exequaꝛ.istõ
ẽ ꝙ soluit ꝯrietatẽ.j ꝓri.ꝺcr.q: hic executor datus fu
it ad ꝓuidenduꝫ
ibi ad ꝯpellẽduꝫ
tm̃.Et si ꝗras ꝗ
ibi sit rõ hꝰ diuẽ
si iuris: So.est i
ꝓmptu: q: ĩpmo
casu cũ dat papa
executorẽ ad ꝓui
dẽdũ: vꝛ ad se, vl'
ad suũ executorẽ
ꝓuisiões reuoca
re: ⁊ sic ꝑ ꝯseqns
ordinãio adime
re: ad h̃ de ap. vt
nrꝫ.ꝫ vbi dat so
lũ ad ꝯpellendũ
tũc ptãtẽ ad se ñ
ꝛuocat ñc admit
tit: imo potiꝰ pe
nes ipsuꝫ ꝑmittit
dũ vult ipm ad
ꝓuisionẽ ꝯpelli.
o ℂ Illoꝝ. nũgd
regriꝛ ꝙ scripta
directa executori
hꝰ pñtenꝛ caplõ
an suff.ẽ ꝙ pñtẽꝛ
ipiꝰ caplĩ littere
idest sibi directe
lꝫ sit cautiꝰ ⁊ illa
pñtari: puto tam̃
sufficere si ipi ca
pitulo pñtenꝛ lr̃e
ad euꝫ directe: h̃
verũ si ꝰ intẽtiõe
pape ꝑ ĩpasꝑꝫ lit
teras: puta q: in
lr̃is directis ca
pitulo dicitur no
ueritis nos.t.mã
dasse vt vob ne
gligẽtibꝰ mãda
tuꝫ nostrũ exeq nõ postponat: in hoc casu vel simili
credo sufficere.si he lr̃e fuerint pñtate. Si autẽ ꝑ lr̃as
capli de datiõe executoris ⁊ ꝙ sit ad ꝓuidẽdũ nõ ap
paret: tũc credo neccessariũ executoꝝ lr̃as caplõ pñta
ri: hoc videꝛ ꝯsensisse ꝯpost.in.ṽ.supradicto.⁊.ṽ.seq.

b ℂ Taliter.s.certum et
expressum vel secunduꝫ
vel vlꝛiorẽ sine cã.io.an
d ℂ In ipo.super hoc vi
de quod habuisti.ꝫ.⁊ e
prebẽ.si i.scui.⁊.c.sequẽ
ti.j.e.c.vl.i
e ℂ Prouideri.nõ ergo
necesse hꝫ expectare ꝙ
ille acceptet vel sibi ter
minũ ad hoc concederꝫ
vt.ꝫ.e.q: cũctis.§.pe.
f ℂ Executor. fuit tra
cta hec decre.ꝰ ex
trauaganti.que incipie
bat.e.ti.sicut ex pte.⁊.§.
põt tñ.additus fuit. Et
emanauit ad declarati
onem eorum que ꝓrie.
g ℂ Prouĩcia idẽ puto
de ciuitate diocesi vel ec
clesia ꝓpter eãdeꝫ rõnẽ
ad hoc.ꝫ.e.c.proximo.⁊
j.pr.respon. Sed dic ꝯ.
vt hoc verbum ĩseriꝰ eti
am repetitum aliqd ope
retur.ꝫ.de deci.ad audi
entiã.j.de priuil si papa
§.j.⁊ in fi.ad idẽ.ꝫ.e.q:
cunctis.§.pe. nec est ea
dẽ ratio cuꝫ grauius sit
totam prouinciam ĩpe
diri: qꝫ dioc.vel ecclesiã
vj.q.iij.scitote.ad hoc.ꝫ
eo.li.de preben. quãuis
i.⁊.ij.Rñ.
h ℂ Expresse.rõne ergo
expressionis h̃ nunc po
terit.ad hoc.ꝫ.de of.de
le.c.vlti.§.vices ⁊ ꝰ pro
cur.a.c.j.⁊ vlti. Io.an.

ꝓuincia diocesi vel ecclĩa va
caturũ aut scd̃m seu vlterius
si ratiõabilis cãª subsit valeat
acceptare: cẽrtũ tñ ⁊ expressũ
ꝓusꝙ vacet acceptare nõ põt
qꝺ si fecerit: etiaꝫ si ꝑ executo
res eius ꝯm acceptationẽ hꝰi
facta fuit reseruatio ĩhibĩtio
varijsqꝫ ꝓcessus ac sñie ꝓmul
gate: tã acceptatio ĩpa ꝙ ꝓces
sus viribus careãtᵇ: nec aliꝗ
obtineant roboris firmitateꝫ:
Immo nisi acceptatõ illaꝫ di
gnitatem prebendam perso
natum seu beneficiuꝫ taliterᵉ
acceptatum ⁊ reseruatum per
collationem vel institutioneꝫ
postmodum factam de vacan
ti iã adeptus: vel ius in ipsoᵈ
fuerit acquisitum: per euꝫ ad
quem eiusdem personatus di
gnitatis prebende beneficij
collatio seu ꝓuisio pertinet:
dictis acceptione ac executoꝝ
processibus indesecutis neꝗ
quam obstantibus de illo va
cante libeꝛ poterit alij proui
deriᶠ. Idem
Executorᶠ suꝑ ꝓuisione
alicuiꝰ a se.ap.ꝑ gnãles
lr̃as ĩ aliqua ꝓuinciaᵍ deputa
tus prelatis ⁊ alijs: ad quos
beneficiorum in eadem prouincia spectat collatio: ne ad
prouisionem aliquorumⁱ pro
cedant: donec illi pro quo scri
bitur sit prouisum nõ põt gnã
liter inhibere: nisi expresseʰ in
ipsis lr̃is facultas huiusmodiⁱ
inhibitionis ꝯcedaꝛ. ℂ Po
test tñ reseruationem ⁊ eis dẽ
inhibitioneꝫ facere spãleꝫ de
ꝑmo: vel si hoc ill ex bñficio
competat lr̃arum de secundo
vel vlteriori beneficio inibi
vacaturo eidem clerico confe
rendo. ℂ Quod aũt ꝯ talemᵏ
reseruationem ⁊ inhibitioneꝫ
ab eo ad quem beneficij reser
uati collatõ ꝑtinebat fuerit
attentatum non tenet. Idem
Si capituloˡ alicuiꝰ eccle
sie cum ad ipsum canoni
corum receptio ac prebenda
rum collatio pertinebatᵐ vt
te in canonicuꝫ reciperet: ⁊ ti
bi de prebenda si tunc vaca
ret inibi prouideret: vel cum
se facultas offerret: ac executo
ri qui eodem caplõ negligen
te mandatũ aplĩcuꝫ exeꝗturⁿ
directa fuerint scripta nostra
ꝑ solã illorũº pñtationem capi
tuloᵖ ipsi factaº absqꝫ alia etiã

i ℂ Huiusmodi.s.genetalis.de qua.ꝫ.dixerat.
k ℂ Talẽ.spãlẽ.de ꝗ dixit in ꝓr. Rñ.nã qꝺ fieret ꝯ gnãleꝫ va
leret cũ illa nõ teneat: vt.ꝫ.dixit.ad hoc.ꝫ.c.prori.
l Si capitulo hic deꝛminaꝛ decr.ꝫ.e.ꝓposuit.⁊ corrigitur
opinio glo.ibi no.in glo.ꝗ incipit. Inno.in fi.in qua glo
dicit her.ꝙ celestinꝰ illi fecit ĩiuriã: cũ collatio ꝓbẽde ꝑ caplꝫ
sibi facta valeret: potuit tñ id facẽ ꝰ plenitudĩe ptãꝫ. Appro
baꝛ ãt opinio Inno.ibi nõ.⁊ quaꝫ ibi recitat ho.⁊ opi.pe.de
samp.⁊ ab.q posuerũt in illo.c.casuꝫ hꝫ istud.c.⁊ ꝯpost.etiam
dicebat hũc vuꝫ ĩtellectũ.ꝫ.de rescrip.capˡ in.i glo.magna.ṽ
si vero ordinario. Et h̃ dicit decre.hec in sũma. Si mãdeꝛ ca
pitulo vt me recipiãt ĩ canonicũ ⁊ ꝓbẽdã ꝯferãt: cũ id ꝑtinẽt
ad eos dato executore ad ꝓuidendũ per solam pñtationem
factã capitulo affecta est ꝓbẽda: ⁊ executor negligẽte caplõ.j
terminum per eum statutum me recipere ⁊ prebendã ꝯferre
p ℂ Caplõ. Nõ.ꝙ si fit pñtatio lr̃aꝝ caplõ: ⁊ postea va
cet vel tũc vacabat ꝓbẽda.iã est affecta etiã añqꝫ exe
cutoribus sue lr̃e presententur: hoc sonat hec littera.
q ℂ Factã.ꝗro quõ fiet h̃ pñtatio capitulo: ⁊ regrat illũ
q hꝫ ꝯuocare capitulũ: vt ĩpm ꝯuocet vel ꝑ sonũ cam
pane: vel ꝑ modũ in ecclĩa solituꝫ si aũt se includerent
vel ĩpedirẽt ne fieret presentatio.ꝑinde est si presenta
tio esset facta: ad instar eius qui latitat vel impedit ꝙ
citari nõ possit.ꝫ.vt.lit.nõ ꝯtest.quoniã.§.porro.pote
rit etiaꝫ ꝯpelli per executorẽ: ille q hꝫ ꝯuocare capitu
luꝫ: vꝫ ipsuꝫ ꝯuocet vel ipse idẽ ꝯuocare: lꝫ ꝑmũ tutiꝰ

executoris insinuatione ibibi tione seu reseruatione bn̄fici um pro quo tibi conferendo[a] scriptum extiterat:adeo ē af/ fectū[b]:q̄ d̄illo alteri facta col latio nō obtinet firmitatem[c]: Immo si capitulum infra ter minū ꝯpetētē[d] tibi ab executo re prefixum mandatū aposto licū ei ꝓ te directum:in quan tum poterit[e]:non duxerit adi plendum extunc[f] i ip̄z execu torem ptās ꝓuisionis h⁹ i trās feratur:ꝛ executor ipe cano/ nicatū incontinēti poterit ti/ bi dare ac p̄bendam etiam si/ ne alia capituli vocatōe[g] vel monitione si vacat:vl'cuz ob/ tulerit facultas. ℓ dez.

Si soli[h] ordinario[i] pro te beneficiendo executore nō dato vl'ordinario ꝛ execu tori vt eum ad faciendum qđ mandatur compellat[k]:aut so li executori vt tibi faciat de ca nonicatu ꝛ prebenda vel alio beneficio in certa ecclesia dio cesi seu prouincia prouideri mandatum apostolicum fit[l] directum:per talis presenta/ tionez mandati ordinario ipi factam:lz si contra[l] faciat pu/ niendus[m] existat:ei tamen po testas sic non adimitur[n] con ferendi:qn teneat alteri facta collatio ab eodem:nisi nos in gr̄a tibi facta decreuissem[o] ir ritum ꝛ inane:quod fieret cō tra[o] ipam aut executor huius modi ordinario suam insinu ans[p] potestatē:ne alteri cōfer ret beneficium de quo tibi est ƀm tenorem huiusmodi mā/ dati apostolici prouidendū in terdixisset[q] eidē presertim cū interpositione decreti:vel ni/ si tu iuxta dictum mandatum esses i canonicū iaz[r] receptus

sit ad hoc de of.dele.p̄terea.Si aūt aliqui venerit ali q non dic q̄ sufficit p̄ntare decano vel ei qui ibi est maior ꝛ his canonicis q cū eo sūt p̄ntes.ad hoc vt ca pitulo adimat ptās vt hic dr̄:nec requiritur q̄.pbet q̄ maior pars presens ibi fuerit in edictis.n.citationi bus ꝛ denunciatsionibus vniuersitati faciēdis sufficit q̄ i loco congruo coram maiorib⁹ ꝛ alijs ibidem inuētis publice ꝓponatur. xvj.di.qđ dicitis š.đ postula.c.j.ꝛ in hoc ꝯcordant doctores.š.đ ele. bone.j.Et si diceres q̄ de necessitate hēret ꝓbare q̄ maior pars ibi fuerit p̄ns:pōe q̄ maior pars nollit ꝯuenire:q nec libēter ad talia cōueniūt:his ergo q vocati veniunt fiat p̄ntatio ꝛ satis ē.Sz qđ si collatio ptinet ad duos puta ad epm ꝛ ad cap̄lm nunqd p p̄ntationem alti factā adimitur vtriq̄z ptās? dic q̄ sic ƀm compostul.q hoc no. i p̄dicta gl.ꝟ.Itē qđ si collatio.ex quo.n.ptās adimitur vni sine quo ali⁹ ꝯferre nō pt:q̄ ꝛ alteri:sic ꝛ vno ex pluribus arbitris vel iudicibus īpedito alij ꝓcedere nō p̄nt.š.de of.dele.vno.ff.de arbi:si in tres.ꝛ.l.se quē.ad hoc facit lex que dicit:q̄ sufficit denunciatio facta vni ex illis qui habēt domū cōem.ff.de no.ope. nunci.l.de pupillo.§.si plurium res.

a ℭ Cōferēdo.secus si fuisset scriptū de eo quod duceret acceptandū.š.eo.q2 cunctis.ꝛ.c.ne captāde.Jo.

b ℭ Affectū.lz sit affectū.no tñ hz ius in dignitate vel p̄bēd.ꝛ:vt archidiaconus vel p̄bēdari⁹ dici posset ƀ hz ius ad eā:vñ ꝛ reuocatoria ibi locū h̄ret.j.eti..c.vl.

c ℭ Firmitatē.Cōtra.š.e.li.đ rescrip.tibi q.j.rñ.i fi.ibi nō scribebat caplo sz soli executori:q ēt ptim erat ad ꝯpellāduz ptīz ad ꝓuidendū:hic ꝟo scribebat capitulo ꝛ executori ad ꝓuidēduz.ꝛ ideo plus operat hic q̄z ibi simplex p̄ntatio litterarum.Jo.an.

d ℭ Cōpetentē.al's posset appellari:vt.š.đ dila.c.j.ꝛ sic nō executorē p̄fige t'minū:ſi.ž.de p̄bē.si tibi abñti.

e ℭ Poterit ex nunc recipiant canonicum:cum poterunt ꝓuidebunt de prebenda.

f ℭ Extunc.extremū tp̄s designat.ff.de ꝯdi.ꝛ demon. l.si is.§.cum ita.ꝛ hoc itelligo de executore q ƀ hēbat mādatis vt.c.negligēte exequeret.Si aūt simplicit esset datus:puta q2 soli executori esset scriptū tunc nō haberet necesse gegligentiam expectare:ꝛ facit quod dicam.j.c.proximo.

g ℭ Uocatione.hoc tenebat ꝯpostu.in p̄dicta glo.ꝟ.sed qđ si postq̄z executor.Et lz de canonicatu hoc satis videret:tñ đ p̄benda ꝯtrium videbat:q2 lz capitulū fuerit negligens i vno nō i alio:q2.diuersa sūt mandata:vnū de recipiēdo:aliud đ cōferēdo ad hoc de dolo ꝛ contu.cum dilcti.sed ex quo fuit negligens in vno iam presumitur in reliquo:ad hoc de presumpti.scribam.ꝛ optie š.co.li.de dolo.ꝛ contu.cum qui.

h ℭ Si soli ordinario.emanauit ad declarationem decre.š.de preben.dilectus.ij.ꝛ.i iij.ꝛ eorum que ibi no.per her.ꝛ modernos ꝛ eorum que pleue nō.com postu.š.de rescript.capitulum in glo.magna ad princi.ꝛ ad correctionē pro parte eorum que nota.š.de preben.c.vlti.Et hoc dicit in summa.Si soli ordinario vel soli executori ad compellendum vel ordinario ꝛ tali executori sit scriptum per p̄sentationem talis mandati non afficitur prebenda nisi in litteris esset decretum.aut executo ille insinuasset ꝛ interdixisset maxime cum decreto:vel ratione mādati iam esset facta receptio ad canonicatum.In his casibus vel ipsorum altero affecta est prebenda:ita q̄ collatio alteri facta non tenet.

i ℭ Ordinario.per ordinarium intellige illum ad quem collatio pertinet:ꝛ in hoc casu intellige.š.de preben.dilectus.ij.

k ℭ Compellat.secus si fuisset datus ad prouidendū.š.c.pri.

l ℭ Prouideri.de hac hoc forma nō.š.de rescrip.abbatem.š. de p̄ben.ꝓ illoꝝ.de conces.p̄ben.cum nostris.

m ℭ Puniendus.de preben.dilectus.ij.de offi.dele.prudentiam.§.adijcimus.

n ℭ Adimitur.rationem dixi.š.c.proximo.

o ℭ Contra ipsam.ꝛ tunc etiam ante p̄sentationem litterarum affecta est i casu.š.de rescrip.tibi qui.§.qnimo.al's nec p p̄sentationem afficitur:vt hic.

p ℭ Insinuans.š.eo.q2 cunctis.§.ex parte.

q ℭ Interdixisset.Nō reprobataz opinio.her.nō.š.de p̄ben. c.vl.vbi dicebat q̄ executor datus ad compellendum non poterat interdicere.Compostu.cōtra in p̄dicta glo allegabamus decre.q2 cunctis.§.ex parte.sed in prouisore loquitur sed illud vicinum est mandato:vnde satis mandatum intelligitur š.de elec.in causis.ff.iudi.sol.iam tamen.§.in hoc.

r ℭ Iam receptus.tunc enim negocium ꝓuisionis faciende đ p̄bēda p⁹ receptionē vacante ē deuolutū ad papā.ꝛ sic caplo adēptū.vj.q.ij.dudū.de ap.vt nr̄uz de offi.le.lz đ p̄bē.iter cetera.vbi negocio pmutationis p̄bende ad papaz deuoluto nō valuit collatio ordinarij de p̄benda que pmutari debebat.

tūc. n. p̄bēde collatō alt̄i scā firmitatē aliquā n̄ h̄iet. Idē

a ¶ Tunc. n. s. i his tribus casib⁹ vel altero eoꝝ. s. cū erat decretū: cū executoꝛ inhibuit vel cū iā facta erat receptio.

b ¶ Firmitatem. Ad plenā ⁊ breuē indaginē veritatis huius materie: p̄mo vidēdū ē de exspectātib⁹ qs alteri p̄ferat̄: scd̄o q̄ gr̄e p̄bēdas afficiāt. Ad p̄mū distingue: aut vterq3 expectat auctoꝛitate ap. aut alter tantū: aut neuter. In primo casu subdistigue: qꝛ aut vtriq3 collatus ē canonicat⁹ a papa aut vtriq3 mādat̄ ꝯferri: aut alteri est collatus: alteri conferri mandatur. Si vtriq3 collatus est can̄. a papa: si apparet quis primo i⸗petrauit ille p̄fertur: q̄3tūcūq3 secūdo impetrans primo suas p̄n̄tet lr̄as ⁊ primo recipiat̄: de p̄ben. eo. li. eum cui. ⁊ sic debet intelligi de rescrip. capitulum sancte crucis. hoc fallit i casib⁹ i quibus preferr̄ scd̄s impetrans. Primo si p̄m⁹ fuit negligēs petere p̄bendā sibi debitam. s̄. eo. li. de p̄ben. si clericus. §. verum. de rescrip: tibi qui in fi. Secundo quādo debet̄ dignitas secundo q̄ h3 prebendā ānexa3. s̄. de preben. qꝛ sepe. Tertio qn̄ secūdus ex se habuit p̄rogatiuā. s̄. de p̄ben. c. penul. Quarto qn̄ secūdus non ex p̄sona sua sed ex p̄sona tertij impetrantis sup p̄mū p̄rogatiuā h3. j. c. p̄ri. Quinto si vacauit sacerdotalis p̄bēda. ⁊ secundus ē in etate ⁊ non p̄mus. s̄. de preben. ei cui quod tamē sane intelligas ꝓut ibi dixi. Id em putant quidam in casu decre. e. ti. si paup. sed dic vt ibi dixi: hoc cū apparet: qs p̄mo ip̄etrauit. Si aūt non apparet ex data vel alio modo quis p̄mo impetrauerit: aut alter p̄uenit in p̄sentando aut ambo concurrunt. si alter preuenit ille p̄fert̄. si ambo autem ꝯcurrunt: ille vel illi vel ipsoꝛu3 maioꝛ pars: ad quos collatio ⁊ receptio spectat: alterum eligere tenentur: ⁊ ille solus admittetur vel alteri preferetur nisi papa vtriq3 voluerit prouidere: vt. s̄. de rescrip. duobus. ij. Rn̄. si autem neutri collatus sit canonicatus: sed vtriq3 conferri mādatur: aut constat quis primo impetrauit: aut nō. Si nō cōstat: tunc dic vt. s̄. c. p̄ori. dixi quando vtriq3 collatus erat per decre. de rescrip. duob⁹ ij. Rn̄. Si constat: aut mandatur vtriq3 pure conferri: aut alteri sub conditione: alteri pure: aut vtriq3 sub conditione. Si cōstat qs primo ⁊ mandat̄ vtriq3 pure ꝯferri datis executoꝛib⁹ ad prouidendum. si primus primo presentauit: ⁊ primus: receptus fuit: hic nulla questio. si vero secundus primo presentauit: ⁊ primo fuit receptus adhuc indistincte in prebenda vacante post receptionē p̄mi: vel etiam ante si adhuc nō erat collata: secundo p̄fertur p̄mus impetrans: de rescrip. tibi qui j. rn̄. si autem tēpoꝛe receptionis p̄mi iam erat p̄benda collata secundo an' in litteris p̄mi erat decretum: ⁊ tunc indistincte p̄benda illa p̄mo debetur. s̄. eo. lib. de rescrip. tibi qui §. quis imo. Aut non erat decretum in litteris: ⁊ tunc aut executoꝛ insinuauit reseruauit ⁊ inhibuit maxime cum decreto aut non. In primo casu prebenda vacans post reseruationem ⁊ insinuationem collata secundo: p̄mo ⁊ non secundo impetranti debet̄: vt e. c. § idem quoq3. in secundo casu potietur prebenda sibi collata secundo impetrans: p̄mo p̄n̄tans: vt. e. ti. tibi qui. j. Rn̄. in fi. Quod aūt dixi p̄mo impetrātem p̄terq̄3 hoc vltimo casu preferri: intelligas sane: vt etiam p̄feratur secundus i casibus quos. s̄. pri. parte notaui. Si vero mandatur alteri sub conditione alteri pure conferri: si prima ē pura secunda conditionalis: idem qd̄. s̄. si vero prima gratia est cōditionalis puta vt prouideat̄ si accesserit consensus capituli. si secūdus pure impetrās p̄usq̄3 cōsensus accedat a papa vel executoꝛe suo obtineat canonicatum: p̄fertur primo: al's p̄feretur primus. s̄. de rescrip. si pro te. Si vero vtriq3 mandatur sub conditione conferri: puto in hoc casu ꝙ q primo ad ꝓuisionem ⁊ conditionem p̄uenerit: ille p̄feratur in assecutione p̄bē. tunc vel post

vacantis: ar. predicte decre. si p te. iam eni3 dies date ad diē ꝯditionis refert̄: ad hoc. s̄. de ap. preterea. de voto l3. de conditio. ap. sup eo. Si vero non appareat qs p̄mo ad ꝯditionē p̄uenerit: satis eēt seruandū qd̄ dx̄. s̄. de rescrip. c. penul. Si aūt canonicatus alteri collatus ē alteri conferri mādat̄: aut p̄mo ip̄etrāti collatus ē: secundo vo ꝯferri mādat̄ aut ecōuerso: aut ignoꝛat̄ qs p̄mo ip̄etrauerit. In primo aūt casu dubiū nō ē p̄mo ip̄etrantē p̄ferri: de p̄bē. eū cui. In scd̄o adhuc p̄mus impetrans prefertur secundo. s̄. de rescrip. tibi qui. de p̄ben. si aplice ad fi. qd̄ vez puto: nisi in casu quo. s̄. dixi ex duobus qbus mā datur ꝯferri scd̄m p̄mo p̄ferri: de rescrip. tibi. q. j. rn̄. in fi. si aūt nec ex data nec alio mō apparet qs primo ip̄etrauerit distincte tūc p̄fertur cui collatus ē canonicatus. s̄. de rescrip. duobus. j. Rn̄. si vo alter tm̄ ap. auctoꝛitate expectat iste siue sit p̄mus siue scd̄s p̄fertur inferioꝝ legatoꝝ vel quoꝛūcunq3 auctoꝛitate receptis vel expectātib⁹. s̄. e. li. de p̄ben. hi q. si aūt aliquis eēt receptus auc̄te legati h̄n̄tis sp̄ale mandatū a papa auctoꝛitate pape receptus intelligitur vt ibi. ij. Rn̄. interdum etiā recepti p lr̄as facultatis: intelligunt̄ recepti auc̄te ap. qd̄ dic vt. s̄. e. li. de rescrip. cū aliquibus. Si aūt aliqs expectat auctoꝛitate legati: secundus vo auctoꝛitate pape: demum impetret p̄mus ꝯfirmationem ⁊ executoꝛes a papa adhuc p̄fertur scd̄s: sed ille primus p̄fertur oīb⁹ post suā ꝯfirmationē impetrantibus a papa. s̄. de p̄ben. si aplice. ⁊ c. si eum. si vo neuter expectet auctoꝛitate apostolica. aut vterq3 ex reseruatione legati aut vterq3 ex repetitione capli. aut vnus ex receptione capli: alter ex reseruatione legati. prima dubitatio hodie nō ꝓcedit: qꝛ aut vnus ⁊ idem legat⁹ fecit reseruationē: ⁊ tūc non valet secunda nec ei⁹ processus ⁊ decreta. vt. s̄. de of. lega. p̄n̄ti. §. ceterū. aut p̄decessoꝛ fecit p̄mam successoꝛ scd̄am: ⁊ adhuc non ꝓcedit questio: qꝛ ex quo ad collationem iam vacantiu3 ꝓcessum nō erat: expirant reseruationes ⁊ decreta finito legationis officio: vt e. c. j Rn̄. si vterq3 auctoꝛitate capituli expectat de equalitate deberetur p̄mo prebenda: si tamen caplm̄ eam secundo vel neutri: s3 alteri tertio ꝯferat: tenet collatio: qꝛ caplm̄ ius ad p̄mam vacaturā dare nō potuit: s3 papa solus. s̄. e. c. ij. ⁊ de h3 s̄. de p̄ben. relatū. p Inno. ⁊ hosti. ⁊ dicūt qdā ꝙ tales receptiones non valent hodie p decre. s̄. eo. detestāda qd̄ n̄ credo vt ibi dixi. si vo vn⁹ expectat ex exceptiōe capli alter ex reseruatione legati: puto ꝙ siue sit p̄mus siue scd̄s: illi pro quo reseruata ē a legato debetur: qꝛ tunc poterit reseruare prebendam nulli debitā: vt. s̄. de iurepa. cū dilectus. ista aūt nulli esset debita: qꝛ vt dixit caplm̄ ius ad vacaturā nulli ꝯferre potuit: ergo sup ipsa tenuit reseruatio legati. Et si ꝯ illā inhibitionem reseruationē ⁊ decretū alteri ꝯferat̄ non valeat vt i p̄dic. decr. cū dilectus. s̄. de of. le. p̄n̄ti. j. Rn̄. Uidēdum ē de scd̄o. s. q̄ gr̄e p̄bendas afficiāt: ⁊ dic breuiter ꝙ si papa ꝯtulit canonicatum: statim affecta est prebēda q̄ tūc vacabat: vel que p̄mo vacabit nulli alij de iure debita. s̄. de p̄ben. si postq̄3. ⁊ c. dudū. ita ꝙ si etiā ab ignoꝛantib⁹ ⁊ ignoꝛanti ꝯferat̄: non valet collatio vt ibi. si aūt nō ꝯtulit canonicatū statim: s3 mandauit ꝯferri. aut mādauit ꝯferri p̄mā quam acceptarat: aut

Auctoritate[a] martini[b] pape predecessoris nostri quodam ad prebendam primo in parmēsi ecclia vacaturā nulli alij de iure debitā in eiusdē ecclesia canonicuz recepto: ⁊ alio a nobis in eadem ecclesia similem[c] gratiam adepto secūdo tertius deinde auctoritate nostra i ipsa parmēsi ecclesia in canonicū ⁊ in fratrem recipitur cum pogatiua gratie: ꝙ omnibus predecessoꝝ nostrorū auctoritate non autem nostra receptis in assecutione prebēde debeat āferri: post hec autem quedam vacat prebenda in ecclesia memorata: qritur qs eorum alteri preferatur[d]: ⁊ sm quem ordinem prebendas asseq debeāt tres predicti. ¶ Cū igit ex tenore gratie tertio a nobis concesse appareat euidēter nos voluisse[e] primo terium: ⁊ secunduz tertio anteferri: decernimus ꝙ primā[f] secundus secundaz tertius: ⁊ tertiaz primus debz obtinere prebendam: als forma mādati minime suaret[g]. Lz enim ex persona sua secundus primaz obtinere non posset: ex persona tamen tertij q primū superat illam habet sicut contingit[h] in successiōe illius q ab itestato relictis patre[i] in adoptiua familia ꝯstituto matre atq fratre[k] decedit: i qua successione pr[l] ex se matrē excludit: sed qm talez patrez agnatus[m] materq vincit agnatuz. mater patri non ex semetipa: sz agnati psona i successiōe hꝰl āferf. ¶ dem.

pmaz que vacaret. in primo casu nō est affecta pbenda: quātūcūqz fiant inhibitiōes reseruationes ⁊ decreta: nisi pmo fiat acceptio vel ipsiꝰ vacātis vel pme vacature: vel ex ex cā secūde vel vlterioris: vt. s̄. e. q: cū. ctis. §. pe. ad fi. certā ⁊ expressaz anqz vacet talis acceptare nou pōt: vt s̄. e. ti. ne capta n de. ⁊ si talē acceptet: p talem acceptionē pbēda nō afficit: vt ibi. Si aūt de canonicatu ⁊ pbēda siqua vacat: vel q pmo vacabit puideri mādauit: aut mādat solum illi ad quē ptinet collatio: aut soluz executori vt ꝯpellat: aut illi ⁊ executori vt ꝯpellat: aut illi ⁊ executori vt puideat: aut soli executori vt puideat. pmis tribꝰ casibꝰ p pn̄tationē lrārūm nō afficit pbēda: nisi i tribꝰ casibꝰ vel altero ipsoꝝ. Primo si i gr̄a erat decretū: tūc. n. stati3 p pn̄tatōz lraꝝ ē affecta pbēda vt h. Itez si nō erat dēcretuz si auctē illius gr̄e i canonicatū fuerit receptꝰ tūc p receptionē affecta ē pbēda: vt hic i fi. Itē cū executor isinuauerit et iterdixerit maxime cū decreto: ⁊ hos casus hēs hic ⁊ sic itelligāt dec. de pbē. dilectꝰ. ij. ⁊. iij. In casu qrto s. qn̄ scribit illi ad quē ptinet collatio dato executore: vt puideat h p pn̄tationē lraꝝ factaz collatori afficit pbēda: ita ꝙ collatio postea alteri fcā nō tz. s̄. c. pri. ⁊ ⁊ sic itelligi dz s̄. eo. pposuit. qd qdā veꝝ putāt nisi executor ille pnūciasset se executorē n ēē p dec. s̄. d pbē. dilectꝰ. iij qd veꝝ nō puto. nā affectio pbēde q p pn̄tationē erat iducta tolli nō pōt i piudiciū ipetrātis per executoris iniquā pnūciationē: vn ibi scdaz opinionē teneo vlt. glose. si executor datꝰ fuerat ad puidēduz vt. s̄. c. pri. dico tn̄ tutū ipetrāti: ꝙ ab illa pnūciatiōe appellet. In qnto casu: qn̄ soli executori scribit vt puideat: hic per solam insinuationem executoris ⁊ notificationē eius ꝙ vult pbendam p illā ptātem ꝯferri et si nō iterdicat: puto affici pbendaz. s̄. e. q: ꝯctis. §. ex pte. ⁊ sic erit ista dr̄ia qn̄ scribit soli executori ad ꝯpellēdū ⁊ qn̄ soli ad puidendū: q: pmus vt afficiat pbēda hz insinuare ⁊ interdicere vtrū: secundo sufficit si insinuet: vt pre. §. rōnem diuersitatis collige ex his q dixi. s̄. c. pron. in glo. ij.

a ¶ Auctoritate martini. Pulcher casus istiꝰ decre. similis illi quē habuisti. s̄. de pbē. c. pe. ⁊ emanauit ad declarationē ⁊ correctionē eoꝝ q no. ꝯpost. s̄. d rescrip. capl'm i gl. magna. §. Item si duo recepti sunt ⁊ breuiter dicit. c. ꝙ si tres expectantes sunt i vna eccle sia vnus auctoritate martini: alter auctoritate bonifacij: tertius eiusdē auctoritate cum pogatiua: vt pferat oibꝰ recepit nō auctoritate bonifacij prebendas hi ꝯsequentur hoc ordine q: primam habebit secundus: secundam tertius tertiā primꝰ quod probatur ar. legali.

b ¶ Martini. ita forte fuerat de fcō vel studio se hoc dixit q: i expectatibus auctoritate nicolai vel celest. nō pcedebat dubitatio pp reuocatoriā bonifacij: de qua dr̄. j. c. pri. ⁊. s̄. de pben. c. penul. ⁊ antepenult.

c ¶ Similem. cuz nulla pogatiua: vt pz p inferiora.

d ¶ Preferatur. in illa prebenda.

e ¶ Voluisse. voluntas igit ipiꝰ seruāda ē ⁊ mādatuz de pbē. cui de nō cum si.

f ¶ Primam secūdus cōtrarium dicebat ꝯpo. in predi. loco i simili vel eadem questione que talis est: pmus receptus fuit p litteras generales secūdus p speciales: tertius p speciales cū hac clausula: ꝙ deberet preferri oibus receptis in ecclesia auctoritate generalium lraꝝ: querebat sm quē ordinē deberēt pdicti pbēdas assequi ⁊ dicebat ꝯpost. ꝙ tertius excludebat primū: sed q: primus excludebat secundum: q secūdus postponebat tertiuz ex psona ipsius secūdi: ⁊ si non ex sua: primus debebat habere primaz secundus secundam tertius tertiā sm regulā si vinco vincentem ⁊c. ff. de diuer. ⁊ tēpo. pscrip. l. de accessionibus. ad hoc. s̄. de of. lega. dilectus. sed hoc ē falsuz: vt hic vides: ⁊ satis hic patz per considerationem intentionis pape: vt dicit littera: intentio enim eius fuit secundum preferri tertio: ⁊ tertium primo: ⁊ sic seruetur ordo: ⁊ sic etiam fallit ⁊ locum habet regula illa. si vinco ⁊c. de qua no. xxiij. q. j. rogamus. ⁊ fallit etiam illa regula in casu. l. j. posite. ff. ad tertulia. equissimum. §. si ex filie. C. de natu. li. auc. licz in auc. de equalitate do. §. his ⁊. ff. qui po. in pig. ha. l. claudius felix.

g ¶ Seruaretur. que tamen diligenter est seruanda. s̄. eo. li. de preben. cui de non. cum suis concor.

h ¶ Contingit. ponit casum legis. ff. ad tertull. l. ij. §. obijcitur ver. sed si sit agnatus. als est ibi. §.

i ¶ Patre. carnali: sed adoptato vt sequitur.

k ¶ Fratre. non constitutis in adoptiua familia ⁊ de carnalibus intellige.

l ¶ Pater. carnalis constitutus in adoptiua familia: vnde desijt esse agnatus.

m ¶ Agnatꝰ. s. frater. Tres ergo ponit regulas. Primo ꝙ pr carnalis adoptatus excludit matrē carnalē. Scda ꝙ mr excludit agnatū: qd hodie hz iura. C. ⁊ auc. locū nō habz. Tertia ꝙ agnatus excludit patrē carnalē in adoptiua familia constitutum. pone ergo patrem. pmū impetrantem: matrem secunduz agnatū tertiū cū pogatiua: ⁊ sic itelliges: ⁊ sic no. ꝙ i assecu

tione pme pbende tertius nocet pmo τ sibi quo ad illam non pdest. tñ sibi pdest in hoc. qꝛ citius suā ↄseqt. τ ē simile vxoꝛ legitima excludit naturales nō legitimos. qꝛ alẽs si non esset ples vel vxoꝛ legitima succederent in duabus vncijs. τ tamē ipsa vxoꝛ excludit ab agnatis. C. vnde vir τ vxoꝛ. l. j. ʒ si ipsa nō supesset naturales excludūt agnatos i duabꝰ vncijs. hec pbantur. C. ð na. li. auc. qui. mo. na. ef le. §. sigs aūt. coll. vj. io.

Quoniā[a] ex ↄstitutione[b] nr̄a per quā paulopꝰ[c] pmotionē nr̄am ad sūmi pontificatꝰ apicē[d] oēs collatōnes pvisiones reseruatiōes τ concessiones super canonicatibꝰ dignitatibus psonatibus prebendis officijs portionibus prestimōijs ecclesijs parochialibus ruralibus τ alijs quibuscūqꝫ beneficijs ecclesiasticis vacaturis: quocunqꝫ noie censerentur: ac etiam super canonicatibus sub expectatione dignitatum vel aliorum quorūcunqꝫ beneficiorum i quibus ius nō esset quesitū in re sʒ ad rē: a felicis recordatiōis nicolao papa. iiij τ celestino. v: pdecessoribꝰ nostris factas siue concessas auctoritate ap. fratrum nostrorum presentia oīno cassauimus irritauimus et vacuamimus cassas irritas τ vacuas nūnciauimus: τ nullius fore decreuimus firmitatis: multe dubitationes isurgūt: vt vn̄ pfate ↄstōnis reuocatorie pcessit editio iterpretatio eius q̄ʒ procedat[e]: presenti declarandum duximus sanctione q̄ i illis: q editionis tēpore supradcē vltra statutum numerum erant per eosdem predecessores canōici sub expectatione prebendarum vel etiam protionum eadem constitutō locum[f] hēt. ❡ Si autē huiusmodi[g] recepti vltra numerū distributiones τ alia vt canonici ð numero existentes sic tempore dicte reuocationis habebant: q̄ per cessionem vl' decessum[h] illorum qui erant intra numerum ex vigore prioris gr̄e nil amplius essequi expectabat: nisi distributionum seu partium suarum augmentum: cum forsan esset ecclesia: in qua canonicorum non aūt portionū numerꝰ vel prebendarum distictio[i] habebatur: q̄ toqꝫ inter pauciores cuiusuis ecclesie diuiduntur prouentꝰ: tanto maioris fieri possint singulorum precipientium portiones[k]: ad istos[l] vel eos[m]: qui per litteras facultatis[n]

a ❡ Quoniā. emanauit declaratorie ad reuocatorias: de qbus dixi de pben. c. pe. τ anpe.

b ❡ Cōstitutiōe. a principio dū erat neapoli forte vnita fuit ↄstitutio pꝰmodū fuerunt due. vna sup gratijs incolai: alia sup gratijs celesti: vt dixi de pben. si is cui.

c ❡ Post. s. vj. calēdas ianuarij vt ibi dixi. i. quito die exeūte decēbri. τ sup hoc vide qð dixi in fi. huius li. super data.

d ❡ Apicē. sic. ś. in proemio huiꝰ lib. §. sane. τ. xl. dis. nō nos.

e ❡ Procedat. xj. q. j. §. ex his. de sen. exco. iter alia C. de legi. l. vl. τ de multiplici interptatiōe habes in pdi. § ex his. τ de postulu. c. j.

f ❡ Locū habet. hēs igitur primū casuʒ declaratorꝰ. s. in his receptis vltra numerū expectātibus portiones vel pbendas

g ❡ Huiusmodi. s. auctoritate nicolai vl' celestini

h ❡ Decessum. vel depositionē vel iuris puationē. de elec. cū in cunctis. de do. τ contu. veritatis.

i ❡ Distinctio. nūqnid impetrās in tali ecclesia vt sibi puideatur de canōicatu τ pbēda: si vacat vel q̄ʒ pmo vacauerit. vel se facultas obtulerit: in tali ecclesia recipiet per has lr̄as. τ dicunt qdam q̄ nō. qꝛ ↄditio nō est extitura qꝛ ibi pbenda non vacat nec vacare pōt. de pben. dilecto. qꝛ etiā talia rescripta vt ambitiosa sūt restringēda. de elec. dudum. ś. de pben. q̄uis. j. Alij dicūt q̄ si simpliciter scribat vt recipiat: nō abstāte certo canonicoꝝ numero. sed nō adijciat q̄ puideatur sibi de pbenda si vacat vel q̄ʒ pmo vacauerit: tūc statim recipiet etiā si numerus canonicoꝝ ibi statutus nō eēt. qꝛ illud nō ob. nō minuit sed addit. s. q̄ statim recipiat: lʒ ibi certus sit numerus. ʒ ex quo adijcit de pbenda si vacat τc. pʒ q̄ de tali ecclesia nō pōt intelligi vt superius dictū est. Tertij dicūt q̄ si nō ē distinctus numerus canonicoꝝ nec pbendaꝝ: tali ipetranti nō puidebit sed si numerus canonicoꝝ statutus ē vt in q̄ne pposita τ in nostro. p cōsequēs statutis intelligit certus numerus portionū. ad hoc de consti. translato. τ idem dicunt ecōuerso. hoc poteris videre per inno. eo. ti. ex parte. τ per cōpost. de rescriptis capitulum. in glo. magna. §. item quid si papa mandat aliquē Hosti. aūt in pdi. decre. ex parte dicit idistincte q̄ etiā si nō sit certus numerus canonicoꝝ nec pbendarum etiam si in scripto caueatur q̄ assignet pbenda vacās vel q̄ʒ pmū se facultas obtulerit. τ nō ob. certo casu τc valet rescriptū. seqtur. n. sm eū. q̄ si papa intendat pudere in eccl'ia i qua certꝰ numerus ē q̄ ē minus ipetrabile q̄ multo fortius in ecclesia in qua nō est certus q̄ magis ē ipetrabile. allegat. ś. de deci. ex parte. iij. q si. sint le. p venerabileʒ de transla. c. vl. τ in cle. lr̄is. de rescrip. i glo. fi. nec ob. q̄ talis statim canonicatū τ prebendā habebit: τ ga si hoc durū sit obediendū est de rescrip. si qū. nec ob. q̄ non extabit ↄditio si vacat: qꝛ illud si vacat hō fuit appositū vt receptionē cōditionalē reddat velut impedimentū inducat. ś. de rescrip. cōstitutus: ʒ vt impedimētū remoueat si quod esset: τ que cā dubitationis tollēde in rescrip. inseruntur ius eius ñ ledāt: nec mandatū impedient. ff. māda. qꝛ de mutua. ff. ð mili. te. si miles. nec ambitiosū ē paupem clericū sibi bñficiū impetrare. de eta. τ qli. tuā. de pben. cū scðm. nō ob. decre. ex parte. τ decreto dilecto. qꝛ lʒ in tali ecclesia in qua nullus ē numerus lateran. ↄciliū locū nō habeat vt ibi puisio tñ papalis locum habet ad hoc. ix. q. iij. cūcta per mundū τ. c. per principalē. fatetur tamen q̄ obstabit impetranti penuria ecclesie si tanta sit q̄ nō sufficiat pluribꝰ nō qualitercūqꝫ sed q̄ quilibet honeste de sua portiōe viuere possit sm consuetudinē puincie vel in eadem ecclesia antiquitus obseruatā. ś. de insti. c. j. τ ij.

k ❡ Portiones. de consti. cū. M. in pn

l ❡ Istos. tales q p vacationē nil recipiūt nisi portionum augmentū.

m ❡ Vel eos. tacita aggredit aliū casum quem reuocatoria nō comprehendit.

n ❡ Facultatis. ↄcessas ad quos alẽs ptinebat receptio nec cautū erat in lr̄is illis q̄ auctoritate aplica id facere possent. hʒ dico p decre. ś. de rescrip. cū aliqbus. τ p vba ipsiꝰ reuocatorie q̄ scripsi in pdi. c. si is cui. ibi dt p dictū ancessorē nostꝝ seu eius auctoritate factas cō

cessas seu ↄmissas. rc.

a ¶ Prefatã. rõ q: nõ sũt ipsoꝝ põtificũ ꝫ recipiẽtiũ aucte recepti vt dixi in predi. decre. cum aliquibus

b ¶ Existit. ista igitur est differentia inter hunc casuz ꝛ pri. q: ibi expectabat tm̃ augmentuz portionis: hic certam pbendaz vel portionez dã dã solum his q erant de numero ad illaz igitur expectationẽ reuocatoria ñ extẽdit ad istaz lic.

c ¶ Erant facte. Nõ ↄ̃ regulã qð p me nõ stat rc. de eo qui mit. in pos. c. ij. vbi de hꝫ rõ ↄ̃ p me nõ stetit quin fieret mihi collatio: ꝫ p executorẽ: ꝛ tñ reuocatoria hꝫ locũ ꝛ ẽ iste excogitat⁹ casus pp reuocatoriã: q̃ reuocauit oẽ ius ad rẽ: sed petitionẽ ad rem nõ i re ius hẽbaz ꝛ sepi⁹ hẽs sile ꝙ nõ sufficit qd petere nisi obtineat. ſ. de renũcia. q dã. ꝛ e. li. de elec. si religiosus cũ si.

d Jad epũ Emanat decre. ad declarationẽ decr. s̃. e. illa ẽ ad declaratioẽ ꝛ correctioẽ eoꝝ q̃ ibi nõ. gos. Inno. ꝛ ho. de ↄces. pben. q: diuersitatem.

e ¶ Mortuo. idẽ ẽ si quocũqꝫ alio mõ vacet sedes renũciatõe ꝛ depositione vel quouis mõ: ad hoc. vij. q. j. §. ecce i quibus. xxxiij. q. ij. in princi.

¶ Suspẽso. pone ꝙ peccauit i decre⁹ s̃. de pbẽ. gue.

f ¶ Etiã si. hoc dicit pp dñm Inno. ꝛ host. q dicebant

g ꝙ si eps intererat in caplõ vt canonicus. pp mortem eius non impediebat caplm cõferre nisi sicut p mortem alterius canonici. si aũt prelatus eo mortuo conferre non poterat: non est veꝝ vt hic vides.

h ¶ Prelatus. interdũ enim ẽ vt canonicus: de cõces. prebẽ. postulastis. de pben. cũ i ecclesia. de appellatio. a collatione. s̃. e. li.

i ¶ Singulariter. hoc dixit: q: caplm vniuersitas vel collegium excõmunicari non dꝫ. j. de sen. excõ. romana. §. in vniuersitatem.

dictoꝝ predecessoꝝ nostroꝝ in aliquaꝝ ecclesiarum canonicos erãt recepti: lꝫ pbẽdas vel alia beneficia expectarẽt constitutionem certum est nõ extendi prefatam[a]. ¶ In illis vero qui vltra numerum aucte prefata i aliquaꝝ ecclesiaꝝ canonicos iã recepti quãtũ ad capitulũ ꝛ ad choꝝ ac distributionum perceptionez quotidianarum plenitudinẽ iuris canonici tunc habebant sed in eis dignitates psonatus pbendas portiões vel alia beneficia: q dant tm̃ existẽtibus de numero expectabãt ↄstitutionẽ pfatam locũ habere ratione h⁹ i expectationis dubium nõ extitit[b]. ¶ Sane i his q̃ sup canonicatibus pbendis ꝛ dignitatibus parochialib⁹ vel alijs ecclesijs seu beneficijs quibuscunqꝫ a dictis prede. nostris litteras impetrauerunt: etiam si per executores illoꝝ facte fuerint reseruationes decreti iterpositiones varijsqꝫ processus: ꝛ etiã si eadem beneficia tunc vacabant ꝛ p impetrantes petituz fuerat ab executoribus: ꝙ eis illa conferrent nõ tamen ipsorum beneficioꝝ vacantiuz collationes tũc tẽporis erant[c] facte: locum habet constitutio supradicta: vt omnes huiusmodi gratie quarum ratione tunc non erat ad collationẽ pcessum: ꝛ sic per ↄsequẽs ius in re non fuerat ipsis impetrantibus acquisituz: intelligantur penitus reuocate.

Bonifacius octauus.

Ne sede vacante aliquid innouetur. Rubrica.

Ja[a] ad episcopum ꝛ capitulum communiter pertineat collatio prebendarum: mortuo[f] episcopo vel a beneficioꝝ collatione suspenso[f]: poterit capitulum vacantes ↄferre prebendas: ẽt si eps interesse habeat in collatione huiusmodi. vt prelatus[h] ¶ Idem poterit episcopus: si capitulum ab ipsa collatione suspendi cõtingat vl singulariter[i] omnes de capitulo maioris[k] excõis vinculo innodari. ¶ Cum vero ad solum epm pbendaruz spectat collatio cuz consilio sui capituli vel assensu[l]: defuncto epo vel suspenso. nisi[m] eps in petenda relaxatione suspẽsionis huiusmodi sit in mora[n] capitulum se non põt intromittere de eisdez. Ubi[o] vero

k ¶ Maioris. si enim minoris eligere possent: de ele. ex. mi. si celebrat. Suspensi aũt vel maiori excõmunicatõe ligati non eligunt nec eligunt: vt de elec. cum inter. ꝛ de consue. cum dilectus. vbi de hoc.

l ¶ Assensu. hoc dixit compost esse de iure communi in ipsis pbendis cathedralis ecclie: vt nõ. s̃. ð elec. cũ ecclia vulterana. Scire debes ꝙ cuz eps hꝫ ↄferre pbendam cuz ↄsensu capli si sunt. xx. canonici: ꝛ. x. ↄsentiant nõ valet collatio q: nõ hẽt maiorem ptem capli sed si haberet vocem in capitulo vt canonicus: tũc diceret facta ab. xj. ꝛ sic a maiori parte capli: de conces. pben. postulastis Inter ista autem duo. s. ↄsilium ꝛ assensum est magna differẽtia: quod dic vt no. s̃. de arbi. cuz olim de elec. cũ i veteri.

m ¶ Nisi istud nisi venit exceptiue a suspenso.

n ¶ In mora. si ergo sit i mora bene poterit se intromitter caplꝫ. Sꝫ quero nunqd caplꝫ hoc casu canonias statim ex q̃ epus fuerit in mora possit ↄferre vel an post moram petendi sex menses habeat expectare. ꝛ videtur ꝙ ex quo fuit i mora petendi absolutionez demum post sex menses ꝛ non ante conferre possit q: anteqꝫ fuerit i mora nõ currit tempus: postea incipit currere: ð cõces. preben. q: diuersitatem. de ele. c. vlt. si episcopus simpliciter sine consensu capli hꝫet ↄferre locum haberet quod. s̃. dixi: sed hic de consensu capli habet conferre. vnde videtur a contrario sensu istius littere: ꝙ statim ex quo fuit in mora capitulum possit conferre. Sed cum hic equiparet consilium ꝛ consensum verum puto quod prius dixi: sed quando dicetur esse in mora: hoc ipso ꝙ q̃ꝫcito potuit licentiam non petijt. ff. ad tertullia. l. ij. §. confestim. nõ tamen amara facienda est interpretatio. ff. de dona. inter vir ꝛ vxorem si id quod. §. siquis sm operas nec est calumniosa s̃. de priuil. in his. ff. ad exhi. l. penul. arbitrabitur ergo hic bonus iudex. ff. de iur. delibe. l. j. Si autem maliciose impediatur ne petere possit subuenitur ei: quia non est in mora: de conces. preben. postulastis. nisi ipse hoc procuraret. ff. siquis cautus lege secunda. §. vltimo. de officio delegati pastoralis. §. finali.

o Ubi vero facit ad ea que nõ. ho. de elec. c. vlti. in fi. ꝛ vin. ꝛ composito. de insti. c. vlti. in fi.

a ¶ Cum consilio. Quid si cum consensu? Idem videtur: cum eadem sit rō vacationis diutine in hoc casu. ad hoc. s. ḋ pre/ ben. si apostolica. ⁊ aliquando consilium ponitur ꝓ consensu de offi. dele. venerabilis. de fo. compe. c. j. Contrarium credo q: cum habet eligere de consensu. non sic liberam habet po testatem: sicut cū de con silio: vnde minus habet expectare hoc casu q̄z in illo: dico tamē ꝙ nō cur ret sibi tempus: cum nō possit eligere de conces. preben. q: diuersitatem de ele. c. vlti. preterea po namus in requisitione consilij absentiam ꝓ cō tradictione: ad hoc ḋ ar bi. c. ij. e. li. quod in con sensu esse non pōt: ⁊ fac̄ ꝓ hac pte qḋ dixi de re/ scrip. si ꝓ te: in glo. ſ; po ne.

b ¶ Medio. i. de hac vi ta: ⁊ expōe vt dicit. xxiij. q. iiij. hec aūt vita. ⁊ qua re dicat media ibi nō.

c ¶ Ab eo simile de re/ scrip. si gratiose.

d ¶ Remotis. arbitrari um erit hoc terminare ſm ꝯsiderationē tempo ris que sequitur. j.

e ¶ Imminere. hēs simi lem casum, s. de offi. de le. si is cui e. lib. ⁊ nō. ꝙ

de speciali alicuius ecclesie consuetudine vel statuto be/ neficiorum collatio ad aliquē cum consilio[a] episcopi nosci/ tur pertinere: sublato episco po de medio[b]: cum consilium nequeat tunc peti ab eo[c] non erit propter hoc vacantis be neficij collatio differenda: nec etiam si egerit in remotis[d]: ita ꝙ non possit ipsius presentia in breui haberi: quia in peten do vel expectando eius con silio posset vacanti benefi/ cio periculum imminere[e].

Innocentius quartus.

De rebus ecclesie non alie[nandis]

[f] Adum[f] ⁊ .j.[g] di ctus vero archi diaconus ex ad/ uerso[h] respondit[i]: illas deci/ mas illi ecclesie restitui non debere[k] proferens[l] in medi/ um[m] ordinationem quandam episcopi dulmeñ. de consensu capituli[n] sui factam inter alia continentem: ꝙ idem episco pus attendens prouentus ar chidiaconatus dulmeñ. adeo fore tenues[o] ⁊ exiles ꝙ non sufficiebant ad eius onera[p] supportanda: prefatas deci/ mas archidiaconatui memo rato concessit: ⁊. j. ¶ Quia vero in concessione[q] huiusmo di predicta ecclesia[r] cum va caret legitimo caruit defenso re[s]: qui sibi ꝑus ab episcopo debuerat deputari. quia eti am tractatus[t] solennis ⁊ dili gens: qui in talibus concessio

difficultas ꝑstationis reddit obligationē inutilem: ꝯ id. ff. de ver. ob. l. ij. §. j. Item nec seruatur forma q̄ inerat collationi: er go non valet quod agit. ff. de arbi. l. parui. So. lz i ꝯtractibus grauis vel impossibilis modus vel conditio viciet ꝯctum se/ cus in spūalibus. s. de conditio. ap. c. vl. reijcitur ergo nec rē inutilem reddit. Itē piculum vacationis q̄ iminet imutatius quod al's esset seruandū: sic. j. de de testa. c. ij. e. li. de of. dele. si is cui.

f Adū. ꝑpetua alienatio facta de rebus ecclesie vacantis ⁊ nō ꝑcedente tractatu ⁊ sine iusta causa non valet.

g ¶ Et ifra itelligas ꝙ qdā rector cuiusdā ecclesie dio ce. dulmeñ. petebat sibi ⁊ ecclesie sue restitui ⁊ adiudicari de cimas quas archidiaconus dulmeñ. ꝑcipiebat i sua ꝑochia q̄ ḋ iure ⁊ ꝯsuetudie antiq̄ ꝑtinebāt ad ipam ecclia; dict⁹ ꝟo ⁊c̄.

h ¶ Aduerso. ad petitionē ipsius rectoris.

i ¶ Rñdit. ꝯtestando litem ⁊ facit qḋ dixi de litis ꝯtes. c. ij.

k ¶ Nō debere. nec adiudicari: vt in decisione dixi vt pz in fi. nam sententia ⁊c̄. de or. cog. cum dilectus.

l ¶ Proferēs. archi. excipiēdo ꝯ intentionem actoris.

m ¶ In mediū. i. in iudiciū vbi ē mediū iter actorē ⁊ reum.

n ¶ Capituli. ꝑ hoc videbat valere de his que fi. a prela. c. ij. ⁊ iij. ſ; hoc nō sufficit: ex quo diligēs forma ꝯuata nō fuit: nec cā suberat: ⁊ vacabat ecclesia vt sequitur.

o ¶ Tenues. iusta videbat cā: sed nō apparuit ꝟa vt dr̄ in fi. ſ; nūqd dices istā iustā cām indistincte si al's fuisset tūc ꝟa cer te sic. s. de ꝑben. exposuisti. nam ēt capellas posset annectere ob hanc cām vbi dr̄. eps. n. de ꝯsensu capli sui pōt eccliam ⁊ res suas ex iusta ⁊ honesta cā alteri dare. de his q̄ fi. a pla. c. iij. ⁊ c. pastoralis ſ; dicit exp̄sse. xvj. q. j. ecclie. vbi dr̄: q: antique ec clesie decimis ꝑuari nō debēt vt nouis oratorijs tri buat. p qḋ. c. indistincte dicebat Hug. ꝙ eps inuito sacerdote nō posset de iure vni⁹ ecclie alteri dare. Sz nō ē ver: vt ibi nō. ⁊ de hoc p Ber. de reli. domi. con stitut⁹. Dic ergo ꝙ. c. illud logt qñ iusta cā nō subest vl pōt log qñ ipa ecclia i nullo sibi abūdat: ad h. s. ḋ ꝑbē. cū cām. pro ista parte facit de ec. edi. ad audiē/ tiā. j. ⁊. c. tuā.

p ¶ Onera. s. con grue substētatio nis archi. hospi/ talitis ⁊ epalium iuriū. s. de ꝑben. de monachis.

q ¶ In ꝯcessione h⁹i. facta s. ḋ de/ cimis ecclie tunc vacātis: sec⁹ si cō cederet vl vnire tur ipa ecclia va cās: qḋ dic vt in cle. e. ti. si vna.

r ¶ Ecclesia que agebat. ⁊ nō. ꝙ ſ; solū i cathedrali ecclia locū hz ꝙ sede vacante ⁊c̄. ſ; ēt i minoribus ecclesijs: ḋ of. or. cum vos.

s ¶ Defensore: si igit ecclia caret ꝑlato: dz eps sibi ali/ um deputare defensorē vl economū q res ei⁹ colligat ꝯseruet ⁊ gubernet. lxxv. di. qm̄ qdā de of. or. cū vos C. de epis ⁊ cleri. oēs. §. hec nihilomin⁹. ⁊ ad h⁹ offm̄ ꝑtinet excutē ⁊ denūciare iudici: qre fiat alienatio: ⁊ fiat pp soluēda debita: an pecunia possit hri aliunde an ḋ fructib⁹ satisfieri posset. aut de mobilib⁹: ⁊ an po ti⁹ expediat obligare q̄z distrahē: an de min⁹ vtil pos sessiōis ꝑcio liberari posset: ⁊ caueat iudex ne tal' pos set corrūpi. ff. ḋ reb⁹ eor magis. §. ñ passim. ⁊. §. se. his oib⁹ ꝯsideratis defensor rē distrahē poterit: ⁊ nihilomi n⁹ eps suā iterponit auctē. s. e. ti. c. j. de his q̄ fi. a p. cū aplica: si ꝟo eps rē mēse sue alienet h faciat de ꝯsensu capli sui: ⁊ archieps auctē iterponet: ad: ad h. ix. q. iij. c. ij. xcvj. di. bñ qdē. circa fi. ſm ho.

t ¶ Tractat⁹. hz ꝙ nō. de his q̄ fi. a pla. tua. ⁊ dz dili gēter fieri ⁊ vtile ē sepi⁹ id facē: ne decipi possit: ḋ pro ba. ftio ibi quotiēs ⁊c̄. Solet dubitari nūqd valet cō sensus canonicor nō habit⁹ i cōi: ⁊ dixit. lau. ꝙ nō: Ad l. ff. ḋ ꝑui. rus. ꝑ p fundū rñdet: illud ver i re cōi plu/ rib⁹ vt singulis: ⁊ idē tz ho. i dicta decr. tua. ⁊ appro/ bare videt Inno. ⁊ ꝯpo. de ꝯsue. cū ꝯsuetudinis gof. de his que fiūt a pla. cū aplica: ⁊ i sūma ipius ti. circa ꝑn. dic ꝯ: nā lz iueniat i electōe ꝙ reqrat cōis ꝯsensus ḋ ele. igenesi. sec⁹ i alienatōe. e ti. cō vos. xij. q. ij. siq̄ de reb⁹. ⁊ ad h ꝯcor. qḋ oliz hic nō. ber. q dixit ꝙ spāle erat i electōe qḋ a ꝑn. erat nullū postea ñ ꝯualescebat s. ḋ ele. auditis. i alienatōe tñ ꝙ a ꝑn. ñ valet ꝯualescit sub sequēti consensu ex nūc ꝟ non vt extūc. dici potest

ꝙ vbi nō pcessit tractatꝰ vasit pma opi:vt hic.ꝫ si pre cesserit ⁊ deliberauerūt alienare:lꝫ singlr consentiāt: valeat ꝯsensus ⁊ locū hꝫ scđa opi.Sꝫ qrit hic hostiensis nū qd solēnitas hoc ius porrectū.i alienatōe rex ecclie locū hꝫ:⁊ dixit hostiensis ꝙ nō de necessitate dūmō seruet forma.xij.q.ij.sine nō ob.ꝙ sit icorporatum i canonibꝰ q2 alij cañ. de eo nō faciunt mētionem: ⁊ fuit positū vt sciretur affectꝰ pncipum ad ecclias.host.ꝫ pp rōez supdictā ꝫ tāta solēnitas i desuetudinē p vsuꝫ ꝯriūm abijt. iiij.di.§.leges.Diffinrerūt aūt hic Inno.⁊ hos. iter decretū auctēm ⁊ consensuꝫ siue collaudationem decretū est snia q̄ iudex ꝯctū futurꝫ iustū fore decernit auctēz suā iterponēdo vel aliquez i possessionē mittēdo vel mittēdū declarādo.ff.de dā.ifec.si finita.§. iul.⁊ §.si forte.⁊ interponit añ ꝯctū.ff.đ rebꝰ ec.l.magis.§.nō passiꝫ.⁊.§.se.Auctas aūt ē auctorizabilis cō sensus q ꝯpetit sibi ex publico officio vel legitima administratiōe sicut sūt tutores ⁊ curatores.ff.de auctetu.ꝯsensus aūt siue collaudatio ē multoꝝ volūtas ad quos res ptinet simul iūcta:⁊ dicūt qdā ꝙ i alienatōe rei ecclesiastice nō reqritur decretū quo.s̄.dictū ē:ꝫ cāe cognitio auctas ep̄alis ⁊ ꝯsensus cleri.

bus nō consueuerunt tales fieri submissiones: non extenditur:lꝫ tā mobilia q̄ꝫ imobilia ꝓhibeantur alienari.s̄.e.c.j. nisi que seruādo seruari non pñt.C.de admi.tu.lex que.Querit hic gar.nūqd clericus beneficiatus faciat fructus suos ⁊ testari ⁊ donare possit:dixi de hoc.s̄.de offi.or.presenti.

nibus ppetuis[a] ⁊ alienatōibꝰ rex ecclīsticaꝝ exigit nō fuit bitꝰ i eādē ordinationē ⁊ ꝯcessionē ipaꝫ pserti[b] cū euidens necessitas q̄re fieri đberet vl̄ vtilitas nō subesset de fratrū nr̄oꝝ ꝯsilio decernimꝰ nō valere: dictas đcimas ipi ecclesie[c] tāq̄ ptinētes[d] ad eā sniālit adiudicare curātes. Gre.x.

Hi ꝯcilio generali lugđ. Oc[e] ꝯsultissimo[f] ꝓhibemꝰ edcō:vniuersos[g] ⁊ singl'os platos ecclīas sibi ꝯmissas bona imobilia[h] seu iura[i] ipaꝝ[k] laicis submittere subijcere seu supponē[l] absq3 capli sui ꝯsensu[m] ⁊ ap.sedis lnia spāli[n] ñ cōcedēdo[o] bona ipa iura i ēphiteosiꝫ seū al'alienādo[p] i forma ⁊ casibꝰ[q] a iure pmissis:sꝫ ꝯstituēdo vl' recognoscēdo seu ꝓfitēdo ab illis ea tāq̄ a supioribꝰ se tenē seu ab ipis eadē aduocādo[r]:put i qbusdā ptibꝰ[s] vulgarit đr̄ auoyer. vel ipos pronos vl' aduocatos eccliaꝝ seu bonoꝝ ipsaꝝ ppetuo aut ad tp̄s nō modicū[t] statuēdo. Cōtractus aūt oēs ēt iuramēti[u] pene vl' alteriꝰ cuiuslibet firmitatꝫ adiectione vallatos.q̄s đ talibꝰ alienatoibꝰ sine hꝰ i lnia ⁊ ꝯsēsu ꝯtigerit celebrari:⁊ qcqd ex eis secutū[x] fuerit decernimꝰ adeo viribꝰ oīo carē:vt nec ius aliqđ tribuāt:nec pscribēdi[y] ēt cāꝫ pa

a Perpe.uis.No ꝙ i tpalibꝰ i qbꝰ ñ ita ledit ecclesia sufficit tacitꝰ ꝯsensus.s̄.de his q̄ fi.a pla.c.ij.i perpetuis expssus ⁊ tractatꝰ hꝫ formā.xij.q.ij.sine hꝫ hostiensis.

b Presertim ecce tertiū pp qđ nō valuit ꝯcessio.

c Ecclie.nō formaꝫ snia i psona dñi đ h.s̄.đ ele.querelam.

d Pertinentes.de iure cōi.s̄.de deci.cū ꝯtingat.⁊ c.cum in tua ꝯ.e.ti.dudum.dic vt ibi.

e Hoc ꝯsultissimo.diuide hāc decre.i q̄ttuor ptes In quaꝝ pma.q̄ durat vsq3 ad.§.ꝯctus.ꝓhibet submissionē eccliaꝝ suoꝝ imobiliū bonoꝝ vel iuriū fieri laicis absq3 ꝯsensu capli ⁊ lnia pape: in scđa vsq3 ibi ⁊ nihilominus.cassat ꝯctꝰ q̄cunq3 firmitate vallatos ꝯ hec đcetero faciēdos i tertia vsq3 ibi ex ꝯctibus platos punit ꝯfacientes ⁊ clericos nō ꝯdicētes laicos q ipos platos ad hoc ꝯpulerūt vel ꝯpellēt.i q̄rta vsq3 ad fi.pcipit laicos p tales ꝯctus eo casu quo valent vltra debitū nō vsurpare:⁊ penā apponit.

f Cōsultissimo.i.cum multo cōsilio facto:sic fieri debent iura.xxv.q.ix.apostolice.⁊.C.de legi.humanuꝫ vel.i.p quod ecclesijs valde consulitur.

g Uniuersos.⁊ feminas ꝯprehendit:de h dixi.s̄.de elec.generali.

h Immobilia.hec igit ꝓhibitio ad mobilia:nā qui

i Iura.Nota iura vel incorporalia ponit inter immobilia bona hic hic eni in vtrisq3 idē ius statuit:ad hoc.C.de lon.te.pscrip.l.vlt.icorporalia.n.pscribi hñt vt imobilia vt ibi:ad idē.C.de sacrosanc.ec.: iubemus ij.§ j.

k Ipsaꝝ.s.ecclesiaꝝ.⁊ sic nō.bonoꝝ ecclesiasticoꝝ dñiuꝫ penes ecclesiā eē:de quo dic vt nō.xvj.q.j.c.vl.xij.q.j.expedit.⁊ ver.sig.causa.

l Supponere.pro eodem ponūt vel singulis singula referas.

m Cōsensu.iste reqrit reqlr i alienatōe:⁊ etiaꝫ pter hāc ꝯstōnem requirebatur in hoc casu.

n Spāli ñ sufficit hoc casu generalis ⁊ hoc est ius nouū ⁊ statutū q i talibꝰ submissiōibꝰ maius piculū ꝯtit ideo cautius q̄ꝫ in alijs alienatōibus ē agendum.xlij.di.quiescamus.de elec.vbi periculū.ff.ad carbo.l.j.⁊ q2 quedā seruitus erat:⁊ laici qui sepe vexabant vel vexari pmittebāt ecclesias:vt eis fierent videntes submissiones:tales illas vlterius fieri non posse desistant a talibus:ad hoc.s̄.de conces.preben.detestanda.

o Nō ꝯcedēdo qdā male itelligētes dicūt hic ꝓhiberi ēphiteosim ⁊ alios ꝯctus a iure pmissos:sed nō est veꝝ:⁊.j.ē posita disiūctiua:sꝫ huic intellectui ꝯdicit:nec ē psumēdum ⁊c.s̄.de elec.ecclesia vestra.ij.s̄.e.li.e ti.cū expediat hoc sonat lr̄a ꝙ nō ꝓhibet papa bona ipsa alienari forma ⁊ casibus al's a iure pmissis:sed prohibet submissiones fieri.Jo.an.

p Alienando.vendendo permutando.

q Casibus casus habes notatos.xij.q.ij.in summa.

r Aduocando.i.tanq̄ꝫ ab aduocatis recognoscendo.

s Partibus.gallicanis.

t Nō modicum.ad modicū ergo tempus possunt vocari i patronos vel defensores: quia tunc in modico tempore non ē periculum.ff.de iudi.si debitori.Potest autem dici modicuꝫ tempus:infra.x.an.vel s̄m guil.⁊ gar.relinquitur iudicis arbitrio:ex quo hic non determinatur ispecto statu ecclesie:⁊ imminenti periculo ⁊ conditione personarum.vt.s̄.de of.deleg.de causis.ff.de iur.deli.l.j.in fi.

u Iuramenti.non.n.dꝫ esse vinculum iniquitatis.s̄.de iureiurā.c.j.cum suis concor.

x Secutum.j.de regu.iuris.accessorium.cum suis concor.

y Prescribendi.C.de agri.⁊ cen.quenadmodum in fine lib.xj.⁊ est hoc speciale cum al's ex inutili contractu transferatur dominium ⁊ minus iustus titulus det causam pscribendi ⁊ đ hoc notā.de pscrip si diligenti.ff.de dolo ⁊ eleganter.⁊ C.de suffra.l.vna.

a ¶ Officio.i.officij sui executione.⁊ dicit gar.ꝙ ⁊ a b̄n̄ficio ē suspensus.de appel pastoralis vbi de hoc.
b ¶ Administratione.tpa'iū.de sol.si quorūdā.
c ¶ Denūciare.sumptū fuit ex canone.ij.q.vij.que ppt' i auc colla.ij.de nō alie.aut pma.re.ec.§ ij.qui incipit economū. clericus ergo videns p̄latū in hoc delinquere denunciare debet: qd̄ si nō fecerit punit' vt hic.⁊ si iuralset nō accusare nihilominus denūciat.s. de iure iur.quēadmodū.in fi.et/ nō ob.pmissione obedientie accusat.de accu.ex parte.

r ¶ Juris.s.e.quesitum.
s ¶ Beneficia.hic large intellige' vt minora ⁊ maiora beneficia dignitates ⁊ p̄bendas etiam cōprehendat.j.q.ij.siquis dator.s.de ꝯces p̄ben.c.ij.⁊.s.de v̄.sig.tua optime etiā pbat'.j.de reg.iur.j.vbi dixi de hoc.

rent. Et nihilomin⁹ p̄latos q sec⁹ fecerit ipso facto ab officio[a] ⁊ administratione[b] .cficos etiā q sciētes ꝯ inhibitionē p̄dictā aliq̄d eē p̄sumptū id superiori denūciare [c]neglexerit a pceptiōe b̄n̄ficioꝝ q̄ in eccl'ia obtinēt sic grauata [d]triennio[e] statuim⁹ eē suspensos. ¶ Laici v̄o q p̄latos vel capl'a eccl'arū seu alias p̄sonas eccl'iasticas ad submissiōes h⁹i faciēdas hacten⁹[f] cōpulerūt: nisi post ꝯpetentē[g] monitionē remissa submissiōe quā p viz vl' metum exegerant ecclesias ⁊ bona eccl'iastica ei⁹ submissa talit' i sua libertate dimittāt[h] Illi vero q decetero prelatos vel p̄sonas easdē ad talia faciendā cōpulerit cuiuscunq̄ sint conditionis aut status: excōis sint sn̄ia inodati. ¶ Ex contractibus[i] preterea super p̄missis huiusmodi l'nia ⁊ cōsensu interuenientibus hactenus initis vel quos in futurū intri contigerit seu occasione illorum laici vltra id qd̄ ex natura contractuū ipsorum vel adhibita in illis lege[k] permittitur aliquid nō vsurpēt. ¶ Qui vero secus[l] egerint: nisi legitime moniti ab huiusmodi vsurpatione destiterint: restituendo[m] etiam que taliter vsurparant: ⁊ eo ipso sn̄iam excōis incurrant: ⁊ ex tunc ad supponendum terrā ipsorum: si opus fuerit ecclesiastico iterdicto libere procedatur.

Bonifacius .viij.

De rerum permutatione.

Jcet[n] i tua diocesi[o] aliqui auctoritate[p] apostolica b̄n̄ficia p̄xio[q] vacatura expectēt: illos tn̄ q s̄z fōmā iuris[r] suis b̄n̄ficia[s] i eadē diocesi ad tuā collationē[t] spectātia permutare volētes libere[v] ac sine fraude[x] i mōibus tuis ipa resignāt[y] nolum⁹ occasiōe p̄missa equitatem preferentes in hac parte rigori[z]: circa faciēdā p mutationem beneficiorū hu

d ¶ Sic grauata.ad idē s.e.li.de elec.cupiētes.§ ceteꝝ.⁊.c.si compromissarius.in fi.
e ¶ Triēnio.hoc referas tam ad suspensionē p̄latorum q̄z clericoꝝ.
f ¶ Hactenus.idem s̄m guil.⁊ gar.si post istā cōstitutionē infra duos mēses a tempore publicationis: in auc.vt facte nō.cō sti.in rubrica: i p̄n. ti.col la.v. qd̄ verū puto nisi p̄us hoc sciuerit. ad hec s.e.li.de p̄bē.cū singula
g ¶ Competentem.s.trinam.xxiiij.q.iij.de illicita.de sen.excō.sacro.nisi sci necessitas aliud suaderet.j.ꝺ sen.ex.cōstōnem.
h ¶ Dimittant.tolle qd̄ est.j.excōicationis ⁊c. in isto igit' casu necessaria ē monitio.s̄z in sequti nō
i ¶ Ex contractibus: nūquid debeat obseruari in contractibus licite factis annectit.
k ¶ Lege.vt si lex vel pactū fuit appositū in ꝯtu illud seruet': al's fiat qd̄ erigit natura ꝯtus.⁊ sic ꝯtus ex ꝯuentiōe legē accipiūt:j.de reg.iur.ꝯtus cū suis ꝯcor.
l ¶ Secus.si vsurpādo ꝯtra naturā vel pactū appositū.
m ¶ Restituendo.⁊ sic nō sufficit a grauaminibus abstinere nisi vsurpata restituāt.xiiij.q.vj.j.de reg.iur.peccatū.
n Jcet.non obstantibus expectationibus beneficioꝝ p̄mutatio fieri pōt. Nota ꝙ qui expectat p̄mam vacantē.primā consequi debet.fallit hic ⁊ in casibus qd̄ dixi.s. ꝺ p̄ben.q: sepe.⁊ de ꝯces.p̄ben.si soli.
o ¶ Diocesi.non excludit imo includit ciuitatem.ad idē.lxiij dis.sanctoꝝ.s.eo.li.de tempo.ordi.cum nullus.j.rn̄so.de offi ordi.cum episcopus.ad hoc de ser.expor.pacto.cui nō ob.de rescrip.rodulphus.q: in rescriptis ad l'ites loquitur que sūt odiosa cathedralis.ad hoc.s.de v̄bo.sig.cū clerici.non ob.s. de p̄ben.q̄zuis.j.q: ibi nō ē ambitio.
p ¶ Auctoritate apostolica.idem puto ⁊ multo fortius si expectat auctoritate reseruatiōis legatoꝝ vel receptionis capituli
q Proximo.idem puto ⁊ multo fortius puto si expectarēt quam ducerent acceptandam: maiꝫ plus afficitur prebenda per istā gratiā q̄z per illā: vt dixi.s. de ꝯces.p̄ben.si soli.ad fi.

t ¶ Collationem Quid si non spectant ad collationem sed ād confirmationem tantum. item quid si pertinēt ad collationem sui ⁊ alterius. vel sint illa in diuersis diocesibus.in his q̄stionibus primo videtur ꝙ nō habeat locū hec decre. ratio quia p mutationem nō possumus negare quin vacēt beneficia. deberet' ergo expectāti primam vacaturā de rigore ⁊ veritate iuris. s̄z hec equitas scripta vult ꝙ non debeantur. Est ergo tenenda regula nisi in ea parte qua vinata reperitur C.de appel.l.precipimus.⁊ sic nō videtur a littera recedendū.⁊ nisi casus mutetur regula non vitietur.ad hoc faciat.s.de p̄ben.cū in illis.vbi aliud est dicere ad collationē: aliud ad ꝯfirmationē.ad idē.e.c.in fi.⁊.e.ti.c.vl. vbi aliud est dicere ad collationē tuā: aliud tuā ⁊ alterius. Satis pōt dici ꝯriū: ⁊ de h' dictū fuit q: sic fuit q̄situ.vn̄ p illa v̄ba poti⁹ factū videt' narrari q̄z iuris diuersitas poni.in p̄ma igit' q̄one ipedit' expectās.s̄z ad h' vt teneat p̄mutatio: erit necesse ꝙ interueniat illoꝝ cōsensus q h̄nt eligere.ad h' de of archi.ad h'.in fi. i scd̄o casu fiat i manib⁹ vtriusq̄ libera resignatio.vel q̄libꝫ i māib⁹ sui epi vel alt' alteri cōmittet qd̄ meli⁹ vz.ad h' ꝺ sen.ex.cū illoꝝ.nec video q̄re aliud in casib⁹ istis in expssō. Inspiciamus ergo solū an licite fiat permutatio vt per expectationes non impediatur hoc dicat decre.ad hoc faciat finis huius capituli.
v ¶ Libere.vt simonia vitetur.de pac.cū pridem.
x ¶ Fraude.pone in terminis p decre.s.e.li. de renū. c.ij.§.cū permutatur beneficiū qd̄ sperabat' in pximo vacatuꝝ vt p̄cludatur via expectanti.
y ¶ Resignauit.⁊ si resignata ꝯferant' alijs q̄z p̄mutare volentib⁹ nō valet collatio.vt in cle.e.ti.c.vno.
z ¶ Rigori.sic.C.de iudi.placuit.C.de fur.⁊ ser. cor.l. sigs seruo.de hoc.s.de trans.c.vl.

a ¶ Minime. istud fa. it pro eo q̄d dixi. s. nā inspic' tpa pa ꝙ nil deperit expectanti. q2 al's nō resignasset.
b ¶ Si pater. tractat fuit hec decre. de extrauagāti in/ no. iiij. que incipit: Joānes frangiapani et forte nimis fuisset decisa. et sic pone casū. Joānes frā. hēbat vxorē noie saracenā et ex ea filiū et filiam ipu beres petrū et phi lippam: in extre/ mis posit' cōdi dit testamentum et filiam sibi bere dē instituit in cer ta pecunie quan titate. filiū vo in ceteris bonis su/ is. et vxori vsufru ctum quorundā bonorū suorū sub certo tenore reliquit et adiecit vt si de cederet filia sine liberis moreretur filio suo. et si filius sine liberis decederet: moreret' filie. si aūt vterq3 sine li beris decederet: paupes heredes instituit. et executo/ res testamēto religt. Mortuus ē ioannes ipse testator: demū mortuus est petrus filius suus adhuc impubes et demū filia etiā ipubes: ipsa. s. matre superstite cōtra quam agebant executores et ab illa dña vel eius pcu ratore petebāt corā papa bona que fuerāt testatoris et filie sub qbus et bona filij cōprehendebāt. dicebat pcu rator dñe ꝙ substitutio facta de filia ad filiā et de filio ad paupes fuerat fideicōmissaria. vn̄ i sbstōne filie ad filiū debebat deducere terciā iure nature debitā filio. et q̄rtā trebellianicā. Itē in sbstōne paupez ad filiā p re siduo noie si ie easdē terciā et q̄rtā hēbat. p pte vo ex ecutorū allegabat' ꝙ sbstō fuerat directa et pupillaris et ꝯueniebat tal's sbstō psonis et rbis. vn̄ nō hēbat lo/ cū q̄rtarū deductio. itē ꝙ pr in testō q̄d faciebat ipube ri filio matrē portiōe iure nature debita puare poterat: l3 fili' id suo testō facere n̄ posset. p has vltimas alle gatiōes pnūciauit papa illa bona deferri paupibus absq3 aliq̄ deductiōe tertie vel q̄rte ptis. h dicit. vn̄ sic sūma. In fideicōmissarijs sbstōnib' locū h3 q̄rtarum deductio. in directis nō. et sbstōnes iterptari debent' directas. dūmō ꝯueniāt rbis et psonis institutis.
c ¶ Impuberes. s. filiā minorē. xij. an. filiū minorē. xiiij an. ff. de v. sig. pupill'. C. q̄n tu. vel cu. eē desijt. l. ideo rum. et insti. q mo. fi. tu in pn. l. q̄ ad mrimoniū nō inspi ciamus solū an. sed etatē q̄ pubescere possit: q̄d dic vt s. de despon. impu. puberes.
d ¶ Vxorē. puberē intelligas et matrē ipsorū filiorū. al's dubitatio nō pcessisset. et hoc p3 in fi.
e ¶ Certa re. instituit q̄d ē. j. q̄d si n̄ fuisset egisset filia de iofficioso: nūc aūt nō posset agere nisi ad suppleme tū si aliqd deesset portiōi iure nāe debite. C. de ioffi. te sta. l. oimodo. et l. se. et l. qm̄ nouella. et l. siq̄s et de h. s. e rainuti'. in pn. Scire debes ꝙ in certa re institut' ha bet loco legatarij: ita ꝙ creditorib' nō tenet'. C. de he re. insti. l. quotiēs. et hoc ē cū alijs vliter institutus. si. n. nullus ali' institut' ē in totū succedit heres. ff. de he re. insti. l. j. §. si ex fūdo. et l. si itaq3 qs heres. Si autem plures instituti sūt in certis reb' et nullus ali' vliter p visilib' erūt heredes nisi in casu vbi duo sūt cōstituti ꝯiūctim et alter diuisim. ff. d here. insti. si alteri'. et l. se.

iusmodi: que alias minime[a] resignassent: vllatenus impediri. Bonifacius occtauus.

De testametis et vltimis voluntatibus. Rubrica.

Si pater[b] filium et filiam habens impuberes[c]: et vxorem[d]: filiam in re certa[e]: filium vero in ceteris bōis suis vniuersalem heredem istituit[f] et vxori aliqua in suo testamento legauit[g] adijciēs: vt si decederet filia sine libis eidē[h] filia: et si ipe absq3 libis[i] obiret fili' pfate filie[k] moreret' christi pauperes[l]

f ¶ Instituit. nūquid quo ad filiā sufficeret legasse. de h sue rūt opi. facte. s. e. rainutius. in pn. Et dicūt quidā ꝙ tuti' est ꝙ necessaria sit institutio: in auc. vt cū de ap. cog. § aliud quo q3. et §. hec aūt. colla viij. et C. de inof. testa. auc. non liceat. dicē tes. l. C. de inof. testa. l. omnimodo. et l. cū querit'. auc. nouissima. p auc. illā posteriorem esse correctas. alij ꝯ per predi ctas. ll. et per decr. rainu tius. vbi nihil dicit' ꝙ al' ocba fuerit instituta. azo. distinxit: an testator volu erit solēniter testari vt q2 vocauit testes. vij. signa cula et subscriptiones ro gauit. et tūc ē necesse ꝙ i aliquo instituat: vt i auc. vt cū de ap. cog. coll'. viij. aut nō solēniter sed nun cupatiue. et tūc sufficit q̄ cunq3 relinquat titulo vt in antiqs. ll. vnde dicūt alij ꝙ si re linquat in testō: necesse ē iure restōnis relinqui si in codicillis sufficit quocūq3 relinquat titulo. et de hoc nō. s. C. de inoffi. te sta. auc. nouissima. Alij dicūt ꝙ fm canones sufficit quocūq3 relinquat titulo: vt in decre. rainutius. secus fm. l. et hoc ibi te net hosti. vt talis pniciosa subtilitas euitetur. Alij distinguunt ꝙ aut testator inter filios tantū testat': aut inter extraneos et filios simul mixtos: in pmo casu sufficit quocūq3 relinquat ti tulo vt in antiqs ll. q2 et ipsos impfecta simplex et plana volun tas suffic: dūmodo de ipsa appareat. C. e. ti. hac cōsultissima §. ex impfecto. et C. fa. her. l. fi. et auc. ibi signata. in secūdo casu s. cū extraneos instituit nō sufficit quocūq3 relinquere titulo: fiat institutio et sic intelligitur auc. vt cum de appel. cog. Sed vt. s. dixi primum tutius. et ideo tenendum videtur de pe. dis. vij. nullus. et verbum illud relinquit in decre. rainutius. nō vi detur poni pprie vt patet etiam ex institutione adiecte. idē in decre. rainaldus.
g ¶ Legauit. de facto vt dixi in casu. legauerat vsufructū quo rūdam bonorū: et altero solū superstite ex filijs augebat in testa mento legatū et nemine superstite adhuc augebatur. et ex hoc etiam p3 in integra allegabatur per paupes ꝙ patebat ꝙ intē tio testatoris fuerit vxori filiam anteferre.
h ¶ Eidem. filio moreretur quod est. j. Sed ꝯtra ida filia nec exheredata erat nec instituta quia in certa re vt. s. dictū est. q̄ nec ei pupillariter potest substitui. vt insti. de pupil. subst. §. nō solum. ff. de vulga. subst. l. sed si plures. So. licet hec pupilla non fuerit instituta heres in pmo gradu. tamen fuit instituta in secundo. s. post mortem filij. et sic ei pupillariter substitui po tuit. vel dic ꝙ si ex liberis vnus est ex certa re: alter vniuer/ saliter institutus vterq3 est heres l3 alter non teneatur ad cre dita vel legata. et sic itelligatur hic. et s. e. rainutius. secus si nō ex liberis. quia tūc institutus in certa re hēbitur loco legata rij vt. s. dixi. et C. de here. insti. l. quotiens. vel h non queritur an tenuerit substitutio de filia ad filium sed ecōuerso. quia de facto pus decessit filius.
i ¶ Liberis. sufficit vnus. ff. de ver. sig. l. non est sine liberis. C. de ꝯdi. inser. l. j. et sup hoc vide q̄d nō. de pba. i pñtia. in. j. glo.
k ¶ Filie moreret'. i. ad opus filie. quasi dicat ꝙ hereditas si lij directe et imediate ad filiam perueniat: et econtra. si vero in successiōe mater eēt media iā nō filie. sed pmo matri moreret' sic allegabatur p parte paupez.
l ¶ Pauperes. l3 certa psona heres institui debeat et nomē spe cificari: tamen paupez institutio valet. et de pauperibus loci p prijs domicilij sensisse intelligitur vbi fomentum viuens conse

lationes ⁊ seruitia a mulieribus recipit. C. de epis. ⁊ cle. l. si quis ad declinandā. ⁊ l. nulli licere. de hoc dic vt. s. e. ti. cum tibi.

a ¶ Mortuo. executoribus relictis qui petebāt bona testatoris, postmodū ab vxore vt diri in casu.

b ¶ Absq; deductione. hic decidit questionē. Dicebat autem mater ꝙ habebat tertiā ⁊ quartā in bonis testatoris ex persona filij ⁊ sic sola dimidia restituēda fuerat filie. itē i alia dimidia hēbat etiā tertiā ⁊ quartam ex persona filie. ⁊ sic dimidiam ⁊ sic facta cōputatione videbat̄ sibi eā restitutio faciēda pauperibus solū in trib⁹ vncijs eius partis in qua fuerat filius institut⁹ ⁊ in dimidia eius partis in q̄ fuerat instituta filia. ⁊ ꝓbabat hoc ex eo q: dicebat ꝙ sbstitutio d̄ filia ad filiū. ⁊ de pauperibus ad illā erat fideicōmissaria. hoc ꝓbabat tali modo: directa substitutio fit per v̄ba: ei heres esto vel illi ei sit heres. indirecte ꝑ v̄ba alteri moreret̄ nō pōt dici directa ⁊ pupillaris substitutio: imo videt̄ intellect⁹ fuisse ꝙ mater filio ab intestato succederet ⁊ ab intestato hereditatē restitueret substituto. Item dicendo sine liberis apparebat testatorem puberi substituere voluisse. vnde fideicōmissarie nō pupillares intelligi debeant substitutiones ⁊ de filijs ad inuicem ⁊ de paupibus ad eos. Rn̄debatur ꝓ parte executorum ⁊ paupeꝝ: qd̄. s. diri in glo de facto. ⁊ glo. j. ⁊ qd̄. j. sequit̄. Ad clariorē aūt intellectū nō. ꝙ substitutionū alia directa alia indirecta siue obliqua. Directaꝝ alia vulgaris alia pupillaris alia exemplaris. alia breuiloqua: de qua pone exemplum. ff. d̄ vulga. substi. iam hoc iure. §. cum testator dicit duos impuberes filios mihi heredes instituo: ⁊ eos inuicē substituo. habēt enī hec breuia v̄ba in ꝑsona cuiusq; duas substitutiones vulgarē ⁊ pupillarē: alia cōpendiosa: de his ꝓsequere: vt nō. s. eo. rainutius. circa pn̄. Sed ad vltimā ⁊ ad ꝓpositū veniamus. Cōpendiosa que fit his v̄bis. qñcunq; filius meus decesserit vel sine liberis decesserit filia sit heres: hoc si fiat a milite siue fiat puberi siue pupillo in rē directo: valet qñcunq; decedat institutus sicut v̄ba sonant. ff. de mili. testa. l. in fraudē. §. miles. ⁊ §. miles ita heredem. §. j. C. de testa. mili. l. in testamento h̄ vero nisi miles hanc sbstitutionē filio fecerit cuius mater est in medio: quo casu valebit iure fideicōmissi si iam factus pubes filius decedat. C. de ipu. ⁊ ali. sbsti. l. precibus. Si aūt pagan⁹ eā per supiora fecerit v̄ba ⁊ pupillus ille institutus in pupillari etate decesserit iure directo admittitur substitutus. vbi autem pubes factus morit̄ substitutio oīno extinguit̄: ⁊ veniētes ab intestato succedūt in totum. ff. de vul. substi. l. his v̄bis. ⁊ l. in pupillari: ⁊ l. centurio Si aūt testator sic dirisset qñcunq; decesserit filius vel sine liberis decesserit: filiā sbstituo vel volo ꝙ ei filia succedat: tūc lʒ directe non valeat: valet tñ idirecte iure fideicōmissi. ff. ad trebel. sceuola. ⁊ l. heredibus. C. d̄ insti. ⁊ substi. generalit̄. §. vl. hoc viso satis pʒ ꝙ hec sbstitutio que forte cōpendiosa dici pōt: admitit substitutos iure directo ex quo instituti decesserūt in pupillari etate si post pubertatē decessissent: tūc potuissent locū h̄re matris allegationes.

c ¶ Trebellianice. ergo q: substituti veniūt iure directo nō fideicōmissario: nō habet locū deductio trebellianice: argue per ꝯtrariū ꝙ si loc⁹ esset fideicōmissarie substitutioni bñ detraheretur trebellianica lʒ essent paupes substituti. licet ergo cesset falcidia in his q̄ legantur pauperib⁹ vel ad pias causas. C.

instituendo heredes: si vtrūq; sine liberis mori contingeret filiorum testatore mortuo[a] ac deinde filio subsequēter ⁊ filia superstite m̄re defunctis ante tempora pubertatis absq; deductione[b] trebellianice[c] siue ꝑtis iure debite nature[d] facienda ad ꝑtis paupibus bona oīa deferunt̄. Premisse nāq; substitutōes facte de filio ad filiā ⁊ ecōtra[e]: ⁊ de illis ad paupes directe debent intelligi pupillares[f] cū i substitutōib⁹ semꝑ sit interpretatio facienda[g]: dūmō sicut i casu ꝓposito eaꝝ v̄bis[h]

de epis. ⁊ cle. si quis ad declinandā. ⁊ C. ad. l. fal. auc. similiter. secus videt̄ in trebellianica per hanc litteraʒ ad hoc. ff. ad. l. fal. l. j. §. ad municipiū: si enim conditio legis in trebelliana id voluisset sicut exp̄ssit d̄ falcidia ita de trebellianica exp̄ssisset. de deci. ad audientiā. ad hoc. j. de p̄uile. si papa. ⁊ qd̄ nō est scōꝝ patꝝ decre. ⁊c. de transla. c. ij. ff. de publi. d̄ precio In ꝯtrariū videtur in auc. de. ec. ti. §. si aūt heres. ibi ei falcidia vacante. colla. ix. h̄ dirit Azo in sū. de here. ⁊ falci. ꝙ trebelliana continetur sub nomie falcidie. ergo trebelliana detrahi poterit. nam nil excipit qui oia dicit. de ma. ⁊ obe. solite. ⁊ satis videt̄ terminari ꝑ dictū. §. si ꝯiūgat̄ cū. §. si quis in nomine. vbi dicit hereditatē vel legatū. nec occurrit ista rō diuersitatis. vnde idem ius censebitur. s. de transla. c. ij. de rescrip. inter cetera. ⁊. ff. de legi. non possunt. ad hoc facit quod nō. ala. her. ⁊ alij. s. de sepul. c. ij. vbi nō. d̄ relicto pauperibus non detrahi canonicam. ꝓ prima parte q̄ placet facit. quia legitima per pauperum institutionē filij non priuantur. nam qui vult exheredato suo ecclesiam heredem facere alium querat q̄ʒ augustinum ⁊ deo propitio neminem inueniet. xvij. q. vl. c. vlti. ⁊ sic etiam nō. accur. in. l. si quis ad declinandam. Item in ipsa. l. si quis ad declinandam. non erat quis institut⁹ qui trebellianicaʒ detrahere posset. nec est per omnia eadem ratio in vtroq;. quia si rogatus restituere non detrahit trebellianicam in vanum fuit heres. sed si testator fecit multa legata. ⁊ inter alia quedam ad pias causas. ⁊ si non detrahat de legatis ad pias detrahit de alijs. ⁊ sic non erit heres in vanum.

d ¶ Debite. de his quartis dic vt nō. s. eo. rainutius. in glo. nō. ꝙ quartaꝝ.

e ¶ Econtra. s. de filia ad filiū.

f ¶ Pupillares. que expresse fit per hec verba: si fili⁹ meus decesserit infra tempora pubertatis filia sit heres. inst. de pupilla. substi. §. j. responso. ⁊ expirat statim cum ad pubertatem peruenerit vt ibi. Fuit autem inuenta hec substitutio. quia cum multum prosit heredem habere: ⁊ pupillus testari non possit. vtile fuit pupillis modum interuenire ne decederent intestati: vt p̄ea l. insti. de pupil. substi. in pn̄. idem dicimus de exemplari: licet exemplaris differat a pupillari in hoc: quia necesse est certas personas substitui. C. de ipu. ⁊ ali. substi. l. humanitatis.

g ¶ Facienda: vide qd̄ est. j. vt substitutio ⁊c. postea videas dūmodo ⁊c.

h ¶ Verbis. dirit testator si sine liberis decedat alteri moriatur. sed istud verbum sine liberis certum est ꝙ non designat certam etatem. nam ⁊ ante pubertatem ⁊ post filius ⁊ filia sine liberis mori possunt. ergo patet ꝙ substitutioni pupillari bene cōueniunt verba: imo maxime pupillari cum tunc liberos habere no possit. vide ꝙ expressa vulgaris habet tacitam pupillarē: dūmodo personis conueniat. de vulga. substi. l. iiij. mul

to potius verba que sapiunt pupillarem vt hic. ad pupillarem sunt ferenda. ꝛ sic reprobatur quod no. ac/cur. C. de impu. ꝛ ali. substi. l. precibus. in glo. pe.

a ¶ Personis. quia vterqȝ impubes erat. ꝛ ante pubertatis tempora decessit: vt. s. vidisti.

b ¶ Obliqua. s. directa vel fidei commissaria.

c ¶ Interdum: vt ff. ad trebel. l. sceuola. ff. de vulga. substi. l. centurio §. verbis. C. de impu. ꝛ ali. sub. l. precibus.

d ¶ Licet autem respondet obiectioni que fieri posset ex eo ꝙ filius non potest matrem priuare debita portione. ergo portio illa matri debetur non substituto.

e ¶ Possit. C. ad tertul. l. matri. sed illud locum habet vbi filius testatur: vel decedit ab intestato. hic istis filijs non succedebant pauperes ex testamento sed potius ex paterno vt sequitur.

f ¶ Potest. est expressum. ff. de inofficiosi testa. l. papinianus. §. j. vbi dicitur ꝙ mater non impugnat testamentum quod pater filio fecit querela inofficiosi.

ꝛ personis[a] conueniat institutis: vt substitutio directa intelligatur potius quam obliqua[b] quanquam directa interdum[c] ad fidei commissum ex causa trahatur. ¶ Lz[d] autem filius testamento suo matrem portione de iure nature debita priuare non possit[e]: pater tamen in testamento quod filio impuberi facit potest[f]. nam testamentum huiusmodi pupillare paternum vel patris pars potius est censendum[g].

Idem.

Religiosus[h] executor ab aliquo[i] in sua voluntate vltima deputatus non potest: cum velle vel nolle non habeat[k] huiusmodi officium[l] suscipere vel exequi: nisi a superiore suo petita super hoc licencia ꝛ obtenta[m]. ¶ Sane[n] pluribus a testatore simpliciter[o] executoribus deputatis: vno eorum mortuo[p] vel in remotis[q] agente: aut id exequi forte nolente: ne voluntatem testatoris impediri vel nimium differri contingat[r]: poterit alius: nisi testator aliud expresserit[s]: officium executionis iniuncte libere adimplere[t]. Bonifacius octauus.

De sepulturis:

Animarum[v] periculis ꝛ scandalis que frequenter ex his proueniunt obuiare[x] volentes[r] vniuersis religiosis ꝛ secularibus clericis: cuiuscunque status vel conditionis existant: in virtute sancte obedientie ac sub interminatione maledictionis eterne[y] districtissime prohibemus: ne aliquos ad vouendum iurandum vel fide

m ¶ Obtenta. ergo tunc potest: misericordie enim est tale officium lxxxvj. di. non satis. sed videbatur. s. p. c. xvj. q. j. monachi. de postu. c. j. vbi dicitur duo requiri. s. ꝙ exposcat vtilitas monasterij ꝛ ꝙ abbas imperet. pro ista parte faciebat decre. tua. s. e. ti. ꝛ extrauagans Jo. frangiapani. de qua fuit tracta. pr. decre. vbi quidam frater predicator fuit executor. sed expeditum est.

n ¶ Sane. hic tractabat idem guil. in. e. ij. §. v. sed si alter. cum ver. se.

o Simpliciter. sine clausula vt ipsi vel eorum alter. vel ꝙ si non omnes. alias non esset questio.

p ¶ Mortuo. no. ex littera mortuo executore eius officium non transit in heredem. videtur enim industria ꝛ amicitia eius electa. ad hoc. s. de of. dele. c. vl. ff. pro socio. l. actione. § morte. ff. man. l. mandatum. in fi. quidam dicebant tale officium transire in heredem executoris per. l. ff. de ali. ꝛ ci. le. l. cum vnus. ꝛ. l. a filio. in prin. ꝛ l. alimenta in prin: Alij distinguebant an res esset integra vel non sicut. s. de elec. in causis. C. man. l. mandatum. Quod autem dixi non transire in heredem. verum est nisi testator expresserit sicut ꝛ de compromisso dicimus. s. de arbi. c. vl. quid tunc dixi supra glo. vt quia.

q In remotis. si ergo non multum distat vocabitur. ꝛ si in termino assignato non venerit procedet socius sine illo. si autem remotus est nec vocabitur: sic ꝛ in electionibus. de elec. quia propter. c. cum inter vniuersas. ꝛ. c. ꝙ sicut.

g ¶ Censendum. vt in pal. l. ꝛ insti. de pu. sub. §. liberis. ff. de vul. ꝛ pu. substi. l. qui plures liberos. in fi.

h Religiosus. emanauit ad declarationem decre. s. Re. tua. ꝛ eorum que no. guil. in spe. de instru. edi. §. nunc vero. v. sepe etiam queritur.

h ¶ Religiosus. intelligam indistincte siue sit monachus vel regularis canonicus: mendicans vel non. ꝛ de claustralibus intelligo in quibus sequens ratio locum habet. Sed quid de minore. xxv. an. vel de muliere numquid possunt deputari executores? ꝛ quia maior. xvij. annis potest procurare negocia. s. e. li. de procu. qui generaliter in fi. videtur ꝙ possit esse executor. Contra quia non habet personam standi in iudicio. C. de procu. exigendi. ad hoc. s. de eta. ꝛ q. c. in decorum. C. de leg. tu. l. vl. Idem de femina. ff. procu. l. neqȝ femina. C. e. l. alienam. ff. de reg. iur. l. ij. iij. q. vij. tria. Quicquid sit de iure. consuetudo optima interpres legum habet ꝙ tales exequi possint. ad hoc facit hec dec. io. an.

i ¶ Aliquo. clerico vel laico.

k ¶ Non habeat. s. de elec. quorundam. ꝛ. c. si religiosus. xij. q. j. non dicatis. j. ti. pri. c. vl.

l ¶ Officium. hodie ratione huius officij ordinarius locum exigit a religiosis etiam exemptis. ꝛ si circa id deliquerint illos punit. vt in cle. e. ti. religiosus.

r ¶ Contingat. si. s. ne se. va. c. vno. ad fi. de of. delega. si is cui.

s ¶ Expresserit. vt quia vetuit ne alter sine altero procederet. aliud est ergo tacere: aliud expresse vetare. ad hoc de bap. maiores. j. de reg. iur. is qui tacet. Quid ergo tunc fiet ex quo alter non vult exequi vel mortuus est. Si testator sibi prouidet illud seruabitur alioquin episcopus exequatur. s. e. si heredes. ꝛ. c. tua. Quid si abbas sancti proculi datus est executor ꝛ mortuus est: numquid hoc officium transibit ad successorem. videtur distinguendum. an fuerit proprium nomen expressum nec ne. s. de of. dele. quoniam. quod satis posset dici in extra. neo. sed in propinquo videtur ꝙ licet nomen non fuerit expressum. tamen affectione persone hoc factum fuerit: vnde non transeat ad successorem. ad hoc. xij. q. iij. pontifices de testa. requisisti.

t ¶ Adimplere. est si. s. eo. li. de procura. si duo. §. sane. ꝛ. ff. de admi. tuto. decrero. §. vlti. ꝛ est in his speciale fauore testantium causarum ꝛ pupillorum.

v Animarum periculis. Emanauit ad suppletionem decre. s. de pactis pleriqȝ. ꝛ propter ea que ibi in fine no. Hostien. dicens. quot ꝛ quantorum animas constitutio hec astringit. nam quasi omnes sibi talia attrahunt: ꝛ tales alliciunt et infirmitati qua contingit medicos qui sanare debuerant infirmari.

x ¶ Volentes. ad hoc. s. de off. lega. officij.

y ¶ Eterne. hodie transgressores excommunicati sunt ipso iure non absoluuntur ab

iterpofita feu als pmittēduz[a] iducāt: vt apud eoꝝ ecclesias sepulturā[b] eligāt vl'iā electā vltius nō imutēt. ¶ Nos.n. si sec⁹ actū fuerit electionē ta lē decernim⁹ nulli⁹ penit⁹ exi stere firmitat]. ¶ Statuētes vt hi q sic elegerint nec apud sic electas eccłias vllaten⁹ se peliri nec alibi: ne ꝯvotū iura mentuz aut pmissum h⁹i a se factū materiā hēant veniēdi[c] possint eligē[d] sepulturaz: sꝫ ꝯ dictōe q̄cūqꝫ cessante sepeliā tur oino apud illas ecclesias: apud[e] q̄s sepeliēdi ꝺ iur fuis sent: si als sepultura non ele cta forsitan decessissent: si vo ÿdē religiosi vel clerici predi ctos[f] i suis ecclesÿs vl' cimite rÿs presumpserit sepelire: ad restitutionem tā sepultoꝝ cor poꝝ[g]: si petanf: q̄ etiā oium: q occasiōe sepulture illoꝝ per/ uenerit quolibꝫ ad eosꝺ: ifra decendiū[h] itegralit facienda ipsos oligatos esse cēsemus: quā nisi fecerint ecclesie ipse apō q̄s sepulti fuerit: necnō ꝛ cimiteria earūdē extūc eoipo sint: ꝛ tādiu maneant ecclesia stico snppofita itdicto[k] donec ab eis facta fuerit restitutio plenaria oiuz ṗdictoꝝ. ¶ Idē.

Quz qs[l] cui⁹ maiores sit soliti ab antiquo in aliq̄ eccłia sepeliri[m]: ea dimissa eli git alibi sepulturā: canonica[n] portio dimisse n̄ debef eccłie sꝫ illi duntaxat[o] i q̄ ille officia ꝯsueuit audire diuina ꝛ eccle siastica recipere sacramenta. ¶ Cum ab eo: qui duo habet domicilia[p] se collocans equa liter in vtroqꝫ: i loco tertio eli gitur sepultura: domiciliorꝫ ecclesie habebunt inter se di uidere[q] canonicam portionē. ¶ Siquis[r] antiqua dimissa nouam etiam in loco minus religioso elegerit sepulturam electionem huiusmodi lꝫ iura super hoc videātur esse diuer sa: nequaquā volumus impu gnari. ¶ Idem.

Is q[s] domiciliū in ciuita te vel castro q̄nqꝫ ad vil lā ruralē se trāsfert recreatio nis cā: vel vt ruralia exerceat i eadē: si sine electa sepultura decedat ibidē: nō i ecclesia di cte ville: sꝫ i sua pochiali vel i ea poti⁹: i q̄ maioꝝ ipsi⁹ ab an tiquo[t] sepultura extitit: sepeli

aliquo q̄ꝫ a papa: nisi i mortis articulo p cle. de pēnis. cupien tes. in fi. que reseruat, etiam penas. j. positas.

a ¶ Promittendum non enim facit deus differentiam inter ista. xxij. q. v. iuramenti.

b ¶ Sepulturam cum enim hoc sit spūale: pactio interueni re nō. dꝫ. j. q. ij. q̄ꝫpio de pac. pactiones. Sumitur aūt sepultura multis mo dis qō dic vt no. xiij. q. ij. §. Item queritur ꝛ. ꝯ. eo. c. penul.

c ¶ Veniendi. lꝫ non te neat pncipale: tenet ac cessorium quo ad quid est spāle ad idem de iu reiur. debitores. vbi de hoc ꝛ. e. ti. cum ꝯtingat.

d ¶ Eligere pmif ergo i quo deligt: de tēp. or. lit teras. de his q̄ siūt a ma io. par. c. quesiuit.

e ¶ Apud quas. vbi sūt maioꝝ suorꝫ sepulchra xiij. q. ij. ebron. cū. c. se. ꝛ ꝯ. e. c. j. i pn. qō de testa to debet itelligi. Quid si eccłia de q̄ pmisserat sit illa i q̄ ab intestato se peliri debebit declarari obuisset: qꝛ si dicam⁹ q̄ ibi non debeat sepeliri vbi ergo sepelietur. ꝛ lit tera dicit: nō apud illas ꝛc. vñ posset dici: q̄ ibi sepelief nō obligatione promissionis sꝫ ptāte iu ris: sic cūe x duabus ser uitutib⁹ remittif alfa al tera fmanet: ad h̄ ꝺ vsu pal. ex tuaꝝ. ff. de serui. vr. pre. si domus tua. In ꝯtrium vi quod. ꝯ. dixit nec apud electas eccle sias villatenus sepeliri. preterea hꝫ hoc semp illi apud quos ē sepulchrū maiorum etiam ex electione vel promissione: qꝛ priuati erant ptāte eligendi: habebunt obtentum quod esse non dꝫ. xxxiij. q. v. hec imago. ꝯ. de procur. tue. j. de reg. iur. cum quid.

f ¶ Predictos. quos sic induxerunt: nō ergo prohibet decr. quin possit eligere: sed prohibet iductiones ꝛ promissiones

g ¶ Corporum. ꝯ. eo. ex parte.

h ¶ Decendium. istud decendium in restitutione corporis currit ex quo petitum fuerit: sed in restitutione rerum credo q̄ statim currat ꝛ ideo in rebus non fuit additum: si petanf ista enim constitutio non intendit minuere: sꝫ addere ad de cre. pleriqꝫ. sed ibi sine aliqua petitione dicebaf eos obliga tos ad restitutionem: ista imponit tempus ꝛ penam.

i ¶ Faciēdā. ū dic cui eccłie credo q̄ eccłie cui facta ē iniuria videlicet apud quā sepeliri debebat parochialis ecclesia iam habuit suam canonicam: ꝛ sic non ob. j. c. priori que in alio ca su loquitur. si ergo ipsa eadem fuerat ecclesia dimissa cui sol uetur pena vnde extincta videtur actio: sicut cum creditor succedit debitori. ff. de solu. stichus. §. a diuo.

k ¶ Interdicto. ergo pp transgressionez vnius fratris ecclesia tota ꝛ cimiteriū puniēf: sufficit scriptum esse ꝛ pōt esse rō: qꝛ ex quo illum sciebant suum nō esse in uestigare debebāt diligenter q̄ rōne ad eos deuene rit: ad hoc. C. vn de vi cum quere batur.

l ¶ Um qs. pri mū dictum hui⁹ decre. ema nauit ad declara tionē eoꝝ q̄ nōt ber. ꝛ moderni. ꝯ. e. de his. ꝛ ap probaf opi. ino. ꝛ reprobaf opio hu. ꝛ ber.

m ¶ Sepeliri. vñ si intestat⁹ decel sisset ibi sepeliri debuisset: vt di xi. ꝯ. c. pri. ꝛ. ꝯ. e. ti. c. j.

n ¶ Canonica. saltē q̄rta vel stef ꝯsuetudini. ꝯ. e. certificari. in his qui eligūt sepel i ri apud minores vel predicatores taxata ē q̄rta p ex uagā. bōifa. q̄ ici pit sup cathedrā q̄ fuit reuocata p bñdictuꝫ: hodie inouata p cle. e. ti. dudum.

o ¶ Duntaxat: qꝛ ēt si apud debitā sepultus fuisset: habuisset pochia lis eccłia canoni cā. ꝯ. e. c. j.

p ¶ Domicilia: qō eē pōt: de re scrip. dilect⁹. ij. ff. ad munici. l. assūptio. Itē posset quis eē sine dōicilio: vt si relicto domicilio nauiget vl' iter faciat q̄rēs q̄ se collocet. ff. ad munici. l. labeo. i pn. ꝛ. l. ei⁹. ꝛ qō dic h diuersis domicilijs: satꝫ putarē eē equū i vno: q̄ eq̄liter eēt i duob⁹ parochijs: vtputa inhab i tat qs domū i ꝯfinio duaꝝ pochiaꝝ vel duas domos ꝯiūctas hītat: q̄ sit i duab⁹ pochijs: vt eadē rōe ille due

q ¶ Diuidē. si. ꝯ. ꝺ testa. relatū. ij. ad fi. (diuidāt q̄rtā.

r ¶ Si qs. h fminaf que nō. xiij. q. ij. §. at illi. als icipit nūc q̄rif. ꝛ. ꝯ. e. fraternitatē. ꝛ approbatur opinio lau rē. vin. io. ꝛ gof. reprobata opione hu. ꝛ ala. tan. ꝛ ber. quā etiā ho. magis dicebat iuri consonam.

s ¶ Is qui non electa: als non esset questio: qꝛ apō illā sepelief. ꝯ. pri. c. in fi.

t ¶ Ab antiquo. Quid dices au⁹ paulus ꝛ alÿ ab an tiquo quo sūt sepulti i aliq̄ eccłia: pater elegit sepultu rā i alia: ꝛ ibi sepult⁹ ē fili⁹ decedēs itestat⁹ sepelief in

sepulchro pr̃is vel in sepulchro aui ⁊ alior̃. intelligo
vt bñ ꝓcedat dubitatio ꝙ pōt se peliri cōmode ĩ vtro
q3:ꝑ vtra ꝗ pte inuenies ter.xiij.q.ij.§.ioseph.⁊ ꝟ.ibi
eꝰ.q al's ē.§.ꝑ istā litterā quā etiā hēmus.s̃.c.pri.in
pn.satis videreẗ hr̃ dā ratiōnē antiq sepulture aui ꝓa
ui ⁊ alior̃ potius
ꝗ p̃ine.ad ide3
s̃.e.c.j.in pn.⁊.c.
fraternitati.vbi
dicit patr̃ aliorũ
q3 parentū copu
latiue dictū qua
si nō sufficiat pa
trē ibi fore sepul
tū.Itē viuēte p̃re
sepelit ĩ sepulcro
aui.j.c.pri.

p ℭ Quasi castrēse.vt qd' acqrit filiusfa.aduocatꝰ in postulan
do.ná ⁊ ipsi aduocati militēt.C.de aduo.di.iu.l.aduocati.

q ℭ Iudicare.i.in vltima volūtate relinq̃re.iudicium.n.hic su
mit ꝑ vltima volūtate:⁊ aliter multis modis:qd̃ dic vt dica3
j.de reg.iur.in iudicijs.

...ri debebit: dūmodo absq3 pi
culo ad ipsam valeat depor
tari[a]. ℭ Mulier[b] autem que
plures viros babuit successi
ue:si sepulturam non eligat[c]:
est cum viro[d] vltimo: cuius
domicilium retinet ⁊ honorē[e]
tumulanda. Idem in eode3.

Licet[f] pr̃ minores filios:
qui nequeunt anteꝗ̃ ad
ānos pubertatis[g] perueniant
eligere[h] sepulturā: possit si cō
suetudo[i] terre id hēat quo vo
luerit: sepelire:h̃ tamen non
pōt vbi cōsuetudo huiusmōi
nō hēt s3 sūt cū suis maiorib[9]
vel[k] ĩ pochiali eccl'ia tumulā
di. ℭ Quāuis aūt filiusfami
lias[m] absq3 p̃ris assēsu sibi pos
sit libeẗ eligē sepulturā[n] ꝑ aīa
tñ sua ꝑter ipius assensū: nisi
peculiū castrēse[o] aut q̃si castrē
se[p] hēat:aliquid iudicare[q] nō[r]
potest. Idem in eode3.

Religiosi[s] nisi a ꝓpis mo
nasterijs adeo forsitā sit
remoti.ꝙ ad ea cum moriunt
cōmode[t] portari non possint.
nequeūt. cū velle vł nolle nō
hēant[v] sibi eligere sepulturā[x]
l3 sūt apud sua monasteria tu
mulādi. Gregorius.ix.fratri
bus ꝓdicatorib[9] ⁊ minoribus.

De decimis.

Discretiōi[y] vestre mā
damus districtius
inhibentes.ne talia
que audientes ad decimarū[3]

r ℭ Nō pōt.ff.d̃ dona.cā
mortis.l.tam his.

f Religiosi.emanauit
ad declarationem
eor̃ que nō.inno:⁊ ho.s̃.
de exces.ꝑla.nimis iniq
⁊ hosti.s̃.e.ti.de vxore.et
approbaẗ opinio inno.re
probata opiniōe ho.

t ℭ Cōmode.nō.rōe inco
moditatis id ꝑmittit qd̃
al's nō ꝑmittereẗ sic.s̃.e.
is qui.Itē cā incōmodi
tatis alienāẗ res ecclesie.
xij.q.ij.terrulas.

v ℭ Hēant.sic.s̃.ti.pri.c
vlti.cū suis concor.

x ℭ Sepulturā.hoc tene
bat inno.ꝫ hosti.ꝫ ꝑ de
cre.s̃.de vxore.s.ꝙ talis
electio ad illd̃ tp̄s.s.post
mortē referẗ:quo solutꝰ
est monachus a iugo: vt
ibi dr̃ de vxore.ad idē.s̃
c.pri.j.rñ.⁊ hoc etiā ꝓba
bat ꝑ decre.ꝑ.d̃ exces.ꝑ.
nimis iniq.⁊ ꝑ decr.d̃ ꝓui.vt ꝓuilegia vbi dr̃ ꝙ illi frēs eligūt
sibi sepulturas.Ad pmū rñdeo ꝙ l3 vxor vel filiusfa.sint ĩ po
testate viri vel patris:nō tñ.intantū qui aliqd hēant ⁊ velle ⁊
nolle:qd̃ nō est in monacho.⁊ facit.s̃.de ꝓcura.qui gnāliter.
§.j.Ad decre.nimis.⁊ vt ꝓuilegia.dic ꝙ nō loquūẗ in veris re
ligiosis.ꝫ in his q assumūtur in ꝯfraternitatē.vel intelligatur
ꝫm istud.s.qñ a monasterijs sunt remoti.io.an.

a ℭ Deportari.si
mile.j.e.c.vl.imi
nens ergo piculū
inmutat ius cōe:
vt hic vides.ad
idē.s̃.e.li.d̃ ꝓ cu.
si duo.§.sane.

b ℭ Mulier.hic
terminaẗ qd̃ nō.
hug.⁊ io.xiij.q.ij.
vnaqueq3.

c ℭ Eligat.elige
re.n.pōt cū quo
voluerit vel cum
nemine sepeliri.s̃e.de vxore.

d ℭ Viro.si verꝰ vir fuit ff.ad munici.de iure.§.fi.

e ℭ Honorē.ff.ad munici.l.filij.§.ij.

f Licet.emanauit ad declarationem decre.s̃.e.de
vxore.ij.rñso.

g ℭ Pubertatis.s.xij.an.in muliere.xiiij.in viro.quod
dic vt.s̃.dixi de testa.c.j.

h ℭ Eligere.sicut nec al's testari.ff.de testa.q̃ etate.al's
in q̃.ij.q.vj.§.diffinitiua.circa pn.C.quando prouo.
nō est ne.l.ij.

i ℭ Cōsuetudo.sic ḡ ꝯsuetudo dat iurisditionē ⁊ ius
eligēdi pl'aū.de se.ꝯpe.cū ꝯtingat.de cā pos.cū eccl'ia.
sic etiā dat ius eligēdi sepulturā vt hic vides.

k ℭ Vel in pochiali.h̃ ē disiūctiua.nūqd ergo daẗ ele
ctio? qd̃ videtur.j.de reg.iu.in alternatiuis.cū suis cō
cor.eꝰ vł ordinē scripture ꝯuandū.xliij.dis.sit rector
ad h.s̃.e.li de elec.sigs iusto.§.j.⁊.s̃.de ꝓben.mādato
⁊ hoc tutius.ad hoc.s̃.c.pri.nec semꝑ in alternatiuis
est electio vt dicā in ꝓdcā regula in alternatiuis ꝯsue
tudo tñ h3 ꝙ ꝑētes vel amici tales sepeliūt in altera
quā volūt.⁊ graue videẗ puer̃ octo dier̃ semꝑ in anti
quis tumulis solēniter sepeliri.

l ℭ Quāuis.de hoc tractabat ho.in sū.hꝰ ti.§.⁊ apud
quā:ver.si vero is.

m ℭ Filiusfamilias.maior tñ pubertate.⁊ ē huic si.s̃.e
li.de ꝓcur.qui generaliter.§.j.

n ℭ Sepulturā.q: electio referẗ ad id tēpus quo solu
tus ē a patria ptāte.ad hoc.s̃.e.de vxore.j.rñ.

o ℭ Castrēse.s.qd̃ a ꝑentibꝰ vel cognatis in militia de
gētibus donatū ē.vel ꝙ ipse filiusfamilias in militia
acqsiuit:quod acquisiturus nō fuisset nisi militasset.
ff.de castren.pe.l.castrense.

y Discretiōi.decre.ē greg.ix.decisa de extrauagāti sua que
incipiebat grauē nobis.ꝑut ibi p3 ex querela archiepi ⁊
capituli pisani ꝑuenit ad papā ꝙ ꝓdicatores ⁊ minores
ꝓdicabant decimas ex ꝓcepto nō deberi:scribit greg.vt sequiẗ
hodie ꝓuisum ē ꝯ oēs religiosos quibꝰ non cōpetit recipere
decimas.vt in cle.de penis cupiētes.ij.rñ.

3 ℭ Decimar̃ in decimar̃ solutiōe an debeantur ex ꝓcepto: an
ex ꝯsuetudine tollantur:diuerse fuerūt antiquor̃ sñie.⁊ dixe
rūt quidā quos secutꝰ ē inno.in glo.quā posuit sup ista rubri
ca ꝙ decime indistincte debentur:⁊ ꝑsonales ⁊ ꝓdiales.ꝓbat
ꝑ auctoritates ve.⁊ no.testamēti.⁊ ꝑ iura.xvj.q.j.reuertimini
⁊.c.decime.⁊.q.vij.qcunq3.⁊.c.oēs.⁊ in multis capitulis. Di
cunt qdā theologi.⁊ hoc scripsit pe.lombardus:ꝙ ꝓceptor3
alia moralia ⁊ hec ad litterā seruāda:vt nō occides ⁊c.quedā
cerimonialia.⁊ hec nō seruātur ad litterā vt de puri.post par
tū.c.mystica.⁊ hec sūt sacrificior̃ ꝓcepta:quor̃ nō verba:sed
mens seruanda ē.⁊ sic dicūt in decimis vt.s.sint mystica.vel
partiū moralia vt sufficiat aliquid dari ꝑ decima ex vigore cō
suetudinis puta centesimā vt vlteriorē vel citeriorē partē: ad
hec.v.distin.in prin.vj.distin.§.vlt.l.s̃.eo.cōmissum.⁊.c.in ali
quibus in fine.⁊.c.ad apostolice.cum si.Sed hec opinio ē fal
sa ⁊ reprobata ꝑ omnia iura ⁊ per conciliū generale.s̃.e.in ali
quibus.vbi dicit integraliter decimas ꝑsoluēdas.Alij theolo
gi dicunt ꝙ hodie decime non debentur.quia olim iusse erāt
dari clericis qui nihil aliud habebant vt numeri.xviij.vbi di

cebatur clericos parte decimar̄ esse ꝯtentos. hodie vo habēt ꝑdia vnde eis decime non debentur. ⁊ hec opinio reprobaf ī.e.tua nobis. Alij dicūt ꝙ decime in illis regionib⁹ in qb⁹ nō ē consuetudo ꝙ soluātur nec exigūtur nec ꝑdicantur nō sol uere non sit peccatū quasi ex tolerantia papa dispensat: quod videtur posse ſm ea que nō.ī.e a nobis., vbi autē exiguntur ⁊ ꝑdicātur nō soluere ē peccatū que epi. per hanc decre. ⁊ per omnia concilia ⁊ decre. ī.e.ti. reprobari videtur in qbus satis pꝫ ꝙ papa nō tolerat sed ꝯdicit ex/ ꝑsse. ad hoc Exo. xxij. ibi decimas ⁊ ꝑmiti ıs tu s nō tardabis offerre hos. nō.ī.e. in aliquibus. ꝙ ꝑ diales decime debentur lege diuina: ꝑsonales vo ñ. ⁊ iō in ꝑmis nō admit titur cōsuetudo. in scdis vo sic. vnde si ꝯsuetudo est: ꝑsonales nō ꝑstari nō debēt ⁊ sic intelligūt ñ. ipsius decre. Sꝫ hinno. execraf: et dixi i pn. ⁊ ci⁹ in hopi. tutior ē. ⁊ iō tenē da esset de pe. di. vij. nullus.

a ℭ Aliar̄ rerum puta ꝑmitiar̄ ob'ationū canonicar̄ portio/ nū debitarum ex funeribus ⁊ eor̄ que debentur ꝑpter suas laudabiles consuetudines. de simo. ad apostolicam. olim sol/ uebātur quattuor genera decimar̄. ī.e.c.j. ⁊ nec vna bene sol uitur. ⁊ ideo hoies bonis oibus abūdabāt. xvj. q. vij. maiores nūc nec vna bene soluitur. ⁊ ideo hoies ad decimā conuertūt xvj. q. j. decime. ⁊ ideo dñs locustas non increpat nec plagas amouet. xvj. q. j. reuertimi. ⁊ tollit fiscus qd non accipit christ⁹ vt in ꝑdicto. c. maiores.

b ℭ Aias. als aios. ad hoc. ī. e. ꝯuis. de na. ex li. vē. c. vno.

c ℭ Sermonibus. tale officium ꝑuilegiatū est. de sta. mo. qd dei timorem.

d ℭ Uel alibi. puta in collation'bus disputationibus vel i cō/ fessionibus in quibus iniungere debent confitent bus q alie na restituant: qꝛ nō dimittitur peccatū ⁊c. j. de re .iur. pecca tum. cum suis concor. ⁊ hoc faciendo licite ab excommunica tis elemosynas recipiūt: de sen. excō. cum voluntate. priuile/ gium. ergo illud merentur amittere ꝯtrariū suggerendo. xj. q iij. ꝑuilegiū cū suis similibus.

e ℭ Uolūtatis. voluntariū militem sibi eligit xp̄us. xv. q. j. nō est quod cuiq̄ꝫ. xxxiij. q. v. tūc saluabitur. als incipit q sint. i ñ.

f Statuto. hic alexan. in ꝑma parte ponit quasdam' decla rationes circa illas indulgentias in quibus conceditur aliquibus vt noualium percipiant decimas ꝑ ea portione q̄ percipiebant antiquas. Et a quibusdam ex ipsis declarationi bus duos excipit ordines hic vsq̄ꝫ ad. §. vbi. ibi prouidet paro chijs pauperibus quar̄ decime alijs debentur' vsq̄ꝫ. ad. §. sa/ ne. tertio prouidet circa decimas recipiendas vel non de ma nibus laicorum vsq̄ꝫ ad. §. diocesani. quarto ꝑuidet circa de/ cimas soluēdas a religiosis ⁊ circa diocesanor̄ ꝑtātēꝫ sup'his vsq̄ꝫ ad. §. nec pro eo. vbi'statuit noualium. decimas religiosis non accresceret qui antiquas de laicor̄ manibus habuerunt.

g ℭ Declaramus. nō. quia hic alexan. non statuit ius nouum: sed antiquum declarat vnde primum dictum habeamus ca

seu aliarum ᵃ rerum ecclesijs debitarum solutione ꝯtrahāt: vel alias animas ᵇ corrumpāt audiētiū i ſmōib⁹ ᶜ vl'is: vl ᵈ ali bi ꝑponē deceto ꝑsuatissimo vbo ⁊ ope informetis eosdē: vt ad solutionem ꝑdcor̄ ꝑmpte voluntatis ᵉ animo sint intēti.

Alexander quartus.

Statuto ᶠ perpetuo decla ramus ᵍ: ꝙ indultum il lud apl'icū qd plerisq̄ꝫ cōcedi tur: vt noualium decimas pro ea portione percipere valeāt: qua veteres eos contingunt ʰ: ad illas noualium decimas quas tempore ⁱ illo quo ipetra tum, vel obtentum extitit h' in dultum: alij possidebāt ᵏ cum de h in ipso mētio nlla fiat nl' latenus se extendit: nec ˡ est ad alias ēt nisi in his tm̄ locis vbi veteres tūc qñ dcm̄ indultum ipetratuꝫ fuit ipsi ipetratores hēbāt: ⁊ ꝑ ea ᵐ solūmō porti o ne: q̄ ipsi tpe ipetratiōis h⁹ i ꝑ cipiebāt ātiq̄s. ℭ Statuim⁹ ⁿ ꝑterea: ꝙ idē idultū obtentū ab his q tpe ipetratōis totalr ve teres ꝑcipiebāt decias: vltra medietatē ᵒ decimar̄ noualiuꝫ nullaten⁹ extēdat: qꝛ nō ᵖ ē visi

sum. j. de ꝑuile. c. ānpe. quod incipit dudū.

h ℭ Contingit. forte ꝑuilegio vel compositiōe vel feu datione vel prescriptione vel receptione de manibus laicor̄. vt dicit in ñ. vel alio quocūq̄ꝫ modo iure cōmu ni non. est reperire simpliciter ꝙ debeatur certa pars: nisi forte in epi/ scopo q iure cō/ muni petit quar tam. ī. de offi. or di. conquerēte. ꝺ prescriptioni. de quarta.

i ℭ Tempore illo sic in his inspici tur date tempus ad idem. ī. de re scriptis. eam te. ⁊ c. si eo tempore. e li. de elec. duduꝫ j. vbi de hoc.

k ℭ Possidebāt iure suo tanq̄ꝫ si/ bi debitas: tunc non debet ill' ob esse priuilegium hic tacite impe/ tratum. ī. de pri/ uile. dudū. Item potest dici si bona fide possidebant: sed ꝑprietatem iu ris non habebāt vt sola bone fidei possessio vires pri uilegij impediat. Si autem esset violenta vel male fi/ dei possessio vires priuilegij non impediret ſm inno. ⁊ hosti. qui h nō. in ꝑdicta decre. dudum. allegant de resti. ſpo. grauis. de prescrip. c. vl. de dona. inter virum ⁊ vxo. ⁊ si necesse. ob hoc etiā ibi dicunt ꝙ si abbas i/ petrat priuilegia exēptionis ꝑ se ⁊ capellis sibi subie/ ctis ꝙ si aliqua capella sua ab alio monasterio bona fi de possideatur impedientur vires ꝑuilegij: als nō per eadem iura.

l ℭ Nec ad alias. secunda declaratio. pone debeba/ tur mihi medietas decimarum antiquorum predio/ rum certe parochie: impetraui vt perciperem pro ea parte noualia pro qua ⁊c. tempore impetrationis non in tota parochia: sed solum in certa parte. pone citra riuum percipiebam partem illam decimarum. in illa solum parte recipiam noualia non in vlteriori.

m ℭ Et pro ea tertia declaratio pone debebatur mihi dimidia decimarum certe parochie: sed non dabatur nisi tertia: impetraui priuilegia de noualibus pro ea parte ⁊c. solam tertiam in noualibus habebo.

n ℭ Statuimus. sequentur adhuc due declarationes ad earum intelligentiam scias ꝙ aut ille qui impetrat tale indultum percipiebat integras decimas: aut plus q̄ꝫ dimidiam aut dimidiam aut minus: in primis du obus casibus scilicet cum integram vel plus q̄ꝫ dimi/ diam percipit: in antiquis pretextu hoc priuilegij no/ ualium solam habebit dimidiam: si percipit dimidi am vel minus antiquorum tantundem percipiet no/ ualium. io. an.

o ℭ Medietatem. nomine portionis dimidia conti/ netur. ff. de verbo. signi. nomen filiarum. ī. portiōes. ff. de vsufruc. etiam.

p ℭ Quia nō est. rō.

a ¶ Cum nō sit. diceret aliquis quare sit tam stricta in
terpellatio ⁊ aspera. rn̄det io. an.
b ¶ De medietate. bene ergo cōprehendūtur tribus
declarationibus pme partis sed istis duabus decla-
rationib⁹ istius. §. statuimus: nō cōprehendunt ⁊ hoc
intendit. si ergo
percipiant inte-
gram vel plusq̄ȝ
dimidiam in āti
quis ⁊ in nouali
bus pretextu ta-
lis indulti tantū
dem habebunt.
dn̄s io. an.
c ¶ Congrue qd̄
dic vt. s̄. d̄ pben.
d̄ monachis. xxj.
q. i. c. j.
d ¶ Illarum. de
cimarꝫ parochie
sue.
e ¶ Onera. lega
torum nunciorū
se. apo. collectarꝫ
⁊ similiuȝ. ad idē
s̄. eo. li. de preben
dis. c. j.
f ¶ Assensu. lai
cus habebat de
cimas quas reli
giosus dōare vo
lebat: fingebat se
per instrumentū
ab illis habere i
feudū vt sic qua
si restitueret ipas
eisdem sine con
sensu episcopi: ꝫ
talis fictio non ꝓ
dent vt h vides:
g ¶ Lateranen̄. d̄
priuile. cum ⁊ plā
tare.
h ¶ Perpetuo.
secus si ad tem
pus. ⁊ concor. de
his que fi. a pre
la. cum apostoli
ca in fi. io. an.
i ¶ Exemptis. i.
de ipsis decimis
vel decimis exem
ptorum predio-
rum.
k ¶ Iure. s̄. c. ex
parte.
l ¶ Eorundem.
sicut enim ipsi lai
ci non accresce-
bant noualia. vt
e. tua. j. sic nec ip
sis religiosis qui
a laicis percepe

mile: si tunc d̄ plēa ⁊ integra p
ceptōe veterꝫ fuisset expssuȝ:
q̄ aplica sedes parit ⁊ silr no
ualiuȝ d̄cias in tā graue paro
chialiuȝ ecclarꝫ dispēdiū idul
sissȝ: q̄q̄ rōe talis idulti siue
ipetrati iā siue ipetrādi dein
ceps non possit i noualibus: q̄
amodo fiēt: vēdicari ⁊ acqri
vl pcipi plusq̄ medietas d̄cia
rū ipsorꝫ noualiū: ēt si āpli⁹ in
vetib⁹ hēbat: cū nō sit[a] dicēdū
asperū sȝ piū poti⁹: ⁊ benignū
si sup decimis futurorꝫ nouali
uȝ ꝯ pochialiū eccliarꝫ graua
mē qd̄ ex districtiōe idulti h⁹i
possit accidere taliter obuiat.
¶ Religiosos tn̄ cistercien̄. ⁊
cartusien̄. ordinū statuto ⁊ de
claratiōe h⁹i q̄tū ad hos du
os articulos videlicet de me
dietate[b] decimarꝫ noualū ꝯp
hēdi nolum⁹ l ꝯstrīgi. ¶ Ubi
aūt p h⁹i ꝯcessiones d̄ciarꝫ po
chialis eccliās adeo grauari
ꝯtigit: q̄ earꝫ rectores d̄ ipsarꝫ
redditib⁹ ꝯgrue[c] sustentari ⁊
cōmode iura epalia exhibere
n̄ possūt: puideat p locorꝫ or
diarios: ⁊ ordiet talr: q̄ eisdē
rectorib⁹ tm̄ d̄ illarꝫ[d] relinquat
puētibus: q̄ ex in̄ cōpetētē su
stētationeȝ hēe ⁊ epalia iura
soluē valeāt aliaq̄ȝ onera [e] de
bita supportar. ¶ Sane q̄uis
forte [f] a religiosis exemptis ⁊
alijs fiant infeudationes de
decimis detentis a laicis: ⁊
ijdem laici q̄ illas ab ipsis re
ligiosis in feudum teneant re
cognoscant: non tamen licȝ re
ligiosis [f] eidem: post talem in
feudationem l recognitioneȝ
sic de fcō presumptā huiusmo
di decimas de manibus laico
ruȝ ipsorum acquirere vel re
cipere absq̄ȝ diocesanorū epis
coporum assensu[f]. ¶ Illas āt

decimas intelligimus posse
talr a regiosis de manibus lai
corum recipi vel acquiri: q̄ue
an̄ lat an̄ [s]: concil ipsis laicis
in feudum perpetuo[h] fuere ꝯ
cesse. ¶ Diocesani vero po
chialium ecclesiarum ad re
quisitionem rectorum earun
dem de ipsis religiosis super
decimis: quas hn̄t vel eos hēe
ꝯtiget: que qdē alrs ad ipsas
spectauert eccliās: nisi d̄ rbus
exētis[i] agat exhibeāt iusticie
ꝯplemtū. ¶ Ceterꝫ ijdē religi
osi tā exēpti q̄ n̄ exēpti d̄ tris
⁊ possessiōib⁹ acq̄sitis hacten⁹
⁊ amō acqredis d̄cias itegre
soluāt ill ecclijs: qb⁹ eedē pos
sessiōes ⁊ tre pus fuerāt d̄cia
les nisi sup hoc spāli iure[k] vel
puilegio sint muīti. ¶ Nec p
eo[l] q̄ forte i aliqb⁹ parrochijs
oēs maiores d̄cias seu ptē ill
larꝫ acqrūt d̄ manib⁹ laicorū:
pn̄t ꝑ eadē vel sili pōtiōe: si d̄
nouo p⁹ modū fiāt noualia in
eisdē petē vl pcipe noualiū d̄
cias eorūdē: nisi alia rōabil
per quam hoc facere valeant
causa subsit. Innocenti⁹. iiij

De regularibus ⁊ transeun-
tibus ad religionem.

Sūᵐ q monasteriū an̄ q̄r
tūdecimuȝ annuȝ[n] vt
monach⁹ efficiat: igre
dit[o] nisi eo completo professio
nem faciat in sequēti[p] vl[q] hitū
religionis suscipiat: qui dari
profitentibus consueuit seu ꝓ
fessioneȝ a se prius[r] factaȝ ratā
expresse[s] hēat: libere pt infra
ipsum sequentem[t] ānū ad sclꝫ
remeare. ¶ Nō sip totū seq̄n
teȝ ānū i monasterio pmāsit:
vbi ꝓfessorꝫ ⁊ nouitiorū sunt
hitus indistīcti: ꝓfessionē p h
fecisse: vl siquā pus fecerat ra
tā huīsse videt[v] nisi tāta idistin

runt ad idem. s̄. eo. cum eo singat. arg. contra. j. de in ēpatro
c. j. Sol. ibi res a laico donata mutat naturam in nullius pre
iuditium hic fieret preiudicium ecclesie parochiali. ad hoc. s̄.
m §. j. in fi.
S qui. si minor. xiiij. an. ingreditur religionem. in. xv. an
no. liber erit: nisi in ipso
xv. anno professioneȝ fe
cerit vel habitum profes
sorum receperit vel exp̄s
se rataȝ habuerit profes
sionem prius a se factaȝ
si autem per totum. xv.
an. poterat habitum vbi
non est distinctus intelli
gitur professus nisi tan
ta sit indistinctio q̄ viuē
tes cum eis simili habi-
tu induantur. Si maior
xiiij. an. ingreditur si por
tat habitum per annum
quantūcunq̄ȝ sit indistin
ctus intelligitur profes-
sus. in fine declarat qui
sit habitus indistincti.
n ¶ Annum consumatū
quia non sufficit incepis
se: quod dic vt. s̄. e. ad no
stram.
o ¶ Ingreditur. hic tol-
le quod est intra libere
potest.
p ¶ Sequenti. s. in. xv.
sic. xx. q. j. illud.
q ¶ Uel repete eo cōple
to ⁊c. io. an.
r ¶ Prius. s. ante. xiiij.
annum.
s ¶ Expresse. ⁊ sic repro
batum est quod io. nō.
xx. q. j. illud. ⁊ ber. s̄. eo.
significatuȝ qui dicebāt
q̄ si professioneȝ fecerat
ante. xiiij. annum tacite
ibi moram trahēdo post
xiiij annum videtur eaȝ
ratam habere: ar. de de-
spon. impu. litteras. ⁊ c.
accessit. hosti. autem qui
hanc vidit decre. in de
cre. significatū. quod hic
dicitur.
t ¶ Sequentem. s. xx. eta
tis sue.
v ¶ Uidetur. ecce ergo
quartum casuȝ post. xiiij
annum ergo bene habet
pr. fessionem factam an
te illud: sed ipso. sed
tunc demum cum lapsus
fuerit ann⁹. xv. ⁊ in ipso
portauerit habitum di-
stinctum.

104

a ¶ Höez. vt seruientes capellani ⁊ seculares clerici: ⁊ si habitus ille religiosus nō eēt ſʒ forte seculariū clericoꝝ id eēt ꝑ epm corrigēduz: de testa. c. ij. ḡ. eo. sicut tuis. Sʒ nūqd ꝯpellitur talis ꝓfiteri: nō ꝑcise ſʒ cāsiue: vt vel ꝓfiteat: vel exeat: vt. ḡ. de elec. cū cāz. in fi. ad h. ḡ. eo. vt clerici.

p ¶ Pena. ꝯfaciens non erit ꝑꝑ hoc excōicatus vt. ḡ. de iurepa. relatū. qđ dic vt nō. lxiij. di. salonitane. de simo. sicut. ij. de sagit. c. vno.

q ¶ Annū. infdū inuenit de biēnio: iterdū de triēnio: ⁊ đ hoc dic vt no. xvij. q. j. ꝯsaldus. ḡ. e. ad aplicam.

b ¶ Annū. ad idem. ḡ. e. ex parte.

c ¶ Dissilitudine patēti in colore scissura vel forma secus quo ad hūc casum đ alia latēti de qua logt hic finis vt i cle. e. ti. eos q ⁊ vide quod ibi no. in gl. ij. ⁊ glo: lʒ ergo

d ¶ Distinguūt. Sʒ nōne ibi recipiēdo habitū q daī ꝓfessis vl tacite ꝓfessus. vt. ḡ. illud veꝝ est qñ distinct⁹ est habitus vbi ꝟo ē nō distinct⁹ secus vt hic vides: ⁊ sic intelligas sane qđ nō. h. ḡ. e. ex ꝑte i vlti. glo. ad fi. ⁊ ꝓbaī idē. ḡ. e. statuimus

e ¶ Etiā. si ꝑꝑ h aduersatur illud q ꝟo qđ i ꝑn. §. positum est.

f ¶ Agnoscit. i. agnoscere debet.

g ¶ Plenū. maior septēnio ipubes ītellectū hʒ ſʒ nō plenū vt hic vides minor aūt septēnio ignorat qd videat: C. de fal. mo. l. j.

h ¶ Aliud. vt qꝛ debeī a cert sponsionis vel incertis diebus vel formis.

i Non solū. ꝑdicatores ⁊ minores īfra ānū ꝓbatiōis quēq ad sui ordinis ꝓfessionē recipe nō pñt quod si fecerecept⁹ alligatus nō est eorum ordini ⁊ ipsi a receptione ꝓfessionis aliorum sunt suspensi: ⁊ puniendi pena que ꝑ grauioribus culpis eis consueuit infligi: excipit decre. ista a regula quam habuisti. ḡ. eo. ad aplicā.

k ¶ Et. j. decisuʒ h fuit qꝛ hēbaī. ḡ. e. ad aplicaʒ ⁊. c. statuimus.

ctio ibi habit⁹ hēaī: qꝫ ⁊ ꝓfessi ⁊ nouitij. ac etiā alij cōem⁹ vitaʒ cū eis ducētes. filii penitus habitu iduāī. ¶ Qui ꝟo post q̄rtūdecimū ānū habitū religionis assumpserit: si ꝑ annū[b] illū gestauerit: ex tūc religionē assumptā ꝑsumit ⁊ꝟacit eē ꝓfessus: vbi ꝓfessi ⁊ nouitijs dissilidine[c] hītus minime distiguūī[d] etiā[e] si alij degētes cū eis filib⁹ vestib⁹ coutanī qñ cū iā h ad discretionis annos peruenerit qd agat agnoscit[f]: ac ideo susceptū discretionis tpe ordinē postq̄ hūc āni ꝓbauerit spacio itelligiī firmiter approbasse. ¶ Sec⁹ aūt i illo q añ discretōis ānos hītū iduit regularē: cū eoꝝ q̄ tunc agit plenū[g] nō hēat itellectū ¶ Distictos q̄ʒ seu dissimiles itelligim⁹ esse habit⁹: siue nouitijs siue ꝓfessis dissiles vestes deni: siue bñdicāī cū ꝓfitētib⁹ ꝯcedūī siue ēt aliqd aliud[h] fiat ꝑ qđ nouitioꝝ a ꝓfessorū habitu discernaī. ¶ lex iiij. fratrib⁹ ꝑdicatorib⁹ ⁊ minoribus.

Non solū[i]: ⁊ infra[k]. lʒ zelū[l] aīaꝝ hñtes eas lucrari domino sollicite cupiatis: qꝛ tñ decet ⁊ expedit vt[m] ꝯscie puritati nō desit iudici ū rōis[n] ne vñ spūaī ꝓfect⁹ q̄riī salutʒ dispēdiū subseq̄ī[o]: vobis đ fratꝝ nroꝝ ꝯsilio i ꝟtute obediētie ⁊ sub pena[p] excōis auc̄te pñtium districtius ibibem⁹: ne añ ānū[q] ꝓbatōis elapsuʒ q ē maxime i subsidiū fragilitatis hūane regl̄r istitut⁹: quēq̄ ad ꝓfessionē vr̄i ordis seu renūciationē seculo faciēdā recipe[r] nec ꝯstitutū īfra h⁹ i ānū aliq̄ten⁹ ipedire q̄ min⁹ īfra ipm ad aliā religionē quā maluerit trāseat[s] vel nisi maior q̄tuordeciʒ ānis existēs ꝓfessus fit tacite vel exꝑsse: aut euidēter ꝯstet illam vitam voluisse mūtaī: qđ[t] tñ ꝑsumiī: nisi clara ꝓbōne vl ꝯpetētib⁹ idicijs[v] oñdaī oio ad seculuʒ redeat: sicut de sua voluntate ꝓcesserit: ꝑsumatis. ¶ Qđ si forte cōtra hanc nr̄am ꝓhibitionē quēq̄ recipe[x] ꝑsumpseris: decernimus eū qui taliter receptus fuerit nullaten⁹ vr̄o[y] eē ordini alligatum: vosq a receptōe quorūlibet ad ꝓfessionez eiusdē ordinis fore ipo facto suspēsos[z] ⁊ insuper[⁊] pene subijciendos: q̄ fratribus ipsius ordinis ꝑ culpis īfligi grauioribus consueuit[ꝯ]. Bonifacius. viij.

Constitutionem[x] inocētianaʒ: q̄ ꝓhibet ꝯuersorū ꝓfessionē recipi ante ānuʒ ꝓbōnis elapsuʒ: pie memorie alexander papa q̄rt⁹ ꝑdecessor nr̄ ad fratrum ꝑdicatoꝝ ⁊ minoꝝ ordines dūtaxat declarauit[a] extēdi: vnde nos paris similitudine rōis inducti[b] declarationē eādē ad alioꝝ mēdicātiū ordines prorogam⁹[c]

r ¶ Recipe. presumatis. quod ē in fine.

s ¶ Trāseat. seq̄batur in antiq̄ sīc đ sua volūtate ⁊c. qđ est infra. iste igitur. ꝟ. q seqtur vsq ibi sicut additus ē ꝑ ꝯpilatores h⁹ li. ⁊ h ne aliq crederet qꝫ talis nō possit redire ad seculum qꝛ solum dicebat ad religionē ⁊c.

t ¶ Qđ iū. ad declarationē ei⁹ qđ hēs. ḡ. ꝯsului ⁊. c. statuimus.

v ¶ Indicijs. vt si beneficio renūciauit vel de bonis ꝓprijs ꝓbo ⁊ re disposuit vl similibus mōis.

x ¶ Recipere. s. ad ꝓfessionē infra ānū ꝓbationis.

y ¶ Uestro ordini. Nō qꝛ ꝓfessio tacite vel exꝑsse fcā. j. annū ꝓbationis ñ obligat ordini tñ obligat religioni: vt. ḡ.

z ¶ Suspēsos dixit ho. qꝫ superior qui nō peccauit pōt ipsuʒ absoluere: ar. đ sen. ex. nuper.

⁊ ¶ Et insup. Nō qꝫ qs multiplici pena punitur: rō qꝛ altero ꝑ se nō sufficiebat vt no. ḡ. de iudi. at si clerici in fi.

l ¶ çelum. quasi dilectionis feruorem: ad idem. ḡ. e. li. de reg. iudi. ad apostolice. tn princi.

m ¶ Expedit. de bap. maiores. ḡ. eo. li. de elec. cum expediat. ⁊ c. cum non deceat.

n ¶ Rationis. rō. n. q̄ a discretione ꝓcedit nō dʒ deesse: est eni omniū ꝟtutū mater discretio. j. q. v. pñtiuʒ. ḡ. de of. cu. c. j.

o ¶ Subsequatur. ad idem de decimis. q̄uis de here. cuʒ ex iniuncto.

ꝯ ¶ Cōsueuit. ipa ꝯsuetudine īspecta vel ordinationibus: que sunt ꝯm regulam.

x Constitutionē. ḡ. c. prori.

a ¶ Declarauit ei⁹ declatiōnē hodie nō hēm⁹.

b ¶ Inducti. ḡ. da trāsla. iter cor. đ rescrip. iter ceteras C. ad. l. fal. l. vlti.

c ¶ Prorogam⁹ prima facie ista decre. vi facere ad qōeʒ: q̄ q̄riī: an ꝯstō sup cathedrā. extuagās bonifaci

que habet in cle. de sepul. dudū. extēdat ad alios mē
dicātes q̄3 p̄dicatores ꝛ minores: ꝛ vī ꝙ sic ꝑ hāc lr̄az
Sed ꝯ̄riū pnunciaui: vt dixi. j. de reg. iur. q a iure: ꝛ
ibi vide. ꝛ decr. ista facit ꝑ hac pte. Dico eni ꝙ h̄ boni
faci⁹ nō dixit declaram⁹: ꜩ dixit ꝓrogam⁹: vn̄ l3 eadē
rō'eēt i alijs men
dicātibus q̄ i p̄di
catorib⁹ ꝛ miori
b⁹: tn̄ ꝯstō illa n̄
extenderet ad il/
los: nisi h̄ ꝑ bōi/
fa. prorogata fuis
set. vn̄ alex. d̄cla/
rauit: ꜩ bōifaci⁹
ꝓrogauit: vt vi/
des. regle g̃⁹ ꝛ an/
tiquo iuri stādu3
ē: nisi i q̄3tū repe/
rim⁹ recessū vt i
predi. regl'a dixi.

In alijs āt r̄ligiōib⁹ᵃ ꝓfes
siōib⁹ exp̄sse vel tacite fieri p̄t
liciteᵇ ifra ānu3: s3 exp̄sse emis
sa ēt seculari hitu nō mutatoᶜ
illi religiōi p̄cise obligat: quā
ꝓfitens ē ꝓfessus: tacite v̄o fa
cta ifraᵈ ꝓbatiōis ānū ꝑ susce
ptione3 hitusᵉ: q ꝓfitentibus
tm̄ datur: non illi specialiter
cuius habitus est susceptus:
sed generaliter religioni ali
cui recipiente3 obligatᶠ si eta
tisᵍ apte sit si sciensʰ ꝛ volun
tariusⁱ ac triduoᵏ perseueret.

Idem parisien. capitulo.

Beneficiūˡ illi⁹ q religio/
nē igredit: n̄ ē j ꝓbōisᵐ
ānū alicui ꝯferēdūⁿ nisi ad id

a Religiōib⁹. s. nō mēdicātiu3.
b Licite. in mendicantib⁹ etiam p̄ōt fieri: ꜩ nō lici/
te. s̄. c. prori. dixi.
c Mutato. ad idē. s̄. e. sic nob. hit⁹. n. n̄ fac mōachū
ꜩ ꝓfessio regl'e. s̄. e. ti. porrectū.
d Infra ꝓbōis. g̃ d̄ illa tacite q̄ fit ꝑ lapsū āni nō lo/
quit h̄: d̄ q̄. s̄. e. c. j. §. q vo. ꝛ. s̄. e. ex pte i illa g̃ nō licebit
ifra triduū penitē vt i ista: q2 n̄ r̄perit d̄ illa h̄ statutū
e Habit⁹. h̄ vbi nō distīcti st̄ hit⁹ ꝓfessoꝝ a nouitijs:
vt. s̄. e. c. j. dixi.
f Obligat. q̄ ad hāc obligatiōe3 ex tacita nō dicā dif
ferētia3 int̄ mēdicātes ꝛ nō mēdicātes: vt. s̄. e. c. ꝓri. ꜩ
sic i exp̄ssa: q2 illa obligat illi religioni i nō mēdicāti/
bus i mēdicātib⁹ solū religiōi i genē vt ibi ꝛ hic.
g Etatis. maior xiiij. in mare. xij. i femina.
h Sciēs. sec⁹ si n̄ itelligens: vt si furore laborat. s̄. e.
sicut tenor.
i Volūtari⁹. sec⁹ si iuit⁹. xx. q. iij. p̄n̄s. s̄. e. cū vir.
k Triduo. finiata si varie nōta. s̄. e. ti. ad nostrā. qdā
dicebāt ꝙ illō dispēsatie loq̄bat: alij ꝙ illō spāle ꝑꝑ ille
ctiōe3: alij ꝙ qnq3ubi cōcurrebāt ꝑꝑ q̄ pnia tridui lo/
cū hūit: p̄mū: ꝙ sn̄ d̄liberatōe itrauit: secūdu3 ꝙ ille/
ct⁹: tertiū q2 sn̄ ꝓbōe suscepit hitū ꝓfessoru3: q̄riū q2
ꝓpe pueritiā: qntū q2 infra triduū penituit: ꝛ h̄ t3 ibi
gos. ꝛ recitat hos. Vides ꝙ hodie ius eē cōe d̄clarat.
s. ꝙ ꝑ ꝓfessiōe3 tacitā factā ꝑ receptiōem hit⁹ ꝓfessoꝝ
ifra ānū ꝓbatiōis qs n̄ obligat: nisi triduo perseue/
ret simil' dilatio tp̄is. C. de erro. aduo. l. vlti.
l Beneficiū. emanauit ad d̄claratiōem d̄cre. s̄. d̄ re/
nū. ex transmissa. ꝛ eoꝝ q̄ nō. ber. ꝛ moderni. s̄. e.
statuim⁹. ꝛ io. xxvij. q. ij. de spōsatā. ꝛ. xvij. q. j. cōsaldus.
ꝛ ponit hec d̄cre. reglam. ꝛ. iiij. cas⁹ exceptos.
m Probatiōis ānū. ꝑ hāc lr̄a3 credo ꝙ si mior. xiiij.
an. igrediat religiōe3 ꝙ ante finē. xv. āni bn̄ficiū suū
nō poterit ꝯferri: q2. xv. ānus ē ānus ꝓbōis i illo. s̄. e.
c. j. qd̄ veꝝ est: nisi post ānū. xiiij. aliqd̄ d̄ his q̄ sequūt i
terueniat. Beneficio autem nil deperit: cū de prouenti/
bus illi deseruiatur: vt dicitur in fine.
n Conferendum. Contra vt in predi. decre. s̄. d̄ re
nū. ex trāsmissa. vbi tenuit collatio facta infra annum
probōnis: ꜩ dic s̄m hosti. ꝙ ibi cum recuperauerat bo
na sua: renunciauerat beneficio suo expresse in ingres
su vel ante ingressum: quod satis videtur al's q̄re de/
cre. illa poneret sub titulo de renūci. vel dic ꝙ illa intelligit
s̄m primu3 casu3 inferius exceptum. Scd̄m alios nō potest
intelligi: q2 papa nō mādasset postea illum de nouo recipi. si
igitur beneficium tale nō ꝯferēdū: g̃ tp̄s nō currit ei: ad quē
spectat ꝯferre: d̄ ꝯces. preben. q2 diuersitatem. de elec. c. vlt. ꝛ
merito cū adhuc nō va/
cet affectabiliter nō cur
rit tp̄s: cum nō nisi a va
catiōe currat. s̄. d̄ elec. ne
ꝓ d̄fectu. d̄ ꝯces. p̄b. c. ij.
S3 qd dices si n̄ hēbat
iusi re ꜩ ad rē: nūqd pit
ifra ꝓbōis ānū ius illud
Credo eadem ratione ꝙ
non: ꝛ i decr. de ꝯces. p̄b.
c. vlt. illud fuit ꝓpt reuo
catoriā ꝛ ei⁹ v̄ba: ad idē
d̄ p̄bē. c. an̄pe. S3 nūqd
ꝯstituto i ꝓbōe posit cō
ferri bn̄ficiū: puto ꝙ nō: q2 dubius est status: ꝛ iam fingitur
ibi religiosus quo ad priuilegiu3 imunitatis. j de sen. ex. reli
gioso. ij. rn̄. ꝛ statu dubius nō ꝓmouetur ad militiam. ff. d̄ re
mili. q status. ff. de li. cā q de libertate. ꝛ iā ꝑ h̄ iduceret ad re
ligionem dimittenda3: quod eē nō d3. s̄. de elec. quorūdam.
xij. q. ij. bone rei. nā plantare religionem: ꝛ plantatam fouere
debemus. s̄. de priui. cu3 ꝛ plantare. ꝛ h̄ itelligo de bn̄ficio qd̄
ꝑ regulares possideri nō possit: ad ep̄atū aūt i seculari ꝛ regu
lari ecclesia talis eligi potest. s̄. e. li. de elec. nullus. S3 nūqd
canonicus ecclesie cathedralis q ē i ꝓbōe habitus ꝛ regule
in aliquo mōasterio vocari d3 ad electione3 epi: q̄ tunc imi/
net faciēda: ꝛ dicamus mōasteriu3 esse i loco vicinio: d̄ quo
al's vocari deberet: ꝛ ꝙ nō apparet illū vitā voluisse mutare:
ꝛ videtur ꝙ sic per istam decre. retinet. n. beneficiū suū: ergo
ꝛ iura ex eo ꝓuenientia: nec. n. ex eo ꝙ ad bonū aspirat: ꝛ vi/
tam religiosam probat d3 eius ꝯditio fieri deterior. xvj. q. j. st̄
nōnulli. Itē video ꝙ ꝯ̄hit mr̄imoniū carnale: ergo ꝛ spiritua
le ꝯ̄here poterit. l3. n. de vno ad reliquū arguere. xxj. q. ij. si/
cut. s̄. d̄ trāsla. ꝑ totum. Item eligere p̄latum ecclesie etiā epi/
scopum cadit in religiosum etiam ꝓfessum. s̄. de elec. cuma/
na. imo ꝛ religiosi ad talia st̄ vocādi. lxiij. di. obeūtibus. Item
video ꝙ i statulibero i̇spicimus statum p̄stinū. ff. de sta lib. l.
statuliberꝝ. ꝛ. l. statulibi a ceteris. sic ꝛ in nouitio pristinū ꝛ nō
statu3 regulare3: q forte erit ꝛ forte non erit considerare de/
bemus: maxime cum precedens status certus sit ꝛ sequens
icert⁹ ad hco d̄ pe. di. vij. c. vl. Item iacens hereditas obtin3
vicem defuncti: qui icert⁹ fuit: nō hēdis q ē incertus: q2 lic3
certus sit istitut⁹ forte repudiabit: isti. de hē. isti. §. huus alie/
nus. Item appellatiōe' denūciatiōe ꝛ lite pende ē nil d3 ino/
uari in preiudiciu3 appellātis denunciātis vl' litigantis. ij. q.
vij. appellatiōe. ff. nil ino. i rubro ꝛ nigro. s̄. de no op. nūci. ꝑ
totū. s̄. vt lit. pē. c. j. ꝛ. ij. sic ꝛ tpe ꝓbōis i p̄iudiciū nouitij eo ab
absente nō fiet electio. Itē dato ꝙ nollet vl' nō posset venire:
ꝓcuratorē ꝯstituere poterit ꝑ ꝯciliū q2 ꝑꝑ de elec. ꝓ hac pte
facit. ff. de bo. pos. ex tes. mili. l. vna. i fi. ꝛ. ff. de le. iij. l. q̄situ3. j.
rn̄. ꝛ. ff. de fun. instruc. ꝛ instru. le. l. seie §. pāphile. ꝛ l. p̄dia. i
contrariū videtur q2 i solitudīe ꝛ silētio d3 fieri ꝓbō: ad id
xvj. q. j. c. j. ꝛ. ij. de sta. mo. cū ad mōasteriu3. ꝛ ex exitu claustri
timet piculu3: de pe. di. v. c. j. ad fi. ꝛ q similē cum alijs vitam
suscipiūt ꝛc. de sta. mo. recolētes. ꝛ talis qs esse putat: q̄lē ha
bitum ostendit. j. de sen. ex. si iudex laicus. ꝛ dissi'liter viuere
d3 nouitius: ne videatur seculum mutare non fugere. iij. di.
lege. ꝛ propter similitudinem computatur quis in eorum nu
mero in quorum numero in veritate non est. s̄. de big. nup.

105

Itē talis quo ad īmunitatē religiosorū cē ēt: de sē.ex. religioso ij. rñ. et bñ facit lr̃a ipius decre. q dicit talē nō eē religiosū cū effectu q̄si di. eū religiosū: sz reuocabiliter ad istar eius: qd dr̃. de tacite pfesso q penitet ifra t̃duū.s̄.e. cōstōez.z.c. ad nr̃az. vñ iura.s̄.e. sup eo cōsulti. postulasti. statuimus.z.s̄.e.li.z.ti.c.j.z.ij dicunt talē redire vl' remeare ad seculū. patet igit q secl'ū exiuerat al's redire ñ posset: zc. d cōse. di.iiij. qui i maternis.z.j. d here. accusat'.dz g̃ iste nouitius aut i totū dimittere: aut i totū ãplecti: sic pupillus: aut oia noia tutoris dz rata hr̃e: aut oia respuere. ff. de admi. tu. cū q̄rit. ad idē. de cōse. di. ij. cōpimus. Itē dato q in alijs tratatibus capl'i absētes ñ debeāt vocari f̃m ea q no. x. q. ij. h ius. z dixi. s̄. d testa. pñtiū tñ ñ pt negari: qn d̃beāt vocari ad receptiões cãonicorū z ad cessatiões diuiorū faciēdas. s̄.e.li. d p̃bē. cum i ecclesijs. z d offi. or. q̄ꝫ uis. Si igr̃ ad electiōem plati z ad p̄dcā vocabit: z sic sepe discurret: quō mōsteriū pbabit mores eius? fōte tc̄ i hōeste viuet cū exibit claustrū: z sic in friget d̃cr. ad nr̃az. s̄.e.ti. itē iste lcēt' d statu suo cētā legē dicē ñ pt. ff. d testa. l. q i dñi.z.l.le. z idē i eo q igr̃at: an sit captiuus: an a latrūcl'is captus. ff. d le. iij. l. j. j. rñ. g̃ nec electiōez facē: q dz eē cēta. s̄.e.li. d elec. c. ij. z bñ fac p hac pte q clerici vl' vo. cōsuluit. vbi dr̃ q hitus siñ pfessiōe ipedit ne cōtrahat: ad idē. s̄. d offi. dele. iudex.e.li. vbi p solā ppositiōez recusatiōis ēt añ cāz finitā ipedit dlegatus pape facē: qd al's sibi d iur̃ cōpetit. s. dlegat̃ nisi volēte recusatore: sic dicā q āte pfessiōez p solā pbatiōez ipediat̃ talis eligē. nisi d gr̃a p caplm vocaret̃: ad idē bñfac s̄.e.li. d tē. or. cū nullus i fi.z.j. d puile. c. j. i fi. vbi. q reuocabiliter māet i loco naturā loci sortit: ad idē optie. s̄.e.li. d pcur. c. ij. duobus mōis. pmo: q ibi igressus religiōis: itelligo ēt causa pbōnis: vt ibi dixi: z abñtia i loco remoto eqpāt: sz si i remoto loco iste eēt: absēs ñ d̃beret vocari: g̃ nec igressus r̃ligiōem. Itē ibi pcurator q erat dñs lit. p cōtes. p igressū r̃ligiōis amittit vsū lit. sic dicā cãonicū p igressū amittē vsū vocis quā i caplō hēbat amittē. dico q̄ ad actū ñ q̄ ad hitū: ad id. C. d pcur. fur. cū alijs. z h v̄uz credo. puto eniz locuz esse illi ecclesie concilij quia propter volunt possunt zc. quasi iste sic in probatione permanendo interim videatur nolle. nec ob. h decr. nō enim simpliciter ex iure beneficij procedit ius eligendi quod probat̃ s̄. de elec. cum in cunctis.z.c. cuz vintoniē.z.s̄.e.ti.eo.li. ex eo. q. cū si. Secus crederem in patrono vl' in eo ad quez non de iure collegij: sz iure singulari spectaret electio.

a ¶ Assensus. tunc enim beneficio renūciat: z ideo licite alteri cōfert̃: z sic intelligatur decre. s̄. de renūci. ex transmissa.

b ¶ Aut cōstet. secundus casus. z dic constet clara probatiōe vel competentibus indicijs. s̄. eo. non solum.

c ¶ Uel pfessionē. tertius casus: itelligo alicui d approbatis religionibus: vt. j. ti. prox. c. vno

d ¶ Seu. quartus casus.

e ¶ Scienter. s̄. eo. sicut tenor. z. s̄. c. priori.

f ¶ Professorū. vbi distinctus est: vt dixi. s̄. eo. ti. j.

g ¶ Sz interim. puidit psonis: nō puidet ecclijs: ad idē. s̄. de elec. cū nobis oli. z. c. cū ex eo. e. li. z puisio executioni mandabitur p epm: vt. i. p. decre. cū ex eo. §. porro. sz spōse. nō sic ē p vicariū puidēdū. z iō ibi tps artatur: de conuer. coniu. ex publico. pp qd dicebāt qdā idem in clerico beneficiato: z male.

h ¶ Debebit: in officijs diuinis etiā i cura: si curatū esset bñficiū.

i ¶ Portiōe. z reliq̄ portio cōbna bit vl' i vtilitatē ecclesie expēdet. s̄. de elec. q sepe. de of. or. pñti. §. porro. nec credo q dari debeat ipi q ē in pbōe. iā. n. nō bñ pbaret: si tales redditus iteri hēr̄. bar. bric. cōdicēs qd tā. sic tenebat. s. q ille i terim debeat hr̃e fructus: q adhuc nō ē mōachus: z pōt reuerti: h dixit i qōe qdā clericus circa fi. cōnuz suarum: fatetur tamē ibi q cōsuetudo se hz in cōtrium. (s̄. eo. porrectuz.

accedat assensus[a] aut[b] cōstet q vitā voluerit absolute mutare vel pfessionez[c] expssā fecerit seu[d] sciēter[e] hitū r̃cepit pfessorū[f]: sz iteri[g] eidē bñficio p aliū deseruire d̃bebit[h] assignata sibi congrua de ipsius prouentibus portione[i].

Idem.

Qui[k] post votū a se de certa religiōe itrāda[l] emissū suā religionē aliā ēt laxiorē[m] ingredit̃: z pfitet̃ in ipa: pōt voto nō obstante priori. cui tantū q̄ simplici p scōs solēne nosci tur derogatū: remanere licite in eadē: p voto tñ nō cōpleto erit eidē pnīa[n] iponēda.

Idē.

Si ad solū[o] abbatem ptineat[p] creatio mōachorū eo defūcto neq̄bit nouus mōachus a cōuētu creari[q]: al's pōt si eorū creatio spectz simul ad vtrunq[r].

Bonifacius. viij. bitereñ episcopo.

De voto z voti redemptione.

Quod[s] votū debeat dici solenne. ac ad dirimendū matrimoniū efficax: nos cōsulere voluisti: nos igit̃ attendentes q voti solēnitas ex sola cōstitutiōe ecclesie est inuēta: matrimonij vero vinculum ab ipso ecclesie capite rerum omnium conditore ipm i paradiso z i statu inocētie[t] istituēte vnionē: z indissolubilitatē accepit: pñtis d̃clarādū duximus oraculo sanctionis: illud solū votū debē dici solēne q̄tū ad postcōtractū matrimoniū dirimēdū: qd solēnizatū fuerit per susceptionē sacri or

k ¶ Qui post. emanauit ad declaratiōez eius qd no. ber.

l ¶ Intranda. Nota verbum: quia aliud ē religionem profiteri aliud vouere de intrando vel profitendo In primo casu nō loqt̃ h decre. q talis etiā seculari hitu nō mutato iā mōchus illius religiōis dr̃. s̄.e. sicut nobis. z. c. constōnem. q hitus zc. s̄.e. porrectū. In scd̄o casu loquitur decre.

m ¶ Laxiorē. q d strictiori. ñ dubitat̃: q ēt si eēt pfessus posset ad strictiorē trāsire. s̄.e. lz. sz de pi z laxiori dubitabat̃: z plus de laxiori: z ideo dicit ēt laxiorem.

n ¶ Penitētia. tāto durior q̄zto māifestius fuit notuz j. ti. pxi. c. vno. in fi.

o ¶ Si ad solum. emanauit ad declarationem decre. s̄. de elec. officij. z eorū q ibi nō. mo. z guil. i spe. de sta. mo. ver. xxj.

p ¶ Pertineat. de cōsuetudie p̄scripta vl' puilegio: al's d iure ptinet siml' ad vtrūq. s̄. d his q fi. a pla. ea noscit̃.

q ¶ Creari. sicut mortuo prelato ad quem pertinet beneficij collatio capitulum non confert. s̄. ne sede va. c. vno quod cum isto concordat.

r ¶ Ad vtrunq. multo fortius si ad conuentum tm̃: z q de hoc articulo nō dubitatur ideo fuit omissum

s Quod votum. emanauit ad declarationem eorum que not. io. xxvij. q. j. in prin. z. c. j. z ber. qui clerici. vel vo. rursus.

t ¶ Innocētie. s. ante peccatum: z nō contra illos: qui dicunt matrimonium fuisse institutuz per hec verba:

ꝛrescite ꝛ multiplicamini: sed vt hic vides in paradiso ꝛ ante peccatum institutuꝫ fuit ꝛ per illa verba proto plausti: hoc nunc os ex ossibus meis ꝛc. gene. ij. c. in fi. ꝛ. xxvij. q. ij. lex diuine.

a ¶ Sacri ordinis. vt. s. q cleric. vel vo. c. j. ꝛ. ij. In mioribus āt licite cō trahit. vt. s. ꝺ cle. ꝯiu. c. j. ꝛ ex eo ꝙ hic eqꝑat ꝑfessioneꝫ religiōis ꝛ sacruꝫ ordineꝫ: vñ ꝙ sicut ꝑ ꝑfessioneꝫ religiōis soluūtur spōsalia ꝺ pñti: sic ꝑ receptionē sacri ordinis: añ carnalem copulā dissoluūt sic ꝛ alibi equipātur ista. xx. q. ij. c. j. s. ꝺ vi. ꝛ ho. cleri. clericus. sed iam disputaui ꝛ terminaui ꝯ̃riuꝫ qꝺ ē hodie approbatuꝫ ꝑ ꝯstitutiōeꝫ io. q̄ incipit alter cationis autiq̄. s. sponsalia. de pñti nō dissolui ꝑ receptionē sacri ordinis: ꝑ decre. ex ꝑte. ij. s. de cōuer. ꝯiu. vbi ēt ꝺ h. xxvij. q. ij. despōsatā nōne. n. rcipiēdo sacꝝ ordinē vouꝫ se castitatē ꝟuatuꝝ seclo: ꝛ tñ tale votū castitatꝭ i sc'o ꝟuāde ñ dissoluit spōsalia ꝺ presenti vt ibi. Inducat ergo hoc fauore religionis ꝛ merito: quia alia est causa mōachi alia clerici. xvj. q. j. alia. In solo ergo casu expͤsse dicam⁹ separari qꝺ eni nō est sanctorū patrū decretis ꝛc. s. de transla. inter. ꝛ si diceremus ꝯ̃riū iā hic n ō esset equalitas: qꝛ taꝫ duplici remedio posset vir dissoluere sponsalia: ꝛ mulier vnico: qꝛ ꝑpt serus fragilitatē ordines recipe nō pōt. Est aūt rō q̄re hoc spāle ē in religiosis: qꝛ mortui sūt mundo. xvj. q. j. placuit. vñ sicut mors naturalis solueret spōsalia sic ꝛ ista ciuilis ꝑmittēte canone: de ꝯuer. ꝯiu. veꝝ. ꝛ. c. ex publico. q̄ rō ꝺficit i clerico sec'lari. nō ob. hec decre. imo potius cōcordat: qꝛ eqꝑarat ista q̊ ad dirimēdū mr̄imōiū p⁹ ꝯ̃ctū. q̄si q̊ ad dirimēdū p⁹ ꝯ̃ctū ꝑia ñ sint: imo dispꝑia rōnib⁹ ꝑdictꝭ pl'a. n. ꝑfitēdo ꝑmittit mōch⁹ q̄ꝫ recipiēdo sacꝝ ordinē clic⁹.

b ¶ Tacitā. q̄ fit cū maior spōte: ꝛ sciēs recipit hitū ꝑfessoꝝ vbi ē distict⁹. s. ti. ꝑri. c. j. ꝛ. c. ꝯstōnē vl' cū hituꝫ idistictū ferret ꝑ ānū vt. s. e. ti. c. pōro. ꝛ. c. j. ex ꝑte. eo. li.

c ¶ Sedem apostolicam. alius enim non potest: vt. s. ꝺ resti. do. c. vlti. eo. ti. c. vno. ꝛ. eo. li. io. an.

d ¶ Approbatis. ergo si profitetur religionem non approbatam: si postea contrahit: tenet mr̄imoniū: qꝺ verum puto: etiam siquando profitebatur: credebat illā approbatam. Et eadē rōe dico: ꝙ si recipit qs subdiaconatum ab eo quē credebat epꝫ: ꝫ nō erat: si postea contrahat mr̄imoniū: bñ tꝫ: ꝛ ita ꝛminauit bar. brix

ꝺm. t. in questionibus quidam ordinatus.

c ¶ Cōtrahēdū. vt. s. q cle. vel vo. rursus. io. an.

f ¶ Debeat. ex māifestatiōe igit grau⁹ fit peccatū: ad hoc. s. de pe. ꝛ re. c. j. de hoc dic: vt nō xxxij. q. iiij. nemo. lxxxj. di. clericus sol⁹. ꝛ. s. de cele. mis. de homine.

dinis aut ꝑ ꝑfessioneꝫ expͤssā vel tacitā[b] fcām alicui de religiōib⁹ ꝑ sedeꝫ[c] apo. approbatis[d]. ¶ Reliq̄ vero vota: ꝛ si q̄nq꜄ mr̄imoniū ipediāt ꝯ̃hendūꝫ[e] ꝛ q̄nto māifesti⁹ sūt emissa: tanto ꝑꝑ pluriū scādalū et exemplū durior pn̄ia trāsgressorib⁹ debeat[f] nō tñ rescindēt pñt mr̄imonia post contracta

Bonifacius. octauus.

De statu regularium.

Periculoso[g] ꝛ detestabili q̄rūdam monialiū statui: q̄ hōestatis laxatis habenis[h] ꝛ mōachali modestia sexusq꜄ verecundia[i] impudent abiectis[k] extra sua monasteria nonnūq꜄ ꝑ hitacula seculariū personaꝝ discurrūt: ꝛ freq̄nt infra eadem mōasteria personas suspectas admittūt in illi⁹: cui suaꝫ integritateꝫ volūtate spōtanea[l] ꝺuouerūt. graueꝫ offensaꝫ[m] in religiōis opprobriū ꝛ scandalū plurimorū: prouidere salubriter cupientes[n] pñti ꝯstōne perpetuo irrefragabiliter valitura sancimus vniuersas ꝛ singulas mōiales presentes[o] atq꜄ futuras cuiuscūq꜄ religionis sint vl' ordinis in q̄bꝰsli bet mūdi ꝑtib⁹[p] existentes sub perpetua[q] in suis mōasterijs ꝺbere decetero ꝑmanere clausura. Ita ꝙ nulli eaꝝ religioneꝫ tacite vel expͤsse ꝑfesse[r] sit vel ē valeat q̄cūq꜄ ratiōe vel cā: nisi forte tāto ꝛ tali morbo euidēter eaꝝ aliquā laborare ꝯstaꝝ: ꝙ ñ possꝫ cū alijs absq꜄ graui piculo seu scādalo cōmorari: mōasteria ipa ꝺicepsegrediēdi facltas: nulliq꜄ aliquatenus inhoneste persone:

g Periculoso. i q̄tuor ꝑtes diuido hāc decre. In q̄rū ꝑma q̄ durat vsq꜄. § sane. ponit causā constitutionis ꝛ constitutioneꝫ de clausura monialium. In secunda precipit vltra facultates monasteriorum nō mendicātiū nullā recipi: ꝛ ꝯ̃ factū irritū decernit: vsq꜄ ad. §. veꝝ. In tertia ꝑuidet qd iuris: qñ mōiales hñt facere fidelitateꝫ vel homagiū tꝑalib⁹ vl' secularibus dominis: ꝛ qñ i eccl'iastico vel seculari foro causas hñt ꝛ hoc ad. §. ꝛ qm̄. In quarta facit ordiarios executores huius iuris de clausura ēt quo ad exēpta monasteria: ꝑtestādo ꝙ ꝑ h in ipis exemptis quo ad alia nihil iurisditiōis sibi vendicent.

e ¶ Habēis. similitudināe ad equum q laxatis habēis currit quo vult: de homici. dilectus.

i ¶ Verecūdia. xxx. q. v. nec illud. ꝛ. xxxiij. q. v. hec imago.

k ¶ Abiectis. sic. s. eo. li. de elec. quorundam.

l ¶ Spōtanea. al's nō obligarēt: vt. xx. q. iij. pñs clericus. s. de regula. cū viꝝ i fi.

m ¶ Offensam. xvij. q. j. nec aliqua.

n ¶ Cupientes. hic incipe constructum.

o ¶ Presentes. Sed quomodo presentibus monialibus districtior vita imponi potuit: contra id. xv. q. j. nec is. xx. q. iij. presens cum ꝛ nemo crescere compellatur. lxxiiij. di. gesta. ꝛ ibi de h: Potest dici: ꝙ illud verum de regula. sed hic ad regulam nihil adijcitur: sed modus habitandi ꝟm naturam restaxatur. Vel dic supradicta vera in clericis secularibus ꝛ in religiosis qui velle vel nolle non habent secus quia illis potest strictior vita indici: etiam ex regula: ꝟm innocen. qui hoc notat. ꝺ regula. super eo. ꝛ hoc probat ista decre. ꝛ adde quod dixi. j. de reg. iur. quod omnes io. an.

p ¶ Partibus. quia varietas locorum iuris varietatem regulariter non inducit. C. de tem. in integ. resti. l. superuacuaꝫ. Et nota ꝙ dic mūdi toti⁹ n. orbis papa tenet principatū. ix. q. iij. cuncta ꝑ mūdum. ꝛ in proemio huius libri cū suis cōcor.

q ¶ Perpetua. non credo ꝙ decre. ista tollit: quin possent si vellent ad strictiorem religionem humilitatis ꝛ puritatis causa transire. s. de regula. licet petita licentia vt ibi. Item quin vna monialis ad regimen alterius monasterij possit assumi. s. eo. li. de elec. nullus. cum suis concordan. semper enim erunt in clausura.

r ¶ Professe. qꝺ dic: vt. s. ti. ij. c. j. ꝛ capitulo constōnē. si ergo

106

nec etiam honeste[a]: nisi rationabilis & manifesta cā[b] existat ac de illius ad quem pertinuerit spāli lnia: ingressus vel accessus pateat ad easdem vt sic a publicis & mundanis conspectibus separate omnio seruire deo valeāt liberius & lasciuiendi opportunitate[c] sublata eidem corda sua & corpora in omni scimōia diligentius custodire. ¶ Sane vt hoc salutare statutum cōmodius valeat obseruari: districtius inhibemus: ne in mōasterijs ordinum non mendicantium alique recipiantur decetero i sorores: nisi quot poterūt de ipsorum monasteriorum bonis sine prouentibus absq[d] pēuria sustētari[e] si secus actum fuerit irritum[f] decernentes. ¶ Uerum qn abbatissa vel priorissa cuiusuis monasterij pro feudo: quod monasterium ipsum tenet ab aliquo principe seu dño tēporali[g]: sibi debebit homagium[h] vel fidelitatis sacramentum prestare: nisi q per procuratorē illud prestet[i]: possit efficere apud eū[k]: de mōasterio cū hōesta & dcenti societate[l] ex re potit eo cāu licent homagio fcō: q̄ primū ɔmodō potit: seu fidelitat pstito sacro: ad ipz mōsteriū euestigio[m] reuersura: sic q i fraudē[n] residētie siue more claustral nihil fiat oio. ¶ Porro ne mōiales cām seu occasionem hēant euagādi pncipes seclares ac alios dños tpales rogam[9] regim[9] & obsecram[9] p viscera misericordie iesu xpi: eisdē i remissionē peccaminū nihilomin[9] suadētes: q abbatissas ipas & priorissas ac mōiales q̄scunq mōasterio suo curam administrationē negociaue gerētes: qb[9] cūq noib[9] cēseāt p procuratores in suis tribūalib[9] seu curijs litigare pmittāt ne p ɔstituendis pcuratorib[9]: q atōnati i aliqb[9] ptib[o] nūcupāt: seu alijs h[9] i easdem oporteat euagari. ¶ Siq vō ɔ psūpserint exhortatōi h[9] i ratiōabili atq sācte obtēperare nolētes cum sit iuri ɔriū q mulieres pserti[m] religiose p seipsas litigare cogāt: & a via deuēit honestatis: & periculū aiar inducat[p]: ad hoc per suos ordiarios ecclesiasticos cēsura ecclesiastica ɔpellāt. ¶ Epis aūt & alijs platis supiorib[9] & iferiorib[9] qbuscūq iniūgim[9]: q & ipsi cās seu negocia: q̄ pfate mōiales hēbūt agere coram ipsis aut i curijs eorūdē: siue sint homagia fidelitatis sacramenta lites vel qcquid aliud ipsa per pcuratores ear fieri faciant & tractari[q]. ¶ Et qm pax eēt ɔcedē iura: nisi essēt qui ea executiōi debite demādarent[r]: patriarchis primatibus[s] archiepis & epis vniuersis districte in ɔtute sācte obedientie sub obtestatione diuini iudicij & interminatiōe maledictiōis etne pcipiēdo mandam[9] q̄ten[9] eor qlibz icinitate ac diocesi ppria i mōsterijs

pfessa non erat huius constitutionis tēpore nō tenet.

a ¶ Honeste. vnde nec monachi ad eas accedere debēt vel cū eis colloqui: nisi in presentia abbatisse & per modica verba xviij. q. ij. diffinim[9] nec dnt eē mōsteria duplicia vt ibi & i. c. se.

b ¶ Causa. sicut in medicis barbitonsoribus sartoribus carpētarijs: cum egerint & his similibus

c ¶ Opportunitate. xviij q ij. diffinimus.

d ¶ Absq penuria. Nota non dixit ɔmode. Nā in qdā q̄stione de facto oppōebatur ɔ quasdam moniales: q earū receptio nō tenebat: q facultates n̄ sufficebant: & formatus fuerat articulus in hec verba: Intendit pbare q ex facultatib[9] monasterij scti petri non possunt tot ɔmode sustētari. Opposui q intentio pbata nō releuabat: q posset esse: q non posset cōmode & tn̄ possent absq penuria iā. enim dico q canonicus bonon. decētū florenis non posset ɔmode sustētari: & tn̄ de xxv. sustētaret absq penuria. Idem dico de me ipso: nā in illa cōmoditate inspicitur consuetudo regionis & qualitas psōe. Qn̄ lz n̄ possū ɔmode sustēari tn̄ possū sine pēuria: pēuria ei hz ðriuatores hz in se egestatē indigentiam & defectum necessariorum: hoc ergo voluit constitutio q constitute in monasterio nō medicātiū: nō haberent necesse mēdicare ppter necessarior defectū. Si aūt cōsiderato antiquo statu monasterij vel aliis mōasterijs ciuitatis: nō possūt cōmode sustētari: tn̄ possūt absq penuria: tenebit receptio: hoc eni ius nonū: quod receptionē vitiat: extēdēdum non est & sic obtinui.

e ¶ Sustētari. de insti. c. j. & c. auctoritatē de vi. & ho. cle. qm vt ait.

f ¶ Irritū. hoc speciale dictū videt in talibus monasterijs feminar secus puto in monasterijs viror lz enim & in illis vltra q̄ sustētari possunt recipi nō debeant: si tamē fuerint recepte: tenebit: q & hominū cetibus se miscere & sibi vita necessaria acquire possūt: de cōle. dis. v. nūq.

g ¶ Tēporali. In ecclesiastico enī secus q ille de necessitate illas per procura. ad hoc faciēdū admittere debet. j. e. §. episcopis.

h ¶ Homagiū. Contra. ɔ. de reg. iur. c. vlt. So. pro spiritualibus nō pstatur homagiū: q illud est simonia. ɔ. de simo. ex dilīgēti: h p tēporalibus iurisditionibus vl similibus hn̄ pstat: & sic itelligit hoc: ad hoc xviij. di. si eps. &. ɔ. e. li. de ap. romana. §. debet in auē. quō op. epos §. illud.

i ¶ Prestet. & sic iurat p pcuratorē vt. lxiij. di. tibi domio: vbi de h.

k ¶ Eum. dominū tēporalem.

l ¶ Societate. habebit secū duas vel plures ex antiquis monachabus & capellanos suos: & icedat honeste. Jo. an.

m ¶ Euestigio. i. stati vel cōtinuo

n ¶ Fraudē. sic ɔ. de iudi. mulieres sed ibi pena excōicationis iponit: h nō forte ratio fuit iudicialis auctoritas: pp quā ibi magis ð linquitur. io. an.

o ¶ Partib[9]. anglicor & normanor: & volebant forte q lz possent p pcuratorē agere: tamē illos haberent constituere in presentia iudicis & reuelare & cauere. io. an.

p ¶ Inducat. merito igr potuit pp sup h legē dare ad id. ɔ. ð fo. ɔpe c vl. & ð iureiu. lz j. de sen. ex. decernimus. io. an.

q ¶ Tractari. sed nonne h est ius cōe omniū mulierū q psonalr nō trahāt ad iudiciū. ɔ. de iudi. mulieres. sic q nō trahāt inuite: sed iste nō debēt etiā volentes trahi: vt ibi i. §. ceter. & h (ff. ð orig. iur. l ij. p[9] regimē.

r ¶ Demādarēt. ɔ. eo. li. de elec. vbi periculum. §. pfea

s ¶ Primatibus. ista sūt noia diuersa: tn̄ idem est of

monialiuȝ sibi ordinario iure subiectis sua[a]: iis vero q̄ ad romanam imediate spectāt ec clesiam. sedis ap. aucte: abba tes[b] vo ꝛ aliȷ tam exēpti q̄ non exēpti plati ecclīarū monaste rioꝝ ꝛ ordinū q̄rūcūq; i mōa sterijs huiusmodi sibi subie ctis ꝺ clausura[b] ꝯueniēti: vbi nō est ipsoꝝ monasterioꝝ ex pēsis ꝛ fideliū elemosynis: q̄s ad hoc procurent diligentius faciēda: ꝛ de ipsis monialib⁹ includēdis: q̄ primū cōmode poterunt: prouideᷓ ꝓcurent si diuine ac nostre idignationis voluerint acrimoniā euitare ꝯtradictores atq; rebelles ꝑ censurā eclesiasticaȝ appella tione postposita compescēdo inuocato ad hoc: si opus fue rit auxilio brachij secularis[c] ¶ Per[d] h̄ aūt in monasterijs exēptis ordinarij locoꝝ q̄ ad alia nullam sibi credant iuris ditioneȝ vel potestateȝ aliq̄te nus attributā. ¶ Gregorius. x. in concilio generali lugduñ.

De religiosis domib⁹. Rubr.

Religionū[e] diuersitatem nimiaȝ[f] ne ꝯfusionē in duceret: gnāle ꝯciliuȝ cōsulta prohibitione vetauit Sȝ q2 nō solū importuna[h] pe tentiū inhiatio illoꝝ postmo dū multiplicationem extorsit: verūetiā aliquoꝝ ꝓsumptuo sa[i] temeritas diuersoꝝ ordi nū precipue mēdicātiū quoꝝ nondū approbationis merue re principiū effrenata q̄si mul titudinē adinuēit: repetita[k] cō stitutiōe districtius ihibētes: ne aliq̄s deceto nouuȝ ordieȝ aut religionē adiuēiat: vel hi tū[l] noue religionis assūat. Cū ctos affatim[m] religiōes ꝛ ordi nes medicātes[n] p⁹ dictū ꝯciliū adiuētos: q nullā cōfirmatio nem sedis ap. meruerunt ꝑpe tue ꝓhibitiōi subijcim⁹: ꝛ q̄re n⁹ ꝓcesserāt[o] ꝛuocam⁹. ¶ Cō firmatos aūt ꝑ sedē eādē post idē tñ ꝯciliū istitutos: quibus ad ꝯgruā sustētatiōȝ reddit⁹ aut possessiones hīe ꝓfessio[p] si ue regula q̄libet intdicūt: sȝ ꝑ q̄stū publicū[q] tribuere victum solet icerta mēdicitas: modo decernimus subsistere[r] infra scripto: vt videlicet professori bus eorundem ordinū ita lice at i illis remanere si velint[s] q̄ nullum deinceps ad eorum professionem admittant[t] nec de nouo domum[u] vel aliquē locum acquirant: nec domos seu loca[x]: que habent: aliena:

ficium. xcix. di. c. j. Ioan. an.

a ¶ Sua auctoritate. quod est. j. io. an.

b ¶ Clausura. facienda quod est. j. io. an.

c ¶ Secularis. xxiij. q. v. prodest. ꝛ exhibebiᷓ nō ad ꝓ iudicandū: sȝ ad ea q̄ deo sunt placita exequēdū. s. ꝺ of. ordi. c. j. ꝛ pñt ad hoc ꝯpelli. xx iij. q. v. admistra tores.

d ¶ Per hoc. ꝓ testatio q̄dā: si. s. e. li. ꝺ elec. vbi pi culuȝ. §. ꝑterea. ꝛ s. ꝺ here. ad abo lendā. in fi. saluo eo quod hēs in clemen. eo. ti. attē dētes. i pn. io. an.

e Religionū. i ꝑ ma ꝑte petens ius antiquū: or dines mēdican tes iuētos p⁹ ꝯci liū: ñ ꝯfirmatos ꝑ ipm iq̄ȝtū ꝓces serūt de facto: re uocat. In secūda ꝑte q̄ incipit ibi: ꝯfirmatos. de ap probatis ꝓuidit q̄ ꝓfessores illoꝝ possint in ipis re manē nullū ad ꝓ fessioneȝ recipiē do: loca noua nō emendo. ꝛ vetēa nō vendendo si ne licētia aposto lice sedis irritās ꝯ factum: ꝛ excōi cans faciētes cō trariū. In tertia parte: que incipit ibi sane. ꝯstituti onē dicit ad ꝑdi catores ꝛ minōes nō extēdi ꝑꝑ eui dētē vtilitatē ipoꝝ: nec ad carmelitas vel hēmitas: q2 ꝯciliū ꝑcesserūt. In q̄rta ꝑte q̄ incipit ibi: ad hec. conce dit ꝑsonis singularib⁹ ordinū ad q̄s ꝯstō extēdiᷓ: vt possint trāsire ad ordines approbatos: sed nō ꝯuent⁹ ad cōuentum sine licentia pape. io. an.

f ¶ Nimiā. pene nil imensum bonū: in auc. vt determ nat⁹ sit nu. cleri. in prin. collatiōe prima. nec in multi tudine sacrificioꝝ propitiatur deus. xiiij. q. v. scriptū. ꝺ conse. di. v. non mediocriter. ꝛ meli⁹ est paucos bo nos q̄ȝ multos malos habere ministros. s. de eta. ꝛ q̄ lita. c. penul. ad idē. s. e. li. de rescrip. c. ij. cū suis ꝯcoꝛ.

g ¶ Concilium. s. e. ti. c. vlti.

h ¶ Importuna. s. e. li. de rescrip. c. vlti. de conces. pre. ben. detestanda. [illegible]e. di. j. importuna. in auct. vt dif.

iudi. in princi. ꝛ. k.

i ¶ Presumptuosa. reus enim violate legis habetur qui con tra legem ausus fuerit sperare quod licitum non est. C. ꝺ pe. bo. sub. l. j. in prin. contra legem auteȝ est absq; licentia princi pis nouū ordinem vel collegium instituere: vt in pre. c. ꝛ. s. e. c. vlti. C. de coll. illi. l. j. ꝛ. l. ij. io. an.

k ¶ Repetita. Sic. C. de epis. ꝛ cleri. repetita. C. ꝺ emen. iusti. co. l. j. in me dio.

l ¶ Habitum. hoc intel lige in plurib⁹ simul in eodem collegio habitā tibus ꝛ eandem religio nem ꝓfitentib⁹: alis sin gularis ꝑsona sectas nō inueniens: ꝛ seorsuȝ ha bitans nouū habitum i ducere sibi posset: ad h̄ xlj. di. parsimoniam.

m ¶ Affatim. idest gene raliter. si dicas affitiȝ, tūc significabiᷓ abūde. Affa tim dicens facūde. signi ficabis.

n ¶ Mendicantes. re probatur mēdicitas. xci ij. di. diaconi. vl. l3 paup tas non sit de generᷓ ma loꝝ. xv. q. j. illa. i fi.

o ¶ Processerant. de fa cto.

p ¶ Professio. idest reli gio vel regula quam ꝓ fitetur: vnde quod seq tur vēit expositiue: ꝛ hec sunt reperire in minori bus ꝛ predicatoribus. s. de excessi. prelato. nimis

q ¶ Publicuȝ. idest pu blice faciendum. ad idē C. de mendi. vali. l. vna. li. xj. habēt igitur elemo synas querere vnde vi uant: q2 certos reddit⁹ vel possessiones non ha bent: vnde sequitur in certa mendicitas.

r ¶ Subsidere. aľs subsistere. io. an

s ¶ Si velint. quasi ad religionem aliam transire poterunt: vt in fi c. dicitur. ad seculum non poterunt redire ꝺm guil. ad hoc supra ti. ij. non solum. ꝛ. c. constitutionem.

t ¶ Admittant. ꝛ sic desinent in seipsis: in auc. vt deter. sit nu. cleri. §. sancimus. igitur. colla. j.

u ¶ Domum. veterem ecclesiam bene poterit, reficere. s. de iudeis. c. iudei. ꝛ. c. consuluit. ꝛ si legetur eis domus vt vēdāt bene poterunt recipere: ex elemosynis enim viuere debent: quia ex quo non debet apud eos remanere: nō dicitur ad eos venisse: quia non dicitur versum. ꝛc. ff. de in rem ver. si ꝑ par te. ꝺm Guil. ꝛ gar.

x ¶ Loca. prophana: de alijs non erat dubium. s. de re. pmu. mancipia. insti. de re. di. §. sacra.

107

re valeant sine sedis eiusdem licentia spāli. ¶ Nos eniz ea dispositioni sedis apo. reser uam⁹: in terre sancte subsidi/ um vel paupeꝝ vel alios pios vsus ꝑ locoꝝ ordinarios[a] vel eos quib⁹ sedes ipa cōmiseīt conuertēda. ¶ Si vero secus presumptū fuerit: nec ꝑsona rum receptio[b] nec domoꝝ vel locoꝝ acquisitio: aut iporum ceterorūqꝫ[c] bonorū alienatio valeat: ⁊ nihilomin⁹ contrari um facientes sententiā excōi cationis incurrant. Personis quoqꝫ ipsorū ordinum omni/ no interdicim⁹ quo ad extra neos predicatiōis ⁊ audiēde confessionis officiū aut etiaz sepulturā[d]. Sane ad predica/ torum ⁊ minorum ordines[e]: quos euidens ex eis vtilitas ecclesie vniuersali proueniēs perhibet approbatos presen/ tem nō patimur cōstitutionē extendi. Ceteꝝ heremitaruz sancti augustini ⁊ carmelita/ ruz ordies qꝫ istitutio dictuz

cōciliū gnāle ꝑcessit[f] i solido[g] statu volum⁹ ꝑmanere. Ad hec[h] ꝑsonis ordinū ad quos cōstitutio pn̄s extendit transe undi ad reliquos ordines ap probatos licentiā cōcedimus generalez: ita ꝙ nullus[i] ordo ad aliū vel cōuētus ad cōuentū se ac loca sua totalr[i] trāsferat: sedes eiusdem super hoc per missione specialiter non obtē ta. Bonifacius octauus.

De capellis mōachoꝝ. Rub.

Resbyteri[k] qui ad cu raz ppl̄i ꝑ monachos in eorum ecclesijs ꝑ/ sentantur[l] episcopis ⁊ istituū tur ab ipsis[m] cum debeant eē perpetui[n] cōsuetudine[o] vel sta tuto quouis contrario nō ob stante: ab eisdem nequeūt ec clesijs nisi per episcopos[p] ⁊ ex causa rationabili.[q] amoueri. Bonifacius octauus.

De iure patronatus.

I laicus[r] ius patro natus ecclie sibi cō petens eidem[s] vel

a ¶ Ordiarios. nec ordiarij h̄ poterūt sine spāli pape manda to vel licentia per id quod. s. dixit dispositiōi se. ap.
c ¶ Receptio. q̄ ad recipientē: ꝫ forte sic quo ad receptuz vt aliā laxiorē igredi debeat: ad h̄. s. ti. ij. nō solū. ar. ꝫ. de re. ec. nō alie. h̄ cōsultissimo. §. cōctus. vel dic ꝙ si hūc tm̄ ordinē in/ tēdebat ꝓfiteri: nō ē obli gatus: al's sic: ⁊ credet ei: q2 nō ē verisimile ꝙ sit imemor sue salutis. j. q. vij. sancimus. ꝫm guil.
c ¶ Ceterorum. satis vi detur ꝙ tantum de mo/ bilibus deberet intelli/ gi: quia talia debent es se subiecta qualia predi cata permittunt: de fi. in stru. iter dilectos. ad fi. ⁊ tales ptes i substitutōe fieri itelligūt: q̄les i in/ stitutiōe ꝑcesserūt: isti. d vul. substitutis. §. ⁊ si ex disparibus. ⁊ ꝑmisso eis manē i ordie: ⁊ ea sine qb⁹ ibi eē n̄ possūt: cū āt iterdicat eis offm̄ ꝑdicā di: ⁊ reliqua vt seqt de quo viuent: nisi iterduz ornamta ⁊ libros ⁊ simi lia vēdant. In cōtrariuz videt: q2 v̄bū ceteroruz oīa cōprehēdit. ff. de v̄. sig. l. ceterorū. ⁊ ꝑ verbū cetera i oibus sit istitu/ tio heredis. s. d testa. rai nucius. Itez verbū loca cōprehēdit imobilia. ff. de ver. sig. locus ad qd sequeretur ceterorum: si immobilia etiam sola comprehēderet? Et pre terea possunt sibi proui/ dere ordinem exeundo: ꝫm guil. necessaria fuisset declarat io. io. an
d ¶ Sepulturā ꝑdicare i aliena pochia n̄ licet: nisi lnia ha bita a rectore: debereti. cū ex iiuncto. absoluere alienuz paro chianuz nō licet sine proprij sacerdotis lnia. s. de peni. ⁊ re. oīs. nec ipz ad sepulturā admittere: nisi elegerit: ⁊ tūc paro/ chiali relinquet canonica. s. de sepul. c. j. inter se autē ista oia poterūt exercē. Si ergo isti habebāt priuilegia: vt quoslibet possent ad sepulturaz admittere: illud cessat ⁊c̄.
e ¶ Ordies. per hos duos ordies fides illumiata est: ⁊ dicit ecclesia exaltata: de exces. prela. nimis.
f ¶ Precessit. vnde tangi non debent cuz cōciliuz: ne nimia futura respiciat ibi nequis decetero.
g ¶ Solido. al's solito: ⁊ hic retrahit bonifacius: de conci. greg. sic. n. dicebat littera in suo statu volumus permanere dōec de ipsis fuerit ordinatum: intendimus siquidem tam de illis q̄z de reliquis etiam non mendicantibus ordinibus prout animarum saluti ⁊ eorum statui expedire videbimus prouidere. hoc est decisum ⁊ dicebatur ꝙ grego. nolebat ali quem mendicantium dimittere: nisi predicatores ⁊ miores d n̄ mēdicātib⁹ tres cisterneū. ⁊ ordinē nigroꝝ: d tēplarijs ⁊ hospitalarijs vnum ordinem facere.

h ¶ Ad hec. idest preter hec.
i ¶ Totalit. nō nō idē toto q̄ ad totū qd i pte q̄ ad ptē tot⁹ q̄ ordo sacroꝝ v cōuēt⁹ ipi⁹ ordis ad aliū or dinem vl cōuentem se trāsferre nō poterit. io. an.
k Resbyteri. Emanauit ad declaratiōez decre. s. eo. c. j. ⁊ eius quod ibi no. in nocen. ⁊ hosti.
l ¶ Presentant. ꝑsentatiōes tales fieri dbēt a ꝑlato ⁊ cōuentu d iure cōi: cōsuetudo tn̄ potest contrariū inducere vt. s. de his que fiunt a ꝑ la. ea noscitur.
m ¶ Ipis. s. epis: ⁊ sic nō pleno iur hn̄t illas: cū ad eas n̄ spectet istitutiō de priuile. cum ꝙ platare.
n ¶ Perpetui. nō eni bn̄ficia dant ad tps. lv. di. pre/ cepta. lxx. di. scdꝫ. ⁊ de h̄ de fi. ꝑsbyr. veniēs. sic enim matrimoniū car/ nale ad tps nō cō trahitur: sic nec spirituale: de con di. ap. c. vl. nec le gitimi actus. nec morib⁹ nostris ex pedit tēporales hēre filios. ff. de adop. quesitū: pa pa tn̄ potest dare prelaturas ad tē pus: vt. vij. q. j. pastoralis. imutat eniz substantialia rei: de conces. preben. proposuit.
o ¶ Cōsuetudie. cōtriū not. ino. ⁊ hosti. i ꝑdi. dcre q di/ cebāt: ꝙ ex cōsuetudie ꝑscripta abbas tales pōt remo/ uere. ⁊ nota ꝙ cōsuetudo reuocat statuta: sed nō ꝑuile/ gia: vnde h̄ hodie facē poterūt: q h̄ habent ex priuile/ gio pape: sicut de humiliatis fertur.
p ¶ Episcopos. itelligas remoueri ꝑ epos: qn̄ per vi/ carios suos ad h̄ mādatū habētes rmouēt: vl ꝑ delega tos. s. de of. vi. lz. j. de reg. iur. qui per alium.
q ¶ Rōabili. xij. q. vij. iuētū. lvj. di. satis puersū. ⁊ ꝑ leui culpa n̄ dz remoueri: vt i pre. c. inuētum. ⁊. lxviij. di. c. j.
r I laicus. Hic approbat opinio da masi vin. bar. brix. qui hoc no. xvj. q. vij. nemini. ⁊ ino. ⁊ hosti. qui hoc no. s. e. illud. ⁊ reprobat opi/ nio ioan. no. in pre. cañ. ⁊ gof. ⁊ ber. no. s. eo. illud. ⁊. c. cura. ⁊ in multis alijs capitulis.
s ¶ Eidē. ⁊ sic ecclia erit patrōa sui ipi⁹: sic et i alijs ca/ sibus. cū. s. puāt patroni iur ꝑonat⁹. s. e. t. q2 clerici. d pe. i qbusdā. cū si. ꝫ pōe ꝙ capella ē vnicum habens ꝑsbyterū qs ꝑn̄tabit ibi ꝑsbyteꝝ cū vacabit dico ꝙ si nō est alius ꝑonus eps ꝓuidebit ecclesie: hoc enim

dicimus regulare cū eccl'ia patronū nō habet p.c.xvj. q.vij omnes basilice.z.c.se.

a ❡ Alteri. suffic̄ q̄ redeat ad eccl'iā ad idē .s̄. de his q̄ si a p̄la cū apostolica.xvj.q.j.c.vl.z res ad suam naturā cedit.d faci.i.xxxv.dis.ab exordio.ff.de pac.si vnus §.qd̄ si nō i totū.

b ❡ Cēsēda.s̄ .e. illud p̄rium videbat̄ p decre .s̄ .e. nullus.vbi dicit̄ q̄ nihil ecclesiastici iuris siñ ɔsēsu epi trāsfert.i ecclesiaz vel monasterium : sed excipe ius p̄sonat⁹ p pre di.ocre.illud. vl' de spiritualibus itēdebat p̄hibē: sed nō d spūalib⁹ ānerissic ius p̄onatus.s̄. de iudi. quāto.&z hosti.& q: decre.illa ē in isto titulo:vt facere ad titulū: sa& videbat̄ ēt ius patronat⁹ p̄hibitū ɔcedi sine auctoritate epi : sed satis facit ad titulū in q̄ztuz vetat ne patron⁹ donet eccl'esiaz siue consensu episcopi.

transeat ad laicum ad instar eius quod dicimus de eo qui habet rem communem cum populo.ff.quenadmodum ser. amit.l. si cōmunē ita q̄ p ecclesiam ɔsequetur qd̄ p se ɔsequi nō posset: si.s̄. d ɔces.p̄ben.c.penul.

g Omana i prima parte dicit̄ quomodo z quando archiepiscopus possit suam proinciam visitare. In secūda parte que incipit ibi sane dicit quid in visitando facere debeat z que crimina punire possit. In tertia que incipit procurationes .i. dicit quomodo z in quibus reb⁹ procuratiōem recipere debeat.

alti[a] eccl'ie seu loco religioso duxerit ɔferēdū: h⁹i collatio q̄uis absq3 assēsu epi fcā fuerit: efficax ē cēsēda[b]. ❡ Per p̄fatā tñ collationē iuri epi: q eidē assensum nō p̄buit: nolumus i aliq̄ d̄rogari[c]. ❡ Verz l3 patron⁹ laic⁹ ad p̄sentāduz tp̄s hēat quadrimestre[d] dūtaxat: eccl'ia tñ vl' mōasteriū cui facta est a laico iuris collatio patronatus tempus hēt semestre[e] : z oino q̄tum ad p̄sentationem pertinet non vt patronus laicus : sed vt patronus debet ecclesiasticus[f] reputari

Innocentius quartus.

De censibus, exactionibus et procura. Rubrica.

Omana[g] eccl'ia: z i fra statuim⁹ : vt q̄lib3 archiepiscopus suam volens visitare[h] p̄uiciā prius[i] eccl'ie sue capl'z ac ciuitatez z diocesiz p priam plene visitare[k] p̄curet : nec sit soluz erga maiorum s3 ēt mīoz[l] eccl'iaz nec circa clericoz tm̄ s3 etiaz ppl'oz visitatione itent⁹. ❡ Et si cōmode vel absq3 difficultate[m] accedere[n] ad vnā quanq3 nō poterit de plurib⁹ locis ad vnū ɔgruum[o] clericos z laicos[p] studeat ɔuocare in illis visitatio post ponat̄. ❡ Deide liceat ei p totā p̄uiciā[q] vl' ei⁹ partē visitatōnis officiuz exēcere ciuitates z dioceses suffraganeos suos z eorū subditos cathedraliuz z aliaz ecclesiaruz capitula z mōsteria eccl'ias z alia r̄ligiosa z pia[r] loca cleros z ppl'os[s]

b ❡ Visitare. per se vel p alium: cum per se id nō potest.s̄. de of.ordi.inter cetera.x.q j.epm. z quomodo tunc debeat solui p̄curatio: dic vt.s̄.eo.li.d of.or.si episcopus.

i ❡ Pri⁹ a capite ēīcedēda ratio.ff.de edē.l.argētarius.z qui alios corrigit prius corrigat se.z suos.iij.q.vij.iudicet de sta. regula.ea que.§.si vero vbi de hoc.

k ❡ Plene. ita q̄ nulla parochia remaneat nō visitata : dūmō cōmode visitari possit: z visitatiōis cā sb̄sit: z sunt h redigēda ad boni viri arbitriū: sed nunquid sufficiet synodum conuocare z plene inquirere: videtur q̄ sic infra de accusa. sicut oli3.xvij.distin.qnonia3. sed dic contra: quoniam ni tam breui tempore non posset singulorum inquisitio fieri: tum quia ibi non conueniunt omnes clerici z laici qui sunt visitandi: vt infra patet: tum quia subijcienda est res oculis: z persone presentia multum operatur.ff.fini.re.si interruptione. supra de of. dele.capitulo vltimo.

c ❡ Derogari. al's derogaret̄ si assensum p̄buisset b̄m formam quam habes.s̄.de dona.pastoralis.

d ❡ Quadrimestre. ñ hēbam⁹ oli d h ita expressū textuz: sed ita b̄uabam⁹ p decre.s̄.e.c.iij.z. c .cū p̄p̄t. q̄ tñ hoc expsse nō dicebāt: hēbam⁹ glo.s̄.d of.or.cu3 vos.

e ❡ Semestre.d ɔces.p̄bē.c. ij .z sic nō q̄ q i ius alteri⁹ succedit nō vtit̄ eodē iure ɔ regula3.j.d reg.iur.is qui i ius.z.ff.eo.ti.qui i ius . z est hoc io : q: ex quo res facta est eccl'iastica: ecclesiastico debet iure censeri : z idē dicebat̄ oli p d̄cre.d prebē.dilectus vl.z p ea q̄ ibi nō: sic ē ēt videri i cōuentiōib⁹ : vbi ex p̄sona successoris for⁹ mutat̄: vt i p̄dicta regl'a diri: z bene fac̄ hec d̄cre. ad q̄stionē d excōicato q donando cessit alteri actiōes sibi cōpetentes: an ille cui facta est cessio possit illo excōicatu manēte illas attentare: z termiauit bar.brix.in questiōe veneriali quidā cū esset.&3 tan.q̄ sic q: illud vitiū excōicatiōis p̄sone adherēs ad successorē nō trāsit p.l.ff.de diuer.z temp.prescrip.l.an vitium.z.C. de acqui.pos.l.vitia . z idem guil. in spe.de procur. § .vl. circa pn.z ad hoc optime fac̄.s̄.q ma.accusa.p̄nt.cū in tua i fi.ar.ɔ.s̄.d testi.l3 ex q̄dā sed illd i teste: vt ibi nō itē ɔ.s̄.e.li.d d̄ci..c.ij.i fi.vbi soluit̄ i vlti.glo.

f ❡ Eccl'iastic⁹. vnde legat⁹ posset illas ɔferre.s̄.e. cū dilect⁹.nō poterūt variare.s̄.e.pastoralis.p̄uat̄ si p̄ñtauit idignū: quod dic vt no.s̄.d of.or.cū vos. Quid dices si ecclesie z patronus laicus simul habēt p̄ñtare: nunquid habebunt sex menses vel quatuor tantum vel alter sex alter quatuor: dico q̄ habebunt sex menses : ita q̄ ratione communionis priuilegium ecclesie

l ❡ Minorum. ad hoc de ap.de appellationibus cum suis concor.de preben.maioribus.

m ❡ Difficultate. forte propter niues vel glacies vel aliud consimile: de eccle.edi.ad audientiam.ff.siquis caui.l.ij.§.siquis in iudicio.

n ❡ Accedere. patet ergo q̄ ire tenetur: nec sufficit ad suam ecclesiam conuocare.

o ❡ Congruum. id est honestu3 z communem protulerit possibile supra de fide instru.accepimus infra de priuile.cu3 personei.

p ❡ Laicos. nuquid populus procurabit: non vt no. io.x .q.i. placuit.z sic est consuetudo.

q ❡ Prouinciam hoc intellexit ber.verum : si suffragāei erāt negligentes: al's secus: sed dic contra: vt.j.eo.c.vlti.

r ❡ Pia loca . hospitalia xenodochia z huiusmodi.

s ❡ Et populos. non simul & seperatim : cum talium vita sit seperata .xij.q.j.duo.nec promiscuis actibus officia sunt turbanda .C.de testamē . consulta.z melius procedit inquisitio quando fit sigillatim: de accusa . inquisitionis .§.tertie. z h verum si qualitas negocij hoc exposcit : alias in genere fiat inquisitio .j.eo.§.sane.

108

liberͤ[a] visitãdo ac ꝓcuratiões a locis tm̃ recipere visitatꝫ[b] Ex quo tñ aliquam ꝺ ipsis diocesibus visitare cepit[c]: nũquam postea siue totaꝫ siue ꝑtẽ eius visitauerit: reuertaᵗ cã visitatõis ad illã: ꝑusq̃ oẽs relique ipsiꝰ ꝓuĩtie dioceses ĩ toto vel in ꝑte q̃s secure visitare potit: ⁊ si iã[d] denuo fuerint visitate. ¶ Qꝺ si forte eadem diocesis vel aliq̃ ibi ecclesia plus alijs ĩdiguerit visitari: tũc aliarum visitatõe ĩtermissa redeat ad eandem: si a loci diocesano requisitus[e] extiterit: vł de oĩum aut maioris partis episcopoꝝ ruꝫ eiusdeꝫ ꝓuincie ꝓcesserit ꝯsilio et assensu: ad qꝺ ijdem se pronos exhibeant: ne aĩaꝝ profectus aliq̃tenus negligatur. Si vͦ maliciose[f] ĩ his difficultateꝫ adhibuerint: aͬ̃eps licentiam sup hoc a se ap. postulet ꝯfidẽter. ¶ Postq̃ aũt semel oẽs prouincie sue dioceses visitauerit: licituꝫ sit ei postea: prius tñ suffraganeorum suorũ reqsito consilio[g]: ⁊ ipsius[h] diffinitione[i] sup hoc hita corã eis: que ĩ scriptis[k] redigi volumus: vt possint alijs esse nota: visitationeꝫ ꝑ eandẽ reiterare prouinciã iuxta modũ superius annotatuꝫ: etiã si nõ ĩteruenĩat in hoc suffraganeorũ ipsorũ assensus: illã semp prouidentiã adhibendo: vt in posterioribus visitationibꝰ illas ecclesias eosq̃ꝫ cleros ⁊ populos ꝑus visitet: qui non fuerãt ab eo inprioribus visitati[l] nisi magis sit alijs visitatiõis officiũ opprotunuꝫ. ¶ Sane hꝰĩ ĩpensuris offm̃ proposito ṽbo dei querat de vita ⁊ conuersatione ministrantium in ecclesijs: ⁊ locis alijs diuino cultui ꝺputatis: ac cetis q̃ ad offm̃ ipsuꝫ spectãt absq̃ꝫ coactione[m] ⁊ exactione q̃libꝫ iuramenti ad ipsoꝝ emẽdationem per salubria monita nũc leuia nũc aspa iuxta datã sibi a deo prudentiã diligenᵗ intendẽs. ¶ Qꝺ si de aliqbus[n] orta fuerit infamia ꝯ̃ eos: ordinarijs ipsoꝝ: vt super hos solennit ĩgrant: denunciet si viderit expediᵗ. Notoria vero cria q̃ aminatõe ñ egeãt: cuꝫ sup his merito notari possit ordĩari oꝝ negligẽtia[o]: eorũꝺ libẽ corrigat penã ꝑ illis ꝺbitã[p] ĩfligẽdo. ¶ Procuratõis aũt recipiat ꝭm q̃ est in canonibus[q]

a ¶ Libere. s. cõtradictione prescriptione vel appellatione nõ ob. de prescrip. cuꝫ ex officij ⁊. c. accidentes. j. eo. c. vltimo.
b ¶ Visitatis. loca ĩtelligo visitata siue sint illa que personaliᵗ visitat siue illa q̃ ad visitationẽ ꝯuocat. s̃. pri. respõso. ĩ fi.
c ¶ Ceperit. caueat q̃ compleat: alˀs in illa visitatione non poterit reuerti: vt sequitur.
d ¶ Si iá denuo. vt sic ꝭꝫ modũ superius dictũ visitationẽ scꝺam incipiat.
e ¶ Reqsitꝰ. ergo nõ aliter cũ ꝑ exitũ renũciauerit visitatiõi illiꝰ ãni: nisi ĩ cãu q seqᵗ. si aũt maior ꝑs epoꝝ ꝓuĩcie ꝯsẽtirꝫ ipsũ reuerti: ⁊ dioc. eps cõtradiceret: adhuc reuerteᵗ archieps: vt seqtur.
f ¶ Maliciose. qui allegat fraudẽ probaᵗ ꝺꝫ illam. ff. de ꝓba. quotiẽs. §. qui dolo. ꝫ eo q̃ indigẽtia est notoria fraus ꝑsumitur: ad hoc. s̃. de renunci. c. ij.
g ¶ Consilio. in consilio qꝺ annuatiꝫ facere ꝺꝫ: ꝺ accu. sicut. oliꝫ. nec dicit hic de assensu: vt. s̃. pri. respõso. q² siue ꝯcordẽt siue discordẽt hoc diffinire ad ipꝫ ꝑtiet vt seqᵗ ad hoc de arbi. cũ olim.
h ¶ Ipsius. s. archiepi.
i ¶ Diffinitiõe. dicit inno. q̃ hoc modo fiet diffinitio: diffinimus per nos procedenduꝫ ad visitationem prouĩcie nostre: ⁊ dixit q̃ a tali diffinitione cum sit sup executione officij sui nõ poterit appellari: de of. ordĩ. irrefragabili.
k ¶ In scriptis. No. cãuꝫ in quo scriptura requiritur. Alius: cuꝫ queritur de ãtiquissimo facto: qꝺ testibus probari non potest. ff. de proba. census. de prescrip. ad audientiam. de proba. cum causam. Tertius in priuile. s̃. de priuile. porro. Quartꝰ in dimissorijs. lxx. di. extraneo. Quitus in redeunte ab heresi. i. q. vij. saluberimum. Sextus in ꝑsitente. xxvij. q. i. omnes femine. Septimus in electione: de elec. quia propter. Octauus in emphitheosi. C. de iur. emphi. li. i. Nonus in alienatione rei ecclesiastice. xxij. q. ij. sine. x. q. ij. hoc ius de his que fi. a prela. c. i. Decimus quando appellaᵗ ab interlocutoria. s̃. e. li. de ap. cordi. Undecimus quando qs variat circa procuratorem constitutuꝫ. s̃. de procura. c. i. Duodecimus quando hoc agitur vt valeat contractus: nisi scriptis redactus sit. s̃. de pac. c. ij. C. de fi. instru. cõtractus. j. de re. iu. contractus. Tertiusdecimꝰ in s̄nia excõicatiõis. Quartusdecimus ĩ requisitiõe trãscripti s̄nie excõicatiõis. j. eo. li. de sen. ex. cuꝫ medicinalis. Quintusdecimus in casu. s̃. e. lib. de elec. vt circa. Sextusdecimus ĩ casu. s̃. de of. or. si canonici. eo. li. Decimusseptimus in casu. s̃. eo. li. de elec. fundamenta. Decimusoctauus in donatione que excedit quingentos aureos. C. de dona. si quis argentum. Decimusnonus ꝭm quosdam ĩ fideiussore. C. de fideius. l. pe. Vigesimus ĩ minore iurante se maiorem. C. si mior se ma. dixit. l. iij. Vigesimusprimus si pactum fiat cum aduocato de re immobili sibi danda. C. ꝺ suf. l. vna §. responso. Vigesimussecundus ĩ solutione debiti ĩ instrumento publico contenti. C. de testi. l. testium auc. rogati. Vigesimustertius siqs cauit de debito ĩ scriptis ex causa antecedenti ⁊ vlt probare. C. de nõ nu. pec. generaliter. Vigesimusq̃rtus in testamẽto in scriptis redigẽdo. C. q te. fa. pos. hac cõsultissima. §. hac cum huma na. Vigesimusqntus in legato pape: de offi. dele. cũ in iure. C. de mã. prin. l. vna. Vigesimussextus in libello crimĩali vł ciuili. s̃. de libel. obla. c. j. ij. q. i. legũ. xvij. in casu s̃. de temp. or. c. i. ij. q. i. legum. xxvij. in diffinitiuis s̃. e. li. de re iudi. c. vl. Et licet ĩ supdictis requiratur scriptura: non tñ de necessitate in omnibus alias autem regulariter instrumentis ⁊ testibus probari potest. s̃. de fide. instru. cum ioannes. fit tamen probatio leuius facilius ⁊ securius per scripturam. ff. de pig. l. contrahitur.
l ¶ Visitati. presumũtur enim magis indigere: ⁊ ideo sunt primitus visitandi. s̃. eo. in. §. q̃ si forte.
m ¶ Coactiõe. a ꝑncipio ñ exigeᵗ iuramẽtũ ꝑ qꝺ occultũ ꝓcedere ꝯstrigaᵗ: ex q̃ tñ sine iuramẽto referunᵗ aliq̃ corrigẽda: poterit ĩqsitor sup his erigere iuramẽtũ.
n ¶ Aliqbꝰ. ꝺ qbꝰ iterrogati ꝺ plão nil dicũt: ⁊ tũc ꝺnũciabũt epis: vt ĩquirãt ꝭꝫ formã decre. de accu. q̃liᵗ. ij.
o ¶ Negligentia. xviij. di. peruenit.
p ¶ Debitã. s. statutã ĩ iure: nisi ex cã fieret ꝯmutatio: alˀs arbitraria ĩfligaᵗ. s̃. de offi. dele. de causis.
q ¶ Canonibus. x. q. iij. relatum. s̃. eo. cum apostolus. ⁊. c. sopite. ⁊. c. cum nuper.

a ¶ Officij. ſcriptoꝛis ſigillatoꝛis ⁊ ſimiliuȝ officioꝛuȝ.
b ¶ Liberetur. additur pena. ȷ. c. pꝛoximo.
c ¶ Alijs. ſ. archidiacōis ⁊ plebāis. ſ. e. cum apoſtolus.
d ¶ Saluis. ad h. ſ. de ſt. mona. in ſingulis.
e ¶ Exigit peruerſoꝝ. Quia decre. inno. iiij. ſ. pꝛoxi. non bene ſeruabatur in illo. c. q̄ pꝛeceperat pꝛocuratiōes in victualibus non in pecunia recipi. ⁊ nō recipi nūera nec etiam pꝛocurationes in victualib⁹ a locis non viſitatis: illam confirmat penas adijciens: ⁊ bene dixit exigit: q̄ magna ratio ſuadet ob maleficia penas ſolui. ff. de fideiuſ. ſi a reo. §. id qđ. ⁊ fuerūt ſumpta hec v̄ba ex auc. de depo. §. ſʒ ne per hanc colla. vi.
f ¶ Audacia. in ꝑte ponitur: ſic. iiij di. facte. C. de ſepul. viol. ꝑgit audacia. q̄nq̄ȝ ponitur in bōa: vt. viij q. i. audaciter. C. de iudi. ⁊ rē nō nouam. in fi.
g ¶ Imponam⁹. vt quos di timoꝛ ⁊c. d vi. ⁊ ho. cle. vt clericoꝝ. lxxxij diſ. plurimos. Et dicit papa cohibeanẗ deinceps ma/n⁹ temerarie foꝛmidie vltiōis q̄s dei vel nr̄a reuerentia non coercet. ȷ. de pe. felicis. §. in pꝛemiſſis.

n ¶ Pecuniā. ſʒ inno. hoſti. guil. ⁊ gar. pꝛo vecturis ⁊ ferraturis equoꝛum ſi indigeant: pecuniam exigere poſſunt.
o ¶ Volēte. qđ dic vt. ȷ. c. pri. Nota caſū ſpālē ı̄ quo ꝓhibetur iſta duo exigere ⁊ a volēte recipere: ſic. ſ. de reſcrip. ſtatutū. §. inſuper. cum. §. ſe. ſic. C. li. xij. publice leticie vel conſulum nūcia. l. vna ı̄ fi. cū alꝭ ſepius ſit licitū recipe qđ nō lʒ exigere. xviij. di. de eulogijs. dilectus. ff. de var. ⁊ extraodi. cogni. l. ȷ. §. eſt quidem.

cōſtitutū: nullam tm̄ pecuniaȝ ipſe vl̄ aliq̄s d ſua familia occaſiōe alicui⁹ officij[a] aut cōſuetudinis ſeu q̄libȝ alio mō eaꝝ noīe: ſʒ ı̄ victualib⁹ expē ſas tm̄ recipiat moderatas. ¶ Caueat ı̄ſuꝑ ne ipē vl̄ q̄ſq̄ ſuoꝝ aliqđ munus: qđcūq̄ȝ ſit et q̄ſrcūq̄ȝ offeraẗ: ꝑſumat recipe: vt ñ q̄ ſua ſūt videaẗ q̄re re: ſʒ q̄ ieſu xp̄i: qđ ſi fuerit cōtra ꝑſumptuȝ recipiēs maledictionē ı̄currat a qua nunq̄ꝫ niſi duplū reſtituat libereẗ[b]: volum⁹ eni ı̄ his fraudē q̄ūlibȝ ꝑēitus euitari. ¶ Hāc aūt viſitādi foꝛmaȝ ab vniuerſis ēt ep̄is alijſq̄ȝ[c] ꝑlatis oꝛdinario iure ſuos ſubiectos viſitantibus plene obſuari ꝑcipimus ſaluis[d] ſuꝑ hoc rationabilibus ⁊ appꝛobatis religioſoꝛuȝ cōſuetudinib⁹ ⁊ reg̃larib⁹ ı̄ſtitutis. Greg. x. ı̄ gnāli ꝯcilio lugdu.

Exigit[e] ꝑuerſoꝝ audacia[f] vt nō ſim⁹ ſola delictoꝝ ꝓhibitione ꝯtenti: ſʒ etiaȝ penaȝ deliquētibus ı̄ponamus[g]: ꝯſtitutiōeȝ[h] itaq̄ȝ felicis recoꝛdationis innocentij. pape. iiij ꝑdeceſſoꝛis nr̄i editaȝ ſuꝑ nō recipiendis in pecunia ꝓcurationibus: ac ſuꝑ receptiōe munerū viſitātibus eoꝝūq̄ȝ familiaribus ı̄t̄dicta. quā mlt̄oꝝ ferẗ temeritas ꝑterire[i]: volentes ı̄uiolabiliter obſuari eaȝ d cernimus pene adiectiōe iuuandam. Statuentes[k] vt vniuerſi ⁊ ſinguli qui ob pꝛocurationem ſibi rōe viſitationis[l] debitam exigere[m] pecuniam[n]: vel etiam volente[o] recipere: aut alias conſtitutionem ipſā recipiendo munera[p]: ſiue viſitatiōis officio[q] nō ı̄penſo[r] ꝓcurationē in victualibus aut aliquid aliud[s] pꝛocurationis occaſione violare ꝑſūpſerint: duplum[t] eiuſ quod receperint eccleſie: a qua id receptū fuerit infra menſem reddere teneantur[u]. ¶ Alioquin extūc[x] patriarche archiep̄i ep̄i duplum ipſum vltra ꝑdictuȝ tempus reſtituere differentes ingreſſuȝ ſibi eccleſie ſentiāt interdictū[y] ı̄ferioꝛes[z] v̄o ab officio ⁊ bn̄ficio nouerint ſe ſuſpēſos[⁊] quouſq̄ȝ[ꝯ] de duplo h⁹ı̄ grauatiſ eccleſijs plenariā ſatiſfactioneȝ ı̄pendāt: nulla eis ı̄ hoc dātiū remiſſiōe liberalitate ſeu gratia valitura[ꝝ]. Bonifaci. viij.

p ¶ Munera. cōſulte facit viſitās ſi ab omni munere ſe abſtinet. i. q. i. ſūt nōnulli. ⁊. ſ. e. ti. c. pꝛoxi. §. pe. credit tm̄ gar. ſ. q̄ ſi modicum eſculentū vel poculētuȝ recipiat q̄ nō ſit veriſilie q̄ aliquē moneat: vel donantem pauperioꝛē faciat non lʒ locuȝ pena: ar. de ſimo. ⁊ ſi q̄ones. ff. d of. pꝛeſi. l. plebeſcito. q̄ꝛ talia non trahūẗ ad munera. ff. de of. ꝓcon. l. ſolent. ad fi. ad hoc. ſ. de dona. inter vi. ⁊ vxo. c. vlt. ſ. e. li. de reſcrip. ſtatutū. §. inſuper.
q ¶ Officio. qđ q̄lr exerceri debeat colligiẗ. x. q. ȷ. placuit. ſ. c. pri. §. ſane.
r ¶ Nō impenſo. ille cui ex oꝛdinaria poteſtate cōpetit viſitare ı̄peditus ꝑ aliū viſitare pōt: ⁊ ille viſitās ꝓcurabiẗ nō ille q̄ cōmiſit: qđ dic vt. ſ. de of. oꝛ. ſi epiſcopus. e. li.
s ¶ Aliud. xiiij. q. iij. plerīq̄ȝ. de ſimo. intantum.
t ¶ Duplū. xxiij. q. i. militare. xviij. di. q̄m̄. i. q. i. cōcuſſionis. ⁊. c. ſequenti.
u ¶ Teneātur. ſaluo eo quod dicit. ȷ. c. pxi. ⁊ teneẗ etiā familia de eo qđ pꝛecepit: ⁊ ipſe epiſcop⁹ teneẗ de facto ipoꝝ. lxxxvj. di. an putatis. ſ. e. li. de elec. generali. §. vlti.
x ¶ Extunc. elapſo menſe.
y ¶ Interdictū. nouerit: qđ ē. ȷ. a tali pena incipit cū iſtis maioꝛib⁹: vt. ſ. e. li. de offi. dele. c. ij. ⁊ ſi durāte ı̄terdicto iſti moꝛiāẗ: nō ſepeliūẗ ı̄ cimiterio. ⁊ ſi interim celebꝛent in eccl̄ia in ſuo offō ſicut pꝛius irregulares efficiūẗ: vt. ȷ. de ſen. ex. is cui.
z ¶ Inferioꝛes. ⁊ ſic magis puniẗ minoꝛ q̄ȝ maioꝛ: de quo dic vt. xl. di. homo chꝛiſtian⁹. ⁊. ſ. de iureiurā. cum quidam.
⁊ ¶ Suſpenſos. ſi interim celebꝛent vt pꝛius ſūt irregulares nec poterūt ab alio q̄ȝ a papa abſolui. ſ. de re iudi. cū eterni. ȷ. de ſenten. ex. cum medicinalis.
ꝯ ¶ Quouſq̄ȝ. ergo facta reſtitutōe ſtatiȝ ſūt abſoluti ſine alia ſententia. lxxxj. di. ſi qui. cum ſuis concoꝛ. de ſpon. non eſt.
ꝝ ¶ Valitura. No. caſū vbi rē meā vel mihi debitam remittere non poſſum: lʒ nil ſit tā naturale q̄ȝ voluntate dn̄i rē ſuam in aliū trāſferi: inſti. de rerū di. §. ꝑ traditionē. ⁊ de h̄ dic vt di

h ¶ Cōſtitutionē. ſ. c. pri. §. i. ⁊. §. ꝓcuratiōes. vbi tria ſtatuta erāt q̄ h̄ ꝯfirmāẗ appoſita pena. pꝛimū q̄ ꝓcuratio recipiaẗ ſolū a locis viſitatis: ſc̄duȝ q̄ ſolū ı̄ victualib⁹: tertiū q̄ viſitātes vel familiares mūera nō recipiāt.
i ¶ Preterite. maledictionis penā ibi appoſitam non curantes nec excuſantur quia multi: q̄ꝛ nō minus ardebunt q̄ cuȝ multis ardebunt. ij. q. i. multi in fi.
k ¶ Statuentes quod. ſ. c. pri. in archiep̄is dictū erat hic ad omnes extēditur quibus competit viſitare.
l ¶ Viſitatiōis. in alijs ergo ꝓcuratiōibus q̄ debentur legatis vel nuncijs ap̄lice ſedis: vel q̄ debenẗ rōe ꝯſuetudinis vel rōe pacti in fūdatiōe vel ꝯſecratione appoſiti nō habēt locū he decre de quib⁹ habes. ſ. e. quāto. ⁊. c. ꝓcuratiōes. ⁊. c. cuȝ nuꝑ. ⁊. xviij. q. ij eleutherius.
m ¶ Exigere. ab ı̄uito extoꝛquere. ff. de le. iij. fideicommiſſa. §. ſi rem.

ri.s.e.li.de rescriptis statutum.§.siquid autem.

a Felicis ortū habuit ab his q̄ no.guil.s.c.pri.vbi dicebat se a dño gre.audiuisse ꝺ mēte sua fuisse qꝺ h statuit

b Lugdunen s.c.proximo.

c Aliqui.ino.iij.i archiepis ꝓhibuerat ꝑncipalr ⁊ demū ad oēs extēderat.s.c.i.

d Exigere. circa hoc. nil corrigit vel mutatur.

e A volēte.hoc ē qꝺ ē j.recipit mutationem.

f Experientia.sic.s.e.li. de elec.q̄z sit cū suis ꝯc.

g Dispēdia pſbyr ruralis q nō h₃ nisi vnum gau sape:forte sine māutergio ⁊ vnicū lectulū quo procurabit ⁊ hospitabit epm:cum nec forte domus sufficiat: posito ꝙ abūdarēt reliq̄:⁊ eps quō in vili domo manebit:vtilis ergo fuit h ꝯstitutio q̄ tollit h dispēdia.

h Cōcedim⁹.o.reuolauit ad .a.i. extremitas ad ꝑncipiū.xxxv.di.ab exordio Oli₃.n.ab his q ꝓcuratione victualiū parare debebant inuitis ꝓcuratio in pecunia exigi nō poterat.x.q.i.relata.sed a volētibus bn̄ poterat in pecunia recipi ⁊ certa sūma taxari.x.q iij relatum idem est hodie ꝑ hanc decre.⁊ est eq̄ssimū:vt dixi in proxi.glo.

i Offi cio.satis hoc puto locū hr̄e nō solū in ordinario officio:sed etiā delegatiōis:cū vtrobiq₃ eadē sit rō:nō ob. qꝺ. j. dicit ꝑsonalit q̄ itelligo ꝙ cū ꝑsonalit visitāt ꝓ suis victualibus a visitātis pecuniā recipiāt: cū sūt per alios nō ipi: sed illi victualia vl pecuniā pro eis recipient:vt.s.de offi. ordi.si episcopus.

k Persoluendam.alias.n.posset totam ciuitatem vna die visitare ⁊ tot procurationes recipere quot ibi essent ecclesie: quod esset absurdum:numerus ergo procurationum non excedat numerum dierum.s.eo.procurationes

l Cetera vero.s.circa exactiones statuta ⁊ circa procurationes ēt i victualibus nō recipiendis a locis non visitatis: ⁊ circa munera non recipienda a visitantibus vel eorum famulis cum penis superius statutis.

m Quāq₃.si vniuersitas vl singularis ꝑsōa ecclias vl ecclesiasticas ꝑsōas ꝯpulēit soluere pedagia vl guidagia vl exactiones ꝓ reb⁹ suis q̄s cā negociatiōis nō deferūt vl ꝑ ꝑsonis:singulares sūt excōicati ⁊ vniuersitas iterdicta:nec ꝓdest contraria cōsuetudo.Cle.hoc addit:ꝙ diocesani quib⁹ cōstat aliquos i has sētētias icidisse:illos publicare debent: ⁊ ipsas sententias facere obseruari.eo.ti.presenti.

Felicis[a] recordatōis,igregorij[b] papa.x.ꝑde. noster ꝓhibuit i cōcilio lugd[b] ne aliq[c] ob ꝓcuratione sibi ratiōe visitatiōis ꝺbitā exigē[d] pecuniā ꝑsumerēt:vel etiā recipere a[e] volēte. Verū quoniam rerum experientia[f] nos instruxit: ex hoc tā personis visitātibus q̄ locis ⁊ ecclesijs visitatis mlta cōmodorum dispendia[g] prouenire concedimus[h] patriarche archiepiscopi ⁊ alij:quibus ex officio[i] competit visitare:a volentibus ecclesiarum ⁊ locorum visitatorum rectoribus seu personis pecuniam licite recipere valeant pro sumptibus moderatis faciendis in victualibus diebus quibus visitationis officiū personaliter exercebunt. Adijcientes ꝙ n̄ liceat visitandi: nisi vnam ꝓcurationem recipere vna die siue vnum locū visitauerit siue plura: etiam si locus quilibet visitatus ab illo sufficeret ad procurationē integrā ꝑsoluendā[k]:cū eidē sufficere ꝺbeat: vt tēporalia metat a locis personaliter visitatis ꝓ diebus quib⁹ eis spūalia subministrat. Cetera[l] vo i eiusdē predecessoris ꝯstitutione contenta in suo volumus robore perdurare. Idem:

Quāq[m] pedagiorū[n] exactiones tā iure canōico[o] q̄ ciuili[p] regularit merito sint dānate:tanto tn̄ districtus ne ab ecclesijs ⁊ ꝑsonis ecclīasticis talia exigāt ꝓhiberi oportet q̄to si id fiat maioris[q] inde trāsgressiōis reat⁹ icurrit:⁊ offēsa euidētior ꝯprobat. Cū igit eccl'ie ecclīasticeq₃ ꝑsone ac res ipsarū[r] nō solū iure humano[s] ꝗnimo ⁊ diuino[t] a secularium ꝑsonarū exactiōib⁹ sint imunes:ꝯstitutiōez[u] felicis recordatiōis alexādri pape.iiij. ꝑdecessoris nostri:q statuit ecclesias ⁊ ꝑsonas ecclīasticas ad pedagia ⁊ guidagia penit⁹ n̄ teneri nec ad exhibēdū vl soluēdū talia ꝓ rebus suis ꝓprijs quas non causa negociādi[x] deferūt vel deferri faciunt seu transmittūt. Volētes ꝓpter multorū insolentiā ⁊ abusum pene adminiculo adiuuare[y]:adijcimus districtius inhibendo contraria cōsuetudine[z] quorūcūq₃:que dicenda ē corruptela verius:nō obstāte vt nec collegiū[7] nec vniuersitas nec aliq̄ etiam singularis

n Pedagiorū.quid sint guidagia ⁊ qd pedagia:vide.s.de ver.sig.super quibusdam.

o Canonico.predicta decre.super quibusdam.

p Ciuili.C.no.vec.isti.n̄ pos.l.ab ecclijs.C.ꝺ sacrosāc.eccle.l. placet.

q Maioris.s.q̄z erigantur a laicis

r Ipsarū.s.ecclesiarū ⁊ ecclīasticarū ꝑsonarū. nam res clericorū eodē ꝑuilegio gaudēt q̄ res eccliarū: vt xvi.q.i.simil.⁊ ratione ibi no.io.⁊ ber.s.ꝺ pig.ex litteris.i gl.pe. nec ē illꝺ vniuersalit verū:vt no.io.xvi q.iij.c.j.

s Humano.positiuo:vt dictum est supra.

t Diuino.legit gene.xlvij. vltra mediū subiecit ioseph omnē terrā egypti pharaonis ⁊ cūctos populos eius a nouissimis terminis egypti vterq₃ ad fines ei⁹ ꝑter trā sacerdotū:⁊ seqt sic ex eo tēpore vsq₃ in presētē diē i vniuersa tra egypti quita ps regibus soluit:⁊ factū ē q̄si i legē ꝑter terrā sacerdotalē q̄ liba ab hac ꝯditōne.fuit. Itē esdre vij.vltra mediū: vbi dixit rex adagej suis ministris: vobis quoq₃ notū facim⁹ de vniuersis sacerdotib⁹ ⁊ leuitis cantorib⁹ ⁊ ianitorib⁹ ⁊ ministris dom⁹ dei:vt vectigal ⁊ tributū ⁊ ānonas nō habeatis potestatē iponēdi sup eos:⁊ cōcor.ad hoc.s.de immu.ec.non minus.

u Constitutionem.quam habes.j.de immu.ec.c.i.⁊ pro parte eius mentem vide hic decisam.

x Negociandi.ad hoc de vi.⁊ ho.cleri.c.vlti.Et no. in his que negociationis causa portātur nō i proprijs vel his que portantur ad vtilitatē fisci soluuntur exactiones iste.C.de vectig.⁊ commis.l. vniuersi.

y Adiuuare.s.c.erigit.in princi.

z Consuetudine.ad idē.s.eo.romana.§.procurationes.s.de capel.mo.c.vno.cum simi.

7 Collegium.ex quibus hec cognoscantur:vt no.s. de exces.prela.dilecta.

psona cuiuscunq; sit dignitatis conditiōis aut status a prefatis ecclesijs aut personis ꝓ personis ipsis aut rebus p̄dictis[a] a tali exigat vl' extorq̄at per se vel per alium[b] suo noīe vel etiā alieno[c] aut eas ad huiusmodi persoluenda compellat. ¶ Qui vō contra fecerint si ꝑsone fuerint singulares[d] excōmunicationis: si autē collegiū vel vniuersitas[e] ciuitatis castri seu loci alteri⁹ cuiuscunq;: ipa ciuitas castrū vel loc⁹ interdicti sententiã ipo facto incurrāt: nec ab excōmunicatione huiusmodi absolutiōez vel interdicti relaxationez obtineāt: donec exacta plenarie restituerint: ⁊ de trāsgressione satisfecerint[f] cōpetenter. ¶ Idē.

Perpetuo[g] declaram⁹ edicto archiepscopuz posse ꝫm tenorem ꝯstitutionis[h] felicis recordationis inno. pape iiij. predecessoris nostri super hoc edite suaz ꝓuiciaz visitare libere: lz non sint eius suffraganei negligentes[i] ⁊ iterare[k] visitationez eandē: ac ꝓcurationes a locis[l] recipere visitatis ꝯsuetudine: siqua forsaz ab ipsis suffraganeis vel ab alijs[l] allegeẗ. ꝑmissis[m] ꝯ̄ria nō obstāte[n]. ¶ Potest etiam idē archiep̄s dum visitat confessiones subditoꝝ suffraganeorum audire ac absoluere[o] cōfitentes: ⁊ ipsis penitentias iniungere salutares[p]. ¶ Bonifacius o ctauus.

De consecratione ecclesie vel altaris.

Si[q] ecclesiā pollui sanguinis[r] aut seminis[s] effusiōe ꝯtingat: ipi⁹ cimiteriuz si ꝯtiguū[t] sit eidez cēseẗ eē pollūtū[x]: vnde anteq̄ recōciliatū fuerit: nō debet in eo aliqs sepeliri: sec⁹ si remotū fuerit ab eadē. ¶ Nō sic q̄z in casu conuerso sentimus: vt videlicet polluto[y] cimiterio: q̄uis ecclie ꝯtiguo debeat ecclesia reputari polluta: ne minus dignū maius[z] aut accesso

a ¶ Predicti. ꝓprijs. s. q̄s eā negociatiōis nō deferunt.
b ¶ Alium. j. de reg. iur. qui per alium.
c ¶ Alieno. xlvi. di. sicut nō suo. j. de reg. iur. qd̄ alicui.
d ¶ Singulares. etiam epi quia decre. q: periculosum. de sententijs suspensionum ⁊ interdicti loquitur.
e ¶ Uniuersitas. i collegiū eni vel vniuersitatē excōicatiōis sētētia ꝓferri nō dz. j. de sē. excō. romana. §. i vniuersitatez vbi de hoc. Et intelligo hoc etiam de vniuersitate vel collegio ecclesiastico: vt. s. de ꝑsonis dixi in ꝑri. glo. ⁊ facit. ff. si ꝫ ui. vendi. l. altius ⁊ de na. ex libe. ven. ⁊. c. vno. de ꝯ ci. q̄zuis.
f ¶ Satisfecerint ad instar excōicati pro manifesta offensa. s. de ver. sig. ex parte. j. ⁊. c. se. j. de senten. ex. solet. ⁊. c. venerabilibus.
g Perpetuo. Emanauit ad declarationez decr. s. e. romana ⁊ correctionē eorū. q ibi no. ber. ⁊ s. e. c. nup. ⁊. s. de accu. sicut olim.
h ¶ Constitutionis. s. e. c. j.
i ¶ Negligētes. ꝯ̄riū no. ber. i p̄dictis locis: ꝫ aliō ē visitare aliud de criminib⁹ iquirere: vt dixi. s. eo. c. i.
k ¶ Et iterare repete ꝫm constitutionem ⁊c. quod est. s. ⁊ idem repetas in prori ver.
l ¶ Alijs. puta subditis suffraganeorum.
m ¶ Premissis. visitationi iteratiōi ⁊ procurationi.
n ¶ Obstante. ad idem. s. c. pror. cum suis concor.
o ¶ Absoluere. No. casum in quo archiepiscopus in subditos suffraganeorum iurisditionem habet. Item per totam prouinciam dat litteras indulgentiarum. s. de pe. ⁊ re. nostro. alios casus habes. ix. q. iij. in summa s. de of. or. pastoralis.
p ¶ Salutares. nō nimiū austeras. xxvi. q. vij. alligāt. ⁊ in eis imponendis consideret que leguntur: de pe. di. v. consideret. ⁊. s. de homi. sicut dignum.
q Si ecclesiā. Emanauit ad declarationē eoꝝ q̄ no. hosti. s. e. ti c. j. ꝓpe ecclesia dr̄ ꝯsecrata: basilica non ꝯsecrata: de reli. do. c. i. ꝫ ꝯ̄ nō ꝯsecrata polluiẗ: ꝫ aliter reconciliaẗ. s. eo. c. vlti.
r ¶ Pollui. quo ad opiōnē hominū q eā polluūt quātū in eis est: que eni sūt sancta coinquinari nō possunt xv. q. vlti. c. vlti. de coha. cleri. ⁊ mu. vestra. ⁊ qd firmuz erit aut stabilis si sanctitas incorrupta corrumpaẗ. C. de epis. ⁊ cleri. si quēq̄z. ⁊ ob hoc dico q̄ si pollutio fuerit occulta nō debet reconciliari. dicūt eni theologi: q̄ iō recōciliaẗ ecclia: vt vidētes laici eccliaz sic lauari: q̄ nō peccauit: cogitēt itra se quātū ꝓ lauatiōe peccatoꝝ laborādū sit. ⁊ ꝓbaẗ hoc iure: q: ecclia nō iudicat de occultis. xxxij. di. erubescāt de simo. tua. non ob. de adul. significasti. quia dico q̄ adulterium ibi publicum erat: quod patet ex eo q̄ adultero indicta fuit purgatio.
s ¶ Sāguinis. humani ⁊ iniuriosi: vn̄ si ibi occidaẗ canis vel humanus sanguis casu effūdaẗ: ecclesia nō est reconcilianda: ⁊ si sine sāguinis effusione occidaẗ ibi hō: puta cū tersorio ad collum bn̄ reconciliaẗ ꝓpter criminis horrorē ꝫm hu. g no. hoc de ꝯse. di. j. ecclesijs. ⁊ est casus. s. e. ꝓposuisti. vbi diciẗ q̄ ꝓpter homicidia ⁊ vlunera reconciliaẗ ecclia: nō dicit an in eis fuerit sāguinis effusio: necne: et si extra eccliaz vlneratus ad ecclesiā fugiat et ibi sāguinē spargat: nō recōciliatur ecclia: secus econtrario: vel cū sanguinē colligit in scutella: si autem supra tectū ponē cuz sagitta homo interficitur: dixit ibi hu. q̄ non ē facienda reconciliatio: q: extra ecclesiam videtur factum. Sed quid si sanctus vir ibi occidatur: nunquid reconciliabitur ecclesia: videtur q̄ sic: quia indistincte iura loquūtur: ⁊ celeratius ē iustum ⁊ sanctum occidere q̄z iniustū xxiij. q. v. si non licet in contrarium videtur cum ecclesia sāctificata sit nō polluta: sed hoc veruz est ex sanguinis effusi passione: sed ex ipsius effusi actione bene polluitur: iuxta illud actio displicuit: passio grata fuit: vnde primum teneas: locū tamen sanguinis non lauabunt.
t ¶ Seminis. humani nō canū: ⁊ itelligunt hic qdā de semie fornicario: vn̄ si vir cognoscit vxorē i ecclesia nō recōciliabiẗ hoc tenet hug. cuius glosas posuit ioānes: de cōse. di. i. i ecclesijs. vincen. ⁊ gandolphus. Sz ipe ioannes ꝯ̄: qd̄ verū puto allegabat. ff. de sol. l. qd̄ dicimus ⁊ hoc no. xxxj. di. ōniā. lxxiij di. ecclesijs. xxxiij. q. iiij. apostolus. Nā multo licita ex loco sūt illicita. ꝫ. q. vij accusatio de imu. eccle. c. j.
u ¶ Contiguum. cōtigua dicuntur quorū extrema se ꝯtigūt.
x ¶ Pollutum. concor. j. de senten. excō. si ciuitas. vbi idem de ecclesia interdicta distinguitur.
y ¶ Polluto. sanguinis vel seminis effusione: vt. s. vel q: ibi fuit aliquis excōicatus sepultus. s. co. consuluisti.
z ¶ Maius. ad se trahere videaẗ qd̄ ē. j. ⁊ ꝫ eē nō debet s. eo. q̄ i dubijs. vbi de hoc: ad idē. s. e. li. de ꝓben. c. antepenultimo.

a ¶ Principale . quod
esse nō debet : imo potiꝰ
econtrario.j.de.reg.iur.
accessorium.cū suis ꝯcor.
b ¶ Pariete. paries igi/
tur diuisionem inducit :
idem.ſ.eo.li.de elec. vbi
periculum.§.in eodem.
c ¶ Uiolatum. No.ꝙ lʒ
accessoriuʒ sequatur pn
cipale contiguum non
tamen sequitur accesso/
rium etiam contiguum
vt hic: multo ergo minꝰ
principale sequitur acces
sorium:vt.ſ.proxi.rñ.
d Lorioriosus.festa
xij.apostolorum.
iiij.euágelistaruʒ
⁊.iiij.doctorum
⁊ confessorum ecclesie.
s.gregorij augustini am/
brosij ⁊ hieronymi : sub
officio duplici debent
solēniter celebrari.
e ¶ Duodeno. hoc dicit
propter paulum ⁊ illos
qui non fuerunt de nu/
mero:hi autem sunt.xij.
petrus ioannes iacobus
ȥebedei andreas philip/
pus thomas bartholo/
meus matheus iacobus
alphei simon iudas iaco
bi ⁊ matthias qui fuit i
locum iude scarioti.
f ¶ Quatuor. marcum
mattheū lucā ⁊ ioānem.
g ¶ Sedis. solus papa
habet non solum certos
de sanctis pre alijs extol
lere:ȝ etiam eos canoni
ȥare multiplici ratione.
prima quia ista est vna
de maioribꝰ causis que
inter christianos propo
ni possit:⁊ sic est ad sedē
ap.referenda : de bapti.
maiores . Secūdo quia
miracula attribuuntur
fidei hec igitur questio
cum sit de fide precipue
ad sedem ap.referenda.
xxiiij.q.j.quotiens. Ter/
tio quia ad papā spectat
ꝺclarare dubia scriptu/
rarum:qui fi.sint le. per
venerarabilē . mlto for/
tius dubia sctitatis : qr
circa maiora maius pe/
riculum vertitur : ideo
⁊c.ſ.de elec. vbi pericu/
lū. Quāto ne ppt mltoꝝ

riuʒ principale[a] ad se trahere
videat. ¶ Nō vnū sed plura
cimiteria esse nōscunt . que ꝙ
uis sibi coherētia pariete[b] tñ
medio seiunguntur. ¶ Jōq3
violato eoruʒ altero: alterum
lʒ ꝺ vno ad aliud per portam
intermediaʒ habeat accessus
ñ propter hoc reputabit vio/
latum[c]. Bonifacius.viij.

De reliquijs ⁊ veneratione sanctorum.

Loriosus[a] deꝰ in san/
ctis suis ⁊ in maiesta/
te mirabilis: cuiꝰ ⁊ in
effabilis altitudo pru
dētie nullis iclusa limitibus:
nullis termis cōphensa recti
cēsura iudicij celestia parit ⁊
terrena disponit: ⁊ si cunctos
eius mistros magnificet: altis
decoret honoribꝰ: ⁊ celestis ef
ficiat beatitudis possessores :
illos tñ vt dignis digna repē/
dat: potioribꝰ attollit isignijs
dignitatuʒ : ⁊ pmioꝝ vberiori
retributiōe ꝓsequit qs digni
ores agnoscit: ⁊ cōmēdat ingē
tior excellellentia meritōū: sic
⁊ alma mr ecclesia eius sacra
vestigia ꝓsequens ⁊ exemplo
ducta laudabili : lʒ vniuersos
in regnis celestibus ꝯstitutos
studijs honorare sollicitē ⁊ so
noris offerre pconijs non de/
sistat : gloriosissimos tñ chri/
stiane fidei pncipes athletas
dei electos iustos seculi iudi/
ces lumia vera mūdi: videlicet
christi redēptoris apostolos
numero duodeno[c] contentos
q viuentes in carne pdictam
ecclesiaʒ suo pcioso sanguine
plantauerunt ipsam erigēdo
sublimit ⁊ disciplinis santis
simis dirigendo: reuerēdissi/
mos etiā patres virosq3 clarissi
mos quattuor[f] euāgelistas dñi
per quorum diligentissima ⁊
fidelissima studia eideʒ eccle
sie sacra euangelia illuxerūt.
¶ Egregiosq3 ipsius docto
res ecclie beatos gregoriū : q
meritis iclytꝰ sedis[g] ap. curā
gessit: augustinū ⁊ ambrosiuʒ
venerandos antistites ac hie
ronymū sacerdotij pditum ti
tulo eximios cōfessores sum
mis attollere vocibus : laudi
bus personat precipuis: ⁊ spe
cialibus disponit honoribus
venerari: horuʒ quippe docto
rum perlucida ⁊ salutaria do
cumenta predictam illustra/
runt ecclesiam: decorarūt vir
tutibus ⁊ moribus informa/
runt: per ipsos preterea quasi
luminosas ardensesq3 lucer/
nas super candelabrum in do
mo domini positas erroruʒ te
nebris profugatis totius cor
poris ecclesie tanꝙ sidus irra
diat matutinum: eorum etiaʒ
fecunda facundia celestis irri
gui gratia influēte scriptura
rum enigmata reserat: soluit
nodos: obscura dilucidat : du
biaq3 ꝺclarat: profundis quo
que ac decoris illorum sermo
nibus ampla ipsiꝰ ecclesie fa
brica velut gemmis vernanti
bus rutilat: ⁊ verborum elegā
tia singulari gloriosius subli
mata corruscat. Ideoq3 circū
specta prudentia dicte sedis
que actibus intenta salubri/
bꝰ ⁊ opibꝰ exposita pietatis li
bēter ⁊ solerter exegt q st dei
premissa sollicite digneq3 con
siderans ⁊ debita meditatio
ne perlustrans : ad diuini no
minis honorem ⁊ gloriam ex
altationem catholice fidei sa
lutemq3 fidelium merito cen
suit: riteq3 prouidit : aposto/
los euangelistas ⁊ cōfessores
eosdem in vniuersali ecclesia
honorificentie potioris impē
dijs attollendos: vt ab ea tan
to propensius honorari se sen
tiant: quanto ipsam pre cete
ris excellentius illustrarunt.
¶ Nos itaq3 pijs ducti con
silijs dignisq3 studijs excitati
nōnullos predecessores nros
romanorum pontificum qui

epoꝝ simplicitatē
populū ꝺcipi ꝯti
gat.ſ.e.ti.c.j.⁊.ij.
Quito ne i i fini
tū ꝯtigat sanctos
mltiplicāi: ⁊ sic ꝺ
uotiōē refrigesce
re ⁊ sctitatē vilesce
re.lxxx. di.epi vi/
det tñ ad id ꝯ.ſ.
ꝺferijs.c.vl.ꝺ cō/
se.di..iij.c.j.vbi vi
det ꝙ epi nō pos
sūt: ȝ illō itelligi
tur ꝺ scia iaʒ cāo
niȥatis:ñ.n.oiuʒ
festa vbiq3 colū/
tur : hoc aūt con
sequitur sanctus
per canoniȥatio/
nem : ꝙ ecclesia
ꝓ eo solēniter ⁊
pro aliquibus so
lemnius dicit of/
ficiū: vt hic. Iteʒ
inter alios sāctos
in letanijs noia/
tur ⁊ inuocatur:
⁊ si ecclesia in ca
noniȥatione er/
raret quod nō ē
credēdū: lʒ acci/
dere posset : ꝺ sē.
ex.a nobis. ij .ni/
hilominꝰ pces i
honorē talis ac/
cepte ⁊ gratie st:
p fideʒ .n. christi
oia purgantur: ꝺ
coha. cle. ⁊ mul.
vestra. Et esto ꝙ
si vitas canoniȥa
tionis deficiat ñ
deficit fides : de
bap debitum . de
presby.non bap.
c.ij.⁊.iij. Dicimꝰ.
n.⁊ cuilibʒ lʒ i se
creto alicui ꝺfun
cto quē sāctū cre
dit pces porigē :
vt ꝓ ipo ad deuʒ
itcedat: lʒ solēnes
pces publice emit
tere vl solēne of/
ficiū publice dicē
neqat: vt dixerūt
ino. ⁊ host. ſ .e.ti.
Ad cāoniȥāduʒ
āt sāctos ingren
dum ē an illi de
quo canoniȥād9

querit prior vita testimoniū pbeat p laboribus multis moribꝰ castis actibꝰ strenuis.lxj.di miramur. Oportet eni hoc psiti testificatione pdicari: ⁊ bone fame preconij nō taceri.xij.q.ij.quatuor. ⁊ maxie queri debet ꝺ simplicitate ⁊ humilitate q: superbis deus resistit hūi libꝰ aūt dat grāz item dz q̄ri an in vita psecutiones passus fuerit.vij.q.j.oīs qui ⁊.c.ibi adunati.⁊ an passus fueit ex charitate.j.q.j.vid que rēdū etiā ē de miraculis factis i vita ⁊ pꝰ mortē. Et q̄ztū ad hoc q sit miraculū q̄tuor requirunt. Primū q ex deo nō ex arte cōtingat: nec ex diabolo. nā miracula quādoqz fiūt per malos.j.q.j.teneamꝰ ⁊.c.pphetauitne cesse.est eni martyres a deo impetrasse q̄ mandāt l.di.siqs ꝑposte ra. Scōz q sit cōtra naturā: sicut de virga moysi mutatata incolubrū: ⁊ de asina loq̄nte ad balaā supra de here.cum ex iniūcto. Tertio q nō sit ex vi verborum.sz hominis merito id contingat.nā panis ⁊ vinū ptāre ⁊ v̄tute v̄borum transsubstā iātur in corpus ⁊ sanguinē.ꝫ.de cele.mis.cū marthe.§.q̄siuisti. Quartū q sit ad corrobo rationē fidei.her ba enim ministerio hōis transit i vitrū: sed hoc nil ad corroboratōz fidei: ⁊ iō ad cāonizationem nisi hec quatuor ꝯcurrant miracula: nō ꝓdessent fz summistas qui hoc no.ꝫ.eo.ti.⁊ moderni.ꝫ.de tes.venera bili.
a Duplici dicūt qdā officium duplex: cum (tota antiphona dicitur ante psalmum ⁊ tota post psalmum: cum alias nō tota: sed solum principium dicat añ psalmū: alij aliter: clericis hoc relinquo.

spālis ꝺuotōis ꝓsequētes āne ctū aliquoꝝ festa sanctorum sub duplici[a] ordiauerrunt officio celebrāda imitari sollicite itēdētes eorūdē apstolorū euāgelistaꝝ ⁊ ꝯfessoꝝ festiuitates pcipuas ꝺ fratꝝ nostrorū ꝯsilio ⁊ assēsu sb offō dupliciꝰ p vniuersas orbis ecclīas volumꝰ: statuimꝰ ⁊ pcipimus ānis singulis ppetuis futuris temporibus solēniter celebrari. A lex.iiij.

De imūitate ecclīaꝝ cimiteriorū ⁊ alioꝝ locoꝝ religiosoꝝ.

Uia nōnulli[b] hñtes tpale[c] dñiū vel potestatis gerētes officiū seclaris libtatē ⁊ imūitatē ecclīasticā ledē ac minuer tāq bonoris ⁊ pulegij ecclīaꝝ iuidi moliūt: expedit q p diligētiā ⁊ auctē sedis apo. q̄ curā hz ecclīaꝝ omniuz ⁊ tutelā ꝯ taliū ausus ⁊ cōamia opportunū remediūz apponat: vt ecclīe ipe i plēitudine iurie sui a libertatis ītegritate letēt: ac detestabilis maligno audacia ⁊ isolētiū nefaria temeritas ꝓpulset. Sane itelleximꝰ q i rgno frācie[d] ꝯmunie scabini seu cōsules ⁊ alij dñi tēporales: ⁊ q iurisditionē i ipis ꝯmunijs citatibꝰ castris ⁊ villis tpalez exercēt vl qbꝰ i illis cōmissa ē executio iusticie secularis molesti st nimiū ecclījs sup plribꝰ ⁊ ifesti: ⁊ iter cetera nitunt ⁊ stūdēt vt illis collectas ⁊ tallias ⁊ alia bꝰi eedē ecclīe ꝑtextu bonoꝝ[e] q̄ acqsiuerīt ⁊ tribuāt psoluāt l ex māū suā pōāt bꝰi acqsita. Uolētes itaqz supbis oibꝰ ꝓut expedit sollicite prouidere totqz temerarijs ausibus congruis presidijs obuiare. auctoritate ap. prehabita cū fratribus nostris. diligenti deliberatione decernimus nō licere prefatis cōmunijs scabinis: ⁊ his qui in eis iurisditionez temporalem obtinēt vel iusticiā secularem exercēt tallias vel collēctas seu exactiones[f] quascūqz ecclesijs vel psonis ecclesiasticis iponere vel exigere ab eisdē pro domibus predijs vel quibuscunqz possessiōibꝰ ab eisdez ecclesijs vel personis ecclesiasticis legitime hactenus acquisitis vl in posteruz accquirendis etiā si ipe ecclesie vel psōe vel res bꝰi sint infra illoꝝ districtū vl territoriū cōstitute. Nec ēt liceat illis ipsas ecclesias vel psonas ad distrahendum vel alienādū aut extra manū suā ponēdum[g] acquisita iam: vel que deinceps acquirent aliq̄tenus coartare. Grego.x. in generali concilio lugduñ.

Decet domuz[h] dñi sanctitudo[i]: decet vt cuiꝰ i pace[k] factus est locꝰ eius cultꝰ[l] sit cum debita veneratiōe pacificus[m]. Sit itaqz ad ecclesias humilis ⁊ deuotus ingressus: sit in eis qeta ꝯuersatio: deo grata: inspiciētibꝰ placida: q̄ ꝯsiderātes ñ solū istruat[n] sz ⁊ reficiat[o]. Conueni

b Uia nonnulli. seculares potestates ab ecclesijs vel ecclesiasticis personis tallias vel exactiones pro rebus vel possessionibus acquisitis vel acquirendis exigere non presumāt: nec eos cōpellere ad ipsas distrahendum vel extra manū suam ponēdum. hoc dicit
c Tēporale. qꝺ ecclīastico minꝰ esse dubiū ñ est.xcvj.di.si iperator. ꝫ. de ma.⁊ obe. solite.
d Francie. accidētiaz facti exprimit nō localez decre. facit. vnde eā generaliter ꝓsequitur.j.⁊ ꝫ.de censi.c.j.e.li.
e Bonorum. quid dices si tributarium predium donetur ecclesie: nūquid tenetur ecclesia ad tributuz? dic q sic: quia res transit cū onere suo x.q.ij.auc. sicut autem. ⁊ auc. siquē.xvj.q.j.sigs laicus. de deci. cū in tua ad hoc.ꝫ.de cēsi.c.j. vbi de hoc.
f Exactiones. aduc p uidetur.j.eo clericis.
g Ponenduz dicitur de iudeis q tenētur ad decimas prediales: qa si ipsi non colerent ꝫ.de dei. de terris. sic dicebāt isti laici aut extra manū vestram ponatis hec predia aut exactiones soluatis vt vel a vobis vel ab alijs collectas: ⁊ tallias ꝺ ipsis possessionibus habeamus.
h Decet domuz dñi. diuide decre. i.iij ptes. In prima ponit cōstitutionis causam: vsqz ibi sit itaqz. In secunda qualiter homines debeant se habere in ecclesijs: ⁊ a quibus abstineri vsqz ibi ordinarij. In tertia q ordinarij per se vel per alios hoc faciāt obseruari: vsqz ibi quivero ibi cōminatur penam in contrarium facientes
i Sāctitudo. sumptū ex psalmo: dominꝰ regnauit decorem.
k In pace. ex psalmo notus in iudea.
l Cultus. nam erit cultus iusticia silentium.v.q.iij.in loco
m Pacificus est enim rex pacificus ⁊ venit pacem docere.xxiij.q.j.nisi bella io.an.
n Instruat per bonum exemplum.vij.q.j.§.cum vero.
o Reficiat per doctrinam.xxvj.di. siquis vult nam anima

cibo spirituali nutritur. ʒ. de of. or. inter cetera.

a ¶ Ibidem. attolant quod est infra.

b ¶ Iesu christi. iesus hebraice dr̄ latine saluator christus grece latine dr̄ vnctus: christiani a christo: de sacra vnc. c. vno. §. i fronte ⁊ primo apud antiochiam fuit nomē illud. xxij. di. c. sacrosancta.

c ¶ A peccatis eorū. neminem enim vult perire: ꝺ bap. maiores. § caute. ioannes an.

d ¶ Cordis. ad cor enim respicit deus. x iij. q. v: siquid inuenisti.

e ¶ Vel. i. saltem.

f ¶ Capitis. l. dis. in capite. ioannes an.

g ¶ Intētis. vt nil anim⁹ cogitet q̄3 precer: ad qꝺ sacerdos populū excitat sursum corda dicendo: de conse. di. i. quando.

h ¶ Parlamenta. no. cōtra vniuersitates italie que frequenter faciunt in ecclesijs talia parlamenta.

i ¶ Turbare. ad hoc. ꝫ. de sen. ex. veniens. i auc. de san. epis. §. siquis tā sacra colla. viiij.

k ¶ Committi. non enim debent ibi misceri sceleribus: vbi de peccatis ē venia postulanda. i auc. coll. viij. vt liceat ma. ⁊ auie. §. quia vero ita. ⁊ ꝫ. e. ti. imunitatē ad idē de accusa. qualiter. ⁊. C. vñ vi meminerint.

l ¶ Cimiterijs. supra cū ecclesia.

m ¶ Negociationes. nā dominus negociatores eiecit de templo ⁊ mēsas nūmulariorum euertit. j. q. iij. ex multis. lxxxviij. di. eijciens. palea est. ⁊ est ratio: quia talia difficile fiunt sine peccato: vt. e. di. qm̄ nō cognoui. ⁊ de pe. di. v. qualitas.

n ¶ Secularem. idē. ꝫ. e. c. i. Ecclesiastica vero iudicia ibi tractari pñt ij. q. ij. c. vlti. ⁊. ꝫ. de. ap. i fronte. io. an.

o ¶ Suadenda. que. s. dicta sunt vsq3 ad ver. nullus.

p ¶ Compescant. per censuram vel aliam arbitratriam penā ꝫ. de of. dele. de causis. ioan. an.

q ¶ Processus. quid de contractibus initis in ecclesia: nunquid valebunt: dic ꝙ non debent fieri: ⁊ qui faciunt peccāt per hanc decre. tamē contractus tenet. nam cum tantum processus ⁊ sñias iudicum irritet ⁊ penal' sit constitutio: penā nō

entes ibidem[a] nom̄ illō: quod super oē nom̄: a quo aliud sub cello non est datum hominibus in quo saluos fieri credētes oporteat: nomen videlicet iesu christi[b]: qui saluum faciet populum suum a peccatis[c] eorum: exhibitione reuerentie specialis attollant: ⁊ quod generaliter scribitur vt in nomie iesu oē genu flectatur: singuli singulariter in seipsis implentes: precipue dum aguntur missarum sacra ministeria: gloriosum illud nomen quandocunq3 recolitur: flectant genua cordis[d] sui: quod vel[e] capitis[f] inclinatione testētur attendantur in locis eisdem intentis[g] precordijs sacra solēnia: deuotis orationibus insistatur: nullus in locis eisdem in quibus cum pace ac quieta vota conuenit celebrari: seditionem excitet: conclamationem moueat: ipetūue committat. ¶ Cessent i locis illis vniuersitatū ⁊ societatū q̄rūlibet consilia conciones ⁊ publica parlamenta[h]. ¶ Cessent vana ⁊ multo fortius feda ⁊ pphana colloqa. ¶ Cessent confabulationes quelibet: sint postremo quecunq3 alia: que diuinum possunt turbare[i] officum: aut oculos diuine maiestatis offendere: ab ipsis prorsus extranea: ne vbi peccatorum est venia: postulanda: ibi peccandi detur occasio aut deprehendantur peccata committi[k]. ¶ Cessent in ecclesijs earumq3 cimitterijs[l] negociationes[m] ⁊ precipue nūdinarum ac fori cuiuscunq3 tumultus: oēs i eis seculariū[n] iudiciorum strepitus conquiescant: nulla inibi causa per laicos maxime agitetur: sint loca eadem a laicorum cognitionibus aliena. ¶ Ordinarij locorum hoc faciant obseruari: suadenda[o] suadeant: interdicta huius canonis auctoritate compescant[p]: ad hoc alios etiam in ecclesijs ipsis magis assiduos ⁊ ad premissa idoneos deputando: ⁊ nihilominus processus[q] iudicum secularium ac specialiter prolate sententie in eisdem locis oī careant robore firmitatis. ¶ Qui vero premissas inhibitiones animo petulanti contempserint: preter processum ordinariorum ⁊ deputandorum[r] ab ipsis diuine vltionis ⁊ nostre poterunt acrimoniam[s] formidare: donec suum confessi reatum a similibus firmato proposito deliberauerint abstinere[t]. Bonifacius. viij.

Clericis[u] laicos infestos oppido[x] tradit antiquitas[y]: quod ⁊ presentiū experimenta temporum[z] manifeste declarant: dum suis finibus non contenti[&] nituntur inuetitum ad illicita frena relaxāt: nec prudenter attendunt:

extendant. j. de reg. iu. in penis cum suis concor.

r ¶ Deputandorum. i. illorum quos debet ordinarius deputare assiduos: ⁊ ad ista idoneos.

s ¶ Acrimoniam. i. acrē penam: ⁊ dicitur quasi acris monitio vel. i. penam excōicationis quasi a gremio ecclesie expellentē.

t ¶ Abstinere. hē est vera penitentia: ꝺ pe. di. iiij. c. i.

u ¶ Clericis. in prima parte ponit excessus laicorum qui clericis collectas tallias ⁊ onera iponebant: excessus clericorum qui talibus consentiebant. secundo ibi nos igitur. ꝑcipit personas ecclesiasticas pro rebus suis vel ecclesiarū nil laicis soluere debere absq3 licētia aposto. se. sub quocunq3 colore mutui subuentionis doni vel alio quolibet vt etiā ipsi laici talia nō exigant vel recipiāt nec occupēt quocunq3 modo deposita ecclesiarū vel personarū ecclesiasticarum singulares cōtra faciētes excōicat: vniuersitates interdicit. que pene locum habeāt in promissionib⁹ factis etiam ante hanc constitutionem: si postmodū soluantur vel recipiātur: ⁊ ab his sentētijs solus papa absoluit preterq̄3 in mortis articulo tertio in v. ñ obstātib⁹ oīa ꝓuilegia derogātia huic ꝯstitutōi cassat ⁊ irritat.

x ¶ Opido. id est valde.

y ¶ Antiquitas ij. q. vi. laicos: ⁊. c. laici. ⁊ antiqtati credulitas ⁊ reuerentia debet. xi. di. catholica ⁊. c. ecclisiasticarum. ꝫ. de transla. quanto.

z ¶ Tpum. ꝫ. de censi. felicis. ⁊ de elec. fundamenta.

⁊ ¶ Contenti. ⁊ male. xiij. q. i. c. i. de sepul. c. i. infra. de priui. c. primo.

q̄ sit eis in clericos ecclesiasticas persone ⁊ bona interdicta potestas[a] ecclesiarū prelatis ecclesiis ecclesiasticisq̄ personis regularibus ⁊ secularibus imponunt onera grauia ipsosq̄ talliant ⁊ eis collectas imponunt: ab ipsis suorum prouentuum vel bonorū dimidiam decimam seu vicesimam vel quamuis aliā portionem aut quotam exigunt ⁊ extorquent eosq̄ moliunt multifarie subiicere seruituti: sueq̄ submittere ditioni[b] et quod dolenter referimus non nulli ecclesiarum prelati ecclesiasticeq̄ persone trepidantes: vbi trepidandū non est[c]; trāsitoriam pacē[d] querentes: plus timentes maiestatem tēporalem offendere q̄ eternā[e]: talium abusibus non tam temerarie q̄ improuide acquiescunt se. ap. auctoritate seu licentia non obtenta. ¶ Nos igitur talibus iniquis actib⁹ obuiare volentes de fratrum nostrorum consilio ap. auctoritate statuimus: q̄ quicunq̄ prelati ecclesiasticeq̄ persone religiose vl' seculares quorumcunq̄ ordinum cōditionis seu stat⁹ collectas vel tallias decimam vicesimam seu cētesimam suorum ⁊ ecclesiarum prouentuū vel bonorum laicis soluerint vel promiserint vel se soluturos consenserint aut quamuis aliam quantitatem portōnem aut quotam ipsorum prouentuum vel bonorum estimationis vel valoris ipsorum sub adiutorii mutui subuentionis subsidii vel doni nomine seu quouis alio titulo mō vel quesito colore[f] absq̄ auctoritate sedis[g] euisdem: necnō imperatores reges seu principes duces comites vel barones ptātes capitanei vel officiales vel rectores quocū q̄ nomie[h] censeantur ciuitatum castrorum seu quorūcunq̄ locorum constitutorū vbilꝫ ⁊ quis alii cuiuscunq̄ preeminentie conditiōis ⁊ status qui talia imposuerint exegerint vel receperint: aut apud edes sacras deposita ecclesiarum l' ecclesiasticarum personarum vbilibet arrestauerint saisiuerint seu occupare presumpserint vel arrestari saisiri aut occupari mandauerint aut occupata saisita seu arrestata receperint: necnō oēs q scienter dederint in perdictis auxiliū consilium vel fauorem publice vel occl'te eoipso sniam excōicatōis icurrāt. ¶ Vniuersitates q̄z que in his culpabiles fuerint: ecclesiastico supponim⁹ interdco[i]. ¶ Prelatis[k] ⁊ personis ecclesiasticis supradictis i v̄tute obediētie ⁊ sub d̄positiōis pēa districte mādātes: vt talib⁹ absq̄ exp̄ssa lnia dicte sedis nullaten⁹ acqescāt q̄q̄ p̄textu cuiuscūq̄ obligatiōis ꝓmissiōis ⁊ ꝯfessiōis factarū hacten⁹ vel faciendarū in antea: priusq̄ h⁹i ꝯstō ꝓhibitio seu p̄ceptū ad notitiā ipsorū ꝑuenēit nihil soluāt: nec supradicti seculares quoq̄ mō recipiāt: ⁊ si soluerit vel p̄dci recepint i excōicatiōis sniam incidūt ipso fcō. A supradictꝫ aūt excōicatōuꝫ ⁊ iterdicti sniis nullus absolui valet p̄terq̄ i mortꝫ articulo[l] absq̄ se. ap. auc̄te ⁊ lnia speciali cū nr̄e intētiōis existat: tā horrēdū seculariū ptātuꝫ abusum nullaten⁹ sub dissimlatiōe[m] trāsir: n̄ obstantib⁹[n] qbuscūq̄ priuilegiis sub qbuscunq̄ tenorib⁹ formis seu modis aut v̄borū ꝯceptōe ꝯcessis ipatorib⁹ regib⁹ ⁊ aliis supradictis: q̄ ꝯ p̄missa i nullo volum⁹ alicui vel aliqbus suffragari. I dē.

Quoniam[o] vt intelleximus quorundam iusticiariorum bailiuorū iudicum ūe seculariū ac temporalium dominorum in quibusdā

a ¶ Potestas. x. cvi. di. bñ quidē. de consti. ecclesia sancte marie.

b ¶ Ditioni. vt peioris cōditiōis sit: sacerdotiū q̄ fuerit sub pharaone. supra. c. non minus.

c ¶ Non est de rescrip. cum contingat de simo. ⁊ si qōes. C. de fi. instru. l. vlti. ad fi. ioan. an.

d ¶ Pacem. huius seculi.

e ¶ Eternā. ⁊ mala cū potius contrariū facere debeāt. s. de here. vgētis cū suis cō cō. faciāt plati ecclesiarum q̄ sint imitatores nabucho. qui vineam suam cruore defendit. iiii. regum xxi. c. ⁊. xxiii. q. viii conuenior. ⁊ imitētur ambrosiū idem dicentem. Si vultis corpus occidere occurram vultis i vicula rapere vultis i mōtem: voluntas est mihi pro altarib⁹ gratis imolabor: ꝑsecutionē tamē fugere poterit ꝓ nata distinctione quam habes. vii. q. i. §. hoc tunc. ⁊ recitari solet de renunci. nisi. §. propter maliciā

f ¶ Colore. qui nō excusat. supra. eo. li. de elec. auaricie. xiiii. q. iii. plerīq̄. de simo. intantum.

g ¶ Sedis eiusdem. Nunquid correcta est decr. supra. e. non minus. que permittebat episcopo ⁊ clero inspicienti necessitates vel vtilitates laicorū eis sponte subsidium cōferre: dic q̄ decr. illa moderationem ⁊ determinationem receperat per decre. e. ti aduersus. vbi statutum fuit q̄ etiam illo casu id facere non possent preter licentiam ap. se. non ergo corrigit ista sed penam adiicit.

h ¶ Nomine. sic supra e. li. de elec. fundamēta.

i ¶ Interdicto in vniuersitatem non fertur snia excōmunicationis: vt. ī. de sen. excō. romana. §. i vniuersitatem.

k ¶ Prelatis. hucusq̄ dixit de his qui post cōstitutionem istam promiserunt ⁊ soluerunt nunc dicit de his qui ante cōstitutionem vel eius noticiam promiserunt ⁊ p⁹ constitutionem soluerūt ⁊ post eius noticiam.

l ¶ Articulo. iste semper excipitur: vt. xvii. q. iiii. siquis suadente.

m ¶ Dissimulatione. dissimulatio est peccatum: mortale in prelato. xliii. di. sit rector. ⁊. c. ephesiis ⁊. xlvii. di. c. vlti. ⁊ supra de of. or. irrefragabili. ioannes andree.

n ¶ Non obstantibus. papa ergo potest tollere ⁊ moderari priuilegia p̄ se data: vt infra de sen. excom. c. vlti. in fi. de priuil. ne aliqui. ⁊ sic regula illa decet concessum ⁊ cetera infra de regu. iur. non habet locum in ipso principe: vt ibi dixi.

o Quoniam. excommunicati sunt q impediunt super causis que ad forum ecclesiasticum de iure vel de consuetudine pertinent literas a se. ap. impetrari: vel super ipsis coram ordinariis vel delegatis ecclesiasticis litigari.

p ¶ Partibus. sicut olim erat in ciuitate pisana supra de sen. ex. grauem.

112

a ¶ Cōsuetudie. que dat iurisditiōez. ix. q. iij. cōquest⁹. de fo/
ro cōpe. cū ꝯtigat ad idē. š. e. lib. ꝺ excep. c. vltimo.
b ¶ Ecclesiasticū. de secularibus non intromittit se ecclesiasti
cus iudex: nisi in casib⁹. š. ꝺ foro compe. lꝫ ex suscepto.
c ¶ Cōfouem⁹. sic. š. ꝺ supplē. negligē. pla. lꝫ. nā ꝛ ordiata cha
ritas a seipa icipit. xxiij.
q. v. si non lꝫ. de vsupal.
nisi specialis.
d ¶ Propinquoꝝ. No.
casum in quo laico iniu
riās excōicat⁹ ē: sic. š. e.
li. ꝺ elec. sciāt. j. ꝺ sen. ex
cō. quicūqꝫ.
e ¶ Satisfactū. ergo nō
sufficit cautio: immo de
bet precedere satisfactō
sic cū qs excōicatus ē ꝓ
manifesta offensa. š. de
v. si. ex parte. j. ꝛ. c. se. vel
pro māifesta cōtumacia:
vt. j. de sen. excō. venera
bilibus. §. secus.
f ¶ Absoluat. tūc demū
poterit ab ordinario ab
solui: ex quo papa sibi nō
reseruauit: de senten. ex
excom. nuper.
g ¶ Nos qui. ꝯ hos ꝯ
quos hic ꝓuidet
arguebat ber. de ꝓuile.
quanto. in glo. j. in fi.
h ¶ Subditis. lꝫ solis sb
ditis imperarent: tñ cle
rici ꝯpetebat actō ꝺ do/
lo ad suū dānū ꝯseque/
dū q̄ ꝯpetit quotiēscūqꝫ
aliqd dolo fit: ꝛ alia ac/
tio deficit. ff. de do. l. j.
i ¶ Libtatis. isti lꝫ quo
ad vba ñ viderēt ifrigē
libtatē: tñ ifrigebāt quo
ad mentē faciendo frau
dē de ꝑsona ad ꝑsonam
de quo dic vt. xiiij. q. iij.
plerīqꝫ. š. de ꝓuile. quā/
to. ff. de legi. l. ꝯ. j. de re/
gu. iur. c. vl. ꝛ ꝯ tales ha/
bebas ꝓuisum. š. ꝺ sen.
excom. grauem.
k ¶ Subiacere. in statu
tarijs potestatib⁹ cōsuli
bus ꝛ scriptoribus statu
torū q̄ sunt ꝯ libertatem
ecclesie: dic vt. š. de sen.
excom. nouerint.
l Statutum. š. e.
super specula
m ¶ Plebanis
quod intellige:
vt dicitur.
n ¶ Leges. non eni debēt velle videri seculariū vel forensiū
disceptationū periti. C. ꝺ epis. ꝛ cleri. repetita.
o ¶ Physicā. ñ dꝫ h facere sb specie lāguētiū curādoꝝ fratꝝ

presūptuosa temeritas sic ex/
creuit: vt in fris eorꝫ siue di
strictib⁹ lrās aplicas impetrā
tes vel ad iudices ordinarios
ecclesiasticos recurrentes su/
per causis negocijs seu questi
onibus: q̄ rōne personarū aut
rerū de iure aut antiqua con
suetudine[a] ad forum ecclesia
sticū[b] pertinent: obtinere nō
possunt in eis per eosdez ordi
narios iudices vel appel. litte
ras iusticie cōplementū: quin
poti⁹ super illis recurrere ad
iudiciū seculare vel a litte cau
sa seu questione desistere com
pellunt. ¶ Nos iusticiam no
stram ꝛ ecclesie sponse nostre
nolentes negligere: qui alios
in sua iusticia confouem⁹[c] sta
tuim⁹ districtius inhibendo:
neqs impatores lraꝝ nostraꝝ
vel alios in foro ecclesiastico
delegato seu ordiario litigan
tes seu litigare volentes: siue
ambe ptes h voluerit siue vna
sup cāis ecclīasticis: siue q̄ ad
foꝝ ecclīasticū rōne ꝑsonaruꝫ
negocioꝝ vel reꝝ de iure vel
de antiq̄ ꝯsuetudine ptinē no
scunt ꝑ se vel ꝑ alium ad desi
stendū vel in foro seculari de
q̄ōnibus h⁹i litigādū ꝑ eorū
dez iudicū ecclesiasticoꝝ vel
ipetrantiū aut litigātiū seu vo
lentiū litigare: aut propiquo/
ruꝫ[d] ipsoꝝ seu reꝝ illorꝫ aut
ecclesiarū suaꝝ etiam captio
nem modis siue alijs qbuscūqꝫ
compellat. seu cōpelli faciat
vel ꝓcuret: nec ꝑ se alios ue i
pediat: quomin⁹ coraꝫ iudici
bus ecclīasticis ꝺlegatꝫ seu or
diarijs q̄relātes ꝺ causis que
vt ꝓmissū est ad cognitionē ꝑ

tinent eorūdēz: possint libē iu
sticiā obtinē: nec ad ꝓdicta fa
ciēda det auxiliū ꝯsiliū vel fa
uorē. ¶ Si qs vero ꝯ presum
pserit: excōicationi se ipso fcō
nouerit subiacere:[e] a qua nisi tā
iudici cui⁹ cognitio fuerit im
pedita vel iurisditio vsurpa
ta: ꝙ pti q̄ turbata i ꝓsecutio
ne fuerit sui iuris: de iniuria
dānis expensis ꝛ interesse prius
per eūdez integre fuerit satis
factum[e]: nullatenus absolua
tur.[f]

Idem.

Nos[g] qui tēporale dñiniū
obtinētes suis subditis[h]
ne prelatis aut clericis seu ꝑso
nis ecclesiasticis qcꝙ vendāt
ut emant aliqd ab eisdem: ne
qꝫ ipsis bladū molāt coquant
panem aut alia obsequia exhi
bere presumāt: aliqñ interdicūt
cum talia in derogationem li
bertatis[i] ecclīastice ꝓsumātur
eoipso excōicationis snie decer
nim⁹ subiacere[k]. Boni. viij.

Ne clerici vel mōaci seculari
bus negocijs se immisceant.

Statutūz[l] felicis re
cordationis honorij
pape. iij. predecesso
ris nostri quod decanis archi
diaconis prepositis plebanis[m]
cantatoribus ꝛ alijs clericis
habentibus personatus audi
re leges[n] vel physica[o] interdi
cit: ad eos qui parochiales ec
clesias obtinere noscūtur pie
memorie clementis[p] pape. iij.
predecessoris nostri vestigijs
inherentes: declaramus[q] pre
sentis constitutionis oraculo
ratione[r] ecclesiarum h⁹i non
extēdi: nisi eedē ecclīe fuerint

š. e. non magno.
p ¶ Clemēs. quā ñ hēmus: sed el⁹ mētez h inserit ꝛ ica/
piebat: hito cuꝫ fratribus nostris consilio.
q ¶ Declaramus. No. approbataꝫ opi. gof. q hoc di/
cebat i sūma h⁹ti. i fi. ꝛ ꝯcor. pe. ꝺ sam. ꝛ abbas. ꝛ est
rō: q ꝯstitutio il/
la penalis erat: ꝛ
iō restrigēda. j. ꝺ
reg. iu. in penis.
cū suis ꝯcor. non
ob. de elec. dudū.
ij. vbi dr ꝙ idē iu
diciū ꝛc. q illud
hꝫ locū i cāu ipi⁹
decre. s. quo ad
pluralitatē. itē q̄
ad ordies. vides
eni ꝙ archidia/
con⁹ ñ cogit nisi
quo ad diacona
tuꝫ: de elec. cū in
cūctis. ꝫ nec hñs
curā aiaꝝ: sed h
ē falsuꝫ vt. š. e. li.
de elec. licꝫ. canō.
Reprobata ē āt
opi. ber. inno. hm
quosdā libros ꝛ
hosti. q dicebant
ꝯriū ꝓpt dictā de
cre. dudū. Itē ex
eo ꝙ quis habet
curam sacerdos
fieri debet: sed sa
cerdotes prohi/
bentur per ipsam
decre. honorij:
ergo ꝛ curam ha
bētes. Itez ex eo
ꝙ cōstitutio fauo
rabilis erat: ꝛ sic
amplianda. j. de
ꝺ regu. iur. odia.
Itez ex eo ꝙ ꝓdi
care tenetur: ꝛ
sic debet esse sa/
cerdos. xvj. q. j.
adijcimus. sed
presbyteri ex or/
dine non ex cu/
ra comprehendū
tur constitutiōe
honorij: ꝛ inter/
dum de necessi/
tate non habent
fieri sacerdotes
rectores pochia/
liuꝫ eclesiaꝝ: vt. š.
eo. lib. de elec. sta
tutuꝫ. vel pone ꝙ
annus non est elapsus. vel pone secum dispensatum ꝑ
decre. š. e. de elec. cum ex eo.
r ¶ Rōe. q. d. si hērent dispēsatiue vl' alio mō ꝑsōatū

cum illis ecclesijs bene tenent̄ ꝯstitutiōne: vel si essent ꝑsbyteri tenent̄ nō rōne ecclesie: ſ3 ordinis: vt. ṡ. dixi.
a ¶ Capellas. qd si vnicā habet capellam si arguamꝰ a verbis saltez due debent esse: ad hoc. j. de regul. iur. pluralis. cum suis cōcor. ad hoc de deci. ad audientiā tutius videt̄ cō/rariū tenere: ad hoc. ff. vi bo. rap. l. ait ꝑtor. §. hoie ſ ſſi. e. ti. in ꝑn. ad idez. ṡ. e. li. ꝺ ele. c. pe. j. Rñ. ṡ. ꝺ pri uil'. vt priuilegia ibi aperiāt̄ eccle sie. i. eccli. a. j. dis. oēs leges cū suis ꝯcor. ⁊. ij. q. j. i pri mis. nec ob. ar. a ꝯbis. q2 nō dicit hoc fuerit pleba nia hēns capel/las: sed d2 in plu rali plebanie ha bētes capellas: ⁊ pluralitatē capel laꝝ ad pluralita/tē plebaniaꝝ re/fer az. ar. ꝑdi. de/cre. vt ꝑuilegia.

tur: de sen. ex. c. nuꝑ. ⁊. c. si ꝯcubine ⁊ l hoc poterit dici hoc po tius venire ad declarationē iuris veteris q3 nouū casuz ponē
p ¶ Scienter. vbi incederēt in habitu nō haberet locū igno/rantia: sed vbi dimiserant habitum probabiliter poterāt igno rare.

plebāie sub se capellas[a] hñ/tes: i qbꝰ istituant̄ clici ꝑpetuı[b] nequeūtes ab ipsis[c] absq3[d] cā rōnabili amoueri. Idem

Ut periculosa[e] religiosis euagādi mā subtraha tur districtiꝰ inhibemꝰ ne de cetero aliqs quācūq3[f] religio nē tacite vel[g] expsse ꝓfessus[h] in scholis vel alibi temere[i] ha bitum religionis sue dimittat nec accedat ad quis studia lr̃a rū: nisi a suo ꝑlato cū ꝯsilio sui ꝯuētus[k] vel maioris ꝑtis eius dē sibi eundi ad studiuz lnīa[l] ꝑmitꝰ sit ꝯcessa. ¶ Siqs aūt hoꝝ[m] temerariꝰ violator exti terit excōis icurrat sniaz ipo[n] facto. ¶ Doctores q3 sine magistri q religiosos habitu suo dimisso[o] legē vel physicā

audientes sciēter[p] docere aut in scholis suis ꝑsumpserint re tinere[q]. simili[r] eoipso sint sen/tentia innodati. Idem.

Episcopus[s] seu qcūq3 ali us ꝑlatus vel clericus iu risditionē obtinens tꝑalem: si homicidio aut alio maleficio ab aliquibus in iurisditione sua cōisso: baliuo suo aut alij cuicūq3 iniungat: vt sup hoc[t] veritatem inquirens iusticie debituz exequat̄: irregularis censeri non debet. quāuis ipe baliuus vel alius ꝙ malefa ctores ad penā sanguinis ꝓces ferit iusticia[u] mediāte: nam l3 clericis causas sanguinis agi tare non liceat[x] eas tamen cū iurisditionez obtinent tempo ralem: ⁊ debent ⁊ possunt[y]

q ¶ Retinere. Nō. offm doctoris scholarē ꝺ scho lis expellere. ⁊ per id qꝺ dicit retinere: dicas ꝙ l3 doctor sciat monachum hēntez domū iuxta scho las doctoris in domo ꝓ pria audire: excōicatus nō est. iam enim inhibe re non posset quin stet i domo propa: ⁊ facit qꝺ dixi. j. de re. iur. locuple tari. Quid si monachus nō vult exire scholas: vꝫ ꝑ hanc litteram ꝙ licite vi possit expelli: ad hoc de sen. ex. veniens. ⁊ hoc maxime si vera esse opi nio: ꝙ excōicatus ñ gau deret ꝑuilegio canonis qꝺ non est verum ꝭ3 io. ber. ⁊ ho. qui ꝺ hoc no. xvij. q. iiij. siqs deinceps de sen. ex. ꝯtigit. j. Quid si non pōt expelli: exeat scholas doctor ad instar eius: qꝺ dicimus cuz ex cōicatus intrat ecclīam vt no. xj. q. iij. sicut apostoli. ⁊ ꝑ modernos. ṡ. de sen. ex. nuper.

b ¶ Perpetui. ṡ. de capella. mo. c. vno.
c ¶ Ab ipsis. s. ple banijs vel capellis ⁊ melius.
d ¶ Absq3 cā rōnabili. de capel. mo. c. vno. vbi de hoc.
e Ut periculosa. tracta fuit de exuagāti grauis ⁊ dolore non vacua.
f ¶ Quācūq3. dū tñ approbatā. ṡ. de vo. c. vno. e. li.
g ¶ Uel expresse. ṡ. e. li. de regula. c. j. ⁊. iij. ⁊ i casu isto iter expressā. m ꝓfessam ⁊ tacitam nō ē differētia: sicut alibi est. ṡ. de elec. nullus. ⁊. c. idēnitatibus.
h ¶ Professus. nam professus non potest redire ad se culum quod dic vt. ṡ. de regul. consulti.
i ¶ Temere. ex causa enim licet habitum transforma re si iusta sit puta timor. ṡ. de vi. ⁊ ho cle. clerici.
k ¶ Conuentus. alibi dat ꝑlatus licentiam sine requi/sitione ꝯuentus. ṡ. e. li. de elec. si religiosus. ij. responso sed illud fauore ecclesiarum vacantium: ad idem. ṡ. ꝺ testa. c. vlti. ⁊ illud fauore vltimaꝝ voluntatum: ⁊ q2 pi um executionis testamentorum onus.
l ¶ Licentia. ⁊ tunc potest omnia sine quibus in stu dio cōmode esse nō posset: qꝺ dic vt no. ij. q. vij. cum pastoralis. de accusa. ex parte.
m ¶ Horum. s. ꝙ apostatat diminuendo habitum: vl q2 vadit ad studium sine licentia.
n ¶ Ipso facto. spāle in religioso apostata: q2 aľs apo stata non est excōmunicatus vel excōmunicandus ꝭ3 ꝙ no. io. ⁊ ber. xxiij. di. siquis ex clericis. de vi. ⁊ ho. cle ri. siquis ex clericis. de apostа. c. iij.
o ¶ Dimisso. quid si nō dimiserit habitū: vꝫ ꝙ tunc doctores non sint excōmunicati: q2 hec pena non est amplianda. j. de re. iur. in penis. dic ꝙ q2 communi/cant i crimine ⁊ sic eadē ⁊ nō minori excōicatōe ligā
r ¶ Simili. q2 excōicant in crimine vt dixi: ⁊ q2 conditor sibi non reseruauit absolutionē: alijs indulsisse videt̄. ṡ. de sen. ex cō. nuper. ⁊ facit qꝺ no. ṡ. e. super specula.
s Episcopus emanauit ad declarationē eoꝝ que no. ber. ⁊ ino. ⁊ moderni. ṡ. e. clericis vbi videbat̄ glo. ⁊ ho. sen/tire ꝙ generalem vicarium vel baliuum posset dare ad talia sed non specialem. Sed ex verbis ipsorum olim tenebam con trarium. nam dicunt ꝙ si appelletur in tali causa debet ap/pellari ad ipsum prelatum ⁊ ipse alij delegabit: ergo etiam ꝭm eos specialiter poterat delegare. Quid ergo iuris de prela tis temporalem iurisditionem habentibus habes hic ⁊ quo/modo eam cōmittere possint. Quid iuris de clericis iniuriaz passis: ⁊ quomodo de ipsa conqueri possunt: habes. j. de ho/mici. prelatis.
t ¶ Hoc maleficio. ergo ⁊ specialiter committit. dicit hosti. ṡ. eo. clericis. ꝙ sibi placeret: ꝙ aut daretur clericis licentia ta/les causas iudicandi per seipsos: aut talium causarum pote/stas ipsis clericis tolleretur: cum commissio sit contra ius. ff. ꝺ of. eius cui man. est iur. l. j.
u ¶ Iusticia mediante. Quid si contra iusticiam. dic idem. nam episcopus qui mandauit iusticiam fieri non est in cul/pa si iusticiarius delinquat: ⁊ absit ꝙ ea que propter licitum ⁊ bonum ⁊c. xxiij. q. v. de occidendis non ob. j. de homi. is qui mandat. q2 ibi culpa ꝑcessit: ⁊ casus qui culpā sequit̄ bene imputatur de hoc plene de homici. sicut dignum. hic nulla culpa precessit.
x ¶ Liceat. ṡ. eo. clericis ⁊. c. sententiam.
y ¶ Possunt ergo potest quis per alium quod non per se. de hoc dixi. j. de reg. potest quis.

metu irregularitatis cessante alijs delegare. Bonifacius octauus.

Explicit lib. tertiꝰ: icipit q̃rtꝰ

De spõsalibꝰ ⁊ matrimonijs

Ꝺe spõsalibꝰ[a] pũris[b] ⁊ certis[c] ẽt si ↄsãguinitatis[d] affnitatis[e] frigiditatis[f] religionis[g] aut alia[h] q̃uis rõne sint nulla: dũmodo nõ sint nulla ex defectu cõsensus[i] oritũr efficax ad ipediendũ ⁊ dirimẽdũ sequẽtia sponsalia vel mr̃imonia nõ aũt ad pcedẽtia dissoluẽdũ[k] ipedimẽtũ iusticie publice[l] honestatis. ¶ Quare ille q spõsalia pure ac deteriate cũ aliq̃ muliere ↄ̃xit: ⁊ postmodũ cũ scõa prioris ↄsanguinea idẽ[m] fecit: ex priorum sponsaliorum vigore: quibus per publice honestatis iusticiam ex secundis sponsalibus subsecutam minime õrogatur.[n] ad matrimonium contrahendum cum prima remanet obligatꝰ[o]. ¶ Ille[p] vero qui sponsalia cuȝ aliq̃ua muliere sub conditione contraxerit: si postmodum ante[q] conditionis euentum cum alia prioris cõsanguinea per verba contraxerit de presenti[r]: cum secunda remanere debebit: cum ex sponsalibus cõditionalibus ante conditionem[s] extantem sicuti consensum non habentibus ⁊ in certis nulla publice honestatis iusticia oriaẜ. Bonifa. viij.

De desponsatione ipuberuȝ

Ꝭi infantes[t] adinuicem vel vnus maior septennio[u] ⁊ alter minor sponsalia contraxerit: ipsi vel paren

a ¶ Ꝺe sponsalibus. Emanauit ad declaratiõe eoruȝ que no. xxvij. q. ij. siquis desponsauerit. ij. s̃. eo. ti. audientiam.

b ¶ Puris conditionalia non inducũt publice honestatis iusticiam: vt dicitur in fi.

c ¶ Certis. vt si promisit ducere bertam filiaȝ ticij incerta sunt quando p misit ducere vnam ex filiabꝰ ticij: ad hoc. s̃. e. c. ex litteris. ij.

d ¶ Consanguinitatis. s. infra gradum quartũ s̃. de consang. non debet ⁊ iste erat casus. s̃. e. ad audientiam.

e ¶ Affinitatis. in primo genere ⁊ quarto gradu vel citeriori. s̃. de cõsan. ⁊ affini. non debet cum talis affinitas annullat matrimonium quando pcessit: secꝰ si secuta fuerit: de eo qui cogno. consan. vxo. sue discretionẽ

f ¶ Frigiditatis. s̃. de frigi. per totum.

g ¶ Religionis. precedentis: quia tũc nullum est matrimoniũ vel spõsalia: si sequitur tunc dissoluit sponsalia: vt. s̃. de conuer. coniu. ex publico ⁊. c. ij.

h ¶ Alia. sic dicebat predictus canon. xxvij. q. ij. siquis desponsauerit. ⁊ multe alie cause repeniũtur: puta votũ solẽne cognatio spũalis ⁊ legalis ⁊ reliqua ipedimẽta. vt dixi in summa. iiij. li.

i ¶ Consensus puta contracta ab infante vel furioso. s̃. eo. dilectus. de desponsa. impu. litteras. ⁊. c. accessit.

k ¶ Dissoluendum. bñ ergo dicebãt hug. ⁊ io. ⁊ sui sequaces qui dicebãt monachuȝ sacerdotem frigidum ⁊ similes personas contrahendo cuȝ aliqua impedire omnes consanguineos contrahere cum eadẽ: vt no. i predicto. c. siqs. despõsauerit

l ¶ Publice. honestatis. s̃. e. spõsaȝ. publice. n. honestũ ẽ; exq̃ ↄsanguineꝰ meꝰ ↄsenserit i bertã: ꝙ ego illã hr̃e nõ possum.

m ¶ Idem fecit. s. q: spõsalia ↄ̃xerit. sponsalia ꝯo sunt futurarum nuptiarum pmissio. ff. eo. ti. l. j. xxx. q. v. nostrates. vnde aduerte si cum prima contraxerit de futuro: ⁊ postmodum cũ secunda consanguinea in prohibito gradu eodem modo contraxit: ⁊ secundam cognouit: nec primam habere poterit propter affinitateȝ supuenientem: que soluit sponsalia de futuro vt. s̃. de eo qui cog. ↄsan vxo. sue veniens. j. ⁊. c. ex litteris secundam hr̃e nõ poterit: q: publice honestatis iusticia illum contractum impedit: ⁊ dirimit: vt. s̃. respon. proxi.

n ¶ Derogatur. Nota ꝙ licet superueniens affinitas dissoluat sponsalia de futuro. superueniens tamen iusticia publice honestatis ipsa non dissoluit ⁊ merito. secunda enim sponsalia tolluntur per publice honestatis iusticiam ex primis inductam. non ergo ex secundis potest esse honestas que tollat primam: ⁊ est si. lvij. di. siquis.

o ¶ Obligatus. nisi cuȝ alia non ipsius consanguinea ↄ̃bere

p verba de presenti. s̃. si iter vel superueniret aliqđ de his impedimẽtis que dixi in summula circa prin.

p ¶ Ille vero. reprobaẜ opio inno. no. de spon. duor. c. j. vbi dicebat ꝙ per sponsalia sub ↄditione ↄ̃cta iducitur publice hõestatis iustitia. hosti. ↄ̃. s̃. e. ad audiẽtiã

q ¶ Ante. secus si post: q: tũc cũ deesset ↄsẽsus sȝ eẽt perinde ac si a pa ci. pure ↄ̃xisset.

r ¶ Presenti. qđ si ↄ̃hit p verba de futuro: nũquid soluta sũt pma spõsaliã cõditionalia credo ꝙ sic si. n. pma sponsalia iducũt publice honestatis iustitiã. per iustitiam publice honestatis supueniẽteȝ ex secundis non soluunẜ. vt. j. pri. rñ. sed si p pmã nõ inducitur iustitia puta ꝙ p iustitiaȝ supueniẽteȝ ex secũdis bene soluanẜ prima licet in veritate pma sponsalia dicẽda nõ sint: ex quo ↄsensus õfecerat vt hic: sic. n. est in alijs ipedimẽtis e s̃. de eo q cogno. ↄsan. vx. suẽ veniens cũ si. vnde si post scõȝ cõtractuȝ supueniat ↄditio dico ꝙ primũ matrimoniũ cõsumare nõ põt. publica eni i honestas nõ isurgit a die ↄ̃ctus sed a die ↄditõis: ⁊ ideo publica honestas que preuenit ↄditõeȝ hȝ matrimoniũ ipedire ⁊ dirimere: vt. s̃. j. rñ. cũ per hoc reddatur inhabilis prime. de iureiu. quenadmoduȝ.

s ¶ Cõditõeȝ. hec ṽba itelligas nisi iteruenia t carnis copula: q: tũc reddiẜ a ↄditõe. de ↄdi. ap. ƌ illis. ⁊ sic eẽt ibi ↄsẽssus ⁊ mr̃imoniũ vñ tũ pp affinitatẽ. tũ pp iustitiã nõ tenẽt mr̃imoniũ postea cũ ↄsãguinea ↄ̃ctũ: ⁊ itellige de ↄditõe honesta. nõ de tali q̃ hẽaẜ p nõ adiecta. s̃. de ↄdi. ap. c. vl. q: illa iduceret publicã hõestatẽ: ac si pure ↄ̃cta fuissent. ⁊ no. ho. s̃. e. ad audiẽtiã ꝙ siqs sub tali ↄditõe ↄtrahat cũ aliq̃: pmitto ꝙ te ducã i vxorẽ si deo ⁊ ecclie placuerit: postea ↄpto ipedimẽto ⁊ solutis spõsalibꝰ ↄtrahat cũ ↄsãguinea illiꝰ tȝ cõtractꝰ. ⁊ lȝ ↄditio itelligaẜ ẽt si ñ apponaẜ. tñ qñ nõ exprimiẜ ↄsensus purꝰ remanet ↄditões. n. tacite ñ faciũt obligatõeȝ ↄditõalẽ. ff. de ↄdi. ⁊ de. l. ↄditões extrisecus. ⁊ no. ƌ iureiu. quẽadmoȝ. tacitũ tñ si expmaẜ facit ↄditõalẽ. ff. ƌ le. j. si ita legatũ. §. j. vbi ↄditio si volet posita i psona legatarij facit ↄditiõale legatũ. ⁊ expssa nocẽt q̃ ñ expssa nõ nocẽt ff. de re. iu. expssa

t ¶ Ꝭi infantes. Qui sponsalia ↄtrahere nõ pñt cũ etas illa qđ videat ignoret. C. de fal. mo. l. j. ad B. s̃. eo. li. de tem. or. nullus. C. de iur. deli. si infant

a ¶ Septẽnio. No. ꝙ lʒ quo ad pubertatẽ sit i seru dif ferẽtia in numero annoꝝ ṡ.eo. puberes.⁊.c.ↄtinebaꝛ quo ad ĩfantiã secus. qꝛ vterqꝫ infans minoꝛ septen/ nio: vt hic ⁊.ṡ.e.litteras.⁊.c.accessit.

b ¶ Eis ignorantibꝰ vel scĩẽtibꝰ nõ curo ꝫ aliter ĩ ma ioribꝰ vt.ĩ.§.porro

nominabant ⁊ amplerabantur: vt coniuges.

l ¶ Pubertatis. statim ergo fugere dꝫ qꝫcito põt quod dic vt ṡ.de spon.ad id quod.⁊ reprobatur opinio pe.de samp.no.ṡ. eo.ti.c.vltimo per abbatem.

m ¶ Porro. declarat no.ꝑ inno.⁊ ho.ṡ.de resti.spo.ex parte.

c ¶ Uerbo. qꝛ pꝰ septẽniũ adiuicẽ vocãt se sponsos.

d ¶ Uel facto. vt qꝛ pꝰ septẽniũ secum iacet vel eaꝫ osculaꝛ. vt spõsus vel his si. ⁊ sic nõ refert an qd fiat ṽbo vl' fcõ: ꝺ ap. di lecti.⁊.c. vt nostrũ ⁊ ad ħ ↄcoꝛ. ꝺ re sti.spo. ex parte.

e ¶ Cõualescunt ĩ.de re.iur. nõ fir maꝛ: ⁊ intellige ꝑ hoc.c.solutioneꝫ quã dixi.ĩ.ꝺ reg. iu.nõ firmaꝛ.e.li. ꝗ ꝙ solo tpĩs ↄctu si firmaꝛ qꝺ a pn cipio ñ valebat ꝫ nouo sꝰseq̃nti cõ sensu iterdũ taci to iterdũ expꝰsso bene vt hic videꝛ ⁊ ibi pleniꝰ dixi.

f ¶ Inducãt.ṡ.e. c.priori.

g ¶ Supplebat. ṡ.ꝺ spõ.veniẽs ⁊ c.ad id qꝺ.ṡ.e.pu beres.⁊.c. de illiꝛ Et sic no. ꝙ si ma licia suppleat eta tẽ ↄhere poterũt mr̃imoniũ. ⁊ cõ/ coꝛ.ṡ.e.c.vlti.⁊.c.

tes pro eisᵇ: nisi ꝑ cohabitati onem eoꝝ mutuã seu al's ṽboᶜ vel factoᵈ ĩpoꝝ liquido appa reat: eosdem i eadẽ volũtate factos maiores septẽnio ꝑdu rare: sponsalia hꝰi: que ab ini tio nulla erant per lapsuꝫ di cti tpis minime ↄualescuntᵉ ⁊ ideo cum sint nulla rõne de fectus ↄsensus publice hone statis iusticiaꝫ non inducuntᶠ ¶ Idẽ qꝫ si pubes ⁊ ĩpubes vel duo ĩpuberes nõ proximi pubertati: ⁊ in q̃bus etatem malicia non supplebatᵍ ꝑ ver ba contrarerint de pñti. spon salia enim illa que iuris inter pretatione tm̃ fuerunt sponsa lia de futuroʰ: lʒ verba cõsen sum exprimẽtia de pñti habe rẽt ⁊ matrimoniũⁱ ↄhere iten derent ↄ̃hentes: per aduentũ pubertatis in matrimonium non transeunt de pñti: nec ma trimonium quod vt matrimo nium etate non tenuit probi bente: per lapsuꝫ dicti tempo ris cõualescit: nisi per carnis copulã subsecutaꝫ: vel aliquẽ modũᵏ alium ↄ̃hentes eosdẽ cũ eiusdem ꝑseuerantia vo lũtatis ad pubertatisˡ tpa per uenisse ↄstiterit euidẽter: per dictum tñ ↄ̃ctum: q valuit vt potuit nõ sicuti agebaꝛ: ꝑpubli ce honestatis iusticia est indu cta. ¶ Porroᵐ ex spõsalibꝰ q̃ parẽtes ꝑ filijs puberibus vel ĩpuberibus plerũqꝫ cõtra hunt: ipsi filij si expresse ↄsen serit vel tacite: vt si presentes fuerit nec ↄ̃dixerintⁿ: obligãꝛ ⁊ ex eis oriꝛ iusticia publice honestatis. ¶ Et ẽ idẽ si filij tpe sponsaliorum absentes ⁊ ẽt ignorantes eadem sponsa liaᵒ pꝰ scientes ratificauerũt tacite vel expꝰsse: al's ex sponsa libus ↄ̃ctis a parentibus pro filijs nec ipsi filij obligãꝛ nec publice honestatis iusticia in desurgitᑫ.

Bonifacius octauus.

De cognatione spirituali.

Eduʒʳ ĩter baptizatũ ⁊ illũ qui euʒ suscepit de baptismo ac inter eundẽ baptizatum ⁊ suscipiẽ tis filios ⁊ vxoremˢ ante su sceptionẽ carnaliter cognitãᵗ

n ¶ Pro filijs. non eis mandantibus quia tũc idem est: ac si ipsi con traherent.ṡ.eo.lib. de ꝑ cur.c.vlt.

o ¶ Cõtradixerint. ergo qui tacet hoc casu non consentit.ĩ.de regu. iur. qui tacet. cum suis con coꝛ.

p ¶ Sponsalia. cõtracta per parentes: ⁊ idem ea dem ratione intelligas quolibet alio.ṡ.de spon. ad id quod ⁊.ṡ.de ma. contrac.cõtra interdic. ec.c.j. qꝺ huic bene con coꝛ. ⁊ ħ ibi tenet ho. sed inno. ibi no. ↄ̃rium diceꝛ speciale in patre: vt noie filie presentis ⁊ non ↄ̃di centis possit spõsalia cõ trahere.ff. de spon. sed que pr̃is.⁊.l.se.C.ꝺ nup. vidue secus in tutore.ff. de spon. si puelle.⁊ non ob.de spon.ad id quod quia ibi interuenit car nalis copula: al's secus ꝫm eum: sed verius vi detur qꝺ dicit ho. lʒ ibi ber. videatur ibi tenere opinionem innocen. ⁊ ꝙ decrẽ. illa non loquatur de expresso consensu ꝑ batur: quia quare po suisset papa ibi verba que sapiunt tacitum con sensum. Item non in uenimus ꝙ paternus consensus aliquid in contractu ma trimoniali impuberis operetur al's q̃ʒ in precedentibus ca sibus. io.an.

ꝺ illis ⁊ ẽ hoc ↄ opi. tan. ⁊ ho. qui dixerũt ĩ pre. decrẽ. de illis. ꝙ ad hoc vt teneat mr̃imoniũ ↄ̃ctũ iter mino res ĩ qbꝰ malitia supplet etatẽ req̃riꝛ ꝙ ĩuicẽ se cogno uerint. cũ de hoc aliter cõstare nõ possit ex quo sũt mi nores: sed gof. ibi ṡ. cui ↄcoꝛ. ber. ino. ⁊ abbas. ⁊ hoc ve ruꝫ. ⁊ hic approbaꝛ. Quid si puer minor.xiiij.an. mul tas mulieres cognouit: ⁊ mulr̃ minor.xij.an. a pluribꝰ ẽ cognita: hi ↄ̃hũt mr̃imoniũ: q's hebes diceret tale ma trimoniũ ꝑter carnalẽ ad ĩuiceꝫ copulã nõ tenere.

h ¶ De futuro. approbaꝛ qꝺ no. al. a. tan. ber. gof. ino. ⁊ hosti.ṡ.e.a nobis. ⁊ ꝓbaꝛ oliꝫ ꝑ hoc decre.ṡ.e. atte stal ões.⁊.c.vl.⁊.ṡ.ꝺ ↄdi.ap.sup.e.sepe.n.ex̃ id qꝺ agiꝛ tacita nasciꝛ obligatio.ff.cõmo.si is q cõmod itũ.§.vl.

i ¶ Matrimoniũ.⁊ nõ spõsalia: vñ nõ videbanꝛ spõ salia ad ħ.ṡ.ꝺ of. dele. cũ sup.ff.de spõsa.q̃situ.C si qs al teri vel sibi.l.multũ interest. nec mr̃imoniũ. qꝛ etas ꝓ hibebat: sed primũ falsuꝫ vt hic vides. ⁊ sic no. illud ge nerale si nõ valet. vt ago. valeat vt valeꝛ põt.ṡ.e.a nob

k ¶ Modũ aliũ. vt q simul habitauerũt: vel se ↄiugeꝛ

q ¶ Surgit. reprobatur opinio. rai. in summa de sponsa.§. pone quod.⁊ pe. de samp. ⁊ abb.ṡ.eodem titulo.c.j. qui per illud.c. dicebant: cum ibi dicatur ꝙ pater filium non adul tum potest cui vult matrimonio tradere: ꝙ ex sponsalibus contractis a patre etiam filio non consentiente oriebatur iusticia: ⁊ nitebãtur idem probare per decre.ṡ.eodem. acceſ sit ad si. que non facit vt ibi no. Approbatur tamen opinio in no. ⁊ hosti. qui hoc ibi no. ⁊ erat casus expressus.xxvij.q.ij.lex diuina. palea est.

r Edum inter baptizatum. cognationem spiritualeꝫ ⁊c. quod est.ĩ.

s ¶ Uxorem. nunquid de concubina leuantis ꝑus cognita: de hoc.xxx.q.iiij. si quis vnius in vlt. glo.

t ¶ Cognitam. secus si post fiat vxor: vel si prius erat vxor post ⁊ non prius carnaliter fit cognita: quia per vnionem car nis sequentem non potest transire in vnioneꝫ spũs ꝑcedenteꝫ

xxx.q.iiij.post vxorẽ.vir ergo ꝛ vxor sibi cõicant actiões spũales.xxx.q.iiij.siquis vnus.ꝫ.e.ti.martinus.lꝫ nõ passiones vnde si filius alterius tantũ leuetur de sacro fonte leuãs alteri cuius filius nõ est cõpater nõ est:vt.j.ꝑbatur:qd dic vt nõ.ꝫ.e.martin⁹.ꝛ.xxx.q.iiij.in sũma. Et dicebat goff.ꝙ illud qd pientis pus cognitã.Item inter ipsum confirmãtem ꝛ confirmatũ:ꝛ ꝯfirmatũ ꝛ filios ꝯfirmãtis ꝛ ei⁹ vxorem pus cognitam:ꝛ ipm ꝯfirmantẽ ꝛ pentes ꝯfirmati:hoc vult dicere eisdẽ modis.vñ.xx.sũt casus ꝓhibiti ex hac cognatiõe quos numeraui in sũmula q̃rti li

agit pars corporis equũ ẽst vt alteri parti cõicet. sed nõ sic cõicatur alteri. qd in persona filij alteri⁹ tantũ agitur.ꝛ ista fit rõ. vl'dic ꝙ satis ẽ leuãti habere cõmatrẽ matrẽ ipsius leuati. Et nõ.ꝙ si leuans primo cognouerat vxorẽ nõ est curandũ an post cõpaternitatem cognouerit vel nõ lꝫ gratianus contra.xxx.q.iiij.§.notandum.

a. Suscipientẽ. supple ꝛ vxorem eius prius carnaliter cognitã.xxx.q.iij siqs vnus.ꝛ.ꝫ.e.ti.martinus.

b. Et matrẽ.nõ.nõ dixit patrẽ baptizati ꝛ ei⁹ vxorem:imo dixit matreꝫ. si igitur de pma vxore vel concubina vir ꝓcreet filiũ.est compater cõcubine ꝛ viri sed non ei⁹ vxoris vt.ꝫ.dixi.

c. Spiritualẽ. q̃ dignior est.q̃ꝫ carnalis.xxx.q.iij.c.j.ij.iij. Et ẽ cognatio spũalis ex attinẽtia ꝓueniens ex sacramẽti datione vel ad id detentione. est etiam cognatio carnalis ꝛ legalis de qbus nil ad ꝓpositum.

ab eodem: immo etiam inter suscipientem[a] patremqꝫ baptizati ꝛ matrem[b] cognationẽ spiritualem[c] in baptismo contrahi iure constat:q̃ue cognatio ꝛ contrahenduꝫ matrimoniũ impedit ꝛ dirimit post cõtractum[d] Et eadem[e] que de suscipiente sunt dicta:sunt etiam de baptismate censenda. Ex confirmatione quoque seu frontis[f] chrismatione spiritualis cognatio eisdem[g] modis contrahitur: matrimonia similiter impediens contrahẽda ꝛ dirimens post contracta

Idem.

Per cathecismum[h] qui ꝑcedit baptismum sacramentorum fundamentum ꝛ ianuã[i] reliquorum cognatio spiritualis contrahitur:ꝑ quã contrahendum matrimoniuꝫ impeditur:vt ex predecessoris nostri clementis pape.iij. decretali[k] colligitur euidenter. Dicendo enim ꝙ talis res[l] vix contrahẽdo matrimonio impedimentum afferret velle videtur ꝙ afferat.nam quod vix fit fieri tamen dubium nõ existit[m] per illam tamẽ cognationem matrimonium post eã contractum minime separat[n]

Idem.

Quamuis[o] non plures q̃ vnus[p] vir vel vna mulier accedere debeant ad suscipiendum de baptismo infantem iuxta sacrorum canonuꝫ instituta[q] si tamẽ plures accesserint:spũalis cognatio inde ꝯhitur[r] matrimonia ꝯhenda ĩpediẽs ꝛ etiaꝫ p⁹ ꝯtracta dissoluẽs. De ꝯfirmatiõe ĩsup q̃tũ ad hoc ideꝫ[s] iudicium est hñduꝫ. Ex datiõe vero aliorũ sacramentorũ[t] cognatio spiritualis nequaq̃ orit que matrimoniũ impediat vel dissoluat. Bonifacius octauus.

Incipit liber quint⁹. De accusationibus inq̃sitionibus ꝛ denunciationibus. Rubrica.

h. Per cathecismũ. terminantur.nõ.xxx.q.j.c.j.ꝛ.ꝫ.e.ti.contracto. ꝛ dicit in sũma ꝙ cõpaternitas per cathecismũ cõtracta impedit mr̃imoniũ sed non dirimit. Cathecismus dicitur a cathecizo qd est idem qd instruo. vnde ante baptismũ instrui d3bẽt baptizãdi ĩ fidẽ adulti pcipue de ꝯse.di.iiij.añ.xx

i. Et ianuam.xxxij.di.§.veruꝫ.ꝫ.de.pſby.nõ baptiz.c.veniẽs.

k. Decretali.ꝫ.e.cõtracto.

l. Res.s.compaternitas in cathecismis contracta.

m. Existit.ff.de iudi.l.vir certis ex causis.ad ideꝫ xv.q.j.merito q̃ritur.

n. Separat.ad idem.ꝫ.e.li.ꝺ vo.

d. Contractum.si igitur leuans ꝛ leuatus vel leuans ꝛ fili⁹ leuantis vel leuatus ꝛ vxor leuãtis ante cognita.vel leuans ꝛ parentes leuati ꝯtrahũt:nõ tenet matrimoniũ.Scire debes ꝙ pater spũalis si copulet sorori filie spũalis:bene tenet matrimoniũ.xxx.q.iij.c.vi.ꝛ vt ibi nõ.io. bene põt pater sumere filiã spũalẽ.filij carnalis:q: lꝫ cognatio spũalis de patre ad filios descendat.vt.ꝫ.eo.c.j.ꝛ.c.sup eo.nõ tñ ascẽdit cum cautuꝫ non reperiatur.ꝛ edictum de matrimonio ꝓhibitorũ ẽ.ꝫ.de spon.cum apud.

e. Eadem vt.s.si baptizans ꝛ baptizatus vel baptizat⁹ ꝛ filij baptizãtis vel baptizatus ꝛ vxor baptizantis pus cognita: vel baptizans ꝛ parentes baptizati matrimoniũ cõtraxerint: si teneat.ad hoc.ꝫ.e.ti.c.vl.ꝛ non ẽ ita in eo qui recipit ad penitentiã vt ibi nõ.ꝛ.xxx.q.j.omnes quos.ꝛ est expſſum.j.eo.c.vlti.in fi.io.an.

f. Frõtis.hoc fit a solo epo:de ꝯse.di.v.manus.ꝫ.de cõsue. quanto.in vertice aũt chrismãt pſbyteri de conse.dis.iiij.pſbyteris.Sine sacramẽto confirmationis nõ dicitur quis verus christianus.de ꝯse.dis.v.c.j.

g. Eisdẽ modis.s.inter ꝯfirmatũ ꝛ suscipientẽ ꝛ ꝯfirmatũ ꝛ filiũ suscipiẽtis:ꝛ ꝯfirmatũ ꝛ vxorẽ suscipiẽtis pus cognitã ꝛ suscipientẽ ꝛ pentes ꝯfirmati.parẽtes ꝯfirmati ꝛ vxoreꝫ suscito.c.vno.ꝫ.de iureiur.quẽadmodũ.cũ si.

o. Quãuis.nõ.hoc ho.ꝫ.e.martinus.

p. Unus.imo si vrgeret necessitas in cathecismo ꝛ baptismo ꝛ confirmatione vnius potest esse patrinus:licet hoc non habeat consuetudo romana.ꝺ cõse.di.iiij.in cathecismo.

q. Instituta.de conse.dis.iiij.non plures.ꝛ potuit esse ratio que reddit in adoptione.vel cognatione legali que imitatur naturam:sic ꝛ spũalis cognatio hꝫ imitari naturam vel cognationem carnalem vt.s.vnus sol⁹ sit in sacramento patrinus.Sed ꝯtra.xxx.q.iiij.quod ãũt.so.vt ibi nõ.ꝛ.ꝫ.eo.ti.c.vl.

r. Contrahitur.s.cũ omnibus ꝛ sic multa fieri ꝓhibentur que facta tenent.ꝫ.c.pxi.

s. Idem.s.vt plures in confirmatione tenere non debeant.tamen si teneant:omnes sunt compatres vel cõpatrini.

t. Sacramentorum.s.penitentie corporis xp̃i extreme vnctiõis ordinis ꝛ coniugij.Renascimur eni in baptismo ꝛ chrismatio frontis illã ꝯfirmat:qd nõ est in alijs sacris.ꝛ ideo ꝑ ista ꝯtrahitur cõpaternitas non per illã.ꝛ hoc nõ.xxx.q.j.oẽs.ꝛ.ꝫ e.c.vlti.

a Ostiẽ. decre. ista ꝛ sequẽtem anauerũt ad declaratiões decr. s̄. e. qualiter. j. ꝛ. ij. c. cũ oporteat ꝛ. c. ad petitioneꝫ ibi iudiciariuꝫ ꝛc. ꝛ corriguntur opiniones hosti. nota. in c. qualiter. j. in. j. glo. vltra vnam colũnam ver. quid si iquisitor. ꝛ in. ij. gl. ꝛ qđ no. i. c. cũ oportet. sup verbo subito. ver. querit. si inquisitor similiter ꝛ in secũdo qualiter sup verbo fuerit ꝛ super verbo legitie. ꝛ facit qđ notat guil. in spe. ti. de inquisiti. §. nunc tractemus. versi. qd si inquisitor permittit. ioannes an.

b Cõfessus nulle igit sũt partes iudicis: nisi vt ferat sententiã. qd enim queremus đ infamia vel capitulis ex quo claret de crie. xxiij. q. iij. ecce. đ ele. p inquisitionẽ. de cõfes. si sup. ff. de iu di. si deb. tori. Jã eni ẽ notoriũ crimen. de cohabi. cler. ꝛ muli. vestra. ꝛ. c. si.

c Justicia. s. imponẽdo penaꝫ a iure statutam vel arbitrariã si nulla pena ẽ statuta. s̄. de offi. dele. de causis. io. an. an.

Ostiẽ.[a] coraꝫ eo ꝯtra te super certis criminibus inquisitor fuerat đputat[b]: eadeꝫ crimina fuisti ꝯfessus[b] frustra cõfessionẽ tuã quo min[9] puniaris ex ea ꝑut iusticia[c] suadebit: eo ꝑtextu impugnare ꝯtẽdis: ꝙ super eisdem criminibus non fueras antea diffamatus: vel ꝙ ꝑ eundeꝫ inquisitorem capitula sup quibus contra te volebat inquirẽ tibi tradita non fuerũt[d]. Ideꝫ Jis cui[e] contra te ꝯmissa fuerat simplr inqsitio sup certis criminibus facienda ꝑcesserit: te ꝑsente nec reclamante[f] aut quicꝙ sup hoc excipiente infamie inqsitione omissa ad veritatem coꝛũdeꝫ criminum acquirendam: processum huiusmodi ex eo ꝙ non fuit de infamia primit[9] inquisitũ: vlterius impugnare nequibis[h]. Gregorius nonus remensi archiepiscopo ꝛ suis suffraganeis.

De hereticis.

Quoniã[i] episcopoꝝ numer[9] ad degradationẽ clericoꝝ a canonibus[k] constitutus non potest de facili[l] conuenire: concedimus vt sacerdotem vel alium clericum in sacris ordinibus ꝯstitutũ cuꝫ pro[m] heresi fuerit seculari curie relinquẽdus[n] aut ꝑpetuo imurandus[o]: ꝑuocatis abbatibus aliisꝙ ꝑlatis ꝛ religiosis ꝑsonis ac litteratis sue diocesis de qbus expedire videbit: suus solus[p] possit epũs degradare. Alexan. quartus. Quicũꝙ[q] hereticos credẽtes receptatores dẽfensores vel fautores eoꝝ sciẽter[r] ꝑsũpserit ecclĩastice tradẽ sepulture[s] vsꝙ[t] ad satisfactõeꝫ idoneaꝫ excõicationis snie se nouerint subiacere. nec absolutionis bñficiũ mereanẽ: nisi ꝑpriis[v] manibus publice[x]

f Reclamante. dicebat ho. in supradictis glo. ꝙ taciturnitas habebaẽ hic pro dissensu ꝛ ꝯtradictione: qđ nõ est veꝝ vt hic vides. immo tacẽdo tacite iure suo renũciat. j. de reg. iu. q tacet. ꝛ dixi đ hoc. c. ti. is qui tacet. Reclamare igitur debuit ꝛ petere prius inquiri super inquisitione infamie. ꝛ si hoc nõ fieret debuit appellare. vt dixi. s. c. proxi.

g Primitus .i. anteꝙ quereretur de veritate. ioan. an.

h Nequibis. nõ ergo ordo iste est ita de sba ꝙ ei renũciare nõ possit: facit. s̄. đ ser. c. vl. ꝛ qđ no. s̄. đ of. dele. đ causis.

i Quoniã. incipiebat ꝛ sic ꝯ ꝛ bene de medietate decur tata est.

k Canonib[9]. xv. q. vij. si quis timidus. ꝛ duob[9] c. sequen. đbent eẽ vj. i đgdanõe pr̃sbyteri: tres i degradatõe diacõi: ꝛ ita đ subdiacono vĩ: vt. s̄. đ ser. non or. miramur.

l Facili. bene est possibile: sed non facile: ler. n. non debet esse impossibilis. iiij. di. erit. autem.

m Pro heresi. in aliis igitur criminibus si immineret degradatio facienda: seruentur antiqua iura: quia in hoc crimine hoc introductum est speciale ad idem. j. eo. in fidei.

n Relinquendus: qđ dic vt. s̄. de ver. signi. nouimus. ꝛ. j. de penis. c. ij.

o Jmmurandus. s̄. eo. excõicamus. ij.

p Solus episcopus. excludit episcopos: non capitulum sicut ad idem. xv. q. vij. si autem. ꝛ. §. sequẽ. ꝛ. c. episcopus. xviij. q ij. c. nullam.

q Quicunꝙ.

r Scienter ignorantia ergo probabilis bene illos excusat s̄. de cle. ex. mi. aplice.

s Sepulture. sic ꝛ manifesti vsurarij non traduntur sepulture. s̄. de vsur. quia in omnibus ꝛ qui moriuntur in torneamentis. s̄. de tor. c. j. ꝛ de hoc de sepul. ex parte in vl. glo. Dicitur autem sepultura multis modis. vt no. xiij. q. ij. §. item querit ꝛ. s̄. de sepul. c. penul.

t Usꝙ hic lꝫ satisfaciant: sequi debet absolutio: vt patet per id quod sequitur.

u Propriis manibus. Uo. casum quo possum per me quod non possum per alium: de hoc dixi. j. de regu. iur. potest. sicut enim exhibuerũt mẽbra sua seruire iniquitati ad iniquitatem: sic exhibere debent illa seruire iusticie ad iusticiam: sicut dicit apostolus. j. ad roma. vj. c. ꝛ sunt hec verba in canone. xlvij. di. omnes huius.

x Publice. qui. i. que publice p̃ccantur publ̃ce: emendentur

d Fuerũt. si infamatus non erat: ad inquisitioneꝫ ꝑcedi nõ debuit veritatis vt i predictis iurib[9]. sed ille debuit appellare ꝛ nõ rñdere: vnde iputet sibi. idẽ dico de capitulis q̃ tradi debuerũt. s̄. e. qualiter. ij. §. dẽt si petita nõ fuerũt. ꝯfessus est crimẽ sibi iputet. potuit iuri pro se itroducto renũciare ꝛ tunc tacite renũciat: ad hoc. ff. de procura. pomponius. §. rati. Sed hostiẽ. contra in predicta decre. qualiter. j. p. l. ff. de pcu. fili[9] §. inuitus. ꝛ hũc dicebat casuꝫ ipius decre. ꝛ decre. e. enim ad petitionẽ. nam ibi presente ꝛ non contradicẽte illo contra queꝫ inquirebatur. non fuerat seruatus ordo qui debuerat seruari: vnde processus cassari mãdatur: sed de alio ordine intelligatur.

e Jis cui. fuerat ad petitionẽ alicuius: qꝛ si papa proprio motu cõmittit inquisitionẽ criminũ alicuius: qꝛ illũ approbat ifamatũ: cũ eps ꝛ metropolitanus ꝑcedãt et ad iquisitiões omisso tali articulo. ij. q. v. oib[9]. s̄. e. ti. sicut oliꝫ. sed si ad petitionẽ alteri[9] cõmiserit tũc pusingre: inqsitor đ isamia. hoc tenet ino. s̄. e. ti. cũ oportẽat. Quid si ille qui litteras inqsitionis impetrat sit excõicatus: dixi. s̄. de rescrip. c. j. ꝛc.

115

extumulētur[a]: ꝛ ꝓyciat huius modi corpora dānatorū ꝛ locus[b] ille ꝑpetua careat sepultura. ¶ Inhibem[9] q̄ȝ ne cuiq̄ laice[c] ꝑsone liceat publice vel ꝑuatim de fide catholica disputare: qui vero ꝯtra fecerit excōicationis laqueo innodet[d]. ¶ Heretici aūt credentes receptatores defensores ꝛ fautores eoꝝ ipsorūq̄ filij[e] vsq̄ ad secundā[f] gnātionē ad nullum ecclīasticum bn̄ficiū[g] seu officiū publicū[h] admittant̄ q̄d si secus actum fuerit decernimus irrituȝ ꝛ inane. ¶ Ad hec quoscūq̄ viros ecclesiasticos qui ad ꝑces h[9]i pestilētiū ꝑsonaꝝ dignitates[i] ꝑsonatus ꝛ q̄cunq̄ alia ecclīastica bn̄ficia sunt adepti: ex nūc ꝑuam[9][k] taliter acquisitis: volentes q̄ tales ꝛ habitis careāt ꝑpetuo ꝛ si receperūt illa scienter[l]: ad alia vel similia nequaq̄ in posterū admittant̄. ¶ Illoꝝ aūt filioꝝ emācipationē: quoꝝ parentes post emancipationem etiā[m] huiusmodi apparuerit aū ipsam a via vitatis ad heretice superstitionis inuiuȝ declinasse: nullius volumus esse momenti velut factam de hominibus sui iuris: cum dignū sit: vt propter tanti atrocitatē delicti filij esse in parentū hereticoꝝ desierint[n] potestate.

Idem inquisitoribus heretice prauitatis.

Filij[o] vel heredes illoꝝ qui dum in egritudinis lecto decumberēt petierūt hereticos consolatos: vt ab eis per manus impositionem consolationem reciperent ꝑm pessimam consuetudinem eorūdem: sicq̄ viam fuerunt vniuerse carnis ingressi: ad probandum q̄ ipsi defuncti consolationem illam: immo verius desolationeȝ non sane[p] mētis effecti susceperint: vel post perditam iam loquelam: cum tamen moris sit vt dicit̄ apō eos: q̄ nullum taliter consolemur: qui non sit sane mentis ꝛ memoriam habeat ordinatam: admitti non debent si dū viuebant[q] diffamati erant de heresi vl̄ suspecti aut legitime[r] constiterint: q̄ sane mētis existentes huiusmodi hereticos petierunt alioquin[s] admitti poterunt predicti filij vel heredes ad probandum premissa[t] non tamen per vxores ꝛ filios familiares vel de suis aliquos: sed ꝑ testes alios fide[v] dignos ꝛ specialiter fidei zelatores. Idem eisdem.

tur: de pe. ꝛ re. c. j.

a ¶ Extumulent̄. hoc ver̄ intelligo: quando ossa ipsorum possunt ab ossibus aliorum discerni: alias secus. s. de sepul. sacris ioannes an.

b ¶ Locus. punitur res inanimata: sic. s. de penis in quibusdam. s. de elec. vbi periculum. §. ciuitas. ꝛ. j. de pe. capi. vlti. in fi. xv. q. j. mulier.

c ¶ Laice. forte itellexerit de laico ad mōȝ vltramōtanoꝝ q illitteratos laicos vocāt ꝛ l̄ratos clīcos qd enī ē dicere q̄ ruralis clericus disputando de fide nō incidat i hāc penaȝ: ꝛ doctor decretoruȝ laicus incidat: tamē sufficit ita esse scriptum ꝛ solum duo sunt christianorum genera clerici ꝛ laici. xij. q. j. duo sunt. ꝛ ꝯcor. ad hoc. C. de sum. tri. l. penul.

d ¶ Innodetur. nunqd per sententiam vel ipso iure: videtur q̄ ipso iure per id quod dicit laqueo: quasi ipsuȝ factuȝ dāmnatuȝ illaqueāt. in contrarium videtur q2 i penis benigna fieri debet interpretatio: vt. j. de regu. in penis. cum suis ꝯcor. ē igitur benignius vt intelligamus canonē esse ferende sententie q̄ȝ iam late. ergo est hec ꝑs amplectenda: vt ibi: ad hoc. ix. di. sane quippe. Preterea si voluisset q̄ esset canon late sententie dixisset: sit inodatus vel eoipso vel similia verba.

e ¶ Filij. Nota casum in quo pro delicto paterno punitur filius. hoc etiam procedit in crimine lese maiestatis: quod est minus hoc crimine quo leditur eterna maiestas: supra eodeȝ vergentis. ꝛ si contra homines illate blasphemie impunite non transeunt: multomagis qui ipsum dominum blasphemat dignus est supplicia sustinere: in auc. vt non lux. con. na. j. responso. ꝛ. §. j. coll. vj. nec debemus illius opprobrium inultum dimittere: qui nostra probra deleuit: supra de iudeis in nonnullis. Quod enim in religione diuina committitur in omnium fertur iniuriam. C. de heret. manicheos. ad idē. xvij. q. iiij. sicut. al's regulariter pena temporali non punitur vnus pro alterius delicto: q dic vt no. j. q. iiij. in summa. ꝛ. xxiij. q. iij. in summa. ꝛ intelligas hoc de filijs non infectis. Illi enim punirentur: vt ipsi ex proprio delicto non ex alieno.

f ¶ Secundam. hoc intellige ꝑm determinationem decre. j. eo. ti. statutum. ij.

g ¶ Beneficium. large sumitur: de hoc dixi. j. de reg. iur. c. j.

h ¶ Publicum. vt iudicatus notoria ꝛ his similia: ad idem. j. de penis felicis. §. q̄ si quis in prin.

i ¶ Dignitates. nunquid ꝛ pontificalis dignitas includitur: pro ꝛ contra. j. de pe. felicis. §. q̄ siquis in prin.

k ¶ Priuamus. No. speciale. quia al's non refert per quem preces offerantur. C. de preci. impe. of. l. vniuersis.

l ¶ Sciēter. s. sciē do illos qui preces offerebant eē tales.

m ¶ Etiam. quia maior est dubitatio q̄ȝ si ante emācipationem hoc apparuisset.

n ¶ Desierit. No. ergo q̄ crimē heresis paternuȝ ēt anteq̄ȝ per ecclesiam fuerit declaratum liberat a patria potestate filiuȝ sic interdū paternum odiuȝ interdū filij fauor tale vinculuȝ soluit. liiij. di. si seruus. s. qui fi. sint le. ꝑ. venerabilem

o ¶ Filij vel heredes. decurtata ē de narratiōe facti ꝛ incipiebat oliȝ ex ꝑte ꝛ dic filij: lȝ heredes ñ sint. iterest n. eoꝝ: vt. s. c. pr. h'des ēt si filij vl̄ propiqui nō sint ꝛ istoꝝ iterest ꝑꝑ vitādā ꝯfiscationē bonoꝝ. vt. s. de here vergentis. j. eo. li. cum ꝑm leges.

p ¶ No sane. vñ q̄d tūc faciebāt. eis nō dȝ imputari: q2 nullū maleficiū sine ꝯsensu. xiiij. q. v. si qd. xv. q. vj. c. j. in fi. sed furiosus nō hȝ ꝯsensum: vt. s. de spon. dilectus. xv. q. j. illud. s. de suc. ab inte. cū dilectus.

q ¶ Viuebāt. illi parētes vel testatores ꝯsolati.

r ¶ Legitime. igit̄ no. casuȝ in quo probatio nō admittit probationem in cōtrarium.

s ¶ Alioquin. s. si hoc legitime nō ꝯstat: nec ipsi dū viuebāt infamati erant vel suspecti.

t ¶ Premissa. s. q̄ tunc nō erāt sane mētis vel loquelaȝ ꝑdiderāt: nec habebāt ordinatā memoriā:

v ¶ Fide dignos. hec clausula q̄ olim erat obscura ꝛ

dubia cum deliberatione fuit mutata ⁊ bene.

a ¶ Sup eo terminant que no. s. e. ti. ad abolendã. §. illos. ⁊. c. pe. §. siqui.

b ¶ Legit. xxiij. q. iiij. duo. ⁊. C. de sum. tri. l. vl. ad fine.

c ¶ Redeũti. vel redeũdi hic ẽ q omnibus dz liberalis. s. e. de rescrip. sedes

re poterit. ff. de testi. l. iij. ⁊ pone exemplum. s. de psump. litteras ⁊ concor. j. eo. accusatus. §. lz.

n ¶ Deponitur. vt facilius credatur ipsis deponentibus contra infamatum vel suspectum de heresi q̃z ꝯ non infamatum nec suspectum ad idem. s. eo. filij.

d ¶ Quodqz. repete ⁊ sup eo qd scriptum legit q hi g post ⁊c.

e ¶ Relinquẽdi. vt i pdcã dec. ad abolẽdã. §. illos.

f ¶ Sedem. ad quã in talibus recurrendũ ẽ. vt. s. qui fi. sint le. per venerabilez.

g ¶ Denegãda qd ergo dicit prima auctas itelligit i salute aie. secunda in corporali pena.

h ¶ In fidei. decurtata est de narratione fci que olim incipiebat cõsuluit.

i Inquisitionis quid si nõ procedat p modũ inquisitionis sed accusationis vel exceptionis: nunquid admittent tales testes: vr q sic: qz eadẽ rõ. s. fidei fauor ⁊ odium criminis versatur vtrobiqz: ergo ⁊ idẽ ius: d rescrip. inter ceteras cuz si. ꝯtrariũ credo qz ab illo iure regulari quo cauet tales psonas ad testimonium admitti nõ debere non recedam nisi ꝯtum inueniã pmissum: q ergo accusat vel excipit hẽat pbationes idoneas: nec ẽ accusatio fauorabilis vt inquisitio ad hoc. ij. q. vij. sigs eps. Et verbũ istud dz aliqd opari: als quare fuisset expressum: ad hoc de deci. ad audientiã cũ suis concor. ⁊. j. de puil. si pap. ⁊. j. rñ. in fi.

Super[a] eo qd scriptũ legitur[b] eccsia nulli claudit gremiũ redeunti[c]: quodqz[d] hi q post abiuratione erroris vl postq̃ se pprij antistitis examinatione purgauerit: si dephensi fuerint i abiuratam heresim recidisse seculari decernũtur iudicio sine vlla penit⁹ audictia relinquẽdi[e]: cũ scripture huiusmodi videant sibi inuicẽ aduersari: quid tenendũ sit p sedẽ[f] edoceri apostolicaz postulastis. ¶ Nos itaqz inquisitioni vestre de fratruz nostroruz cõsilio respondem⁹: q taliter deprehensis etiam si vt dictum est sine vlla penit⁹ audientia relinquẽdi sint iudicio seculari: si tñ postmodũ peniteant: ⁊ penitentie signa i eis appuerit manifesta: nequaq̃ sũt humiliter petita sacramẽta penitentie ac eucharistie denegãda[g]. Idem eisdem.

In fidei[h] fauorẽ cõcedim⁹: vt i negocio iqsitõis[i] heretice prauitatis excõicati[k] ⁊ participes[l] vel socij criminis ad testimonium admittantũr presertim in probationum aliarum defectum contra hereticos credentes fautores receptatores ⁊ defensores eorũ: si ex verisimilibus ꝯiecturis[m] ⁊ ex numero testiũ aut psonarũ taz deponentiũ q̃ eoꝝ ꝯ quos deponitur[n] qualitate ac alijs circunstantijs sic testificãtes falsa non dicere psumatur. Idem eisdem.

Presidentes[o] regimini alicui⁹ regni pruĩcie siue loci lz excõicati[p] vel de facto tantum ⁊ non de iure iurisdictionem habentes: ac eoꝝ officiales[q] ad requisitionẽ ordinarioruz vel delegatorũ ipsorum aut inquisitorum heretice prauitatis non valentiuz sine more dispendio[r] vel negocij piculo recursum hre ad supiores q legitime i locis[s] ipis possint iusticiam exequi: possunt ⁊ debent ꝯtra hereticos credentes fautores receptatores ⁊ defensores eoruz iusticiam ⁊ suũ officiũ exercere: nec requirentes huiusmodi excõicatos propter hoc sententiam excõicatiõis[t] icurrũt. ¶ Nõ tñ psidẽtib⁹ plibatis[t] vel officialib⁹ eorũdẽ pptea i alijs casibus itelligat ꝯcessũ aliqd vl pmissum. Idem eisdem.

Cum[v] ꝯtumacia i cã presertiz fidei suspitioni presumptionem adijciat vehemẽtem[x] si suspectus de heresi vocat⁹ a vobis vt d fide rñdeat[y]

o ¶ Presidentes. decurtata de narratione facti: qua incipiebat q̃ suisti.

p ¶ Excõicati. maiori excõicatõe ⁊ publice: vt sit maior dubitatio: ad hoc de re iudi. ad pbanduz

q ¶ Officiales. nũqd officialis excõicati iudicare possit dic vt. s. de sup. ne. pre. romana.

r ¶ Dispẽdio. qñ ergo sine more dispendio hec possunt tũc eẽnt excõicati eos requirẽdo qz cõicans cũ excõicato excõicatus ẽ suata distinctõe de sen. ex. nup. fallit hic vbi ergo nõ ẽ casus iste ergo nec fallit regula.

s ¶ Excõicationis. minoris. ⁊ si itelligeres q isti eẽnt excõicati: qz iurisditionẽ illaz exercebant tũc q cõicarunt illis i iurisditiõe excõicati eẽnt excõicatõe maiori. s. de sen. excõ. nuper. ⁊. c. si cõcubine. sz hoc spãle ẽ qz illã penã euitãt: ⁊ si dicamus excõicationis. s. et maioris vl minoris: ⁊ facit qd dixi. s. de sup. ne. pre. romana.

t ¶ Prelibatis. s. excõicatis vel tantum de facto iurisditionẽ hñtibus. ⁊ est similis ꝯtestatio. s. e. li. de sta. regula. c. vno.

v ¶ Cum contumacia. olim incipiebat cõsultationi.

k ¶ Excõmunicati. si. j. c. pri. tales als non admittuntur. immo etiam iudices seculares censura ecclesiastica compelluntur: tales a testimonio in suis foris repellere. j. de sen. ex. decernimus.

l ¶ Participes. qd de alijs exceptis crĩbus an. s. tales admittãt. dic vt. s. e. li. d testi. c. j. s. d ꝯfes. c. j. ⁊. vj. q. j. §. ver quid de piuris. habebis. j. e. accusatus. §. lz.

m ¶ Cõiecturis. quas ipse iudex examinans meli⁹ scire poterit. ff. de testi. l. iij.

x ¶ Vehementem. Nec ex hac decre. suspitionem vehementem: presumptionem violentam: propter suspitionem citatur vt veniat responsurus: si contumax est: iam dicitur vehementer suspectus ⁊ excommunicatus: si per annum in illa persistit: iam ista que erat vehemens presumptio transit in violentam vnde extunc vt hereticus ꝯdẽnat vt hic. Inde ẽ qd no. her. s. de psump. lrãs in gl. pe. q nõ vehemẽs presumptio: sed violenta condemnationem inducit: ⁊ est similis ad hoc quod no. de sumo. insinuatũ in vlti. glo.

y ¶ Respondeat. ergo vt habeat locum hec decre. requiritur q hoc expressum sit in citatiõe: vt. s. de fide veniat responsurus: sicut in sententia requiritur q citata pars vt veniat auditura sententiam: als sine ap. rescinditur. ff. que sen. sine ap. rescin. l. j. §. item cum eo.

excõicationis vinculo p co ꝙ parere subterfugit: aut contu maciter se absentat p vos fuerit inodat[ꝰ]: quã per annũ aio sustineat ptinaci: extunc velut heretic[ꝰ] ɔdẽnetur. I dẽ eisd.

Accusatus[b] de heresi vel suspect[ꝰ] ɔtra quem de hoc crie magna ⁊ vehemẽs[c] suspitio orta erat: si heresim i iudicio abiurauit: ⁊ postea cõmittit in ipsa: censeri debet q̃dã iuris fictione[d] relapsus: lz añ abiurationem suã heresis crimẽ plene pbatũ ñ fuerit cõtra ipm. Si aũt leuis ⁊ modica suspicio illa fuerit ꝗ̃ꝗ̃ ex[e] hoc sit grauius[f] puniẽdus: nõ tñ debet i heresiz relapsoꝝ pena[g] puniri. Cũ vo q in vna heresis specie vel secta[h] cõmisit: aut i vno fidei articulo[i] seu ecclesie sacramento errauit: ⁊ postmodũ heresis simpliciter[k] vel generaliter abiurauit: si extũc in aliam etiã heresis spẽm siue sectã aut alio articulo seu sacramento cõmittat: volum[ꝰ] vt relapsum in heresiz iudicari[l]. Ille quoqꝫ de cuius lapsu in heresim ante abiurationem ɔstiterat vel nũc constat si post illã hereticos receptet deducat: visitet siue associet: aut dona vel munera[m] eis donet vel mittat seu fauorẽ eis ipendat qui excusari nõ[n] possit etiam sine adoratione vt verbis[o] vestris vtamur: merito debet iudicari relapsus: cum illum ex approbati a se prius erroris consequẽtia nõ sit dubium id[p] fecisse. Licet vo piuri a testimoio etiã post penitentiã repellantur[q]: si tamẽ hi qui corã inquisitoribus iurantes tã de se ꝙ̃ de alijs sup fcõ heresis dicere veritatẽ eaꝫ celando[r] deierent ⁊ postmodũ[s] velint corrigere dictũ suũ contra se ac alios suos complices deponendo cũ crimen huiusmodi sit exceptũ si ex manifestis indicijs[t] apparuerit tales non animi leuitate aut odij fomite seu corruptione pecunie sed zelo fidei orthodoxe dcm̃ suũ velle corrigere: ac modo q̃ue prius tacuerãt reuelare i fauorem fidei nisi aliud[v] obsistat: stari debet tam ɔtra se ꝙ ɔtra reliquos attestationibus eorũdẽ. Sane cũ negociuꝫ fidei qd sũme puilegiatũ[x] existit: p occupationes alias non debeat ipediri: pestis inquisitores hẽtice a se cap.[y] deputati: de diuinatiõib[ꝰ] aut sortilegijs nisi hẽsim sapent manifeste[z] itromittere se nõ debẽt nec

a Hereticus. sic ⁊ in alijs criminib[ꝰ] excõicatus: qꝛ nõ venit rñsurus de crimine si in excõicatiõe stat p aliũ annũ. post ãnũ habetur p ɔuicto. xj. q. iij. rursus. ⁊ c. qcunqꝫ.

b Accusatus de heresi. diuide decre. in. iiij ptes. in qꝛ pma ponũtur tres casus qbus dĩ relapsus ⁊ durat vsqꝫ ad §. lz vo. in scda in q̃ dicit ꝙ piur[ꝰ] in cã heresis certis casibus testimoniũ phibet: ⁊ durat vsqꝫ ibi sane. in tertia in q ponũtur vj. casus oĩz dubitati an ad officiũ inquisitoꝝ spectarent: vsqꝫ ad §. religiosi. in quarta in qua dic religiosos in heresi delinquentes grauius alijs puniendos.

c Vehemẽs: nõ violẽta de psump. c. lrãs. ⁊ facit qd dixi. s. c. pri.

d Fictiõe. iõ dicit quia vere nõ põt dici relapsus de quo ñ ɔstat an fuerit lapsus sicut dicit canon ꝙ nõ põt dici renatus q pus nõ fuit natus. de cõse. di. iiij. qui in maternis neqꝫ eni dici in eũ regeneratio põt quẽ generatio nõ pcessit vt ibi dicit. ppter vehemẽtẽ ergo suspicionẽ fingit lapsus ita ꝙ post abiurationẽ rediens fingit relapsus. sepe enim iura talia fingũt d hoc. l. dis. ferrũ.

e Ex hoc. s. qꝛ p[ꝰ] abiurationẽ reperitur lapsus

f Grauius. s. qꝫ si nunq̃ꝫ abiurasset.

g Pena. s. e. ad abolẽdam §. illos quoqꝫ. ⁊. s. eo. super eo.

h Secta. multas potes videre. xxiiij. q. iij. sepe.

i Articulo. quos hẽs explicatos. s. de sum. tri. firmiter.

k Simpliciter. per hec verba puto ꝙ si abiurasset solum in illo caplo lz laberetur in alio: non diceret relapsus. Et nõ. ꝙ indefinita equipollet vniuersali. ad idẽ de pui. qꝛ circa. ⁊ nũquid de vno articulo infamatus se teneat de omnibus expurgare. nõ. de conse. dis. ij. ego berengarius. ⁊ puto hanc lrãm p illa pte facere ꝙ nõ teneat tamen si id faciat valet. ⁊ habebit postmodum locum pena relapsoꝝ vt sequitur.

l Judicari. ɔtra. C. de transac. si de certa. ff. de trãsac. qui cum tutorib[ꝰ]. §. j. vbi generalis transactio restringit ad id di quo spãliter actũ erat. So. ideo illa locũ habent in nõ ɔnexis. sed hic omnes hereses sũt cõnexe qꝛ habent caudas ad inuicem colligatas ⁊ de vanitate cõueniũt in idipsum. s. eo. excõicamus. j. ⁊. ij. vnde nõ querim[ꝰ] an sit relapsus in illam heresim in quam pus fuerat lapsus. sed an fuerit relapsus in heresim. Semel ergo lapsus in heresim post abiurationẽ iter lapsus: lz i alia secta: diccitur relapsus.

m Munera. dĩa ẽ int donũ ⁊ mun[ꝰ]. mun[ꝰ]. n. ex cã datur. donũ ex cũ ⁊ sine cã. ff. de ver. sig. inter donũ.

n Nõ possit. puta pp necessitatẽ famis. xlij. dis. qescamus. lxxxvj. di. ñ satis. vel ignorabat illos hẽticos ⁊ sic p ignorãtiaꝫ excusatur. j. de regu. iur. ignorãtia

o Verbis vrĩs si. s. de ec. nõ ali. hic cõsultissimo.

p Id. s. receptare deducere visitare associare donare mittere vel fauorem ipẽdere

q Repellãt. vi. q. j. quicunqꝫ. ⁊ s. de testi. testimonium.

r Celãdo. duplex est forma iurandi: quod dic vt. s. d accu. qualiter. ij.

s Postmoduz ex iteruallo vt sit hoc spãle fauore catholice fidei. als nil eẽt hic fauoris: vt. s. de te. co. preterea

t Indicijs. sic s. e. i fidei. ⁊ sic p idicia statur pbationi. ⁊ de hoc. s. qui fi. sint le. trãsmisse.

v Aliud obsistat. s. qꝫ pdictuꝫ piurium: vñ si de falso redargueretur non stabitur eorum dicto. de testi. ex tenore.

x Priuilegia nõ. magis priuilegiatã anteponi. s. de offi. le. volentes xxj. dis. deniqꝫ. ff. de offi. pcon. l. vlti.

y Apostolica. multo minus alij.

z Saperent. sicut ẽ circa aras idoloꝝ nefarias pces emittere sacrificia offerre demones consulere: eorum responsa suscipere. xxvj. q. ij. hi qui. ⁊ q. iij. igit. vel associant sibi ppter sortes exercendas hereticos vel faciũt pdicta cũ corpe vel sanguine xpi vel in sortib[ꝰ] vt possint habere rñsa puer rebaptizãt vel his silia.

⁊ Manifeste. in dubio ergo hoc casu nõ hñt iurisditionem. ⁊ lz als iudex agnoscat an sua sit iurisditio. ⁊ in dubio dicat iurisditionẽ hẽre. ff. d iudi. siqs ex aliena. que in ordinario loquit. hic tñ nisi id mãifeste appareat se non intromittit. ⁊ ẽ si. s. c. li. de cẽsi. c. j. §. no-

toria.ꝛ.j.de pe.c.j.ꝫ.de of.dele.c.vl.
a ℭ Et contra illos.q.d.multo minus ſi.ꝯ alios.
b ℭ Offendiculũ.pluribꝰ intẽtus minor ẽ ad ſingula ſenſus.ꝛ ſepe q ad vtrũqꝫ feſtinat neutrꝫ bene peragit xvj.q.j.pſbyteros.ꝛ.C.de aſſeſ.nemo.
c ℭ Hereticos.ꝯ ꝫ.e.tic.pe.vbi de fenſores ꝛ faute res hereticoꝝ he retici ſũt.So.nõ in fauente ꝛ defẽ dẽte ſed in credẽ te loquitur ibi.
d ℭ Ad ſalutem vtputa fundaret vel edificaret ec cleſiam hoſpita le vel aliũ piũ lo cũ vel faceret ſile piũ opꝰ.vt i auc.ꝺ ec.ti.§.ſiqſ edi ficationẽ.colt.ix.
e ℭ Tpalibꝰ.hoc dicit qꝛ ſecꝰ in ie iunio vigilijſ oꝛõ nibus vel ſilibuſ ꝯſtiterit illa pnia idẽ eẽt ſi ñ poſſet illud iniunctũ lꝫ ſalutiferũ explere p aliũ:ſic etiã the ologiã audirẽ vel ſimilia.
f ℭ Heredes.xij q.ij eps q filios. de ſepul.c.vlt.de rap.in lrĩs.
g ℭ Onere.xvj.q j.ſiquis laicꝰ.de deci.paſtoralis. ꝛ.c.cũ nõ ſit.C.ꝺ ſeruitu.ꝛ aqua.l ꝛ in puinciali.ꝫ. de pig.ex litteris.
h ℭ Extincto.cri mina extinguunt morte:vt.xxiij.di ſtin.quorundaꝫ. xxxiij.q.ij.admo nere.ff.de his q mor.ſi.coſci.l.vl. ex quo igitur ex tinctũ ẽ crimen ꝛ penitentia nõ eſt impoſita per crimie iam extincto non imponaẽ vlteriꝰ:
i ℭ Caſu.qꝛ.nõ fuit reincorporatus vnitati eccleſie.

punire talia exercẽtes:ſꝫ eos relinquere ſuis iudicibꝰ puniendos. ℭ De qõnibꝰ pterea vſuraꝝ motis ꝛ contra illos quibus reſtitutionẽ vſuraꝝ in penitentia p hereſis crimine iniunxerũt ac illi ſeꝛ ſua ad hoc faciendũ i iudicio eccleſie obligarunt:intromittere ſe non poſſunt:ne per cãſ huiuſmodi offendiculũ ᵇ negocio fidei p paretur. ℭ Si võ p his que in hereſi receptãdo vel defendẽdo hereticos ᶜ ſeu eis fauendo non tamen exiſtens hereticus quis cõmiſerit ſub obligatiõe bonoꝝ ſuoꝝ inquiſitoribus ſe aſtrinxit ad recipiendam ab eis pniam ꝛ cõplendã ꝛ ea lꝫ iniũcta non tñ pacta deceſſit: ſi p hꝰmodi pniam onꝰ impoſitũ fuerit pficiẽs ad ᵈ ſalutẽ in bonis eiꝰ tpalibꝰ ᵉ exequendũ ad cõplemẽtũ ipſiꝰ p iqſitores cogi debẽt hẽdes ᶠ vel alij.ad quos cũ ſuo onere ᵍ bona hꝰ devenerũt. ℭ Porro ſi pptet hꝰi hẽticoꝝ receptationem defenſionẽ ſeu fauorẽ qs ad faciendã pniaꝫ quã inqſitores ipi iniũgẽ vellẽt bona ſua obligauerit eiſdẽ.ꝛ añqꝫ ei pnia iniũgeret deceſſerit:eiꝰ hẽdibꝰ nõ ẽ ſatiſſactio p extincto ʰ iã crimine iniũgenda. ℭ In eo võ caſu ⁱ q hẽdes ad ſucceſſioneꝫ nõ debẽt ob hẽſiꝫ ſui auctorꝭ admitti nõ obſtãte qꝫ auctore ipſo viuẽte hoc nõ fuerit interueniẽte ip ſiꝰ morte p ſniaꝫ declaratũ:ad cõfiſcationẽ bonorũ poſt ᵏ mortẽ eiuſꝺ nibilominꝰ pcedaẽ. ℭ Sacerdotes in

ſup ꝛ alij clerici q negociũ inquiſitiõis iſtruẽdo citatos hereticos vel eoꝝ credentes de celanda veritate vel dicenda falſitate ſeu eos indebite liberando inuenti fuerint impedire ˡ cũ non ſit dubium eos ipſa facere in fauoreꝫ heretice prauitatis:per inquiſitores a talibus cõpeſci poſſunt ꝛ pena debita caſtigari ᵐ tam per captionem perſonaꝝ qꝫ als put culpa exegerit ꝺlinqñtis ⁿ ℭ Religioſi ᵒ etiam ſunt immurationis ᵖ pena vel alia grauiꝰ puniendi qꝫ ſeculares ᑫ ſi inuenti fuerint in hereſi vel conſimilibus ʳ deliqſſe. Urbanꝰ.iiij

Statutuꝫ ciuitatis caſtri ville vel alterius loci p qꝺ negocium iqſitiõis hẽtice prauitatꝭ dircẽ vel idircẽ ne i eo libẽ pcedi valeat ꝯtigerit impediri vl quõlꝫ retardari nullꝰ exiſtẽ firmitatis ipiuſqꝫ ciuitatis vel loci dñꝫ ptãtẽ capitaneũ ꝯſules vl rcõres p quẽ vel quos eadẽ ciuitas ſeu locꝰ regiẽ quocũqꝫ noĩe ᵛ cẽſeãẽ ad ſtatum hꝰi loci dioceſano vel eius vicario aut inqſitori ſeu inqſitoribus labis pſate ſine more ˣ diſpẽdio exhibẽdũ.ꝛ ſi tale ʸ iuentũ fuerit reuocãdũ oĩno vel ſaltem eatenus moderãdũ qꝫ per iſtud inqſitiõis pceſſus ñ ipediãẽ vl aliqten ꝰ retardẽẽ ᶻ p cẽſurã eccleſiaſticam decernimꝰ cõpellendos ᵃ Clemens quartus inquiſitoribus heretice prauitatis.

Ne aliquiꝰ dubitationem illicitam excitantes in

ℭ Impedire.manifeſte vel non manifeſte dũmodo hoc conſtare poſſit.
m ℭ Caſtigari.ſic.j.de pe.romana.
n ℭ Delinquentis.nam graue delictũ eſt grauius vindicãdũ xxiiij.q.j.nõ afferamus.ꝫ. de ex.pla.tanta.ꝛ in equa libꝰ delictis equales ſũt pene.j ti.pri.c.vno.in fi.
o ℭ Religioſi.iſti ſi reperiantur heretici nõ ſunt dicẽdi religioſi ſed religionis obumbratione fuſcati.ꝫ.e.ti.ad abolẽdã. §.j.ꝛc.
p ℭ Immurationis.ꝫ.e. ti.c.penul.
q ℭ Seculares.ſ.clerici vl laici.ꝛ ꝯcor.optime.ꝫ.ne cle.vel mo.c.ſed nec.
r ℭ Conſilibus.de qbus vidiſti.ꝫ.pri.§.
ſ Statutũ.directe puta ne aliquis ciuiſ illius loci accuſari poſſit vel contra eum inquiri ſuper crimine hereſis:vl qꝫ nullus contra aliũ de crimine hereſis audeat teſtificare i his vel his ſimilia.
t ℭ Idirecte.puta vt nullus poſſit de aliquo crimine pũiri ab aliquo qꝫ a poteſtate.vel vt nullus aliꝰ qꝫ ptãs poſſit aliquẽ capere vel capi facere:vl vt nullus niſi ſit ꝺ familia ptãtꝭ poſſit arma portare vel his ſimilia.
v ℭ Retardari.nõ.cõtra generale illꝺ qꝺ differẽ nõ auferẽ.xliij.q.vj.c.j.
x ℭ Nomine.ꝫ.de electi. fundamenta.
y ℭ More.nõ.morã vitandam.de hoc dixi.ꝫ.ꝺ elec.c.vlti.
z ℭ Tale.ſ.qꝺ directe vl indirecte impediat vl retardet.
ꝛ ℭ Retardentur.vñ ſtatuto de nõ portandis armis excipietur inquiſitoruꝫ familia ꝛ his ſimilia non tamen debent inqſitores abuti ꝯceſſione portationis armoꝝ.vt in cle.eo ti.c.nolentes.

k ℭ Poſt mortẽ.xxiij.q.ij.ſane.ij.ꝛ.C.ad le.iul.maieſ.l. vlti.ꝛ intellige h vſqꝫ ad.xl.annos.nã poſtea abiudicari nõ poterũt etiã a romana eccia a filijs catholicis:qꝛ illa tanto tpe bona fide poſſederũt.qꝺ verꝫ eſt ſi catho lici putabantur.vt.ꝫ.e.li.de pſcrip.c.vl.

ꝯ ℭ Compellendos.ſic.ꝫ.de iureiuran.c.licet.de excep.c.vlti.j. de ſen.excõ.decernimus.io.an.

ꝛ Ne aliqui.ſicut officiũ legati non expirat re integra mortuo papa:vt de offi.lega.c.ij.ſic ꝛ officium inquiſitoris

direct. ut
Indirect.

117

heretice prauitatis in fauorē fidei re integra nō expirat vt hic

a ¶ Expiret. sicut ptās delegatoꝝ datoꝝ ad causas. ṡ. de offi. dele. l3 vndiq3. ⁊ c. gratū. ⁊ c. relatū.

b ¶ Incepta. de qbus nō dubitabaẗ p iura prime inducta. ⁊ nō. incepta. quia per quēlibet iudicialē actū etiā pter citatio nē3 iurisditio ppetuatur vt dici solet in decre. ꝺ offi. le. l3. ibi vti cepit.

c ¶ Nō cepta. nō. q: si h esset speciale fauore fidei catholice. vt. j. dī. ğ vbi ñ ē fauor ei⁹ ꝯtrariū est regulare. ⁊ sic nō. terminatā qōnē nō. ṡ. de of. dele. l3. qua queritur. an ppetuatio facta in vno articulo ppetuetur i alijs p easdē lr̄as delegato commissis ad idē. ṡ. e. li. de of. dele. c. vl. §. officiū. ⁊ ē in h dif ferētia inter istū inquisitorē ⁊ conseruatorem vt ibi patet.

d ¶ Emerserant. vt si tē pore mortis pape nō erat titius hereticus postea la psus senserit heresim. de hoc poterit cognoscere inquisitor.

e ¶ Fauorē. sic. ṡ. ē. in fi dei fauorē. ⁊. ṡ. e. accusa tus. §. licet. cum si. multis in hoc ti.

f ¶ Ut officiū. diuido in tres ptes in p ma informat inqsitores ad deū/ vt eius timorem/ hominum metui antepo nant in pcedendo simul vel separatim contra he reticos ⁊ suos fautores: ⁊ etiam in eos absoluen do cum vere redierint. ⁊ durat vsq3 ibi verum/ q: ibi secūda ps in qua eos instruit in mō examinati onis testiū: ⁊ in personis que testificata scribē de beant vsq3 ad. §. compe scēdi/ ibi incipit tertia ps in qua eos instruit circa personas per quas impe diri posset vel differri in sitionis negociū.

dūbium reuocēt: an officiūm inquisitionis heretice prauitatis sollicitudini vestre infra cē tos limites ab ap. sede comis sum expiret[a]: per mortem ro. pon. qui cōmisit: presēti decla ramus edicto: ipsum officium non solum quo ad negocia viuente mandatore incepta[b]. immo etiam quo ad integra ⁊ ñ[c] cepta ⁊ qꝺ plus est q̃tu3 ad ea q̄ tūc neq̄q̄ emerserāt,[d] i fauore3[e] fidei p⁹ cōmittētis obitū pdurare. Idem eisdem.

Ut[f] officiu3 inqsitiōis ꝯ hãticos i puincia[g] i q̃ vobis idē officiū ē cōmissum auctoritate ap. possitis efficatius adiplere discretiōi vr̄e p apostolica scripta mādamus q̄tenus vbiq3[h] i p̄fata puincia si[i] vel separati3[i] aut singulariter put negocij vtilitas suadebit ꝯ hereticos credētes/ receptatores fautores/ ⁊ defensores eoꝝ: necnon ꝯ īfamatos ꝺ heresi/ vl̄ suspectos/ iuxta sanctiones canonicas/ boium metu diuino[k] timore postposito p cedatis[l] ¶ Si vero aliquis ex p̄dictis hētica labe[m] p̄mit⁹ abiurata redire voluerit ad eccl̄e[n] vnitatē: ei iuxta formā[o] eccl̄ie absolutiōis bñficiū impēdat3: ⁊ iniūgatis eidē: qꝺ iniū gi talib⁹ ꝯsueuit[p] puiso soler ter: ne simulata[q] ꝯuersiōe recipiant fraudulent: ⁊ vos imo

seipsos fallētes[r] sub agni spē lupum[s] gerant. ¶ Uerum quia in tam graui crimine ⁊ cu3 multa oportet cautela procedi: vt in reos sine vllo proferatur errore dure ac digne seueritas vltionis volumus ⁊ mandamus: vt in examinatione testium quos recipi super crimine predicto ip̄mq3 contigentibus oportuerit adhibeat duas[t] religiosas ⁊ discretas[v] personas. in quarum presentia per publica si commode potestis habere p̄sonā aut per duos viros idoneos[x] fideliter eorundem depōnes testium conscribantur. ¶ Ad ꝯscribendas quoq3 huiusmōi depositiōes testium ⁊ ad faciendum omnia que in commisso vobis officio ad scriniarij seu tabellionis officium pertinent teneri districte precipimus: cum per vos fuerint requisiti: omnes ⁊ singulos vestri ordinis fratres qui dum essent in sclo tabellionatus officium habuisse ⁊ exercuisse noscuntur: ⁊ illos etiam quibus idem tabellionatus officium ratione prefati negocij fidei fuit ab apo. sede commissum ⁊ in posterum committuntur: concedente huiusmodi fribus: necnon ⁊ alijs religiosis quibuslibet qui similiter dū eēnt i sclo tabelliōat⁹ offm̄

dere potest. ff. de offi. procon. l. j. quod de ordinarijs intellige qui insolidum iurisditionem habent sicut est in scholaribus episcopis magistris ⁊ doctoribus. C. de fi. pro parte. auc. habita. secus in his, qui non habent insolidum: sicut est cum capitulū cognoscit. quia tūc g libet singularis per se non est iudex. ad hoc qꝺ nō. xv. q. vij. epus nullius. ⁊ de offi. ordi. irrefragabili. ⁊ cōcor. ad hāc decre. j. eo. per h. io. an.

k ¶ Diuino. xj. q. iij. iulianus. sic. ṡ. e. ti. de imuni. ecc. clericis ad idem ṡ. e. vergentis.

l ¶ Procedātur. hodie restricta ē potestas inquisitorum in quibusdam per cle. e. c. multorum.

m ¶ Labe. generaliter vel simpliciter. vel dic ea ꝺ qua suspect⁹ vel conuictus erat. ꝺ h dixi. ṡ. e. accusatus. §. j. io. an.

n ¶ Ecclesie. que gremiu3 nō claudit. ṡ. e. sup eo.

o ¶ Formā. xj. q. iij. cū antiqs. ṡ. ꝺ sen. excō. cum desideres.

p ¶ Consueuit. j. q. vij. quotiēs cor dis. ⁊ c. saluberrimū. de ꝯse. dis. ij. ego berengari⁹.

q ¶ Simulata. xxvij. di. q inter rogasti. q. j. sicut ficti. xxij. q. v. caucte. Est tamē interdū vtilis simulatio. xxij. q. ij. vtilem. ⁊ dic de hoc vt ibi. ⁊ xxiiij. q. j. officij.

g ¶ Prouincia. inspicit factum: quia idem si in ciuitate dioce sis vel alio certo loco:

h ¶ Ubiq3. sic ⁊ ordinarius in qualibet parte dio. sue potest causas audire ⁊ pro tribunali sedere. ṡ. e. li. de offi. ordi. cum episcopus. ad idē de of. le. nouit.

i ¶ Separatim. regulariter contra. nisi ex forma commissiōis id habeatur. ṡ. de offi. dele. cum causam. ⁊ c. cum plures ⁊. ṡ. e. li. Sed ē hoc speciale fauore fidei. vt efficati⁹ vt. ṡ. dixi. ⁊ equiparantur in hac parte ordinarijs: quoꝝ quilibet per se proce

r ¶ Fallētes. mētiri deo possunt: fallere aūt ipsum non possunt. de conse. di. ij panem de altari.

s ¶ Lupū. ṡ. de renū. nisi. §. ppter malitiam.

t ¶ Duas. integrum enim est iudicium quod plurimorum sententijs confirmatur. ṡ. de offi. dele. prudentiā. ad idem. xx. di. de quibus.

v ¶ Discretas. semp. n. qui graues cās ecclesiasticas audiūt debent eē discreti. ṡ. de ꝯsan. ⁊ affi. c. j.

x ¶ Idoneos. sic. ṡ. de pba. qm̄ ꝯtra falsa3. ⁊ dic vt ibi

h ¶ Ad pmissa.p hãc lrãm bñ pz q̃ tabellio fact⁹ m° nach⁹ nõ põt exercere quo ad alia tabellionat⁹ officí ⁊ hoc etiã bñ pz ex extrauagãti bõifa. debẽt supiozib⁹ de of.oz. circa mediũ decre. ⁊ idẽ pbabam⁹ olim p de cre.s̃.ne cle. vel mo. sicut.p.l.C. de sa.san.ec.l.añpe.xvj q.j.§.nouaꝝ.C.d̃ epis.⁊ cle.l.placet nõ.tñ guil.i spe.d̃ sta.mo.v̄.xxvij.q̃ veteres rogatões cplebit: ȝ nouas nõ assumet.ff.fa. ber.l.alienatiões ff.de postu.l.j.§. casũ.ff.d̃ neg.ge. nã ⁊ hu⁹.§.si vno ad idem.s̃.de iu de.iudei. de ciui tate cum si.

b ¶ Canõis.s̃.ne cle.vel mo. sic te.

c ¶ Premissa. ȝ eregulare vt di xi vt.xij.q.ij.c. in digne.de sen.ex. sacro.io.an.

d ¶ Postposita qd hoc opeꝛ hẽs s̃.de ap. pastora lis.⁊ nõ.e.ti.vt de bitus.io.an.

e ¶ Ipsos.s. que stuarios.

f ¶ Facultatem. hoc vult dicẽ q̃ si facta p inqsito res cgregatiõe p negocio fidei ve niãt aliq de rũgi ualli vel alij q̃stu arij ⁊ velint ibi p dicare pñt cpelli p cẽsurã ec. d̃sistẽ

g ¶ Auxilio.xxiij q.v.pdest d̃ offi. ordi.c.j.

h ¶ Duab⁹.s̃.de rescrip. ñnlli. qd dicem⁹ de noua decr.s̃.e. li.statu tũ.de rescript. vi des q̃ ista decre. fuit clemẽ.⁊ sic q̃ ad hoc v̄z ista de cr.p illã correcta cũ sit posterioz. ad idẽ.s̃.e li.d̃ cõ sli.c.j. cũ suis cõ coz.c̃riũ dico. qz decr.illa locũ hz in lris ipetratis a pte c̃ ptẽ; lz in cõ

¶ i Subiectis.qz extra territoriũ ius dicẽti ipune nõ pareꝛ.d̃ cstõne.c.ij.s̃.e.li.ff.de iurisdi.om.iudi.l.vl. ⁊ hoc qd̃ hic dicit

seruatorib⁹ locũ hẽat.vt.s̃.e.li.de of.dele.c.vl.§. cseruatores ȝ istd̃ ẽ qd̃dã spãle fideisauoze qd̃ nõ tollit p gnãlẽ cstõnem lz postea subsecutã.ad h.j.d̃ re.iu.generi. ⁊ qd̃ ibi dixi. io. an.

hũerunt: ⁊ execuerũt: quibus uis etiaz clericis secularibus officium ipsum habentibus: etiam si ijdem fratres religio si ⁊ clerici sint in sacris ordini bus constituti: exercendi libe re officium ipsum quo ad[a] p̃ missa non obstante statuto ali quo contrario canonis[b] vel or dinis quocũq; vallato muni mine potestatem. ¶ Compe scendi preterea munitiõe pre missa[c] per cẽsurã ecclesiasticã appellatiõe postposita[d] predi catores questuarios vbi con tigerit p inqsitionis seu fidei negocio cõgregationẽ fieri vl' alis eidem negocio quomodo libet ex hoc impedimentũ ali quod afferri a predicationis officio: qd̃ ad ipsos[e] nullaten⁹ pertinet: quorum interest tm̃ charitatiua subsidia suppli citer petere: ac indulgẽtiã si for te hñt exponere: liberã vobis ⁊ singulis v̄rm concedim⁹ au ctoritate p̃ntium facultatum[f]. ¶ Deniq; vt circa premissa plene vobis ⁊ singulis v̄z co ertiõis expedita ⁊ iuiolabilis adsit auctoritas: volumus vt ea omnia viriliꝛ exeq̃mini si opus fuerit iuocato auxilio[g] brachij secularis: c̃dictores p cẽsurã ecclesiasticã appella tione postposita cpescẽdo nõ obstãtib⁹ aliqbus priuilegijs vel indulgentijs quibuscunq; psonis cuiussuis conditionis dignitatis vel gradus religio nis vel ordis comitatib⁹ vel vniuersitatibus ciuitatũ ⁊ lo corũ specialiter vel gñalit sub quocũq; v̄borũ expressiõe vel forma a memorata se. conces sis vel in posterũ cedendis: cum ex huiusmodi vel alijs priuilegijs ⁊ indulgentijs nul lum vobis in tante pietatis ne gocio velimus obstaculum in terponi: ⁊ constitutione de du abus[h] dictis edita in cõci.ge ne. ¶ Statuimus insuper vt potestas capitane⁹ seu rector vel consules seu quiuis alij q ciuitati presunt vel loco alte ri ad presẽs aut p̃erint in futu rum ad requisitionem dioce sanorum vel vicariorum suo rum seu inquisitorum hereti ce prauitatis iurent precise at tendere inuiolabiliter ⁊ obser uare ac facere a suis subditis obseruari toto tempore sui re giminis in terris sue iurisditi oni regimini subiectis[i] consti tutiones contra hereticos cre dentes receptatores: fautores ⁊ defensores eorũ ipsorũq; fi lios ⁊ nepotes a sede ap. pro mlgatas ac etiã approbatas[k] q̃ q iurare noluerit ⁊ huare vt ifamis ⁊ tãq̃ hereticoꝝ fautõ ac d̃ fide suspect⁹ offõ ⁊ hono re sui regiminis spolieꝛ: nec vl teri⁹ ptãs capitane⁹ csul vl' re ctor hẽaꝛ i aliquo: aut deceto i aliquã dignitatẽ vl' offm̃ pu blicuz[l] vlteri⁹ assumaꝛ: ⁊ q̃ vt ptãs baliu⁹ cõsul vel rector fe cerit: nullã obtineant firmita tem. Bonifacius octauus in qsitorib⁹ heretice prauitatis.

Ut[m] cõmissi vob officij debitũ vtili⁹ ⁊ vberius exeq̃mini: sãcte memorie ino cẽ. alex. ⁊ clemẽtis p̃decessoꝝ nr̃oꝝ vestigijs[n] iherentes vo bis ⁊ v̄rm singulis[o] cõmitten di citationes ⁊ denũciatiões sniaꝝ[p] q̃ si i quoslibz hereticos credentes receptatores defẽ sores ⁊ fautores eorum tũleri tis[q]: aduocãdi q̃z p ut expedi erit[r] peritos quoslibet: vt vo bis assistant: ⁊ in huiusmodi

habebamus.s̃.e.ex cõica mus.ij.§.moueantur.

k ¶ Approbatas.oĩa eniȝ nr̃a facim⁹ qb⁹ auctẽ no strã ipartimur.C. de ve. iu.enu.l.j.§.sed neq;.

l ¶ Publicũ.sic.j.de pe. felicis.⁊ j.c.pri.

m ¶ Ut cõmissi.hic ici piũt decr.bonifa cij.⁊ hñt qdã hic rubricã d̃ inqsitorib⁹ hẽtice pra uitatis ȝ ñ dz hic esse ru brica.⁊ fuit error scriben tiũ ex supscriptiõe puen iens q putauerũt q̃ boni fa.viij.eẽt supscriptio resi duũ eẽt rubrica.⁊ cõpre hẽdit ista decr.plura vti lia p expediẽdo offõ in qsitoꝝ.dat.n.eis ptãtẽ cõ mittẽdi citatões ⁊ sniaꝝ denũciatiões.dat ptãtez vocãdi pitos cleꝝ ⁊ pplꝫ vt eis assistãt.dat ptãtem pcedẽdi c̃ illos q d̃ sua i aliã puiciã se trãstulerũt dat ptãtẽ repetẽdi libros ⁊ pcessus: cmutãdi ⁊ mĩ tigãdi penas: puãdi ⁊ p uato s nũciãdi i officijs ⁊ ohnorib⁹ hereticos fau tores ⁊ defẽsores coꝝ: ita tñ q̃ h fiat de diocesano rũ vel in eorum absentia vicariorum suorum cõ silio nisi ijdem scienꝛ tali b⁹ bñficia ctulissẽt h dic

n ¶ Uestigijs.in diuersis cõmissiõib⁹ q̃s suis tpib⁹ fecerãt inqsitorib⁹ hẽti ce prauitatis.io.an.

o ¶ Singulis.pñt.n.pcedẽ sil' ⁊ diuisim s̃.c.pr.i pn.

p ¶ Sententiaꝝ: has ẽt comittũt conseruatores sed de inquisitoribus ma ior erat dubitatio.quia il lorum ministeriuz videꝛ electum.s̃.de offi. deleg. ca.vltĩ.

q ¶ Euleritis.vide infra circa fi.c.plenam conce dimus facultatem. hoc idem repetas in fi.cuius libet v̄sicuh.

r ¶ Expedierit.sic.s̃.c.j.

118

⁊.c.priori.§.vex.⁊.j.e.c.vl.ioan.an.

a ¶ Procedendi.quid in casu cōuerso in eo.§.qui alibi crimē heresis cōmisit:⁊ mō est in prouincia huius īquisitoris dic ꝙ poterit cognoscere.quia vbi inuenitur cōuenitur quis de crimine.C.vbi de crimi.agi.op.l.j.⁊ sic ſm hoc esset reperire: ꝙ īterduꝫ duo inquisitores cognoscerent.pone peccauit in rauēnati ⁊ transiuit ad mediolanum ſꝫ hoc rauennas ⁊ mediolanēsis poterit cognoscere nec est mirum.vt.j.eo.c.per hoc.

b ¶ Quibuslibꝫ.siue sint ipsi scribentes vel alij ad quos quocunqꝫ deuenerint dicta scripta.

c ¶ Vel mutandi.regulariter contra.ff.de reg.iur.l.paulus.⁊.l.acta.§.j.⁊.ſ.de of.dele.in litteris functus est enim iudex officio suo iudicādo bene vel male:vt ibi.

d ¶ Honoribus.No.in ea parte qua priuat vel priuatos denūciat dignitatibꝰ ecclesiasticis ⁊ ecclesiasticis bñficijs reqrit̄ ꝯsilium diocesani vel eo absente eius vicarij.quia sicut īstitutio fit eis auctorizantibus: sic etiam dꝫ fieri destitutio: de insti.ex frequentibus.de hereti.cum ex īniuncto.ī fi.sed cū priuat officijs publicis ⁊ honoribus non requiritur consiliū eoꝝ vt patet ex ordinatione istius lr̄e:⁊ iō q2 cessat ī illis superiorō.

e ¶ Scienter.si.ſ.e.c.ij.§.ad hoc.⁊.j.e.decreuit.⁊ presumemus ignorare nisi probentur scire.j.de reg.iu.presumitur.ff.de probat.verius.quod sane intelligas.vt no.in dicta regula presumitur.

ferendis sententijs ꝓbeāt cō filium oportunum:ac eis ꝙ super his vobis hūmiliter pareant in virtute obedientie iniungendi:conuocandi etiā clerū ⁊ ppl'm ciuitatū castrorum aliorūqꝫ locoꝝ:ꝓut dicto negocio fidei videritis expedire ⁊ ꝯtra illos quos in ꝓuincia in qua nobis inqsitionis officium est ꝯmissuꝫ: heresos crimen ꝯstiterit ꝯmisisse lꝫ ad alias ꝑtes se transferendos duxerint:procedendi[a] necnō faciendi a quibuslibet[b] assignari vobis libros seu quaternos ⁊ alia scripta:in qbus inquisitiones facte ac ꝓcessus ꝑ quoscūqꝫ aucte se.ap.vel legatoꝝ eiꝰ habiti ꝯ̄ hereticos contiṅent:⁊ illoꝝ q nr̄is mādatis obediētes humilr̄ stāt ꝓpter heresiꝫ in carcē vel muro reclusi:penā vna cū ꝑlatis qrū iurisditioni subsunt mitigandi vel[c] mutādi: cuꝫ videritis expedire:priuandi ꝑterea vl' priuatos nūciandi dignitatibus ac alijs beneficijs ecclesiasticis de diocesanorum vel eis absentibus vicarioꝝ suoꝝ consilio:⁊ officijs publicis ac honoribus[d] quibuscūqꝫ eosdem hereticos credētes receptatores ⁊ defensores ipsoꝝ eorūqꝫ filios ⁊ nepotes: plenā ꝯcedimꝰ facultatē. ¶ Sūt aūt diocesani ī priuādo tales vel nūciando priuatos beneficijs ⁊ hꝰi requirēdi: nisi forte ꝯstaret legitime: ꝙ ijdem scienter[e] hꝰi ꝑsonis eadeꝫ beneficia ꝯtulissent. tūc .n. eos in his requirendos nō eē censemꝰ:sed potius a suo iudice puniendos[f]. Idem.

Contra[g] christianos qui ad ritū trāsierint vel redierit iudeoꝝ etiā si hꝰi redeuntes dū erāt īfātes[h] aut mortis metu non tn̄ absolute[i] aut ꝑcise coacti baptizati fuerūt erit tanꝙ contra hereticos:si fuerint de hoc ꝯfessi:aut christianos seu iudeos[k] cōuicti: ⁊ sicut contra fautores receptatores ⁊ ꝺfensores hereticoꝝ sic contra fautores receptatores ⁊ defensores taliū est procedendum[l]. Idem.

Decreuit[m] felicis recordatōis innocē.papa q̈rtus ꝙ propter heresim maritorum vxorum catholicarum dotes non debeant cōfiscari[n] quod intelligendum fore cē semus:nisi forte mulieres ipe cum viris matrimonia contraxissent quos hereticos tūc[o] sciebant. Idem.

f ¶ Puniendos.⁊ vnde debet pena nō venit premiū.ff.de le.j.si seruus pluriū.§.qui autē.xvj.q.j.legi.cum si.

g ¶ Contra christianos.redierint forte prius fuerant iudei: postea facti sunt christiani: isti dicuntur redire: hi qui nunꝙ fuerant iudei:sed semper christiani.illi dicunt̄ transire.ioan.an.

h ¶ Infantes.s.minores septennio.vnde videbātur nō obligati ad fidem.q2 etas illa ignorat quid videat.C.de fal.mo.l.j.vnde nec sponsalia tales cōtrahere possunt.ſ.e.li.de spon.c.vno.sed cōtrariuꝫ est veꝝ.q2 tali sacramēto obligati sunt etiā ignorantes.ſ.de bap.maiores.de cōse.dis.v.queris.sicut ⁊ punitur etiā ignoranter rebaptizatus.c.di.qui bis.⁊.c.se.

Absolute.ergo absolute coactus non recipit sacramentum baptismi.ſꝫ ꝯditionalr̄.⁊ metu mortis coactus bñ.xlv.di.de iudeis.ſ.de bap.maiores.coacta.n.volūtas: volūtas ē.xv.q.j.merito q̄rit̄. Est aūt absoluta coactio: cum quis renitens inuitus ⁊ reclamans fert̄ ad fontes ⁊ cum verborum prolatione immergitur.⁊ ē simi.l.dis. presbyteros ſ.ꝙ metus causa sacris.

k ¶ Judeos.nō ergō possunt isti se iuuare per professionem quaꝫ contempserunt.C.de aposta.l.hi q sanctam licet als infidelis non recipiatur ad testimonium.ſ.de testi.c.j.io.an.

l ¶ Procedēduꝫ erit ne per illud capituluꝫ canon ille correctus.j.q.iiij.iudei.vbi dicitur quod bona iudeorum deuoluuntur ad catholicos filios: ſꝫ bona hereticorū sunt confiscata.j.eo.cum secundū quia correctio iurium est vitanda dicendum videtur quod non.vt istud capitu.loquatur de pena personali nō de damnatione bonorum marime quia hec noua iura quando corrigere intendunt hoc exprimunt.ſ.de conces.prebend.cap.ij.j.de senté.excō municat.capitu.vltimo.contra videtur cum aperte dicat eos puniendos vt hereticos: ergo ipsorum bona non deuoluuntur ad filios.infra eodem cum secundum quod tutius videtur: nec necesse est vt noua lex corrigens precedentem ꝺ illis faciat mentionem.ſ.eodem lib.de constitu.capi.primo.ioannes an.

m ¶ Decreuit.in commissionibus per eum factis super heretica prauitate.

n ¶ Confiscari.vt sic mulier mariti odio non grauetur.infra de regu.iuris.non debet cum suis concordan.quia nec vxor pro marito conuenitur.C.ne vxor pro mari.in fin.in causa primipilarij.C.in quibus casi.pig.vel.hypo.contra.l.sacris.

o ¶ Tunc.s.tpē contractus.ergo si tunc ignorabant

lʒ postea sciuerit nõ hʒ locũ pena inspiciatur initiũ.ẽ. de emp.ꝛ ven.cũ dilecti.ꝑsumũtur aũt ignorare nisi ꝓ bentur scire.ff.de ꝓba.verius.de hoc.ẽ.c.ij.ꝛ.j.ꝺ reg. iur.ꝑsumitur.io.an.

a S Tatutũ.innocẽ.ij.Si loquatur de quarto habebamus id in cõmissionibꝰ ꝑ euʒ factis.vt dixi.ẽ.c pri.si dicamꝰ de tertio posset loq de decre.ẽ.c.vergentis.ꝛ.c.excõicamꝰ.§.credẽtes

b ¶ Alexãdri.q̃r ti.ẽ.e.quicũqʒ.§.heretici.

c ¶ Inane.huc vsqʒ durat antiq̃ cõstitutio.modo sequiẽ declaratio in q̃ declarantur nõ.per hosti.ẽ.e vergentis.ꝛ hãc declarationeʒ sic intelligo.si titius fuerit hereticus receptator fautor vel defensor ꝛ habuit filiũ ꝛ filiaʒ vterqʒ ipsoꝝ sb iacet ꝓhibitiõi ꝛ si ille filius habeat filiũ:ipe nepos ex filio ꝓhibitiõi subiacet.sed si filia hẽat filium:nepos ex filia nõ sb iacet huic ꝓhibitioni.Item si mulier aliqua est heretica ꝛ habeat filios:soli filij includũtur hac ꝓhibitione sed nepotes ex filijs nõ ꝛ hoc intẽdit hec declaratio.ꝛ hoc secũdo casu cũ mater fuit heretica:itelligas verũ si pater fuit cathellcus vt eiꝰ respectus nõ habeatur.ꝛ facit in hoc ꝯ id qꝺ nõ.accur.C.ad le.iuẽ.ma.l.q̃squis vbi dicit ꝙ eadẽ ẽ pena cũ mulier cõmittit crimẽ lese ma.quo ad descendẽtes sicut cũ vir.Est tñ scienduʒ ꝙ vbi alꝭ nõ caueret de descẽdẽtibus ꝑ maternã lineaʒ illi nullo gradu cõprehẽdunẽ ꝑ sniam iuris vel hoĩs.vt.j.de pe.vbicũqʒ.sed ꝙ filij ẽt filiꝫ includerenẽ videbatẽ ꝓbari per decre.ẽ.de pe.in q̃busdã.§.sacri.vbi punit posteritates.ꝛ.j.ti.ꝓri.c.vno.ꝛ videbãt illi pnnri ꝛ ꝑ v̄ba ꝛ ꝑ mentẽ.ꝑ v̄ba q̃ sũt descẽdentes:ꝛ a verboꝝ significatiõe nõ ẽ recedendũ.ff.de le.iij.l.nõ ẽ aliẽ ꝛ differẽtia agnatiõis ꝛ cognatiõis hodie sublata videtur in auẽ.coll.ix.de here.q̃ ab ite.defer.ꝛ de mẽte idẽ videbatẽ q̃ voluerat ꝯstõ pũire hereticũ in filijs.xxiiij q.iij.§.ꝫ q.ꝛ.ff.qꝺ me.cã.l.isti qdẽ.si eni ex vnica filia nepotẽ hẽret ꝛ ille nõ includereẽ:nõ puniret in filios.idẽ videẽ de mẽte.iõ neqʒ ducat filiã heretici in vxorẽ sicut.n.vir infidelis saluatẽ ꝑ mulierẽ fidelẽ:sic ꝛ damnari posset.ar.de diuoꝛ.gaudemꝰ.vñ q̃ emit emãcipia ꝺ origie solet q̃rere.ff.de edil.edi.qꝺ si noluit.§.mãcipia.ꝫ de iure secꝰ vt in ꝑdcã decre.vbicũqʒ.j.de pe.nisi vbi aliud caueẽ vt hꝛ ꝛ bñ facit.ff de sena.l.liberos.

S Tatutuʒ[a] felicis recordationis innocẽ.ꝛ alexan[b]. predecessoꝝ nostroꝝ:ne videlʒ heretici credentes receptatores defensores ꝛ fautores eoruʒ ipsoꝝqʒ filij vsqʒ ad scꝺã generationem ad aliquod beneficium ecclesiasticum seu publicum officium admittantur quod si secus actum sit irrituʒ ꝛ inane[c]:primum[d] ꝛ secunduʒ gradum per paternam lineaʒ cõprehẽdere declaramꝰ:ꝑ maternam vero ad primum duntaxat volumus[e] hoc extendi. ¶ Hoc sane de filijs ꝛ nepotibus hereticoꝝ credentium ꝛ alioꝝ huiusmodi q tales esse[f] vel tales etiam decessisse probantur:intelligendum esse videtur:non autem illoꝝ quos emendatos esse constiterit ꝛ reincorporatos[g] ecclesie vnitati:ꝛ pro culpa huiusmodi ad mandatum ecclesie penitentiaʒ recepisse: quam ipsi vel iã prefecerunt: humiliter prosecutioni eius insistunt[h] vel parati[i] fuerint ad recipiendam eãdem. Idem.

I Nq̃sitores[k] heretice prauitatis ab apostolica sede seu alio vel alijs quibuslibet[l] deputati de huiusmodi crĩe inquirere ꝯ episcopos nequeũt:aut eius pretextu procedere contra eos:nisi i l̃ris commissionis apostolice[m] ꝙ possit continẽatur expresse[n] si tñ iq̃sitores ipsi episcopos vel alios superiores prelatos sciuerint vel inuenerint circa crimen heresis cõmisisse.aut eos de hoc diffamatos existere vel suspectos:id tenebuntur sedi apostolice nunciare[o]. Idem.

P Er[p] hoc ꝙ negociũ heretice prauitatis alicui vel

vbi dẽ senatores vocari debere ipsos senatores ꝛ filios eoꝝ ꝛ nepotes natos ex eis.nepotes v̄o ex filiabus nati senatores nõ dicentur:sed patris sui conditionẽ sequentur.

d ¶ Primũ ꝛ secundũ gradũ.i.filios ꝛ nepotes.ꝛ hoc pʒ etiã ex.§.se.ꝛ.ẽ.e.vt cõmissi ad fi.ꝛ ẽ casus quo filius puniẽ ꝓpter delictũ patris.ꝺ hoc dixi ẽ.eo.c.ij.

e ¶ Volumus.ẽ.dixit declarauus.hic dicit volumus:q̃ inquantũ punit descendẽtes ꝑ masculinũ declarat ius vetꝰ:inquãtũ descendẽtes ꝑ feminimũ.statuit ius nouuʒ.ad idẽ.j.de pe.vbicũqʒ.ꝛ bñ facit hec l̃ra ad q̃onem q̃ q̃ritur an filij illegitimi includanẽ hac ꝓhibitione ꝛ videẽ ꝙ nõ.q̃ nõ sunt in patris ptãte:insti.ꝺ nupti.circa fi.sed ꝙ ptãs nil operetur:ꝓbat hec l̃ra q̃ punit descendẽtes ꝑ maternã lineã ꝑmi gradus cũ tñ filius in ptãte mr̃is nõ sit.ꝛ hoc equũ ne plꝰ hẽat luxuria q̃ʒ castitas.ẽ auẽ.de resti.ꝛ ea que pa.in fi.coll.iiij.lʒ interdum secus.ẽ.de biga.q̃ circa.veꝝ ẽ tñ ꝙ isti alio capite ꝓhibenẽ ꝛ a successione vt ẽ.qui fi.sint le.ꝑ venerabilẽ i fi.ꝛ ab honoribꝰ lvj.di.ꝑ to.ẽ.de fi.ꝑsby.ꝑ totum.

f ¶ Esse.nũc q̃ viuunt.

g ¶ Reincorporatos:q̃ lapsi fuerant simpliciter:nõ relapsi.ꝺ quo dic vt.ẽ.e.ti.accusatus.

h ¶ Insistũt.ad hoc.ẽ.de tẽp.oꝛ.ex tenore.ꝛ.ẽ.de fur.c.vl.

i ¶ Parati.ex quo nõ stat ꝑ eos nõ eis debet iputari:de hoc ẽ.de eo qui mit.in pos.c.j.ꝛ.ij.

k ¶ Inq̃sitores.inq̃sitor pape sub heresi sine spãli mãdato sꝰ inq̃rit ꝯ epm.ꝫ si eũ culpabilẽ sciuerit nũciabit pape.

l ¶ Quibuslibet:de quibus minus dubitatur.

m ¶ Apostolice.nõ.hãc l̃ram nõ dicit in l̃ris ꝯmissiõis aplice vel alioꝝ a q̃bus deputati fuerint ẽm ꝙ dixerat in ꝑn. per qꝺ omissũ vẽ ꝙ inq̃sitor deputatus ab alio q̃ʒ a papa etiã si hẽat expssum mãdatũ inq̃rere nõ possit ꝯ epʒ.ꝛ lʒ antiq̃ iura dicãt ꝙ synodus audit cãm criminalẽ epi lʒ diffinitionẽ pape referuet.iij.q.vj.accusatꝰ.ꝛ.c.se.v.q.iiij.duodecim.tñ cõmittere non poterũt in hoc casu.ꝛ isti inq̃sitores nõ poterũt inq̃rere etiam vt instructã remittãt cãm.ẽ.de ap.ꝯstitutꝰ.q̃ non solũ diffinitio ꝫ ꝓcessus ꝛ inquisitio est ipsis interdicta per hoc.c.

n ¶ Expsse.q̃ʒtũcũqʒ igiẽ sint v̄ba expssa generalia:puta vt inq̃rere possit ꝯ quoscũqʒ cuiuscũqʒ ꝯditiõis dignitatis aut statꝰ nõ inq̃reret ꝯ epos nisi id exprimatur ꝓpter ꝓrogatiuã epoꝝ ad idẽ.j.de sen.excõ.q̃ piculosũ.

o ¶ Nũciare.q̃ʒcito poterũt ꝓpter piculũ qꝺ ex facto posset insurgere.concoꝛ.ẽ.e.li.de cle.egro.c.vno.

p P Er hoc.q̃ualiter.bñ dicit.q̃ secꝰ eẽt si fieret de certis criminibꝰ ꝛ ꝑsone spãlis cõmissio.quantũ.n.ad illã causaʒ ꝓiudicareẽ ordinarie ptãti.vt.ẽ.de of.leg.studuisti.q̃ generi

ꝑ ſpēm. ĩ dē reg. iur. generi. cū ſuis concor.

a ¶ Delegata ſi hñt. forte hñt delegatā ab hoīe qđ accidit ĩ ordinario cū papa ſibi cōmittit crimen. ſecus ſi eū monet ſuum officiū excitando: qđ dic vt. ſ. de offi. ordi. lz. ꝛ. c. graue. vł habent delegatā a iure ſicut ē videre in hoc crimine ſup exēptos ſ. e. ti. ad abolendā. in fi.

b ¶ Diuiſim. ſic plures inqſitores cōiter ꝛ diuiſim de hoc crimie cognoſcere poſſunt. ſ. eo. vt offi ciū. ſaluo eo qđ dicitur. ĩ. e. multoꝝ. in clemē.

c ¶ Teneanť. nō ꝙ non dicit poſſint. vnde non relinquitur eoꝝ voluntati cū ius ſ necceſſitati ſubijciat.

d ¶ Ueritas inueniri. ad qđ elaborare iudex debet xiiij. q. ij. ꝙꝫ. ſ. de ꝓba. quoniā ꝯtra. Sed qđ ſi ꝓceſſus iſt i inueniātur eſſe ꝯrij. tūc ipſi ꝯſiderabūt. qui ṽo primiora loquanť ꝛ per ipſorū dicta ſe iudices informabunt. ſ. de teſti. in nſa. ff. đ teſti. l. iij. ıx. di. ego ſo us. ſi aūt eps ſm ſuū ꝓnūciare vult ꝓceſſum inquiſitor ſm qđ iuris. ĩ. ſeqtur.

e ¶ Deferendū. ad idez ſ. de reſcrip. paſtoralis.

f ¶ Snīa. lz ergo đ vnius delicto ingratur ꝑ pluref etiā diuiſim: vnicą tamē ſnīa fertur. ꝛ ſic nō ob. ſ. de of. le. licet. ff. nau. cau. ſta. lz. vbi dicif ꝙ de delicto vnius ſepius nō querif qa illa loquūtur qñ iam ꝓnūciatū ē: qđ dic vt nō ij. q. v. habet hoc ꝓpriuz ꝛ. ſ. de accu. de his.

g ¶ Remittatur. qđ iurı als cū iudices diſcordāt habetur. ſ. de re iudi. c. vlti. io. an.

h ¶ Jura cōia. ſ. ꝛ. ĩ. hoc eo. ti.

i ¶ Ordinatiōes. etiā ĩ volumine nō inſertas dū modo nō his ꝯſtōibus ꝯtrarias. ĩ. e. c. vl. in fine. ſunt eni ibi reſeruate ꝛ đ his loquitur proemium huius li. in fi.

aliquibus ab apo. ſe. generaliter in aliqua prouincia ciuitate vel dioceſi delegatur: dioceſanis epiſcopis quin ꝛ ipſi auctoritate ordinaria vel delegata[a] ſi habent in eodem ꝓcedere valeāt nolumus derogari. ¶ Uex vt dictum inquiſitiōis negociū efficacius melius vtiliuſqꝫ ꝓcedat: concedimus ꝙ per epōs ipſos ꝛ per inquiſitores de facto eodē inquiri valeat cōmuniter vel diuiſiz[b] ceſſerint teneanť[c] ſibi inuicez cōicare ꝓceſſus: vt ꝑ hoc poſſit melius veritas[d] inueniri: ꝛ niſi hoc caſu inquiſitoref i ſententie ꝓlatione dioceſanis vel econtra duxerint deferendū[e] per vtroſqꝫ ſimul ſententia[f] ꝓferatur: in qua ferenda ſi non conuenerint: per vtroſqꝫ negocium ſufficienter inſtructum ad ſe. apo. remittatur[g]. ¶ Siue aūt ordinaria ſiue delegata epī poteſtate ꝓcedant: illū in ꝓcedendo modū obſeruēt quem inquiſitores poſſunt ꝛ debent per iura[h] cōmunia vel per ſpeciales conceſſiōes ſeu ordinationes[i] ſe. apo. reſeruare. Idem

Ut inquiſitionis[k] negocium contra hereticaz prauitatem ad dei gloriam et augmentum fidei noſtris temporibus ꝓſperetur: leges[l] quaſdam per federicum olim romanorum imperatorem tūc[m] in deuotione romane perſiſtē tē eccſie ꝓmulgatas q̄tenus[n] dei ꝛ eccłie ſcē ſue honorē ꝓmouēt ꝛ hereticoꝝ extminiuz ꝓſequūť ꝛ ſtatutis canonicis nō obſiſtūt approbantes ꝛ obſeruari volētes vniuerſos ſcłi ptates ꝛ dños tꝑales ac ꝓuinciaꝝ fraꝝ, ciuitatū alioꝝqꝫ locoꝝ rectores qbuſcūqꝫ dignitatibus vel officijs aut nōibus[o] cēſeanť: reqrimus ꝛ monemus vt ſicut reputari cupiūt ꝛ hēri fideles[p]: ita ꝓ defenſiōe fidei dioceſanis epis ꝛ inqſitoribus heretice prauitatis a ſe. ap. deputatiſ aūt in poſteꝝ deputandis pareāt ꝛ intendant hereticoꝝ credentiū fautoꝝ receptatoꝝ ꝛ defenſoꝝ ipoꝝ iueſtigatiōe captione ac cuſtodia diligēti cū ab eis fuerint reqſiti ꝛ vt ꝓfatas ꝑſonas peſtiferas i ptātē ſeu carcerē epoꝝ aut inqſitoꝝ dictoꝝ vel ad locū de q̄ ipſi vel aliq ex eis mādauerit infra eorūdē dñoꝝ ptātem vel rectoꝝ diſtrictū ducāt vel duci faciant ſine mora: vbi per viros catholicos[q] a ꝓfatis epis ſeu inqſitoribus vel[r] eoꝝ aliq̄ deputatos ſub arta ꝛ diligēti cuſtodia teneanť: donec eorū negociū ꝑ eccleſie iudiciū termineť: vtqꝫ de hereſi a dioceſano epō vel inqſitore ſeu inqſitoribus ꝯdēnatos ꝓfati poteſtates dñi tꝑales ſiue rectoref vel eoꝝ officiales ſeu nuncij ſibi relictos ſtatim recipiant indilate[s] animaduerſiōe debita

cū ſit mere eccleſiaſticū: nec iudicent nec cognoſcāt ꝯ facientes ꝛ non parētes ꝛ eoꝝ fautores excōmunicat: quam ſi per annū ſuſtinuerint: vult eos vt hereticos condēnari, hoc dicit.

l ¶ Leges. quaſdā has leges ferť ꝙ clemens ſb bullā redegerat: ſꝫ eas aliter nō hēmus quo ad ṽba: habemus tñ quaſdam auč. federici de quibus etiam forſitan intellexit hic boniſacius. C. de epa. audi. auč. ſtatuimus ſignata ſup. l. iubemus. C. đ here. auč. credentes. auč. ſi ṽo dñs. ꝛ auč. gazaros. habebamus etiā olim quādā ipſius ꝯſtitutōez in. v. cōpila. que icipiebat hac edictali. als hac decretali. ꝛ erat ſub ti. de conſti. ꝛ eadem cōpilatio q̄ incipiebat gazaros ſub ti. đ heř.

m ¶ Tūc. hoc dič quia poſtea receſſit a deuotiōe romane eccleſie. ꝛ ꝑ inno. iiij. in ꝯcilio fuit depoſitus ob certas cauſas ſ. e. li. de re iudi. ad apoſtolice.

n ¶ Quatenus. ergo als non approbat quia non tenēt. ꝯcor. x. diſ. c. ĩ. ꝛ facit qđ nō. xxxvij. diſ. ſiquid veri. xix. di. c. ĩ.

o ¶ Nominibus ꝯcor. ſ. de elec. ſūdamēto. eo. li.

p ¶ Fideles. qs. n fidelis q non doleat fide leſa. ĩ. ſ pe. felicis. ad fi.

q ¶ Catholicos. vñ nō ꝑ iudeos hēticos vel paganos qui quo ad ꝓdicta ſuſpecti ſūt ꝛ ē ſi. đ iude. c. pe.

k Ut inquiſitionis. ꝓmo approbat ꝛ ſeruari ꝓcipit leges canonibus nō ꝯrias ꝑ federicū contra hereticos ꝓmulgatas. ſecūdo precipit rectores locoꝝ parere inquiſitoribus ordinario vel alteri eoꝝ inueſtigatione captione cuſtodia ꝛ punitione hereticoꝝ ꝛ fautoꝝ ſuoꝝ: eoꝝ ꝓclamationibus vel appellationibus non obſtantibus: ita tamen ꝙ de illo crimine

r ¶ Uel eoꝝ aliq̄ hodie dic. vt in clemen. e. ti. multoꝝ §. ſane. ꝛ §. ſe.

ſ ¶ Jndilate. nō: ꝙ ſnīa lata ſup crie ſtatī dilatiōe poſtpoſita mādāda ē executōi. qđ idē ꝓbaf. ij. q. ĩ. ſič. đ pe. di. ĩ. adā. fallit in caſibus nō. xj. q. iij. cū apud. qđ iurif de alijs ſententijs latis ſuper perſonalibus vel realibus

actionibus nō.ꝰ.de offi.dele.querenti.
a ¶ Puniendos.qd si inqsitor ⁊ ordinariꝰ discordāt in mādato:qr vnꝰ mādat punire ꝑ se ꝯdēnatū:alr mā dat relaxari ꝑ se solutū.satis videt̄ supsedendū donec consulatur papa.ꝰ.c.pri.

l ¶ Nature ꝯrias.in qbus sexus perdit formā.⁊ zelus ē tale ꝙ nō ꝓficit scire venus mutat̄ in aliā formā.C.de adul.l.cū vir ⁊ omniū carnaliū criminū pessimū est vsus ꝯ naturā.xxx.q.vij.adulterij:⁊ si totus mūdus vteret̄ illo vitio non excusat.c.causa.⁊ questione flagitia.

puniendos[a]:non obstātibꝰ appellationibꝰ seu ꝓclamationibus ṗdictoꝝ negtie filioꝝ cuꝫ tam ꝭm ordinationēꝰ ṗde.nostroꝝ ꝙ̄ ꝭm legē imperialem[c] appellationis ⁊ ꝓclamatiōis beneficiū exṗsse sit hereticis ⁊ credētibus.: ac eoꝝ receptatoribus fautoribus defensoribꝰ interdictum. ¶ Probibemꝰ quoqꝫ districtius potestatibꝰ dominis tēporalibus ⁊ rectoribus eorundē officialibus supradictis:ne ipsi de hoc crimine cuꝫ sit mere ecclesiasticū q̄ quo[d] modo cognoscāt[e] vel iudicent: siue captos ꝓ eodem crimie absqꝫ dictoꝝ episcoporum siue inquisitoꝝ vel saltez alterius eorundē licentia vel mādato a carcere liberēt aut executionem ꝓ huiꝰmodi crimine a diocesano vel inquisitoribus seu inquisitore iniunctam:ꝓmpte ꝓut suū spectat officium facere seu implere detractēt:vel alias diocesanorum aut inquisitoꝝ iudicium sententiam seu ꝓcessum directe vel indirecte[f] impedire ṗsumant. ¶ Siquis vero de ṗdictis ptātibus dn̄is tꝑalibus rectoribus vel eoruꝫ officialibus seu baliuis contra ṗdicta fecerit:aut prefato fidei negocio sepefatis diocesano episcopo vel inquisitoribus incū benti seu opponere forte ṗsū pserit:vel ipm aliquatenꝰ ipedire necnō:⁊ q scient[g] in ṗdictis dederit auxiliū ꝯsiliū vel fauorem excōis se nouerit mucrone ꝑcussū[h] quā si ꝑ annum aīo sustinuerit ꝑtinacit̄: extūc velut hereticꝰ ꝯdēnet̄[i] dem

Cum hꝫ leges[k] ciuiles nefarias nature[l] ꝯtrarias icestas nuptias ꝯtrahentes:eo ipso[m] suarum dn̄ium reꝝ perdant[n] ⁊ mulier[o] humanā[p] legē transgrediens: ⁊ ṗsertiꝫ parētibus suis non consentientibꝰ raptoris nuptias eligēs bona omnia:que per legem sibi obuenerant a raptore ac alijs cōsortibꝰ[q] raptus:ipso[r] iure amittat:certoqꝫ[s] casu deferantur i fiscū:ac etiam illicitas[t] species transuehens aut rerum vectaꝝ ꝓfectionē omittēs[v] earūdem specieꝝ ⁊ rerū ꝓprietate hoc ipso ṗuetur:⁊ fisco rerū ⁊ specierū dictarum ꝓpetas acquiratur:bona[x] hereticoruꝫ q

b ¶ Ordinationē.de ordinationibus loquit̄ innocē.alex.⁊ clemēs que sūt reseruate j.c.vl.
c ¶ Imperialem ipsiꝰ federici quā nō habemꝰ ꝫ approbata est.ꝰ.in ṗn.io.an.
d ¶ Quoq̄ modo i.ṗncipaliter vel incidenter.ꝯcor.ꝫ.de or.cog.tuaꝫ ꝰ.qui fi.sint le.lator.cū si.alr̄s tam̄ cognoscit iudex incidenter qd̄ n̄ cognoscit ṗncipaliter.C.de iudi.q̄riens.ꝰ.d restitu.in inte.c.pe.cum suis cōcor.
e ¶ Cognoscant.nō ꝙ lꝫ regulariter de q̄ re iudex cognoscit ꝓnūciare ōbeat.ff.d iudi.de qua re.ꝰ.d cā pos.cū sup.tn̄ hoc fallit iterdū sicut cū delegās resuat ꝓlationē snie.ꝰ.de offi.de le.super qōnē synodus cognoscit d cā criminali epi ⁊ nō ꝓnūciat.iij.q.vj.accusatus.⁊ c.se.v.q.iiij.duodecim.idē in casu.ꝰ.de rescrip.cū cōtingat.vbi ad sui instructionē de iurisditiōe cognoscit is qui super illa ꝓnūciat.Hic tn̄ vtrūqꝫ expsse vetatur.s.cognitio ⁊ ꝓnūciatio.qr iudex huius rei nō ē capax.⁊ concor.j.de sen.excom.si iudex.

m ¶ Eoipso ꝓpter h fa/cit ad propositum.
n ¶ Perdant.C.d inces.nup.l.cū ancillis.⁊.l.se.⁊ l.si qs.ff.eo.ti.l.iceste.⁊ in sti.de nup.§.si aduersus
o ¶ Et mulier.repete ⁊ cū ꝭm leges ciuiles mulier ⁊c.h dicā.videbis.j.⁊ dic mulier ingenua.C.de rapto.v.i.vna.§.⁊ siquidē.i ācill'.n.⁊ libertinis n̄ hꝫ locū pena maloꝝ vt ibi.
p ¶ Humanā legē.C.de rap.v.l.vna.⁊ bene dicit humanā.i.ciuilē.qr ꝭm canonū legē secꝰ: rapta eni ꝭm nos licite ꝯtrahit cū raptore si ṗor dissen/sus trāseat in consensum xxxvj.q.ij.tria.⁊.c.se.⁊.ꝰ de rap.c.pe.⁊ vl.
q ¶ Consortibus.delicti vt qr comitati sūt raptorem in suasiōe vel rapia vt in ṗdicta.l.vna.C.de v.sig.l.vna.§.penas aūt.
r ¶ Ipso iure.ꝑ h facit ad ꝓpositū:⁊ habes hoc in auc.de rap.mu.q̄ rap.mi.in fi.coll.ix.
s ¶ Certoqꝫ casu.cū parentes mulieris nō supsunt nec alter eoꝝ.vel si super sunt ipsi vel alter ꝯsense rūt talibus nuptijs: h casu bona deuoluūtur ad fiscū:vt in ṗdicta auc.de rap.mu.in fi.sed nunqd de iure canōico habebit locū hec pena cū ꝭm canones licite ꝯtrahat:vt.ꝰ.dixi.nō.io.xxxvj.q.ij.de puellis.alr̄s §.qbus.ꝙ pena ista locū nō hēbit ꝭm canōes ꝭm quos cessat infdicū nisi cū spōsa alteriꝰ rapit̄.xxvij.q.ij.statutū.⁊ accedat qd̄ nō.ij q.iij.§.notādū.in fi.de scōis nup.c.pe.⁊ vl.⁊ ꝭm hoc bn̄ dixi.ꝰ.repete.⁊ cū ꝭm leges ciuiles.qr ꝭm canōes l ꝯ.ꝫ satis v: ꝙ lꝫ ꝭm nos teneat mr̄imoniū:pena legis hēat locū in his q̄ nō eēnt de tꝑali iurisditiōe ecclie.cuꝫ.n.ibi tractet de lucro captādo nō diminutiōe sui patrimonij.⁊ pena illa sibi per le/gem obueniat q̄re lex eo qd̄ ꝯfert ṗuare nō pōt.⁊ accedat qd̄ dixi j.de re.iur.c.ij.secus forte in pena de q̄ in ṗdicta decre.vl.de scōis nup.ibi eni ṗuat lex eo qd̄ nō ꝯtulit.io.an.

f ¶ Indirecte.ad idē.ꝰ.e.statutū.j.io.an.
g ¶ Scienter.ignorantes ergo non ligat ꝯstitutio.ad idē.ꝰ.c ij.in ṗn.⁊.c.vt cōmissi.in fi.⁊.c.decreuit.
h ¶ Percussum.nō.canonē late snie.⁊ quia non reseruat absolutionē pape:ordinarius absoluere poterit.ꝰ de sen.excom.nuper.
i ¶ Condēnetur.ad idē.ꝰ.eo.cū ꝯtumacia.
k Cum ꝭm leges.bona hereticoꝝ ipso iure sūt cōfiscata.qd̄ ꝓbatur triplici ar.legali.sed apphēsio bonoꝝ nō fieri debet ꝑ dn̄m secularē nisi prius ꝓnunciatū fuerit super crimine per iudicem ecclesiasticum qui hoc possit.

t ¶ Illicitas.vt is qui defert arma ferrum ⁊ lignamina saracenis:de iude.ita quorundā.
v ¶ Omittēs.hoc hꝫ locū in ṗuato.ff.de vecti.l.fi.§ diuus.in milite nō:vt.C.eo.ti.l.iij.⁊ habes hoc qd̄ hic di.ff.eo.ti.l.commissa.C.e.ti.l.omniū.⁊.l.siquis.cum si.
x ¶ Bona hereticoꝝ.secus in bonis ecclesiarum in qbus inti

grauius[a] horribili⁹ ac detestabilius ꝙ̄ p̄dicti[b] delinquunt ipso iure[c] de fratrum nostroꝝ consilio decernimus ꝯfiscata ¶ Confiscationis tñ h⁹i executio vel bonoꝝ ipoꝝ occupatio fieri non dȝ ꝑ ꝑ̄ncipes aut alios dños tꝑales iuxta gregorij pape p̄decessoris nostri declarationem[d] anteq̄ꝫ ꝑ epꝫ loci vel aliā ꝑsonā ecclesiasticam[e]: que suꝑ hoc habeat potestatem s̄nīa super eodem crimine fuerit ꝓmulgata. Idē.

Statuta[f] q̄dam[g] felicis recordationis ino. alex. ⁊ clementis p̄decessorum nostrorum q̄busdam declaratis ⁊ additis recensentes: concedimus ꝙ i iquisitionis heretice prauitatis negocio procedi possit[h] simpliciter ⁊ de plano ⁊ absq̄ꝫ aduocatoꝝ ac iudiciorū strepitu ⁊ figura[i]. ¶ Jubem⁹ tñ ꝙ si accusatorib⁹ vł testibus in cā heresis interuenientibus seu deponētibus ꝓpter potentiā ꝑsonaꝝ: ꝯ̄ quas ingrit: videāt eps vel inquisitores graue periculum[k] iminere: si contingat fieri publicationem nominum eorūdeꝫ ipsoꝝ noīa nō publice sed secreto coraꝫ diocesano epō vel eo absente[l] ipsius vicario: qñ inquisitores ꝓcedunt: qñ vero ꝓcedit eps: coram inquisitoribus si h̄ri[m] ꝯmode possit copia

tulati erant ipsi heretici: vt i cle. e. ti. volentes post p̄n. io. an.

a ¶ Grauius. ergo sunt grauius puniendi. xxiiij. q. j. non affe ramus.

b ¶ Quaꝫ predicti. s. contrahens nefarias nuptias: rapta que cuꝫ raptore contraxit transuehens illicitas species: vel rerum vectarum professioneꝫ omittens.

c ¶ Ipso iure. determinatum sit ergo qḋ olim dubitabāt ꝑ decre. s̄. eo. excōicamus. j. ij. rñso. vbi dicebāt ita: ꝙ bona dānatorum si laici fuerint ꝯfiscentur: intelligamus ergo ꝯfiscenť ipso iure vt hic vides: ⁊ intelligo ipso iure confiscata a tēpore cōmissi criminis. C. e. ti. l. iiij. idem dico i crimine le. ma. ff. de dona. l. dōationes secus est in alijs criminib⁹. ff. de dona. l. post ꝯ̄ctum. ⁊ puto ꝯfiscationē hanc locum h̄re. etiā si ille catholicos filios habeat: ⁊ iste text⁹ non distinguit: super h̄ tñ fuerūt opi. no. s̄. eo. ti. vergentis.

d ¶ Declarationē: quaꝫ hodie no habemus.

e ¶ Ecclesiasticum. secularis enim super hoc ecclesiastico crimine iudicare non potest. s̄. c. proxi. § pe.

f Statuta. In p̄ma pte vsq̄ꝫ ibi iubem⁹. ꝯcedit in negocio inqsitionis heretice prauitatꝭ procedi posse simplr̄ ⁊ de plano. In scḋa dicit qd iuris: si ex publicatione nominum accusatoꝝ ⁊ testiuꝫ ipsis periculū imineret: ⁊ quid nō imineret ⁊ fictiones vitare p̄cipit: ne dicāť periculū vbi non est vel ecōuerso. In tertia ibi ꝯstōnes. statuta p̄de. suoꝝ suꝑ hoc negocio edita his constitutionibus nō aduersa corroborat.

g ¶ Quedam. al's quondam: al's quedam.

h ¶ Possit. non dicit ꝑ quos: intelligo ergo ⁊ ꝑ inquisitores deputatos a papa: ⁊ per ordinarios ⁊ per delegatos: ad hoc eo. ti. per totum in fi.

i ¶ Figura. distinxerunt moderni qui no. istam materiam. s̄. de accu. olim. inno. ⁊ ho. guil. in spe. de inquisitione. §. nūc tractem⁹ ꝟ. qd igiť. si aūť deť ptās ꝓcedēdi simpliciter de plano ⁊ sine iudicioꝝ strepitu: an addatur ibi illud verbum sine iudiciorum figura: vt in p̄mo casu oēm iudiciarium ordinē seruare teneāť in libelli oblatione in exceptionibus dilationib⁹ lit. ꝯtes. iuramenti ⁊ testium receptione ⁊ s̄nie ꝓlatione ⁊ alijs h̄ operabunť illa verba ꝙ si aliquid omittatur: iō non vitiabiť ꝓcessus: ⁊ magis poterit partium aduocatorum ⁊ testium vtilem strepitum refrenare tñ omittere non poterit lit. ꝯte. vł aliud substantiale qḋ etiā de ꝯsensu partiū omitti nō posset: vt no. s̄. de of. dele. de causis. s̄. e. li. de re iudi. c. vlt. In secundo casu qñ addiť sine figura: vt hic nullū ordinē iudiciariū seruare teneť: ad h̄. C. ḋ l. a. li. tol. l. vna. §. siliq̄ꝫ mōij tūc. n. sufficiet s̄nīa q̄ꝫuis omissa solēnitate: vt ꝓbať ⁊ no. C. quoꝝ le. l. vna. hodie dic' vt i cle. ḋ ꝟ. sig. sepe. ⁊ vide qḋ ibi no. i. v. glo. Sꝫ dubitari solet an iferior a papa ēt legat⁹ i casu al's nō ꝑmisso a iure possit cognoscere de aliq̄ cā: vel cā ꝯmittere de plano sūmarie sine strepitu ⁊ figura iudicij. ⁊ vꝫ ꝙ nō. absurdū. n. eēt dicere ꝙ minor legē maioꝝ tot vigilijs ⁊ laboribus ad inuentā tollere possit: de elec. eccl̄ia vestra. ij. xxj. di. iferior. C. de inoff. testa. siqñ. lꝫ successor ꝯdititoris: q pari fungiť ptāte: illā tollere possit. ff. ad treb. ille a quo §. tēpestiuū. s̄. de elec. inotuit. s̄. e. li. de ꝯces. p̄ben. c. ij. ⁊ ip̄e idē ꝯditor q ꝯdidit. s̄. e. li. de rescrip. statutū. §. j. ⁊ p̄terea rl'a dic̄ bñficiū iuris nemini denegari debere. j. de re. iur. idultū. xxviij. di. de his. in ꝯ̄rium ꝙ possit vꝫ: q2 legat⁹ oīa pōt que papa sp̄aliter sibi nō reseruat. gerit eni vices ei⁹ ⁊ si ē de latere mai⁹ oībus post p̄ncipē imperiū cēseť habere. s̄. e. li. de ele. si abbatē. Itē legat⁹ qñ sibi vꝫ h̄ꝫ equitatē ꝓcedit. s̄. de trāsl. c. vl ti. ⁊ dicit aplus: i cui⁹ locū vꝫ eē legat⁹ oīa mihi licēt. xj. q. j. aliud ad id ē. ff. de of. ꝓcōsu. h̄ꝫ i aliā i fi. Dici pōt ꝑ iura prius allegata: ꝙ iferior a papa ēt legat⁹ iuris solēnitates quo ad hoc tollere nō possit i casib⁹ nō expressis vnde ꝯ̄ iferiores nō seruantes ꝓdita sunt appellationū remedia. ij. q. vj. ꝑ totū de appel. ꝑ totū. solus autē p̄nceps pōt ius alteri⁹ auferre: cognoscere ergo ⁊ cōmittat etiaꝫ legatus ordine iuris seruato: ad hoc. s̄. de verbo. signi. super quibusdam de iureiurau. ad nostram. iij. ⁊. c. ego enim ad hoc. ff. de offi. proconsul. l. nec quicquā. §. de plano. ⁊. §. vbi decretum. legatus enim habet instar proconsulis. s̄. de offi. leg. c. ij. co. li. ⁊ proconsul ea que communia sunt presidibus seruare debet. vt in predicta. l. quicquam in fine: nec in generali demandatione videtur mandatum. quod specialiter mandaturus non fuisset. s̄. eodem lib. de officio vicariatu. cum in generali. ⁊. j. de regulis iuris. c. in generali. ⁊ delegatus a papa i causa sibi delegata maior ē legato: de officio legati studuisti. ⁊ ordinario. supra de officio delegati sane. ij. ⁊ tamen tenetur ordinem iudiciarium obseruare: supra de iudi. exhibita. ⁊ de libel. oblatione. c. secundo ⁊ tertio de litis contestatione capitulo vno cum simili. ioannes andreas.

k ¶ Periculum. timetur mors vel detruncatio ipsorum. vel filiorum del parentum suorum vel deuastatio substātie ipsorum vel similia.

l ¶ Absente ergo dioc. presente coram officiali non fiet: nisi forte vt coram honesta persona de qua sequitur: ad idē. s̄. e. vt ꝯmisi. s̄. e. li. de offi. ordi. c. j. in fi. de tempo. or. cum nullus. §. ij.

m ¶ Haberi possit commode. xxij. q. ij. faciat homo. ff. de verbo. signifi. l. nepos. ioannes andreas.

eorūdē:ac nihilomin⁹ siue ep̄s siue iq̄sitores ꝓcesserint:aliq b⁹ alijs ꝑsōis ꝓuidis ⁊ hōesti iurisq̄ ꝑitis:q̄s adh̄ vocari:⁊ eis ꝑ totū ꝓcessū sup q̄ ꝺliberādū est seriose māifestari:ac integralit̄ explicari:⁊ ꝺ ipoꝝ ꝯsilio ad sniam vl̄ ꝯdēnatiōez ꝓcedi volum⁹:exp̄māt̄:sicq̄ n̄ obstāte ꝙ illꝰ q̄s h⁹i ꝺposuerūt.noīa ipoꝝ nō fuerint publicata:adhibeatur ad cognitionez iudicis instruendā plena fides ꝺpositiōib⁹ testiū eorūdez:⁊ vt eorūdez accusatoruz ⁊ testiū ꝑicul' efficaci⁹ occurrat̄:⁊ cauti⁹ q̄sitiōis negocio ꝓcedat̄:p̄ntis cōstōnis aucte ꝑmittim⁹: ꝙ ep̄s vel inq̄sitores secretū ꝓssint indicē illis q̄b⁹ vt p̄missū est ꝓcessuz h⁹i explicabūt:⁊ in eos si arcana ꝯsilij seu ꝓcess⁹ sibi sub secreto ab ijsdē ep̄o vel inq̄sitorib⁹ patefcā p̄ter eoꝝ lniam alijs patefecerit:excōis sniam quā ex secreti violatiōe ipo facto incurrāt:si eis expedit̄ videbit̄ ꝓmulgare[a]:sic tn̄ ꝙ inq̄sitores ep̄m[b] vel ep̄s inq̄sitores nō excōicēt hac de cā.sed ipi ex iniūcto ex nunc a nobis sub v̄tute scē obedientie districto p̄cepto ad secretū h⁹i teneant̄. ⁋ Cessāte v̄o ꝑiculo supradcō accusatoꝝ ⁊ testiū nomina:ꝓut in alijs fit iudicijs[c] publicent̄. ⁋ Ceteꝝ in his oībus p̄cipim⁹ taz ep̄os q̄ inq̄sitores purā ⁊ ꝓuidā itentiōez h̄re:ne ad accusatoꝝ vel testiuz noīa supprimēda vbi ē securitas ꝑiculū esse dicāt[d]:nec in eoꝝ discrimen securitatem asserāt:vbi tale ꝑiculū imineret:sup hoc eorūdem cōscias onerātes[e]. ⁋ Cōstitutiones vero ordinatiōes ⁊ mandata alia p̄de.nostrorū in negocio heretice prauitatis facta ꝯcessa seu etiā ad ꝯsulta r̄nsa:q̄ cōstōnib⁹ supradictis sup eadez editis prauitate nō obuient:in suo volum⁹ robore ꝑmanere[f].

Boni. viij. De scismaticis

D succidēdos[g] infructuosos[h] palmites pestifēos ⁊ nociuos quos quasi ficus[i] fatua domus[k] de colūna[l] ꝓduxit:nesciētes[m] i semitis iusticie[n] dirigere gress⁹ suos ad cor reuerti:⁊ agē p̄nie dignos fructus:lz diutius expectatos. Jacobuz vz de colūna ⁊ petrū nepotem ipsi⁹ olim sancte ro. ecclesie cardinales ⁊ filios quondā ioannis de colūna fratris dicti iacobi ⁊ patris petri prefacti posteros ⁊ fautores ⁊ sequaces eorum in virtute altissimi exurgētes spiritualiter ⁊ temporaliter contra eos duximus procedendū ⁋ Consequenter dictis iacobo ⁊ petro descendentibus in profundum[o] malorum ⁊ molientibus inconsutilem tunicā[p] dn̄i sācte videlicz ecclesie scindere vnitatem: ⁊ vt gladiuz[q] acuentibus linguas suas ⁊ ꝑ

a ⁋ Promulgare. vbi ergo n̄ fiet talis ꝓmulgatio:licz indicat̄ secretū:reuelans excōicatus non esset.

b ⁋ Episcopum. sic.s̄.eo.titu.inquisitores.

c ⁋ Iudicijs. s̄.ꝺ accu.q̄lit̄ ⁊ qn̄.§.ꝺz ⁊ tradi. ꝺbēt nomina cū dictꝫ vt possit ⁊ ꝺ falso arguere: ⁊ se plene defēdere:vt ibi: tn̄ h̄ omitteret̄ p̄te tacēte: nō puto vitiari ꝓcessū: ad h̄.s̄.e.li.de accu. c.j.⁊.ij.

d ⁋ Dicāt. si.s̄.ꝺ rescrip.cū ꝯtigat.

e ⁋ Conscientias. sic.s̄.eo li.de rescrip. statutuz.§. assessorem.

f ⁋ Permanere. nō obstāte eo. ꝙ in hui⁹ sexti libri volumie inserte nō sūt.sūt.n. reseruate ꝑ hūc textū: ⁊ ꝺ his exēplifica qꝺ dicit̄.s̄.in ꝓemio hui⁹ libri ad fi.vt ibi etiā dixi.

g D succidēdos. In p̄ma p̄te ponit arēgaz vsq̄ ad v̄.viꝺlz.i qua dicit ꝙ colūnēses iacob⁹:⁊ petrus oliz cardiales ⁊ filij ioānis fratris.s.dicti petri diuti⁹ expectati noluerūt ad cor redire:sz i ꝓfūdū maloꝝ ꝺscēdētes sua aggrauabāt delicta:q̄re varias penas tulit in eos q̄s ad certitudinē p̄sētiū ⁊ memoriā futuroꝝ h̄ īserit. Secūdo ponit pēas quas ꝓtulit in ipsos iacobū ⁊ petꝝ vsq̄ ad v̄.ꝯ natos. Ibi tertio ponit pēas q̄s tulit ꝯ filios ⁊ posteros dicti ioānis vsq̄ ad ver.oēm. Ibi quarto iponit penas his q decetero deliberate dictos iacobū ⁊ petrū ꝓ cardinalibus habuerint:vel eis vel p̄dictis natis io. fauorem p̄buerit vsq̄ ad versi.hec ⁊ alia. Ibi q̄nto ⁊ vltimo ratificat ⁊ inouat ⁊ ꝯfirmat p̄dicta: ⁊ ea p̄cipit inuiolabiliter obseruari:⁊ iubet similes excessus puniri similibus penis in posterum.hoc dicat.

h ⁋ Infructuosos. arbor enim que inutiliter terram occupat digna excidi ⁊ in ignem mitti censetur:vt terra que sub nociua occupatiōe, inutilis arboris sterilis habebat̄: ꝑ nouā plātationē ad fructificādū culturā recipiat congruentem:vt.s̄.de do.⁊ contu.veritatis in prin.in parte decisa.

i ⁋ Ficus fama.math.vij.luc.vij. cum esuriēs veniēs ad ficū nō inuenisset ibi fructum ꝑpetua sterilitate sua maledictiōe illaz dānauit. xxiiij.q.iij.§.h̄ qui ꝓsecutoribus.

k ⁋ Domus. nōn dānat totā domū:sz quosdā infructuosos palmites ex domo:vt.s̄.dixit: ⁊ qui sint illi infra dicet.

l ⁋ Nesciētes. dauid in psalmo. Saluū me fac: obscurentur oculi eorū ne videant: ⁊ dorsum eorum semper incurua. nec dixit psalmista id optando sed iudicando.xxxvij di.§.vt itaq̄.

m ⁋ Iusticie. cuz sederit iustus super sedem nō aduersabitur sibi q̄cq̄ malignū. C.ꝺ sum.tri. in ep̄la iter claras. Unꝺ psalmista fiant vie eorū tenebre ⁊ lubricū: ⁊ angelus domini prosequēs eos.xxiiij.q.iij.§.itez qui per prophetam.

n ⁋ Cardinales. quanto maiores erant igrati beneficioꝝ se ꝯ ecclīaz erigēdo ⁊ malignādo grauius pūiri debebāt:ꝺ pe. di.ij.p̄ncipiū.⁊ nō debēt cardiales dānari:nisi certo nūero testiū: ep̄s cardialis lxxij. p̄sbyter cardialis xliiij. diaconus cardialis.xxvij.ij.q.iiij. p̄sul.⁊ forte hunc numerum seruauit hic papa ⁊ forte non:nec eni astringebatur:lex enim sibi indicari potuit:sed imponi non potuijt.s̄.e.li.de rescrip.c.vlti.C.de legi.l. digna vox.s̄.de elec.innotuit.

o ⁋ Profundum. s̄.de iudic.cum non ab hoie.

p ⁋ Tunicam. inde domini vestimentum scissum non fuit:sz super eum iactauerunt sortem.io.xix.xvj.q.vlti. sicut domini vestimentum.per quod denotatum fuit:ꝙ ecclesia scindi non ꝺbet: que in vnitate tota consistit vt ibi not.⁊.xxiiij.q.j. per totum.

q ⁋ Gladium. sumptum de psalmo. Miserere mei deus. ⁊ habēs in canone de pe. distin.j.periculose.vnde ⁊ sicut gladio:sic ⁊ lingua quis occidit.l.dis.siquis viduam.

rũpentibꝰ ñ tã in v̄ba blaſphe
mie ⁊ ſciſmatica ꝙ iſana[a] q̃ in
ſcriptꝫ rdacta ſub ſigillis qbꝰ
añ ꝙ eē̃nt depoſiti vtebãt[b] pvꝛ
bez ⁊ diuẽſa mũdi climata de
ſtinarũt: eſtimãtes loq̃citatez
facũdiã: ⁊ maledicẽ cõſcie bo
ne ſignũ[c] ⁊ ꝯficta mã diſputã
di; qꝛ v̄itate ñ potãt: nos ſaltẽ
lacerare[d] ꝯuicijs p̄ſũpſerunt:
q̃ꝛ dicta lꝫ poſſemꝰ ſupiori aſ
ſertiõe ꝯuincẽ: ⁊ luce clariori
bus rõnibꝰ ꝯfutare duximus
eoꝝ latratibꝰ nõ dare rñſum[e]
vt ꝯtrita eoꝝ rabies aucte ſo
nora p̄ſidẽtꝫ in ſupmo iudicij
ſolio frãgeret: ⁊ patet v̄itas[f]
p ſeipam veniret in publicam
notiõez: nr̃mq; ſilentiũ in ſup
pliciuz eis foret: pceſſus tñ ꝯ
ipos ⁊ alios fecimꝰ ſucceſſiue
varios diuerſiſq; tpibus ſpũa
les ⁊ tpales penas ⁊ ſniãs cõ
tinentes ⁊ mulctas: quoꝝ qꝛ
totũ tenorẽ ꝯſtõni pñti inſerẽ
lõgũ eſſet ex eis q̃dã ꝯpendio
ſe collata huic nr̃e ꝯſtõni duxi
mꝰ inſerenda ad certitudinẽ
pñtiũ ⁊ memoriã futuroꝝ: vꝫ
ꝙ ex cãis[g] q̃ rõnabilit̃ nos mo
uerũt: de frm nr̃oꝝ ꝯſilio de
poſuimꝰ dictos iacobũ ⁊ petꝝ
a cardinalatibꝰ eiuſdez eccle
ſie: ⁊ ab omni cardinalatꝰ cõ
modo ⁊ honore: ipoſq; iudica
uimus ſciſmaticos ⁊ blaſphe
mos ⁊ tãꝙ hereticos punien
dos: expoſitis[h] pſonis eoꝝ a
fidelibꝰ capiendis omnibꝰ bñ
ficijs officijs honoribuſ digni
tatibꝰ ⁊ platuris ppetuo puã
tes eoſdez: ⁊ reddentes inha

biles ad hñda: ꝯctis eoꝝ bõis
mobilibus ⁊ immobilibꝰ iuri
bꝰ ⁊ iuriſditiõibꝰ publicatis[i].
Contra[k] natos iſup ⁊ poſte
ros dicti ioãnis ſpũalr ⁊ tpali
ter duximꝰ multiplicit̃ pcedẽ
dum: eoꝝ bonis ⁊ iuribꝰ publi
catis ⁊ ꝯfiſcatis: ipiſq; poſtẽis
dicti ioãnis p maſculinã ⁊ fe
mineã lineã deſcendentibꝰ in
dignis ppetuo redditis ad cã
dinalatꝰ honorez ⁊ q̃libet offi
cia bñficia ⁊ miſtẽia in eccl̃ia
memorata vel eiꝰ curia alibi[l]
v̄o vſq; ad q̃rtaz gnãtionem.
Omnẽ pſonã pñtez ⁊ futu
rã[m] cuiuſcũq; fuerit p̄eminen
tie conditionis dignitatis aut
ſtatꝰ eccl̃aſtici vl̃ mũdani: etiã
ſi foret ſcẽ romane eccl̃ie car
dinalis[n] q̃ ipos iacobum ⁊ pe
trum vel eorum alteruz ſcien
ter ⁊ deliberate pro cardinali
bus hũerit[o] ⁊ tenuerit: aut ad
cardinalatũ admiſerit: ſeu vo
tum eoꝝ vel alicuiꝰ ipoꝝ ſuf
fragiuz in electiõe romani põ
tificis admiſerit. aut in ponti
ficem romanum elegerit nõi
nauerit aſſumpſerit vel rece
perit ſeu dederit in his vl̃ ad
hoc auxiliũ conſiliũ vel fauo
rez: excõicationis ſentẽtia du
ximus innodandũ: a qua abſ
q; exp̄ſſa licentia romani pon
tificis non poſſit abſolui: nec
etiam per collegium apoſtoli
ce ſedis eadem ſede[p] vacante:
eamq; prelatiõe dignitate ſta
tu ⁊ honore eccleſiaſticis om
nino priuamus: nihilominus
omnes qui dictis iacobo ⁊ pe

a Inſana de. ſum. tri. damnamus in fi.
b Vtebãt. pmo ſigillo poſt depoſitionem vti non debeant: ad hoc. ē. de ap. vt noſtrum.
c Signũ. cũ potiꝰ ſit ꝯtrariũ eſtimãdũ. xxiiij. q. iiij. cuz ſancti.
d Lacerare. hꝫ enī hoc ppriũ antiq hoſtis iuidia: vt quos ĩ pboꝝ actuũ ppetratiõe deo ſibi reſiſtente deijcẽ nõ valet: opiniones eoꝝ falſas ſimulãdo dilaceret. ij. q. v. hꝫ hoc propriũ
e Reſpõſum. ſi. C. ſiqs ipe. ma. di. l. vna ꝺ pe. di. ij. ſi enim inquit.
f Veritas. q̃ ſemp vincit. viij. di. veritate.
g Cauſis. eas nõ exp̄ſſit: nec hũit neceſſe exp̄mere: ad idẽ. ē. ꝺ re iudi.
h Expoſitiſ. ad idẽ (ſic. ē. ꝺ iudeis) ita quorũdã.
i Publicatis. labores ergo ipioꝝ iuſti edent: ⁊ theſauriçabũt iuſtis eoꝝ diuitie: ſapiẽtie. xj. p uẽbioꝝ. xxviij. ⁊. xxiij. q. vij q̃nadmodũ. ⁊. c. j. ⁊ r deũtes nõ recuperarẽt bõa ſua: ex quo ſunt expreſſe damnata: ꝺ hoc. ē. ꝺ cle. coniuga. ꝙ a te.
k Cõtra natos. contra hos lꝫ laici eſſent pcedere potuit: tũ rõe eccl̃iaſtici criminis: tuz ppter tẽporalez iuriſditiõez quã hẽbat ĩ eos: ⁊ habet ĩ vrbe per cõceſſiones lodouici ⁊ cõſtãtini. lxiij. diſ. ego lodouicus. xcvj. di. conſtantinus. palea eſt. ⁊. ē. e. li. ꝺ elec. fũdamẽta.
l Alibi. ſcilicet extra romanaz eccleſiaz ⁊ eiꝰ curiam ⁊ ſumitur hic eccleſia romana ſtricte.
m Futuram. ſi. ē. eo. ne aliqui.
n Cardialis epiſcopi bene comprehenduntur: quia conſtitutio. ĩ. ꝺ ſen. ex. quia periculoſuz de excommunicatione ñ loquitur.
o Habuerit. Nota caſum in quo punitur deliberata cogitatio: cum alſ cogitationis penam nemo mereatur: de pe. di. j. cogitationis. de hoc. ea. diſtin. §. cogitatio.
p Sede va. no. ar. ꝙ collegium cardinalium va. ſe. nõ fungitur iuriſditione pape. ⁊ contrarium ar. etiam poſſet ſumi q̃ſi hoc hic non vetuiſſet papa: collegium id potuiſſet ⁊ de hoc no. hug. io. ⁊ alij. lxxix. diſtin. nullus. ij. plenius hoſ. de pe. ⁊ re

miſ. cuz ex eo. in fi. Sed quid dicemus. ſuccedet collegiuz ĩ iuriſditione: ⁊ eius exercitio: necne: dixit hoſti. ꝙ ſic ſaltem in his que ꝺ grandi neceſſitate euidenti ⁊ imminenti expediri oꝫ: pro eo facit quo ad hoc decre. ē. de elec. vbi periculũ. §. idẽ quoq; qꝺ etiã multũ facit ꝯ mouebat autẽ hoſt. his rõnibꝰ dicebat. n. alia colegialꝫ hñt. ꝺ ma. ⁊ obe. his q̃. ⁊. c. cũ oli. ⁊. ē. e. li. e. ti. c. vno. tum qꝛ ſic vtũt cardiales: ar. ē. ꝺ elec. venerabilẽ. §. obiectõi v̄. qꝺ aũt. ē. ꝺ of. oꝛ. irrefragabili § exceſſꝰ. ꝺ fo. ꝯpe. ꝯtigat. tũ qꝛ aliꝰ iudex ñ ſupeſt. ē. ꝺ elec. lꝫ ĩ fi. ĩ q̃ caſu ꝯcedũt q̃ aĩs ñ ꝯcederet: vt ibi. ⁊ C. ꝺ de cur. l. generali. li. x. ff. ꝺ hiſq̃ in frau. cre. l. ait p̄tor. §. ſi ꝺbitorẽ. tũ qꝛ neceſſitas nõ hꝫ legẽ. ē. de reg. iur. ꝙ nõ ẽ. tũ qꝛ ñ ẽ v̄iſimile: ꝙ filio dei placuerit ꝯtrariuſ itellectꝰ: ne videat̃ gregẽ ſuũ ⁊ eccl̃iaz ſine paſtore reliquiſſe ĩ. titu. pri. c. j. nec ob. hꝫ euz ꝙ aliq dicũt: ꝙ cardiales ſr̃ ſine capite: hoc. n. nõ eſt veꝝ imo hñt caput eccleſie gnãle ⁊ propriũ. ſ. xpꝫ: imo illud ſẽtire ab hẽſi ñ ẽ lõgũ. xxij. di. c. j. ⁊. ij. ⁊ eẽt res mõſtruoſa: ꝺ of. or. qm̃ ĩ pleriſq;. nec ob. qꝺ dicit̃ ex hoc poſſe ſciſma ſcãdalũ ⁊ vacatõnẽ diutinã ſuſcitari: qꝛ id poſſet eẽ veꝝ ſi idiſtincte ꝯcederet̃: ſꝫ rſtringi ꝺbet ad neceſſaria vl̃ vtilia eccl̃e ſeu rei publice: qbꝰ oĩno puidẽdũ ẽ. vij. q. j. ſcias. cauẽ ꝙ ꝺbẽt. ne nimis laxẽt hẽnas. ff. ꝺ offi. pcõ. l. ne qcq̃z. §. vbi ꝺcreto. ⁊. §. ꝺ plão. ⁊. §. ſ. Preterea ad ptãtẽ cardial̃s ſpectat vacãte ſede ꝺlinq̃ntes anathẽatiçare. lxxix. di. ſiqs pecũia. ⁊ anathẽa mucro ẽ epalis xvj. q. ij. c. j. ⁊ maior pẽa ĩ eccl̃ia. xxiiij. q. iij. cor

ripiant i pñe.vñ si pñt maiorē penā ipōere ergo ⁊ mlo rez.ꝟ.ð deci.ex pte.iij. itē canō dic ꝙ epi cardiales va cāte sede vicē metropolitāi obtinēt.xxiij.di.i noie dñi. ⁊ exponi dz.i.pape q ⁊ metropolitan⁹ ē.ꝟ.ð of.vi. sua. nec ali⁹ posset romāe ecclie metropolitan⁹ esse:nec debem⁹ oino qrere i⁹ expssū: mlta.n. supplent qð pz ð cele.mis.cū marthe.§.j.⁊ pcedi oz ꝙ saltē illaz iuris ditiōem hz collegiū quā ⁊ legat⁹ aplice sedis: q nō expirat mortuo papa.ꝟ.ð offi. lega.c.ij.e.li.nō eni illa duraret : nisi collegiū se.ap. cēseret.⁊ posset dici ꝙ cardinales habēt ptātis plenitudinē habitu tūc inquātuz ro. ec.cēsent:q ñ mo rit.xij.q.ij.libti.ij ꝟ.e.li. ð rescript. si gratiose.etiā si vn⁹ tm̄ cardialis collegij superesset lxv.di.si forte.ꝟ. ð postula.gtū.iurisditionez vero habēt in exercitio hz modū supius dictuz.qcqd cardiales ð facto obseruēt:vz ꝙ vacāte sedē ñ obeāt se itromittē nisi ð puisiōe ⁊ his q ad puisiōez ptinēt: nisi ex grandi cā ⁊ iminēti piculo p pdictā ðcre.ꝟ.e ti.ð elec.vbi piculū.§.idez quoqz. nec ob.si minora collegia possunt: ergo ⁊ illð: q: ob. accelerādaz puisiōem ecclesie in cui⁹ tardatiōe iminēt piculū:spāle qd statui ðbuit:⁊ ē si.ꝟ.de here.accusatus.§.sane.dic vt in cle.ne romani de elec.

e Ro humāi .i tres diuide ptes. In quaꝝ pma ponit pemiū vsqz ibi cū igit. ibi pōit hōrendū assassinoꝝ factū vsqz ibi sacri.i bi iponit penaz multiplicē illis q p tales queqz xpiāoꝝ interfecerint: mādauerit receptauerint defenderint vel occultauerint:hoc facit.

ro ais[a] ⁊ natis dicti ioānis fauorē pbuerint:vel auxiliuz in rebellione vel scismate psistētib⁹:excōicatiōis[b] snia innodātes. Hec ⁊ alia p nos facta in pdictis nostris pcessib⁹ ⁊ in litteris nostris bullatis super eis ɔfectis ɔtēta:hac cōstōne ppetuo valitura ratificamus ɔfirmam⁹ ⁊ ēt inouam⁹: eað qz ð nouo facim⁹ de frum nostrorum consilio pdictorum.

Et vt dictorum malicia nō inueniat successorez:⁊ punite trāsgressionis exemplar retrahat alios ab offensa:ac in obliuionem[c] vitas veniens nonvagetur incerta.statuim⁹ atqz decreuimus vt ⁊ ipsa inuiolabiliter obseruentur : ⁊ ꝙ similes[d] excessus ⁊ culpe penis similibus in posteruz puniant.

Innocen.iiij.in concilio generali lugduñ.

De homicidio.

Ro hūani[e] rdēptōne generis de summis celoruz ad ima mūdi descendens: ⁊ mortem[f] tandem subiens tpalem dei filius iesus xps:ne gregem sui pcio[g] sanguinis glosi redēptū ascensur⁹ post resurrectionez ad patrez absqz pastore desereret[h]: ipi⁹ curaz beato petro aplo.vt sue stabilitate[i] fidei ceteros i christiana religione sirmaret:eorūqz mentes ad salutis opera sue accenderet[k] deuotionis ardore commisit.vnde nos eiusdez apostoli effecti disponente dño lz imeriti[l] successores:⁊ ipi⁹ redēptoris locum in terris qꝙ indigne tenētes circa gregis eiusdē custodiaz sollicitis excitati vigilijs[m]:⁊ animarum saluti iugis attentione cogitationis intendere submouēdo noxia : ⁊ agendo profutura debemus[n]:vt excusso a nob negligentie somno[o]: nostriqz cordis oculis diligentia sedula vigilantibus : aīas deo[p] lucrifacere sua nobis cooperante gratia valeamus.

Cū igit illi q sic horēda in humanitate detestādaqz seuitia mortē sitiūt alioꝝ: vt ipsos faciāt p assassinos occidi non solū corpoꝝ sed mortē pcurēt etiā aiarū:nisi eos exuberans gr̄a diuina preuenerit vt sint armis spūalib⁹ premuniti[r] actiōis ptās tribuat a dño[s] ad iusticiā rectūqz iudiciū exercendū. Nos tāto periculo volentes occurrere animarum: ⁊ tam nefarias presumptionesecclesiasticeanimaduersionis mucrone ferire: vt metus pēe meta huiusmodi presumptionis existat: psertiz[t] cū nonnulli magnates taliter perimi formidantes[u] coacti fuerint se

f Mortem . vere igit mortuus ē ⁊ languores tulit ⁊ dolores portauit. ꝟ.de cele.misa.cum marthe circa medium. fuit enim verus homo: de sūma tri.c.j.ꝟ.de heret. cū christus

g Precio.vñ dicit canon : qs nos pōt ampli⁹ amare qz christus q animaz suaz posuit pro ouib⁹ suis.xxiij.q.iiij.qs nos.

h Desereret. No contra prelatos se etiam ex nulla cā absentātes q ñ dimittūt vicarios : ⁊ sic dimittunt gregem suuz sine pastore:⁊ p hāc lrāz satis patet ꝙ ptās petri trāsiuit ad posteros : als post petrum sine pastore remansisset ecclesia : qð non est verum:vt.j. seqt ad idem.lxiiij.disti.c.j.⁊ idem potest hic argui circa collegium cardinaliū cum vacat sedes vt dixi ꝟ.n.prox.c.vno.

i Stabilitate fidei.hac debemus armari: vt.xxij.q.j.nisi bella in fi.

k Accenderet . verbo opere ⁊ exemplo.vij. q. j.qui episcopatum.⁊.c.se. xliij.di.sit rector.

l Immeriti . humiliat sevt arg.i cāone dicēs:se cūd⁹ loc⁹ gubernaculorū tradit⁹ est mihi q remū. tenē nō noueraz.xl. dis.ante omnia in fi.

m Vigilijs. ꝟ.i pemio istius li.ꝟ.de of le.c.j.

n Debem⁹.ad idē.ꝟ. ð pnil. cū ⁊ plātare i pn:

o Somno.lxxxj. disti. (fratrem.

a Alias.s.etiam extra cardinalatus officium.

b Ecōicatiōis.quia isti⁹ excōicatiōis sicut supioris absolutionem sibi non reseruauit : intelligatur illam ordinarijs concessisse:de sen.excō.nuper.

c Obliuionem.si.ꝟ.de testi. significauit.⁊.c.alberic⁹

d Similes.i eqli delicto similes sunt pene : in auc. vt frau.in fi.colla.ix. graui⁹ autem delictuz grauius iudicetur.xxiiij. questione.j.non afferamus.

p Deo luc.ꝟ.eo.li.de regu.nō solum.

q Animarum.quod plus est.xij.q.j.precipimus.

r Premūiti.⁊ ideo dat canon consiliuz:ꝙ nullus expectet in vltimis penitere:de pe.dis.vij.c.vlti.

s A domino . potestates igitur sunt a deo : vnde christus pilato io.xix. Non haberes in me potestatem ⁊c.⁊ canonis q resistit potestati dei ordinationi resistit.xj.q.iij.q resistit.⁊ vniuersitas non posset aliquarōe ɔstare: nisi tāt⁹ eā diie ordo fuaret.lxxxix.di.ad hoc

t Presertim.pro maxime.

u Formidantes.pbabilit.maxie ppt qlitatez assassinorum

122

qui non timent mortē: ⁊ dicunt eē del vezo dala montangna.
a ¶ Prelat⁹. etiā episcop⁹: quia decre. quia periculosum de sen. excō. j. eo. li. non eximit illos a pena excōmunicationis.
b ¶ Mandauerit. si mandauit ergo cogitatio nō stetit suis finib⁹ ⁊ iō nō ē mirū si punit' alr̄ secus: de pe. di. j. cogitatiōis minus proceditur cum mādante in casu. j. eo. li. de sen. ex. qcūq3 vbi mādans ⁊ reuocās re integra penā euadit: hic aūt puto q etiā si reuocauerit re integra penā i currerit: cū ex solo mādato iam prius ligatus esset: ⁊ ad hoc facit quod statim sequitur.
c ¶ Receptauerit. tenentur receptatores vt aggressores. C. de his qui la. occul. l. j. ⁊ ij. pessimi. n. sūt receptatores sine quib⁹ delinquēs diu latere nō potest. ff. de recep. l. j.
d ¶ Excōicationis. exq papa non reseruauit absolutionē: puto q ordinarius possit absoluere. s. de sent. excō. nuper ad h s. ti. proxi. c. vno.
e ¶ Libere. etiam illo nō vocato si possideret. s. e li. de preben. l3 ij.
f ¶ Prelatis. sine pena irregularitatis pūt clerici de suis malefactoribus ꝯqueri corā iudice seculari: etiā de criminibus ex quibus debet' pena sāguinis: expresse ꝓtestando q ad penā sanguinis nō intendunt. ⁊ emanauit hec decre. ad declaratione eorū3 que no. xxiij. q. iij. maximian⁹ ⁊. q. v. vnum solum ⁊. s. e ti. postulasti.
g ¶ Laicis. si eniz de clerico vel ecclesiastica persona coram iudice laico conquereretur habet locum pena. s. de fo. compet. si diligenti.
h ¶ Secularem. poterant etiam conqueri coram ecclesiastico iudice supra de fo. compe. cum sit. dic vt ibi.
i ¶ Emendam. licet iniuriam passus rancorem dimittere teneatur: non tamen emendam. xc. di. siquis contristatus. de hoc. xxiij. q. iiij. si is qui.
k ¶ Prouideri. prouidet ergo iudex in futurum: sicut ⁊ seruitutibus. ff. si serui. ven. l. egi. ⁊ l. harum. sicut ⁊ in alimentis. ff. de liber. agno. l. siquis. §. alimenta. ⁊ circa futuras expēsas supra de procura. auditis in fi. vbi de h. ⁊. s. de sepul. in nostra. l3 dicat lex q tractus futuri temporis non spectat ad iudicē. ff. de vsur. l. j. § i. illud. n. locum habet in vsuris que sūt odiose: vel non spectat: ita q statim detur exactio: hic autem prouidebit statuendo penas cōminando: vel penam malefactoribus imponendo: ⁊ sic metus pene erit meta presumptionis ⁊ clericorum prouisio supra. e. proximo.

curitatem ab eorundem assassinorum domino impetrare: sicq3 ab eo non absq3 xp̄iane dignitatis opprobrio redimet' quodāmō vitam suam. ¶ Sacri approbatione concilij statuimus: vt quicunq3 princeps prelatus[a] seu queuis alia ecclesiastica secularisue ꝑsona quēpiam xp̄ianorū ꝑ ꝑdictos assassinos interfici fecerit vel etiam mandauerit[b]: quāquā3 mors ex h forsitā non ꝯsequatur: aut eos receptauerit[c] vel defenderit seu occultauerit: excōicationis[d] ⁊ depositionis a dignitate honore ordine officio ⁊ beneficio incurrat snias ipso facto: et illa libere[e] alijs per illos ad quos eorum collatio pertinet conferantur: sit etiam cum suis bonis mūdanis oībus tanquam christiane religionis emulus a toto xp̄iano populo perpetuo diffidatus ⁊ postquam probabilibus constiterit argumentis aliquē scelus tā execrabile cōmisisse: nullatenus alia excōmunicationis vel depositionis seu diffidationis aduersus eum sentencia requiratur.

Bonifacius octauus.

Prelatis[f] vel clericis quibuscunq3: qui de laicis[g] suis[h] malefactoribus querelā penes secularem[h] iudicem deponentes petunt emendam[i] sibi fieri ⁊ prouideri[k]: ne ꝯ eos talia decetero presumantur: ꝓtestando[l] expresse q ad vindictam seu penā3 sanguinis nō intendunt: imputari non dz q̄uis alias in tali cāu de iure debeat pena sāgunis irrogari[m] si iudex mortē3 illis inferat iusticia[n] exigente: alioquin si prelati aut clerici propter metu3 huiusmodi quia iudex ad penam sanguinis posset procedere de suis malefactoribus taliter conqueri non auderēt: daretur plerisq3 materia[o] trucidandi eosdem: et ipsorū3 bona libere depredandi. I dez.

Is qui[p] mandat aliquem verberari l3 expresse[q] inhibeat ne occidatur vllaten⁹. vel mēbro aliquo mutiletur: irregularis efficitur: si mādatarius[s] fines mandati excedens mutilet: vel occidat: cū mādādo i cl'pa[t] fuerit: ⁊ h euenire posse d̄buerit cogitare[u]

Grego. x. in gnāli ꝯci. lugdu.

De vsuris.

l ¶ Protestando. expresse. Ho. requiritur expressum. vbi non sufficit tacitum ad id idem supra. e. li. de elec. nullus. ⁊. c. indemnitatibus in prin. ⁊ caute facit clericus si de hac protestatione confici faciat publicam scripturā3: ad idē supra de si. ex diligenti i fi. de cle. ex. mini. proposuit. ⁊ quod no. de offi. dele. cum in iure.
m ¶ Irrogari. in casu quo debebatur irrogari habebamus casum supra eo. postulasti.
n ¶ Justicia. idē si contra iusticiā cum clericus nō fuerit in culpa. ⁊ absit: vt ea propter bonum ⁊ licitū facimus ⁊c. xxiij. q. v. de occidendis. ⁊ facit quod dixi supra ne cler. vel mo. c. vl. qd̄ simili modo prouidit prelatis temporales iurisditione3 habentib⁹. nec ob. infra. c. proxi. vt ibi dixi.
o ¶ Taliter. scilicet cum expressa protestatione: vt dictum est supra.
p ¶ Materia. hoc idem diceba tur i predicto canone. xxiij. q. v. vnum solu3. in fi.
q ¶ Is qui. determinat no. per inno. ⁊ hosti. supra eodem titulo ad audientia3. ⁊ expressius per hosti. eo. ti. petrus.
r ¶ Expresse. per hoc videbatur nō teneri: quia plus est expresse cōtradicere q̄3 minime consentire supra de bap. ⁊ eius ef. maiores. sed si non consentiens irregularitatem non incurrit: ergo multo minus expresse cōtradicens.
s ¶ Mandatarius. iste etiam tenetur: quod dic vt no. supra de sen. ex. mulieres.
t ¶ Culpa. istud est regulare: q vbi culpa precessit qs tenetur de casu: qd̄ dic vt plene no. s. eo. ti. sicut dign. sicut ⁊ qñ culpa ꝑcedit nō excusat met⁹. ff. qd̄ me. cā. si mulier. fallit i matrimonio s. de spon. veniens. ij.
u ¶ Cogitare. s. eo. decetero. ⁊. c. continebatur. ff. ad l. aquil. l. qui occiderit. §. in hac.

Usurarum voraginem[a] que animas[b] deuorat et facultates[c] exhaurit: compescere cupientes: constitutionem[e] lat. concilij contra vsurarios editam sub diuine maledictionis[f] interminatione percipimus inuiolabiliter obseruari. Et quia quo minor feneratoribus adest fenerandi commoditas: eo[h] magis ademitur[i] fenus exercendi libertas hac generali constitutione sancimus: vt nec collegium[k] nec alia vniuersitas vel singularis persona cuiuscunque sit dignitatis conditionis aut status alienigenas[l] et alios non oriundos de terris ipsorum publice fenebrem pecuniam exercentes aut exercere volentes: ad hoc domos in terris suis conducere vel conductas habere: aut alias habitare permittant: sed huiusmodi vsurarios manifestos[m] omnes infra tres menses[n] de terris suis expellant[o] nunquam aliquos tales de cetero admissuri: nemo illis ad fenus[p] exercendum domos locet: vel sub alio titulo[q] quocunque concedat. Qui vero contrarium[r] fecerint: si persone fuerint ecclesiastice patriarche archiepiscopi[s] suspensionis minores[t] vero persone singulares excommunicationis. si autem collegium seu alia vniuersitas interdicti[u] sententiam ipso facto se nouerint incursuros: quam[x] si per mensem animo sustinuerint[y] indurato. terre ipsorum[z]

a ¶ Usurarum voraginem. hic innouat et obseruari percipit lat. conci. contra vsurarios editum vsque ad v. et quia ibi percipit omnibus dominis et vniuersitatibus terrarum: ne permittant alienigenas in terris suis conducere domos ad exercendum fenus: vel conductas habere: et quod aliquis eis ad hoc domos non locet vsque ad ver. qui vero. vbi imponit penam clericis contrafacientibus vsque ad ver. ceterum. vbi imponit penam laicis: et hoc facit vsque in fi.

b ¶ Uoraginem. lex dicit vsurarum dulcedinem. ff. de his que in frau. cre. l. ait pretor. §. si quid in fraudem. ver. si vero.

c ¶ Animas. recipientium et hoc deuorat animas ipsorum: quia prohibite sunt vsure in nouo et veteri testamento et iure canonico. xiiij. q. iij. et iiij. per totum. s. e. per totum. et forte hodie de iure ciuili secundum ea que no. s. e. quia in omnibus.

d ¶ Facultates. soluentium. s. e. ti. quanto.

e ¶ Constitutionem. s. e. ti. quia in omnibus que prohibet vsurarios manifestos ad communionem altaris admitti. percipit oblationes eorum non recipi: et in morte illis denegat ecclesiasticam sepulturam: et clericos contrafacientes punit. et. j. de sepul. eos in clemen.

f ¶ Maledictionis. i. pene eterne que pro mortali tantum debetur. xxiiij. q. iij. deus quando.

g ¶ Quo. i. quanto.

h ¶ Eo. i. tanto: sic. s. de consti. cum. M. in prin.

i ¶ Ademitur. no. quod tollenda est occasio delinquendi. ff. de vsufru. l. equissimum et vtilius esurienti pauis tollitur etc. v. q. v. non omnis. ad idem. s. de coha. cle. et mulie. c. j.

k ¶ Collegium dictum a colligendo: et de hoc. s. de elec. c. j. de exces. pla. dilecta. ff. quod cuiusque vniuer. l. j. §. quibus

l ¶ Alienigenas. hec quidem constitutio non extenditur ad indigenas: et tamen illi sunt alias penis vsurariorum puniendi: et potuit esse ratio quia maius scandalum est in alienigena vsuras exercente: quam indigena: et minus scandalum in expulsione illius quam istius: et magis consueuerunt terreri inter suos exercere fenus quam inter extraneos: et ideo fuit magis prouidendum: et dato quod isti alienigene essent ciues vel incole: locum habet hec constitutio in eis: et hoc forte voluit repetitio vbi et alios non oriundos: vt dicamus alienigenas etiam si sint ciues vel incole et alios etc. qui ciues vel incole non sunt oriundi autem de ciuitate dicitur is qui ibi vel in vico ciuitatis illius ortus est. ff. ad munici. l. qui ex vico. vel etiam si pater eius inde originem duxit. C. e. ti. l. assumptio. §. filius et. C. li. x. de munici. et orig. l. j. et l. filios. Que autem differentia sit inter ciuem municipem acolam aduenam et incolam no. ff. ad munici. l. j. et. C. de incol. l. ciues. li. x.

m ¶ Manifestos. manifesti dicuntur illi de quibus notorium est de iure: vt quia confessi vel condemnati vel de facto: vel quia habent operis euidentiam que nulla tergiuersatione possit celari: vt quia tenent altare suum paratum. poterit autem episcopus eos publicare si conuicti fuerint vel confessi coram ipso: vel si contra eos fiat probatio testium: vel sint certa argumenta cum fama. s. e. cum tu. et. c. cum in diocesi.

n ¶ Tres menses. quod tempus duorum mensium quod a tempore publicationis regulariter ligat constitutio: de hoc. s. de postu. c. j. interdum augetur: interdum diminuitur: vt hic. s. e. li. de prebe. cum singula. de hoc. j. in fi. li. super data.

o ¶ Expellant. sic doctorem monachum audientem leges vel physicam de suis scholis expellere debet. s. e. ne cle. vel mo. c. j. in fi. sic et lenones debet de ciuitatibus expelli in auc. de lenonibus. §. sancimus igitur. col. iij. et leprosi: de coniug. lepro. c. j. et propter simplicem alicuius denunciationem non debet dominus terre eum qui dicitur esse talis expellere: sed tunc debet inquirere: et si verum esse repperit expellere. s. de of. or. c. j. ff. de offi. presi. l. preses. prouideat autem in his conscientie sue si. s. de he. c. vltimo.

p ¶ Ad fenus. quid ergo si aliquis locauit domum alicui vsurario: quem vsurarium ignorabat: vel non locauit ad exercendum fenus. dic quod probabilis ignorantia illum excusabit. ff. loca. si. quis ignorans. s. de sen. ex. si vero. ij. et. c. in audientia. in dubio tamen presumuntur ad hoc conducere: si consueuerunt vsuras exercere. ff. de accusa l. si cui. quia semel malus etc. j. de re. iur. semel. et ex quo scit debet eum repellere s. de loca. propter. quia peruerse conuersatur in ea: vt ibi etc.

q ¶ Titulo. puta pignoris commodati depositi precarij et huiusmodi. et idem si sine vllo titulo illum ibi sineret esse. xlv. distin. excedite. sed si vendit: donat vel permutat: non videtur habere locum hec constitutio: per verbum concedat quod solius vsus concessionem non dominij translationem notare videtur: sed guil. dixit idem si manifeste apparet: quod ad exercendum fenus vult accipere: quia presumitur etiam in fraudem agi. s. de pigno. illo. et de emp. et ven. ad nostram. nam verbum concedo est generale: et accipitur secundum naturam contractus cui adijcitur: ar. ff. loca. l. si vno. et hi etiam sunt tituli: vt. ff. et. C. pro emptore et pro donato.

r ¶ Contrarium fecerint. s. talibus locando vel permittendo habere domos conductas vel non expellendo infra tres menses. nec ob. verbum contrafecerint quia et qui non facit facere videtur. ff. de reg. iur. qui non facit.

s ¶ Episcopi. nisi fuissent expressi non incurrent hanc penam j. de sen. exco. quia periculosum.

t ¶ Minores vero persone. repete ecclesiastice.

u ¶ Interdicti. in vniuersitatem enim vel collegium non fertur excommunicationis sententia ne contingat innoxios irretiri. j. de sen. ex. romana. §. in vniuersitatem.

x ¶ Quam. intellexit guil. s. sententiam excommunicationis suspensionis et interdicti.

y ¶ Sustinuerint. s. prelati singulares persone collegium seu vniuersitas.

z ¶ Ipsorum. s. prelatorum clericorum collegiorum seu vniuersitatum: et dicamus eorum iurisditioni subiecte: et sic punitur

123

alr ꝑ altr⁹ ꝯflicto qꝺ dic: vt.j.q.iiij. i sũma.xxiiij.q.iij. i sũma.
a Quãdiu.illis ergo recedẽtib⁹ cessabit iterdictũ.lxxxj.di. siqui.de hoc.ẽ.de ma.ꝯtrac.c.vl.ẽ.de spon.non est.
b Extunc.extremum tempus mensis designat.ff.ꝺ condi. ⁊ demon.l.si ita.§.si ita.
c Cassãte.sic.ẽ.de hẽ. ad abolẽdã i si.C.vbi de cri.agi.opoꝛ auc.q̃ i pꝛo uicia.reat⁹.n.omnẽ ho noꝛẽ excludit.C.vbi sẽa. vl'cla.l.j.ꝺ priuile.c.j.
d Cẽsurã.ẽ.ꝺ v.si.q̃re ti.ꝫ qꝛ a capite edẽda ẽ rõ.ff.ꝺ edẽ.l.argẽtarius §.j.⁊ qꝛ pati dꝫ qs legeꝫ quã ipe tulerit.ff.qꝺ qs qꝫ iuris.l.j.ẽ.de ꝯsti.cuꝫ oẽs hãc ꝯstõem ꝑ debe bat i sua curia facere ob seruari:decet.n.eũ ſm le ges viuere.C.de legi.digna vox.

q diu[a] in eis iidem vsurarij cõmorant: extũc[b] ecclesiastico sub iaceãt interdicto. Ceterũ si laici fuerint per suos ordinarios ab h⁹i excessu omni cessãte[c] priuilegio ꝑ censuraꝫ ecclesiasticã cõpescantur[d].

Idem.

Quãq̃ vsurarij[e] manifesti[f] de vsuris q̃s receperãt satisfieri[g] expssa quãtitate vl'indistincte[h] in vltia volũtate mãdauerint[i]:nihilominꝰ tamẽ eis ecclesiastica sepultura denegetur[k]:donec de vsuris ipsis fuerit prout patiuntur facultates[l] eorũ plenarie satisfactum vel illis[m] quib⁹ faciẽda est restitutio si pñsto[n] sint ipi:aut aliis q eis possint[o] acquirere vel

e Quanq̃ vsurarij.Maifesto vsurario lꝫ mãdauerit vsu ras restitui ecclĩastica sepltura negabit:nisi ꝓmo satis faciat vl'ꝫꝫ formã hui⁹ decr.idonee caueat:sepeliẽtes eos ꝯ hãc ꝯstõeꝫ lat.ꝯci.penã icurrũt:testamẽta ipoꝝ alit fcã ñ va lẽt:nec dꝫ eis aliqs ifesse vl'eos absoluẽ vl'ad ꝯfessioneꝫ ad mitere ꝫ.d.
f Maifesti.q dicant vsurarij maifesti dixi.ẽ.c.(mitere ꝫ.d. pri.tñ quo ad casũ nostrũ satis posset ẽt d'ci maiſest⁹:si corã sacerdote ⁊ testibus publice fatetur se vsurarium: ⁊ vsuras restitui mandat:forte libros rationum tradens ſm guil.
g Satisfieri.dꝫ ãt satisfieri ei a quo pecũia ẽ extorta vl'eius heredi:illis nõ extãtib⁹ pauperib⁹ erogabit.ẽ.e.cũ tu.et.c. michael.dic tñ guil.ꝙ ꝫ casu debet publice ꝓponi edictuꝫ i locis a quoꝝ icolis sũt extorte:ꝙ oẽs a qb⁹ extorte sũt veniãt: ⁊ si aliq appareãt qb⁹ fides ẽ adhibẽda:poti⁹restituet illis q̃ꝫ paupib⁹ eroget:ad ꝫ fac ꝺ homi.sicut dignum.§.eos.
h Indisticte.i.nõ expssa aliqua quãtitate:qꝛ mãdauit i ge nere restitui quecũqꝫ extorserat ꝑ vsurariam prauitatem.
i Mand auerint.dicebat lat.ꝯci ẽ.e.c.ij.ꝙ vsurarij sũt in ꝫ peccato decedebant:non admittebantur ad ecclesiasticaꝫ se pulturã:ex quo aũt mãdauerant de restituendo nõ decede bãt in illo pctõ:⁊ sic nõ hẽbit locuꝫ pena ꝯstõnis:huic ergo elusioni ꝓuidit hic greg.Et scire debes ꝙ dato ꝙ vsurarius de restituendo non mãdet heres nihilominus restituere te netur.ẽ.e.tua nos.vbi de ꝫ etiam si ad heredem de vsuris nihil peruenerit tenetur tam̃ inquantum se extendunt vires hereditatis:quod dic vt.xij.q.ij.eps qui filios.ẽ.de sepult.c. vlt.si aũt vsurarius restitui nõ mandet:lꝫ heres paratus sit restituere denegabit illi sepultura.cuꝫ in peccato decesserit: nisi al's ꝺ mortui contritione appareret.xxvj.q.vj.q recedũt ẽ de sen.exco.a nobis.ij.
k Denegetur.ẽ ergo ꝫ op⁹ facto.s.restitutiõe vl'cautione nec satis ẽ ꝫ bñ velle.lxxxvj.di.nõ satis.qꝛ ⁊ ṽba sũt cũ effectu in telligenda.j.ẽ.de cle.nõ resi.relatũ.ꝫ nõne qui mandat solui soluere videtur.ff.de solu.l.qui mandat.ergo mandatum ꝫ sufficere deberet:ꝫ illud hꝫ locum facta solutione per man datarium qui enim per alium facit per se facere videtur.j.ꝺ reg.iur.qui per alium. Sed videtur ꝙ ex quo iste peccatum confessus est:⁊ sic diuino indicio iam relictus sepultura pri uandus non sit.l.distin.ponderet.ibi peccatoꝛ in quacunqꝫ die ⁊c.sed imponitur hec pena:non ꝙ de salute ipsius despe retur propter hoc:quia sepultura nec prodest nec nocet quo ad deum.ẽ.de sepul.sacris.⁊ est si.ẽ.de rap.super eo.

l Facultates.paupꝑtas igit excusat:qꝺ vex ẽ si sit nõ.ẽ e.cũ tu.vñ si nihil ht restituẽ nihil restituat:si ptẽ illã re stituat vñ p⁹ ꝺducet vsure tanq̃ꝫ es alieũ:q̃ꝫ soluãt le gata ⁊:alia q̃ relicta sũt titlo lucratiuo:itelligit.n.hẽdita s ere.alieõ ꝺducto.C.ꝺ lega.l.si vnuẽse. Queri solet an hẽs vsurarij qñ hẽditas ñ suffic satisface ꝺbeat ꝓ mo veniẽtib⁹:di xit ꝫ guil.ꝙ non Imo fiet eis ⁊ alijs satisfactio ꝓ rata vnũquẽqꝫ ꝯtigẽ te:ar.ẽ.ꝺ testa.re latũ.ij.in si.ff.de pac.l.si plures.sa tis videret ꝫ cãu hñi ꝺbẽ ꝯsidera tiõeꝫ tpis:vt ille q pri⁹ soluit vsu ras recipiat qꝺ suũ ẽ itegralit:⁊ sic ꝺ singulis ꝫꝫ regu laꝫ.j.ꝺ reg iur.q prioꝛ.cũ istoꝝ par sit cã:vt ibi dixi:⁊ in hypo.ꝫ cõsideram⁹.C.q po.i pig.ha.l.si fund⁹.sed videntẽ eẽ bõa vsurarij hypothecata.ẽ.eo.cum tu.
m Vel illis qb⁹.tolle ꝫ lr̃aꝫ q̃ ẽ.j.bene ꝑ.xij.lieas:ibi idonee ꝺ restitutiõe faciẽda sit cautũ illis qb⁹ ⁊c.vsqꝫ ibi ꝺ ipa pochia postea acc pe qꝺ ẽ.j.aut ſuo publico ꝺ ipi⁹ odiarij mãdato.decide redeas.ẽ.qb⁹ quidẽ ⁊c.
n Si presto.i.presentes.
o Possint acqrere.vt ſui ꝓprij filij i ptãte pr̃is ſui.i qb⁹ hẽm⁹ vsufructũ:ſui alieni bõa fide possessi ⁊ libe ri hoies quos bõa fide possidem⁹ vt ſuos:isti.per q̃s pſo.no.ac.ꝑ totũ.ff.ꝺ acq.rex do.l.acqrit.ꝫ mungd ꝑ cur.dño absente hãc ꝑsonaleꝫ obligationeꝫ acqret:⁊ videt ꝙ sic:qꝛ ꝓcuratoꝛ qꝺ ex re dñi acqrit dño acq rit.ff.ꝺ ꝓcur.l.qꝺ ꝓcuratõ.i ꝯrĩ vr̃:si eni ꝓcuratoꝛ ꝑ pecunia dñi quã mutuat fideiussores recipit:dño nõ acquiret ꝑsonaleꝫ ꝯ fideiussores:nisi dñs sit ꝑuilegia ta ꝑsona.ff.si cer.pe.l.si pecũia.iteꝫ si procuratoꝛ stipu latur de euictione non acquirit.ff.de acqui.pos.l.pos sessio quoqꝫ.§.⁊ si possessio.Dixit ꝫ gar.sic distinguẽ dum:aut procuratoꝛ stipulatur in iudicijs aut in con tractibus.si i iudicijs sp acquiri domino absenti vtileꝫ ff.de procu.l.si procuratoꝛ si incontractibus aut ꝑsen te domino aut absente.si pñte acqrit vtilem.ff.de ver. ob.si ꝓcuratori ꝑsentis si absenti aut ex ex re domini: vt qꝛ stipulat pensionẽ domus domini:⁊ tunc acqrit domino vtilem.ff.ꝺ ꝓcu.l.ꝙ procuratoꝛ si auteꝫ extra rem domini aut domin⁹ est ꝑsona priuilegiata:vt mi les pupillus vel adult⁹:⁊ tũc acquirit vtilem.ff.si cer. pe.l.si pecuniã.aut nõ est dñs ꝑsona priuilegiata:⁊ tũc domino nihil acquirit:sed tenetur per actionem mã dati cedere actionem.ff.de acquir.pos.l.possessio quo qꝫ.§.⁊ si possessio.⁊ dicitur procuratoꝛ tunc ex re do mini stipulari quando accessoria prouenientia ex re domini stipulatur:vt pensionem domus fructus.⁊ si milia.Extra rem quando stipulatur ipsam rem:vel aliquid extraneuꝫ non prouenienes ex re.in hoc ergo casu ſm eum cum stipuletur rem ipsam pricipaleꝫ do mino debitam.s.vsuras:que licet sint accessoria quo ad recipientem quo ad soluentem ⁊ postea repetentẽ sunt ipsa res principalis que sunt ipsa res debita repe tenti ꝓcur.ñ acqret dño g.d.l.possessio quoqꝫ §.si.

eis absētib⁹ loci ordiario aut eius vices gerenti siue rectōi pochie i qua testator hītat co raꝫ aliqb⁹ fide dignis de ipa parochia qb⁹ qdem ordina rio vicario ꝛ rectori pdcō mō cautioneꝫ h⁹i eoꝝ noīe liceat pn̄tis ꝯstōnis aucte recipere: ita ꝙ illis pinde actio acgra tur: aut suo publico ꝺ ipi⁹ or dinarij mādato doec de restō ne facienda sit cautū. Ceterū si receptaꝝ vsurarū sit ꝗtitas māifesta: illā ī spi cautiōe pdi cta exp̄mi volum⁹: alioqn ali aꝫ ṙcipiētꝫ cautiōeꝫ h⁹ ābitrio moderādā: ipe tn̄ scient nōmi noreꝫ ꝙ visilr credit modere tur: ꝛ si sec⁹ fecerit ad satisfa ctioneꝫ residui teneat. Oēs aūt religiosos ꝛ alios qui ma nifestos vsurarios contra pre sentis sanctionis formā ad ec clesiasticaꝫ ausi fuerint admit tere sepulturam pene i con cilio lateraneñ. contra vsura rios promulgate statuim⁹ sub iacere. Nullus manifesto rum vsurariorum testamen tis intersit: aut eos ad confes sioneꝫ admittat: siue ipsos ab soluat nisi de vsuris satisfece rint: vel de satisfaciendo pro suarum viribus facultatuꝫ p stent vt premittitur idoneam cautionē. ¶ Testamēta quo ꝗꝫ māifestorū vsurariorū alr̄ facta nō valeant: sed sint irri ta ipso iure. Bonifaci⁹. viij.

De excessibus prelatorum.

a ¶ Loci ordiario. itelligas ꝺ loco ī quo degit vsura rius: ꝛ p ordiariū itelligas epꝫ ꝺ iure: lꝫ idē in dcano archip̄sbytero vl̄ abbate: q al's ꝺ ꝯsuetudie iurisditōꝫ hēret. ī spūalib⁹: ꝛ nō ē mixꝫ: si p ordiariuꝫ vl̄ ei⁹ vica riū actio acgrat: cū ēt si ipe det aliquē qui recipiat cau tōem vtilis actio acgrat p illū. ff. rē. pu. sal. fo. l. ij.

b ¶ Parochie. sic. s̄. de ꝯuer. cō. iu. dudū. ē eni il le publica p̄sona. j. di. ius publicū. ꝛ qꝺ dic ꝺ recto re pochie ī q̄ testa tor hītat: itelligas idē mlto fortⁱ⁹ ꝺ rectore pochie il lius cui faciēda ē restitutio: ei eni acgrit: cuꝫ q̄si iu dex ꝛ mister su⁹ sit hꝫ gar. ff. de in ius vocā. l. eū ꝙ

c ¶ Parochia. qr magis credit idi gēis notis ꝗ ex neis ignotis: in auc. colla. v j. de testi. §. si vo igno ti. s̄. de electi. si postꝗ. ꝛ erūt sal teꝫ duo. j. de reg. iur. p̄salis. vt per eos si opus fuerit cautio pbari possit.

d ¶ Quib⁹ qdē. interpositio ē ꝗ circa tabellonem nō ponitur: quia de illo non dubitabatur.

e ¶ Illis a qb⁹. s. vsure fuerīt extorte vl̄ eoꝝ heredib⁹ vel successoribus.

f ¶ Perinde. i. ex tali stipulatiōe: al's pinde scilicet si ipsi idem stipularentur.

g ¶ Seruo publico. i. tabelliōi sic dicto: publicū exer cet officiū: nō ꝙ sit seruus. C. de tabul. l. si nāli. li. x.

h ¶ Mādato. ergo tabellio hꝫ casu ñ acgrit actionē ex traneo ex sua stipulatiōe: nisi eā faciat ꝺ ordiarij man dato ꝛ idē vi ꝺ cere antiq lex. ff. rē pu. sal. fo. l. ij. ibi p fecto dicem⁹ suū publicū apꝺ p̄torē stipulari debere.

i ¶ J donee. noīe idonee pignora vl̄ fideiussores itel lige. ff. mā. si mādato ticij. §. fi. al's vbū cautiōis nudā p̄missionē ꝺsignat. C. ꝺ ver. sig. sancim⁹. si auteꝫ pigno ra vl̄ fideiussores nō pōt dare: iuret se pignora vl̄ fide iussores dare ñ posse: ꝛ se facturū qꝺ cauet. C. ꝺ epis. ꝛ cleri. auc. generalit. s̄. ꝺ dona. iter vi. ꝛ vxo. p vestras. insti. de satisda. §. sed hodie. j. de sen. ex. c. vlti. §. illis etiā. hꝫ maxime qñ sic ē verisimile eū. s. aliā dare nō pos se. Sed cū soluētes vsuras habeāt actionem ad repe tendum: quare sic sollicitus fuit papa pulidere illis p cautionis remedium: so. ideo vt haberent plura auxi lia. ff. ꝺ liber lega. l. iij. item quia magis sunt securi per fideiussores vel pignora. ff. qui satisd. co. l. j. ꝛ fit hoc non tantum in fauorem illorum quantum in odium vsurariorum. Et scire dēs. ꝙ si recepta huiusmodi cau tione nomine eorum quorum interest: vsurarius manifestus vsuras repetit non audietur: ꝛ posset in animarū fauorem ep̄us istas vsuras recipere: ꝛ soluere illis a quibus iste petitor extorserat ꝛ ideꝫ hꝫ guil. ꝛ gar. si nō esset manifestus: ꝛ hoc pbare possꝫ petitoreꝫ. s. vsurariū. si aūt iste vsurari⁹ qui sic satisdedit conualuit: tenebitur ex satisdatiōe ſm eos: qr ꝛ si nō satisdedisset tenebat. s̄. e. cū tu. ꝛ si petitor eēt notori⁹ vsurari⁹: ēt si heres ñ accipet: dixerunt pdicti doctores ꝙ ex of ficio suo iudex eū repel let. s̄. ꝺ excep exceptionē ff. ꝺ postu l quos phibet sec⁹ si notori⁹ vl̄ manife stius non esset.

k ¶ Illam. s. quantitateꝫ manifestam.

l ¶ Alioquin. i. quanti tas manifesta non appa ret: ꝛ repete exp̄mi vo lum⁹ aliaꝫ: sꝫ quō fiet ex p̄ssio ꝛ moderatio de ꝗ loquitur iste. ꝗ. rñdeo cō siderabit iudex q̄ꝫto tp̄e ille vsuras exercuit: ꝛ q̄ꝫ tum nunc hꝫ in bonis ꝛ quātum hēbat tp̄e quo fenerare incipit: ꝛ sup hꝫ considerabitur fama vi cinie: ꝛ an alias mēcatio nes exercuerit: ꝛ an ī eis fortuna ei prospere cesse rit: ꝛ an fuerit improb⁹ exactor: an curialis fene rator: he ꝛ similes circū stantie sunt circa hoc considerande: ꝛ ſm eas magis vel mi nus arbitrandum. C. de bo. que li. cum oportet. §. j. xxij. q. v. hoc videtur.

m ¶ Teneat. ppter sui maliciā pti lese resarcire tenet. C. si tu. vl̄ cu. inter. l. etiā. ꝛ facit litē suā. s̄. e. li. de re iudi. cum eterni. insti. de obli. que ex q̄si delic. in pn̄. ꝛ si nullā q̄ꝫtitatē modera tur tūc tenetur ī totū. nā ꝛ residui cōmemoratio totū admit tit. C. de here. insti. l. ij. ff. de ver. sig. l. ceterorū. caute ḡ faciet: si in cautione certaꝫ verisimilem exprimit q̄ꝫtitatem: ꝛ adijcit quod etiam vltra illud satisfiet: inquantum constabit eum vsurarum ratione teneri.

n ¶ Pene. supple statute in lat. concl. edito sub. contra vsura rios hoc dico: quia hic non habet locum pena contra vsura rios statuta: sed habet locuꝫ pena statuta in recipientes eos ad oblationes ꝛ ecclesiasticam sepulturam.

o ¶ Subiacere. hodie sunt excōicati ipso facto: nō ob. exce ptionibus vel priuile. per cle. de sepul. eos qui.

p ¶ Absoluat. ēt ab alijs peccatis. xxiiij. q. ij. legatur. qꝺ pꝫ: qr nec ad confessionem debent admitti: vt supra dixit: nec dimittitur peccatum ꝛc. j. de reg. iur. peccatum. caueant ergo religiosi qui interdum de preda plusquā de aīa solliciti sūt.

q ¶ Aliter facta. s. non facta satisfactione nec p̄stita idonea cautione: quid dices de codicil. videtur ꝙ valeant: diuersa enim sunt. C. de codi. l. si idem. ꝛ hec constitutio est penalis: ergo restringenda. s̄. eo. li. de elec. statutum. ꝛ prohibitis ma ioribus: minora petere non prohibentur. ff. ꝺ ser. expor. l. cui qui si. sint le. p venerabilem. circa princi. dic contra ſm guil. ꝛ gar. ꝛ hꝫ patet ex pn̄. vbi dixit ī vltima volūtate: ꝛ ar. s̄. ꝺ te sta. cū eēs. qr large codicili sr̄ testamētū: qr mētis testatio. xiij. q. ij. §. sꝫ aliud insti. de testa. ī pn̄. ff. de iur. codicil. l. cōficiunt. ꝛ

124

Um[a] ex eo q̄ p̄dicatores mīores ⁊ religiosi ⁊ alij mēdicātes[b] in ciuitatibus castris villis vl' alijs locis ad[c] habitandum domos vel loca de nouo suscipiunt: seu olim suscepta dimittunt: se ibidem ad alia transferentes: diuersa scādala[d] quando q̄ʒ proueniant: ⁊ frequentes clamores ad sedem apostolicam perferantur: nos super hoc prouidere volentes hoc perpetuo probibemus edicto: ne deinceps[e] aliquis vel aliq de predictis quibuscunq̄ʒ sup hoc priuilegijs muniti existāt que ipis ꝯ̄ tenorez ꝯstitutiōis p̄ntis nullatenus volumus suffragari[f] in aliq̄ ciuitate castro villa seu loco quocūq̄ʒ ad habitādū domos vel loca q̄cūq̄ʒ de nouo recipe seu hactenus recepta mutare vl' ea vēditionis p̄mutationis donationis aut cuiusuis alienatōis[g] titulo quōcūq̄ʒ ī alios trāsferre p̄sumāt absq̄ʒ se. ap. lnia sp̄āli: plenā ⁊ exp̄ssā faciente. de p̄hibitione huiꝰ ī mētionē[h]: si secꝰ egerit irritū d̄cernentes[i]. Per hoc tamen eis qui vitam duxerint heremiticam seu solitariam eligendam[k] de maiorum suorum licentia[l] quin cellas mansiones habitacula in heremis siue locis vbi non sit hominum habitatio de[m] propinquo possint acqrere ac mutarī nō ītelligimꝰ īterdictū. Inno. q̄rtus in cōcilio gnāli lugdu.

De priuilegijs

Olentes[n] libertatem quam nonnullis ap. se. priuilegio exemptionis[o] indulsit sic ītegram obseruari: vt illam alij non infringāt[p]. et ipsi eius limites nō excedant[q]. declaratione irrefragabili diffinimus: q̄ quantūcūq̄ʒ sic exēpti gaudeāt libertate nihilominus tn̄ rōe delicti siue ꝯ̄ctꝰ aut[r] rei: de qua ꝯ̄ ipos agitr: rite possunt corā locorū ordinarijs ꝯueniri: ⁊ illi quo ad[s] hoc suam in ipsos iurisditōem: put ius exigit exercere. Nūquid[t] ergo carent oīo in his cōmodo libertatis: nō vtiq̄ʒ: q̄ nec coraʒ ordinarijs

lab intestato. al's facile eēt ꝯstōeʒ hāc ī hoc eludere: ⁊ dic idē de q̄libet vltima voluntate: ⁊ q̄ istud crimē ecclesiasticū ē: potuit papa irritare testamēta laicorū: p̄ q̄ ī alios trāsferebāt bona: ⁊ fiebat durior ꝯditio exactorū erit ergo qd̄ euincere valebunt ⁊ habere. ȝ. vt lit. pen. ecclesia. j. in fi. hʒ eniʒ rōe huiꝰ criminis iurisditionem in talibus. ȝ. de iudi. nouit. ȝ. q fi. sint le. p venerabilē. ȝ. e. li. de fo. cōpe. c. vlt. Quid si p̄mo testamētū fecit postea cauit: dixit h gar. q̄ nō firmatur p̄ hoc testamētuʒ: q̄ ab initio nō valuit: vt. j. de reg. iur. nō firmat̄ cū suis ꝯcor. satis videt̄ firmet̄. ȝ. de cele. mis. cum marthe. nec ob. regl'a nō firmat̄: q̄ de solo tractu tpis loquit̄: vt ibi dixi.

a Um ex eo. mē dicātes nō possunt acquirere noua loca ad habitādū vl' āntiq̄ alienare vel mutare absq̄ʒ sp̄āli licentia pape: q̄ de hac p̄hibitiōe faciat mentionē. in acqrentibus tn̄ loca p̄ heremitica vita ducenda cessat p̄hibitio: h dicit determinat aūt hec decre. no. ȝ. e. nimis. ij. in ver. ad hoc.

b ¶ Mēdicātes. hi dicunt̄ mendicantes q̄bus victuʒ tribuit īcerta mēdicitas: ⁊ qui redditus aut possessiones ex regula vel cōstitutionibꝰ hr̄e no possunt. ȝ. e. l. de reli. do. c. vno. ⁊ quo ad casū decre. nostre in omnibꝰ mēdicātibꝰ idē ius: cō cor. ȝ. e. li. de regula. ꝯstōeʒ. q eni similē cū alijs vitā suscipiūt similē sentiāt ī legibus disciplinā. ȝ. de sta. mo. recolentes.

c ¶ Ad habitandum. No. quia de locis acquisitis ad habitādum tm̄ sit hic probibitio: ergo al's q̄ʒ ad habitāduʒ bene possunt loca acquirere: sed quomodo ex quo sunt mendicantes: dic vt dixi. ȝ. e. li. de reli. do. c. vno.

d ¶ Scandala. bene ergo fecit hic prouidēdo: quia sui officij est scandala remouere. ȝ. eo. li. de of. le. c. j.

e ¶ Deinceps. futura igitur cōprehēdit hec constitutio. oli eni hic prohibitum licebat: vt. ȝ. e. nimis. ij. ver. ad hoc.

f ¶ Suffragari. ergo papa priuilegium suuʒ reuocat̄ moderari ⁊ in totū tollere pōt: lʒ deceat eius priuilegium esse māsurū. j. de. reg. iur. decet. vbi de hoc.

g ¶ Alienatiōis. intelligo etiā p̄ quē nō transferat̄ dn̄iuʒ: cuʒ sic large loquat̄ dicēdo cuiuslibet: ad idē. ȝ. de re. ec. nō alienulli. ⁊. C. de. re. ali. nō alie. l. sancimus. lʒ. infdū sumat̄ solū p̄ co ꝯ̄ctu quo transfertur dominiuʒ. C. de fun. do. l. j.

h ¶ Mentionē. ergo necesse est d̄ iure cōmuni ī rescripto fieri mētionē: de q̄ dic vt. ȝ. eo. li. d̄ ꝯsti. c. i. ī glo. q̄ icipit contra.

i ¶ Decernentes. hodie trāsgressores sūt ipso facto excōicati: per cle de pen. cupientes. j. responso.

k ¶ Eligēdā. isti sūt digni conuenienti honore. xvi. q. i. q vere ⁊ pure. ⁊ an tales subsint ep̄o ibi nō. ⁊ possunt hēmite: al's nō religiosi hr̄e p̄pū. xix. q. iij. §. eꝯ̄ paulus.

l ¶ Licētia. ergo nota q̄ religiosꝰ medicās d̄ licētia p̄lati sui pōt vitā heremiticā eligere. ioan. an.

m ¶ De propinquo de hoc. j. de ver. si. c. pe. io. an.

n Olentes exēpti vl' p̄uilegiati vt n̄ teneāt̄: nisi sb cēto iudice rn̄dere ratiōe delicti ꝯ̄ctus aut rei si h sit inita vl' sita ī loco n̄ exēpto cōueniūt̄ coraʒ ordiario: ꝯ rōne domicilij n̄ monasterio p̄uilegiato vt eius monachi a quocūq̄ʒ īterdici suspēdi vl' excōicari n̄ possint: cessat ī illos ordiarioꝝ iurisditio quo ad illa: nisi illi mōachi mitterēt̄ ad p̄oratus subiectos ordinarijs: q̄ tūc etiā lʒ vtrobiq̄ʒ sint monachi ordiarij ēt q̄ ad p̄dicta illos iudicāt q̄ʒdiu ibi manēt. h dic h decre. Defmiat aūt h decre. diffuse no. vi. q. iij. c. vl. ⁊. ȝ. eo. ti tuarum.

o ¶ Exēptionis. per que verba dicat̄ data exēptio videbis. j. e. ti. si papa. ⁊ proprie ap. se. est eximere. xvi q. i. frater. ix. q. iij. nunc vero. ioan. an.

p ¶ Infringāt. isti seueritate ecclesiastica coercēt̄. ȝ. e. q̄ʒto ⁊ papa solet taliū priuilegia decurtare. ȝ. eo. dilecti.

q ¶ Excedāt. ȝ. e. porro. ⁊. c. patiētibꝰ. ne p̄uilegiū amittere mereant̄. xi. q. iij. priuilegium ȝ. e. tuarum. limites eniʒ transgrediendi nō sunt. ȝ. de sepul. c. i.

r ¶ Aut rei. h vera si ꝯ̄ctus sit initus vl' maleficiū factū ī loco nō exēpto ⁊ res litigiosa nō exēpta: vt. j. patebit.

s ¶ Ad hec. tria superius enarrata. ioan. an.

t ¶ Nūquid ꝯ̄. q̄ videret̄ aliq̄bꝰ: q̄ p̄ hoc exēpti equiparēt̄ nō exēptis: vt indisticte possent corā ordinarijs ꝯueniri: iō de hoc obijcit ⁊ soluit: ⁊ hoc dicere ītēdit q̄ īdisticte rōe domicilij sūt exēpti: vt iudex domicilij nec p̄tāteʒ habeat cognoscendi nec remittendi: ⁊ tn̄ ille est vnꝰ modus sortiēdi forū. ȝ. de fo. ꝯpe. c. vl. itē. si d̄lictū ꝯ̄ctus aut res litigiosa sunt ī loco exēpto: gaudebūt exē

ptione.fi.n.anglicus delīqueret boñ.nõne puníret per iudicē bono.fingam⁹ ꝙ ⁊ eqparemus anglicū exēpto vt ſicut ille q alš nõ ē ꝺ iuriſditiõe rõe delicti efficit̄ ꝺ iuriſdictiõe:ſit exemptus:q alš de iuriſditiõe nõ ē rõ ne delicti de iuriſditiõe efficit̄:idem in contractu ⁊ re.

tis.que loquit̄ cū monaſteria nõ ſūt annexa nec dependētia ⁊ talis habebit vocem in vtriuſqꝫ prelati electione:ſi eſt ꝯſue tudo:alš ꝯuētus eligeret.xvi.q.vlti.c.vlti.ꝫ.de elec.c.j.

k ℭ Quo ad pmiſſa.ſ.ſuſpēſionē excõicationē ⁊ interdictuꝫ: ⁊ intelligas hoc qñ poratus ille tale priuilegium non habet nec ex ſupiori monaſterio:quia ſi maius monaſterium haberet priuilegiuꝫ quod monachi ſui ⁊ prioratuum ſibi ſubiectorum a quoqꝫ excommunicari nõ poſſent.⁊c. tunc ſecus.

a ℭ Exēpto.dicit hic ber.ꝙ monaſterio exēpto eccleſia cimiteriuꝫ dom⁹ mõaſteriuꝫ atria hort⁹ aree:q̄ ſūt iuxta eccliam ītelligūt̄ exēpta. xū.q.i.neceſſaria ⁊.c.nulla.xviij.q iiij.diffinim⁹.⁊.c. id conſtituimus ꝫ.de imu.ec.c.i.⁊ de cenſi.c.i.

b ℭ Inſtituta.vt ꝫ.de ber.ad abolēdā i.fi.ꝫ.e.li.de pbē.c.i.de ſta.regula.c.vno.in fi. Ideꝫ ſi capellas haberēt nõ exēpt.ꝫ.ꝫ.e.ex ore.⁊.c cū capella.ſic.ꝫ.ꝺ ꝯſue. cū iter vos ꝫ.ꝺ ſē.ex.nulli.⁊ j.e.auctoritate.

c ℭ Et idipꝫ ſ.qꝺ dictū ē ꝺ exēptis

d ℭ Illos.nõ exēptos:ꝫ priuilegiatos tm̄:vt ſequit̄.

e ℭ Certo.iſtꝺ ſoluit ꝯriū de decr. ꝫ.ꝺ reſcrip.ad h qꝛ h certꝰ iudex dat⁹ fuerat a papa ibi icert⁹:quē ipetrato: duceret eligēdū preterea ibi i modū r̄ſcripti ⁊ iuris cõis facta fuit iterptatõ h i modū grē ⁊ priuilegij:quod etiam apparet ex titulo ⁊ ex littera que ſequitur ap.priuilegio.

ipſis:dūmõ ſit in loco exempto[a] cõmiſſū delictū vl̄ ꝯct⁹ initus aut res litigioſa:nec vbi domiciliuꝫ hñt ſi aliqui delinquāt vl̄ contrahant:aut res ipſa ꝯſiſtat ꝯueniri poſſūt aliqten⁹ ſup iſtis neqꝫ domiciliorum pretextu locorum dioceſani:ſi vbi deliquerunt vel cõtraxerūt:aut res ipſa cõſiſtit: illi conueniantur: remittend eos illuc vel ipſis vt illic rñdeāt iniūgēdi hñt aliquā ptāteꝫ: ſaluis nihilomin⁹ caſib⁹ alijſ i qb⁹ eos epoꝝ iuriſditioni ſub eſſe cãonica pcipiūt iſtituta[b]: ℭ Et idipꝫ[c] decernim⁹ circa illos[d]:qb⁹ vt nõ niſi ſub vno certo[e] iudice teneant̄ de ſe ꝯqrentib⁹ rñdere ap̄lico priuilegio ē ꝯceſſū. ℭ In eos[f] aūt qb⁹ ne interdici ſuſpendi vel excõicari a quoqꝫ valeant:a ſede ap̄lica ē idultū:ſicut ſunt religioſi ꝙ plures i qꝝ priuilegijs ꝯtinetur ne quiſqꝫ eps vl̄ archieps monaſteriorū ſuoꝝ monachos p vlla cã vlloue loco int̄dicē ſuſpēdere vl̄ excõicare pſumat ijdē ordinarij iuriſditiõeꝫ ſuā ꝙtum[g] ad iſta vbicūqꝫ illi fuerit penit⁹ exercere nõ poſſint: ni forſam ipſi monachi ad monaſterioꝝ ſuoꝝ porat⁹ ordinarijs eiſdeꝫ ſubiectoſ:vt vel generāt illoꝝ regimen vel in eis tā ꝙ pprij locorū ipſorum monachi reſideāt[h]:fuerint ꝺſtinati: tunc eniꝫ ⁊ ſi libe poſſint ad eadem monaſteria reuocari: ac tam illorūm quam prioratuum monachi reputent̄:cuꝫ non ſit inconueniens aliqueꝫ ſic vtrobiqꝫ locum hr̄e monachum vnum alteri ſubeē monaſterio: vel ab ipo noſcit̄ dependere[i]:ratione tñ eorundeꝫ prioratum dicti ordinarij ſua iuriſditione in ipſiſ etiaꝫ quo[k] ad premiſſa:quandiu[l] morantur in illis licite poſſunt. Idē.

Cum[m] de diuerſis mūdi[n] ptibuſ multi ꝯfluāt adſedeꝫ ap̄licā quaſi[o] matreꝫ.nos ad cõmunem[p] taꝫ ipſoꝝ ꝙ aliorū oiuꝫ commodū ⁊ pfectū paterna ſolicitudine itēdentes.vt ſit eis mora huiuſmodi fructuoſa:puidim⁹ ꝙ ibidē ꝺ cetero regat ⁊ vigeat ſtudium iuris diuini ⁊ hūani:canonici videlicet[q] ⁊ ciuil̄ vnde volumus ⁊ſtatuimus:vt ſtudēs in ſcholis ipſis penes ſedē[r] eādeꝫ talib⁹ priuilegijs oīno libertatibus ⁊ immunitatibus gaudeant:quib⁹ gaudēt ſtudētes in ſcholis:vbi generale regit̄

l ℭ Quādiu morant̄.ergo poſt reuocationē eoꝝ epus quo ad pdicta in eos iuriſditione vti nõ poterit.io.an.

m Cum de diuerſis. Curia romana hꝫ ſtudiū generale ⁊ ei⁹ priuilegia.hoc dicit.

n ℭ Mūdi.hñ dicit:qꝛ apoſtolicus totius orbis eſt dñs.ꝫ.de fo.compe.c. vlti.⁊.ꝫ.in pemio huius li.cum ſuis concor.

o ℭ Quaſi matrem.ij.q. vi.ad romanā.xix.di.in memoriam.⁊ quaſi ideo dixit: qꝛ eccleſia genitum natura gignit per gratiam:vnde dꝫ dici renatus:nõ dixit quaſi qꝛ mater ppriē que parit.

p ℭ Cõmunē.dꝫ eni lex eſſe cõis.iiij.di.erit aūt. ꝫ.in proemio hui⁹ libri.

q ℭ Videlicet.iſtud poſſet venire expoſitiue ad vtrūqꝫ.q.d.diuini.i.canonici:humani.i.ciuil̄. ſed melius eſt ꝙ veniat expoſitiue tm̄ ad verbuꝫ humani.ſ.poſitiui.ſ.canonici ⁊ ciuilis:qꝺ dixit diuini itelligatur ppriē de ſacra pagina.

f ℭ In eos autē.iſtud quod ſequitur intelligas ſane ſm determinationem decre.j.e ti.ne aliqui.

g ℭ Quātū ad iſta.ſ.iterdictū ſuſpenſionē ⁊ excõicationeꝫ:ergo quātum ad alia ſalua manet iuriſditio:lꝫ ergo iſta exercere nõ poſſint ordinarij:poſſunt tamē cauſas eorū audire ⁊ iudicare:ſi nõ pareant poterunt in poſſeſſionem mittere ⁊ ſimilia facere.

h ℭ Reſideant.ad idem.ꝫ.e.quoniaꝫ.⁊.c.cum capella. ⁊ no litterā:qꝛ ſi irent illuc cauſa viſitādi vel cauſa ſolatij vel vt viatores:illos quo ad iſta non coercent ordinarij.ff.de iudi l.heres abſens.

i ℭ Dependere.ꝯcor.ꝫ.e.li.de pbē.cū ſingula.⁊ ſi.ꝫ.de pbē.extirpande.§.qui vero.nec ob.decre.de elec.ꝯſtitu

r ℭ Sedeꝫ eandeꝫ.nūquid intelligem⁹ quod hic de ſe.ap.dicit:late:vt comprehendat etiam loca vicina per duas dietas legales:prout dicitur.ꝫ.e.li.de preben.preſenti.non credo:ꝫ intelligam per ſedem ciuitatem vel locum:vbi eſt curia cum ſuis ſuburbijs tm̄:ad hoc.j.de ſen.excom.ſi ciuitas.alš ſequeretur ꝙ curia vel ſtudio exiſtente bono.ſtudentes imole vel mutine gauderēt priuilegio:qꝺ eſſet abſurduꝫ.ꝫ.de cle.non reſi.tue.prorogatio igit̄ illius decre.pñti.ſuum ſpecialem caſū conſtringat:⁊ puto ꝙ viterbiñ.ſtudēs viterbij veniente curia ⁊ pmanente:gaudebit hoc priuilegio:ſed curia recedente ceſſabit gaudere:ſicut ⁊ ego ſtudēs bonõie.gaudeo priuilegio ſtudij:⁊ ſi cras tolleretur bono.ſtudiū vel eius priuilegia gaudere ceſſarē.nõ ob.predicta decre preſēti.§.ſane qꝛ ibi odiuꝫ hic fauor.⁊ horum diuerſa eſt ratio.de regu.iur.odia cū ſuis concor. Si vero aliquis exiſtens in curia pro impetratione

facienda: vel ibi procurator vel aduocatus existens in fraudē scholas intraret: vt huius cōstitutiōis beneficio gauderet fraus sibi nō pderit. ū. de renū. c. ij. cū suis ꝯcor. sic nec vera cā rei publice abesse dicit: q causa proprij cōmodi i legatione est. ff. ex qbus causis maiores. l. nō vere ꝛ facit quod ibi no. ꝛ quod no. modēni ꝺ magistris. c. vlti.

tenor: etiā priuilegiorū, seruabitur. ū. eo. porro.

l Auctoritate. exēpti i locis nō exēptis oratoria vl' capellas sine diocesanorū lnia ꝯstruere nō possūt nec i exēptis sine lnia pape: nec pūt exēpti assūere causas pprias suorū liberorū hominū i se: et si illi sint sui censuales. h. d.

a Integre. quotidiāis distributionibus exceptis ū. de magistris. c. vlti. ū. de preben. l; ille. n. non dātur etiā pñtibus qui nō interfunt diuinis. ū. eo. li. ꝺ cle. nō resi. c. vno nec intelligas ꝙ de iure cōi existētes i studio pcipiāt corpus pbende: saluo qꝺ de sacra pagina dicimus: sꝫ hic itendit dicere ꝙ si ex dispēsatione ꝯsuetudie vel statuto ecclie existēs in studio pōt pcipere pbēdā: hoc poterit studendo in curia.

b Abbates. dicit quō intelligat puilegiū qꝺ hñt qdaꝫ abbates de pplo bñdicēdo: ꝛ quibus possint abbates cōferre tonsuram. io. an.

b Abbates. l; hic de abbatibus exprimat: ideꝫ itelligo ꝺ priorib⁹ archipsbyteris vel alijs qbus hoc puilegiū ꝯcessū eēt cū eadē sit rō. ista autem decre. olim iter extrauagātes icipiebat qm̄ nōnulli

studium: ac recipiāt integre[a] prouētus suos ecclesiasticos sicut illi.

Alexan. quartus.

Abbates[b]: qs apostolica sedes in exhibitiōe bñdictionis sup populum spāli priuilegio insigniuit: in ecclesijs q ad eos ptinent pleno[c] iure: qñ in eis diuina officia celebrant pñt post missarū solēnia ꝛ vespertinas ac matutinas laudes bendictionem solennē[d] super populuꝫ elargiri. Alibi[e] aūt pulice aut per vias ciuitates castra ꝛ villas populis ꝛ plebib⁹ bñdictioneꝫ facere vl' impartiri nō valeant: nisi hoc eis expresso[f] apostolico priuilegio sit concessuꝫ. Nec eis licitum sit alijs q̄ monasteriorum suorum ꝯuersis: ꝛ qui ad illa conuolauerint[g]: ꝛ in quos ecclesiasticam ꝛ quasi epaleꝫ[h] iurisditioneꝫ obtinent: pmaꝫ clericalem conferre tōsuraꝫ[i]: nisi eis id competat ex pleno prefate sedis indulto[k].

Idem.

Auctoritate[l] sedis apostolice de fratruꝫ nostroruꝫ consilio statuim⁹: ꝙ oratoria[m] vel capellas i locis nō exēptis[n] sine diocesanorū locorum ipsorum licētia exēpti ꝯstruere nō psumāt: neqꝫ in sic cōstructis[o] nec tpe interdicti[p] casibus exp̄ssis in iure dūtaxat exceptis[q] celebrēt vel faciāt celebrari dina. Qꝺ si talia p̄sūpserint: ab his p locoꝝ ipsorū ordinarios compescant[r]: ꝛ si qs ppt hoc exēptoꝝ ipsoꝝ ꝯuersatores in eos snias ptulerit: illas penitus reuocamus[s]. Inhibemus autem insuper ne in locis etiam exemptis hoc ipsi exempti facere audeant nisi super his lniam vel priuilegiuꝫ habeant sede apo.[t] speciale. Causas[u] qꝫ siue lites ppas[x]

m Oratōia. oratoria debent esse id qꝺ verbū sōat xlij. di. c. vlt. ꝛ pe. ꝛ ista publica oratoria sine diocesanorū licētia non cōstruent in loco nō exēpto: ꝛ ꝺ his oratorijs habet. ū. de cēsi. c. vlt. ū. e. ti. patientibus. puatiꝫ aūt orare i domo sua cuilibꝫ l; nō erigēdo ibi altare nec missaꝫ celebrando.

n Nō exēptis. sicut. n. si anglic⁹ i ciuitate boñ. vellet eccliaꝫ erigere hꝫ ñ possꝫ sine dic. lnia. sic nec exēpt⁹ habita ꝯpatōe vt dixi ū. c. i. ad idꝺ de ꝯse. di. i. nemo edificet. i auc. ꝺ ec. ti. §. si qs aūt voluerit. col. ix. in auc. vt nullus fa. ora. do. col. v.

o Cōstructus. tolle quod est. j. celebrent: vel faciant celebrari.

c Pleno iure. s. in spiritualibus ꝛ tpalib⁹. ū. e. cū ꝛ plātare §. in ecclesijs. ꝛ. ū. c. qm̄ per confessionem.

d Solēnē. s. quā faciūt epi solēniter dicēdo Sit nomē dñi bñdictū ꝛc. q priuatā bñdictionē exhibent etiam presbyteri simplices. xcv. dist. c. ecce ego. dico.

e Alibi. s. ex ecclesias sibi pleno iure subiectas.

f Expresso. quātūcūqꝫ ergo generaliter loquatur priuilegiuꝫ: hoc ōn poterit: nisi id i priuilegio sit expressum ꝛc. si. ū. eo. li. de hereti. inquisitores.

g Conuolauerint. vt ibi conuertant ꝛ fiant monachi.

h Quasi epaleꝫ. hoc dixit: q vere epaleꝫ hre nō posset. s. vt posset chrismare ꝛ alia facere q̄ sūt epalis ordinis. si igit abbas i parochia sua vel alio loco hꝫ iurisdtiōnē ispōalib⁹: qꝺ als de iure debet habere episcopus: etiaꝫ puros laicos nec cōuersos nec conuertendos poterit clericare: als non. sicut eni episcopus laicum non sue iurisditionis ordinare non potest absqꝫ licētia sui epi. supra. eo. li. de temp or. c. vlti. sic nec iste abbas talem poterit ordinare.

i Tōsurā. ꝯfert. n. per ipsam clericalis ordo. ū. de eta. ꝛ qli. cum ꝯtingat. ꝛ hoc intellige bm ꝺterminationē illius ꝺ abbate bñdicto ꝛ p̄sbytero: saluo eo qꝺ habes de sup. ne. prela. c. i. ꝛ possūt tales abbates ꝯferre ēt supiores ordies vsqꝫ ad lectoratū iclusiue. lxix. di. c. j. ꝛ in predi. c. cum contingat

k Indulto. puta quia habet puilegiū: ꝙ quoscūqꝫ etiā non subditos volētes ab eis ordinari clericare ꝛ ordinare possint:

p Interdicti. hodie religiosi etiam exempti violantes generale interdictum: quod seruat mater ecclesia ipso iure excommunicati sunt: per clemen. de excess. prela. ex frequentibus.

q Exceptis. ū. c. vt priuilegia. ꝛ. c. ꝙ nōnullis. ū. ꝺ sē. excō. pmittim⁹. hodie dic vt. j. de sentē. excō. c. vltimo.

r Cōpescātur. ecce q̄ ꝙ exēptus ppt delictū i loco nō exēpto cōmissū subest ordinario. ū. c. i.

s Reuocamus. conseruatores enim priuilegioruꝫ ad hunc casum iurisditionem suam extendere nequeunt: cum se ad hunc casum priuilegia non extendāt. ū. c. i. nec se intromittere possunt: nisi de manifestis iniurijs ū eo li. de of. dele. c. i. ꝛ vlti.

t Sedis apostolice. q sicut episcopus ē dioc. in loco non exempto: vt supra sic ꝛ papa est dioc. in loco exempto: puto tamen ꝙ hoc casu sufficeret licentia legati de latere: ar. j. de ver. sig. veniens. in prin. ꝛ ū. de elec. si abbatem. ꝛ ad hoc facit quod dixi. ū. de elec. cupientes circa prin. in glo. in hoc casu.

u Casus quoqꝫ. ꝛ facit iste. §. ad ea que no. inno. ꝛ hostien. ū. de ap. dilectis.

x Proprias. palā est illā propriā causam esse cuius damnuꝫ vel emolumentuꝫ ad aliquē suo nomine pertinet. ff. quando ap. sit. l. i. ij. q. vi. biduum. versi palaꝫ

suorum hominū libertorūz[a]: que videlicet tantum ad ipsos homines pertinent[b] ijdez exempti suo nomine siue vt actores siue vt defensores aliquatenus non assumant: etiā si sint ipsis dicti homines censuales: cum id nequaꝙ̄ licitū sit eisdez. Clemēs.iiij.

NE[c] aliqui ꝺ indultis aplicis ꝯfidētes alios ꝯfidentius in suo iure molestēt: ⁊ ordinariorūz iurisditionez ꝯtemnāt parit ⁊ eludāt: oēs indulgentias ⁊ ꝓuilegia qbuscunqꝫ singularibꝰ ꝑsonis ecclīasticis vel secularibus: cuiuscunqꝫ[d] sint preeminētie dignitatis cōditionis aut status: ꝙ interdici a[e] quocunqꝫ vel excomunicari non possint: nec terre vel ecclesie ipsorum ecclesiastico interdicto supponi sub ꝗcūqꝫ forma ꝟborum concessa[f]: illis ꝑ ꝗ̄ regibꝰ ⁊ regnis eorunqꝫ filijs[g] necnō ⁊ religiosis qbuscūqꝫ nō ꝑsonarū tm̄ sꝫ ordinuz ꝓuilegiatorꝫ vel locorꝫ ratiōe[h] i hoc imunitas hꝰi ꝯcedit: dūtaxat exceptis de fratrꝫ nr̄orū ꝯsilio ad ordinariorꝫ sententias ⁊ ꝓcessus edicto perpetuo prohibemus extendi. dez.

UT apostolice[i] sedis benignitas: ꝗ̄ nonullis abbatibus alijsqꝫ prelatis: quibus nō cōpetit[k] ex ꝓpria dignitate cessit i ecclesiarꝫ[l] suarꝫ gloriaz ⁊ honorez: ꝙ mitra ⁊ alijs pōtificalibus vti possint: ꝓuideat ne inde scandala oriantur: sic tn̄[m] ꝙ ipsi priuilegiati suoruz priuilegiorum nō frustrentur effectu: et ex maioritate ac decore maiori ornatuum maioritas appareat dignitatū[n]: ꝺ fratrum nostrorum presenti decreo statuimus: vt abbates ⁊ alij quibus mitre vsus est ab eadem sede concessus: exempti quidem in prouincialibus concilijs epalibꝰ synodi quibus nonnulli eorum interesse tenēt[o]: mitris tantūmodo aurifrisiatis: nō tn̄ aureas vel argēteas lamias aut gemmas hn̄tibꝰ vti possint: nō exēpti vo simplicibꝰ[p] ⁊ albis ac planis vtāt. In alijs[q] vo locis exēptis ⁊ nō exēptis mitris liceat illis vti ꝓut ꝯcessa eis ab eadē sede indulta permittunt.[r]

Bonifacius.viij.

CUm persone[s] ecclesiastice tam religiosi quam seculares plura presūant ꝗ̄ ipsis

a ¶ Liberorū.i huiꝰ.n.secꝰ: ⁊ in hoc nulla dubitatio.
b ¶ Pertinēt. dicebāt ino. ⁊ ho. i ꝓdicta decre. ꝙ si aliqs turbat cultorē agri mei vl' colonos meos: ꝙ̄ illū daꝭ mihi vtile iterdictū vti pos. ⁊ ēt actio iiuriarꝫ: si i iiuriā meā illꝺ factū sit: ar. ff. de vi ⁊ vi ar. l. vij facit. ff. ꝺ acti. emp. ⁊ vendi. qui pendēte. ⁊ ff. de posi. l. i. §. siqs tabulas. ꝺ furto tn̄ eis facto dn̄s nō agit: sibi eni subditi imputētqui nō bene custodierūt: nec iniuriarū si nō sit factū i iiuriam domini: sed propter spāle odiuz subditi: ⁊ istud habuerunt pro in dubitato: ꝙ dn̄s in iudicio nomie subditi agere nō potest vt ei satisfieret: cū nec istꝺ eius principalit interfit: nec sit eiꝰ procur. alioquin eadē ratione ius subditi remittere posset isti aūt exēpti forte vt durio rem causam aduersariorum illoruz suoruz hominum redderet: aīsumebāt in se cāz vt actores vel rei qꝺ nō licꝫ eis: ēt si illi sint eis censuales. i. certū cēsuz soluentes: q: nō ꝓpter id sunt ipsorum serui.
c ¶ NE aliq. ꝓuilegiū pape ꝙ quis excōicari suspēdi vel itēdi ei nō possit nō extēdit ad sētētias ordinariorꝫ: nisi tale ꝓuilegiū sit cōcessū regibꝰ reginis vel ipsorꝫ filijs vl' religioso loco vel ordi. ꝧ dicit. ⁊ oli decre. ista extrauagans erat ⁊ incipiebat: quia pro qualitate: al's qm̄.
d ¶ Cuiuscūqꝫ. infra moderabitur istud verbum.
e ¶ A quocunqꝫ. itelligas nisi a papa vl' legato de latere. j. ꝺ ver. sig. veniēs. j. rn̄so. ⁊ ꝧ idē ꝓuilegiū itelligūt habere hi q sūt ēcepti i spāles filios rōane ecclie: si aūt i speciales subiectos tūc sūt exempti. j. e. si papa. §. silr.
f ¶ Cōcessa. tolle qꝺ ē. j. de fratrū nostrorū ⁊c. redeas ꝺ. illis: ⁊ tolle qꝺ est. j. duntaxat exceptis per que ⁊c.
g ¶ Filijs est si. quod habes supra eodem. li. de offi. dele. c. vltimo.
h ¶ Ratione. si ergo itelligaꝭ. ꝺ. e. c. i. §. i eos. ⁊ sic nulla correctio: vt ille. §. loquaꝭ de priuilegio cōcesso religiosis nō ꝓpter ꝑsonā: sed ꝓpter locū vel ordinē: vt si ordo predicatorū vel minoruz sit in hoc priuilegiatꝰ vel mōasteriuz scti proculi: si aūt religiosus aliquis sue prerogatiua ꝑsone haberet hoc priuilegium: secus esset.
i ¶ UT aplice se. inferiores ꝓlati qbꝰ ꝑ ꝓuilegiū cōcediꭲ vsus mitre: si sūt exempti: in prouincialibus ⁊ epalibus concilijs vti possūt mitris aurifrisiatis: nō habētibus laminas aut gēmas: ⁊ si nō sūt exēpti: albis ⁊ planis vtētur in alijs locis vtāꭲ: vt idulta ꝑmittunt. egīma fuit hꝰius decr. ꝓuisio vt. j. patebit.
k ¶ Non competit. quia sunt ipsi prelati inferiores episcopis.
l ¶ Ecclesiarū suarꝫ idē puto si alicui inferiori ꝓlato personaliter ꝓpter ipsius ꝑsone ꝓrogatiuaz fuerit priuilegium tale ꝯcessuz: qꝺ interdū ꝯtingit vt. ꝺ. de ꝑsūp. cum in iuuentute. vbi propter ꝓrogatiuā ꝑsone ꝯcessuz fuit epo ornamentuz archiepiscopale.
m ¶ Si tamen. concor. ꝺ. eo. c. i in princi.
n ¶ Dignitatuz. c. di ratiōis. hoc vult. dicere: veniebat abbas ditissimus i ꝧ ꝓuilegiatus ad ꝯciliū epale habens pulchriora ornamenta ⁊ mitrā epo: ita ꝙ ipe ꝑ inspectionē ornatuū videbaꭲ epus: idē in prouinciali ibi eni in ornamētis precellebat alios epos: qꝺ satis erat idecēs ⁊ scādalizabanꭲ epi: ꝓuidere ergo equiter voluit: ita ꝙ scādalū tolleret: ⁊ ꝓuilegiū aliqꝺ ꝯferret. Et nō ꝙ nō ē pōpositate respuenduz: imo rōe defendēdendum: ꝙ doctores togati variati ⁊ ornati incedant: vt per illa dignitas doctoratus appareat: sed sunt scholastici reprehendendi qui sibi vestes doctoribus solum congruentes assumunt.
o ¶ Tenetur. forte propter capellas non exemptas vel propter populum non exemptum.
p ¶ Simplicibus. vt non solum non habeant laminas vel gēmas: sed etiam nec aurifrisiaturas.
q ¶ Alijs. a prouincialibus ⁊ epalibus synodis ⁊ concilijs: puta cum celebrant in ecclijs suis vel alienis.
r ¶ Permittūt. inspiciendus est igitur tenor priuilegiorum ⁊ ꝟuandus. j. c. proxi. ꝺ. eo. porro. ioan. an.
s ¶ CUm persone. In prima parte demōstrat quid iuris: cuz quis solo priuilegio se dicit exemptū. In scꝺa ibi si aūt. qu id iuris: cum super ꝧ prescriptionem allegat. In tertia ibi ꝙ si tales. quid iuris cum allegat vtrunqꝫ.

infamiam[a] pariūt: ⁊ alijs inferunt lesionem[b] p̄textu exceptionis vel libertatis: quam asserunt se hr̄e: ordinariorum correctiones ⁊ ordinationes subterfugientes: ac eorum forum siue iudicium declinātes. Nos volentes super hoc de salubri remedio p̄uidere statuimus: vt hi qui se asserunt per priuilegia seu indulgētias apostolice sedis exemptos a locoruz ordinarijs requisiti huiusmodi priuilegia, vel indulgētias quib⁹ se dicūt fore munitos ip̄is ordinarijs in loco ɔgruo ⁊ securo[c] aut aliqb⁹ prudentibus[d] viris omni suspitiōe carētibus[e] ad hoc p̄ dictos ordinarios deputatis infra t'minum ɔpetentez[f] p̄ facti q̄litate ip̄orum ordinariorum vel delegatoruz suorum arbitrio moderādū[g] iusto ip̄edimento[h] cessāte ostēdere: ac ad legendū integraliter[i] exhibē necnō de articlis de quib⁹ ɔtrouersia fuerit trāscriptū tradē[k] teneant. ¶ Si aūt ad fundādā intentionem suā sup̄ h⁹i libertate solūmō[l] p̄scriptionez canonicaz[m] duxerint apponendā: eisdez ordiarijs[n] vel delegatis ab eis viris prudentib⁹ nō suspectis de p̄scriptiōe h⁹i[o] facē debēt fidē.

¶ Qđ si tales priuilegio ⁊ p̄scriptione asserāt se munitos[p] priuilegiū quidem ipsuz exhibeant vt in primo h⁹i ɔstōnis articulo superius est exp̄ssuz[q]. ¶ Et si p̄uilegiū exhibitū nō ad plenum p̄ se[z] sufficiat ad exemptionem seu libertatez h⁹i ɔprobandā: sz tale est q̄ saltē cām p̄beat p̄scribendi: corā p̄sonis p̄dictis annorum[r] .xl. p̄scriptionez teneant probare: p̄scriptionisq3 p̄batione pendente. Lz ordinariorum intentio d̄ iure cōmuni fundetur: tamē quia de priuilegio: quod saltē cām prescribendi prebet: faciunt fidem: in libertatis vel exemptionis possessiōe non violenta[v] non clandestina nec cōcessa precario[x]: de qua fidem corā eisdem fecerint: non turbentur[r]. Si vero priuilegiū per se sufficiens: qn̄ solo priuilegio se defendunt: vel saltez tale quod prescriptioni canonice causam prestet: cū prescriptionem allegant: nō exhibuerint: vt est dictum cū de iure cōmuni[s] ordinariorum intentio sit fundata. sua iurisditiōe vti possint libere in eosdez[x] do nec d̄ prescriptione canonica vt premissum est fecerint plenam fidem. Idem.

a ¶ Infamiam: s̄. ti. proxi. c. vno. prouidendum fuit: quia crudeles erant negligendo famam suam. xij. q. j. nolo.

b ¶ Lesionem. metas enim priuilegiorum suorum seruare debent. s̄. e. c. j. in prin.

c ¶ Securo. ad idē. s̄. d̄ fi. istru. accepim⁹. vn̄ si loc⁹ n̄ ē secur⁹ lz p̄ti appellare. s̄. vt lit. nō ɔtes. accedēs. ij. s̄. de ap. ex parte. j. ⁊. j. d̄ sen. ex. venerabilib⁹. §. ⁊ hoc ip̄m. alia lr̄a est secreto.

d ¶ Prudētib⁹. s̄. d̄ con san. ⁊ affi. c. j.

e ¶ Carētib⁹. iij. q. v. q2 suspecti. vn̄ bonū ē q̄ de ipo2 ɔsensu assumant: d̄ offi. dle. sup. q̄stionum.

f ¶ Cōpetentē. s̄. de dila. c. j. al's posset ap'lari vt ibi: ⁊ considerāda sit circa hoc: q̄ habētur. s̄. de ap. cum sit.

g ¶ Moderādū. sic. s̄. e. li. de ap. legitima.

h ¶ Impedim̄to. sic. s̄. e. li. d̄ tes. §. q̄si. ⁊. c. ɔmissa.

i ¶ Integral'r. ne p(§ j) cedētia vel sequentia arrent articuluz de quo cōtēdit. ff. quēad. test. api. l. ij. §. diē. ⁊ a capite edēda est ratio. ff. de eden. l. argentarius. §. j. ⁊. l. j. §. editiōes. ⁊. §. edere non videt. ⁊ approbat h̄ opinio inno. q̄ hoc qđ hic dicit notabat. s̄. de fi. instru. ɔtingit in fi. ⁊ reprobatur op'. hosti. q̄ ibi no. ɔtrariuz. s. q̄ p̄uilegium erat legenduz: ⁊ exhibēdū solū in illo. c. de quo erat q̄stio. naz si totus tenor legeret posset lectio dare litigandi materiaz sicut editio qđ est ɔ mentē ipsius d̄cre. ɔtingit. q̄ dz verbis p̄ferri: de ver. sig. itelligētia. sz nō stat huic: sz prime rōi: nec ita ex simplici lectura orit litigādi materia: sicut ex trāscripto: qđ plurib⁹ dieb⁹ ⁊ noctib⁹ vidētes ⁊ p̄ legētes aduocati: litigia inde sumūt: vt ibi. ⁊ lz vtraq3 opinio satis habeat equitatem p̄ma tn̄ magis rōne ⁊ illo textu fulcitur: ⁊ iō hic approbatur

k ¶ Tradere. sz q̄re reus' p̄bare ɔpellit: ⁊ edē p̄pria istrumēta ɔ se: ɔ id. s̄. de p̄ba. c. j. C. de eden. l. q̄ accusare. dic q̄ iste p̄uilegiatus siue agat siue excipiat: hz probare ex eo q̄ de iure cōi intētio epi ē fūdata: ⁊ q̄ dicit de editiōe locū hz in p̄uata vl' p̄pria scriptura qua q̄s vsurus nō est: porro in cōi vl' propria scriptura q̄ q̄s vsur⁹ ē locū nō hz: qđ dic vt no. i p̄dicto c. j. d̄ p̄ba. ⁊. s̄. de fide. istru. S. perpetu⁹. ⁊. ff. de edē. l. j. §. editiones. ⁊ i cle. de vsur. ex grandi i gl. vide quod ibi.

l ¶ Solumodo. quia non simul allegant priuilegium ⁊ prescriptionem de quo in se. §. tractabit.

m ¶ Canonicam. xl. annorum vt infra sequitur cuz titulo: quod dic vt. s̄. eo. li. de prescrip. c. j. io. an.

n ¶ Ordinarijs. mirū est quō ordinarij cognoscūt in causa sua ɔ id. iiij. q. iiij. c. j. §. neq3 in sua cā in rubro ⁊ nigro. so. ordinari⁹ bn̄ cognoscit de cā eccl'ie: lz nō de p̄pria: qđ dic vt no. ij. q. vij. siq's g. de cle. male. c. j. ⁊ j. d̄ p̄eis romanaz itē ordiari⁹ dicit suā eē iurisditionez: ⁊ subdit⁹ h̄ negat. ⁊ bene cognoscit an sua sit iurisditio. s̄. d̄ rescrip. sup lr̄is. ff. d̄ iudi. siq's ex aliena. Sed ad oēm suspitionē vitandaz meli⁹ videt id expediri p̄ delegatos: vt seqt s̄. de fo. cōpe. siq's ɔ. ⁊. ff. de iurisdi. om. iudi. l. p̄tor.

m ¶ Huiusmodi canōica. s. nec potest subdit⁹ obedientiā p̄scribere ɔ p̄latuz: qđ dic vt. s̄. d̄ p̄scrip. cū non liceat.

n ¶ Munitos. ⁊ sic allegās h̄ duo simt audit: vt. s̄. de p̄scr. auditis. ɔ. e. ti. veniēs. dic vt dixi. j. de reg. iur. nll'us pl'ibus

o ¶ Per se. sine prescriptione.

p ¶ Predictis. s̄. j. ⁊. ij. r̄nso.

q ¶ Annoruz. xl. quia minor n̄ currit ɔ ecclesiā. xvj. q. iij. quas actiōes. s̄. de prescrip. de quarta.

r ¶ Violentā. sic possidentes cum pati debeant penā: ergo non premium. j. eo. licet. s̄. e. li. de preben. eum q. xvj. q. j. legi.

s ¶ Precario. sic. s̄. de rest'. spo. olim. j. licz enim ista sit iusta causa possidendi: non dat, tamen tituluz prescribendi: ne ille qui precario concessit ex libertate sua illiberalitatem reciperet contra naturam contractus. ff. de precar. l. j.

t ¶ Turbentur. hoc idem si solum priuilegium allegarent: vt probatur in se. §. in prin.

u ¶ Communi. xvj. q. vij. omnes basilice.

x ¶ In eosdem. No. quantus fauor' priuilegio debetur: ē etenī p̄uilegiuz ex se fauorabile: sz p̄scriptio odiosa. s̄. d̄ dec. tua. ⁊. c. ex parte. ⁊ dixi d̄ h̄. j. d̄ re. iur. odie.

a Episcoporuȝ interdictus est ingressus eccl'ie re/gularibus vel secularibus: q̃zu's exemptis: qui scienter celebrant vel celebrari faciunt diuina in ciuitatibus vel locis interdictis: nisi ſm permissionem iuris: vel excōmunicatos vel interdictos publice ad diuina officia sacramenta vel sepulturam admittūt. hoc dicit. hodie aggrauata ē pēa: qd dic vt de sepultu. i cle. eos ꝛ in cle. de sen ex cōi. ex frequētib⁹

l Contempserit. sic. s̃. de immu. ec. quoniam.

m Per exemptionē. Tria dicit hec decre. q̃ satis patent: ꝛ emanauit declaratiue ad ea que no. inno. ꝛ hosti. s̃. e. cum capella. ꝛ c. recepimus. ꝛ fuit sumpta de extrauaganti inno. que incipiebat ad perpetuam.

Episcoporū a ꝛ aliorū prelatorū querelis frequētibus ꝛ querulosis clamoribus excitati p̄nti decreto duximus statuēdū: ne aliqui seculares aut regulares q̄tūcunq; exē ptiōis seu libtatis sedis apostolice priuilegijs cōmuniti b: cuiuscūq; ordis religiōis status vel cōditionis existāt: scienter celebrēt vel faciāt celebrari diuina i ciuitatibus castris villis: nisi quatenus eis a iure conceditur: seu locis alijs interdictis c ab ordinarijs d siue delegatis e iudicib⁹ vel a iure f: aut excōmunicatos publice vl' interdictos ad diuia officia g seu ecclesiastica sacra vl' ecclastica sepulturaȝ h admittāt. Qui vo cōtra presūpserint: pter alias pēas a iure statutas i igressuȝ k eccl'ie sibi nouerint iterdictū: donec de transgressiōe h⁹i ad arbitriū ei⁹ cui⁹ sniaȝ cōtēpse rint l satisfecerit cōpetent. Idē.

Per exemptionez m eccl'ie cōcessā ipsa ecclesia n ꝛ ipius monachi vel canonici clerici etiā ꝛ cōuersi perpetuoq; oblati: nō aūt o ecclesie eiusdē p̄sbyter q pochianoruȝ curā p hēt quo ad ea q̄ ad curaȝ eandeȝ ptinent: nec ipi pochiani q etiā itelligūt exēpti. Verū si canonici alicuius eccl'ie eximāt. ipi soli canonici: nō r aūt eccl'ia vl' alij ei⁹ clerici sūt exēpti. Si aūt clerici cuiusuis eccl'ie eximāt: tūc tā canonici ꝙ alij s clici eximūt: nō tñ ecclesia: nisi aliud in exemptionis priuilegio exprimat. Idem.

Si papa t i aliquo priuilegio vl' scriptura ñ fcā p̄ncipaliter u super donatione vel

b Cōmuniti. cō formis videbis. j. e. ti. si papa.

c Interdictis. vid cle. de sen. ex com. c. j.

d Ordinarijs. sic. s̃. co. ti. cum ꝛ plantare.

e Delegatis. de legati ergo interdicere possūt ad idē. s̃. de of. dele. c. i. ꝛ c. sane. ij.

f Uel a iure. vt s̃. co. li. de elec. vbi periculum. §. ciuitas. ꝛ. s̃. de censi. quāq;. ꝛ. j. de penis feud's in fi.

g Officia. celebrans presēte excōicato maiori excōicatione vel interdicto non est irregularis. j. de senten. excom. is qui vbi de hoc. iterdū tamen licet celebrare presentibus iterdictis: quod dic vt. j. de sen. excom. c. vlti.

h Sepulturam. vide cle. de sepul. eos qui.

i A iure statutas. sicut diuersa sūt narrata: sic diuerse puisiōes iuris: siqui celebrāt i ciuitate castris vel villis: nisi q̄tū eis a iure pmittit cōpescāt p ordiarios. s̃. e. aucte. si celebrāt i loco iterdicto vltra q̃ a iure pmittit scient: sūt irregulares. j. de sen. ex. is q ſʒ si p̄sētib⁹ excōicatis celebrant: secus vt ibi: ꝛ. s̃. dixi.

k Ingressum. hoc aduerte: q2 vt. s̃. dixi. lʒ quidaȝ ex istis nō sint irregulares tñ per decre. istam sunt vicini irregularitati cōhende: q2 si post huiusmodi interdictū in ecclesia celebrauerint vt prius: irregularitatē icurrunt: vt. j. de sentē. ex. is cui. Sire debes ꝙ qdā hanc decre. ꝛ eius penam dicūt locū habere tm̄ in exēptis: ꝛ pro eis facit: quia multo maiori pena sūt digni: quib⁹ cū plrimū honoris p iussiōes p̄ncipū ē cōlegatū: repiūt i crimine. C. de episco. ꝛ cle. l. p̄sbyteri. ꝛ ē canonizata. v q. vlt. p̄sbyteri. vñ dicat hoc statutū circa eos tm̄ ne p̄uilegiorū ptextu flagitiorū crescat auctas. C. de puile. schol'. l. ij. li. xij. ſʒ cōtrariuȝ credo: scȝ hanc decre. ꝛ eius penam habere locum etiam in non exemptis per litterā que. s̃. dicit quātūcunq; ꝛc. q. d. decr. ista ꝙ vult etiā exemptos: nedum nō exēptos hac constitutione ligari: ad idem. s̃. de preben. c. i. cum si.

n Ipsa ecclesia. cuȝ altero ſm ea q̄ dixi ſʒ her. s̃. e. c. i. ꝛ subintelligitur exēpta: ꝛ bene patet per hoc. c. ꝛ p decre. illā. s̃. e. li. de prebē. q̃zuis. j. ꝙ eximit ecclesiam cathedralē: ne sub generali vocabulo ecclesiarum ciuitatis intelligatur exemisse oia etiā miora beneficia de ecclesia: vt ibi dixi.

o Nō autēȝ. sub intelligitur exemptus ꝛc.

p Curam habeat. vnde tales presbyteri habēt institui ab episcopis ꝛ intelliguntur esse ppetui: quia nequeūt absq; rationabili causa ꝛ tunc ab episcopis amoueri. s̃. e. li. de capel. mo. c. vno. ꝛ hoc casu propter hāc curam ꝛ populū nō exēptū prelatus exemptus vadit ad synodū episcopalē. s̃. e. ad apostolice.

q Parochiani. sic aliud ē cler⁹ aliud ē populus. s̃. e. ex pte. j. ꝛ. j. de sē. ex. si sētētia. j. rñso. ſʒ hic ie j. rñso videt cōtradicere. s̃. de ver. sig. cum clerici. vbi nomine ecclesie cathedradalis intelligit solū capitulū nō inferiores clerici vel conuersi: sed ibi de iuramēto loquitur: quod stricte intelligit: nec extendit ad ea de quibus nō fuit cogitatuȝ s̃. de iureiuran. c. penulti. iurisditio autē ita pēdet penes episcopuȝ ꝛ capitulū: ꝙ nō penes inferiores clericos intelligatur ergo iuramētū ibi ſm formā iuris cōmunis: ad idē. s̃. de iureiuran. ad nostram. iij. s̃. de ver. sig. super quibusdam.

r Non autem ecclesia. bñ ergo dixit io. ꝛ her. qui no. supra de testa. requisiuisti in glo. hic respondent: ꝙ siquid legatur canonicis non intelligitur legatum ecclesie per. l. ff. de rebus dubijs. l. ciuibus.

s Alij clerici. sed nunquid per hoc erunt exempti conuersi ꝛ oblati nō clerici: argu. ꝙ sic. xij. q. i. duo. Contrarium credo per hoc. c. quod stricte sumit verba priuilegiorum exemptionis vt sonant: ꝛ quia non repetit de conuersis ꝛ oblatis: vt s̃. j. rñ. quod si voluisset intelligi expressisset. s̃. de deci. ad audientiam ad idem. s̃. de elec. ex eo. ꝙ.

t Si papa in aliquo. formas priuilegiorum ponit hec decre. quarum quedā exemptionē conferunt quedā nō: ꝛ de hoc no. p ino. ꝛ ho. s̃. e. recepim⁹. ꝛ p hosti. s̃. e. cū capella.

u Principaliter. puta ipetrat lr̄as prelat⁹ sup reuocatione rei ecclesiastice male alienate: qbus dicit: cōquest⁹ ē nobis. t. p̄latus talis ecclesie nobis imediate subiecte: ꝙ p̄decessor eius: ꝛc. vnde talia verba solemus vocare narratiua nō assertiua vnde infra sequitur: talia verba narret: ad hoc bene concor. iij. q. vj. ſ quippe. ꝛ quod ibi no. in prima glo.

127

snīa exemptiōis seu etiā libertatis aliquā ecclesiā ad ius ⁊ ꝓprietatez romane eccl'ie pertinere: vl' ꝯsilia v̄ba narret: nō ꝓpter h illius eccl'ie exemptio est ꝓbata[a]: nisi de libertate aliter doceatur. ¶ Si aūt ecclesie vel monasterio exemptionis priuilegiū ꝯcedēdo vel super ipsius exemptione sententiando: cū de ipsius exemptionis negocio ageretur: asserat[b] ipsam ecclesiaz fore exemptam: aut eam iuris beati petri existere: siue ad ius ⁊ ꝓprietatez ro. ec[c]. vel ad ro. ecclā specialiter aut sine medio[d] vel etiā simpl'r ptinere: ꝑ hoc plene debet exempta huiusmodi ecclesia iudicari. cuz eni iure cōmuni omnes ecclesie per orbez diffuse ad ro. ec pertineāt si id alicui cōcedat ecclesie vl' de ea ꝑ sniam iudicet: ex hoc ipsius cōprobatur exemptio vt priuilegij nihil al's allatura ꝯcessio ei cui ꝯcedit: ⁊ snia nullum aliter datura subsidiuz ecclesie pro qua fertur prerogatiuam: cum verba aliqd operari debeant[e]: conferat gratie spālis. ¶ Et est idez[f] si ꝑuilegiuz ꝯtineat vl' ip̄e papa ꝑ modū exprimat suprascriptū: ꝙ eccl'ia sit libera: seu ꝙ potiat romane eccl'ie libertate[g]: vel ꝙ i hoc ꝑrogatiua gaudeat spāli: aut si dicat idefinite[h] ꝙ eccl'ie romane annuū cēsū soluat ad ꝑcepte iuditiū libertatis: siue ꝙ ipaz ecclesiā eximit ab ordiarij ptāte: vl' ꝙ nō audeat illic ep̄s cathedrā collocare[i]: aut impetrandi seu ordinationez quāuis leuissimaz faciendi exercē aliq ptātem. ¶ Similit si aliq recipiant in ꝓprios ⁊ spāles subietos: censent exēpti: nō sic si i ꝓprios ⁊ spāles filios romane ecclesie sint suscepti: tales quippe exēpti ꝓptea nō existūt[k]. ¶ Si vo dicat simplicit: ꝙ aliq eccl'ia romāe ecclesie annuū censū[l] soluat: nō ꝓpter hoc exempta eccl'a dici dz. ¶ Id dicimꝰ[m] si circa aliq ꝑ ꝑuilegiuz ꝯcedat libertas: ⁊ cl'a d censu ānuo ꝑsoluendo seq̄t: vt si aliqbus: ꝙ ab alio q̄ a papa seu eius legato excōicari suspēdi aut interdici [n] possint: vel aliquid aliud spālit a sede ap sit indultū: vel ēt dicat ꝙ in spāles romane eccl'ie filios sint assūpti: ⁊ seq̄t in ꝑuilegio: ꝙ ecclesie romane ad iudiciū libertatis ꝑcepte annuuz censuz soluant. His. n. ⁊ ꝯsimilibꝰ casibus sic incertis ꝑuilegiati articul' ordinarioꝝ iurisditiōi q̄tuz ad alia sūt subiecti[o]. ¶ Lz autez sic diuersos ꝑuilegioꝝ: qbus ecclesie ac mōasteria eximūt tenores ad litiū materiaz amputandā duxerimꝰ designandos: ꝑ hoc tn̄ alijs exēptionū si ꝑpiant: seu aliaꝝ libertatuz modis vel coꝝ effectibꝰ nolumꝰ aliq̄tenus drogari. Idez.

Licet vob[p] ꝯcessū existat[q]: vt infdicti tēpore ianuis clausis excōicatis ⁊ infdictis exclusis[r] voce submissa diui

a ¶ Probata. ꝯtra videtur qd no. her. s. decensi. cuz olim in prima glo. vbi dicit: ꝙ statur publice scripture i q̄ ꝯtinet de finibus episcopatuuz: lz illa sit facta ob aliud: sed illud habeat locū in ipsa ꝓbatiōe finiū que fit ꝑ argumētū. s. de ꝓba. cum cāz ⁊ cui ius cōe nō est ꝯtrarium: sed h ius cōe ē ꝯtrium: ⁊ sic querentur hoc casu plene probatiōes: ⁊ iō secꝰ:

b ¶ Asserat. No. quia. s. dixit narret: ergo hic de assertiuis ibi de narratiuis: hodie p'ene probāt narratiue litteraruz papalium: si sunt de suo facto ⁊ super his fundetur gratia vel ipsius intētio per clemē. de probati. litteris. ⁊ vide quod ibi no. in glo. antepenultima.

c ¶ Ecclesie. s. de resti. i inte. c. ij. de ar. cū tēpore.

d ¶ Sine medio. supra e. cum olim.

e ¶ Debeant. optime cō cor. s. e. in his. Et no. arguendū a v̄bis. s. de deci. ad audientiaz. de quo dic vt no. xxij. q. v. humane. ⁊ s. d ver. sig. propter ea. lex tamen non debz imponi verbis sed rebꝰ supra eo. li. de elec. commissa ad si.

f ¶ Et est idem. scilicet ꝙ ecclesia debz plene iudicari exempta.

g ¶ Libertate. s. eo. cum olim. ij.

h ¶ Indefinite: qz secus si post determinationem alicuius certe libertatis concesse: vt. j. §. idem.

i ¶ Collocare locis. eniz exēptis hoc non pñt epi xviij. q. ij. luminoso. s. e. li. de of. or. cū episcopus

k ¶ Non existunt. s3 sunt ꝑuilegiati: vt. j. de v̄. sig. veniēs. j. rñ. recipiendo ergo illos in filios: videtur illos recipe in amorē filialē: sicut subdiaconus ordinatꝰ a papa nō in exemptionem sed i honorē itelligit ordinatꝰ: princeps tn̄ eos quos in patres eligit nō vult aliis subijci: vt in auc. ꝯstō que de dig. col. vi. ⁊ si dominus apud acta nominat seruum suum filium dicitur ei libertatem concessisse. C. de lati. liber. tol. l. vna. § similiqz modo. sed ibi sibi soli fit preiudiciuz: hic autem fieret preiudicium ordinario cuius iurisditioni potiꝰ est fauendum. s. e. c. c. cum persone. xi. q. i. peruenit. vbi ergo papa exprimit aliquos spāles subiectos: si essent alij subiecti: ⁊ ideo illa verba exemptionē faciūt: vt. s. pxi. rñ. s3 licz aliquis sit filius: nō sequit ꝙ sit specialis subiectus qz vnius potestatis filius alteri potestati posset esse subiectus: ⁊ iō aliud hic aliud ibi: filiatio ergo amorē ⁊ priuilegiū denotet spālis subiectio exemptionem.

l ¶ Censuz. nō. n. oēs ecclesie exempte soluunt censum: nec omnes que censū soluūt sunt exempte. s. e ti. recipimus. vñ nō probat hoc cē ec. C. de probat. ad. probationem s. de of. dele. cum contingat.

m ¶ Idez dicimꝰ s. ꝙ non propter hoc exempta censebitur.

n ¶ Non possint. de quo dic vt. s. e. ne aliqui. io. an.

o ¶ Subiecti. ergo no. ꝙ vnum ⁊ idē verbū diuersificat h3 adiuncta. ff. de ꝯ. emp. l ꝙ sepe. §. veneni. ⁊. ff. de ver. sig. l. qui venenum. vnde si indefinite dicatur ꝙ ad iudicium percepte libertatis soluat censum exempta dicitur: vt. s. § ⁊ est idem si post certam libertatez non propterea vltra id intelligitur exempta: vt hic ⁊ est si. s. de dona. pastoralis.

p ¶ Licet vobis. declarat no. per ino. ⁊ hos. s. e. ꝙ nōnullis.

q ¶ Existat. ꝑ spāle ꝑuilegiuz: ⁊ sic facit ad titulum.

r ¶ Exclusis. istud erat quod inducebat dubitationem per eiꝰ contrarium quasi a contrario non excommunicatos nec interdictos ⁊ aliunde venientes admittere poterāt: ⁊ ar. a cōtrario fortissimuz est. s. de his que fi. a prela. cum apostolica in fi. s3 hoc non est verum: nisi illi super hoc sint ꝑuilegiati: vt infra patet qz ex quo locus iterdictꝰ est: videt omnibꝰ iterdictū ibi audire diuina: nisi super hoc sint

pꝛiuilegiatis:nec pꝛiuilegiū vnius alteri penitus ꝓdest: ad hoc.ſ.e.ſane.⁊ preterea an hāc dec.in dubio erat tutius hoc tenere pꝛopter periculū animaꝝ:⁊ iō ample ctēdū erat:de homici.ad audientiā de ſponſa.iuuenis ꝗ opono ꝙ hec decre.ē ſuperflua cū hodie ſine pꝛiui-legio cōpetat tpe īterdicti taliter ce lebꝛare d iure cō muni:vt.j.de ſē. ex.c.vlt.poteſt di ci:ꝗd iuris in cō ceſſione p pꝛiuile giū dictū e:idem in ꝯceſſione p iuſ commune vt ibi: ⁊ iō forte genera liter dixit.ſ.ꝯceſ ſuꝫ nō dicens ꝗli ter.vel dic ꝙ etiā per ꝓuilegiū poſ ſet habere locum caſus noſter:⁊ ſꝫ audit⁹ pꝛime glo. ſue:pone eniꝫ ꝙ papa intēdicēdo locuꝫ vetuiſſet ce lebꝛari: etiaꝫ ſm̄ foꝛma ꝫ illius de cre.ſepe.n.ꝓpter rebellioneꝫ delin quentiuꝫ aggra uāī pene ⁊ poſtea cōceſſiſſet aliqui bus celebꝛare ibi:ſꝫ foꝛmā iſtius decre.habem⁹ ergo hunc caſum dubitabilē ad litterā:cōtra iſtā tamē de cre.vidi oliꝫ ſeruari i ciuitate bonoñ.tēpoꝛe generalis interdicti:quia religioſi ſic pꝛiuilegiati admittebant foꝛenſes ad diuina.

a ¶ Pꝛiuilegiati vt ſic accipientes ſignum crucis pꝛo ſubſidio terre ſancte i ꝗ eſſēt pꝛiuilegiati:vel quis alij.

b ¶ Perſone puta epiſcopo regi comitti vel baroni

c ¶ Pꝛemiſſo.ſ.ianuis clauſis ⁊c.

d ¶ Domeſtici.intelligo non ob hanc cauſam in frau dem ſumpti:vt.j.de ver.ſig.c vlti.

e ¶ Admittuntur.cōcoꝛ.ler.ff.de pꝛecar.l.cū peccariū ij.vbi ſiquis pcario rogauit.vt fūdo moꝛari liceat:⁊ de ſuis quoqꝫ conceſſū videī:ad ideꝫ.ff.de vſu.⁊ ha.l.ij. §.i ⁊.l.ſe ⁊.ff.de ver.obli.l.ſi ſtipulatus fuero illud aut illud.ad ideꝫ.C de aduo.diuer.iu.l.reſtituēde.vbi dici tur cōceſſuꝫ pꝛīatibus intelligi conceſſuꝫ ⁊ his q ſub eis ſunt:ad ideꝫ ff.de condi.⁊ demon l.municipij.

f ¶ Nō debēt.⁊ ē rō diuerſitatis:q: i pmo caſu alr̄ ꝓui legiū eē poſſet inutile:qđ eſſe nō dꝫ.ſ.e.i his.ſꝫ i hoc ſe cūdo caſu cōuēt⁹ pōt ſine familiaribus ꝑ ſe celebꝛare diuina:⁊ ideo ꝓuilegiū ē reſtringēdū.ſ.e.vt ꝓuilegia verſus fi.qđ dices ſi i cōuētu non ſunt niſi tres:⁊ duo ſunt infirmi:nūqđ tertius poſſet celebꝛare cū familiari: Ho.hoſti.in ꝑdic.decre.ꝙ nōnullis.ꝙ ſic ne inutile ſit pꝛiuilegium ad inſtar eius quod dicitur de ſingulari perſona ſupꝛa.§.pꝛiori.

g ¶ Cā.ad idē.ſ.c.ꝙ nōnullus in fi.iterdū lꝫ tales ad mittantur ad auditionem diuinoꝝ:tñ pꝛobibentur appꝛopinquare altari.j.de ſen.ex.c.vl.§.pe.

na celebꝛare poſſitis:ad ea tñ al ꝗs ēt ſi aliūde venerint:niſi ſuꝑ hoc ꝓuilegiati[a] exiſtāt: re cipe nulla rōe debetis. ¶ Cū conceditur ſingulari perſone[b] vt modo ꝑmiſſo[c] tempoꝛe in-interdicti celebꝛare valeat vl̄ audire diuina: eius familia-reſ domeſtici[d] ad audiendū cū ea:⁊ celebꝛandū ſibi diuinuꝫ offm̄ licite admittūī[e]. ¶ Nō ſic aūt in familiarib⁹ alicuius ꝯuent⁹ ſeu collegij eſt cenſen dū.illi.n.niſi ꝓuilegiati fuerit admitti nō debēt[f]. ¶ Ho⁹i qꝫ ꝯceſſiōe gaudē nō pōt is cui⁹ cā[g] ſeu culpa dolo vel fraude fuit ſententia ītdicti pꝛolata: ſeu qui ad ꝑpetrandum deli-ctuꝫ:cuius occaſione lata ex-titit:ꝑbuit conſilium auxiliū vel fauoꝛem. Idem.

Quoniam[h] epi eoꝝūqꝫ ſu periores ſe hñt diuerſiſ ex cauſis a ſuis eccleſijs ⁊ dio ceſib⁹ abſentare[i] freqñī:nec ſemꝑ pñt cōmode[k] ad ecclias accedere ꝓ miſſa celebꝛanda vel audienda i ipiſ:ſine ꝗ eos trāſire non decet[l] abſqꝫ cā rō nabili vllā diē: pñti ꝯſtōne in dulgem⁹[m] eiſd:vt altaī poſſit hīe viaticū ⁊ i eo celebꝛaī ac facē celebꝛari:vbicūqꝫ abſqꝫ ītdicti trāſgreſſiōe[n] illis pmit tiī celebꝛare vl̄ audire diuina. Greg.x.in ge.conc.lugd.

De iniurijs ⁊ damno dato.

Et ſi[o] pignoꝛatiōes: ꝗs vlgarꝫ elocutio[p] repſaliaſ nominat: in qb⁹ alius ꝓ alio ꝑgrauaī[q]

b ¶ Quoniam.epi cum altari viatico celebꝛarē pñt:⁊ ibi fa-cere celebꝛari:ita tñ ꝙ nō violēt interdictum.h dicit.

i ¶ Abſentare.⁊ ſi hoc faciunt pꝛopter vtilitatē eccleſie cenſē tur eſſe pſentes.ſ.de cle.nō reſi.ex parte.pegrinare tñ ad lo-ca remota non debet eps ſine licētia pape:de cōſe.di.v.non opoꝛtet.ij.ſ.de vo.⁊ vo.redem magne.

k ¶ Cōmode.⁊ ſic dicūī tunc non poſſe.xrij.q.ij. faciat.ff.de verbo.ſig.l. nepos pꝛoculo.

l ¶ Nō decet.iſpiciēdū ergo eſt in cōceſſiōe ꝓui-legij qđ deceat:ad idem ſ.e.li.de elec.cū nō dece at.cuꝫ ſuis concoꝛ.

m ¶ Indulgemus.iſta ē igitur iuris indulgētia quaꝫ hñt epi.aliā habes ſ.e.ꝙ nōnullis.aliaꝫ.ſ. de pe.⁊ re.c.vlti.⁊ aliā.ſ. e.lib.de of.dele.c.ij.aliā de ſē.ex.q: piculoſū aliā ſ.de iur calū.c.fi.adde aliā p cle.de cele.miſ.di gnū.eandē idulgētiam hñt pdicatoꝛes minoꝛes: vt.ſ.e.i his.⁊ iſta idulgē tia pñt vti epi abſqꝫ dio ceſanoꝝ vel parochialiū pſbyteroꝝ lnia:abſqꝫ tñ parochialis pꝛeiuditio: vt ibi dī.cū iſto ꝗ auteꝫ al tari viatico poterit eps pone vadēs ad curiā de mane ante cā panā dici dicere vel facere dici miſſaꝫ ⁊ pergere vias ſuas:⁊ ſic non ipedietur i dieta:qđ fieret ſi haberet neceſſe expecta re diem ⁊ hoꝛam ſolitā ⁊ oppoꝛtunitatem eccleſie.

n ¶ Trāſgreſſiōe.lꝫ.n.poſſint celebꝛare in loco iterdicto:nō tamē alta voce ⁊ admiſſis interdictis ⁊ interdictum violan-do.ſ.e.ꝙ nonnullis.

o Et ſi pignoꝛationes.Repſalie ꝯ pſonas eccleſiaſticas ꝯcedi:vel ꝯceſſe nō debēt ertēdi ꝯfacientes niſi re-uocēt.j.meſeꝫ:ſingulares ſunt excōicati vniuerſita tes iterdicte.hoc dicit.⁊ ſic cōſtrue ⁊ſi.i.ꝗuis pi-gnoꝛationes ſint iure ciuili pꝛobibite tāqꝫ graues legibus:⁊ ꝯrie naturali eqtati:ꝗs vulgaris elocutio nominat repꝛeſali-as:i quibus alius pꝛo alio pꝛegrauatur:vt tamen ⁊c.

p ¶ Elocutio.i.elligas quoꝝūdā locoꝝ:⁊ nō ꝯſiderādū ꝗliter vulg⁹ loqtur.ff.de fun.in.⁊ iſtru.le.l.cum delaniōis.§.aſinā ſ.e.li.de re.ec.nō alt.ꝗ ꝯſuliſſimo.⁊.ſ.de ſpon.ex litteris.j.

q ¶ Pꝛegrauaī.qđ eē ñ dꝫ.ſ.d hiſꝗ fiūt a ma par.ca.ꝗſiuit.C d iof.teſ.ſigs ſuo.j.d re.iur.ñ dꝫ cū ſuis ꝯcoꝛ.nō ob.ꝙ heres bonoꝝ poſſeſſoꝛ ꝯueniī p dfūcto:q:eadē pſōa cēſeī idē i ſuceſ ſoꝛe ad pdeceſſoꝛē.ſ.d ſol.c.j C.ſi cer.pe.l.j.nec ob.d fideiuſ ſoꝛe q rōe ſue obligatiōis ꝯueniī:tñ ꝯueieī ſuato tenoꝛe illius auē.C.de fideiuſ.auē.pñte.⁊ qđ no.ſ.de fideiuſ c.ij.i.i.glo.ſꝫ ꝗrebat hic gar.an cōdenato dbitoꝛe itelligaī condēnat⁹ fide iuſſoꝛ ſo.aut ē fideiuſſoꝛ ꝯctus aut iudicij.In contractu con-dēnato debitoꝛe no itelligiī ꝯdēnat⁹ fideiuſſoꝛ ꝯctus:ſꝫ agē dū erit cū eo actiōe ex ſtipulatu.ff.d fideiuſ.grece §.ſi cuꝫ fide iuſſoꝛe.ibi.n.dī:ꝙ agiī cū vtriuſqꝫ.ſi.n.ꝯdēnato dbitoꝛ ꝯdē naref ⁊ fideiuſ.ad qđ agereī cū fideiuſſoꝛe:ſi vo fideiuſ.q inē uēit i iudicio ſi tñ puniſſit reū i iudicio ſuſti ꝯdēnato ſo abſol

uis fideiussor: q2 tā adimpleuit qd̄ pmisit: videl3 q2 fecit reū iu dicio stare. ff. de fideiuss. grece § j. si aūt iudicatū solui pmisit cō dēnato reo ↄdēnat̄ ⁊ fideiussor p ↄseq̄ns. ff. iudi. sol. l. j. ⁊ est idē dicēdū si toti⁹ cause fideiussor ē accept⁹: vt i p̄dicto. §. ff. de fideiuss. grece. §. ij. ad fi. Itē q̄rebat ip̄e guil. qd si cleric⁹ p̄nci l palr debitor: cui⁹ occōne rep̄salie sunt ↄcesse captus ē: an hēat hec decre. locū? ⁊ dicūt qdā penā isti⁹ de cre. locū n̄ hr̄e: tū q2 hic ḡuat̄ p seip̄o: tū q2 ↄstō penal̄ ē rēstrigēda: ad h̄ ē. e. li. de elec. statutum.

futura respicit. ē. de ↄsti. c. vl. nō tn̄ amplius vtetur illis nec eas extendet: al's huius constitutionis pena locū habebit q̄ est late snīe: vt p3 ex verbo subiaceat.

a ℭ Legib⁹. C. ne vx. pro ma. p totū. ne fil. p pa. p totū. ⁊. C. vt nll'⁹ ex vica. p alie. vica. de mo. l. j. ē. n. fancti⁹ nocētē ipūitū re liq̄re: q̄3 inocētē ↄdēna re. ff. de pe. abn̄tē. bn̄ ē tn̄ īterdū reperire: q̄ lege p mittēte pūitur aliqs sine culpa: sed n̄ sin̄ cā. quod dic. vt. ī. de reg. iur. sine culpa.

b ℭ Nāli. ↄcor. igit̄ hec eq̄tas nālis rigori: q̄ est q̄ alt̄ alt̄i⁹ odio n̄ ḡuet̄: ⁊ q̄ qs n̄ locupletet̄ cū al teri⁹ iactura. ī. de reg. iu. nō d3. ⁊. c. locupletari. ⁊ q̄ qs alt̄i n̄ faciat ⁊c. j. di. in p̄n. ē. de ma. ⁊ obe. dile cti. īterdū tn̄ discrepāt. ē. e. li. de re. pmu. c. vno cū suis concor.

tanq̄ graues legib⁹ [a] ⁊ eq̄tati naturali [b] ↄtrie ciuili sint ↄstōe p̄hibite: ⁊ vt tn̄ eax p̄hibitio i p̄sonis ecclesiasticis [c] tāto am plius timeat̄: q̄nto in illis spe cialius [d] inhibent̄: eas cōcedi [e] ↄ p̄sonas p̄dictas seu bona ip sorꝫ: aut q̄ntūcunq̄3 generaliter p̄textu cuiusuis ↄsuetudinis quā3 poti⁹ reputam⁹ abusū3 [f] forte ↄcessas ad illas extēdi [g] p̄n̄ti decreto districti⁹ [h] īhibe3⁹

ℭ Illi aūt q ↄ̄ fecerit: aduer sus p̄sonas easde3 pignoratio nes seu represalias ↄcedendo vl extēdēdo ad eas: nisi p̄sum ptiōe3 [i] h⁹i reuocauerit a ↄces siōis vl extēsiōis tp̄e ifra men se3 [k]: si p̄sōe singlares fuerit: sē tētiā excōicatiōis incurrāt. si vo vniuersitas: ecclīastico sb iaceat iterdicō. Innocē. iiij.

De penis.

Omana eccl'ia. ⁊. j

Lic3 [m] aūt remen. ar chiep̄o suā p̄uīciam visitanti [n]: eos q tunc sibi vel sue familie aut alijs [o] quos p pter hoc p eande3 p̄uinciam dirigit: ⁊ ēt qn̄ concilium con uocat: eos q nuncijs suis: q̄s pro illo [p] vel al's per p̄uincia3 ipsam sua debita [q] iurisditiōe vtendo transmittit: iniuriari p̄sumunt: si hac occasione sua in his īpediatur iurisditio: p iniuria h⁹i dummodo existat notoria p̄pria aucte punire [r] nisi āplius ei de remēsis eccle sie ↄsuetudine ↄpetere digno scat̄. ℭ Sibi etiā ⁊ metropoli tanis alijs [s] i suis p̄uīcijs: du3 sic i illis iurisditionē exercent puniēdi mā festas [t] ⁊ notorias offensas tunc eisdem illatas vel suis: et si exinde [u] impediri

l Omana de veteri iure poterit archiep̄us cum in p̄uincia sua iurisditionem suam exequitur punire notorios iiuriātes sibi nū cijs ⁊ familie sue: quos mittit per eandē p̄uīciam si p id sua iurisdi tio īpedit̄: al's nō nisi consuetudo ampli⁹ tribuat: sed hodie tales i iurias tunc pu nit: etiam si iuris ditionem nō īpe diant. hoc dicit

m ℭ Licet. idest licitum est.

n ℭ Uisitanti. qd̄ singulis annis fa cere potest serua ta forma decre. ē. e. li. de censi. ro romana. etiam si episcopi n̄ sint ne gligentes. e. ti. c. vl. ⁊ tolle hic qd̄ est. j. propria au ctoritate punire eos q tunc ⁊c.

o ℭ Alijs. qbuscū q̄3 etiam si de fa milia sua nō sint.

c ℭ Ecclīasticis. clīcis tēplarijs hospitalarijs ↄuersis deo d3uo tis. xij. q. j. duo. ē. de sē. ex. pochianos. ē. e. li. de elec. sciant.

d ℭ Spalius īhibet̄. tolle qd̄ ē. j. p̄n̄ti decreto districti⁹ īhibe mus ⁊ redeas. ē. eas ↄcedit ⁊c. solet. n. pl⁹ timeri qd̄ spālr ⁊c. xxiij. di. q̄3q̄3. ⁊. ē. de heret. si aduersus.

e ℭ Cōcedi. p credito clīci vni⁹ dioc. ↄ clīcos alt̄i⁹ dioc. l q̄ sit d̄bitor ↄstitut⁹ seu p credito alicui⁹ laici vni⁹ dioc. ↄ laicos ⁊ clericos alt̄i⁹ dioc. qd̄ graui⁹ esset. dicūt tn̄ doctores q̄. c. il lud. xxiij. q. ij. dn̄s. nō ēē correctū. tūc. l qn̄ dn̄s vel ciuitas re q̄sita n̄ vult iusticiā facē: ita tn̄ q̄ ⁊ tc ad clericos n̄ extēdat̄.

f ℭ Abusū3. q2 ↄ libertatē ecclīasticā. ē. de iureiur. c. j.

g ℭ Extēdi. fac diā3 int̄ ↄcedi. ⁊ extēdi: q2 ciuitas vl supior d3 ↄcedē: ille cui ↄcedūt d3 extēdē: puta q2 ciuitas bon̄. dedit rep̄salias ciui suo ↄ florētinos quas ille extēdit ↄtra clericos.

h ℭ Districti⁹. i. stricte vl p̄pe. s. q̄3 p ciuilē ↄstōe3 īhibitū eēt.

i ℭ Presūptionem. idest concessionem vel extensionem rep salarum.

k ℭ Mensem. quot dies habere debeat mensis: dixi. ē. e. li. de elec. q̄3 sit. quid si infra mensem istum processum fuit ad ac tum: q2 fuit p̄sona ecclīastica pro alio pignorata: nūqd ha bebit locū hec pena infra mēsem: dic sm̄ gar. q̄ in statu3 pri stinu3 reuocādu3: erit infra mēse3. j. de sen. ex cō. quicūq̄3 vel sm̄ guil. reuocatio reintegra fieri debet anteq̄3 p̄cedatur ad actum: al's locum habet pena: argu. ff. man. si mandassem. ff ad mace. si tamen. ⁊. l. si filius. ē. de rescrip. ex parte decani. s3 si ante istam constitutionem concesse erant vel extense rep salie contra clericos non habet locum pena: quia constitutio

p ℭ Illo. transmittit quod est. j.

q ℭ Debita. qd̄ dic vt no. ix. q. iij. c. ij. ē. de of. or. pastoris

r ℭ Pūire. ⁊ sic ē iudex i cā sua: ad idē. xxiij. q. iiij. (lis guilisari⁹. sed ↄ q2 nemo sibi vl suis ius dicere d3. C. nequis in sua causa. l. vna. xxiij. q. iiij. inter querelas. ⁊ q. v. de occidendis. ⁊. iiij. q. iiij. c. j. de hoc vide. ij. q. vij. siqs erga. ⁊. ē. de cle. maledic. c. j. Dixit hic ber. q̄ si iiu ria illata p̄lato ip̄m tm̄ ↄtingit: nō p̄ōt aliquē p iiuria illa punire: si vo tang't ecclesia3 vel publicā vtilitatē potest iniuriantes punire: imo nec talem iniuriam re mitterre posset. lxiij. di. salonitane. ad istar filijfamilias q potest remittere iniuriā sibi factam in quantū ip̄su3 tangit: s3 nō iquantū p̄rem. ff. de iniur. l. j. §. vsq̄3 adeo. iniuriā igitur sibi vl suis illatā p quā ei⁹ iurisditio īpe dit̄: posit punire archieps si notoria fuerit: al's non de veri iur: nisi cōsuetudo ampli⁹ tribueret: puta q̄ etiā nō notorias ⁊ eas q̄ iurisditiōe3 nō īpedirēt pūire pos sent. cōsuetudo eni iurisditiōe3 tribuit. ē. de fo. ↄpe cū ↄtingat. sed modo inno. iurisditionem ip̄sorum p̄ro gando huius decre. beneficio concedit: q̄ tales iniu rias: etiam si iurisditionem non impediant punire possint.

s ℭ Alijs. ad idem. ē. e. li. de of. or. c. j. in fi.

t ℭ Et. pro. i. vel sm̄ alios proprie. vt. s. etiam manife stos per publicam famam: extra de accus. qualiter. ij. punire possint.

u ℭ Exinde. i. ex iniurijs supradictis.

a Degradatio. bene sciebamus qualiter clericꝰ de gradatus tradendus erat curie seculari. s. de h. sig. nouimus. sꝫ ꝑus erat sciendū qualiter deberet degradari: ⁊ hoc docet hec decre. dicēs in sūma qui/ bus assistentibus fieri debeat degradatio: qbus ve/ stibꝰ ornamentis libris ⁊ instrīs i degradatiōe fiat hec expoliatio: ⁊ qbus v̄bis vta tur ipe degradās
b Canonibus xv. q. vij. felix. ⁊ §. si aūt. ⁊ c. seq. ad iunget. n. sibi epis i cā psbyteri sex epos: in cā diaco nī tres vtibi: ⁊ di camus ꝙ eodem iure censebit sub diaconꝰ. s. de ser. nō or. miramur ⁊ hec v̄a pterq̄ꝫ i casu. s. e. li. d ber. c. j. ⁊ sic verꝫ ē di/ cere ꝙ spūalia fa cilius ꝯstruātur q̄ꝫ destruāt: q₂ so lus eps dat ordi nē quem solus tollere nō pōt. xv q. vij. eps solus. s. de transla. inter corporalia.
c Pn̄tia. requirit tn̄ pn̄tia capl̄i sui s. de accu. q̄liter ꝙ de excess. pl. c. j. xv. q. vij. eps nul lus. nisi de ꝯsue tudine sine ipsis hoc facere posset s. e. li. d ꝯsue. c. iij.
d Clici. s. d cli co egro. c. j. io. an.
e Insignia. ff. de his q no. infa. l. ij. §. ignominie cā. ⁊ talis ē infa/ mis vt ibi: ad idē ff. de re mili l. iij. §. pena. ⁊ in auc. vt clerici apud ꝓ pri. episcopos. §. vl. coll. ix.
f Spectans su per q̄ vide xxiij. di. episcopus. cum. c. se.

iurisditionē hꝰi nō cōtingat: libera sit de nostra speciali cō cessione facultas. **B**onifac. viij. bitereñ. episcopo.

DEgradatio[a] q̄liter fieri debeat a nobis tua fra/ ternitas requisiuit: sup quo tibi taliter rn̄demꝰ. ꝙ v̄balis de gradatio seu depositio ab or dinibꝰ vel gradibꝰ ecclesiasti cis ē a ꝓprio epo sibi assistēte in degradatione clicoꝝ in sa/ cris ꝯstitutoꝝ ordinibus certo epoꝝ numero diffinito canōi bus[b] facienda: q̄ꝙ ꝓprij epi sententia sine alioꝝ presentia[c] sufficiat in degradatione eoꝝ qui dūtaxat minores ordines receperunt. ¶ Actualis v̄o siue solennis celestis militie militis. i. clici[d] degradatio: cū ad eam fuerit procedendum fiet vt auctorizatio eius q mi litie deseruit armate: cui mili taria detrahuntur insignia[e] sicq̄ꝫ a militia remotꝰ castris reijcit: priuatus ꝯsortio ⁊ ꝑui legio militari. ¶ Clericꝰ igi tur degradādus vestibus sa/ cris indutus: in manibus hn̄s librum vas vel aliud instru mentum seu ornatum ad ordi nem suū spectans[f] ac si debe ret in officio suo solenniter mi nistrare: ad epi pn̄tiam addu catur: cui eps publice singula siue sint vestes calix liber seu q̄uis alia q̄ illi iuxta morē or dinandoꝝ clicoꝝ i sua ordina tiōe ab epo fuerit tradita seu collata singulariter auferat ab illo vestimēto seu ornamē to qd datū vel traditū fuerat vltimo ichoādo: ⁊ descēdēdo gradatiꝫ: d gradatōꝫ ꝯtinuet vsq̄ꝫ ad ꝑmā vestē q̄ daē colla tiōe tōsure: tūcq̄ꝫ radaē caput illiꝰ seu tōdeaē: ne tōsure seu clicatꝰ vestigiū remaneat i eo dē[g] ¶ Poterit aūt eps i degra datōe hꝰi vti v̄bis aliqbꝰ ad terrorē ilr̄ appositꝫ: q̄ i collati one ordinū sr̄ ꝑlata dicēdo ꝑ/ sbyto hvr̄ silia v̄ba i remotōe planete: auferimꝰ tibi vestē sacerdotalē ⁊ te honōe sacer dotali ꝑuamꝰ sicq̄ꝫ i remotōe reliq̄ꝝ isigniū silibꝰ v̄bis vtēs i ablatōe vltimi: qd i collatōe ordinū fuit ꝑmū: infrascripto vel alio silī mō ꝓnunciet siue dicat: auc̄te dei oipotētis pris ⁊ filij ⁊ spūs sācti ac nr̄a tibi auferimꝰ habitū clicalē ⁊ de ponimꝰ degradamꝰ spoliamꝰ ⁊ exuimꝰ te omni ordine bn̄fi cio ⁊ ꝑuilegio[h] clicali. **I**deꝫ

QUāuis[i] ad reoꝝ custo/ diaꝫ nō ad penā carcer spālit deputatus esse noscaē[k] nos tn̄ nō iprobamꝰ si subiec tos tibi[l] clicos ꝯfessos de cri minibus seu ꝯuictos eoꝝ ex/ cessibus ⁊ ꝑsonis ceterisq̄ꝫ cir cunstantijs prouida delibera tione pēsatis i ꝑpetuū[m] vl' ad tps: prout videris expedire[n]: carceri mancipes ad peniten tiam ꝑagendam[o]. **I**dem.

VBicūq̄ꝫ[p] alcui ⁊ eius filijs seu posteris vsq̄ꝫ i certā gnātionē: pena iponiē ab hoīe vl' a iure pena ipa eos tm̄ afficit: qui per masculinā[q]

lle retinet ⁊ i memoriā ēt ꝑstine dignitatis. ff. de decur. l. vlt. de ꝯse. di. iiij. ondiē no. aūt h. l. di. accedēs. ⁊ liiij. di. c. ij. lxxxj. di. dictū. s. de here. ad abolēdaꝫ. §. j. s. de sen. ex. ꝯtingit q̄ opio adhuc forte ē vera i v̄baliter deposito: d quo loquitur ꝑncipiū ⁊ in actualiter degradato hēat locū iste finis sicut ⁊ in ipsoꝝ restōne est distinctio iter eos: vt no. ij. q. vj. io. ij. fa cit ēt hec lr̄a ꝓ opi. bart. brix. no. ix. q. j. i sūma. ⁊ ꝯ opi. io. ibi positā: ⁊ ꝯtra opi. lau. ala. tan. ⁊ ber. no. s. de cle. ex. mi. c. ij q dixe runt degradatum confi cere veruꝫ sacramentum eucharistie.
i Quāuis. q̄uis inuē tio carceris fuit ad custodiam. tn̄ potest qs puniri pena carceris per petuo ⁊ ad tempus. h. d.
k Noscaē. C. de custo. reoꝝ. l. j. ⁊ vlti. vbi or de his quos carcer tenet in clusos apta diffinitio est sancimꝰ: vt aut ꝯuictos velox pena subducat: aut liberādos custodia diu/ turna non cōmaceret: ad ideꝫ. ff. de pe. l. aut dāna §. solent.
l Tibi. cui loquaē non apparet: vn̄ intelligatur non soluꝫ in epo: sꝫ ēt in quocūq̄ꝫ qui iurisditio/ ni preest ⁊ delicta punire pōt: ad idem. j. de sen. ex. si clericos ⁊ qd ibi dixi.
m In ꝑpetuū. si hoc ex ꝑmaē: an in ꝑpetuuꝫ an ad tps stabiē expresso: si simplr̄ dānetur: ꝑpetuo itelligiē nō tpaliter dāna tus. C. de penis. l. seruus de quo dic: vt. l. dis. c. j. s. de cōsti. ex lr̄is. ff. de po/ stu. l puto. § j.
n Expedire. sic i carce re quo ad custodiā n̄ dꝫ fieri mixtio seruū: vt. C. de custo. reo. l. iu. sic dico ꝙ i carcē quo ad penaꝫ nō fiet mixtio. ⁊ ē sile qd dicimꝰ de monasterijs ꝙ nō debēt eē duplicia. xviij. q. ij. diffinimꝰ. peri culosa ē. n. talis ꝯmixtio s. e. lib. d sta. reg. c. vno.

g In eodem. ita faciunt monachi apostate: faciūt. n. se in totū tondere ne appareāt vestigia monachatus.
h Priuilegio clericali. approbata ē igiē opi. alani ⁊ bar. brix. ⁊ reprobata opi. hu. io. ber. q dixerūt ꝙ peru/ tiens degradatū icidit i canonē ꝑp characterē quem

o Peragendā. hoc idem ꝓbabatur. s. de here. c. pe. in fi. s. d verbo. signi. nouimus in fi.
p Ubicunq̄ꝫ. posteris pone exēplū. s. eo. ti. in quibusdaꝫ.
q Masculinā. ⁊ merito: q₂ imunitas alicui ⁊ eiꝰ po/ steris ꝯcessa nō ꝯphendit feīas. ff. de mu. ⁊ ho. l. vacatio. ff. de iure imu. l. j. §. j. ꝑterea ex quo qs de nuptijs natus ē patrem

seq ꝺȝ ⁊ nō matrē. ff. de sta. ho. l. cū legitime qꝺ oio veꝝ ē: ⁊ qn̄ agit̄ de dignitatibus ⁊ de honoribus ⁊ de penaꝝ imunitatib⁹ vt. C. de de decur. l. eos idulserunt. ⁊ l. exēplo. ⁊ l. nullus. ⁊ l. si ille. li. x. ⁊ C. de pe. l. decurionū filij. ff. de penis. l. moris. §. fi. ⁊ ff. de decur. l. ij. §. i filijs. ⁊ ē rō q₂ filij sequunt̄ agnationē p̄ris ⁊ nō matris: ⁊ nobilitant̄ radijs patrū sicut ⁊ vxo res radijs maritoꝝ. i auc. de consul. circa medium colla. iiij. ⁊ ff. de sena. l. j. ⁊ l. femine. ⁊ l. liberos ⁊ adde qꝺ dixi. s̄. eo. li. de here. statutū. ij. ⁊ bene fa cit. ff. de ven. i pos. mit. l. j. §. j.

a ¶ Iure. s̄. e. li. de here. c. ij. ⁊ c. statutū. ij.

b ¶ Sententia. s̄. eo. lib. de scismati. c. vno. Sȝ po ne vsqȝ ad tertiū vel aliū certū gradū iure vel sen tentia dānata est vtraqȝ linea masculīa ⁊ femini na: ego non dānatus cū filia sic damnati ꝯtraho matrimoniū: querit̄ an filij sic suscepti ꝺ tali ma trimonio sint dānati: hanc questioneȝ forma uit ho. s̄. e. ti. in quibus- dam: ⁊ dixit distinguen- dum an talis mulier sciē ter ducta fuerit: ⁊ tūc dā nati sunt filij vsqȝ ad ex pressam lineaȝ. an igno ranter: ⁊ tunc filij nō sūt dānati ꝓpter patris igno rantiā: sicut ⁊ ignorātia alterius parētuȝ facit ꝓ lem legitimā: al's de il e- gitimo ꝯpleru genitā si bāna precesserūt. s̄. de clā. despō. cū inhibitio. s̄. q fi. sint le. ex tenore. ff. ꝺ ritu nup. l. iulia. ⁊ sic ēt posset itelligi ꝺȝ eū. c. xxxij. q. iiij. liberi. vl' loquat̄ aliud ꝺȝ legē lombardoꝝ: qꝺ dic vt no s̄. de ser. nō or. c. vl. qꝺ dicit de sciente ꝑcise sit veꝝ: sȝ qꝺ dicit de ignorante posset esse veꝝ in ignorātia facti. s. q₂ nesciebam illū talē eē: sȝ i ignorātia iuris: q₂ sciebā illū talē eē. sȝ ignora bā qꝺ ius posteros ei⁹ dānaret: secus ad hoc. j. ꝺ reg. iur. iuris ignorātia. sed in ignorātia facti v₂ ꝯ: sicut siquis credēs ꝯhe re cū libera ꝯhat cū serua. tū filij sunt ꝺni dn̄i ancille: sed ibi nō ēst miꝝ si ignorantia non excusat: per quam ipsi domino fieret preiudicium si excusaret: sed hic nulli iufertur preiudi cium. ⁊ ideo sustineri potest illa solutio.

non femininā lineam descen- dere dignoscuntur: nisi aliud in iure[a] vel sententia[b] sit expres sum. ¶ Idem.

Felicis[c] recordationis ho norij pape tertij prede- cessoris nostri vestigijs inhe- rentes[d] quibusdam additis ⁊ detractis[e] de cōmuni fratruȝ nostrorum consilio hac in per petuum valitura cōstitutione sancimus: vt siquis deinceps in hoc sacrilegij[f] genus irre- pserit: ꝙ sancte romane eccle sie cardinalem[g] hostiliter fue rit insecutus vel percusserit[h] aut ceperit vel socius[i] fuerit facientis: aut fieri mandaue- rit vel factum ratum[k] habue rit aut consilium dederit vel fa uorem[l] aut postea receptaue rit[m]: vel defensauerit scienter eundem: sicut reus criminis lese maiestatis perpetuo sit in famis: diffidatus nihilominus ⁊ bannitus sit intestabilis. vt nec testamenti liberam habe at factionem: nec ad alicuius bona ex testamento vel ab in- testato vocetur: quatenus ab omni successione repulsus pu blicaqȝ repulsa confusus mi- nus inueniat sue malicie suc- cessorem: fiant habitatōes ei⁹ deserte: ⁊ vt non sit qui eas in habitet: dentur cuncta ipsius edificia in ruinā. ⁊ vt ꝑpetue notā infamie ꝑpetua ruina te stetur. nullo tēpe reparent̄ nul lus ei debita reddere. nullus respondere in iudicio teneat̄ qcqd ēt i bonis iuenit̄ ipsius fisci vel rei publice dn̄io appli cet̄. vt ex illis nil transmittat ad posteros sed potius cū ipso quodammodo dānent̄[n] ⁊ sua ¶ Siqua vero feuda locatio nes officium vel beneficium spirituale vel tēpale ab aliqui b⁹ ecclesijs obtinet. sit eis ipso iure priuat⁹. que sic libere ad ecclesias reuertātur. ꝙ eccle siaruȝ rectores de ipsis ꝓ sua voluntate disponant[o]. ¶ Quod siquis preditorum filiū vel fi lios habeat nepotem vel ne-

ad. §. ꝓ hoc. vbi dicit nihilomin⁹ ꝑ̄tātes seculares pe n's legalibus ꝯ tales vti debere: ⁊ hanc ꝯstōnem etiā facere obseruari: ⁊ ꝯtrafacientibus penā imponit.

d ¶ Inherētes. ad idē de iur. calum. c. j. cum si.

e ¶ Detractis. ad idem. s̄. in proemio huius libri.

f ¶ Sacrilegij. qꝺ tanto maius esse censetur: quanto ꝑsona q̄ patitur maior ē de pe. di. j. aut facta. C. de epi. ⁊ cle. l. siquis in ꝺ ⁊. j̄. eo. §. pre missis. de multi- plici sacrilegio tractat̄. xvij. q. iiij §. sacrilegiū ⁊. c. sequentibus.

g ¶ Cardinalem ꝯtra ꝑcucientes capientes vel bā nientes epos ꝓ- uisum ē hodie ꝑ cle. de pe. siquis suadente.

h ¶ Percusserit hoc itelligo i illo qui non iure hoc facit: q₂ nō se de fendendo. tūc. n. cessaret pena: de homi. significasti ij. de sen. ex. si vo nō eni tunc pec- cat cū auctorita- te legis id faciat xxiij. q. iiij. q pec- cat.

i ¶ Socius. cum enim cū comitet̄ par facinus: pari pena punietur. C. de epis. ⁊ cle. l. sȝ queqȝ i fi. ⁊ de hoc ij. q. j. notū. ⁊ s̄. ꝺ of. dele. c. j. s̄. ꝺ sen. ex. q̄ȝte. xxiij. q. vl.

k ¶ Ratū habuerit. itellige hoc ei⁹ ꝯtempla (c. vlti. tione vel noīe sit factū. vt. j. de reg. iur. ratum quis. ⁊ j. de sen. excō. cū quis. ij. responso. alij contra dicētes hoc speciale: ꝙ pena habeat locum in ratificante: lȝ nō fuerit suo nomine gestum: sed credo standum re- gule.

l ¶ Fauorem. non nudum nec simplicem: q₂ de illis ostendet. j. §. illud.

m ¶ Receptauerit. pari enim pena sunt puniendi pes simi receptatores: sine quibus delinquentes diu late re non possunt. ff. de recep. l. j. C. de his qui la. occul. l. j. ⁊ ij. nisi essent consanguinei vel affines. ff. eo. titulo lege. ij.

n ¶ Damnentur ⁊ sui regulariter contra quia bona damnatorum transeunt in heredes: ⁊ non in fiscum C. de bo. damna. auc. bona sed hic fall't in hoc crimi ne lese maiestatis. C. ad. l. iuliam ma. l. quisquis est ca nonizat. a. vj. q. j. §. veꝝ. ⁊ in crimine heresis. s̄. eo. li. de here. cū scd'o: ⁊ in casibus ibi positis.

o ¶ Disponant. istū nō vocatis: etiam si de facto pos

Felicis. in ꝑma pte punit bonifa. isequētes ꝑcuciētes aut capiētes cardinales ⁊ ei⁹ criminis socios vsqȝ ad. §. ꝙ si qs vbi punit eoꝝ filios ⁊ nepotes ⁊ hoc vsqȝ ad. §. ꝑn̄ti. ibi ipis isecutorib⁹ penā addit vsqȝ ad. §. cū aūt. ibi ponit quā satisfa ctionē cū absoluēt̄ facere debeāt ⁊ qd ꝓ absolutionē ꝯsequan tur vsqȝ ad. §. illud vbi tractat de nudijs cōsiliarijs vel simpli citer fauentibus huic crimini vsqȝ ad. §. ceteꝝ. vbi ad collate rales ꝑmittit has penas extēdi vsqȝ ad. §. ꝑmissis. ibi ponit ꝺ insequētib⁹ clicos vel religiosos familiares pape vel cardina liū vsqȝ ad. §. siquis. ibi ponit de occidētib⁹ cardinales vsqȝ

siderent.ꝫ.e.lib. de preben.licꝫ.ij. ⁊ hoc sonat ver. libere.ꝫ. posituꝫ

a ¶ Rectam de collateralibꝰ eni tractat .j.§.ceteꝝ.

b ¶ Pontificalē als enim tales nō includebantur: nisi fuisset de ipis expressum.ꝫ. de conces.prebē. dilectus. ad idem ꝫ.eo.li.de here.i quisitores.⁊.j. de sen.ex.q: pericu lo sum.io.an.

c ¶ Virili.intelli gebatur:nisi aliđ fuisset expressuꝫ ꝫ.c.prox.

d ¶ Beneficiuꝫ de dignitate.ꝫ.di xerat: hic de be neficio dicit idē.

e ¶ In secutione de percussis ⁊ ca ptione non erat dubiū:sed de in secutione hic spe cialiter statuitur hec pena.

f ¶ Vicinaruꝫ.q̄ sint loca vicina: dico iudicis ar bitrio quo ad h̄ relinquendū. Et possent dici vici na non distantia vltra duas die tas vlgares.ꝫ.đ rescripꝫ nōnulli vel legales.ꝫ.e.li de prebē.pn̄ti.§. loca.vel non di stantia vltra vnā dietam.ꝫ.e.li.de rescrip. statutum vel infra prouin ciam ꝫ.de elec.co raꝫ.arbitretur er go in hoc bonus iudex.io.an.

g ¶ Articulo.si.x. vij.q.iij.siqs sua

potes per rectam[a] lineam de scendentes:bn̄ficiatū seu bn̄ficiatos quouis beneficio: et si pontificalem[b] adeptus vel adepti fuerit dignitatem:sint eis ipso iure priuati: spe pro motionis omnino sublata.

Nulli preterea taliū filio rū atqꝫ nepotū ex virili[c] sexu descendentium ab eisdem ali cuius aperiatur ianua digni tatꝫ aut honoris ecclīastici vl' mundani:seu ad alicuius lo ci regimen sit ascensus. sit eis postulandi negata facultas. sit notarie:iudicatus:⁊ quod libet aliud officiū seu ministe rium publicum interdictum: in iudicijs eorum assertio con tra quēquaꝫ nihil fidei: nihil credulitatis inueniat:vt ad te stimoniū prorsus reddantur idigni. sit eis ad ordines ascē sus inhibitus. si ad bn̄ficiū[d] vel officiū ecclesiasticū dene gatur ascensus:⁊ vt magis fa mosa sit eōrum ifamia. ad ac tus legitimos nullos eis pate at aditus:nulla porta panda tur eisdem super aliquo p̄mis sorꝫ:oi spe dispēsationis adē pta. ¶ Presenti nihilominꝰ adijcimus sāctioni:vt ex inse cutione[e] p̄dicta sicut ex inie ctione manuū violenta ipo fa cto excōicationis sententiam quis incurrat:⁊ taꝫ insecutor q̄ alij supradicti tanti mali p ticipes:q̄ diu in sua contuma cia perdurarint: singulis die bus dominicis ⁊ festiuis pul satis campanis ⁊ candelis ac censis p oēs illius loci ecclīas in quo tantū facinus fuerit at tentatum:necnon ciuitatum ⁊ diocesuꝫ vicinaꝝ[f] excōmuni cati publice denuncīetur:nec ab alio q̄ a romano pontifice possint absolutionis bn̄ficiuꝫ obtinē:nisi dūtaxat in mortis articulo[g] ɔstituti. ¶ Cuꝫ aūt fuerit absoluēdi p̄mo sufficiē ter ⁊[h] idonee caueāt: q̄ iferen de pene patebūt: ⁊ auxiliante domino penitentiā pagēt iniū gendam: deinde p omnes illi us loci ecclesias principales vicinorūqꝫ locoꝝ diebus do minicis ⁊ solennibus incedāt nudi corā populo: femoralia tm̄ habentes ⁊ ferulas deferē tes in manibus: cū q̄bus per easdeꝫ ecclesias publice fusti gent:ituri postmodum vltra mare[i] ⁊ ibidē acturi pn̄iam p tres annos ad minꝰ: nec exin de postmodū reuersuri absqꝫ sedis apostolice lnīa speciali. ¶ Vex cū talis gratiā recō ciliationis meruerit beneficio absolutionis obtento: indul geat ei lnīa:vt suā ⁊ suorū in iuriam p̄sequat[k]:⁊ debitoruꝫ illoꝝ que ꝯcta fuerint de post modum acq̄sitis[l] repetitio nō negetur. Illud aūt nō du ximus omittenduꝫ: q̄ siquis fuerit in premissis nudo consi lio aut simplici[m] fauore culpa bilis: iudex i talē penam meti atur ex culpa:vt sm̄ q̄ excel sus exegerit vidicta p̄cedat. Ceteꝝ q: dignū est vt nefā di rōne flagitij vltionis seueri tas amplius extendat ⁊ p̄pter enormitatē culpaꝝ plagaruꝫ modus exuberet:nec penis so litis ɔtentetur. statuimus:vt ad collaterales fratres videli cet nepotes ⁊ p̄nepotes tali um possit[n] extendere penas in hꝰ nostra cōstitutione con tentas circūspectio romani pō tificis: p̄ut circunstantie rōna biles suadebūt. Premissis et dignū censuimus annectē dū: vt si q̄sq̄ aliquo[o] predicto rū excessuū quēq̄ de clericis vel religiosis nostre familie vl' cardinaliuꝫ afficere forte pre sumpserit: porportione pena delicto. ita q̄ vidicta ex equo excessu rn̄dēte. ab offensa[p] no stroꝝ cohibeantur deinceps manus temerarie formidine vltionis. q̄s dei vel nostra seu fratrum nostrorū reuerētia non coercet[p]. Siqs vo per

dente.de offi.ordi pasto ralis.cum sim.

h ¶ Et idonee.s.p pigno ra vl' fideiussores.ff.mā da l.si mandato.§. pau lus respondit alꝰ verbū cautionis nudam p̄mis sionem continet.C.đ ꝟ. signi.sancimus.sed si h̄ casu sufficientem cau tionem dare non posset dabit iuratoriam vel ca uebit sub hypotheca su arū reꝝ.C.de epis. ⁊ cle. auc. generaliter. ⁊.ff. vt lega.no.caue.l.filio in fi. ⁊ facit qđ dixi.ꝫ.eo.li.de vsur.c.ij.⁊ quod no.ꝫ.ꝫ dote post diuor.resti.per vestras.io.an.

i ¶ Vltra mare.⁊ si chrī stiani nihil haberent vl tra mare esset hec pena i aliam commutanda.ff. ad le.pomp. de parici.l. pena.

k ¶ Prosequatur.iiij.q. vj.omnibus.ꝫ

l ¶ Acquisitis. q: prius acquisita erant confisca ta.io.an.

m ¶ Simplici fauore.nu dum consilium vel sim plex fauor intelligit illꝰ q ad maleficium facien dum nihil adijcit.

n ¶ Possit extendē. que dam iudicatio.si.ꝫ.eo.li. de rescrip.c.si.nam ⁊ pre ter hanc p̄missionē pa pa eodem modo id pote rat:cum non habeat im perium par in parem.ꝫ. de lec.innotuit.io.an.

o ¶ Aliquo predictoruꝫ scilicet insecutionis ca ptionis aut percussio nis aut societatis horū criminum.

p ¶ Coercet.ꝫ.de vitꝫ ⁊ honesta.cleri. vt clerico rum.

a ¶ Cām. primā: nō remotā: qđ dic vt. s. de homi. decetero. de festi sicut.
b ¶ Adimimus. concor. C. de sacrosan. ec. l. placet. in fi. vbi primo p ecclesiasticū iudicē: secūdo p secularē qs puniť. ꝛ sic in casu nostro ꝑpter criminis horrorē: est eni regulariter secus vbi criminaliter agiť. s. de accu. de his. vbi de h ꝛ. ij q. v. hꝫ h p priū. sūt. n paria aliquē ēe absolutū vel ꝯdēnatū ꝛ soluisse. ff đ excep. rei iudi. sicqs. cū totuꝫ. § plane. ꝛ facit hec decre. ad id qđ nō. s. de iudi. at si clerici. i glo. pe. io. an.
c ¶ Priuata. si. xxv. q. ij. ita nos. ꝛ. s. e. li. de electi. vbi piculū. §. ciuitas. Ex. cipiť aūt ciuitas romana ab hac pena. si eni ipsa i hoc puniret puarenť ēt inferiores ecclesie cū totius orbis eps sit romanꝰ pontifex. ꝑterea ibi ꝑm priorē habemꝰ iudicem s. papā qui huic rei pōt adhibere remedia ꝛ pēas ponere. ad hoc optime C. de his q ad ec. ꝯfu. l. vl ti. in pn.
d ¶ Omāa. fabrice. qꝛ ꝯferētibus ad opꝰ fabrice dari solent remissiōes: ideo de his q̄storibus in hoc ti. posuit. Quis aūt teneať ad opꝰ fabrice dic vt. s. đ ec. edi. c. j. ꝛ. c. đ his. sed cū q̄rta fabrice ꝛ clericoꝝ sbsidia nō sufficiūt. fieri solet ad ꝑdicta sicut ꝛ alia pia loca elemosynaꝝ collectiōi ad hoc. s. e. li. de sta. reg. c. vno ad finem.
e ¶ Hoc. s. ꝙ resistūt vel parere nolūt.
f ¶ Potestatez. sicut nec possunt foraneos officiales statuere ꝑpter citationes faciendas. vt. s. e. li. de offi. ordi. romana.
g ¶ Ipsoꝝ. questoꝝ.
h ¶ Prouincie. quasi velit notare ꝙ indulgentia non prosit his qui subiecti non sunt: quod dic vt. s. eo. ti. qđ aūt.
i ¶ Monere. ꝛ remissionum ꝛ indulgentiarum litteras concedere. vt. s. c. nostra. ꝛ est casus in quo archiepiscopus iurisdictionem habet in subditos suorum suffraganeorum. alij nō. s. de of. ordi pastoralis. ꝛ. ix. q. iij. c. ij.
k ¶ Remensis. vel alius qlibet. s. eo. li. de offi. ordi. romana. in fi. s. ti. pri. c. j. in fi.
l ¶ Generalis. s. eo. cum ex eo. ꝛ si excesserit non valet. j. eo. c. vlti. ioan. an.

se vel ꝑ aliū occiderit cardinalē qđ absit vel dederit causaꝫ[a] mortis vltra ꝙ ꝑmissa cōtineant. sic in eū ꝑtās iurisditiōis insurgat. sic rigor vltionis insiliat ꝙ ꝯtra vite subsidiū mortis solatiū innocet viuens pene non culpe vindicte speculū non offense: ¶ Per hoc quoqꝫ secularibus ꝑtātibꝰ nō adimimus[b] facultatē vtendi legibus ꝯtra tales: quas aduersꝰ sacrilegos catholici ꝑncipes ediderunt. quis enim locꝰ regiminis poterit esse tutus. qs rector securitate gaudebit si romana ecclesia que omniuꝫ ecclesiaꝝ disponente domino caput ē ꝛ magistra: casibꝰ istis subijcitur si eiꝰ filij speciales hꝰ i piculis exponuntur: queꝫ ecclesie filium: quē fidei zelatorem contumelia tanta non tangeret: ꝛ confusio tam aspa non moueret. porro si filius ē dolebit: si fidelis matre fidei lesa ledetur. ¶ Quapropter si princeps senator consul potestas vel alius dominus siue rector ꝯtra ꝑsumptores predictos ꝑntis cōstitutionis tenorem non fecerit obseruari taꝫ ipse ꝙ officiales ipsius infra mensem: postꝙ res ad noticiā eoꝝ peruenerit: eoipso sniam excōmunicationis incurrant. ¶ Ciuitas vero queuis alia preter vrbem que talia facienti vel faciētibus seu presumētibus in his consilium vel auxilium dederit aut fauorē vel infra mensem saltez taliter delinquentes: prout tanti facinoris enormitas exegerit ꝛ facultas ei affuerit: non duxerit puniendos: pōtificali ꝛ supra sit eoipso dignitate priuata[c]: ꝛ nihilominus remaneat int' dicta

Inno. iiij. in cōci. lugđ.

De penitētijs ꝛ remissionibꝰ.

Romana[d] ecclesia: ꝛ. j. q̄storibus autem fabrice remensis ecclesie remensis archiepiscopus seu eiꝰ officiales citandi suffraganeoruꝫ ipsius ecclesie subditos quos ijdem questores sibi resistere aut nolle parere dixerint: vt super hoc[e] compareant coram ipsis nequaꝙ tribuāt ꝑtātez[f]: super benigna vo ipsoꝝ[g] receptione ac subuentione ipsi fabrice facienda: possunt eosdē suffraganeos ꝛ alios xpi fideles remensis ꝑuincie[h] charitatiue monere[i] In ꝯcedēdis quoqꝫ indulgētijs nō excedat remensis[k] archiepꝰs statutum cōcilij generalis[l]. Boni. viij.

Si epūs[m] suo subdito ꝯcesserit vt sibi possit idoneum[n] eligere confessorem: ille quem is elegerit in casibus: q eidē epo specialiter reseruantur[o] nullā habet penitus potestatem cū in generali ꝯcessiōe

m ¶ Si episcopus subdito. puta archidiacōo archipresbytero abbati priori vel similibus personis que imediate subsunt episcopis. Quid dices de inferioribus puta laicis parochianis certe parochie: nunquid illis episcopus potest licentiam dare vt sibi confessorem eligant videtur ꝙ non. s. eo. omnis. de pe. dis. vj. placuit. de parochijs nullus. Dic contra. quia quilibet de dioc. potest recurrere pro penitentia ꝛ ad proprium sacerdotē ꝛ ad episcopum vel archipresbyterum cathedralis ecclie qui quo ad hoc est vicarius episcopi: vt. s. de offi. archidia. officium vnde credo ꝙ sufficiat alterius licentia. s. vel episcopi vel parochialis sacerdotis.
n ¶ Idoneum. qui sciat circunstantias considerať ꝛ diuersis medicamētis vti ad sanandum egrotum. s. co. omnis de pe. di. vj. q vl't de homi. sicut dignum.
o ¶ Reseruantur sed qui sūt isti casus. dic ꝙ absoluere excommunicatos maiori excommunicatione non competit simplici sacerdoti sed episcopo vt. s. de senten. excommunica. nuper. imponere penitentias blasfematoribus dei ꝛ sanctoꝝ. s. de cleri. male. c. ij. sortilegis. s. đ sortil. c. ij. cōmutatio quorūlibet votoꝝ. vt. s. de vo. ꝛ vo. redemp. ꝛ. j. dispositio male ablatoꝝ incertoꝝ vel certoꝝ qñ nō extant hi qbus faciēda ē restitutio. s. de iudeis cū sit. penitentia matrimonioꝝ clādestine contractoꝝ vel cōtra interdictū ecclesie p episcopos solet imponi. s. de clandes. despon. cū inhibitio. ꝛ de matrimonio ꝯtrac. ꝯtra interdi. ec. c. j. ꝛ vl. Solent episcopis reseruari pnie oiuꝫ publicoꝝ enormiū criminū oppssionis filioꝝ ex ꝑposito vel ex casu cuiuscūqꝫ homicidij falsi testimonij vel

falsi instrumenti periurium incestus corruptionis monialium coeuntis cū brutis ⁊ his similia: ad hoc. l. di. miror. ⁊ c. in capite xxxiij. q. ij. quicūq3. cū si. casibus vt no. hosti. i sum. huius ti. §. cui confitendum sit.

a ❡ Concessurus. vt. j. de reg. iur. in generali: cū suis concor. ad idem s. eo. lib. de of. vi. c. vlti.

b ❡ Cōsuetudine est enim onerosa ecclesijs. ideo nō valz s. de ↄsue. c. ij. ⁊ ex ea frangitur ecclesiastice disciplinę neruus. s. de consue. cū venerabilis. etiā eēt hoc ↄ obedientiam principis pscribere qd esse nō pōt. s. de pscrip. cū nō liceat

c ❡ Eligere. epi archiepi ⁊ superiores inferiores ab epis exēpti hñt a iure licentiā: ꝙ idoneū ↄfessorē sibi eligūt q pōt eos soluere ⁊ ligare. s. e. ti. c. vlt.

d ❡ Ligare. ideo dixit: q2 cuicūq3 volo possum ↄfiteri peccata mea petē do etiā salubre aie ↄsiliū: sz ille nō pōt ligare vel soluē: vt hic vides: sic dicim⁹ de laico i necessitate ꝙ possumus ei ↄfiteri: lz ipe nō pōt soluere q2 nō hz claues: de pe. di. j. quē penitet. ⁊ no. de offi. ordi. pastoralis.

illa non veniant: que non eēt quis verisimiliter in specie cō cessurus[a] ❡ Nulla quoq3 potest consuetudine[b] introduci: ꝙ aliquis preter sui superioris licentiam confessorem sibi eligere[c] valeat: qui eum possit soluere vel ligare[d].

Idem.

Indulgētie[e] que ab vno vel pluribus epis i ecclesiarū dedicationibus vel alijs quibuscunq3 casibus[f] conceduntur: vires nō obtinent[g]: si statutum excesserit concilij generalis[h]. Innocentius quartus in concilio lugd.

De snia excommunicationis suspensionis ⁊ interdicti.

Cum medicinalis[i] sit excōicatio nō mortalis[k] disciplinās nō eradicans: dū tñ is in quem lata fuerit nō ↄtēnat[l] caute prouideat iudex ecclesiasticus: vt i ea ferenda ondat se psequi qd corrigētis[m] fuerit ⁊ medētis[n] ❡ Quisquis igitur excōicat[o]: excōicatōez i scriptis[p] pferat ⁊ cām[q] excōis expsse conscribat: ppter quā excōicatio pferatur: exēpluz[r] vo hui⁹ scripture teneatur excōicato[t] tradere ifra mēsē: si fuerit regsitus[v]: sup qua regsitione fieri volum⁹ publicū instrm vel lrās testimoniales ↄfici sigillo auctētico[x] ↄsignatas. ❡ Siqs aūt

sunt irregulares nec absoluuntur ab alio qz a papa.

k ❡ Mortalis. vt. ij. q. j. multi. ⁊ xxiij. q. iij. notandum.

l ❡ Contēnat: ⁊ tūc amplius ex ↄtēptu ligatur. xxiiij. q. iij. notandum. xj. q. iij. §. cū ergo. ⁊ s. e. t... tuas crescit igitur hō p meritū obedientie parendo inique sentētie. viij. q. j. sciendū. xj. q. iij. quid ergo.

m ❡ Corrigētis. siue plectēdo siue ignoscēdo hoc solum bñ agitur: vt vita hominū corrigatur. vt. xxiij. q. v. prodest.

n ❡ Medentis. sanabit ⁊ medebitur qz i se erit: alias nō erit qd sibi iputetur: xliij. di. c. ephesijs. xlvij. di. c. vlt. faciat igitur ꝙ sententia sit iusta ex aio ex ordine ⁊ ex cā: de quib⁹ dicitur. s. c. sacro.

o ❡ Excōicat. suspendit vel interdicit. j. eo. c. §. ⁊ hec eadem.

p ❡ Scriptis. No. casus in qbus scriptura regritur ⁊ de his plene dixi. s. e. li. de censi. c. j.

q ❡ Causam. vt q2 pemptorie citatus corā nobis renuit ↄparere ⁊ de iusticia responsurus vel q2 iussus vt ifra talē diem c. ticio solueret: ad q sibi ex cā depositi tenebatur qd facere recusauit: iccirco ⁊c. ⁊ est hic ordo retrogradus: q2 pmo dz cām exprimere ⁊ postea excōicare: Sed nūqd hec ↄstō locū hēt. cuz excōicatio fertur ↄ incertā psonā: vt. v. q. vj. qdam. ⁊ s. de of. or. si sacerdos. dicūt quidā ꝙ nō ad hoc. s. eo. li. de elec. q contra certam. sed tutius est tenere ↄrium tum q2 hec ↄstō generaliter loquitur: tum q2 certam psonam lz nō expressam ligat sententia: que tñ postea exprimetur: ad hoc. j. eo. romana. §. caueant Et no. ex hac littera duas diuersitates inter snias excōicationū ⁊ alias diffinitiuas: q2 vtraq3 debet fieri in scriptis. sz si diffinitiua nō feratur in scriptis nō tenet de re iudi. c. vlt. sententia aūt excōicationis: lz non sit lata in scriptis: tenet sed locuz habent pene q. j. sequuntur. Item in diffinitiuis non est necesse exprimere cām. s. de re iudi. sicut. sed in sententia excōmunicationis secus: vt hic vides.

e ❡ Indulgētie. declarat opi. no. s. e. ti. cū ex eo. ⁊ reprobatur opi. io. ⁊ ber. ibi no. ⁊ approbatur opi. ho.

f ❡ Casib⁹. ad pia opa: puta edificationē vel repatōez ecclie refectionē vel edificationē pontiū vel viarum sustentationē hospitaliū vel similia.

g ❡ Nō obtinēt. qd dices: nūqd saltē i eo ꝙ poterāt dare tenebit idulgētiā: videtur ꝙ sic: q2 reglr vtile p inutile nō vitiatur. j. de reg. iur. vtile. ibi vide ar. ↄ hoc p ⁊ ↄ. ptere h ē quedā liberalitas: ⁊ in liberalitatib⁹ vel dōationib⁹ dicim⁹ ꝙ tenēt p pte vsq3. s. ad legitimū modū ⁊ i residuo nō: vt. C. de dona. l. sancim⁹. xij. q. ij. si quos de seruis. ptere hic agimus de re sepabili. s. de numero dier: vbi nō vitiatur vtile p inutile. ff. de aqua quot. ⁊ esti. l. j. §. trebati⁹. ⁊ h ver puto. Alij ↄ dicētes indulgentiā in nullo tenere: q2 q puilegio abutitur perdit illud. xj. q. iij. puilegiū cū si. sed nō ē ver: ꝙ q abutitur puilegio pdat illud: lz mereatur pdere: sic dicit. c. vnde pncipis erit estimatio: quod dic vt no. inno. s. de deci. suggestum.

h ❡ Generalis s. e. cum ex eo.

i ❡ Cum medicinalis. Judex q excōicat suspēdit vel iterdicit: i scriptis hoc faciat: ⁊ cāz excōicatōis ↄscribat: ⁊ regsitus exēplū snie tradat ifra mēsē: qui ↄfecerit ⁊ pdicta nō obseruauerit p mēsem ab igressu ecclesie ⁊ diuinis ē suspēsus: ⁊ relaxabitur illa snia p superiorē absq3 difficultate: ⁊ ↄdēnabitur lator in expensis: ⁊ alis pena ↄdigna si sic suspēsi celebrāt vt prius

r ❡ Propter quā. ⁊ lz falsa sit cā: ligat tñ excōmunicatio. xj. q. iij. c. j. ⁊. ij. s. e. sacro. de absolutione dic vt. s. de officio ordi. ex parte.

s ❡ Exemplum. totale. alis non esset exemplum: sed pars.

t ❡ Excōicato. per hoc videtur loqui cū excōicatur certa persona: fateor hoc quo ad traditionem exempli.

u ❡ Regsitus. alis ergo nō hēbit locū pena q sequtur: ⁊ ē si. s. e. li. de ap. vt sup. ⁊ c. ab eo. ⁊ itelligo ꝙ regsitio fiat loco ⁊ tēpore ↄpetētibus ar. pre. c. ab eo. ⁊ s. de elec. cum in veteri: ⁊ intelligo mesem a die sententie: non a die recusationis: sic. ij. q. vj. §. diffinitiua. ⁊ iudicibus. ⁊ C. de ap. l. iudicib⁹ si aūt regratur p⁹ mēsē nō hz locū hec ↄstōnis pena: sz nihilominus illā dare tenetur sicut ⁊ cetera acta cause de proba. qm contra. ad hoc ↄ do. ⁊ contu. cum dilecti.

x ❡ Auctēctico. ista sūt paria. s. de fi. instru. c. ij. ad idē. s. e. li. de of. or. si canonici. sz nunqd sufficerēt testes: v: ꝙ sic. C. de fi. instru. l. i exercēdis. s. de istru. cum ioannes. dic illud regulare

131

ſed hoc ſpāle:ſicut ⁊ alia q̄ dixi.ſ.de cenſi.c.j.
a Iudicū.quorūcūq̃: vt ēt ſacerdotes excōicantes h̄ ſerua re debeāt.ſ.de of.or.cū ab eccleſiar.pena tū̄ ſuſpēſiōis ď qua ī.loquitur in epis locū nō h̄z:vt.j.e.q: periculoſum.
b Temerarius.nūqd regrit ꝙ ſit i dolo:qď vr̄ p hanc lr̄az ad h̄.ff.vi bo. rapt.l.ij.§.

eſt ſtricti iuris ⁊ id ſolū pōt ꝙ ei ſpāliter ē ꝯmiſſum:⁊ ſine quo cā expediri nō pōt.ſ.de of. dele.c.j.⁊.c. pru dentiam.ſed ſine abſolutione ad cautelā bñ pōt cā ex pediri:q: cum patebit illum excōicatuz poterit per le gatū i ꝯuate ñ ad cautelā abſolui:vt i.c.prudētiā.ſz ꝙ

iudicū[a] h⁹i ꝯſtōnis temerari us[b] extiterit violator:p men ſez[c] vnū ab ingreſſu[d] eccleſie ⁊ diuinis officijſ nouerit ſe ſu ſpēſuz. Supior[e] ꝓo ad quē recurrit ſniaz ipam ſine diffi cutate[f] relaxās:latorē excōi cato ad expēſas ⁊ omne iter eſſe condemnet:⁊ al's puniat aiaduerſiōe ꝯdigna:vt pena[g] docēte diſcant iudices:ꝙ gra ue ſit excōmunicationum ſen tentias ſine maturitate debi ta fulminare. Et hec eadē in ſuſpenſionis ⁊ iterdicti ſen ten tijs volumus obſeruari[h].
Caueant autem eccleſia rum prelati ⁊ iudices vniuer ſi:ne predictam penam ſuſpē ſionis incurrant qm̄ ſi contin geret eos ſic ſuſpenſos diuina officia exequi:ſicut[i] prius ir regularitatē[k] nō effugiēt iux ta canonicas ſanctiones: ſup qua nō niſi per ſummuz[l] pōti ficem poterit diſpēſari.

Idem in eodem.

Solet[m] a nōnullis[n] i du bium reuocari:an cū ali quis per ſuperiorem[o] abſolui poſtulat ad cautelam:dum in ſe latam excōicationis ſenten tiam aſſerit eſſe nullam: ſine ꝯtradictionis[p] obſtaculo mu nus ei debeat abſolutiōis im pēdi:⁊[q] an ante abſolutionem huiuſmodi[r] is q ſe offert i iu dicio[ſ] pbaturū ſe p⁹ ap.legi timā excōicatione nodatū: vl' itollerabilē errorē[t] in ſnia fuiſ ſe patenter expreſſuz:ſit i cete ris[u] excepto pbatōis illi⁹[x] ar ticulo euitandus. In pma igit dubitatione ſic ſtatuim⁹ obſeruādū:vt petēti[y] abſolu tio nō negef:ꝙuiſ i hoc excōi cator vel aduerſarius ſe op ponat[z]:niſi eū excommunica tū p manifeſta[⁊] dicat offenſa: i quo caſu termin⁹ octo[ꝯ] diez

doli mali.dic ꝯ:q: iſuffic ꝙ negligētia in ſtulticia vel fatuitate hoc fecerit ad idē.ff.ď iudi.eū quē temere.⁊ eſt ſi.ſ.eo.li.ne cle.vel mo.c.ij.⁊ p lr̄am iſtam puto:ꝙ ſi excōica tor nō fuit in aliqua cul pa.puta nō erāt neceſſa ria ad ſcribendū ⁊ peri culū erat in mora: credo ꝙ ñ hēat locū pēa: ad h̄ ff.ď vſufr.egſſimū.⁊.ſ.ď cle.idemnitatibus in fi.
c Menſez. quo lapſo ipo iure reſtitut⁹ ē.lxxxj. di.ſiqs amō.⁊.ſ.de ſpon ſa.non eſt nobis.
d Ingreſſu eccle.ď hac ſuſpēſiōe hēs.j.e. is cui. ⁊ adde qď dicā.j.e.is q.
e Superior.iſtud ſatis habebam⁹.ſ.eo.ſacro.
f Difficultate.ſ.cauti onis exigende:vel remiſ ſionis faciende.
g Pena.ſic.ſ.de vſu pal.niſi ſpālis.xxxviij.di. in.§.qui ea.
h Obſuari.⁊ ſi iſta tria ſſt pia:⁊ hēſſi.j.e.ti.is cui.ad idē.ſ.ď ap. ad h̄

delegat⁹ pape ab ſoluat ad cautelā vr̄ expſſum.ſ.de ap.ad pñtiam. ſz q tenēt ꝯtiuz di cūt ꝙ illď fuit pp ſpālez ꝯmiſſionē vel illď i auditori bus:ſecus i dele gatis quaſi audi tores habeāt or dinariā de hoc ď reſcrip.auditor.i in ꝯle.in.j.gl.
p Cōtradictio nis.ipi⁹ excōica torj vl' aduerſarij q illuz fac excōi cari vt.ſ.de ap.q̄ frōte. ⁊.j.ſequif.
q Et an añ.ſecū da queſtio.
r Huiuſmodi ſ.ad cautelā: idē puto etiā ſi non peteret abſolui q: nec compelli tur hoc caſu vt ſ.eo. per tuas.
ſ In iudicio. ibi etiā iudici fa ciēda eſt pbatio ff.de pba.l. quin

qm̄ ⁊.c.dilectus.ď ꝯſue.cū dilect⁹.de ele.cū iter.R.cū ſi.⁊ itel ligas de interdicto vel ſuſpenſione:ēt a ſpūalibus plata:ſecuſ ſi iterdiceref ingreſſus ciuitatis vel pomerij.ff. de ſer. expor. cui pacto.ff.de inter.⁊ rele.per totum ſm̄ modernos : qui de hoc plene no.in predicta decre.ad hec quoniam.
i Sicut.pus quaſi in offō ſuo agēs.vt dicit canō.xj.q.iij.ſi quis epiſcopus in concilio.quod verum eſt in quocunqz offi cio cantando:⁊ in quibuſcunqz horis officiet eccleſiā:vt i pre dicto canone:⁊ concor.ſ.e.li.de re iudi.cum eterni.
k Irregulariter.qď ergo i antiqs canonib⁹ ſtatutū erat ď ex cōicatis extendif ad ſuſpenſos.xj.q.iij.co.ſiquis epꝰ dānatus c.ſiquis epꝰ i cōcilio.⁊.ſ.de re iudi.cum eterni
l Summum.Ro.caſum ſpāliter reſeruatū ro.pō.alios hēs de of.lega.ꝙ tranſlationē.⁊ de exceſ.prela.ſicut venire.
m Solet a nōnullis.q petit abſolui ad cautelā dicēs excōica tiōis ſniaz i ſe latā eē nullā:abſoluef cuiuſcūqz ꝯdictione nō ob.niſi dicaf ⁊ pbef ifra.viij.dies excōicat⁹ p manifeſta offenſa q pbat ſe excōicatuz poſt appellationē:pbōne pendē te in iudicijs euitabitur:extra iudicium vero non.hoc dicit.
n A nonnullis.ſcholaticis vel iure peritis cōflictū rationū habentibus:ſic.ſ.de reſti.ſpolia.frequens.
o Superiorem. excommunicatoris.quod dic vt.ſ.e.p tuas ⁊ p hāc lr̄am q̄ ſic gnāliter loqtur:dixit ber.ꝙ qlibet iudex or dinarius ⁊ delegatus hāc abſolutionē ipartiri poſſunt. inno. aliū ꝯ in delegato dicentes.ꝙ delegatus etiā pape nō abſoluit ad cautelam ex generali cauſe cōmiſſione:delegata enim ptās

qgitā.ſ.e.li.de reſcrip. ſtatutū.§.cū ꝓo.cū ſimilib⁹.
t Errorē.pone exēpluz.j.e.venerabilibus.§.pōt ⁊ i alijs duob⁹ caſibus eſt nulla excōicationis ſnia ⁊ in alijs quos.j.dicam.j.eodem preſenti.
u Ceteris.iudicialibus ⁊ extra.
x Illius.ſ.de pcedēte legitima appellatōe.
y Petenti.humilr ſ.c.p tuas.de offi. dele.cū ꝯtin gat.pōt ēt nō petēs abſolui.ij q.v.quanto.
z Opponat.q: piculū ē i mora tā.n.ſic ďcedere poſ ſet.cū ⁊ pp peccatū ⁊ pp excōicatōez qs facili⁹ moriaf xj.q.iij.epi ad idē.ſ.ď ap.q̄ frōte.ff.ď ap.reci.vl ſi.l.vl.
⁊ Manifeſta.i.notoria:qď dic:vt ſ.de ꝓ.ſig.cū oliz ⁊.c.ex pte.vbi ď hoc.idē i manifeſta ꝯtumatia:vt.j.e. venerabilibus.§.ſecus.⁊ idē putarē ſi peteret abſolui ad cautelā a ſnia excōis canonis:⁊ diceref caſus talis eſſe quo abſolutio fieri nō deberet añ ſatiſfactionē:vt ſ.de of.dele.c.vlt.§.ps vero.⁊.ſ.de cenſi.quanqz.in fi. ⁊ ď imu.ec.qm̄ i fi.⁊ de here.qcūqz i pn.cū ſuis ſilib⁹.
ꝯ Octo dierum.dixit ber.ꝙ hic.⁊.ſ.de reſti.ſpo.fre quens.⁊.ſ.de excep.pia de qua tū dic vt ibi dixi.⁊ vbi cūqz certus terminus a iure ſtatuif:ſi petaf maior di lati o:negabif iuſta cā ceſſante:ſz ſi cā ſubeſſet dixit cum audiendū ex illa generali clauſula : ſiqua mihi i iuſta cā ⁊c.ff.ex qbus ca.ma.l.j. in fi.⁊ ſi minor ⁊cēt vel eccleſia audiref:etiā ſi pbationes negligenter infra terminū omiſiſſet.ſi aūt reus ad pbandū ꝯ:ñ peteret

dilationē lōgiorez: danda ē ſm eū: 7 ꝑdeſt dilatio illa actori: quia ſi ñ plene probauerit adhuc alias plenas ꝑbationes inducet. C. de temp. in inte. reſti. l. petēde 7 ſic i hiſ caſib⁹ audiretur. j. dies ſtatutos 7 p⁹ ēt ſi poſtulat ꝑ ꝑdi. l. petēde imo ēt p⁹ terminū ipſum reo datū ꝑ ꝑ. l. admitteref: cū ex facto illius impedif.

a ¶ Sic. ſ. excō illatum illum pro manifeſta offēſa

b ¶ Relaref. etiā ad cautelā vt for mata fuit q̄ſtio.

c ¶ Emēda. i ſpiritualib⁹ nō ſemper h₃ locū: q̄ ante oia emēdet excōicatus ꝑ manifeſta ꝯtumacia vl' offenſa. pone eni aliquē excōicatū q: nō fecit ſe ordinari: ꝑmouebitur ne anteq̄ʒ absoluef: abſit 7 de h ꝑ ino. 7 modernos. ē. de preben. pro illorum.

d ¶ Dubia. 7 ſic nō oñdit de nullitate prout dicebat io. and.

indulgebif ſic.[a] dicenti: vt ſi ꝑbauerit q̄d opponit nō relaxef[b] ſnia: niſi prius ſufficiens ꝑſtef emēda[c]: vel ꝯpetēs cautio de parendo iuri: ſi offenſa dubia[d] ꝑponatur. ¶ In ſcōa vō q̄ōne ſtatuimus: vt is q ad ꝑbandū[e] admitif pendente ꝑbationis articulo i ceteris. q̄ vt actor[f] in iudicijs attentauerit: iteriʒ euitef: extra iudiciū[g] vō i officijs[h] poſtulationibus 7 electionib⁹ ac alijs legitimis actibus nihilomin⁹ ad admittaf[i]. Idem in eodem.

Statuimus[k] vt nullus iudicū ꝑticipantes cū excōmunicatis[l] ab eo, i locutione 7 alijs[m] q̄bus ligaf ꝑticipās excōmunicatione minori ante monitionē[n] canonicā excōicare maiori excōmunicatōe preſumat: ſaluis cōſtitutionib⁹[o] contra illos legitime promulgatis: qui in crimine ꝑſumūt participare damnato. ¶ Q̄d ſi ex locutione 7 alijs quibus participans labitur i minorē excōmunicatus fortius indurescat[p]: poterit iudex p⁹ monitōez canonicā h⁹i ꝑticipantes[q] ꝯſili[r] dānare cēſura: alr āt i ꝑticipātef excōicatō ꝑlata ñ teneat[s] 7 ꝑferētef pēaʒ[t] legitimā potūt fōmidar̄. Idē i e.

Quia piculoſū[u] ē epis 7 eoꝝ ſupiorib⁹[x] ꝑꝑ execūtōez pōtifical' officij[y] q̄d fre

e ¶ Probādū de nullitate. ſ. q̄ ſnia fuerit lata poſt legitmā appellationē: l' q̄ ꝯtineat itollerabilē errorē 7c̄.

f ¶ Actor. ſecus ſi vt re⁹. ē. de iudi. intelleximus. ꝺ exceptionibus. cū iter. ē. e. lib. ꝺ reſcrip. c. j. 7 repellif a iudice etiā reo nō opponēte. ē. de excep. exceptionē.

g ¶ Extra iudiciū. q̄rif quare aliud i iudicio 7 aliud extra iudiciū: reddebat her. ſup hoc tres rōnes. Prima q: i iudicijs nō tollif actio: ſed differf. ē. e. li. de excep. pia. 7 ſic nō eſt multū ꝑiudiciū. C. de ꝑci. impe. of. l. quotiēs q: q̄d differf nō auferf. xiiij. q. vj. c. j. ʒ in extraiudicialib⁹ magnū ē ꝑiudiciū: q: non ſine magno dāno a rebus noſtris reuocamur. ff. quē ad. teſta. api. l. ſʒ ſi quis ex ſignatoribus. Secūda q: facilius iterdicūf iudicialia: q̄ʒ extraiudicialia 7 ea q̄ ſūt iuris q̄ʒ ea q̄ ſūt facti. ff. de penis. l. q̄d aūt hui. Tertia q: in iudicio vbi aliū impetimus leui⁹ ipediri debem⁹: q̄ʒ extra iudicium: vbi nullū ipetim⁹. ʒ tm̄ iuri nr̄o innitimur.

h ¶ Officijs publicis vel diuinis: vñ ex quo de appellatione ꝯfidit ſecure celebrat. vt ꝑus. ē. de ap. ad preſentiam noſtram. 7 c. dilectis.

i ¶ Admittaf. nō ſtatim ē efficax admiſſio: ſʒ poſtea i ꝑceſſu apparebit: q: ſi admiſſus fuerit ad electionē poſtea diſcutief de appellatōe: 7 ſi appebit ꝑus ꝑ eum licite appellatū apparebit illū bñ admiſſuʒ: ſin aūt apparebit illū tc̄ excōicatū: 7 ſic ñ valē vocē ſuā. vl' dic vt no. ē. ꝺ ap. ꝑ ſtoral' i gl pe. ꝯ. j. e. li. ibi ſoluif i vl. gl.

k Statuim⁹. excōicatio lata i ꝑticipātes excōicatif in locutōe 7 ſili canonica monitiōe nō ꝑmiſſa ñ tenet declaraf aūt hec decre. j. e. c. ꝯſtōnem. 7 ad ſnias interdicti 7 ſuſpenſionis extendif. j. e. ſtatutum.

l ¶ Excōmunicatis. maiori excōicatione

m ¶ Alijs. puta oſculo ſalutatione mēſa choro 7 ſilib⁹. ſic. n. ſciēter cōicantes excōicato ſūt excōicati minori excōicatōe ipo iure. xj. q. iij. cū excōicato. 7 c. q cōicauerit. Et a q̄bus repellāt he excōicationes hēs. iij. q. iiij. engeltrudā. 7 de excep. a nobis de cle. exc. mi. ſi celebrat. Sūt aūt quedā ꝑſone excepte q̄ ſine hac pena excōicato cōicant. vt. xj. q. iij. q̄m multos. de ſen. ex. q̄ i dubijs 7 c. inter alia.

n ¶ Monitionē canonicā hoc ē regulare i excōicatiōe hois: vt ſemꝑ precedat mōitio: vt. ē. ti. e. ꝺ ſen. ex. ſacro. xxiiij. q. iij. ꝺ illicita. 7 dr̄ quo ad hoc monitio canonica: vt moniti exꝑmant noīatim 7 trib⁹ monitionib⁹ moneanf. vl' vna ꝑ oib⁹: cū interuallo diez niſi neceſſitas aliud ſuadeat. j. e. cōſtitutionem.

o ¶ Cōſtōnib⁹. ē. e. nuꝑ 7 c. ſi ꝯcubine. 7 iterduʒ q cōicat i diuinis excōicato: excōicatus ē excōicatione maiori. vt. ē. e. ſignificauit. q̄d verū ē ſi q̄n q̄ʒ ꝯcurrāt q̄ ibi ex textu notanf. No. aūt hic her. q̄ ſi eps cōicat i crimine cū excōicato a ſe: q̄ non icurrit maiorem excōicationē: q: ſic cōicans peccat in eū qui damnauit: 7 ab eo qui abſoluendus. ē. e. nuꝑ. ſed iſte ſua ſentētia ſe ligare non potuit. ff. de ar. l. pe. ff. de iudi. l. iulianus. tñ dixit q̄ minori excōicatione ligatus ē que a iure ꝯbitur. alij ꝯdicentes: q̄ 7 minor 7 maior excōicatio. ſ. per cōionez in crimine 7 in locutione contrahitur a iure non ab homine: 7 hoc tenet hoſti. ē. eo. nuꝑ probat hoc ꝑ verbum quāuis enim 7 tunc 7c̄. quod bene facit ꝑ prima parte: q: abſoluif ab excōicatione cōicans in crimine: ergo non ē ſententia canonis. q: tūc abſolueref a ꝑprio ordinario.

p ¶ Indureſcat. q: videt ſe hr̄e cōionez hoiuʒ: quā nō habere 7 inter homines eſſe grauis eſt pena. C. de apoſtatis. hi qui ſanctam.

q ¶ Participantes. ſ in locutione 7 ſimilibus.

r ¶ Conſimili. ſ. maiori.

ſ ¶ Teneat. No. caſum in quo nō tenet ipo iure excōicationiſ ſnia: 7 fuit hoc ſtatutuʒ ꝑpter epos qui ſtatim excōicabant cū participibus alios dicam. j. e. preſenti.

t ¶ Penam. ē. eo. ſacro. vbi puniuntur qui admonitione non premiſſa excōmunicant ſubditos.

u Quia periculoſum. 7 ideo vitandum. xlij. d. q̄ſcamus ē. e. li. de elec. vbi periculum. ff. ad carbo. l. j. §. ij. q: igitur officiū epoꝝ 7 ſupioꝝ cōius: 7 gnāliꝰ ē: 7 plures grauarent 7 tā ipſi q̄ʒ alij ſi illud ipediri ꝯtingeret: iō papa non tam epis q̄ʒ ſubditis ꝑ hanc ꝯſtōnem voluit ꝑuidere: ꝯſiſtit enim iſtoꝝ officiuʒ in chriſmatꝭ ꝯfectione: i frontis chriſmatione: ordinū collatione: eccl'iarum 7 altarium ꝯſecratione: 7 ſic multum periculum in ſuſpenſione ipſorum.

x ¶ Superioribus. archiepis patriarchis 7 ꝑmatibus.

y ¶ Officij. ꝑ hāc lr̄aʒ nō credebam olim q̄ ꝯſtō iſta haberet locum in penis ſuſpenſionū a bñficio: lʒ hoſt. ꝯ. ē. de elec. cum in cunctis. 7 gar. e. ti. cupiētes. tñ hodie non dubito q̄ etiam

quēter incumbit: vt in aliquo casu interdicti vel suspēsiōis[a] incurrant sniaȝ ipso facto nos deliberatione ꝓuida duxim⁹ statuendū: vt epi ⁊ alij superiores ꝓlati nullius ↄstōnis[b] occasione sentētie[c] siue mādati[d] ꝑdictam incurrūt sententiam vllaten⁹ ipso iure nisi in ipis[e] de episcopis[f] expꝛssa mētio habeatur[g]. Idem.

Romana[h] ecclesia: ⁊ infra. Ceterum interdicti suspensionis vel excōicationis sententias latas ab officialib⁹ archidiaconorum[i] seu qbuslibet alijs iurisditionē habentibus suffraganeorum remeñ. ecclesie subditis remeñ. archiepus ⁊ eius officiales omissis ipsis excōicatoribus non relaxēt[k] salua cōtraria sup hoc ↄsuetudine[l] si quā hñt. Porro excōmunicatonū sniem[m] a remeñ. archiepo suisqȝ officialib⁹ generaliter ꝓmulgate: subiectos[n] eiusdē iurisditiōi archiepi tātum ligant. Sed nec in spē[o] nec in genere[p] ꝓ culpis ⁊ offēsis ꝑteritis vel pñtib⁹ excōicationū sniaſ absqȝ cōpetēti[q] monitione ꝑmissa ꝓmulgēt: ⁊ si ↄ̄ ꝑsumpserint: iniustas[r] nouerit esse illas. Caueant etiaȝ ne tales snias excōis siue spāliter siue gnāliter in aliqs ꝓ futuris[s] culpis: vȝ si tale qd fecerit vel etiā ꝓ iā cōmissis sub hac forma si de illis infra[t] tale tempus minime satisfecerint proferre presumant nisi mora[v] in exhibenda satisfactione vel

in suspēsionib⁹ a bñficio nō solū ab ingressu ecclesie vel similibus locū hȝ hec ↄstō. hoc ꝓbatur. s. e. ti. de elec. si cōpromissarius. §. huiusmodi. ⁊ que potuerit eē ratio ibi dixi.

a ¶ Suspēsionis. secus in excōicatione: qꝛ in illa ꝓuilegiati ñ sūt ⁊ noluit papa eos intm̄ ꝓuilegiare ꝙ tolleret quo ad eos canonē siquis suadente ⁊ alios similes.

b ¶ Cōstitutiōis. s. eo. sacro. ⁊ e. li. s. cū medicinalis. de solu. c. ij. de elec. cū in cūctis cū si.

c ¶ Snie. aliud ē cōstitutio aliud snia. vt. j. pri. c. §. caueāt. si ergo papa vel legatus vel alius ferat aliquā sniam suspendendo ↄtra faciētes hoc non cōꝑhendet epos.

d ¶ Mandati. vbi si mādat papa ꝙ oēs prelati ⁊ clerici soluāt tantā pecuniam suspendendo non soluētes infra terminum assignatū. per tales ergo ↄstones ⁊ mādata epi nō cōprehendunt. neglecta eni huiusmodi maiora videnṫ que specialiter non designanṫ. ff. de iniur. itē apud labeōeȝ. §. ſ edictū

e ¶ Ipsis. cōstitutiōe sententia vel mādato.

f ¶ De epis. nō. ꝙ caute puto remotā litteram que olim hic erat que sic dicebat ꝺ epis ⁊ eorum supiorībus expꝛssa ⁊c. per quā dicebat hosti. ꝙ lȝ in snia diceretur de episcopis: non cōprehendebantur archiepi: pl⁹ dicebat ꝙ si dicebat ꝺ epis ⁊ supioribus. nomine supiorum intelligebantur archiepi: sed non patriarche. ad hoc de rescrip. sedes. ⁊ oia iura que inducūtur ad penalia iura restringenda. sed dic ↄ̄. qꝛ nō est supiorē ordinē epo reꝑire. ⁊ ob hanc causaȝ papa se vocat epm. vnde eo ipso ꝙ de episcopis exꝑmitur veniūt superiores. qꝛ nō inspicimus dignitatē sed officium pōtificale. vt in pn. c.

g ¶ Habeatur. hic erat olim plus de textu ⁊ erat quedā declaratoria illi⁹ decre. solet. que nō hēbat rōnē vnde fuit sublata.

h ¶ Romana. hui⁹ decre. v. sūt dicta. Primū ꝙ archiepiscopus snias latas a subditis suorum suffraganeorum nisi hoc habeat de consuetudine nō relaxet. Secūdū ꝙ generalis sententia archiepi ligat tm̄ subditos. Tertiū ꝙ ꝓ ꝑteritis vel presentibus culpis monitiōe nō ꝑmissa ab eis lata sententia est iniusta. Quartū ꝙ ꝓ futuris culpis vel iam cōmissis. s. nisi satisfaciant excōicare nō debent: nisi mora culpa vel offensa vel alia iusta causa subsit. Quintū ꝙ in vniuersitatē vel collegiuȝ nō feraṫ excōicatiōis snia ſ; in illos q culpabiles extiterūt.

i ¶ Archidiaconorum ꝺ ipis archidiacōis. ⁊ sic nō iseriores epo iurisditionē hñe. ꝺ ſ. xxv. di. ꝑlectis. s. de of. or. cū ab eccliarū

k ¶ Relaxēt. qꝺ si fecerit nō tenet relaxatio cū nec excōicātū nec excōicatorum sint iudices. vt. j. e. ti. venerabilib⁹. j. rñ. io. an.

l ¶ Cōsuetudine. ⁊ sic ↄsuetudo in talib⁹ iurisditionē dat. ad idē. s. e. li. de of. or. romana. ⁊ de so. ↄpe. romana. §. j. idē intelligas si hēret priuilegiū sup hoc a papa ista eni sūt ad hoc paria priuilegiū ⁊ ↄsuetudo. ix. q. iij. conquestus. s. de offi. ordi. duo simul. cum similibus.

m ¶ Snie. canon quem facit archieps in cōcilio ꝓuinciali: iste ligat subditos totius ꝓuincie. xviij. di. c. vl. ad hoc de ꝓben. graue. de ac. sicut oliȝ. Snia aūt lata ab archiepo puta qcūqȝ furtū fecerit sit excōicat⁹. ista nō cōprehendit subditos toti⁹ ꝓuincie ſ; soli⁹ dioce. suē ⁊ de hac loqṫ ſ. nec etiā ipsi sbditi ꝓbabiliṫ ignorantes ligantur. vt. s. e. li. de cōsti. c. ij. itelligo tñ delinquētes i dioc. ipsi⁹ archiepi scienter illa snia ligari. qꝛ iam ꝑ delictū. effecti sunt subditi: de so. cōpe. c. vl. de rap. c. j. rō aūt hui⁹ dicti ē qꝛ sic i spē ñ pōt ligare subditum suffraganei sui: sic nec in genere: imo multo minus. ar. de rescrip. pastoralis.

n ¶ Subiectos. ⁊ de hoc demum cū in sua dio. delinquūt. vt. s. de ↄsti. c. ij. ij. rñ.

o ¶ Specie. excōmunico. p. qꝛ furtū fecit vel sacrilegiū cōmisit.

p ¶ Genere. excōico oēs qui sacrilegiū cōmiserūt.

q ¶ Cōpetenti. s. e. sacro. ⁊. c. statuimus.

r ¶ Iniustas. nō dixit nullas. ligat ergo excōicatio lata nō ꝑmissa monitiōe fallit in casu. s. e. statuim⁹ icurret ergo excōicator penam ↄstōnis. s. e. sacro. saluo eo quod habuisti. vt. s. c. pri.

s ¶ Futuris. qꝛ tract⁹ futuri tpis nō spectat ad iudicem. ff. de vsu. l. j. ↄ̄. ff. si fer. ven. l. egi. cū si. ff. de liberis agno. l. sigs. §. alimēta. dic ꝙ tract⁹ futuri tpis nō spectat ad iudicē ita ꝙ statim deṫ exactio. vel dic ꝙ lex loqtur in vsuris que sūt odiose. s. ꝙ non ↄdēnabit ad futuras vsuras que cōmittūtur ex mora. alῑs bene ꝓuidet iudex in futurum. ff. de iudi. l. in bone fidei. sicut in alimētis. vt in ꝑdicto. §. alimenta. vel loquitur lex cuȝ non ē obligat⁹. si vō ē obligatus incōtinenti tūc iudex ꝓuidet in futurum. vnde ⁊ ꝑꝑ pñtem ↄtumaciā condemnat ad futuras expēsas. vt. s. de ꝓcur. auditis. ſ; quantū ad casū nr̄m expꝛsse ↄ̄dicit. de sen. exc. a nobis. j. vbi ferṫ snia excōicatiōis ꝓ futuro delicto. ⁊. s. e. li. de ↄsti. c. ij. so. dic ꝙ aliud ē statutū ⁊ aliud snia. statutū. n. bñ pōt fieri ꝓ futuris delictis hoc mō. statuim⁹ vt nullus hoc faciat. ⁊ q fecerit sit excōicat⁹ ipso facto. aliud est snia que sic ꝓferṫ. excōico tancre. si furtū fecerit. ⁊ hoc hic ꝓhibetur. aliud ergo ē statutū ⁊ aliud snia: vt ꝓbatur. s. c. pr. ⁊ dixi. s. eo. c. §. porro.

t ¶ Infra tale tps. ē ĝ ne correcta decre. s. ꝺ ap. pterea ij. nō. ſ; declaratū ē quo casu possit ſ mō ꝓferri snia.

v ¶ Mora. ↄdēnat⁹ in actiōe ꝑsonali si ſ soluit infra qttuor mēses vt debuit: postea poterit iudex ꝑcipe vt

culpaᵃ seu offensaᵇ precesserit quibus merito ad iniungendam satisffactionem huiusmodi: et taliter prohibēda similia inducantur: aut alia rationabilis quam in ipsis sententijs exprimāt causaᶜ subsit. In vniuersitatem vel collegiumᵈ proferri excōmunicationis sententiam penitusᵉ prohibemus volentes animarūm periculū vitare: quod exinde sequi posset cum nonnūꝙ contingeret innoxios huiusmodi sentētia irretiriᶠ: sed in illos duntaxat de collegio vel vniuersitate: quos culpabilesᵍ esse constiterit promulgetur. Idem in eodem.

Dilectoʰ filio decanoⁱ aurelianensi. et. j. preterea cum omnes leges omniaqꝫ iura vimᵏ vi repellere cunctisqꝫ sese defensare permittant: licuit vtiqꝫ ipsi decano si predictusˡ baliuus eum bonisᵐ suis mundanis iniuriose spoliare: vel ea violenter occupareⁿ ꝑsumpserit: vt superiusᵒ est expressum: contra illius violentam iniuriam se tueri. et quoniam aduersus eius nimiamᵖ potentiam sufficiēs temporalis defensio sibi forte non aderat: potuit se etiam spirituali ter gladio videlicet vtendo ecclesiasticoᑫ defensare: ac recurrere propter hocʳ ad arma spiritualia: que sunt ecclesie propria: et pro suo munimineˢ illis vti presertim cum dictus baliuus post latas in euꝫ ab eodē decano ex alijs causis excommunicationis sentētias: sicut idem decanus asseruit: ipsum tanꝙ exinde prouocatᵗ sententijs ipsis cōtemptis bonis spoliasset eisdēᵛ et ꝓpter hoc postmodū ipse decanus sententiā tulerit interdicti tanꝙ spirituali se mucrone defendēs contra illius iniuriā et violentiam sibi ab eodem occasiōe ꝑdictarum sniaꝝ et in ipsaꝝ ↄtēptuꝫ illatam. Et quidem cū liceat cuilibet suo vicinoˣ vel ꝓximo pro repellenda ipsius iniuria suū ipartiri auxiliū imo si pōt et negligit videaẗ iniuriantē fouere: ac eē ꝑticeps eius culpe: licuit ꝓfecto ipsi decano ꝓprio sibimetʸ subuenire subsidio: et suāmet tpalē iiuriā sua ꝓpria spūali defensione tueri:

soluat īfra certū tps. alꝰ sit excōicatꝰ. h.n. mora ꝑcessit

a ¶ Culpa. qꝛ negligētes fuerūt clerici ī diuinis officiis dicendis. poterit iudex dicere excōico oēs qui non interfuerūt horis canonicis. hic.n. culpa ꝑcessit casum.

b ¶ Offensa. vt in cōiugato q tenuit cōcubinā: sepetur ab ea et excōicet si vlteriꝰ redeat ad ipsam. ē.eo. si ↄcubine. Sed dices qñ erit recipe casum in quo nō intercedat mora culpa vel offensa. So. si statiꝫ post condēnationē factā i ꝑsōali iudex ꝑcipit ꝙ soluat infra certū tempꝰ ferendo sniaꝫ excōicationis. hic nō ꝑcessit mora: vadit ad ecclesiā inuenit clericos sollicitos circa horas. hic non intercessit culpa. vel inuenit clericos bñ cōtinētes: excōicat eos qui non seruant continentiam. hic nō precessit offensa.

c ¶ Causa. pone exemplū. ē. de testi. ↄstitutis. ꝫ ibi ꝑcesserat offensa ꝑ parte. sed pōt poni in executoribus qui excōmunicant conferentes beneficia. qꝛ ꝑiudicari posset ei qui debet acceptare ꝫm formaꝫ decre. de ↄces. ꝑbē. qꝛ cūctis.

d ¶ Collegiū an vniuersitas vel collegiū possint accusari de crimine. nō. xij. q. ij. eps qui mancipiū. et. ē. ꝺ si mo. c. dilectus. ij.

e ¶ Penitus. per hanc litterā dicūt quidā ꝙ nō tenet sententia et pōt esse rō. qꝛ vniuersitas vel collegiū nō est materia capax ad recipiendū talem sentētiaꝫ. ber. contradicens. ꝙ si sententia fuit lata bene tenet. et hoc est tutius.

f ¶ Irretiri. intelligas quo ad ecclesiā. secꝰ q ad deū cuiꝰ opinio nec fallit nec fallitur. de sen. ex. a nobis. ij.

g ¶ Culpabiles. sicut ꝑlatus vel ↄsules et huiusmodi maiores. vt. ē. de simo. dilectus. ij.

h ¶ Dilecto. ꝑlatus ↄtra potētiā tēporaꝫ ē etiam spirituali gladio. s. ecclesiastice censure se tueri pōt. quia defensio ꝑmissa ē. hoc dicit.

i ¶ Decano. decanus iste de ↄsuetudine vel ꝑuilegio habebat ordinariā vel saltē ꝑtātem fulminādi cēsurā et ↄcoꝛ. ē. de ap. dilectis. de of. oꝛ. irrefragabili. §. excessus. ē. de ver. sig. ex parte. j. alꝰ secus de his que fi. a ma. par. c. quesiuit. de hoc. ē. de offi. oꝛdi. cū ab ecclesiaꝝ.

k ¶ Vim vi. ē. de homi. significasti. ij. vbi sūt hec verba. et ibi ꝺ hoc in glo. magna que posset hic repeti. et vlis ꝓpositio oēs. ll. ꝛc. restringitur ad particulares ac si di. quedā. ll. et quedam iura. s. de hac materia loquētia. ber.

l ¶ Predictus. in ꝑte decisa sub illo infra.

m ¶ Bonis. ergo lꝫ defendere non solū ꝑsonaꝫ ꝫ bona: tñ ꝓ defensione bonoꝝ non licet sic seuire sicut ꝓ defensiōe persone ē. ꝺ homi. c. ij. ibi te tuaqꝫ e. ti. suscepimus. et dic vt e. significasti. ij. et. xxiij. q. j. §. j. et. q. iij. in ꝑn.

n ¶ Occupare. vt nō sit geminatio verboꝝ: spoliare referatur ad mobilia occupare ad imobilia.

o ¶ Supiꝰ. in ꝑte decisa

p ¶ Nimiū. respectu temporalis potentie. ipsiꝰ decani. nam potentioribꝰ pares esse nō possumus. ff. de alie. mu. iu. causa fac. l. iij.

q ¶ Ecclesiastico. dicē ambrosiꝰ et ex nimia humilitate loquitur ꝙ arma sua sunt lachꝛyme. xxiij. q. vi. cōuenioꝛ. gladius auteꝫ hic ↄtinet qꝺ cesura. ē. ꝺ ver. sig. querenti.

r ¶ Propter hoc. s. quis tpalis defensio sibi ñ aderat.

s ¶ Munimine. nō. ꝙ ñ loquimur hic de prelato qui vlciscitur: qꝺ vtꝝ facere possit nō. ē. de male. c. j. ij. q. vij. siquis erga. ꝫ solum de eo qui se defendit.

t ¶ Prouocatꝰ. i. turbatꝰ vel cōmotꝰ. ad idē. ē. de of. dele. suspitionis. aliter sumiẗ. ē. de ap. cū sit romana.

v ¶ Eisdē. ꝯ tales ꝓdita ē pena ꝑ ↄstōnē. j. e. qcūqꝫ qꝛ excōicati sūt ipso iure: nisi infra octo dies restituant vt ibi.

x ¶ Vicino. ergo qlibet teneẗ vicinū suū et amicū suū defendere. vt. xxiij. q. iij. nō inferēda. et. c. foꝛtitudo. lxxxiij. di. erroꝛ. et. ē. eo. quante. vbi de hoc. et multo ergo foꝛtiꝰ seipm vt sequitur.

y ¶ Sibimet. qꝛ oꝛdinata charitas a se incipit. xxxiij. q. v. si si lꝫ. ꝫ videẗ ꝙ hoc nō licuerit isti decano. excessit. n. moderamē inculpate tutele: qꝺ facere nō debuit. ē. de resti. spo. olim. j. ē. e. si vō. et ꝺ homi. significasti. ij. ad fi. maioꝛ. n. ē pena spūalis que ligat aīam qꝫ tpalis q ligat corpꝰ sicut aīa ꝑciosioꝛ ē coꝛpoꝛe. xij. q. j. ꝑcipimus. ad idē. xj. q. iij. nemo. xxiij. q. iij. coꝛripiantur et hec forte fuit dubitatio decre. ꝫ papa hic appꝛobat hāc defēsionē. et ita quocūqꝫ mō licitū ē se defendere dūmodo corporalis lesio non inferatur: maxime qꝛ huiꝰ snie sūt medicinales

ſ.e c.j.ij.q.j.multi.7.xxiij.q.iij.notandum.in fi.
a ¶ Utrumq3 ergo duplici defenſione poteſt quis vti.j.de regu. iur.nullus pluribus.cũ ſuis concor.
b ¶ Suffragari.xxiij.q.v.pdeſt.ſ.de of.or.c.j.tñ videt q tpali gladio vti nõ potuerit.q2 poſt aduentũ xpi fuerũt gladij 7 po teſtates diuerſe.x.diſtin. quoniã.xcvj di. cum ad ver.dic illud ver de ere cutione gladij temporal in modũ iuſticie.ſed hic loquimur de execuiione ipſius gladij nõ in modũ gladij nõ in modu3 iuſti cie ſed defenſionis: quo gladio cuilibet puato l3 vti.pmo nõ niſi iudici. 7 ſic non ob.
c ¶ Venerabilibus.ex cõicatos a ſubdi tis ſuffraganeoru3 archi epiſcopi nõ poſſũt abſol uere ſed excõicatos a ſuf fraganeis vel officialib9 bene ſi ad eos appellatũ fuerit.h dicit pn.
d ¶ Rothomageñ.idez in alijs archiepis.ſ.e.li. de penis.romana.ð offi. or.romana.in fi.
e ¶ Subditis.ergo infe riores epis bene poſſunt excõicare:quod dic vt.ij q.j.nemo.ſ.de of.or.cum ab eccleſiar.
f ¶ Impartiri.niſi h ha beat de ɔſuetudine.ſ.e. romana.j.rñ.in fi.
g ¶ Prouocatum.puato tñ eo quod habes.j.§.ſ ſi ex cauſa.7.§.ſe.
h ¶ De parte aduerſa.ñ dicit de iudice q2 tũc ſe cus vt p3 per ſequentia.
i ¶ Appellatiõis.ſi enim appellaſſet:archieps tũc eſſet cõpetens iudex.eſt enim vnus de caſibus in quo iuriſditionẽ h3 i ſb ditos ſuffraganeor.nõ. ſ.ð of.ordi.paſtoralis.
k Ipſis.archiepiſcopo vel officiali eius.
l Pena.ſ.e.li.ſacro.7 c.cũ medicinalis.
m Debent eũ.q2 tũc ar chiepiſcopus eſt cõpetẽs iudex.ſ.rei 7 ſic vna via pmittitur q alia pb be tur:quod dic vt.j.de reg.iur.cum quid.
n Pro al o.ſecus enim ſi ex officio. vt p3 in pri.§.
o ¶ Defenſione.vt.ſ.c.pxi.7 eſt ſimilis diſtinctio ſ.de appel cum ſpeciali.
p ¶ Cam ſuã.7 ãn oia ille abſoluet.j.§.ij.niſi in caſu ibi poſito

ſicq3 vtrũq3[a] quodãmodo gla diũ 7 tpalem 7 eccleſiaſticum alter videl3 altero adiuuare: maxie quia hi duo gladij con ſueuerũt exigente neceſſitate ſibi ad inuicẽ ſuffragari[b]: 7 in iuuamẽ alterius ſubuentione mutua freqnti9 exerceri. Idẽ

Venerabilib9[c] 7.j. cete rũ rothomagẽſi[d] archi epo vel eius officiali nõ licet excõicatis ab archidiaconis vel alijs ſubditis[e] ſuffragane orũ ipſius archiepi cu3 nec ex cõicantium nec excõicatoru3 ſint iudices abſolutiõis bene ficiũ ipartiri[f]. ¶ Excõmunica tos aũt ab ipſis ſuffraganeis vel eorũ officialibus poſſunt abſoluere:ſi ab ipſis litiganti bus ad eos fuerit puocatum[g] ¶ Neutra vo ptiũ appellãte ſiqua ipſar per archiepm vel eius officialẽ ab excõicatione ɔtra eam lata p reliq poſtulet ſe abſolui:vel alias corã eis de pte aduerſa[h] q̃rimoniam ſi ne appellationis[i] iterpoſitiõe deponat:ñ eſt in hoc ab ipis[k] cũ ſui nõ ſint iudices audiẽda ¶ Sed ſi excõicatus deponat apud eos de ſuffraganeo vt i ponatur ei pena[l]:7 pro ſuo in tereſſe ſuper iniuſta excõmu nicatiõe querelã audire vtiq3 debent[m] eum: ſecus autem ſi queratur de ipſo vt relaxetur huiuſmodi ſnia cõtra ſe ab eo pro[n] alio pmulgata.qm̃ tueri hãc cãm ñ ad ipm ſuffragane um:ſ3 ad eũ p quo ẽ ſnia lata ſpectat. ¶ Attñ ſi ſuffragãe9 vel extra iudiciũ p ſuor defẽ ſione[o] iuriu3 vel etiã i iudicio ex ſuo pcedẽs officio ingrẽdo videl3 vel ſiſe quid agẽdo ali quẽ excõicet:i hoc caſu ɔueni end9 eſt ipſe ſuffragane9 corã archiepo vel ei9 officiali quia ipſi9 inteſt defendẽ cãm[p] ſua3 Porro archieps vl ei9 offi ciales excõicatos a ſuffragãe is ſemp añq audire cãm inci piãt in caſib9 in qb9 eis iuriſ ditio cõpetit iuxta ecclie for mã[q] debẽt abſoluẽ vtpote ſi p9 diffinitiuã fuerit excõicatiõis ſnia pmulgata 7 ad eos fuerit appellatũ[r] exceptij caſib9[s] in q bus iura phibẽt p9 ſniam ap pellare. ¶ Silr ſi ſuffragane9 extra iudiciũ excõicet aliquez p ei9 offenſa vel p ſui defenſi one iuris 7 ſup hoc q̃rimoniã ille pponat.ẽ ille pmit9 iuxta formã ecclie abſoluẽd9 niſi ſuf fragane9 pbatur ſe offerat q p manifeſta offenſa excõicati onis eum vinculo innodauit[t] ¶ Idẽ[v] ẽ etiã ſi queq p pſum pta ɔtumacia videl3 qa citat9 pfixo ſibi termio nõ cõparuit excõicatiõe ɔſtringat.qa ſi ſic ligat9 pppoſita q̃rimonia petit ab archiepo ſe abſolui ſiue qñ ſuffragane9 ex ſuo pceſſit offi cio:ſiue qñ eſt ad ipſum archi epiſcopũm ante diffinitiuam ſententiã appellatu3:7 ab ad uerſario pponat q abſoluen dus nõ ſit:nec pãdi ei debeat iudicij adit9:niſi prius expen ſas reſtituat: 7 iudicio ſiſti ex hibeat cautionẽ:ipeq3 rñdeat q recte ɔtumax reputari non d3 p eo q i itinere capt9[x] vel

q ¶ Formam.ſ.eo.cum deſideres.
r ¶ Appellatũ.poſt diffinitiuã ſniam 7 poſt excõicati onem.7 hic terminari puto dubitabilẽ qõnem qua q ritur ex decre.nõ ſolũ.an appellatio interpoſita poſt diffinitiuã infra.x.dies reuocet p modũ attẽtati excõ mmunicationẽ me dio tpe inter ſen tentiã 7 appella tionẽ latam:ſicut reuocat alia attẽ tata.7 p iſtã lrãm eſt dicendũ q nõ imo ẽ neceſſaria abſolutio.de tali eni ſnia loquitur iſte.§.7 q ita ſit ver p3.q2 excõi catio aut ſtatiua let:aut ſtatim nõ valet.ſ3 pone q poſt ltã ſniam i fra.x.dies iudex excõicet partem nõ parentem: po ſtea illa parſ non appellat:nõ ẽ du biũ q bene ligat ſententia.ſpecia le ergo ſit in illa q p appellationẽ ſequente3 nõ an nulletur:l3 male fecerit iudex exe quendo infra.x. dies.7 excõicãdo cũ tolleret illi bñ ficiũ iur.j.ſ.appel lãdi qd eſſe non debet.j.de re.iu. idultũ.alij dicũt hoc eſſe imutatũ per decre.non ſo lũ que ẽ poſteri or:quod non cre do rõne pdicta.
ſ ¶ Caſib9.ques vide.ſ.e.li.ð ap. romana.§.ſi aũt
t ¶ Innodauit. ſ.e.ſolet.7 dabit termin9 octo die rũ ad hoc pban dum.vt ibi
v ¶ Idẽ eſt.ſ.q p mitus debet ab ſolui vt dr in fi.
x ¶ Captus.ſic.ſ ð pig.c.ſignificã te.7 q dicit captus intelligere poſſumus etiã a priua to q2 ex quo venire nõ potuit nõ fuit ɔtumax.ergo nec excõicandus.xj.q.iij.nemo epor.ſed quo ad reſtõne3 expenſar bene diſtingult an a iudice an a puato cap tus fuerit vt in pmo caſu nõ ɔdẽnetur ad expenſas.

ſcu̅do ſic. qꝛ h̔z regreſſum co̅tra illu̅ ꝓuatu̅ capie̅tem. ff. ſiqs cau. l. ij. in fi. ⁊ l. iij. ⁊ intelligas capt⁹ no̅ fui ꝓcuratione ⁊ dolo. vt in dicta l. ij. ad fi.

a ¶ Impedimen to. puta valitudine tempeſtate vi fluminu̅. multa i pedimenta videre potes. ff. ſiquiſ cauti. l. ij. ⁊ iiij. ⁊ qꝺ dicit de impedimento: ide̅ dic ſi alia ro̅nabilis ca̅ ꝑter impedimentu̅ ſubee̅t puta qꝛ ꝓbabiliter credeſ terminu̅ ꝓrogatum. s̄. de reſti. in integru̅. ex litteris.

b ¶ In iudicio q̄ ſi ſi extra iudicium hoc dixerit. ſec⁹ ſicut nec nocet ꝯfeſſio extra iudiciu̅ facta qꝺ dic vt. s̄. de ꝯfeſ. c. vl. vnde ꝑ h̄ videtur ꝙ ſi nu̅cio citanti dixerit ſe nolle venire ⁊ nu̅cius ſic retulerit no̅ ꝓpterea dicatur vera co̅tumacia. ⁊ facit qꝺ dixi. s̄. de ꝯfeſ. c. ij.

c ¶ Offenſa. s̄. ꝺ v̄. ſigni. ex parte ⁊ c. cum olim.

d ¶ Tutu̅. iuſta erat expectatio ſi vera fuiſſet. s̄. de ap. ex parte. s̄. eo. li. de ꝓui. cu̅ ꝑ ſone. cu̅ ſi.

e ¶ Decendium. ſic. s̄. de elec. cum dilecti. ad fi. tranſit igitur interlocutoria in re̅ iudicatam. ſi infra x. dies no̅ fuerit appellatum quo ad parte̅: h̄ no̅ quo ad iudicem qꝺ dic vt. s̄. ꝺ ap. cu̅ ceſſa̅te. io. an.

etiam alio impedimento[a] dete̅tus in termio co̅parere nequiuit: tunc ꝓtinus ſibi iuxta formam eccleſie beneficiu̅ debet abſolutionis impe̅di. Sec⁹ autem ſi ſe contumacem confiteatur: vel al̄s de contumacia ſua conſtet quia forte predixerat in iudicio[b] ꝙ minime co̅pareret. tu̅c enim cu̅ manifeſta ſit contumacia ⁊ manifeſta reputetur offenſa[c] no̅ e̅ ei niſi primo expenſa̅ ſatiſfactione ac de ſtando iudicio cautio̅e preſtita abſolu̅tio impendenda.

Et hoc ipſu̅ eſt in ſimilib⁹ obſeruandum: ſicut ſi aliquis ad certu̅ locum citetur ⁊ ille ꝓponat ipſum no̅ eſſe ſibi tutu̅[d] ⁊ iudex poſtea in eu̅. quia non ꝓbauit hoc nec co̅paruit: ſententia̅ excōicationis ꝓmulget nam tunc ſi excōmunicat⁹ ipſe ad ſuperiorem appellet. ⁊ ante omnia ſe ab eo petat abſolui: cum ꝓbare coram eo velit ipſum locum non exiſtere ſibi tutum: in hoc eſt proculdubio audie̅dus: cum preſumpta ſolu̅modo eius co̅tumacia videatur. ſed ſi iudex ꝓnunciaſſet locum illum eſſe idoneum ⁊ ſecurum ⁊ ille non comparuiſſet ac ideo excōmunicaſſet eu̅de̅ ipſe poſtmodum ſuper hoc niſi poſt latam interlocutoriam infra decendium[e] ꝓuocaſſet nullaten⁹ audiri debet. Sz ſi ex cauſa legitima ſeu ꝓbabili quis appellet: puta quia locus eſt tutus: ⁊ poſt appellationem huiuſmodi excōmunicatione ligetur: ac deinde conſtet ſuperiori ꝙ ad ipſu̅ ex tali cauſa extitit ꝓuocatum: non illico[f] ꝓnunciare debet excommunicationiſ ſententiam fore nullam: ſed poteſt ea̅ ad cautelam iuxta forma̅ eccleſie relaxare. Sane ſi certum eſt excōmunicationis ſententia̅ eſſe iuſta̅ velut cu̅ ꝓpter manifeſtum exceſſum eſt in aliqu̅e ꝓmulgata: ſuperior iudex niſi periculum ſit in mora: excōmunicatu̅ ad excōmunicatorem ꝓrſus remittere dz nec dz eum abſoluere niſi excōicator requiſitus malicioſe denegat exhibere. Si vero conſtet huiuſmodi ſententiam ee̅ iniuſtam: nequaq̄ remittendus eſt ad ſuu̅ excōicatore̅ excōicat⁹: ſz dz ſine difficultate aliq̄ mox abſolui. Qꝺ ſi dubitetur vtru̅ iuſta ſit vel iniuſta ſuperior: niſi excōicatori deferat: relaxare iuxta formam eccleſie pōt illa̅: q̄q̄ honeſtius ⁊ conuenientius agat ſi ei deferat in hoc caſu. Ubi aute̅ ſuꝑiori ꝯpetit de excōicatione cognoſcere: abſolutio ſeu relaxatio qua̅ ipſe fecerit tenet: lz forſita̅ ſit iniuſta. qm̄ ⁊ ſi ꝯ̈ ius litigatoris: n̄ tn̄ ꝯ̈ iuſ ꝯſto̅nis[k] abſoluit. Deniq̄ a ſubditis ſuffraganei emendas pecuniarias pōt archieps̄ ſm̄ co̅ſuetudinem regioniſ exigere i caſibus in qb⁹ ei lz eos excōicationis vinculo inodare[l]. Poteſt quoq̄ archieps̄ beneficiu̅ abſolutionis iuxta forma̅ eccleſie no̅nu̅q̄ ipe̅dere ad cautela̅: vtpote ſi aſſeriſ i excōicationis ſn̄ia intolerabile̅[m] errore̅ fuiſſe patenſ exp̄ſſum. i. aliquid ſub vi p̄cepti vel ma̅dati apte in ea contineri: qꝺ co̅iter vel in ſuo genere eſt peccatum veluti ſi dicat forte aliquiſ ſe a ſuffraganeo excōicatu̅ fuiſſe ꝓ eo ꝙ elemoſynam pauperi tribuebat: vel qꝛ faciebat aliquid aliud qꝺ in ſe bonum eſt aut q̄a non operabatur id qꝺ ſuo actu illicitum eſt ⁊ prauu̅ ⁊ ſuffraganeus ipſe aſſerat ꝙ ꝓ digna ⁊ rationabili cauſa: vel pro conſeruanda vel exequenda iuſticia[n]: hoc illi prohibuiſſet: vel etiam iniunxiſſet n̄a̅ tunc archieps̄ ad cautela̅ abſoluere[o] poteſt eu̅. Sil'r ſi aliquis ꝓponat ſe ante diffinitiuam ſn̄iam in iudicio vel extra p⁹ appellatione̅ ex ca̅ le

f ¶ Illico. ante enim q̄z de nullitatate ꝓnu̅cieſ oz ꝙ doceatur de v̄itate cauſe appellatio̅is. nec ſuffic̄ ad hoc ꝓnu̅ciandum ꝙ oſtendat ſe ex cauſa legitima appellaſſe. ad idem s̄. de appel. interpoſita in princi.

g ¶ Nec dz. tamen ſi abſoluerit tenet abſolutio. vt. j. §. vbi au̅t.

h ¶ Exhibere. s̄. e. per tuas. s̄. de of. dele. cu̅ ꝯtingat. ⁊ c. prudentiam.

i ¶ Competit. ſi igiſ ei ſi competeret non tenet abſolutio ꝓpter defectu̅ iuriſditionis. vbi co̅petit tenet: lz iniuſta ſicut ⁊ iniuſta excōicatio. xj. q. iij. c. j. par eni̅ ius dn̄s ce̅voluit ligandi ⁊ abſolue̅di de pe. diſ. j. verbum.

k ¶ Co̅ſtitutio̅is. ad idē ij. q. vj. §. diffinitiua. ⁊ s̄. de re iudi. cu̅ inter.

l ¶ Innodare. excōicatio eni̅ no̅ eſt pena ſed medicina queda̅. s̄. e. c. j. a̅te ḡ q̄z excōicet ꝓ ſatiſfactio̅e delicti ⁊ in abſolutio̅e vl poſt pena̅ pecuniaria̅ imponere poterit. ⁊ facit ad ea q̄ no̅. s̄. ꝺ pe. lz. io. an.

m ¶ Intolerabilem. xj. q. iij. ſi is qui p̄eſt. ⁊ quomodo hoc intelligatur. vide s̄. eo. per tuas.

n ¶ Juſticia. ſicut ſi p̄cepiſſet vt homine̅ ꝑcuteret: ⁊ dicit ſe hoc feciſſe ꝓ exeque̅da iuſticia. vel ꝓpter delictu̅ ſuu̅ ꝓhibuerat eu̅ dare elemoſyna̅: ſicut etia̅ interdu̅ ob hoc quis ꝓhibetur ab oblatio̅ib⁹. xvij. q. iiij. c. miror. vel propter delictum illi⁹ cui elemoſynam tribuere volebat: quia vtilius panis eſurienti tollitur q̄z ⁊c. v. q. v. non omnis. ioan. an.

o ¶ Abſoluere. al̄s vt ita replicaretur: denunciaret ſententiam illam nullam. s̄. e. per tuas.

p ¶ Similiter quod hic

134

gitima interpositam vinculo excōicationis astrictum: pōt archiepiscopus postq̄[a] sibi de hoc ꝯstiterit etiā priusq̄[b] incipiat de veritate cause appellationis cognoscere absolutionis illi beneficium ad cautelā iuxta formā ecclie impartiri:

Alexander quartus.

Decernimus[c]: vt iudices seculares p censurā ecclesiasticam ab ecclesiasticis iudicibus canonica[d] monitione pmissa repellē excōicatos ab agendo[e] patrocinando[f] et testificando[g] in suis curijs et iudicijs ꝯpellantur.

Gregorius x. in concilio generali lugd.

Constitutionē[h] felicis recordatōis ino[i]. pape. iiij pdecessoris nři q̄ phibet pticipātes excōicatis ea pticipatiōe[k] q̄ solā minorē[l] excōicatiōnē iducit: monitione canonica non pmissa maiori excōicatione ligari: decernens pmulgatā aliter excōicationis sententiam non tenere[m]: ad tollēdū oēm ambiguitatis scrupulū[n] declarātes decernim⁹: ita demū eē monitōz canonicā i hoc casu si alijs rite servatis[o]

dicit dixerat. ꝫ. e. §. sed si ex causa.

a Postq̄. de hoc no. q̄ necesse ē cōstare prius appellatū: q̄ñ fieri h̄ relaxatio ad cautelam de excōicatione q̄ dr̄ lata post et p hoc iam obtinui in cā q̄ petebat absolutio ad cautelā excōicationis: q̄ dicebat lata post appel. legitimā: et eodē die lata fuerat excōicatio: et interposita appellatio: nec apparebat q̄ primo dicebant enim q̄ petēs hoc necesse hēbat pbare. s. q̄ prius appellatū fuerat: lȝ non hēat necesse pbare veritatē cause: q̄ illa pbata non absolueret ad cautelam. imo pnunciaretur nulla snīa. ꝫ. e. p tuas. de of. dele. cum ꝯtingat. et ita est vex p hanc lrām: tūc ergo iudex appellationis absoluit ad cautelam: q̄ñ ꝯstat q̄ p⁹ appellationē lata est sententia excōicationis. nec adhuc constat de veritate cause.

b Priusq̄ icipiat. plus ergo ptātis hn̄t in hac absolutione ad cautelā q̄ in inhibitione: quā facere nō pñt: nisi prius incipiāt cognoscere de vitate cause ap. interposite ante diffinitiuam q̄d dicvt. ꝫ. e. li. de ap. romana. §. q̄ si.

c Decernimus. seculares. certū ē q̄ ptās secularis minor ē ecclīastica. ꝫ. de ma. et obe. solite et ei subest: vt ibi. et. xcvj di. duo sunt. et ideo cēsura ecclīastica coerceri pōt: vt sequitur Et q̄d continetur nomine censure habetur. ꝫ. de ver. sig. q̄renti. et ꝯcor. ad hanc decre. ꝫ. eo. li. de fo. ꝯpe. c. ij. et de iniur. lȝ. ꝫ. de excep. c. ij.

d Canonica xxiiij. q. iiij. de illicita. ij. q. ij. c. idigne. ꝫ. de sen. ex. sacro. et illa recte dicet canonica de qua cauet. j. c. pxi. ij. rñ.

e Agēdo. et recōuenendo: q̄ sicut nec agere: sic nec recōueni re pōt. ꝫ. de excep. cum inter priorem. a defendendo nō repellit vt. ꝫ. de iudi. intelleximus. ratio ibi patet: et quid de impetrando vidisti. ꝫ. eo. lib. de rescrip. c. j.

f Patrocinādo. ecclīa ergo priuat aliquē interdū ppetuo interdū ad tps officio postulandi: et ꝯcor. ꝫ. de here. si aduersus. et c. excōicam⁹. §. credētes. ꝫ. e. li. de penis felicis. §. q̄d sigs ad finē. et pcedit hoc ēt iterdū ex alieno delicto: vt ibi et sunt isti ptim de primo ordine nō postulantium: q̄ etiā p se postulare nō pñt in agendo: de quo dic: vt. iij. q. vij. §. tria. Est aūt postulare desideriū suū vel amici sui i iure apud eum q̄ iurisditioni pre est exponere vel alteri⁹ desiderio ꝯdicere. vt ibi et. ff. de postu. l. j. et itellige hoc nō solū i aduocato: sed ēt i pcuratore. ꝫ. de pba. p⁹ cessionē. si. n. nō audit p se multo minus p alio. iiij. q. vj. oībus. ad hoc. ꝫ. eo. dilecto.

g Testificando. excōicatus ergo maiori intelligas testificari nō pōt. ꝫ. de testi. veniens. ij. in fi. vnde si dicatur excōicationis snīa nulla: i defectū pbationū ꝯsueuerūt absolui ad cautelam vt ibi vides q̄ non potest testificari. Sed nunq̄d excōicatus poterit testari: de hoc p ino. de do. et ꝯtu. vitatis. p hosti. de excep. pia. p gar. de vsur. quāq̄ p guil. in spe. de instru. edi. §. ꝯpēdiose. circa pn. Et vr̄ q̄ lȝ ista iudicialia phibeant: extraiudicialia nō: sicut. ꝫ. c. solet ad fi. s̄m hosti. et gar. testari nō pōt q̄ separatus ē a cōione ecclesie. et separato a cōione ecclie omne beneficiū ex legibus descendēs interdicit. et guil. sequ⁹ inno. et pe. de samp. tenet. ꝫ. de excep. pia. q̄ pōt testari et pe. de vndalla tenuit opi. ho. et gar. et hoc pp periculū cōionis cū excōicato cui cōicandū non ē: et denegat. i auc. de priuil. do. here. mu. n̄ pstā. §. antepe. et act⁹ legitimi eis interdicunt: vt hic et ē filis s̄m eos dpor tato q̄ est intestabilis. ff. de testa. eius cui. § j. ar. p et ꝯ. ꝫ. de here. excōicamus. §. credētes. Quid dices de tabelliona tu: nūq̄d instrum ꝯfectum p excōicatū valet: vr̄ valere ar. pdi. §. credentes: vbi dr̄ de excōicato: q̄ si satisfacē contēpserit ifra annum ex tunc instrā p ipȝ ꝯfecta nō valent ergo a contrario prius scilicet ante annum cōfecta valebant: licet esset excommunicat⁹. alij contra p q̄bus optie. iij. q. iiij. nullus ibi nullus anathematizatox suscipiat: nec a quoq̄ credant: que ab eis dicūtur vel ꝯscribuntur. ꝫ. e. nouerit. alij vt ho. et guil. dicūt q̄ q̄diu ei⁹ excōicatio ē occulta valet istrȝ ab eo ꝯfectū vel si sit manifesta: nec pōt pbari. ar. ff. de offi. psi. barbari⁹. iij. q. vij. §. tria. C. de cesti. l. j. ꝫ. de re iudi. ad pbandū. de excep. pia. §. si vo. sec⁹ si sit notoria. de excep. exceptionē. de coha. cle. et mu. vr̄a. sicut. n. ibi notorius ꝯcubinari⁹ suspensus ē quo ad se et quo ad alios ita notorie excōicat⁹ tabellio et ptor publice nūciatus repellit etiā ab extraiudicialib⁹ j. e. lȝ io. an.

h Constōnē. Nō valēt excōicatio lata i pticipantes nisi fuerit moniti noiatiȝ et canonica monitio dr̄ q̄ h̄ dier iterualla nisi necessitas facti aliud suadeat. hoc dicit.

i Innocentij ꝫ. e. statuimus.

k Participatione. denotat q̄ ē q̄dā pticipatio q̄ iducit maiorē. s. q̄ i crīe fit. ꝫ. e. si ꝯcubie. et c. nup. ē alia q̄ iducit minorē vt cū q̄s pticipat sciēter excōicato maiori i locatōe osculo mēsa et silib⁹: et ab hac excipiūtur certe psone: vxor. fili⁹ s̄u⁹ et alij de q̄b⁹. xj. q. iij. q̄m multos. ꝫ. e. q̄ i dubijs. et c. se. et s̄ȝ guil. et gar. icurrit quis minorē excōicatōeȝ. mittēdo nūciuȝ vl' lrāȝ excōicato ac si ille psonalr loq̄ret: ad h̄. ꝫ. e. li. de ele. vbi piculū. §. nulli ipe. n. loq̄ vr̄ nūciū mittēdo vl' lrās. ff. de ꝯsti. pe. l.

l Minorē. de ipi⁹ effectu hēt. ij. q. iij. engeltru (et lȝ dā. et. ꝫ. de excep. a nobis.

m Scrupulū. hoc dicit. q̄ ante istā ꝯstōneȝ si iudex monebat in genere: q̄ null⁹ cōicaret dicebāt q̄dā talē monitōȝ canonicā: alij nō: q̄d dubiū h̄ ꝯstō declarat.

n In h̄ casu. s. q̄ñ pp pticipatōeȝ vl' i pticipātes excōi

o Seruatis. s. q̄ iferat cā sup q̄ fit moni(care maiori tio: et q̄ sint pñtes p quos possit pbari et q̄ sint ibi interualla. ꝫ. e. sacro. et. j. e. c.

eos q monẽtur exp̃mat noĩa tiꝫ. ¶ Statuim⁹[b] quoqꝫ vt int monitiones q̃s vt canonice p mulget excõicationis s̃nia sta tuũt iura p̃mitti iudices siue monitiõib⁹ tribus vtant siue vna[c] p oĩb⁹ obs̃uẽt aliq̃ꝝ die rũ ꝯpetẽtia[d] int̃ualla nisi facti necessitas[e] alit̃ ea suaserit mo deranda. Idẽ in eodẽ.

Presenti[f] gñali declara m⁹ edcõ bñficiũ relaxa tiõis ad cautelã[g] q̃ ad int̃dicti s̃nias i ciuitates castra vel q̃li bet alia loca siue terras aliq̃s gñalit̃ p̃mulgatas locũ aliq̃ ten⁹ ñ hẽre. Idem in eodem.

Quicũqꝫ[k] p eo q̃ reges[l] principes barones nobi les baliuos vel quoslibet ⁊ mi nistros[m] eoꝝ aut quoscũqꝫ ali os excõicatiõis suspensionis seu ĩterdicti s̃nia fuerit p̃mul gata licentiã alicui dederint occidẽdi capiẽdi seu al's ĩ p̃so nis seu bonis suis vel suoꝝ[n]

a Noiatim. s. p̃prijs nõibus expssis vel alijs idubita bilib⁹ circũstãtijs q̃ hẽbãt vicẽ p̃prij noĩs. ff. si cer. pe. l. certũ. ꝫ. de testi. lꝫ. ij. ꝫ. e. li. e. ti. c. ij. Idẽ si dicat moneo filiũ. p. cũ ille vnicũ filiũ hẽat. ff. ꝯ libe. ⁊ po. l. ij. ⁊ insti. de exhere. liberoꝝ. §. noiatim. secus si duos haberet qꝛ tũc neut̃ eoꝝ mo nitus videtur: vt ibi. Dicũt tñ q̃dã q̃ hec decre. locũ hꝫ qñ singulares ⁊ noiate p̃sone ex cõicant̃: q̃a tunc requirit̃ monitio spãlis. si aũt gene raliter ferret̃ s̃en tẽtia: tũc dicunt sufficere genera lẽ. ⁊ si adhuc re manent antiqua iura. sed tuti⁹ est dicere q̃ hodie i genere excõmui nicatio in partici pantes ferri non possit. ⁊ sic sit sblatũ. qꝺ dicitur. ꝫ. e. qꝺ in dubijs in fi. Sed valebit ne monitio si iudex generaliter mõet oẽs de collegio vel vniuersitate. ⁊ videt̃ q̃ sic. quia tantum valet generalis monitio quo ad oĩa quantũ specialis quo ad q̃dã ff. de admi. tu. si duo. in fi. ⁊ qꝛ semp gene ralib⁹ spalia insũt. vt. ff. de reg. iur. semp in gñalib⁹. ꝫ ꝯ̃riũ ẽ veꝝ s̃m guil. h̃ p̃ hãc ꝯstõnẽ ⁊ s̃m eũ si ignorat noĩa illoꝝ de ꝯuẽtu: cogat rectorẽ ꝯuẽtus vel vniuer sitatis ad indicandũ sibi illa noĩa. ff. de condi. ob tur pem causam. l. iiij. §. fi.

b ¶ Statuimus. sic ꝯstrue statuim⁹ quoqꝫ vt iudices siue monitionib⁹ tribus vtant̃: siue vna p oĩbus obser uent aliquoꝝ dieꝝ cõpetẽtia interualla inter monitio nes quas iura p̃mitti faciũt vt s̃nia excõicationis ca nonice p̃mulgetur.

c ¶ Una p oĩbus. dicit ergo iudex interdũ. monemus te p p̃ma: qua finita monet p scd̃a: qua finita monet p tertia. interdũ vna monitione facit tres: sic monemus te q̃ vsqꝫ ad diẽ talẽ p p̃mo: talẽ p scd̃o: talẽ p tertio ⁊c̃. Interdũ vnã tm̃ dat dilationẽ vt mõem⁹ te q̃ vsqꝫ ad talẽ diẽ p p̃mo scd̃o ⁊ tertio p̃emptorio a c̃oione ta lis ⁊c̃. ⁊ hoc vltimo casu est interuallũ inter monitionẽ ⁊ sententiam.

d ¶ Cõpetentia. hoc iudex moderabit̃ p p̃sonaꝝ ⁊ ne gocij q̃litate. ꝫ. de ap. cũ sit romana. de of. dele. ꝯ causis

e ¶ Necessitas. vt qꝛ p̃tes sũt ad rixã vel arma p̃ate nec curant monitiões ep̃i. ff. de vsufruc. l. eq̃ssimũ. int̃duꝫ eniꝫ nec locus nec tempus patitur plenius deliberare ꝯsiliũ. ff. de exer. l. j. p̃mo r̃nso.

f Presenti declaram⁹. nõ. q̃ q̃dã olim ꝯ̃riũ dicebãt ⁊ p eis faciebat qꝛ excõicatio ⁊ interdictũ parib⁹ passibus ambulare videbant̃. ad hoc. ꝫ. de ap. ad hoc q̃m. ꝫ. eo. cũ medicinalis. ꝫ. e. romana. in p̃n. ⁊. c. vene rabilibus in p̃n. j. e. statutũ. ⁊. c. is cui cũ si. vnde sicut excõicatio p̃ot tolli ad cautelã vt. ꝫ. e. solet. ⁊. c. venera bilibus. §. sed si. ⁊. §. pe. ⁊ vl. sic de interdicto videbat̃: imo multo magis. qꝛ p interdictũ plurimũ puniũt nõ obnoxij. ꝫ p excõicationẽ nõ sic: vt. ꝫ. eo. romana in fi. vnde poti⁹ videbat̃ i eo q̃ꝫ in excõicatiõe subueniẽdũ qꝛ etiã plures ligat ⁊ plura bona tollit. ⁊ qꝛ al's sũt paria. j. e. is cui. ꝫ. e. c. j. Que ergo fuit hui⁹ iuris rõ ⁊ reprobatis alioꝝ solu tionibus quoꝝ q̃dã dixerũt: sic placuit grego. que reprobat p hoc v̄bũ declaram⁹. alij dixerũt hoc factũ vt magis timeret censura ecclesiastica. tertij ne finis vni⁹ negocij alteri⁹ sit exor diũ. C. de fruc. ⁊ li. expen. terminato. cũ hec rõne s̃i roborẽt̃. dic q̃ hoc statu tũ ẽ p̃pter c̃oionis p̃icu lum. in excõicato ergo ad alioꝝ cautelã fit hec abso lutio. sed in p̃ticipatione interdictoꝝ nõ ẽ tantum p̃iculũ: ⁊ iõ sec⁹. vnde et interdicti t̃pe quedam sa cramẽta miñistrant̃ ⁊ in terdũ celebrant̃. ꝫ. ꝯ spõ. nõ est nobis. ꝯ pe. ⁊ re. q̃ in te. ꝫ. e. rñ. ⁊. c. p̃mittim⁹ j. e. q̃m. ⁊. c. vl. sed ꝯ̃. ꝫ. de ap. ad p̃sentiã vbi ad cau telã excõicati dat̃ absolu tio. vnde dic q̃ s̃õ aliud i excõicatiõe q̃ꝫ i int̃dicto. qꝛ excõicatio ẽ mortis eterne dãnatio. ⁊ iõ festinare debemus vt mortu⁹ ⁊ a xp̃o sep̃atus p excõicationẽ reintegret̃ xp̃o p ab solutionẽ. maiorib⁹. n. malis dꝫ sincera charitas subuenire. l. di. vt ꝯstitueret̃. in interdicto aũt nõ tradit̃ q̃s sathane. nec ẽ ibi tantũ p̃iculũ: ⁊ iõ nec tantũ festinandũ. ea etiã rõne. qꝛ i in terdicto volũt iura vnũ pati p reliquo: in excõicatiõe sec⁹: vt ꝫ. dixi. Preterea excõicatio nõ p̃ot suspẽdi nisi in totũ relaxet̃ ⁊ iõ in ea locũ hꝫ absolutio ad cautelã interdictũ p̃ot suspẽdi. ⁊ ideo nõ ẽ necessaria relaxatio ad cautelã. ꝫ. de ap. ad h̃ q̃m.

g ¶ Cautelã. qꝺ fit in excõicatiõis s̃nia. tũc qñ dꝛ nulla vt si p⁹ appellationẽ legitimã. secũdo si ꝯtinet intolerabilẽ errorẽ vt ꝫ. e. venerabilib⁹ cũ si. tertio in casu. ꝫ. e. statuim⁹. q̃rto si dica tur q̃ iudex nõ erat is q tulit s̃niam. de ꝯsue. c. ij. de p̃uile. cuꝫ olim. q̃nto si a iudice suo lata ẽ sed excõicato. xxiiij. q. j. audiui mus. ⁊. c. a p̃te. sexto cũ q̃s excõicat̃ a delegato ꝯ̃ delegãtis intẽ tionẽ. ꝫ. de p̃ben. c. vl. septimo si ab intruso vel a iurisditiõe sus p̃ẽso. xij. q. ij. c. alienatiões. octauo si ferat̃ a violãte interdictuꝫ hõis. ꝫ. de exces. p̃la. tãta. nono vbicũqꝫ p̃lat⁹ subditũ excõicat ꝯtra p̃uilegij sui tenorẽ. ꝫ. de p̃ui. cũ capella. ⁊. c. quãto. decimo s̃m quosdã quos sequor in casu. ꝫ. ꝯ exces. p̃la. cũ ad quorũdã Plures ex his casib⁹ ꝯp̃hendũt̃ sub q̃rto. vndecimo si ferat̃ a delegato ĩpetrato ab excõicato in casu ñ p̃misso. ꝫ. eo. li. de re scrip. c. j. ⁊ adde casũ nouũ. ꝫ. de of. ordi. qꝛ pleriqꝫ. io. an.

h ¶ Generaliter. qꝺ sit generale h̃es. ꝫ. de v̄. sig. cum in p̃tibus. Quid si ferat̃ nõ generaliter in loca sed spãliter in p̃sonã. dic q̃ bene poterit fieri relaxatio ad cautelã. argumẽtũ a cõtrario istius lr̃e. qꝛ spãliter interdicto oĩa sacra negant̃ ante absoluti onem. ⁊ sic idẽ qꝺ in excõicato.

i ¶ Nõ hr̃e. vnde si id fiat nõ valebit relaxatio p hanc litterã ⁊ ẽ si. ꝫ de his que vi metusue cã fiũt. c. vno. e. li.

k Quicũqꝫ. Dixi potuit ex facto decre. ꝫ. e. dilecto: ⁊ dic q̃ cũqꝫ etiã ep̃i. nec ob. ꝫ. e. qꝛ p̃iculosũ. quia nõ loquitur in sententijs excõmunicationis.

l ¶ Reges. est autem ordinarius regis is ep̃s in cuius dioces̃ delinquit vel domiciliũ habet. xcvj. di. si imperator. ⁊. c. duo sunt. vbi de hoc.

m ¶ Ministros. ad clericos potest referri ⁊ sic p̃prie seq̃tur verbum suspensionis.

n ¶ Suoꝝ. ꝯsanguineoꝝ vel familiariũ. ⁊ sic nõ casuꝫ in quo

ꝑcutiens ⁊ mandans ꝑcuti laicū excōicatus ē ad idē. ṡ. e. li. de elec. sciant cūcti. de imu. ec. quoniā. io. an.

a ¶ Grauandi. puta ne qs emat ab eis vel eis vendat vel his similia. ꝯcor. ṡ. de puile. quāto. de imu. ec. c. vl. ⁊ li.

b ¶ Occasione quoꝝ interest pncipaliter defendere fal. s ipaſ in iudicijs. ṡ. e. venerabilibus. §. ij. in fi.

lenter ablata restitui. xxiij. q. ij. dñs. sic ⁊ pater repetit filiū: quod dic vt. ṡ. de ꝯuer. infi. c. vl. sic ⁊ miles armate militie per magistꝝ militū in ciuilibus ⁊ criminalibus iudicaṫ. C. de iurisdi. om. iu. l. magisterie. sic ⁊ clerici corā suo iudice. ṡ. de iudi. at si clerici.

e ¶ Re integra. l. ita q nō sit ꝯtradicit isti vbi dī qꝫ lꝫ res non sit integra intra octo dies pōt fieri emendatio. pōt dici qꝫ hoc locū hꝫ in iniuria psonali: illud in reali vt in pma statim fit excōicatꝰ. in secūda tūc qn̄ infra octo dies nō restituerit vl dic qꝫ id qḋ sequiṫ respicit tpa istius ꝯstōnis: vt si tēpore istiꝰ ꝯstōnis ptextu illius licētie aliqua erāt occupata nisi infra octo dies reddantṙ: hēat locum pena. ⁊ est si. ṡ. ḋ rebꝰ ec. nō alie. hoc ꝯsultissime. §. laici vbi in cōpulsionibus iam factis datur tēpus ad reuocandū i faciendis ipso facto imponiṫ pena pmū verius.

d ¶ Octo dieꝝ. similis dilatio tēporis. ṡ. de excep. li. ⁊. ṡ. e. solet.

e ¶ Impensa. s. cū res nō extat vel placet leso. si. ṡ. e. li. de vsur. qꝫqꝫ. ff. cōmo. l. iij. §. j

f ¶ Incurrant. ⁊ si prius excōicati erant modo duplici finiendo sunt ligati quod eē pōt. vt nō. iij. q. iiij. engeltrudam. ṡ. de iude. ita quorundā.

grauandi[a] eos qui tales sententias ptulerūt: siue quoꝝ sunt occasione[b] prolate vel easdem sententias obseruantes: seu taliter excōmunicatis cōmunicare nolentes nisi licentiam ipsam re integra[c] reuocauerit vel si ad bonorum captionem occasione ipsius licentie sit processum: nisi bona ipsa fuerint infra octo[d] dierum spatium restituta: aut satisfactio pro ipis impensa[e] eoipso excōmunicationis incurrant[f] ¶ Eadem[g] quoqꝫ sententia sint innodati omnes qui ausi fuerint pdicta licentia data uti[h] vel aliquod premissorum ad que cōmittenda dari licētiam prohibuimꝰ alias committere suo motu. ¶ Qui autem in eadem sententia permanserint duorum mensium spatio: extunc ab ea non possint nisi per se. apo. absolutionis beneficium obtinere[k].

Bonifa. octauus.

Si[l] iudex laicus malefactorem captum detineat ⁊ is se clericum dicens ad curam ecclesiasticam petat remitti: vel curia ipsa eum tanqꝫ suum clericum repetat[m]: iudice[n] illum inficiante clericum: ac ob hoc minime remittēdū: dubitationis huiusmodi an. s. sit qui reperitur clericus ad iudicem ecclesiasticum[o] quia de re ecclesiastica ⁊ spirituali[p]: vocato tn̄ iudice sclari vl alio cuiꝰ interest[q] cognitio ptinebit ¶ Et si notoriū[r] fuerit qꝫ idem malefactor sit clericꝰ q huiusmodi puilegio gaudere debeat[s] statim absqꝫ alia cognitiōe vel[t] fama publica de hoc extiterit: aut[v] ipse p clerico cōiter hēbaṫ[x] incōtinēti etiā ante cognitionē[y] ḋ clericatu ecclīastice curie debet reddi. ¶ Idem eē cēsemꝰ si reꝰ ipse an̄ dephēsionē p laico publice se nō gerens dephēsus fuit in hītu clericali: tonsurā videlꝫ ⁊ vestes deferēs clicales[z] nā talē debemus clericū donec ꝯstat de ꝯ̄rio reputare[⁊] sicut de illo qui

n ¶ Iudice. secularī qui malefactorē detinet.

o ¶ Ecclesiasticū vide quod est. j. cognitio ptinebit

p ¶ Spūali. de qꝫ nec pncipaliṫ nec incidenter hꝫ secularꝭ iudex se intromittere. ṡ. ḋ ordi. cog. tuam q si. sint legi. per venerabilem. ⁊. c. latoꝝ. cum si.

q ¶ Interest puta aduersarꝰ q illū fecit detineri ⁊ p maleficio sec puniri. ⁊ sic hi sunt vocandi quoꝝ interest. sic ḋ ma. ⁊ obe. inter qttuor C. de euic. emptoꝝ fundi. Si aūt nō est aduersariꝰ puta q̄ iudex pcedit ex officio citabitur iudex. vt. ṡ dicit. ⁊ concor. ṡ. e. venerabilibus. §. ij.

r ¶ Notoriuꝫ. facti. s. quod nulla possit tergiuersatione celari. ṡ. de coha. cle. ⁊ mu. vestra. quia notorie cognoscitur p clerico vt archidi. vel archipsbyter vel psbyter boñ vl his similes. vel si est notorium iuris. ad idem. ṡ. de verbo. signi. cum olim.

g ¶ Eadē. s. maioris excōicationis.

h ¶ Uti. ⁊ sic mandās ⁊ mandatarius eadē pena puniuntur sic. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j § quotiens. nec excusat hic iussus maioris: qḋ dic vt dixi. j. de reg. iur. qꝫ qs. ff. ad. l. acqui. liber hō. ij.

i ¶ Alias. i. pter aliquam licentiā. sed nūquid ille tunc ratum habens excōicatus erit. distingue vt. j. e. cum quis.

k ¶ Obtinere. si incēdiarijs ecclesiaꝝ qui ex quo denūciati fuerūt nō possūt absolui ab alio qꝫ a papa. ṡ. e. tua. ⁊ si papa hoc nō expressisset. perpetuo potuisset ordinarius ipsum absoluere. ṡ eo. nuper.

l ¶ Si iudex laicus. si malefactor captus a iudice laico dicit se clericū. huiꝰ rei cognitio ad iudicem ecclesiasticū spectat. ⁊ si notorie vel publica fama vel cōmuni estimatione habetur p clerico statim fit remissio. idem si pus se gerebat p clerico ⁊ modo dephensus fuit in habitu clericali. si aūt pus se gerebat p laico. lꝫ modo in clericali habitu dephensus fuerit: nō fiet remissio donec fuerit de clericatu pbatū. sed interim contra eū iudex in nullo pcedet. hoc dicit. ⁊ declarat decre. ista ca que nō. inno. ⁊ hosti. ṡ. e. vt fame.

m ¶ Repetat sic ⁊ ciuitas repetit suū ciuem. ff. de rei ven. l. j. § j. ff. ad muni. l. de iure. sic ⁊ petit suo ciui iusticiam fieri. ⁊ vio

s ¶ Debeat: hoc ideo dicit. quia si esset clericus bufo vel goliardus ⁊ gestasset artē illam per annum. vel tertio monitus non destitisset. vel esset clericus vxoratus non incedens in habitu. vel esset bigamus vel degradatus talis non remitteretur quia puilegio non gaudet: vt. ṡ. e. li. de vita ⁊ hone. cle. c. vno. de cle. ꝯiu. c. j. ḋ biga. c. vno. de pe. c. ij. in fi.

t ¶ Uel. repete si.

v ¶ Aut. repete si.

x ¶ Habebatur. sic. ff. ad mace. l. iij. ff. de of. pto. barbarius. ṡ. de iur. pa. ꝯsultationibus.

y ¶ Cognitionem. s. cum est fama vel communis estimatio. quia si est notorium ibi non est necessaria cognitio.

z ¶ Clericales. ṡ. de vi. ⁊ ho. cle. ⁊. c. clerici.

⁊ ¶ Reputare. vt in quo statu reperitur i eo iudicetur p plenti: lꝫ posset inquiri de alio statu. ff. de inur. cum apud. §. si quis. ⁊. j. in fi. c.

in possessione ingenuitatis existit si dicatur ab alio libertin⁹ legalis[a] sanxit auctas vt pbā di necessitate ñ ipse sed aduersari⁹ astringat. Iustū est.n vt ipse talis quē gestat ex hitu q̄ usq3 appeat aliud p̄sumat q̄lis is eē cui⁹ fert hitū cōprobat[b] ex stigmate[c] nāq3 ꝯsueto fabricensib⁹ impmi latitās fabricēsis agnosc tur[d] ꝛ custodes aq̄ꝝ q̄s hydrophylatos noiant: q̄ eis infigi solēt annotatione signati[e]: manifesti sūt oib⁹ ꝛ angariaꝝ noie non tenent. Iisq3 stat⁹ alicui⁹ eē videt in q̄ ipse dep̄hendit donec ꝯtrariū doceat. Nō sic aūt volum⁹ obsuari si añ dep̄hensionem p laico publice se gerebat: ac pro tali cōiter habebat: q̄quis dep̄hensionis tpe reptus fuerit in habitu clericali[f] tūc.n. restituendus nō est q̄usq3 fidē d̄ titulo fecerit[g] clericali: cuius eidez pbationis onus[i] incumbat ppt p̄sumptionem[h] que aduersus ipsum orta est ex delatione laicalis habit⁹ p̄cedenti: ꝯ eū tñ interim quis pcessus[k] iudicis penitus congescat. Idem.

S Tatutū[l] grego[m] pape.x. factum ad declarationē ꝯstōnis innocentiane[n] q̄ phibet participantes excōicatis ea participatione que solū minorez iducit[o] maiori excōicatione ligari monitione canonica[p] non p̄missa: in suspensionis ꝛ interdicti sentētijs que pro h⁹i participatione plerūq3 ab ordinarijs vel delegatis iudicibus pmulgant: p̄cipim⁹ inuiolabiliter obsuari: decernētes easdez snias nō tenere aliter[q] pmulgatas. Idem.

L Icet[r] excōicatiōis[s] snia post appellationez legitimā[t] pmulgata per negligentiam appellātis appellationem suā mime psequentis nō ratificet nec ēt cōualescat[v] excōi

a ❡ Legalis. C. de libe.cā.ea que.ff.de libe.cā liberis: §.fi.ꝛ.l.cū necessitas.ff.de pba.l.circa.

b ❡ Cōprobat.hoc vult dicere hi q portāt talē habitū solent clerici esse.vnde iste putetur cleric⁹ sicut habitus demōstrat: vt q similē cū alijs vitā suscipiūt ꝛc. s̄. de statu.mo.recolentes.

c ❡ Stigmate.is verbū hēs.xxxiij q.ij.hoc ipsum.

d ❡ Agnoscitur. hoc habes.C. de fabricen.l.stigmata.li.xj.ꝛ dicit fabricensis q publica arma facit ꝛ i publicis fabricis ꝛ non alibi ꝛ dat p̄miceriio qui reponat i publicis armamētis.ꝛ est stigma instr3 quo eoꝝ brachia figurabantur.cui erat impssum nomen impatoris.facies vo nō figurabat C.de penis. siqs. ꝛ est si.huic.s̄. de cri.fal.ad audiētiam.

e ❡ Signati.C.d̄ aqueduc.l.decernimus.ad fi.ꝛ annotatio est.q2 singulis manib⁹ eorū impmitur nomē imperatoris. hydrophylati dicuntur ab hydra qd̄ ē vas vbi aqua defertur.vel hydra aqua phylare.i.custodire.inde hydrophylati.i.custodes aquarum.ꝛ ē si.quod de gazophylatio dicit.s̄ de proba.c.j.

f ❡ Clericali.multo ergo fortius si etiam deprehēsus sit in habitu laicali.ꝛ hoc denotat qd̄ dicitur q̄quis ꝛc. ꝛ licet dicamus q̄ vltima mora nocet.ff.de peri.ꝛ com mo.rei ven.l.illud.hec vltima possessio non reuelati in hoc q̄ fiat remissio.

g ❡ Fecerit.coram iudice ecclesiasticō.vt.s̄.j.respōso. ꝛ sic continentia cause diuidit ꝯtra.id.s̄.de seq̄stra.c. j.ꝛ est rō.q2 natura cause reqrit aliū iudicē.de or.cog. tuam.qui si.sint legi.lator.cū si. Sed detentus in seculari curia qūo litigabit corā ecclesiastico? dic q̄ forte relaxabitur datis fideiussorib⁹.sed nō ppter h̄ remittetur.j.eo.si clericos.in fi.vel litigabit p pcuratorē. nā eni facti hoc h3 q̄ interdū p aliū qs psequat causam s̄.de iudi.mulieres de sta regula.c.vno.ff de custo.re. l.ꝯsuus.hāc aūt fidē faciet p publicū instrm ordinationis sue.ij.q.j.l.gū per testes etiā poterit hoc pbare. s̄.de cle.peregri.tue.

h ❡ Presumptionem.nō.q̄ñ p̄sumptio est non sufficit nisi fiat fides de titulo.ꝛ cōcor.s̄.e.li.de p̄scrip.c.vno

i ❡ Interim.i.pendente pbatione de titulo clericali.est enim hoc p̄iudiciale de quo p̄mitus debet cognosci vt sciat an sit clericus ab ecclesiastico vel vt laicus a laico puniri debeat.ꝛ ē si.C. de ordi.cog.l.vl.iij.q.xj.in fi.

k ❡ Processus.ergo nō solū iudicare phibet sed etiā pcedere ad idē.s̄.e.ll.de here.c.vt inquisitionis.§ pe.

l ❡ Statutū. non tenet suspensio vel interdictū lata in participantes non premissa monitione canonica hoc dicit.

m ❡ Greg.s̄.e.ꝯstitutiō3

n ❡ Innocentiane.s̄.e.statuimus.

o ❡ Inducit. dic vt dixi s̄.e.constitutionem.

p ❡ Canonica. qd̄ dic vt s̄.e.constitutionē.

q ❡ Aliter.i.nō p̄missa canonica monitiōe ꝛ nominatim.parificata igit sūt i h̄ excoicatio suspēsio ꝛ interdictū.ad idē.j.e.is cui in fi.ꝛ concor.s̄.eo.ti.c.j.

r L Icet excōicationis emanauit ad declarationem eorum que nō io.an.tan.ber.ꝛ moder. s̄.de appel.sepe.ꝛ hoc dic per negligentiā non psequentis debito tempore appellationez excōicatio post eam lata non conualescit: sed poterit tunc denūciari: ꝛ debebit vitari: donec de sententie nullitate docuerit.

s ❡ Excōicationis.l3 de excōicatione expmat.idē puto de snia suspensiō is ꝛ interdicti cum eadē sit rō.ad hoc.s̄.c.pri.ꝛ.s̄.e.c.j.ꝛ.j.e. is cui.in fi.ꝛ.s̄.de appel.ad hoc quoniā.ꝛ idem in qualibet snia que nulla ē ipso iure ita q̄ non esset necesse appellare.s̄.eo.li. de re iudi.c.vl.quia tunc si condemnatus appellaret ꝛ non psequeretur.non ppter hoc conualesceret sententia eadem ratione.quod dico verum nisi talis esset casus quo ratificaretur per ap.snia nulla vt lata cū falso pcuratore.ff.rem ra. ha. iij §.falsus.de quo vide.s̄.de re iudi.c.

t ❡ Legitimā.si causa fuit vera ex quo fuit legitima sententia est nulla.s̄.e.per tuas.sed nisi appareat de eius veritate non poterit denūciari nulla.l3 tunc posset fieri absolutio ad cautelam.s̄.e.venerabilibus §.s3 si ex causa.ꝛ.§.vl.si ergo fuit nulla solo tractu temporis non potuit conualescere.s̄.eo.li.de desponi.impube.c.vno.ꝛ.j.de regu.iuris.non firmatur cum suis concordantiis.

v ❡ Conualescat.contra.ff.de his qui.no.infa.l.furti.vbi retro notatur infamia condemnatus de furto qui appel. non prosequitur.sic videtur retro debere censeri excommunicatus.ex quo appella.non prosequitur.sed non obstat.quia lex illa loquitur de appellatione emissa post sententiam ab ipsa sententia. hic de appellatione emissa ante sententiam.vnde ibi. appellatio suspendit effectum sententie iam late.s̄.de iureiurā.venientes.hic ante sniam iurisditionē suspēdit.vñ snia postea lata ñ tenet ppter iurisditionis defectum.

cat⁹ tñ noīatim vel spāliter ⁊ expresse[a]: q̄ post appellationez legitimam excommunicationis sñiam asserit in se lataꝫ si appellationē eandē infra tp̄s ad ipsaꝫ ꝓsequendam ab homine[b] vel a iure statutum nō fuerit: vt debuit ꝓsecutus: lapso eodē tp̄e excōicat⁹ publice nunciari[c]: ⁊ nedum in iudicialibus sed ēt i extraiudicialibus euitari. ac a legitimis actibus remoueri debebit: quousq; q̄ post appellationē legitimam[d] excōmunicatus fuerit: vel al's[e] de ipsius sententie docuerit[f] nullitate. Idez.

Si clericos[g] tue[h] iurisditioni subiectos pp̄ ɔmissos excessus ēt p laicos capi facias: ⁊ eos ne fugiāt i carcē pena[i] debita postea[k] castigādos icludas: te vel capiētes eosdē lꝫ nōdū appeat incorrigibiles illos eē: nulla credim⁹ excōicatōe nodari[l]: cū i his nisi al's ex ꝓposito excedat[m]: i ip̄is temeritas vel iniuria[n] nequeat dep̄hendi. ¶ Eosdē q̄z clericos[o] si de parendo iuri tibi fideiussoriā[p] dederit cautionē. detinere nō debes nisi excess⁹ enormitas vel alia cā[q] rōabilis eos suasit ōtinēdos. Idē.

Si sñia[r] iterdicti ꝓferat̄ i clerū[s]: nō intelligit̄: nisi aliud sit expressuꝫ i ea iterdictus pp̄ls hec ēt ecōuerso[t] vñ

a ¶ Expresse. iterdū enim fertur excōicationis sententia i personā incertam. v. q. j. quidam. ꝫ. de offi. ordi. si sacerdos.
b ¶ Ab homine. de quo dic vt no. ꝫ. de appel. cū sit romana.
c ¶ Nūciari. No. nō sequit̄: iste denunciatus est excōicatus: ergo excōicatus ē. hic. n. denūciatur qui forte excōicatus non ē ⁊ facit ad q̄ōnez de qua dixi. ꝫ. eo. li. de excep. pia sed nūq̄d ad repellendū actorem sufficiat ꝓbari denūciationē excōicationis. videtur enī q̄ non p hunc textum ⁊ p rōnē dictam superius: cū illā decr. pia. dicat id ꝓbari debere apertissimus documētis. hosti. tñ no. cōtrarium vt ibi dixi. ⁊ p pte illa facit hec decre. nā hic per talem denunciationez vitatur a iudicialibus ⁊ extiudicialib⁹ ⁊ legitimis actibus vt sequitur: lꝫ forte excōicatus nō sit: vt p̄dixi: sic dicā: ex quo de denūciatione nō dubitat̄: vitat̄ ⁊ repellatur ab agēdo: donec ostendat se absolutū vel sñiam nullam: ꝫ si volumus tenere p̄mū huic respondetur q̄ hic non solū denūciatione: sed ēt de sententia excōicationis cōstabat.
d ¶ Legitimam. idest ex legitima ⁊ vera causa interpositam vt superius dixi.
e ¶ Al's. tolle exempla que dixi. ꝫ. eo. presenti.
f ¶ Docuerit. pōt exponi. i. docere ceperit: q̄ pendente ꝓbationis articulo ab extiudicialibus ⁊ legitimis actibus nō repellitur: ⁊ sic cessabit ɔ̄trium. dec. ꝫ. eo. solet i fi. vel dic illud hr̄e locū in eo qui debito tp̄e appellationem prosequitur: istud in eo qui ꝓsequi neglexit. vnde in penā euitabitur ab extraiudicialibus donec docuerit ⁊c. ⁊ sic stabit ꝓprie hoc verbum.
g Si clericos. Prelatus capi faciēs ⁊ icludēs etiā p laicos clericuꝫ nondū incorrigibilem excōicatus non ē nec ēt ipsi capiētes. Scd̄o dr̄: talis si dat fideiussores de parendo iuri detineri ñ dꝫ nisi iusta cā id suadeat ⁊ corrigit p̄ma ps q̄ no. bar. ꝫ. e. vniuersitatis. i vl. gl. ⁊. c. vt fame. ⁊ d̄clarat qd̄ no. mod̄.
h ¶ Tue iurisditioni. cui loquatur nō apparet: ⁊ iō dico decr. locū hr̄e in quolibet iurisditionē habente siue de cōi iure siue p̄uilegio vel ɔsuetudine: ad ideꝫ. C. de spor. l. vlti. ⁊ facit quod dixi. ꝫ. eo. libro de penis q̄zuis.
i ¶ Pena q̄ carcer ñ ē pena qd̄ tñ dic vt. ꝫ. e. li. ꝫ penis q̄zuis
k ¶ Postea illos esse huius contrarium no. ber. in predictis glo. dicens q̄ si apparebat clericum incorrigibilem: capi poterat per laicos sine pena al's non: ⁊ sic etiam soluebat cōtrariū de decre. vniuersitatis ad decre. vt fame. ꝫ. e. tu dic ⁊ in se. g'.
l ¶ Nodari. concor. ꝫ. eo. vt fame. ɔ̄. ꝫ. e. vniuersitatis. vbi excōmunicationem incurrunt abbas ⁊ laici qui de ipsius mandato monachum verberabant. ber. ⁊ hosti. soluebant vt dixi i gl. priori. quod est falsuꝫ vt hic vides. alij dicunt q̄ decre. vt fame loquitur in episcopo: decre. vniuersitatis. in abbate: ꝫ hoc patet falsum per istam decre. q̄ loquitur in quolibet iurisditionem habente: vt dixi. ꝫ. glo. ꝫ. dic ergo q̄ decre. vt fame: ⁊ ista loquuntur in captiōe ⁊ inclusione que de mādato p̄lati cuiuscunq; q̄ crimina punire possit: pōt fieri etiā p laicos: lꝫ ille nondū icorrigibilis appareat. decre. vniuersitatis de verberibus loquit̄: que si p̄latus clerico vel monacho p laicū inferri iubeat: lꝫ iniuriose nō est dubium si in modū iusticie: hoc tñ p laicuꝫ facere non debuit ꝫ p clericos vel p semetip̄m: si erat minor epo ⁊ idō mandās ⁊ mādatarius excōicati sunt vt ibi.
m ¶ Excedatur ad idē. ꝫ. de rest. spo. oli. j. in fi. ⁊ ꝫ vult dicere. si clericus captus gerte se duci p̄mittit ⁊ ducentes eum nō resistentē calce pugno vel alio mō p̄cutiūt: vt iā vidi de facto: isti bñ sunt excōicati hoc sonat lr̄a.
n ¶ Iniuria. xvij. q. iiij. siqs suadēte. ⁊. ꝫ. de sen. ex. ɔtingit. ⁊ fac hec lr̄a ad q̄ōnez dominicalē de illo q̄ fugiēs inimicos obuiauit clerico equitanti a quo equū petijt vt fugere possit: quem cū ille negasset: sibi p vim abstulit: ⁊ postea remisit: an talis sit excōicatus. bart. brixi. in q̄ōne dñicali q̄daꝫ cum fugeret. opiniones posuit: quarum vna fuit: talem excōicatum nō esse: q̄ id non fecerat diabolo suadente: ad cautelam tñ ab epo absolui poterat. alia fuit. talem excōicatum. sed minꝰ puniendum l. di. p̄sbyteros. ꝫ. quod me. cā sacris. tertia fuit tācre. quā ibi sequit̄ bar. talē excōicatū sed pp̄ id nulla pena puniendum.
o ¶ Clicos. idē i laicis. ⁊ bñ ēt eodē mō dicit lex. ff. de custo. reo. l. diuus.
p ¶ Fideiussoriā. ergo nō nudā tm̄: idē ⁊ multo fortius si pignora darent: cū sit melius pignori incūbere q̄ꝫ in p̄sonā agere: ⁊ q̄ se ꝓmisit satisdaturū satisdat si pignora vel fideiussores det. ff. de consti pecu. l. ꝓmissor in fine.
q ¶ Cā rōnabilis. cū plures forte fuerit malefactores vult vnū detinere vt p eum veritatem manifestanteꝫ alios capere possit.
r Si sñia. Interdicto clero nō ē interdictus pp̄ls ec ecōuerso: iterdicta ciuitate pp̄ delictum dñi ciues non interdicti extra ip̄sam audiunt diuina. interdicto populo singulares de populo itelligunt̄ iterdicti hoc dicit: ⁊ approbat primum dictum qd̄ no. ho. ꝫ. de p̄uil. ex parte. el. j. sup v̄bo pp̄lm scd̄m ⁊ tertiū declarāt no. p ber. inno. ⁊ ho. ꝫ. de p̄ui. q̄ nonnullis.
s ¶ In clerum. interdicto clero alicuius ecclesie. non ꝓpter hoc intelligitur ecclesia interdicta. vnde alij clerici licite celebrarent in illa: ad hoc ꝫ. eo. lib. de priuil. per exceptionem.
t ¶ Econuerso. hoc idē ꝓbabat̄ olim per decre. p̄di. ex

gte.vbi lata fuit snia iterdicti i cler᷑ ⁊ pplm:ƺ ibi vnū eēt supfluū:ſi iterdicto vno intelligeref alter᷑ iterdictum:⁊ ad idē.ꝭ.de pben.c.j.lxiij.di.noſce.cū ſi.videtur tñ ar.ꝯ.inſti.de iure.na.§.plebiſcitū.vbi appellatione ppli vniuerſi ciues itelligunf:ēt ꝯnumeratis patricijs ⁊ ſenatoribus:ſed illi eiuſdē pfeſſiois ſūt iſti vo alteri⁹ ad idē.xij.q.j.duo ſī ſicut ⁊ expſſo laico i reſcripto per generalē clā᷑:nō ꝯuenif clicus: vt no.ꝭ.de reſcrip.ſedes.

a ℂ Dñi. No. qꝛ ſecus ſi ppt delictū ciuiū ⁊ hoc ēt pꝫ.j.dū dicit qui culpabiles non eriſtunt.

b ℂ Interdicti. aliud ergo ē iterdicere ſolū ciuitatē:aliud ciuitatē ⁊ ciues.Et no. ꝙ pena ſpūali.ſ. iterdicti bñ punitur vnus p delicto alteri⁹:ꝯ hoc j.q.iiij. in ſūma. xxiij.q.iij.i ſūma ſi igif ſī iterdicti audire nō pñt diuina.j §.pri.

c ℂ Ex.ipſā ciuitatē intelligas ⁊ ex ꝯtinētiā.j.c.pri.

d ℂ Careat. ⁊ ſic violaref neruus eccłiaſtice diſciplinē qꝺ eſſe nō dꝫ ꝭ.de ꝯſue.cuꝫ inter vos: ⁊ ſic no. itelligenduꝫ. vt. res potius valeat q̄ꝫ pereat.ꝭ.de ꝟ.ſig.abbate.ff.ꝺ re.du.l.quotiens.

pben⁹ ⁊.l.in continentibus.

h ℂ Predicta.ſ.ciuitas caſtrum vel villa.

l ℂ Uilipēdi.ad idē.ꝭ.e.pri.i ſi.⁊.ꝭ.de ꝯſue.cū iter vos.

m ℂ Cōtinētib⁹.ſatꝫ vī iudicis arbitrio reliquēdū q̄.dicāf ꝯtinentia edificia:⁊ non dicit contiguis.vt.j.pri.rñ.

vno iterdicto ipſoꝛuꝫ alius licite admittif ad diuia. ℂ Ceterum cum propter delictum domini[a] vel rectoris eſt ciuitas interdicta:ciues eiuſdem q culpabiles non exiſtunt:dū modo ⁊ ipſi ppter dominum vel rectoꝛeꝫ puniendum i eis non fuerint interdicti[b]:poſſūt extra ipſam[c] licite intereſſe diuinis. ℂ Cum vo alicui⁹ terre ppl's iterdicto nodaf:ſingulares ex eo pſone q̄s iterdcās eē ꝯſtat:ne ſnia effectu careat[d]:cū diuinoꝝ auditio ⁊ ſacramētoꝝ pceptio populo vt vniuerſis nō ꝯpetāt[e] nō debēt alicui[f] caſibus expꝛeſſis[g] a iure dūtaxat exceptis audire diuina vel eccleſiaſtica recipere ſacramenta. Idem.

SI ciuitas[h] caſtrum aut villa ſubijciantur eccleſiaſtico interdicto illoꝝ ſuburbia[i] ⁊ continētia edificia eo ipo itelli volum⁹ iterdcā:naꝫ lꝫ pdcā[k] videāf als muroꝛum ambitu terminari:hoc tñ caſu ne viipēdi[l] valeat ſnia iterdicti:qꝺ fieret ſi poſſet i ipſoꝛuꝫ ſuburbijs vel ꝯtinētibus[m] edificijs licite celebꝛari vt pus[n] expedit interpꝛetationē fieri latioꝛē. Rōe q̄ꝫ ſilr ſi ſit eccleſia iterdicto ſuppoſita vel ſubiecta:nec i capella ei⁹ celebꝛari nec i cimiterio ipi⁹ eidē eccleſie contiguis[o] poterit ſepeliri[p]:ſecus ſi ei contigua nō exiſtant[q]. Idem.

IS q i eccłia[r] ſanguif[s] aut ſemis effuſiōe polluta vl q pſtib⁹ maioꝛi excōicatione nodatis[t] ſcienf celebꝛare pſumit:lꝫ i hoc temerarie agat irregularitatis tñ[u].cū id non ſit expꝛeſſuꝫ in iure[x]:laqueū non incurrit. Is vo q ſciēter[y] i loco celebꝛat ſuppoſito iterdicto:niſi ſup hoc puilegiatus exiſtat:aut a iure[z] ſit ꝯceſſum eidē:irregularitatē incurrit:a q̄ negt p aliū q̄ p ro. pō. liberari[ꝯ]:⁊ adeo efficif ieligibilis[ꝯ] ꝙ nec ad eligēdum cū alijs[ꝝ] debebit admitti. Idem.

QUoniam[a] in baptiſmo[b] ⁊ confirmatione:q̄[c] neduꝫ pueris ſed etiaꝫ adultis[d] propter moꝛe periculum exhiberi poſſunt licite tempoꝛe interdicti[e]: chꝛiſmatis vtimūr vnctōe:poſſe:lꝫ tr a iterdicta exiſtat: chꝛiſma die cene dñi

n ℂ Ut pus.ƀ dic̄ qꝛ celebꝛari pt:lꝫ ñ vt p⁹.j.c.vl.

o ℂ Cōtiguis.ꝯtigua ſūt quoꝛum extrema ſe inuicem contingunt.

p ℂ Sepeliri.eſt ſi.j.e.is cui.ij.rñ.ſi.n.alicui iterdī igreſſus eccłie ⁊ ſepultura cimiterij vt ibi: ƺ pōe tūc tpis aliquē ibi ſepultū:⁊ poſtea relaxatū ē interdictū:nūqd tal'exhumabif:ñ ſi penitēs deceſſerit:ƀm ino.q ƀ no.ꝭ.de exceſ.pla.c.vl.qꝛ res deuenit ad eum caſum. ⁊c. ho.no.ꝯ.ꝭ. de cō.ec. vel al.ꝯſuluiſti.

q ℂ Exiſtāt idē hūimus i pollutōe.ꝭ.e.li. de ꝯſe. ec.vel alt.c.vno. Eſt aūt ſec⁹ ecōtrario vt ibi.ſ.qꝛ cimiterio iterdicto ñ dī iterdicta eccłia etiam cōtigua ⁊ ibi pꝫ rō.

r IS q i eccłia.dclarat ⁊ appꝛobat q̄ no.ber.ꝺ pui.tua᷑ in.ij.gl.ino.⁊ ho.de exceſ. pꝛelа.tanta.

f ℂ Sāguīs.itelligas humani ⁊ iiurioſi:de ſeie ēt itelligās hūano ēt vxorio:⁊ ꝺ ƀ vide pleni⁹.ꝭ.c.li.ꝺ ꝯ.ec.vel al.c.vno.

t ℂ Nodatꝫ.iſti iterdcūs ē igreſſus eccłie.ꝭ.e.li.ꝺ pui.epoꝝ.vñ caueat:qꝛ pxim⁹ ē irreglaritati:j.e.ti.is cui.j.rñ.

u ℂ Tñ.al'. inde:als tñ.

e Nō competāt.qꝛ vniuerſitas res ē iaiata i quā nō cadunt talia.ꝭ.e.romana.i ſi.vbi aūt tractamus de his que vniuerſitati ꝯpetūt:ita dī illud ē penes vniuerſitatē:qꝺ nō penes ſingulos.ff.de in ius vo.l.ſed ſi hac §.q manumittitur.canonizata.xij.q.ij.g manumittif ppl's aūt ē idē hodie q fuit añ centū ānos.vnde tūc interdicto pplo ⁊ nondū relaxato:q nūc ē dī interdict⁹. vij.q.j.deniqꝫ.xvj. di. habeo.ff.de iudi.pponebatur.

f ℂ Alicubi.etiā in loco nō interdicto.

g ℂ Expſſis.a iure.j.eo.c.vl.quo ad diuina:quo ad ſacramēta habes.ꝭ.de pe.⁊ re.ꝙ i te.⁊.j.e.qm̄.

h S I ciuitas.Interdicta ciuitate ſuburbia ⁊ cōtinētia edificia dicūf iterdicta:⁊ iterdicta eccłia capella ꝯtigua ⁊ cimiteriū ꝯtiguū dī iterdictū.ƀ dicit

i ℂ Suburbia.ad idē.ff.ꝺ v.ſi.l.ij.⁊.l.edificia.⁊.l.al

x ℂ Jure ſupēſi ergo a ꝯfeſſoꝛibus ſuis ab officio ad certum tps eadē rōe ſi celebꝛāt non icurrūt irregularitateꝫ.

y ℂ Sciēt.ſec⁹ ƺ ſi ignoꝛāf niſi tal'eēt ignoꝛātia q̄ excuſare ñ

⁊ ℂ A iure.j.e.c.vl.(ōberet.ꝭ.de cle.ex.mi.aplice.ꝭ.ꝺ poſtu.c.j.

ꝯ ℂ Liberari.ad idē.ꝭ.ꝺ cle.ex.mi.aplice.ꝭ.eo.ꝺ re iudi.c.j.⁊.

ℂ In eligibil'.⁊ ēt ipoſtulabilis.ꝭ.ꝺ poſtu.c.j.qꝛ vio (ꝭ.e.c.j.lans interdū etiam poſtulari nō pōt vt ibi.

ꝝ ℂ Cum alijs.amittit ergo ptātem eligēdi actiuā ⁊ paſſiuam ⁊ de hoc ſolet recitari.ꝭ.de elec ne p defectu.

a QUoniā.tpe iterdicti chꝛiſma die cene dñi ꝯfici pt:⁊ cāꝫ reddit ⁊ dclarat no.p ho.ꝭ.e.pmittim⁹p quā oliꝫ pbat

b ℂ Baptiſmo.p⁹ baptiſmū.n.ſacerdos vngit chꝛiſ(qꝺ hic dī mate i ꝟtice ñ i frōte:qꝺ ē ſoli⁹ epi.ꝭ.ꝺ ꝯſue.q̄to.pmū pꝫ. de ꝯſe.di.iiij.poſtq̄ꝫ. ⁊ duob⁹.c.ſe.⁊.c.pſb'is.⁊.c.nullus miſtroꝝ

c ℂ Que.ſ.baptiſm⁹ confirmatio.

d ℂ Adultis.idē hodie i pnia;quod dic̄ vt.j.e.c.vl.

e ℂ Interdicti.vt.ꝭ.e.ij.rñ.⁊.ꝭ.de ſpon.nō eſt nobis.

a ℭ Dubiũ.nõ existit.q.d.ꝯcesso baptismo ⁊ ꝯfirmatiõe tpe iterdicti satis est concessum ꝯfici chrisma.⁊ ẽ rõ:q2 vet⁹ chrisma nõ dʒ eẽ vsui nec de illo veteri chrismate dʒ qs chrismari ⁊ deponit sacerdos q de illo veteri chrismate vngit baptizatũ nisi i mortis articulo:de cõ.di.iiij.siquis de alio.vñ oi anno i die cene dʒ chrisma cõfici ⁊ vetus cremari:d cõse.di.iij.litteris.vere ergo insurgit hui⁹ decre.dictũ:q2 si tpe interdicti ꝑmittũt sacra:gbus vtimur chrismate ⁊ vetus chrisma nõ dʒ eẽ vsui ergo restat ꝙ ꝑmissum intelligitur eo tpe die cene chrisma conficere:q2 cõcesso ꝑnipali ⁊ accessoriũ de reg.iur.accessoriũ.cũ suis ꝯcor.

b ℭ IS cui approbatur qd no.inno.⁊ hosti.s.eo.sacro.

c ℭ Interdict⁹.ab hoie vel a iure.s.e.sacro.s.eo.c.j.§.sigs ⁊.s.e.li.d priui.epoꝝ.cũ si.

d ℭ In ea ergo sec⁹ si extra eã.⁊ h no.ẽt sup vbi dixit i ipa.si igit sub aere vel sub tentorio vel i domo ꝑuata celebrat vl' ꝯcelebrat forte celebrãtibus cũ altari viatico:vt.s.d ꝑuil.de his.⁊.s.eo.li.c.vl.irregularis non erit.

c ℭ Cimiterio.sicut ergo iterdicta ecclia interdictũ est cimiterium.s.e.si ciuitas.in fi.ita iterdicto mihi igressu ecclesie ⁊ cimiterij vt hic:nec h distinguendũ credo an cimiteriũ sit cõtiguũ vel nõ vt ibi distinguit:q2 illa distinctio hʒ locũ vbi res iterdicit.s.ecclia:q2 res ecclesiastica ꝯtigua ipsi ecclie interdicte est interdicta vt ibi:sed vbi refert interdictũ ad hominez vt h.quid ad eũ an cimiteriũ non sit cõtiguũ,vel sit ⁊ ꝑ hoc illuderetur cẽsure si posset in isto:lʒ nõ i illo cimiterio sepeliri

f ℭ Seq̃ntez.ista g sũt paria quo ad hoc sicut quo ad id.s.e.c.j.s.e.statutũ.cum si.⁊ ꝯcor.ad hoc.s.de app.ad hec qm̃.Et intelligas ꝓpe de suspẽsiõe ab igressu ecclie vel diuĩnoꝝ vt sonat lra:q2 i suspẽsione a tpalibus puta ingressu possessionis vel pomerij vel iterdicto aque ⁊ igni nõ hr̃et hoc locũ.ff.de ap.l.nõ tm̃.tal'ũ.n.suspẽsionũ vel interdictoꝝ effectus bñ suspẽdit ꝑ ap.sequẽtez nisi eẽt casus i quo dãnatum publice interesset statim puniri.ff.eo.cõst tutum.Quid in suspensione a beneficio:de hoc ꝑ inno.⁊ hosti.i pre.decre.ad hoc qm̃.⁊ placuit i no.ꝙ i omni suspẽsione eccliastica nõ suspẽdat appellatio.ho.distinguit an suspendit a bñficio:⁊ tũc cũ ipsum beneficium spirituale sit vera est hec opinio.aut suspenditur a perceptione beneficij de qua constat ꝙ est temporalis:⁊ tunc bene suspẽdet appellatio eius effectuz.idem ẽm eũ si dicat suspendo te a ꝓbẽda:secus si dicat suspendo te a canonia.q2 illa spiritualis est.satis videretur per hanc decre.ꝙ suspensio a beneficio bene releuetur per ap.sequentem cum hoc dicat ab officio ⁊ ab ingressu ecclesie ⁊c.si idẽ eẽt i suspẽsione bñficij h exp̃ssisset:puto igitur solum in his mere spiritualibus per que ligatur anima decre.hanc locum habere.

g R Eligioso.prima pars declarat decre.s.eo.cum illorum.ver.ꝙ si clericum.Secunda reprobat quod no.innocẽ.⁊ abbas.s.de regula.statuĩmus ⁊ approbat quod ibi no.hosti.

ꝯfici dubiũ[a] nõ existit. Idez.

IS cui[b] ẽ ecclesie interdictus[c] ingressus:cũ sibi ꝑsequens censeat in ipsa diuinoꝝ celebratio interdicta irregularis efficitur:si ꝯ interdictũ h⁹ i diuinis in ea[d] se ingerat in suo agens offõ sicut prius. ℭ Talis quoqʒ si poc interdicto durãte decedãt:non dʒ in ecclia vel cimiterio[e] ecclesiastico:nisi penituerit:sepeliri ℭ Sane sicut excõmunicatio sic ab officio vel ab ingressu ecclesie lata suspensio aut ipsius effectus per appellationẽ sequentem[f] minime suspenduntur. Idem.

Religoso[g] qui man⁹ violentas in clericum secularem iniecit ne hoc ꝑtextu habeat mãm eugãdi:poterit ab epo eo[h] casu absolutionis bñficiuz exhiberi[i] quo seculari clerico[k] posset si alium clericũ ꝑcussisset. ℭ Quãuis aũt is qui religionẽ ingredit:religiosus cẽseri cũ effectu nõ possit[l]:donec sit tacite vel expresse ꝓfessus:siquis tñ violẽtas[m] manus in eum iniiciat:ex cõicationis late a canone[n] vinculum non euadit. Idem

HOs[o] qui a snia canonis[p] vel hois:cum ad illum a quo als de iure fuerãt absol

c.s.e.c.ij

b ℭ Eo casu.puta q2 leuiter percussit.s.eo ꝑuenit.vel est debilis vel delicatus.s.e.mulieres:⁊.c.ea noscitur vel est eger vel in mortis articulo.s.e.ꝙ de his vel hʒ inimicitias capitales.s.c.decetero.idẽ i silibus.

i ℭ Ehiberi ꝯriũ videbat ꝑ decre.pre.cuz illoꝝ vbi dicitur ꝙ si clericum ꝑcusserit secularem:nõ nisi ꝑ sedem aplicaz vt scandalum euitetur absolutionis beneficium poterit ꝓmereri.vnde videbatur ꝙ indistincte monachus percutiens clericũ absoluẽdus eẽt a solo papa ꝑꝑ scadalũ qd ẽ cum monachus clericuz ꝑcutit:cũ dignior sit cetus clericoꝝ xvj.q.j.legi.sed ter.ille sane dʒ intelligi ẽʒ determinatiouẽ hui⁹ decre.nec.n.ꝓ eo ꝙ monachi sunt dʒ eoꝝ ꝯditio esse deterior.xvj.q.j.sunt nõnulli i fi.Et puto ꝙ si monach⁹ non hʒ vnde vadat:⁊ monasteriũ etiã pauꝑrimũ sibi ꝓuidere nõ põt absoluat illum eps eo iure quo absoluit inopes.s.e.ꝙ de his.

k ℭ Clerico.supple vel laico.

l ℭ Nõ possit.⁊ ob hanc cãm dicebãt.Ino.⁊ ab.ꝯriũ in ꝑ decre.statuim⁹.⁊ ꝓ eis facit lex.ff.de sta.lib.l.statuliber.vbi statuliber que facit medio tpe facit vt seruus nõ vt liber.ẽʒ ꝯriuz nõ ẽ veꝝ vt hic nec obstat ꝙ cras poterit laicari:q2 idez i clerico seculari i minoribus ordinibus ⁊ ꝑterea tũc ẽ ecclesiastica ꝑsona.xvij q.iiij.quisquis.

m ℭ Violẽtas.idẽ puto si volẽtes i casu.s.e.ꝯtingit.i.

n ℭ Canone.xvij.q.iiij.siquis suadẽte.quo ꝑuilegio ẽt iterdũ gaudet clic⁹ ꝯiugatus.s.eo.li.d cle.ꝯiu.c.vno.

o HOs qui.corrigit no.ꝑ ber.⁊ alios s.e.decetero ⁊ h dic absolutus ꝑꝑ mortis ꝑiculũ vel aliõ impedimẽtum ab eo a quo als nõ poterat si cessante impedimẽto se nõ ꝑñtat.cũ ꝯmode põt ei a quo als absolui debebat:recidit in eandẽ sniam:idẽ i absoluto q se debet alicuius ꝯspectui ꝑñtare:si hoc nõ faciat.

p ℭ Canonis.multi sunt casus in quibus est quis excõicatus.a canone ⁊ qdã.s.xxxij.inducunt ꝑ ꝯstõnes h⁹.vj.li.quos h oẽs ordinatim enumerabo.Prim⁹.s.e.li.de elec.vbi ꝑiculũ.§.nulli.Secundus.e.c.§.ꝙ si ꝑmissa.Tertius.e.ti.sciant cuncti.Quartus e.ti.gnãli Quintus.e.ti.fundamẽnta.§.ꝙ si secus.Sextus.eo.ti.in idẽnitatibus.§.postremo.Septimus de offi.dele.c.vl.§.ps ꝓo Octauus.s.de his q̃ vi me.cã.fi.c.vl.Non⁹ d iudi.mulieres.Decim⁹ d re iudi.ad aplice.in fi.Undecimus.s.de re.ec.nõ alie.hoc ꝯsultissimo.§.laici.Duodecim⁹.e.c.i fi.Tertiusdecim⁹ de re.domi.c

uēdi nequeūt ꝓpter immineͭ tis mortis articulū aut aliud impedimētum legitimū[a] pro absolutiōis bñficio hr̄e recur sum: ab alio absoluūtur: si ces sante postea periculo vel ipe/ dimēto h⁹ i se illi a quo his ces santibus absolui debebant: ꝙ cito cōmode poterunt: cōtem pserint pñtare mandatū ipius sup illis ꝓ quib⁹ excōicati fu/ erāt: humiliter recepturi: ⁊ sa tisfacturi prout iusticia suade bit: decernimus[b] ne sic cēsure illudāt ecclīastice i eādē sniaʒ recidere ipso iure. ❡ Idē[c] sta tuimus de his quibus: cū a se. ap. vel legatis ipsius absoluti onis beneficium a quibusuis sniis ꝯsequuntur: iniungit vt ordinarioꝝ suoruʒ vel alioꝝ quoꝝlʒ susceptui penitētiam ab eisdē: se ꝯspectui repñtēt: ⁊ passis iniuriā seu his quib⁹ pp hoc obligati existunt: satis factionē exhibeant ꝯpetentez si hec[d] cuʒ primum commode poterunt non cūrauerint ad/ implere. Idem.

Cuʒ quis[e] absq; tuo mā dato[f] man⁹ iniicit i cle ricuʒ[g] tuo[h] nomie violētas: si hoc ratū habueris excōicatio nem lataʒ a canone incūctan ter icurris[i]: cuʒ tñ ratihabitio retrotrahat: ⁊ mādato debeat ꝯparari[k]. ❡ Si vero iniectio eadē tuo noie nō[l] sit facta: tūc lʒ pecces ratā habēdo eādem non tñ pp hoc excōicationis vllius vinculo innodaris: cuʒ quis ratū hr̄e nequeat qđ ei⁹ noie non est gestū[m].

Idem.

Alma[n] mater eccl̄a plerū q; nōnulla rōnabilit or/ dinat ⁊ ꝯsulte: q̄ suadēte sub iectorum vtilitate/ postmodū cōsulsultius ac rōnabilius re uocat/ in meliusue cōmuta[o]t.

vno. Quartusdecimus de cens. c. ꝗ. §. g. ꝟ. o. Quintus/ decim⁹ de imu ec. clericis. §. nos igitur. i fi. Sextusde cimus. e. dec. ꝟ. platis. in fi. isti duo hodie sꝫ sublati ꝑ cle. de imu. ec. qm̄. Septimusdecimus e. ti. qm̄. Octa/ uusdecimus e. ti. c. vl. Nonusdecim⁹. s. ne cle. vel mo. c. ij. in pn. Vicesi mus e. c. i fi. Vi/ cesimusprimus de here. c. ij. j. rñ. Vi cesimussecuudus e. c. ij. rñ. sed poti/ us credo illū ca/ nonē ferēde sen/ tentie vt ibi dixi Vicesimustertius e. ti. vt inqsitionis in fi. Vicesimus quart⁹ de scisma. c. vno. ꝟ. oēʒ. Vi/ cesimusqntus. e. c. ꝟ. ⁊ nihilomi/ nus. Vicesimus/ sextus: de homi. ꝑhumani. ad fi. Vicesimusſepti/ m⁹ de iniur. ⁊ dā. da. c. vno. Vicesi musoctau⁹ de pe. felic. §. pñti. vice simusnon⁹. e. c. ad fi. Tricesim⁹. s. e. qcūq;. Duo autē inducūt ꝑ hanc dec. q de iure ve/ teri ñ erāt. vt no. s. e. decetero. ca/ sus quē habuim⁹ s. e. c. pri. ⁊ queʒ hēbim⁹. j. c. pri. sūt declaratoꝝ veteris iuris ⁊ ñ nouo iure ꝓmulgati: ⁊ iō iter eos nō ꝯputant. Quīqgita ta les casus expssos ⁊ duos tacitos inductos ꝑ cle. no. i cle. j. e. ti. i glo. est sciendum.

a❡ Legitimū. ꝓ aliqua exēpla posui. s. c. pri.

b❡ Decernimus. nō dicit declaram⁹: ⁊ sic suo tpe ꝟa fuit opi. gof. ber. ⁊ ho. q dicebāt eū nō recidē: dicebat tñ ho. ꝭ pterea multi illudūt cēsure: vñ ꝓuidēdū esset

c❡ Idē. s. ꝙ i sniaʒ recidāt ipo iure (mō igit ē ꝓuisū.

d❡ Hec. s. duo supi⁹ dcā. s. pñtare pniarijs ⁊ satisface re iniuriam passis. io. an.

e Cum qs. declarat ⁊ approbat no. ꝑ io. xvij. q. iiij. oēs ecclie. ꝑ ber. ⁊ modernos. s. e. mulieres. ⁊ ꝭ di cit si ꝑcussiōeʒ i clicū sine meo mādato tñ noie meo fa cta ratā hēaʒ excōicat⁹ suʒ: sec⁹ si meo noie nō sit fcā ⁊ ꝑ hanc decre. exemplificamus regulas. j. de reg. iur. ratū qs. ⁊ regulam ratihabitionem.

f❡ Mādato. qđ siqs mādauit clericū ꝟberari: ⁊ po/ stea añ manuū iniectionē reuocauit mādatū: demum mādatari⁹ ꝑcussit añq; reuocatio ꝑueniret ad eū: in hac qōne vī tenere ber. s. e. mulieres talē eē excōica tū. ad qđ bñ faciūt iura ibi ꝑ eū all'. ⁊ idē ꝑ eadē iura ibi tʒ ho. ē tñ ar. ꝯ. ff. đ acq. here. siquis mihi bona. ad fi. s. e. li. de ꝑcu. c. vl. in fi. ino. ibi dixit talē excōicatuʒ nō tenet tñ đ culpa de qua alīs puniri possit: canō exi

doluʒ regrit. bar. ber. l fi. qōnum suorum venerialium i qōne q̄ icipit aliqs mād auit. dixit ꝙ talis quo ad deū nō tenet: tñ q̄ ad ecclesiam excōicatus ē: quod verum videtur.

g❡ Clericum. large sumitur. vt. xij. q. j. duo sunt.

h❡ Tuo noie puta tui ꝯtēplatōe suitor: vel amic⁹ tu⁹ clericū q tibi iniuriā realem vel ꝟbalē itulerat percussit quē tu postea ratū hñdo receptasti, ⁊ magis ami/ cū habuisti. Sed dices retēto hoc themate: si ille amicū vel suitorē talem nō receptauit vel illū ex pulit: nec ꝑ aliqua exteri ora pōt apparere ꝙ ratū hūerit sʒ tñ i ꝟitate ratū habuit corde. dixit ho. s. e. mulieres. talē quo ad deū eē ligatū: nō tñ quo ad ecclesiā militantē: q̄ nō iudicat de occultis de simo. sicut nobis. ⁊. s. nobis. ij.

i❡ Incurris. ex ratiha/ bitōe ꝑdicta. dico ergo eū excōicatū ex nūc. s. ex quo ratū habuit. nō ex tūc quo fuit fcā iniectio lʒ. j. dicat ratihabitionē retrotrahi: q: satis tra/ hit ad tps anteri⁹ cū ex fcō anteriori ligat lʒ ex nūc: nec. n. snia excōica tionis trahit retro sicut alie snie. s. e. lʒ q̄ statuʒ ligat aut nō ligat nec su spēdit effectū suuʒ. s. de ap. pastoral. ⁊ fac qđ di/ ri. s. e. venerabilibus i glo. post diffinitiuā.

k❡ Cōpari: vt. j. de reg. iur. ratihabitionē. ⁊ dic vt ibi nō.

l❡ Nō sit facta puta inimicus inimicū sibi clicū ꝑcussit: ego gaudeo: ⁊ forte illū postea recepto ⁊ illi cōico.

m❡ Gestū. j. de reg. iur. ratum qs. ⁊ dic vt ibi.

n Alma mater eccl̄a. Corrigit hec dec. i qbusdā ius vet⁹ vt j. patebit: ⁊ dic ꝭ tpe iterdicti ēt sani ad pñiam admittū tur. nisi sint excōicati q nō nisi i mortis articulo admittēt vel cāʒ dederūt iterdicto q nō admittēt: nisi satisfaciāt vel caue ant ꝓut pñt. itē illo tpe misse ⁊ alia diuina officia sub pena di stributionū sic ꝑus i ecclijs celebrāt ianuis clausis plane sine excōicatis iterdictis ⁊ sonitu cāpaꝝ: ⁊ quater i āno alte cū cā panis ⁊ ianuis aptis celebrare pñt: ⁊ exclusis excōicatis iter dictos admittere: ita tñ ꝙ hi pp quoꝝ excessuʒ latū ē ñ appro pinquāt altari: i ceteris seruādū ē interdictū: ⁊ reuocata sꝫ pri uilegia vltra id qbuscūq; ꝯcessa. hoc dic/ ⁊ pōt diuidi i q̄ttuor ptes. In ꝑma ꝑmittit ꝓemiū vsq; ibi sane. In scđa i q̄ tractat đ sacro pnie. quō ⁊ qb⁹ sit exhibēdū tpe iterdci: vsq; ad. §. adij cim⁹. Ibi tertia: vbi tractat quō diuina officia sint illo tpe cele brāda, vsq; ad. §. ceteris/ Ibi quarta ⁊ vltima i qua quo ad ce tera suari ꝑcipit iterdictum: ⁊ ꝑuilegia ꝯtria reuocat.

o❡ Cōmutat. q: ꝭm varietatē temporꝝ statuta expedit varia ri. s. de consang. ⁊ affi. non debet. ⁊ optime. lxiij. di. §. verū. nā ēt ꝑuilegiū reuocat cū tendit ad noxā. s. de deci. suggestū. Et no. ꝙ raro inuenies: ⁊ forte nunquam saluo eo quod dixi.

¶ Sane a nostris dudū fuit ꝑ decessoribus constitutū: vt in terris seu locis ecclesiastico suppositis interdicto nulla certis casibus ⁊ sacramētis[a] exceptis diuina celebrentur officia vel ministrent ecclesiastica sacramenta. ¶ Quia vero ex districtione huius statutoꝝ excrescit indeuotio populi: pullulāt hereses ⁊ infinita ꝑicula aīaꝝ insurgūt[b] / ac ecclesijs sine culpa[c] earum debita obsequia subtrahūtur / cū fratribus nostris deliberatione habita sup his diligenti / ꝯcedimus ꝙ tempore interdicti ab homine / vel a iure[d] / prolati / non tantūmodo morientes / sed etiam viuentes / tam sani[e] / ꝙ infirmi / ad penitentiam que ꝓpter pronitatem ⁊ facilitatē hominum ad peccandum[f] summe necessaria est / licite admittantur[g] / dum tamen excōicati non fuerint / quos admitti preterꝙ in mortis articulo[h] nolumus ad eandem. ¶ Illis etiā ꝓpter quoꝝ culpam dolū vel fraudem lata ē sniā interdicti vel qui ad perpetrandū delictum: cuius occasione ipm interdictū ē latum: prebuerit auxiliū consiliū vel fauorem nisi de ipso delicto si sint tales ꝙ id facere valeant prius satisfecerint vel de satisfaciendo idoneam[i] dederint cautionē: aut si satisfacere nequeūt: vel huiusmodi cautionem prestare iurauerint[k]: ꝙ cum poterunt satisfacient: ⁊ ad satisfactionē huiusmōi per eum vel per eos q̄ facere ipsam debent ⁊ psūt ꝑstandā dabūt ꝯsiliū ⁊ auxiliū: ac iuxta posse suum fideliter laborabūt: non ē penitētie bn̄ficiū aliquatenus concedēdū ¶ Nec tūc etiam quo ad istos vel alios qui circa hoc minime deliquerūt vbi ciuitas vel locus alius seu vniuersitas interdicti existunt: facienda ē relaxatio[l] interdicti sed ē eis solūmodo iniungēda penitētia salutaris. ¶ Adijcimus preterea ꝙ singulis dieb9 in ecclesijs[m] ⁊ monasterijs[n] misse celebrentur: ⁊ alia dicantur diuina officia sicut prius[o]: submissa tñ voce ianuis clausis excōmunicatis ac interdictis[p] exclusis. ⁊ campanis etiam non pulsatis. ⁊ tam canonici ꝙ clerici ecclesiarum in quibus distributiones quottidiane illis q̄ horis intersunt: canonicis

s̃. de here. ꝯ xpianos. ꝙ ꝯstitutio bonifa. reuocet ius antiquū q̄n ꝟba exꝑmat que hoc denotent. vt vides hic ⁊. s̃. de rescrip. statutū. s̃. de ꝯcess. ꝑben. c. ij. de censi. felicis. lꝫ hoc nō sit necesse. vt. s̃. e. li. de ꝯsti. c. j. est tñ vtile. vnde nō debemus eē faciles ad dicendū ꝑ suas ꝯstōnes vetera iura esse correcta vbi id nō exprimit. quia si hoc intenderet in illis expressisset vt in istis ad hoc. s̃. de cele. mis. cū marthe. ꝟ. io annes. cū suis ꝯcor.

a ¶ Sacramētis. ꝑmittebatur enī baptisma puulorum: pnīa morientiū: ⁊ viaticū: ꝯfirmatio in frōte. s̃. de spō. nō ē nobis de pe. ⁊ re. qꝺ in te. s̃. e. rñ. ꝑmittebatur etiā ꝯfectio chrismatis. s̃. e. quoniā. ⁊ celebratio misse semel in septimana ꝓ ꝯficiēdo corpore xpi ꝓ infirmis. s̃. e. ꝑmittimus. tenet etiā matrimoniū ꝯtractū tpe interdicti cū teneat etiā ꝯtractū ab excōicato maiori. s̃. de eo q̄ dux. i ma. quā pol. ꝑ adul. significasti. lꝫ eni illud sit sacrm̄ nō tñ sic ꝯfert grā ꝑ illud sicut ꝑ alia. de hoc. j. q. j. gcgd.

b ¶ Insurgūt. ⁊ omnib9 his fuit ꝓuidendū. s̃. de ꝯsti. c. ij. de sepul. c. j. Audiui de quodam loco in marchia ꝙ tanto tpe steterat interdictū ꝙ facta relaxatione hoies illius loci. xxx. ⁊ xl. annoꝝ qui nūq̄ꝫ audiuerūt missam deridebāt pſbyteros celebrantes.

c ¶ Sine culpa. qꝺ regulariter esse nō dꝫ. j. de regu. iur. sine culpa cum suis concor.

d ¶ Iure. pone exemplū s̃. e. li. de elec. vbi ꝑiculū. §. ciuitas. de censi. q̄ꝫq̄ꝫ. de imuni. ec. clericis. de vsur. c. j. de penis. c. vltimo.

e ¶ Sani. vide ꝙ verificatur hec falsa opi. quā posuerat goff. s̃. de spon. nō ē nobis. in fi. vbi dicit tex. pnīas morientiū dicebat goff. ⁊ etiā viuoꝝ. qm̄ nulli denegāda est pnīa. allegat de pe. ⁊ re. ꝙ quidā. de pe. dis. vl. ꝓphetauit. ⁊ suo tēpore falsum dixit: lꝫ hodie per hanc decre. sit veꝝ.

f ¶ Ad peccandū. q2 ꝓcliuus ē cursus ad voluptatē ⁊ natura imitatrix ē vitioꝝ. xx. q. iij. ꝓcliu9. ⁊ ois etas ab adolescētia ꝓna ē ad malū. xij. q. j. ois etas. ⁊ natura humana facile labitur ad delicta. in auc. de monachis. §. si vo his. colla. j. vnde ē penitentia secūda post naufragiū tabula qua sustinemur post casum. de pe. di. j. secūda naufragiū. ⁊ post baptismū q̄ lapsus fuerit in peccatū ꝑ eam reparatur. s̃. de sū. tri. firmiter. ad fi.

g ¶ Admittantur. sed nūquid talibus sanis post pnīam dari possit eucharistia. vr̄ ꝙ sic. cū ipsa ꝑ pnīam intelligatur. s̃. de pe. ⁊ re. ꝙ in te. Sed dic ꝯ. nā lꝫ eo casu ꝑ pnīam intelligatur viaticū vt ibi. nō tñ eucharistia simpliciter eucharistia. nā est regula a canone tradita ꝙ nulli penitenti est denegandū in morte viaticū. l. di. penitētes. in fi. lꝫ igitur eucharistia vt viaticū eo tempore ꝑmittatur his q̄ sunt in via huius seculi: nō tñ sanis reperio ꝑmissum ⁊ sic antiquitati stabo ⁊ dicā ꝓhibitū. C. de appel. ꝑcipimus. ad h. j §. pri. i fi. vbi dicit solūmodo.

h Articulo. tūc enī ipsi penitētes absolui possent a sacerdote etiā si tale esset excōicationis gen9 ꝙ nō possēt absolui: nisi a papa. xvij. q. iiij. siqs suadēte.

i ¶ Idoneam. ergo nō nudā ꝫ pignora vl fideiussores. C. de ꝟ. sig. sancimus.

k ¶ Iurauerint ad idem. s̃. de dona. inter vi. ⁊ vx. per vestras. C. de epi. ⁊ cle. auc. generaliter.

l ¶ Relaxatio. facit ad ea q̄ nō. de pe. ⁊ re. qꝺ in te. in fi. igitur si is ꝓpter cui9 culpā latū est iterdictū satisfacē vult tolletur interdictū si nō ꝓpter ei9 culpam sed alterius ipse punitur eius satisfactio nō requiritur. s̃. eo. si aūt culpabilis fuit puta ꝯsiliari9 vel auxiliarius lꝫ tollatur cautio ⁊ iniūgatur pnīa nō relaxabitur interdictum.

m ¶ Ecclesijs. nō intelligas de ecclesijs interdictis: sꝫ sitis in loco interdicto: qꝺ pꝫ. s̃. §. j. ibi terris seu locis ad idē. s̃. de ꝟ. sig. cū in ꝑtibus. sic etiam loquitur. s̃. de pe. ⁊ re. ꝙ in te. de priuile. ꝙ nonnullis. ibi cū commune terre fuerit interdictum.

n ¶ Monasterijs. ⁊ nomine ecclesiaꝝ intelligūtur monasteria. liiij. di. §. hac auctoritate.

o ¶ Sicut prius. hic statim determinat ꝑ sequentia.

p ¶ Interdictis. qꝺ de nō interdictis: videretur a ꝯtrario ꝙ eis pñtib9 possit celebrari. ꝫ dic ꝯtriū q2 interdicto loco oib9 interdictū intelligitur ibi audire diuina nisi ꝑ hꝫ sint priuilegiati. ⁊ vr̄ expssū. s̃. e. li. de priui. lꝫ. q̄ decr. etiā vr̄ superflua ꝑ istā. ꝫ dic vbi dixit in ꝑncipio. imo si decre. illa intelligeretur de priuilegio iuris cōmunis: puta dato

tribuūtur[a] si ad officia nō venerint supradicta: distributiones easdē amittāt: sicut iterdicto pderent non extante: si diuinis officijs non adessent.

¶ In festiuitatibus vero natalis dñi pasche ac pētecostes ⁊ assumptionis[b] v̄ginis gl'iose cāpane pulsent: ⁊ ianuis aptis alta voce diuina officia solenniter celebrentur: excōicatis prsus exclusis: sed. iterdictis admissis: qbus ob reuerentiā dictarum solennitatum: ⁊ vt ipsi ad hūilitatis gratiam ⁊ reconciliationis affectum facilius inclinētur prefatis diebus paticipationem permittimus diuinorum: sic tamen q̄ illi propter quorum excessum interdictum huiusmodi est platum: altari nullatenus appropinquent[c]. ¶ Ceteris: q̄ circa obseruationem interdictorum a nostris sunt predecessoribus instituta in suo robore duraturis: non obstantibus quibusuis priuilegijs ecclesijs monasterijs ordinibus religionibus seu personis ecclesiasticis secularibus vel regularibus exemptis ⁊ non exemptis sub quauis forma vel expressione verborum ab apo. se. concessis[d]: que contra tenorē pn̄tis constitutionis nulli volumus suffragari: cū qbus libet tam secularibus q̄ regularibus sufficere debeat: vt tēpore interdicti modo pmisso diebus celebrēt supradictis.

Innocentius quartus.

De verborum significatione.

[P]Eniens[e]: ⁊. j. Per illa[f] verba priuilegij in spāles ⁊ proprios ecc. ro. filios vos recepimus[g]: dictos fratres exēptos non intelligi: ⁊ ipos ex illo in proprios eiusdem ecclesie filios fuisse receptos qd̄ ab alio q̄ a roma. pon. vel legato ab eius latere[h] destinato interdici[i] vel excōicari[k] a quoq̄ nō valeāt declaramus

¶ Illū locū desertū i pmissis itelligimus: q nō habitatus penitus[k] neq; cultus fuerit: vel vltra memoriā hoīuz fm̄ idulgentiā lucij ē sub saracenorū ptāte detentus[l]: censentes ecclesias i talibus desertis locis a fratribus ipsis constructas: seu etiā ɔstruēdas[m] i eo plena libertate gaudere: vt fm̄ idulgentiaz lucij nihil ab ipsis legis diocesane[n] noīe valeat p epos exigi: que fz puilegium alex. non possunt interdicto seu excōicationi suppōi: quas in locis huiusmodi dicti fratres habeant potestatem petita[o] a sede apostolica[p] lnīa cōstruendi: easq; cum suis plebibus per suos clericos idoneos gubernent: qui ratione plebium examinandi[q] episcopis presententur: vt ab eis[r] curaz recipiant animarum cum plebes episcopis sint subiecte[s].

hodie p hanc decre. ibi eēt casus.

a¶ Tribuūtur. ⁊ illis tm̄: nō alijs tribui debēt: ɔsuetudo ɔ̄ria nō valet. s̄. eo. l. de cle. nō re. c. vno.

b¶ Assumptionis. No. terminatā altercationē querētū qd̄ ē solēnius festū: an festū assumptionis an natiuitatis v̄ginis gl'iose hz. n. ecclesia q̄ sit celebrius festū assumptōis vt h vides. Sz i his festiuitatibus q̄ntū potēt celebrari dic q̄ i vigilia festi ad vespas: q2 tūc q̄ ad officiorum celebrationē icipit dies. lxxv. di. qd̄ die. ⁊. s̄. de feri. c. ij. ⁊ credo q̄ ɔtinuare poterūt officiū vsq; ad vesperas festiue diei iclusiue ɔpletoriū aūt ⁊ reliqua pᵒ vesperas cantare nō poterunt fm̄ hāc formam p iura pdicta.

c¶ Appropiquēt vberiorez grām igit hēbūt q non peccauerūt q̄z hi qui peccauerūt: ⁊ merito. nā ⁊ spāle ē i hac snīa ɔ̄ rationē iuris q̄ alius p alio puniat. s̄. de iniuri. ⁊ dam. da. c. vno.

d¶ Cōcessis. erāt fratres minores pdicatores ⁊ quidā alij puilegiati vt certis suis festiuitatibus celebrare possent tpe iterdicti: iterduz vsq; ad octauas hec ⁊ silia puilegia sūt reuocata ⁊ puto ēt per hec v̄ba gnālia reuocatū puilegiū tēplarioz ⁊ hospitalarioz q̄ i eoruz iocūdo aduentu semel i āno aperiebat vna ecclia i loco tpe iterdicti: ⁊ celebrabāt diuina. s̄. de pui. vt puilegia. ⁊ itelligas de priorib⁹ puilegijs q̄ respicit hec ɔstō nō de posteriorib⁹ cū sibi vel successorib⁹ legē iponere nō potuerit. lz iudicare potuisset. s̄. e. li. de rescrip. c. vl. C. de legi. digna vox. de elec. inotuit.

e Eniens i declarat h ino. qd significet v̄bū puilegij. recepimus vos i ppos filios ecclie ro. ⁊ qs locus dicat esse desertus?

f¶ Per illa v̄ba. q. d. possēt illi hr̄e alia puilegia: p q̄ eēnt exēpti: sz p ista nō si ē. n. qdā declaratio p quā nō piudicat alijs defensionib⁹: vt dicit in fi.

g¶ Nō itelli. idē hēs. s̄. de pui. si papa. §. silr. ⁊ vide. j. ō h i gl. sed sūt puilegiati.

h¶ Latere. No. igit differentiā iter legatos de latere: ⁊ reliquos ad idē s̄. de of. leg. c. pe. ⁊. s̄. e. ti. c. j. satz ē ergo hic q̄ verba aliqd ɔferāt ⁊ aliqd operant. s̄. e. ti. abbate.

i¶ Interdici. satis puto idē i suspēsione cū illa sit quoddā iterdictū: ⁊ oīa ea ɔtinētur sub appellatione cēsure. s̄. e. ti. querēti. Et qd̄ dic a quoquā itelligo ēt ordinario. nec obstat. s̄. e. li. ō pui. ne ali q. q2 vt ibi d2 illa decre. nō hz locū i religiosis qbus ɔcessuz ē puilegiuz tale rōe loci vel ordinis ad idē. s̄. ō pui. c. j. §. i eos

k¶ Penitus. s. q2 n̄ ē memoria q̄ habitat⁹ vl' cultus fuerit a xpianis vel saracenis ⁊ idē i sequenti casu. s. qn̄ hitatus vel cult⁹ fuerit. s. a saracenis nec ē ɔ̄rij memoria. s. q̄ a xpianis fuerit habitatus vel cultus.

l¶ Detentus. s̄. de re iudi. abbate. e. li.

m¶ Cōstruēdas petita licentia a papa: vt. i. v̄. quas in locis.

n¶ Diocesane. ē lex diocesana ⁊ lex iurisditionis de qbus plene no. x. q. j. i sūma. ⁊. s̄. de of. or. dilectus. suberūt ergo lege iurisditionis: pter id q̄ sūt exēpti p puile. alexā. vt sequitur.

o¶ Petita. intelligas ⁊ obtēta. ɔfidēter aūt postulēt. q2 illā obtinebunt s̄. e. li. de cē. romana. v̄. si vero.

p¶ A sede aplica. al'. sufficit lnīa dio. de cōse. di. j. nemo ⁊ ɔcor. ad hoc. s̄. de pui: aucte. vbi ad hoc distiguitur inter loca exempta ⁊ non exempta.

q¶ Examinandi. ne ad aīaz regimē pmoueant indigni: cum hoc casu pmotori inferat pena. s̄. de cle. nihil ē. est. n. ars artium regimē animaz. s̄. de eta. ⁊ quali. cum sit.

r¶ Ab eis. s. diocesanis epis.

s¶ Subiecte. ɔcor. s̄. de pbē. i laterañ. ⁊. c. de monachis. ⁊ e. li ⁊ e. ti. c. j. s̄. de pui. cū ⁊ plātare. §. cū i ecclesijs. ⁊ tales rectores

fic institutũ sunt ppetui vicarij nequeuntes absq3 cã rõnabili remoueri. s. eo. li. de ca. mo. c. j.

a ¶ Bonis. vñdecũq3 pueniãt licite tñ acqsitis. de hoc. xiiij q. v. in summa. s. de deci. ex transmissa.

b ¶ A quibus. clericis. s. ordinis sui.

c ¶ Persoluãt. sed i quo sũt isti pũilegiati quo ad hoc nõne isti fratres de iure sũt pũilegiati: q nõ teneanť ad decimas laboꝝ ⁊ noualiũ. s. de deci. ex pte. j. sũt. n. isti de q̃bus hic papa loquiť: tẽplarij hospitalarij hierosolymitaniq cũ tiberiacẽn. epo q̃õnẽ hẽbãt super diuersis articulis in qua cã pduxerũt pũilegia supius dicta. Sciendum ẽ q isti fratres laici sunt ex ordine: q2 ordinẽ clericalẽ nõ hñt: q̃dã ex eis sunt milites. s. de sen. excõ. canonica. alij sũt clici. isti igiť fratres de laboribus ⁊ noualibus que colunt seruent decimas sibipsis. i. clicis fratribus ordinis sui: q clerici de his decimis epo nõ dabũt q̃rtam: quam als de iure cõi deberet hẽre: de of. or. cõquerẽte de pscrip. de quarta. est. n q̃rta de lege diocesana. s. de of. or. cõquerẽte a qua nulli sũt exẽpti: vt. s. vidisti. Si igitur bñ aduertis per hec sua puilegia isti obtinent plus eo: q2 ex quo sũt xprij ⁊ spãles ec. ro. filij ab ipso interdici vel excõicari nõ pñt. Itẽ q rõne eccliaꝝ p eos cõstructaꝝ in locis desertis nihil lege dio. debẽt epo. Tertio q ppter eas excõicari vel iterdici nõ pñt. Quarto. q solũ p suos clericos eas gubernãt. Quinto q decimas laboꝝ ⁊ noualiũ ⁊ alia que colunt clericis sui ordinis: ⁊ sic sibiipsis soluunt. Sexto q de illis decimis quartam episcopo non soluunt.

d ¶ Generalis. s. de deci. nup. i. q de possessionibus q̃sitis p9 cõciliũ soluunt decimas.

e ¶ In alijs. s. quas alijs colẽdas tradũt vel ab alijs colendas recipiũt vel de q̃bus anteq̃3 fierẽt noualia magni pueniẽtus pueniebãt vel que sũt ipsoꝝ quo ad dñium ⁊ directu3 dñiu3 tñ pochiani eas possidẽt ⁊ tenẽt pone hñtes eas p emphiteosim. ad hoc. s. deci. dilecti. ⁊. c. l3. ⁊. s. e. quid p nouale: ad fi. d acquisitis post concilium dixerat. s. pri.

f ¶ Per declaratione. No. verbũ si agerent de exẽptõe: ⁊ exẽptio nõ pbareť: ⁊ pnunciareť c̃ opponẽtes bñ fieret piudiciũ saltez quo ad eũ: l3 nõ quo ad supiore3. s. de pui. cũ oli3. de rest. in inte. c. ij. q2 si non appellatur a ptextu puilegiorum de nouo reptorum non reuocatur sñia. s. de re iudi. inter monasteriũ. ⁊. c. suborta. sed h nõ diffinitiue pnunciat sed declarat quodãmodo iterloquẽdo qd importẽt ỽba puilegij. vnde licet p illud puilegiũ quo sunt recepti in filios non sint exẽpti si hñt alia puilegia exẽptionis bñ sũt exẽpti: vt dixi i pn. nõ. n. pnũciãt illos exẽptos vel nõ: sed declarat qd illa ỽba puilegij importẽt. Idem in alijs casibus de quibus. s. dx.

g ¶ Constitutionẽ. Prius declarat manifestũ ⁊ euidẽs esse synonyma: ⁊ idem significare quo ad casum decre. de

¶ Ceteru3 dicti fratres decimas de laboribus ⁊ noualib9 suis: quos proprijs manib9 aut sumptibus excolũt: ⁊ alijs bonis[a] sibi a deo pstitis cõuentibus clericorum ordinis sui a quibus[b] quarta vel tertia nullatenus exigatur cum integritate psoluant[c] salua moderatione concilij generalis[d]. In alijs[e] eorum possessionib9 in re cõi seu quolibet alio ecclesijs parochialibus ⁊ diocesano epo reseruato. ¶ Per declarationem[f] autem huiusmodi nolum9 defensiõibus alijs seu iuribus partium derogari.

Nico. iij.

Constitutionẽ[g] felicis recordationis greg. pape predecessoris nostri editã in concilio lugd.[h] vt si forte inter cetera que obijciantur electo aut postulato seu als pmouẽdo ad aliquam dignitatẽ: euidentem scientie vel alium psone defectum opponi contigat de illo primitus cognoscatur ⁊ si opponentem inuentũ fuerit destitui veritate: a cause illius prosecutione totaliter sit exclusus: ⁊ als puniatur: ac si in obiectorum pbatione oĩu3 dfecisset[i] in illo q manifestũ[k] defectu3 in visu[l] auditu ⁊ alijs corporeis sensibus: nec nõ ⁊ in memoria ⁊ etiam intellectu[m] opponit electo: locum habere: ac quo ad intentionem[n] constitutionis ipsius manife

ele. si forte. Secũdo declarat cõspiratões ⁊ cõiuratiões qui iurauerunt ⁊ statuerũt de nõ recipiẽdo aliquem in canonicũ ad mandatu3 pape donec possent resistere Tertio declarat tale statutũ detestabile ⁊ illicitum multis ex causis. scda ibi cetez. tertia ibi statutũ quoq3. Et dclarat primũ dictũ. vt. s. dixi decre. s. e. li. de ele. si forte. ⁊ que ibi notant gar. ⁊ guil.

h ¶ Lugd. s. eo. lib. de ele. si forte. cui9 ỽba ad lraz j. sequũť vsq3 ad ỽbũ i illo: vbi ponit dclaratione: ⁊ hec oĩa vsq3 ibi expõe. vt ibi dixi.

i ¶ Defecisset. vt s. e. li. de elec. c. j.

k ¶ Manifestu3 videbať c̃: q2 cõstitutio si forte loquebať i euidenti ⁊ ñ manifesto ⁊ aliõ. vz euidẽs ⁊ aliõ manifestũ. Euidẽs. n. est qd semp palã ẽ ⁊ euidẽter apparet. ar: j. q. j. vt euidẽter ⁊. s. de accu. euidẽtia. ff. de cõtrahẽ. emp. l. ea quẽ. qd. n. ẽ i euidẽti nulla põt tergiuersatõe celari. s. de coha. cle. ⁊ mu. c. vl. s. de of. or. §. cetez. e. li. Maifestũ ỽo aliqñ pbatõe indiget. xj. q. iij. eoz de hoc no. ij. q. j. manifesta s. d coha. cle. ⁊ mu. vestra. Sz c̃riu3 est veꝝ p hãc constitutionẽ ⁊ merito. nã cstõ si forte regrit pbationẽ examinis i euidẽti defectu: ⁊ pbať manifestũ. s. de ele. bone. j. C. si mi. se ma. di. l. iij. ibi nisi palã ⁊ euidẽter ex istroꝝ pbatõe ⁊c. ⁊ pterea hec duo videť synonyma s. e ti. cũ oli3. Nã ⁊ si opponať euidẽs defectus scie ñ palã hoc apparet: s3 ẽ necesse exaiationẽ fieri. exaiatione aũt h fiet certũ. ff. si cer. pe. l. certũ. imo ẽt no. guil. i decre. si forte. q si obijciať c̃ electũ q ẽ oĩo illitterat9 ⁊ iõ repellendus: l3 nõ dicať euidẽter vel manifeste i exceptione habebit locum decre. ipsius forma: q2 idẽ est ỽboꝝ sensus. ⁊ iõ idẽ ius esse d3. s. de cõsti. trãslato. ff. ad. l. aquil. illud. ⁊ ad hoc facit isti. de excu. tu. §. sillr eũ qui lrãs nescit ⁊c. ⁊ formule ỽboꝝ hodie sunt sublate: insti. d ỽ. ob. §. j. C. de formu. ⁊ impe. ac. subl. l. j. ⁊ ij. ỽba nõ debẽt pualere sensui. s3 cõ. s. e. ti. itelligentia ⁊. c. ptere. ⁊. j. q. j. marchio. itelligam9 ergo euidente3 ⁊ manifestũ. cui9 pbatio ẽ in euidẽti ⁊ manifesto: l3 id in exceptionis forma nõ expmať: als sequereť q si dico electũ cecũ: et quo non addo euidenter: vel manifeste nõ haberet locum cstõ: qd esset absurdu3.

l ¶ In visu vnde oculo carens non promouetur. lv. di. si euangelica.

m ¶ Intellectu. ergo siue memoria siue itellectu careat: nõ pmouebiť ad dignitatẽ. xxxix di. petrus.

n ¶ Intentionem ipsius. q. d. interdũ bñ sunt diuersa vt dixi. s. in glo. videbatur in prin.

stum ⁊ euidens ideʒ suppone re declaramus. ¶ Ceteꝝ canonicos cuiuſuis eccl'ie qui statum[a] fecerūt ſolenniter ⁊ iuramēto firmarunt: ꝙ eccleſiam ſuaʒ ⁊ ſeipſos ꝯ̈ omnes impetrantes canonicatū ipſius ecclesie defenderent vſqʒ ad ius vel ſñiam quantuʒ poſſent ad iudicium dñi pape vel ſpālis mandati eiuſdem: ⁊ ꝙ cōibus expenſis ac cum procuratorio ſigillo capituli ſigillato eadē defenſio fieret ⁊ ꝙ ꝙ̄diu aliquis de canonicis eiuſdem ecclesie defenſionem huiuſmodi ⁊ ⁊ oppoſitioneʒ vellet predicto[b] mō ſubire: alij canonici nō poſſent nec deberēt recipe i canonicū nec hēre ꝓ canonico i capitulo vel extra capitulū ipetrātē: ꝯſpiratores ⁊ cōiuratores ꝯ̈ ſcāʒ ro. ec. liberta tem obediētiā ⁊ auctēʒ ipſi' decernimus: ⁊ eoſdē tanꝙ̄ cōſpiratores ac ꝯiuratores ꝑʒ ſāctiones canonicas[c] puniēdos ¶ Statutū q̄ʒ ipm qđ caplo ꝑlibato ⁊ ſinglis ei' ꝑſonis libertatē[d] obediētiā eidē ec. ro. debitā exhibēdi ſaltē vſqʒ ad ſñiaʒ ⁊ pōtificū romanoꝝ iudiciū ſeu ſpāle mādatū liq̄do iterdicit ꝓmptū futuroꝝ grauaminū ⁊ expēſaꝝ diſcrimen igerēs. ꝯ̈ legitimas ſanctiōes laudabile votū[e] execrātiuʒ lites vetat iniuſtā litē mouē cōpellit iniq̄ cōtrouerſie ſeu liticedēdo bonā fidē ſeu ꝯſciam agnoſcē probibʒ: ⁊ adigit ad peccādū[f] ꝯſpirationē ⁊ ꝯiurationē ꝯtinē: ꝯ̈ libertatem ⁊ auctēʒ ſe. ap. manifeſte ac alꝛ ꝺteſtabile ꝓſuſqʒ illicitū ꝛpu tamus.

Idem.

EXijt[g] qui ſeminat ⁊ ifra

Bonifacius octauus.

PRiuilegiū[h] monaſterio tuo ꝯceſſū: vt monachi ſiue fratres in cellis ad monaſteriū ipm ſpectātibus habitātes: ab alio ꝙ̄ a papa vel eius legato[i] excōicari aut ſuſpēdi vel ipſe celle iterdicto ſupponi nō poſſint nō fratres i ꝑoratib' eccleſijs ſeu capellis eiuſdē monaſterij ꝯmorātes[k]: aut ipos prioratus eccleſias vl' capellas ab ordinarioꝝ iuriſditione in aliquo[l]: ſed reſidentes tm̄ in cellis ⁊ cellas ipſas hoc[m] eſt loca ſecreta[n] ⁊ ſolitaria: que ab hominum ſeparata conuictu[o] ſunt ad contemplandum[p]: ⁊ deo vacandum ſpecialiter deputata defendat

Idem.

SIcut[q] nobis ſignifi care curaſti tibi groſe cōceſſi

a ¶ Si ſtatutū ex hoc ⁊ ex eō qđ dꝛ l ſi. videbaꝛ ꝙ canonici poſſint facere ſtatuta: dūmō alꝛ ſint licita. ſolʒ dici ꝙ capitulū ſine epō ſtatuta facere nō pōt q̄ tāgūt gnāleʒ ſtatū eccl'ie: vel tangāt epm: vel ei' iura: ſic intelligāꝛ ꝺ ꝯſue. cū ꝯſuetudis. ꝯ̈. de his q̄ fiūt a ꝑ. nouit ē. n. plat' caput a quo nō lʒ membrū recedē ꝺ preſcrip. cū nō liceat ⁊ hec ꝟa ſūt: etiā ſi caplm talia ſtatuat cū archidiacono ſuo vl' ꝑpoſito vel alio q̄ p' epʒ ꝑſit capitulo Si ꝟo ſtatuāt ſuper his q̄ ñ tāgūt epʒ vel ſtatū eccleſie: ſʒ ſua ſingularia negocia: puta ꝙ certis modis q̄tidianas obuentiones diſtribuāt vl' ꝙ certo modo ad caplʒ vocenꝛ puta ꝑ talē cāpanā vel alio mō vl' ꝙ certis tꝑib' ēt ñ vocati veniāt ad caplʒ vel his ſilia ſatis pōt dici ꝙ ſuper his tʒ ip̄i' capli ꝯſtructio ſine epiſcopo alias licita ⁊ legitima: ad hoc. ꝯ̈. de reſcrip. edoceri. ꝯ̈. de cōſti. ex litteris. ff. qđ cuiuſqʒ vniuer. l. j. §. ij.

b ¶ Predcō mō. cum procuratorio capli ⁊ cōib' expenſis

c ¶ Canōicas. xj. q. j. ꝯiurationum ⁊. c. ꝯſpirationuʒ ⁊. c. ſe. ⁊ ē pena talium depō. vt ibi. itē ꝯſpiratores repelluntꝛ ab accuſatione denūciatōe ⁊ teſtimonio ꝯ̈ eos ꝯ̈ quos ꝯſpirauerūt. iij. q. iiij. ꝯſpiratores. ꝯ̈. de accu. q̄liter. ⁊ q̄ñ. ⁊ cū oporteat. de ſimo. lʒ heli. ⁊. c. ꝑ tuas. ⁊. c. cū oporteat. Eſt aūt ꝯiurare ſil' vel vnū iurare: ꝯſpirare ſimul vel i idē ſpirare. credo aūt ꝙ ꝑlatus q̄ huic ꝯſtōni ꝑ caplm facte auctēʒ interpoſuiſſet eadē pena puniretꝛ. oia. n. nr̄a facimus q̄b' auctēʒ impꝑtimur. C. de ve. iu. enu. l. j. vltra mediū. ⁊. ꝯ̈. e. li. de ꝑbē. ſi eū. ⁊. c. ſi aplice. e. l. ⁊ ꝑ hanc decre. ꝓbaꝛ ꝙ ꝑ inſtrum ꝓbaꝛ crimē. ꝓducitur. n. publicū inſtrm i quo ꝯtinebatur ꝙ tales canonici tale ſtatutū fecerit ꝑ qđ ꝓbabitur illos eē ꝯſpiratores ad idē. ꝯ̈. e. li. ꝺ iureiur. cū i poſitōib'. ij. q. vj. § diffinitiua. ꝟ. nullus. ꝯ̈. de his que fi. a pla. q̄ꝫto in fi.

d ¶ Libertatem. exhibendi quod ē. ꝯ̈.

e ¶ Laudabile. votū. ꝯ̈. dē ſyndi. c. vno. vñ nec dolū facit q̄ rē deſerit: vt litē effugiat. ff. de ali. mu. iu. ca. fac. l. itē. ſi res in fi. ⁊ magnū ē cōmodū a lite recedē: ꝓp qđ indebitū ꝑ trāſactioneʒ ſolutū nō repetiꝛ. C. de tranſac. l. ij. ff. de ꝯdi. inde. in ſūma.

f ¶ Ad peccāduʒ. ad qđ ſtatuto cōſuetudine vel iuramēto aſtringi ñ poſſumus. ꝯ̈. de ꝯſuetudine c. pe. ⁊ vl. xxij. q. iiij. i malis. ⁊. c. ſi aliq̄d. ⁊ ꝑ totū. j. de reg. iur. nō ē. ⁊. c. in mal'. ꝯ̈. e. li. de iureiur. c. j.

g ¶ EXijt q̄ ſeminat. ne crederet aliquis hāc ꝯſtōnem eē ſublatā iō ſic deciſe hic ponitur vt hēatur ꝓ reſeruata: ⁊ de ea loquatur ꝓemiuʒ hui' li. in fi. vt ibi dixi: ⁊ q: ſic deciſe venit ſub bulla: ⁊ q: ꝯ̈. etiā ꝓhibetur gloſari prohibitioni parebo.

h PRiuilegiū. exēptis cellis alicuius monaſterij: quid appellatio celle ſignificet: h̄ oſtēdit

i ¶ Legato itelligo generaliter: ſic gnāliter loqꝛ. ex quo aliꝺ nō exꝑmiꝛ: ⁊ ē ſi. qđ dixi. ꝯ̈. e. li. de reſcrip. ſtatutum. j. rñ. i gl. q: verbum.

k ¶ Cōmorantes. large loquiꝛ. q: iterdū ſūt iſti tuti ꝑpetuo: interdū ad tꝑs: interdū ad ſolā morā ibi trahēdā: ꝺ ſta. mo. c. ij. ad ſi. ꝯ̈. e. l. de tē. or. cū nullus i fi. ⁊ de capel. mo. c. vno. ſʒ quo ad caſuʒ nr̄m nō ē curanduʒ

l ¶ In aliquo. tolle defēdat qđ ē i fi. ⁊ iteꝝ repete: ſed defendat reſidentes tm̄ ⁊c̄.

m ¶ Hoc ē. ꝓp hoc facit ad titulū nr̄m de ꝟ. ſi.

n ¶ Secreta ⁊ ſolitaria. cella dꝛ a celando ⁊ occultando: ⁊ ſic hoc caſu locus ſolitarius: ⁊ talem vitam ducentes digni ſunt conuenienti honore. xvj. q. j. qui vere. ⁊ ad has cellas religioſi etiam mendicantes de platorum lñia tranſire pñt. e. li. de excel. ꝑla. c. vno. Alꝛ aūt large ſumendo dicim' cellas q̄ ſūt etiā īfra clauſurā monaſterij: vñ ex cā puta ꝓp īfirmitatē monachi diſpenſat abbas cū eo' vt hēat ſuā cellā ex cōe dormitoriū tū īfra monaſterij ſepta. xx. q. iiij. c. vl. ⁊ de talib' cellis h̄ ꝑuilegiū (nō intelligitur.

o ¶ Cōuictu. i. cōi victu.

p ¶ Contemplandum. de vita cōplatiua ⁊ actiua dꝛ. ꝯ̈. de renū. niſi cum pridem ad fi.

q SIcut nobis. priuilegiato aliquo vt poſſit conferre beneficia clericorum ſuorum: quid appellatio clericorum ſuorum deſignet oſtendit ⁊c̄.

mus: vt bñficia clericoꝝ tuorum cedentiū vel decedētiū[a] possis conferre quoqꝫ ijdem clerici prebendaꝝ suarū fructus percipiant: ac in suis ecclesijs personaliter residerent[b]: veꝝ quia dubitas: qui clericorum tuorū appellatione debeant contineri: breui rñdemus[c] oraculo ꝙ illos in his ꝛ similibꝰ[d] casibus quos volumꝰ intelligi clericos: qui p te nō quesiti ppterea[e] vel recepti sine fraude ꝛ fictiōe qualibet vere tui clerici familiares existunt ꝛ in tuis expensis continue[f] domestici cōmensales: etiaꝫ si quos ex illis aliquando pro tuis[g] gerendis negocijs abesse contingat.

Boni. viij.

a ¶ Decedentiū. nūquid talis posset conferre bñficia suorum clericoꝝ cedentiū vel decedentiū in curia romana. itē nūqd possit conferre bñficia clericoꝝ suoꝝ alio modo vacantia. dixi s. eo. li. de pbēn. quis. ij.

b ¶ Residerēt. ex sola residētia si nō intereēnt diuinis nō pcipent quotidianas distributiones vñ nec isti percipent. s. eo. li. de cle. non resi. c. j. ꝛ super hoc vide quod ibi dixi in glo. nō. quod si quis dñs.

c ¶ Rñdemus. p hoc vr ꝙ ista decre. sit veteris iuris declaratoria non noui pmulgatoria. lꝫ arg. ꝯ. j. dū dicit volumꝰ. ꝛ ꝙ sit declaratoria patꝫ. qꝛ tractat de vbi significatiōe ad hoc. s. e. c. ij. rñ. j. in fi. nec. bñ occurreret rō qre hoc esset ius nouū ꝛ nō vetus. pterea priuilegiū prius fuerat concessum postea priuilegiatus ꝯsuluit papā circa priuilegiū prius ꝯcessum sic ē i nñsū. per qd pꝫ ꝙ a ꝯcessione priuilegij etiā anqꝫ emanasset hec decre. priuilegiū sic erat intelligendū.

d ¶ Silibus. pone ꝯceditur ei priuilegiū vt cū clericis suis super pluralitate bñficioꝝ curatoꝝ vel dignitatū dispēsare possit. vel eis ꝯferre ius ad vacaturas vel si. ꝛ bene dicit in his ꝛ similibus. qꝛ in alijs casibus dissimilibus appellatio clericorū: oēs subiectos clericos cōprehēdit. s. e. li. de rescrip. cū tibi ꝛ pōt eē rō. qꝛ hic de priuilegio loqtur odioso. qꝛ p primū tollebaꝛ ius seu ptās ꝯferēdi bñficiū ei ad quē ordinario iure spectabat. p secūdū minuiꝛ cultꝰ diuinꝰ ꝛ nō deseruiens ecclesie recipit stipendiū. ergo bñ ambitiosa ꝛ restringēda sūt talia indulta. s. e. li. de pben. quꝫ s. j. qd nō ē in decre. cū tibi.

e ¶ Propterea. s. de elec. c. officij. s. e. li. de rescrip. statutū. §. i sup. de iudi. mulieres. ꝛ de renū. c. ij. sic ꝛ affectata tutela imunit tē nō pbet. C. de his q spon. mu. su be. l. j. ꝛ. iij.

f ¶ Cōtinue. ciuili mō intelligendū ē vbū. ff. de hui. sicui. ꝯ cō se. di. v. nūqꝫ. sicut ꝛ seruitꝰ dr ꝯtinua ꝛ aqua quotidiana. ff. de serui. vr. p. l. foramē. ff. de aq quo. ꝛ. e. l. j. §. ꝙ aūt. ꝛ fluuius dicitur ꝯtinuus q nūqꝫ exarescit. ff. de flu. l. j. j. rñ.

g ¶ Tuis. s. de cle. nō resi. ex pte. ꝛ si egrotaret seruire intelligitur. ff. de testa. li. cū heres. §. stichus. nec sumo ita amare verbū qn etiā p suis pprijs interdū possit abeē. ad hoc. s. e. li. de pbē. pñti. j. ꝛ. ij. rñ: sicut iudex propter sua negocia differre pōt ꝛ dimittere cām. ff. de iudi. l. si longius.

h On est nouū vt aliqbus spāliter enumeratis generalis clausula subsequaꝛ que oīa cōprehēdat. vt. xlix. di. p totū. xxiij. q. v. de occidēdis. s. de pba. qm. ꝯ falsam. s. e. li. de pcur. qui ad agendū. ff. ad. l. aql. si seruꝰ seruū. §. ingt lex. i fi. C. de sa. san. ec. l. generali. Idcirco post rubricas. s. positas q̄ sm suas materias iuris regulas cōprehendūt. poniꝛ hic rubrica generalis ad materias vniuersas de reg. iur. Si queraꝛ quare in pncipio cōpilatiōis nō posuit boni. hanc rubricā cū sepe permittatur clausula generalis secutis postmodū speciebus: vt. s. de pba. cū rubricis se. de re. ec. nō alie. cū rubricis sequen. ff. de serui. cū rubricis se. posset dari coloratiua respōsio qꝛ que vltimo dicūtur melius memorie cōmendātur. de cōse. di. ij. liquido. est autē vera so. ideo hūc ordinē obseruatum. vt ostenderet ius nō sumi ex regula. sed regulā ex iure. si eni a pncipio posita fuisset: forsitan crederet aliquis ꝙ ius sequens regulas ex regulis sumereꝛ in fi. si igitur poniꝛ vt appareat ex iure ꝙ pcessit regulas sumi. ff. e. l. j. Videndū ē igitur pmo quid sit regula: vnde dicatur: qualiter ꝯstituaꝛ: ꝛ quod sit eius officiū: ꝛ que ipsius sit ptās. Secūdo videndū est quid sit ius: vnde dicaꝛ: ꝛ qūo hic sumaꝛ. Tertio que sint he iuris regule singulariter. ꝛ clare eas psequēdo videbimus. Circa pmum regula sm grammaticos est multorum similium collectio. Lex aūt ꝺscribit regulā eā eē que rem q̄ est breuiꝛ enarrat. ff. eo. l. j. Dicitur autē regula qꝛ regit vel normaꝫ recte viuendi pbet. ꝛ ab hac regula q̄ dicitur norma recte viuēdi dr regularis. dr etiā regula eo ꝙ recte ducit: nec oborsum vel aliorsū trahit quasi a rega vel regula que idē ē qd rectitudinis forma. sicut eni per regulaꝫ nouit scriptor modū recte scribendi: secator modū recte secandi. ꝛ sic de singulis. ita p has regulas moduꝫ recte iudicādi cognoscimus. ad hoc. iij. di. regula. Est aūt regula latine idē qd canō grece. iij. di. canon. ꝛ dr regula ppe quasi regulariter vacqꝫuis patiaꝛ exceptiones in se. Que aūt ꝯtineātur sub regula fuerūt opiniones que nō. e. l. j. ꝛ facit qd nō. iij. di. regula. Subtilitatibus tñ circa hoc omissis breuiter ꝛ grosso modo sic dico ꝙ quo ad ptātē vboꝝ que in ea pferūtur vniuersaliter vel saltē indefinite affirmando vel negādo cōphendit exceptiōes. als non diceretur exceptio: sicut si dicerē oīs hō currit excepto equo ticij. hec enim non est exceptio. qꝛ equꝰ nō cōprehēdebaꝛ sub illa ppositione oīs hō. sed si diceremꝰ oīs hō currit excepto ticio tūcꝰ ppa ē exceptio. qꝛ ppō oīs hō bene cōprehēdebat ticiū. tolliꝛ ergo ticius vtute exceptionis quo ad materiā de qua sit sermo vt. s. dicatur nō currere sic quo ad iuris determinationē exceptio nō cōprehenditur sub regula. qꝛ ꝯtria rō ꝛ plus ē in exceptiōe qꝫ in regula hoc ergo opatur exceptio vt illud qd als sub verbis regule cōprehēdaꝛ ad determinationē regule exceptiōis vtute tollaꝛ. Cōstituiꝛ aūt regula vt. s. dixi p vba que de sui natura oīa ꝯprehēdant. s. p signa vlia affirmatiua que oīa cōprehēdūt. s. e. c. oīs reus. ꝛ. c. defleat. ff. eo. oīs diffinitio. ꝛ. l. oēs actiones. ꝛ. l. oīa fere. ꝛ. l. oīa quecūqꝫ. Itē p vba negatiua que vniuersaliter negando excludūt oīa. vt. j. eo. nemo pōt. j. ꝛ. ij. ꝛ. j. c. nullus. j. ꝛ. ij. ꝛ. ff. e. l. nemo. ꝛ. l. nullus. Itē p vba indefinita que simpliciter plata equipollēt vniuersalibꝰ. xix. di. c. i. s. de priuileg. qꝛ circa. C. de here. ven. l. vl. ꝛ iō oēs regule paucis exceptis tradūtur p signa indefinita affirmatiua vel negatiua. vt. s. e. ꝛ. j. e. ꝛ. ff. e. ti. satis apparet. Officiū aūt regule ē plures similes casus simul iungere clauo rōnis vt. ff. e. ti. l. j. Que sit ptās regule an. s. cōstituat ius de nouo an antiquū recitet. dubitaꝛ ꝛ videꝛ ꝙ ius de nouo nūqꝫ constituat: quod iure ꝛ ipso facta pbatur. iure. ff. e. l. j. facto. qꝛ in octuagintaocto regulis infra positis nō est vnam etiam solam inuenire q̄ ius de nouo constituat vt in psecutione patebit. Econtra videtur. quia regula catoniana de nouo statuit ꝙ legata que sūt inutilia rōne legantis tantū. vel ratione te

De regulis iuris.

Beneficiū[a] ecclesiasticum non potest[b] licite[c] sine institutione canonica obtineri[d].

gantis ⁊ legatarij: vel legatarij. ⁊ eius a quo legatū est p̄standum: vel ratione rei tantū vel mixta ratione rei legate ⁊ persone legatarij tractu tp̄is non cōstituantur etiam si causa impedimenti remoueatur. ff. de regu. ca. o. l. j. in p̄n. ⁊ ff. de le. j. l. cetera. § j. ergo ipsa regula constituit jus de nouo. ad hoc faciūt infinita iura in qb⁹ papa iudicat ex regul' vt. s̄. d̄ ɔsti. c. ij. d̄ rescr. c. j. ⁊ c. pastoral' de iud. nouit. s̄. de fo. cōpe. si diligenti. de fi. istru. inf dilectos. ad fi. ⁊ de p̄sump. dudū. de excep. cū venerabilis de regula. ad apostolicam. de consan. ⁊ affini. c. vl. cuȝ mille similibus. ex quibus videtur ꝙ ius sumatur ex regula. Subtiliter dixerūt doc. ꝙ tres species casuuȝ est ɔsiderare. qdā sunt iam determinati ⁊ in illis regula nō constituit ius q̄ꝛ inuenit iam ɔstitutū. Itē sūt qdam excepti a legis determinatiōe: ⁊ in illis silr regula nō ɔstituit ius. q̄ꝛ nō claudūtur sub regule defmiatione. Quidā sūt in qbus est eadē eq̄tas que ē in casibus a iure determinatis. nec tñ repiūtur in iure positi. ⁊ in illis regula facit ius ꝓpter idēptitatē rōnis non patientis ius similium casuū esse diuersum. Apertius dici posset. ꝙ aut ɔstō iuris p̄cedit traditioneȝ regule ⁊ regula de iure iam ɔstituto quasi materiatū de materia ꝓducit. ⁊ tūc ꝓp̄ie hȝ locū distinctio p̄dictoꝝ casuū: vt videlȝ in iam determinatis ⁊ exceptis non faciat ius. i nō determinatis in qbus est eadē ratio ius ɔstituat: sed vbi nō est ius constitutū ante regule dispositionē: sed inuenit sola simplex traditio regule: tūc ipa regula est ius vel iuris ɔstō ⁊ nō ab alio: sed a ɔstituēte ꝓcedit. ⁊ ita pōt intelligi p̄dicta lex. j. de regu. cato. ꝓbatur hoc satis per antiq̄s regulas. s̄. e. ti. q̄s v̄itate inspecta cēt inuenire p̄cessisse iuris traditionē. vides ergo ꝑ maiori p̄te ꝙ vbi sunt decre. alex. iij. sūt p̄me in titulis maxime post ɔsilia antiqua. vt. s̄. de rescrip. de renū: cū duabus rubricis se. de of. vi. cū duabus rubricis se. de his que vi metusue cā fi. cū duab⁹ se. d̄ do. ⁊ ɔtu. cū duabus se. ⁊ multis alijs. ⁊ tñ oēs regule. s̄. e. ti. p̄cesserunt alex. iij. accepta vltima que fuit luc. iij. q ipȝ secutus ē vt ex chronica ⁊ decretaliū ordinatiōe satis apparet. Si igit p̄ma regula. s̄. eo. ti. exēplificetur ꝑ decre. ⁊ si qōnee. de simo. tertia ꝑ decre. de voto magne. ⁊ sic de singulis dico ꝙ regule ille dicta iura p̄cesserant vnde regulaꝝ dispō nō potuit ex ipsis iuribus sumi q̄ nondū erāt. imo potius videt determinatio ipsoꝝ iuriū facta per regulas. ad hoc faciūt oēs ille decre. superius allegate: in qbus papa ꝓnūciat ꝑ regulas. ego tñ nō recedo a v̄bis legis. ⁊ dico ꝙ ꝑ regulā ñ statuit ius ꝫ ex iure sūit regula. al's nō video qūo possȝ dici regulatur. Sicut enī i ligni vel ferri necesse ē illas māas p̄uenire lignū. s. ius qd̄ ē ibi ma māa p̄uēisse ad h̄ vt regula possit inde disponi. ⁊ tūc ꝓp̄e loqt dicēdo de regulis iuris. al's dicere debuisset si iure regulaꝝ. Et si dicat ꝙ in casibus nō exp̄ssis a iure vbi ē rō similis regula fac ius. hoc ē sine regula aliqua ꝑ iura que hoc volunt. d̄ rescrip. inter ceteras. de trāsla. inter corporalia. ff. d̄ legi. nō p̄nt cū si. ⁊ si obijciat de regula cato. dico ꝙ non ꝓp̄e dicit regula: nec inter regulas ponitur. ff. e. ti. ⁊ si dicatur ꝙ al' que regule p̄cessisse videant iuris exp̄ssam traditionē. dico ꝙ ius qd̄ est idem quod rō. vt. j. di. cō

suetudo. ix. disti. sana quippe. ab exordio rationabilis creature p̄cesserat. vj. di. in p̄n. vel saltē dispōne ɔcedentis regulam ius p̄cessit. videns. n. formator regule sic eē debere de iure qd̄ in ei⁹ saltē mente sedebat formauit regulā. allegatur tñ regula ꝓ iure ñ tā ex origine q̄ȝ ex forma. ⁊ potior ē ei⁹ cā ꝓ quo fac regula. hȝ. n. aduersari⁹ necesse ōndē rōnē q̄re in illo casu regula non loqtur. ⁊ facit qd̄ dicā. j. eo. vtile. Ad secundū quo q̄ritur quid sit ius ⁊ vñ dicatur: ⁊ qūo hic sumatur. dicendū ē breuiter ꝙ ius est ars boni ⁊ equi ⁊c. ff. de iusti. ⁊ iure in p̄n. ⁊ dicitur a iusticia vt ibi. ⁊. s̄. de ver. sig. ius aūt. quaȝ summū iu rebus bonū ē colere. xij. q ij. cū deuotissimam. Jus aūt est generale nomē habēs multas spēs. j. di. ius generale cuius spēs diuidas ⁊ subdiuidas vt ibi ꝑ totū. Sumitur autem hic ꝓ nostro iure canonico: nō aūt ꝓ iure ciuili vt ꝓbat. j. eo in secūda regula que de iure ciuili nō ꝓcedit: qd̄ dic vt ibi dicam. Tertio aūt ordinate has regulas ē videre ⁊ p̄mo p̄mam

a Beneficiū ecclesiasticū. Pone casum ꝑ. c. xvj. q. ij. siquis deinceps. s̄. de insti. ex frequētibus. ff. de dec. l. herēni⁹ modestinus. Sup rōe aūt huius regule fūdat decre. s̄. e. l. de eo qui mit. in pos. c. eū qui. q̄ꝛ ꝓceditur cū agitur de bñficio ecclesiastico in absentia p̄tis lit. non ɔte. nec fit missio ī possessionē causa rei seruāde. q̄ꝛ si sine institutione canonica bñficiū obtineret ɔsiderat igitur in beneficijs canonica institutio nō antiqua possessio. ⁊ sic nota casum in quo non currit p̄scriptio. idē est in matrimonio carnali. xxxiij. q. v. ꝙ deo. s̄. de ɔsan. ⁊ affi. nō debet. ⁊ idē in alijs casibus q nō. xvj. q. iij clerici. ⁊. s̄. de p̄scrip. cū nō liceat. Sumitur aūt hic beneficiū largo modo vt cōp̄rehēdat dignitates ꝑsonatus ecclesias oēs cum cura ⁊ sine cura que cū titulo habent. sic. j. q. iij. siquis dator. s̄. de ɔces. p̄ben. nulla. ff. de ser. expor. l. seru⁹. Sumitur auteȝ stricte vt distinguatur a p̄benda. xij. q. ij. alienationes. de ɔces. p̄ben. ex p̄te. al's includit prebendā. j. q. iij. c. vl. de v̄. sig. tua. Alibi stricte sumit ꝓ solis simplicib⁹ bñficijs sine cura s̄. de p̄ben. c. vl. ⁊. s̄. e. ti. ⁊ li. cū in illis. ⁊ ibi rō pȝ in l'ra. Cū igitur in beneficio quolibet req̄ratur canonica institutio vt hic: videndū ē qd sit institutio. Instituere aūt ē ius canonicū in ecclesia vel ecclesiastico bñficio tribuere. qd̄ dic vt nō. s̄. de insti. auctoritate ⁊ iure cōi ad ep̄m spectat. xvj. q. vij. nullus oino. d̄ here. cū ex iniūcto. in fi. nō ob. d̄ of. archi. ad hoc. q̄ꝛ istitutio ibi sumitur ꝓ inuestitura. ⁊ sic intelligat decre. cū institutis. cuȝ venissent. ⁊ qd̄ ibi nō. Videt ꝙ etiā capitulū vacante sede instituere possit. ar. vij. q. j. pontifices. de here. ad abolendā. s̄. eo. li. de tēp. ordi. cū nullus. ar. ɔtra. xxiiij. di. p̄sbyteri. lxxj. di. fraternitatem. ne se. va. c. ij. dic vt nō. s̄. de ma. ⁊ obe. cū olim. ⁊ terminat hoc. s̄. e. li. de insti. c. vno. Inter collationē aūt p̄ntationeȝ ⁊ institutionē magna ē differentia. vt. s̄. e. li. de p̄ben. cum in illis. §. cum autem.

b ¶ Nō pōt. hec dictio pōt negatiue posita vt hic necessitatē importat. cū aūt affirmatiue ponit. necessitatē non inducit. Ad p̄mū. ij. q. j. c. j. s̄. de accu. de his. Ad secūdū. iiij. q. iij. §. iteȝ in criminali. v̄. pōt. de p̄ben. de multa. in fi. de ap. oblate. ad fi. ff. de ar. qn etiam. ⁊ ideo dicit lex ꝙ v̄bū pōt necessitatē importat. ff. de of. p̄si. l. sepe. ⁊ l. se.

c ¶ Licite. supabūdat. id enī dicimur posse qd̄ licite possum⁹ xxij. q. ij. faciat. vbi de multiplici potētia. ⁊. s̄. de rescrip. suscitatus. per ber. ⁊ inno. de ɔces. p̄ben. accedēs.

d ¶ Obtineri. ɔdicit huic regule. s̄. de iure pa. cura. so. ibi non p̄scribitur ecclesia tanq̄ȝ bñficiū sed vt ꝓpetas. Ite necessitatȝ vel pietatis vel cā impensi obsequij sine canonica institutiōe

possidet qs ecclesiasticos ꝯsuetus:nec ex eo canonicus vel bñ
ficiatus ꝑpe di.xij q.ij.qcūqꝫ suffragio.xvj.q.j possessiones.⁊
q.iij.clerici ⁊.c si eps.ꝭ.de magistris.qm̄.eodē mō rn̄deť ad.c
xxxij.di.siq vo.xij.q.j.q.l.di.studeat.de cle.pug.i du.hēricus
Jtē ar ꝯ.ꝭ.de elec.in genesi.ꝭ.de iure pa.ꝯsultationibus.vb i
possessio dat ius eligēdi
⁊ pscriptio.ꝭ.d ca'po'.cū
ecclesia.so.p'possessionez
acqriť ius eligēdi ⁊ pn̄tā
di.qꝛ.ꝓ.edit ex nr̄is acti
bus.ff.de acq pos.l.j.Jn
stitutio āt ꝓcedit ex acti

P dem.
Possessor[a] male fidei[b] vl

S lo tpe[c] non pscribit.[d]
Jne possessione dem

bus alioꝝ:que ad hoc vt valeat dꝫ eē canonica.vt hic:in qua
ꝑcipue q̄tuor reqrūtur. ꝑmo ꝙ ꝑsona sit q̄ instituere possit.
xvj.q vij.nullus.secūdo ꝙ institut⁹ sit talis q possit institui d
insti.c.ij.q:nō laic⁹ vt ibi.vel ipse idē instituēs.e.ti.c.vl.tertio
ꝙ illius bn̄ficij institutio ex iure ꝓpo vel deuoluto vel delega
to ad instituentē ptineat.e.ti.c.iij.quarto ꝙ seruetur forma cō
stitutiōis illi⁹.ꝭ.e.li.de elec.c.vl.Et no.ꝙ hec regula ē in argu
mentū ꝯ clericū q ē in'gета possessione bn̄ficij sui.⁊ petitur a b
eo titulus possessiōis.s.institutio ꝙ teneať illā ondere.nam ⁊
libert⁹ ecclesie lꝫ sit in quasi possessiōe libertatis ꝓbat manu
missionē suā.xij.q.j.c.longinqtate.⁊.c.se.⁊ hoc ꝓbat decre.de
appel.ꝑsonas.in pte decisa.vbi de hoc ꝑ lau.nā ⁊ possidēs ꝓ
herede vel possessore cogiť ꝓbare titulū.C.de acq.pos.l.cogi
ad hoc facit qđ nō.de do.⁊ ꝯtu.ꝯtingit in glo.vl.circa mediū
Jn ꝯriū vť ar.xx.q.ij que ꝓgenitores.ꝭ de regul.vidua ⁊ in
ꝑ.l.cogi.ij q v.§.j.⁊ ꝓ hoc facit qđ nō.inno.de ꝓcur.ex insinu
atione.⁊ her.cōpos.de rescrip.capłm in glo.v.§.itē queritur an
executor.v.sed ꝭm hec.ꝑmā opi.tenebāt mel.⁊ her.s ꝑ iura ꝓ
dicta io.⁊ lau.no.c.di.cōtra morē ꝙ clericus habens duo bn̄
ficia cogitur dicere titulū.bn̄ti aūt vnū solū sufficit possessio
nem ondere.arg.ad hoc.ꝭ.e.li.de pscrip.c.j.⁊ de offi.or.eo.li.c
ordinarij.Dici pōt ꝑmā ptē verā cū eps ex suo officio vult vi
dere institutionē clerici:hoc ꝓbatur de ꝑben.dilecto.vt eccle.
bn̄fi.c.vno.Scđam cū ali⁹ agit forte dicēs se ius hr̄e in ꝑbēda
tūc actor qđ asseruerat ⁊c.vj.q.vl.actor.⁊ i ꝑ.c.vno.vt ec bn̄fi.
⁊.C.de ꝓbat.actor.⁊ h.ꝓbaťr ex his q̄ nō.ino.⁊ ꝑ.cōpos.i ꝑdi.
glo.⁊ per hosti.⁊ de hoc de si.lꝫ heli.sup vbo officij sui debitū.
a P Ossessor male fidei.Pone casū.xxxiiij.q.ij.si vgo.ꝭ.d ꝑ
scrip.c.vl.hec regula ꝭm leges va ē in pscriptiōe.x.vel
xx.annoꝝ.C.de pscrip.lō.tēp.auc̄ male fidei.in pscriptiōe aūt
xxx.vel xl an.nō reqritur bona fides.xvj.q.iij.§.pōt.ꝭ.de pre
scrip.vigilanti.C.de pscrip.xxx.vel.xl.an.cū notissimi.nisi ve
lis dicere leges esse correctas per ꝑdictā decre.de pscrip.c.vl.
vbi de hoc.qđ qdā abhorrēt dicētes papā nō posse tollere ll.
nisi quo ad suū foꝝ.alij vo dicūt papam indistincte quo ad
foꝝ posse leges tollere.de hoc.x di.ꝯstōnes.de testa.cū oēs.in
his aūt tenēs mediū credo ꝙ papa vbi nō habet tpalē iuris
ditionē non possit tollere legem quo ad foꝝ ciuile.nisi in his
in qbus vtitur periculū aīe cum potestates idistincte sint.xcvj
di.cū ad veꝝ.x.di.qm̄.vbi de hoc.⁊ q si.sint le.cām.ij.in his au
tem in quibus piculū anime vtitur quo ad vtrūqꝫ forū tollit
legem.ꝓbatur hoc de iudi.nouit.de pscrip.c.vl.de scđis nup.
c.pe.⁊ vl.ꝭ.e li.de fo.cōpe.c.vl.de iureiur.c.ij.e.li.de excep.c.ij
de sen.excō.decernimus nā in his leges sacros canones imi
tari nō dedignantur.ꝭ.de iudi.clerici.in auc̄.vt non luxu.cō
tra na.coll.vj.in auc̄.vt cle.apud ꝓpos epos.§.si vo ecclesia
sticū.ex qbus satis posset inferri.idem de iure canonico circa
hoc qđ de iure ciuili.Sciendū ē aūt ꝙ ꝭm nos non soluꝫ ab
initio sed in qualibet pte pscriptionis dꝫ pscribens etiam co
gnoscere bonā fidē vt hic ⁊ in ꝯcor in his aūt in qbus etiā ꝭm
leges reqirebatur bona fides.sufficiebat ab initio bonā fidē

agnouisse.vt in ꝑdicto.§.pōt.⁊.l.cū notissimi.Si aūt
querať de eo q cōpleta pscriptione incipit habē malā
fidem an teneatur restituere.dic vt no.xiiij.q.vj.c.j.⁊
xxxiiij.q.ij.si virgo.⁊.ꝭ.de pscrip.vigilanti.nō solū aūt
in pscriptiōe reqritur bona fides vt hic:sed etiā titul⁹
qui det causam
pscribendi.de h
x.q.iij.dilecto.de
pscrip.si diligen
ti.ar.ꝯtra.e.ti.de
quarta.⁊.c.ad au
res.⁊.c.vl.vbi nō
fit mentio de titulo.so.dic breuiter ꝙ si ius cōe vel ꝓ
sumptio nō est ꝯtra possessorē sufficit bona fides.als
necesse ē allegari titulū ⁊ ꝓbari nisi allegetur prescri
ptio tanti tpis cui⁹ ꝯtrarij nō sit memoria.ꝭ.e.li.d re
scrip.c.j.Quid aūt sit pscriptio:quid vsucapio:qd in
eis reqrať.quis eoꝝ effectus plene no.xvj.q.iij.in sum
ma quo interrūpať.e.q.§.pōt.v.hec de pscriptionibus
⁊.ꝭ.de pscrip.c.illud.
b C .Fidei.multis modis sumitur fides:qđ dic vt no.
ꝭ.de fide catho.in rubrica.⁊.xxij.q.j.monet.hic psūiť
p ꝯscientia.sic.xxviij.q.j.§.ex his.de pscrip.c.vl.
c C Nullo tpe.potes facere pun tū an̄ ⁊ post.⁊ sic habe
bis duos intellect⁹.Primus ē ꝙ nulla dieꝝ possessio.
⁊c.ꝭ.de rescrip.vigilanti.Secūdus ꝙ nullo tpe pscri
ptionis dꝫ agnoscere malā fidē.ꝭ.e.c.vl.
d C Prescribit.si ergo possidēs ꝯsciam hꝫ rei aliene
nō pscribit.ꝯtra.xvj.q.iij placuit vt qcūqꝫ.ꝭ.d rescri.
c.j.vbi pscribit q cert⁹ ē rē eē alienā.so.illud spāle in
fauore fidei catholice sicut alia:vt.ij.q.vij.si hereticus
ꝭ.e.li.de here.c.j.⁊.iiij.C.de epali audi.l.nemo.cū si.ꝑ
terea satis videť suā ꝯsciam purgasse ⁊ bonam fidem
agnoscere qui veꝝ dn̄m reqsiuit.ar.j.e scienti.cū suis
ꝯcor.⁊ sic auc̄te canonis excusatur.sic ff.d nora.l.⁊ ge
neraliter.vbi vsucepit qui scit seruū alienū qui sibi ab
alio bone fidei possessore fuerat dat⁹ ꝓ nora.ex quo ve
rus dn̄s requisit⁹ norā emendare nō vult.itē contra
ꝭ.de iure pa.cura.so.vt ibi.⁊.xvj.q.iij.si sacerdotes.in
j.glo.vltra mediū.quod etiā videtur ꝯriū.Si querať
quis dicatur bone fidei possessor ⁊ male.dic vt no.de
scrip.si diligenti.in glo.pe.
e S Jne possessiōe.hec regula sūpta ē ex lege.ff.e.li.
que in seruitute ē:per quā etiā pōt hic poni exē
plū casus.⁊ ꝑ.c.xvj.q.iij.porro.⁊.ꝭ.de pscrip.causaꝫ q̄.
seru⁹ cū ab alio possideatur nō possidet:vt in primo
casu hereticus ⁊ pagan⁹ vt in secūdo.laicus spūalia
vt in tertio.Sciēdū ē aūt ꝙ possessionū alia iuris alia
facti alia iuris ⁊ facti.⁊ hec interdū hꝫ plurimū iuris
⁊ minimū facti.interdū ecōtra qđ ꝓsequeretur no.ꝭ.
de ꝯces.ꝑben.cū nostris.⁊.C.de acqui.pos.l.j.vt ergo
currat pscriptio dꝫ quis possidere de facto ⁊ de iure.
de facto planū ē.qa qui nō possidet nō pscribit ⁊ de
bet possidere ꝓpo noie nō alieno.als ille pscriberet cu
ius noie possideret.xvi.q.iij clerici.de resti.spo.cum ve
nisset in fi.de pscrip.si diligenti.ff.de acq.pos.ꝙ meo.
dꝫ etiā possidere de iure.qꝛ ad pscriptionē requiritur
ciuilis possessio.i.ꝙ talis sit ꝑsona in quā cadere pos
sit huiusmodi possessio:vt ꝓbatur ꝑ iura inducta in
principio glo.ad hoc etiaꝫ.xvij.q.j.in ꝑncipio.⁊ quod
ibi nota.⁊ d probatio.ex litteris.in fine.ff.de vsucapi.
sine possessione.hoc dico quia laici de facto interdum
possident decimas ⁊ spiritualia.vt nota.Barto.brixi.

xiiij..q.j.in p̄n.glo.magna in fi.ad hoc.s̄.e.li.de resti. spo.ad decimas.nā vt ibi pꝫ aliud ē possidere. aliud legitime possidere.Et nō.ꝙ hec possessio facti dꝫ esse ꝯtinua.qꝛ si interrūpaᷓ possessio.iterrupta ē p̄scriptio xvj.q.iij.§.pōt.de p̄scrip.illud.C.de prescrip.xxx.vel xl an.cū notissimi.
si tñ fiat interruptio ciuiliter puta p li.ꝯte.ſm canones videtur ꝙ amodo non currat prescriptio qꝛ p̄sumitur titubare ⁊ malā fidē habere.sed leges que de mala fide non curāt nouos.xl.annos requirūt:vt in p̄dicto.§.potest ⁊ hoc nō.io.xvj.q iij.c.j.⁊ qđ dicit regula de possessione hoc intelligas vel de quasi possessione. qꝛ incorporalia nō possidētur sed quasi possidenᷓ.ff.de vsucap.l sequitur.§.si via.ff.de acq.pos.l.iij.in p̄n.⁊ tamen prescribūtur.s̄.de cā pos.cum ecclesia.

P[a]re*s*criptio[b] non procedit[c]

Peccatū[d] nō dimittiᷓ[e] nisi restituatur ablatum.

a. Prescriptio.nec vsucapio.ff.de vsuca.l.iij.⁊.l.fine.
b. Nō p̄cedit.p̄scriptio est v̄bū iuris.parit eni actionem vel exceptionē ex tp̄e ⁊ ex ea re gritur dñium reg ritur etiā directū ſm mar.io.ꝯtra. de hoc.xvj.q.iij.§.pōt.circa p̄n.Usucapio aūt ē acquisitio dñij p ꝯtinuationē possessiōis tpis lege diffiniti.ff.de vsuca.l.iij.ex quibus patet rō regule q̄ ꝯtrariū patitur de lege dicente captꝰ ab hostibus vsucapit.ff de vsucap.l.iusto.§.pe. ⁊ tamen nihil possidet cum ab alio possideatur.ff.de acqui.pos.cū heredes.§.in his.sed lex intelligit ꝙ vsucapit per aliū quē habebat in ptāte tp̄e quo captus fuit.vnde rediens postliminio recuperat ptātem quam eius fictione videtur ꝯtinuasse.⁊ sic vsucapione dñiuꝫ quesiuisse.sed si per se possidebat perdit possessionem ⁊ lꝫ postliminio redeat fictio postliminij non extendiᷓ ad possessionē que consistit in facto.⁊ sic nec ad vsucapionem que ex possessione p̄cedit.ff.de cap.⁊ postli.re. in bello.§.facte.⁊ de vsuca.l.si is q p emptore.vbi đ h̄ Itē opponiᷓ.ignorās possessionē nō querit cū animꝰ sit de substanᷓalibus.C.de acqui.pos.lꝫ.ff.de ac.pos.l. lꝫ.⁊ l.quēadmodū.⁊ tamen ignorans p̄scribit. ff.p so lu.l.ij.§.celsus.so.ignorans per se possessionē nō querit.tñ bene pōt ignorans querere possessionē ministerio filij vel serui quē habet in potestate vt in contrario ⁊ sic vsucapere vt ibi.Itē opponitur de decre.s̄.de dolo ⁊ ꝯtu.contingit.ibi eni p̄scribit annaliter ille qui nō possidet.Sed pōt illud dici sp̄ale in odiū illius contumacis qui non permittit actorem ingredi in possessionem ſm decretum iudicis causa rei seruande.vel iam missum expulit ne sit melioris conditionis contumax q̄ꝫ obediens vt ibi.nec debent stulti melioris conditionis esse q̄ꝫ periti.xvj.q.j.legibus.s̄ e.li.de preben. eum qui beneficium.ff.vi qđ aut clam.l.seruus. vel aliter ibi loquitur de quodam temporis lapsu quod habet aliquem constituere possessorem tantū hic autem loquitur đ quodam temporis lapsu quod per prescriptionem inducit dominiū.vt.s̄.dixi. ⁊ sic non obstat. vel dic ꝙ canon fingit illum possidere in odiuꝫ illius contumacis vt.s̄.dixi ad hoc.ff.de bo.auc.iudi. pos.l. q̄uis.sepe eni iura fingūt ex causa quod nō ē.l.distinctione.ferrum.vbi de hoc.de transla.inter corporalia. C.de rei vxo.actio.l.vna.circa p̄nci.⁊ de hoc.s̄.de sponsa.is qui.

c. **P**eccatū nō dimittitur.hic ponitur p regula v̄buꝫ Augustini.quod habes.xiiij.q.vj.c.j.⁊.s̄.de vsu.cum tu. Ex p hoc potes ponere casum p.l.ff.đ vsuca.sequitur.§.qđ aūt.Et nō.ꝙ est peccatū delictum ⁊ crimen ⁊ inter hec ſm Augu. hec ē differentia.qꝛ peccatū est idē qđ prauus actus.delictū vero boni desertio quasi derelictum.crimen v̄o est peccatū graue accusatione ⁊ dānatione dignissimum lxxxj.di.c.j.in fi. de h̄ no. de pe.di.j. si peccatū . qđ aūt dicitur in hac regula ver̄ intelligas si illud ablatū restitui pōt vt in p̄dictis iuribꝰ si aūt restitui nō pōt: restituetur eius estimatio etiam si res illa casu pierit sine culpa sua quia ipso instanti fuit in mora.ad hoc.xvj.q.j.decime.s̄.e.đ cō mo.c.vno.C.de fur.subtracto.Si autem nec estimationē pōt soluere.qꝛ euidenter est inops:tūc bene dimittitur peccatū: remanet tñ obligatio.⁊ si postea ad pinguiorē fortunā p̄uēiret teneretᷓ.ar.xxvj.q.j.si qs.s̄.de so.odoardꝰ.ff.de cessi.bo.l.is q. Nō.tñ ꝙ inops q dꝫ ex contractu sufficit si bōis cedat.C.q bo. ce.po.l.v̄beribꝰ q dꝫ ex maleficio castigaᷓ vel iops.xij.q.ij.fraternitas qđ ergo.s̄.dixi ꝙ tenetur si p̄uenerit ad pinguiorē fortunā ver̄ dico si penas corporales passus nō fuerit.alias secus. vt no.hex ſm lau.de homi.sicut dignū.§.eos in p̄n.in.ij.glo.

Peccati[f] venia nō datur nisi correcto. **I**dem. **I**dem.

d. Restituatur.qđ dicit de restōne:intelligas nisi is cui faciēda est restō liberaliter remitteret.qꝛ satisfactū intelligitur qualitercūqꝫ satisfaciat.ff.qbus mo.pig.vel hipo.sol.l.itē liberaᷓ in p̄n.ff.de accu.si rē.§.satisfactū.lꝫ p̄pe verbis inherēdo. aliud sit restituere.aliud remittere.ff.de v̄.sig si cū p̄tor.⁊.l.plus ē.⁊.l.restituere.Et qđ dico de remissione ver̄ intelligo nisi in casibꝰ vbi remissio nō liberat.vt.s̄.de rescrip.e.li.c.statutū.§.si qdē.⁊ de cēsi.exigit.in fi.Restitutio aūt faciēda ē ei a quo fuit extortū:vel eiꝰ heredibꝰ si extāt.xviij.di. qm̄.de vsur.cū in.C. de so.iuito.cuiꝰ aūt expēsis mitti debeat ad eos si sint remoti. nō.iiij q.j.§.h̄ notandū.⁊ in p̄dicta decre.cū tu.⁊ tene qđ ibi nō.ho his aūt nō extātibꝰ soluēᷓ paupibꝰ vt ibi.⁊ eis extātibꝰ paupibꝰ soluēs ñ liberatur qꝛ onꝰ non remittitur ⁊c.xiiij.q.v forte.de iureiurā.eā te.ff.de ꝯsti.pe.§ si v̄o.⁊ expssum ē đ homi.sicut dignū.§.eos.⁊ qđ.s̄.dixi restituēdū ei a q̄ fuit extortū intellige si fieri pōt.Si v̄o nescitur a quo.pone casū de iudeis c.cū sit paupibus erogabiᷓ p̄uidētia epi vt ibi. Item dico id ver̄ cū turpitudo v̄satur ex pte recipientis tm̄.si v̄o ex pte vtriusqꝫ ⁊ transferᷓ dñium nec repetitio cōpetit nec restitueᷓ dāti sed paupibus erogabiᷓ.xiiij.q.v.nō sane. vel ecclesie si sibi facta eēt iniuria.s̄.de simo.de hoc.ar.ꝯ.s̄.e.t.veniēs.so.vt no. in p̄.decre.de h̄.j.q.iij.si qs dator de hoc pone ꝙ si supest ille a quo extorsit excōicatꝰ tñ ē nūqd ei debeo restituere.sup h̄ iura qđ nō.xv.q.vj.nos scōꝝ.⁊.s̄.de here.c.vi.Satis posset dici de ponendū in edem sacram.ar.C.de iur.emph i.l.ij.

e. Ablatū. pone nihil abstuli sed iniuste dānū dedi ex quo nihil me peruenit idem. teneor enim damnū passo.aꝉs no remittiᷓ peccatum.xij.q.ij.siquis de clericis.de iniur. ⁊ dā.da. c.j.ff.de eiec.⁊ effu.l.vl.tenetur etiam heres meus.lꝫ ad me vl ad ipsum nihil p̄uenerit ex maleficio ſm canones: qđ dic vt nō.xij.q.ij.eps qui filios.de sepul.c.vl.ſm leges ꝯtra.C.ex de lic.defū.inquantū he cō.l.vna.hec regula sic exposita non patitur instantiā.⁊ adde quod dicam.j c.p̄ri.

f. **P**eccati venia.Colligitur hec regula ex.c.xxiiij.q iiij.legatur.s̄.e.li.de scisma.c.vno.C.de here.manicheos. p que pones casum. Ad huius autem regule euidentiaꝫ scire debes ꝙ peccator nō solū delinqt in deū sed etiā in ecclesiā.p ꝯtrit onē aūt que cōtritio v̄tꝰ vocaᷓ deleᷓ pcm̄ quo ad deū

⁊ ꝑ pniam susceptam a sacerdote ostendit deletū quo ad ecclesiam: de hoc de pe. di. j. ꝑ totū lꝫ tamen per contritionem deletum sit quo ad deum: tamen adhuc de crimine accusari pt xxxiij. q. ij. admonere. vbi de hoc ⁊ de accu. de his. ad h̄. ff. de edil. edi. qd si fugitiuus. si ergo semel ꝯterit ⁊ penitet: vlteriꝰ nō cogitur penitere si in iudicio accusatus absoluitur. vlteriꝰ nō poterit accusari: nisi i casibꝰ no. ij. q. v. hꝫ hoc ꝓprium ⁊ in ꝓ. decre. c. de his. remissiones ergo q̄ fiūt ab ecclia ꝯferētibus ad hospitale pōtes vel alia pia loca nō prosunt nisi correctis: de quibus dic vt plene no. de pe. ⁊ re. ꝙ autem significat ꝯtrium ad hanc regulā. iiij. di. deniqꝫ ibi enī datur venia nō correcto: ꝫ ibi exponit venia. i. ipunitas. loqt ergo hec regula de venia culpe nō pene: qd pꝫ dū dic peccati venia. ꝑꝑ scādalū. n. vitandū interdū relinquūt pctā ipunita. l. di. vt ꝯstitueret. xxiij. q. iiij. qdā cū si. ꝓ quolꝫ igit mortali debet duplex pena eterna ⁊ tpalis: de pe. di. j. si pctm̄ dauid venia tpalis iterdum in hac vita dat nō correcto ex cā: ⁊ sic loquit ꝯtriuꝫ: iterdū sine cā. xxvij. q. j. siq̄. eterna aūt: ⁊ hoc dicit hec regula. itē ꝯ d pe. ⁊ re. qd qdā. ⁊ c. officiū. vbi dat pnia nō correcto: ꝫ dic ꝙ lꝫ ibi iponat pnia nō tn̄ dat remissio. ⁊ iō pnia illa inutilis, dr̄ quo ad vitā eternā: de pe. di. iij. ad fi. ⁊ di. v. falsas. merito aūt dat peccati venia correcto: qꝛ correctionē necessario hꝫ dolor pcti pcedere. nā vt dicit aug. in canone quō gaudebis te fore correctū: nisi pmo te doleas fuisse ꝑuersuꝫ. xxiij. q. vij. c. vl. correctus autem vlterius peccator dicendus nō ē l. di. ferrū. xxxij. q. j. apud misericordem.

Nemo pōt ad impossibile obligari. Idem.

a Nemo pōt. hec rl'a sūpta ē ex. l. ff. eo. ti. l. ipossibiliū. Scire debes ꝙ ipossibilitas ꝓpe triplex ē. iuris ⁊ facti ⁊ nature. De pmo pone casuꝫ. liiij. di. abbati. de pac. c. vl. ff. de ꝟ. ob. l. iter stipulātes. §. sacrā. stipulatio. n. rei sacre vl' liberi hois nō tenet vt ibi. De scd̄o ibidē. ⁊ ff. de ꝟ. obli. l. gnāliter. ⁊ l. se. nō enim tenet ꝓmissio: si id ꝓmitto qd impossibile ē de facto: vt montes alpium vltra mare deferre. ff. de sta. li. l. cū heres. §. j. Item si dare ꝓmitto qd nā dari ē ipossibile: vt solem lunas ⁊ stellas: vel facere qd natura ē ipossibile fieri. vt celū ascendere vel digito tangere. ff. de ver. ob. l. si stipuler. j. ⁊ ij. rn̄. huiꝰ aūt regule rō satis pꝫ: qꝛ omnis obligatio aut in dādo aut in faciēdo ꝯsistit. ff. de ver. obli. l. ij. in prin. sed quod nō est nec esse pt dari vel fieri non pōt. ergo ibi constitui nequit obligatio. Itē obligatio actionem parit. ff. de ꝓcura. lꝫ. §. ea. sed quod non ē nec esse pōt: obligationem parere non pōt: ⁊ sic nec actionem Item actio est ius ꝑsequendi in iudicio quod nobis debetur insti. de actio. ij. rn̄. debere aūt est de alio habere. sed quod nō est nec esse pōt: de alio haberi nō pōt. ergo ibi non est actio: ⁊ sic nec obligatio. No. tn̄ ꝙ hec regula locum hꝫ i matrimonio ⁊ vltimis voluntatibus ⁊ singulis ꝯctibus in sententijs ⁊ preceptis. ff. que sen. sine ap. re. l. vl. j. ⁊ iij. rn̄. in ꝯfessionibꝰ. ff. de inter. act. l. in confessionibus. ⁊ ad. l. acqui. l. inde neratius. §. vlti. no. s̄. de ꝯfes. c. vlti. Item in legibus ⁊ ꝯstitutionibus q̄ debēt esse possibiles. iiij. di. erit. Est tn̄ in hoc differentia ꝙ ipossibilis conditio apposita in ꝯctu vitiat ꝯctum: vt i p̄alle. legibꝰ ff. de act. ⁊ ob. l. nō solū ⁊ insti. de inuti. stip. §. ipossibil'. In testamētis tn̄ ⁊ matrimonio ob ipoꝝ fauorem habetur ꝓ nō adiecta. de condi. ap. c. vlti. vbi de hoc: ⁊ C. de insti. ⁊ substi. l. reprehendēda. ⁊ qd dicit hec regula de impossibili. intelligas et h̄ de turpi. ⁊ de hoc dicam. j. eodem non est obligatorium. ⁊ c. in malis.

b Obligari. etiā iuramentō. qꝛ temer sriū est. xxij. q. iiij. ꝓ tōtū. ⁊ s̄. de iureiu. sicut ⁊ s̄. de ap. qōni. nec obligat, et nāliter.

vnde dicit lex. ff. e. ti. impossibilium nulla ē obligatio vniuersale igit negatiuū oēꝫ obligatōeꝫ denegat. nec ꝯmittit stipulatio pene ꝓmisse. ff. de ꝟ. ob. l. si hō moriturus. No. ergo ꝙ si bononie ꝯstitutus ꝓmittaꝫ centū hodie rome me tibi datu ꝝ. qꝛ ipossibile ē ꝓmissum: nō nascit obligatio: vt hic ⁊ ē expssum isti. de ꝟ. ob. §. loca. ꝑterqꝫ in casu. ff. de ꝟb. obli. l. vlti. §. si inter eos. s. qn̄ stipulator ⁊ ꝓmissor bonon̄. cōstituti notificauerāt dispensatoribꝰ suis rome ꝯstitutis: stipulationē eo die fore futurā: mādans ꝓmissor suo dispensatori vt solueret ⁊ stipl'ator suo vt reciperet ea die: ar. ꝯ. s̄. de do. ⁊ ꝯtu. cuꝫ dilecti. ff. de ar l. celsus. ff. man. l. si mandato. ij. § paulus rn̄dit. dic' solu. ibi ē vnū mādatum duo possibilia ꝯtinens: ⁊ ideo ad vtrūqꝫ obligat ⁊ si deficiat primū tenet ad scdꝫ. hic aūt vna ē obligatio tm̄ ⁊ ita impossibilis: vel ad minus pmū ipossibile ex quo sequit scdm. ꝑterea ꝯctus sūt volūtarij. C. de act. ⁊ ob. l. sicut iudiciū aūt reddit vt inuitū. ff. de ꝟ. ob. iter stipulantē. §. j. ob hoc etiā notauerūt gof. ⁊ ho. i. d. decr. cū dilecti. ꝙ si iudex citet aliquē eo die quo ipossibile ē cum ꝯparere: ꝙ non ē oio inutile mandatū: imo lꝫ nō teneatur ꝯparere in die ꝑꝑ ipossibilitateꝫ: tn̄ tenet ꝯparere post diē. ⁊ pōt esse huius rō qꝛ pncipale ē ibi ꝙ veniat accessoriū ꝙ veniat tali die: ⁊ pncipale n̄ vitiatur propter accessorium sed potius econtra vt dicam. j. c. accessorium. io. an.

Priuilegiū psonale psonā seqtur: ⁊ extinguit.

a Priuilegiū psonale. Hec regula sumpta ē ex. l. ff. e. l. puilegia quedā. ⁊ l. i oibus cāis. pone casum vij. q. j. petisti. de aucto. ⁊ vsupal. c. ij. C. d legi. leges i fi. ad idē. ff. d consti. pn. l. j. i fi. ff. d censi. l. etatē in fi. ⁊ ff. sol. ma. maritꝰ. ⁊ l. se. vbi heres mariti extraneus ꝯdēnatur: i solidū nō habita rōe ne egeat: cū maritus ꝯdēnaret: inquātuꝫ facē pōt habita rōne ne egeat. itē in psonali puilegio qd datur pri patrono ⁊ militi vt cōdemnet inqantū facere pnt qd cū psona extinguit. ff. de de re. iu. l. sūt. q i id. ⁊ l. patronꝰ. ⁊ l. itē miles. Et no. ꝙ dic puilegiū: qꝛ ius cōe ad vnā psonā directū ad oēs extēdit. lxj. di. miramur. de re iudi. i cāis. ff. d iu. ⁊ fa. igno. l. rl'a. §. vl. ⁊ idē i rescripꝫ directis ad psonas qꝛ cū psonis exiguūt. s̄. d of. dele. q m̄. sic ⁊ pacta psonalia psonas nō trāsgrediūt. s̄. d trāsac. decetero. ⁊ c. veniēs. ff. d pac. iurisgētiū. §. pactoꝝ: ⁊ ꝯpromissum non extēdit ad hr̄des: nisi de ipsis caueat. s̄. de arbi. c. vl. ⁊ itelli hec rl'a d puilegio psonali. i. psone ꝯcesso. Idē si eēt psonale ex pte ꝯcedētis: vt. s̄. e. li. de rescrip. si gro se. puilegioꝝ aliō psonale aliō reale: vt. s̄. de psū. mādata. Si aūt simplr ꝯcedant an dicāt psonalia an realia: dic vt no. xxv. q. ij. i sūma. xvj. q. j possessiones ⁊ s̄. de insti. cū venissent. ⁊ qd dr̄ hic ꝙ puilegiū psonale extinguit cū psona: itelligas idē i reali: vt. s. extincta re extiguat puilegiū. xvj. q. vij. ⁊ h̄ dixim. d ꝟ. si. abbate i fi. ff. qn̄ di. vsu. ce. l. vsufr. qd dic veꝝ qn̄ ipe res vl' locaputa ecclia ciuitas vel loca alia sacra vl' ꝓphana destruūt supioris aucte hꝫ io. ⁊ lau. q h̄ no. i ꝓ. c. ⁊ h̄ diximꝰ ad h̄ d cō. di. j. placuit. d no. op. nū. c. ij. ⁊ in ꝓ. l. vsufructu. nō ergo vlteriꝰ vocādus erit aliquis clericus illiꝰ ecclie vl' municeps illiꝰ loci: si aūt destruat ab hostibꝰ ꝯtinet oia sua puilegia ⁊ remanēt ibi clici. vij. q. j.

paſtoꝛalis.xix.q.iij.ꝗ ſemel. Idē ſi auctē ſupioꝛis trāſ‑
ferat̃ ad aliū locū.vel alij vniat̃.xvj.q.j.⁊ tꝑis.⁊.c.ſe.ꝯ
re.do.q꞉ monaſteriū.ff.de ꝯtrahē.emp.l.ede.ſm ino.
ꝗ ad hoc bñ nō.s̃.de no.op.nūcia.c.ij.⁊ lꝫ hic dicat̃ pꝛi
uilegiū tūc extingui cū extinguit̃ ꝑſona:infdū etiā añ
extiguit̃ vt cū ab
utit̃ ꝓuilegio.q꞉
tē meret̃ extigui
xj.q.iij.ꝓuilegiū.
⁊ in caſibꝰ ibi nō
xxij.di.c.renouā
tes.⁊ de ꝯſti.cuꝫ
acceſſiſſent.⁊ de
ꝓui.accedentibus.⁊ de deci.ſuggeſtū.Ad h̃ āt qꝺ dr̃ h̃
ꝙ ꝓuilegiū ſeqtur ꝑſonā ꝯtradicit.s̃.ꝺ vſu pal.ex tuaꝝ
So.indeterminate ꝯceſſū ꝑſonā ſeqtur ꝑciſe vt h̃.ꝓui
legiū aūt vſu pallij ꝯceditur cū determinatiōe loci ⁊ tē
poꝛis.⁊ ideo extra locū ꝑſonā nō ſequit̃.tenoꝛ eni ꝓui
legioꝝ attendendus ē ⁊ ſeruādus.s̃.de ꝓui.poꝛꝛo.⁊.c
recepimus.vel dic vt.j.dicā.ꝯ.de ꝓui.antiq.xxj.di.de
niqꝫ.ff.de offi.ꝓcōſu.l.vl.vbi pñte maioꝛe:minoꝛ non
vtitur ꝓuilegio.So.ſpāle eſt ob ſuperioꝛis reuerentiā.
⁊ dic vt.s̃.vel dic ꝙ ſeqtur ꝑſonā ſemꝑ habitu:lꝫ non
actu.ſic ē vbi ad tēpus ſuſpendit̃ iuriſditio.lxxxj.diſ.
ſiquis.vel ob reuerentiā ſupioꝛis.s̃.de of.dele.volen
tes.vel ob certā cauſam.C.de cur.fur.l.pe.§.j.de hoc
dicam.j.e.ꝙ alicui.

Scuꝫ per ſona. Idem. Semelꝰ malꝰ ſemꝑ ꝓſumitur eſſe malus. Idem. Ratūꝰ qs hr̃e nō pōt: qꝺ ipſius noīe nō ē geſtū: Idem. Ratihabitionē ᶜ retro trahi ⁊ mandato nō eſt dubium comparari. Idem.

Semel malus.pone caſū in ſemel periuro.xxij.q.v.
ꝑuulū.i.ſemel ꝯtumacē.s̃.de ꝓſūp.ſcribā.i.ſemel
calūniātem.ff.de accu.l.ij.ad hoc.xxv.di.c.vl.s̃.ꝺ ele
ctio.ſuꝑ eo.ff.de decur.l.eos.hic ergo ꝓſumit̃ eū ꝗ ſe‑
mel malus fuit ſemꝑ malū eē.⁊ pōt hec dici ꝓſumptio
hoīs q꞉ ꝯ hoīem ſic ꝓſumitur.pōt etiā dici ꝓſumptio
facti:q꞉ ex ſemel facto ſic ꝓſumitur.pōt etiam dici ꝓ‑
ſumptio iuris.q꞉ ius ſic ꝓſumit ex facto vt hic vides ⁊
in iuribus.s̃.ſignatis:de qbus diuerſis ꝓſūptionibꝰ
ꝑſequere.vt nō.ꝑ io.l.di.ferrū.liiij.di.fraternitatē.per
ber.de ſpon.is q.ꝑ accur.ff.qꝺ me.cā.l.nō ē viſile.hic
ergo vides ꝙ ꝓſumitur ex ꝓterito circa ꝓſens ⁊ futuꝝ
interdū ꝓſumitur ex pñti circa ꝓteritū.interdū circa
pñs.iterdū circa futuꝝ:qꝺ ꝓſeqre.vt nō.xliiij.di.mul
tis.xxxiiij.q.ij.cū ꝑ bellicā.de ꝓſūp.ſcribā.⁊ in ꝓdicto
c.is cui.lꝫ aūt vt.s̃.dixi.hec poſſet dici ꝓſumptio iurꝫ.
nō ē iuris ⁊ de iure.admittit.n.ꝓbationē in contrariū
⁊ ꝓbato ꝙ penituerit vlteriꝰ malꝰ nō dr̃.l.di.ferrū.de
ꝯſe.di.iiij.c.ij.de reſcrip.eā te.de teſti.teſtimoniū.ff.de
edi.edic.ꝙ ita.ſaluo eo qꝺ dr̃.s̃.ꝺ hereti.ad abolendā
§.illos quoqꝫ.s̃.e.li.eo.ti.ſuꝑ eo.Nō.ergo ꝙ qui ſemel
fuit bonꝰ vel malus ſemꝑ ꝓſumit̃ bonus vel malꝰ.lxj.
di.miramur.⁊.s̃.ꝺ ꝓſūp.mādata.⁊ ꝓma facie qs ꝓſu
mitur bonꝰ.xj.q.iij.in cūctis.de ꝓſūp.dudū.ff.de leg.
ij.cū pater.§.rogo.Qui aūt ſemel malus ſemꝑ ꝓſumit̃
malus vt hic.⁊.ff.de re.mili.l.nō oēs.§.a barbaris.C
de ſuſcep.⁊ archa.l.ſi aliꝗ li.x.⁊ ꝓcedit hec ꝓſūptio tū
ex ꝓſumētis natura coꝛrupta.tū q꞉ nā humana ꝓna ē
ad delicta.xij.q.j.oīs etas.in auc.de monachis.§.ſiue
ro his.colla.j.idē in ſili.qlibet ꝓſumit̃ pauꝑ q꞉ nudꝰ
natus fuit.xlvij.di.ſicut hi.C.de ꝓba.l.ex ꝑſona.ff.de
magrā.cōue.l.j.§.ſi magiſtratꝰ.vbi tñ ꝓbat̃ ſemel eſſe
ſoluēdo adhuc idē ꝓſumit̃.⁊ ſic intelligit̃.l.ff.de pꝛi
uile.cre.i.ſi creditoꝛes.in fi.Querit̃ aūt quare qs ꝓſu
matur vtutibꝰ plenꝰ ⁊ nō diuitijs.vide ꝑ ber.⁊ ho.de
ſeru.c.vno.Et nō ꝙ hec ꝓſūptio interdū trāſit ad filios.q꞉ ꝗ
patrē incōtinentē hūit incōtinēs ꝓſumit̃.⁊ ob hoc illegitimꝰ
nō ꝓmouet̃.lvj.di.ꝑ totū.⁊ metuit̃ crimē ꝑētis i filio.xv.j.q.j
ſiquis cō.ad hoc.s̃.e.li.de here.ſtatutū.de ſciſma.c.j.ad hoc.ff
de edi.edic.ꝙ ſi nolit.als ſi ſeruus.§.ꝗ mancipia.io.an.

b Ratū qs.pone caſū
ix.q.ij.c.i.s̃.e.lib.
de ſen.excō.cū qs.ij.rñ.ff
de nego.ge.nō pupilli.§.
ſed ſi ego.vbi ſi liber hō
geſſit negociū filij vel ſer
ui peculiare tm̃ ꝯtēplati
one ipſius ratihabitio ſe
quēs patris vel dñi nil oꝑatur.q꞉ ꝑ ratihabitionē nō tenetur
vltra id ad qꝺ ꝓus tenebat̃.ſ.ad quantitatē peculij.Contra‑
dicit ad hanc litterā.ix.q.ij.lugꝺ.xvj.q.j.c.vl.s̃.de ele.ꝙ ſicut
de his que fi.a ꝓ.cū nos.de iure pa.cura.in his iuribꝰ habet̃
qs ratū qꝺ ſuo noīe nō ē geſtū.ſo.dixerūt quidā ꝙ ſm canōes
poterā ratū habere qꝺ meo noīe nō ē geſtū per iura ꝓdicta vt
nō de reſti.ſpo.cū ad ſedē in glo.pe.ſed hec ſo.extirpat̃ ꝑ hāc
regulā.alij dixerūt hoc fallere in ſpūalibus in qbus ratū hēo
qꝺ meo noīe nō ē geſtū ꝑ iura ꝓdicta.⁊ h̃ nō.i ꝓdcā decr.ꝙ ſič
in glo.ſic pꝫ.vel dic ꝙ in.c.lugꝺ.fuit oꝛdinatio facta noīe pꝛo
prij epi.⁊ ſpes in eo poſita ꝙ ratū hēret vt ibi nō.Uerius dic
ꝙ oꝛdinatio facta nō a ꝓpꝛio epo bene tenet quo ad oꝛdinē lꝫ
nō quo ad executionē.s̃.de tēp.oꝛ.ꝙ trāſlationē.s̃.e.li.c.j.⁊.ij.
ibi igit̃ eps ꝓpꝛiꝰ nō ratificauit collationē oꝛdinis quo ad oꝛ
dinē q꞉ nō erat neceſſe.ſed executionē illi diſpenſatiue contu
lit quā nō hēbat.Alia etiā iura nō ꝓpe loquūtur de ratihabi
tiōe:ſꝫ de quodā nouo ꝯſenſu que ſūt valde diuerſa.⁊ ſuꝑ hoc
vide qñ dicā.j.e.nō firmat̃.itē ꝯ.C.ad macedo.l.vl.vbi ratum
hꝫ pr̃ ꝯtractū filij ſuo noīe nō geſtū.ſo.dupliciter pōt eē geſtū
meo noīe.vocaliter vt.s̃.e.li.de ſen.excō.cū qs.⁊ realit̃ ad me
ꝓiudiciū.vt qñ filiꝰ meꝰ mutuū ꝯtrahit ſine meo aſſenſu:fit i
mei ꝓiudiciū.ff.ad mace.l.j.⁊ h̃ poſſū ratū hr̃e.q꞉ qꝺ ibi ius
approbat ꝑ diſſenſū approbat ꝑ ꝯſēſū.an aūt vnꝰ iudex poſſit
ratā hr̃e ſniā latā ꝑ aliū.dic vt nō.ix.q.ij.c.j.de his que fi.a pl.
cū vos.de of.dele.prudentiā.in glo.ij.in fi.⁊ per bar.brix.in ꝗ
ſtione venerali que incipit epus muti.de materia huius re‑
gule adde quod.j.dicam.c.pri.

c Ratihabitionē.hec regula ſūpta ē ex.l.ff.e.ti.l.hoc iure.
§.deiecit.⁊.l.ſemꝑ q.§.j.Pone caſū in iudicijs.ij.q.vj.
nō ſolēt.s̃.e.li.de iureiur.c.vl.ff.de iudi.lꝫ in maleficijs.s̃.e.li.
de ſen.excō.cū qs j.rñ.in ꝯctibꝰ.C.ad macedo.l.vl.⁊ hꝫ locuꝫ
hec regula in caſu.s̃.c.pri ſ.qñ meo noīe geſtū ē.q꞉ tūc ratum
hēre poſſum.⁊ ratihabitio retrotrahitur ⁊ mādato cōparabit̃
Unū nō.ꝙ ſi infra certū tēpus teneoꝛ aliqd facere.⁊ aliꝰ id fe
cit noīe meo infra tēpus quo id facere debebā debeo illud ra
tū hēre.als ratihabitio nō ꝓdeſſet.ij.q.vj.nō ſolēt.ibi ꝙ moꝛ
reus ratū hēret.ff.rē ra.ha.l.pe.iputatur.n.tūc culpa tacite re
nūciatiōs.ar.ꝯ.s̃.e.li.de ꝓben.ſi tibi.j.hec aūt regula fallit i ca
ſu.ff.de his ꝗ no.ifa.l.qd ergo.in pn.nō.n.nō.infamia pater ꝗ
nō iuſſit filiū ꝯtrahē cū muliere.lꝫ poſtea ꝯſenſerit vel ratū ha
buerit rō.q꞉ ibi ſpectat̃ initiū.vt ibi.vel ē rō.q꞉ lꝫ ratihabitio
equiparet̃ mādato vt hic:nō tñ iuſſu vt ibi.iuſſus eni neceſſi
tatē iponit:mandatū nō.vt nō.ex.l.ſi mandatoꝛ.nec cōparat̃
mandat quo ad ſpeciē actionis.q꞉ datur actio neg.ge.ꝺ neg.
ge.ſi pupilli.§.ait ꝓtoꝛ.vbi mādando datur actio mādati.ff.ꝺ
ꝓcur.l.lꝫ.§.ea obligatio.cōparatur aūt quo ad effectū.⁊ ideo
nō dixit ꝙ ratihabitio ſit mandatū ſꝫ ꝙ mandato cōparatur.
Itē fallit in caſu.ff.de offi.ꝓcōſu.⁊ lega.l.obſeruare.in fi.ꝓcō
ſul cui dando legatum añqꝫ ingrediatur ꝓuinciam nil agit.ſi

aũt postq̄ȝ ingressus ē: dat̃ one ĩllā ratā habuit valet. nõ tñ re trahitur ad totũ tẽpus: ȝ ad id tñ qñ ingressus ẽ ꝓuinciá vt ibi rõ. q2 ratihabitio opari nõ põt nisi qd possiet mandatũ ex ꝑssum. Itẽ fallit. ff. de acq. here. q mihi bona. §. iussũ. vbi rati/ habitio tutoris in adeũda hereditate mãdato non cõgatur. ⁊ eẽt idẽ iuenire in oĩbus ĩ qbus ꝯsideratur initiuȝ ⁊ sic nõ ẽ ꝯtra.. xvj. q. iij. §. nõ põt. ff. e. qd ab ini/ tio: ⁊. j. e. nõ firmat̃. ⁊ ibi dicã. ⁊ de hoc ꝑ ber. s̃. ꝺ pac. c. ij. ⁊ ꝑ goff. s̃. q ma. ac. pos̃. insup. Itẽ fallit in casu. s̃. de rescrip. nõnul/ li. vbi de hoc. ⁊. c. ex par/

CUm sũt ptiũ[a] iura obscu ra reo[b] faciẽdũ ẽ poti⁹ q̄ actori[c]. **I**dem:

IN iudicijs [d] ñ ẽ accepta tio ꝑsonaꝝ hñda. **I**dẽ

te decani. in fi. vbi nõ valet rescriptũ ipetratũ sinẽ mãdato: lȝ ille cui⁹ noie impetratũ ẽ postea ratũ habeat. ⁊ hoc facit ius acquisitũ illi ꝯ quẽ facta ẽ impetratio qd auelli ab ipso iuito non põt ad hoc. s̃. e. li. de elec. ab eo qui ꝯ. ⁊ ẽ simile huic regu le in eo qd dicit q̄ ratihabitio retrotrahitur q̄ dicit lex q̄ ap pellans ꝯdẽnatus de furto si nõ ꝓsequtur appellationem retro notat̃ infamia. vñ eni ratã hẽre sñiam. ff. de his q nõ. infa. l. fur ti. olim dubitabat̃ an idẽ in excõicatione post ap. lata. sed dic vt. s̃. e. li. de sen. ex. lȝ. Et scire debes q̄ si faciens condẽnatus ẽ ⁊ satisfecit sñie: nõ agitur amplius ꝯtra ratã hñtẽ ad itereẽ. sed ad penã bene. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. quotiens. ff. de admi. tu to. l. tres tutores. ff. de iurisdi. om. iudi. l. adeo. io. an.

a **C**Um sũt ptiũ. Hec regula sũpta ẽ ex. l. ff. eo. l. fauorabiles Pone casũ. iij. q. ix. indicas. s̃. eo. de fi. instru. inter dile/ ctos. ff. de act. ⁊ ob. arianus. hec aũt regula va ẽ nisi actor fa/ ueat fauorabilẽ cãm puta matrimonij libertatis testamẽti vl̃ dotis. tũc eni fallit regula. q2 fauendũ ẽ actori. xxxiij. q. j. siquis accepit. s̃. de ꝓba. ex lr̃is. ff. de manumis. l. añpe. ⁊ hȝ hec regu la locũ non solũ in sñia ferẽda vt. s̃. ȝ etiã in iã lata puta a du obus ordinarijs. vno absoluẽte ⁊ altero ꝯdẽnante. tenet eniȝ sñia ꝓ reo lata nisi in supradictis casibus: s̃. de re iudi. c. vlti. ff. de re iudi. inter pares. ⁊ nõ. q̄ dicit obscura. si eni certũ eẽt reũ eẽ obnoxiũ puniret̃. q2 culpa ẽ relaxare vindictã. xxvij. di. q2 sunt. ⁊ hoc dico cum est certũ iudici vt iudici. sec⁹ si vt deo s̃. de offi. or. si sacerdos. vel vt hõi. ij. q. vij. iudicet. de of. dele. pastoralis. ij. q2 võ. si certũ ẽ eũ non esse obnoxiũ absoluit̃. idẽ si dubiũ vt hic vides. sanctius est enim nocentem absoluere. q̄ȝ innocentẽ condẽnare. ff. ꝺ pe. absentem. ⁊ sic in re dubia fer tur certa sententia. ꝯtra. xj. q. iij grauc. ⁊ ꝺ spon. de muliere ad hoc C. de transac. vt rñsũ. ȝ hoc nõ ẽ dubiũ imo certũ quia ex quo actor nõ ꝓbauit clare reus dȝ absolui. vi. q. vl. actor vt ec cle. bene. vt nostꝝ. C. de ꝓba. actor. sic nõ. ber. de spon. iuuenis. ⁊ vide quod de triplici ambiguitate nõ. xxxiij. di. c. vl.

b **C** Reo. sic dicto a re que petitur vel supra qua petitur. s̃. de ꝟbo. sig. forus.

c **C** Actori. ꝯtra. ff. de iudi. l. siquis intentione. vbi ambiguam orationem actoris in sui vtilitatem interpretamur. so. illud in ꝑn. litȝ. in quo fauetur actori. hic in fi. in quo fauetur reo: qd dic vt nõ. de resti. spo. cum ad sedẽ. in glo. ij. in fi. in sũma igitur nõ. q̄ in obscuris poti⁹ fauetur reo q̄ȝ actori: nisi fauor cause aliud inducat. vt. s̃. dixi. hinc ẽ q̄ cum semiplene ꝓbauit actõ ⁊ talis est cã in qua nõ est deferendũ iuramentũ puta crimia lis vel famosa vel̃ ardua. C. de ꝓba. sciant cũcti. C. de dolo do lum. ⁊ quod me. cã. l. metum. absoluitur reus. Si aũt talis est cã in qua sit deferendũ. deferri debet reo nisi ex circũstantijs ꝑsonaꝝ ⁊ cause videatur iudici illud deferendũ actori de iu re iur. c. vl. nec intelligas hanc regulã in obscuris ꝓbatiõibus inductȝ a reo q2 illas ꝯ eũ interptamur. ꝺ ꝓbati. lȝ. quod dic

vt dicã. j. eo. ꝯtra. eũ io. an.

d **I**N iudicijs. Pone casum. iij. q. ix. necesse. s̃. ꝺ iu di. nouit. ⁊. s̃. e. li. de rescrip. statutũ. §. insuper. ⁊ §. se. ff. de arbi. si cũ dies. §. si arbiter. alioꝝ eni honores alijs nõ debent eẽ occasio nocendi. C. de sta. ⁊ imagi. l. vlti. ad hoc. xj. q. iij. siqs võ. signãt ꝯtraria ad hanc regulaȝ. xl. di. c. l xlv. di. cũ beatus xcvij. di. nobilissi mus. xxiiij. q. j. q pacẽ. s̃. de of. de/ le. c. sane. ij. s̃. e. li. de of. dele. c. ij. et

IGnorantia[e] facti non iu ris excusat. **I**dem

CUm [f] quis in ius succe dit alterius iustã igno rãtie cãm censetur hñc. **I**dem

de sen. ex. q2 piculosũ. ff. ꝺ pe. aut facta. C. ꝺ mo. mulc. eos. in fi. ⁊. s̃. de simo. ꝑ tuas. j. vbi de hoc. so. in pe. de ferr̃ dignitati ⁊ ꝑsone: vt. ibi. ⁊ de h̃ de trãsac. c. vl. ar. ꝯ s̃ de iurur. cũ qdã. dic vt ibi. Idẽ i sedẽdo vl̃ assurgẽ do. xciij. di. nõ oȝ. ⁊ no. iij. q. ix. c. vl. i iudicijs aũt vl̃ sñia nõ ẽ hñda ꝑsonaꝝ acceptio vt hic. in eis. n. equalitas ẽ suãda. C. de ꝓri. sacr. sacri. l. in sacris. li. x. idẽ in pñie exhibitiõe. xxvj. q. vij. sacerdos. in ꝑn. in fide xpi susci piẽda. de ꝯse. di. iiij. nec queq̄ȝ. ⁊ in alijs sacr̃is. de ꝯiu. seruo. c. j. ⁊ io paupeꝝ receptiõe cũ sufficere possim⁹. xlij. di. quiescamus. ⁊ in alijs opibus pietatis. xvj. q. j. si cupis. hic ergo qd in iudicijs soluit ꝯria. Et nõ q̄ iudi ciũ iuterdũ ꝓ eo qd ꝑcedit sñiam vt hic. ⁊. ij. q. j. sicut sine iudicio. ⁊. e. in ꝑmis. interdũ ꝓ ꝯdẽnatiõe. de cõ/ se. di. ij. timorẽ. interdũ ꝓ discretione. iij. q. vij. §. tria. in terdũ ꝓ vltia volũtate. s̃. e. li. de sepul. c. pe. Et nõ. q̄ lȝ iudex vti nõ debeat in iudicijs acceptiõe ꝑsonaꝝ vt h̃. ⁊ in ꝯcor. tñ vtile ẽ in arbitrarijs iudicẽ grosũ habere s̃. de of. dele. ꝯsuluit. ⁊ facit de accu. nulli. ⁊ qd ibi nõ. caueat tñ iudex ne in faciẽda gr̃a incurrat penã ꝯtõ/ nis. de re iudi. cũ eterni. s̃. e. lib.

e **I**Gnorãtia facti. Pone casum in ignorãtia facti: in ordinato ignorãter a simõiaco. j. q. j. siqui a simo niacis. in eo q ignorabat bñficiũ reseruatũ ꝑ papã vel alij collatũ. s̃. e. li. ꝺ ꝑbẽ si bñficia. sile. s̃. e. li. de rescrip. gr̃a. in eo q locat militi. credẽs eũ paganũ. ff. loca. l. si ignorãs. nõ enim disciplinã ꝯtẽpsit qui miliuẽ ignora uit. In ignorãtia iuris pone casũ. j. q. iiij. §. notãdũ i fi. s̃. e. li. de ꝑben. eũ q ibi stult⁹ ⁊c. de iu. ⁊ fac. igno. l. ij. ⁊. l. cũ qs. Hec regula nõ indiget glosis: cũ ei⁹ mã plenis sime hẽatur. j. q. iiij. §. notandũ in tex. ⁊ glo. xxxviij. di. in sũma. ⁊ de hoc dic vt ibi. Unũ nõ. q̄ cũ q̄rit̃ de ꝯdẽ natiõe expensaꝝ dicim⁹ q̄ in ꝑncipali cã ꝓbabilis er/ ror excusat ab expẽsaꝝ ꝯdẽnatiõe. ij. q. iij. c. paulus. de elec. c. j. in fi. s̃. e. li. ȝ in cã ap. indistincte vict⁹ ꝯdẽnat̃ victori in expẽsis. ij. q. vj. oĩmodo. s̃. ꝺ ap. sepe. C. si ap. eos. §. ne temere. Rõ aũt hui⁹ diuersi iuris colligitur ꝑ hanc regulã. in ꝑncipali. n. cã ẽ error facit. q2 in ea ex ꝓbatiõib⁹ q̄ i facto ꝯsistũt ꝓcedit̃. ȝ in ap. cã ꝓceditur ex actis ꝑoris cãe. vñ ibi ẽ error iuris. ⁊ io nõ excusat a ꝯdẽnatiõe vt hic. ⁊ io nõ. inno. ⁊ ho. s̃. de do. ⁊ ꝯtu. fi. q̄ si in cã ap. nõ ꝓceditur ꝑ sola antiq̄ acta. ȝ inducãt ꝓbatiões noue ꝑ quas ꝓnũciet̃: tũc probabilis error hñ excusat victũ a ꝯdẽnatiõe expẽsaꝝ. qd veꝝ puto. ⁊ vñ casus ꝑdicte decre. s̃. e. li. de ele. c. j. in fi. Ad ꝑmũ di ctũ hui⁹ regule signat̃ ꝯriũ. xxxiiij. q. ij. in lectũ. vbi im ponit̃ pnia ꝓbabilit̃ ignorãti factũ: ȝ illud ad cautelã itẽ ꝯ de cõse. dis. iiij. q bis. vbi iguorãter rebaptizatus

ordinari nō pōt: illud spāle ꝛ punit sine culpa. subest tñ cā. s. iniuria pmi sacti. vel dic vt ibi nō.

a Cum qs in ius. hec regula sūpta ē ex l. ff. e. ti. l. q in alteri⁹. Pone casū. xvj. q. iiij. si sacerdotes. ꝫ tertiū casū ibi nō. ꝛ de iur. pa. cura. ꝛ. ff. depo. l. j. in fi. ꝛ. l. ij ibi enī heres vēdēs rem depositā credēs illā fuisse defūcti nō tenetur ad rē ꝫ ad pciuꝫ qd aūt in hac regula dr: veꝝ ē si cuꝫ ipo successori agatur: secus si ipe agat: qꝛ cert⁹ debuit eē de facto suo cum ad iudicium puocat: vt i. p. l. q in alterius. et est simile. qꝛ deliberatorie danᷓ reo ꝫ nō actori. qꝛ certus dꝫ eē ad iudiciū puocādo. de hoc di á. j. e. nō lꝫ. cū ēt si agat pbabilis posset eē ignorātia. Intelligiᷓ aūt hec regula generaliter ꝺ quolibet successore siue sit singularis siue vlis de qbus dicā. j. eo. is q in ius. q̄ videtur ꝯ. ꝫ nō ē. qꝛ ibi loqtur de iure: hic de facto. vbi ergo q̄reref de pscriptiōe in q̄ sufficit bona fides qd dic vt. s̄. e. li. de pscrip. c. j. pscriberet successor bone fidei: qd nō pscriberet pdecessor cū mala fide. vbi aūt regreref titulus si iniustū titulū hūit pdecessor talem qui non det causam pscribēdi successor q eodē iure vtiᷓ nō pscribit. ff. de diuer. ꝛ tēp. pscrip. l. cū heres. ꝛ aduerte. quia regula ista venit exēplificatiue ad pcedentē. ignorātia facti excusat vt ibi. vel si in ius pbabilis su ccessit alterius vt hic.

Odia restringiª: ꝛ fauores conuenit ampliari. Idē.

Decet concessūᵇ a principeᶜ bñficiū eē mãsuꝝᵈ Idē.

Imdultumᵉ a iure beneficium non est alicui auferendum. Idem.

a Odia restrīgi. Pone casū in pmo dicto. xxxv. q. iiij. qd scripsi. vbi puilegiū odiosū de ꝯtrahēdo. s. in gradu phibito restrīgiᷓ. s̄. ꝺ deci. iu. a. i. vbi decime nonaliū ñ accrescūt laicis hñtib⁹ decimas in feudū: vt. s̄. e. li. de fi. psby. c. j. ꝛ vl. in secūdo pone. xvj. q. ij. c. j. s̄. e. li. de pui. lꝫ ij. rñ. C. de sen. pas. ꝛ resti. l. j. que canonizata ē. ij. q. iij. in fi. ꝛ ꝯcor. ad hāc regulā. xvj. q. iij. §. pōt. s̄. e. li. de pui. ne aliq. ff. de libe. ꝛ posthu. l. cū qdā: si ergo ius vel puilegiū odiosū: restringēdū ē: si fauorabile ampliandū: vt. s̄. si fauorabile ꝛ odiosū vt macedonianū ampliaᷓ pacto. qꝛ illi iuri nō pōt renūciari. ff. ad mace. ꝫ ꝛ si pz in fi. Itē extendiᷓ nō solū ad pecuniam ꝫ ad rē aliā datā in fraudē. ff. e. ti. si iulian⁹. §. mutui. ꝛ l. iij. §. j. ꝛ p hāc regulā soluūt ꝯriū decre. de deci. ex pte iij. ad decr. e. ti. cū ꝯtingat. i. decre. n. ex pte. erat fauor s. puilegiū. ꝛ iō ꝯcessis decimis intelligūᷓ ꝯcessa etiam noualia. ꝫ in decre. cū ꝯtingat. erat odiū. s. pscriptio. s̄. de pscrip. vigilāti. ꝛ iō lꝫ pscripserim decimas: non videor pscripsisse noualia postea insurgētia vt ibi. Et facit ad qōnē quā nō. ho. s̄. de pscrip. cū ex officij. ꝺ plato q scripsit visitationē ꝛ nūqꝫ fuit pcurat⁹ ꝛ mō petit pcurationē an sit audiēdus. ꝛ dicit ꝙ nō. pscriptio. n. odiosa ē. ꝛ i vnū sine altero acqri pōt p eā. nec tūc ē visitationi ānexa pcuratio. ꝫ ius cōe fauorabile. ꝛ iō visitationi que de iure cōi sit ānexa est procuratio vt ibi odio igiᷓ restringēda sūt. vñ alteri⁹ odio qs grauari ñ dꝫ. j. eo. nō dꝫ. ꝛ adde hic qd ibi dicā. io. an

b Decet ꝯcessū. Pone casū. xxv. q. ij. c. j. ꝛ. ij. s̄. e. li. ꝺ pben. sicut nulla. in auc̄. coll. vj. ꝯstō que de dignī. i fi. vbi filiusfa. p dignitatē sibi delatā factus sui iuris dignitatis sue administratiōe finita remāet sui iuris. ad hoc. s̄. e. li. de pui. c. j. in pn. puilegia ergo pncipis sūt ppetua. ꝛ h veꝝ ē in realib⁹. psonalia enī extinguunᷓ cū psonis: qd dic vt dixi. s̄. e. puilegiū. idē dico de puilegio ad tps dato. pone casū de v̄. sig. tua. s̄. e. li. de rescrip. si pp. ꝛ lꝫ h exprimaᷓ de pncipe. idē in bñficijs alioꝝ. xij. q. ij. si eps. de insti. cū venissent. pñt enī epi dare puilegia. de re iudi. cū inᷓ vos. de hoc. xxv. q. ij. i sūma. Et nō. ꝙ lꝫ puilegiū debeat eē ppetuū vt hic: extinguiᷓ tñ ppter abusuꝫ negligentiā ꝯriū factuꝫ ꝛ supueniens enorme piudiciū: quod dic vt nō. xxij di. renouātes. xj. q. iij. priuilegiū de deci. suggestuꝫ. vñ dico ꝙ ab ipso pncipe verba priuilegij interptanda sūt ita ꝙ alteri enorme piudiciū non afferant. s̄. de v̄. sig. qd p nouale. si aūt ex postfacto supueniat piudiciū. pone casū p decre. suggestū. de deci. hic cū sit necesse directe venire ꝯtra v̄ba puilegij: crederē pponendā pncipi questionē de puilegio: quod ꝺ nouo tendit ad noxā: ꝛ ꝯ illud non debere propa auctoritate veniri ꝫm lau. qui hoc sentit. xxv. q. j. i fi. ꝛ ber. in pdicta decre. suggestū. in vl. glo.

c A principe. q sol⁹ ꝫm qsdā pōt puilegiū in alteri⁹ piudiciū ꝯferre. ix. q. iij. nūc vero. ꝛ. c. se. s̄. de ꝯces. pben. pposuit. C. de q̄dri. pscrip. bene a zenone: qd ñ ē veꝝ vt no. xxv. q. ij. i sū. in pn.

d Mansuꝝ. ꝛ oī malitie ꝛ diminutioni ꝯtrariū. in auc̄. ꝯstō que de digni. libe. in fi coll. vj. Et nota ꝙ hoc v̄bū decet quod ponitur in hac regula q̄ztū ad ipsos subditos necessitatē importat ꝛ quantū ad ipm pncipē honestatē. ipse eniꝫ puilegiū per se ꝯcessum diminuere vel moderari ꝛ etiam in totum tollere pōt. pmū probatur. s̄. e. li. de deci. c. ij. de sta. regu. c. vno. de puilegijs. c. j. ꝛ. c. ne aliq. ꝛ. c. se. secundū probatur. e. li. de elec. quia sepe. de immuni. ec. clericis. de sen. excō. c. vl. in fi. ad hoc. lxiij. distin. c. veꝝ. C. de legi. digna vox.

e Imdultū a iure. pone casum in Inīa nubēdi data ab aplo xxviij. di. de his. In anno dato ad pmotionē sacerdotij. s̄. e. li. de elec. cōmissa. in q̄drimestri tpe dato ꝯdēnato in psonali actiōe ad soluendū. ff. de re iudi. l. iiij. §. siqs ꝯdēnat⁹. Cōtra s̄. de re iudi. qd ad ꝯsultationē. s̄. de ap. cū sit. ꝛ. c. oblate. ff. ꝺ re iudi. l. ij. cū suis si So. qdā ē iuris bñficiū qd nō pōt alicui auferri: vt inducie. iiij. annoꝝ ad petendā restōnē. s̄. e. li. de in inte. resti. c. j. ꝛ illud veꝝ ē in istis ꝛ alijs inducijs q̄ danᷓ a lege sine tacito vel expsso ministerio iudicātis. Qdā ē qd sine cā auferri nō pōt. ꝛ sic intelligaᷓ hec regula. ꝫ cū cā ꝛ cā cognita bene. ꝛ no. de hoc plene in dcā decre. cū sit. ꝛ illud veꝝ in iudicijs: que lꝫ denᷓ a iure infuenit tñ in eis tacitū vel expssuꝫ ministeriū iudicātis vt in deliberatorijs. xx. dieꝝ ꝛ silibus. quod ergo hic dicit ꝙ bñficiū iuris nemini ē auferendū: intelligas ab homine ꝛ sine cause cognitione. alio enim iure interdū tollitur alterius iuris beneficium. pone exemplum in solenniter vouente qui non contrahit. s̄. eo. li. de vo. ꝛ vo. redemp. c. vno. In cōtumace in non veniendo. in notorio criminoso ꝛ in tertio appellante qui non audiuntur appellantes. xxiij. q. iij de illicita. ꝺ e appella. proposuit: ꝛ. c. sua nobis. C. ne lice. in vna ꝛ eadem causa ter appella. per totum. sed vbi ius aufert vel permittit hominē auferre: cessat regula sicut est videre in patre qui a iure habet vsufructum in bonis aduenticijs filij. C. de bo. que libe. l. cum oportet. ꝛ. l. vlti. ꝛ tamē aufertur propter relinquentem ea conditione ne ad patrem perueniat vsufructus in auc̄. vt lice. matri vel auie. in pn. coll. viij. Iteꝫ a lege datur marito administratio bonorum parafernalium. ꝛ tamen potest auferri per mulieris prohibitionem. C. de pac. conuen. l. hac lege. Sed ista que fiunt permittente lege per hominem fieri nō videnᷓ: ꝫ potius p legē pmittētē. ꝛ ē hec regula p cle

rico electoꝗ ꝯfirmationē ƺ petere īfra tres mēses: vt.s̄.ð ele: q̄ƺ sit post pstitū ꝯsensuƺ: vt ibi: eps ei mādat ꝙ petat ꝯfirmationē īfra mēseƺ: v̄.n.ꝙ nō possit hoc mādare: ex quo.n.i eodē vel alio iure nō cauet ꝙ h̄ possit: ergo bn̄ficiū illi electo idultū tollere nō poterit ꝑ hanc regulā.⁊ ea q̄.s̄.dixi.io.an.

Non firmatur tractu temporis quod de iure ab initio nō subsistit. Idē.

Non ēᵇ sine culpa q rei que ad eū non pertinet se immiscet. Idem.

Nullusᶜ pluribꝰ vti defēsiōibꝰ ꝓhibetur. Idem.

a Non firmat̄.hec regula sumpta ē ex.l.ff.eo.tit.l qð ab initio. Pone casum.j.q.j.pncipatus.vbi nō cōualescit simoniacus ingressus.s̄.e.li.de rescrip.si eo tpe vbi spectatur impetrantis etas quaƺ hēbat impetrationis tpe.ff.de ꝟ.ob.inter stipulantē.§.sacram: vbi.non valet liberi hois stipulatio: lƺ postea seruus fiat: ad idē.s̄.e.lib.de sen.ex: licet.ff.qui ⁊ a qui.ma.li.l.si seruo.vbi libertas data seruo alieno non valet.lƺ postea efficiatur seruꝰ meus: ad idē insti.quibus estꝑmis.fa.testa.§.preterea.vbi testamentum furiosi vel ipuberis non valet lƺ postea efficiatur maior vel sane mentis: concor.ad hoc.xvj.q.iij.§.pōt.ꝟ.ꝙ ab initio.s̄.ð elec.auditis cum si.Nota ergo ex hac regula initium spectandum alibi habes de fine.sed prosequere hoc brocardum: vt no.s̄.de elec.dudum.Item no.quod a principio nullum est ipso iure tractu tpis non ꝯualescere: secus aūt si non esset nullū: sƺ annullandū.s̄.de postulatione bone.ij.de elec.ꝙ sicut.Expsse.ꝯ xij.q.ij.siqua de rebꝰ.xvj.q.j.c.vlti.de his que fiunt a prelacum vos.⁊ ibi de hoc: de regula.significatum.de iur.pa.curato.de despon.impu.de illis.de coniu.ser.proposuit.ff.de ritu nup.l.siqs in senatorio.C.de nup.⁊ si contra.In his omnibus dicitur: q: ꝯualescit: quod a principio nullum erat. So.ad predic.c.siqua de rebus.dic ꝙ non ob.ſm io.qui ibi no.ꝙ ꝯctus factus per clericos vacante sede tenet ipo iure: s̄ restituitur ecclesia.Sed hugo ibi.T.Gof.⁊ Ber.extra ne sede vacan.c.j.dicunt contrarium.s.ꝙ non tenet ipso iure: ⁊ dicūt ibi rescindi quantum de facto processit: ⁊ ꝙ potest postea haberi ratum: dicunt esse speciale fauore ecclesie.vel dic generaliter ad illud ⁊ ad oia ꝯria supradicta: ꝙ illud quod ab initio nullum est non firmatur solo tractu temporis: vt hic sicut enim tēpus non est modus inducende obligationis.x.q.iij.q: cognouimus.de cēsi.peruenit.C.ð pac.si certis annis.nec tollēde.s̄.de prescrip.cām.ff.de ac.⁊ ob.l.obligationum.§.placet.sic nec reparande: vt hic: ad idem.ff.de ser.expor.l.si minor. sed nouo subsequenti consensu interdum tacito interdū expresso sublata cā ipedimenti bene vt per ꝯria ꝓbatur: ad hoc.C.si ma.bsac.ra.ba.l.j.⁊.ij.probat̄ hec opi.optime.s̄.eo.li.de despon.impu.c.j.valent ergo ex subsequenti consensu ex nūc: nō ex tunc n̄.ff.de of.procon.l.obseruare in si.Speciale tn̄ videt̄ ſm ber.in contractu minoris: vbi non tenet ꝯctus nisi tutor vel ꝓcurator ibi sit presens: lƺ postea consentiat: isti.de auctoritate tu.§.tutor ff.e.ti.l.obligari.Itē de elec.que si nulla est subsequēti consensu nō ꝯfirmat̄.s̄.de elec.auditis.ſm ber.qui hoc no.s̄.eo.li.de rebus ec.alie.vel nō dudū in gl.magna.in si.sƺ adhuc ob.⁊ solutioni ꝯdicit p.decre.s̄.de iurepa.cura.vbi ēt tractu tpis ꝯfirmat̄ qð ab initio nō valebat.so.ibi n̄ fuit solus tractꝰ tpis: s̄ bona fides cū tpe legitimo: quod pscriptionem induxit ⁊ facit quod dixi.s̄.eo.cum quis.vel fuit illud propter scādaluƺ.vel fuit ibi etiam tacitus consensus epi vt ibi no. Item solutioni ꝯdicit.s̄.ð eo qui dux.i ma.quā pol.per adul.c.ij.vbi matrimonium contractum cuƺ secunda viuēte prima: mortua prima ex nouo ꝯsensu ꝯfirmari nō pōt.So.illud ē pp impedimentum perpetuum.s.adulterium cū spōsalibus de facto: vt s̄.e.ti.c.vlti.lƺ ergo superuenit casus.s.mors prime: a quo poterat eū in secūda matrimonium inchoari. remanet tn̄ impedimētū pdictū pp qð nouus ꝯsensus nō pōt inducere matrimoniū cū scda ⁊ ibi ð hoc: illa ergo que de necessitate desiderant initium vel q̄ ideo nō valēt q: subest in eis ꝑpetuū impedimentū: nec tractu tpis nec nouo subsequēti ꝯsensu ꝯfirmant̄: vt h̄ ⁊ ibi s̄ ea que de necessitate nō respiciūt initiū: nec subest in eis ꝑpetuū sed tpale tm̄ impedimentū: ⁊ si nō solo tractu tpis ꝯfirmant̄ vt hic tn̄ sublato ipedimento nouo subsequēti ꝯsensu iterdū tacito iterdū expresso bn̄: vt i ꝯrijs: ⁊ sic solutionē itelligo supradictā.

b Non ē sine culpa.Hec regula sūpta est ex.l.ff.e.t.l.clpa ē pone cāƺ i clerico iaciēte lapidē ⁊ ceco sagitāte.l di.clerico.xv.q.j.§.vt itaq̄ƺ.i mōacho chirurgico.s̄.ð homi.tua.j.rn̄.Scire.n.ðƺ qð suū nō est ad alios ꝑtinere.C.vn̄ vi.cū querebat̄.Si hec regula ꝟa ē ergo ē culpa gerere aliena negocia ⁊ sic ē ꝯ.ff.de ne.ge.l.ij.ꝑ totū vbi ꝓdita ē actio gerēti ex improbitate.n.nō debuit actionē ꝯseq.xxij.q.iiij.si ad peccatū.s̄.de ꝯsue.c.pe.ff.de fur.itaq̄ƺ fullo. So.officiū hic ðƺ hō hoi.xxij.q.iiij.c.ij.s̄.de testa.cū officijs. ibi pmo loco ⁊c̄.ff.de ser.expor.l.seruus.Et nō ꝙ ꝓprie loquēdo inter deū ⁊ hominē ē religio: i decre.iuramēti religio.xxij.q.iiij.vnusq̄sq̄ƺ iter platū ⁊ sbditū obediētia ij.q.vj.qui se scit.iter maiorē ⁊ minorē reuerētia.s̄.e.li.de of.dele.c.ij.iter patrē ⁊ filiū dilectō.v.q.v.n̄ osculatur.iter ꝯsanguineos pietas: inter dn̄m ⁊ seruū seruitiū iter patronū ⁊ libertū obsequiū.iter hoieƺ ⁊ hominē officiū: nō pōt ergo dici ad eū nō ꝑtinere.nā vides ꝙ oliƺ appellās ꝓ ꝯdēnato hēbat biduū vt i ꝓpria cā: nō triduū: vt i alienatōe.ff.de ap.nō tm̄.ff.qn̄ ap.sit.l.ij.ad hoc: ij.q.vj.nō solēt.Exemplificare potes hāc regulā etiā i ipito medico ⁊ i iudice q ꝑ impitiaƺ male iudicauit: q tenet̄ actione i factū iquātū religione iudicātis videbit̄ equū.ff.ð vari.⁊ extꝛo.cog.l.si iudex.isti.de obli.q̄ ex q̄si delic.i pn̄.q: imperitia culpe ꝯparat̄.j.q.j.nō ē putāda in si.xxix.di.c.vl.s̄.de eta.⁊ quali.ad aures ð.homi.tua.ff.e.ti.l.impitie.si ergo est i culpa se miscēdo.ergo tenet̄ de casu: q: semꝑ si casū culpa puenit tenet̄ qs de casu.de homi.psbyter.⁊.c.ꝯtinebat̄.⁊.c.ad audiētiā.⁊.s̄.e.li.e.ti.c.vl.ð hoc.l.di.de his.s̄.de homi.sicut dignū.i glo.pe.ad hāc regulaƺ concor.s̄.de sen.ex.ꝑpendimus.

c Nullus pluribꝰ.hec regula sūpta ē ex.l.ff.e.ti.l.nemo ex his.pone casuƺ.xxiiij.q.j.q̄sqs.vbi negat aug.qð dicēbat vin.eū facere.dicēs ꝙ posito ꝙ id verē eēt: id facit ex cā: de pscrip.auditis. vbi allegatur exēptio ⁊ pscriptio.C.de transa. interpositas. vbi dr̄ trāsactionē nō tenere.tū q: metu iterposita: tū q: facta cū ſuo ꝓpo: ⁊ ꝙ dicit defēsionibꝰ: itelligas etiā ꝯrijs.xiij q.ij.in pn̄.vbi de hoc.ff.de excep.l.nemo nisi forte spālit̄ ius ipediat̄ vt i pdi.l.ff.e.ti.l.nemo.ex his ipedit.n.ius iterdū ꝯrias defensiones ꝓponi pone casuƺ.ff.de nor.l.quotiēs.§.pror.ibi ꝯuētus noxali negās seruū hīc i ptāte ꝯuictus de mēdacio tenet̄ insolidū nec penitere pōt.Idē i ꝯuēto de paupie.ff.si quadru.pau.fe.di.l.j.§.interdū.Idē in eo q negat pecu

tiā numeratā conuictꝰ ꝺ mēdacio nō pōt ꝺicē se sol uisse.C.ꝺ nō nu.pe.auc.ɔ q pꝑriaꝫ.Idē i eo q negat se sociū amittit ꝑuilegiū.vt ɔueniat in quātū facē pōt.ff. ꝺ re iudi.sed ħ ita.§.j. Idē i eo q negat sibi pecuniā so lutā:si cōuincit ꝺ mēdacio:amittit ꝑuilegiuꝫ ꝑ qꝺ ad uersariꝰ ɔpellebatur ꝓbare idebituꝫ:sed ipe cōpellitur ꝓbare debituꝫ.s̄.de solu.is q.ff.de ꝓba.cū ꝺ indebito.i ꝑn.Itē ipedit.ff.ꝺ rei ven.l.vl.C.q po.i pig. ha.auc.si possessor.nā ɔuentus rei vēdi.vl' pigno.negans se possidere ɔuictꝰ de mēdacio cōmodū posses sionis amittit vt ibi:⁊ aqlia i fi.citatiōe cresciti duplū ff.ad.l.aql'.l.ij.⁊ heres q negat legatū ɔuictꝰ:nō r̄cur rit ad solēnitatē iuris:vt dicat testamētū ipfectū:isti. de fidei cō.here.§.vlt.Itē ipedit insti.ꝺ fideicō.lib.§. s qꝺ.⁊ i auc.de trien.⁊ se.§ studiū.⁊.§.illud actor.col la.iij.duas aūt electiōes qs simul ꝑseq nō pōt nec vna electa redire ad alterā.s̄.e.li.de elec.vt qs duas.⁊ fac s̄.de re iudi.cū oli.An aūt quis pluribꝰ actionibꝰ vti possit:no.xiij.q.ij.i ꝑn.de reli.do.cū dilectꝰ ⁊ ꝑ inno.⁊ host.de re.i inte.ɔstitutꝰ.⁊ plene.ff.de tribu.ꝙ i here dē.§.eligere.lꝫ aūt ex titulo duplicato ñ agat.s̄.ꝺ.si.in stru.iter dilec.C.de ɔhen.emp.cū res.tñ bñ excipit.s̄. de cōces.ꝓbē.post electionē.de reli.do.ɔstitutꝰ.⁊.c.cū dilectꝰ.In illa aūt decre.de ꝑscri.veniēs.sil' ꝓponebant illa duo:ꝑuilegiū ⁊ ꝑscriptio:ꝑ quoꝝ vnū videbatur recedi ab alio:vt ibi pꝫ.Sꝫ nōne ɔ̄ria allegās ñ audit:vt.xxiij.q.vij.qꝺ aūt.i ꝑn.de ap.sollicitudinem i fi.C.de fur.⁊ ser.cor.l.j.Quidā idistincte dixerūt allegātez ɔ̄ria nō audiri ꝑ ꝑdi.ꝺcre.iter dilectos.sed obstāt supradicta iura.Alij dixerūt.s.guil.na.tā.⁊ gof.recitādo ꝙ illud hꝫ locū i actore ⁊ i eadeꝫ istantia iudicij.nā secus i diuersis.ff.ꝺ inoff.te.l.papinianꝰ.§.sed nec ipuberis.i reo aūt ñ hꝫ locū vt.s̄.ꝓbaui.Sꝫ huic opinioni ɔ̄dicit ꝑ dec.veniēs.nā ibi erāt mutue petitōnes:⁊ sup eo sup quo se defēdebat abbas:ñ audit ibi allegās ɔ̄ria ꝑscriptionē.s.⁊ ꝑuilegiū:⁊ iō dixerūt ꝙ ñ audit allegās ɔ̄ria i eadē instātia iudicij:vt i cōtrarijs sed in diuersis bñ:⁊ iō dixit ꝙ q ꝑmo egit de iofficioso testō ⁊ succubuit:pōt postea dicē nullū:vt.C.de inoff. test.l.ɔ maiores.sed huic ɔ̄dicūt de rescrip.audit ⁊.c. cū oli.vbi i eadē instātia ꝓponūt.vñ dixerūt alij ꝙ sb ɔditiōe licꝫ ꝓponere ɔ̄ria:puta ꝓpono talē exceptiōē: in qua si succubero:extūc ꝓpono talē:fac de excep.cū venerabilis.⁊ qꝺ ibi no.⁊ sic itelligūt dictas dec.auditis.⁊.c.cū olim.⁊ hoc recitat gof.seruari i curia.Sed hoc nō colligit ex ips dec.⁊ videt quoddā diuinarē vñ' veriꝰ dicas:ꝙ aut sint ɔ̄ria q̄ ꝓponunt ex ꝑn.aut ex fi.Si ex ꝑn.sūt ɔ̄ria sed ad vnū finem tendūt.pone casuꝫ i ꝑ.decre.auditis.⁊ i decre.cū oliꝫ.⁊ i decre.post electionē.cū si.tūc ꝓponi ꝑñt in eadē instātia:⁊ vnum nō ꝑiudicat alti.Si autē ad fi.ɔ̄riū tendūt pone exemplꝫ ꝑ decre.sollicitudinē.tūc simul vel i eadeꝫ instantia nō ponūtur vt dixi.s̄.nec credas ꝙ i pre.decre.veniēs.ꝑuilegiū i eo ꝙ ꝑuilegiū sit ɔ̄riū ꝑscriptiōi i eo ꝙ ꝑscriptio:sed tenor ꝑuilegij erat ɔ̄rius ꝑscriptiōi ꝑ prescriptiōem.ibi.n.dabat abbati plena ⁊ pura ptās recipiendi ordines a quocūq velle t epo:sed ꝑ ꝑuilegiuꝫ cū determiatiōe dabat ꝑdicta ptās:si eps catholicus non esset ⁊c̄.dicunt tamen quidam referre in verbis an.s.dicat allego ꝑuilegiū ⁊ ꝑscriptiōeꝫ:⁊ tūc debꝫ audiri:an dicat allego ꝑscriptiōeꝫ ⁊ priuilegiū:⁊ tūc nō audit:q: ponit carrucā ante boues:⁊ sic itelligūt ꝺcre.sed vt ibi pꝫ:ꝑmo priuilegiū fuerat allegatū.vñ ꝑcedēs rō verior ē.Et no.ꝙ exceptiōeꝫ obijciēs nō cōtestat litē.s̄.e.li.de lit.cōte.c.ij.nec fatetur vt.j.e.exceptiōeꝫ.⁊ adde qꝺ ibi dicā:⁊ concor.ad hanc regulam de appel.cum parat'.

Quod semel placuit: amplius displicere non potest.

Quod semel placuit. Pone casū i matrimonio.xxxij.q.v.horrēdus de iureiurā.quenadmodū.ff.de adul.si vxor.in fi.In electo.viij.q.ij.dilectissimi.s̄.e.li.nulli de elec.ff.de decur.l.pe.i fi.In iudice.iij.q.iij.offerat.ꝺ cā pos.cū oli.C.ꝺ indicijs apertissimi.Idē i alijs oībꝰ.iiij.di.in istis.s̄. de ꝓba.ꝑ tuas.ff.de nego.ge.pōp.ij.Fallit iterdū hec regula ex cā supueniēti vl' de nouo ad noticiā ꝑueniente.s̄.eo.li.de elec.vt circa.⁊.c.nulli.s̄.de excep.pastoralis.q: que de nouo emergūt idigēt auxilio.s̄.de of.dele.isinuāte ff de inf.ac.de etate.§.ex cā.Itē fallit i casu.ff.ꝺ mu.⁊ ho.vt qdatiꝫ.§.reprobari.vbi medicꝰ semel ꝓbatꝰ iteꝝ reprobat:⁊ est illud spāle ꝓpt hominis sanitatē.Itē fallit i oibus casibus i qbꝰ a iure ꝑmittit penitē vl' variare:sic i ap.a q̄ lꝫ appelanti recedē.ij.q. vj.siqs libellos.de of.dele.gratū.s̄.e li.de elec.quāuis.⁊.c.ꝓuida.⁊.s̄.de ap.iterposita.Itē i patrono laico q variare pōt s̄.de iurepa.qꝺ aūt.⁊.c.pastoralis.in cardinali q variat i casu s̄.de elec.lꝫ.in moniali.s̄.e.li.e.ti.indēnitatibus.§.si aūt ⁊ in testamento quod mutari potest vsq ad supremuꝫ vite exitū. xiiij q.ij.vltima voluntas.de cele.mis.cum marthe.ff.de adimen.leg.l.iiij.non ob.pactum de non mutando.C.de pac.l. pactum quod dotali.ff.de leg.iij.siquis in prin.j.rñ.⁊ in libello qui vsq ad litis contes.mutari potest.C.de eden.l.edita.de h de libel.ob.c.ij.⁊ accusatus ante inscriptionem penitet:de accu.c.licet.Item iudex mutat interlocutoriam suam.s̄.de appel.cum cessante.⁊ dic vt ibi:⁊.ff.de re iudi.quod iussit. Item tn madato societate ⁊ deposito licitum est penitere:insti.mandati.§.recte.s̄.eo.li.de procur.c.ij.⁊.pe.ff.pro socio. sed si socius.§.vlti.ff.deposi.l.j.§.pe.⁊ regulariter in contractibus innominatis:quod dic vt plene no.ff.de condi.causa da.⁊ causa non se.si pecuniam.Item precarium ad certum tempus concessum:etiam ante tempus reuocatur.ff.de preca.l.cum precario.ratio quia certi temporis adiectio est contra naturam illius contractus.Item soluuntur sponsalia de futuro per secuta sponsalia de presenti:ꝺ spon.si inter.⁊ sponsalia ꝺ pñti ꝑ igressū r'ligiōis:ꝺ ɔuer.ɔiu.ex publico.⁊ igressus religionē ante ānū vel ꝓfessionē pēitet ꝺ regl'a.ad nr̄aꝫ. ⁊ professus vnā religioneꝫ ēt iuito ꝑlato profitet ⁊ ingreditur artiorem:eo.ti lꝫ ⁊ a simplici voto receditur per sequens matrimōiuꝫ.s̄.e.li.de vo.⁊ vo.re.c.vno ratio ibi.Iteꝫ a voto de certa religione profitenda receditur per ingressum etiam regule laxioris.s̄.e.li.de regula.quiq post votum.Iteꝫ fallit in casu quo lꝫ infra triduum penitere.s̄.de regu.ad nostram ⁊. eo.li.e.ti.ɔstōnē i fi.Itē i electo:q ɔsentit electiōi ꝺ se facte:q ꝓpa aucte penitet āte ɔfirmatiōeꝫ:ꝺ trāsl.a.iter corporalia hꝫ ber.In his igit ⁊ similibꝰ casibꝰ qꝺ semel placuit adhuc poterit displicē.Et icidit i hāc regl'aꝫ illud gnāle:ꝙ nullꝰ pōt venire ɔ factū suū:de q̄ dic vt no.lv.di.penitēs ꝺ elec.nosti ⁊ de cleri.ɔiu.diuēsis fallacijs.Et no.ꝙ hec regl'a ñ hꝫ locū i his q̄ iprobāt a iure:vt i ꝑdic.c.penitētes.lv.di.s̄.ꝺ pac.c.vl.s̄.ꝺ fo.ɔpe.si diligēti.C.ꝺ arbi.l.pe.vbi lꝫ ꝑtes faciāt pactū ꝺ nō recedēdo ab arbitrio ⁊ ap.renūciēt nihilominꝰ recedē possunt.Itē hꝫ locū i his q̄ sciēter placēt:⁊ nō ꝑ errorem facti. xxxviij.di.quāuis.xxij.q.ij.i qbꝰ.s̄.ꝺ elec.cū i cūctis.⁊ ꝺ solu.

c.vlti.de ɔiu:ser.c.ij.ꝛ vlti.ff.de iurisdi.om.iudi.si ꝑ errorem
Ité requirit ꝙ nō placeāt sola méte:sed vbo vel facto:ð spō.
tue.ꝛ ꝙ alteri⁹ intersit: facit.j.eo. mutare.ꝛ quod ibi dicam.
a Non debet aliqs. Po.ca.i filio q nō excōicat ꝓ peccato
pr̄is.xxiiij.q.iij.si hēs. In cōpromittētib⁹ q nō puniū
ur dolo ɔpromissarij.s.
e.li.de elec.si cōpromissa
rius.§.j.idē. C.de inof.
tes.siqs suo.versus finē:
vbi reuocat lex antiq;: q̄
ꝑmittebat filiū exhere-
dari a mr̄e ꝓpt paternū
odiū:ad idez.j.q.iiij. iu-
dei.ð simo.nobis.ꝛ.c.sic

dem
Non dēbet aliqs alteri⁹
odio ꝑgrauari. Idē.
Sine culpa nisi subsit cau
sa n̄ ē aliqs puniēd⁹ dē.

tui.s.e.li.de iniur.ꝛ dā.da.etsi pignoratiōes.C.ð penis sanci
mus.cū si.Cōtra.ij.q.vj.biduū.v.si aduers⁹ abūtez.ð cā pos.
cū oli.ff.ð tribu.ꝓcuratoris vbi negligētia vt i ꝑ fcm̄:vt i se
cūdo dol⁹:vt i ītio ꝓcuratōis nocz dn̄o.Sz dic ꝙ rōe māda
ti ipe dn̄s videt id face.vn̄ ei⁹ odio ḡuat iq̄ztū fines mādati
patiūt i eo qð excedit:no.ð of.dl.cū oli.itelligas hoc vt plene
no.s.vt lit.n̄ ɔtes.c.j.i fi. Idē dic i hēdeq ḡuat ꝓ ðfūcto ꝛ i fi
deiussore q ḡuat ꝓ pncipali:vt no.ð h ꝑ gar. i ꝑdi.ðcre.etsi pi
gnoratiōes Ité ɔ.lxx.di.nemiez.vbi i odiū ordinātj ðpōit or
diat⁹ Sz ibi n̄ solū fuit odiū ordinātis:sed ðlictū ordiati q se
ꝑmisit sin̄ titulo ordiari:vt ibi no. Ité ɔ.lvj.di.ꝑ totū j.q.iiij.§.
ité peccato.vj.q.j.siqs cū.xv.q.vl.cū m̄re.xxiiij.q.iij.i pn.xxv.
q.ij ita nos.ð ɔse.di.j.i sācta.ibi perit iust⁹ sepe ꝑ ipio.s.ð fili.
ꝑsby.ꝑ totū.s.ð spō.n̄ ē vob.ð hē.vgētis.ꝛ.s.e.ti.e.li.c.ij.§.ij.
cū m̄ris.si.So.triplex ē pena ct̄na spūal ꝛ tpal.qð ꝓsequē vt
no.j.q.iiij.i sūma.ꝛ.xxiiij.q.iij i sūma. ð his q̄ si.a ma.par.ca.
q̄uit.pena ergo tpali vel spūali alia ab excōicatiōe sepe puni
tur vn⁹ ꝓ alio:ꝛ spāle ē:ꝛ rōez videre potes: vel i odiuz cris
puta lese maiestatis heresis vl scismatis:ad h.s.e.li.ð scisma.
c.vno.vl q: icōtinētia paterna timet i filio:ꝛ facit qð dixi.s.
e.semel.i fi. Ité ɔ.ff.ð istit.sed ꝛ si pupill⁹.§.ceter̄ i fi. Sed ibi
fuit culpa ꝑponētis:ꝛ eodē mō soluit.ff.ð offi.ꝓcōsu.obhua
re.§.j.q: ibi culpa fuit ꝓcōsulis secū ducētis vxorē. Item.ɔ.
C.in qb⁹ cau.pig.ta ɔ.l.satis. vbi bona mulieris i cāe mariti
primipillarū sūt tacite obligata:ita ꝙ si ipsius bona exhausta
sūt:bōa vxoris distrahunt. Sz illud ē speciale:ꝛ fac ad hāc re
gulā.j.c.dānū.qð qs.ꝛ qð ibi dicaā.ꝛ satis cuntinuat hec re
gula cū.j.prima.per quā etiam respō.det ad ɔria.s.signata
b Sine culpa hic ponit regula:ꝛ ei⁹ exceptio i regula. Po.
ca.lvj.di.satis puersū.s.ð ɔsti.cognoscētes.ff.ad.l.aqli.si.
putator. In exceptione pone casū in marito corrupte:q a ꝓmo
tiōe sin̄ culpa repellit:tn̄ ex cā ꝓpt sacramēti defectū.xxiiij.di.
sicuius. In clerico leproso q sine culpa ꝓpt scādaluz ḡuat ec-
clesia ð cleri.egro.tua. Ité i dn̄o serui q norā dedit:q ɔpellitur
emēdare norā:vel dare seruū ꝓ nora:isti.de nora.i pn. Regu
lariter ergo null⁹ punit sine culpa xvj.q.vij.iuētū.ð homi.io.
ꝛ.c.vl.C.ð penis sancim⁹.s.ð ɔsue.c.pe.ꝛ.s.regula ꝓri cum
suis ɔcor:ꝛ ē rō:q: pena ē mēsura culpe:de of.dele.sane.ij.de
trāsac.c.vl.de homi.sic dignū. vbi aūt nō extat mēsurādū mē
sura locū nō hz:ergo vbi nō ē culpa nec pena: bn̄ tn̄ ex cā pu-
nit qs sin̄ culpa.s.vt li.nō ɔtes.qm̄ frequēter.§.si vero.i fi. Et
hec materia plus glo. nō idiget. ꝓsequere.n.eā.vt no.xxij.di.
reuocātes.s.de consti cognoscentes.de priuile.antiqua.
c Quod quis mandato.hec regula sumeta est ex.l.ff.e.ti.
l.non videntur data.§ qui iussu Po.ca.in milite qui
de mandato iudicis occidit.xxiij.v.miles. In laico vel cleri-
co qui de mandato episcopi capit clericum.s.e.li.de sen.ex.si
clericos.ꝛ in eo qui iussu pretoris corrupit album qui excu-
tur a pena.ff.de iurisdi.om.iudi.siquis id.§.doli mali. ꝛ hec
vera cum iudex aliquid mandat officium suum exerceudo.

officiū suū exercēdo.ff.ad tre del.suo.§.cū ptor. Et cā
q̄re tūc excusat parēs ē iudicialis auctoritas vt ibi. se
cūdo ne ɔtra publicā vtilitatē impediat punitio ma-
leficiorū:vt.ff.ad.l.aqli.ita vulnerat⁹. Si vero nō exer
cet officiū suū:non est parendū:nisi ex reuerentie ex-

Quod qs mādato facit iu
dicis:dolo facere nō vi
cuz habebat parere necesse.
Idem.
Mora sua cuilibet est

hibitione.ff.ð in
ius vocā.l.gene
raliter. nā iterdū
resistere debent
officiales de pen-
di.j.nemo.s.de
elec. fundamēta.
§.iudices. C.de
ap.qm̄ ꝛ h oc ve-
rum in atrocioribus: in qbus potius deo q̄z hoibus
obediēdū est.xj.q.iij.si dn̄s.de sentē.ex.inqsitioni.ff.
e.ti.ad ea. In his aūt que sine dolo cōmittūtur ēt ex
officium parens excusat.ff.ad.l.aqli.liber hō.ij.vbi ð
hoc plene no. Et no. ꝙ sicut dolo caret qui iudicis ob
temperat precepto:ita econuerso dolo non caret q iu-
dicis nō obtemperat precepto.ff.eo.ti.l.nō potest dolo
carere qui imperio magistrat⁹ nō obtēperauit.
d Cū hēbat.redditiuū cāe. In his ergo i qb⁹ nō hz
necesse parere:vt i atrociorib⁹ q̄ ad suū nō spectāt offi
ciū:dolo nō caret.vt.s.dixi ꝛ facit de sen.ex.vniuersi-
tatis.vbi verberās monachū si ē laicus: lz h faciat de
mādato abbatj sui:excōicat⁹ ē. Et nō ꝙ dicit ꝙ hēat
parere necesse sicut.necessitas excusat a furto: vt de
ɔse.di.v.discipulos.s.ð furtis.c.iij.ad h.ff ad.l.rho.
de iac.l.ij.§.cū i eadē naui.sic ꝛ a dolo: vt hic vides.
cū ergo nullū maleficiū sine dolo vl lata saltē culpa:
q̄ dolo cōparat.xv.q.j.aliquos.de sen.ex.c.j.ff.de in-
iur.l.illud.ergo ꝛ a quolibet maleficio excusat necessi
tas:qð itelligas vt.s.dixi. Est aūt regula hec in argu
mēto ad q̄stionē de eo q ad mādatuz ecclie reddit de
bitū vxori pendente lite adulterij vel conditionis: de
hoc no.xxxiiij.di.sicuius. ꝛ de coniu.suo.proposuit.
d Mora sua.hec regula sūpta est ex.l.ff.e.ti.i ɔdē-
natione.§.vnicuiqꝫ. Pone casū i eo q ē i mora
soluēdi decimas q: pereunt piculo suo etiā casu for-
tuito.xvj.q.j.decime. Idē i ɔmodatario vel deposita
rio q fuit in mora:de cōmo.c.vno ð depo.bona fides.
Idē in fure q statim ē in mora.C.de furt.l. subtracto
Circa hāc tn̄ regulā no. ꝙ ad hoc ꝙ qs dicat moros⁹
reqrit ꝙ sciat se debere vl scire debeat:ꝙ iterpellat⁹
fuerit a die vl hoie ꝛ ꝙ habuerit possibilitatē dādi:h
habes.ff.de reb⁹ cre.l.ꝙ te.ꝛ tūc tenet moros⁹ de cāu
fortuito:etiā si eodē mō fuisset res apð dominū peri
tura hz accur.lz mar.ɔ vt no.i dicta.l.ꝙ te.ꝛ ꝓbat.ff.
de le.j.cū res.§.vl fortassis.n dn̄s rem vendidisset: ꝛ
apud aliū pijsset:ꝛ hoc tenet ber.s.de cōmo.c.vno.ꝛ ð
depo.bona fides. Et no ꝙ dicit mora sua. nā i duob⁹
reis debēdi altero iterpellato alter liberat i teritu spēi
s iterpellat⁹ tenet.ff.de vsur.l.mora.in fi. Item mora
fideiussoris sibi nocet:nō reo quo min⁹ liberet interi
tu spēi:sec⁹ ecōuerso.ff.de ver.ob.l.cū filius.ꝛ.l.mora.
ꝛ hoc quia fideiussor hz cāz a reo:si re⁹ a fideiussore.
Unum no.ꝙ si debitor ꝑmo fuit in mora soluendi ꝛ
postea creditor in mora recipiēdi: vl ɔ:ꝙ vltia mora
nocet: vt.ff.de vsur.l.creditor.ꝛ vide qð no. de deci.
cū hoies. De mora aūt ꝛ multiplici eius effectu plene
no.ff.de vsur.l.mora. Sz nūqd mora semel commissa
purgari pōt:ꝛ vt ꝙ nō.xij.q.ij.lōgiqtate.xx.q.ij.puella
ð elec.cū i cūctis.ibi elapso tpe.ð sup.ne pla.lz.ꝛ.c.vl.

196

ff. de acti. et obli. l. traiecticie. C. de consti. et cōmit. stipul. ma. gnā. Cōtra q̄ possit purgari. xviij. di. c. j. vbi de hoc. et c. di. qm̄. de sup. ne. pla. lras. de elec. q̄ sicut in fi. de rebus ec. nō al. e. si qs p̄sbyteroꝝ. de loca. et cōduc. pp. in fi. et c. potuit. in fi. vbi de hoc: et de elec. c. vlt. ff. si qs cau. l. et si post tres. ff. de pe/ri. et cōmo. rei vē. l. j. C. de fideius. sā cim⁹. s. e. li. de dic bē. si tibi. So. eñ q̄ vbi dies ꝑ p̄z le tur a cāone vl' le ge penā ipone moꝛa purgari ñ potest. pena. n. semel cōmissa nō purgat: et sic itelligū/tur p̄ma iura, et hec regula: et h̄ est vez, nisi eadem lege vl' alia, vl' cāone caueat: in eo casu morā posse purgari et penā euitari: et sic itelligant̄ c̄ria. Lex aūt illa et si p⁹ tres. loq̄t de p̄paratoꝛijs iudicioꝝ: in qb⁹ moꝛa bene purgat̄ vt ibi cū suis si. h̄ post litē ɔtes. nō purgat̄. ff. de ver. ob. l. si insulā. mīto ergo min⁹ purgat̄ pena semel cōmissa: nisi forte fingeret̄ nō fuisse i moꝛa. ij. q. vj. bi duū. de re iudi. cū bertold⁹. ff. de i inte. resti. l. diuus. sicut. n. a pena cāonis nō appellat̄. s. de ap. ɔsuluit. iij. et c. q: nos. nec a pena legis: vt. ff. de v. sig. siq̄ pena. sic nec purgat̄ vt. s. dictū est. et hoc no. gar. s. e. li. de elec. cupientes. §. q̄ si per. xx.

Ea que fiunt a iudice: si ad ei⁹ non spectant officium viribus nō subsistunt. Idez. Innociua. Idem.

a Ea q̄ fiūt. hec reg'a sūpta ē ex. l. ff. e. ti. l. factū a iu dice. No. ca. lxviij. di. quoꝝ vices. vbi simplex p̄sbyter ordies ɔferēdo chrismādo v̄gines ɔsecrādo: nil agit'. s. e. li. de pe. et re. idulgētie. vbi nō tz idulgētia data ab epo vltra tenoꝛē ɔcilij gnālis ad idē. ff. de iu/risdi. om. iudi. l. vl. vbi dicit̄: ex territoꝛiū ius dicēti nō pareat̄ ipune: idē si supꝛa iurisditiōez suā velit ius di cere. Et hz hec regula locū etiā cū bonū est id qd̄ fac iudex: tñ ex quo ad ei⁹ nō spectat officiū virib⁹ ñ sub sistit: pone exēplū. cxvj. di. bene quidē. bonum est. sta tuere res ecclie alienari nō posse. xij. q. ij. p totum de re bus. ec. nō alie. p totū: tñ statutuz iperatoꝛis sup h̄ nō valuit: q: ad ei⁹ nō ptinebat offiñ: vt ibi: ad idē de ap. dilectis. ibi. n. officialis arepi bonū et equū decreuerat: tñ q: id ad se nō ptiebat officiū rōe appellatiōis itpo site ad papā ñ valuit qd̄ fecit. gnāle eni est q̄ nō suffic bonū facē: nisi et bñ id fiat. xvj. q. j. mōachi. ij. de postu. c. ij. ff. de re. mili. l. iij. §. in bello. et facit. xxij. q. v. relegē/tes. et de collu. c. j. et qd̄ ibi no. Et qd̄ dicit regula: ea q̄ fiūt a iudice: a's subaudi: nā i eo qd̄ fac ñ ptinens ad suū officiū: nō dicit̄ iudex: sicut q̄ pcuratoꝛ fines mā dati ñ dbet excedē: sic nec iudex fines iurisditiōis: et hoc dico siue sit oꝛdiari⁹ siue delegat⁹ siue arbiter: sal uo eo qd̄ de pꝛogatione no. s. de offi. dele. P. et G. Que ri solet si iudex q de. x. tñ pōt iudicare: iudicat de. xx. an valeat s̄nia i. x. dixit Jo. q̄ ñ q: res iudicata nō pōt p pte tenē et p pte nō tenē. ff. fa. hercis. i h̄ iudicio. et h̄ ipe no. ij. q. vj. §. diffinitiua. h̄. cū cēta i rōe fi. Ad c̄ria ibi signata. xij q. ij. si quos de suis. C. de dona. sancim⁹. potest respōderi id' peciali' fauoꝛe donationuz. Ad decre. de ar. cum tempoꝛe. de preben. di'ectus potest dici q̄ ibi sententia continebat plura capitula, vnde in vno potest tenere in alio non: hic autem continet vnum tantum: et cum Jo. concoꝛ. accu. ff. de iurisdi. om. iudi. l. vl. bu. tñ et lau. tenēt c̄riū. s. q̄ s̄nia bñ tenet i. x. et dicūt s̄niaz rescindi tm̄ i superfluo: et no. h̄ ex v̄bis illi⁹

ver. cum certa dū dicit q̄ contra ius gestuz videt̄. C. qñ pvo. nō est ne. l. certa. et pꝛo eis facit quod no. de donat. apostolice. regula. j. e. vtile. et qd̄ ibi dicā. Pꝛo Jo. optime facit p̄di. decre s. e. li. de pe. et re. idulgētie. Pꝛo hu. et lau. s. e. li. de arbi. c. j. ff de arbi. l. diē. §. si plures. Et facit hec regula pꝛo his que dixi s. e. q̄ qs mādato. Ad p̄ri mū casum c̄. xcv. di. c. j. vbi p̄sbyteri chrismabāt in frōte. Sz illud ad tp̄s a grego. fuit specialiter ɔcessuz: et dic vt ibi: et tc̄ ad eoꝛum spectabat offi cium. et si non ex oꝛdine ex demādatione: et vide quod de hoc no. de con se. distin. v. manus in vltima glosa. nec hz locuz hec regula in spiritualibus que potius dependent ex potestate oꝛdinis q̄z iurisditionis. Hinc est q̄ si episcopus qui hoc pōt ex oꝛdine ɔsecret alienā ecclesiam vel altare vel oꝛdinet aliennm subditum: quod non potest ex iurisditione cōsecratio tñ et oꝛdiatio bene tenet: lz oꝛdinatus executione careat. vj. q. j. episcopus in dioces. de tempo. oꝛdi. q̄ translati onem. et dixi. s. e. ratum.

Scienti⁹ et cōsentiēti non fit iiuria neqz dol⁹. Idē. **Que a iure cōi exoꝛbitāt nequaq̄ ad ɔseq̄ntiam**

b Scienti. hec regula sūpta ē ex. l. ff. e. ti. l. nemo videt̄ frau dare eos q sciūt et ɔsentiūt. No. ca. i. igenuo q sciens et ɔsentiens ɔtraxit m̄rimoniū cū s̄ua vl' ecōtrario. xxix. q. ij. si qs igenuus. et c. si femia. In clericis q sciēter et volūtate io cosa se ad iuicē pcutiūt. s. de sen. ex. c. j. Itē in eo q sciebat rem quā emebat s̄uitiū debē. ff. de acti. emp. et ven. l. j. in fi. Et ɔcoꝛ dat ad hāc regulā. j. c. eū q cert⁹. Et q̄ dicit hec regl'a scieti: dic vel scire debēti. ff. de edili. edic. l. j. §. si itelligat̄. ad h̄. xvj. di. q̄ dicit̄. s. de cle. ex. mi. aplice. s. qd̄ me. cā. c. pe. i fi. Itē dic scieti a p̄ncipio. sec⁹ si ex postfacto. ff. de edili. edi. l. iustissime. §. vl. Et no. q̄ dol⁹ malus est ois calliditas fallacia machi/natio ad circūueniēdū fallēduz decipiēdū alterū adhibita s̄z labeonē. ff. de dolo ma. l. j. § j. lz sciēs si circūuenit̄ fallit̄ vl' decipit̄: q̄ sibi nō iferi̅ dol⁹: ergo induct⁹ ad clericatū vl' mo nachatū: nō dr̄ dolū passus: q: nō ē decept⁹. xx. q. iij. ɔstituit vbi de h̄: et de ɔuer. coiu. dudū. i fi. Et q̄ dicit hec regula nō iferri dolū sciēti et volēti: verū ē vt ex eo agi possit: iferi̅ tñ ita q̄ nascit̄ ex eo actōz p exceptiōez eligēda. ff. de furtis iter oēs §. vl. et pe. Et nō q̄ hec regula foꝛmata ē copulatiue ñ disiun ctiue: vñ hec duo ɔiūctiz regrunt̄. s. q̄ sciat et ɔsentiat. sciēti enīz et ñ ɔsentiēti bñ iferi̅ iuria et dol⁹. xv. q. j. illud cū si. Ad hanc regulam signatur contra de sen. ex. contingit. j. ibi hu/ius manus iniectio: et si non violenta: tamen iniuriosa nosci tur. So. non est iniuriosa: quia iniuria fiat ipi clerico volen/ti vt hic: h̄ est iniuriosa: quia fit iniuria toti oꝛdini clericali: et ideo sibi sequitur: cum canon ille et c. et ibi de hoc Item c̄. supꝛa. C. de rap. virgi. l. vna vbi si rapio virginez etiā volen/tem teneo: sed hoc ideo quia id voluit persuasione dolosa: quod plus est q̄z violenta. ff. de ser. coꝛ. l. j. §. persuadere. Item contra. C. de furtis et ser. coꝛ. l. si qui seruo. ibi sciens consentiens agit furti et serui coꝛrupti. So. de rigoꝛe et rei ve/ritate illi scienti non fuit facta iniuria: tamen de quadam eq tate agit: ac si iniuria vel dolus sibi fuisset illatus: vnde nec furtum fuit ibi factum nec seruus coꝛruptus: ex equitate ta men agitur de vtroqz. et facit hec regula ad id quod dixi. s. e. possessoꝛ male fidei ad si.

c Que a iure. Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. itu. l. qd̄ c̄ rationem. No. ca. xvj q. j. hinc est etiam. s. de priuil. sa ne. ff. de consti. prin. l. j in fi. et concoꝛdat hanc regulam. j. eo. q̄ alicui et c. in argumentum. potes igitur intelligere hanc regl'ā i p̄uilegio vt. s. q: singloꝝ p̄uilegia legē cōem nō faci

146

unt.xxvi.q.ij.nō exēplo.Itē in iure pone in velleiano:naz re
gulariter quilibet intercedendo obligatur fallit i muliere:ħ
ergo nō trahiť ad ꝯsequētiā:ꝛ idē i ſi.ꝛ vide quod dixi.ſ.e.ꝑ
uilegiū.ꝛ quod no.ꝺ ꝑuil.ſane.Et nō ꝙ ſicut ea que exoꝛbi
tant a iure cōi ad ꝯsequētiā trahenda non ſunt vt hic:ſic nec
ampliāda:ꝫ reſtringen-
da:vt.ſ.e.li.de filijſ pꝛeſ
by.is qui i ſi.ad idē.ſ.e.
odia.Itē lz fauōabile ꝑ
uilegiū amplietur vt ibi
nō tamē ad ꝯsequētiam
trahitur vt hic.Et facit
hec regula ad qōnē qua
ꝗriť: an fratres heremi

Q[uae] ſunt trahenda. Idem.
Quod oēs tangit:dꝫ ab omnibus appꝛobari.
Idem.

tani vel fratres ſancti auguſtini ꝛ alij religioſi mendicantes
ꝛ nō mēdicantes cōpꝛehendātur ꝯſtōe illa extrauaganti noui
ter edita ꝑ bonifacium papā.viij.que incipit ſuꝑ cathedram
pꝛeeminētie paſtoꝛalis.que habeť i cle.de ſepul.dudū in qua
expꝛimuntur ſolūmodo minoꝛes ꝛ pꝛedicatoꝛes.ꝛ quicquid
alij dicant:dicendum eſt ꝙ nō extēditur ad alios religioſos
mendicantes vel nō mendicātes vel ad ſeculares clericos:ꝫ
ſolum minoꝛes ꝛ pꝛedicatoꝛes amplectitur:tum quia intētio
pape videtur hec fuiſſe:vt per verba ipſius conſtitutiōis ap
paret:tum qꝛ exoꝛbitās ē a iure cōi illa conſtitutio:ꝛ iō ad cō
ſequentiaz nō trahēda nec amplianda vt hic.vult.n.illa ꝯſtō
dari quartam:etiam de his de quibus iure dari nō dꝫ: ſicut
de oꝛnamentis relictis pꝛo fabꝛica anniuerſario.xx.xxx.ꝛ ſic
de ſingulis :puta relictis pꝛo luminaribus vel certis perſōis
de teſta.c.vlti.de ver.ſig.ex parte.ij.Dicam ergo illa iura mu
tata ꝛ coꝛꝛecta per ꝯſtitutionem ſolum quo ad expꝛeſſos in
ea:quo ad alios remaneant adhuc ipſa iura:coꝛꝛectio eni iu
rium eſt vitanda:de elec.eccleſia veſtra.ij cum ſi.in talibus
non arguimus de ſimilibus ad ſimilia:ꝛ concoꝛ.quod dicaz
j.e.in penis.ꝛ facit ad ħ optime.ſ.e.li.de elec.ſtatutum.ꝛ de
regula conſtitutionem.ꝛ ita pꝛonunciatum fuit per pꝛofūdiſ
ſime ſcientie ꝛ bone memoꝛie virum dñm ioānem de monte
murlo ꝛ ꝑ me in ꝗdā qōe:i qua fuimus ad cōſulēdū aſſūpti.
a Quod oēs tāgit.Po.caſū i archiepiſcopo conſecrādo ab
omnibus ſuffraganeis.lxvi.di.c.i.In electione facien
da ab oib⁹ cānonicis:de elec.qꝛ ꝑpter.In ꝯcedēdo hauſtū aq̄
in quo oēs vocādi ſūt q ius hñt.ff.de aq̄ plu.ar.l.in ꝯcedēdo
ad idem.liiij.di.c.i.ix.q.i.lz de temp.oꝛ ſi archiepꝰs.C.de auct.
pꝛeſtan.l.vlti.ff.de adop.l.nam ita diuus.nam ſiqui ledūtur
vocandi ſunt in confirmationez adoptionis vt ibi.Et nota id
quod tangit oēs deberi appꝛobari ab omnibus:ergo non va
let quod facit maioꝛ pars:ꝛ ſic eſt cōtra.lxv.di.c.i.ſ.de his q̄
ſi.a ma.par.ca.c.i.ff.ad municipa.ꝙ maioꝛ.So.aut cōpetit vt
ſingulis:aut vt collegio:quod pꝛoſequere:vt nō.per her.ꝛ in
no.de conſti.cum omnes.Fallit aūt hec regula i caſu.inſti de
reꝝ di.§.religioſum ꝟ.in cōmune vt nō.i pꝛedi.decre.cū oēs
ad id quod.ſ.dixi ꝙ ſufficit quod facit maioꝛ pars collegij:
cōtradicit decre.de re iudi cū olim in ſi.ibi plena oiuz qui ꝑ
ſentes fuerunt ꝛc̄.Sed ibi ſubauditur vel maioꝛis partis:nā
illud dicuntur oēs facere:quod maioꝛ pars.lvi.di.aplica.de
elec.cū inter canonicos i ꝑn.ff.ad municipa.ꝙ maioꝛ.iterdū
tñ requiruntur due partes:de elec.lz.ꝛ.e.ti.ſcriptū cū ſi.ꝛ facit
hec regula i argumentum ad id de quo olim dubitabatur :
an i electiōe iſerioꝛuz dignitatū vel canonicoꝝ voceť abſētes
ꝛ videbať ꝙ nō:ꝑ ꝑdictā decretalez cū olīz i ſi.hodie termia
tuz ē.ſ.de ꝑben.cū i eccl'ijs.Itē ē ar.ad queſtionez:an papa
poſſit ſtatuere inuitis acolythis:ꝙ ipſi cōtineant:ꝛ ħ queſtio
nō.lxxxij.di.ꝑpoſuiſti.ꝛ dixit ibi Io.ꝙ nō:qꝛ caſtitas ſuaderi
pōt nō ſperari.xxxij.q.i.itegritas.Bar.brix.ibi ꝯ.cui⁹ dictū

penitus eſt falſuz:niſi itelligas de pꝛomouendis : ſed
ipſe de pꝛomotis etiā itellexit:vt eius verba ꝺmōſtrāt
monachis autē pꝛofeſſis qui renunciauerunt pꝛopꝛie
voluntati auſterioꝛ regula poſſet indici:etiaz ipſis nō
appꝛobantibus ſm ino.q hoc nō.de regula.ſuper eo.
ꝛ ē ſatis expſſum
ſ.e.li.de ſta.regu
la.c.vno ibi mōia
libus indiciť au
ſterioꝛ vita:lz nō
poſſint ſine oiuz
volūtate oꝛdinez
mutare ꝺ his que
vi metuſue cauſa

In obſcuris [b] minimū eſt ſequendum. Idez.
Uꝫ q cēt⁹ ē cērioꝛari vl ti⁹ ñ opōtet. Idem

ſiunt.c.pe.Et nō ꝙ ſm pꝛimuz caſuz quē poſui archi-
epꝰs de iure conſecrādus eſt ab oibus ſuffraganeis:pa
pa tñ ſibi hoc vſurpat ſm Io.qui hoc nō.xxiiij.q.i.pu-
denda.ꝛ li.di.qui in aliquo.
b In obſcuris.hec regula ſumpta ē ex.l.ff.e.ti.ſem
ꝑ i obſcuris.ꝛ.l.ſemꝑ i ſtipulationib⁹.pone caſū
ſ.de cēſi.ex parte vbi i dubio nō ꝯpelluť ſoluere vota
ad maximā.ꝫ ad minimā mēſurā:ad idē.ff.de.l.iij.l.
nūmis.vbi nūmis ſic in genere legatis debēť minimi
Circa hāc regulā nō:ꙗ i obſcuris nō ſtati iſpicim⁹ qꝺ
ē minimū:imo iſpicim⁹ ꝑmo qꝺ ē veriſimilis ꝛ quod
plerūqꝫ ꝯſueuit fieri.vt.j.e.iſpicimus cū ſuis ꝯcoꝛ.ꝛ.ff
e.ti.l.iobſcuris iſpici.ꝛ ſi hoc ſciri nō pōt tūc iſpicim⁹
quod eſt minimū vt hic.Pꝛimo ergo iſpicimus qꝺ ex
pꝛeſſe agiť puta.x.li.bonoñ.vel qꝺ agiť facite.tacite di
co vel ratione rei que vēditur.x.li.vel rōe ꝑſone vel ra
tiōe ꝯſuetudinis:vltimo qꝺ ē minimū vt hic ꝛ ē ſi.qꝺ
dixi.ſ.e.cū ſūt partiū Et potuit eē rō huius regule:qꝛ
de minimo nō ē dubiū ſenſiſſe:qꝛ ſi itellexit de maxi-
mo:ergo de minimo:qꝛ plus icludit ſub ſe minus : ꝫ
nō ecōuerſo ꝛ de hoc dicā.j.e.plus ſemꝑ.Alibi tñ hēs
argumēta de mediocritate ſpectāda.x.q.ij.hoc ius de
of.cuſto.c.j.ꝛ ē expꝛeſſū.ff.de.le.i.l.legato i ꝑn.vbiꝺ ħ
ff.de auro ꝛ ar.l.qui lancē.C.de dona.ſiquis argentū
§.ſi vero.ꝛ.§.ſe.cum ſi.Et pōt dici:ꙗ i ſpeciebus ꝛ ar-
tificijs mediū iſpicimus.vt nō.ff.mādа.l.fideiuſſoꝛez
ꝛ ſic itelligātur illa iura.In q̄ꝫtitatibus aūt iſpicimus
qꝺ eſt minimū vt.ſ.dixi:vt i pꝛedicta.l.fideiuſſoꝛē.ꝛ.ff
de le.j.apud iul.§.ſcio ex facto.q̄ videť ꝯria ad ſupꝛadi
ctaz ſolutionē.nam ibi legato fundo:ſi duos fundos
habebat teſtatoꝛ:debetur minimus:ſi non apparet de
quo ſenſerit:ſed vbi non erat mediuz ꝛ aduerte quia
viliſſimum hoiem hēre nō expedit:ꝛ ideo legato vel ꝑ
miſſo hoie mediocris debeť:vt i ꝑdicta.l.legato.ꝫ vi
liſſimos nūmos hēre nobis expedit:vñ ēt bagatios :vt
vt i ꝑdicta.l.nūmis.ꝛ vile triticū:vt i ꝑdicta.l.fideiuſ
ſoꝛē.ꝛ idez i his debetur minimuz.Item habet locuz
hec regula i penis:vt.j.e.i penis.vt ibi dicam.
c Uꝫ quis cert⁹.pone caſum.xi.di.c.vlt.ꝟ.ſed dile
ctionē tuā ꝛc̄.ſ.ꝺ ap.ſi duob⁹.In archiepꝰo q ſcieſ
illū excōicauit q appellauerat ad papā.ff.ꝺ ac.emp.ꝛ vē
l.j.in ſi.In eo qui ſciebat rē q̄ꝫ habebat ſuitutē ꝺberc.
qꝛ ñ aget excēpio q̄ꝫto minoꝛis:vt ibi:ꝛ facit.ſ.e.ſciēti.ꝛ
qꝺ ibi dixi:ꝛ nō.ff.e ti.nemo videť.ꝛ qꝺ ibi dicit cert⁹
ē ſubaudi vl'eē dꝫ :nā nō ē neceſſariū ſinguloꝝ auri
b⁹ itiniari qꝺ ē publice ꝑmulgatū.xvj.di.ꙗ diciꝗ.ꝺ po
ſtu.ꝑla.c.j.ff.ꝺ inſti.ſꝫ ꝛ ſi pupillus.lz aūt canonic⁹ q
cert⁹ē ꝺ moꝛte epi ꝺ ipſius moꝛte ñ debeat vlteri⁹ certi
oꝛarī:vt.ſ.ꝺ elec.cū iter vniuerſaſ.tñ citari dꝫ ad electi

one̅ faciendá:vt nó.her.in dicta decre.cū inter.qđ ve rū puto ná qui certus est vt homo certiorat̄ vt iudex ij.q.j.multi.⁊ interdū certus adhuc certiorat̄ ad cau telá:vt i ꝑdi.c.xj.di.c.vl.⁊ ꝯciliū indistincte dicit ab/ sentes vocādos q̄ sunt in loco ⁊c̄.de elec.qꝛ pp.ꝑterea lꝫ sciat eccliaꝫ va care:dic̄ tñ assi gnatum ad cele brandá electione̅ ignorat:⁊ iō vo candus ē:⁊ dies notificandus:ar. ff. de adul.l. de/ nūciasse.Concor

Non licet actori[a] qđ reo licitū existit. Idem.
Mutare[b] cōsiliū q̄s nō potest in alterius de/

dat ad hác regulā.s̄.de rescrip.ab excōicato.ibi q̄ de facto suo certus ⁊c̄.⁊ de loca.⁊ ꝯduc.potuit.ibi dies statuta iterpellat sine alia hoīs reqsitione.vt.s̄.e.lib. de elec.cupiētes.circa ꝑn.ibi vel post obtentā de ipso rū electione noticiá ⁊c̄.⁊ ē hec regula i argumentum ad q̄ōnem qua querit̄ an qui ingressus religionem i fine áni exiuit:si iteꝝ eandem religione̅ ingrediatur an debeat hr̄e ānū:⁊ satꝫ vr̄ ꝙ nō ꝑ hác regulā nisi cō ditio ꝑsone vel religionis mutata eēt:⁊ h̄ tꝫ bar brix. i q̄ōnibus suis in q̄ōne q̄ icipit aliqs itrauit monaste rium.

a Non licꝫ actori hec regula sumpta ē ex.l.ff.e.tit. l.nō dꝫ actori.Pone ca.iiij.q.iiij.c.ij.ibi accusa tores ⁊ accusati equa audiant̄ rōne.s̄.de mu.pe.pru dentiá.§ vbi remotio ap.ꝑdest reo ⁊ actori:ad hoc.C. de pri.sa.scrip.l.i sacris.li.x.⁊ facit ad hác regulaꝫ.s̄. e.i iudicijs.⁊ qđ ibi dixi.Formata aūt fuit hec regula ꝑ húc modū:qꝛ fauorabiliores sunt rei q̄ꝫ actores:vn de siquid actori lꝫ:multo magis reo q̄ fauorabilior ē vt.s̄.eo.ti.cū sūt.sed ea rōe qua paralitas est ꝯuanda i iudicijs:vt i ꝑdi.l.i sacris.⁊.s̄.e.i iudicijs.itelligatur idē iuris:⁊ ecōuerso vt nō liceat reo:qđ nō licet acto ri.Nota tñ ꝙ reus maiores hꝫ dilationes q̄ꝫ actor.ff. de ferijs.l.vl.⁊ reus hꝫ deliberatorias ⁊ nō actor: vt i auc̄.C.đ litꝫ ꝯtesta.auc̄.offerat̄ canonizata.iij.q.iij.Itē si reus plures hꝫ ordinarios:actor eligit vnū:saluo eo qđ de scholarib⁹ dr̄ in ꝯstōne federici C.ne fi.pro patre auc̄.habita:⁊ sic actor recuset ordinariū qđ non potest reus ꝯm legem: de hoc.C.de iudi apertissimi ⁊.C.de iurisdi.om.iudi.l.nemo.ꝫ ꝯm canones bñ re/ cusatur ordinari⁹.xj.q.j.ꝑuenit.de fo.ꝯpe.siqs ꝯ cle/ ricū ꝯm formā decre.de ap.cū spāli.adhuc remanet differentia quo ad hec qꝛ i ꝑmisso casu actor vnū eli gēdo:reliquū sola volūtate recusat:qđ non pōt reus uno necesse hꝫ cām allegare:⁊ corā arbitris ꝓbare vt i ꝑdi.decr.cū spāli.⁊ a ꝑncipio hꝫ ꝓponi exceptio đ su specto:đ hoc plene.iij.q.iij.offerat̄.de re iudi.iter mo nasteriū.ex supuenieti aūt cā recusat̄ ꝑ actorē ⁊ reum ꝯ off.dele.cāꝫ q̄ ⁊.c.isinuáte cū si.Itē reus đ maiori excōicatōe excipit ꝯ actorē:ꝫ nō actor ꝯ reū de iudi. itellexim⁹.đ excep.cū iter ꝑorē.Itē magis punit̄ ꝯtu macia actoris q̄ꝫ rei:qđ ꝓbat̄.s̄.đ do.⁊ ꝯtu.cāꝫ q̄ ⁊.s̄. e.li.e.n.actor q̄ ⁊ idē i sillb⁹.Et nota ꝙ si reus se vult onerare supflua ꝓbatōe:mos ei gerēdus ē:vt.ff.de ꝓ ba.l.circa.⁊ facit hec regula.

b Mutare ꝯsiliū.hec regula sūpta ē ex.l.ff.e.ti.l.ne mo pōt mutare.Pone casuꝫ i electōe.viij.q.ij. dilectissimi.s̄.đ ele.publicato.⁊.c.ab eo li.vj.In eo q̄ ꝯuitutē cessit:qui mutare nō pōt:lꝫ nōdū socij cesserit

ff.de serui.ru.ꝑ.l.ꝑ fundū ad idē.C.de ne.ge.l.vlt.ff.quorum lega.l.j.§.ꝑdest.Illa igit̄ regula.s̄.e.qđ semel.itelligit̄ ꝯm istā s.qñ ex mutatione volūtatis vel placiti alteri ipedimentū vel detrimētū afferet̄:vt dixi ibi.⁊ fallit i casibus ibi.nō.Itē fallit i suo herede abstinente vel repudiáte:q̄ re adhuc in eodē sta tu manēte adire pōt: vel tp̄s ad deliberādū pete re.C.de rep.here.l.vl.ff. de iur.deli.siqs ꝯuus.⁊ facit hec regula ad ea q̄ no.s̄.de elec.i causis.

trimentum. Idem.
Generi[c] per speciem dero gatur. Idem.
Plus semper[d] in se ꝯtinet

c Generi.hec regula sumpta ē ex.l.ff.e. ti.l.in toto iure.Po.ca. xciij.di.c.vl.diacono:q̄ ē minor ꝑsbytero nisi i illo spāli.c.i q̄ obtinet vices epi.Itē.s̄.de of.le.studuisti.vbi de cā cognoscit delegatus spālis nō legatus generalis.ff.de penis sanctio legū q̄ nouissime certā penā irrogat his q̄ legis ꝑcepti nō obtem/ perāt:ad eas spēs ꝯtinere nō vr̄ qbus spāliter ipa legis pena addita ē:ꝯcor.ff.de leg.iij.l.vxorē.§.codicillis.s̄.de rescrip.pa storalis.§.j.⁊.de hoc.e.ti.c.j.⁊.xxv.q.ij.i sūma.Hec regula hꝫ locū i rescrip.siue ꝑmū sit generale:⁊ scōm spāle:vt i ꝑdi.c.pa storalis.siue ꝑmū spāle ⁊ scōm gnāle:vt e.ti.abbatē.siue eodē tp̄e datū sit gnāle ⁊ spāle:ad hoc.s̄.e.li.de rescrip.c.penul.re/ scriptū aūt spāle nō tollit ꝑuilegiū gnāle:vt.s̄.e.ti.cū ordineꝫ qđ ē ꝯ nisi de ꝑuilegio fiat mentio i rescripto:vt ibi voluerunt quidā hui⁹ regule dictū extēdere ad ꝑuilegia:vt scđꝫ spāle de roget ꝑmo gnāli:sed h̄ ē falsuꝫ:qꝛ semꝑ valet ꝑmū siue sit gnā le siue spāle:si in scđo non tollat̄ expresse.s̄.de rescrip.veniens s̄.e.decet cū suis si.ratio đuersitatis ē:qꝛ ꝑ ꝑuilegium ei gene rale ꝯsequit̄ q̄s statim plenū ius:ꝫ ꝑ ꝑmū rescriptū gnāle nō ꝯsequit̄ quis plenā iurisditionē in speciebus.de rescrip.pasto ralis.⁊.c.ad hec.⁊ ideo statim tollitur facilius.Cōtra.s̄.de of. dele.ex ꝑte.vbi scđm spāle non derogat ꝑmo generali:ꝫ ibi si bene intueamur vtrūqꝫ fuerat spāle:⁊ dic vt ibi.Notauit igit̄ gof.s̄.de of.lega.c.ij.ꝙ hec regula fallit in tribus casibus.In ꝑuile.vt de rescrip.cū ordinē.⁊ cū genus ad vnicam rē refert̄ vt in hac decre.ex parte.⁊ cū spāles littere non exhibent̄ re in tegra.s̄.de fi.presby.ex tuaꝝ.Nota ex hac regula:ꝙ nō tantū valet genus quo ad spēm quantū ipsa species:ad idē.s̄.đ ap. c.ij.e.li.de ꝓcur.qui ad agendū.e.li.ff.siqs cauꝫ.sꝫ ⁊ si.§.que situ̅ cum si.de hoc.xxiij.di.q̄ꝫq̄ꝫ de of.or.si sacerdos.Itē nō ꝙ lꝫ ꝑ spēm generi derogeт:vt hic ⁊.s̄.e.li.de preben:duduꝫ.tñ species sub genere bene ꝯtinet̄.xiij.q.ij.non estimemus ⁊ pre dicta decre.dudū.⁊ optime.ff.de le.iij.hoc legatū vbi genera le ꝟbum que vxoris cā parata sūt singulas continet species ⁊.ff.q̄ i frau.credi.l.vl.§.j.⁊.ff.e.t.l.semꝑ i gnālibus spālia in/ sūt.Cōtra.ff.de dona.l.filiusfamilias.vbi dr̄ ꝙ si filio ꝯcessuꝫ ē donare nō ꝑt mortꝫ cā donare nisi id spālit̄ fuerit ꝑmissū:⁊ sic gnāli ꝟbo donatio specialis donatio mortis cā nō ꝯtinet̄:q̄ spe cies ē:vt insti.de dona.in ꝑn.⁊ ē spāle ꝙ ibi non tantum valet genus quo ad speciem:quantum species:vt.s̄.dixi.⁊ pōt eē ra tio:qꝛ de his nō videtur actum vel cogitatum.C.que res pig. oblig.pos.l.j.vel qꝛ quandoqꝫ genus vt proprium attribuitur speciei.ff.de adop.l.j.

d Plus semꝑ.Hec regula sumpta est ex.l.ff.eo.ti.l.in eo ꝙ plus.Po.casuꝫ.xxiij.q.j.siquis dederit.vbi quidam un ponebant penitentiam.x.annoꝝ alij.vij.alij.v.⁊ ibi canon hác vltimam sequitur.Item in arbitris pronunciātibus quilibet diuerso nūero.s̄.e.li.de ar.c.j.ff.đ ar.l.diē.§.si plures ⁊ facit insti.de ser.§.actus.vbi q̄ actū hꝫ.s.ius ducendi hoiem vel iu mentum vel vehiculum habet ⁊ iter sed non econtrario.Et ē hec regula ratio quare in obscuris sequitur minimum:quia

aliqd recepisse.C.ad vell. antiq. Quãq3 vult infirmare testm̃ quod facit pᵒ transcursũ decẽnij.C.de testa sancimus. in inuentario.C.ad le.fal.auč.sed cũ testator.in p̃uata scriptura vt fidẽ faciat.C.qui po.in pig.ha..scripturas.itẽ.v.requirunt dũ ↄtractus excedit librã auri in ciuitate.C.si cer.pe.auč.sed nouo.⁊ i in codicil.⁊ donatõe causa mortis silr.vt.C.de dona.cã mor.l.vl.itẽ i testamentis cõiter.vij.in testamento tñ ceci.viij.C.q testa.fa.pos.hac consultissima.aliqñ.v.vt i testõ rustici vt in mũicipijs ⁊ villis vbi ẽ hominum raritas.C.de testa. Aliqñ sufficiũt duo vel tres vt in testamẽto facto inter filios ⁊ nepotes.C.ð testa.hac ↄsultissima.interdum requirũtur.xv.testes C.de pri.sa.scri.l.vna.interdũ plures.ij.q.iiij.p̃sul.⁊.c.se.⁊ nõ.id qð hic dicit̃ ð plurali locutiõe nõ habet locum in p̃nominibus vt nos vos vester ⁊c̃.nã vnus p̃latus scribit ⁊ ei scribitur hoc in plurali ⁊ papa semꝑ de se scribit sic.s̃.ð cri.fal.q̃3 graui.

Imputariᵃ nõ debet ei ꝑ quẽ non stat si nõ faciat quod per eum fuerat faciẽdũ

a Imputari nõ d3. Pone ca.in eo qui d3 appellationez p̃sequi infra ãnũ cui nõ iputat̃ si ꝑ eũ no stetit.ij.q.vj.anterioꝝ.in eo q d3 p̃moueri ad sacerdotiũ infra annũ cui ñ non currit annus ipse si iusto ipedimẽto detẽtus p̃moueri ñ potuit.s̃.e.li.de elec.cõmissa.§.j.in eo qui rem emit sub pacto legis cõmissorie.s.q̧ si infra trienniũ p̃ciũ solutũ non esset:res foret inempta.⁊ emptor in termino soluere volens si nõ habuit cui solueret sibi nõ imputatur.ff.de.l.cõmis.l.cõmissoria.in fi.ad idẽ.xliij.di.ephesijs.s̃.de eo qui mit.in pos.c.ij.vbi de h̃ ⁊ facit.C.de ↄdi.inser.l.vl.Et nõ.q̧ dicit per quẽ nõ stat q2 nõ sufficit velle nisi ad opus p̃cedat quantũ in eo ẽ.s̃.de eo qui mit.in pos.c.j.ipossibilitas ergo facit sicut a p̃ncipio anullat obligationem.s̃.e.nemo põt.ita ⁊ ex postfacto elidit vt hic.Si tñ tenetur quis aliquid facere infra certũ tempus nec per eũ stetit l3 nõ iputetur:tñ post tẽpus tenetur.de do.⁊ ↄtu.cũ dilecti.ff.de arbi.l.celsus.Consulo tñ q̧ si põt infra tempus de impotentia p̃testetur.ij.q.vj.post ap.ad hoc de ap.c.vl.⁊.C.de iure emphi.l.ij.in fi.cũ suis ↄcor.ad id quod dixi q̧ post terminũ tenetur.ↄtra.de spon.sicut.ff.de le.iij.nemo põt.Et concor ad hanc regulam de elec.c.vl.vbi tempus datum ad eligendum non currit ei qui non põt eligere nisi ex quo in mora fuerit petendi licentiã.ad idem de ↄces.p̃ben.quia diuersitatem Quid dices de eo qui sua culpa incidit in casum p̃pter quem postea facere nõ potuit qð per eũ fuerat faciendũ. Videtur p̃mo q̧ sibi sit imputandũ.quia regulariter quis de casu tenet̃ qui sequitur culpam.l.di.sepe.⁊.c.studeat.de eta.⁊ quali.c.j.⁊ quod ibi no.facit.lxxxvj.di.non satis.⁊ qui ma.accu.pos.c.j.⁊ quod ibi nõ.⁊ si.ff.qð me.cã.l.si mulier.vbi metus illum non excusat quia sua culpa incidit in metum.In contrariũ videt̃ ꝑ p̃dicta iura de elec.c.vl.de conces.p̃ben.quia diuersitatez.ar.de pigno.significante.ibi in captione ⁊c̃.de sponsa.veniens.ij.Sed casus ẽ sp̃alis.⁊ dicit lex q̧ qui iniuriose vel libidinis cã inimici vel meretricis fregerit ostia:si fures non ab eo iducti postea res asportent non tenetur furti.ff.de fur.l.veꝝ.⁊.l.qui iniurie.in p̃ncipio.p̃terea deportans si non potuit p̃curatorez dimittere bene restituitur ⁊ tamen culpa sua absens erat.ff.de mino.l.papi.Item debitor p̃pter inopiam excusatur cedendo bonis etiam si sua culpa in illam inciderit.de solu.odoardus.ff.de dolo.nam is.Satis videtur dici posse q̧ imputandũ sit illi p̃pter iura p̃mo inducta hinc etiam dixit lex non debẽ succurri ei qui in necessitate se posuit.ff.qui satisda.co.l.si fideiussor.vbi dicitur q̧ si reus non põt satisdationẽ dare vbi conuenitur.⁊ in alio loco eiusdem p̃uincie dare velit si satisdatione necessaria erat aud endᵒ est si voluntaria non:q2 ipse sibi necessitatem imposuit.ad idem.ff.siquis cau.l.ij.§ siquis tamen.vbi dicitur.q̧ qui sin iudicio cõparere debebat.siquid est qð ei imputetur tempestatẽ vel vi3 fluminis p̃tendere non poterit.ar.ad hoc de elec.cum in veteri. Ad iura in contrarium inducta r̃ndeo ⁊ dico q̧ decre.vl.de elec.⁊ decr.ð ↄces.p̃ben.q2 diuersitatẽ loquũt̃ de quada3 pena canonis p̃dita solum cõtra negligentes.vnde ibi culpa sine negligentia nõ punitur.hoc satis p̃bat ipsa decre.q2.vel dic q̧ si ex culpa imponitur aliqua pena vt suspensio vt in p̃dic.decre.q2.vel deportatio vt in.l.papinianus:tũc culpa illa vlterius puniri nõ debet.ad h̃ xiij.q.ij.c.vl.de iudi.at si clerici.al's.n.sequeretur q̧ suspensio idem eẽt quod p̃uatio.⁊ deportatio idem qð bonoꝝ ademptio:quod esse nõ debet.Ad decre.significante dico q̧ si forte sine culpa sua erat in captione.⁊ ibi etiam est alia rõ.s.q̧ p̃mo pecuniam miserat per eũ quem fidelem nũcium credebat.Ad p̃dic.l.verum.⁊ l.qui iniurie.dico q̧ veꝝ est q̧ nõ tenetur furti:tamen cõuentus de iniuria tenetur emẽdare dãna ꝑ illos fures illata.q2 qui occasionẽ dãni ⁊c̃.de iniur.de da.da.c.vl.Ad hoc quod de inope dico q̧ impossibilitas casus hoc inducit.

Idem. Accessoriũᵇ naturã sequi ↄgruit p̃ncipalis.

b Accessoriũ.hec regula sũpta est ex.l.ff.e.ti.cũ p̃ncipalis ⁊.l.nihil dolo.§.cũ p̃ncipalis.Po.ca.in p̃ncipali destructo.q2 d3 destructũ ⁊ accessoriũ.xvj.q.vij.⁊ hoc diximus.Itẽ si cã p̃ncipalis.s.matrimonij cõmittitur.sic ⁊ accessorij.s.dotis.de do.post diuor.resti.de prudẽtia.itẽ si non tenet ↄtractus nec ipsius accessoriũ.C.de legi.nõ dubiũ.ↄcor.de fo.ↄpe.si diligenti.de of.dele.prudentiã.§.sexta.in fi.de fi instru.inter dilectos.ad fi.s̃.e.li.de rescrip.c.j.⁊.c.pe.⁊ optime.per ð cre.s̃.e.de of.dele.si sup g̃ra.vbi ptãs executoꝝ datoꝝ ad gratiam nõ perit re integra more ↄcedentis sicut nec gratia.quia potestas illa accessoria est ad gratiam ⁊ de rescrip.cum ex officij.vbi sicut non p̃scribitur visitatio vel p̃curatio ratione visitationis debita.Cõtra s̃.de iureiur.debitores.⁊.c.contingat.vbi de hoc.⁊.s̃.e li.e.ti.licet.vbi tenet accessorium ⁊ nõ principale.So.illud p̃pter anime periculum quod eueniret si non seruaretur iuramentum.⁊ dic vt in p̃dicta decre.cum cõtingat.Item ↄtra.C.de ep̃ali audientia.auč.liberi furiosi.vbi tenet legatum ⁊ non testamentum vel heredis institutio.So.illud sp̃ale in odium filiorum qui contempserunt partem.vt nõ.ber.i p̃dicta decre.dilectos Item contra.C.de lui pig.l.intelligere.vbi sublata personali remanet hipothecaria.sed dic vt ibi.quia nõ fuerat sublata personalis pacto sed tempore.⁊ personalis tollitur spacio.xxx.hipothecaria spatio.xl.annorũ.⁊ ideo sublata personali tempore adhuc remanet hipothecaria per.x.an.C.de prescrip.xxx.an.l.cũ notissimi.secus si pacto vel alio modo.vt.s̃.dixi.Item cõtra C.de p̃di.mi.l.etsi is.vel qui desierat eẽ curator vendidit rem minoris ⁊ sic non tenuerat venditio:valet tñ obligatio ð euictiõe.So.l3 si tenuerit vẽditio q̃ ad pupillũ vel minorẽ:tenuit tñ q̃ ad illũ curatorẽ olim.⁊ iõ cũ q̃ ad ipsũ tenuerit p̃ncipale:nõ mirꝫ si t3 accessoriũ.

Q Ui tacet[a] consentire vi detur. dem.
I S q tacet[b] ñ fatetᷣ: sꝫ nec vtiqꝫ negare vr̄. dem.
Inspicimꝰ[c] i obscuris qꝺ est verisimilius vl̄ quoꝺ
plerunqꝫ fieri consueuit dem.
I S q i nius[d] succeḋt alterius eo iure quo ille vti debebit. deꝫ
P Resumitᷣ ignorãtia[e] vbi

Jtē. ꝯ. C. si aduer. ven. l. j. ⁊ auc̄. sacra. dic vt. s̄. Jtē. ff. q bus mo. vsufr. l. q tm̄ i ꝓn. ⁊ l. ꝑcede. ff. de fideius. l. generaliter. sꝫ illa sūt spālia. Jtem no. ac. C. ꝺ pac. l. pacta que ꝯ. ꝙ i pactis q̄ fiunt ꝑter legē tenet accessoriū ⁊ ñ ꝑncipale: i his q̄ fiūt ꝯꝫ legē vtrūqꝫ: i his q̄ ꝯ neutruꝫ
Cōcordat ad hāc regulā. ff. de pecu. lega. l. ij. ⁊ ff. ꝺ penu. leg. l. ij. vbi dr̄ ꝙ ꝑempto ꝑncipali ꝑimitur accessorium.
a Q Ui tacet. No. ca. iiij. di. si seruus. ꝯ. s̄. de ꝓsump. nōne ff. solu. ma. l. ij. §. voluntatē: vbi dr̄ ꝙ pr̄ agēs de dote filie de ipsius volūtate vr̄ agere: si filia non ꝯdicat. Et nō ꝙ q tacet iterdū cōsentit: vt: h ⁊ i supdictis iuribꝰ votū emittit. xxvij. di. c. j. ⁊ simulatᷣ. lxv. di. si forte. ipunitatē ꝑmittit. xliij. di. sit rector. offert. xx. q. ij. c. j. occidit. xlij. di. ephesus. ē ꝯtumax. lxv. di. c. vl. iterdū nec ꝯsentit nec ꝯdicit. j. c. pxi. dic ⁊ ibi statim dicam.
b I S qui tacet. Hec regula sumpta ē ex. l. eo. ti. l. qui tacet. Et no. ꝙ tacē ē quoddā mediū inter expressam voluntatē ⁊ expressaꝫ ꝯdictionē. Pone ergo casuꝫ i eo ꝯ queꝫ fertur snīa q tacens nō habetur ꝓ sentiente: nec ꝓ ꝯdicente infra x. dies ifra quos sem per appellat. ij. q. vj. anterior. Jtē pone i. ꝑlato q tacet ex cā: puta ꝓpter scādalū. s̄. de rescrip. nihil ꝓdest. de cog. sp. sup eo. de iureiurā. mulieri. Jtē pone ꝯꝫ accur. in tributoria. nam si seruus ꝯtrahit dn̄o ꝯdicente tenetur de peculio tm̄ ⁊ deducitᷣ quod debetᷣ dn̄o. ff. de pecul. siquis ꝯuū. §. etiā si eo expresse volēte tenetᷣ qꝺ iussu insolidū. ff. qꝺ iussu. l. j. vbi aūt scit ⁊ tacet tenetᷣ tributoria: ⁊ sic nō insolidū: nec deducit sibi debituꝫ ff. de tribut. l. j. § sciaꝫ. ff. de exercito. l. §. ꝫ his. Prima regula fallit. x. vij. di. c. j. liiij di si seruꝰ. xx. q. ij. c. j. s̄. de ꝓsump. nōne. s̄. de iur. calū. c. vlti. in fi. s̄. e. li. ꝺ cōfes si post ꝑstitū. ff. so. ma. l. ij. §. volūtatē. ff. de liber agno. l. j. §. penā. ff. loca. item queritᷣ. §. qui ꝓ impleto. ⁊ vbicūqꝫ taciū pactū inducitᷣ a lege. ff. de pac. l. qui i futurū. Secūda fallit i eo qui tacet ꝟbo sed ꝯdicit facto vel signo. lxxiiij. di. c. j. Jtem in episcopo qui tacet commonitus a vicinis episcopis qui habetur ꝓ contumace. lxv. di. si forte. Jtem in his i qbus reqritᷣ expressus ꝯsensus: vt i adulto q cathezizatᷣ: de ꝯse. di. iiij. cū pro paruulis ⁊ in ꝯuitute imponēda. ff. de serui. vrba. ꝓ. l. inuitum. ⁊ i procuratore ꝯstituēdo ff. de pcu. l. filius §. inuitū. ⁊ i furto. ff. de furt. q v. as. §. vetare. ⁊ soluendo matrimonia. ff. de ritu nu. i eo iure. §. deinde. ⁊ expresse dꝫ testator nomē heredis dicere. C. de testa. iubemus. Jtē i casibꝰ no. ij. q. vij. pleriqꝫ: qd ergo i his dices: nunqd tacēs hēbitᷣ ꝓ ꝯsentiēte an pro ꝯdicente. So. dicūt qdā ꝙ regulariter tacēs hēbitur ꝓ ꝯsentiēte: facit ad hoc. s̄. regula priori. fallit i casibꝰ supdictis vel dic scꝺo ꝙ aut ē tale factū ꝙ fieri ñ pōt me prohibēte. po. ca. liiij. di. si seruus. ⁊ tūc taciturnitas hēbitᷣ pro ꝯsensu. fallit i casibus supdictis: aut ē tale qꝺ fieri pōt me ꝯdicē. e. po. ca. ff. de ꝯtra. emp. rē alienā: ⁊ tūc taciturnitas ñ obest: nā dicit regula iuris culpa caret q scit sꝫ prohibere nō pōt. ff. e. l. culpa ꝯꝫ Jo. q hoc no. xxvij. di. c. j. ⁊ ber. de ꝓsūp. nōne. vel dic ꝯtio: ꝙ i facto ꝯcupiscibili ⁊ honorabili meritorio taciturnitas hētᷣ ꝓ ꝯsensu vt i ꝑmis iuribꝰ. Jn scꝺo aūt qꝺ nō ē ꝯcupiscibile honorabile ⁊ meritoriū sed onerosuꝫ: necessarius ē expssus ꝯsensus sicut ē ꝙ qs assumit procuratoris officiū: ꝙ res sua seruiat: vt i secūdis iuribꝰ ꝯm inno. q hoc no. de elec. i genesi. qꝺ veꝝ puto hoc addito: ꝙ vbi ius in penā statuit quē tacentē haberi pro ꝯsentiēte vel ꝯfessor: sic hēbitᷣ: lꝫ factū sit onerosum: exēplifica ꝑ decre. de iura. cal. c. vl. i fi. ⁊ s̄. e. li. de ꝯfes. si pꝰ ꝑstitū cū si. Cōcordat aūt ad hāc regulā. l. ff. ꝯdi. l. sabinus. vbi sociꝰ patiens hētur pro ꝯsentiēte qꝫtū ad hoc qr non agit ad demolitionē: ⁊ sic quo ad h habetᷣ pro consentiente. agit tamen ad interesse ⁊ sic quo ad hoc hētᷣ pro ꝯdicēte: ⁊ ꝟitate ꝯsiderata tacēs nō loquitᷣ: ⁊ sic nec ꝯdicere nec ꝯsentire vr̄: huiꝰ aūt varietatē videre potes ꝑ solutiones superiores simul iunctas.
c I Nspicimꝰ. regula sumpta ē ex. l. e. ti. l. in obscuris ispici. No. ca. i viro q ꝯxit cū vidua: ⁊ longo tpe habitauit cū ea illa dicit se icognitā: i hoc obscuro ꝓsumitᷣ cognita: qꝺ ē verisimilius. xxxiij. q. j. siquis acceperit. Jtē cancellata vel obscurata lr̄a nois ꝓsumitᷣ ibi illā lr̄am fuisse de qua ē verisimilius de fi. instru. inter dilectos. Jtem in dubio verisimile ē filiū iniuste exheredatū. C. de inof. testa. auc̄. nō liceat parenti hic autem repete quod dix l. s̄. e. ti. in obscuris.
d I S q in ius. Hec regula sūpta ē ex. l. e. ti. q i ius. No. ca. i pacto: qr eodē vtetᷣ successor quo ꝑdecessor. xviij. q. ij. eleutheriꝰ. Jtē ꝯuenitur successor ꝑ rescriptū ipetratū ꝯ ꝑdecessorē. s̄. de fo. ꝯpe. dilecti. de hoc de rescrip. significauit. Jtē pone ꝑ hr̄dē q ñ vsucapit qꝺ ñ vsucapiebat defunctꝰ. ff. de diuer. ⁊ tē. ꝑscrip. l. cū hr̄s: qꝺ dic vt dixi. s̄. e. cū qs i ius hr̄s eni successor ē iuris. Hec regula fallit. ff. de ꝓba. l. ꝓcula. vbi illa ꝓcula fideicōmissuꝫ: qꝺ ꝯpensare potuisset cū testatore: cū heredibus nō ꝯpensat. Jtē fallit vbicūqꝫ morte defuncti confirmatur donatio: ibi. n. nō peritet heres. C. fami. herc. l. filie. Jtē in casu. ff. ad. l. fal. reperitur. Jtē fallit i ꝯuentionibꝰ: vbi ex persona successoris mutatur forus: hic ē ꝙ clericus etiā i ciuilibꝰ ⁊ patrimonialibꝰ ꝯuenitᷣ corā suo iudice. xj. q. j. nullus eps. de fo. ꝯpe. cū sit. ⁊ c. si diligēti. Jtē fallit i casu s̄. eo. li. de iurepa. c. vno vbi ecclesia quē succedit laico patrono. hꝫ. vj. mēses: cuꝫ tm̄ ipse laicus solū. iiij. habeat. Jtem legatarius legatum acceptare nō pōt pro parte ⁊ pro parte respuere: si tamen decedat pluribus relictis heredibus: vnus heres pro sua parte poterit acceptare ⁊ alter pro sua ꝑte respuere. ff. de. l. j. l. legatarius. Et ē rō huius regule quare eodem iure vti dꝫ: qr plus iuris hr̄e nō pōt: qr nemo plus iuris ⁊c̄. j. e. nemo pōt cū si. minus nō. qr heres censetur eadem ꝑsona cum defuncto: successor cum ꝑdecessore: patet ergo idem ius vtriusqꝫ. Et nota ꝙ dicit eo iure qr non eo priuilegio ex sui persona: si ꝑsona fuerat ꝑdecessoris priuilegium: vt. s̄. eo. priuilegium cū suis cōcor. Jdem dico de pacto ꝑsonali. s̄. de trāsa. c. decetero. ⁊. s̄. de ꝑbē. nisi cū si. ⁊ facit hec regula ad ea q̄ no. de ꝑben. tuis.
e P Resumitᷣ ignorãtia. No. ca. lxxxij. di. proposuisti in fi. ꝯm ꝙ ibi iacet lr̄a de sen. ex. si ꝟo. ij. ⁊. ff. de proba. l. verius. Cōtra. xvj. di. ꝙ dicitis. j. q. j. siqui a simoniacis. ix. q. j. ordinationes. xxxiiij. q. ij. i lectū. s̄. de elec. innotuit. cū similibus i quibus iuribus dr̄ ꝙ nō ꝓsumitur ignorãtia sꝫ potiꝰ scīa. So. dic vt nō. ꝺ postq c. j. in. ij. glo. de ꝯsti. c. ij. vt i ꝑdicto. c. lxxxij. di. proposuisti ꝙ circa ea que publice fiunt presumitur scientia

nisi ꝓbetur ignorantia: circa ea que fiūt occulte ꝑsumit̄ ignorātia nisi probetur scientia vt hic. Et scias ꝙ hec regula vera ē i his que quis scire vel indagare non tenet̄. In his aūt que quis scire vel indagare tenet̄: hz locū: sicut i el'gēdo prelato lxj. di. c. ij. viij. q. ij. dilectissimi. de elec. cuz in cūctis. ⁊ ideo ibi ꝑsumitur scientia: nisi probetur ignorantia: vt eodem titu. innotuit. Ad hoc est quod dicit lex ꝙ magistratus tenetur de idoneitate tutoris vel curatoris quā nominauit inquirere: ⁊ ideo imputatur si idoneus non est. C. de magis. conue. l. penul. ⁊ per totum: ⁊ illud quod hec regula dicit ꝑsumitur: est autē hui⁹ virtutis hec presūptio: vt trāsferat on⁹ probādi i aduersariū vt. s. dixi. ⁊ idē ē i alijs casib⁹ q nō. vj. q. vl. actor. s. vt ec. bn̄. vt nr̄z. Item nō ꝙ ignorātia trib⁹ mōis probat̄. Uno mō ꝑ factz: ⁊ sic ꝓbo i veritate me ignorasse: de sen. ex. si vo. ij. de excep. pastoralis. s. e. li. de elec. vt circa. ⁊ tunc demū admittitur probatio hec: cum est probabilis: vt no. in ꝑdicto c. proposuisti. Scdo qn̄ probatur id: ex quo necessario sequitur me ignorasse: puta me nunc anniculum vel furiosum. iij. q. ix. indicas. de suc. ab intes. cum dilectus. Tertio qn̄ probatur id ex quo n̄ necessario sed verisimiliter sequitur me ignorasse: puta me tunc absentem fuisse ⁊ hoc dicere voluit Io. j. q. j. siqui a simoniacis ⁊ lz in facto propo probabilis interdum sit ignorantia: vt. xxxiij. q. ij. in lectum probabilior tn̄ in alieno. ff. pro suo. l. vl. qd̄ dic vt no. j. q. iiij. §. notandū. ⁊ q2 ignorātia iuris ꝑcipue nālis n̄ excusat quod dic vt nō. i ꝑdi. §. notandum. de tali ignorantia non loquit̄ hec regula. cum ibi par sit pena scienti ⁊ igorānti. xvj. q. j. si cupis. C. de in ius voc. n. l. ij.

Scientia non ꝓbat̄. Idez.

Locupletari non dz aliqs cuz alterius iniuria vel iactura. Idem.

a Locupletari. Hec regula sūpta ē ex. l. ff. e. ti. l. in iure nature. Po. ca. xvij. q. vl. c. vl. s. de dona. aplice. vbi non ditat̄ monasteriū cū iactura cathedralis ecclie. ff. de ꝯdi. inde. l. l. naturaliter i fi. ⁊. l. se. vbi si pupillus accepit mutuū ⁊ locupletior inde factus soluit: nō repetit: ⁊ emens a pupillo sine tutoris auctoritate: si ex sua pecunia locupletior factus est pupillus: euz post pubertatē agentē exceptione repellit. C. de vsucap. pro emptore. l. vl. ꝯcor. xcix. di. ecce. xij. q. ij. bone rei. xj. q. iiij. siquis vo xiiij. q. v. deniqz. xxij. q. ij. pmū in ꝑn. C. de epis ⁊ cle. l. siqs ꝑsbyter. ⁊. s. de penis suā. vbi sūt hec v̄ba: ⁊ ideo ꝑuilegiū interpretantur ne aliter enorme ꝑiudiciū afferat: de v. si. qd ꝑ nouale ix. q. iij. nō sic vo. xxv. q. ij. de ecclesiasticis. de ꝯsue. cū oliz in fi. cū si. hec regula fallit in ꝑscriptionibus ⁊ vsucapiōibus vt ꝑ se vides: ⁊ in excep. nō numerate pecunie que si infra debituz ips non opponit̄ locupletatur petens cum aliena natura. C. de non nu. pe. l. in ꝯctibus. Item in expēsis factis in re aliena. ff. de do. excep. l. paulus. lz vbi est auctoritas iuris nō pōt dici iniuria. xxiij. q. iiij. q peccat. Quod ergo h dicit iniuria vel iactura expone vel. pro ⁊ sic. lxxvij di. c. j. de fo. competē. dilecti. C. de v. si. l. pe. ⁊ ideo etiaz ꝑdi. lex iure nāe. ff. e. ti. vnde hec sumpta fuit: dixit detrimēto ⁊ iniuria ⁊ cautius. Concordat ad hanc regulam. ff. de ser. rus. pre. l. imperatores in fi. vbi aqua de publico flumine ita demum duci ꝑmittitur: si sine alterius iniuria id fiat: ad idem. ff. de ser. vr. p. l. fistulā. C. de serui. l. vl. in fi. cum si. ex quibus probatur ꝙ etiam in meo facere non quod noceat in alieno. Contrariuz tamen probatur. ff. de dam. infe. l. fluminuz. §. vlti. ⁊. l. proculus. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. deniqz dici solet cum facio aliquid in meo ex quo alij noceo: aut immitto in alienum vel opus facio: ⁊ tunc non licet: vt. ff. si serui. ven. l. sicuti. §. aristo. ⁊. l. testatrix. aut non immitto nec opus facio in alienum: ⁊ tunc aut id dolo faciam vt noceaz alteri: ⁊ tunc prohibeor: aut non facio dolo sed eo solo proposito vt mihi prosim lz per id alij noceam: ⁊ tūc non ꝓhibeor. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. deniqz. cum suis ꝯcor. ⁊ facit ad hoc quod no. xj. q. iij. siqs vero. de auctōitate ⁊ vsu pal. c. iij. ⁊ quod dicit hec regula iactura intelligas enormi. nam ꝑuilegium bene affert iacturaz lz enormē iferre nō debeat ꝯ hoc. xxv. q. ij. rescripta. de v. si. olim ad h. C. de preci. ipe. of. l. quotiēs.

In penis[b] benignior[c] est int'ꝑtatō[d] facienda[e]. Idem.

Actus[f] legitimi conditionem non recipiunt neqz

b In penis. hec regula sumpta ē ex. l. ff. eo. ti. fcm̄ cuiqz. §. in penalibus. Pone casum in iudice q ita ꝓnunciauit temere accusasti calūniatorem nō pronunciat. ij. q. iij. §. notandum. Priuatus a collegio doctorum non ꝑpetuo: sed temporaliter priuatus intelligitur: de cōsti. ex litteris. Tutor remotus non expresso an propter dolum an ꝓpter culpam: remotus intellitur ꝑꝑ culpā. ff. de suspec. tu. l. he. n. §. j. ꝯcor. de pe. di. j. §. pene. s. eo. li. de elec. statutum. ff. de penis. si ꝑses. ⁊ ex hac regula ⁊ eo quod dixi ē ar. ꝙ in dubio presumitur cassatio electionis facta non vitio ꝑsone: sed electionis mō: ⁊ sic addi pōt ad decre. de elec. sup eo. vt ibi no. ꝑ ꝯpost. nam etiam iudice ꝓnunciante ꝙ vim fecisti: de ꝑuata intelligitur: vt in predictis. l. si ꝑses. l. pe. Et no. ꝙ hec benigna impetratio fit in multis. Primo ꝙ ex multiplici pena expressa eligimus mitiorem l. di. eos. xxiij. q. j. siquis dederit. Item q2 si v̄bū pōt i portare penā ꝑpetuam ⁊ tꝑalem: eligimus tꝑalē. xxxiij q. iiij. nō oportet. ij. saluo eo qd̄ habes. l. di. c. j. ⁊. s. de ꝯsti. ex lr̄is. ꝑ ber. ⁊ moder. ⁊ ꝑ accur. ff. de postu. puto §. j. Item q2 de penis nō arguim⁹ ad silia. q2 pene nō excedunt ꝓpriz casuz. de pe. di. j. §. pene. Itē vbi ē tale v̄bū puniant̄ ꝑuent̄ intelligimus ꝑ sniam nō ipo iure: de elec. c. q2 ꝑꝑ. nisi ibi essent verba que aliud saperent: puta ipso iure vel eoipso. s. eo. lib. de elec. qz sit in fi. lz ibi gar. ꝯ. sed ꝑmū credo ꝺm guil. Itē q2 in dubio mitiorē casuz eligimus. ff. de suspec. tu. l. he eni. ⁊. s. dixi. An iudex possit penas moderari. no. ij. q. iij. §. notandum in glo. que incipit vt tertia.

c ¶ Benignior. dicit canon. Illa digniora sunt imitatione que sunt excellentiora pietate. ix. di. c. vl.

d ¶ Interpretatio. de multiplici iterꝑtatione vide qd̄ no. xj. q. j. §. ex his oibus. ⁊ de postu. c. j.

d ¶ Faciēda. r ō. q2 odia restringi ⁊ fauores conuenit ampliari. s. e. odia. cū suis ꝯcor.

e Actus legitimi. Hec regula sumpta ē ex. l. ff. e. ti. l. act⁹ legitimi. vt emācipatio acceptilatio hereditatis aditio ꝺui cꝑtio tutoris datio ⁊c̄ ꝑ quā exēplificari potes hāc regulā. Itē exēpluz pone i snia que nō dz fieri sub ꝯditione. ij. q. vj. biduū. Itē electio vl' stip'lo n̄ dz ferri sub ꝯditione. s. e. li. de elec. i electionib⁹. Itē matrimoniū nō ꝯhit̄ i die. xxxij. q. ij. solet q̄ri. s. de condi. ap. c. vlti. Contra. xviiij. di. c. vl. lxxxvj. di. tantā. x. q. iij. vnio. in fi. in qbus excōicat̄ quis vsqz ad duos mēses Sol. ibi sumitur excōicatio ꝑ remotione a sacris: excōicatio enim dz esse perpetua. x. q. j. q2 sacerdotes exponimus tn̄ ꝑpetuam. i. donec peniteuerit. xxvij. q. j. de viduis. j. rn̄. q2 ꝑ ꝯtumacia fert̄: facit. s. de ꝯsti. ex

50

lris. Itẽ ꝯ.s.de elec.cũ in veteri.vbi eligẽdi ptãs in certũ tps ferř.So.electio ẽ ille actus legitimus q non recipit diẽ:vbi nõ põt canoñ.sibi aliquẽ eligẽ in pla/ rũ vsqꝫ ad festũ resurrectionis vt hic:sꝫ ptãs eligẽdi nõ ẽ ille actus ꝛ iõ dař i tempus vt ibi.nã ꝛ ꝑcurator dař ad tps.s e.li. de ꝑcu.siquẽ sb ea.hic ẽ ꝙ ẽt de iure cõi tpa ad eligendum sunt taratta.de ele.ne ꝓ dfectu.de ꝯces. ꝑbẽ.c.ij.e.li.ꝺ iu/ repa.c.vno.cũ si.

diem. Idez.

Semel [a] deo dicatũ nõ est ad vsus humanos [b] vlterius transferendum [c] dem.

Itẽ ꝯ.vij.q.j.pastoral'.s.ꝺ filijs pſbr.veniẽs.vbi platura ecclie dari vř ad tps.So.vt ibi no.i vl.gl.Itẽ ꝯ qꝛ matrimoniũ lꝫ nõ recipiat diẽ.vt.s.recipit tñ ꝯditio/ nẽ:de ꝯdi.ap.sup eo.So.veritate ĩspecta nondum est mrĩmoniũ vbi nõ ĩteruenit purus ꝯsensus vt ibi pꝫ.s imo nec spõsalia.vt.s.e.li.ꝺ spõ.c.j.i fi.Itẽ ꝯ ad id qꝺ s.dixi de datõe tutoris:isti.q da.tu.pos.§.ad certum vbi tutoris datio diez recipit.Sol.quod.s.dixi hꝫ locũ i tutore dato a iudice sec⁹ si a testõre vt i pdicto.§. Item ad id.ꝯ.ff.de tutel.l.muto.§.pe.vbi dař a iudice sub ꝯditõe si satisdederit.ꝛ illa si satisdederit pura est ꝛ facit qꝺ hẽs.s.de ele.significasti.Et no.ꝙ sic hi act⁹ nõ recipiũt ꝯditionẽ vel diẽ:sic nec disiunctionẽ: vt pdicto.c.i electionibus.ꝛ e.ti.vt quis duas.Itẽ no.ꝙ regula ista indisticte loquiř ꝺ actib⁹ legitimis q nõ recipiũt ꝯditionẽ nec diẽ.lex aũt strictius dixit. Actus legitimi q ꝯditionẽ recipiũt ꝛc̃.q.d.aliqui sunt q recipiũt ꝛ aliq nõ:ꝛ loquiř ipa lex i actib⁹ q nõ sũt ꝯctus sed q̃si ꝯctus.n.bñ recipiũt ꝯditionẽ.ff.ꝺ ꝯhen.emp. l.hec venditio.ꝛ sic etiã põt solui id qꝺ.s.dixi de matrimonio ꝺm lau.gof.ꝛ ber.q hoc no.de cõdi.ap.super eo.in prin.ꝛ facit.j.eo.ꝯctus.

f Semel ꝺo dicatũ.Po.ca.rij.q.ij.nulli.s.ꝺ reli.do. ad:hoc.ff.de reli.ꝛ sũp.fu.l.sigs sepulchꝝ.§.j.ad idẽ.xix.q.iij.qui semel.de ꝯse.di.j.ligna.ꝛ.c.vestimenta.de fo.ꝯpe.ꝯquestus.ꝺ reꝝ pmu.mãcipia.C.de sacrosan.ec.auc.pterea.Et hꝫ locũ hec regula nõ solum i re ppa:sꝫ ẽt in aliena ꝯsecrata.vñ si aurifaber hẽbat calicẽ quẽ eps ꝯsecrauit ãpli⁹ nõ reddeř aurifici calix ipe:sed eius estimatio.ꝛ ẽ casus spãlis in quo puatur qs re sua.xiiij.q.vj.ꝯpimus.Et qꝺ dixi in calice idẽ ẽ i q̃libet re inaĩata:secus aũt i aĩata puta i buo:ꝛ sic nõ ẽ ꝯ.liiij di.frequẽs.ꝛ.c.se.rõ ẽ quã ibi no.Jo.i pdi.c. ꝯpimus.ꝛ ber.in pdi.decre.de reli.do.ad hec.qꝛ res aĩata.s.hõ deliqt pmittẽdo se ꝯsecrari iaĩata ꝟo ñ.Et ẽ si.v.j.q.j.eps i dioc.ꝛ.ff.ꝺ acq.pos.si rẽ mobilẽ.ꝛ.l. põp.i pn.Et hoc qꝺ hic dř itelligas i eadẽ forma qꝛ ob redẽptionẽ captiuoꝝ vel vrgẽtia debita calices ꝛ vasa alia eccliastica vẽdi pñt ẽt laicis.ꝯflata tñ ꝛ minuta.x.q.ij.hoc ius.Itẽ nõ ꝙ dic dicatũ:qꝛ bõa ecclie ñ dicata vel ꝯsecrata bñ trãseũt ad hũanos vsus:ꝛ etiã ꝓ ui ecclie venduř vẽl donanř laicis ẽt ad ꝓuiendũ xij.q.ij.ecclasticis.Ar.ꝯ de reꝝ pmu.c.iij.dic vt ibi.Ig nota ꝙ dicit ad vsus:qꝛ nõ solũ in dñium laicoꝝ:sed nec ẽt i vsũ trãsire debẽt res deo dicate.ad idẽ ꝺ cõse.di.j.vestimẽta.ne vltio que balthasar.ꝛc̃.vt ibi.

g Humanos.i.seculares.i.seculariũ psonarũ.ad idẽ j.di.c.j.xij.q.ij.q diuinis ꝛ hũanis.ꝺ testa.cũ esses.hic dico:qꝛ ad vsus clericoꝝ bñ pñt reduci de ꝯse.di.j.li/ gna.Alibi sumiř hũmanũ ꝓ humilł.l.di.eos xxiiij.q.j.siquis dederit.xxxiij.q.ij l.uxorem in fi.

h Trãsferendũ.adde quod dixi.s.e.priuilegium.

i Non prestat impedimẽtum.Po.ca.in matrimonio qꝺ nõ tenet qꝺ nõ pstat etiã ipedimẽtũ secũdo.xxxj.q.ij.si vir. In electione que no tenet.s.de elec.ꝯgregato. In stipulatione que non tenet.ff.de ver.ob.si dari.stipuler.Uides tñ circa matrimoniũ ꝙ sponsalia q̃ sunt nulla pp affinitatẽ vel ꝯsanguinitatẽ pstant ipedimentũ in cõsanguineis alterutrius ex publice honestatis iusticia:rõ est qꝛ publice honestatis iusticia iducitur ex solo consensu:vnde ex quo sunt aliqui ex ꝯsensu lꝫ al's sint nulla inducitur publice honestatis iusticia.Si aũt ẽẽnt nulla ex defectu ꝯsensus:non iduciř.s.e.l.de spõ.c.j.sicut ipedimẽtũ affinitatꝭ iduciř ẽt per illegitimũ coitũ.xxxv.q.iij.de icestis.Circa electionẽ ẽt vides ꝙ electio q̃ nulla ẽ scꝺaꝫ ipedit.s.de elec.auditis qꝺ nõ prosequor:sed dic vt ibi.Itẽ in denũciatione noui operis que siue sit iusta siue iniusta impedimẽtum pstat futuro edificio.s.de no.ope.nũ.c.j.ff.e.ti.l.j.i pn.Idem etiã i appellatione: que ꝛsi ex falsa cã sit iterposita dũ tñ ꝓbabili tali si foret ꝓbata debeat ĩputari ltima:ea iterposita nihil ẽ inouãdũ.ij.q.vj.appellatõe Itẽ i lrĩs pape p mẽdaciũ ipetratꝭ.q̃ lꝫ sint nulla quo ad iuris effectũ:pstãt ipedimẽtuꝫ alijs ipetrãdis:si de eis mẽtio nõ fiat.s ꝺ rescrip.ceteꝝ.ꝛ.c.ex pte.hꝫ gof.q hoc no.ꝺ despõ.impu. lras.Sꝫ ber.i h.vlti.ꝯ.s.de rescrip.ex tenore i gl.j.i fi p dec.de ꝯsi.vti.vel futi.hõe.Et nota hãc regulã verã nisi i penã aligs ꝓhibeař:h dico pp maleficia q̃ nõ sortiunř effectũ a iure.ꝛ tñ ipedimẽtuꝫ pstãt pmouẽdis.l.di.c.j.ij.ꝛ.iij.Interdũ mrĩmõio ꝯhẽdo:iuxta ea q̃ no.xxiij.q.ij.§.hoc q̃ꝫ.ꝛ.s.de pe.ꝛ.re.q pꝛsbyteꝝ.ꝛ ẽ sil'e qꝺ no.C.de legi.nõ dubiũ:hẽř.n ꝓ ifecto qꝺ ꝯ iura fit.x.di.vides.vbi de h.ꝛ.j.e.q̃ ꝯ ius.ꝛ ibi dicã.Et qꝺ dic nõ sortiř effectũ:dic a pncipio vl'ex postfacto:qꝺ dic vt dixi.s.

Idem.

Non [a] prestat ipedimẽtũ quod de iure nõ sortitur effectum.

k Quilꝫ hec rła sũpta ẽ ex.l.ff.e.ti.no dꝫ cui (e.nõ firmař. Uilꝫ Hec rła sũpta ẽ ex.l.ff.e.ti. no dꝫ cui licet qꝺ ẽ plus:lꝫ vt iqꝫ plus lꝫ qꝺ min⁹ ẽ nõ licere.Et fallit hec rła in casib⁹ ibi no.Po.ca.pſbyter i missa ꝯficit corpus xpi qꝺ maius ẽ bñ ergo põt bñdicere pplm qꝺ est minus.xcv.di.ecce.Item ꝯcessis decimis laboꝝ qꝺ maius ẽ ꝛ noualiũ qꝺ min⁹ ẽ.s.de deci.ex pte.iij.Itẽ cui ꝯcessũ ẽ testari puta filiofãilias i peculio castrẽsi.ergo ꝛ donare cã mortis.ff.de do.cã mor.l.tam his.ꝯcor.xij. q.j.pcipim⁹.cui ꝯmittũř aĩe ꝛ res ecclie.ꝛ.s.de dote.p⁹ diuor tiũ resti.p vestras.cui ꝯmittit vxor corp⁹ bñ põt ꝯmittere dotẽ.Et no.ꝙ istꝺ ẽ vnũ brocardũ cui lꝫ plus ꝛ min⁹.Aliud qꝺ lꝫ maiori ꝛ minori.xcv.di.illud supfluum.Aliud negando cui nõ lꝫ minus vel maius:de sen.excõ.cũ illoꝝ.ꝛ qꝺ non lꝫ i minori nec i maiori ꝺ elec.cũ i ꝯctis.vbi de hoc.Cõtra ad hãc regulã.s.e.li.de pbẽ.cui de nõ sacerdotali.So.illꝺ facit forma mãdati:ꝛ eodẽ mõ rñde ad.c.e.ti.cũ i illis.§.vl.ꝛ facit qꝺ dixi s.c.plus semp.Itẽ ꝯ de ꝯse.di.ij.ꝯpimus.sꝫ illud spãle ppter vnionẽ:ꝛ sic ẽt rñdeř ad.l.ff.de admi.tu.cũ q̃rit.nã pupillus põt oĩa noĩa q̃ fecit tutor respuere sꝫ nõ q̃dã respuere ꝛ quedã approbare.Itẽ ꝯtra ꝺ trãsac.c vl.vbi pmittiř trãsire ad maiorẽ dignitatẽ sꝫ nõ ad minorẽ:Solue vt ibi nõ.i gl.pe.Itẽ ꝯtra xxxiij.q.ij.latorẽ vbi nõ põt cõicare sꝫ nõ oblationẽ dare.ad idẽ.xvij.q.iiij.miror.Itẽ ꝯtra ꝺ torniamẽtis.c.j.de rap.c.ij.vbi ꝯcediř pnia ꝛ nõ sepultura.So.vt no.i pdicto.c.j.de tornea. qꝛ regulare ẽ qꝺ h dř.nisi a minore ꝓhibeař ex cã vel vt ꝯsulař viuis vt ibi vl'ob aliã cãꝫ.Itẽ ad negatiuã.ꝯtra.xxxvj.di. q ecclisticꝫ.ꝛ j.q.j.si q epi:vbi q iuste ordinẽ ꝯtulit:puař col

150

latiōe illius ordinis ʒ nō minoris vel maioris ḟm her. lʒ hugo ꝯ. sed dic vt. s. ꝓxi dixi. plus ergo qualitate includit minus: ʒ non semper vt. s. sicut plus quantitate nō semper includit mi

Q nus vt. s. dixi eo. ti. plus semper.

a Qui por est tpe. Hec regula sūpta ē ex. l. ff. e. t. quotiēs vtri

Q quod est minus. dem.
Qui[a] prior ē tempore potior est iure. Idem.
Qui[b] sentit onꝰ: sentire dʒ cōmodū: ⁊ ecōtra. dem
In re[c] communi potior ē
C oditio ꝓhibētis. dem
Contra[d] eum qui legē di

usqʒ. Pone casuʒ in iure cessionis ⁊ subscriptiōis xvij. di. c. vl. ibi ꝓponitur prius ordinatus in assecutione prebende q primo impetrauit. s. e. li. ꝺ pbē. cū cui. Et duobꝰ emptoribus vel donatarijs preponitur in rei venditiōe ille cui res prius tradita fuit. C. de rei ven. quotiens. in pn. ⁊ fi. Sed quare in hoc vlti. casu ꝓfertur ille cui fuit pmo res tradita ⁊ nō ille cui pmo vendita vel donata. quod esse deberet ḟm hanc regulā. So. hec regula locū hʒ i his quoꝝ vtriusqʒ par est cā. vt in ꝓdicta. l. quotiens. ff. e. ti. sed post venditionē qs remanet dn̄s vendēdo. ergo tradēdo secūdo potior ē cā secūdi. vt ibi. hoc ꝓbaᷓ. C. de here. vl' act. ven. l. qui tibi. tenetur tamē priori exempto quanti sua interest vt ibi. sed p lr̄as papales qs statim est canonicus. ⁊ iō in eis attendimꝰ datā vt in ꝓdicta decre. cū cui. ⁊ facit qꝺ no. de spon. duoꝝ. c. vl. in pma glo. Et no. q hec regula locū hʒ in ꝯtractibus ⁊ in his que duoꝝ volūtate dependēt. sed in legibus ⁊ ꝯstōnibus que pendent ex vnius volūtate reuocat posterior priorē. idē in testamentis eadem de cā. q2 ex vniꝰ volūtate dependēt. ad pmū de ꝯse. di. j. c. vasa. de cogno. spi. c. j. ff. de legibus non est nouum. ad secundum. xiij. q. ij. hoc ipsū. in fi. ⁊ l. di. dn̄o scō. vbi dicitur q potiꝰ stamus antiquo iuri qʒ nouo. Sed dic vt ibi ⁊ vt. s. dixi. Hec regula in his locū hʒ que par ius hn̄t. nā ꝓuilegia ꝯsiderātur non. solū ex tpe sed ex cā. ff. de priui. credi. l. ꝓuilegia. hinc est q receptus aucte apostolica ꝓferᷓ oibus etiā ante receptis alioꝝ aucte. s. e. li. de pben. hi q. Et creditrix dotalis ꝓfertur etiam qbusdā anterioribꝰ creditoribus nō tn̄ filijs ex priori matrimōio qui agūt de dote materna. C. qui po. in pig. ha. l. vl. ⁊ ibi de hoc ⁊ plene per azo. in sūma. e. ti.

b Qui sentit onꝰ. hec regula sūpta ē ex. l. ff. eo. ti. l. ḟm nām cuiusqʒ rei. po. ca. in clerico qui ꝓpter lapsū detruditur in monasterio ad pniam pagendā. q2 res eius ꝓficiēt monasterio. xvj. q. vj. de lapsis. ad idē. s. de sepul. c. j. ibi sūt ꝯsolatio nū socij ⁊c. ⁊ C. de fur. ⁊ ser. cor. l. vl. §. lʒ. cū in scꝺa. vbi cōmodatarius si furtiue ab eo surripiatur res cōmodata: ⁊ agens furti cōsequaᷓ penā a fure: penā ipsam nō restituit dn̄o ne sit dāno tm̄modo deditus qui rē cōmodatam accepit sed liceat etiā lucꝝ sperare. in secūdo dicto ibi. s. ecōtra. po. casum i patrono qui defensare debet ecclesiā. xvj. q. vij. filijs. in clerico q officiare debet ecclesiā. de pben. significatū. ⁊ dicit lex nō est ferendus qui lucꝝ amplecitᷓ: onus aūt subire recusat. C. de cad. tol. l. vna. §. p scꝺo. in fi. Cōcor. ad hanc regulā. vij. q. j. ibi. xij q ij charitatē. cū suis ꝯcor. ⁊. j. e. rōni. ff. de peri. ⁊ cō. rei ven. l. id qꝺ post. Et no. q hec regula fallit interdū rōne etatis vel psone. interdū rōne nature ꝯtractuū. iterdū ex spāli pacto. pmuʒ pʒ. C. de legi. tu. l. vl. in fi. ibi enī minores lʒ ad tutele grauamē non veniant successionis emolumentū nō amittūt. ⁊ insti. de legi. tu. in fi. ibi dicit tex. plerūqʒ vbi successionis ē emolumētū: ibi ⁊ onus tutele debet eē. ideo aūt diximus plerūqʒ. quia si femina ipubes manumittiᷓ: ipsa ad hereditatē vocaᷓ cū alius tutor sit. secūdū patet ex. l. ff. pro socio. l. de illo. ⁊ l. nō ob eam ibi nō fit cōpensatio emolumenti qꝺ socius attulit societati dāno qꝺ intulit imo si eo obstante dānū emendare tenetur. ⁊ est rō vt dixi natura ꝯtractus. ꝯtrahiᷓ cui societas tn̄ ob lucruʒ tertiū pʒ. ff. de pac. do. l. familie. ad idē. C. fami. her. l. lʒ ad hoc. s. e. lʒ. de pac. c. j. ⁊ vl. Item fallit vbi ex cā ꝓhibetur ab emolumēto lʒ onus habeat sicut in iudice q nihil a ptibus dʒ exigere nisi expensas moderatas cū ꝓficitur sciᷓ p causa. nec tūc illas si partes notabiliter pauperes sūt. s. e. li. de rescrip. statutum. §. insuper ⁊ §. sequenti. ⁊ idem in fi. Et cōcor. ad hāc regulam eadeʒ decr. §. assessorem. do minus io. an.

c In re cōi. Pone ca. in duobus ꝯiugatis quoꝝ vno vouere volente ⁊ altero ꝓhibente: potior ē causa ꝓhibentis. xxxiij. q. v. c. j. itē vno ꝓhibente ne procedatur per viā cōpromissi potior est ipsius conditio. s. de eiec. quia propter ibi vice omniū. item duobꝰ cōmunē hn̄tibus parietē alter nō pōt destruere ⁊ reficere alio prohibente. ff. de ser. vr. p. parietem. fuerāt hec vba. l. ff. cōidi. l. sabinus. ⁊ ibi de hoc. Et fallit hec regula in casibus ibi no. Primo qn̄ non interest socij puta q2 incrustare vult vel depingere. ff. de ser. vr. p. l. qdaʒ iberus. §. parietē. vel vult scalas iuxta parietē ponere. vt eo. ti. l. fistulā in fi. secundo qn̄ ob hoc quesita est vt opus fiat. ff. cōidi. si edes. item qn̄ edificium reficeret. C. de edi. priua. si vt proponis. ff. de dā. infec. si edibꝰ. ⁊ l. in reficiendo. itē religiōis fauore vt si ibi sepelire velit. vt. ff. de relig. si plures. vel in cōe sepulchꝝ aliū mittere. insti. de reꝝ diui. §. religiosū. v. in cōe item cū donator rem cōem habet cū donatario. C. de dona. sancimus. §. ne aūt. accur. Et scire debes aliquid esse cōe vt singulis aliquid vt collegio. vt tetigi. s. e. qꝺ oēs. ⁊ habes. s. de ꝯsti. cū oēs. io. an.

d Prohibentis. q2 volens nō solū dn̄s ē vt in ꝓdicta. l. si parietē. ff. de ser. vr. p. io. an.

e Contra eū. hec regula sūpta ē ex. l. ff. e. ti. l. in ꝯtrahenda venditiōe. po. ca. in dicto testiū. cuius interꝓtatio fit ꝯtra producentē. s. de proba. in pn̄tia. item p. l. ff. de ꝯtrahen. emp. l. labeo. vbi obscuritas pacti nocet venditori q legē aptius dicere potuit: ad idē. ff. de pac. l. veteribus. vbi plene de hoc. Cōtra ꝺ iudi. siquis intentiōe. So. illud in iudicijs: hoc in ꝯtractibus. Sʒ ad hoc ꝯ. s. e. cū sunt obscura. sed ibi solui. Itē ꝯtra. ff. de ꝯtrahen. emp. si ita distrahaᷓ illa aut illa res quam elegerit venditor hec erit empta. So. illa verba fuerūt dicta ab emptore: vel naturale in alternatiuis q sit debitori electio. j. e. in alternatiuis cū suis ꝯcor. itē contra eo ti. si in emptione in pn. vbi si in emptiōe fūdi dictū fuerit accedere stichū seruū accedit ille de quo venditor intellexit. so. hoc in pncipali: illud in accessorio. ʒ hoc nihil ē. vnde dic ibi verba plata fuisse ab emptore Item. ff. de seruitu. vr. p. si seruitus. ibi ne luminibus officiaᷓ. intelligiᷓ de pn̄tibus ⁊ futuris. ʒ ibi nō est obscuritas sed generalitas. ad idē de priui. quia circa. vbi generaliter remittēs decimas futuras ⁊ pn̄tes intelligitur pmisisse. itē ꝯtra. ff. de ver. obli. l. cum qui. vbi intelligūtur calende pme ad volūtatem stipulātis. So. inutilis esset stipulatio si ad voluntatē debentis q de vltimis mūdi calendis intelligeret ⁊ diceret. item ꝯtra ff. e. ti. l. in ambiguis. vbi statur animo ꝓferentis. So. illa in testamētis rescriptis ⁊ legibꝰ. vt ibi no. hic autē

in contractibus: Ut igitur plene liquat hec materia. lz de ipsa tractetur. de spon. ex lfis. j. ff. de pac. veterib⁹. tu tamen no. q obscuritas vel ambiguitas aut apponitur in vltimis volūtatibus aut cōuentionibus factis i iudicio aut in ꝯfessiōibus aut in ꝯtractibus ꝛ pactis aut in sententijs.
si in vltimis volūtatibus subdistingue. quia aut cō stat de voluntate expsse vel tacite. si expresse illa seruatur. q: nihil ē e tanto tantū debeatur hōibus q̄ꝫ q vltime volūtatis liber sit stilus. xiij. q. ij. vltima volūtas. de testa. officij. de condi. ap. i ma. c. ij. C. de sacrosan. ec. l. j. Si ꝯstat tacite vt p coniecturā illa seruatur. ad hoc. xxvj. q. vj qui recedūt. de testa. requisisti. ff. de le. j. si seru⁹ pluriū in fi. nisi dicta volūtas turpis eēt. vt. ff. de condi. insti. l. quidā. vel al's contra ius. pone exemplū. s. de testa. tua. ꝛ. c. rainaldus. i fi. ff. ad. l. falcidia. q: pma depositio testatoris ꝛc. de testa. requisisti. ff. de le. j. nemo potest. si nō contest expsse nec tacite stetur ṽbis testamēti. ad hoc. xxij. q. ij. is autē. de cele. mis. in quadā. de spon. ex lris. j. ff. ḋ exer. l. j. §. si is qui naue. ff. de le. iij. l. nō aliter. Si aūt ṽba sunt nimis larga: sequimur benignius ꝛ minimū. ff. de le iij. l nummis. s. e. in obscuris. cū suis ꝯcor. ꝛ esse heredis electio C. de condi. inde. l. si quis seruū. ff. de le. j. legato. ꝛ lex ff. e. ti. si domus. ꝛ. l. qui domus. l. qui duoa. loquif cuꝫ heres ē in mora. vt nō. de testa. iudicante. ad hoc insti. de le. §. si generaliter. Si ṽo nō appareat que pars sit benignior vel mitior neutra tenef. ff. de testa. tu. l. duo sūt. ff. de manumis. testa. l. cū ex pluribus. ff. de liber. ꝛ po. noiatim. Si queraf ad quē spectat indagatio. dic quo ad iudicē. C. de fideicō. l. volūtas defūcti. Si in iudicijs sit ambiguitas: fit interptatio pro proferente. ratio q: debitor semp negaret se de hoc sensisse. C. de an. excep. l. vl. in fi. ff. de ver. ob. inter stipulantē. §. j. ꝛ. ar. ff. ḋ tribu. l. illud. §. j. ꝛ. ff. ḋ eo quod cer. lo. l. nō vtiqꝫ. §. damus. ꝛ hoc in litis exordio. de hoc de resti. spo cum ad sedē. Si ṽo in probationib⁹ sit ambiguū interptamur ꝯtra producentē. de ꝯdi. ap. per tuas. de probatiōib⁹ in pñtia. de testa. cū tu. de fi. instru. inter. i fi. debēt. n. probationes eē clare. de p̄scrip. auditis. saluo eo q possēt testes obscure deponētes interdū iteꝝ interrogari. de testi. cū clamor. qḋ dic vt ibi no. In ꝯfessionib⁹ si cōfiteaf qs incertū certificare cogif. ff de ꝯfes. l. certū. alioqn accipiet qḋ magis expediet aduersario vt ibi. ꝛ. ff. de inter. act. de etate. §. nihil. ad hoc. s. de accu. cū dilecti. ꝛ. s. e. li. de ꝯfes. c. ij. In ꝯctibus aut ē certū de ꝯsensu aut de dissensu aut ē dubiū. in pmo staf ei qḋ senserūt. ff. de re. du. l. in ambigua. de spon. c. j. in secūdo nil valet. xxx. q. ij c. vno. s. de rap. cū cā. ḋ pig. illo vos. xxix q. j. §. j. ff. de ꝯtrahen. emp. l. in vēditiōib⁹. ꝛ ibi error nō solū corp's s etiā materie venditionē ipedit. nihil eni tā ꝯriū ꝯsensui sicut error. ff. de iurisdi. om. iudi. si per errorē. ff. de iudi. l. ij. ꝛ errare ē aliud p alio putare. xxxviij di. q̄suis. ꝛ. xxij. q. ij. in qbus: nō tñ ois error matrimoniū ipedit s errō tñ psone ꝛ ꝯditiōis. qḋ dic vt xxix. q. j. §. j. ꝛ in sūma tenet etiā pign⁹ cū obligatur es p auro. ff. de pig. ac. l. j. In tertio casu. s. cū est dubium subdistingue. aut pōt valere fm vnius intellectū tm

cere potuit apertius est interpretatio facienda. Idem.

Non est obligatorium contra bonos mores prestitum iuramentum. Idem.

Dolo facit qui petit quod restituere oportet eundem. Idem

aut fm vtriusqꝫ. si fm vnū tm valeat fm quē valere pōt. ff. ḋ ver. ob. l. quotiens. ꝛ hꝫ hoc locū etiā in ꝯctu matrimoniali in foro iudiciali. in foro aūt aie staref ei qui dissensisset in tali dubio. vt. s. de spon. tua nos. si fm vtriusqꝫ intellectū pōt valere valeat qḋ ē ṽisimili⁹. ff. de ṽ. ob. l eū q ita stipulat⁹. ff. e. ti. l. in obscuris. ꝛ de ṽbo. sig. abbate. s. e. inspicim⁹. cū suis ꝯcor. Sed si dubitaf qḋ ē ṽisimili⁹: seruatur qḋ in hac regula dicitur ff. de ṽ. obli. quicqd. ꝛ. l. siqs ex pluribus fundis ꝛ hec ṽa cū neuter dolū cōmittit. si aūt alter dolū cōmittat ꝯ eū fieret interptatio. xxij. q. v. ex his. ꝛ. c. q̄cunqꝫ. si vterqꝫ tūc ad cōem significationē recurref vt in dicta decre. ex lris. vbi de hoc. ꝛ. xxij. q v. si ergo. ꝛ idē repetitur in iuramētis vt ibi no. In sentētijs suis interptari poterit pses puincie vel pcurator cesaris. ff. de ap. ab executore in pn. minor nō. C de sen. expl. reci. l. ij. vbi de hoc. ff. ḋ re iudi. l. iudex. functus est eni officio suo siue bene siue male iudicādo: qḋ intellige i diffinitiua. secus in interlocutoria: qḋ dic vt no. de ap. cū cessante. De fructibus tñ ꝛ expēsis supplere pōt eadē die. ff. de re iudi. l. paulus. ꝛ. s. e. li. de ap. cū appellationib⁹. ꝛ de hoc no. xxv q. ix. §. q: ergo. al's incipit his ita. in pma glo. xj. q. j. ex his. de postu. c. j: ꝛ ibi de multiplici interptatiōe. De legibus nō est dictū. q: in eis nihil ē obscuꝝ vel ambiguū. iiij. di. erit. in pemio decre. C. de no. C. ꝯpo. in. j. ꝯstōne. ibi erit lex certa ꝛ breui sermone ꝯscripta. si tñ ambiguitas videref in eis eē: recurrif ad cōdentē. q: ille solus interptari pōt q cōdere. xj. q. j. §. ex his. ḋ iudi. cū venissent. de sen. ex. inter alia. C. de legi. l. vl. ꝛ idem in puilegijs que sūt leges puate per eadē iura. io. an.

a Non ē obligatoriū. Hec regula sumi potuit ex. l. ff. e. ti. l. ꝯctus qdā. ṽ. excepto. p quā pone exemplū. nā nō valet pactū q dolus futur⁹ nō ꝯstef vt ibi. itē pone in eo q iurauit patrē occidere vel sile qd' facere. xxij. q. iiij. c. j ꝛ per totū. in eo q iurauit vxorē ꝛ filios expellere de iureiur. quanto. al's. ꝛ p. l. ff. de le. j. siqs inglinos in fi. vbi qḋ scriptū ē in testō ꝯ bonos mores ꝛ iuramentū nulli⁹ ē momēti. ad idē. ff. de pac. do. l. ꝯuenire. vbi pactū ne cū vxore agaf reꝝ amotaꝝ nō valet. q: p illud iuitanf mulieres ad furandū. Nō ē ergo pcise ṽa regula que dic. t q iuramentū fuandū ē. si pōt sine interitu salutis eterne fuari. s. de iureiur. si ṽo. nā si ē ꝯ bonos mores nō obligat vt h ꝛ in. s. dictis iurib⁹. idē in quolibet temerario. e. ti. sicut. ꝛ. c. tua non. ꝛ qñ vi vel dolo pstitū ē. s. e li. de iureiur. lꝫ. qḋ dic vt s. qḋ me. cā. abbas ꝛ. xv. q. vj c. ij. Et facit ad hanc regulā. j. e. i malis. ꝛ habuisti idē de ipossibili. s. e. nemo pōt. nō tenetur q turpe pactū vel ꝯ bonos mores. s. de pac. c. vl. q nec iuramētū qḋ accessoriū ē. ꝛ facit. s. e. accessoriū. ꝛ vide qḋ ibi dixi. ꝛ no. q debemus reb⁹ vti eo mō ad quē sūt institute. vt. xxij. q. ij. is aūt. s iuramentū nō ē institutū vt sit inigtatis vinculū. xxij. q. iiij. inf cetā. q inigtatē nō vinculat vel obligat vt hic vides.

b Dolo facit. hec regula ex. l. supta ē. ff. e. ti. l. i ꝯdēnatiōe. s dolo facit. po. q ca. in vsurario q nō petit vsuras a debitore. ipsas. n. restituere cogeref. xiiij. q iiij. nullus. ad idē de iureiurā. debitores. j. rñ. ad idē de excep. doli. l. dolo. vbi herede dānato a debitore: debitor non pōt ex testō agere. ꝛ doli mali exceptiōe vti pōt. ꝛ ibi etiā sūt hec ṽba. Duo aūt notāf circa hanc regulā. pmo qḋ h ḋ: locū hēre qñ restituēda ē res ei'a q petif: cōmodatari⁹ eni repetit rē a fure quā restituē eū oꝫ dño C. de fur. ꝛ fuo cor. l. vl. §. s cū. Uir soluto matrimōio petit dotē a socero quā vxori ꝛ eius liberis eū restituere oꝫ. ff. so. ma. si socer. §. luci⁹. itē in vsurario q vsuras repetit q̄s alijs soluit

151

si nõ ẽ soluẽdo ꝓstita cautiõe de ipsis restituẽdis ei a quo ꝑci pit. ar. de resti. spo. olim. ij. ⁊ no. de vsuris. qꝛ frustra. Secundo no. hãc regulã nõ hẽre locũ in possessorijs iudicijs ꝫ in petitorijs. ⁊ hoc etiã no. gof. de of. dele. venerabili. ⁊ her. de resti. spo. in lris. ⁊ ꝓbaᷓ. ff. quoꝝ lega. l. j. in ꝑn. vbi dᷓ ꝙ heredi restituiᷓ qd legatoꝝ noie ꝑter ei⁹ volũtatem ꝑ legatarios possidet. iij. q. j. c. ij. de or. cog. c. vl. ⁊ i ꝑdicta decr. in lris. ⁊ in c. e. se. ⁊ C. de rei ven. ordinarij. cũ suis cõ cor. ⁊ ff. de iudi. si devi.

a Non ẽ in mora. hec regula sũpta ẽ ex l. ff. eo. ti. l. nulla itelligiᷓ ⁊ l. nihil interest. Po. exemplũ in dño q nõ reqsiuit infra triẽniũ seruũ suũ fugitiuũ monachũ factũ: dᷓ eni fuisse in mora qd ẽ veꝝ nisi tueri se possit exceptiõe legitima puta longĩqtate loci. xvij. q. ij. siqs incognit⁹. Itẽ pone in clerico q nõ dᷓ in mora soluẽdi qrtã decimaꝝ si tutus ẽ exceptiõe ꝑscriptiõis. s. de prescrip. de qrta. itẽ pone ꝑ l. ff. si cer. pe. l. lecta ẽ. § ꝫ cũ sortis. vbi sũt hec vba: vbi ille q tutus erat exceptiõe dilatate sortis ꝑ tertiũ pactũ nõ dᷓ in mora ⁊ sic nõ veniũt vsure vt ibi. ad idẽ vt lite nõ ꝯte. qm. §. si vo aliter. in fi. Potes etiã exẽplificare ꝑ ea q dixi. s. e. iputari nõ dꝫ. ⁊ nõ. qꝛ vt dixi. s. e. mora sua cuilibet vt qs dicaᷓ morosus. necesse ẽ ꝙ sciat vel scire debeat se debere. ꝫ ille q tutus ẽ exceptione legitima nescit vel nescire debet. ergo nõ est in mora. Itẽ nõ. ꝙ dicit exceptiõe legitima que ẽ cũ ẽ obligatus iure naturali ⁊ ciuili: sed ꝯstat exceptio puta pactũ de nõ peten. vel similis. vel ẽ obligatus iure nãli tm̃ ⁊ facit qd circa indebitũ no. j. q. i ij. in fi. ⁊ de so. is q. ⁊ intelligitur exceptio illa legitima q a replicatiõe nõ elidiᷓ. pone exẽplũ. debebas mihi. x. tibi feci pactũ de nõ petendo ꝫ ꝑ metũ vel furoris tpe hoc feci. tũc exceptio pacti ñ ẽ legitima. qꝛ elidiᷓ replicatõe furoris vel met⁹. ⁊ io dicaris i mora fuisse. ⁊ idẽ in silibus.

a Quod ob gratiã. econom⁹ q in fauorẽ ecclesie ꝯstitutus ẽ ecclesiã vacantẽ grauare nõ dꝫ. xij. q. ij. charitatẽ. itẽ pone ꝑ decre. de regu. ad aplicã. in religionibus nõ mendicantibus ꝑ decre. e. ti. nõ solũ. s. e. li. ⁊ c. se. item pone ꝑ l. C. de ꝓcur. nõ eo minus. vbi snĩa ꝓ minori lata qui sine tutore cãm agit. bene tenet. vnde dicit ibi tex. minoribus etas in dãnis subuenire: nõ in rebus ꝓspere gestis obesse consueuit. ⁊ habes idẽ C. de legi. qd fauore. ff. de legi. l. nulla iuris rõ. ⁊ ꝓsequere. vt ibi vtrobiqꝫ. ⁊ facit in auc. de illustri. ⁊ qui sup illus. sũt. colla. v. vbi lꝫ ꝯcessum sit clarissimis ꝙ per ꝓcuratorẽ agere possint nihilomin⁹ ⁊ ꝑ se agũt si volũt. nec cogere põt aduersari⁹ minorẽ vti beneficio restõnis in itẽ. sibi ꝯcesso ꝯ ꝯtũ. ff. de mino. l. si iudex. Cõtra. s. e. li. de ꝑben. cui de nõ sacerdotali. So. illd facit forma mãdati. ⁊ facit qd dixi. s. e plus semꝑ. itẽ ꝯ. s. dmu pe. prudenti am. vbi clausula ap. remo. impetrantis fauore apposita in lesionẽ retorqueᷓ ipsius. So. ibi qꝛ id locũ habet cũ ꝑnceps aliqd ꝯcedit ad instantiã petẽtis hoc cũ motu ꝓprio puta minorib⁹ vel ecclesijs. ⁊ sic etiã rñdeᷓ ad decre. de constitu. cũ oẽs. ff. qd qsqꝫ iur. l. j. ⁊ ꝓbaᷓ eo. ti. l. iij. ⁊ facit optime ad hanc so. s. e. li. de ꝑben. si motu ꝓpo. itẽ ꝯ. ff. de iur. au. anu. l. ij vbi lata snĩa ꝓ me sup ingenuitate ꝑdo ius ãnuloꝝ. Sed hoc nõ inducit snĩa: sed tacite mea renũciatio. qꝛ eligendo vnũ ex ꝯtrijs alteri renũcio. s. de elec. vt qs. C. de fur. l. j itẽ ꝯ. C de qd l. ꝑdẽ. vbi ẽu⁹ ꝓ dño nõ torqueᷓ. So. nõ posset torqueri ꝓ domino qn etiã torqreᷓ ꝯtra eũ. qꝛ ꝓ vtraqꝫ parte testis iurat dicere vitatẽ. itẽ ꝯ. C. de iudeis. l. die sabbati. vbi ꝑcipitur ꝙ iudei nõ cõuenjantur nec cõueniant in solẽnitatibus suis. So. spãle ẽ ꝓpter festiuitatẽ. vel pōsset dici ꝙ ꝯcessio illi⁹ ꝑuilegij

Non[a] est in mora qui potest exceptione legitima se tueri. Idem.

Quod[b] ob gratiã alicui⁹ cõceditur nõ ẽ in ei⁹ dispẽdiũ retorqndũ. Idẽ

Nullus[c] ex cõsilio dũmõ fraudulentum non fuerit obligatur. Idem

Exceptionem obijciens[d]

nõ stetit in finibus ꝓprijs. Itẽ ꝯtra. ff. de pi. ⁊ ꝯmo. rei ven. l. si vina. vbi in fauorẽ emptoris vina emẽtis excepta fuerũt acida ⁊ mucida ⁊ tñ ipse emptor illa inuito vẽditore hẽre nõ posset. So. ibi nullus fauor sed ius cõe: hic aũt de gr̃a vel fauore loquiᷓ qd ẽ ꝓpe ꝯtra ius cõe ꝫm accur. itẽ signaᷓ ꝯtra. ff. de auc. tu. l. obligari §. hereditatem. ⁊ insti. de attil. tu. § neqꝫ. vbi dicitur ꝙ pupillus ñ põt adire hereditatẽ ẽt locupletẽ sine tutoris auctoritate. So. in his qb⁹ certũ est ꝯditionẽ pupilli effici meliorẽ valet factũ a pupillo etiã sine tutoris auctoritate vt si feraᷓ ꝓ eo snĩa. vt in. l. nõ eo minus. in his vo qbus certũ ẽ ꝯditionẽ pupilli deteriorẽ cõstitui vt si alicui se obliget vel actionẽ cedat: factũ sine tutoris auctoritate tenet. C. de auct. ꝑstan. l. ij. ⁊ iij. in his vo qbus dubiũ eẽ põt: an pupilli ꝯditio ꝯstituatur melior vl deterior vt in hereditatis aditiõe que põt habere latentia onera: factũ a pupillo sine tutoris auctoritate nõ tenet vt in dictis ꝯtrarijs. ⁊ hoc fauore pupilli ne oneribus iplicetur. ff. de acq. here. l. morẽ. ⁊ l. pupill⁹. ⁊ hec regula hꝫ vitatẽ in suo ꝯrio. s. ꝙ pena vel odiũ ñ dꝫ cõuerti in ꝑmiũ. xvj. q. j. legi. s. de sen. ex. si vo. cũ suis cõcor. ff. de le. j. si seru⁹ pluriũ. §. qui aũt. io. an.

c Nullus ex ꝯsilio. hec regula sũpta ẽ ex. l. ff. eo. ti. l. ꝯsilij. rõ huius regule colligiᷓ ex canone. xiiij. q. j. ꝙ ꝑcipiᷓ. ex decre. de ar. cũ olim. ex. l. ff. mã. l. ij. in fi. ꝑ quã exemplificare potes. ⁊ ibi de hoc. nullus eni teneᷓ ꝯsiliũ ꝯseq: imo explorare ⁊ deliberare debet apud se ipsum an sibi expediat nec ne. vt in ꝑdictis iuribus. si aũt ꝯsiliũ sit fraudulentũ: bene obligatur ꝯsulens. lꝫ duret rõ supradicta. ⁊ hoc rõne fraudis exẽplifica per canonẽ. lxxxvi. di. tanta. s. de renũ. sane. ff. de dolo. qd si cũ scires. Nõ. igiᷓ ⁊ breuiter circa hoc. aut consiliuꝫ datur circa cõtractũ vel quasi maleficiũ vel quasi. primo casu subdistingue: aut ꝯsiliũ nõ ẽ fraudulentum: ⁊ tũc nõ tenetur vt hic ⁊ in supradictis iuribus. ff. de dolo. ⁊ eligãter. in fi. aut ẽ fraudulẽtũ ⁊ tũc teneᷓ actione de dolo ipsi cui ꝯsiliũ dedit vt in ꝑdi. l. ꝙ si scires. mihi ꝯsuluit. ⁊ forte sui lucri cã nũciare debitori non idoneo teneᷓ mihi actiõe de dolo. ad idẽ. ff. de ꝓrenetis. l. ij. in secũdo casu. s. cũ datur circa maleficiũ tunc teneᷓ ꝯsulẽs nõ tñ teneᷓ actiõe de dolo. sed ei⁹ maleficij noie. nã si ꝯsuluit occidi: homicida ẽ. l. di. siquis viduã. de homi. sicut dignũ. si ꝯsuluit seruo vt fugeret: furtũ faceret teneᷓ furti vel serui corrupti. de ser. cor. l. j. §. ꝑsuadere. Si ꝯsuluit titiũ mihi iniuriã facere. tenetur mihi act de iniuriaꝝ. de pe. di. j. nõ solũ. ff. de iniu. l. non solũ itẽ vbicũqꝫ cadat in nomẽ maleficij. ipi autem cui dedit ꝯsiliũ nõ teneᷓ. tũ qꝛ scire debebat id sibi nõ expedire vt. s. dixi. tũ qꝛ ex iprobitate sua null⁹ ꝯsequiᷓ actionẽ. ff. de fur. itaqꝫ fullo. Differẽtia ẽ ergo inter mandatũ ⁊ ꝯsiliũ. nam mandator obligatur mãdando sed nõ ꝯsulens consulendo. ff. man. l. ij. ⁊ insti. man. §. tria genera. vbi de hoc.

d Exceptionẽ obijciens. pone casũ. s. de ꝑscrip. illud ff. de excep. l. nõ vtiqꝫ. ⁊ habes hec vba. s. de ex ce. cum venerabilis. ⁊ ꝓsequere hãc materiam vt ibi

no. Et aduerte q̄ mirabilis videtur hec regula. nam si ego excipio de pacto de nō petēdo videor confiteri debitū fuisse. si dico interrupi p̄scriptionē: videor fate ri te p̄scripsisse. si dico ɔtra te p̄scripsi. ergo p̄mo id ti bi debitū erat qđ p̄scripsi. ⁊ sic actor nil amodo debe ret cogi ꝓbare. ȝ excipiens tm̄. ⁊ fa cit ad h̄.s. ꝺ tran sac pterea. ij. ⁊ iō dixerūt quidam hic loqui de exce ptione nō nu. pe cunie ⁊ similib⁹ in q̄bus reus nil fatetur vt no. i di cta. l. nō vtiqȝ. ſȝ

non videtur de intentione ad uersarū confiteri.

Idem

Que contra ius fiunt de bent vtiqȝ pro infectis haberi.

ſm hoc mihi videt̄ hec regula sup̄flua ⁊ ipsius nulla dubitatio. Dic ergo q̄ hui⁹ regule rō est triplex. Pri ma q: lȝ dicam fecisti pactū de non petēdo poterat eē q̄ illud nō erat vere debitū vel naturaliter debitū tm̄ vel nullo mō. itē lȝ dicā interrupi forte nō erat cōple ta p̄scriptio imo hoc dicere videor q̄ cōpleta non fue rit dicendo me interrupisse. vel si completa fuerat si ne titulo fuerat ⁊ bona fide. item in alijs exceptiōibus Secūda q: p exceptionē nego me debere si per ipsaȝ ꝺ intentione actoris dicerer ɔfiteri: eadē exceptio duos contrarios effectus hēret qđ esse nō debet. ff. de solu. qui hominē. §. vl. ⁊ de ba. ⁊ eius effectu maiores. cū igitur per exceptionem negem intentionem aduersa rij: non est congruū me per ipsam dici fateri. Tertia q: reus p̄uilegiatus ē vt possit ꝓponere duas exceptiōes etiam contrarias vt dixi. s. e. nullus pluribus. sicut er go expsse dicere posset nego te p̄scripsisse ⁊ postea si p̄ scripsisti interrupi. vel nego me promisisse ⁊ postea pactum opponere de non petendo sic dicendo tuam p̄scriptionem interrupi vel pactū de nō petendo feci sti vel his simile: intentionē aduersarij nō fatetur cuȝ adhuc dicere possit nō ꝓmisi: nō p̄scripsi ⁊ sic de sin gulis. Tutius tn̄ esset ipsi reo sic dicere: nego me ꝓmi sisse. ⁊ posito q̄ ꝓmiserim mihi pactum de nō petēdo fecisti. ⁊ sic de singulis. ad hoc. xiij. q. ij. in p̄n. ⁊ no. in p̄ dicta decre. cū venerabilis. ⁊ in p̄dicta. l. nō vtiqȝ. Sȝ q: hec forma v̄boꝝ docet mētiri vbi snīa ⁊ v̄itas est in ɔtriū nō ē ap̄lectēda cū p̄us aīas demū linguas opor teat fieri eruditas vt in ꝓe. ff. in fi. ⁊ facit qđ. s. dixi ꝺ ɔfes. c. j. Unū nō. q: idē qđ dicit hec regula in excepti one intelligas ⁊ in replicatiōe. vñ sicut excipiens non ɔfitet̄ actionē ita nec replicās exceptionē eadē de cā. si cut. n. se hȝ exceptio ad actionem ita replicatiō ad exce ptionē. ⁊ triplicatio ad replicationē. ⁊ hoc satis ꝓbat̄ s. de excep. dilect.

a Que ɔ ius fiūt. Po. exēpla q̄ dixi. s. e. nō p̄stat ipe dimentū. itē. xxv. q. ij. impiali vbi sūt hec v̄ba. ⁊ s. e. li. de regula. nō solū. ⁊. s. de testi. c. ij. ⁊. C. de legi. nō dubiū. vbi de hoc obijcit̄ ad hanc regulā de matrimo nio ɔtracto post simplex votū qđ tenet. s. co. li. de vo. c. vno. ⁊ de matrimonio ɔtracto post interdictū ecclesie. s. de ma. ɔtrac. ɔtra interdic. ec. p totū. ⁊ inter cōpatres ex cathecismo. s. e. li. de cog. spi. c. ij. ⁊ de snīa sub cōditi one lata que tenet. ij. q. vj. biduū. ⁊ in ecclia ɔsecrata p alienū ep̄m vt. vij. q. j. ep̄s in dio. ⁊ de cibus que fieri ꝓhibent̄: tn̄ facta retinēt. itē obijcitur de his que fiūt ɔtra ius ⁊ postea ɔfirmātur que allegaui. s. e. n̄ firmat̄

So. gn̄aliter dici p̄ōt ſm io. q hoc no. x. di. vides. ⁊ ber. q idē no. de spon. duo. c. vl. in vl. glo. ⁊ accur. in p̄. l. nō dubiū. hāc re gulā hēre locū in his q̄ ꝑpetuā hn̄t ꝓhibitiōis cām: ɔtraria in his q̄ tempalē. Uel dic hanc regulā esse verā nisi lecdē vel alio iure tolleret̄. ⁊ sic intelligūtur ɔtraria. vel dic q̄ illa non sūt directe ɔtra ius. q: lȝ ius nō assistat: nō tn̄ ple ne resistit. Quidā tamen distingnere voluerunt di centes q̄ aut ius ꝓhibet ⁊ addit q̄ si ɔtra ꝓhibiti onē fiat n̄ valeat aut sim pliciter ꝓhibet in p̄mo ca su habeat locū hec regu la cū suis ɔcor. in secūdo habeant locum ɔtraria ⁊

Idem.

In pari⁹ delicto vel cā po tior ē cōditio possidentis

Idem.

Cum non stat per euȝ ad quem ꝑtinet quo min⁹

sua silia. ⁊ facit ad hoc. s. de regu. ad aplicam. Sed hec distin ctio reprobat̄ p p̄. l. nō dubiū. vbi hēs exp̄sse q̄ sufficit legisla torē aliq̄d ꝓhibuisse lȝ nō adiecerit si ɔtrafactū fuerit nō va lere. idē videtur tenere Guil. s. de of. or. romana. iuxta fi. item obijcitur de maleficijs que ɔtra ius fiūt nec tn̄ hn̄tur ꝓ īfectis So. hec regula hȝ locū in his q̄ de iure sortiūtur effectū. ⁊ fac quod dixi. s. e. ti. nō p̄stat impedimentū. ⁊ illud hic adde. naȝ matrimoniū nullum interdū nō habetur ꝓ infecto: imo p̄stat īpedimentū secūdo. ⁊ electio nulla interdū p̄stat īpedimentū secūde. quod dic vt no. de elec. auditis. io. an.

b In pari delicto. inquantū hec regula dicit de delicto sū pta ē de. l. ff. e. ti. l. cū par delictū. inquantū dicit de cau sa sūpta ē de. l. ff. e. ti. in pari cā. Po ca. in delicto p cā. xiiij. q v. nō sane. in eo. s. q repetit pecuniā quam dedit ꝓ iniquo iudi cio. itē in eo q vsuras quas soluit repetit cū ipse sit in pari de licto de vsu. q: frustra. itē p. l. ff. de ɔdi. ob tur. cām. l. vbi aūt. ⁊ l. se. vbi habes q̄ nō repetitur qđ ꝓpter stupꝝ vel vt male iudi cetur datū ē. De cā pone p decre. s. e. li. de p̄ben. si a sede. ⁊ per l. ff. de v̄. obli. si seruū. §. sequitur. vbi di q̄ cum queritur ꝺ dā no ⁊ par ē vtriusqȝ cā: potior ē qui tenet q̄ȝ qui p̄sequitur. Et aduerte q: male videor exēplificare p decre. illā si a sede. nam ibi nō erat par causa. q: fuerat vni collata p papā: alteri p or dinariū. Sed nō queritur de paritate quo ad ptātem ɔferētiū sed de paritate quo ad tp̄s q: cui p̄mo collata fuerit dubitat̄ ⁊ iō in hac pari cā tēporis potior erit ɔditio possidēs. Et nō q: hic exhibetur fauor reo q: absoluitur in pari cā vel delicto C. ꝺ ɔdi. ob tur. cām. l. ij. vnde semp dicere ɔsueuimus q̄ in pa ri delicto. vel cā potior sit excipiētis cōditio vt in p̄alle. iurib⁹ ad hoc de ɔces. p̄ben. ex tenore. de adul. c. pe. ⁊ vl. cotradicere videtur decre. illa de ɔces. p̄ben. cū super. sed solue vt in glo. que incipit q: frustra. in fi.

c Cum nō stat p eū. hec regula sūpta ē ex. l. ff. e. ti. l. iure ciui li. po. exēplū abrae p quē nō stetit q̄ min⁹ ſm dn̄i p̄ceptū filiū imolaret. vñ p inde apud dn̄m gratū fuit ac si imolasset. xxij. q. ij. ꝓphetauit. ⁊. c. se. itē pone in eo q īpedit ne ad eū cita tio p uentat. vt. s. vt li. nō ɔte. qm̄. §. porro. in stipulatiōe. ff. de ɔdi. ⁊ demō. l. iure ciuili itē potes ponē in libertate legata vt aliq̄d det̄ heredi ⁊ p heredē stat. C. ꝺ ɔdi. īser. l. pe. aīs ē vlti. ⁊ idē in alijs legatis. ff. ꝺ ɔdi. ⁊ de. l. cū pupill⁹. ⁊ in institutione heredis. ff. ꝺ ɔdi. isti. l. ij. Nō. tn̄ q̄ si mihi. x. ꝓmiseris si tevice ro: tacite vi l̄ actū vt resistere possis. ⁊ sic hētur ꝓ exp̄ssa. ff. si cer. pe. l. cū q̄d. ⁊ no. q̄ dic p eū ad quē ꝑtinet. nā si staret p aliū tertiū vel ēt p īpedimētū meipsi⁹ tūc hȝ locū regula. s. e. ipu tari. q: tūc lȝ iputet̄ q̄ p me stat vt ibi tn̄ n̄ hēbit̄ ꝓ ipleto. vt h̄. ⁊. ff. de ɔdi. ⁊ demō. l. q̄b⁹ dieb⁹ in p̄n. itē nō. q̄ si libertas li gata ē s̄uo si. x. heredi dederit ⁊ p heredē steterit q̄ min⁹ fu⁹ dederit illa. x. p inde ē ac si ipleta eēt ɔditio q: ille liber erit te

152

netur tamen postmodū ad illa.x.nisi forte obtulerit z heres non susceperit.C.de condi.inser.l.vl.Sed dicit lex: q si testator legat liberto.x.sub cōditione: si cuz filio steterit z filius moriatur: z sic per eum vel per casum in eius psona ɔtingentem stat quominus ɔditio ipleatur: nō tamen debet relictum.ff.d adimē.lega.l.scio i prin.

So.cum stat p eum.i.p factū eius vl impedimētum ab eo pstitum: habetur ɔditio pro impleta: z sic simpliciter vera est regula.Sz si stat p casuz i psona eius ɔtingentez distigue: aut erat relictū ɔtēplatione eius i cuius psona erat implēda conditio: z tūc nō debet relictum: vt in pdi.l.scio.aut fauore eius reliquit: z eo casu debetur.ff.de an.lega.l.meuia.in prin.aut dubitatur.z eo casu relictū debet quasi in dubio sit interpretandū legatarij fauore relictuz: si ex veritate vel ɔiecturis aliud nō apparet.ff.de ɔdi.z demon.l.ill s libertis.z.C.de legi.l.j.

cōditio impleatur: haberi debet perinde ac si impleta fuisset. dem.

Quod alicui[a] suo non licz nomine: nec alieno licebit. dem.

Potest[b] quis per aliū: qd potest facere per seipsuz dem

In malis pmissis[c] fidē n expedit obseruari. dem.

In alternatiuis[d] dbitoris ē electio: z sufficit alterū

a Quod alicui.Po.ca.p.c.lxvj.di.sicut nō suo: meo enim nomine mihi non licet fenus exercere: ita nec alieno.Itē per decre.de fal ad falsariorum.sicut.n.proprio nomine litteras papales falsare non debeo ita nec alieno.Item nec nomine alieno nec propo album ptoris corrūpere debeo.ff.de iurisdi.om.iudi.siquis id i fi.Et nota q hec regula vera ē in maleficijs.Indecens.n.est crimen suū ɔmodis alienis impendere vt in dicto.c.sicut nō suo.hoc dico q: delegatus ex delegatione cognoscit de causa: de qua z proprio noie cognoscere non posset.ij q.vj.si eps.z punit quos als punire non posset.de of.dele.sane.ij.z libertus noie alieno vocat patronū in ius: quod nomine propo nō pōt.ff.de ius vocando.l.quesitum.Et laicus qui nō pōt cām spūalem tractare propo noie tractat alieno.vt s.eo li.de procu.c.j.z idē in similibus.Itē hz locū in his que vt demādari possint: requirunt adminiculū: vnde sicut suo noie sacerdos simplex nō chrismat i fronte: nō ordinat ad sacros: ita nec epi sui mandato.cum tali demandari non possit z de hoc.s.de consecra.ec.vel alta.aqua.z facit quod dixi.s.eo.ea que.

b Potest quis.Pōt quis p aliū iudicare.lxiij.di.tibi dño.sicut p aliū matrimoniū ɔhere.s.e.li.de pcur.c.vl.sic.ff.de pcura.l.j.§.ij.ff.de sta.ho.l.aretusa in fi.Hec regula fallit in eo cui cōmittitur certū ministeriū.s.eo.de of.dele.c.vl.s.eo li.e.ti.is cui z optime.C.de cadu.tol.l.vna.§.ne aūt.ad idē ij.q.iij.abolitio.de cleri.nō resi.q: nōnulli.ff.de solu.iter artifices.Itē i pnia suscipiēda: de pe.di.j.quē penitet i pn.quā p se quisqz recipe dz rō ē pudor qui ē maxima pars pnie vt ibi Itē in eo viro q veniā etatis ipetrat.qd p se facere dz.C.d his qui ve.eta.impe.l.ij.Item adoptare vel arrogare nō pōt quis p aliū.ff.d ado.p⁹ mortē.§.neqz.rō ē q: adoptō.imitatur naturam.Item fallit in iudice q p seipsum recitare debet sniam nisi sit eps siue supior.s.e.li.d re iudi.c.vl.C.de iudi.auc.ad h Item in eo q incipit ɔferre sacrm vnitatis qui id p alium pficere no pōt.xxiij.di.quorūdaz: Item abbas p se vberādo pōt corrigere monachuz nō p aliū maxime laicū: d sen.ex.vniuersitatis.Itē dñs nouū emphiteotā nō p pcuratorē sz p se ipossessionē iducere dz.C.d iu.ēphi.l.vl.§.pe.Itē q ē i possessiōe seruitutis z pclamat i libertate p se agit z nō per pcuratorē C.de asser.tol.l.j z regl'r i criminali cā.vt.ij.q.vj.siqn.Itē q sūt meri iperij vel gladij ptātis nō delegāt sm leges nisi in casu ff.de of.ei⁹ cui man.ē iuris.l.j.sm canones: de h no.xcv.di.c.j.

xxiij.q.iiij.illd.z.s.d of.or.q se dē.z de rap.l.archiepsatu.z p se rūdere dz adult⁹ q cathezizat: z nō p alium de ɔse.di.iiij.cū p puulis.Itē fallit i casu.s.e.li.de ele.cupiētes.Itē i casu.s.e.d iude.iuris eē ambiguū: z i casu.s.e.li.de of.leg.c.pe.ij.Rñ.z de here.c.ij.i pnci.hec igit z filia spālia sūt.Et nō q etiā ecōuerso quedā p aliū possum q nō p me.Eps clericū suū p alium pōt vberare non āt p seipz.lxxxvj.di.nō liceat.C.d epis z cleri.auc.h neqz.Itē eps p aliuz litigare dz v.q.iij.c.vl.Itē platus cleric⁹ hñs tpalem iurisditionē audit z iudicat d cā sanguis p aliū n p se.s.e.li.ne clerici vel mo.c.vl.Itē religiosa mulier p aliū pōt eē i iudicio nō p se.s.e.li.de iudi.c.ij.s.e.li.de ele.idēnitatib⁹ §.h cū eas.Itē eps tuitionē gubernationē z curā viduaz z pupilloz z pegrinoz nō p seipz: sz p aliū archipsbyteꝝ.s.archidiaconū gerē dz.lxxxviij.di.eps gubernationē.z ibi d h.z oīa ista sūt āt spālia.ɔ regulā sm quā qd possuz p aliū z p me.z accidit h vel rōne psone cui hoc nō ɔuenit: vel etiā rōne rei: puta cause criminalis: z interdū p alterū ɔsequitur qs qd per se ɔseq non posset.vt.s.e.li.de ɔces.pben.c.aucte.z.ff.de sta.ho.imperator ij.ff.que res pig.ob pol.l.aristo.sicut z quedā pōt qsquis tāqz alius nō tanqz ipe insti.de in of.testa.§ si tutor ff.de adop.si pr.§.qui duos.vbi nepotē ex filio adoptat auus tāqz genitū ex alio filio z h nō tāqz auus sz tāqz qdā extne⁹.ad idē.ff.de i ius vo.l.qsitū cū filibus.Et no.q: id dicimur posse: qd de iure possumus.hāc igit regulā credo loqui d his q de iure sortiūt vel sortiri pñt effectū nō igit supabundat regula.j.e.q facit p aliū.gnāliter loquit: vt ēt maleficia ɔphēdat.z ista regula loqtur de ptāte faciēdi: illa de effectu iaz facti.Itē nō ex hac regula q sicut p se pōt qs subscribere ita p aliū: qd dicvt no.s.de re iudi.cū iter vos i gl.pōt.n.

c In malis pmissis.po.exēpla q posui.s.e.nō est obligatoriū.Et psequere hanc regulā vt ibi dixi.Et habes hec vba.xxiij.q.iiij.i malis pmissis.nam lz mala pmissa nō debeāt suari: tñ iterduz mala promissa puta p dolū vel metum suant: qñ.s.seruari pñt sine salutis eterne dispendio si iuramētum intercessit de iureiurā.si vo.z dixi i p.regula.s.e.nō est.

d In altnatiuis.Hec regula sumpta fuit ex.l.ff.e.ti.l.in eo.qd plus ē.vbi vba iuncta nō sunt sufficit alterutrum esse factum.po.exemplū p canon.xij.q.ij.bone rei.in fi.s.de rescriptis iter ceteras.z in viro qui i cāz soluti matrimonij dotem vel eius estimationē restituere promisit.ff.de iur.do.plerūqz i fi.ad idez s.de plus peti.c.vno.vbi dr plus petere cā z in expēsis ɔdēnat.q ex duobus alternatiue debitis pcise petit alteꝝ: ad idē d ap.significauit.vbi de h z d rescrip.ex pte.z fac d pbē.c.ij.ff.d ɔdi.isti.l.si hrdi ples.Sūt tñ qdā alternatiue i qb⁹ dz ordo suari.ff.de le.ij.cum pr.§.pe.vt cum mandat testator aliqd dari liberis aut his deficiētibus ɔsanguineis aut affinib⁹ q: tūc seqt ordinē.Est ad h ar.qd dixi d ordine seqndo.xliij.di.

ſit rector.in fi.ſ.e.li.de elec.c.pe.in pn.⁊ e.li.de pbẽ.m dato.in fi.Cõtradicit ad hãc regulã inſti.de le.§.ſi ge neraliter.So.illud cũ eligẽs fuit in mora.ff.de adop. l.mãcipioꝝ.ſ.e.li.de ꝯſue.c.vl.⁊ ſi.no.ber.in ꝑdicta de cre.de reſcrip.inẽ ceteras ⁊ facit qꝺ dixi.ſ.e.ꝯtra eũ. ibi:qꝺ tñ intelligas vt ibi dixi:ita ꝙ a ꝑncipio factũ erat legiti me nõ retractaẽ.lꝫ ſupueniat caſus a quo nõ potuit inchoari vt hic.⁊ ꝯcordat ad hanc regulã.ff.de itinẽ actuqꝫ p.l. nec.n. ibi dicit ter.nec enĩ corrũpi aut cõmutari qꝺ recte tranſactũ eſt ſupueniẽte delicto poterit.Cõcordat ad hãc regulã de iure pa.ꝯſultationibus. de cõuer.ꝯiu.placet de eo q co gno.ꝯſan.vx. ſue. diſcre tionẽ.⁊ qꝺ in his iuribuſ nõ.Et no.ꝙ dicẽ retractari.q.di.ꝓpter cãm ſupue nientẽ nõ retractaẽ ac ſi legitime nõ fuiſſet factũ ꝯ interdũ tñ ꝓpter ſuffici entẽ cãm ipediẽ eius effe ctus qꝺ legitime factum erat.exẽplifica p caũ.xxxi. di.cõiter.⁊.c.vſqꝫ adeo.⁊ de cle.egro.ꝑſbyteꝝ.⁊.c. tua.cũ ſi.⁊ eodẽ mõ rñde tur ad leges que ꝓ ꝯtra rijs ſignari ſolent.ff.de iudi.ſi a me.⁊.l.ſeq.ff.ad.l.agl.q: in eũ caſũ in quibus dicẽ ꝙ iudiciũ ſoluiẽ ꝑ arrogantiã eius cũ quo li tem ꝯteſtatur⁹ erã q: deuenit in eũ caſũ in quo a ꝑncipio non poterat ꝯſiſtere.⁊ in ꝑdicta.l.q: diẽ ſimile.ſ.ꝙ ceſſat actio.l.agl. qñ ſeruũ mortifere vulnerat⁹ liber factus ẽ.q: iã in eũ caſum deuenit quo locũ hẽ ñ poſſit ⁊c.⁊ ẽ rõ.q: aqlia dãnũ reſpicit.

adimpleri **Idem.**

Qui[a] ad agendũ admittitur:eſt ad excipiendum multo magis admittendus.

Idem.

Qui facit per alium[b] ẽ ꝑinde ac ſi faciat per ſeipſum.

Idem.

Factum[c] legitime retractari nõ debet:lꝫ caſus poſtea eueniat a quo nõ potuit inchoari.

Idem.

Quod alicui[d] gratioſe cõceditur: trahi nõ debet ab alijs in exemplũ.

Idem.

Fruſtra[e] ſibi quis poſtulat ab eo ſeruari cui fidẽ a ſe ꝑſtitã ſeruare recuſat.

Delictũ[f] ꝑſone nõ dẽdꝫ in detrimẽtũ eccleſie

a Qui ad agẽdũ.hec ſũpta ẽ ex regula.ff e.ti.l.inuitus ne mo.§.cui dam⁹. pone ca.in eo.qui legitime ꝑſcribit q: ſi cadit a poſ ſeſſione datur ſi bi actio:mlto for tius dũ poſſidet datur exceptio xvj.q.iij.§.põt i ꝑn.ad idẽ de re ſcrip.illud.item cõductor ſoli ad ſuperficiẽ ad non modicũ tempus habet vtilẽ rei vẽ dicationem etiã ꝯtra dñm.multo fortius exceptionẽ ff.de ſupficie.l.fi.§.ꝙ ait.Rõ huius regule quã habu iſti.ſ.e.cui lꝫ plus ⁊ minus licet.ſed plus ẽ agere qꝫ re cipere.ergo ſi põt i ꝑmũ multo fortius ſecundũ.vt hic nam video exceptionẽ dari cui non datur actio vt ex cõicato.ſ.de excep cũ inter ꝑorẽ.item qui mala fide ꝑ ſcripſit ſm leges exceptionẽ habet aduerſus omnẽ pe tentẽ.⁊ ſi a poſſeſſione cadat nõ habet actionẽ.xvj.q. iij.§.poteſt.v.ꝙ ſi.⁊.C.de ꝑſcrip.xxx.vel.xl.an.ſiqs em ptionis.⁊ vbi actio tẽpore tolliẽ ꝑpetuo durat exceptio ff.de doli.excep.pure.§.vl.⁊ venit in cõpenſatione qꝺ nõ venit in petitione ſm.l.vt debitũ nãle.ff.de cõpen. l.etiã.⁊ ecõuerſo.interdũ venit in petitionẽ quod non in cõpenſationẽ: ſicut ẽ videre in depoſito.C.de cõpẽ l.vl.⁊.ſ.de depoſito bona fides.⁊ ẽ ſpãle.Et adde qꝺ nõ.de iureiur.quẽadmodũ in glo.nã cui.Et dic ꝙ ad agendũ admittiẽ ꝯ eũ quem excipe vult.⁊ hoc dico ne obſtet qꝺ dicitur de publiciana.nam habẽs publicia nã actionẽ ꝯ alios excipit nõ ꝯtra dñm.ff.de publi.l. pe.⁊ vl.⁊ idẽ in ſimibus.hoc aũt regulariter fallit i poſ ſeſſorijs iudicijs.C.loca.⁊ ꝯduc.l.ſiquis ꝯductõis.vbi ꝯuentus poſſeſſorio ſi dicit ſe ꝯduxiſſe ante oĩa poſſeſ ſionẽ reſtituit.⁊ poſt agit.⁊ facit qꝺ dixi.ſ.de dolo.nã ꝯtra ꝑdonẽ agentẽ poſſeſſorio admittitur exceptio tñ nõ admittiẽ actio de reſti.ſpo.in lr̃is.⁊.c.ſe.⁊ generali ter agenti poſſeſſorio referẽ qꝺ ꝓpetatis agendo ⁊ tñ nõ excipiendo.de or.cog.c.vl.C.de rei ven.ordinarij. de ꝯceſ.ꝑben.poſt electionẽ in fi.de appel ꝯſtitutis.ij. in fi.de accu.accedens.

b Qui facit per aliũ.hec regula ſũpta ẽ ex.l.ff.e.ti.l. ꝙ iuſſu alterius.pone exẽpla in regula.⁊ ꝓſeq re eam vt dixi.ſ.e.põt qs.⁊ nõ ſupabũdat hec regula ꝑ illam vt ibi dixi in fi.

c Factũ legitime.hec regula ſumpta ẽ ex.l.ff.e.ti.l. q in ambiguis.§.j.Exẽplifica in eo qui ꝯtraxit matrimoniũ ⁊ poſtea factus eſt furioſus.xxxij.q.vij.c. neqꝫ furioſuſ.idẽ in ſupueniẽte affinitate.C.de eo q co. ꝯſan.vx.ſue.c.pe.idẽ in adoptiõe ſupueniẽte.ff.de ritu nup.adoptiuus.in ꝑn.⁊.l.ſiqua.Et nõ.ꝙ habuiſti aliã regulã ꝑ ꝯtrariũ.ſ.e.nõ firmaẽ.q: lꝫ caſus ſupueniat a quo potuit inchoari ñ firmaẽ qꝺ ab initio ñ valebat vt

d Quod alicui.po.exempla que dixi.ſ.eo.ti.que a iure.⁊ ꝓſequere vt ibi dixi.⁊ in regula ꝑuilegiũ ꝑſonale.⁊ ꝯcor. ad hanc rẽ.j.e.argu.

e Fruſtra ſibi.pone caſũ in dño quo ad fidelẽ ⁊ in fideli q̃ ad dñm.xxij.q.v.de forma.itẽ in eo q interpoſita ꝯditio ne ꝓmiſit ⁊ iurauit aliqd facere.de iureiu.ꝑuenit.ij.vbi de hꝫ. in eo q nõ vult inpoſitã obſeruare C.de pac.cũ ꝓponas.ij.cõ cordat.xcv.di.eſto ſubiectus:ibi cũ ergo te habeo vt ꝑncipem cũ tu me nõ habeas vt ſenatorẽ. ſed nõne hoſti ſeruãda eſt fi des.xxij.q.iij innocẽs.xxiij.q.j.noli.So.vt ibi no.⁊ in dcõ.c.ꝑ uenit.illud.n.veꝝ ẽ cũ iſte hoſtis nobis fidẽ ſeruat.⁊ ſic ꝯcor dat cũ hac regula.itẽ ꝯ.xxxiij.q.v.ꝙ deo pari.vbi diẽ ꝙ ſi vir ⁊ vxor pari ꝯſenſu ꝯtinentiã vouẽt vno labẽte,alter ꝑſeuerare dꝫ.So.ibi nõ fuerat fides hõi ꝓmiſſa:ſed deo.nã ſine vlla cõ ditiõe adimpleri debẽt q̃ deo.voueñ.xxxij.q.viij.c.vno.i fi. Et vides ꝙ lꝫ vxor adulterata fuerit:nihilominus vir peccat adulterãdo.xxxij.q.vj.per totũ.fruſtra igiẽ debitũ petit q qꝺ dꝫ nõ ipendit:⁊ fruſtra legis auxiliũ iuocaẽ q cõmittit in legẽ de vſu.q: fruſtra.⁊ ibi de hoc.Unũ nõ qñ ptes ſibi adinuicẽ aliqd ſub pena ꝓmittũt:⁊ vna ꝑs ꝑmo frãgit fidẽ.aut expediẽ magis alieri pti penã ꝓſequi ⁊ ſtare pacto vel ꝯtctui:aut magiẽ expedit tibi fidẽ rũpe in ꝑmo caſu lꝫ ſibi fides ſit fracta: ipſe tñ ꝓ ſua pte ſeruet eandẽ.⁊ ſic penã petere poterit cũ effectu. i ſecũdo caſu ſecure frãgit fidẽ.⁊ ſic illã decre.itelligas.⁊ q̃ ibi no.⁊ ẽ ad hoc ſilẽ qꝺ no.de ꝯuento ſup ſpoliatiõe cui aut expe dit magis rehabere rẽ ꝓpriã aut retinere rẽ quã poſſidet.pri mo caſu agat.i ſecũdo excipiat.hoc nõ.ber.de or.cog.c.vl.

f Delictũ ꝑſone.po.ca.in epo depoſito ꝑp crimẽ.ob hoc.n nõ dꝫ eccleſia reb⁹ ſuis ſpoliari.xvj.q.vj.ſi epm.⁊ ibi ꝺ hoc.itẽ po.in ꝓcuratore q falſauit inſtrm q: ꝓpter hoc nõ ꝑ det eccleſia cauſam.de excep.cũ venerabilis ⁊c.⁊ delictum tu toris nõ obligat pupillũ.ff.e.ti.l neqꝫ.⁊.ff.de tab.exhi.l.pe.Cõ tra.xvj.q.iij.placuit.ij.vbi delictũ ꝑlati nõ repetẽtis rẽ eccleſi aſticã nocet eccleſie.ad idẽ de ꝑſcrip.c.j.⁊ ꝑ totũ.So.delictuꝫ aliud in faciẽdo.⁊ hoc nõ ꝑiudicat eccleſie vt hic.⁊ aliud in omittẽdo ⁊ hoc bñ ꝑiudicat vt ibi.Ad hãc ſo.ꝯdicit.xxv.q.ij.

153

ita nos.vbi delictū qđ ē in faciēdo p̄iudicat ecclesie.Sc.dici
pōt ḃm io.g hoc ibi no.⁊ in.d.c si epm.q̄ hec regula iteil gif
de detrimēto facultatū:illud aūt de detrimeto honoris.vł po
tius ibi nocet delinquētibus q̄z ecclesie.Adhuc ꝯ electionē.d
censi.cū olim.vbi delictū qđ ē in faciendo nocet ecclesie.de in
inte.resti.auditis.vbi de
lictū qđ ē in omittendo
nō p̄iudicat ecclesie.Sa
tis congrue posset distin
gui inter iudicialia ⁊ ex
traiudicialia.vt in iudi
cialibus iudicioꝝ fauore
siue sit in faciēdo siue in
omittēdo p̄iudicet eccle
sie.⁊ in decre.audiuis.bñ
p̄iudicauit ecclesie deli
ctū qđ fuit in omittēdo
ꝗ fuit restituta ⁊ sic nō ē
ꝯ.in decre.cū venerabilis.dici potuit extraiudiciale.vel ibi so
lus ꝓcurator deliqt in faciēdo.s.instrm falsando.itē ꝯ.liiij.di.
si seruꝰ.vbi puniť eps qui ꝑ vno seruo duos dare dꝫ.Sed fa
cere dꝫ de ꝓpo si hꝫ nō de bonis ecclesie ꝓpter hác regulá.itē
ꝯ de or.cog.cū dilectus.vbi dolus ⁊ violētia abbatis ecclesie
nocere videť.Sed ibi soluiť ꝑ ber.in iij.glo.s.q̄ ibi delictū fue
rat cōmissū ꝑ p̄latū ⁊ collegiū cōicato ꝯsilio.⁊ eodē mō solui
C.de sa.san.ec.l.iubemus nullā.ibi ꝓpter delictū ꝑsone ꝯfiscať
nauis ecclesie.⁊ nō.q̄ dicit hec regula delictū.qꝛ ḃm ꝓpriam
huius vocabuli significationē vꝫ loq̄ de eo qđ sistit in omitte
do ḃm ea q̄ no.ber.s.e.peccatū.tñ illi significatiōi ñ semꝑ stať
vt ibi dixi.itē hoc qđ dicit ꝑsone intelligere possumꝰ de p̄lato
⁊ ē vulgare dñoꝝ meoꝝ anglicoꝝ de rescrip.ex ꝑte.s.ꝑsone.⁊ đ
ap.bone memorie.vel indistincte de qualibet ꝑsona intelliga
tur cuius delictū ecclesie nō nocebit saltē cū effectu qꝛ dareť
restitutio vsq; ad quadrienniū tñ:nisi ex cā plus tēporis da
retur.vt.s.e.li.de resti.in inte.c.j.

a Rationi cōgruit.pone ca.in filio patrōi herede qui succe
dit in honore iurispatronatus:sic in onere defendendi
ecclesiā succedere dꝫ.xvj.q.vij.filijs.ac nepotibus.itē pone in
p̄lato q succedit in honore.sic ⁊ in onere soluēdi p̄decessoris
debita pro ecclesie vtilitate ꝯcta.s.de so.c.j.idē in iudice.ff.de
iudi.l.mortuo iudice.q̄ eū iudicare oportuerat.idē eū q ei sb
stitutus ē seq oꝫ.ad idē.s.de of.dele.qm̄ abbas.⁊ ꝯcor.ad hác
regulá.c.di.rōis.⁊.s.e.qui sentit onus.⁊ quod ibi dixi hic ad
de ⁊ per illá regulam pōt etiá hic resolui vt.s.succedat i onere
qui substituitur in honore.ad hoc.xl.di.nō nos.

b In argumentū.hec regula sumiť ex.l.ff.eo.ti.quē ꝓpter
necessitatē.Po.ca.lv.di.c.j.vbi ex necessitate tp̄is ꝓpť
ministroꝝ defectum monachos ꝑmissum fuit assumi ad paro
chiales ecclesias cessante hac necessitate in argumentuꝫ trahi
non debet vt ibi.Itē per decre.c.de elec.cum in cūctis.ibi ne
quod a quibusdā ꝑmissum ꝑ necessitate temporis ⁊c:⁊ aliena
tio sacroꝝ vasoꝝ ꝓper necessitatem redimendoꝝ captiuorum
concessa ad consequentiā trahi nō debet.C.de sa.san.ec.l.añ/
pe.que incipit sancimus.⁊ ꝯcordat ad hanc regulam.s.eo.a
iure.⁊.s.e.quod alicui.nec superfluit hec regula per illas que
loquūtur in eo quod concedit ob fauorem vel ob gratiá.hec
in eo quod conceditur ob temporis necessitatem.Et di.it etiá
in argumentū.q.d.iurista vel arguens non debet arguere de
eo.qđ interdū ex necessitate concessum est.quia argumēta de
similibus ad penitus similia ꝓcedunt.sed inter tempus ne
cessitatis ⁊ non necessitatis non est similitudo.ergo non ꝓce
dit argumentatio.Et concordat ad hanc regulam.xxv.q.j.i
c.j per quod etiam exēplificare potes.nam a p̄ncipio generis

redundare. Idem.

Rationiᵃ cōgruit vt succedat i onere:q substituiť in honore. Idem

In argumentuꝫᵇ trahi nequnt q̄.ꝓpter necessitatē aliq̄ndo sūt ꝯcessa. Idē

Nemoᶜ pōt plꝰ iuris trāsferre i aliūꝫ q̄ sibi competere dignoscatur. Idem.

In totoᵈ parteꝫ nō est dubium contineri. Idem

In generaliᵉ cōcessiōe ñ veniūt ea:que quis non esset verisimiliter in specie cōcessurꝰ. Idem.

humani licite ꝯtraxit frater cū sorore: quia ex necessi
tate id fiebat.hodie aūt creuit humanū genus ⁊ subla
ta est necessitas.⁊ iō nō licite contrahitur.infra quar
tum gradum de ꝯsan.⁊ affi.non debet.C.de pa.qui fi.
dis.l.j.⁊.ij.vbi propter necessitatē famis licet filiuꝫ di
strahere.qđ alś
nō liceret.Et nō.
ex hac regula illđ
generale q̄ cessā
te cā cesset effcūs
de iureiuran.⁊ si
xp̄s.in fi.de app.
cū cessante.đ pe.
⁊ remis.cuꝫ infir
mitas.đ quo dic
vt nō.de renū.pꝰ
translationeꝫ.lxj.
di.§.his omnibꝰ
xix.q.ij.due.cessante igitur necessitate ꝓpter quam di
spensatum est:cessat constitutio.j.q.vij.q̄ pro remedio
quod verum est circa facienda nō circa iamꝰ facta.vt
ibi no.⁊ de iureiur ⁊ si xp̄s.in fi.ad hoc.s.e.factum le
gitime.in fi.⁊ ē etiam hoc verꝫ nisi vtilitas succedat lo
co necessitatis sicut est de monachis ordinandis vt ꝓ
batur.xvj.q.j.sunt nōnulli.in fi.

c Nemo pōt plus iuris.hec regula sumpta fuit ex.l
ff.e.ti.nemo plus.pone ca.j.q.vij.daibertuꝫ.de
dona.inter vi.⁊ vxo.nuper.vbi sunt hec vba.⁊.ff.đ ac
qui.reꝝ do.l.traditio.⁊ facit ad regulam.s.de pig.cuꝫ
ꝯtra.⁊.s.e.is qui in ius.ibi dū dicit eodem iure.⁊ sic
nō maiori.⁊ ꝯcor.qđ dicitur nemo dat qđ nō habet.
de iurepa.q̄ autem.Contra de elec.suffraganeis.vbi
mādat archieps q ꝯsecratus nō est electū per suffra
ganeos ꝯsecrari.⁊.ff.de acqui.re.do.nō est nouū.vbi
creditor pignus distrahit cuiꝰ dñium nō hꝫ.de ꝯse.
di.iiij.solet.vbi etiá baptismū dat qui nō hꝫ.So.vt nō
j.q.j.c.j.qꝛ hoc ē generale illa sunt spālia.spālitatis rō
nem facile ꝯsiderare poteris.Et idē no.ber.in p̄di.de
cre.nup.⁊ de iurepa.cura.ná spāle in baptismo vt i p̄
dicto.c.solet:⁊ demādare iurisditiōis ē.ergo archieps
ꝯfirmatꝰ demandare pōt epis qui ꝯsecrati erant:vt
epm ꝯsecrent.⁊ in creditore ē spāle sicut ⁊ in tutore et
curatore.C.de adm tu.l.vl.⁊.l.lex que.⁊ in ꝓcuratore
insti.de re.di.§.nihil.in iudice.insti.de of.iudi.§.fi.i ex
ecutore.ff.de euic.sed pignora in vsufru.formali.ff.vsu
fru.l.q̄ nostꝝ.in eo q bōa fide emit a malefidei posses
sore qꝛ vsucapit.insti.de vsuca.§.q̄ aūt.in cēsitoribꝰ ⁊
flumen.ff.de acq.re.do l.ergo.§.alluuio.in donatione
libertatis.insti.de liber.§.vl.io.an.

d In toto ꝑtē.po.exēpla q̄ dixi.s.e.plꝰ semꝑ ⁊ ꝑseq̄
rẽ vt ibi.⁊ ꝯcor.ff.de excep.rei iudi.l.sigs.cū totū
petijsset si ꝑtē peijt exceptio rei iudi.nocet.nam pars i
toto est.ꝯcor.xiiij.q.v.penale.xxxij.q.iiij.meretrices.de
pe.di.j.§.hoc idem.

e In generali ꝯcessiōe po.ca.xvj.q.j.frater noster.
vbi generalis cōmissio facta legato ꝑ papá non
extēditur ad causas fidei.itē pone ꝑ decre.s.e.li.đ pe.
⁊ re.si eps.vbi hēs hec vba.itē ꝑ.l.C.q̄ res pi.ob.pol
l.j.vbi in gnāli obligatione pignoris nō veniūt vxor
⁊ alūni.⁊ q̄ qs verisimiliter nō est credendus spāliter
obligasse.⁊ facit optime.s.e.li.de of.vica.cū in gnāli.
⁊ nō:qꝛ non solū in obscuris inspicimus id qđ ē vsi
mile sed etiá in gnālibus.De p̄mo.s.e.inspicimus.de

Q Ui[a] contra iura mercat bonam[f] fidem p̃sumitur non habere. Idem

B Ona fides[b] non patitur vt semel exactum iteruʒ exigatur. Ideʒ

C Um[c] quid vna via ꝓhibetur alicui ad id alia ñ debet admitti. Idem

C Ontractus[d] ex conuentione legem accipere dignoscuntur. Idem

secũdo hic ⁊ in ꝯcor.⁊.ff.de pecu.l.q peculij.g vbi administrationẽ ꝯcedif:videf ꝑmittere gnãliter qḋ spãliter ꝑmissur⁹ ē.⁊.ff.de pig.l.gnãli.⁊ in pignoris obligatiõe gnãli rex quas q̃s habuit vel habiturus ē:ea ñ ꝯ̃tinebũtur que verisimile ē aliquẽ spãliter obligatur̃ ñ fuisse puta supellex.⁊ itẽ vestis re linquẽda ē debitor. Siq̃s querat quõ sciet que sũt illa que verisimilit in spẽ nõ dicetur quẽ concessisse. Rñ.põt h̃ cognosceres ex ipossibili vel inhumana i vel dura sepatione vtputa misteria artis sue vel q̃ ad affectionẽ ptinent generali obligatiõe nõ veniũt.vt in p̃dicta.l.obligatiõe.⁊.l.se.⁊ ꝓbatur opt.C.cõia vtri⁹q3 iudi.l.possessionũ.vbi habes ꝙ possessiões in qb⁹ sũt ꝓbationes in qbus sũt ascripticij ita debēt diuidi ꝙ penes vnũquẽq3 integra familia remaneat vt pater a liberis ꝯiũx a viro frater a sorore nõ sepenf. Et nõ. ex hac regula vbũ generale restringi.ad idẽ.s̃.c.li.de rescrip.c.ij.⁊.c.si eo tẽpore.de p̃ben.cũ cui.⁊.c. q̃3uis. cum si.itẽ facit hec regula ad q̃õnẽ de eo q generalit tenef ꝯtra oẽs aliquẽ iuuare:nũq̃d ꝯtra se vel filios ⁊ no.de hoc.xxij.q.v.de forma i.j.gl.⁊ de iureiur.petitio in vlti.glo.

a Q Ui ꝯtra iura mercaf.po.ca.in eo q recipit ecclesiã de manu laici.xvj.q.vij.siq̃s deinceps i eo q emit spũalia.de simo.nõ satis.ad idẽ.C.de agri.⁊ cẽ.l. queadmodũ.li.vj.vbi q emit ascripticiũ sine gleba ꝯ̃ legũ interdicta mercaf ⁊ malefidei possessor dr̃.⁊ ideo q: talis p̃sũif ñ habere bonã fidẽ.iõ nũc p̃scribit vt in p̃dictis iurib⁹.ꝯtra.s̃.de dona.apostolice.sed solue vt in glo.sed videf.itẽ ꝯ̃.s̃.de iurepa.cura.solue vt ibi.⁊ sic p3 ꝙ iuris ignorãtia nõ excusat in p̃scriptionib⁹ sicut nec vsucapionibus.ff.de vsuca.l.nũq̃3.io.an.

b B Ona fides nõ patif.hec regula sũpta fuit ex.l.ff e.ti.bona fides.ecclesia nõ d3 suũ repetere cum augmẽto.sed si semel exactũ iter exigeret augmentuʒ recipet.xij.q.ij fraternitas.ad idẽ de pe.c.suã.ff.de ta.exhi.l.iij.§.ꝯdẽnatio.⁊ h3 locũ hec regula etiã in penis que semel exacte ab eodẽ iter exigi nõ debent:ad hoc.xiij.q.ij.c.vl.de iudi.at si clerici.C.de pe l.ois.ab eodẽ ideo dixi.q: si plures insolidũ tenẽtur ad penã soluta pena per vnũ nõ liberatur alter.xij.q.ij.cum devotissimã.ff.ad.l.aql.itẽ mela.§.sed si plures. An aũt res ⁊ pena sil' pati possint:dic vt no.xxv.q.ij.si ecclesie. hãc aũt regulã dico veram in his quor cũ vnica exactione finif.vnde si.x.debeo ipsor solutiõe tollitur oĩs obligatio.vnde patif bona fides vt in illa exigantur ⁊ si soluanf vt indebita repetũtur:quod dic vt no.j.q.iij in fi.de solu.c.vl.si aũt vnica exactiõe nõ finitur obligatio: pone casum in exactiõe debiti vxoris ad virum ⁊ ecõuerso nõ h3 locũ regula.idẽ in ꝓcuratione quã exegit ep̃s visitãs p̃mo ãno.nã secũdo anno a visitatis iter ꝓcurationẽ exigit.⁊ idem si de necessitate ecclesie iter eodẽ ãno visitaret.⁊ sic põt intelligi de cen.cũ venerabilis.vbi de hoc.⁊.xviij.q.ij.visitãdi.idẽ dico i exactione pene vbi de hoc actũ ē in ꝯ̃ctu:vt totiens pena cõmittaf ⁊ exigi possit q̃tiẽs ꝯ̃factũ fuerit.nã tũc pena semel exacta etiã ab eodẽ iter exigef.ꝯ̃ctus eni ex cõuentione legẽ accipiũt.j.e.ꝯ̃ctus cũ iuris ꝯcor. Sed vitate inspecta i his casibus ⁊ silibus nõ ē idẽ s̃ aliud l3 eiusdẽ generis. Et facit hec regula ad q̃õnẽ quã no.io.xij.q ij.monem⁹.an si ecclesia ꝯsecuta ē suũ a possessore qḋ facere põt vt.e.q.apostolicus an adhuc idẽ possit petere a p̃lato.⁊ certe nõ. q: bona fides hoc nõ patitur vt hic ad penã tñ agẽ h̃ñ posset ꝯtra eũ vt.s̃.dixi. de hoc etiã no. de rebus ec.nõ alie.siquis.

c C Um quid vna via ꝓ.po.ca.xxij.q.v.hec imago.s̃.ḋ p̃ben. detestãda.C.si man.ita ve.ne ꝓsti.l.vl.vbi dicit ter.eãq3 ita venit nẽ corpore questũ faciat nec in caupona sub specie ministrãdi ꝓstitui ne fraus dicte legi fiat.ꝯcor.s̃.de ꝓcur.tue.cũ suis ꝯcor. Nõ ergo ꝙ cũ aliq̃d ꝓhibetur:ꝓhibentur oĩa que sequũtur ex illo vt.s̃.eo.cũ quid ⁊ per que ꝑueniri possit ad illud vt hic.fallit hoc interdũ. q: seruus nõ admittitur ad testimoniũ ferendũ neq3 ꝓ dño nec aduersus dñm ⁊ tñ testificatur de facto suo.puta dũ dicif per eũ depositũ vel cõmodatũ vel sile.iiij.q.i.§.ꝯ̃m neq3. itẽ q nõ põt accusare denũciat.de iureiur.queadmodũ in fi. Sed alius est effectus denũciatiõis q̃3 accusatiõis vt ibi p3. sed idem est etiã vbi idẽ eẽt effectus vtriusq3 de cog.spi.tua.vbi ḋ hoc Itẽ patronũ nõ vocat libert⁹ in ius sine venia.si tñ agat alieno noie h̃ñ.ff.de ius vo.l.quesitũ.rõ q: nõ ipe s̃ ille cui⁹ noie agit conuenire videtur.⁊ facit quod dixi.s̃.eo.potest.item denegatur dilatio vna via.s.per medium iuris cõmunis cui conceditur alia via per beneficium.s.restitutionis in integrum.vt de resti.in inte.coram. Sed dic vt ibi in vl.glo.item prelatus de mobilibus per ecclesiam acquisitis testari non potest.⁊ tamẽ in egritudine moderate potest de ipsis aliqua arrogare. de testa.ad hoc.item pater non potest filium priuare quarta.⁊ tam̃ libertates dando minuet quartam ⁊ sic alia via priuat eum.ff. de inoffi.testa.l.papinianus.§.quoniam autem.v̓.cum igitur ⁊ est speciale libertatum fauore. Satis circa hoc dici posset ꝙ cum aliquid prohibetur habito principaliter respectu ad prohibitum non ad viam vel modum quo ꝓhibetur.exemplifica per iura in p̃ncipio inducta.⁊ per decre.de conces.preben. constitutus.tunc sufficit ꝓhibitum vna via vel modo vel ad id In eius fraudem alia via vel modo admitti non debeat:vt hic.speciale tamen est in libertate vt.s̃.dixi.si autem prohibitio p̃ncipaliter se habet ad viam vel modum non ad rẽ. tunc secus.vnde alteri ecclesie alligatus episcopus non eligitur sed postulatur.item qui iurauit non accusare bene denũciat. q: sibi non est ꝓhibitum deferre crimen. sed per modum accusationis deferre ꝓhibitum est.idem in casu de iudi.examinata vbi petendo rem vna actione repellor ⁊ per aliam admittor ⁊ hoc est videre in omnibus actionibus.nam deponens agẽs commodati intelligitur agens depositi admittitur. ⁊ sic de singulis.

d C Ontract⁹.dicũt vulgares.pactũ rũpit leges. ⁊ h̃ dic hec regula que sũpta fuit ex.l.ff.e.ti.l.ꝯ̃ctus. Quidã ponũt casum ꝑ canonẽ.xviij.q.ij.eleutheri⁹.vbi ꝯuẽtio inf ep̃3 dio. ⁊ fundatricẽ inita de oblationib⁹ obuẽtionib⁹ in festo ipi⁹ ecclesie p̃uãda ē.depositari⁹ ḋ iure cõi tenef solũ de dolo ⁊ lata culpa q̃ cõpaf dolo.si tñ interuenit ꝯuẽtio vt teneaf ḋ leui ⁊ de leuissima culpa ⁊ ḋ casu fortuito illa p̃uaf:de depo.c.ij.ad idẽ ff.depo.l.j.§.si ꝯuenit.⁊ ibi sũt h̃ vba.ꝯcor.ḋ ꝯmo.c.vno.s̃.e li.de pac.c.j. Et ꝙ dicit regula h̃ ꝯuẽtiõe itelligas hõesta ⁊ ñ

Damnum[a] qđ qs sua culpa sentit: sibi debet: nõ alij imputari. Idez.

Infamibus[b] porte nõ pateãt dignitatũ. Idem.

Certuz[c] ẽ q is cõmittit i legem qui legis verba complectens contra legis nititur voluntatem. Idem:

Data[d] rome apud sanctum petrũm quinto[e] nonas martij pontificatus[f]

ꝯ bonos mores: vñ si ꝯuenerit ne dolus pstetur pstetur: nam valet conuentio: vt i pdi l ꝯctus. ff. e. ti. i ipossibili idẽ: qđ dic vt dixi. s. e. nemo põt.

a Damnuz qđ quis. Hec regula sumpta ẽ ex. l. ff. e. ti. qđ qs ex sua culpa. Pone casuz p canonẽ. xxiij. q. iiij. displicet. vbi siqs ad iudicẽ duct⁹ se de equo pijciat ⁊ ledat sibi soli imputet. Idem p decre. s. e. li. de pbẽ. si clericus. vbi clericus q negligit petere pbẽdaz sibi debitã cũ vacat sibi iputare dz nõ sequẽti expectanti ad idẽ. ff. p socio l. cũ duob⁹. §. fi. ⁊ l. seqn ti. vbi socius oĩuz bonoꝝ dãnatus ex ꝯctu ob ꝯtumaciã suã: vel ex maleficio. puta furto vel simonia nõ recupat qđ a socio: ꝯcor. l. di. sepe. ⁊. c. hi qui de homi. c. vl. ⁊. ff. ad. l. aql. si putator. Itẽ pcurator penã quã suo delicto pstitit a dño recupat. ff. de pcu. qui propo. §. idez econtra. ad idem. C. đ euic. l. emptor fundi. vbi dicitur q si emptor in iudicio nõ fuit re euicta đ euictione non agit ꝯ venditorem qr culpa sua res euicta videtur.

b Infamibus. No. casum p canonẽ. lxxxj. di. tantis. daniel đ ex. pla. iter dilectos. Et dicit lex neqꝫ famosis ⁊ notatis: ⁊ quos scelus ⁊ vite turpitudo ingnat: ⁊ quos ĩfamia ab honestoꝝ cetu segregat: dignitatis porte patebunt. C. đ digni. l. ij li. xij. ad idez. xxxiij. di. laici. vbi dr q opinio ordinandi vacillare nõ dz de testi. c. vl. đ accu. oĩpotens. C. de ĩfa. l. vna. De ĩfamia aũt qđ sit ⁊ quõ ꝯhitur: ⁊ đ multiplici ipsius genere: dic vt no. iij. q. vij. §. tria. v. porro ĩfamia. Et qđ dicit regula đ dignitatibus ĩtelligas eccłiasticis ⁊ secularib⁹ ĩfamis. n. iudex eẽ nõ põt. iij. q. vij. ĩfamis. bñ tñ põt arbiter eẽ. ff. de arbi. l. pedius. iij. q. vij. §. tria ver. cognitores. An procurator possit eẽ queras no. di. accedẽs. iij. q. vij. ĩfamis. ⁊. q. x. c. vlti. ⁊ đ iur. calũ. imperatoꝝ in vlt. gl. ⁊ insti. đ excep. §. vlti.

c Certũ ẽ. No. ca. xiiij. q. iij. pleriqꝫ. s. e. li. đ elec. auaritie. ff. ad vell. q̃zuis. §. si cũ essez. ꝯcor. j. q. j. sũt nõnulli. đ simõ. in tantũ. de emp. ⁊ ven. ad nr̃am. s. e. li. de elec. ꝯmissa. §. porro đ imu. ec. clicis. ⁊. c. vl. ff. đ. legib⁹. l. fraus. C. de legi. l. nõ dubiũ vbi sunt hec v̾ba. Circa hãc aũt regulã nõ ĩsisto. psequere. n. eam vt no. xiiij. q. iij. pleriqꝫ. ber. đ puil. quanto ac. ff. đ legi. l. ꝯ legem. Et facit qđ dixi. s. cum quid vna.

d Data rome apud sanctum petrum. Nota. ar. q tabellio in instr̃o đbet scribere locum initi ꝯctus: ⁊ đ hoc dixi s. eo. li. de re iudi. abbate sane ad fi. io. an.

e Quinto nonas martij. i. tertia die intrante martio. Scire debes q mensis diuiditur p calendas nonas ⁊ idus. Et dicũtur calende a calo. i. voco: quia tunc fiebat vocatio ad nundinas: ⁊ iste nundine fiebant in quinto die vel septimo mensis vt pz in calendario. vnde in prima die mensis dr calendis: in secundo dr quarto nonas: interdum sexto nonas: qr sunt quidã menses qui habent sex nonas. alij iiij. tm̃: ⁊ hi qui habent vj. sunt. iiij. tantum. s. Martius Maius Julius october. Unde v̾sus. Sex nouas maius, october iulius ⁊ mars. Quattuor at reliq tenet idus quilibet octo. In martio igitur prima die dicimus calendis. Secunda. vj. nonas. i. sexto die ante nonas. In tertio. v. nonas i. quinta die ante nonas: ⁊ sic deinceps. Septima die dicebamus nonis quia eodem die erãt nũdine. Si v̾o mẽsis hẽbat. iiij. nonas tm̃ secunda die dicebamus quarto nonas. v. die dicebamus nonas: qr eadez erant nundine. Post has nonas siue essent quinto siue in septimo die ɓm diuersitatem mensium quã. s. posui. denominabamus dies ab idus. Idus aũt interpretaꝰ diuisio qr tũc diuidebanꝰ nundine Et qr idus semp erat. viij. die p⁹ nonas qr q̃libz mẽse p. vij. dies durabãt nũdine io statiz p⁹ nonas siue v. siue septimo die dicebaꝰ. viij. idus. i. octauo die añ idus sꝫ sequẽti die dicebaꝰ. vij. id⁹. i. septia die añ id⁹ sequẽti. vj. id⁹ ⁊ sic đ singul. Tertiadecia die cũ mẽsis habet. iiij. nonas tm̃. vel quita decima cuz habz vj. dicimus idus qr tũc diuidebãtur nundine deinde denominabamus per calẽdas: vt si mensis hz. xxxj. diẽ ⁊. iiij. nonas tantum. sicut ianuarius p⁹ idus dicim⁹. xix. calendas ⁊ demũ xviij. ⁊ demum. xvij. die vsqꝫ ad calendas. i. octauo die ante calendas. Cum ergo dicimus. xv. calendas martij. idem est dicere. xv. die ante calendas martij. i. xiiij. die exeunte februario: ⁊ sic de singulis. Si aũt mensis hz. xxx. dies p⁹ idus dicim⁹. xviij. calẽdas: ⁊ demũ xvij. ⁊ sic de singulis vsqꝫ ad finẽ. Si mẽsis hz. xxviij. vt februarius tũc post idus sequenti die dicimus statim xvj. calendas. Si v̾o mẽsis hz. xxxj. dies ⁊ vj. nonas vt martius: tunc post idus sequentĩ die dicimus xvij. calendas: ⁊ sic de singulis vsqꝫ ad calẽdas: ⁊ cuz dicimus. xvij. calendas aprilis. i. xvij. ante calendas idest. xvj. exeunte martio. Idem in alijs. Menses aũt quot dies habent nota p hos versus.

Junius aprilis septẽqꝫ nouẽqꝫ tricenos.
Plus. n. reliqui: sed habet febrⁿus octo vicenos.
Cui si bisextus fuerit superaditur vnus.

f Põtificatus. Scire debes q romanus põtifex ex sola electione facta a duabus partibus cardinalium vocem habentium: de quo dic. vt. s. eo. li. de elec. vbi periculum. psulatũ assumit. s. de elec. lz de vitanda. Sz consuetudo ẽ romanoꝝ pontificum: q̃ potius eorũ solito vsu q̃z iure roboratur: q post electionem ante ꝯsecrationẽ ⁊ coronationẽ nõ scribũt põtificatũ i data: lz pdic. decre. lz. s. de elec. dicat romanus pontifex hẽatur: q a duab⁹ ptibus ⁊c̃. In quantũ dicit põtifex videꝰ: qđ ex tũc potificatus scribere possit: tñ p illa cõsuetudine facit. l. C. de q̃dri. pscrip. l. vl. i fi. ibi ex quo imperiales suscepimus insulas. vnde ⁊ dies coronationis dr ortus iperij: sic põt ĩtelligi: C. de ser. l. vl. nec dr iperator: nisi corona suscepta. ff. de testa. mi l. añpe. sic nec archieps nisi recepto pallio. s. de vsu pal. nisi ad idẽ. C. li. xij. de decur. l. j. ff. de re mi. l. ex eo. i auc. de cõsul. in fi. col. v. ꝫ tunc ante ꝯfirmationẽ scribũt añ datam: locum ⁊ diẽ ponẽdo: data suscepti a nobis apostolatus officij ãno ⁊c̃. ⁊ tũc etiã nõ scribũt se simplr epos sz sic scribũt: talis pone Bonifaci⁹ electus eps Itẽ tũc ñ bullãt bulla ĩtegra: ꝫ tũc tpis siquas lr̃as cõcedũt ponũt mediã bullã. i. illaz partem que hz capita sculpta: ⁊ ex alio latere quo ponitur nomen plana ẽ bulla sine noĩe. Post coronationẽ aũt scribunt pontificatũ i data. vnde qđ pus scribebant. data suscepti a nobis apostolatus officij: scribũt. data põtificat⁹ nostri. Itẽ vocãt se simplr epos ⁊ dãt bullã cuz noĩe suo Et sꝫ h bñ notãda: qr iã vidi i q̃dã eccłia cathedrali h vicina c⁹ nomẽ sileo scđoz expectãtez ex h errore i assecutõe pbẽde pmo pferri. Et hoc mõ Bonifacius fuit elect⁹ die. ij. exeũte decẽbri coronatus ⁊ ꝯsecut⁹ fuit

die.xxiiij. Januarij. Habebat vnus expectans eius au/ctoritate litteras cū tali data: data.iiij.calendas Januarij pontificatus nostri anno.iij. Alius expectans eadē auctoritate in eadem ecclesia habebat litteras huius date: data nonas aprilis pōtificatus nostri anno.iij. ⁊ debēt dicere data.v. die apri. ⁊ supiō data.iiij.exeūte decēbri: vt.s.dixi. p xia gl. vacabat pbēda in illa ecclesia: ⁊ querebat cui deberetur: ⁊ errore peritorum huius iuris hunc modum ignorantium pronunciatum ⁊ obtentum fuit illum qui habebat datam sub.iij.die exeūte decēbri priorem esse debere preferri: quia considerabant dicti iurisperiti q sive ann9 inciperet a promotione romani pontificis que fuerat vt predixi die secunda exeūte decēbri: siue a natiuitate ōmmodo ille erat primus: ⁊ verum dicebant illo mō computando sed quia annus pontificatu ī̄cipit a consecratiōe ⁊ coronatione non ab electione: vt.s.dixi: q coronatio vt predixi fuerat .xxiiij.die ianuarij: ideo male fuit obtentum: ⁊ huius rei errore fuit posterior priori prelatus: quia certum est q exquo annos pontificat9 bonifaicij incipiebat vt pdixi: q is qui nonas april.i. quinto die aprilis habuit gratiam precedebat in gratia illum qui habebat datam sub tertio die exeūte decembri.i.iiij.calendas Januarij eodem anno fore ī nouem mensibus vt clare patet computanti. Semper ergo iurisperiti qui pronunciare habent super posteritate ⁊ prioritate impetrantium aduertere debent diem pontificatus.i.coronationis vt recte pronūcient: ⁊ idē in similibus casibus: ⁊ hoc alias vt dixi iure non bn̄ probatur q de causa vt talis error ab eis euitetur hoc hic scripsi quod alias scriptum non reperi.

nostri anno° quarto.

a ¶ Anno quarto. Fuit hec data ⁊ iste annus pontificatus sui currentibus annis domini. M.cc.xcviij. Quero autem quando inceperunt ligare noue constitutiones huius.vi.li. de his loquor que sunt iuris noui promulgatorie: non declaratorie veteris iuris: Et videtur q tempore huius publicatiōis post duos menses: in auc. vt facte no. constitutiones in rubro ⁊ nigro circa pn. §. vt autem apertius. ⁊ hoc tenet ber.s.eo.in proemio.in fi.iij.glo. ⁊.s. de consti.c.ij. ⁊ facit quod no. de postu. prela.c.j. cum enim id sit ī iure ciuili expressum: ⁊ nostro iure contrarium expresse non sit cautum ergo illud ius seruabimus: ⁊ ideo secundum hoc finitis duobus mensibus.s.iij.die intrante maio eodem anno inceperunt ligare. Item ⁊ nostro videtur iure roboratum.s. ne cle. vl mo c. vl. ⁊.s. de sen. ex. nouerint. ⁊.s.e.li. de ꝯces. pben. quia cunctis circa pn. ⁊ in his oībus. De hoc tamē videtur tenere Jo.lxxxij.di. proposuisti. in glo. ex hoc q secundum canones ligat constituto post.vj. menses allegat.xviij.dis.c.vi. quod de constitutione principis non loquitur. sed q illud tempus duorum mensium non sit tempus ordinariorum: videtur probari.s. de pe. ⁊ re. cum infirmitas. vbi constiutio principis non ligat: nisi exquo per prelatos fuerit publicata: ad idem.s.e.li. de preben. cum singula. vbi datur vnus mensis a tempore noticie: ad idem in auc. vtī priuatis do. sacra mi. nō si. circa fi. colla.v. vbi dantur tres menses: ⁊ in auc. vt neq miles neq federatus. §. si igitur. colla.ix. vbi dantur.xxx. dies tm̄. Dixit accur. q in predictis.l. dicitur esse speciale: ⁊ idem de supradictis decre. est dicendum fateor enim q licet constitutio principis liget post duos menses: ⁊ vt.s.dixi: id locum habet: cum in ipsa constitutione aliud non cauetur: nec tempus adijcitur: illud enim seruandum est: ⁊ intelliguntur sic contraria vtriusq iuris. De hoc habui questionem de facto a principio huius libri: ⁊ dicebant contra me quidam aduocati: q constitutiones huis li. non ligabant: nisi exquo iste liber ē publicatus bonon. vt sic ignorantes non ligarent per.c. proposuisti.lxxxij.di. ⁊.xxxij.q.iiij. dixit sara. ⁊ ego contra eos dicens q secundum dictum ipsorum in ciuitatibus in quibus non viget studium ⁊ ad quas liber iste directus non fuit: adhuc constitutiones huius libri non ligarent: quod esset absurdum. Satis ergo probabili ratione id tenendum videtur: quod.s.dixi ⁊ audiui etiam tempore nicolai.iij. cassatam electionem cuiusdam episcopi: quia non seruauerat decr. cupientes.s.e.li. de elec. que tamen ante duos menses solūmodo fuerat publicata. An autem cōstitutio respiciat pendentia: dixi.s.e.li. de elec. licet canō. Que his scriptis superflua defectuosa vel falsa reddenda supplenda ⁊ corrigenda se offerunt: in quibus aliqualiter excusari mereor: quia corrigi sum paratus n̄ quia exquo scribere cepi singulis quas diebus binis lectionib9 ⁊ alijs preter lecturam ineuitabilibus negocijs implicatus: singula pōderare nō potui: tum quia domini mei superius iam dicti mandato ⁊ studentium deuictus instantia ea non meo velle librata publicare cōpellor: quinimo etiam ex falsis scriptis secundum philosophū ij. metaphysice commendabor: quia per ipsa veritatis inuestigande materiam alijs preparaui. Suscipiant igitur istud studentes minute scientie labores meos reminiscētes: q vidua que obtulit duo sola minuta: propter sui affectum larga plus omnibus dicitur obtulisse: marci.xij.xxiiij.q.j. odi. de pe. dis. j. versus. fi. nam si deus dederit maiores ⁊ summe vtiles eis in posterum labores meos offerā: iā lz nouit ī̄choatos. Jo. an.

Liber sextus decretaliū vna cum apparatu donmini. Joannis andree accuratissime castigatus feliciter explicit. Venetijs impressus opera atq impensa Thome de Blauis. de Alexādria Anno salutis christiane M.cccc.lxxxix. die.xiiij.aug.

Registrum huius sexti.

a
Prima alba.
Circa lecturam.
iiij.
vide hoc.
b
questiones
restringi ca
res: per
cause auctoritate
c
tis ad
sicut de
non teneantur
ecclesie
d
annum a sibi
vacationibus
et munimentis
nimus e. se.
e
sufficere de eisdem
electionibus cele
sum renunciat
Cum expe
f
tacite vel
Ceterū si
firmitatis et
nullus.
g
priuilegio

cum a
ris: si tamen
merito tali
h
a laboribus et
to cōmode
Quāuis pa
postea tñ
i
Contrahentes vero
de illis excep.

k
De iure recusēt
Inno. iiij.
ab eo vole
cū suis finibus
l
pretermittat: et
rit reuocari
trahentes se
animarum
m
concessa impe
sibi huiusmodi
aliam expecta
mori cōtingat
n
executoris in
Auctoritate mar

dictorum pre
nibus perpetuis
o
In alijs
dinis aut
monialium
alteri eccle
p
plebanie sub
tes pro eis
Postq coram
Super eo
q
eorundem: ac
trorals et
Usurarum
eis absentibus
r
iurisditionem
potes per
illa non
indulgebitur
s
vno interdicto
uendi nequeunt
tribuuntur si
stum et cui
t
Quod semel
Idem
Non licet
quod est minus

Tabula sexti

Tabula Clementine